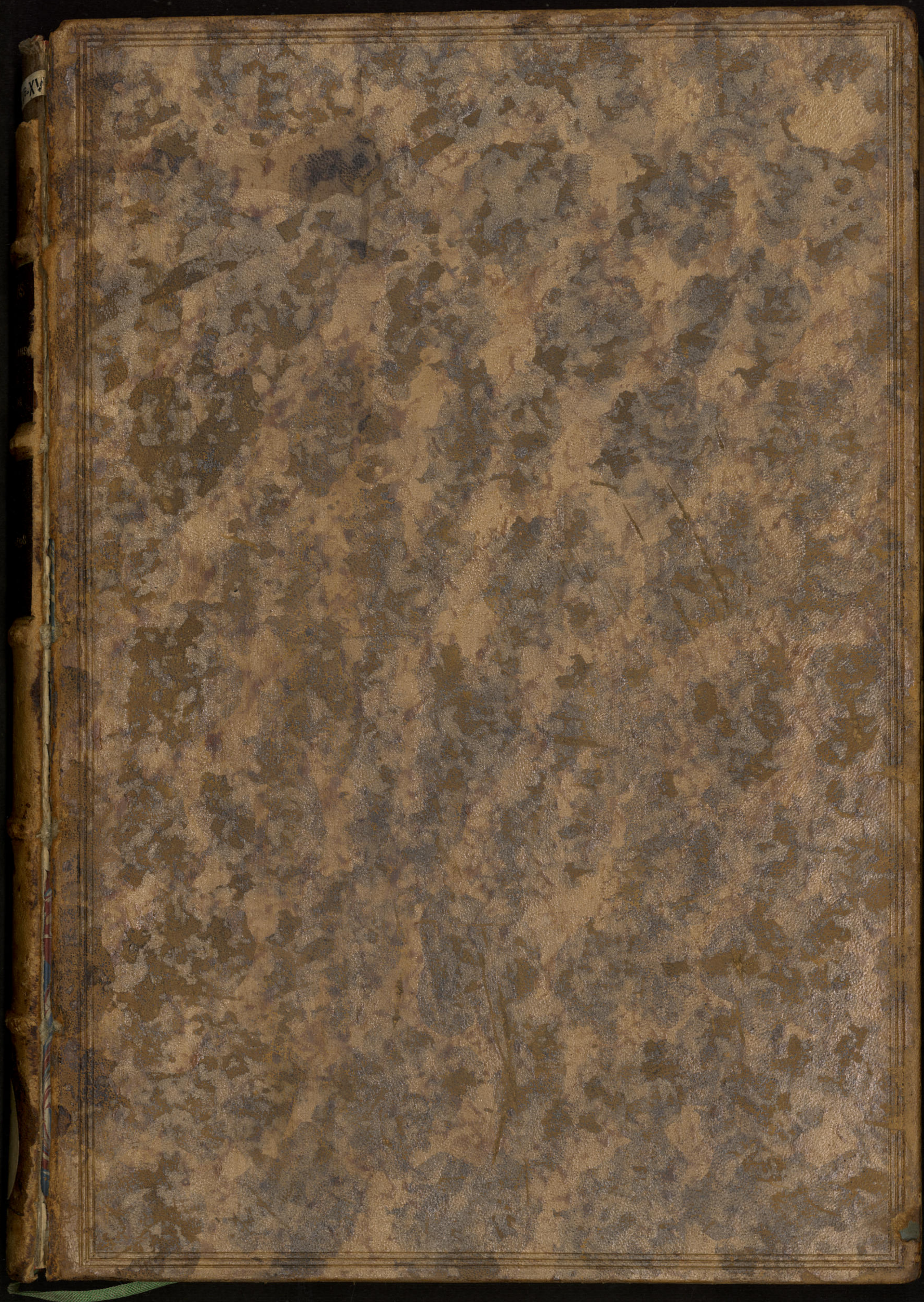
STATIUS

CUM COMMENTARIIS DOMITII CALDERINI

VENETIIS 1498

Statii Syluae cum Domitii Commentariis.
Et auancii sui Emendationibus
Statii Thebais cum Lactantii Commentariis.
Statii Achilleis cum Maturātii Cōmentariis.
Domitii Alie annotationes.

DOMITII CALDERINI Veronensis secretarii apostolici ad Augustinum Maseum Veronensem scriptorem apostolicum in Syluas Statii papinii.

d

Omitius Augustino salutem. Etsi hic noster labor & studium in uarias quottidie repræhensiones incurrit: qua molestia una tantum ratione carere potui: si nihil omnino scripsissem. Tamen uel improborum iniquitas: uel maliuolorum odium: nondum me de arcis illius præsidio deiecit: in quo certa disciplinæ ratione insigniq; scriptorum auctoritate sum collocatus. Ego enim ita statutum habeo: & quidem omnibus etiam sensibus congruentibus: publicam latinæ linguæ dignitatem: si aliqua ex parte per nos iuuari possit non esse deferendã: neq; ullis uocibus labefactari oportere sed meditandum & differendum potius quod nostris hominibus utilitatis aliquid afferat. q̃ iurgiis & conuitiis concedendum: quibus instructus Broteus (Hunc autem aliquãdo suo nomine & noto appellabo) nos in laudis possessione iandium frustra oppugnat. Nimirum furoris & inuidiæ isti impetus sunt. nõ doctrinæ: non fortitudinis. Idcirco eos facile & sustinuimus hactenus: & fregimus omnino: cũ alterum eludendo contẽnamus alterum aliquid quod laude dignũ uideatur: scribendo ita agitemus: ut sua uiolentia corruat. Sed ualebunt nostrarum uigiliarum uituperatores: quibus satis respondimus primo libro obseruationum nostrarum: quod opus magna cura suscæptum perquisitis multarum rerum rationibus: & quoad potuimus: explicatis propediem edemus. Mihi sane Augustine quo ad me attinet: totius uitæ ratio & forma ita nũc temperata est: ut neque in negocio & labore exiguum hoc ætatis tempus conterendum existimem: neque in ocio & umbra omnino requiescendum. Nam cum alterum actionis sit: alterum contemplationis: non uideo cur alterutrum tantũ: fœlici homini & bono uiro adiudicauerit Aristoteles. Officii enim iucunditatisq; in uiuendo consecutio. quã summi boni inuestigatione ille persequebatur utroq; melius contingere potuit. Vtilius Plato & sapientius uitæ nostræ partem non tantũ nobis quod est ocii. sed patriæ & amicis. quod negocii est uendicauit. De quo tu sæpe mecum. Nã cum te ab ineunte ætate in lucem quandam officiorum sub principũ oculos uel tuorum cõsilia perduxerint. uel nescio quod fatum cõiecerit. Nunc tandem incõmodis omnibus defunctus quæ maxima & grauissima esse solent in eo uitæ generæ ad requiem respicis frequenter. & nisi aut postulent res amicorũ quæ tibi homini officiosissimo curæ admodum sunt: aut principum aula aduocet. domi cum præterita iucũde recordaris. tum futura sapientissime prospicis. Atq; ut dicã quod plane cognoui. in diuitiis istis: quæ non mediocres tibi opera. diligentia. cõsilio. partæ sunt potius q̃ ulla fortunæ temeritate congestæ. cum in maximis actionũ fluctibus uersatus sis. sæpissime portum tenuisti: & ut ꝓposui nunc in primis amas. Parui: mihi crede: facienda sunt ista. plena præsertim contentionum & laboris: quãuis uirtute tua illustrata fuerint. ac prudentia gubernata: nisi animũ aliquãdo colligens: & ut athletæ solent post sudorem & cursum sedens præmia amplectaris. iisq; utaris instrumentis ad animi tranquillitatem suscipiendã ac tuendam in omni uita. Ea enim est ad quã contendunt Academici. Peripatetici. Stoici. Epicurei. Deniq; hanc unam omnes philosophorũ familiæ. diuersa quidem illi indagatione perquirunt   appellantes. Non reuocabo adhuc de cursu Franciscũ Saluiatum nostrum præsulem Pisanum humanissimum hominem. & singulari modestia uirũ. Nam cum in eo multa ornamenta sint. illud ꝑcipua est admiratione dignũ ꝙ ita oẽm operam in beneficentia posuit. ut cum multa ipse sit cõsecutus. plura tamẽ rogauerit & imperauerit aliis. Quo cõsilio ad summam peruenit gratiam auctoritatem que apud Hieronymũ principem. Nam cum ille tantum prodesse possit ut uult. uelitq; maxime: non potuit non eo delectari qui idem sentiret & cuperet. Quare sinamus eos alterum libenter conferendo. alterũ probando & prudenter subiiciendo. qui accipiant in isto laudis curriculo uersari ac bene de omnibus mereri. Quo loco assentationis suspitionem non uerebor. Eo enim princeps ille diui Sixti fratris sui: quẽ uirtutis. premiis & honoribus ereptum adhuc legemus omnes institutum: immortalemque gloriam secutus progressus est. ut cum plærique ab eo ornati munificentiæ debeant. humanitatem. prudentiã. animi magnitudinem cuncti admirentur & colant studiosissime Sed ut ad id redeam unde pauloante defluxit oratio. Cum domi aliquandiu temporũ conditionem rerumque naturam cogitatione complexus sum. idque menti concessi totum: cuius contemplationẽ propriam esse ab physicis. Aristoteleq; in primis persuasum est me   ut ille de Socrate ait. omnemq; uitam nostram plane in utilem fore intelligo. nisi aliquid elaboremus: quod in publicum extet usum. Ita cum affectus essem. ac de studio aliarum artium. quas superioribus annis lectionis uarietate attingere libuit quasi languerẽ. rettuli me ad poeticen. ut ea uoluptate oblectatus animus erigeretur ac ueluti in uiam rediret. Tum incidi in quinq; libros syluarum Statii Papinii opus granditate heroica sublime. argumento uarium. doctrina remotissimum. quod nemo ante aut ausus est aut potuit attingere. Multa enim inerant cum uetustate & temporũ ignoratione inuersa. tum poetæ ingenio du-

riusculaq; elocutione abstrusa. Quæ omnia tuo nomine emendare & explicare conati sumus quanta
ingenii doctrinæq; laude. nõ ausim affirmare. Tantis certe laboribus Augustine. ut maiores non attule
rint nec Martialis argutiæ. nec uelatæ Iuuenalis repræhẽsiones. nec affectatæ tenebræ Ouidii in Ibyn. Domitii
nec inconstantes Propertii sensus & quæsitæ fabulæ. nec concisa Tranquilli sensa. nec enigmata Cicero opera
nis ad Atticum. aut eius in uerrem iracundia eloquentiæ artibus instructa. Quæ omnia partim com-
positis: partim etiam editis commentariis interpretati sumus. Deniq; nec uarietas obseruationum no-
strarum. quas nuper tribus libris collegimus. nec recognitio tabularum Ptholemæi: quæ nostra iam Ptolemæ
emendatione imprimuntur. nec opera quæ e græco in latinum interdum uertimus conferant obsecro. us
qui doctrinæ nomine gloriantur in sexcentis locis quæ apud hunc poetam deprauata erant alios codi-
ces cum hoc nostro. Tum demum quid aut nos effecerimus. aut ipsi de se in eo polliceri auderent pla-
ne sentient & fortasse fatebuntur. Ita profecto est ut est apud Ciceronem diuinitus scriptum. Poetarum
interpretes ad eorum furorem diuinitatemq; quam proxime accedere. Id quod ante eũ Socrates apud interp̃tes
Platonem cum Ioue. ut opinor. eloquentissime differendo penitus constituerat. & affirmauerat. Id si mi
nus ego in his libris assecutus sum. complura certe hic congessi. quæ ad carminis lucem desiderari uide
bantur breuiterque alii a nobis scripta & ueluti inchoata perficere poterunt ac expolire. Temporis sane
quod in hac lucubratione posuimus: testis est uel Baccius noster. qui. ut nosti non minus grauiter; iudi
cat q̃ iocatur facete. Is enim hoc opere aliquãdo fessum & urbanitate & lyra ad hilaritatem reuocauit. Il
lud in primis reperies a nobis obseruatum. ut quotiẽs carmen emendatione nostra secus scriptum est.
q̃ in aliis codicibus. Id autem passim occurret. in commentariis representauerimus priorem scriptionẽ.
quam & tanq̃ falsam
expungimus subiectis nouæ rationibus. quas tibi in primis probare cupio. Non enim aut siculis. Ta-
rentinis. Consentinis scribimus: aut persii. Scipionis. Rutilii iudicium reformidamus. ut Lucilius. Sed
si tibi placuerint. facile ab aliis inimice legi. aut etiam contemni patiar. Tibi enim eas dicamus & omni-
no tribuimus amoris beniuolentiæque nostræ testes. Postremo illud etiam atq; etiam petimus & ora- Imp̃ssor̃
mus. ut ne mendas. quas librariorum uel culpa contractas uel negligentia effusas facile animaduertes. Mensæ
mihi ascribas. qui enim possum aut debeo alienam inscitiam præstare? Atqui ne hoc quidem mihi tu-
tum esse intelligo per inimicorum cauillationem & importunitatem. Vale.

Domitius hortatur Statium Papinium ut redeat neapolim in patriam. ubi ei blandietur Franciscus
aragonius Regis Fer. Fi.

Nuper non fueras in urbe notus.
In cultus: lacer. horridus. retonsus
Nunc uultus reparatus in priores
Splendens. integer. elegans. politus.
O quot millia fronte basiorum
Gaudenti excipies. nouem sorores
Tam lætis cupiant sedere syluis:
Hic tecum pariter uelit papini
Phœbus castalium nouare carmen:
I nunc euboicos celer penates
Qua surgens tumulo canora uirgo
Nomen nobile pandit & nepotes
Illic nam tibi cuncta blandientur.
Et tellus popularibus sonabit
Certans plausibus. hos dabit iuuentus
Fossos quæ bibit ungula liquores
Proles regia te fouebit. illa
Cui parcæ tria lustra computarunt.
Spondentes pyliæ situm senectæ.
Fame & grandia pensa subministrent
Quæ cæli gemino uehetur axe.
Huius cum bene noueris Papini
Mores ingenium decusq; formæ
Tum gratum fuerit perisse quondam
Huic nunc ut liceat tibi renasci.

Nobiliſſimo adoleſcenti Marco Georgii Cornelii.F.Domino colendo Hieronymus Auancius Vero-
nenſis artium doctor obſeruantiam.

ALVE ingenuorꝫ humaniſſimæ.Quū his quaſi Halcyonidū diebus paternis obſequēs optatis
ſ Venetas nundinas reuiſeris.doles.ut audio ꝙ ex gymnaſio noſtro dyalectices librū nullum te-
cum attuleris.ſed quid per Deum tam pertinaci rerum arduarū ſtudio tam aſſidua elucubrati
one uiuax ingenium & beatam memoriam fatigare contendis?aliquid certæ genialibus horis permit-
tendum.ſatis quidē pro ætatula hactenus profeciſti:quin ſi animum etiam relaxaueris : proculdubio
tamen Corneliæ familiæ maiores tuos.qui omni uirtutū genere floruerunt:ex omni parte imitaberis
pulchrum itaqꝫ eſt.ꝙ antiquiſſimos Venetæ nobilitatis ritus æmuleris.ꝙ in oībus patrē referas Marce
ornatiſſime ueriſſima tanti uiri proles.Cuius uirtutes in te adoleſcente iam expreſſæ ſunt.nec minus
pro ætate q̄ in parente admirandæ:Cui ſimul & Corneliis omnibus peculiare ſemper fuit pro patria
magna aggredi:res omnes exponere mortem non formidare.uel dies nocteſqꝫ in litterarum ſtudiis cū
ſumma laude uerſari.Hinc nimirum fœlix creditur qui cum Cornelia progenie ac tuo in primis paren
te clariſſimo amicitia & affinitate aſtringitur.Hinc sereniſſimus Cypri Rex nil æque curauit:q̄ ut eius
ſororem coniugem adipiſceretur.Tot.n.ac tam eminētibus dotibus pollet uniuerſa Cornelia domus
ut in queſtione relictum ſit:quæ quibus præſtent & anteferantur.Præterea nulla domus litteras littera
toſqꝫ uiros maiore benignitate fouet & amplectitur.Hinc apud inclytam Reginam tanq̄ unicus phœ-
nix ille ueronenſis Nurſius Timideus patrii Carminis princeps.ſumma prudentia.mira doctrina ſpe-
ctatiſſimus.Tuorum autē ſtudiorum una cum Iacobo fratre cunctis corporis atqꝫ animi bonis.quæ in
adoleſcentulum cadunt.ornatiſſimo comitē habetis ac præceptorē Bartholomæum Merulam.Quem
dubito Ariſtarchum ne an potius polyhyſtorem appellem:nam quū grammatices normam & rhetori
ces uires pauci æque teneant: idem tamen acutiſſimus poetarū Cenſor paſſim perhibetur omitto tria
candida in Naſonem Cōmentaria & ſingulares in Plinium annotationes. Ab hoc utriqꝫ probis mori-
bus primum mox amœnioribus artibus Inſtructi uobis ad dyalecticas diſciplinas facilimum aditum
præparaſtis.Quare mi Marce ut ad eaſdem capeſſendas alacrius redeas:pauliſper quæſo grauiores le-
ctiones remittas.his ſaltem dyalecticorum mæandris renūcians iucundiſſima Muſarum otia repete:&
ſi uacat ſuſcipe noſtras papinii Syluas ſeu uetius gæmātia uireta cū Domitii Commentariis:in quibus
multas meas emendationes agnoſces.Quarum tamen plæraſqꝫ non Domitius meus neſciuit.ſed Im-
preſſores nōnulla peruerterunt.Tu ut aliud agas meas nugas leges:nam me optatis tuis obſequentiſ-
ſimum in perpetuum deuoui. Vtinam bene Valeas.

Domitius Calderinus Augustino Mafeo.

Vates & per antiquos esse:& natura duce:qua una uigent hoc furoris genere:quod postea in poema redactum est:semper caluisse:tã crediderim:q̃ certum id esse uel a maioribus accepimus:uel spiritum hũc uitalem:omnibus sæculis humanos animos incẽdisse cognoscimus:Sed qui primus carmen per furorẽ effuderit:ut de Apollinis oraculo taceã. unde id manasse Plinius in naturali historia tradit: Pausanias rerũ grecarũ scriptor & indagator diligentissimus non satis constitutũ habet.modo.n.phemonoẽ primã carmen heroicũ cecinisse. antiquitatis fidem secutus arbitratur modo uersũ affert: quo boeouates Parnasia oleã quendã primũ extitisse poetã enũciat.

Ex emendatione & interpretatione Domitii calderini Veronensis Statii papinii Neapolitani Syluarum.

Liber primus ad Stellam.

DIV multumq; dubitaui Stella iuuenis optime & in studiis nostris eminentissime q̃ parte uoluisti:an hos libellos:qui mihi subito calore & quadam festinãdi uoluptate fluxerant.cum singuli de sinu meo prodiissent.congregatos ipse dimitterem. Quid enim oportet huius quoq; auctoritate

Illud certe.

place uidemus postq̃ hoc uaticinii genus ĩ numeros sese collegit tã apud græcos q̃ apud nos uarias poematũ & formas & appellationes extitisse.Hinc Heroici.Elegi.Lyrici.Epici.Comici.Tragici.Mimi.Satyri: qui oẽs ita demum sunt nuncupati cũ poema iustũ & perfectũ cõplexi sunt.Quom uero furoris uis nõ nihil aliqñ sibi indulgeret:& subito cuidã calori inseruiret:quẽ tamẽ ad exitũ alicuius operis nõ ꝑducebat:sed multis uersibus effusis uela illa tumida ingenii:suo uẽto destituta flaccescebant.excogitatũ est huius scriptionis nomẽ:ut sylua appellaretur.Sylua quidẽ materia est uñ argumẽta deducũtur:a græcis dicta: quã alii noĩarunt:ut Fabius refert.Silua itẽ res multas temere cõgestas significat.ut illud Cornelii.ꝓbus reliq̃t nõ mediocrẽ syluã obseruationũ sermonis antiqui.Deniq; sylua est hoc qđ dicimus scriptionis genus:qđ.s.calore quodã ingenii & uelocitate decurrit: de quo fabius ita scribit. Diuersum est huic eorũ uitiũ:qui primũ decurrere per materiã stilo q̃ uelocissimo uolũt:& sequẽtes calorẽ atq; impetũ ex tpe scribũt qui syluã uocant:repetũt deinde & cõponunt quæ effuderãt.Sed uerba emendãtur & numeri manẽt rebus temere cõgestis.in hoc Papinius solus e nostris poetis uersatus est tãta ingenii fœlicitate:ut Thebaidẽ quã emẽdauit hoc uno opusculo sentẽtiarũ grauitate:rerũ copia.carminis elegãtia longe superarit.Nã ut possum coniicere:acres & uehemẽtes erãt ingenii illius ĩpetus qui subito feruebant: neq; ultra uersuũ quibus unaquæq; sylua absoluitur numerũ excitatũ retinebãt calorẽ: ut quæ breuiter caneret suppeditaret natura quæ tentaret longiora:cõcineret ars:& naturæ deficienti opẽ ferret:neq; in his illud diuinũ appareat qđ in breuioribus sese agebat.nõne & in una achilleide ita surgit:ut illic multo sublimius ferri uideatur q̃ quo potuerit tota thebaide peruenire?Nimiũ uerũ est quod Homerus scribit:non oĩa uni deos dedisse.Quid:qđ & ipse ingenue fatetur se in his syluis relaxare solitũ esse animũ quotiẽs uel in thebaide fessus:esset:uel curarũ tedio angeret.Ad hoc ꝑfecto natus erat.& qm̃ natura totum ferme hoc operis ꝓstabat:ipse laboris sentiebat nihil:quo urgebat:cũ in thebaide: natura cessante artis ꝓsidiũ conquireret:neq; ignorauit laudẽ suã hoc opusculo fore apud posteros illustriorẽ.nã syluas quas ipse libellos appellat diuersis & tpibus & argumẽtis emissas in uolumina redegit.ex q̃bus quinq; tantũ peruenerũt ad nos:& ea quidẽ mutilata tẽporũ & uetustatis diuturnitate ea nos & colligere dispersa & lacerata resarcire tentauimus.In quo q̃ uel diligẽter uel fœliciter laborauerim:tuũ erit & aliorũ iudicium.primũ uolumen stellæ poetæ familiarissimo:in cuius nuptiis syluã cecinerat: ꝓposita epistola dicauit:in qua ut uides se diu deliberasse fatet:an hos libellos ederet in uolumẽ redactos.Cũ iã emissi uiderent oẽs:singulos eni ii acceperãt:in quorũ grãm scripti fuerũt.Mouet eũ ꝑterea hoĩum opinio & expectatio.Nam cũ ita liber exierit se auctorẽ:a quo emẽdationis rõ perquirat:ꝓfiteri uidebit.Sed exemplo summorũ poetarũ qui grauioribus operibus aliqd remissius præluserũt. Ipse quoq; in thebaidẽ suã hoc tanq̃ surgẽtis furoris & iustæ meditatiõis simulacrũ emittit.Epistola genus dicẽdi hẽt.breue.acutũ.sententiarũ acumine itercisum quale Plinius amauit & secutus est. Qua parte uoluisti:in eo de quo uoluisti me deliberare.nã cũ hoc peteres cõstituẽdũ mihi fuit longa deliberatione:an tuæ uolũtati satisfacerẽ. Sylua quid

Subito calore:scilicet ingenii. Fluxerãt:nam ut ex Fabio recitauimus:qui syluas scribũt decurrũt per materiã stilo q̃ uelocissimo sequẽtes calorẽ atq; impetũ. Singuli:singulæ syluæ:quas singulis dicaui & iam misi. Prodiissent.In aliis oĩbus codicibus quos quidẽ mihi legere cõtigit:huius dictionis initium tantũ apparebat reliquũ interciderat:qđ librarii quoq; ipsi spatio relicto ubi integrã dictionẽ eẽ oportuit.nobis plane indicauerũt:nam ita legebat. De sinu meo pro.congregatos. ego uero qđ & ad sensum poetæ accõmodatũ arbitrabar & horũ elementorũ seriẽ ab eo dictionis initio apte deduci intelligebã:ita scripsi. De sinu meo prodiissent.i.qui iam exiuissent. Quid enim oportet huius quoq;:has itẽ duas dictiones:oportet huius quoniã mutilata hac particula desiderabantur in omnibus codicibus suggessimus.nã poeta hoc innuere uidetur:cũ uellet afferre causam quare opusculum edere dubitaret: se hac potissimũ ratione deterreri.q nihil opus erat ut huius quoq; æditionis auctorem se profiteretur:atque ita homines prouocaret ut ex se huius quoque dictionis.& operis rationem perquirerent.& quod ait.

æditionis onerari? quod adhuc pro Thebaide mea (quãuis me reliquerit) timeo. Sed & Culicem legimus. & Batrachomyomachiam etiã agnoscimus. Nec quisquam est illustrium Poetarum: qui non aliquid operibus suis stilo remissiore præluserit. Quid quod hæc serum erat continere: quom illa uos certe (quorũ honori data sunt) haberetis: Sed apud cæteros necesse ẽ multum illis pereat ex uenia: quom amiserint. quam solam habuerint gratiam celeritatis. Nullum enim ex illis biduo longius tractum: quædam & in singulis diebus effusa. Quãuis metuo ne uerum istuc uersus quoque ipsi de se probent. Primus libellus sacrosanctum habet testem. Sumendum enim erat a Ioue principium. Cæterum hos uersus: quos in equum maximum feci. indulgentissimo imperatori postero die q̃ dedicauerat opus: tradere iussus sum. Potuisti illud (dicet aliquis) & anteuidisse. Respondebis illi tu stella carissime: qui ephitalamion tuum: quod mihi iniunxeras scis biduo scriptum. Audacter me hercle: sed tamen. cclxxii. hexametros habet: & fortasse tu pro collega mentieris. Manlius certe uopiscus uir eruditissimus. & qui præcipue uindicat a situ litteras iam pene fugiẽtes. Solet ultro quoque nomine meo gloriari. & uillam Tiburtinam suam descriptam a nobis uno die. Sequitur libellus Rutilio gallico: ualenti dedicatus. De quo nihil dico ne uidear defuncti testis occasione mentiri. Nam claudi etrusci testimonium est. Qui balneolum a me suum intra moram cœnæ recepit In fine sunt Kalend. Decemb. quibus utique creditur Noctẽ enim illã

Onerari: indicat se satis ponderis sustinere cum in manibus habeat thebaidẽ grandius opus & achilleidem: in quibus duobus operibus suam est interpositurus auctoritatem ædendo. Quod: edere: scilicet opus & profiteri se auctorem. Quanuis me reliquerit: q̈uis emendauerim & elimauerim opus quod non feci in syluis. Sed & culicem: rationem affert quare quanuis multa deterreant eum ab æditione: tamen hoc opus emittere dabat: nam ut ait alii quoq; poetæ leuiora opera solent præludere grandioribus. Culicem: opus Virgilianum ubi deflet mortem culicis pastoris: quod iuuenis & rudis cõposuit. Martialis. Qui modo uix culicem fleuerat ore rudi. Et Papinius de Lucano ante annos culicis. Maroniani: Serũ erat: nimium sero cogitaui de iis continẽdis. Batrachomyomachiam: idest ranarum & murum pugnam quam lusit Homerus: quãuis Plutarchus id cõstanter neget: ascribatque poetæ Iliadem tantum & odysseam. Herodotus uero phocidem. Iliadem minoræ margetem. carminum opuscula ei tribuit Hymnos præterea Homeri in deos legimus ex qbus Pausanias testimonio sæpe utitur. ego tamen certa Græcorũ monumentorum auctoritate affirmauerim id opus esse non Homeri poetæ quem ueneramur: sed alterius qui. Homerus sellius grammaticus est appellatus. is enim Hymnos scripsit & lusus uario carminum genere: solutaque oratione de personis comicis & argumenta comœdiarũ menãdri. Quorum honori data sunt: quorum modi scriptæ sunt syluæ. Sed apud cæteros: necessario inquit hac eueniet ut minus ignoscant alii erratis meis siqua sunt in his cum ignorẽt q̈ celeriter scripserim: uobis enim probantur etiam siquid erratum est: cum noueritis quanta celeritata sint hæc effusa. Amiserint: cũ peruenerint ad manus illorum qui ignorent hæc celeriter scripta. Gratiam: apud uos quibus propter hoc unũ syluæ probabantur. Quanuis metuo ne: inemendati codices abeat. Quãuis in eo ne: sed ita emendandum esse affirmauerim. nam etiam me silente inquit metuo ne uersus ipsi probent istud de se quod scilicet scripti sint celeriter. sunt enim inelegantes & inemendati. Audacter me hærcule. ægi audacter qui suscepi illud canendum tam breui. Iniunxeras: iniungere aliquid agendum mãdare: quo uerbo Cice. abstinuit pro eo usurpans aliquãdo impono: Domitiani temporibus in usum frequẽtiorẽ uenit Plinio & Trãquillo familiarissimum. Sed tamẽ hexametros habet. quãuis biduo sit scriptũ & opus uisum arduũ: heroicis. tamen uersibus est cantatum. Quid: si dixeris deesse numerum: & ita legendũ. Sed tamẽ. cclxxii. hexametros habet ut dicat se tamen cecinisse biduo ducẽtos & septuaginta duos uersus. tot enim sunt in epithalamio. Mentieris: ut isti dicent. Pro collega: uel q̈ & ipse fuerit Duũuir quemadmodum stella uel collegam se appellat in poeticæ socium paulopost tecum similes iunctæq; camenae stella mihi multumq; pares bachamur ad aras. Vopiscus: cognomen est ab euentu propagatũ. nam qui est superstes cum est natus fratri qui simul natus est mortuo Vopiscus appellatur. ut Plinius docet: monẽt Fabius & solinus. De quo: de cuius syluæ celeritate. Testimoniũ est: idest superest. Belneolum: syluã scriptã de balneo suo: cuius meminit Martialis ut in eam syluã dictabimus. Intra moram. spatiũ & tẽpus. In fine: huius primi libri. Quibus credit᷑: habetur fides qd᷑ ea sylua scripta sit celeriter. Fœlicissimã: plenam letitiæ in qua nemo est qui non potuerit celeriter scribere cum tanta illic fuerit animi relaxatio.

Homeri opera

Homerus sellius

Iniungo

Vopiscus

Voluptatibus publicis inexpertam. hoc ait in laudem Domitiani cum innuit eum prebuisse tantam uoluptatem populo Romano illa nocte quantam nemo ante imperatorum. prebuit publicis munerib⁹ & congiariis. Inexpertam: qualem nunquam antea sensit populus Romanus. Non uides Augustine quantus assurgat dum publice assentationi applaudens imperatori insolentissimo arrogãtissimoq; adulatur: poscebat ille diuinos honores: dominum & deum se nuncupari uoluit. statuas sibi poni non permisit in capitolio nisi aureas & argenteas centum pondo. quadrigæ multæ currus triumphales per oẽs

fœlicissimã habẽt & uoluptatibus publicis inexpertẽ.

Equus max. domitiani.

QVæ super ĩposito moles gẽmata colosso
Stat latium complexa forum. cælo ne peractum
Fluxit opus: siculis an conformata caminis
Effigies: lassum steropem brontemq; reliquit
An te paladiæ talem Germanice nobis
Effinxere manus? qualem modo frena tenentem
Rhenus. & attoniti uidit domus ardua daci?
Nunc age fama prior notum per sæcula nomen
Dardanii miretur equi. cui uertice sacro
Dindymon: & cæsis decreuit frondibus ida
Hunc neque discissis cœpissent pergama muris
Nec grege permixto pueri innuptæq; puellæ:
Ipse nec Aeneas. nec magnus: duceret Hector.
Adde. quod ille nocens sæuosq; amplexus achiuos.
Hunc mitis cõmendat eques. iuuat ora tueri
Mixta notis belli. placidamq; gerentia pacem.

ferme urbis regiones in illius gratiam uisebãtur: q; Tranquillus scribit: equestrem statuam eximiæ artis & magnitudinis eidem populus dicauit: posuitque in foro poeta qui gratiæ imperatoris aucupandæ ad inuidiam usque studebat. nam prædio albano ab eo Donatus Martialem Sylium Iuuenalem suorum temporum poetas ea fœlicitate & fortuna offendit. publicam testatur in munere alacritatẽ. & quasi furoris plenus syluã ex admiratione ordit᷑: sordebãt illi cũ Domitiano elati animi: imparatori placere cuperet uerba humilia & principia abiecta: q̃ figuris poeticis nõ excitarent᷑. inde ĩterrogatõe q̃ ad admirationẽ spectat: quærit q̃ nam sit moles quã cernit atq; hac percõratione operis mirum in modum amplificat dignitatem: tamen auditoris animum percellit & intendit. Moles gemmata: radians & splendens. Martialis de eadem. Nec te detieat miri radiata colossi quæ rhodium moles uincere gaudet opus. hanc eam esse negauimus in commentariis nostris cuius Martialis meminerit eo uersu: hic ubi sydereus propius uidet astra colossus: idq; docuimus certi Trãqlli historia & auctoritate intelligi de Neronis statua. Colosso: colossus ingentem statuam significat: moles inquit Plinius excogitatas uidemus statuarum: quas colossos uocant turrib⁹ pares: uel ab hebetando aspectu. nam oculi caligant tanta altitudine spectanda: ut græcis placet: uel a colosso primo operis auctore ut Festus scribit. Moles gemmata. equum designat. Domitianum equitem & sessorem scribit. nam ut diximus statua erat ei equestris dicata: equestrium uero statuarum perantiqua est origo. Cocliæ enim quæ inter obsides Porsenæ fuit & Horatio cocliti publice primum datæ sunt: quod ex pisonis annalibus discimus antea Tarquinium sibi & Sibyllæ posuisse uerisimile est: ut scribit plinius. Lutius tamen piso tradit ualeriam publicam consulis filiam solam ex obsidibus porsenæ tantum fugisse cæteris quæ mittebantur interemptis insidiis Tarquinii. eique erectam statuam equestrem quæ contra Iouis statoris ædem uisebantur. Siculis caminis: fornacibus Vulcani quæ sunt iuxta siciliam: id autem ait quoniam fabrilia opera quæ admirationi sint uulcani artificio tribui solent: ita eodem fabro Achillis arma apud Homerum cuduntur. & Aeneæ apud Virgilium. Steropem & Brontem: famuli sunt uulcani noti carmine uirgiliano. Hesiodus uero Asteropem scribit non steropem: nec piragmonem nominat sed pro eo argen. Rhenus & domus daci. nam Domitianus duplicem triumphum ægit de dacis & cathis: amissis prius Sabino consulari & Cornelio fusco. ut scribit Tranquillus: puer item adhuc Batauos populos rhenum incolentes domuit: ut scribit Tacitus & Sylius. iam puer auricomo performidate batauo. Palladiæ manus: nam præstantioris artificii opera ad Palladem referuntur atque id commodissime in Domitiano: cui pallas numen erat familiare. mar. idẽ ait de statua scribens ad carum notum epigramma. Attoniti daci: nam obstupuit uictus cum se tutum putaret. Fama prior: antiquitas cui equo fabricando: amplificat autem per comparationem: augetque equum troianum: ut hic antepositus sublimior sit. Dindymon: mons phrygiæ sacer cybele. Epeum: panopei filium Boetium. equi troiani fabricatorem fuisse scribunt Homerus in odyssea & Strabo: tantæ uero magnitudinis fuisse fabulæ propius est quam historiæ. Discissis muris: alludit ad historiam uirgilianam de equo troiano ita recepto. Innuptæque puellæ: allusio item ad carmen uirgilianum. pueri circum innuptæque puellæ. Nec Aeneas nec magnus duceret Hector: nam hi fortitudine præstabant inter troianos. Virgilius. Si duo præterea talis idea tulisset tetra uiros. Nec ueris maiora putes: nec plus inquit præ se fert statua. quam uerum sit in Domitiano.

Colossus

Epeus

Nec ueris maiora putes.par forma.decorq;
Par honor.exhauſtis martem non altius armis
Biſtonius portat ſonipes.magnoq; ſuperbit
Pondere.nec tardo raptus prope flumina curſu
Fumat.& ingenti propellit ſtrymona flatu.
Par operi ſedes.hinc obuia limina pandit.
Qui feſſus bellis aſſertæ munere prolis.
Primus iter noſtris oſtendit in æthera diuis.
Diſcitur e uultu quantum tu mitior armis
Qui nec in externos facilis ſæuire furores
Das catis Daciſq; fidem.te ſigna ferente
Et minor in leges iret gener.& Cato caſtris
At laterum paſſus:hinc iulia templa tuentur
Illinc belligeri ſublimis regia pauli.
Terga pater.blandoq; uidet concordia uultu
Ipſe autem puro celſum caput aere ſeptus
Templa ſuperfulges.& proſpectare uideris
An noua contemptis ſurgant palatia flammis
Pulchrius.an tacita uigilet face troicus ignis
Atq; exploratas iam laudet ueſta miniſtras
Dextra uetat pugnas.leuam tritonia uirgo
Non grauat.& ſectæ prætendit colla meduſæ
Ceu ſtimulis accendit equum:nec dulcior uſquam
Lecta deæ ſedes.nec ſi pater ipſe teneres
Pectora:quæ mundi ualeant euoluere curas.

Par formæ:eadem forma eſt Domitiani decor.nã formoſus fuit Domitianus iuuenis: ut ſcribit Trãquillus. Exhauſtis armis:pfectis bellis.tũc.n.dicitur mars ſpaciari ad ſtrymonem thraciæ exæſtuans. Vir.quã bella exhauſta canebat. Nõ amplius:nõ maiore dignitate. Biſtonius:nã mars thraciam ſibi habet domicilium biſtoniũ autẽ ſtagnum eſt thracium & ibidem Biſtones gens ut Plinius ſcribit. Strymona.fluuius eſt qui diuidit macedoniam a thracia labiturq; ex uertice hemi montis ut Plinius ſcribit.

Biſtones
Strymon

Par operi ſedes.a loco ubi ſtatua poſita erat. Obuia limen.e regione inqt eſt ædes Cæſaris.nã ædes Cæſaris aurata in roſtris erat ĩ ſimilitudinẽ ædis ueneris genitricis. Qui feſſus bellis:qui poſt multa bella geſta:eſt autem periphraſis.C.Cæſaris his duobus uerſibus aſperſa. Primus:nã Cæſar primus imperatorum in deorũ numerũ eſt relatus Octauio auguſto ſuadente populo cometen quem uiderat in cælo eſſe animã Cæſaris de quo Auguſtus hæc ſcripſit ut Plinius refert: hic ipſis ludorum meorum diebus ſydus crinitum per ſeptem dies in regione cæli ſub ſeptentrionibus eſt conſpectum.id oriebatur circa undecimã horam diei:clarũq; & omnibus terris conſpicuũ fuit: eo ſigno ſignificari uulgus credidit Cæſaris animam iter deorum immortalium numina receptã.quo nomine de inſigne ſimulacro capitis eius quod mox in foro cõſecrauimus.adiectum eſt. Primus oſtẽdit iter:primus acceſſit|& oſtendit uiam. In æthera:in cælũ & numerorum deorum. Noſtris diuis: imperatoribus:qui & ipſi poſtea deificati ſunt. Munere:bñficio. Prolis:Octauii filii ſui. Aſſertæ:ad optiui.nam ut diximus ſuadẽte Octauio credidit uulgus deificatũ eſſe Cæſarẽ. Diſcit' e uultu:nũc cõfert duas ſtatuas equeſtres:alterã Cæſaris alterã Domitiani.nã Cæſaris erat ĩ roſtris ad ædẽ Veneris genitricis ut poſſis intelligere obuia limina de tẽplo Veneris genitricis:in cuius ueſtigio Cæſaris ut dixim⁹ erat ſtatua equeſtris equo expſſo inſtar illius q neminẽ paſſus eſt ſeſſorẽ Præter Cæſarẽ ut ſcribit Plinius & Trãquillus refert. E uultu tuo:& Cæſaris. In externos:barbaros. Das fidẽ:accipis ĩ fœdus. Te ſigna ferẽte:ſi tu fuiſſes dux in caſtris Cæſarianis. Gener:Põpeius. Iret mi.i le.in fœdera tua uenirẽt. Cato caſtris:Cato inqt abiret ex caſtris qđ nõ fecit uicto Pompeio:nã conatus eſt reliqs Põpeianas colligere & cõparare ĩ Cæſarẽ. Paſſus laterum.i.ſpatia laterum opis. Iulia tẽpla:capitoliũ Martialis ſic laudat catuli iulia tẽpla ſenis. Retia Pauli:Paulus æmilius creatus cõſul cũ Callidio Marcello mille & quingẽtis talẽtis corruptus eſt a Cæſare ut faueret:ex q̃ pecunia baſilicã ſtruxit ſub ſuo noĩe.laudatã inter urbis opa a Plinio Auctores Appianus & Plutarchus. Terga pater:tẽplũ martis inqt poſt terga tua eſt uñ te Mars ſpectat. Cõcordia:ibidẽ erat tẽplum cõcordiæ: de quo alibi dicemus. Cõtemptis flammis.i.ita ut priſtini incẽdii ueſtigia nõ appareãt.nam arſit capitoliũ bellis uitellianis.ut ſcribit Tacitus:& ut Tranqllus refert plurima ãpliſſima opa incẽdio abſumpta Domitianus reſtituit iniqs & capitoliũ qđ rurſus arſerat.quo in genere laudat' a Martiale eo epigrãmate.Qualiter aſſyrios renouãt incẽdia nidos. Tu inquit exeris caput:ut.ſ.ſpectes an palatia a te inſtaurata pulchrius & magnificẽtius ſurgant oblita priſtini incẽdii:& an ueſtales uirgines quæ olim erãt inceſtæ tua cẽſura coercitæ pietatẽ colãt ſacrorum.nã ut ſcribit Tranquil.Domitianus inceſta uirginũ ueſtaliũ a patre quoq; & fratre neglecta:uarie & ſeuere coercuit. Tacita face:nam ſub cinere ſeruabatur ignis. Vigilet:maneat inextinctus:nã extingui piaculum erat. Troicus:nam ſacra ueſtæ e troia lata ſunt.Sylius.Et uos uirginea lucentes ſemper in ara laomedonteæ troiana altaria flammæ. Exploratas.i.recognitas & coercitas a te. Dextra uetat pugnas:uel dextra eſt inermis in ſtatua uel ad dextrã eſt templum pacis quod nõ placet. Tritonia uirgo:Palas. Nec ſi pater ipſe:libentius illic nõ eſſet Pallas ſi tua eſſet ſtatua o Iuppiter:& haberes iſta pectora:ideſt eſſes formatus his pectoribus:quæ capiunt curas totius orbis magnitudine ſua.

Cæſaris ſtella

Veſtæ ignis

Et quis:quib⁹ pectoribus fabricãdis. Themese:oppidũ cypri eiusdem nominis in bruttiis italiæ cõditum ab ausoniis. a latinis tempsa dicitur:ut scribit Plinius Strabo utranque uocem promiscue enũciat.quasi neutra latina sit.& Brutia & Cypria themese metalla æris habuit:quæ postea defecerunt.Strabo Homerum de brutia locutum refert quorundam sententia.tanta iquit statua est: ut omnia æra themesea in ea fabricanda consumpta uideantur. Orion:auis indica canora:ut scribit Clitarchus eiusdem nominis:qui ex deorum urina natus dicitur:ut Ouidius in fastis canit trãslatus est in cælũ cum ense sydus tempestuosum Hyginus ex aristomaco.Pindaro.Hesiodo & Istrio fabulosa de hoc persequitur Strabo loci meminit in agro thebano: ubi fabula gesta dicitur.Nunc comparat Domitiani latus armatum ense cum Orione. Tãtis calcaribus: quanta habet Domitianus. Arion adrasteus: quem Neptunnus Adrasto donauit idem dedit Iunoni Xanthum.& Cyllaron: quos illa dedit Castori & Polluci. Arionis meminit Papinius ĩ thebaide & Propertius: nam insignis fuit & formæ & celeritatis. Cyllar⁹:Ledeus.Hic Castoris equus fuit expressus in æde Castoris quæ est pro rostris.de hoc nunc intelligit. Ab æde propinqua:ex templo Castoris quod propinquum est. Nũquam mutauit habenas: quod de Arione & Cyllaro dici non potest.Nam uterque uariis dominis seruiuit. Vni astro:nõ duobus seruiet:ut Cyllarus Castori & Polluci. Sed genio:nam inquit libenter Domitianum: quem loci geniũ: & numen putant. Aeterna crepido:ingens moles. Durasset athlantis:absolute legendum: idest restitisset. Nec lõge traxere moræ: opus laudat a celeritate: quam totam tribuit auctoritati & dignitati Domitiani. Ipse loci custos: optima poetæ dispositio: qua carmen uarietate distiguit:nouaq; fictiõe personæ sese erigit simul delectat:dum antiquitas historia repetita laudes Domitiani accumulat.Fingit enim Curtium:cuius lacus erat iuxta forum: dato ei nomine:cum se pro reipub.salute deuouit caput eduxisse: atq; elocutũ esse Domitianum. Lacus famosi: nam in eo periit ciuis in fausto auspicio: nam famosus in malum accipitur.nec te Iuuenalis uersus decipiat famosos equitum cum dictatore magistros. Illic enĩ legendum est fumosos: idest fumosas Imagines maiorum:qui magistri equitum dictoresue fuerint. Cicero quoque in Pisonem ait eum obrepsisse ad honores specie fumosarum mihi frui. licet aliter in commentariis nostris in Iuuenalem scripserimus. Nomen memorabile seruat:Lacus Curtius ad forum est a Curtio dictus. uel ut Procilius scribit:quoniam cum olim illic terra dehisceret:& haruspices respondissent deum manium poscere Stulionem: idest uirum fortissimum. Curtius quidem armatus equo: se in uoraginem deiecit: atque ita terra hiatum obduxit:locusque seruauit æternum Curtii nomẽ.Idem sentit Liuius. Piso scribit datum esse nomen a Curtio milite Tacii sabinorum ducis:qui non nihil in ea palude ob cœnum laborauit:dũ pugnaret aduersus Romulum. Idem Plutarchus & Dionysius putarunt. Cornelius & Luctatius scribunt locum esse tactum fulmine:& septum fuisse a Curtio consule: cui Marcus genutius erat collega: atque ita mansisse nomen loco. Var. Merita quercu: idest corona ciuica quæ quercu texta est. ut Plutarchus in quæstionibus differit.uel quod cum ubique ea arbor reperiatur facile esset ramum inde decerpere ad coronam: uel q; Ioui Iunoni sacra est: qui custodes urbium habentur uel mos tra-

Et quis se totis themese dedit hausta metallis
It tergo demissa clamis. latus ense quieto
Securum. magnus quanto mucrone minatur
Noctibus hibernis & sydera terret orion
At sonipes hàbitus animosq; imitatus equestris
Acrius attollit uultus. cursumq; minatur
Cui rigidis stant colla iubis. uiuusq; per armos
Impetus. & tantis calcaribus ilia late
Suffectura patent uacuæ pro cespite terræ
Aenea captiui crinem tegit ungula rheni
Hunc & adrasteus uisum extimuisset arion
Et pauet aspiciens ledeus ab æde propinqua
Cyllarus. hic domini nunquam mutauit habenas
Perpetuis frenis atq; uni seruiet astro
Vix sola sufficiunt uix fessaq; pondere tanto
Subter anhelat humus. nec ferro aut ære laborant
Sed genio. teneat quamuis æterna crepido
Quæ super ingesti portaret culmina montis
Cæliferiq; attrita genu durasset athlantis
Nec longe traxere moræ: iuuat ipsa labores
Forma dei præsens: operiq; intenta iuuentus
Miratur plus posse manus. strepit ardua pulsu
Machina. continuus septem per culmina montis
It fragor. & magnæ fingit uaga murmura romæ
Ipse loci custos. cuius sacrata uorago
Famosusq; lacus nomen memorabile seruat
Innumeros æris sonitus. & uerbere crudo
Vt sensit mugire forum. mouet horrida sancto
Ora situ. meritaq; caput uenerabile quercu
Ac primum ingentes habitus. lucemq; corruscam
Expauit maioris equi: terq; ardua mersit

Themese
Tempsa
Orion
Arion equus Xanthus
Cyllarus
Curtius
Iuuenalis
Curtius lacus Stulio
Quercea corona

ctus est ab archadib⁹:qui affinitatem quãdam cum quercu habere ferebatur: quod primi hominum ex terra nati dicuntur.ut ille scribit.

Varro.Pli.Gellius.q; glandibus olim uescerentur:unde corona querna indicium erat uitæ datæ. Proles:nam Vespasianus pater relatus est in numerũ deorum. Genitor:nam Domitiani filius ex Domitia: quem ifantem adhuc amisit in cælum est relatus. Tu bella iouis.i.tu gessisti bella pro Ioue capitolino, nam Domitianus cũ patruo sabino bellis uitellianis puer adhuc capitoliũ defendit.ut scribit Tacitus. Martialis. Atque suo gessit pro Ioue bella puer. Tu prelia rheni:batauos itelligit: quos:ut ante diximus domuit. Tardũ montẽ in fœdera: Dacos itelligit:quos in mõtes patrios redactos:& illuc se tuẽtes in ditionem redegit diuturna obsidione. idem in thebaide. Et cõiurato deiectos uertice dacos. Tu ciuile nef. bellum item ciuile opp̃ssit Domitianus motũ a Lucio Antonio supioris germaniæ p̃sidẽ:qd' absens mira fœlicitate confecit: ut scri. Tranquil.in Antoniũ epigrãma extat Mar.Et saturninũ te miser esse pudet. Me non audente:& ego nõ essem ausus. Cedat equ⁹:antepõit equo cæsaris equũ Domitiani. Tranql.utebat' autẽ Cæsar equo insigni pedibus ꝓpe humanis & in modũ digitorũ ungulis scissis paulopost. Cuius etiã instar pro æde ueneris genitricis postea dicauit. Pli.cæsaris equ⁹ hoĩs similes pedes prio res habuisse dicit' hac effigie locatus ante ædẽ uenerĩs genitricis. Fori cæsarei: nã in foro Cæsaris statua erat & tẽplũ ueneris genitricis.statuã fecit Archesilaus:quam festinatione dedicãdi reliqt imperfectã. Lisyppe: lisyppus nobilitatur tibicina temuleta quã exp̃ssit. hic fecit sexcẽta & decẽ opera statuaria Alexandrũ magnũ multis opib⁹ effinxit a pueritia ei⁹ orsus quadrigas itẽ multorum generũ:uult igi' Papi.uideri Lisyppum p̃stantissimũ statuariũ:a quo solo Alexãder opera sua sculpi uoluit:ut ait Plini.hui⁹ equi cæsarei fuisse opificem. In hũc:Cæsarẽ. Ab illo: Domitiano. Peleo duci:Alexandro a pella metropoli macedonũ ei⁹ patria ubi recesebãtur milites & alebant' eq.Stra.auctor pelleũ ducẽ appellat ẽt Philippũ ei⁹ patrẽ. Luca. Pelleũ alexãdrinũ dixit.Martia.ab Alexãdria: quã Alexã.i ægypto ædificauit. Dũ ro.di.dũ fœlicitas imperii Ro.uigebit. Sub nocte silenti:euerso etiã ĩperio manebit. Cũ superis terrena placent.i.cum dii te uocabunt in cælum. Tua turba:multitudo tuorũ. Labetur:accurret. Relicto cælo:idest pte cæli sibi assignata. Natus:quem infantẽ adhuc amisit:ut refert Tranquil.de quo Mar.Cæsaris has pueri suspicor esse niues. Faterq;:Titus. Et soror:Domicilla.nã Vespasianus Flauiã Domicillã duxit uxorẽ:ex qua liberos tulit Titum.Domitianũ:ac Domicillam.uxori & filiæ superstes fuit.Priuatusq; adhuc utranq; amisit. Munere:populi & senatus:nam senatusconsulto hæc statua fuerat ei decreta. Apeleæ:ceræ. Cuperent:inquit apelles habuisse tã gloriosum artis argumentũ.Apelles centesima & duodecima Olympiade in pictura adeo profectus est:ut plura solus ꝓpe quam cæteri omnes contulerint uoluminibus æditis: quæ doctrinam eam continent simplicitate formæ exprimenda in primis claruit.de quo Prop. Qualis apelleis est color in tabulis. Atticus senior: fidias Atheniẽsis simulacro Iouis olympii ex ebore effiicto.perpetua nobilitate claruit inuidia:quam familiaritate periclis contraxit.tandem in carcerẽ coniectus:mortuus est.Pli.fidiã clarissimũ.Ecce per oẽs gẽtes q̃ Iouis olympii famã itelligũt. Nemo dubitat.alibi.ante. oẽs tũ fidias Atheniẽsis Ioue olympio facto ex ebor:statuã:cũ dicaret' Iup.fulmie ꝓstrauit:ut scri.Pausa.

Colla lacu trepidus. lætus mox præside uiso
Salue magnorum proles.genitorq; deorum.
Auditum longe numen mihi. nunc mea fœlix
Nunc ueneranda palus:cum te prope nosse tuumq;
Immortale iubar uicina sede tueri
Concessum semel auctor ego inuentorq; salutis
Romulæ tu bella iouis:tu prælia rheni
Tu ciuile nefas.tu tardum in fœdera montem
Longo marte domas:quod si te nostra tulissent
Sæcula tentasses me non audente profundos
Ire lacus.sed roma tuas tenuisset habenas.
Cedat equus latiæ. qui contra templa diones
Cæsarei stat sede fori.quem tradere es ausus
Pelleo lisyppe duci.mox cæsaris ora
Aurata ceruice tulit.uix lumine fesso
Explores.q̃ longus in hunc despectus ab illo.
Quis rudis usque adeo:qui non ut uiderit ambos
Tantum dicat equos:quantum distare regentes
Non hoc imbriferas hyemes opus aut iouis ignem
Tergeminum:æolii non agmina carceris horret
Annorumue moras:stabit dum terra polusq;
Dum romana dies:hic & sub nocte silenti
Cum superis terrena placent tua turba relicto
Labetur cælo:miscebitq; oscula iuxta.
Ibit in amplexus natus:fraterq;:paterq;
Et soror.una locum ceruix dabit omnibus astris
Vtere perpetuum populi magniq; senatus
Munere:appelleæ cuperent te scribere ceræ
Optassetq; nouo similem te ponere templo

Cæsaris equus

Lisyppus

Pella

Vespasianus
Titus
Domitianus
domicilla
Apelles
Phidias

Senior.nam fuit alter fidias pictor & iunior. Iouis elæi:idest olympii:nam elis iuxta olympium templũ est in peloponesso:locus autem ubi ludi cælebrantur olympia dicebatur:non olympus mons:nam olympus tamen procul abest:neq; in monte ii ludi agebant alii legũt ora taras. Cõtẽpto phœbo:cõtẽpta statua & colosso phœbi. nã rhodi statuã & colossum solis habebãt septuaginta cubitorũ altitudinis: quam fecit Cares lyndius.Lysippi discipulus:ea prostrata est post.lvi.annum. Rhodos aspera:ob situ͂. Certus:fauens & inconcussus qua ultima obtestatione seruiliter imperatori blanditur & uotũ facit. olympia rhodius Colossus

Atticus elæi senior iouis: & tua mitis
Ora tonans.tua sydereas imitantia flammas
Lumina contẽpto mallet rhodos aspera phœbo
Certus ames terras: & quæ tibi templa dicamus
Ipse colas.nec te cœli iuuet aula.tuosq;
Lætius huic dono uideas dare thura nepotes.

Epithalamion stellæ & uiolantillæ.

Nde sacro latii sonuerunt carine mõtes
Cui pæan noua plectra moues.hũeroq; comanti
Facũdũ suspẽdis ebur?ꝓcul ecce canoro
Demigrant helicone deæ:quatiuntq; nouena
Lampade solemnẽ thalamis coeuntibus ignem
Et de pieriis uocalem fontibus undam.
Quas inter uultu petulans elegia propinquat
Celsior assueto.diuasq; hortatur & ambit
Alternum factura pedem:decimamq; uideri
Se cupit.& medias fallit permixta sorores:
Ipsa manu nuptam genitrix æneia ducit
Lumine demissam.& dulci probitate rubentem
Ipsa thoros & sacra parat cœtuq; latino
Dissimulata deam.crinen uultumq; genasq;
Temperat:atq; noua gestit minor ire marita.
Nosco diem causasq; sacri te concinit iste
Pande fores.te stella chorus.tibi phœbus & euhan
Et de menalia uolucer tegeaticus umbra
Serta ferunt.nec blandus amor.nec gratia cessat.
Amplexum niueos optatæ coniugis artus

Domitius Augustino.

Pollo:si memoria teneo Augustine carmẽ nuptiale:primus cecinit: quod quidem maiores tradiderit cum Tethis Peleo nupsit: futuramq; prædixit & promisit fœlicitatem. quod Tethis apud Aeschilũ poetam multis uersib⁹ conqueritur: uociferaturq; Achillẽ interiisse opera Apollinis:qui nuptialib⁹ auspiciis læta omnia in epithalamiõ cecinerat: quam particulã Plato in libris quos de repu.edidit:dũ istituit ciues recitauit ξὺμπάντα τειπονθεῖοιλεῖσ τεμᾶσ τύκᾶσ παι ανείτεν χηιμη/σεν ἀυθυμων ἐμε κάι τὸ οἶβου θε/ίονα ψεῦ δέσστονάπιζον εἶραι μαρτικῆ βροῦν τεχρη οδαυτοσ ὕμρῶν ἀντοσ ἐν θοιρῆ παρῶν αὐ/τοσ τάδε ειπὼν αὐτοσ ἐστίροκτ/ἀνον τὸν παῖ δάτονεμὸν. Inde receptum est ut nuptiarum initia & sacra fœlicissimis quibusq; uerbis ex colam⁹ ubi omnia læta sint oportet. carmen figuris luxuriet securitate liberũ euagetur:nouis inuentionibus sese cõcinnet disponatq; flores uerborꝫ:inserta sponsalia.Hinc hilaritate gestiens Papinius congratulansq; fœlicitati stellæ poetæ amicissimi: cui uiolantilla neapolitana uidua altero uiro extincto & longis curis optatissima coniunx data erat furore quodã poetico attonitus: & sese ad musarũ numinũq; colloquia attollens fingit audiuisse nouos cõcentus uidereq; Apollinem cõptum parata cythara ad carmen & aduentantes musas ex parnaso. nõ eni oportuit in tantas stellæ uatis gaudio uel musas eius ꝓsides cessare:uel Papiniũ uulgare emittere carmen ꝓ poeta amicissimo: q̃si ergo excitatus quodã cõcentu ita ordit. Latii mõtes:Septẽ colles urbis. Vnde:q̃ ex cã. Cui:in cui⁹ gratiã. Moues:meditaris. Facũdũ eb.uocalẽ citharã. Solẽnẽ ig.debitũ & celebratũ:nã nouæ nuptæ puer patrim⁹ & mĩm⁹ facẽ ꝓferebãt ex spina alba:ut Pli.& Fe.scri.duo itẽ pueri ꝓrimi & mĩmi nouã nuptã tenebãt. Elegia:hoc in grãm stellæ ait:q eo poematis generẽ claruit. Fallit me.so.nã accipit ab illis:& ex ipis unã se ꝓstat. Genitrix æne. ue.nam fauore ueneris hæ nuptiæ celebratæ sũt:ut ẽt Mar.quodã epigrãmate scri. Tẽperat cri.i.moderat diuinitati suorꝫ criniũ:ne pulchriores sint crinibus uiolãtillæ. Gestit:gaudet ire. Minor:inferiore forma & pulchritudine. Noua ma.noua nupta uiolãtilla. Nosco di.q̃si resipiscẽs ex furore Papi.& ueritatẽ intelligens epithalamiõ ordit. Te:chorus deorꝫ quos uideo. Volucer tege.Mercu.q & uolucer est talarib⁹ suis & arcas.nam in arcadia est nat⁹ Tegea arcadiæ oppidũ:unde & Tegeæũ Virg.deduxit:& Tegeaticus dr̃.oppidi meminerũt Strabo & Pli.intersũt aũt his nuptiis Bacchus Phœbus & Mercuri.q poetices eloquẽtiæq; ꝓsides sũt. Nec grã cessat:adsũnt itẽ grãe q̃ tres dicunt Veneris comites. Euphrosinæ.Thalia & aglaia Iouis & eurymones filiæ Boetii aiũt etheoclem primũ gratiis sacra istituisse in Orchomeno:cuius rei meminerũt.Stra.& Pausa.noia ab illo iposita nõ tenẽt memoria.Tres tñ fuisse affirmãt apud Lacedæmonios uero duæ tãtũ erãt.Athenięses auxohegemoniã thalamo cũ pãdroso pro gratiis coluerunt.Pamphos poeta: qui ante Homeri tempora censetur: primus in gratias carmen edidit. Homerus unam tantum gratiam putauit uxorem Vulcani: Antimachus eas solis & ægles filias dixit.

Carmen nuptiale

Nuptarũ mos

Tegea Tegeæus tegeatic⁹

grãæ tres

Parcarū fila Et obſtas ab uultibus dominæ:tu inquit amplexus uiolantillam obicis te roſis & floribus qui iaciunt ne niueos dominæ uultus offendant. Dies conditus albo uellere:fœlix:nam parce nere dicuntur alba

Violātilla Ianthis uelera fœlicibus:nigra infœlicibus:ſed de hoc plura in cōmentariis Martialis diximus.Seneca de Nerone.Aurea formoſo deſcendunt pollice fila. Violantillæ:Martialis hanc græce appellauit iāthida ab ἴον quod ſignificat uiolam:& ἄνθος florem:unde uiolantilla & ianthis idem eſt. Mendaces aſtus:magicæ artes:quibus amantes ſolent uti. Adhuc optas:tanq̃ indigeas. Vota paues:times tanq̃ ſis cariturus promiſſis. Digna quidem merces:

Floribus innumeris: & olenti ſpargere nymbo.
Tu modo fronte roſas uiolis: modo lilia mixta
Excipis: & dominæ niueis a uultibus obſtas
Ergo dies aderat parcarum conditus albo
Vellere: quo ſtellæ uiolantillæq; profeſſus
Clamaretur hymen. cedant curæq; metuſq;
Ceſſent mendaces obliqui carminis aſtus.
Fama tace. ſubiit leges & frena momordit
Ille ſolutus amor. conſumpta eſt fabula uulgi.
Et narrata diu uiderunt oſcula ciues
Tu tamen attonitus q̃uis data copia tantæ
Noctis adhuc optas. promiſſaq; numine dextro
Vota paues. pone o dulcis ſuſpiria uates.
Pone tua eſt. licet expoſitum per limen aperto
Ire redire gradu. iam nuſq̃ ianitor aut lex
Aut pudor amplexu tādem ſatiare petito
Coniugis: & duras pariter reminiſcere noctes
Digna quidem merces. & ſi tibi iuno labores
Herculeos. ſtigiis & ſi concurrere monſtris
Fata darent: ſi cyaneos raperere per æſtus
Hanc propter tutum piſea lege trementem
Currere: & oenomai fremitus audire ſequentis.
Nec ſi dardania paſtor temerarius ida
Sediſſes: hæc dona forent: nec ſi alma per auras
Te potius præhenſa ueheret titonia biga.
Sed quæ cauſa thoros inopinaq; gaudia uati
Attulit: hic mecum dum feruent agmine poſtes
Atriaq;. & multa pulſantur limina uirga
Hic erato iocunda doce. uacat apta mouere
Colloquia: & docti norunt audire penates
Forte ſerenati qua ſtat plaga lactea cæli.
Alma uenus thalamo pulſa modo nocte iacebat

& ſi diu inquit laboraſti : tamē premiū habes par laboribus tuis:immo maius nam propter hanc non fuiſſet recuſandum ſubire labores herculeos : & inferos adire uel nauigare per cyaneos ſcopulos:per quos nauigauit Iaſon cū Medeam rapuit in ponto. Oenomai:propter hanc inquit non fuiſſet recuſandū certamē propoſitum ab Oenomao:nā Oenomaus martis & æginæ : ut alii eſteropes filius Piſæ & Elidis tyrannus i Peloponeſſo cum unicam haberet filiā Hippodamiam : audiſſetq; ex oraculo ſe moriturum cum nuberet fretus duorum equorum celeritate pſillæ & harpinæ:quos habebat:certamē procis ꝓpoſuit.id erat eiuſmodi.ſtadium a Piſa ad aram neptūni in iſthmum uſq; patebat ipſe arietem Ioui imolabat.Interea inibat curſum qui petebat : peractis ſacris

oenoma' Oenomaus currentem inſequebatur: myrcilo aurigante:quem cum erat conſecutus haſta cædebat ad necē.marmacas : ut ſcribit Pauſanias.prim⁹ in certamen deſcendit.Pelops e phrygia ueniens Oenomaū ſupauit corrupto myrtilo abduxitq; puellam.is eſt qui:ut ſcribit Thucydides magnitudine opum: quaſ e phrygia attulerat deuixit ſibi peloponeſſi incolas:qui Paupes erāt:atq; ita iſulam occupauit . hæc ex Diodoro Lycophrone.& illius interprete Pauſaniaq; accæpimus. Piſea lege: Cōditione propoſita ab oenomao ad piſam.

Trementem:nam uictus necabatur.

Hæc dona forent:nec ſi iquit alter paris fuiſſes talem eſſes nactus mulierem atque ita anteponit uiolantillam Helenæ. Hæc talia:quale eſt Violātilla:nec inquit ſe aurora te amaſſet ut amauit Titonū eam pulchram haberes : quaſi dicat pulchrior eſt Violantilla aurora.

Alma titonia:Aurora uxor Titonii:q̃ capta amore Cephali eum rapuit. Ouidius.Lutea mane uidet pulſis aurora tenebris in uitumque rapit. Sed quæ cauſa:exordium eſt epitalamii:quo carmen uarietate quadam aſperſurus noua excitat inuentione. Multa uirga:a multis lictoribus magiſtratuum qui cōueniūt ad nuptias:nam lictores accedente magiſtratu domum alicuius : uirgis quas geſtabant pulſabant fores.Liuius.Forte accidit ut lictores Sulpitii eis e foro in domum ſe reciperet fores ut mos eſt uirga percuteret.Et Plinius in ſeptimo ſcribit Pompeium uetuiſſe lictorem pulſare fores poſtidonio de more. Forte ſerenati:narrationis quæ tota ficta eſt initiū:in qua iure quodam poetico euagatur & fabulam producit. Plaga lactea : in ſyderibus circulus quidam oſtenditur candido colore:quem quidam lacteum dixerūt.ſiue ut Demoſthenes ſcribit:quoniam Iuno cum inſcia Mercurio mammam infanti præbuiſſet : tandemque reſciſſet eum eſſe filium Maiæ reiecit:& profuſi lactis ſplendor inter ſydera eſt . Alii ſcribunt id eueniſſe Herculi cum Iunoni dormienti ſuppoſitus eſſet & tandem reiectus . Alii Herculem nimium lactis hauſiſſe ex mamma Iunonis : nec totum potuiſſe cō-

tinete ſed profuſi colorem eſſe iter ſydera. alii opem id lac fudiſſe dicunt: cum pro Ioue quem uolebat cælare: ſaxum Saturno oſtenderet: ſimulans eſſe filium natum. & Saturnus iuſſiſſet ut ei præberet lac: quod ſaxo non ſiccante eſt effuſum. Nondum animus ipſi: nondum ei erat certum conſilium quid eſſet actura. Scis ut mater: Oratio cupidinis ad Venerem: cuius initio beniuolentiam captat: cū ſuam in eam pietatem commemorat: & officia mox narrat. Nulla militia: nuſꝗ inquit fruſtra laboraui: cum aliquem oppugnaui ad amorem. Dediſti: uulnerandum & incendendum amore. Quondam: aliquando.

Amplexu duro getici reſoluta mariti
Fulcra thoroſq; deæ tenerum premit agmē amorum
Signa petunt: quas ferre faces. quæ pectora figi
Imperet. an terris ſæuire. an malit in undis
An miſcere deos. an adhuc uexare tonantem.
Ipſi animus nondum. nec cordi fixa uoluntas
Feſſa iacet ſtratis. ubi quondam conſcia culpæ
Lemnia repſerunt. depræhenſo uincula lecto.
Hic puer e turba uolucrum. cui plurimus ignis
Ore: manuq; leui nunꝗ fruſtrata ſagitta
Agmine de medio: tenera ſic dulce profatus
Voce pharetrati preſſere ſilentia fratres.
Scis ut mater ait nulla mihi dextera ſegnis
Militia: quēcunque hominum diuumq; dediſti
Vritur. at quondam lachrymis & ſupplice dextra.
Et uotis precibuſq; uirum concede moueri
O genitrix: duro nec enim ex adamante creati
Sed tua turba ſumus: clarus de gente latina
Eſt iuuenis: quem patritiis maioribus ortum
Nobilitas gauiſe tulit: præſagaq; formæ
Protinus e noſtro poſuit cognomina cælo.
Hunc egomet tota quondam tibi dulce pharetra
Improbus & denſa trepidantem cuſpide fixi:
Quamuis auſoniis multum gener ille petitus
Matribus edomui uictum dominæq; potentis
Ferre iugum. & longos iuſſi ſperare per annos.
Aſt illam ſumma leuiter (ſic namq; iubebas)
Lampade. parcentes. & inermi ſtrinximus arcu.
Ex illo quantos iuuenis premat anxius ignes
Teſtis ego attonitus. quantum me nocte dieq;
Vrgentem ferat. haud ulli uehementior unquam
Incubui genitrix. iterataq; uulnera fixi
Vidi ego. & immiti cupidum decurrere campo
Hippomenem. nec ſic meta pallebat in ipſa
Vidi & abideni iuuenis certantia remis
Brachia: laudauiq; manus: & ſæpe natanti
Præluſi: minor ille calor: quo ſæua tepebant
Aequora: tu ueteres iuuenis trangreſſus amores

Adamante: Adamas notiſſimæ duritiei duarum uiolantiſſimæ naturæ rerum: ignis ferrique cōtemptor hircino rumpitur ſanguie & calido: cū magnete certat: cui ſi admot⁹ fuerit ferrum trahi nō permittit. Plinius auctor. — Adamas

E noſtro cælo: appellauit ſtellam & ita iam eū laudauit a nobilitate & forma: quorum alterum iter bona corporis numeratur: alterum inter externa.

Protinus: non tamen ſtatim nomen infanti dabatur: ſed nono die maribus. octauo fœminis. Macrobius. Eſt etiam nondina Romanorum dea a nono die naſcētium qui luſtricus dicitur. Eſt aūt luſtricus dies quo infantes luſtrātur & nomen accipiūt: ſed is maribus nonus Octauus autem fœminis. — Nomina quando — Nōdina — Luſtrius dies

Quondam tibi dulce: quod tibi olim iocundū erat: ita enim uolebas. Arcu: inermi: percuſſimus inquit leuiter & parce. Patritiis: Patritii appellati ſunt: qui genus duxerāt a patrib⁹: quos Romulus elegerat: eiuſdem ante erant conditiones Athenis: quos appellabāt ἀπάτριδασ: ut ſcr. Diony. Alicarnaſſe⁹: q ſenti: Romulū exēplo athenienſiū remp. inſtituiſſe. — Patritii

Hippomenem: per cōparationē ignes ſtellæ amplificat. Hippomenes megareus captus forma Atalātæ filiæ Schanei: ꝗ cū procis curſu certabat: ea lege ut uicti necarentur: uictori ipſa nuberet. In certamē deſcendit: tribuſque malis aureis quæ Ven⁹ dedit ī ſtadio effuſis puellæ curſum retardauit: quæ & ipſa a tā formoſo uinci cupiebat: ſed immemor beneficii & Veneris oblitus pœnas dedit. Nam amoris impatiens Atlantam in templo Cybelis cōpreſſit: ob quā impietatem ira numinum uterque in leonem uerſus eſt. — Hippomenes — Atalanta

Iuuenis abideni leandri: nam Abidos & Seſtos oppida ſunt ad hoſtia heleſpōti: utroque littore ad ſtadia triginta inter ſe diſtant. a portu ī portum pontis locus eſt Paulum ab urbibus digredienti ad Seſton locus quidem apobathra dictus: ad quem ratis iuncta fuit. abydum mileſii condidere gyge lydorum rege permittēte. Theopompus ait ſeſton paruam eſſe: ſed munitam. Leander uero ſeſtiacam amans ex abydo noctu natabat in ulteriorem ripam pro ferente illa ex turri lumen: tempeſtate depræhenſus periit: utrunque pinxit apelles nobili gloria: apud Seſton inſignis tumulus erat Iouis & uirginis: ubi aquila quæ a uirgine educata uiuam coluerunt in mortuæ rogum ſe coniecit. — Abidos — Seſtos — Apobathra — Leander

Vatem suum:suæ tutelæ. Sic mœrere:sic angi. Labores armiferos: bella & arma poterat inquit heroico carmine omissis amoribus gesta scribere. Sed tamen maluit in elegia uersari quæ tua est. Mitis: remissiore carmine & stilo. Subtexere laurum myrtho Anteposuit inquit Myrthum & elegiacum carmen:quod ueneris est lauro & grauiori stilo. nam mirthus est dicata ueneri:idcirco electa est pro uerbena in coniunctione Sabinorum & Romanorum. quoniam; ut scribit Plinius: coniunctioni & huic arbori præest uenus:quin & ara uetus fuit ueneri myrthæ:quam postea murthiam dixerunt. Liuius ad murthiæ deæ sedes. Plutarchus in qstionibus καί γάρ ἡν ὑπὸ τὴν ὑρκίαν ᾶ ῥοδῖ τῆ κάλουσί μύρτιάσ τὸ παλαῖον ὡσ οἤκεν ὠνόμαζον. Lapsus: in amore.

Myrthus

Murtina Venus

Vulnera:gemitus amantiū. Nostræ colūbæ:argute scribit pietatē in ueneré q stella ob amorem tātum egerat. Nā carmine defleuit colūbam mortuā quā in delitiis habebat uiolantilla:ea aūt est Veneris auis:& Catullus passerem Lesbiæ Martialis. Stellæ delitiū mei colūba. Verona licet audiente dicā uicit maxime passerem Catulli:iscriptio operis erat:columba. Tepefecit pectora:tāta iquit uis cupidinis erat: ut pectora etiā ueneris tepefecerit. Non aspernata rogari:innuens se non inuitam audiuisse preces:quo uerbo iam assensionem ueneris futuram demonstrat. Grāde notum:grande munus. Idem Marti. Perpetuam stellæ dum iungit ianthida uati. Læta uenus:dixit:plus dare non potui. Pierius iuuenis:stella poeta. Cui idest cum qua forma incertum inquit est maior ne sit laus formæ in ea an nobilitatis:nā utrunq est summū. Amomum:assyrium est. nascitur etiam in armeniæ parte ocene media ponto. Inter unguenta crinib⁹ adoptat. Prosiluit: excreuit. Suggestū. globū. Metire:cō sidera. Consurgere digna:nam Ven⁹ ex spuma maris nata concha i littus delata dicitur:unde conchæ Veneri dicatæ sunt & Venereæ dicuntur. Propertius. Et uenit e rubro concha erycina mari. Martialis. Leuior o conchis galle cytheriacis. Eadem ratione Iulius Cæsar Veneri genitrici dicauit toracem quē ex britānicis margaritis factum uoluit intellig : & duæ conchæ quæ nauem a Periandro missam ut nobiles pueri castrarentur retinuerunt in ueneris gnidiæ templo colebantur. Quattuor autē ueneres coluit antiquitas:ut Cicero in natura deorum docet, quarum secūda ex spuma procreata fertur secūdum cupidinem ex Mercurio peperisse digna inqt erat uiolantilla meis natalibus:non enim est me iferior forma. Ipsi:idest ad ipsius iussa. Erraretis:ei pararetis; non mihi. Huic:laudat eam a magnitudine animi. Vincit opes animo: non est inquit contenta opibus quas habet animi magnificentia. Queritur iam feras:auaros conqueritur feras esse auaros in depectendis lanis e siluis suis;quas;ut putat:paucas mittunt. Se res populi qui in cognitionem uenerunt Romanorum opera liberti. An. plocani:qui cū uectigal maris rubri pro domino exigeret: uentis præter carmaniam ad Hyppuron delatus effecit: ut Rex a quo susceptus fuerat hospitio miserit legatos Romam:qui docuerunt feras populos esse qui arbores haberent: unde canitiem frondium aqua perfusa depecterent ea fila redordiebantur a mulieribus Romanis: indeque fiebant tenuissimæ matronarum uestes: feres ea lingua dicuntur siluarum nobiles Virg. Velleraque ut foliis depectant tenuia feres. Augustum nemus:sacr nouo & isolito foetu.

Conchæ Veneris

Veneres quattuor

Seres

Ipse ego te tantos stupui superesse per æstus
Firmauiq animos:blandisq madentia plumis
Lumina detersi:quotiens mihi questus apollo
Sic uatem mœrere suum:iam mater amatos
Indulge thalamos. noster comes ille piusq
Signifer armiferos poterat memorare labores
Claraq facta uirum & torrentes sanguine campos:
Hic tibi plectra dedit mitisq incedere uates
Maluit. & nostra laurum subtexere myrtho.
Hic iuuenum lapsus. suaq haud externa reuoluit
Vulnera. proh quanta est paphii reuerentia matter
Numinis hic nostræ defleuit fata columbæ
Dixerat. & tenera matris ceruice pependit
Blandus: & admotis tepefecit pectora pennis.
Illa refert (uultu non aspernata rogari)
Grande quidem rarum q uiris. quos ipsa probaui.
Pierius uotum iuuenis cupit. hanc ego formæ
Aegregium mirata decus. cui gloria patrum
Et generis certabat honos. tellure cadentem
Excepi. fouiq sinu; nec colla genasq
Comere. nec pingui crinem deducere amomo
Cessauit mea nate manus. mihi dulcis imago
Prosiluit. celsæ procul aspice frontis honores.
Suggestumq comæ. latias metire quid ultra
Emineat matres. quantum latonia nymphas
Virgo premit: quantumq egomet nereidas extos:
Hæc & cæruleis mecum consurgere digna.
Fluctibus: & nostra potuit considere concha.
Et si flammiferas potuisset scandere sedes
Hasq intrare domos: ipsi erraretis amores.
Huic quamuis census dederim largita beatos
Vincit opes animo: queritur iam feras auaros
Augustum spoliare nemus: clymeneaq deesse

Germina Clymenea.Succina quæ dicuntur fluere lachrymis sororum phaetontis: quæ dicuntur so/ Succina
lis filiæ & Clymenes.Nam hæc in delitiis matronarum habebantur eadem pene auctoritate:qua gem/
mæ:ut scribit Plinius.Ouidius.De ramis electra nouis quæ lucidus amnis excipit:& nuribus mittit ge Electra
standa latinis . Diodorus insulam in Scythia refert supra galliam in oceano:quo tempestas plurimum
electrum eiiciat nusq̃ alibi repertum : Plinius fabulosiora de lectro multis uersib⁹ insectat̃ ηλἐκτρῶν
sol dicitur per epitheton : a cuius lucis similitudine electrum est appellatum. Electrum item aurum est Electrum

Germina:nec uirides satis illachrymare sorores
Vellera sydonio iam pauca rubescere tabo
Raraq; longæuis niuibus crystalla gelari.
Huic hermum fuluoq; tagum decurrere limo.
Nec satis ad cultus.huic inda monilia glaucum
Proteaq;:atq; omnem nereida quærere iussi.
Hanc si thessallicos uidisses phœbe per agros
Erraret daphne secura:in littore naxi
Theseu iuxta foret hæc conspecta cubile
Gnosida desertam profugus liquisset & euhan
Q uod nisi me longis placasset iuno querelis
Falsas huic pennas:& cornua sumeret æthræ
Rector in hanc uero cecidisset iuppiter auro
Sed dabitur iuueni.cui tu mea summa potestas
Nate cupis.thalami q̃uis iuga ferre secundi
Sæpe neget mœrens.ipsam iam cedere sensi
Inq; uicẽ tepuisse uiro.sic fata leuauit
Sydereos artus.thalamiq; egressa superbum
Limen.amicleos ad frena citauit olores
Iungit amor:lætamq; uehens per nubila matrem:
Gẽmato temone sedet.iam tybridis arces
Illiacæ pandit nitidos domus alta penates.
Claraq; gaudentes plauserunt limina cycni

quinta parte argenti:nam si excutit̃ in
cudibus non resistit. Homerus scribit
Menelai regiam auro electro.argento
ebore fulsisse. Helena calicẽ ex electro
Mineruæ sacrauit mammæ suæ men/
sura.Denique phialæ ex hac materia fi
ebãt:ut apud Iuuenalẽ docuimus. In/
da monilia:idest margaritis ĩdicis:quæ
in maris fundo ab urinantibus perqui
runtur:ex mari indico preciosiores : ut
scribit Plinius. Sorores uirides:soro
res phaetõtis uersas in populos. Cry/ Crystall⁹
stalla gelari:nam crystalla maximi lux⁹
apud Romanos:non nisi ubi maximæ
hibernæ niues rigent glaciesque repe/
riuntur : ut scribit Plinius : unde græci
nomen dederunt.Nam κρυὸς signifi
cat gelu.de hoc plura apud Plinium li/
bro.xxxvi.naturalis historiæ . Solinus
quædam aliter scribit de eodem. Pro/ Proteus
tea:proteus Idotheæ pater:cui⁹ puellæ Idothea
cõsilio Menelaus:ut apd' Home.refert
deum lubricũ: & se ĩ uarias formas uer
tentem uinculis detinuit:& dare oracu
lum coegit.Erat enim uates.Diodorus
uero eum ægypti regem fuisse scribit:
q quoniam omnium artiũ erat peritissi
mus & astrologiæ: dictus est in uarias
se formas uertere.ad hũc nauigauit Pa
ris rapta Helena:ut scribit Herodotus:
ut fabulæ ferũt : tenuit palenẽ Macedo Palene
niæ. Deide Carpatõ insulã maris ægy/
ptii.Sylius finxit eum tenuisse capreas
cãpaniæ apd' Lycophronẽ.Præterea inuenio Proteũ palenẽ macedõiæ habitasse.cũ Telegeno & Tilo fi Thelege/
liis:q quoniã hospites palestra supatos necabant pr̃ filiorꝫ ĩpietate offensus a neptũno pr̃e ĩpetrauit ut in nus
ægyptũ duceret̃:qd' ille cõcessit factis antris ĩ fundo maris:qbus illuc cõmearet.filii ab Her.sublati sunt. Tylus
Hanc si:magnũ testimoniũ de forma Violãtillæ ex Veneris psona:q̃ hãc Daphnæ anteponit:Si inqt ui
disses hãc o Phœbe neglexisses. Daphnẽ:hæc filia penei fluuii fuit.ex græcis tñ nõnulli & Papi.in the/ Daphne
baide scribunt eã fuisse filiã Ladonis:ut uero Parthenius scribit eo libro:quẽ de amãtibus cõposuit Am
clesi fuit filia.quam ne per uim Apollo stupraret Iuppiter in laurum arborem conuertit. In littore na
xi:Coniunge hoc cum sequenti uersu : & si inquit in littore naxi hæc conspecta fuisset Bacchus & The/
seus ariadnẽ cõtempsissent.Naxos ĩsula antea Dia Dicta est.& Strabo cum de Naxo mentionẽ facit Diã Naxos
ait.Idem tradit Diodorus ex quo deprauatam dictionem apud Ouidium:nam chion.pro Dia illic non Dia
nulli scripserũt:& uersum illũ emẽdauimus.qua breuis equoreis Dia feritur aquis cum antea perperam
legeret̃ India fert̃ aquis. Gnosida:Ariadnẽ filiã Minois.Gnosii.i.cretensis:nã Gnosos minois regia fuit Gnosos
ab eodẽ cõdita:ut scri.Stra.& Diodo. Quod nisi:nisi inqt Iuno rogasset ne hoc pmitterẽ rector æthræ/
Iup.iduisset falsas pẽnas:& fecisset se auẽ ꝑ hac ut ꝑ leda uersus ẽ ĩ cycnũ:& taurꝫ se effinxisset:ut pro eu
ropa aut manasset aurꝫ ut fluxit ĩ sinũ danaes. Huic ĩ gra.huius uiolãtillæ. Iuuẽi:stellæ. Dabit̃:cui da
ri uis o cupido q̃ uenuste amorẽ uiolãtillæ & stellæ poetæ ꝓfitet̃:cũ ĩ cupidinis gr̃a nuptias cælebrari fin
git. Talami secun.nã Violãtilla uidua erat Gorgophone Persei filia.ut scri.Pausa.mortuo prior̃ cõiuge
Aeoli filio:nupsit Oebalo:Inde secũda mr̃imonia usurpari cœpũt:antea ĩcognita . Culpa.n.uidet̃ & pu/ Gorgo/
doris cõtẽptus secũdo nubere. Indeq; nõ nubebãt uiduæ coronabãtur mortuæ ut uirgines :qd' Valeri. phone
scri.& Dido secũdas nuptias culpã appellat. Tepuisse ĩuicẽ.i.uicissim.pudorẽ aũt inuit Violãtillæ : q̃ ar/
dẽte stella iãdiu uiæ tãdẽ tepuit. Amicleos ol.biga ueneris duobus oloribus trahit̃.quos amicleos ppe Amyclæ
tuo epiteto appellarũt poetæ:ex quo Iup.sub forma cycni cũ Læda cõcubuit.Nã amiclæ oppidum laco/
niæ pr̃ia Helenæ Castoris & pollucis. Nit.pe.uiolãtillæ q altitudie sua erãt tãq̃ mœnia & arces tybridis.

Digna deæ sedes:nitidis nec sordet ab astris
Hic libycus.phrygiusq́ȝ silex:hic dura laconum
Saxa uirent:hic flexus onyx & concolor alto
Vena mari:rupesq́ȝ nitent:quis purpura sæpe
Oebalis.& Tyrii moderator liuet aheni
Pendent innumeris fastigia nixa columnis:
Robora.dalmatico lucent satiata metallo
Excludunt radios syluis decussa uetustis
Frigora:perspicui uiuunt in marmore fontes:
Nec seruat natura uices:hic sirius alget
Bruma tepet uersumq́ȝ domus sibi temperat annum.
Exultat uisu tectisq́ȝ potentis alumnæ
Non secus alma uenus.q̄ si paphō æquore ab alto
Idaliasq́ȝ domos.ericinaq́ȝ templa subiret
Tunc ipsam recliuem affata cubili
Quo nam hic usq́ȝ sopor.uacuiq́ȝ modestia lecti
O mihi laurentes inter dilecta puellas
Quis morum fideiq́ȝ modus?nunq̄ ne uirili
Submittere iugo.ueniet iam tristior ætas:
Exerce formam.& fugientibus utere donis:
Non ideo tibi tale decus uultusq́ȝ superbos
Meq́ȝ dedi:uiduos ut transmittare per annos
Ceu non cara mihi.satis o nimiumq́ȝ priores
Despexisse procos:at enim hic tibi sanguine toto
Deditus:unam omnes inter miratur amatq́ȝ
Nec formæ nec stirpis egēs:nam docta per urbem
Carmina.qui iuuenes:quæ nō didicere puellæ?
Hunc & bissenos(sic indulgentia pergat.
Præsidis ausonii)cernes attollere fasces

Digna deæ:conueniens ueneri. Nec sordet a nitidis astris:nec contēnitur a Venere quæ in astris eē
solet:non enim uidetur hæc inferior sede cælesti. Hic libycus: Marmora diu ignota fuerunt:& ex his
columnæ tantum in templis deorum non luxus sed roboris causa ponebantur: mox in priuatas ædes
Sinada luxus recepit. Libycus:numidicum marmor intelligit qd' ex numidia libyæ.M.Lepidus primus om-
Docima nium ostēdit Romæ limina domus ex eo faciendo? Phrygius:Marmor sinadicum intelligit.Nam sina
da Phrygiæ oppidū ad.lx.stadia proximū habet uicum Docimā ubi marmor fodiebatur q́ȝ incolæ doci
mitē uel Docimeum. Romani sinadi-
cum appellarūt:ex quo colūnæ fiebant
ingētes:colore alabastrite similes. Sa-
xa laconū: marmor laconū p̄ciosissimū
ut scribit Plinius uiride cūctis hilarius.
Onyx Onyx:marmor quod onychitem uo
cat Plinius in Arabiæ montibus nec us
quā alibi id nasci putauerūt antiqui co-
lorem unguis habet:unde nomen acci
pitur.nam ὄνυξ significat unguē. Fle
xum:dixit quoniam in uaria opera fle
ctebatur: uasa scilicet potoria pedes le-
ctorum:sellasq́ȝ ut nepos tradit:magno
fuit miraculo cum.P.Lentulus spinter
amphoras ex eo & urceos ostēdit cado
rum magnitudine. Callistus Libertus
Claudii triginta colūnas ī sæna sua ide
ostendit. Vena cōcolor mari:Porphy
ritem notat:nam mare purpureum di-
Porphy-rites citur ab Homero & Virgilio: & Por-
phyrites marmor colore purpure no-
men accepit.Plinius.Rubet Porphyri
tes in Aegypto. Rupesq́ȝ:ex superiore
pēdet.nam rursus Porphyritem intel-
ligit.cuius colorem aptius designat:cū
ait purpuram eo uinci. Quis:iuxta q̄
Purpura marmora. Purpura oebalis:Lacedæ
monia:nam purpura getulica. Lacedæ
monia.Tyria apud antiquos cōmemo
ratur. Liuet: uidetur habere colorem
Liuidiū adeo superatᷣ. Moderator:mu
rex unde tingitᷣ purpura tyria. Pēdēt:
Laquea-ria porticū designat. Robora:laq̄aria inq̄t
Pli.nūc & in priuatis domibus auro te
guntur:post Carthaginē euersam prio
inaurata sunt ī capitolio cēsura.L. Mu-
nii.Inde trāsiere in cameras:in parietes
quoq́ȝ qui & ipsi tanq̄ uasa inaurantur.
Aurum Metallo dalmatico.i.auro. nam aurū
inuentum est ī Dalmatia pricipatu Ne
ronis:in metallis quæ quīquagenas li-
bras quottidie effundebāt.Martialis ad Damaltā fœlix auriferæ colonæ terræ. Frigora:Nemus arbo
ribus consitum scribit:id erat ī ædibus Violātillæ iuxta fontem: ut etiā Martialis scribit eo epigrāmate
Fons dominæ regina loci quo gaudet Ianthis. Frigora:a consequenti quod præcedit intelligit:nam cū
ex umbris frigora fiant hoc pro umbris accepit. Decussa:idest incussa. Syluis uetustis: altis & densis
arboribus. Excludunt radios:arcent solem. Temperat sibi:moderatur pro sua uoluptate. Annum:
Idalium tempus anni. Idalias domos.Idalium nemus Cypri dicatum Veneri:ut scribit Plinius.Hæc loca gratis
sima erant Veneri.Cyprus.Erix Siciliæ.Cythera Syria ut refert Diodorus: erycina:ubi tēplum habuit
multis mulieribus ministerio suo dicatis:destitutū tamen temporibus Tiberii. Quo nam:oratio ē Ve
neris ad Violātillam secundas nuptias suadētis. exordiū sumptū a reprehensiōe corpis & frigidæ igna-
uiæ:quā liberius uenus exequitur in alūnā suā. Aetas tristior:senectus. Exerce formā: cape fructū ex
forma tua. Donis:dotibus naturæ:despexisse pudorē Violātillæ indicat:q̄ multos p̄cos eluserit. Nec
formæ nec stirpis egēs:& formosus & nobilis.a bonis externis iuuenē cōmēdat. Carmina: doctrinā
laudat q̄ ē in bonis aī:leguntᷣ inquit eius carmina p totā urbē. Hūc & bissenos:ominatᷣ ei consulatum
de quo anxius erat stella.& Martialis Phœbum rogat pro eo ut ad cōsulatum faueat: eo epigrammate.
Cāpis diues:Apollo sic murinis. Sic:optātis ē. Indulgētia:benignitas. Præsidis ausonii: Domitiāi.

Mouit cybe.limi.i.prætor fuit.nam prætores habitu triumphali præerant ludis megalesliacis.i.cybeleis.in quibus ludos edidit stella pro uictoria sarmatica Domitiani.de quo Mar. Quos cupet phlegrea suos uictoria ludos īdica quos cupet pōpa lyee suos:q̄uis aliter ī nr̄is sit cōmētariis. Legit car.Sy. Duū uir est:olim q̄decim erāt uiri legēdis libris Sybillinis.quos tñ nō legebant iniussu senatus ut scribit Liuius.aliq̄n uariato numero fuerūt duo. Parens latius:Domitianus.laus īperatoris quē patrē latiū appellat. Fas mihi:possum inquit cū sim dea illius mentē & aīum cognoscere. Dacas:q̄ est gloria maior.hūc uersum mēdosum & syllabis olī uacillantibus in hos nūeros redegim⁹:dabit inq̄t Domitian⁹ ei negociū ut ludos cælebret pro uictoria sua sarmatica : quos stellā edidisse ex testimonio Martia.añ confirmauimus. Dacas exuuias.i.uictoriam de Dacis & Lauros recentis.nā de sarmatis lauꝝ tantū intulit Ioui capitolino Domitianus.neglexitq; triūphū qđ Mar. epigrāmate testatur & scribit Trāquillus.Mar.q; spectarē te tunc laurus hēt. Cælebrare.i.cælebrādas ludis hæc inq̄t est maior ei⁹ gloria. Quæ: est maior gloria. Ergo:poratio est cumulo quodā exemploꝝ excrescēs. Deme ocia iuuētæ.Exerce inquit iuuentā. Alituū: Lucreti⁹ itē de Venere Aeriæ primū uolucres te diua tuumq; significāt initum perculsæ corda tua ui. Inde feræ pecudes persultant pabula læta. Soluo ipsum æthera:tunc inquit me duce æther exercet cōnubia cum terra: cum pluuiæ in terrā descendunt. Idem columella in hortis.Nec genitrix: idest terra:nati tūc aspernatur amores. Raptor deorum:qui eripuit deos ex incēdio. Dardana sacerdos:Ilia uirgo uestalis.Sacra autē uestæ erāt dardana:& ex troia allata.alibi diximus. Furto:adulterio. His mulcet dictis: Iā mulcet Violantilla:& de nuptiis cogitat. Asteris:ἀστήρ Græce latine significat stellā.Inde fœmininū ē asteris formatū q̄si stelleis.i.amica stellæ qđ nomen poeta formauerat inseruerat q; carmini:qđ inscribebatur asteris.ortus solis. Quātum nō clamatus hylas. nam hercules amissum hylā diu clamauit. Flaccus in tertio : rursus hylan & rursus hylā per longa reclamat auia.respōsant syluæ & uaga certat ymago. Iuuenalis.& multū quæsitus hylas.hic filius Theodamantis fuit raptus ab hercule.ut ex cōmētariis Apollonii alibi docuim⁹:ī bithynia egressus aq̄rū secutusq; ceruā imissam a Iunone ut cāit Flaccus : cū uenisset ad littus rapt⁹ ē a choro Nymphaꝝ. Theocritus ab oībus nymphis raptū tradit. Onasus in p̄rio amazonicoꝝ eū ī mare lapsum & mersum scribit. Nicādrus in secūdo ab oībus raptū. Apollonius ab una tātū. Macte to.applausus est.& cōgratulatio fœlix inq̄t & beate tātis nuptiis. Tumidæ pi.apta cōparatio.qua labor stellæ exprimit̄ in amore & tandē respiratio.nā Alpheus qui iuxta Olimpii Iouis tēplū labitur per subterraneos meatus in Siciliam peruenire dicitur ad Arethusam cuius amore captus est.nota fabula apud Ouidiū. Virg.in quarto georgi. Et tandē positis uelox aretusa sagittis.& in tertio æneidos. Alpheū fama est huc elidis amnē:occultas egisse uias subter mare Eustathius in.xiii.odisseæ quattuor arethusas fontes fuisse scribit. Syracusis Smyrnæ.in calcedone.in Itacha. Amnis:Alpheus.sic eadē laboris cōditiōe qua tu in externos amores arethusæ siculæ. Demerso canali:occulto meatu. Prolatus:tandem emergens. Nais:arethusa nympha.

Hylas

Alpheus

arethusæ quattuor

Ante diem: certe iam nunc cybeleia nouit
Limina: & euboicæ carmen legit ille Sybillæ
Iamq; parens latius(cuius prænoscere mentem
Fas mihi)purpureos habitus iuueniq; curule
Indulgebit ebur. Dacas(quæ est gloria maior)
Exuuias laurosq; dabit celebrare recentis.
Ergo age iunge toros atq; otia deme iuuentæ
Quas ego non gentes: quæ non face corda iugaui?
Alituum pecudumq; mihi duriq; ferarum
Non renuere greges: ipsum inconnubia terræ
Aethera(cum pluuiis rarescunt nubila)soluo:
Sic rerum series mundiq; reuertitur ætas.
Vnde nouum troiæ decus ardentumq; deorum
Raptor erat? phrygio si non ego iuncta marito:
Lydius unde meos iterasset tybris iulos?
Quis septem geminæ posuisset mœnia Romæ
Imperii latiale caput? nisi dardana furto
Cœpisset martem(nec me prohibente) sacerdos:
His mulcet dictis. tacitumq; inspirat amorem
Connubii: redeunt animo iam dona precesq;
Et lachrymæ uigilesq; uiri prope limina quæstus
Asteris & uatis totam cantata per urbem
Asteris ante dapes. nocte asteris. asteris ortu:
Quantum non clamatus hylas: iamq; aspera cœpit
Flectere corda libens & iam sibi dura uideri:
Macte toris: latios inter placidissime uates
Quod durum permensus iter: cœptiq; laboris
Præhendisti portus: tumidæ sic transfuga pisæ
Amnis in externos longe flammatus amores
Flumina demerso trahit intemerata canali:
Donec sicanios tandem prolatus anhelo
Ore bibat fontes: miratur dulcia nais
Oscula: nec credit pelago uenisse maritum.

Minus exultauit:gaudium stellæ per comparationem ex antiquis historiis sumptā amplificat. Cū **Tetis** thetin.theris Chironis filia.ut uero Home.tradit nerei.Peleo nupsit. Prospexit erecto equo:pietatē patris expressit qui abeūtē filiā q̄ lōgo potuit uisu est ꝓsecutus. Erecto equo:nā Chiron cētaurus erat media pte equus. **Tempe** Tēpe:locus thessaliæ de quo hæc Pli.In eo cursu tēpe uocātur quinq; miliū passuū lōgitudine:& ferme sex latitudine:& ultra uisum attollētibus se dextra læuaq; leuiter cōuexis iugis itus sua luce uiridāte allabit᷑ **Peneus** Peneus uiridi calculo amœnus.circa ripas gramine canorus auiū cōcentu. Votis mariti:o quā segniter inqt uenit aurora retardans uoluptatē & gaudia stellæ mariti.ut illud Mart.Phosphore redde diem quid gaudia nr̄a moraris Cæsare uēturo phosphoredde diem. Latous: Apollo filius latōæ.nā λητο græcæ latōa dicit᷑:ide latous.Apolloni⁹ tn̄ i prio lato idē appellauit γειρατο κυλαλιμοισ εναριθμον αιολιλησιν αντιλησ. **Nysa** Nysa: arabiæ fœlicis antrū,ubi bacchus est educatus.Sophocles in India scribit nisam quā corniger bacchus sibi obstetricē colit:ubi ales nō clangit. Homerus qui quondā altricē bacchi sacrāq; ruebāt per nisam.nisa itē in asia iuxta tralēs.nesei uero eq qui uelocissimi erāt ut meminit Plato & Strabo nō hic sunt appellati.Hiopobotō pratū quod dā est per qd᷑ iter faciūt qui ex Perside & Babylone in capsias ꝓficiscuntur ibi olim pascebant᷑ equoꝝ.L.milia q̄ armē **Nesei eq** ta regia erāt.Nesei equi qbus reges utebant᷑ optimi & magni ide genus ducebāt ut alii putāt ex armenia Hoꝝ meminit ēt Plato i legibus:sed q eas in latinū uertit sermonem quom legeret illic νησαιουσ: ιππουσ νησαιουσ.i. nesæos equos trāstulit isulares equos.nā νισαιουσ putauit deriuatū esse a νησοσ qd̄ significat isula:parco illius noi:ne mortui umbrā isectari uidear. **orthygia Delos** Orthigia:ea dē Delos dicta qd᷑ ορτυξ.i.coturnix in ea primū uisa sit.licet fabula canat sororē asteriē uersam in coturnicē i ea isula nec sepeliri nec cremari mortuos fas erat.efferebātur in reneam isulā distātē quattuor stadiis. nec illic alebat᷑ canis ut docuimus in cōmentariis in ibyn:primi illic saginare gallinas instituerūt.ut Varro in re rustica:& ide Pli.id scribit idē ꝓstantia æris nobiles sunt:un̄ æs deliacū.Corynthi insulā tenuerūt: duces mithridatis populati sunt.Romani instaurarūt.Orthigia itē in Sicilia est. Licii mōtes patara:nā Apollo sex mēses **Lycia** in Lycia ad patarā colebat᷑.Regio est in minori asia.iuxta pāphiliam a parte oriētali a lyco pādionis filio **Patara** nā prius Thermile dicebat᷑ ut ait Herodotus.Diodorus aūt in sexto historiarū ita scribit.Lycus deinceps **thermile** cū in Lyciā uenisset tēplum.Lycii apollinis penes Xanthū fluuiū erexit Horatius nūquam ab humeris positurus arcū qui rore puro castaliæ lauit crines solutos.qui Lyciæ tenet dumeta:Natalemq; syluā Deli **Tymbra** us & Patareus Apollo. Tymbra cāpus in agro troiano & Tymbræus fluuius qui se in scamandrū erū **Tymbræus** pit ad Apollinis Tymbrei tēplum.hæc Strabo.Quæ nam aūt hærba sit Tymbra ex hortis columellæ:& Pli.alibi recitauimus. Illi:bacco. Pangæus:mōs thraciæ cuius radices ābitor estus fluuius.Thyrsos: **Pangæus Orestus** thyrsis utebantur in bacchanalibus.Ouidius.Serta comis manibus frondentes sumere thyrsos:ea erat hasta aculeata obtecta hedera.Diodorus de baccho huius scriptoris uerba græca non recitabo:ne ea o **Thyrsus** stentare uideat.Sed latine ita a nobis facta sunt:in choreis & mulierum. Thyrsis summa cum uoluptate educatus est.Fœminarum exercitu quas Thyrsis instruxit orbem terrarum lustrauit: nonnullos se contemnentes hoc consilio edomuit:introducebat mulieres habentes mucronem ferri hædera circundatū quæ reges imparatos adortæ superabant:& Pentheus thyrsis est interfectus. Ouidius. Prima suū **Enthea** misso uiolauit pēthea thyrso Mater.Thyrsus pro furore.Lucretius.sed acri percussit thyrso laudis spes **Enthei uates** magna meum cor. Enthea tempora diuina: unde & musa enthea dicitur. & uates enthei: idest deo pleni. Græca est dictio ενθεοσ. Omina socialia nam omina & auguria auspices captabant in nuptiis.

Quis tibi tunc alacris cælestum munere claro
Stella dies? quanto salierunt pectora uoto?
Dulcia cum dominæ dexter connubia uultus
Annuit.ire polo nitidosq; errare per axes
Visus.amicleis minus exultauit harenis
Pastor ad ideas helena ueniente carinas:
Thessala nec talem uiderunt pelea tempe
Cum thetin æmoniis chiron accedere terris
Erecto prospexit equo:q̄ longa morantur
Sydera:q̄ segnis uotis aurora mariti.
At procul ut stellæ thalamos sensere parari
Latous uatum pater.& semeleius euhan:
Hic mouet ortigiā.mouet hic rapida agmina nysa
Hinc licii montes gelidæq; umbracula tymbræ
Et parnasus honos:illi pangea resultant
Ismaraq;:& quondam genialis littora naxi
Tunc caras iniere fores:comitiq; canoro
Hic chelin.hic flauam:maculoso nebrida tergo
Hic thyrsos hic plectra ferunt:hic enthea lauro
Tempora:minoa crinem premit ille corona:
Vix dum emissa dies:& iam socialia præsto
Omina:iam festa feruet domus utraq; pompa
Fronde uirent postes:& feruent compita flammis
Et pars immensæ gaudet cæleberrima Romæ
Omnis honos:cuncti ueniunt ad limina fasces
Omnis plæbeio teritur prætexta tumultu.

Mixta stola:matronæ utuntur.Oui.quas stola contingi sumptaq; uitta uetat.plura in cõmentariis Iu
uenalis diximus ex Hora.& aliis auctoribus.mixtæ inqt matronæ plebeis.angũtur multitudine. Po-
ste recliuis.Cantaturi habitũ expressit:cogitabat inquit hymen cantare rarũ carmen qđ elegantes stellæ
aures obletaret. Vincula:in iugario uico urbis erat ara Iunonis iugæ.ubi ueteri ritu nubẽtes uinculis Iuno
quisdam iungebant̃ in oẽm futuræ cõcordiæ.mendosa est dictio apud Liuium iugularius uicus pro iu iuga
gario. Insigni tæda:quẽ tantũ mares gestare poterant ut scribit Pli. Ipse canat noctem:uoluptatẽ no

Hinc eques:hic iuuenũ quæstus:stola mixta laborat:
Fœlices utrosq; uocant.sed in agmine plures
Inuidere uiro.iam dudum poste recliuis
Quærit hymen thalamis intactum dicere carmen
Quo uatem mulcere queat:dat iuno uerenda
Vincula.& insigni geminat concordia teda.
Hic fuit ille dies.noctem canat ipse maritus
Quantum nosse licet(sic uicta sopore doloso
Martia fluminea posuit latus ilia ripa)
Non talis niueos strinxit lauinia uultus
Cum turno spectante rubet.non claudia talis
Respexit populos mota iam uirgo carina.
Nunc opus aonidum comites.tripodumq; ministri
Diuersis certare modis.eat enthea uitris
Atq; hederis redimita cohors.ut pollet ouanti
Quisq; lyra.sed præcipue qui nobile gressu
Extremo fraudatis opus.date carmina festis
Digna toris.hunc ipse choro plaudente philetas
Calimachusq; senex:umbroq; propertius antro
Ambissent laudare diem:nec tristis in ipsis
Naso tomis.diuesq; foco lucente Tibullus
Me certe non unus amor:simplexq; canendi
Causa trahit.tecum similes iunctæq; camœnæ
Stella mihi.multumq; pares bachamur ad aras
Et sociam doctis haurimus ab amnibus undam
At te nascentem gremio mea prima recepit:
Parthenope.dulcisq; solo tu gloria nostro
Reptasti nitidum consurgit ad ethera tellus
Eubois.& pulchra tumeat sebethos alumna
Nec tibi sulphureis lucrinæ naiades antris

ctis.Solus enim scit. Quantum licet
nosse:q̃tũ possum ego coniicere. Mar
tia:ilia martia quæ habuit rem cũ mar-
te:per exẽpla sumpta a uirginibus pu-
dorem uiolantillæ exprimit. Turno
spectãte.alludit ad carmẽ Virgi.accepit
uocem lachrymis lauinia matris flagrã
tes perfusa genas:cui plurimus ignem
subiecit rubor spectantẽ Virgi.illũ tur-
bat amor figitq; in uirgine uult᷒. Cla- Claudia
udia:uirgo incesti suspecta uirginitatẽ
probauit:cũ nauẽ qua mater deorũ ue-
hebatur miraculo subsistẽtẽ iniecto cin
gulo sola subduxit.scribũt Liuius in se
cũdo bello punico.Valerius.& Sylius.
Mota carina:cybelis populo sub mul
titudinẽ spectantẽ. Nunc opus:poe-
tas hortatur ad diẽ cælebrandũ. Co-
hors ẽthea:poetarũ multitudo deo ple
na. Philetas fuit cous ex coo ĩsula car Philetas
pathi maris:secũdas in elegia tulit fabii
iudicio:& ut Strabo refert criticus fuit
i.antiquorũ scriptorũ cẽsor.q̃uis Strabo
nis ĩterpres Græcã uocem secutus.uo-
cem insolitã latinis reddiderit pro criti-
co trãsferẽs iudicialem.est itẽ Cea insu- Cea
la quæ græce ΚΗΟΣ dicta est ægeo cum
quattuor oppidis iulide patria Symoni simõides
dis & Bacchilidis poetarũ.Cartheia.Ce Bacchili-
ressa.phocessa:mendosa est dictio apud des
Stra.phorcessa.ea patria fuit pãphiles pãphile
platis filiæ:quæ pria docuit uestes bõ- coa uestis
bicias texere mira subtilitate:uñ uestẽ Callima
coã dicimus. Calimachusq; se.hic cyre chus
neus a batto oriũdus qui tyrenas cõdi-
dit prias ĩelegia tulit testimõio ẽt Stra.
sed de Philete & Calimacho plura scri-
bemus ĩ epicediũ patris poetæ in qnto
huius opis. Antro umbro.ad patriam Propertii
poetæ alludit:quæ meuania fuit in um patria
bria. Diuesq; foco:qui se diuitem dicit Meuania
foco lucente dũ me᷒ assiduo luceat igne
focus. Thomi.oppidulũ ut ait strabo. Thomi
in ponto a τεμνω qđ est ĩcido.nã illic medea fratrẽ dicit̃ discerpsisse.sed tñ ut ex carmine Apollonii rho
di diximus & illius interp̃tis testimonio.strabonis quæ confirmatur auctoritate.fratrẽ medea discerpit
ad absyrtidas insulas oræ illyricæ:uñ ab absyrtho absyrtides sunt appellatæ.sed de hoc plura in cõmen- absyrtide
tariis in ybin diximus. Simplex:causa nõ una causa sed duæ:& tua.s.qui mihi uinculis studiorũ cõiun insulæ
ctus es:& uiolantillæ quæ est mea ciuis & popularis:est.n.parthenopea. At te:o uiolantilla.Hoc disiun
ctiue legendũ nã quom aũt quidã coniunctim legere cum supioribus falsum hinc acceperũt testimoniũ
esse parthenopem cũ sit patauinus:teste Martiale.Hoc enim qđ ait.At te nõ ad stellam:sed ad uiolantil-
lam referendũ est. Tellus eubois parthenope:quã olim tenuerunt nõ solum cumani sed & chalciden-
ses ex euboia ex pythecusis item & Athenis a quibus incolis dicta est Neapolis. Sebetus fluuius iux-
ta Neapolim ex cuius nympha telon qui capreas tenuit oebalum suscepit columella.Doctaque parthe-
nope sebetide roscida lympha:glorietur inquit Neapolis tali ciue alumna qualis es nec lucrinus lacus Neapolis
aut sarnus Pompeianus plus gloriari possunt suis nymphis quã sebetos uiolantilla:uult enim uiolan- sebethus
tillam uideri nympham sebeti fluuii Neapolitani. Nec sibi placeant magis:non se magis extollant.

Sarnus Nec ocia.i.recessus & amænitates. Placeant magis.s.sibi & se efferant. Sarni Pompeiani:nam sarnus fluuius abluit herculē Pompeianū. Q ui legant leges:qui sint boni ciues in toga. Legāt castra: qui sint utiles foris. Parcat:ne rugosum uentrē pariētis reddat & mamillas pendētes: aut in discrimē uitæ doloribus coniiciat propertius uiderit hoc si quam iam peperisse pudet. quibus uerbis tam bene optat ultimis epitalamii uersibus:quam toto carmine assurrexit:cuius calor omnis in hunc exitū & læta omnia fouebantur.

Nec Pompeiani placeant magis ocia sarni
Eia age præclaros latio properate nepotes
Q ui leges. qui castra legant. qui carmina ludant:
Acceleret partu decimum bona cynthia mensem
Sed parcat lucina precor. tuq; ipse parenti
Parce puer. ne mollem uterum. ne stantia lædas
Pectora. cumq; tuos tacito natura recessu
Formarit uultus. multum de patre decoris
Plus de matre feras. at tu pulcherrima forma
Italidum. tandem merito possessa marito
Vincla diu quæsita foue. sic damna decoris
Nulla tibi longe uiridis sic flore iuuentæ
Perdurent uultus: tardeq; hæc forma senescat.

Tiburtinum manlii uopisci.

Ernere facundi tibur glatiale uopisci
Si quis & inserto geminos aniene penates
Aut potuit sociæ cōmertia noscere ripæ
Certantisq; sibi dominum defendere uillas.
Illum nec calido latrauit syrius astro
Nec grauis aspexit nemees frondentis alumnus
Talis hyems tectis frangunt sic improba solem
Frigora: piseumq; domus non æstuat annum
Ipsa manu tenera tectum scripsisse uoluptas

Domitius Augustino.

Irari soleo Augustine cū huius poematis uirtutes ītueor. mō remotas inuētiones mō carmīs elegantiā: mō fabulas & historias reconditas. sed in hac uilla tiburtina ī qua tā multis uersibus lasciuit id mihi p̄cipuū uī: q̄ eā nō tā describit q̄ energia q̄dā carmīs a fundamētis ichoās ad tectū p̄ducit īstruitq; & ornat totā. Nōne spaciare uideris tibi ipsi cū hoc carmen legis & īpenetralia uillæ illius a poeta duci? hæc utraq; anienis ripa in fornicē cōiungebat thermasq; habebat &. plurima signa: si cui inqt forte datum est ut in uilla Manlii uopisci fuerit: hic nec caniculares æstus sensit: nec leonis calorē: nā algor quidam est totis tectis & mira amænitas. Tibur: uillā tiburtinā. Glaciale: algetē tibur. Catillus amphirai fili⁹ post p̄ris īteritū iussu oilei
Catyllus aui in italiā uenit: cū tribus filiis corace
Tybur ut alii scribunt Cora. Catillo Tiburte. Cōdiditq; oppidū. Sylius hic tibur catile tuū. pli. tiburtē cōditorē fuisse scribit: quē tradit cæpisse auguria iuxta tres silices q̄ sua ætate adhuc uirebāt: secessu & exilio mitiori locus fuit tibur. Cato ī originibus testat̄ a Catillo arcade p̄fecto classis euādri cōditū. Penates geminos īserto aniene. Duplicē domū q̄ ab utraq; anienis ripa coniungit̄. Aut potuit: fœlicitate quadā adeptus ē ut hoc
Anio hēret. Noscere: sentire. Cōmertia cō-
Alba iunctionē per fornicē. Ripæ anienis. Sociæ: ædificio utrāq; cōiūgēte. Anio. flu. ex mōtibus trebanorum orit̄ trisq; lacus efficit: uñ sub lacuo datū est nomē ut scribit pli. eius memit tacitus ī dapibus nerōis: Stra. ex alba inqt Marsorum oppido labit̄ p̄ter latinā ī tyberi. Villas: domū. Certātis: conātes amænitate sua.
Canicula Defendere si. d. seruare sibi dñm īcolumē. Syri⁹ æstus: canicularis de quo alibi dicem⁹. Latrauit æstu lacessiuit: usus āt uerbo est cōueniēti caniculæ. nā syri⁹ canicula ē. de quo pli. hæc nā caniculæ ex ortu accēdi solis uapores qs ignorat. Cui⁹ syderis effectus āplissimi ī terra sentiūt̄. feruēt maria exoriēte eo: fluctuant ī cellis uina mouent̄ stagna. Origē appellat ægyptus ferā: quā in exortu ei⁹ cōtristare & cōueniri tra-
Orix dit ac uelut adorare quō sternuerit. hyginus hūc fuisse canē tradit custodē Europæ uel icari. qd̄ ēt tradit Oui. in fastis canis inqt hyginus hēt in lingua stellā: q̄ canicula appellat̄. In capite āt altera quā isis statuisse suo noīe existimat & syriō appellasse pp flāme candorē q̄ eiusmodi sit ut p̄ter cæteras lucere uideat Itaq; eā magis cognosceret syriō appellasse. nā & isis syria fuit q̄uis scriptura uaria: ut scio quosdā græcos
syrius aliter scripsisse. īterp̄s arati apud græcos tradit. xx. stellas esse in corpe cāis in cælo: sed de syrio hactenus.
Alūnus ne. Leo ī nemea silua educatus. nec is inqt qui fuit ī Tiburtina mālii. Læsus est æstu solari qui
Nemea maxīe sæuit cū sol est ī leone: īter cleōas oppidū: ut ait stra. & philōtē agri Argiui surgit Nemea sylua ubi
leo leo īterfectus ē ab Hercule trāslatus in cælū: uel q̄ sit priceps ferarum uel qd̄ prius fuerit labor Herculis: uel
Epiphonoma qd̄ eū iermis necauerit: ut Pisandrus scribit & hyginus refert. Aspexit: afflauit. Grauis: æstu molestus
Talis epiphonoma ē. i. acclamatio ut illud uirgilianū. Tātæ molis erat romanā cōdere getē: qd̄ Fabius obseruauit & docuit. Talis hyems: adeo tēperatus algor ē in hac ripa. Improba frigora. Frāgūt solē. le-
Olympia niunt æstū. eadē metaphora usus Cice. Dū se calor fregerit. Domus: uilla hæc. Nō æstuat ānū piseū. i. partē anni calidā & nimio æstu flagrantē. nam cū ad Pisam in olympia ludi cælebrabantur: & æstiuū erat tempus. ut docet Pindarus & multitudinē hominū conuenientium æstus augebatur. ipsa uoluptas manu sua inquit ipsa uoluptas tectū uillæ pinxisse dicitur: ego tamē hunc locū mutilatum esse crediderim.

Succis idaliis:ciprus ab idalio nemore ei dicato ut ſcribit Pli. Permulſitq; comas:uillæ uolucres na Idalium
tos. Vetuit:inquit cupidines uoluit hác uillá habitare. O longũ memorãda dies:grata poetæ accla-
matio & admiratio.nã & gratiã refert pceptæ uoluptatis in uilla:& auctoritatẽ dat carmini ſuo dũ oñdit
hoc nõ eſſe fictum qd' ſcribit ſed teſtimoniũ:cũ illic fuerit & ſpeculauerit oĩa. Memoranda longũ:æter
no memoratu digna. Q uæ:figurate legendũ ut dicas o qualia carmina. Tot miracula:tot res in uilla
admiratione dignas. Ingeniũ quã mite ſolo:Deſcriptionis initiũ:primaq; laus uillæ ab ubertate ſoli &

Tunc uenus idaliis unxit faſtigia ſuccis
Permulſitq; comas:blandumq; reliquit honorem
Sedibus:& uolucres uetuit diſcedere natos
O longum memoranda dies:quæ mente reporto
Gaudia:q̃ laſſos per tot miracula uiſus
Ingenium quam mite ſolo:quæ forma beatis
Arte manu conceſſa locis:non largius uſquam
Indulſit natura ſibi nemora alta citatis
Incubuere uadis:fallax reſponſat imago
Frondibus.& longas eadem fugit umbra per undas
Ipſe anien.miranda fides.infraq; ſuperq;
Saxeus.hic tumidam rabiem ſpumoſaq; ponit
Murmura.ceu placidi ueritus turbare uopiſci
Pierioſq; dies:& auentes carmina ſomnos
Litus utrunque domi:nec te mitiſſimus amnis
Diuidit alternas ſeruant prætoria ripas
Non extrema ſibi.fluuiumue obſtare queruntur
Seſtiacos nunc fama ſinus pelaguſq; natatum
Iactet.& audaci iunctos delphinas ephœbo
Hic æterna quies nullis hic iura procellis
Nuſquam feruor aquis datur hic tranſmittere uiſus
Et uoces & pene manus ſic calcida fluctus
Expellunt fluuii.ſic diſſociata profundo
Brutia ſiccanium circunſpicit ora pelorum

altera ab artificio ædificii.quã mite ige-
nium o quã mitis natura eſt ſoli ubi cõ-
dita ẽ uilla. Quæ forma:o quã elegãs
forma ædificii. Eſt conceſſa: tributa.
Locis beatis:locis fertilibus & ſolo fe
raci. Arte manus architecti. Non lar
gius:nuſquã inqt natura ipſa ſeſe con-
ceſſit & effudit maiore benignitate:at-
que ita ĩcipit laudare ſi uilla ſuccũ natu-
ralẽ. Incubuere.i.ĩpendẽt. Vadis:al-
ueo anienis. Citatis:curſim labẽtibus.
Fallax imago:quã frõdes.ſ.repſentãt
ĩn aqua. Reſpõſat frõdibus:repſentat
frondes in aqs ũbra frõdiũ. Fugit.pro
tendit'. Per lõgas undas:per lõgũ ſpa
ciũ anienis. Ipſe anien:in oĩbus codici
bus quos adhuc uidi hæ duæ dictiões
ita ſcriptæ ſunt.Ipa aũt:ego uero admo
nitus epitheto qd' ſequit'. Saxeus:ad-
uertẽſq; mẽtionẽ antea factã flumis anĩ
enis ita legẽdũ affirmauerim ut emẽda
ui. Ipẽ an.nã anio dr̃ & aniẽ: & aniene Anio
cã uocãdi dixit Propertius. Saxeus:la- Anien
bẽs alioqn per ſaxa & ſtrepẽs. Infra &
ſu.ſupiori & ĩferiori pte uillæ. Hic: cũ
abluit uillã uopiſci. Sõnos auentes car
mina.i.quietẽ placidã. Vopiſci:qua nõ
ſtertit aſto ſomno ſecurus:ſed auens &
meditans ſemp carmẽ tenui ſopore ia-
cet. Prætoria: ædes uillæ alternas ri-
pas. Nõ extrema ſibi:nõ diuiſa iter ſe:
ſed cõiuncta. Fuuiũue obſtare.nõ con
querunt' inquit ꝑtoria q̃ utraq; ripa ſut
gũt fluuiũ obſtare ſibi quo minus cõiũ-
gant'.nã ſunt fornice cõiũcta. Sinus ſe-
ſtiacos:iactet inquit ut iubet antiquitas Seſton cõiunctã fuiſſe abydo & traiectũ fuiſſe in alterutrã ripã tu
tũ ut referat' ad id qd' Xerxes cõiunxerat Seſtõ abydo põte.lõga hiſtoria ĩ primis apud Herodotũ quã re
citauimus in cõmẽtariis Iuue.uel referat' ad Leãdrũ qui ex abydo natabat ſeſton:ut cõueniat cũ eo qd' ſe
quit' de puero qui a baiano puteolos delphino uehebat'. Ephœbo:nã Diuo auguſto pricipe Delphin Delphin
puerꝝ portabat ex baiano puteolos in ludũ litteraꝝ:quẽ ſimonis noĩe ad ſe uocabat obiectis fragmentis
panis:dilectus eſt ab eo miro amore puer.res eſt mœcenatis Flauii alphei multoꝝq; litteris memoria cõ
mendata:quocunq; diei tpe inclamatus eſſet a puero:q̃uis abditus:ſtatim aduolabat:& paſtus deorſum
aſcenſuro præbebat aculeos:uelut uagina cõdens receptũ puteolos per magnum æquor ferebat ſimili
modo reuehebat pluribus annis:donec puero extincto ipẽ ad locũ frequẽtiſſime ueniens: deſiderio ex-
pirauit.meminerunt Pli.& Gelius. Iunctos:nã qui uehitur biga iungere equos dicitur:cum initiitur
audaci:qui ſe cõmittebat undis & delphino:quaſi dicat nõ cedit hoc miraculum:coniunctã eſſe utrãque
ripam anienis una domo uel fabulæ de Leandro ꝙ natauerit ab abydo in ſeſton.uel ꝙ puer ex baiano
puteolos ſit delphine uectus. Trãſmittere inuiſus in ulteriorem partẽ aſpicere. Sic chalcida:compa
rat res mirandas locorũ:quæ tempeſtatis ſeiuncta ſunt cũ diſtantia & interuallo utriuſque ripæ anienis
in uillam uopiſci.nam maria abſciderũt ſiciliam Italiæ.Euboiã boetiæ.hoc eſt quod dicit chalcida eubo-
iæ eſſe ſeiuncta fluctibus.Præterea euboiæ athlantem & macliã belbicam bithyniæ leucoſiam ſileno pro
montorio:quod Pli.ſcribit. Fluctus fluuii:accipe pro epitheto & adiectiuo fluuii:ut exponas perpetuo
reciprocantes.nam Euripus iuxta euboiam fluit refluitq; ſepties die & noctu ut tradiderunt Strabo & Euripus
Plini.Liuius fabuloſum putat quod ſepties tantum illud fieri dicant:incertumque eſſe quotiens id ue-
niat arbitratur. Expellunt:dirimunt & ſeiungunt. Ora brutia: ea eſt in fine Italie ubi eſt rhegium.
dirimiturque euripo a ſicilia. Profundo:freto maris & euripo. Pelorum:ſicanũ quod ẽ regione eſt.

Quid primum:honesta dubitatio:qua carmen excitat & auditorē recreat fessum simul rei magnitu
dinē exprimit. Trabes auratas:laquearia auro aspersa:de qbus ante diximus. Postes mauros:auctor
Ebur est polybius in extremis africæ dētes elephātoꝶ postiū usum præbere.quod autē ualuæ ex ebore apud
Citreæ romanos ornarent.Proptius indicat eo uersu.Auro solis erāt supra fastigia currus:& ualuæ libyci nobi
mensæ le dentis opus.ego tamē intellexerim potius de citro arbore.Nā ut Strabo testatur & Plini.copiosius scri
bit:in mauris plurima arbor citri est unde mēse fiebant magnis impendiis & luxu:quod in cōmentariis
Martialis pluribus uersibus testati su
mus.Vult Papinius uideri postes ex ci
tro fuisse in uilla uopisci. Vena pictu
rata uel naturaliter distincta marmora
suis uenis uel picturis artificio.nā mar
mora etiā pingebantur nouo & luxuri
so inuento.ut scribit pli. Mirer:miran
do laudē. Lucorū senium:laus siluæ
& nemoris est a uetustate tiburi certe
tres erāt quercus.ut scri.pli.lōge ātiqui
ores ipso oppido.nā apud eas tyburtus
conditor dicit̄ inauguratus. Imitātia
somnos.murmura leuiter susurrātia:q̄
dormiētē imitari uidētur. Vicino flu
Albulæ mine:uel albulam intelligit quæ aquæ
sunt iuxta anienē in planitie tiburtina
prægelidæ & sulphureæ uulneribusq;
medētur. Martialis crudarum nebulæ
quod albularum alibi. Cana:ubi sul
phureis albula fumat aqs. supiora scri
bunt Strabo.& pli.ut dicat aq̄s anienis
quæ calefiūt ꝓximis balneis uopisci de
ridere nymphas albulaꝶ uicinas:quæ
frigore rigent uel uicino flumine:supi
ore & inferiore parte flumis. Manus
ueteꝶ:signa ātiqua & archaetypa. Cō
tingere digitis:gēmas insertas signis:
sed dignas q̄ annulis potius gestarent̄.
Myron Manus myronis:myrō eleutheris na
tus ageladis discipulus bucculis maxīe
nobilitat̄ celebratis uersibus laudata.
fecit & canem discobolon:cuius memi
nit Fabius & Persea.Alia ꝑterea multa:
quoꝶ meminit plini.corpora quidē cu
riose formauit.animi sensus nō satis ex
pressit.capillum quoq; & pubē nō fecit
emēdatius q̄ rudis antiquitas uictus a
Pythagora regino in pācrathiaste effin
gēdo:qui delphis est positus. Nec opi
nus:in aliis codicib[9] extat opimus.nos
legimus opinus:ut dicat īprudēs ince
debam per luxuriosa pauimēta:qd̄ tan
dem aduerti admonitus splēdore reci
proco. Testæ:idest testulæ qbus erat
Asarota conuentū pauimentū. Asarota:paui
menta sunt in quibus Zenodorus pri
mus claruit.nam asarotum strauit per
gami miro artificio paruis testulis & in uarios colores tinctis.ibi erat columba bibens:& umbra capitis
fuscans aquas.aliaq; subripiens escam Asarota dicta:ut scribit plini.quoniā purgamenta cœnæ in paui
mento quoqua euerti solent ab ea particula intentiua. & Verro.Asarota in
quit & pauimenta tanto artificio testulis suis habent figuras designatas ut picturam superent:uel legas
Asarota suberant pedibus meis nouis figuris. Gradus:pedes mei expauere:cū calcarent tam præcio
Tricora sum pauimentum. Tricoris. Tricora ædificia tribus pinnis surgentia. Quid te:arborem laudat
quæ per postes & tecta surgebat in aerem:adeo ut nullus dominus uillæ esse potuerit qui noluisset suc
cidi cū esset impedimento.sed tanta erat Vopisci benignitas:ut nō modo uellet eam cædi:sed etiā patere
tur reuirere:uel ope nymphæ fluuii qui allabebat̄:uel numine hamadryadis:quæ nympha est arborea.

Quid primum mediumue can. quo fine quiescam?
Auratas ne trabes.an mauros undiq; postes
An picturata lucentia marmora uena
Mirer:an emissas percuncta cubilia lymphas
Huc oculis:huc mente trahor.uenerabile dicam
Lucorum senium?teque uada fluminis infra
Cernis?an ad syluas quæ respicis aula tacentis
Qua tibi tota quies.offensaq; turbine nullo
Nox silet & nigros imitantia murmura somnos
An quæ graminea suscepta crepidine fumant
Balnea:& impositum ripis algentibus ignem
Quaq; uaporiferis iunctus fornacibus amnis
Ridet anhelantes uicino flumine nymphas
Vidi artes ueterumq; manus.uariisq; metalla
Viua modis.labor est auri memorare figuras
Aut ebur.aut dignas digitis contingere gemmas
Quicquid & argento primum.uel in ære myronis
Lusit:& enormes manus est experta colossos
Dum uagor aspectu.uisusq; per omnia duco
Calcabam nec opinus opes.nam splendor ab alto
Defluus.& nitidum referentes aera testæ
Monstrauere solum.uarias ubi picta per artes
Gaudet humus.suberantq; nouis asarota figuris
Expauere gradus.quid nunc ingentia mirer
Aut quid partitis distantia tecta trichoris?
Quid te?quæ mediis seruata penatibus arbor
Tecta per & postes liquidas emergis in auras
Quo non sub domino sæuas passura bipennes
Et nunc ignaro forsan uel lubrica nais
Vel non abruptos tibi demet hamadrias annos
Quid referam alternas gēmino super aggere mensas
Albentesq; lacus:altosq; in gurgite fontes
Teq; per obliquum penitus quæ laberis amnem

Martia:ex nouem aquæ ductibus:quarum hæc nomina ſunt.Appia.Anioretus.Martia.Tepula.Iulia. Virgo.Auguſta.Claudia.Anio nouus:ut Frõtinus auctor eſt.Martia.quõdã auſea dicebatur:quod ſcribit.Pli. Fons:piconia oritur in ultimis pelignorũ montibus tranſit marſos & lacũ fucinum romã petẽs: mox ſpecu merſa in tiburtina ſe aperit:unde fornicibus extinctis in urbem inducebatur. primis Ancus Martius unus e regibus eam ducere auſpicatus eſt.Quintus martius in prætura rex eſt ſubſecutus.Demũ.M.Agrippa reſtituit:uñ a tot martiis conditoribus Martia eſt dicta.Broteus uero meus cum Pliniũ deprauaret:ubi ille ſcribit.Qu. Martius rex in prætura. Ipſe expugnãs uerã ſcripturã falſam ita ſuppoſuit Marcus Titus in prætura ignorans rex eſſe cognomen familiæ.ut non liberet offendi quod ſequitur in prætura.nã Quinto Martio &regum familia erat Romæ quod diſcas ex epiſtola Ciceronis & illius liberto ac tranquillo.

Aqueductus romani

Martia aq̃

Martia.& audaci tranſcurris flumina plumbo:
An ſolum ioniis ſub fluctibus elidis amnem
Dulcis ad ætneos deducat ſemita portus:
Illis ipſe antris anieni fonte relicto
Nocte ſub arcana glaucos exutus amictus
Huc illuc fragili proſternit pectora muſco
Aut ingens in ſtagna cadit uitreaſq; natatu
Plaudit aquas.illa recubat tiburnus in umbra.
Illic ſulphureos cupit albula mergere crines
Hæc domus ægeriæ nemoralem abiungere phœbem
Et dryadum uiduare choris algentia poſſit
Taigeta.& ſyluis arceſcere pana lycæis
Quod ni templa darent alias tyrinthia ſortes
Et præneſtinæ poterant migrare ſorores
Quid biſera alcinoi laudem pomaria:uoſq;
Qui nunquam uacui prodiſtis in æthera rami?
Cedant telegoni.cedant laurentia turni
Iugera:lucrinæq; domus.littuſq; cruenti

An ſolũ:Non glorietur inquit tantũ Sicilia q̃ Arethuſam petat alpheus longo meatu ſubterraneo.nã in eo nõ cedit uilla manlii cũ martia aqua ex ultimis pelignorũ montibus ſubterraneo meatu labens.tandẽ in tiburtino iuxta eam uillã ſeſe aperiat. Dulcis ſemita:grata Alphœo contendenti ad arethuſam amicã. Portus ætneos:ſiculos. Amnẽ elidis:alphœũ labentem iuxta elidem & piſam. Nocte ſub arca:Tiburnus inqt:qui genius loci eſt omiſſo aliquando aniene ſe oblectat in ſpecu ubi Martia ſe aperit. Anieni fonte.i.fonte anienis fluuii:ubi ſe oblectare ſolet.alii codices habẽt Aniene in fonte relicto.nos:cũ is nullus ſenſus eſſet:emendauimus Anieni fonte relicto.nam ut propoſuimus antiqui dixerunt anienus anieni:qđ Põpeius uſurpauit. Plaudit aquas:martiæ. Albula:nympha albularũ. Illic:in antro Martiæ. Hæc domus:cõmemorantur omnes amœni ſeceſſus:quos urbs habuit in agro.horũ genios & deos ait optare mutare locum:ſi liceret & uenire in uillã Vopiſci:qua methodo eam omnibus anteponit. Phœbem nemoralem egeriæ. Dianam aricinam:de qua alibi plura dicemus. Abiungere:auocare & allicere ad ſe. Viduare:priuare. Taigeta:mons eſt laconiæ:qui imminet ſpartæ & amiclis ex parte terræmotu dirutus.Cum ſparta etiã corruit:eũ terræmotum prædixit Anaximander.illic erãt ſyluæ denſiſſimæ laconũ uenationibus. Sæpe luſtra.dryades inquit oẽs quæ in ſyluis ſunt Taigeti.mallẽ habitare uillã manlii & nemus. Algentia:eodẽ epitheto uſus Silius.Gelidos de hinc inuiſere montes Taigeta. Arceſcere:adducere & ad ſe aduocare Pana:qui genius eſt archadiæ. Lyceis ſyluis:ex ſyluis arcadicis quas tenet & amat. Quod in tẽpla:præterea huc inquit migraſſent fortunæ quæ coluntᷣ p̃neſte:darẽtq; hic reſpõſa ſua:niſi Hercules locũ iam occupaſſet & reſpõderet.nã Hercules tiburi colebatᷣ:indeq; appellatũ eſt tibur herculeũ. Tyrinthia.tẽpla herculis tyrinthii.de Tyrinthe oppido plura dicemus alibi ex Stra.Homero & Euſtathio. Alias ſortes.alia oracula. Sorores:ſortes fortuna colebatᷣ ſub imagine duarũ ſororũ:& p̃neſte:uñ certa dabantur reſpõſa:quod ſcribit Stra.Sylius.Sacriſq; dicatũ fortunæ præneſte iugis:& Antii.unde fortunæ antiatinæ a Trãquillo dicũtur.& Macrobius ait earũ ſimulacra moueri ſolita cũ darent reſpõſã Horati.unã appellauit.O. diua gratũ quæ regis Antiũ Porphyrioq; ita eſt interpretatus templum fortunæ donis illic fuiſſe opulentiſſimum:Cicero in diuinatione ſcribit de inuẽtione ſortiũ præneſtinarũ & templa fortunæ. Propertius:ut in commentariis in eum poetã diximus.Nam quid præneſte dubias o Cynthia ſortes Quid petis ææi mœnia Telegoni. Sorores præneſtinæ:fortunæ.Martialis de Antiatinis.Seu tua ueridicæ diſcunt reſponſa ſorores. Migrare:in tiburtinũ. Pomaria biſera.Alcinous rex pheacũ in Corcyra pomaria feraciſſima habuit:adeo ut aliis fructibus maturis alii ſuccederẽt.plura ex Homero alibi recitauimus de carmine Odyſſeæ. Pomaria alcinoi.i.pomaria Manlii equãtia pomaria alcinoi fœcũditate fructuũ. Biſera:bis quotãnis fructũ ferentia:qđ autẽ ante legimus.taigeta algẽtia ĩ codicibus ĩemẽdatis algeona ſcriptũ eſt.nos algentia ſcribi oportere exiſtimamus. Iugera telegoni:tuſculum ĩtelligit.nã Telegonus ulixis & Circes filius ea mœnia cõdidit:ut ſcribũt Põpeius & Porphyrio Propertius ææi mœnia Telegõi agrum uero tuſculanum fuiſſe amœniſſimũ:cum alia multa tum Strabonis cõfirmat auctoritas. Scribit enim ſeceſſum fuiſſe gratiſſimũ:multiſq; & magnificẽtiſſimis uiliis ornatum. Domus lucrinæ:laciniũ ad Crotonẽ eſt:ut ſcribit Stra.unde Iuno lacinia:cuius loci amœnitatẽ ſcribit Liuius.xxiiii.libro ab urbe Croto inquit habuit murum patentẽ in circuitu.xii.millia paſſuum ante aduentum Pyrrhi in Italiam

Taigeta

Fortuna ſimulacrũ

Alcinous

Telegonus

Tuſculũ

Laciniũ

Croto

Lacinia post illius belli uastitatem uix dimidia pars habitabatur.in urbe templum urbe ipsa nobilius laciniæ Iu
Iuno nonis factū oībus circa populis locus est frequenti silua & ꝓceris abietis arboribus septus.lata in medio
pascua habuit:ubi oīs generis deæ sacrū pecus pascebat̃ uel lege lucrinæq; domus:ut supra. Littus anti
Formiæ phatæ:formianū intelligit secessum amœnissimum:ubi habitarūt læstrigones:ut Pli.scribit:quibus ipe
Antiphates rauit Antiphates auctore Homero in odyssea:& Oui.in.xv.metha.totum sinū illum ante tempora troia
na tenuit Lamus:qđ scribit Homerus & Sylius.Fundiquæ & regnata lamo caieta: domusq; antiphatæ
Lamus compressa freto.

Antiphatæ.cedant uitreæ iuga perfida circes
Dulichiis ululata lupis.arcesq; superbæ
Anxuris.& sedes phrygio quas mitis alumno
Debet anus.cedant quæ te iam solibus arctis
Auia nymbosa reuocabunt littora bruma
Scilicet hic illi meditantur pondera mores
Hic premitur fœcunda quies.uirtusq; serena
Fronte grauis.sanusq; decor:luxuq; carentes
Delitiæ.quas ipse suis digressus athenis
Mallet deserto senior gargetius horto
Hæc per & ægeas hiemes pliadumq; niuosum
Sydus & holeniis dignum petiisse sub astris
Si maleæ credenda ratis:siculosq; per æstus
Sit uia:cur oculis sordet uicina uoluptas
Hic tua tiburtes faunos chelis & iuuat ipsum
Alciden.dictumq; lyra maiore catillum
Seu tibi pindaricis animus contendere plectris
Siue chelin tollis heroa ad robora:siue
Liuentem satyram nigra rubigine turbes
Seu tua non alia splendescat epistola cura:
Digne midæ cræsiq; bonis & perside gaza
Macte bonis animi.cuius stagnantia rura

Cruenti dixit:quoni
am læstrigones erant Antropophagi:
Læstrigones carnibusq; uescebātur humanis. quod
scribit Pli.i.vii.naturalis historiæ.Thu
cydides fabulosos putat.in commenta
riis in Iuuenalem differuimus.Vlyxes
quidem apud Homerū unum ex sociis
ab antiphate fuisse absumptum refert.
amœnissimas item fuisse formias testa
tur Homerus.fuerunt itē Læstrigones
in Sicilia. Iuga circes:Circei ubi circe
Circe hoīes feras uertere dicebatur.nam Cir
ce cum sarmataꝝ Rege cōiuge interfe
cto migraret:expulsa ob crudelitatē in
socios ad desertā quandā oceani insulā
diuertit:quod nōnullos sensisse refert
Diodorus:ut alii tradūt:quendā histori
am secuti montē in cāpania tenuit: quē
Circei ab eius noīe Circeum appellarūt:& ean
dem diuertisse in insulā oceani putarūt
qui decepti sunt falsa carminis homeri
ci interꝑtatione.nā ubi ille circes & cir
cei meminit in odyssea mare tyrrhenū:
quo alluitur oceanū frequēter appella
uit.mons autē:ut ait Strabo: plurimis
radicibus abūdat.habebat circes sacellū
mineruæ aram.Vlyxis paterā de fœcū
ditate hærbarū cū legisset Aescilus poe
ta totam Italiā hærbis abundare dixit.
Lupis dulichiis.i.ubi socii Vlyxis du
lichii:idest itacenses uersi sunt in lupos
atq; ab Homero discedit Papinius.ille enim scribit socios Vlyxis qui ad circen uenerāt duce Eurylocho
uersos fuisse in sues:fuisseq; illic leones.lupos.ursos.in quos alii conuersi fuerant. Circes uitreæ:pro
pter paludes circeas.nam in aquis habitantes uitreos:quod aquarū est epithetō solemus appellare. Ar
ces superbæ anxuris.nam collis anxuri imminet:quē cum Fabius occupasset urbem cæpit.propterea su
perbæ:idest æditæ arces.Anxur olim:nunc terracina:ut Liuius scribit eadē dicta trachinia ab asperitate
Anxur Terracia ut auctor est Strabo.nam τραχωσ græce:latine asperum significat. Et sedes:Caietā intelligit:quæ con
dita quidem est a laconibus.sed si Virgilio credimus & Dionysio alicarnaseo nomē accepit a caieta nutri
ce æneæ:quæ illic mortua est & sepulta.uel a curuitate sinus:ut refert Strabo.nā Caieta curua omnia la
Caieta cones appellant. Mitis anus:Caieta nutrix æneæ. Debet:refert acceptū illud nomen. Alūno phry
gio:Aeneæ:quem educauit. Cedant quæ te.Antium intelligit quo hyeme secedebāt Romani. Litto
Antium ra auia:sine portu.nā Antium portu caruit:ut scribit strabo:quē postea habuit. urbs sita erat in rupe ad
ocium urbanarūq; rerum uacationem principibus concessa:cum primum respirare possent. Scilicet:ni
mirum inquit talem secessum & amœnitatē componis animū ad grauitatem. Quies fœcunda:ocium
tuum in quo aliquid semper agis hoc secessu continetur. Virtus grauis: discis grauis esse & comis pa
riter quod difficillimum est:ut scribit Cicero. Decor sanus:nō autem falsa habitudo arte māgonum
Epicurus comparata. Senior gargetius.i.epicurus.nam is fuit filius ne oclis:& ex pago gargetio:ut scri.Laertius
Gargeti⁹ epicurus inquit qui uoluptatē sectabatur & trāquillitatem:si uiueret:discederet Athenis:ubi hēbat hor
tos:quos primus īstituit ad relaxationē aī:ut scri.Pli.& in uillam tuā migraret. Hæc per & æg.par inqt
erat uenire ī talem uillā.ēt si per tempestatē ægei nauigandū esset tāta est eius amœnitas. Maleæ.i.peri
Malea culis naufragioꝝ quæ fiunt ad maleā laconiæ ꝓmontoriū:qđ exit in mare quinq; milibus passuum.tam
certo discrimine:ut ꝓuerbiū fuerit:cū maleam transieris ne respicito:ut scri.stra.Plura alibi de hoc dice
mus. Astris holeniis.i.astro hedoꝝ.qui appellantur holenii a capella quæ Iouē nutriuit:quæ dicta est
Holeniū holenia:ut scribit Calimachus ab oleno oppido archadiæ.sed de hoc in secūdo plura dictabimus. Sicu
los æst.scyllam & carybdim. Maiore ly.cantatū a Vir.satyrā liuentē.nā qui natus est ut satyrus liuorē cō
trahit uultu. Seu.t.siue in ocio securus nec iratus epistolā scribis. Midæ:regis phrigū q ditissimus fuit.

Hermus:fluuius lydiæ ad myfiæ initium:qui aureas habuit arenas ex monte dindymene facro in far dianum agrum defertur:ut fcribit Herodotus.meminit Strabo. Sic docta frequentes :optantis eft:ta fi inquit amœnitate & ocio. nam nihil habuit maius poeta quod precaretur. Manlio uopifco : homi ni amiciffimo:qui tanto ftudio fibi feceffum hunc exædificauerat:qua ut fœliciter frueretur ocio & uo tis fuis.

Hermus

Domitius Auguftino.

Vi bona fide deos colit Auguftine:ueneratur & facerdotes:ut alibi Papinius fcribit. nã beniuolentiã nõ poffum⁹ omni tempore in eum:quem principẽ colimus teftificari:& ne quid pteream⁹ officii ac pietatis : folemus eum quoq; amore profequi:quem principi carum effe cognofcimus. Rutilius gallicus: quod te ignorare nolim:tanta fuit apd' Domitianum auctoritate & gratia : ut ei legum iudiciorumq; omnium cura credita fit:unde urbis cuftos eft appellatus.hinc hemiftichiõ illud Iuuenalis quæ cuftos Gallicus urbis in commentariis noftris docuim⁹. de hoc Rutilio intelligit:cũ alii de anfere interpretarẽtur. Is nuper in morbũ lethargicũ inciderat : nã ppetuo opprimebat' fõno.cõualefcenti poeta congratulatur hoc carmine quod foteria infcripfit : quafi munera pro amici falute perfoluta.nam ea foteria appellãtur a ϲῴζειν quod ẽ feruare:ut in cõmentariis Martialis docuimus . Soteria uero primus fcripfit Orpheus : ut Apollodorus tradit. Eftis: alii ambigũt an dii fint:quorũ prouidẽtia mundus regatur.alii putant deos q dem effe:fed eos nullis precib⁹ moueri quo minus fata in exitum perducant'. Ego inquit Papini . ex hoc didici & deos effe qui audiant preces mortalium & eos aliquando flecti:nã gallicus uidebatur moritur⁹:fed populi uotis feruatus eft diis exaudientib⁹. Io:uox letãtis & præfequẽtis triumphũ.

facerdotũ ueneratio

Rutilius gallus

Soteria

Io

Debuit & flauis hermus tranfcurrere ripis
Et limo fplendente tagus.fic docta frequentes
Ocia.fic omni detectus pectora nube
Finem neftoreæ precor egrediare fenectæ.

Soteria pro Rutilio gallico.

Eftis io fuperi:nec inexorabile clotho
Voluit opus:uidet alma pios aftrea : iouiq;
Cõciliata cadit.dubitataq; fydera cernit
Gallicus.es cælo.diis es germanice cordi
Quis neget?erubuit tanto fpoliare miniftro
Imperium fortuna tuum.ftat proxima ceruix
Ponderis immenfi.damnofaq; fila fenectæ.
Exuit.atq; alios melior reuirefcit in annos
Ergo alacres quæ figna colunt urbana cohortes
Inq; finum quæ fæpe tuum fora turbida quæftu
Confugiuntq; leges.urbefq; ubicunq; togatæ
Quæ tua longinquis implorant iura querelis
Certent lætitia.nofterq; ex ordine collis
Confremat.& fileant peioris murmura famæ
Quippe manet.longumq; æuo redeunte manebit
Quem penes intrepidæ mitis cuftodia romæ
Nec tantum induerint fatis noua fæcula crimen
Aut inftaurati peccauerit ara terenti.
Aft ego nec phœbum (q̃q̃ mihi furda fine illo
Plectra.)nec aonias decima cum pallade diuas

Parcæ

Clotho una ex tribus parcis:quæ uere ut fert Hefiodus in theogoniã bonũ malũq; futurum mortalib⁹ nafcentibus dant:& uitam nẽt.Homerus ἅσσα δοί αἰσα κατὰ κλῶθοί τε βαρεῖαι γὰρ ὁμενη νῆσαυτῷ λίνῳ ὅτε μιν τεκε μὴτηρ. Nec opus inexorabile.Et fata inquit poffunt exorari. Aftrea:de hac ex Hefiodo & igino plura recitauim⁹ commode . Papinius ait aftreã cõciliatam eẽ Ioui:cui⁹.f.regnũ oli irata eft & in cælũ fugit:eamq; a Ioue impetraffe uitam Rutilii:a quo ipfa diligẽter colebat'. Videt pios:fauet fe colẽtib⁹:ut nuper fauet Rutilio gallico. Es cælo:dis es germanice cordi. Codices alii omnes hunc uerfum ita habẽt.Et cælo diues germanice cordi.fed cũ nullus fenfus exifteret & facile in has fyllabas redigi poffit quæ certam præbent fententiã a nobis emẽdatus ẽ:ut ante dixim⁹ut dicat:o Domitiane & cælum & dii gerunt curã tui.noluerũt eni perire Gallicũ:cui⁹ opera & fide utereris ad imperiũ tuendũ. Quid.n. crediderim poetã elegantiffimũ aliter locutũ eẽ aut dixiffe . Germanice diues:frigido & fordido epitheto in imperatorẽ.leges igit' noftra fententia. Et cælo diis es germanice cordi. Proxima ceruix:gallicus: q fecũdo loco fuftinet põdus iperii. Alacres cohortes:lætitiã de falute Rutilii Gallici ad eos in primis ptinere ait:penes quos legũ moderatio & iudicioꝝ cura ẽ:& ad fociof nominis romani qui leges a populo Romano accipiũt.nã ut dixim⁹:Rutilius gallic⁹ iudicioꝝ omniũ & legũ curam gerebat. Quæ colunt figna urbana.i.equites.nã de curiæ iudicũ ex equeftri ordine eligebantur. Legefq; fugiũt:fora turbida.i tuum finũ.nã qui in foro inique dãnatus effet ad Rutiliũ prouocabat. Nofter collis : nos quoq; poetæ inquit cõfremamus in tanto gaudio. Nofter:inemendati codices habent noffe.Ego uero nofter legendũ puto. Peioris famæ:q̃ erat gallicũ morituꝝ. Terẽti:terẽt⁹ loc⁹ i cãpo Martio dict⁹:ꝙ ibi ara ditis p̃ris & Proferpinæ terra cõderet':ut placet Fefto.eũ locũ iftaurauit.Valefius diuino monitu:ut eft apud Valeriũ maximũ:nec dii manes inqt Papi.tãtũ fceleris cõmittãt ut gallicũ eripiãt uel itelligæ fæculares ludos.

Terẽtus

Nec hortabor alumnum dirces:inemendati codices habent Hortatur.ego uero coniunctum legēdū
Dirce puto:ut dicas.ast ego nec.Hortabor alumnum dirces.Baccum.nam dirce fons thebanus est:& thebe pa
Thebæ tria duorum numinum:ut scribit Plinius Herculis & Bacchi. Ipse ueni:Tu o gallice faue.mihi eris in\
star numinis.non enim sine laude poetices potuisses togam & iudicia ornare. Piplea enthea: musa
diuina. Vatis:Rutilii. Licet excludat:potest excludere & sedare mihi cantaturo sitim.nec ego hauriā
Pieria fontes parnasi.Pieria olympus pimpla libetrum. Ioca sunt thraciæ:ex quibus cum nonnulli in boetiæ
Olymp⁹ partem migrassent:ubi est parnasus in
Pimpla eo loca iisdem nominibus dicarunt. In
Libetrū de musæ Pimpleæ.pieriæ libetrides di
Pirene cuntur:ut scribit Strabo. Pirene:acro
Acrocori corinthus collis est qui pro arce corin
thus thi habetur:eius uertex habet ædiculā
ueneri sacram.ifra uerticem fons est pi
rene non multis aquis:sed suauissimis
& perspicuis ad imum tāetsi euripides
multas aquas illic esse testatur.sacer est
Pegasus musis. ex eo fōte cum pegasus potaret
cōprehēsus est a bellorophonte:ut scri
bit Strabo. Curat nostras leges:seruat
leges poetarum. Quare age:& si inqt
abundas criminibus cum sis poeta: nō
tamen debes nostros uersus aspernari
cum numina etiam dona sua in sacris
accipiant: nam & frugibus cereri & ui
no baccho sacrificamus. Damusq; spo
lia. hostium marti. & feras occisas dia
Tholus næ. Tholo:Tholus ut Varro ait signi
ficat templi testudinē. Tholus itē erat
ædicula rotunda athenis:ī qua erat cœ
natio magistratuum: ut Græci scribūt.
hic de Tholo templi.& Virgili⁹. Si qua
ipsa meis uenatibus hausi suspendiue
tholo. Lyra tenuiore: meo carmine.
Quæ:o quanta præmia morum tuo
rum. Quæ lumina: oculos madentes
lachrymis. Plæbis:ignare lugere & ui
dilinquit plæbem lugentem:quæ non
solet obitu magnorum uirorum moue
ri:immo lætari. Labente numa:exem
plum sumit ab his: quorum obitu po
pulus Romanus commot⁹ est. Ouidi.
Extinctum latiæq; nurus: populusque
Pōpeius patresq; defleuere numam. Pompeio:
eques nam & Pompeius ordinis erat eqstris.
Lucan⁹.Sedit adhuc Roman⁹ eques.&
in.vii.ad Pompeium. Te mixto flesset
luctu iuuenisq; senexq;: Iniussusq; pu
er lacerasset crine soluto pectora:fœmi
Brutus neum ceu bruti funere uulgus.Nā bru
tum fœminæ anno fleuerunt:ut ē apđ
Liuium:quod maximus pudicitiæ uin
dex extitisset. Hoc illud:nimirum in
quit hoc affecutus es. quoniam inuit⁹
audis uincula sontium:abstines uerbe
ribus reoꝝ. Vires armatas:magistratu & auctoritate. In alta pectora.in itimam hoium beniuolētiam
Reuerētia:sic inqt hoies & colere & amare discunt. Ipsa etiam:genus inqt ēt morbi constrauit oēs:nā
præcipiti quadā ui te oppressit:nec ullo remedio retardabat: nam in lethargū morbū inciderat. de quo
hæc Celsus scribit i.iii. Alter quoq; morbus est aliter freneticis cōtrarius i illo difficilis sōnus ꝓmpta ad
Letharg⁹ omnē audaciam mens ē:aci hoc marcor:& inexpugnabilis pene dormiētis necessitas.Lethargum Græ
ci nominant.atq; id quoq; genus acutum est:& nisi succurrat celeriter iugulat.propterea Papinius eius
morbi periculum præceps appellat. nec tantum propter senectam inquit accidit quod solet euenire
sed ob nimiam curam.qua publica negocia gerebat.Rutilius uix sexagesimum absoluerat annum.

Aut mitem tegeæ:dircesue hortabor alumnum
Ipse ueni.uiresq; nouas animumq; ministra
Qui caneris.docto nec enim sine carmine cantus
Ausoniæ decora ampla togæ.centumq; dedisti
Iudicium:mentemq; uiris.licet enthea uatis
Excludat piplea sitim.nec conscia detur
Pirene largos potius mihi gurges inhaustus
Qui rapitur de fonte tuo.seu plana solutis
Cum struis orsa modis.seu quū tibi dulcis in artem
Frangitur.& nostras curat facundia leges
Quare age si cereri sua dona merumq; lyeo
Reddimus:& diues prædæ tamen accipit omni
Exuuias diana tholo:captiuaq; tela
Bellipotens:nec tu quando tibi gallice maius
Eloquium.fandiq; opibus sublimis abundas
Sperne coli tenuiore lyra uaga cingitur astris
Luna & in oceanum riui cecidere minores
Quæ tibi solicitus persoluit præmia morum
Vrbis amor.quæ tum patrumq; equitumq; notaui
Lumina.& ignaræ plæbis lugere potentes
Non labente numa timuit sic curia fœlix
Pompeio.nec celsus eques.nec fœmina bruto
Hoc illud.tristis inuitum audire cathenas
Parcere uerberibus.nec qua iubet alta potestas
Ire.sed armatas multum sibi demere uires
Dignariq; manus humilis & uerba precantum
Reddere iura foro.nec proturbare curules
Et ferrum mulcere toga.sic itur in alta
Pectora.sic mixto reuerentia fidit amori
Ipsa etiam cunctos grauis inclæmentia fati
Terruit.& subiti præceps iuuenile pericli
Nil cunctāte malo.non illud culpa senectæ
Quippe ea bissenis uix dum orsa excedere lustris
Sed labor intendens:animiq; in membra uigentis

Imperium: animi uigentis membra. uigebat inquit animus Rutilio & corpori labores imperabat. Dulce opus: nam libenter laborabat pro Domitiano. Insidiosa quies: periphrasis est Morbi Lethargi. dicitur aūt Lethargus a ΛΗΘΗ quod significat obliuionem & αργοσ, pigrum: nam in eo est obliuio rerum omnium. & Marcor. Tunc deus: Apollo iuxta Vercellas ad radices alpium colebatur. Martialis Apollineas Vercellas appellat: cum autem Rutilii qui ex attiliis manarunt: ut scribit Pedianus. Gallici quoq; sint dicti. Introducit Papinius numen Apollinis ex Vercellis oppido Alpino prospexisse laborantem Rutilium & accurrisse cū Aesculapio ad opem ferendam. Heu tanti pridem secur⁹ alumni. heu inquit Apollo tandem alumnum suum: de quo pridem fuerat securus negligēs respexit. Facultas gaudens alti: idest res & facinus dignum cælo. Datur: sese offert nobis. Tendatis. pergite īquit parcæ: & nete uitam Gallico: nec rumpite adhuc filum. Fulminis atri: hoc ad Aesculapium: qui cum oli reuocasset Hippolytum mortuum ab iferis: a Ioue fulminat⁹ est. non est inquit metuendum fulmen si hunc seruabimus: nam ipse Iuppiter laudauerit & probauerit artes nostras in gallico seruando. Laudarit: inemēdati codices habēt laudauit. ego uero emēdaui laudarit: quod magis cōuenire uidebatur. Has artes: mendosi codices habent arces. sed nos artes legim⁹: ut dicat laudauerit Iuppiter has artes medicinæ: qbus seruauerimus gallicum. Ipse genus suis: ipse inquit genus suum & familiā illustrauit. Præmissa nobilitas: retro: idest maiores etiā illustrat. Nec latet origo: nec tamē pricipium generis obscurum est. Permetuit: militauit: inemendati codices habent permetuit. Man⁹: dextera Rutilii. Iurata: sacrata. Galatea ꝑ mari accipit: ubi bellum gessit Rutilius: & nisi syllaba oppugnaret tuti essemus legentes. Gallatia ea est prouincia iuxta Bitiniam: in quam galli olim uenerunt: ut scribit Strabo. eadem appellata Gallogræcia. Galatia item hispaniæ. Armenia: ab armeno socio Iasonis a septētrione habet cholchidem & albanos: ab occidente cappadociam ab oriente hircanum mare. hæc maior dicitur: altera est minor. Araxes: hunc fluuium ita appellauit Armen⁹ Iasonis socius ex Pœnei thessali similitudine: q Araxes quoq; dicit: quoniā ille abrupit ossa olym po: & tēpe e mōtib⁹ planiciē lapsus. olī non habuit exitū: sed Iason imitatus tēpe thessaliæ: uiā muniuit: p quā in mare caspiū defert. Herodot⁹ ex martiana eum profluere putauit & scindi in quadraginta annos: diuidereq; Scythas &

Imperium uigilesq; suo pro cæsare curæ
Dulce opus. hinc fessos penitus subrepsit in artus
Insidiosa quies. & pigra obliuio uitæ
Tunc deus alpini. qui iuxta culmina dorsi
Signat apollineos sancto cognomine lucos
Respicit. heu tanti pridem securus alumni
Progressusq; moras: hic mecum epidaurea proles
Hinc alti gaudens datur aggredienda facultas
Ingentem recreare uirum teneamus adorti
Tendatis iam fila colos. nec fulminis atri
Sit metus. has ultro laudarit iuppiter artes
Nam neq; plæbeiam aut dextro sine numine cretam
Seruo animā. atq; adeo breuiter dum tecta subimus
Expediam. genus ipse suis. præmissaq; retro
Nobilitas: nec origo latet: sed luce sequente
Vincitur. & magno gaudet cesisse nepoti
Prima togæ uirtus: illa quoq; clarus: & ingens
Eloquio. mox innumeris exercita castris
Occiduas primasq; domos. & sole sub omni
Permeruit iurata manus. nec in ocia pacis
Permissum laxare animos: ferrumq; retingi
Hunc galathea uigens ausa est incessere bello
Hunc quoq; perq; nouem timuit pamphilia messes
Pannoniusq; ferox. arcuq; horrenda fugaci
Armenia. & patiens latii iam pontis araxes
Quid geminos fasces. magnæq; iterata reuoluam
Iura asiæ. uelit illa quidem ter habere quaterq;
Hunc sibi. sed reuocant fasti. maiorq; curulis
Nec promissa semel. lybici quid mira tributi
Obsequia. & missum media de pace triumphum
Laudem? & opes tantas nec qui mandauerat ausus
Expectare fuit. gaudet trasimenus & alpes
Cannensesq; animæ primusq; insigne tributum
Ipse palam lacera poscebat regulus umbra
Non uacat arctoas acies rhenumq; rebellem
Captiuæq; preces ueledæ. & quæ maxima nuper

Lethar⁹
Vercellæ
Gallatia
gallogræcia
Armenia
Araxes

Bactrianos hūc Calisthenes est secut⁹. pōtē īstaurauit Cæsar augustus. Geminos fa. duplicē ꝓcōsulatū. Reuocāt fasti. urbs eū repetit & uult cōsulē. Libyci qd: qd op⁹ est narrē quod pœni auctoritate & īdustria Rutilii obsequanť romanis: neq; detrectēt psoluere tributa. Nā P. Attilius Rutilius coacta in Sicilia seruili manu. xiiii. annos post Carthaginē deletā iteꝝ debellauit: ut refert Liuius. hic uero Rutilius eandem ad tributū coegit. Captiuæq; pces ueledæ. hæc dictio in oībus codicibus iuersa ē. ita enim scribebantur. Captiuæq; preces ueledeæ: sed nos ita emēdauim⁹ auctoritate Cornelii taciti ut legas preces.

Attilius Rutilius

Gloria. depositam dacis pereuntibus urbem
Pandere. cum tanti lectus rectoris habenas
Gallice fortuna non admirante subisti
Hunc igitur (si digna loquor) rapiemus iniquo
Nate ioui. rogat hoc latiæ pater inclitus urbis
Et meruit. neque enim frustra mihi nuper honora
Carmina patritio pueri sonuistis in ostro
Si qua salutifero gemini chironis in antro
Hærba tholo quocunque tibi troiana recondit
Pergamus. aut medicis fœlix epidaurus arenis
Educat. idæa profert quam creta sub umbra
Dictami florentis opem. quo q; anguis abundat
Spumatu. iungam ipse manus. atq; omne benigne
Virus. odoriferis arabum quod doctus in aruis
Aut amphrisiaco pastor de gramine carpsi
Dixerat. inueniunt positos iam segniter artus
Pugnantemq; animam. ritu se cingit uterque
Pæonio monstrãtq; simul. parentq; uolentes
Donec lætiferas uario medicamine pestes
Et suspecta mali ruperunt nubila somni
Adiuuat ipse deus. morboq; ualentior omni
Occupat auxilium. citius non arte refectus
Thelephus hemonia: nec quæ metuentis atridæ
Sæua machaonio coierunt uulnera succo

Veleda — Veledæ captiuæ: nam ut ille scribit: Veleda & aurina multæ res fuerunt loco numinũ habitæ apud plærosq; germanos. sensus igitur erit non possum tibi nunc exponere: quemadmodum & germanos & eorum numen ueledam cæpit: idest habuit numina germana captiua: ut dicimꝰ. Captiua numina troiæ.

Gaudet transimenus: in laudem Rutilii scribit eum ultum esse clades: quas Romani a Pœnis acceperunt: cum illos compulerit ad tributa: sed in primis rem gratam fecisse Attilio regulo gẽtili suo: qui per multos cruciatꝰ a pœnis necatus est. De supplicio huius historiam recitauimus in commẽtariis Sylii ex Liuio & Gelio. Transimenus: de quo fabulam confixit Sylius extat carmen.

Et meruit: Dignus est Domitianus cuiꝰ uotis annuamus: nam mihi inquit Apollo ludos cælebrauit: ii fuerũt ludi (saeculares ludi) sæculares: qui centesimo quoq; ãno cælebrant carmine a pueris puellisq; matrimis & patrimis cantato in Apollinis & Dianæ laudẽ: ut scribit Macrobi. Domitianꝰ eos instaurauit habita rõne tẽporis: ex quo æditi fuerũt non a Claudio: qui pauloãte fecerat. sed ab Augusto: qui centesimo ante ãno eosdem repetierat. auctor Tranqllus. Nec enim frustra. ita ut nõ referã grãm. In ostro pa. i. p̄texta: (Prætexta) nã p̄texta & magistratuum uestis erat & puerorũ dicta ꝙ purpura prætexeretur: ut Macro. i saturnalibus scribit. Si q̃: adhibe inqt hærbas quas ubicunq; habes. (Chiron medicus) Antro chironis: nam chiron medicinam hærbariam primus docuit: ut refert Plini. ab eoq; hærba q̃dam chironia ẽ appellata. Tholo quocunq;: tẽplo & luco tibi hærba ẽ ad troiam: siue ad tymbrã: siue alibi. (Epidaurꝰ) Epidaurus oppidum in sinu Saronico æsculapii delubro cælebre: ut scribit Plinius.

(Dictamꝰ) Dictamus: hærba de qua Virgi. Dictamum genitrix cretea carpit ab ida uberibꝰ caulẽ foliis & flore comantẽ purpureo: hanc ceruus edit quotiẽs fixus est sagitta. nã ita ferrũ cadit. de eadẽ Plini. multa. Quoq; anguis abũdat spumatu: nam Aesculapius: ut est apud Oui. (æsculapii anguis) anguẽ habet ministrũ: quẽ i hærbas medicas imittit iturus ad ægrotũ: cui ex spuma quoq; remedia adhibet quã ãguis emittit depastus prius hærbas medicas. Iungã manus: afferã partem meã. (Virus) Et oẽ uirus: omnes hærbas uirẽtes: nã uirus uirorem significat: unde res uirulẽtæ apud celsũ uirus idẽ latine dicitur quod græce φάρμακον. i. medicina: ut tradit Pli. Quod carpsi: inemẽdati codices habẽt capsit. Sed ut persona cõueniat Aesculapio loqnti. q pauloãte ait. Iungã: nos legimꝰ carpsi. i. collegi. De gra. amphri. ex pascuis ad amphrisum fluuiũ thessaliæ: nam Phœbus amore captus pauit regis admeti armẽta: ut est (Amphrysus) apud Oui. & Strabo ita scribit. In agro q̃dẽ erethriæo urbs erat Tẽpe Apollini consecrata. cui ædẽ ipsam (Tempe) sacrã ut aiũt: rex Admetus struxit: penesquem phœbũ mercede famulatũ eẽ uulgatur. Lucanus. Qui flumine puro irrigat. amphrysus famulãtis pascua phœbi. Ritu pæonio: in habitũ pæoniũ. (Pæon) Pæon Endymionis filiꝰ: ut Pausanias scribit. nomẽ pæoniæ ꝓuinciæ dedit. Homerus cum medicos laudat eos ait eẽ genus pœonis. Mõstrãtq; simul: docẽt alter alteꝝ. Suspecta nubila: insidiosas tenebras somni mali (lethargus) lethargi ruperũt. Nam hoc primũ adhibẽdũ est remediũ: ut scribit Celsus ut qui lethargo laborãt excitentur. Celsus in tertio. Hos ægros q̃dẽ subinde excitare nitũtur admotis iis: quæ p sternutamẽta euocant: & iis q̃ odore fœdo mouẽt: qualis est pix cruda. Lana succida: piper ueratꝝ. Plura apud illũ. Occupat: celeriter capit remediũ. (Telephꝰ) Thelephꝰ arte hæmonia. i. altero uulnere Achillis hæmonii: nã ab Achille Thelephus sanatꝰ est altero uulnere: uel certe emplastro ferri rubigine mixta: ut Plini. putat: unde Achilles inquit pingit decutiẽs rubiginẽ ferri in uulnus. Thelephi: plura recitauimus: de hoc i cõmẽtariis Mar. ex primo libro Eustathii i Home. Atridæ metuentis. Vsurpauit Homeri uerbũ qui scribit Menelaum percussum a pandaro timuisse inspecto uulnere. (Podalyrius, Machaõ) Succo machaonio: duo fuerũt medici græcorum exercitu Agamennonem secuti filii Aesculapii Podaliriꝰ & Machaon: qui auctore Celso & Homero teste uulneribus tantum medebãtur hærbarum succis. Propterea Martialis dum chirurgum uellet designare: Podalirium dixit. Eustathius uero affirmat podalirium uersatum esse in ea parte medicinæ: quæ mo

dum uitæ ægrotantibus perscribit Machaonem in uulneribus sanandis:qui ut idem auctor est impera uit in Tricha Thesaliæ urbæ:quæ eadem Trachina dicta est.horum sorores fuerūt Hygia. Eglee.Pane: ut refert Pli.quas Socrates pīxit.plura de his scripsim⁹ in Martialē ex lycophronis interpte. Quis lo cus sit mihi:paruam inquit gratiam mæretur cura & uotum meum pro Rutilio.cū patres omnes & uni uersus populus idem ageret.tamen nouit Apollo uates meus q̄ sollicitus ego quoq; fuerim. Auguror cuncta:subausculto & colligo omnia. Netite:frequentatiuum dictum a neo deducite inqt cādida fila o parcæ. Erit natalis uitæ:erit dies nata lis uitæ Rutilii:nam hodie eū natū pu tabimus:uel nectite. Sæcula troica.i.ti toni annos nam Titonus & Laomedō troiani fratres fuerūt. Laomedon tenu it loca circa troiam.Titon⁹ secessit in ori entem ubi dicitur amore captus auro ræ uersus in cicadam.Hieronymus:ut refert Eustachius in odysseam Home ri:scribit Titonum petiisse ab aurora: ut immortalis eēt oblitum etiam pate re:ne consenesceret. Cresias auctor est: ut refert Diodorus. Teutamo in Asia regnāte:qui uigesimus a Nino & Semi ramide fuit:Titonum fuisse perfectū p sarum.cū aūt assyrii mille amplius ānis tenuissent troiā primū obsessam a græ ciis petiisse opem ab illis:missaq; fuisse decem milia Aethiopū cū totidem susi anis:cū ducētis currib⁹duce Memnone Titoni filio.An nos puluerìs euboici.i. sibyllæ cumanæ. nā cumas chalcidēses ex euboia condiderunt. Sybilla annos ab Apolline poposcit pro numero pul ueris puteolani:quem manu præhen derat Sibylla alibi:uel quantos ego de lium poposci.nota historia. Situs ne storeos:senectutē Nestoris. Meuania: in umbriam patria Propertii cum clitū no fluuio:cui⁹ aqua pota candidos bo ues reddit.Plini.hunc in falicis esse pu tat.Virgili.& Sylius ut dixim⁹ in com mentariis Sylii copiosius de eo disputa uim⁹. Sufficiam:non satis ero ad uo ta quæ suscepi pro te. Farra exiguo sa lino:idest mola:nā ex farre & sale mo la fit.Plini.mola tantū salsa litāt qui nō habent thura. Placuerunt deis:Oui di.sed ut tamē fuso tauro℞ sanguine cē tum.Hæc canit minimo thuris hono re deus. Domitia.Augustino.

Tricha Trachina laomedō Titonus Memnō Meuania Clitūnus Mola

Quis mihi tot cœtus inter.populiq; patrumq;
Sit curæ uotiq; locus.tamen ardua testor
Sydera.teq; pater uatum tymbræe.quis omni
Luce mihi.quis nocte timor.dum postibus hærens
Assiduus.nunc aure uigil.nunc lumine cuncta
Auguror.immensæ ueluti connexa carinæ
Cymba minor:cum sæuit hyems pro parte furenti
Parua receptat aquas.& eodem uoluitur austro
Netite nunc lætæ cādentia fila sorores
Netite.nemo modum transmissi computet eui
Hic uitæ natalis erit.tu troica dignus
Sæcula.& euboici transcendere pulueris annos
Nestoreosq; situs:qua nunc tibi pauper acerra
Digna litem.nec si uacuet meuania ualles
Aut præstent niueos clitumna noualia tauros
Sufficiam:sed sæpe deis hos inter honores
Cespes & exiguo placuerunt farra salino.

Balneum Etrusci.

Non helicona graui pulsat chelis enthea plectro
Nec lassata uoco totiens mihi numina musas
Et te phœbe chorīs.& te dimittim⁹euhā
Tu quoq; muta feræ uolucer tegeæe sonore
Terga p̄mas.alios poscūt mea carmīa cœtus
Naiadas undarum dominas.regemq; corusci
Ignis adhuc fessum siculaq; incude rubentem
Elicuisse satis:paulum arma nocentia thebæ
Ponite.dilecto uolo lasciuire sodali
Iunge puer cyathos atq; enumerare labora

Etruscus Augustine:in cui⁹ balneo tā sublimi carmine euagatus est Papini.ex seruili conditi one ad opes peruenerat & dignitatem:nā pater ex aula Claudii calliculæ Neronis libertatem est adeptus:& diuitias.eundē senē in exiliū a Domitiano missum hui⁹ filii cui nunc poeta blā ditur lachrymæ & pietas reuocarunt:qđ qdē inotuit:& epigrāmate Marti.& huius poetæ car mine.nunc solutus curis animū ad uoluptatē cōponēs in sodalis grām balneolum describit:sed furore uehementi sola prope inuocatione agitur.paucis enim uersibus in balneum lasciuit. Longiusq; incipit q̄ narrat uel definit:ipso tamen initio iter nymphas quæ aquarum sunt uarietate gestit carminis. Non helicona:cantaturus inquit de aquis & fornace balnei nō accersam aliquod numen ex helicone:sed iuo cabo nymphas & uulcanum. Alius cœtus numinū. Regem ignis:uulcanum. Thebæ:apostrophe ad thebaidem quā cōponebat:cui⁹ carmen itermittit:ut hanc syluā canat in grām etrusci sodalis. Arma nocentia:fraterna:nam fratres Etheocles & polinices de imperio Thebano concertarunt. damnāda igi tur & nocentia bella erant:cum essent inter fratres. Iunge cyathos:cum bibebant antiqui soluti curis numerabant pocula ad numerum litterarum:quibus amicorum absentiam nomina scribebantur. hoc innuit Horatius in carmine.Porphyrio aperte est interptatus.Hos in commētariis Mar.copiosius dixi mus:uult ergo Papi.potu accendi ad carmen illud Martialis:bibenti Succurret mihi quindecim poetæ.

Hetrusc⁹ Poculorū litteræ

Cuntantemq; incēde chelim diſcede laborq;
Curaq; dum nitidis canimus gemmantia ſaxis
Balnea: dumq; procax myrthis hederiſq; ſoluta
Fronte uerecundo clio mea ludit hetruſco:
Ite deæ uirides liquidoſq; auertite uultus
Et uitreum teneris crinem redimite corymbis
Veſte nihil tectæ. quales emergitis altis
Fontibus & uiſu ſatyros torquetis amantes
Non uos quæ culpa decus infamaſtis aquarum
Solicitare iuuat. procul hinc & fonte doloſo
Salmacis. & uiduæ crebenidos arida luctu
Flumina & herculei prædatrix cedat alumni
Vos mibi quæ latium. ſeptenaq; culmina nymphæ
Incolitis. tybrimq; nouis attolitis undis
Q uas præceps anien. atq; exceptura natatus
Virgo iuuat. marſaſq; niues & frigora ducens
Martia: præcelſis. quarum uaga molibus unda
Creſcit: & innumero pendens tranſmittitur arcu
Veſtrū opus aggredimur. ueſtra ē quā carmine molli
Pando domus: non unquā aliis habitaſtis in antris
Ditius. ipſa manus tenuit cytherea mariti
Monſtrauitq; artes. neu uilis flamma caminos
Vreret. ipſa faces uolucrum ſuccendit amorum
Non huc admiſſæ thaſos aut undoſa cariſtos
Mœret onyx longe. queriturq; excluſus ophites

Chelim cuntantem: ideſt ſegnem. Hetruſco uerecundo: erat eni iuuenis & inſigni pudore. Ite deæ
iuocat nymphas. Deæ uirides: nymphæ muſcoſæ: uel a colore maris: quod uiride aliquando dicimus.
Auertite: exuite. Liqdos uultus: cæruleos: alii codices habent a uertice: ut legas redimite liqdos uul-
Vertex — tus a uertice. Vertex ſumitas capitis dicta: ꝙ inde fit flexus capillorum: ſcribit Fabius. Emergitis: ſole
tis emergere. Torquetis: cruciatis amore. Non uos: abdicat & reicit nymphas fontium: quæ aliquo
crimine infames ſunt. Non iuuat ſollicitare: nolo elicere & inuocate uos. Culpa: aliquo ſcelere. Sal-
maciſ: fons in Caria: cuius aquam qui
potauerit: mollis dicitur fieri. Id negat
Salmacis — Strabo. Salmacis autem nympha: ut ē
apud Ouidium hermaphroditū adeo
auide eſt complexa: ut ambo in unum
coierint corpus: hinc doloſum fontem
appellat Papinius. Vetruui⁹ ſcribit mi-
dam & Aredamam duxiſſe Coloniam
in Carianum expulerūt legas & cares:
diuerſoriumque erexiſſe iuxta Salma-
cim fontem cui⁹ aqua ſuauiſſima mul-
tos ad mutuam uitæ ſocietatem in eū-
dem locum allexerit unde fabula de fo
crebenes — tis mollitie nata eſt. Crebenidos: aliis
ſyllabis euerſa eſt dictio ī omnibus co-
dicibus: ſed ita emendamus: nam Cre-
benes fluui⁹ phrygiæ eſt: cuius filia He
Heſperia — ſperia: ut eſt apud Ouidium ab Eſaco
amata fuit filio Priami. ea dum fugeret
in ripa fluminis patris morſu ſerpentiſ
Eſacus — extincta eſt. Eſacus dolore in mergum
eſt conuerſus hacten⁹ Ouidi⁹ deinceps
Græci: Creben⁹ pater merore exaruiſ-
ſe dicitur & fact⁹ eſſe palus: unde peſti-
lentes exhalatiōes emittuntur. Strabo
crebeſiā paludē appellat flumina. Cre
benidos: Heſperies filiæ crebeni. Vi
duæ: amiſſo Eſaco. Arida luctu: poſt
mortē filiæ. Prædatrix: hylan lacum i
Hylas — bythinia ītelligit: ubi raptus eſt Hylas
puer Herculis: quod accolæ teſtabātur
ſingulis annis circueūtes lacū & hylam
uocitantes: qđ ſcribit Solin⁹ hunc raptū
fuiſſe ad Argantoniū promontorium
Argantonium — ſcribit Strabo Properti⁹: ut in eius com
mentariis diximus: Argantiphagū ap-
Arganti phagus — pellat. hic erat argantiphagi ſub uertice montis. nam ita ille uerſus emendandus eſt. Cedat: diſcedat.
Anio — Vos mihi: inuocat nymphas aquarū quæ in urbem ducebantur: hæ olim nouem fuerunt: ſed poſtea
Virgo — maiori numero: ut ſcribit Frontin⁹. Nouis undis: aliūde aduectis. Attolitis: augetis. Præceps anien:
aqua — nā anio uetus & anio nouus in urbē ducebantur: de aquæ igitur ductu: nō de flumine nunc intelligit.
Thaſos — Virgo: uirginē aquā duxit Marcus agrippa ab octaui lapidis diuerticulo duo milia paſſuum. uirgo di
cta: quoniā in præneſtina uia qua labit cum eſt prope Herculeū ſinum longo diuerticulo ſecedit: quaſi
Herculis cōgreſſum declinare uideatur: unde uirgo eſt dicta: ut putat Plini⁹. Frontin⁹ uero de aquæ du
ctibus ſcribēs ait id nomen datum eſſe: quoniā eius fontē indicauerit uirgo. Exceptura natatus: in qua
homines ſæpe natare ſolēt: nam aqua uirginis præſtabat tactu: quod ſcribit Plini⁹ ut Martia hauſta. Mar
tia de aqua martia ante dictum. Præcelſis molib⁹: deſcribit fornices ductuum. Vnda uaga: longo ſpa
cio errans. Præcelſis molib⁹: altis ædificiis & fornicib⁹. Creſcit: ſublimis eſt. Pendens: nō attingens
terram: ſed in aere. Tranſmittit: in urbem. In numero arcu: multis fornicib⁹. Cytherea: uult uenerē
fuiſſe architectam tam amœni balnei: ut etiam antea in uilla Vopiſci. Succendit: ſuppoſuit fornacibus.
Mariti: Vulcani. Thaſos: una ex cycladib⁹: unde thaſium marmor: ut ait Pli. pari aūt Thazon cōdide
runt: ut ſcribit Thucydides & Strabo. Cariſtos: urbs euboiæ in ripa ſub mōte ubi erat Apollinis mar
Cariſtos — marii templū. lapiſ illic naſcebat: quē pectebāt & texebāt. mantilia inde cōficiebātur ægregiæ cōtexta. plu
ra apud Strabonē. Mamura: prim⁹ in quē Catullus ſcripſit Cariſtū marmor habuit Romæ in colūnis.
Mamura — Mœret onyx: uilia inquit hic nō ſunt marmora: ſed tantum præcioſa. Atqui Martialis hæc oīa marmo
ra in hoc balneo eē ſcribit: ſed ille a copia marmorum: hic a pſtātia laudat. Onyx. i. marmor onychites.
Mœret: quoniā nō ē admiſſus ī thermas. de his marmorib⁹ in cōmentariis Martia. ſatis multa dixim⁹.

Sola purpura:solum marmor Porphyrites excissum ex uenis numidicis illic est.nullum inquit marmor illic est:nisi uariatum maculis purpureis. ut numidicum & sinadicum: quod quidem distinctum est maculis purpureis:quoniam Atys puer cum in phrygia cybelẽ fugeret nota fabula:abscissis genitalibus lapidem hunc cruentauit guttis manantibus.de marmore sinadico ante diximus. Et sidonia gutta purpurea. Vix locus:uix inquit admissum est marmor laconicum uiride ut si coniunctum cum sinadico pariat uarietatem. Eurotas:fluuius laconicæ inter gytium & acceos erũpit.de quo plura scribit Probus testimonio calimachi hic pro marmore laconico quod uiride est ponit.

Porphyrites

Atys

Eurotas

Sola nitet flauis nomadum decisa metallis
Purpura. sola cauo phrigiæ quam synados antro
Ipse cruentauit maculis lucentibus atys
Quasq; tyrus niueas secat & sydonia rupes
Vix locus eurotæ uiridis cum regula longa
Sinada distinctum uariat:non limina cessant
Effulgent cameræ. uario fastigia uitro
In species animosq; nitent. stupet ipse beatas
Circumplexus opes. & parcius imperat ignis
Multus ubiq; dies. radiis ubi culmina totis
Perforat:atq; alio sol improbus uritur æstu
Nil ibi plæbeium. nusq̃ themesea notabis
Aera:sed argento fœlix propellitur unda
Argentoq; cadit:labrisq; nitentibus instat
Delitias mirata suas:& abire recusat
Extra autem niueo qui margine cærulus amnis
Viuit:& in fundum summo patet omnis ab imo
Cui non ire lacu pigrosq; exoluere amictus
Suadeat hoc malet nasci cytherea profundo
Hic te perspicuum melius narcise uideres
Hic uelox hecate uelit & deprẹhensa lauari
Quid nunc strata solo referam tabulata:crepantis
Auditura pilas ubi lãguidus ignis inerrat
Aedibus:& tenue uoluunt hypocausta uaporem
Nec si baianis ueniat nouus hospes ab oris
Talia despiciat(fas sit componere magnis
Parua)neronea nec qui modo lotus in unda
Hic iterum sudare neget. macte oro nitenti
Ingenio. curaq; puer. tecum ista senescant.
Et tua iam melius discat fortuna renasci.

Cum regula lõga:idest lõgus tractus marmoris uiridis & linea quædã. Variat sinada marmor sinadicum. Non cessant limina: nec limina inquit uacãt marmoribus.nam uiliora marmora in liminum erant usu:ut Plini.scribit.hic non in liminibus etiam preciosa marmora. Vitro uario.nam post tempora.M.Agrippæ ultrum cameris põi cæptum esse scribit Plini. Nitẽt in species & animos:repræsentant inquit uultus præsentes tãq̃ specula. Parcius imperat. minorem emittit flamma. Multus dies:multa lux. Alio æstu:Thermarum ubi sol inquit immittit radios tãq̃ uelit alio etiam æstu calere improbus & nõ contentus suo. Labris:labra uasa sunt. Cura inquit Cicero ut labra in balneis sint.ad alios autẽ usus est nitenti ripa. Patet oĩs:totus conspicuus est. Et depræhensa: etiã si depræhenderetur hic Diana ab acteone nõ moleste ferret. Quid nũc strata:qd ego narrem tibi tabulata:quæ in sublimi parte ædium sũt:quo desinũt uaporaria habẽtia in uertice pilã concauam quo peruenit flammã ignis in imo ardẽtis:sed languida & tenuis:ut domus ita tepeat:nõ aũt estuet. Pilas crepantes:obstrepentes igne. Ignis lãguidus:flãma iam remissa:cũ tantũ ascenderit. Et hypocausta:uaporaria:nam ita Cicero iterpretatur ad Atticum scribẽs. In unda neronea:in thermis neronianis. Marti. Et i modico sexta nerone calet. Iam:patre restituto ab exilio. Renasci:post calamitates acceptas.

Vitrum ĩ cameris

Labra uasa

Hypocausta

Kal. decembres Saturnales.

ET phœbus pater:& seuera pallas
Et musæ procul ite feriatæ
Iani uos reuocabimus kalendis
Saturnus mihi compede exoluta

Domitianus Augustino.

SAturnalia Augustine a quibus totũ opus iscripsit Macro. Dies festi erant mense decẽbri dicati saturno. vii. ut Neui. poeta & alii prodiderunt.non nulli tres:alii unum:quos Fenestella sequitur In his Domitianus:ut Trãquil. refert:inter spectacula largissimum dedit epulum diuisis panariis senatui & equitibus:plæbeis sportellis cum obsoniis. Papinius qui conuiua fuerat iperatori blandiens epulas laudat:quod & Mar. facit in quo illud maxie seqtur ut primũ apte inuocet.numina igitur saturnalitia tantum appellat reliqs repudiatis. Ite feriatæ ad agẽdũ ociũ.uel lege feriatũ.ductũ a feriis qbus cessatur ab opere. Reuocabimus:ad carmẽ. kalẽdis Iani:Ianuariis kal.post saturnalia. Saturnus cõpede exoluta. Saturnus:i cõpedibus toto ãno erat. Verrus flaccus cãm ignorat. Apollodorus scribit Saturnũ uiciri per ãnũ laneo uiculo & solui ad diẽ sibi festũ hocẽ in saturnalibus.ide ꝓuerbiũ deos pedes laneos habere significari ꝑ id. x. mense semẽ i utero aiatũ.i uitã grãdescere qđ donec erũpat molib' nectitur ꝑuinculis.

Saturnalia

Saturni uincula

Grauidus mero:In quo omnes uino indulgent. Iuuenalis a contrario & uinū toto neſcire decembri. ut nos quidē docuimus:quod alii nō aduerterunt. Cæſaris:Domitiani. Ebria:i qua omnes uino exhi
Bellaria laratí ſunt. Iā bellaria adorea:bellaria a græcis dicūt̄ ſecundaꝶ menſarum cybi pro libis dul
Adoreū ciariis accipit.Propterea ait Adorea: hoc eſt farracea:nam quod antiqui adoreū dixerunt nos far.auctor Plinius.ea erāt preſtātiora Virg.& adorea liba per hærbam.alii codices habēt uelaria.linea ut dicas e ue
Nux lis qbus tegebat̄ amphiteatrū hæc decidiſſe.placet prior ſententia. Hūc rorē:placentaꝶ. Ponticis nuce

Et multo grauidus mero december:
Et ridens iocus & ſales proterui
Adſint:dum refero diem beatam
Læti cæſaris.ebriamqꝫ partem:
Vix aurora nouos mouebat ortus
Iam bellaria adorea pluebant
Hunc.orem ueniens profudit eurus
Quicquid nobile ponticis nucetis
Fœcundis cadit aut iugis idumes
Quod ramis pia germinat damaſcus
Et quas præcoquit eboſia cannas
Largis gratuitum cadit rapinis
Molles gaioli:lagunculiqꝫ
Et maſſis amerina non peruſtis
Et muſtaceus:& latente palma
Prægnantes cariotides cadebant
Non tantis hyas inſerena nymbis
Terras obruit:aut ſoluta plias
Qualis per cuneos hyems latinos
Plæbem grandine concutit ſerenam
Ducat nubila Iuppiter per orbem
Et latis pluuias minetur agris
Dum noſtri Iouis hi ferantur imbres
Ecce autem caueas ſubit per omnis
Inſignis ſpecie decora cultu
Plæbes altera non minor ſedente
Hi panaria candidaſqꝫ mappas
Subuectant epulaſqꝫ lautiores
Illi marcida uina largiuntur
Idæos totidem putes miniſtros

tis:nucē præneſtinā cuius meminit Ne
Pontica nius græci pōticam appellarunt:ut ſcri bit Macro,quoniam ī ponto copioſius naſcat̄ Varro præneſtinā dixit. Iugis
Idumæ idumes:palmas ītelligit:nam idumæ q̄ Arabia finitur a Peluſio ſexagintaqnqꝫ milia paſſuum palmetis cōſpicua ē. de quo ſatis multa recitauimus ex Strabo
Damaſc⁹ ne,& Plinio in Marti. Damaſcus:urbs Syriæ nobiliſſima Perſiæ uicina.duo bus fructibus mōs eiuſdē nominis ma xime nobilis ē prunis.ſ.& mixis:ut ſcri bit Plinius.Pia.nā ſyrii cultu deoꝶ ma xime intēti ſunt:ſpargebant̄ īquit pru na & mixæ ſyriæ. Eboſya:de Zachare loquit̄.id aūt ē mel ī arundinibus colle ctū ultra tripolitaꝶ mare libanus & An tilibanus ultra ſyroniū deſinūt ad Ara biæ mōtes q ſūt ultra Damaſcū cāpum in medio poſitum.Papinius eboſiā ap pellaſſe uidet̄:nā ut ſcribit Stra.illic na
Zachar ſcitur iūcus odoratus & cāna Zacharis:
Eboſia alii eboſiā in Chio eē ſuſpicātur. Præ coquit:maturat ante diē. Gratuitum: in mun⁹. Molles gaioli. Sigilla:ideſt parua ſigna mittebantur in ſaturnalib⁹ cauſam ex Macro.recitauim⁹.in cōmē tariis Marti.& ſigillum pueri bruti ī ſa
Lagon turnalib⁹ apud eum poetam eſt. Lagō puer fuit ſubdolæ & fucatæ uernulita tis:cuius ſignum luciſcus finxit.Marti. Nos puerū bruti facimus. Nos lagona niuum. Gaiorum præterea numiſma ta in arte erāt. alibi Papi.plus minuſue aſſe Gagoao.hoc loco per gaiolos & la gūculos ſigilla intelligit cai & lagonis pueroꝶ quæ ex more ī ſaturnalibus re preſentata ſūt:uel pane dulciario uel ali quo alio obſonio. Amerina:pyra ītelli git ita appellata a patria ut picētina ale xandrina. Plinius. Non peruſtis:non dū maturis.nā ſeueriſſima ſunt: ut ſcri bit Plinius. Et muſtaceus:de eodem Iuuenalis neutro genere.& muſtacea perdas ita dictum: quoniā ex farina ſiliginis ut refert Cato in re ruſtica muſto conſperſa conficiebatur. adhibebant aniſum cimi num multa præterea alia. Cariotides:de his lege quæ diximus in commentariis Martialis:ſpargeban tur autem palmæ.in theatris Martialis notæ cariotides theatris. Hyems:tēpeſtas rerum miſſilium: nā Domitianus in hoc epulo ſequenti die ut refert Tranquillus ſparſit aues & omnis generis miſſilia quo rum maior pars:quoniam inter populares decideret.Pronūciauit qūiquagenas teſſaras ſenatui & equi tibus. Latēte palma:uidebamus inquit cadere cariotides ignorātes ubi nā eēt palma arbor ex qua deci derent.mendoſi codices habent. Latente palma:ſed nec ullus eſt ſenſus.nec ſyllaba permittit. Iouis noſtri:Domitiani. Hi imbres:tales rerum miſſilium turbines. Caueas:ſpectatorum. Plæbes altera: multitudo miniſtrorum. Nō minor:nō inferiori conditione eorum quibus miniſtrabant. Panaria:
Panariū panarium uas in quo panis ſeruatur:ut granarium ī quo granum.auctor Varro:hic accipit pro uaſis in quibus bellaria erant.Mar.Cū panariolis trib⁹ rediſti. Mappas: nā mappæ etiam dabant̄ ſaturnalib⁹. Mar.his comes acceſſit ſpōgia mappa calix. Subuectāt:geſtāt p ſingulos. Vina marcida:præmatura & dulcia.Mar.Marcētes tibi porrigēt̄ uuæ:unde & flores quū nimia maturitate lāguēt marcere dicuntur.

Orbem:qui melior seueriorꝙ est
Et gentes alis insimul togatas
Et cum tot populos beata pascas
Hunc annona diem superba nescis
I nunc sæcula compara uetustas
Antiqui iouis aureumque tempus
Non sic libera uina tunc fluebant
Nec tardum seges occupabat annum
Vna uescitur omnis ordo mensa
Parui:fœmina:plæbs eques:senatus
Libertas reuerentiam remisit
Et tu quin etiam(quis hoc uocare:
Quis promittere possit hoc deorum)
Nobiscum socias dapes inisti
Iam se:quisquis is est:inops beatus
Conuiuam ducis esse gloriatur
Hos inter fremitus nouosꝙ luxus
Spectandi leuis effugit uoluptas
Stat sexus rudis:insciusꝙ ferri
Vt pugnas capit improbus uiriles
Credas ad tanaim.ferumꝙ phasin
Thermodontiacas calere turmas.
Hic audax subit ordo pumilonum
Quos natura breuis statim peracta
Nodosum semel in globum ligauit
Edunt uulnera:conseruntꝙ dextras
Et mortem sibi:qua manu minantur
Ridet mars pater:& cruenta uirtus
Casuræꝙ uagis grues rapinis
Mirantur pumilos ferociores
Iam noctis propioribus sub umbris
Diues sparsio quos agit tumultus
Huc intrant faciles emi puellæ
Hic agnoscitur omne quod Theatris
Aut forma placet:aut probatur arte:
Hoc plaudunt grege lidyæ tumentes
Illic cymbala:tinnullæꝙ gades
Illic agmina confremunt Syrorum
Hic plæbs scænica:quique comminutis
Permutat uitreis gregale sulphur.
Inter quæ subito cadunt uolatu
Immensæ uolucrum per astra nubes

Seuerior.s.est autem apostrophe ad annonam.cuius quiquagenas tessaras senatui & equitibus pronunciauit Domitianus. Beata:larga & copisa. Nescis hunc diem:nō sentis iacturā ullam huius diei aut propterea tui penuriam affers.Domitiani autem est laus:qui ut scribit Tranquillus uitium curā remittit iussit ut maior eēt ānonæ fertilitas.

Antiqui Iouis:Saturni.anteponit sæculum Domitiani temporibus saturni.

Occupabat:idest nec segetes tam cito proueniebant. Vna mēsa:ex historia est Trāquilli.nam Domitianus primus in eo cōuiuio uescendi initium fecit.Martialis.Vescitur oīs eques tecum populusꝙ patresꝙ. Et capit ābrosias cū duce Roma dapes. Libertas reuerentiam nā libertas cōcessa est seruis in saturnalibus.Horatius in seruū.age libertate decembri quando ita maiores uoluerunt uti & cum dominis discumbebant:inde.L.actius in ānalibus mos traditur illic iste ut cum famulis domini epulemur ibidem. Effugit leuis uoluptas:uoluptatē spectaculorum extollit cum ait eam leuem effugere.nā quæ iucundiora sunt breuiora nobis uidētur & effugere citius. Stat sexus post epulū:ut scribit Trāquillus nō modo uirorum sed mulieꝝ pugnas edidit Marti. Belliger inuictis qđ mars tibi sæuit in armis.Non satis est Cæsar sæuit & ipsa uenus. Sexus rudis ferri.i.mulieres imperitæ armoꝝ tractādoꝝ. Vt capit: cū inierunt pugnas alii codices inemēdati hñt cupit.Thermodontiacas. amazonum turmā ad thermodontē habitātium.Proptius.Qualis amazonidū nudatis bellica māmis.Thermodontiacis turma lauat aquis. Statim:simul ac nati sunt. Nodosum:nā altius nō crescūt.

Grues mirātur:inquit quæ & ipsæ iter missilia erant.nā aues etiā sparsit ut diximus.mirantur aūt cum ipse id genus hoīum soleāt insectari.ut est apud Homeꝝ & Pli.in.vii. Casuræ:in amphiteatro spasio.psallocitharistes & chorocitaristes ītelligit.quos Domitianus edidit.spasio & Hemus magistri puellarū ad saltationes erāt Hemi Iuuena.meminit.uel lege diues sparsio:quam gratuitum dixit.Et lege emi.i.ad emendum. Spasius Oemus

Agnoscitur:spectatur. Tumentes: epithetō Lydoꝝ & syrorū. Gades tinnulæ:idest agiles & ad saltationē aptæ puellæ gaditanæ. Tinnulæ:a tinnitu æris quo saltāt.Mar. Edere lasciuos ad bætica crusmata gestus. Syroꝝ:confluunt inqt non solū syri serui & scænici hoies.sed etiā extremi & uilissimi ministerii ut qui mutat sulphurata uitro.Gregale nā fasciculis & gregatim sulphurata pmutant. Martia.qui sulphurata fractis pmutat uitreis.Iuuena.Et rupto poscētē sulphura uitro. Nubes uolucrū: sparsæ sunt aues ut diximus qđ & Martialis scribit.& Nero in spectaculis idē fecit.auctor Tranquillus.

Mēnonis aues
Phasiani

Nilus facer:scilicet hab et:hæ sunt aues memnoniæ ut ego arbitror.nam Memnon in Aegypto sepulchrū habuit ubi aues quas iter luxuriosas cōmemorat Pli.singulis annis certabāt.aquā madidis alis afferentes ut hærba reuiuisceret qđ scribit Pausanias.Plini.in gulā.E sepulchris inqt aues eruimus. Phasis:phasianos intelligit allatos ex ponto ubi phasis est fluuius.illic tñ auriculas submittunt e plumis:qđ alibi non faciunt.si Plinio credimus. Numidæ:gallinas numidicas intelligit eædem appellantur meleagrides ut putat Plinius columella alias existimat.& Varro crista.s.cærulea.cum numidicæ rubrā habeant guttis distinguūtur.Mar.Numidicas guttas appellat.Iuue.aues aphras

Meleagrides
Nūidicæ

Legunt:capiunt. Sinus pleni:idem apud Martialē. Sonantes saturnalia.nā saturnalia clamabāt soluto cōuiuio more ueteri:ut scri.Macrobius. Hoc solū:quod sequitur.ex historia autem est.nā Domitianus ad lychnos edidit spectacula & ipse spectauit ludos toga germanica capite gestans coronam auream cum effigie Iouis. Iunonis:ac Mineruæ.assidentibus diali sacerdote ex collegio flauialium pari habitu.nisi q̄ illorum coronis inerat ipsius imago.

Facem:quo splendore ut nonnulli ferunt Theseus uias labyrinthi illustratas euasit.auctor Hyginus. Hæc cernens:nihil scilicet esse tenebraꝝ. Inemptas:datas gratis. Serum:nocturnū. Ibit procul propagabitur in posteros.

Hic dies:laus huius conuiuii. Sacer:cōsecratus imortalitate. Q đ reddis:instauras:nam Domitianus istaurauit capitolium quod rursus arserat:ut scribit Trāquillus.& ita fore uaticinat Iuppiter apud Sylium:ille etiam qua prisca fides stat regia nobis Aurea tarpeia iunget capitolia rupe.Martialis pro capitolinis quid.n.tibi soluere templis Quid pro tarpeiæ frondis honore potest.

Quas Nilus facer:horridusq; phasis
Quas hudo numidæ legunt sub austro:
Desunt qui rapiant.sinusq; pleni
Gaudent.dum noua lucra comparantur
Tollunt innumeras ad astra uoces.
Saturnalia principis sonantes
Et dulci dominum fauore clamant.
Hoc solum uetuit licere Cæsar
Vix dum cærula nox subibat orbem:
Descendit media nitens arena.
Densas flameus orbis inter umbras.
Vincens gnosiacæ facem coronæ
Collucet polus ignibus.nihilq;
Obscuræ patitur licere nocti.
Fugit pigra quies.inersq; somnus:
Hæc cernens alias adiuit urbes.
Quis spectacula.quis iocos licentes
Quis conuiuia?quis dapes inemptas
Largi flumina quis canat lyæi.
Iamiam deficio tuoq; baccho
In serum trahor ebrius soporem.
Quos ibit procul hic dies per annos
Quam nullo facer exolescet aeuo:
Dum montes latii:paterq; tybris
Dum stabit tua Roma:dumq; terris
Quod reddis capitolium manebit.

Statii papinii syluarum liber secundus ad meliorem atedium.

ET familiaritas nostra:qua gaudeo melior uir optime:nec minus in iudicio litterarum q̄ in omni uitæ colore tersissime:& ipsa opusculorum quæ tibi trado conditio sic posita est.ut totus hic alter liber meus etiā sine epistola expectet̄. Primū enim hēt glauciā nostrū cuius gratissimā infantiā:

Domitius Augustino.

Nncredibile est Augustine q̄ ambitiosus fuerit Papinius in amicis colendis & ornandis.in quo adeo studiose uersatur ut quæ olim pluribus dederat uni nunc accumulet. Atedius melior quem a uictus elegantia & splendore nitidum cognominarunt poetam recenti prosecutus est liberalitate.cui gratiam cum referre cupiat syluas in secundum uolumē redactas ei dicat.affertque causas quibus id potissimum agat. In pueri præsertim amissi lachrymis hunc longo epicædio consolatus est.in quem Martialis quoque epithaphion edidit eo inquit loco & familiaritas nostra est. & ratio syluarum quas tibi trado composita.ut etiam non addita epistola.secundum librum tibi dicatum esse omnes intelligere debeant.nam syluarum omnium quas continet prima se offert in puerum tuum mortuum edita. Qua gaudeo:ex qua uoluptatem capio. Colore:habitu Græce autem dixit.nam & Græci appellant colorem hoc est figuram & habitum. Tersissime:communi epitheto usus est litteris & elegantiæ uictus.nam tersam epistolam dicimus & carmen tersum.qualem fuisse Horatium tradit.Fabius tractum a tergo quod est mundo.unde & tersum nitidum appellamus & politum qualis fuit Atedius. Expectetur:debeat expectari a te. Primum:initio. Glauciam:carmen de glaucia.

Atedius Melior

Tersus

Infœlices:morituri cito. Qualem iucundissimam qualis solet esse in pueris paulo post morituris. Quintilianus de filio mortuo obseruatum facile.est occidere celerius festinatam maturitatem. Martia lis:Immodicis breuis est ætas & rara senectus. Epicædium:carmen quod de mortuo canitur. ad tumultum significat nescio quis Tortelius ut in multis aliis in hac quoq; interpretatione in sanissime lapsus est. Affectibus tuis:potuit excusari celeritas mea propter tuum dolorem ingentem. Qui nosti:qui scis q̃ celeriter scripserim. A cõfuso:ı me perturbato animi dolore. Tarda solatia:se ræ consolationes.

Epicædiũ

& qualem plærũq; infœlices sortiuntur: apud te cõple xus amabã iam uero tibi huius amissi recens uulnus(ut scis)epicædio ꝓsecutus sum: adeo festinanter: ut excu sandam habuerim affectibus tuis celeritatem: nec nũc eam apud te iacto: qui nosti sed & cæteris indico: ne quis asperiore lima carmen examinet: & a confuso scri ptum & dolenti datum: cum pene superuacua sint tar da solatia: pollii mei uilla Surentina quæ sequitur de buit a me uel in honorem eloquentiæ eius diligentius dici: Sed amicus ignouit: In arborem certe tuam Meli or & psitacum scis a me leues libellos quasi epigrãma tis loco scriptos. eandem exigebat stili facilitatem Leo mansuetus. quem in amphitheatro prostratum frigi dum erat sacratissimo imperatori ni statim traderem. Ad ursum quoq; nostrum iuuenem candidissimum & sine iactura desidiæ doctissimũ scriptã de puero amis so consolationem. super ea: quæ ipsi de hoc huic libro inserui. quia honorem eius tibi laturus acceptũ: exclu dit uolumen genethliacon Lucani: quod polla argen taria rarissima uxorum: cum hũc diem forte consecra remus: imputari sibi uoluit. ego non potui maiorẽ tan ti auctoris habere reuerentiam: q̃ quod laudes eius di cturus hexametros meos timui. hæc qualiacunq; sunt melior carissime: si tibi non displicuerint. a te publicũ accipiant. Sin minus ad me reuertantur.

Epicædion in Glauciam melioris.

Vod tibi prærepti melior solamen alumni
Improbus ante rogos & adhuc uiuente fa uilla.
Ordiar? abruptis etiam nunc flebile uenis
Vulnus hiat. magnæq; patet uia lubrica plagæ
Cum iam egomet cantus & uerba medentia sæuus
Confero: tu planctus lamentaq; fortia mauis
Odistiq; chelim: surdaq; auerteris aure

Leues libellos:ine mendatas syluas. Leo mansuetus: la ceratus in theatro cuius interfecti car men cecinit. Frigidũ:nullius momen ti. Candidissimum: sine labe uitiorũ & inuidiæ. Sine iactura desidiæ:idest ocii.nam semper in ocio aliquid agit.

Sup ea:præterea. Quæ ipsi: scilicet scripsi de hoc puero amisso. Eius:con solationis. Laturus acceptũ:refero ac ceptum tibi quod licet ab altero accepe rim.tamen abs te profectũ arbitror pu tabit ĩquit uisus se abs te accepisse hoc quod ad eum scripserim: cum uidebit cõsolationem insertam libro ad te mis so. Excludit:absoluit. Volumen:se cundum librum. Genethliacon: dici tur carmen in cælebrationem diei nata lis.quale edidit Papinius die natali Lu cani.nam γενεθλη significat diẽ nata lem unde genethliacon deductum est.

Genethli acon

Polla argẽtaria:Hæc uxor Lucani fu it de qua post dicemus. Hunc diẽ na talem.Lucani. Imputari sibi:in gratiã suam scribi. Accipiant publicũ:edan tur. Sin minus:ac si displicuerint.

Polla argẽtaria

Domitius Augustino.

Vripides Augustine inter tragicos:simonides ĩter Ly ricos.Liuius ĩter historicos. affectus qui mitiores sunt & lachrymas diligentissime expresse runt.quibus ex poetis heroicis iure ad des Papinium uel hoc uno epicædio confirmatus.cum tamen multa hoc sti li genere ediderit. quæ in sequentibus libris extant.nonne uides quantis affe ctibus lachrymas eliciat nimium illud agit poeta ut amicum dolentem com miserãdo lachrymis exhauriat.ut cum ille humor sese totum effuderit.habe at quem rationi obtemperantem con soletur.hoc consolationis genus poe tis fortasse conueniat q̃ iure suo defen duntur ut flere & ipsi incipiant. Philo sophi certe atque eos ad Apollonium scribẽs secutus Plutarchus .rationibus statim delapsam mentem aggrediun tur.eamque uerborum & sentẽtiarum grauitatem erigere nituntur ad æquitatem nihil dolori concedentes.

euripides simõides Liuius

Glaucias:uerna Atedii melio ris libertate Donatus patronoque carissimus libertus duodecim natus annos extinctus est. in hunc Martialis epitaphion edidit uersu phaletino. Libertus melioris ille notus tota qui cecidit dolente Ro ma.& Papinius.Atedio exanimato, ac dolore pene insanienti.hoc epicædio occurrit. Alumni:pueri quem educasti. Improbus:improbus est qui nimium poscit.Improbus inquit sum & nimium postu lo si audeo te consolari in tanto & tam recenti dolore. Flebile:dignum lachrymis. Via lubrica: hia tus uulneris humectatus sanguine. Medentia:cõsolatoria. Sæuus:imitis qui nõ indulgeo dolori tuo.

Glaucias

Improbꝰ

Tygris

Tygris:& in india & in hyrcania est fœtus amantissima ut beluæ feritas maxime appareat cum eripi/tur.nam ubi uacuum reperit cubile præceps odore uestigat raptorem:ille appropinquāte fremitu unū abiicit ex catulis.qui plurimi sunt Tygris tollit refertq; in cubile:mox raptorē consequitur.alter catulus abiicitur.atq; ita fit donec ea fraude retardata raptor nauim cōscendit:feritate beluæ frustra in littore sæ/uiente. Tygris:de fœmina intelligas:nam maribus nō est cura fœtus ut scribit Pli. Orbata amisso fœ/tu. Carmē tergeminū.i.sirenum quæ tergeminæ sorores erāt nā tres eodem partu nati tergemini appellantur. Si/cula:nam sirenes in Sicilia sedē habue/runt.Strabo ambigit.Pli.ante surētum in campania eas sedisse scribit.atque ita Homerus innuere uidetur in odyssea.

Tergemini Syrenes

Chelis:orpheo. Mulceat:lenire pos/set.Stat.fixus est. Admoto tactu:cum admouetur remediū consolatoriū. Ni/græ pompæ:lugubri habitu.mulieres uero in luctu albis induebantur ut scri. Plutarchus in q̄stionibus imitatiōe Ar/giuarum.quas lotis uestibus in funere usas scribit Isocrates. Produxi:Cōmi/tatus sum. Animā:te lugentē te ip̄m. nā glaucias erat alter tu. Brachia:plan/ctus. Haurire ignē ad necē:nā & portia bruti ut nōnulli scribūt auctore Plutar/cho haustis carbonibus ardētibus mor/tem sibi cōsciuit. Similis:pari dolore.

Lugētiū uestes

Produxi

Portia

Offendi:te sociū doloris.i.si fui dign⁹ & acceptus a te in societatē lachrymar̄. In ip̄o fulmīe:in medio dolore. Piis: lugētibus parētes amissos. Et mihi.s. cecini solatium:hoc est me ipsum cōso/latus sum.nā patre & puero amissis epi/cædio dolorē effudi. Proprios:meo/rum mortuorum. Defectus:deficiēs in medio dolore. Quē natura patrem Non ꝑpterea inquit q̄ natura ꝓhibue/rit te esse patrē Glauciæ ego quoq; arce/bo te a luctu atq; ita uerecunde ostēdit eum non angi oportere tātopere cum non sit pater. Confer:cōiunge mecū.

Glaucias

Iam dudū:hinc oditur laudes glauciæ hic uerna erat natus domi melioris ex parētibus libertis. In li.anni pueriles. Rapit:ut īde īcipiā. Purpureo sangui/ne:epitheton homericū est:nā & home/rus πορυπεὸν ἄιμα qd' Pli.quoq; ob/seruauit. Orbes:oculi. Castigati:bre/uiores.nā id in forma laudatur.Marti. Frōs breuis atq; modus breuibus sit narib⁹ uncis. Hyblæis:melle hyblæo manēs Hybla ab hyblone rege ut Thu/cydidi placet dicta.In Sicilia oppidum & mons : mel mittit:quod cum Attico certat. meminerunt Strabo : & Plinius Thucydidem.in.vi. historiar̄. υβλω/νοσ βασιλεωσ σικελον προλον/τοσ την χοραν μὲ γὰρε ασηκεσαν το ισυβλαιου καληλεντα. Serpēs : ad historiā fabulosam herculis alludit cui infanti duo angues a Iunone nouerca immissi dicuntur propterea ut inquit Diodorus semp odio habuit monstra.

Hybla

Herculis Angues

Intempesta cano:citius me tygris abactis
Fœtibus:orbatiq; uelint audire leones
Nec si tergeminum sicula de uirgine carmen
Affluat.aut syluis chelis intellecta ferisq;
Mulceat insanos gemitus.stat pectore demens
Luctus & admoto latrant præcordia tactu
Nemo uetat:satiare malis.ægrumque dolorem
Libertate doma.iam flendi:expleta uoluptas?
Iamq; preces fessus non indignaris amicas?
Iam ne canam:lachrymis en & mea carmina in ipso
Ore natant.tristesq; cadunt in uerba lituræ
Ipse & enim tecum nigræ solēnia pompæ
Spectatumque urbi scelus:& puerile feretrum
Produxi:sæuos damnati thuris aceruos:
Plorantemq; animam supra sua funera uidi:
Teq; patrum gemitus superantem:& brachia matrum
Complexumq; rogos:ignemq; haurire parātem
Vix tenui similis comes:offendiq; tenendo
Et nunc:heu uittis:& frontis honore soluto
Infaustus uates uexo mea pectora tecum
Plango lyra:& diri comitem sociumq; doloris
(Si merui luctusq; tui consortia sensi)
Iam lenis patiare precor:me fulmine in ipso
Audiuere patres.ego iuxta busta profusis
Matribus atq; piis cecini solatia natis
Et mihi.cum proprios gemerem defectus ad ignes
Quem natura patrem.nec te lugere seuerus
Arceo.sed confer gemitus.pariterq; fleamus
Iam dudum dignos aditus.laudumq; tuarum
O merito dilecte puer:primordia quærens
Distrahor.hinc anni stantes in limine uitæ
Hinc me forma rapit:rapit inde modestia præcox
Et pudor.& tenero probitas maturior æuo.
O ubi purpureo suffusus sanguine candor
Sydereiq; orbes radiataq; lumina cælo
Et castigatæ collecta modestia frontis
Ingenuiq; super crines.mollisq; decoræ
Margo comæ:blandis ubi nam ora arguta querelis
Osculaq; impliciti uernos redolentia flores
Et mixtæ risu lachrymæ.penitusq; loquentis
Hyblæis uox mixta fauis.cui sibila serpens
Poneret:& sæuæ uellent seruire nouercæ

Veris bonis:ueris dotibus. Nō longinqua:nam peruenerat ad duodecimū annum. Iurata ualde: optata.nā p res optatas solemus iurare. Tibi:o melior. Mētis ar.secretas cogitatōes. Remittet:leniet. Tu mēte:nos emēdātes tumētes dixius. Deflectet:trahet ad colloquiū & cōtēplationē sui. Inceptas: semesas. Libata:iā gustata a te. Turbabit cūcta.totā mēsam licētia puerili. Abitus:discessum. Ipsos postes:te cū fueris in postibus. Pius altor:inemēdati oēs codices habēt. Altor:Sed nos emēdātes legimus Altor.nā melior fuerat altor glauciæ educauerat eum.nā altor ab alendo dicit̄.& hæc opponunt̄ altor & alūnus. Altor pius:melior erga te pius. Tāto funere:tantis exequiis. Modo pectore curæ:utrūq; affectū paternū expressit nam pater modo filio oblectat̄.modo de eo sollicitus est. Non te:ostendit eū non fuisse emptū ex grege uenalitio℞. sed natum domi uernā.ut causam maiorem amoris demōstret. & pater nam Prope pietatē melioris in eum. Cathasta locus ubi serui uenales exponebantur pedibus cretatis.qd' Pli. idicat cum de generib⁹ terræ scribit a καθίστημι qd' est constituo: nā illic cōstituti erant uenales Tibullus.quē sæpe coegit barbara gipsatos ferre cathasta pedes Mar. Sed quos arcanæ seruāt tabulata cathastæ.Persius. cappadoces rigida pigues clausisse cathasta. Nec mixtus:nec tu inquit aduectus es ex Aegypto & a māgone edoctus sales & uerba lasciua.uix tandem repperisti emptorem ut alii.

Cathasta

Vterq; parēs:tuus. In tua gaudia.Donati inquit sunt libertate parentes tui a meliore ne doleres te natū eē ex seruis. Genus:tuū.s.esse ex seruile. Fas mihi:Exemplis antiquo℞ & rerū naturalium fieri posse ostendit ut plus adoptiuus filius ametur q̃ genitus a patre ut ex hoc inuat meliorē plus amasse glauciā q̃ si fuisset filius. Dixisse: quæ statim dicam. Prima iura:maiores affectus. Non omnia:non tantū affinitate homines amore cōiunguntur. Noua pignora & adscita.i.adoptiui filii. Serpūt iterius.insinuāt se alti⁹ in amore cōnexius.q̃ q cōnexi sunt genitura affert cām.nā filios genitos necessario habemus amādos.quos āt eligimus in adoptione.hi sunt quos spōte & beniuolētia complectimur. quod aūt necessario habemus min⁹ gratū est q̃ qd' spōte accipimus. At legisse iuuat.inemēdati codices hn̄t.& fleuisse.nos autē ita emēdamus ut dicat eligimus tantū quos amamus. Blādus:blādiēs. Vicebat:amore in achillē. Phœnyx: amyntoris fili⁹ ut scri.Hōe.cū suadēte nouerca rē habuisset cū pr̄is concubina expulsus ad peleū cōfugit.ubi hospitio suscept⁹ Achillis educatiōi datus ē mgr̄ & agēdi & loq̄ndi qd' fabi.repetiit.phœnyx itē Agēnoris pr̄ qui nomē phœnicie dedit.Phœnyx flui⁹ auctore Herodoto q labit̄ a Thermophylis i asopū.phœnix mōs ut ait Stra.

Phœnyx

Nil ueris affingo bonis.heu lactea colla
Brachiaque:& nunq̄ domini sine pondere ceruix:
O ubi uenturæ spes non longinqua iuuentæ
Atq; genis optatus honos.iurataq; multum
Barba tibi.cuncta in cineres grauis intulit hora.
Hostilisq; dies.nobis meminisse relictum
Quis tua colloquiis hilaris mulcebit amatis
Pectora?quis curas?mentisq; arcana remittet?
Accensum quis bile feret?famulisq; tumentem
Leniet?ardentiq; in se deflectet ab ira?
Inceptas quis ab ore dapes libataq; uina
Auferet?& dulci turbabit cuncta rapina?
Quis matutinos abrumpet murmure somnos
Impositus stratis?abitusq; morabitur arctis
Nexibus?atq; ipsos reuocabit ad oscula postes:
Obuius intranti rursus quis in ora manusq;
Prosiliet?breuibusq; humeros circundabit ulnis?
Muta domus fateor:desolatiq; penates:
Et situs in thalamis:& mœsta silentia mensis:
Quid mirum:tanto si te pius Altor honorat
Funere?tu domino requies portusq; senectæ:
Tu modo delitiæ dulces modo pectore curæ
Non te barbaricæ uersabat turba cathastæ
Nec mixtus phariis uenalis mercibus infans
Compositosq; sales.meditataq; uerba locutus
Quæsisti lasciuus herum.tardeq; parasti
Hinc domus:hinc ortus.dominiq; penatibus olim
Carus uterq; parens:atq; in tua gaudia liber
Ne quererere genus:raptum sed protinus aluo
Sustulit exultans ac prima lucida uoce
Astra salutantem dominus sibi mente dicauit
Amplexusq; sinu tulit:& genuisse putauit:
Fas mihi sanctorum uenia dixisse parentum
Tuq; oro natura sinas:cui prima per orbem
Iura animis sociare datum:non omnia sanguis
Proximus.aut serie generis demissa propago:
Alligat:interius noua sæpe.adscitaq; serpunt
Pignora connexis.natos genuisse necesse est.
At legisse iuuat.Tenero sic blandus achilli
Semifer hæmonium uincebat pelea chiron
Nec senior peleus natum comitatus in arma
Troica.sed caro phœnix hærebat alumno:

Optabat longe reditus pallantis ouantis
Euander fidus pugnas spectabat Acetes.
Cumq; procul nitidis genitor cessaret ab astris
Fluctiuagus uolucrem comebat persea dyctis
Quid referam altricum uictos pietate parentes:
Quid te post cineres deceptaq; funera matris
Tutius inoo reptantem pectore bacche.
Iam secura parens tuscis regnabat in undis
Ilia: portantem lassabat Romulus Accam
Vidi ego transertos alieno in robore ramos
Altius ire suis: & te iam fecerat illi
Mens animusq; patrē: nec dum moresue decor ue
Tu tamen & mutas etiam tum murmure uoces
Vagitumq; rudem: fletusq; infantis amabas
Ille uelut primos expiraturus ad austros
Mollibus in pratis alte flos improbus extat
Sic tener ante diem uultu gressuq; superbo
Vicerat æquales. multumq; reliquerat annos
Siue catenatis curuatus membra palæstris
Staret: amyclæa conceptum matre putares.
Oebaliden illo præceps mutaret Apollo
Alcides pensaret hylam. seu gratus amictu
Attica facundi decureret orsa Menandri
Laudaret gauisa sonum. crinemq; decorum
Fregisset rhosea lasciua thalia corona
Mæonium siue ille senem. troiæq; labores
Diceret: aut casus tarde remeantis Vlyxis
Ipse pater sensus. ipsi stupuere magistri
Scilicet in fausta lachesis cunabula dextra
Attigit: & gremio puerum complexa fouebat:
Inuidia illa genas & adultum comere crinem
Et monstrare artes: & uerba refringere. quæ nunc

Danae — Acestes:nota hystoria carmine Virgiliano. Cumq; procul dyctis:Danae acrisii filia in mare proiecta
Perseus — est una cum Perseo filio arca clausa. Dyctis. piscator Seriphius retibis arcam cœpit. domumq; rettulit &
Dyctis — educauit Perseum:qui Gorgonem seriphiis ostēdit & in lapidem uertit:in matris ultionē: quā inuitam
Polydectes — ad nuptias adigere uoluit Polydectes rex. Iuppiter inqt Papinius pater Persei filiū periclitantē neglexe-
rat:sed dictis eū seruauit & fouit. plus ergo amauit qui eū aluit q̄ Iuppiter qui genuerat. Genitor:Iuppi
ter pater Persei. Cessaret:nō ferret opē. Dyctis Flucti. epitheton cōueniēs piscatori. nā fluctibus uaga
tur. Comebat:fouebat. Persea uolu
crē:hn̄tē talaria. hæc accepimus ex Stra-
bone Apollonio Rhodio. & illius inter
prete. Quid referā:hactenus exempla
attulit a patre & altore. Iā idē facit a ma
tribus & nutricibus. Decepta fune. no
ta fabula ut semel p fraudē Iunonis de-
cepta est. cū illi⁹ suasu petiisset ut Iuppi-
ter ad se ueniret qua maiestate solebat
ad Iunonem. Reptantem:pectore in
amplexu. Inoo:inus materteræ & nu
tricis tuæ. Tutius:nā periclitatus ē in
Accā — utero matris cōflagratione. Accā:du-
as accas fuisse scribunt. Alterā amatam
ab Hærcule cuius meminit Plutarchus
in q̄onibus. Alteram nutricē Romuli
Faustuli pastoris uxorem. hæc ut Anti-
as scribit auctore Gellio grandē pecuni
am meretricio quæstu comparauit:cu-
ius hæredem moriens Romulū scribit
romulus — Alii nō Romulum sed populū Roma-
nū hæredē institutū aiunt. addit Massu
rius hāc habuisse duodecim liberos ex
quibus uno extincto Romulū adopta-
Arnales — uit. qui se & fratres uoluit Arnales no-
minati. unde arnalium collegium di-
ctum est & institutum ne plures q̄ duo
decim essent. horum insignia erant spi-
cea corona & infulæ albæ. Plinius hu-
ius collegii meminit. neglexerat inquit
illia mater Romulum sed Acca nutrix
curabat. Transertos:insitos in alieno
arbore. Suis:qui prius in eodem stipi
te erant. Nec dū mo. & nōdū mores ap
parebāt. Expiraturus:pli. de floribus
hæc. Magna ut palā est admonitiōe ho
minū quæ spectatissime floreāt celerius
marcescere. Ad austros:ad primū flatū
austri qui exurit hærbas æmulatio est
Virgiliana. nā ille mortē Euriali per lan
guentē florē expressit. purpureus uelu
ti cū flos succisus aratro languescit mo-
riens. Improbus:nimiū crescens. Re
linquerat annos:superauerat ætatē suā.
Sydera:adeo inqt perite luctabatur:
Palæstra — ut in laconia educatus uideretur. nam palæstra exculta in primis est a laconibus. ut multa dicant & Pro
Pollux — pertius. Multa tuæ spartæ miramur dona palestræ. idē filios erudiebant natare in aquis frigidis ad mē-
Menāder — bra confirmanda. pollucem amycleum palestræ inuentorem fuisse aiunt. Oebalidem:Iacynthum lace
dæmonium. Illo:glaucia. Præceps:festinus. Pensaret:pmutaret. Menāder:quo noīe multi fuerūt.
ut est apud Suidā Dioppidis filius. Luscus insani in mulieris amores personis comœdiæ exprimendis
excelluit. suis temporibus post habitus philomeni iniquo uulgi iudicio ab eo sæpe uictus. cum tamen
præstaret quod sequentia sæcula agnouerunt. inde Martialis Rara coronato plausere theatra menan-
dro. auctoritatem Fabius in thaide potissimum scorto sui temporis argutissime lusit. unde Thais menā
Thais — drea dicta est. Decurreret perlegeret. Fregisset crinē:coronasset comā pueri. Troiæ labores:si pro
nunciabat uersus ex iliade quæ continet excidiū Troiæ Vlyxis. ex odyssea homeri quæ cōtinet errores
Vlyxis. inuidia. ppter inuidiā ut postea magis doleremus amisso. Refringere:formabat etiā ei uerba.

Herculeos pueneratinq̄t ad duodecimũ annũ.nam duodecim sunt labores Herculis.Mar.eum trãs grestum duodecimũ scribit bissenis modo messibus pactis.uix unũ puer applicabat ãnũ. Cultibus: uestibus.Festinabat:ꝓpere parabat. Pectora:fasciã pectoralẽ intelligit.quã pueri gestabant uiridẽ plerũq; Iuuenalis eam thoracẽ appellat.nã thorax græce significat pectus.uiridem thoraca iubebit afferri.Calligula tñ ut scribit Tranqllus liberis senatoꝝ ex uxoribus dedit fascias purpuræ.ita.n.emẽdauimus dictionẽ apud Tranqllum deprauatã.fasces pro fascias.ut in cõmẽtariis in Suetoniũ diximus. Lenis: læna græci chlænã appellãt.

Thorax
Læna
Chlæna

Plangimus.herculeos annis æquare labores
Cœperat assurgens.sed adhuc infantia mixta
Iam tamen & ualidi gressus.mensuraq; maior
Cultibus.& uisæ puero decrescere uestes
Cum tibi:quas uestes.quæ non gestamina mitis
Festinabat herus:breuibus constringere lenis
Pectora:& angusta telas arctare lacerna:
Enormes non ille sinus:sed semper ad annos
Texta legens:modo puniceo uelabat amictu
Nunc hærbas imitante sinu:nunc dulce rubenri
Murice:nunc uiuis digitos incendere gemmis
Gaudebat:non turba comes non munera cessant
Sola uerecundo deerat prætexta decori
Hæc fortuna domus:subitas inimica leuauit
Parca manus:quo diua feros grauis exeris angues
Non te forma mouet.non te lachrymabilis ætas
Hunc nec sæua uiro potuisset carpere procne:
Nec fera crudeles colchis durasset in iras
Editus æolia nec si foret iste creusa
Toruus adhuc athamas.insanos flecteret arcus
Hunc quanq̃ hectoreos cineres troiãq; perosus
Turribus e phrigiis flesset missurus ulyxes
Septima lux:& iam frigentia lumina torpent
Iam complexa manu crinem tenet infera iuno
Ille tamen parcis fragiles urgentibus annos
Te uultu moriente uidet:linguaq; cadente
Murmurat:in te omnis uacui iam pectoris efflat
Reliquias:solum meminit:solumq; uocantem
Exaudit:tibiq; ora mouet:tibi uerba relinquit
Et prohibet gemitus:consolaturq; dolentem
Gratum est fata tamen:quod non mors lenta iacentis
Exedit puerile decus:manesq; subiuit
Integer:& nullo temeratus corpora damno
Qualis erat:quid ego exequias & prodiga flammis
Dona loquar:'mœstoq; ardentia funera luxu
Quod tibi purpureo tristis rogus aggere creuit
Quod cilicum flores:quod munera graminis indi
Quodq; arabes phariiq;(palam est)uidiq; liquores
Arsuram lauere comam:cupit omnia ferre
Prodigus.& totos melior succendere census.
Desertas exosus opes:sed non capit ignis

Nõ sinus enormes:nõ dabat inq̄t puero uestes laxiores.qđ parẽtes auari facere solent.ut etiam grãdioribus filiis aptæ sint. Ad annos:accõmodata corpori glaucie. Texta:uestes. Legẽs:eligẽs tibi. Hærbas: fasciã pectoralẽ uiridem intelligit. Viuis gemmis:cõspicuis. Prætexta:nam prætextã nõ poterat habere cũ nõ esset ingenuus. Procne:de hac dicemus ex thucydide Strabone & Probo incõmẽtariis epistolæ Saphus.quos huic operi addemus. Editus creusa:ut alii scribũt glaucen Creontis regis corinthioꝝ filiam Iason uxorẽ duxit eiecta Medea: cũ qua illic decem annos fuerat ut scribit Diodorus.sed illa ulta est iniuriã immisso incẽdio napthe: quod est bituminis genus.ut etiam scribit Plini.in.ii.naturalis historiæ. Aeolia:ab æolo oriũda. fuit autẽ creontis. Creusa.quã pellicẽ suam præcipue oderat. Editus:natus.

Creusa
Glauca
Iason

Athamas:nota fabula apud Ouidiũ.

Vlyxes: Astianacta Hectoris filiũ de turri eiecit Troia capta.huic inq̄t perpecisset. Missurus:dimissurus. Torpẽt: immobilia sunt.nam morienti torpent oculi. Tenet crinem: auferendũ morituro ante diem ut etiã Iris aufert Didoni apud Virgilium.nõdum illi flauũ proserpina uertice crinẽ abstulerat. & apud Euripidem. Orcus introducitur qui auferat crinem Alcesti morituræ.

astyanax

Tenet:ablatum ei. Fragiles:teneros.

Cadente:iam deficiẽte. Integer:nõdum sumpta forma. Flores:cilicũ.crocum coritiũ. Graminis indi: idest costi.cuius radix in summo ꝓcio est apud indos.Gustu feruẽs odore eximio.nascitur in primo statim introitu indi amnis.in patale insula.duobus generibus nigro quod præstãtius est. & candicante. Arabes liquores: myrrha quæ in Arabia nascitur crinibus præsertim ungendis optima quæ stacte dicitur a gutta quam emittit.nam est stillare. Pharii:aquæ rhosaceæ. nam ex ægypto & copia & præstãtia rhosarum proueniebat.Mart.assentãdo.Mitte tuas messes accipe nile rhosas. Palam: est euidens:& publicum & suũ testimonium interponit legendũ & parẽthesi. inemendati codices habent. ubiq; nos uidi legimus. Melior: Atedius: nã.i. eius cognomen. Opes desertas: cum non esset supstes puer qui is frueretur.

Costum
Patale
Stacte

Inuidus.atq͂ arctæ desunt in munera flammæ
Horror habet sensus:qualem te funere summo
Atq͂ rogum iuxta melior placidissime quondam
Extimui:tu ne ille hilaris comisq͂ uideri
Vnde animi sæuæq͂ manus.& barbarus horror:
Tu modo fusus humi lucem auersaris iniquam
Nunc toruus pariter uestes & pectora rumpis
Dilectosq͂ premis uisus & frigida lambis
Oscula:erant illic genitor:materq͂ iacentis
Mœsta.sed attoniti te spectauere parentes.
Quid mirum?plæbs cuncta nefas & præuia flerunt
Agmina.flamminio.quæ limite miluius agger
Transuehit.immeritus flammis dum tristibus infans
Traditur.& gemitum formaq͂ ac uoce meretur
Talis in isthmiacos prolatus ab æquore portus
Naufragus imposita iacuit sub matre palemon
Sic & in anguiferæ ludentem gramine lernæ
Præcisum squamis auidus bibit anguis opheltem
Pone metus.letiq͂ minas desiste uereri
Illum nec terno latrabit cerberus ore
Nulla soror flammis.nulla assurgentibus hydris
Terrebit.quin ipse auidæ trux nauita cimbæ
Interius steriles ripas & adusta subibit
Littora.ne puero dura ascendisse facultas
Quid mihi gaudenti proles cyllenia uirga
Nunciat?est ne aliquid tam sæuo in tempore lætum
Nouerat effigiem generosiq͂ ardua blæsi
Ora puer.dum sæpe domi noua serta ligantem
Te uidet.& similes uoluentem pectore curas
Hunc ubi lethei lustrantem gurgitis oras
Ausonios inter proceres seriemq͂ quirini
Agnouit.timide primum uestigia iungit
Accessu tacito.summosq͂ lacessit amictus
Inde magis sequitur.neq͂ enim magis ille trahentem
Spernit:& ignota credit de stirpe nepotum
Mox ubi delitias.& rari pignus amici
Sensit & amissi puerum solatia blæsi
Tollit humo:magnaq͂ ligat ceruice:diuq͂
Ipse manu gaudens uehit.& quæ munera mollis
Elisii steriles ramos.mutasq͂ uolucres
Porsit & obtuso pallentes germine flores
Nec prohibet meminisse tui.sed pectora blandus
Miscet.& alternum pueri partitur amorem

Inuidus:nõ satisfaciens uotis melioris. In munera:capiẽda. Lauere:ut illud Ennii Tarqnii corpus bona fœmina lauit & unxit. Horror habet:adhuc inquit horreo cũ in mẽtem uenit. Vñ aĩ.s.surrexerãt tibi tã atroces. Manus:sæuæ. In pectora tua plãgẽda. Premis hærendo. Genitor:parentes glauciæ.

Attoniti:uicti lachrymis tuis. Agger miluius:pons miluius.describit.n.locũ sepulturæ.nã in flaminia est sepultus ultra miluiũ põtem.Mar.hoc sub marmore glaucias humatus iuncto flumine iacet sepulchro. Talis:exẽplũ sumit ab his qui nulla morbi tabe absumpta perierũt. Integra:adhuc forma qualis fuit palemõ filius Inus quẽ mater precipitans se ex ꝓmõtorio ad corinthũ in amplexu habuit.fugiens furores athamãtis coniugis.nota historia. Isthmaicos Corithios & Opheltes Lycurgi filius:postea Archẽorus dictus ab initio fati. Papinius ĩ thedaide nostri signatus nomine fati Archemorus.Periit ãt morsu serpentis. Minas læti:iniurias ĩminentes ab ĩferis mortuo. Cerberus:Hecateus Milesius serpentẽ in tænaro fuisse scri.cuius ueneno oẽs peribant.inde eũ appellauit canẽ ditis primus Homerus ά λουκυνα:sed nec formã nec nomen dedit.postea tricipitẽ finxerunt. Nulla soror:ex furiis.nã tres Subibit ripas interius.bene admouebit cimbã ripis. Ne dura facultas.s.sit.i.ut puer facile possit cõscẽdere. Ascendisse:inemẽdati codices habẽt accendisse.nos ascẽdisse legimus qđ maxime conuenire uidetur.

(Ino / Palæmõ / opheltes / Archemorus / cerberus)

Quid mihi:fingit mercuriũ qui anĩas ad ĩferos ducit & reducit nũciare de puero quæ sequũtur. Gaudenti uirga:nã mercurius dicitur habere uirgam.qm̃ orationis deus & deoꝝ ĩterpres est.Caduceũ autem habet nodo serpẽtũ obsitũ ut describit Macrobius. Virgã:Vir. Tum uirgã capit has aĩas ille euocat orco pallentes.Plini.xxix.naturalis historiæ hic tamẽ complexus anguiũ & efferatoꝝ cõcordia esse uidetur quare exteræ gentes caduceum in pacis argumentis circundata effigie anguium fecerũt.

(caduceus)

Nouerat:uerba mercurii. Blæsus:puer fuit quẽ unice dilexit melior.eius mortui statuam domi seruabat & quo magis illius desideriũ leniret glauciam libertũ accepat.ait itaq͂ Papinius. glauciã cum ad inferos descẽdisset:agnouisse umbrã Blæsi. cuius imaginẽ uiderat sæpe ornari sertis a meliore.huius blæsi meminit Mar.eo epigrãmate.Qui præstat pietate ptinaci puer.glaucias. Similes:curas similitudine formæ lenientẽ. Iungit:uestigia ꝓperat ad illũ. Sũmos ami.mouet inqt laciniã Blæsi qđ cũ Blæsus nõ ægre ferret & illum tñ nõ agnosceret.Puer audacius sequi cœpit. Ignota:credit aliquem esse quẽ non uiderit apud superos. Sensit:audiuit ex glaucia. Porsit:porrexit. Alternũ:ut pariter secum te amet.

(Blæsus)

Quin:cur non. Astraque:contra Horatius.damna tamen celeres reparant cælestia lunæ Nos ubi decidimus:elegantissima poetæ contentio qua exemplorũ auget copiam. Meruit mori:nec commisit aliquid dignũ morte. Impetrare cũcta:poteris enim ĩpetrare reditũ ad superos a Plutone. Pectora:melioris. Nega:ostende te nõ periisse. Qua potes:qua ratione potes representando te. Insinuare:tacite consolari apparendo in somnis qua spe meliorem mæstum & languentem non nihil erit: & ratione iam cõfirmatum ad hilaritatem quoque prouocat.

Hic finis rapto. quin'tu iam uulnera sedas
Et tollis mersum luctu caput? omnia functa
Aut moritura uides: obeunt noctesq; diesq;
Astraq; nec solidis prodest sua machina terris
Nam populos mortale genus. plæbisq; caducæ
Quis fleat interitus? hos bella: hos æquora poscunt
His amor exitio. furor his: & sæua cupido
Vt sileam morbos. hos ora rigentia brumæ
Illos implacido lætalis sirius igni
Hos manet imbrifero pallens autumnus hiatu
Quicquid habent ortus finẽ timet. ibimus omnes
Ibimus immensis urnam quatit Aeacus umbris
Ast hic quem gemimus fœlix. hominesq; deosq;
Et dubios casus. & cæcæ lubrica uitæ
Effugit immunis fati: non ille rogauit
Non timuit. meruit ue mori. nos anxia plæbes
Nos miseri. quibus unde dies suprema. quis æui
Exitus incertum: quibus instet fulmen ab astris:
Quæ nubes fatale sonent: nil flecteris istis
Sed flectere libens: ades huc emissus ab atro
Limine. cui soli cuncta impetrare facultas
Glaucia. nam insontes animas nec portitor arcet
Nec diræ comes ille feræ: tu pectora mulce
Tu prohibe manare genas noctesq; beatas
Dulcibus alloquiis: & uiuis uultibus imple.
Et periisse nega desolatamq; sororem
Qui potes. & miseros perge insinuare parentes

Surrentinum Pollii.

ESt inter notos sirenum nomine muros
Saxaq; tyrrhenæ tẽplis onerata mineruæ
Celsa dicarchei speculatrix uilla profundi
Qua bromio dilectus ager: collesq; per altos
Vritur: & prælis non inuidet uua falernis.

Domitius Augustino.

INter prĩa poetices rudimẽta Augustine cum alia proponuntur discenda a præceptoribus. tum locorum descriptiones. sine quib⁹ poema nullum absoluit̃: ut seorsum & suo stilo tractatæ inserantur emendatæ grãdiori operi. Papinius ita hanc partem excoluit & uariauit: ut quæ solet esse poematis ps apud hunc perfectum & elucubratum opus uideatur. nec enim tantum energiam & repræsentationem loci sectat⁹ est: qua sola solet eẽ cõtenta descriptio sed multa addit uariis figuris. quæ supra descriptionis legem in opus consumatum conueniunt: quod cum alibi. tum in uilla pollii describenda spectare licet. Redibat e parthenope patria poeta. ubi ludos quinquennales spectauerat. qui ut scis Strabonem scribere illic cælebrantur. cõtendentem ad urbẽ Pollius coegit pretib⁹ diuertere in uillam suam Surentinam. hãc hospitii gratiam referens Papini. laudat. & ab operis difficultate: nam inter montes excisos structa erat & ab amœnitate loci ac ornamentis & signis. Notos nomine
sirenum: idest surentinos: nam surentũ Surentũ
cum promontorio sirenum quondam
sedes fuit: ut placet Plinio. in extremo
autem promontorio: quod quidam p̃/
nusium nominant: erat Mineruæ tem/ Prænusiũ
plum conditum ab Vlyxe: ut Strabo re
fert: circunflectenti ut idem est auctor
insulæ quædam saxosæ occurrũt quæ
Syrenes appellantur. Saxaque: idest Syrenes
promontorium. Onerata præssa. Tẽ
plis: quæ condidit Vlyxes Mineruæ
Tyrrhenæ. nam ad mare Tyrrhenum
est. & Tyrrheni olim tenuerũt ab agro
Surentino ad sillarum amnem. Specu
latrix: unde Puteolan⁹ sinus potest ui/
deri. Dicharchei. Dicharchea olim di/ Dichar/
cti sunt puteoli a δίκο quod significat cea
iustitiam. qua potissimum regebatur. Puteoli
ut Festo placet. postea puteoli dicti: uel
a frequẽtia puteorum qui ibi sunt. uel
a putore ut scribunt Varro & Strabo. addit Strabo putorem illũ sulphureũ inde natũ esse quod gigantes
olim in bello phlegreo superati illic lauerunt uulnera. Vritur: coquitur sole. Nõ inuidet: nõ eni supera
bat̃ a falerno: nã surẽtina uina cũ reliqs omnibus cõtendebant. ut Strabo refert: quoniã longã accipiebãt
uetustatem facto periculo eius temporibus ea: ut scribit Plinius conualescentibus sunt apta ꝓpter salu
britatem & tenuitatem: tãetsi Tiberius Cæsar dicebat medicos cõsensisse ut palmam surẽtino darẽt: alio
quin id esse generosum acetum. Cõuersa gymnade: gymnas græce idem est quod gymnasiũ: sed a Pa Gymnas
pinio ꝓ lucta accipit̃ hic & in achilleide. iã inquit res nulla restabat pfectis ludis parthenopeis ubi luctan
tibus p̃mia ꝓponũtur in ãbracia. unde sumus oriũdi. nã pr̃ habuit sellas patriã in ambracia ut antea dicta Statii pr̃
uimus. Stadio parthenopeo: lustri patrii. post quinquẽnales ludos quos ĩ parthenope pr̃ia spectauerã. Sellæ

Huc me poſt patrii lætum quinquennia luſtri
Cum ſtadio iam pigra quies:canuſq; ſederet
Puluis:ad ambracias conuerſa gymnade frondes
Trans gentile fretum placidi facundia polli
Detulit.& nitidæ iuuenilis gratia pollæ
Flectere iam cupidum greſſus.qua limite noto
Appia longarum teritur regina uiarum
Sed iuuere moræ:placido lunata receſſu
Hinc atq; hinc curuas prærumpunt æquora rupes:
Dat natura locum.montiq; interuenit unum
Littus:& in terras ſcopulis pendentibus exit
Gratia prima loci.gemina teſtudine fumant
Balnea.& e terris occurrit dulcis amaro
Nympha mari.leuis hic phorci chorus.udaq; crines
Cymodocæ.uiridiſq; cupit galathea lauari.
Ante domum tumidæ moderator cærulus undæ
Excubat innocui cuſtos laris.huius amico
Spumant templa ſalo.fœlicia rura tuetur
Alcides.gaudet gemino ſub numine portus.
Hic ſeruat terras.hic ſæuis fluctibus obſtat
Mira quies pelagi.ponunt hic laſſa furorem
Aequora.& inſani ſpirant clæmentius auſtri
Hic præceps minus audet hyems.nulloq; tumultu
Stagna modeſta iacent dominiq; imitantia mores
Inde per obliquas erepit porticus arces
Vrbis opus.longoq; domat ſaxa aſpera dorſo
Qua prius obſcuro permixti puluere ſoles
Et feritas in amœna uiæ.nunc ire uoluptas
Qualis.ſi ſubeas ephyres baccheidos altum
Culmen.ab inoo fert ſemita tecta lecheo
Non mihi ſi cunctos helicon indulgeat amnes
Et ſuperet pimplea ſitim.largeq; uolantis
Vngula ſedet equi:referetq; archana pudicos
Phœmonoe fontes.uel quos meus auſpice phœbo
Altius in merſa turbauit pollius urna
Innumeras ualeam ſpecies cultuſq; locorum
Pieriis æquare modis.uix ordine longo
Suffecere oculi.uix dum per ſingula ducor
Suffecere gradus:quæ rerum turba.loci ne
Ingeniũ?an domini mirer prius?hæc domus ortus
Aſpicit.hæc phœbi tenerum iubar illa cadentem
Detinet.exactamq; negat dimittere lucem
Cum iam feſſa dies.& in æquora montis opaci
Vmbra cadit.uitreoq; natant prætoria ponto

Lætum:exhilaratum. Tranſgentile fretum:a parthenope. Qua limite:cupiebam inquit per Appiam redite ad urbem.ſed Pollius coegit diuertere ſurẽtum. Iuuere moræ:placuit immoratum eſſe atque ita deſcriptionis ſumit initium. Receſſu:ſinu. Lunata æquora:curuata in ſpeciem lunæ. Hinc atq; hinc:utroque cornu. Interuenit:eſt interione parte montis. In terras:receſſum interiorem. Pendentibus:altis undique ſcopulis. Gemina teſtudine:duplici uaporario. Chor⁹ phorci:nymphæ inquit marinæ cupiunt lauari balneis. Excubat:templum ĩquit illic eſt neptũni:unde fluctus imperio coercentur.ne ſæuiant in lares innocuos & pios. Amico Salo:mari cuius Deus eſt. Rura fœlicia:in agro innuit & iteriore terra eſt templum Herculis:hoc inſtaurauit Pollius ut altera ſylua teſtatur Papini. Minus audet:min⁹ fremit & ſæuit. Stagna:æquora tanquam ſtagna. Inde:ex littore a portu inquit ex littore ductam eſt porticuſ hoc eſt uia quædam tecta:in ſummas uſque rupes ubi eſt ædificata uilla. Arces:rupes. Erepit porticus:eſt enim cliuoſa:dum in altum ducitur. Vrbis opus dignum aliqua urbe. Domat:ſuperat. Longo dorſo:longo tractu.

Qua prius:in qua uia ante porticum ſtructam. Feritas:ruditas ſine aliqua
Ephyre amœnitate. Qualis ſi ſubeas Ephyre.
Corinth⁹ Corinthus dicta eſt ab Ephyre nympha:ut ſcribit Pauſanias.& interpres Apollonii.Poſtea Corinth⁹ a corintho Iouis filio Baccheis dicitur.nam familia bacchiadum annis ducentis Corinthũ tenuit ut Strabo ſcribit.Cypſelus tyrannus eos deleuit.hi ſunt quorum factione Tarquinius & Demarathus domo eiecti ſunt:ut ſcribit Dionyſius
Bacchiade alicarnaſeus. Ouidius.Et qua bacchiade bimarigens octa corintho.In chryſſeo ſinu alterũ cornu tenet:ut ait Strabo. Alterum & chencreæ uicus & portus.ab urbe corintho diſtans ſtadiis ſeptuaginta.talis inquit porticus eſt a littore ad uillam Polli.qualis uia ẽ lecheo cornu Corinthum:nam ea quoque tecta eſt ĩ ſpeciẽ porticus. Lecheo inoo:ubi ſe præcitauit Ino de qua ante dictũ
Phœmonoe eſt. Sedet:ſedare uelit. Phœmonoe:Phæbi filia fuit:ut ſcribit Plini.& Pauſanias;quæ prima:ut ille ait carmen heroicum cecinit. Equi uolantis:fons caballinus. Turbauit:dum hauſit aquã ex fundo uſq;:atq; ita eum poetam excellentem oſtendit. Ingenium:ſitũ & artificioſam diſpoſitionem. Hæc phœbi:alii codices habent:& nos hæc legimus. Hæc:ſcilicet pars domus. Tenerum:radios oriẽtis ſolis. Negat:nõ uult. Natãt præ.i.umbra ædiũ & uillæ p aquas uagat.

Fauit natura locis: aliis inquit locis natura sponte locum commodum præbuit. in aliis arte domita
est. Colenti:diruenti montem & ædificanti uillam. Lustra fuerunt: cubilia ferarum: quæ Lucreti-
us secla appellat:quod in his sedeant feræ & cubent. Discentia iugum.quæ nunc seruiunt:cum prius
indomita uiderentur. Intrantesque domos:reconditas sub saxis recisis. Vatis methymnæi:Arionis Methyã
nam Methymna urbs fuit i Lesbo patria Arionis. Terpãdri musici. Helanici historiarum scriptoris. Ca- na
lie:qui alceum & Sapho est interpraetatus. nomen accepit a Methymna filia Lesbi:q isulam tenuit. Mar Arion

Hæc pelagi clamore fremunt. hæc tecta sonoros
Ignorant fluctus. terræq; silentia malunt
His fauit natura locis. his uicta colenti
Cessit & ignotos docilis mansueuit in usus
Mons erat hic ubi plana uides & lustra fuerunt
Quæ nũc tecta subis. ubi nũc nemora ardua cernis
Hic nec terra fuit. domuit possessor & illum
Formantem rupes. expugnantemq; secuta
Gaudet humus. nunc cerne iugum discentia saxa
Intrantesq; domos. iussumq; recedere montem
Iam methymnæi uatis manus. & chelis una
Thebais & getici cedat tibi gloria plectri
Et tu saxa moues. & te nemora alta sequuntur
Quid referam. ueteres ceræq; ærisq; figuras.
Si quid apellei gaudent animasse colores
Si quid adhuc uacua (tamen admirabile) pisa
Phidiacæ rasere manus. quod ab arte mironis
Aut polycletæo iussum est quod uiuere cælo
Aeraq; ab isthmiacis auro potiora fauillis
Ora ducum. & uatum. sapientumq; ora priorum
Quos tibi cura sequi. quos toto pectore sentis
Expers curarum: atq; animum uirtute quieta
Compositus. semperq; tuus. quid mille reuoluam
Culmina. uiscendiq; uices. sua cuiq; uoluptas
Atque omni proprium thalamo mare trãsq; iacentẽ
Nerea diuersis. seruit sua terra fenestris
Hæc uidet inarimen. illi prochyta aspera paret
Armiger hac magni patet hectoris: inde malignum
Aera respirat pelago circunflua nessis
Inde uagis omen: fœlix euplea carinis

tialis. Sic methymneo gauisus arione Terpãdr⁹
Delphin. Thebais:idest cythara am Helanic⁹
phionis Thebani nota historia. Ple- Calias
ctri getici:Orphei qui Thrax fuit. Oea Orpheus
gri filius:qui musice omnes superauit:
ut scribit Diodorus. ædidit poema mi-
ra suauitate refertum:in Aegyptum na
uigauit:unde cærimoniarum usum ad
Thraces detulit. inter argonautas ceci-
nit historiam de chao & exordio mun-
di:ut est apud Apollonium nunquam
fuisse Orpheum scribit Cicero in diui-
natione. Græci uero quinque Orphe-
os fuisse contendunt: quorum nomi
na. opera. patriam in commentariis Sy
lii recitauimus. Thamyras item Phila Thamy-
monis filius & Arsimoes Thracus di- ras
ctus est ex edonis urbe: siue Odrisius:
ut scribit Pausanias:quoniam illic sit na
tus. is theologiam scripsit trib⁹ milib⁹
uersuum. nũc de Orpheo intelligit Pa
pinius. Cedat iquit gloria cytharæ Or
phei Arionis & Amphionis: qđ olim
bruta & inanimata allexerit sono:nam
& tu moues saxa. Adhuc uacua: pisa
nondũ posito simulacro Iouis olympii
ad pisam quod sculpsit: nã multa præ-
terea fecit Mineruam ex ebore: quæ ẽ
Athenis in parthenonia stans eandem
deam ex aere:eãdem:quam Romæ ad
ædẽ fortunæ Aemilius paulus dedica
uit. multa præterea quæ Plinius recen
set. Cælo polycleteo:Polycletus Sitio Polyclet⁹
nius Ageladis discipulus Diadumenũ
fecit molliter iuuenem centum talẽtis
nobilitatum Doryphorũ uiriliter pue
rum multa præterea: huius proprium
fuit excogitasse: ut uno pede insisterẽt
signa: ut Varro ait. & pene ad unũ exẽ
plum. Aeraq;: Aera Corinthia intel
ligit. De æris autẽ corinthii præstantia
lege Pli. libro trigessimoquarto natu
ralis historiæ. Potiora:preciosiora.

Isthmiacis auro:Corinthus sapientum philosophorum. Quos tibi cura sequi: inentum fuit Asinii Biblio-
pollionis ut imagines bibliothecis ponerẽtur qui primus bibliothecam publicauit: eorum scilicet quo thecæ
rum animæ immortales in iisdem loquebantur: sed luxus temporum nouas quoque & alienas imagi- Pollio
nes formauit. Virtute quieta:ocio. Semper tuus:nunquam seruiens curis & affectibus. Inarimẽ Statuæ
ante misenum insula est. Homerus ut Strabo quidem accipit. duas dictiones fecit ἐν ἀρίμοις. nostri cõ Inarime
iungẽtes inarimẽ dixerũt. Tiphœus illic sepultus est. Sylius nõ ardentẽ sortita Tiphœum inarime. Pro Prochyta
chyta aspera paret:a pythecusis diuisa est:ut ait Strabo. Plini. ab inarime: nam pythecusæ & inarime idẽ
est:dicta a προχέω quod est profundo:nam profusa est prouolutis montibus:alii a nutrice æneæ dictã
putant prochyta. cuius mulieris meminit Dionysius alicarnaseus. Armiger hectoris:Misenum intel- Misenus
ligit dictum a miseno: qui olim armiger hectoris fuerat. & Aeneam est secutus: nota historia uel carmi
ne uirgiliano. Nessis: prætermissa a cosmographis: a Lucano commemorata. Tali spiramine nessis. Nessis
Emittit stygiũ nebulosis aera saxis. Euplea: una ex insulis in sinu puteolano dicta ab εὖ bene πλέω Euplea
nauigo: nam nauigantibus fœlix statio est. propterea Papinius. appellat eam omen fœlix carminis.

Megalia — Megalia:nomen predii erat pollii ita appellatū.uel legas megaria:nā inter pausilippū & neapolim: ut
scribit Plini.est megaris seu malis legere megalia:ut conueniat uterq; auctor. Exerta.i.exposita. Tuus
limen:nomen prædii pollii a portu ita appellatum manu. λίμην significat portū.uel legas limon : ut sic
prædium pratis uirēs.nam λειμὼν significat pratum:ut dicimus daphnona.lauretū. platanona locum
Diæta — consitum platanis.angitur inquit tuū prædiū:domino absente e regione.& tāq inuidēs spectat uillā Sur
rentinam procul. Diætis:diæta locus domi ubi tantū uersamur nullo negocio aut usu:nā μεταλλάω
significat uersor . Tranquillus in diætā
cui nomē est Hermeū recesserat. diæta
item significat legem uictus. Limite:
directa uia per mare. Ingerit:repræsen
Metalla — tat. Metallis:lapidicinis.nā metalla sūt
uenæ tam lapidis q̄ æris & aliarū rerū.
Plinius.& ubicunq; una inuēta uena ē
non procul inuenitur alia.hoc quidem
& in omni fere materia: unde metalla
Metallao — Græci uidētur dixisse.nā μεταλλάω
significat indago. Respgit: nam sieni
tes marmor qd' ad sienem ægypti fodi
tur maculosum est.unde antea appella
bat' pyropoecidos.i.ignitis maculis ua
riatum:ex quo obeliscos fecere in ægy
pto. Mœsta:quia illic nō potuit Cybe
le potiri aty suo de marmore sinadico
antea est dictū. Candida area:latū spa
cium marmoris candidum. Gyro pur
pureo:punctis & uenis purpureis. De
monte:de marmore laconico ante dixi
Tasos — mus. Tasos:tason e cycladibus insulis
unam parii incoluerūt:ex qua maculo
sum marmor mittebat':ut scri. Plinius.
Chios — Et chios:Plini.primū:ut arbitror:uer
sicolores istas maculas chiorū lapidici
næ ostenderunt:cū extruerent muros.
Turres calcidicas:& a calcidēsibus cō
ditas. Nos:neapolitani. Alūno: nam
educatus ē Neapoli pollius & ascriptus
in ciuitatem. Scopulos:in quibus sunt
Satyri — uates & satyri . Satyri fabulosi sunt apd'
poetas . ab historicis dicūtur eē i africæ
desertis ad orientem:lasciuireq; athalā
te mōte:præter hos nihil habentes hu
manum. Macrobius a σάθη dictos pu
Pan — tat.i.mēbro uirili qd' libidiosi sint. Pa
nes:pan ore caprino hircinis crurib' co
litur a mendesiis tāto in honore illic au
ctore Herodoto:ut ab eius nomie urbs
Chemis — cōdita sit:quā chemin uocāt.i.panos ur
bē.nomen est archadiæ & cāpanorū:qd'
intelligi uoluit Sylius. Dominis am
bob'.i.Pollio & Iulio menecrate gene
Titonus — ro suo. Mygdōii:Titōi filii fratris Lao
medontis. Aula tirithia.i.herculaneū:
Herculaneum — nam ab Hercule Herculaneū nomē ac
cepit.quod est i cāpania oppidū ubi ha
Tarentū — bebat prædiū pollius. Sinus dicarchei
Iambicū carmen — puteoli ubi item eiusdē erat prædium.
Galesi theramnæi:idest tarentina:nam Tarentum conditum est a theramnæis : idest lacedæmoniis.
Archilocus — Auctor Gargeticus. Epicurus:de quo ante est dictum : idest philosophiam epicuream. Dissona ne
ctit:carmen elegiacum. Iambon ultorem:iambicum carmen quod Archilocus poeta parius:ut ait Stra
Hiponax — bo : ob spretam filiam a Lycambe in ultionem primus inuenit. compulitque maledictis & acerbita
Bubalus — te ad laqueum.eodem usus est Hiponax poeta. in Bubalum & Antermum sculptores : quoniam cum
Anterm' — deformis esset ab his in contemptum effictus fuerit : tametsi Plinius non assentitur : eodem usus Cato

Quæq; ferit curuos exerta megalia fluctus
Angitur & domino.cōtra recubante proculq;
Surrentina tuus spectat prætoria limon
Vna tamen cunctis procul eminet una diætis
Quæ tibi parthenopen directo limite ponti
Ingerit.hic grais penitus desecta metallis
Saxa.quot eoæ respergit uena syenes
Synade quot mœsta phrygiæ fodere secures
Per cybeles lugentis agros.ubi marmore picto
Candida purpureo distinguitur Area gyro
Hic & amyclei cæsum de monte lycurgi
Quod uiret:& molles imitatur rupibus hærbas
Hic nomadum lucent flauentia saxa tasosq;
Et chios. & gaudens fluctus spectare caristos
Omnia calchidicas turres obuersa salutant
Macte aīo quod grata probas.qd grata frequētas
Arua:nec inuideant quæ te genuere dicarchi
Mœnia.nos docto melius potiemur alumno
Quid nunc ruris opes:pontoq; noualia dicam
Iniecta.& madidas baccheo nectare rupes
Sæpe per autumnum iam pubescente lyæo
Conscendit scopulos.noctisq; occulta sub umbra
Palmite maturo rotantia lumina tersit
Nereis.& dulces rapuit de collibus uuas
Sæpe & uicino sparsa est uindemia fluctu
Et satyri cecidere uadis.nudamq; per undas
Dorida montani cupierunt prendere panes.
Sis fœlix tellus dominis ambobus in annos
Mygdonii.piliiq; senis.nec nobile mutes
Seruitium.nec te cultu tirynthia uincat
Aula.dicarcheiq; sinus.nec sæpius istis
Blanda theramnæi placeant uineta galesi
Hic tibi siderias exercet pollius artes
Seu uoluit monitus quos dat gargeticus auctor
Seu nostram quatit ille chelim.seu dissona nectit
Carmina.siue minax ultorem stringit iambon.

Vticensis in Scipionem Metellũ:quoniam lepidã aliquãdo dimissam & sibi concessam repetiit. Iambicũ igit͛ carmẽ in ultionẽ usurpatum est. Tritonia:Pallas cuius tẽplũ erat in uicino ꝓmõtorio:ut antea ẽ dictum. Delphines:qui cantu mulcentur:præsertim Hydrauli:ut scribit Plinius. Troica.i.ditior opibus troianis & babylonis. Quẽ nõ ambigui:ex sentẽtia epicuri:cuius philosophiã sectabat͛ Pollius.ait eum ueræ uitæ uacare.nã epicurus uitam appellabat id solũ tempus : quo operã damus uoluptati cũ uirtute: nec angimur curis. Plenũ uita:plenus uita est.qui uixit:ut diximus ex Epicuri sententia.Mãilius uictu ros annos semper nec uiuim⁹ unquam Lucreti . Cur nõ ut plenus uita cõuiua recedis? Spargimur:dispargimur:ut illud Vir.In fluctus spargere. Geminæ terræ:& puteoli patria & Neapolis ciuitas data tibi. Meis neapolitanis. Errore plectri:uel superbus cithara : i qua erat plectrum dũ pulsatur uel superbus laude carminis qua ꝑ errorẽ efferimur. At nũc:posteaq̃ exuisti iuuẽtã & agnouisti ueram uitam. In alto:pelago gloriæ & negocium. Emeritã:quæ iã ꝑfecit cursum suũ. Nostras:qbus nos agitamur. Discite:alloquitur Iuliũ menecratẽ:& geneꝝ:& filiã pollii:hortaturq; ad imitationẽ morum pollii. Præcedite : superate laude amicitiæ. Tuque nurus inter:hic deest uersus.nõ enĩ bene sequitur.nisi ita emẽdes. Tuq; nurus inter lõge pulcherrima cuius . Nec frontẽ &c. Nõ tibi:hoc referendũ ẽ ad Iulium menecratem. Infœlix : auara. Strãgulat:cõtinet flagellat. Expositi census.s.sunt tibi ad usum & liberalitatem.atq; ita uillæ descriptione exiuit in laudẽ Pollii & totius domus : ne putes eum studio uillæ potius q̃ amici beniuolentia carmen cecinisse.

Domitius Augustino.

AEstiua locoꝝ amœnitas Augustine a mollib⁹ & delicatis hoĩbus umbrarum opacitate ĩ primis quærebatur hinc porticus Põpeiæ.Liuiæ.claudiæ structæ sunt . arbores ex nationib⁹ externis translatæ:quæ ramis plurimũ luxuriarent͛ Platan⁹ & Lothos . Lothõ quidẽ carmine cælebrat Homer⁹ cum eius fructu Vlyxis socios in Africa substitisse narrat p̃riæ oblitos & incæptæ nauigatiõis.eiusdẽ nois hærbã cõtẽdit esse Pli.Sed ne ab arbore discedã hæc ẽ: ex cuius genere cũ.vi.haberet domi.L. Crassus Gneo Domitio collegæ ædes per iurgiũ licitanti cõcessit si pateret͛ excipi sex arbusculas:qđ ille recusauit.easdẽ in hortis sæpe ostẽtauit Cæcina largus. Quid nõ ne hortẽsius dicẽdæ cãæ diem cum Cicc.permutauit: ut ei esset ocium ad Platanum in Tusculano uino irrigandam . Atedius uero melior. de cuius elegantia sæpe dictum est:Platanum habuit in hortis iuxta fontem: in cuius laudem carmen ædidit Papinius:in domini assentationem . fabulamque confingit de eius ortu : quod pro munere mittit Atedio:

Lothos

Platanus hortẽsius

Hinc leuis e scopulis meliora ad carmina siren
Aduolat.hinc motis audit tritonia cristis
Tunc rapidi ponunt flatus.maria ipsa uetantur
Obstrepere.emergunt pelago.doctamq; trahuntur
Ad chelin.& blandi scopulis delphines aderrant
Viue mydæ gazis.& lydo ditior auro
Troica & euphrate supra diademata fœlix
Quem non ambigui fasces.non mobile uulgus
Non leges.non castra tenent.qui pectore magno
Spemq;.metumq; domas uitio sublimior omni
Exemptus fatis indignantemq; refellis
Fortunam dubio.quem non in turbine rerum
Deprendet suprema dies.sed abire paratum
Ac plenum uita.nos uilis turba caducis
Deseruire bonis.semperq; optare parati
Spargimur in casus.celsa tu mentis ab arce
Despicis errantes.humanaq; gaudia rides
Tempus erat cum te geminæ suffragia terræ
Diriperẽt.celsusq; duas ueherere per urbes
Inde dicarcheis multum uenerande colonis
Hinc ascite meis.pariterq; his largus & illis
Ac iuuenile calens.plectriq; errore superbus
At nunc discussa rerum caligine.uerum
Aspicis:illo alii rursus iactantur in alto
At tua securos portus:blandamq; quietem
Intrauit non quassa ratis.sic perge.nec unquam
Emeritam in nostras puppem demitte procellas
Discite securi quorum de pectore mixtæ
In longum coiere faces.sanctusq; pudicæ
Seruat amicitiæ leges amor.ite per annos
Sæculaq;:& priscæ titulos præcedite famæ
Tuq; nurus inter longæ pulcherrima:cuius
Non frontem uertere minæ:sed candida semper
Gaudia.& in uultu curarum ignara uoluptas
Non tibi se positas infœlix strangulat arca
Diuitias:auidiq; animum dispendia torquent
Fænoris expositi census.& docta fruendi
Temperies:non ulla deo meliore cohærent
Pectora:non alias decuit concordia mentes.

Arbor Atedii.

diem ſuum natalem cælebranti. Quid
mirum Auguſtine: nam demonſtrati-
uum genus tam late patet: ut non mo
do poetæ tam paruis laudationibus la
ſciuiant: ſed oratori quoq; ſit cõceſſum
arborem laudare & minima quæq;. nã
ut refert Fabius: ſingulos cibos medici
nonnulli laudarunt: & ſõni æditæ ſunt
laudes. Stat: erecta eſt. Satis eſt: nõ in
Pholoe — digeo alia ope. Pholoe: pholoe nomẽ
ancillæ apud Virgi. quæ dicta eſt Serge
ſto. creſſa genus pholoe. Idem nomen
apud Horatium. pholoe mõs cum op-
pido in Arcadia. pholoe hic pro una ex
Iani tẽplũ — naiadib⁹. Iani nemus: iani tẽplũ a nu
ma cõditũ ẽ ad ĩſimũ argiletũ: unde pa-
cis & belli indiciũ eſſet nota hiſtoria ex
Liuio & Ouid. Rura caci. Cacus notus
carmĩe Virgilião. hũc malũ uicinũ fuiſ-
ſe ĩterp̃taᷣ Colũella. Soli. & Diodo. furẽ
quem ip̃e Lycinium appellat; ſpeluncã
Cacus — habuit in auẽtino. Ouidius: Cacus auẽ
Cælius mons — tinæ timor ac infamia ſyluæ. Cælica
tecta: cælium montem ita appellatum a
Thuſcus uicus — Cælio rege Tuſcorum: qui cum in au-
xilium ueniſſet Romulo contra latinũ
ut Varro ſcribit: mortu⁹ in eo colle eſt
humatus: qui cũ eo uenerũt Tuſci ĩ pla
num deſcendẽtes uicum tenuerunt: q
Tuſcus dictus eſt. Quirinales: quirina
lis collis ab æde quirini dictus eſt. Oui
dius. Hunc igitur ueteres donarũt æde
ſabini: inq; q̃rinali cõſtituere iugo. Le
uis imminet: inemẽdati codices habẽt.
Suus inuenit. Legit ueſtigia: luſtrat ra
Auẽtinus — dices. Terreæ auentinæ: Auẽtin⁹ mõs
ut Neuius ait teſte Varrone ab auibus
dictus eſt: quæ eo a tiberi uolarent. alii
a Rege albano auẽtino illic ſepulto. alii
ab aduentu hominum: qui eo cõuenie
bant propter templum Dianæ. uel qđ
magis Varroni placet: quoniam ĩ eum
ob paludes homines ratib⁹ aduehebã-
tur ibi ſtructum eſt Dianæ templũ Ser-
Dianæ tẽplum — uio tullo regnante a populis latinis: in
cuius foribus bouis cornua figebãtur
cũ in aliis ceruoꝝ pẽderẽt in monumẽ-
tũ ueteris hiſtoriæ bouis imolatæ Dia-
næ in auẽtino: q̃ nata ĩ ſabinis; portẽde-
bat ĩperiũ. Sacerdos appellatus ẽ. Cor-
nelius cui nata ẽ bos Andrõ curiat⁹: ut
iuba tradit auctore Plutar. ĩ q̃ſtionib⁹.
meminit itẽ Pli. p̃ter Liuiũ. Apte igitur
fingiᷣ erraĩ diana p radices collis: ĩ quo
habebat tẽplũ. Pecus: faunos. ſatyros
& panes. Aut ſolito: ut ſolet. Immitẽ
bromium: nam ſolemus in aduerſis cõ
queri de numinibus quæ colimus: &
cum pan ſequatur Bacchum ducem eũ
incuſat. Manus: rami. Viue: uerba
panos ad arborẽ. Decliuis: ĩcliata ĩ aq̃s
quo ſe deiecit pholoe. Preme; opaca.

Tat quæ p̃ſpicuas nitidi melioris opacet
Arbor aquas. complexa lacus. quæ robore ab imo.
Curuata ĩnodos redit inde cacumine recto
Ardua. ceu mediis iterũ naſcatur ab undis
Atq; habitet uitreum tacitis radicibus amnem.
Quid phœbum tam parua rogẽ. uos dicite cauſas
Naiades. & faciles (ſatis eſt) date carmina fauni
Nympharum teneræ fugiebant pana cateruæ
Ille quidem it cunctas tanq̃ uelit. & tamen unam
In pholoen. ſyluis hæc fluminibuſq; ſequentis
Nunc hirtos greſſus. nunc improba cornua uitat
Iamq; & belligerum iani nemus atraq; caci
Rura quirinaleſq; fuga ſuſpenſa per agros
Cælica tecta ſubit. ibi demum uicta labore
Feſſa metu qua nunc placidi melioris aperti
Stant ſine fraude lares. flauos collegit amictus
Arctius & niueæ poſuit ſe margine ripæ.
Inſequitur uelox pecorum deus. & ſua credit
Connubia ardenti iam iam ſuſpiria librat
Pectore. iam prædæ leuis imminet. ecce citatos
Aduertit diana gradus. dum per iuga ſeptem
Errat. auentinæq; legit ueſtigia terræ
Pœnituit uidiſſe deam. conuerſaq; fidas
Ad comites: nunq̃ ne auidis arcebo rapinis
Hoc petulans fœdumq; pecus. ſemperq; pudici
Decreſcet mihi turba chori. ſic deinde locuta
Depromit pharetra telum breue: quod neque flexis
Cornibus aut ſolito torquet ſtridore: ſed una
Emiſit contenta manu. leuumq; ſoporem
Naiados auerſa fertur tetigiſſe ſagitta.
Illa deam pariter ſurgens. hoſtemq; proteruum
Vidit. & in fontem (niueos ne panderet artus
Sic tota cum ueſte ruit) ſtagniſq; ſub altis
Pana ſequi credens. ima latus implicat alga
Quid faceret ſubito deceptus prædo? nec altis
Credere corpus aquis hirtæ ſibi conſcius audet
Pellis & a tenero nandi rudis. omnia quæſtus
Immitem bromium. ſtagna inuida & inuida tela.
Primæuam uiſu platanum: cui longa propago
Innumeræq; manus & iturus in æthera uertex
Depoſuit iuſta. uiuamq; aggeſſit arenam
Optatiſq; aſpergit aquis. & talia mandat.
Viue diu noſtri pignus memorabile uoti
Arbor: & hæc duræ latebroſa cubilia nymphæ
Tu ſaltem decliuis ama. preme frondibus undam

Illa quidem meruit. sed ne precor igne superno
Aestuet. aut dura feriatur grandine tantum
Spargere tu laticem & foliis turbare memento
Tunc ego teq; diu recolam. dominamq; benignæ
Sedis & illesa tutabor utranq; senecta.
Et iouis & phœbi frondes. & discolor umbra
Populus & nostræ stupeant tua germina pinus
Sic ait. illa dei ueteres animata calores
Huberibus stagnis obliquo pēdula trunco
Incubat atq; umbris sinuatur amantibus undas.
Sperat & amplexus. sed aquarum spiritus arcet
Nec patitur tactus. tandem eluctata sub auras
Libratur fundo rursusq; enode cacumen
Ingeniosa leuat ueluti descendat in imos
Stirpe lacus alia. iam nec phœbeia nais
Odit. & exclusos inuitat gurgite ramos.
Hæc tibi parua quidem genitali luce paramus
Dona. sed ingenti forsan uictura sub æuo
Tu cuius placido posuere in pectore sedem
Blandus honos hilarisq; tamen cum pondere uirtus
Cui nec pigra quies: nec iniqua potentia: nec spes
Improba. sed medius per honesta & dulcia limes
Incorrupte fidem. nullosq; experte tumultus
Et secrete palam qui digeris ordine uitam
Idem auri facilis contemptor. & optimus idem
Comere diuitias opibusq; immittere lucem
Hac longum florens animi morumq; iuuenta
Iliacos æquare senes. & uincere persta
Quos pater elysio. genitrix quos detulit annos
Hoc illi duras exorauere sorores
Hoc quæ te sub teste situm fugitura tacentem
Ardua magnanimi reuirescit gloria blæsi.

Psitacus melioris.

Psitace dux uolucrum domini facunda uo-
luptas.
Humanæ solers immitator psitace linguæ
Quis tua tam subito præclusit murmura
fato?
Hesternas miserande dapes moriturus inisti
Nobiscum. & gratæ carpentem munera mensæ
Errantemq; thoris mediæ plus tempore noctis
Vidimus: affatus etiam meditataq; uerba
Reddideras. at nunc æterna silentia lethes
Ille canorus habes. cedat phaetontia uulgi
Fabula: nec soli cælebrant sua funera cycni
At tibi quanta domus rutila testudine fulgens

Meruit: feriri igne supno. nouem dii
fulmina mittūt: ut docēt Thuscorꝝ lrāe. Fulminū
Sūt aūt undecim fulminū genera: quo- genera
rum octo dii singula habebant Ioui ter
na. Romani duos tantum deos fulmi-
na iacere dixerunt. Ioue diurna. Suma
num nocturna. Dominam: pholoen.
Phœbi frondes: laurus. Discolor um
bra: nam populi genera tria sūt. alba. ni Populi
gra. libyca. Alba folio bicolor est. Virg. genera
Herculea bicolor cum populus umbra.
Frōdes iouis. Aesculus Ioui dicata: ut
scribit Plinius: glandem amaram fert ī
Macedonia: ut ait Theophrastus. No
stræ: nam pinus dicata ē Pani: ut ī Mar-
tialem diximus. Animata: quæ conce
pit. Sinuat: inemēdati codices habent
seruatur. Libratur: ut suspensam se de
mittat. Stirpe: radicibus. Phœbeia:
pholoe comes phœbes. i. Dianæ. Hæc
uerba sunt Papinii. Genitali luce: idest
natali tuo: nam cælebrantibus diem na
talem mittebantur munera ab amicis.
Cum pondere grauitate. Quies: qui
nunq̄ cessas in ocio per ignauiam. Per
honesta: dulcia inter seueritatem & io-
cunditatem. Et secrete palam: inemen
dati codices habēt. & satiare palam. nos
secrete legimus ut dicat: qui non minꝰ
cōtinēter secretꝰ uisus q̄ si publice age-
res. Comere: ad ornandas diuitias dū
bene uteris. Sub teste: nam melior sin-
gulis ānis cælebrabat conuiuiū in mo-
numentum blæsi pueri sui mortui. de
quo Mar. Quod donas facis ipe blæsia
num. quo loco plura diximus. Hoc
rogauit. ut uiuas. Te sub teste: te dāte
conuiuium. pro eo. Situm tacentē: ob
liuionē sui inter mortales. Reuirescit:
singulis annis renouatur tua pietate.

Domitius Augustino.

Psitacum auem indicā in de- Psitacus
litiis fuisse ob sermonis hu-
mani docilitatem antiquo-
rum monumenta. testantur
Imperatores tam prompte salutabant:
ut id sponte & suo ingenio facere uide-
rentur. Inde illud Martialis. Psitacus a
uobis aliena uocabula discam. Hoc di-
dici per me dicere Cæsar aue. Plinius ī
quit humanas uoces reddunt. Impera-
tores salutant. Ouidius. Psitacum Co-
rinnæ mortuum defleuit. Papini. Ate-
dii melioris mortuum cum hesterna
cœna conuiuas oblectasset ita ornat: ut
non tam cum Ouidius contendere:
quam eum præcedere uideatur. Fa-
cunda: cuius facundia afferebat uolu-
ptatem domino. Meditata: quæ didi-
ceras. Fabula phaetontia: idest cycnus
nam Cycnus audito interitu phaethō
tis: dolore in auem sui nominis con-

Connexuſq; ebori uirgarum argenteus ordo
Argutumq; tuo ſtridentia limina cornu
Et querulæ iam ſponte fores. uacat ille beatus
Carcer. & anguſti nuſquam conuitia tecti
Huc doctæ ſtipentur aues. quis nobile fandi
Ius natura dedit. plangat phœbeius ales
Auditaſq; memor penitus dimittere uoces
Sturnus & Aonio uerſæ certamine picæ
Quique refert iungens iterata uocabula perdix
Et quæ biſtonio quæritur ſoror orba cubili
Ferte ſimul gemitus: cognataq; ducite flammis
Funera: & hoc. cunctæ miſerãdum addiſcite carmen
Occidit aeriæ cæleberrima gloria gentis
Pſitacus ille plagæ uiridis regnator heoæ.
Quem non gemmata uolucris iunonia cauda
Vinceret aſpectu gelidi non phaſidis ales
Nec quas humenti numidæ rapuere ſub auſtro
Ille ſalutator regum nomenq; locutus
Cæſareum: & queruli quondam uice functus amici
Nunc conuiua leuis monſtrataq; reddere uerba
Tam facilis: quo tu melior dilecte recluſo
Nunquam ſolus eras: at non inglorius umbris
Mittitur: aſſyrio cineres adolentur amomo.
Et tenues arabum reſpirant gramine plumę
Sicaniiſq; crocis. ſenio nec feſſus inerti
Scandet odoratos phœnix fœlicior ignes.

Cycnus uerſus eſt. Cycnus aũt ante q̃ moriatur: ſuauiſſimum cantum emittere dicitur: ea de cauſa dicat⁹ eſt phœ
bo deo uaticinii: ut ſcribit Cicero. Martialis. Dulcia defecta modulatur carmina lingua cantator cycnus:
funeris ipſe ſui. Plinius hoc fabuloſum putat. Papinius ait Pſitacũ ſibi prædixiſſe mortem cãtu: ut cycni
Phaethõ ſolent. Phaethõtia: pheatõ triſyllabum eſt. Varro per ſyneresem ꝓtulit. Tũ te flagranti deiecit fulmine
Sol pheton. ſol ut Euſtathius ſcribit. & Pherecydes cum Rhode puella filia Aſopi concubuit: unde ſuſcepit
Rhode filios Phaethontẽ. Aeglẽ. Lãpetian & Phætuſã. nr̃i aliter ſcripſerũt. Connexuſq; ebori. Caueã deſcribit
uirgulis argenteis ſtipatam & itextam
ebore. Cornu: ideſt roſtro: nam ut ſcri
bit Plinius: miram habet duritiem ro
ſtri: quo ſe excipit & initit. Ales phœ
Coruus beus: Coruus: nam mira ẽ docilitaſ cor
uorum: ut ſcribit Plinius. hiſtoriãq; re
fert de eo coruo: qui ex nido ſupra ædẽ
caſtoris ad forum in proximam ſutri
nam euolabat. illic ſermoni aſſuefactuſ
omnib⁹ matutinis Tiberium. Germa
nicum. Druſum. Cæſares nominatim
ſalutabat. Mox populum Romanum
tranſeuntem: a quodam interfectus: q
plæbis indignatõe a uico illo expulſus
& interẽptus eſt: elatus duoꝝ æthiopũ
humeriſ ꝓcedente tibicine. ſparſis coro
nis ĩ uia appia ad ſecundũ lapidẽ huma
Sturnus docilis tus ẽ. Dimittere: ut reddat. Sturnus:
tantæ docilitatis: ut Cæſaris iuuenes tẽ
poribus Veſpaſiani Sturnum habuerit
latino & græco ſermone docilem. Ao
nio: muſarũ nota fabula. Perdix: cur
docilem dixerit Papinius uiderit ipſe.
Soror: procne uerſa in philomelam:
ut ſcribit Probus. & nos dictauimus in
cõmentariiſ epiſtolæ ſaphus. Amici: q
olim conſolatus eſt atedium in morte
blæſi pueri ſimul gemẽdo. Inglorius
nõ ſine laude funeris. Crocis ſicaniis:
Crocum nam non modo coricium crocum: ſed
etiam ſiculum optimũ eſt: ut in Iuuena
Phœnix lem dictauimus. Phœnix: nã ut ſcribit
Plinius in Arabia auis: ut Manilius tra
dit ſexcentũ & ſexaginta ãnis uiuit. mo
ritura caſiam & ſurculos thuris: alioſq;
odores in nidum congerit: quẽ ſuccen
dit alarum plauſu: & illic ardet. ex cine
ribus alter oritur.

Leo manſuetus Impe.

Vid tibi conſtrata manſueſcere profuit ira.
Quid ſcelus humanaſq; animo dediſce
re cædes.
Imperiumq; pati & domino parere minori?
Quid? q; abire domo: rurſuſq; in clauſtra reuerti
Suetus & a capta iam ſponte recedere præda.
Inſertaſq; manus laxo dimittere morſu.
Occidis altarum uaſtator docte ferarum

Domitius Auguſtino.

Ferarum ſpectacula Eras in ſpectaculis Augu
ſtine uidit populus ſæpe
& libenter: primus iterfe
cit Hyperbius Martis fili⁹
nemo tamẽ exhibuit fre
quentius q̃ Domitianus:
qui non cõtentus amphiteatro Ro. eaſ
quoq; in albano cõficiebat leonem mã
ſuefactum nuper in arena extinctũ alte
Leo manſuetus Hanno ri⁹ feræ morſu deflet Papi. hoc carmine
in ĩpatoris gr̃am: leonẽ aũt manſuefieri
Hanno Carthaginenſis primus docuit: & eum auſus eſt tractare qua de cauſa damnatus fuit ciuibus ti
mentibus eum omnia auſurum qui tantam potuiſſet immanitatem domare. Ira conſtrata: uicta & do
Leõis natura mita. Scelus: ſæuiendi in homines. nam Leo ut Polybius æmilanus comes dicebat: in ſenecta ꝓſertim
homines appetit: cum feras perſequi non poſſit. uiros potius q̃ fœminas infantẽ nũq̃ niſi maxima fame
teſtat̃ idẽ ſe multos leones crucifixos uidiſſe ĩ Africa ut reliq eo ſpectaculo a cæde deterrerent̃. Impio:
Parere magiſtri. Minori: quo fortior ætas. Domo: ex cauea. Inſertas: imiſſas. Laxo morſu: apto ore.

Grege maſſyllo:multitudine maſſyllo℞ uenato℞.nam maſſylli populi africæ ad occidentem leones Maſſylli mitæ magnitudinis uenatione capiunt.Mar.M aſſylli leo fama iugi. Deceptus cæco hiatu:fouea:nam græculus quidã:ut ſcribit Pli.docuit ueſte obiecta in caput leonẽ captante foueis factis capiebat. Fera fugiente.nimi℞ hic eſt ille leo:qui laceratus fuit a tigride in ſpectaculis Domitiani:quam intelligas peracto morſu aufugiſſe.Mar.lambere ſecuri dextrã conſueta magiſtri tygris ab hyrcano gloria rara iugo. ſæua ferum rapido lacerauit dente leonẽ. Hoc nefas licuiſſe: hoc potuiſſe fieri. Ille nouus pudor: il

Non grege maſſyllo curuaqꝫ indagine clauſus
Non formidato ſupra uenabula ſaltu
Incitus aut cæco foueæ deceptus hiatu.
Sed uictus fugiente fera.ſtat cardine aperto
Infœlix cauea.& clauſas circum undique portas
Hoc licuiſſe nefas placidi timuete leones
Tunc cunctis cecidere iubæ.puduitqꝫ relatum
Aſpicere.& totas duxere in lumina frontes
At te non primo fuſum nouus obruit ictu
Ille pudor.manſere animi.uirtuſqꝫ cadenti
A media iam morte redit:nec protinus omnes
Terga dedere minæ.ſicut ſibi conſcius alti
Vulneris aduerſum moriens it miles in hoſtem
Attollitqꝫ manum & ferro labente minatur
Sic piger ille gradu.ſolitoqꝫ exutus honore
Firmant hians oculos animamqꝫ.hoſtemqꝫ requirit
Magna tamen ſubiti tecum ſolatia læti
Victe feres quod te mœſti populuſqꝫ patreſqꝫ
Ceu notus caderes triſti gladiator arena
Ingemuere mori.magni quod cæſaris ora
Inter tot ſcytichas.libycaſqꝫ in littore rheni
Et pharia de gente feras.quas perdere uile eſt
Vnius amiſſi tetigit iactura leonis.

Epicedion Pileti urſi.

Saeue nimis lachrymis quiſquis diſcrimina ponis
Lugẽdiqꝫ modos:miſe℞ eſt primæua parẽti
Pignora.ſurgenteſqꝫ nefas accendere natos
Durum & deſerti prærepta coniuge partem
Conclamare thori.mœſta & lamenta ſororum
Et fratrum gemitus.arcte tamen.& procul intrat
Altius in ſenſus maioraqꝫ uulnera uincit
Plaga minor famulum(quoniam rerum omnia cæca
Sic miſcet fortuna manu)nec pectora mouit:
Sed famulum gemis urſe pium.ſed amore fideqꝫ
Has meritum lachrymas.cui maior ſtẽmate iuncto
Libertas ex mente fuit?ne comprime fletus
Ne pudeat.rumpat frenos dolor iſte:deiſqꝫ

la tygris nouũ & in auditum dedecus.

Primo ictu:primo morſu. Attollit manu:eum uulneraturus. Ceu caderes:ac ſi nobilis gladiator iterfectus eſſes mœſtis ſpectatoribus. Tetigit ora Cæſaris:nam Cæſar fleuit. Scytichas feras:ſcythia pauca animalia gignit inopia fructuũ.ut ſcribit Pli. ut libya inopia aqua℞ diuerſas habet feras.nam ad unũ fontem diuerſis cõuenientibus & illic coeuntibus mõſtroſa naſcũtur animalia.inde prouerbiũ africã ſemper noui aliquid afferre. Pharias feras:ægyptias. hippopotamũ autem præcipue Aphricæ feræ mittit.& cocrodillos ægyptus in ſpectacula.de cocrodillis teſtis eſt Strabo:ut Cocrodillus de aliis ſileam.M.ſcaurus primus hippopotamũ & quinqꝫ cocrodillos oſtendit romæ tẽporario euripo. Vile eſt: paruifacit Domitianus:& contemnit comparatione leonis:nec id curat.

Domitius Auguſtino.

Ecce tibi alternũ epicedium Auguſtine:quo Papinius. Vrſum iuuenem amiciſſimũ cõſolatur:lugentẽ philetum pue℞ libertũ quẽ amiſerat & dilexerat unice:primũ indulget dolori:qđ in Atedio quoqꝫ fecit & lachrymas auget:deniqꝫ ad rationẽ reuocat. Accuſat eos qui leges præſcribũt in fletu & monent pro gradu neceſſitudinis mortuos eſſe lugendos:nec aut fratris plus ꝙ patris aut uxoris plus ꝙ filii morte eſſe dolẽdum:ſed lachrymarum rationem pro neceſſitudine ſeruandã.Fieri enim poteſt inquit ut magis lugeamus ſeruum ſi eum amamus:ut ita urſum confirmet in luctu:ꝙuis puerum libertum defleat. Ponis diſcrimina:leges diſtribuis. Accendere.ſ.rogum & cælebrare funus. Et durum:eſt marito. Conclamare partem tori deſerti. Lugere: amiſſam uxorem. Arcte tamen:ꝙuis nulla ſit neceſſitudo. Vincit:magnitudine doloris. Maiora uulnera: dolorẽ amiſſo℞:qui magis eſſent coniuncti.

Minor plaga:iactura minus coniuncti. Nec pectora mouit:legendum eſt per interiectionem ab eo. Quoniã rerum omnia:ita inqt fortuna uoluit: nec mota eſt ulla miſericordia ut famulum amitteres quem gemis.Gemis inquit famulũ:conditione & fortuna ſed pietate & fidum dignis illis lachrymis. Maior ſtemmate iuncto:maior libertate data a te hoc eſt libertate ai ſuperabat cõditionẽ ſuã. Deiſqꝫ ſi tã dura placẽt:& poſtꝙ dii tã crudeles fuerunt ut hoc ꝑmiſerint.

Gemis hoiem:& hoc qđ seqtur. Hei mihi subdo ipse faces:legendū est per interiectionē:nā exorsus laudes pileti uereť ne quo magis laudauerit ursi dolorē augeat. Sibi impiosus erat.q sponte pagebat q̄ abs te iperāda erāt.nā ipse sibi iubebat. In h.f.in mortē talis pueri. Castiget.i.rep̄hendat.per cōpationē a minori excusat lachrymas ursi. **Parthia** Parthus equū:parthia nō admodū magna fuit nemorosa est & mōtana tiberii tpibus latos occupauerat fines.nā ad caspias usq; ad portas aragos & tapiros erat propagata de parthoꝝ moribus ꝓpriā scripsit historiā Strabo q̄ nō extat.Parthi exules dicunť eoꝝ lingua:ut Trogus scribit. **Molossi** Fidos canes molossi: molossi populi in epiro nobiles oraculo Iouis dodonei:optimos hēbāt canes:ut ēt laconici & salamini.qđ scribit Varro in re rustica:horatius. Qualis aut molosus aut fuluus Iacon amica uis pastoribus. Vir.ueloces sparte catulos acresq; molossos: **Melita** melites aūt canes ex melita insula in delitiis erāt:ut scribit Calimachus auctoritate accedente ēt Strabonis. Et uolucres:& auib⁹ inqt funera data sunt ut coruo:de quo ante diximus. Ceruus marōis:& ceruus apud maronē deflετur a syluia notū est carmē. Quid si nec famulus:hactēus excusauit lachrymas tanq̄ missas in funere serui:nūc cōtēdit eū fuisse liberꝝ & si fortuna erat seruuli. **Achillis forma** Te tantū:qui te solū heꝝ potuisset pati. Sed maior nō erat famulus inquit:sed maioris indolis q̄ ut posset seruus uideri. Paris:mollis & formosus ab Homero describiť & Horatio.nequaq̄ Veneris præsidio ferox pectis cæsariem. Cauentē bella:inemēdati codices hn̄t canētē:nos cauentē legius:nā in scyro insula īter uirgines filias lycomedis latuit:ut bellū troianū uitaret:qđ cum a poetis scriptū est:tū a Strabōe.Papi.formosum eū describit ubi ait : attn̄ arma inter festinatosq; labores:dulcis erat uisu niueo natat ignis in ore purpureus. Fuluoq; nitet coma gratior auro. **Hesperus** Hesperus.athlātis filius:cū athlantis mōtis cacumē ascēdisset:ut sideꝝ cursus obseruaret:subito uētoꝝ turbine raptus est: a populis uero qbus erat iucūdissimus ob excellentē iusticiā & humanitatē cælo est dicatus: & receptū ut stella ab hespero hesperus uocaretur.Diodorus auctor:qualis dubiæ castrabāť mares :qđ Domitianus ꝓhibuit:ut auctor est Trāquillus & Mar.Ludus & īmeritos execuisse mares:utraq; tu prohibes Cæsar mollis aūt forma est spadonū. Dubiæ **Spado** formæ:nā spado dubiū est ex facie : uirne sit:an mulier:trāsire de sexu faciunt spadōes. Iā casside uisa.i.cū iā tractaret arma uel missa. **Parthenopeus** Parthēopeus:īter.vii. duces ad thebas forma p̄stabat.Papi.alibi.Pulchrior haud ulli triste ad discrimē ituro:frōs fuit:uel legas missa:ut illud Mar.nō iaculo nō ēse fuit læsusue sagitta:casside dū liber parthenopeus erat. **Eurotas** Eurotas:de quo an̄ dixius lacōicæ fluui⁹ex mōte menalio fontes ducit:ut scribit Calimac⁹alpheo cōfundiť:rursusq; discedit:ripæ tauro opacāť tā uirilis inqt forma erat Pileto:q̄ solet eē ī pueris lacedæmōiis:q ab īeūte ætate laborib⁹durant. **Augeas Elis Pisa** Elin.i.ludos olympiacos eleoꝝ rex augeas fuit:q ad troiā.xl.naues misit elei p̄fuerūt in olympico certamīe a prīa olympiade:ī qua coerebus palmā obtinuit usq; ad uigesimā sextā.pisa deide ludoꝝ possessionē sibi uēdicauit:rursus tn̄ elei facti dn̄i. Approbat ioui: suaꝝ uiriū facit periculum in ludis iouis olympici locus ubi cælebrātur olympia diciť:nō aūt in olympo mōte qui procul inde abest.

Si tam dura placēt.hominem gemis(hei mihi subdo
Ipse faces)hominem urse:tuum cui dulce uolenti
Seruitium.cui triste nihil.qui sponte sibiq;
Imperiosus erat.quis nam hæc in funera missos
Castiget luctus?gemit inter bella peremptum
Parthus equum:fidosq; canes fleuere molossi
Et uolucres habuere rogum.ceruusq; maronis.
Quid si nec famulus.uidi ipse habitusq; notaui
Te tantum cupientis herum.sed maior in ore
Spiritus:& tenero manifesti in sanguine mores.
Optarent multum graiæ:cuperentq; latinæ
Sic peperisse nurus:non talem cressa superbum
Callida solicito reuocauit thesea filo
Nec paris œbalios talis uisurus amores
Rusticus inuitas deiecit in æquora pinus.
(Non fallo aut cantus assueta licentia ducit)
Vidi & adhuc uideo qualem nec bella cauentem
Littore uirgineo thetis occultauit achillem.
Nec circum sæui fugientem mœnia phœbi
Troilon hæmoniæ deprendit lancea dextræ:
Qualis erat procul heu cunctis puerisq; uirisq;
Pulchrior.& tantum domino minor.illius unus
Ante decor.quantum præcedit clara minores
Luna faces.quantumq; alios premit hesperus ignes.
Non tibi fœmineum uultu decus.oraq; supra
Mollis honos.qualis dubiæ post crimina formæ
De sexu transire iubent.toruoq; uirilis
Gratia:nec petulans acies.blandiq; seuero
Igne oculi.qualis bellis iam casside uisa
Parthenopeus erat.simplexq; horrore decoro
Crinis.& obsessæ nondum primoque micantes
Flore genæ:talem ledæo gurgite pubem
Educat eurotas.teneri sic integer æui
Elin adit.primosq; ioui puer approbat annos

Volentem:non inuitũ.Mar.Liberior domino sæpe sit ille suo. Tecũ:o pilete. Nec unq̃ suus:nunq̃ ex se pendebat. Fidẽ cecropiã:theseum & perithoũ. Sed laudũ terminus esto quẽ fortuna finit:legendum est per interiectionẽ:ut dicat nõ excedamus terminũ eius cõditionis:nã fuit seruus: nec comparari põt eius amicitia achilli & patroclo:aut theseo & perithoo hoibus liberis:sed comparat amori serui erga dñm:ut eumaeo erga Vlyxẽ:nã eumaeus cressii filius Ormeni syrus emptus a laerte in agro magna fide fuit in aduentũ usq; Vlyxis:quẽ unice diligebat:de eo tale extat carmẽ apđ Home.in.xv.odysseæ τησὲ λάμωτε ρησιπητέμοσ εβοσίλευε κοησιοσ ορμενὶδησ & postea εθραμε λαερτισ επριατο κτεστεσ ινεοισιν. Mente ægra:mœsta ob absentiam dñi. Tardi ulyxis:tarde reuertẽtis. Fores fortior: lenius ferres. Vesuuina incẽdia:uesuuius & uesbius eodẽ noie mõs ẽ amœnissimus in cãpania: p̃ter q̃ in cacumie qđ planitiẽ qdẽ hẽt: sed fructũ nullum ferentẽ:loca illic uisuntur cauernosa & cineres:ex quibus olim eũ arsisse coniectura est emisit incẽdiũ tpibus titi. Locros:locri in boetia opũtii ab opũte oppido patrocli p̃ria:locri itẽ epicnemidii in eadẽ boetia acnemide mõte dicti.Locri p̃terea ozole:a malo odore:quem taphosus mons ꝓximus emittit:locri deniq; zephirii in brutiis a zephyrio promõtorio dicti.de qbus nũc sensit. Polentinos saltus:polentia in altera ex balearibus ĩsulis eiusdem nois ad radices alpiũ lanis nigris nobilis.ut scribit Pli. de hac Papinius. Cyrene:in his oibus locis p̃dia erant.ursi Cyrenẽ therei condiderũt:qui olĩ ex laconia ueniẽtes therã tenuerãt insulã:q̃ dicta ẽst calisto callimachus noĩe calisto fuerat.sed postmodum there.dicta fuit tellus urbis origo meæ.i.cyneres q̃ battus exꝓgenitorib' callimachi cõdiderat.equos alit optios & fructus fert silphiũ ĩ primis.meminerũt Herodot'.Stra.Pli.& Trogus. Tristis rhãnusia:rhãnes oppidũ ẽ in attica: ubi nemesis colebatur.uicũ tñ appellat Stra.Nemesis aũt dea est quæ ulciscitur supbos.nimia fœlicitate ea colebatur i capitolio:q̃uis latino noĩe careat.Dicit' autẽ a νέμεσω quod est succẽseo & indignor.nã succesebat nimia elatis fœlicitate:eadẽ iuxta cyricũ dicebatur adrastea:quoniã ab adrasto erectũ est ei templum locũ uenationis habet:postq̃ autẽ dextrã quam antiqui attingebant cũ eam uenerabãt' Pli.auctor.xi.naturalis historiæ.falso quidã rhãnusiã pro fortũa acceperũt. Quo so.o q̃to gemitu. Tibi:pp mortẽ tuã. Vinci:ab urso gemitu & dolore. Phariæ uo. phœnici. Nec:qđ'tibi setia cãos restrixit cineres nec inqt ũbræ tuæ & tibi gratius fuit ꝗ rog' fuerit aspsus uio setio. id ãt tribuebat' clarissimis uiris:aut ꝗ urna ex marmore onychite cineres tuos accepit:q̃ ꝗ tantos tibi psoluerit gemitus ursus.

Eumæus
Vesuui'
Vesbius
Locri
Op'urbs patroclus
Ozolæ
Zephyrii
Polentia
Cyrene
Thera
Calesto
Callimachus
Rhãnes
Nemesis
Adrastea

Nam pudor inde notæ mentis tranquillaq; morum
Temperies.teneroq; animus maturior æuo
(Carmine quo donasse queam)sæpe ille uolentem
Castigabat herum.studioq; altisq; iuuabat
Consiliis tecum tristisq; hilarisq; nec unquam
Ille suus:uultumq; tuo sumebat ab ore
Dignus & hemonium.pyladen præcedere fama
Cecropiamq; fidem(sed laudum terminus esto
Quem fortuna finit)non mente fidelior ægra
Sperauit tardi reditus eumaeus ulyxis.
Quis deus.aut quis nam tam tristia uulnera casus
Eligit?unde manus fatis tam certa nocendi?
O quam diuitiis censuq; exutus opimo
Fortior urse fores.si uel fumante ruina
Ructasset dites uesuuina incẽdia locros
Seu polentinos mersissent flumina saltus
Seu lucanus ager seu tybridis impetus altas
In dextram torsisset a quas.paterere serena
Fronte deos.siue alma fidem messesq; negasset
Cretaque cyreneque.& qua tibi cunque beato
Larga redit fortuna sinu.sed gnara dolorum
Inuidia infœlix animi uitalia uidit
Lædendiq; uias.uitæ modo carmen adultæ
Nectere tentabat iuuenum.pulcherrimus ille
Cum tribus eleis unam trieterida lustris
Attendit toruo tristis Rhamnusia uultu
Ac primum.impleuitq; toros.oculisq; nitorem
Addidit.& solito sublimius ora leuauit
Heu:misero letale fauens.seseque uidendo
Torsit.& inuidia:mortemque amplexa iacenti
Iniecit nexus.carpsitque immitis adunca
Ora uerenda manu:quinta uix phosphoros hora
Rorantem sternebat equum.iam littora duri
Sæua phylete senis.durumq; acheronta uidebas.
Quo domini clamante sono.non sæuius atros
Nigrasset planctu genetrix tibi sæua lacertos
Nec pater.& certe qui uidit funera frater
Erubuit uinci.sed nec seruilis adempto
Ignis.odoriferos exhausit flamma sabæos
Et cilicum messes.phariæq; exempta uolucri
Cinnama.& assyrio mannantes gramine succos
Et domini fletus.hos tantum ausere fauillæ

Onyx

Setia:idest uinum setinum de quo in commentariis Martialis diximus. Nec q̄ onyx:idest urna ex marmore onychite:porphyrio tamen onyx pro ampula accipit:patrocli quoq̨ rogus nigro uino extinguitur apud Home.iliados.xxxiii. αὐρὲ λέυη κέα λοὶ ἀρίσηες παρά ξαίων πρῶτον μὲν κατὰ πῦρ καὶ ἦν σβέσατ αἴθοπι οἴνῳ πᾶς ὕη ὅποσον ἐπὶ ξὲ πυρὸς μένος αὐτὰρ ἔπει τα ὀστέα πατροκλοιο μενοιτιάδαο λέξομεν Virgilius postq̄ collapsi cineres & flāma quieuit.Reliquias uino & bibulā lauere fauillā. Vallauit:idest texit:scilicet cineres tuos. Gremio:cōcauitate sua. Acceptius:gratius est ūbræ tuæ:q̄ gemitus:ursi. Quid terga dolori: hinc incipit reuocare ursum a gemitu. Meritusq̨ dolorē:quis dignus fuerit lachrymis & isto dolore. Notat:obseruat quē cuperet in amplexu. Et ipse dabit:mittet ab elisiis. Gaudens:libens & non inuidens amori.

Domitius Augustino

Natalis

CElebrabant antiqui Augustine diē:quo nati erant diis gratias agētes pro hac luce quā inspexerāt: clientes patronis:& amici amicis id agētibus munera mittebāt:quæ ut nōnulli auari exigerent sæpius eodē āno bis terue diem suū fritilla cælebrabāt natalem: in quo Martialis epigrāmate deridentur Plus quoque fritilla:iis solēnis erat:ut scribit Plini.Polla argētaria Lucani uxor cōiugis mortui diem natalem cælebratura a Papinio exegit:ut carmē in illius æde

Genethliacon

ret laudē:quod ipse genethliacō inscribit:nā γενέθλιον significat generationē & ortū:de quo dies agitur natalis:quasi ergo inter aras Pontifex sacrū ita ordit carmen. Isthmiæ diones.de fonte py

Pyrene

rene intelligit: de quo ante diximus Is ad acrocorinthum i isthmo sacer musis mōtis uertex habet ædē sacrā Veneris. Papinius appellat pyrenē fontē ungulæ pendentis. quoniā ut scribit Strabo pegasus alatus equus illic bibēs deprehensus est a bellerophonte. Pendētis: idest uolantis. collis aūt excelsus est ad tria stadia. Diones Isthmiæ: ueneris acrocorinthiæ. Arcas:mercurii. Rotator:qui regis in orbē & furorē. Docti amnes:ut permessus & alii musis sacri. Et plus:plus solito. Aoniæ:par

Aones

nasiæ.Aones eni populi parnasum tenuerunt.ut ait Stra. Et si qua pateram diē.Si aliquis se cōtulit in umbrā in diē & pateram daret uoluptati uel lege uel si qua patet aut. Thespiacis: Thespiæ

Thespiæ

ad heliconē sunt:ubi est cōsecrata musis ædes:fonsq̨ caballinus.locū nobilitauit cupidinis signum a praxitele sculptū:qd' Gliceriū meretrix Thespiēsibus

Glyceriū Praxiteles Phyrne

dono dedit.Pausanias uero scri. phyrnē icēsam cupiditate hñdi signi:qd' pulcherrimū putaret praxiteles:ut idē explorate hac calliditate usam summisisse nunciū:qui dū secū loqueretur praxiteles nūciaret eius domū cōflagrare:arsisseq̨ signa.qd' cū ille audiuisset:mō cupidinis supsit. leuis est iactura:atq̨ ita phyrnē eo cōmēto dephēdisse hoc pulcherrimū est qd' postea thespiēsibus dedit: eiusq̨ gratia thepsiæ uisebātur:ut scribit Pli.quod per iurgiū obiecit Cicero uerri:qui signū rapuerat ex Strabone Pausania & Pli.Hæc miror Strabo.scripsisse glicerium quō phyrne fuerit:qd' & Pausanias scribit.& græco uersu ita uulgatū est τρῆν τὸν περόεντα ἐρωτάνισθον ὑπὲρ τέκνον ἔθετο θέσπιεσι

Hos bibit usq̨ rogus.nec quod tibi setia canos
Restinxit cineres.gremio nec lubricus ossa
Quod uallauit onyx.miseris acceptius umbris
Quam gemitus.sed & ipse iuuat.quid terga dolori
Vrse damus?quid damna foues?& pectore iniquo
Vulnus amas?ubi nota reis facundia raptis
Quid caram crucias tam sæuis luctibus umbram?
Eximius licet ille animi meritusq̨ dolorem
Soluisti.subit ille pios.carpsitq̨ quietem
Elysiam.clarosq̨ illic fortasse parentes
Inuenit.aut illic per amœna silentia lethes
Forsan auernales alludunt undiq̨ mixtæ
Naiades.obliquoq̨ notat proserpina uultu.
Pone præcor questus:alium tibi fata pyleton
Forsan & ipse dabit:moresq̨ habitumq̨ decoros
Monstrabit gaudens:similemq̨ decebit amari.

Genethliacon Lucani.

LVcani proprium diem frequentet
Quisquis collibus Isthmiæ diones
Docto pectora concitatus oestro.
Pendentis bibit ungulæ liquorem
Ipsi quos penes est honor canendi.
Vocalis citharæ repertor arcas
Et tu bassaridum rotator euhan:
Et pæan & euhantiæ sorores
Lætæ purpureas nouate uittas.
Crinem comite candidamq̨ uestem
Perfundant hederæ recentiores.
Docti largius euagentur amnes
Et plus aoniæ uirete syluæ
Et si qua pateram diem recepit:
Sertis mollibus expleatur umbra.
Centum thespiacis odora lucis
Stent altaria.uictimæq̨ centum
Quas dirce lauat.aut alit citheron

Fauete linguis:uerbũ ſacroꝝ quo impetratur ſilentiũ:ut Macro.docuit.ſed nõ placet. Geminas ar.du plici genere ſcribẽdi. Vocis.euinctæ pede. Carmine:Sacerdos romani chori.poeta latinus.nã & ꝓphetæ apud ægyptios ut apud platonẽ eſt:uates erant:ſacriq; habebãtur.Propter.idẽ primus ego ingredior puro de fonte ſacerdos. Fœlix:auerſio eſt ad cordubã patriã Lucani:quæ in hiſpania bætica eſt:Hæc ſoli præſtantia:opibuſq; īſignis bæti fluuio interluit̃:& ꝓtẽditur in occaſum:qua occurrit oceanus:de quo Ptholemeus ita ſcribit ἡ λε πρὸσ μεσημβρίαν πλευρὰ τῆσ βαιτικῆσ περιορίζεται τῷ μὲν ὠκεανῷ κατὰ τὴν ἐκτὸσ ἡ θάλασσαν καὶ τὸν ἡρακλείων κόλπον.

Lucanum canimus.fauete linguis:
Veſtra eſt iſta dies.fauete muſæ
Dum qui uos geminas tulit per artes
Et iunctæ pede uocis & ſolutæ
Romani colitur chori ſacerdos.
Fœlix heu nimis & beata tellus
Quæ pronos hyperionis meatus
Summis occeani uides in undis
Stridoremq; rotæ cadentis audis.
Quæ tritonide fertiles athenas
Vnctis bætica prouocas trapetis.
Lucanum potes imputare terris
Hoc plus quam ſenecam dediſſe mundo
Aut dulcem generaſſe gallionem.
Attollat refluos in aſtra fontes
Graio nobilior melete bætis.
Bætin mantua prouocare noli
Natum protinus atq; humum per ipſam
Primo murmure dulce uagientem
Blando Calliope ſinu recepit.
Tum primum poſito remiſſa luctu
Longos orpheos exuit dolores.
Et dixit puer o dicate muſis
Longæuos cito tranſiture uates
Non tu flumina nec greges ferarum
Nec plectro geticas mouebis ornos.
Sed ſeptem iuga: martiumq; Tybrim:
Et doctos equites:& elloquente
Cantu purpureum trahes Senatum:
Nocturnas alii phrygum ruinas
Et tardi reducis uias ulyſſis:
Et puppem temerariam mineruæ
(Trita uatibus orbita)ſequantur:

Pronos me. decliues uias ĩ occaſũ. Hypionis:hypion ſolis & lunæ pr̃ fuit:ut ſcri.Diodo.ꝓ ſole tñ accipit̃:nomẽq; habet:ut nõnulli græcoꝝ ſentiũt παρὰ τὸν πρίναι adeſt ſupno curſu. Stridorẽ ro. nã ut ſcri. poſſidonius qd' Stra.quoq; legit cũ ſol ĩ occaſum deſcendit qdã illic fit ſtrepitus quẽ exiſtere autumãt undaꝝ oceani feruore ex calore ſolari. Fertiles tr.olea arbor̃ tritõidis palladis. Prouocas:ĩ certamẽ.nã bætica oliuetis abũdat. Trapetũ mola olearia a Τρα̃πιο qd'eſt uerſo:qd' uerbũ Homerus ĩ alcinoi ortis uſurpauit trapetũ deſignãs. Imputare:ferre ĩpẽſum & aſcribere debito.Iuue.& q̃uis raro tñ ĩputat hũc rex.Martialis qui nobis pereũt & ĩputãtur:debet inqt orbis terraꝝ tibi o bætica:q Lucanũ ſibi dediſti diuinũ munus. Hoc plus:fuit q̃ ſenecã.ſeneca cordubẽſis & iulio gallio eius frater:de galliõe hæc tacitus. Iuliũ gallionẽ ſenecæ fratris morte pauidũ:& pro ſua ĩcolumitate ſupplicẽ increpuit ſalienus.Idẽ de Lucano ſcribit. Lucanum genuit mela grãde claritudiniſad iumentũ. Bætis:non ꝓcul a caſtaone: mõs eſt:æquo bætis fluit:quẽ argẽtum appellãt:cũ in eo ſint argẽti metalla.Auctor uero eſt Polybius & hũc & anam e cæltiberia oriri q nõingentis diſtãt iter ſe ſtadiis:antiq ſane bætim thartesſum appellarunt.Inde Steſichorus poeta ita ſcribit : iuxta argẽteos immẽſi thartesſi fontes occultaſq; petras: duobus oſtiis erũpit ĩ oceanũ.Inter q̃ oppidũ eſt thartesſum:& thartesſiũ agrũ iuxta calpẽ appellari Eratoſthenes ait.qd' arthemidorus redarguit. Nobilior melete:ſmyrna Ioniæ oppidũ in aſia minori homeri patria q̃uis de ea ãbigant:cõdita a ſmyrna amazone ĩſtaurata ab alexãdro meletẽ fluuio gaudẽs nõ ꝓcul orto.Lucanus ĩquit añponẽdus eſt Hõero & Vir.

Noli pro.in certamẽ:nã uiceris. Cito: nã.xxiiii.anno mortu'eſt:intra qd tp̃us multa cõpoſuit opa. Fluia:ut orpheus. Nocturnas.a.argumẽto opis añpõit lucani poema Home. qui iliadẽ ſcripſit excidiũ Troiæ.& odyſſeã errores Vlyxis utrunq; opus antiq̃tatis ãbagibus fabuloſum.Lu. uero res romanas cõplexus eſt memoriæ fide & reꝝ nobilitate p̃ſtãtiores. Puppẽ mi.te.hoc referẽdũ ẽ ad nauẽ aiacis q̃ ira palladis in naufragiũ delata eſt.nã Aiax caſandrã in tẽplo palladis uiolauerat.Home. ſimpliciter palladẽ iratã fuiſſe græcis ſcri.de uiolata Caſandra uerbũ non facit:q Stra.ẽt aduertit:de quo propertius:ut illius uerſum mẽdoſum explicemus.Victor o ilidæ rape nũc & dilige uatẽ Quã uetat auelli ueſte minerua ſua.Potes referre etiã ad argo nauim quæ arte & numine palladis fabricata eſt.Placet ẽt prior ſnia. Puppem temerariã:naufragiũ aiacis ad caphareum promontoriũ in quod delati ſunt græci nauplio proferẽte facem:ut ita eos aduocaret in ſaxa. In ultionem palamedis filii amiſſi Vlyxis inſidiis.

Fauere linguis
ꝓphetæ
corduba
Bætis
Hyperiõ
Solis occaſus
Trapetũ
Imputat
Gallio
Mela
Lucanus
Bætis
Ana
Thartesſus
Smyrna
Meteles
Lucani ætas

Tu carus latio.memorq; gentis
Carmen fortior exeris togatum:
Ac primum:teneris adhuc in annis
Ludes hectora.thessalosque currus
Et supplex priami potentis aurum
Et sedes reserabis inferorum:
Ingratus Nero dulcibus theatris.
Et noster tibi proferetur orpheus.
Dices culminibus remi uagantis.
Infandos domini nocentis ignes
Huc castæ titulum decusq; pollæ
Iucunda dabis allocutione
Mox cœpta generosior iuuenta
Albos ossibus italis philippos
Et pharsalica bella detonabis
Et fulmen ducis inter arma diui
Libertate grauem pia Catonem
Et gratum popularitate magnum
Tu pelusiaci scelus canopi
Deflebis pius:& pharo cruenta
Pompeio dabis altius sepulchrum
Hæc primo iuuenis canes sub æuo
Ante annos culicis Maroniani
Cædet musa rudis ferocis Enni
Et docti furor arduus lucreti.

Lucani opus — Ludes hectora:Quasi pludiũ grã diori opi scribes.Nã Luca.opusculũ Iuuenis cõposuit:quo cõplexus
est certamẽ Achillis & Hectoris.Iterq; priami ad Achillẽ:a quo redemit Hectoris cadauer datis muneri-
Priami dona — bus id totũ trãstulit ex ultimo iliados homeri. Auꝝ sup.Describes munera qbus Priamus supplex he-
ctoris corpus redemit:fuerũt aũt.xii.pepla. Totidẽ chlene:Tapetes totidẽ:totidẽ albẽtes uestes.Hõerus
ἔνθεν δώδεκα μὲν περικαλλέασ ἐξέλε πέπλουσ τοσ τα δὲ φάρεα λεσ κα τοασ οὖσ δ' ἐπὶ τοῖσι
χιτῶνασ ἐκ δὲ δύ' αἴθωνασ τρίποδασ μισ τρᾶς δὲ λέβητας Reliqua illic. Sedes re.orphe'œa
Orphei opera — gri fili' sextus ab Athlãte.xi. seculis añ
bellũ troianũ fuisse dr̃ multaq; scripsit O
das q̃ dicũt' iõis tragici fuisse:sermões sa
cros quos alii ad theognetũ thessalũ re-
ferũt alii ad cecropẽ Pythagoricũ.oracu
la.q̃ dicunt' fuisse onomacrii. Soteria q̃
dicũt' thimoclis syracusani:& psii mile-
sii.Descẽsum ad iferos:qui libellus iscri
ptus ẽ orphe'.Hũc imitat' Luca. nũeris
latinis.opusculũ eadẽ iscriptõe edidit &
argumẽto. Reserabis:dices quõ fuerit
reseratæ & patuerint fores iferorum or
pheo illuc descẽdẽti. Ingrat'Nero:hoc
ait in iuidiã neronis q carmẽ Lucani re-
citari nõ pmisit inuidẽs illius laudi.quo
poetã ipulit ut in impatorẽ cõiuraret cũ
Lucanus i neronẽ — aliis.Tacitus Luca.pprie causæ accẽde-
bãt qđ' famã carminũ eius pmebat Ne-
ro,phibueratq; ostẽtare. Ingrat'qui nõ
pateris spectatores frui uoluptate audi
endoꝝ carminũ Lucani.& tñ tibi ẽt iui-
to añponet' hoc Opusculũ dices.scripsit
Vrbis incendium — etiã icẽdiũ urbis ad pollã uxorẽ de quo
hæc Trãqllus i nerone. nã q̃si offensus
deformitate ueteꝝ edificioꝝ & ãgustiis
flexurisq; uicoꝝ.Icẽdit urbẽ p sex dies
septẽq; noctes ea clade sæuitũ est. lætus
flãmæ ut aiebat pulchrytudine. ἅλωσιν Ilii decãtauit i illo suo scænico habi
tu. Tacitus sequit' clades forte an dolo
pricipis icertũ.utrũq; auctores prodide-
rũt. Culminib'remi.Diony.alicarna-
seus ãnales secut' fabulosa q̃dã referẽs
scribit cũ alia tũ quosdã sensisse Romu-
lũ & Remũ Aeneæ filios fuisse.sed plus
Romulus Remus — apud me ualet Plutarchi & nostroꝝ fi-
des.Enniiq; poetæ antiqssimi auctoritas.apud quẽ ita est scriptũ de Romulo & Remo.cũ Romulus Ro-
mã uellet appellare a se.Remus uero remorã Certabãt urbẽ Romã remoram ne nauacarẽt tñ plæbẽ Re-
mi apud Martialẽ.& hic culmina remi pro romana accipimus. Dñi nocẽtis:Neronis tyranni. Canopi
Canopus Serapis — pelusiaci:Ptolemæi ægyptii qui Pompeiũ iterfici iussit. Canopus uero in ægypto distat ab Alexandria
centũ & uiginti stadiis nomẽ accepit a Canopo Menelai gubernatore qui ibi mortuus est.Serapidis hẽt
templũ cultu & religione excellẽs ubi somnia captabãt uel pro se uel pro aliis.eo per fossam nauigat' ab
Alexãdria ad sacra solẽnia.mulieribus uirisque nocte & die ipudenter canẽtibus & saltãtibus uñ ipudicã
& lasciuã canopũ legimus:qđ' illic dictauimus mores urbis dãnãte canopo ut addas ẽt canopo lasciua nõ
,pbãte apud Syliũ copiosius in nr̃is extat cõmẽtariis. Dabis:carmĩe tuo.alti'pharo alludit ad mortẽ ægy
pti in tumulis regũ ornãdis.in qbus ex syenite lapide obeliscos erigebãt.surgẽtes magnitudĩe turris.qđ
Pli.refert sepulchrũ tñ Põpei ad Cassiũ mõtẽ erat. Pharos:turris i Aegypto de qua i seq̃ntib' dicemus.
Pompei sepulchꝝ — Cruẽta:ob cædẽ Põpei. Ante ãnos:nã iuuenis admodũ Vir.cecinit culicẽ de quo initio diximus. En
Pharos — nii:Enni' calaber ex rhodiis oppido.Sylius de eo. Rudis miseræ uetustæ:familiaritate scipionũ clarus
Ennius — septuagenario maior.morbo articulari mortuus est:in uia appia sepultus iuxta scipiõis tumulũ: qdã ei'
ossa rhodias in patriã relata fuisse scribũt.Eusebi.auctor meminit Stra. Musa ru.ennii fero.nã incult'est
genere dicẽdi.eũq; sicut sacros uetustate lucos adoramus in qbus grãdia & antiqua robora iam nõ tantã
Lucreti' — habent speciẽ quantã religionẽ ut Fabius scribit. Lucreti.ad corpus eloquẽtiæ nõ facit in sua materia q̃
philosophica est & difficilis Democritũ & Epicuꝝ secutus.aliquot libros per iteualla insaniæ cõscripsit
amatorio poculo in furorẽ uersus.quos postea Cicero emẽdauit.tandẽ propria se interfecit manu anno
ætatis.xliiii. Arduus furor:nã de rebus naturalibus scripsit carmine admiratus ẽpedoclẽ in eo genere.

Et qui per freta duxit argonautas
Et qui corpora prima transfigurat
Q uin maius loquor:ipsa te latinis
Aeneis uenerabitur canentem.
Nec solum dabo carminis nitorem
Sed thedis genialibus dicabo
Doctam atq; ingenio tuo decoram
Q ualem blanda uenus daretq; iuno
Forma:simplicitate.comitate.
Censu.sanguine:gratia.decore.
Et uestros hymenæon ante postes
Festis cantibus ipsa personabo
O sæuæ nimium grauesq; parcæ,
O nunquam data festa longa:summis
Cur plus ardua casibus patetis
Cur sæua uice magna non senescunt
Sic natum Nasomonii tonantis
Post ortus obitusq; fulminatos
Angusto babylon premit sepulchro
Sic fixum paridis manu trementis
Peliden thetis horruit cadentem
Sic ripis ego murmurantis hebri
Non mutum caput orpheos sequebar
Sic & tu rabidi(nephas)tyranni
Iussus precipitem subire lethen
Dum pugnas canis.arduaq; uoce
Das solatia grandibus sepulchris
O dirum scelus.o scelus.?tacebis?
Sic fata est:leuiterq; decidentes
Abrasit lachrymas nitente plectro
At tu:seu rapidum poli per axem
Famæ curribus arduis leuatus
Q ua surgunt animæ potentiores
Terras despicis.& sepulchra rides
Seu pacis merito nemus reclusæ
Fœlix elysiis tenes in oris.
Q uo pharsalica turba congregatur
Et te nobile carmen insonantem
Pompei comitantur & catones
Tu magna sacer & superbus umbra
Nescis tartaron.& procul nocentum.
Audis uerbera.pallidumq; uisa
Matris lampade respicis neronem
Adsis lucidus.& uocante polla
Vnum quæso diem deos silentum
Exores.solet hoc patere limen

Qui duxit argo.qui scripsit nauigationem argonautarum.is est.P.Teren. Varro.cuius meminerunt Properti.& Ouid.Atacinus:dictus ab atace uico in quo natus est in prouincia narbonensi xxxv.annum agens litteras græcas magno studio didicit:trãstulitq; quattuor libros Apollonii rhodii in suũ opus de argonautis.propterea Fabius ait eum fuisse interpretem operis alieni. Trãsfigurat methamorphosis Ouidii. Babylon:ad babylonem quidẽ primo sepultus est Alexãder.sed Ptolemæus Lagi filius eius corpus perdicæ abstulit cũ id ex babylone referret:atq; in alexãdria diuerteret ut ægypto potiret.idq; composuit in alueolo aureo qui postea a Ptolemæo cui nomen erat coceas raptus est & uitreus suppositus. Ripis.ebri:nam caput Orphei in ebrum fluuium thracium abiectum:in lesbum ut nonnulli græcorum tradunt.delatum est:ibique græcis ad troiam nauigantibus dedit responsum. Iussus:nam imperata est ei mors ut scribit Tacitus ubique solutis & profluente sanguine ubi frigere pedes magnusq; sensit & paulatim ab extremis cedere spiritum feruido adhuc & compote mẽtis pectore recordatus a se carmẽ composuit in quo uulneratum militẽ per eiusmodi imaginẽ obisse tradiderat uersus ipsos retulit. At tu:siue inquit es in circulo lunari:siue in elysiis.Pompei & catones. Nam his in carmine fauisti. Lampade matris:hoc in inuidiam neronis dicit a quo Lucanus iussus est mori.nam ille matrem dicta factaque sua exquirentẽ & acerbius corrigentem:tandem interfici iussit.lege historiam apud tacitum & apud Cornelium copiosius. Adsis:idem Marti.qui duplici epigrammate hunc eundem diem cælebrat.

Varro Atacinus

Argonautæ

Alexãdri sepulchrũ

Orphei caput

Lucani mors

Hæc te non thyasis dolosis: hæc nõ agit dies festos quia ita uelit suæ indulgere uoluptati. atque exercere bacchanalia sub prætextu tui natalis: sed tota de te cogitat & ex te pendet te. Induit figura falsi numinis: idest non colit Bacchum simulans cælebrare natalem tuum. Vultus: nam habebat aureã imaginem Lucani. Adoret: celebret & colat diem natalem Lucani.

Domitius. Augustino.

QVanti faciat pollium: Papinius & illic ostendit ubi eius uillam egregie descripsit. & hic plane demõstrat cum ipsi totum tertium uolumen dicet addita epistolaq; nõ magis syluaꝝ ordinem & rationem cõplectitur q̃ beniuolentiam testificatur. prima præterea occurrit sylua qua Herculis ædẽ ab illo instauratam in littore surẽtino cælebrat. Tam fideliter: sine intermissione. alii codices habẽt fœliciter. Non habeo probandam: nõ est opus probẽ. Temeritatẽ: cæleritatem. Libelloꝝ: syluaꝝ. Diu: multis uerbis. Natos ĩ sinu tuo: scis inquit me scripsisse apud te frequẽter ex tempore hoc carminis genus. Stili nostri celerrimi. Expaueas: uel admireris uel quia te obtundo. Quotiens: quotiens inquit te ad eloquentiam tuã cõtulisti. ego quoq; emulatione & exẽplo tuo auidius litteras ãplector. & per omnes sinus studioꝝ te duce expatior ut mirandũ nõ sit si tam facile mihi exit carmen. Securus: nihil dubitans aut timens accusationẽ. Habuerat quidẽ: nam in secũdo cecini uillam tuã. inemẽdati codices. Habuerat quicqd. scripti sunt. sed emendãdum est ut diximus.

Hic tertius: auctorem. ducẽ. nam tibi dicatus est & prima sylua in tuã gratiam scribitur. Hercules surentinus: sylua de æde Herculis surentini. Sic: hac sylua. Germanici nostri: puto hic deesse dictionem non enim uerisimile est Papinium ita de imperatore scripsisse ut eum familiariter appellando nostrum diceret. ꝓpterea nos dictionem inseruimus ut legas. Germanici dei nostri libertus: Domitianus. n. seu mauis germanicus deus & dñs appellari uoluit quod Tranquillus refert. Mar. edictum domini deiq; nostri. Quã diu summo ratus. Hoc est quã celeriter ei satisfecerim ut legas a contrario sensu. De his autẽ oĩbus suis syluis dicemus.

Sermo se. non cupidus ornatus aut affectatus. Intendere tibi. Susceptam esse causa tua ut tecum uerser quã ad te tua ĩquit potissimum causa in patriam cogito. nam pollius in campania erat.

Domitius Augustino.

Hercules Tres t Res Hercules fuisse Cic. refert ĩ nat. deoꝝ. plures Var. ex ueteꝝ theologia. quorũ noĩa parẽtes. gesta. apd hoc scriptores cũ uoles iuenies

Ad nuptas redeuntibus maritis
Hæc te non thyasis procax dolosis
Falsi numinis induit figura:
Ipsum sed colit. & frequentat ipsum
Imis altius insitum medullis
Ac solatia uana subministrat
Vultus. qui simili notatus auro
Stratis prænitet incubatq; somno
Securæ procul hinc abite mortes
Hæc uitæ genialis est origo
Cedat luctus atrox. genisq; manent
Iam dulces lachrymæ. dolorq; fessus
Quicquid fleuerat ante. nunc adoret.

Papinii statii siluarum liber tertius.

TIbi certe polli dulcissime & hac cui tã fideliter ĩhæres quiete dignissime nõ habeo ꝓbãdam diu libelloꝝ istoꝝ temeritatẽ. cũ scias multos ex illis ĩ sinu tuo subito natos. & hanc audaciã stili nostri frequẽter expaueas. quotiẽs in illius facũdiæ tuæ penetrali seductus. altius litteras intro. & in oẽs a te studioꝝ sinus ducor. Securus itaq; tertius hic syluaꝝ nostraꝝ liber ad te mittitur. Habuerat quidẽ & secũdus testem. Sed hic hẽt auctorẽ. Nã primum limẽ eius. Hercules Surrẽtinus aperit: quẽ in littore tuo consecratũ statim ut uiderã his uersibus adoraui. Sequitur libellus quo splendidissimũ & mihi iucũdissimũ iuuenẽ. Metiũ celerẽ a sacratissimo ĩpatore missum ad legionem syriacã (quia seq non poterãus) Sic ꝓsecutus sum. Merebat᷑ & claudii ethrusii mei pietas aliqd᷑ ex studiis nostris solatiũ. Cũ lugeret ueris(q; amarissimum est) lachrymis senem patrẽ: Earinus præterea germanici dei nostri libertus scit q̃ diu desideriũ eius moratus sim: cũ petiisset ut capillos suos quos cũ gẽmata pyxide & speculo ad pergameũ asclepiũ mittebat uersibus dedicarẽ: Sũma est æglogã qua mecũ secedere Neapolim claudiã meã exhortor Hic si ueꝝ dicimus: sermo est quidẽ securus ut cũ uxore & qui psuadere malit quã plecere. huic pcipue libello fauebis: cũ scias hãc destinatiõnẽ quietis meæ tibi maxime intendere meq; non tam in patriam q̃ ad te secedere.

Hercules Surrentinus.

Auguſtine.Domita mõſtra ab uno ex his ac fabuloſos illos labores conſumatos fuiſſe & uetuſtas credi-
dit & nos accepimus.Hic in Italiã primus litteras intulit cũ ex hiſpania rediret.quod Plutarchus ĩ qſtio- Litteræ
nibus cõmemorauit cãmq; fuiſſe affirmat.ut eodẽ tẽplo cũ muſis coleret.cũ cãpaniam pagraret.ut geryo primæ
nis armẽta traduceret uiã ĩter miſenũ & puteolos iniecto aggere in mare qnq; ſtadioꝝ muniuit. Hic pri-
mum coli cœpit:antea eius numine ĩcognito paſſimq; tota Cãpaniæ ora ſacella erexit.quoꝝ unũ angu-
ſtiſſimũ illud qdẽ.& uetuſtate pene collapſum.polli9 ĩſtaurauit in littore ſurentino.nã cũ ſubito ĩbre eius

INtermiſſa tibi renouat tyrinthie ſacra
Pollius:& cauſas deſignat deſidis anni
Q d coleris maiore tolo.nec littora pauper
Nuda tenes.tectumq; uagis habitabile nautis
Sed nitidos poſtes.graiiſq; effulta metallis
Culmina:ceu thædis iterum luſtratus honeſti
Ignis:ab œthea conſcenderis æthera flamma.
Vix oculis animoq; fides:tu ne ille recluſi
Liminis.& paruæ cuſtos inglorius aræ:
Vnde hæc aula recens:fulgorq; inopinus agreſti
Alcide?ſunt fata deum.ſunt fata locorum.
O uelox pietas ſteriles hic nuper harenas
Aſperſum pelago montis latus.hirtaq; dumis
Saxa:nec ulla pati faciles ueſtigia terras:
Cernere erat:quæ nam ſubito fortuna rigentes
Ductauit ſcopulos?tyrio ne hæc mœnia plectro
An getica uenere lyra?ſtupet ipſe labores
Annus.& anguſto biſſeni limite menſes
Longæuum mirantur opus.deus attulit arces
Erexitq; ſuas.atq; obluctantia ſaxa
Summouit nitens.& magno pectore montem
Reppulit.immitem credas iuſſiſſe nouercam
Ergo age:ſeu patrios liber iam legibus argos
Incolis & merſum tumulis euryſthea calcas
Siue tui ſolium Iouis.& uirtute parata

menſæ apparatæ illuc trãſferendæ fuiſ
ſent admonit9 loci anguſtia q̃ uix capi-
ebant̃ amplificauit mira celeritate:qd̃
papi.p̃cibus herculis q̃s refert datũ eſſe
dicit.laudat̃ opus a celeritate in primis
nã ĩtra annũ abſolutũ ẽ:& ædificatiõis
cã herculis ſacra ceſſauerant:q̃ nũc iſtau
rat pollius. Cauſas annis deſidis.cãm
q̃re hoc anno tibi ceſſauerint ſacra:hæc
ãt ratio ẽ ꝙ colerĩſ maiore tholo.i.ꝙ oc
cupat9 fuit in tholo & tẽplo tibi ãplificã
do ubi nũc coleris. Nec tenes:ut oli.
Nuda littora:ſine magnificẽtia tẽpli.
Tectũ nau.i tẽplũ qd̃ erat ꝓtecto & re
gete nautis aliqñ illic pnoctantib9& qe
ſcẽtib9. Ceu thæ.ita ĩhoneſtiorẽ & ma
gnificentiorẽ ædẽ priſtina aſcẽdiſti.ue-
luti cõſcendiſti ex Oeta monte ĩ cælũ.
Ignis ho.q attulit tibi honorẽ ĩmorta
litatis. Oeta flã.nã ĩ oeta ſit mõte Her- Oeta
cules.ĩ eo naſcit̃ helleboꝝ ꝓtẽq; una at Ellebor9
tingit ãbraciã ĩde Plini.ita ſcri.xxv.na-
turalis hiſtoriæ de elleboro. plurimũ
autẽ naſcit̃ in oeta monte.& optimum
uno eius loco circa epirũ.Brotheus ue-
ro grãmaticus:quẽ ſummæ prauitatis
& ignorãtiæ ĩcredibilis cũ epiſtola q̃ in
fine ẽ cõmẽtarioꝝ.ĩ Iuuenalẽ:tũ altera
lucubratiõe nr̃a redarguimus.doctiſſi-
morũq; hominum ſuffragiis damnaui
muſ.hũc quoq; locũ Plinii ut.cclxx.alia
ex certo obſcuꝝ & falſum reddidit.nã
ubi ille ſcriptũ reliqt optimo unũ eius
loco circa epirũ.grãmaticus ĩdoctus &
ſola ignorãtia audax ita ſubuertit opti-
mũ uno eius loco quem uocãt pyrã.ubi legiſti brotheu ĩſulſiſſime pyrã locũ eſſe in oeta mõte.nimirũ te
decepit rogus herculis q nuſq̃ fuiſſe ſi oliras fluuius eũ extĩguere potuiſſet qd̃ uoluit & conatus ẽ ne tu
aliquãdo tã pueriliter errares loci ꝓpriã appellationẽ exiſtimãs qd̃ cõmune ẽ.ſed diſce duas quoque an-
ticiras fuiſſe:q̃rũ altera ẽ boetiæ inſula prius cypariſſus dicta.qd̃ pauſanias tradit.ubi optime preparabat̃ Anticyre
helloboꝝ tutoque ſumebat̃ qd̃ ſcribit plinius & Strabo. Alterã anticyrã ut idẽ ẽ auctor.ad maliacũ ſinũ Cypariſ-
& œtam montẽ ubi helleboꝝ naſcitur ut potueris uideri dignus uenia ſi ſaltẽ ita emẽdaſſes uno ei9 loco ſus
circa anticyrã.ſed nimis multa de helleboro.quo mihi crede admodũ ĩdiges. Inopin9:inſpat9. Sunt fa-
ta.nimiꝝ ĩqt ſũt fata ẽt ĩ dis & locis. Veſtigia:ĩ qbus nihil uidebat̃ poſſe ædificari. Plectro ty.amphio-
nio:nã thebani a cadmo tyrio oriũdi ſunt. Annus ſtupet:tãtũ opis ĩtra ſuũ ſpaciũ factũ eẽ. Arces & ſaxa
Deus:Hercules. Ergo age:& merſũ tumulis euriſthea euryſtheus micenaꝝ rex cuius.meminit etiam Euriſthe9
Thucydides in primo hiſtoriaꝝ.q labores Herculi imperabat.poſteaq̃ peractis certaminib9 iunone quo
que aſſentiẽte.ut ſcribit Diodo.in cælũ Hercules relat9 ẽ. interficit̃ ab ei9 filiis q athenienſiũ p̄ſidio Iolao
theſæo llo ducib9 exercitũ aduerſus Euryſteũ duxerũt.quẽ uictũ & fugiẽtẽ Ilus ĩterfecit.hactẽus Diodo.
Stra.uero & Pauſanias ſcribũt Euryſthei mẽbra gargetis ſepulta eẽ caput lorithi ſeorſum qd̃ ab Iolao cir
ca fontẽ Acariã ſecus tramitẽ abſciſum fuit.Ióciſq; appellat̃ euryſthei caput.ait itaq; Papini. Adſis Hercu
les ſiue iã pactis certaminib9 & nõ timẽs ĩperia:Euryſtheis argis.Euryſtheumq; mortuum & diuerſis tu-
mulis ſepultũ ac merſũ.nã ut dixius:alibi caput:alibi mẽbra erãt ſepulta.liber calcas.ſiue es in cælo quod
uirtute tua tibi paraſti.ubi hẽs hebẽ uxorẽ.nã ut ſcribit Homer9 & Diodo.ſequitur conſecrato herculi & Hebe
recepto ĩ cælũ hebe uxor data ẽ:Liber legibus.q̃ erãt a ioue & Iunõe dictæ ut pareres Euryſtheo phryge
excluſo:hoc ait in conſolationem ueteris repulſæ hebes.nam hebe recepto Ganymede excluſa eſt a po-
culorum miniſtratione.ſed poſt conſecrationem herculis.ut ait Papinius rediit in priſtinos honores.

Molorchus
Busiris
Puluinar
Achátus

Geniū:numen loci. Molorchus:Herculē hospitio su'cepit.nota historia. Antra:præsepia & stabula Domedis. Polluta altaria:ad quæ mactabant hospites a Busiride.quē Eratosthenes negat unq̄ in ægypto fuisse. Agmen pharetrum:sagittas uenenatas sanguine hydræ lernæ ut scribit Diodorus. Robur clauā quā a uulcano accepit:ut Diodo.scribit. Dimitte hostē lustratū humeris gerētib⁹.dimitte pellem leonis quo lustrasti & purgasti agrū nemeū. Puluinar:apparatus erat in deo℞ templis ad aras quo q̄si & ipsi uenturi essent ad diē festū & epulas inuitabātur pōtificū cærimoniis. Achanto sidonio:achantus latine spina dicitur.hærba tamen est q̄ assurgit in topia℞ & urbanū opus. Virg. baccas semp frōdētis achāti. d quo Pli. ita scri.achātos ē topiaria & urbana hærba elato lōgoq̧ folio crepidines marginū assurgētiūq̧ puluino℞ totos uestiēs duo genera eius sunt.alte℞ lene qd aliqui pederotū uocāt.alii melanphylum. Theophrastus quoq̧ ex quo malo di/ctionē græcā seruare īegrā qd fecit Pli. & achātum dicere potius q̄ spinā. florē huius pulch℞ esse affirmat ad coronamēta. plurimūq̧ nasci circa thebanum agrū intelligēs ægyptū.nā & Strabo ita

Achátus

scri.post mēphi ē achātus oppidū in lybia & osyridis achātiq̧ thebaici lucus. ex qua gūmi fit.alibi ita scribit.circa fossam ē ægyptia℞ achāto℞ lucus Apollini sacer. Torus asper:sculptis signis excisus. Auge menalis:Arcas.nā Hercu

Aleus
Auge
Teleph⁹
parrheni⁹

les in arcadiā regressus ad Aleū regē diuertit cuius filiā Augē clam grauidam factā reliq̄t.pater eā magistro nauis tradidit mergendā.illa ad partheniū montem e naui egressa thelephum iter uirgulta peperit.magister nauis cū eā mergere nō auderet:qbusdā ex caria in asiā nauigantibus dono dedit:reliqua scribunt euripides.Strabo iuocat Herculē ut ueniat tā hilaris q̄ fuit post coitū cū Auge.qui quoniā clā fuit maiore eū af-

Ouidius

fecit uoluptate.Ouid.Non ego parthenis temeratā uallib⁹ augē. nomē fictū est a splendore ob pulchritudinē.nā αὐγη splēdore significat.

Astra tenes.haustumq̧ tibi succincta beati
Nectaris excluso melior phryge porrigit hebe
Huc ades.& genium templis nascentibus infer
Non te lerna nocens.nec pauperis arua molorchi
Nec formidatus nemees ager.antraq̧ poscunt
Thracia:nec pharii polluta altaria regis
Sed fœlix:simplexq̧ domus.fraudumq̧ malarum
Inscia.& hospitibus superis dignissima sedes
Pone truces arcus.agmenq̧ immite pharetæ:
Et regum multo perfusum sanguine robur
Lustratumq̧ humeris dimitte gerentibus hostem
Hic tibi sidonio celsum puluinar acantho
Texitur.& signis crescit torus asper eburnis:
Pacatus mitisq̧ ueni:nec turbidus ira:
Nec famulare timens sed quem te menalis auge
Confectum thyasis:& multo fratre madentem
Detinuit:qualemq̧ uagæ post crimina noctis
Thespius obstupuit totiens socer:hic tibi festa
Gymnas:& insontes iuuenum sine cestibus iræ
Annua ueloci peragunt certamina lustro
Hic templis inscriptus auo gaudente sacerdos
Paruus adhuc:similisq̧ tui cum prima nouercæ
Monstra manu premeres:atq̧ exanimata doleres
Sed quæ nam subiti ueneranda exordia templi:

Thyasus
Tespius
Tespis
Iolaea
teutrátia turba
Teutras

Confectum thyasis:lassum saltatiōe & bacchatione.nā thyasus bacchationem significat a θύω quod est impetū facio. Multo fratre:multo bacco. Thespius:Erithei filius.quē mutilato nomine Diodorus tespin appellat qnquagīta filias habuit. Hercules pte accersito ad sacra per fraudem filias omnes una nocte cōpressit:natiq̧ sunt ei totidē filii mares.q in Sardiniā missi sūt in coloniā duce Iolao.duo tamē thebis manserūt. Septē thespiis:partem sardiniæ quā tenuerūt ab Iolao dixerūt Iolaeā.auctor Diodorus.Sylius de hoc carmē poemati inseruit. sed miror quare Deyanira apd Ouidium puellas appellat turbā teutrātiā cū atticæ fuerint si Diodoro credimus.Ouidi. Nec tibi crimē erit teutrātia turba sorores.Quarum de populo nulla relicta tibi est.Teutras aūt tenuit partē phrygiæ ad caicū. Vagæ noctis:q̄ uagatus es inter qnquaginta puellas. Totiēs socer:quē soce℞ habuisti ex qnq̄ginta filiabus. Insontes iræ sine cæstibus.iemendati codices habent.testibus.ego uero legendū puto.Sine cæstibus.ut sit sensus cōcertatiōes hic sunt in ludis eius incruentæ & nō hostiles.neq̧ exercētur cæstus qbus cædes sæ-

Cæstus
Cæstos

penumero patratur.Cæstus antiqtas in ludos extulit.corio bouis crudo & arido brachiis reuicto quale certamē legimus apd Home℞ in ludis patrocli.sed mox grauiora uerbera excogitata sunt q̄lia apud Virgiliū īserūtur ab Entello & Darete. Homerus Epeū & Euryalū pugiles facit i ludis patrocli cinctos loris pugnare.quē locū de cæstibus scriptū iterp̄tamur.cæstos aūt balteum significat ueneris quo amātes pcussi tāq̄ oestro agitati ardēt amore.cuius itē memīt Hōerus.qui Iunonē ītroducit Cæston a uenere poscentem ut ad amorē Iouē cōciliet.de hoc plura scripsimus i cōmētariis Martialis. Iræ iuuenū:certamina pa-

Olympici ludi

lestrita℞. Veloci lustro:uelox lustrum erat illic quoniā cū olympici ludi post olympiadē seu lustrum cælebrari soleāt ludi herculis singulis ānis ei a polliō exhibebant. Hic tēplis:nepotē pollii ex pollia filia i telligit q puer sacerdos initiatus erat Herculi hoc ē qd scri.Diodo.i agro leōtino ludos olympicos īstitutos fuisse Herculi palæstræ.s.& equo℞. tāta numis p̄stetia ut si itermitterent pueri illius sacerdotes muti fieret:q morbo liberabāt simul ac sacra repetebāt.hic quoq̧ puer ē sacerdos Her.ut erat i agro leontino.

Dic age calliope:socius tibi grāde sonabit
Alcides:tensoqꝫ modos immitabitur arcu
Tempus erat celi cum torrentissimus axis
Incumbit terris:ictusqꝫ hyperione multo
Acer anhelantes incendit syrius agros
Iamqꝫ dies aderat profugis cum regibus aptum
Fumat aricinum triuiæ nemus:& face multa
Conscius hippolyti splendet lacus:ipsa coronat
Emeritos diana canes:& spicula tergit:
Et tutas sinit ire feras:omnisqꝫ pudicis
Itala terra focis hecateidas excolit idus.
Ast ego dardaniæ quamuis sub collibus albæ
Rus proprium magniqꝫ ducis mihi munere currens
Vnda domi curas mulcere:æstusqꝫ leuare
Sufficerent:notas syrenum nomine rupes.
Facundiqꝫ larem polli non hospes habebam
Assidue moresqꝫ uiri:pacemqꝫ nouosqꝫ
Pieridum flores:intactaqꝫ carmina discens.
Forte diem triuiæ dum littorre ducimus hudo
Angustasqꝫ fores:assuetaqꝫ tecta grauamus
Frondibus.& patula defendimus arbore soles:
Delituit cælum:& subitis lux candida cessit
Nubibus:& tenuis grauiore fauonius austro
Immaduit:qualem libyæ saturnia nymbum
Attulit:illiaco dum diues elisa marito
Donatur.testesqꝫ hululant per deuia nymphæ
Diffugimus.festasqꝫ dapes.redimitaqꝫ uina
Abripiunt famuli:ne quo conuiuia migrent
Q uamuis innumeræ gaudentia rura superne
Insedere domus:& multo culmine diues
Mons nitet:instantes sed proxima quærere nymbi
Suadebant læsiqꝫ fides reditura sereni
Stabat dicta sacri tenuis casa nomine templi
Et magnum alciden humili lare parua premebat:
Fluctiuagos nautas scrutatoresqꝫ profundi
Vix operire capax:huc omnis turba coimus
Huc epulæ:ditesqꝫ thori cetusqꝫ ministrum
Stipantur.nitidæqꝫ cohors gratissima pollæ
Non cæpere fores.angustaqꝫ deficit ædes
Erubuit.risitqꝫ deus.dilectaqꝫ polli
Corda subit.blandisqꝫ uirum complectitur ulnis
Tu ne inquit largitor opum qui mente profusa
Tecta dicharchei pariter.iuuenemqꝫ replesti

Socius tibi: nā in templo musarum Hercules colebatur ut antea ē dictum.

Tempus erat:describit mēsem augustum. Profugis regibus:ad atitiā.barbaricus mos erat ut scri.Stra.nā qui primus hostiā mactabat sacerdos appellabat̃. serui de honore certabāt fugitiui. singulisqꝫ ānis ei qui tenuerat sacerdotiū certandū erat cū aliis uictor succedebat.hi appellabātur reges & quidē nemorēses.nā illic erat nemus:unde Diana nemorensis dicta est uel nemoralis. Trāquillus in calligula nemorensi regi qd' multis iā annis potiret̃ sacerdotio ualidiorē aduersariū subornauit. Oui. in fastis.id sacerdotiū regnū appellat filius quiqꝫ īmitte. Nemus triuiæ. Valerius flaccus soliqꝫ īmitis aricia regi. Fumat sacris: nā idibꝰ augusti facibus discurrebāt ab urbe in nemus aricinū ubi erat Dianæ templū.notissima historia. & Proptius.cū uidet accensis deuotam currere tedis In nemꝰ & triuiæ lumina ferre deæ. Lacus cōscius hippolyti:nā reuocatū ab īferis ope æsculapii Hippolytū Diana occultauit in nemore aricino.unde eq arcent̃ quoniā ab his olim fuerat discerptus.putaturqꝫ illic uiuere in occulto.& appellat̃ Virbiꝰ.Virgilius At triuia hippolytū secretis alma recondit sedibus.lacus ergo conscius est hippolyti latētis scilicet illic.nā conscii proprie dicimur rerum occultarum. Pudicis focis:uirgineis facibꝰ& sacris. Hecateidas: Dianæ quæ hecate quoqꝫ dicta est? Ast ego quāuis inquit mihi predium esset in albano amænissimū donatum ab imperatore ubi æstus declinare poteram. tamen familiaris erā in surentino polli. Diem triuiæ:idus sextilis sacras Dianæ. Angustasque fores: & dū inquit fores tēpli angustas & humiles ac tectū assurū & uix cohærens tegimus frondibus ut arceamus solem: subitus imber exortus est. Assuta tecta:inemendati codices habent Assuetus.& grauatis.nos uero legimus Assutaqꝫ tecta grauamus frondibꝰ.ut sit sensus dum tegimꝰ tecta assuta maleqꝫ hærentia hiātibus rimis. Atqꝫ:ita solē arcemus. Defendimꝰsoles:arcemus solares æstus.nā defendo amicū cæde cum tueor.defendo aduersariū cū ꝓpulso.

Ariciæ sacerdotes

Virbius

Cōscius

Defendo

Hululāt nym.alludit ad carmē uirgilianū sūmoqꝫ hulularūt uertice nymphæ

Suꝑne:suꝑiore ꝑte mōtis. Fides redi.cū redituraā sperаremꝰ serenitatē q̄ ꝑturbata erat subito nymbo:uolebamꝰq̄rere locū ꝓximū ut ide redíremꝰ ad īstitutas dapes. Scrutatores ꝓfundi.Iuue.Dū gula sæuit retibꝰ assiduis penitus scrutāte macello ꝓxia. Cohors comitū fœminarū turba. Replesti iuuenē parthenopē:instaurasti nostrā Neapolim & stertinii medici:frater:cui sexcētena sestertia in quæstu fuerunt Claudii liberalitate.ædificiis Neapolim exornauit.

partheno pe

Parthenope:neapolis appellata a Parthenope una ex syrenib' illic sepulta:ut Plinius credidit. Eustathius uero Dionysii interpres Parthenopē puellam fuisse arbitratur.quæ ex euboia aduecta cū aliis colonis cū urbē īperio teneret amore extincta sit. Texisti scopulos lōgo tramite:hoc ait ꝑpter porticum quā a littore ad uillā pduxit.eā ante descripsit. Calidas nymphas balneoꝝ. Quod pandis:ornas & ꝑuiū facis. Amo:libēter īcolo. Iuno ꝓxima:nā a surentino ad sylaꝝ amnē.xxx.milibus passuū agrū tenuerunt

Acrea Iuno

picētini ubi erat tēplū Iunonis acreæ cōditū ab Iasone.Iuno aūt acrea non ꝓcul etiā a coritho dabat oraculū uetusto tēplo ut scri.Stra.ut dictionē eādē scribendā putē apud pli.ī supioribus uersibus ubi nōnulli codices argeæ ꝓferūt.petit igitur Hercules ut Pollius sibi hōestiorem ædē ædificet ne habeat ludibrio a Iunone nouerca q̄ ī proxīo hēbat tēplū

Nolint trāsire:alludit ad sedē sirenū q̄ illic erat:quā naues ꝓspere etiā nauigātes nō poterāt trāsire allectæ cantilenæ suauitate. Soror:minerua q̄ in promōtorio iuxta Surentū qđ nōnulli promissum appellant ut Strabo scribit templū habuit extrema parte ab Vlyxe cōditū.

Promissum

Labor pergameus:Pindari interpres scribit Apollinē neptūnū Iunonē cogitasse de Ioue deiiciēdo de imperio:sed deprehēsos dedisse pœnas.Iunonē ī uincula coniectā.Neptunnū & Phœbū coactos patere laomedōti ea eoq; assūpto in societatē operis struxisse mænia troiæ. Reliqt mentem : pollii quam suberat uel montē. Nec mora:stati designatū est & pictū ædificiū in tela:ut ea similitudie erigeretur. Pars uuida terræ ꝓtectura hyemes:mendosi codices:pars inuida habēt.ego uuida lego ut sit periphrasis tegularum quæ ex terra uuida fiunt ad arcēdas hyemes.Plinius.ienarrabili terræ benignitate siquis singula æstimet.paulo post . figulinarum opa. Imbricib':tabulis . tegulisq; ad balnea mammatis uel ad tecta cortilibus laterculis.Cornelius tamē nepos auctor est contectam fuisse Romam ad bellū usque Pyrrhi quadringētis septuaginta annis scādulis. Liquescit:dum coquitur ad calcem. Capreæ dites : ornatæ ædificiis Tiberii Imperatoris ī primis.

Iuno Neptūn' Apollo Iuppiter

Romana Scandula

Taurubulæ

Taurubulæ:Hoc nomen a cosmographis prætermissum est : sed puto fictū esse a Papinio atq; ita appellari uiā herculeam septem stadiorum ante lucrinū in exteriore parte:cuius meminerunt. Strabo & Diodorus:nam structa est cā traducendarum boum Ταυρὸσ autē græce latine taurum & βαλλω iacio siue traiicio significat. Vnde taurubulæ.

Echo

Echo:sonitus qui natura locorū euenit & plærunq; cōuallium sed cizio ad portam thraciam turres septem fuerunt quæ uoces acceptas numerosiore repercussu multiplicabant & olympiæ porticus septies eandem uocem reddebant:unde Heptaphon' est appellata.

Parthenopen.nostro qui tot fastigia monti
Tot uirides lucos:tot saxa imitantia uultus
Aeraq;:tot scripto uiuentes limine cæras
Fixisti:quid enim ista domus:quid terra priusq̄
Te gauderet erat.longo tu tramite nudos
Texisti scopulos:fueratq; ubi semita tantum:
Nunc ibi distinctis stat porticus alta columnis:
Ne sorderet iter:curui tu littoris ore
Clausisti calidas gemina testudine lymphas:
Vix opera enumerem.mihi pauper & indigus uni
Pollius:& talis hilaris tamen intro penatis:
Et littus quod pandis amo.sed proxima sedem
Despicit:& tacite ridet mea numina iuno.
Da templum:dignasq; tuis conatibus aras:
Quas puppes uelis nolint transire secundis:
Quo pater æthereus.mensisq; accita deorum
Turba:& ab excelso ueniat soror hospita templo.
Nec te:quod solidus contra riget umbo maligni
Montis & immenso non unquam exesus ab æuo:
Terreat:ipse adero:& conamina tanta iuuabo:
Asperaq; inuitæ perfringam uiscera terræ:
Incipe &:herculeis fidens hortatibus aude:
Non amphyoniæ steterint uelocius arces:
Pergameus ue labor:dixit montemq; reliquit:
Nec mora:conscripta formatur imagine tela
Innumeræ coiere manus.his cædere syluas
Et leuare trabes.illis immergere curæ
Fundamenta solo.coquitur pars uuida terræ
Protectura hyemes.atq; exclusura pruinas:
Indomitusq; silex curua fornace liquescit.
Præcipuus sed enim labor est excindere dextra
Oppositas rupes.& saxa negantia ferro.
Hic pater ipse loci.positis tirynthius armis
Insudat.ualidaq; solum deforme bipenni
(Cum graue nocturna cælum subtexitur umbra)
Ipse fodit.dites capreæ:uiridesq; resultant
Taurubulæ.& terris ingens redit æquoris echo:
Non tam grande sonat motis incudibus ætna
Cum brontes steropesq; ferit:nec maior ab antris
Lemniacis fragor est.ubi flammeus ęgida cælat
Mulciber.& castis exornat pallada donis
Decrescunt scopuli.& rosea sub luce reuersi

Anhelat uix:altero anno laborabat̃.uel qđ placet uix altero ãno redierat æstas q̃ anhelamus. Placidæ tubæ:ad certamẽ gymnicũ nõ ad bellũ cruẽtũ. Fumat harena:stadii dum frequẽtat̃. Hos honores: Cõparat ludos qui herculi exhibẽt̃ cũ ludis olympicis & actiacis:nã ad actiũ ꝓmontoriũ lucus erat cum gymnasio & stadio ad quinquẽnale certamẽ apparatũ ĩ phœbi honorẽ. cui illic erat sacer tumulus & lucus.Fiebãt aũt ĩstar olympicoꝶ: eorũq; curã gesserũt lacedæmonii eos auxit augustus uictis Cleopatra & Antonio.cõditãq; illic urbẽ Nicopoli in uictoriæ monumẽtũ meminerũt Virgilius Stra.Plutar. Aut nicopolis

Artifices mirantur opus uix annus anhelat
Alter.& ingenti diues tirynthius arce
Despectat fluctus:& iunctæ tecta nouercæ
Prouocat:& dignis inuitat pallada templis
Iam placidæ dant signa tubæ:iam fortibus ardens
Fumat harena sacris:hos nec piseus honores
Iuppiter:aut cyrrhæ pater aspernetur opacæ.
Nil his triste locis:cedat lachrymabilis isthmos
Cedat atrox nemeæ:litat hic fœlicior infans.
Ipsæ pumiceis uirides nereides antris
Exiliunt ultro:& scopulis humentibus hærent
Nec pudet occulte nudas spectare palæstras
Spectat & icario nemorosus palmite gaurus
Syluaq; quæ fixam pelago neseida coronat
Et placidus limon:numenq; euplea carinis
Et lucrina uenus:phrygioq; e uertice graias
Addiscis mysene tubas:ridetque benigna:
Parthenope gentile sacrum:nudosq; uirorum
Certatus.& parua suæ simulacra coronæ.
Quin age.& ipse libens proprii certaminis actus
Inuicta dignare manu:seu nubila disco
Findere:seu uolucres zephyros præuertere telo
Seu tibi dulce manu libycas nudare palæstras
Indulge sacris:& si tibi poma supersunt
Hæsperidum.gremio uenerabilis ingere pollæ
Nam capit:& tantum non dedignatur honorem.
Quod si dulce decus:uiridesq; resumeret annos:
Da ueniam alcide:fors huic & pensa tulisses.
Hæc ego nascentes lætus bacchatus ad aras
Libamenta tuli.nunc ipsum in limine cerno
Soluentem uoces.& talia dicta ferentem.
Macte animis opibusq; meos imitate labores:
Qui rigidas rupes.infœcundæq; pudenda
Naturæ deserta domas:& uertis in usum
Lustra habitata feris.fœdæq; latentia profers
Numina.quæ tibi nunc meritorum præmia soluam

cyrrhæ pr̃:periphrasis est phœbi nã cyrrha urbs uetusta iacebat iuxta delphos unde ascẽsus eo initiũ ẽ phœbo sacra.inde cyrrhe⁹ dict⁹ actiacũ tñ ĩtelligit ut diximus uel delphicos ẽt ludos. Isthmos lachrymabilis.hoc ait pp ludos Isthmios q cælebrabãt̃ a corithiis ut scri.Stra. ibi erat tẽplũ Neptuni eodẽ auctor̃:quẽ Isthmiũ dicebãt: cũ luco piceaꝶ arboꝶ. Susyph⁹ ut scri.Pausa.eos ĩstituit in honorẽ melicertæ quẽ delphin in Isthmũ detulit nr̃i nõ Melicertẽ.sed Palemonẽ in mare cũ matre cõiectum scribũt.Theseus ibidẽ ludos funebres ĩstituit. Lachrymabilis:nam erant ludi funebres.
Cyrrha
Isthmia
Susyph⁹

Nemeæ:inter cleonas & philontẽ ubi argiui sacra cælebrabãt corona ꝓposita ex apio.de his ludis lõgũ extat pindari carmẽ.unde & odæ nemeæ ab illo ĩscribãtur. Infãs fœ. nã puer erat sacerdos herculis Surẽtini. hic iqt puer ẽ sacroꝶ mgr̃.Illic ĩfãti mortuo Melicerti seu palemõi funebres ludi dicũt̃. Gaurus:nã gaurãi colles surẽtinis iũgũt̃ ĩ cãpãia:ut Pli.scri.nobiles uinetis. Palmes ica.nã ĩcario pr̃i erigões pp iustitiã & pietatẽ liber pr̃ uuã & uinũ dedit qđ prius ostendit mortalib⁹.hui⁹ meminit Erathostenes & Hygin⁹. Icarus:tyndari fr̃ quẽ alii Icariotũ dixerũt:uñ penelope icariotis dr̃ a Prop.q̃q; terunt fastus icarioti tuos.nã ex polycasta Lygei filia Penelopẽ suscepit & fr̃es ut scri.Stra.Idẽ hũit Dorochẽ uxorẽ ut hõe.tradit ĩ odyssea quã qdẽ Penelopes mr̃em falso putauerũt.Icarius mons atticæ ut scri.Pli. Et pla.li.uel limõ legas de quo añ dixim⁹.
Nemea
Icariotis
penelope
Polycasta
Lygeus
Doroche

Graias tu.ludoꝶ græcoꝶ. Sacrũ:gẽtile.imitatiõe suoꝶ ludoꝶ q erãt æmuli olĩpicis ĩstituti oraculo iubente:ut scri. Stra.& añ dixius. Disco:saxũ gymnasio qđ iacebat̃ ad exercitationẽ.Home. spatiũ quo ãtecesserat Antilocus Menelaũ ĩ certãine eqstri tãtũ ait fuisse q̃tũ discus occupat. Telo:iaculationẽ scri.quãtus poeta ĩ ludis & syluis ĩ funerib⁹ scipionũ. Capit:ẽ capax tãti honoris. Nõ dedi.nõ ẽ ĩdigna. Quod si dul. Hercules epiclo ĩterfecto ĩ morbũ incidit quo leuari nõ poterat nisi pri⁹ purgaret̃ cæde.accessit ad Neleũ pr̃em nestoris ut id p̃staret.fecisset nisi dissuasisset nestor.adiuit deiphobũ hippolyti filiũ eadẽ cã r̃ndit eũ liberari posse si uẽderet̃ & pecũia daret̃ epichli filiis.In asiã igit̃ ꝓfect⁹ ab aĩco spõte ẽ diuẽditus data pecũia liberis epichli ĩpe seru⁹ factus Omphales filiæ lardanæ reginæ lydoꝶ in cuius gr̃am dicit̃ aliquãdo uenisse. liber factus cũ multos regno ĩfestos substulisset. Cercopes latro.seleum uiatores ad ergastula uinearũ cogentẽ ligone ĩtermit.ex cõcubitu cũ illa Lamonẽ & Cleolaũ suscepit filios.ad hoc alludẽs Papi.ait.si polla iuuenis eẽt Herculẽ in eius gr̃am sũptuꝶ colus.ut pro omphale fecit
Hercules
Epiclus
omphale
lardana
Seleus
Lamon
Cleolaus

Gades
Populi genera

Scio uincere:nã cerberũ domui. Gades:Insulæ extra colũnas herculeas ubi tẽplũ herculi cõdiderunt tyrii:ut scri.Stra.Virg.gades Herculis humidũq; tybur.sũt aũt solis cubilia cũ illuc occidat & lucẽ terminet. sũt aũt ad hostiũ betis ĩ oceanũ erũpẽtis. Albẽtia tpa:nã cũ sint tria genera populi ut scri.Plini.alba nigra & q̃ libyca appellat̃.alba herculi dicata ẽ:& ea coronati oli ei' sacra peragebãt.sed postea q̃ lauretũ germinauit in Auẽtino lauro coronabant̃.auctor Varro in secũdo rerũ humanarũ. Domitius Augustino.

Metius Celer
Propempticon
Oebalus
Pyrene
Helene
Castor Pollux
Hippus nauis oneraria

PRouinciæ q̃ pplo Romano parebãt legionũ p̃sidio p̃sidũq; prudẽtia & cõsiliis ĩ offõ cõtinebãtur:disciplinaq; illa militaris:q̃ romanæ opes & ptæ & auctæ sũt:Iuuenũ exercitatione & cura ĩpatoris diligẽtissime colebat̃ ex oĩb' aũt sociis romani nois q ĩ syria erãt ob frequẽtes tumult' & seditiones magno erant terrori.Domitia.Metiũ celerẽ papinio iucũdissimũ iuuenẽ & aĩcũ ad legionẽ q̃ illic erat:regẽdã delegit.Papi.abeũtẽ carmĩe p̃seqt̃ qd̃ ppẽpticõ ĩscribit.nã προπέμπειν comitariẽ & abeũtẽ p̃seq. Amorẽ & desideriũ ptim curiosa numinũ appellatõe.Parti carmĩs æstu aptissime demõstrat. Aduertite:cõsiliũ & audite uota mea. Seruare:p̃stare tutas. Grãde depositũ:restituẽdũ aliqñ nobis. Fr̃es oebalii.Castorẽ & pollucẽ laconicos ab oebalo rege dictos.rege laconiæ cui' filia Pyrene audita chẽcreæ morte lachrymis fontẽ dedit pyrenẽ ut scri.Pausa. ĩuocat tanquã stellas salutares metio nauigaturo. rogatq; ut excludãt helenẽ Syd' tẽpestuosũ.de his Pli. ita scri.gemĩæ salutares & p̃spi cursus p̃nũciæ q̃rũ aduẽtu fugari dirã illã aci manẽ appellatã Helenã ferũt & ob id polluci & castori id nomen assignãt eosq; ĩ mari deos ĩuocãt.nã ut scri. Hygi.ob mutuã pietatẽ ĩ cælũ trãslati dicunt̃:munusq; a neptũno ẽt accepisse & equos qb' utebant̃ & ut naufragis salutares eẽnt.ĩ põto p̃cipue coluntur ut ait Stra.& occidẽs eos plurimũ uenerat̃ ut scri.Dio.Hora.sic fr̃es helenæ lucida sidera. Sororis ilia.helenæ raptæ a Paride troião Cessit ĩ sortẽ uenit scd̃i regni maris.nã primũ cælũ ẽ de ãtris doridos. nã Nereides fundũ maris tenẽt ĩ specu hitãtes apd̃ Nereũ patrẽ Homer' de thetide li.xviii.iliados ἄκουσε δὲ πότνι αμήτηρ ἡμένη ἐνβένθεσσιν ἁλὸσ παρὰ πατρὶ γέροντι paulo post ὅσσαι κηταβένθεωσ νηρῆεδεσ ἦσαν. Baianos sin':rogat nũina ut baias se r̃cipiãt & puteolos.nã illic erat nauis q̃ erat dis cessur' meti' ĩ alexãd.ea ãnonã attulerat ex ægypto.nã in urbẽ ide sæpe ãnona ĩ mittebat̃.Mar.mitte tuas messes accipe Nile rosas.Trãql.qd̃ Alexãdriã pp ĩmẽsam & repẽtinã famẽ ĩcõsulto se adisset. alibi itẽ sæpe ĩdicat Trãql. Celsa ra.nauis illa oneraria.nauẽ ãt onerariã prius ĩuẽit hypp' tyri'. Scãdere gau.quã uult cõscendere. Celer:metius celer. Trãs æ.ex ægypto usq;. Grauis:onerata. Intulit an.phariũ.Inuexit ãnonã ægyptiã

Quas referam grates?parcarum fila tenebo
Extendamq; colus.duram scio uincere mortem
Auertam luctus.& tristia damna uetabo.
Teq; nihil læsum uiridi renouabo senecta.
Concedamq; diu iuuenes spectare nepotes
Donec & hic sponsæ maturus.& illa marito:
Rursus & ex illis soboles noua.grexq; proteruus
Nunc humeris irreptet aui.nunc agmine blando
Certatim placidæ concurrat ad oscula pollæ
Nam templis nunquam statuetur terminus æui
Dum me flammigeri portabit machina cœli
Nec mihi plus nemeæ priscumq; habitabitur argos
Nec tyburna domus solisq; cubilia gades.
Sic ait:& tangens surgentem altaribus ignem
Populeaq; mouens albentia tempora sylua
Et styga.& ætherei iurauit fulmina patris.

Propempticon Metii Celeris.

DIi quibus audaces amor est seruare carinas
Sæuaq; uentosi mulcere pericula ponti
Sternite molle fretum placidumq; aduertite uotis
Cõcilium.& lenis nõ obstrepat unda precanti
Grande tuo rarumq; damus neptunne profundo
Depositum.iuuenis dubio committitur alto
Metius.atque animæ partem super æquora nostræ
Maiorem transferre parat proferte benigna
Sydera.& antemnæ gemino consistite cornu
Oebalii fratres uobis pontusq; polusque
Luceat.iliacæ longe nymbosa sororis
Astra fugate precor.totoque excludite cœlo:
Vos quoque cæruleum diuæ nereides agmen
Quis honor & regni cessit fortuna secundi
(Dicere quæ magni fas sit mihi sydera ponti)
Surgite de uitreis spumosæ doridos antris
Baianosq; sinus:& fœta tepentibus undis
Littora:tranquillo certatim ambite natatu
Quærentes ubi celsa ratis.qua scandere gaudet
Nobilis ausoniæ celer armipotentis alumnus
Nec quærenda diu.modo nam trans æquora terris
Prima dicharcheis pharium grauis intulit annum
Prima salutauit capreas & margine dextro

Sparsit uina mareotica:libauit uinū suum mareoticum.mareotis marioe lacus idē dicitur quē multis Marcotis
fossis auget nilus portus qui in eo est longe aliis ditior ob cassem copiā quæ illac īportant̄ & exportant̄
ex alexādria.uinū mareoticū ad multā uetustatē pdurat.auctor Stra. Mineruæ tyrrhenæ.mineruæ cui⁹
templū erat ad surentū qd' littus olī tyrrhēi tenuerūt. Mareotis:lybie ægypto cōtermina est quā tenent
marmaridæ & adimaridæ:ut scri.Sylius ut ē apd Herodo.adimachidæ.mareoticū itē uinū laudat̄ sed in
pxima regione scribit Strabo pessimū esse quo alexandrini ad pōdera utuntur. Supra extremā partem Suparus

Sparsit tyrrhenæ mareotica uina mineruæ:
Huius utrunque latus molli percingite gyro
Partiteq; uices:uos stuppea tendite mali
Vincula:uos summis annectite suppara uelis:
Vos zephyris aperite sinus:pars transtra reponat
Pars demittat aquis curuæ moderamina puppis
Sint quibus exploret rupes grauis arte molochus
Quæq; secuturam religent post terga phaselon:
Vncaque submersæ penitus retinacula uellant
Temperet hæc æstus:pelagusq; inclinet ad ortus:
Officio careat glaucarum nulla sororum
Huic multo proteus: gemino hinc & corpore triton
Prænatet:& subitis qui perdidit inguina monstris
Glaucus:adhuc quotiens patriis allabitur oris
Littoream blanda feriens anthedona cauda
Tu tamen ante omnes diua cum matre palemon
Annue:si uestras amor est mihi pandere thebas
Nec cano degeneri phœbeium amphion plectro
Et pater æolio frangit qui carcere uentos:
Cui uarii flatus:omnisq; per æquora mundi
Spiritus ac hyemes nymbosaq; nubila parent
Arctius obiecto boream eurumq; notumq;
Monte premat.soli zephyro sit copia cæli
Solus agat puppes:summasq; supernatet undas
Assiduus pelago:donec tua turbine nullo
Læta parethoniis assignet carbasa ripis:
Audimur:uocat ipse ratem nautasq; morantes
Increpat:ecce meum timido iam frigore pectus

significat unde uela pendent.supar⁹ itē
significat uestē puellarem lineā.afrani-
us.puella nō sum suparo si induta sum
Moderamia:periphrasis est Ancoræ.
Molochus : instrumētum nauti cū ad Moloch⁹ instrumē
latentia saxa indaganda quod miror & tum
a nr̄is & a græcis Iulioq; polluce in prīs
ptermissū fuisse. Incliet:pelagus ad or
tus.faciat ut mare & uenti cōuertantur
oēs ad oriētē ubi syria ē:secūdi metio il-
luc nauigāti. Prote⁹ mul.cor.nā in ua
rias se uertit formas carmē ē apud Ho-
meꝝ i odyssea & ide a Vir.i geor.trāsla-
tū. Qui perdidit inguina:cuius ps īfe-
rior uersa est in piscē.Duo enim glauci Glaucus
fuerunt uterq; Boetius .alter discerpt⁹
ab equabus ad pothmā.Virgili.memi-
nit & Strabo. Alter antheodonis filius
in balneā cōuersus antheodon oppidū
Idumeæ palestinæ ut scribit Pli.eiusdē
nominis oppidū boetiæ.ab Anthedōe
patre glauci.de quo Homer⁹ σοντεζα
θεην αθοη λόμα τεσβατόησαν.
Vestras:patriā uestram.nā Ino & Pale
mon thebani fuerūt.Cū matre.matuta
seu leucothea.Palemon:idē portūnus.
Amphiōa phœbeiū:citharedum.i.res
thebanas.quaꝝ auctor & cōditor āphi-
on fuit. Plectro nō degeneri.nō īferio
re laude carmīs. Et pr̄:Aeolus hypotæ Aeolus
filius sūpta uxore lipari filia æolidibus Hippotes
insulis imperauit.in hospites phuma-
nus uelis uti nautas docuit.ad eum di
uertisse Vlyxē scribit Homerus. Plini.
uero ita scribit . tertia strongyle a Lipa- Lipara
ra mille passus ad exortū solis uergēs.i
q̄ regnauit aeolus.q̄ a lipara liqdiore tā
tū flāma differt:cuius fumo q nā flatu-
ri sūt uēti i triduo pdicer̄ incolæ tradūt̄
unde æolo uētos puisse existimatū.Broteus uero meus quē oibus subselliis iā pridē ignorātiæ accusaui
& dānatū īsector.cū uerba hæc Plinii nō ītelligeret.i triduo pdiceret Incolæ tradunt̄.hō temerarius Vir-
gula aristarchi & dictatoria cēsura stati rectā scripturā expungere nō ueritus est & falsam ita supponere.
Qui nā flaturi sint uenti interdū pdicere dicūtur.nō sentis Broteu quāto errore feraris pceps.nā qd'ob-
secro miraculū eēt si incolæ interdū id pdixissent quod plæriq; nautæ sæpe faciūt quāuis strōgylem insu-
lam nō incolāt?id erat memoratu dignū stultissime qd' interdum prædicerēt hoc est qui ide ad tres dies
essent flaturi uēti.At mihi nō habes fidē neq; assentieris uerbis meis q a teipso plerūq; dissētis.audi Stra-
bonē puaricator q ante Pliniū ita scribit ex testimonio polybii.quo ex loco inqt exhalationes inchoent
& flāme & fumus ānotari.Et εστρεισ ημερασ:idest i tertiū diē qs spiratur⁹ sit uētus.tā graui iudice cō-
dēnatus de lr̄is audebis aliquid unq̄ pscribere?Hic ē unus ex ducentis & septuagita locis.In qbus tuā ca-
stigauimus ignorātiā integro opusculo.sed ut ad æolū reuertamur.hic hūit ε ξνβοωντασ filios & toti
dē filias sororesq; fratribus nupserūt ut scribit Home.ex qbus nonnullos noiat Diodorus.Illud uero mi
ror Ouidiū ī heroidibus Canacē ītroduxisse cōgrentē qd' p prīs crudelitatē sibi nō licuisset nubere Ma- Canacis
chareo fratri.Cum Homer⁹ de filiis æoli ita scribat ενθογε θυγατερασ πορεν υασιν ειναια κοι τασ. machare⁹
Soli zephiro:& solū zephirū pmisit flare æolus Vlyxi nauiganti:reliqs utre colligatis ut scri.Hōe. Pare Paretoni
toniis:ægyptiis.paretoniū ciuitas & portus īgēs.q̄dragīta fere stadioꝝ ab aliis amonia uocat̄ : ut Strabo um
scribit.a Catabathmo distat nongentis stadiis:uel ut Plinius metitur septuaginta milibus passuum. Amonia

Quamuis mouet ominis horror:quãuis ego nollẽ flere. ne id sit malũ omen metio discedẽti.tamẽ la
chrymas cohibere nõ possum. Iã cedente:cũ abibit. Quis rude:detestatio nauigatiõis in q̃ & horatius
mortalibus succenset & Propertius. demũ Claudianus quis inquit tam audaci ingenio fuit ut nauigiũ
Danaus inueniret quo mortales undis cõmitteret & pelago. Danaus quidẽ cũ in græciam ex ægypto nauigaret
Nauis primus nauẽ ostendit. Antea nõ nisi ratibus nauigabaꝰ inuentis a rege erythra in mari rubro. Iason ue
Rates ro primus longa naui nauigauit:ut Philosthephanus auctor est:& scribit Pli. Aequor rude:ignotum
Iason & intactum. Hiantes:auaros & nimiũ
cupidos. Propertius. Natura isidiãs põ
tum substrauit auaris. ut tibi succedat.
uix semel esse potest. Audax ingenii:
elocutio familiaris sylio in primis Itali
co. Nã ille sæpe ait fœlix uoti fœlix ausi
Virtus:uis inquit & temeritas gigan
tum quoꝝ pedes in uolumina draco
num desinunt:ut ait Macro. nõ maior
fuit cũ Iouẽ de cælo rapere uoluerũt q̃
eius q prim⁹ ausus est nauigare. perie
Gigantes runt aũt fulmine gigantes in macedo
nia ad Cumam quem locũ ab ardore
Phlegra postea phlegram dixerunt. quidam ta
men auctores sunt eos in cãpania cõfla
grasse. Bis duobus montibus ossa &
Olympi pelio. Olympũ anhelantem: sub pon
dere. Olympos quattuor fuisse accepi
mus. Et Strabo obseruauit:quorũ duo
sunt. Alter Idæ phrygiæ ad antandri
ora ubi sophocles Menelaũ ita Agamẽ
nonem alloquentẽ introducit. Tu hic
consistẽs ad idæam tellurẽ ex olympo
greges cogẽs i mola tibiæ sonitu. alter ĩ
mysia quem Pli. scribit mysum quoq;
dictum fuisse & iuxta olympenã ciuita
tem. Tertius in thessalia de quo nũc lo
quitur. quartus ĩ lesbo isula. & fulmina
plura. nam cum sint nouem dii qui sin
guli iaciunt fulmina ut tuscorum litte
ræ docent: Iuppiter trina iacit. sunt eñi
undecim geneꝝ. Trina aũt nã ut scribit
Plinius Supernoꝝ trium syderũ ignes
Iouis fulmina ad terram decidui fulminũ nomẽ hñt
sed maxime ex sydere quod mediũ est.
id Iouem appellant unde traditũ iouẽ
fulmina iaculari trifida & trisulca quo
niam ex tribus syderibus oriantur spe
seruii laus ciẽ trisulcã & trifidã pre se ferentia. Ser.
uero: cui⁹ utinã nulla fuisset apud plæ
rosq; grãmaticos nr̃i tp̃is auctoritas ne
ĩeptis qbusdã iterp̃tationib⁹ ĩbuti falsa aliqñ puerilia & barbara traderent more suo. inanẽ tri fidi fulmĩs
Pliades iterp̃tationẽ cõmẽtatus ẽ. Plias:pliades:ut ãtiq astrologi scri. filiæ fuerũt athlãtis:& pleiões. vii. qb⁹ p bo
etiã iter faciẽtib⁹ oriõ uim iferre uoluit. sed cũ fugisset septẽ ãnis eas isecutus ẽ. nec potuit repire. Iup. puel
Orion las miserat⁹:ĩ cælũ trãstulit ad caudã tauri:unde nõnulli eas caudã tauri appellarũt. Oriõ in cælo adhuc fu
Vergiliæ giẽtes iseq uideꝰ. nã tẽdẽtes ad occasũ subseqꝰ. Vergiliæ a nr̃is appellatæ. ꝙ post uer appareant:qđ tẽpus
Pliades quoniã initiũ nauigatiõis ẽ pliadas. nõnulli dixerũt. πλεῖν qđ ẽ nauigare. eaꝝ ex ortu æstas significaꝰ
unde occasu hiems. Tũc nubila:tũc tẽpestuosa facta ẽ cũ ante nõ eẽt. Pecus oleniũ:capellas & ædos olenios
Oleniũ intelligit sidus tẽpestuosũ. egiũ. n. oppidũ nõ ꝓcul ab oleno Arcadiæ oppido locus ẽ ubi capra aq̃ nomen
accepit Iouẽ nutriuit lacte. Alibi Papi. Et quæ Ioue prouocat oẽs olenos. Iouẽ. i. educationẽ iouis & ara
tus. diuaq; capra ioni:ut fama est hic p̃buit uber. paulopost. Olenũq; iouis uates dixere capellã. sunt autẽ
Hædi sidera in cælo in henioco siue auriga capella ĩ dextro humero:hædi in sinistro. qđ sydus Cleostenes tenedius
primus dicitur ostẽdisse. scio hyginum curiosius perscrutatum sententias antiquorum. aliter de hoc no
Orion mine scripsisse. Orion:de quo ante dictum est:ut scribit Columella:oritur. xvi. kalend. iulii. eius zona.
vi. kalend. Iusta queror:merito inqt damno audaciã nauigãdi:uel ex hoc ꝙ nauigatur⁹ est celer meus
Seruantia:obseruantia & cernẽtia. Tot timores:uectores timores appellat ob discrimina tempestatis.

Labitur:& nequeo: quamuis mouet ominis horror.
Claudere suspensos oculorum in margine fletus
Iamq; ratem terris diuisit fune soluto
Nauita:& angustum deiecit in æquora pontem
Sæuus ubi e puppi longo clamore magister
Dissipat amplexus:atq; oscula fida reuellit:
Nec longum cara licet in ceruice morari.
Attamen in terras e plæbe nouissimus omni
Ibo. nec egrediar nisi iam cedente carina.
Quis rude & abscissum miseris animãtibus æquor
Fecit iter. solidæq; pios telluris alumnos
Expulit in fluctus. pelagoq; immisit hiantes
Audax ingenii:nec enim temeraria uirtus
Illa magis. summæ gelidum quæ pelion ossæ
Iunxit. anhelantemq; iugis bis pressit olympum
Vsq; adeo ne parum lentas transire paludes
Stagnaq; & angustos summittere pontibus amnes
Imus in abruptum. gentilesq; undiq; terras
Fugimus exigua clausi trabe. & aere nudo
Inde furor uentis indignatæq; procellæ
Et cæli fremitus. & fulmina plura tonanti.
Ante rates. pigro torpebant æquora somno
Nec spumare thetis. nec spargere nubila fluctus
Audebant. uisis tumuerunt puppibus undæ
Inq; hominem surrexit hiems. tunc nubila plias
Oleniumq; pecus solito tunc peior orion
Iusta queror. fugit ecce uagas ratis acta per undas
Paulatim minor. & longe seruantia uincit
Lumina. tot gracili ligno complexa timores

Super reliquos in primis portatura est Te ce.o celer inemẽdati codices hñt quãq; sup reliquos & nostri pignus amoris nos ita cagistamus:quæq; sup reliquos te nostri pignus amoris portatura celer. Lucani ma.tyrrheni.nã ide soluebat:atq; ita sigillati & ex ordine maria noiat:per q̃ nauigaturus ẽ celer cõtẽdẽs in syriã. Nũ torua carybdis.nã ex tyrrheno siculũ igrediebat̃:ubi ĩ freto ẽ scopulus sylla & carybdis mare uorticosum ut scri.Pli.Scylla:ut acusila⁹ scribit:phorci & hecates filia.Hõerus crati matrẽ fuisse tradit.Alii phorbãtis & hecates stesicorus lamiæ.Pli.cratis fluuii:fabulæ nostræ cratis nymphæ:hæc ut Ho — Scylla

Quæque super reliquos.te nostri pignus amoris
Portatura celer.quos nunc ego pectore somnos
Quos ue queam perferre dies.quis cũcta pauenti
Nunciet.an facili te prætermiserit unda
Lucani rabida ora maris.nũ torea charybdis
Fluctuet:aut siculi propulatrix uirgo profundi
Quos tibi currenti præceps ferat adria mores
Quæ pax carpathio.quali te subuehat aura
Donis agenorei furtis blandita iuuenci
Sed merui quæstus:quid enim te castra petente
Non uel ad ignotos ibam comes impiger indos
Cimeriumq; cahos.starem prope bellica regis
Signa mei:seu tæla manu seu frena teneres
Armatis seu iura dares.operumq; tuorum
Et si non socius.certe mirator adessem
Sic quondam magno phœnix reuerendus achilli
Littus ad iliacum tymbræaq; pergama uenit
Imbellis.tumidoq; nihil iuratus atridæ:
Cur nobis ignauus amor:sed pectore fido
Nusquã abero.longisq; sequar tua carbasa uotis.
Isi phoroneis quondam stabulata sub antris
Nunc regina phari.numenq; orientis anheli
Excipe multisono puppem mareotida sistro
Ac iuuenem egregium.latius cui ductor heoa
Signa palestinasq; dedit frenare cohortes
Ipsa manu placida per limina festa sacrosq;
Duc portus.urbesq; tuas:te præside noscat
Vnde paludosi fœcunda licentia nili

merus in.xii.odisseæ scribit:monstrum fuit duodeci pedibus.sex ceruicibus totidẽq; capitib⁹.& ut ille ait.ἀντῆ λάαν πέλορ.Charybdis uero ut idẽ est auctor:scopulus ĩferior sub caprifico ter fluctus absorbet quottidie & reuomit.Stra.tñ eũ uersũ τρὶ μὲν γάρ τ' ἀνίησιν ἐπ' ἤματι τρίσ δ' ἀναροιβδεῖ ꝓbis.nõ.n.ter id accidit:ut ĩpe affirmat. — Charybdis

Fluctuet:absorbeat fluctus & reuomat te transeunte ab ripa. Mare adria.ab adria oppidulo qđ Stra.etiã docuit. Quos mo.hoc est q̃ facilem & qualẽ ꝓstet se tibi. Quæ pax:trãquillitas. Carpathio:hoc mare ĩter rhodũ & ægyptũ interiacet:ita appellatum a carpatho insula.Pli.carpathos q̃ mari nomen dedit. — Carpathium

Quali au.hoc est more syriũ: qđ demũ est ĩgressurus celer. Doris:mare. Blãdita:q̃ oli fauit. Furtis:raptui iuuẽci Iouis cõuersi in tauꝝ. Agenorei:qui rapuit filiã agenoris syrii:Herodo.eã q̃uis raptã scribat a græcis cretensibus:& abductã in cretã.Eusebius scri.eã fuisse phœnicis filiã cõpssam a Ioue nupsisse Asterio regi cretensiũ:indeq; natos Minoẽ rhodamantũ sarpedonẽ. — Europa, Asterius, Minos, Rhodamanthus, Sarpedõ

Cimeriumq; cahos:cimerii populi sunt qui frigoribus occupatas terras incolũt:quales erãt inter baias & cumas.ubi erat cõuallis:quæ neque matutino neq; uespertino tpe sole cõtegebatur.hæc Festus. Ephorus auctore Strabõe scribit cimereos habitasse subterranea domicilia iuxta baias:quæ archillas appellabãt.ibi fiebant sacra plutonia: dabãturq; ab his respõsa:atque inde faciebãt q̃stum: cum ueniebãt aduenæ aliqd audituri ducebãtur in cauernas illas:quas nec oriẽs nec occidẽs sol aspiciebat.ut scribit.Home.hi a rege deleti sunt:cũ oraculi fides paꝝ successisset ubi nã essent ambigũt nõnulli.Herodo.uicinos amazonibus scribit.sed ut puto natus est error ex uersu homeri:qui cũ scribat aduentũ Vlyxis:baias locũ nõ designauit aptis uerbis:sed tantũ dixit nauẽ lapsam eẽ ad fines oceani:ubi erat cimerioꝝ populus & urbs ĩtelligẽs apte iuxta baias:qđ in sequẽtia eodẽ libro indicãt.Papini⁹ hoc loco cimerios accipit pro remotissimis populis.Calimis cimerioꝝ meminit:in asia gẽs bello aduẽtat fortissima cimerioꝝ. Cahos:ad id alludit:q̃ ĩ obscuro hĩtabãt. — Cimerii

Mei re.celeris quẽ colo ut regẽ:exposuimus apud Iuue.& Mar. Nõ socius:qa nihil adiuuarẽ. Nihil iura.hoc est ex historia:quã Thucidides in primo scribit.Ait.n.pricipes græciæ secutos esse agamẽnonẽ nõ tam iureiurãdo addito quo obligati erãt tyndaro patri helenæ:q̃ agamẽnonis opib⁹.Idẽ scri.sophocles nã iurauerãt oẽs se uindicaturos siq̃do helene rapetur:q̃uis aũt phœnix eo iureiurãdo nõ esset additus.tñ secut⁹ ẽ Achillẽ ĩ castra.placet hoc magis q̃ ut referas ad sacratã militiã. — Græcorũ Iuramẽta

Amor ig.Cur.inqt cũ te amẽ cesso ignau⁹ & te nõ sequor. Isi pho.inemẽdati codices mõ ipsa mõ ipsi ꝓferũt.nos isi scribimus.nã iuocat Isidẽ numen ægypti:cui celerẽ cõmẽdat.hæc antea Io dicta Inachi filia fuit.& inachũ flumen bosphoꝝ dixit auctor Eusebius. Phoroneis antris:argiuis.phoroneus.ut Eusebius scri.regũ antiq̃ssimus argis regnauit filius Inachi & Niobes.Alii niobẽ fuisse filiã affirmãt.prius iudicia & leges cõscripsit. Hui⁹ filii fuerũt Io & spartus:q spartã a suo noĩe cõdidit. Stabulata:cũ erat bos. Puppẽ ma.nauẽ alexãdrinã q̃ uehit̃ meti⁹. — Phoroneus, Niobe, Io, Spartus

Sistro mul.ex epitheto potes redarguere seruiũ male ĩterꝓtantẽ sistrũ apud Vir.nã nõ tuba erat nec spũ sonũ ædebat sed iactatiõe cõcussum resonabat multis crepitaculis pendẽtib⁹ idcirco multisono ait:Propertius idẽ ferme. Fœcũda li.doce inqt eũ res mirãdas ægypti in primis q̃re tñ inũdet nilus qđ q̃uis expli — Sistrum

care conatus sit Herodotus Diodorus pertratauerit.indagauerit Lucanus. tamen adhuc in ambiguo
est tres causas affert Herodotus inundationis quas refellit.hæ sunt.uel quia ethesiæ uenti contra flumi
nis impetũ flant:retardantq; cursum:& aquas tumescere cogũt.uel ꝙ ad eius fontes niues liquefactæ flu
uium augẽt:uel ꝙ fluit ex oceano.cuius æstu ipse quoq; æstuat.aliã naturalem affert cãm:quã pluribus
Sais.i.pal las — uerbis ꝓbare cõtendit.eã illic requires. Vada desidant:cecropio luto.sais lingua ægyptia:ut Lycophro
nis interpræs scribit.palladẽ significat.inde uersum ꝓpertii mendosum:ita castigauimus. mercurio sais
fertur hebeidos undis. Virgineum primo
composuisse latus.unde ostium unũ nili sai
ticum est dictum.quoniã sais.i.palas illic co
leretur. Strabo ita scribit. Taniticũ ostiũ est
nili:quod nõnulli saiticum uocant.inde ad
pelusiacum ostium sunt lacus & paludes cõ
tinuæ.petit igit᷑ Papinius ut isis doceat me
tium quare nili ostiũ stagnat paludibus &
luto cecropio.i.saitico:ubi pallas cecropia &
attica colit᷑.dic inquit cur inũdet nilus & ali
bi faciat paludes ad ostium saicum.s.coerce
at.nã uero permittit refluere aquas nili: sed
in paludes cõuertit stagna lacubus & palu
dibus obsita. Luto cecro. palladio & saiti
co. Lasciuiat: de canopo ante diximus &
impudentia lasciuientium ad ea sacra homi
num. Terapnei: lacedæmonii nã a cano
po menelai lacedæmonii gubernatore no
men accepit. Cur inuida memphis:doce
Mẽphis — inquit cur memphis inuideat.Memphis apidis templum habuit Veneris phanũ:quod alii Iunæ puta
runt pyramides duas inter miracula.regia erat regum ægypti: inuidere uidebatur:quoniã memphitici
non permittebant apim bouẽ quem ægyptus adorabat certos annos excedere.nã in fonte sacerdotum
Apis — demersum necabãt.Aliumq; ad mẽphim ducebant in æde uulcani tunc a mulieribus tantum uideri fas
erat:quæ sublatis uestibus fœmora rasa ostenderẽt:deinceps nõ licebat hisdem spectare: hæc ex Diodo.
Plinio Strabone & Herodoto. Videbãtur igitur inuidere gloriæ apidis mẽphiti: & cum eũ ab omnibus
Charon — adoratum diutius uiuere nõ permitteret.id scribit Pli. Cur letheus ianitor:de charonta & rep̄sentati
one inferoꝝ intelligit quã ægiptii in funeribus ædunt.adest enim magister cimbæ:ut diximus:quẽ sua
lingua carontem appellant.cui dato obulo cadauer tradunt traiiciẽdum ultra acherusiam paludem.na
Vari — uis appellatur. Vari græce epiuathra ubi hæc agũtur sunt statuæ Hecates cocythi letheis iuxta quas est
Epiua thra — statua iusticiæ.Diodorus auctor.doce inquit isi metiũ quare caron sit in ægypto & ista inferoꝝ repræsen
tatio. Seruet aras pharias:idest manet ad aras ægyptias. Cur æquẽt:doce etiã quare pari in honore
ægyptio rum — habeantur animalia & dii.nã ægyptii cõmuniter colebant bouem. Canẽ felem accipitrem ibin lepidotũ
piscem osyrinicum saite & thebani.ouem latũ piscem lato politani atq; alia præterea:& scarabeũ nõnulli.
animalia — Causa fuit uel ꝙ dii olim cum pauci essent hominũ impietatẽ timentes in ea se uerterũt animalia.uel ꝙ
his insignibus usi sint ægyptii aduersus finitimos in terrorẽ:quæ uictores coluerunt. uel ad utilitatem
quam singula præbẽt mortalibus.Diodorus scribit. Prosternat:nã moriturus phœnix facto rogo ex
Phœnix — uariis odoramementis cõcussu alaꝝ incendit.nascitur uermiculus ex cineribus:uñ alter phœnix crescit:
qui primũ reddit iuxta phœnici mortuæ:defertq; totũ nidum in pancaiam ad solis urbẽ:eamq; in ara col
locat.Manilius docuit.repetit Plini. Viuax.nã ut Manilius auctor est:uiuit annis sexcẽtis sexaginta.&
Apis — cum huius alitis uita magni anni fit cõuersio. Apis adoratus:de hoc historiã multis uersibus scribit He
rodotus.Diodorus.Plinius uero ex Herodoto ita tradit in octauo naturalis historiæ.Bos in ægypto ẽt
numinis uice colitur apin uocãt.& paulopost:mersumq; in sacerdotiũ fontẽ enecãt:quæsituri luctum &
alium quẽ substituãt:& donec inuenerit mœrent derasis ẽt capitibus.nec tñ unquã diu petitur. inuentũ
deducitur in tẽplum a sacerdotibus mẽphim.plura illic leges. Quos agros dignetur: idest quã partẽ
ægypti incolat apis. Trepidis pastoribus.nã non sperant alium priore extincto: Luctuq; & mœrore eũ
quærunt.Ad manes emathios.ad tumulũ alexandri:qui est alexandriæ.nã in urbe alexandria circuitus
Alexãdri — quidã erat in quo regũ sepultura erat & alexandri.nã Ptolæmeus lai filius Alexandri corpus perdice ab
sepulchꝝ — stulit:qui ex babylone deferebat:detulitq; alexãdriã:eiq; parentauit: Prius in aureo alueolo:quẽ coccas
uitreo supposito rapuit:ut ante diximus. Duc ad manes emathios.i.in alexandriam:ubi est corpus ale
xandri emathii seu macædonici. Cõditor urbis:nam alexander alexandriã condidit dinarcho archite
cto opus designante:quod Vitruuius quoq; scribit. Anguiferamque domũ:duc inquit o Isi metium
etiam necropolim:ubi anguibus extincta cleopatra e blando ueneno.locus distat ab alexãdria. xxx.sta
diis.ubi Cleopatra uel aspidis morsu quod Plutarchus refert:uel delubitorio ueneno.quod Strabo tra
dit ex quorundam sententia se necauit in uinculis. Actias: patronymicum affectatum pro Cleopatra
quæ.ad.actium uicta fuerat. Cathenas ausonias:nã se interfecit:ne in potestatẽ augusti ueniret cathe
nas dixit.quoniam regum uincula erant cathenæ e collo pendentes cum ducebantur in triumphum.

Cur uada desidant. & ripa coerceat undas
Cecropio stagnata luto. cur inuida memphis
Cur ue terapnei lasciuiat ora canopi
Cur seruet pharias letheus ianitor aras
Vilia cur magnos æquent animalia diuos.
Quæ sibi præsternat uiuax altaria phœnix
Quos dignetur agros:aut quo se gurgite nili
Mergat adoratus trepidis pastoribus apis.
Duc & ad emathios manes ubi belliger urbis
Conditor hyblæo perfusus nectare durat
Anguiferamq; domũ. blando quæ mersa ueneno
Actias ausonias fugit cleopatra catenas.

Vsq; & in assyrias sedes:hoc emysticbion mendosum est in aliis codicibus.sed in his elemētis ita scriptum:ut in has syllabas possit coagmentari.nam ita in illis legitur.Vsq; ad masurias sedes.In masuriam autem quæ nusq̄ est nō mittebatur:sed in assyriā.ppterea leges.usq; & in assyrias sedes. Nec nouus hospes erit.inuit eū ante in syria fuisse:præfectū cohortis. Hic:in assyria. Maioris claui:cū bis latū clauum sumpsisset. Iam tamen:etiā ea ætate. Præuertere:ante ire & cohibere. Damnare:uincere:superare. Sagittas eoas:assyrias.Iaculo suo. Ergo erit.ex affectu hoc legendū. Alias auras:quæ te reddunt.

Vsq; & in assyrias sedes.mandataq; castra
Prosequere & marti iuuenem dea trade latino
Nec nouus hospes erit puer hic sudauit in armis
Notus adhuc tantum maioris munere claui
Iam tamen & turmas facili præuertere gyro
Fortis:& eoas iaculo damnare sagittas:
Ergo erit ille dies qua te maiora daturus
Cæsar ab emerito iubeat discedere bello
At nos hoc iterum stantes in littore uastos:
Cernemus fluctus:aliasq; rogabimus auras.
Otum quantus ego.aut quanta uotiua mouebo
Plectra lyra.cum me magna ceruice ligatum
Attolles humeris.atq; in mea pectora primum
Incumbes e puppe nouus:seruataq; reddes
Colloquia.inq; uicem medios narrabimus ānos:
Tu rapidum euphratem & regia bactra:sacrasq;
Antiquæ babylonis opes:& zeugma latinæ
Pacis iter.qua dulce nemus florentis idumes
Qua preciosa tyros rubeat qua purpura succo
Sidoniis iterata uadis.ubi germine primum
Candida fœlices sudent opobalsama uirgæ.
Ast ego deuictis dederim quæ busta pelasgis
Quæue laboratas claudat mihi pagina thebas.

Quantos ego:o quantus inquit assurgā carmine. Quanta lyra:q̄ grandi & sublimi carmine. Nouus e puppe.uix egressus e naui. Bactra:narrabis iquit & describes loca in quib⁹ fueris.Bactri populi quorum zariastes oppidum est.idem postea bactrū dictum a flumine.Plinius auctor. Zeugma a seleucia syriæ ad nostrum littus distat centum uigintiduorum passuum millibus.oppidum ita appellatum:quoniam Alexander ibi pontem in eufratem iunxerit.nam ζεύγνυμι græce:latinæ significat iūgo:qd' Plini.xxxiiii. naturalis historiæ his uerbis ostendit.fuerunt quidā & religione quadā id fieri.& extare ferream cathenā apud euphratem amnem in urbe:quæ Zeugma appellatur:qua Alexander magnus ibi iniunxerit pontē.cuius annullos qui refecti sunt rubigine infestari. Carentibus ea priorib⁹. Iter latinæ pacis:nā ea loca arma Romana pacata reddiderant. Nemus idumes: palmas intelligit:de quibus alibi diximus. Iterata:purpuram dibapham intelligit: idest bis tinctam:quæ gratior erat.Plinius. huic successit dibapha tyria quæ i libras denariis mille non poterat emi.hac lentulus spiter ædilis curulis prim⁹ in prætexta usus improbabatur.uerba hæc accepit Plinius ex nepote Cornelio qui diui Augusti principatu obiit. Vbi opobalsama:idest in iudea.Plini.sed omnibus odoribus præfertur balsamum uni terrarum iudeæ concessum:quondam in duobus tantum hortis utroque regio altero.xx.iugerum:altero pauciorum,paulopost:succus plaga arboris manat:quem opobalsamum uocant.id autem significat succū balsami.οπος enim est succus. Ast ego:quasi resipiscens a desiderio amici abeuntis:inuicem se narraturum promittit:cum redierit:rationem suæ thebaidis achilleidis:quo opera tunc perfecerit. Ast ego:scilicet narrabo. Quæ busta dederim:idest quem finem imposuerim achilleidi meæ.

Bactri

Zariastes

Zeugma

Dibapha

Balsamū

Opobalsamum

Lachrymæ Hetrusi.

Svmma deum pietas cuius gratissima cælo
Rara prophanatas inspectant numina terras
Huc uittata comā.niueoq; insignis amictu
Qualis adhuc præsens:nullaq; expulsa nocentū
Fraude:rudes populos.atq; aurea regna colebas
Mitibus exequiis ades & lugentis hetrusci

Domitius Augustino.

Claudius hetruscus Augustine smyrneus seruili conditione Romam translatus in imperatorum aula seruiuit:Tiberio primum:a quo libertate est donatus mox in aula calligulæ mā sit & Claudii qui successit & Neronis a Domitiano in exilium missus:cum in re ærarii administranda leni quodam errore lapsus esset:lachrymis & pietate filii reditu impetrato reuocatus.est Martialis.Quantū sollicito fortuna parentis hetrusco.paulopost:nam tu missa tua reuocasti fulmina dextra:cum ad nonagesimū quoq; annum peruenisset:mortuus illatus est tumulo uxoris.defletus mira pietate filii:quam & hac sylua ornat Papi.& eo epigrāmate Mar.Hic iacet ille senex augusta notus in aula.accōmodat autem ad lachrymas filii.poetæ est inuocatio.nam pietatis numen citat:quā summam deoꝝ nuncupat.cuius numina sunt gratissima cælo. Pietas:diis cara est. Rara:ægregia & præclara. Inspectant terras:sed non habitant. Rudes populos:inscios fraudum.patet est etiam senex.

Claudius hetrusc⁹

Procul hinc:ex ritu arcet a tam piis sacris
qui impii fuerunt in parentes. Ad flumi-
Lethe na lethea:lethe fluuius inferorū. lethe item
fluuius in hispania:quem antea lineam ap-
pellabant.huius meminit Strabo:addita eti
am historia cur lethe appellatur.Sylius car-
mini inseruit. Letheus præterea fluuius in
Elisii asia iuxta magnesiam labitur. Domus ely
sia: elysios putat Strabo in ultima hispania
esse.mala interp̄tatione uersus homerici.nā
Homerus ulyxem scribit peruenisse eū in
locum:ubi necromantiam fecerit.ut ante di
ximus:ait Vlyxes se uenisse ad fines ocea-
ni:atq; illic peregisse sacra:ide quicqd de in-
feria de carre ille narrat transtulit aliquādo
Strabo & nōnulli alii ad ultimā hispaniam:
quia illic sit finis oceani : sed tn̄ uersus Ho-
meri indicat intelligēdum de baiis & locis
proximis.nam alestrigonibus quos ad Ca-
ietam fuisse planū est. nauigauit circeos ad
circen:deinde uno die:ut ait:peruenit eum
in locum ubi sacra peregit:quod non potu-
isset si ad ultima hispaniæ fuisset nauigan-
dum:itaq; iterpretemur uerba Homeri ubi
ait fines oceani ut dicas fines maris tyrrhe-
ni.Nam oceanū dixit simpliciter pro mari.
Elisii elysios aūt suspicati sunt alii:quod nec Stra-
bo inficiatur esse in īsulis fortunatis in ocea
no:de quibus multa scribit Pli. & eas se no-
uisse testatur Strabo:alii in circulo lunæ ani
mas piorum habitare dixerūt.poetæ simpli
citer apud iferos in priuato secessu. Lucos
pallentes:nam sole fruuntur quali nos.So-
lemque suum sua sydera norunt. Mino-
ris:scilicet lucis. Domini:plutonis. Ma-
ctes:hinc orditur carmen in inferias hetrus-
ci. Munera nō arsuta: æternitatem carmi
nis pollicetur & sibi portendit. Me mon-
strante:testimonio mei carminis. Flere pa
rentem:& hic & antea īdicauit syluam . quā
composuit in epicediō funeris paterni esse
multis diebus elaboratam & uix tandē ædi
tam:cū hic se patrē fleuisse dicat : & in quin-
to tandem eam syluam collocauerit. Ille
dies:quo scilicet ego duxi patrē. Suadet:
hortatur & docet. Tuli quæstus:ego īquit
iisdem lachrymis agitatus sum. Non tibi:
auersio est ad patrem mortuum: quem lau-
daturus diluit primū quod maxime obsta-
bat.Nam seruus fuerat:quam ignominiam
multis exemplis & rationibus Papinius le-
uare nititur. Fortuna: in qua uersatus est
apud impatores te satis illustrauit:q̄uis splē
dore generis careres. Culpam parentum:
detrimētum natalium tuorum: sed quibus
imperatores. Crescit: magnus est.

Cerne pios fletus:laudataq; lumina terge
Nam quis inexpleto rumpentem pectora quæstu
Complexumq; rogos incumbentemq; fauillis
Aspiciens.non aut primæuæ funera plangi
Coniugis aut nati modo pubescentia credat
Ora rapi flammis?pater est qui fletur adeste
Diiq; hoīesq; sacris.procul hic procul ite nocētes
Si cui corde nefas tacitum.fessiq; senectus
Longa patris.si quis pulsatæ conscius unq̄
Matris & inferna rigidum timet æacon urna
Insontes castosq; uoco.tenet ecce seniles
Leniter implicitos uultus:sanctamq; parentis
Canitiem spargit lachrymis animæq; supremum
Frigus amat:celeris genitoris filius annos
(Mira fides)nigrasq; putat properasse sorores
Exultent placidi lethea ad flumina manes
Elysiæ gaudete domus.date serta per aras
Festaq; pallentes hilarent altaria lucos
Fœlix & nimium.fœlix plorataq; nato
Vmbra uenit.longe furiarum sibila:longe
Tergeminus custos.penitus uia longa patescat
Manibus egregiis eat horrendumq; silentis
Accedat domini solium.gratesq; supremas
Perferat & totidem iuueni roget anxius annos.
Macte pio gemitu dabimus solatia dignis
Luctibus æternasq; ultro sacrabimus umbris
Inferias hetrusce senis.tu largus eoa.
Germina tu messes cilicumque arabūque superbis
Merge rogis.ferat ignis opes.hæredis & alto
Aggere missuri nitido pia nubila cælo:
Stipentur cineres.nos non arsura feremus
Munera.uenturosque tuus durabit in annos
Me mōstrante dolor.neque eni mihi flere parētē
Ignotum.similis gemui proiectus ad ignem
Ille mihi tua damna dies compescere cantu
Suadet.& ipse tuli quos nunc tibi cōfero questus.
Non tibi clara quidem senior placidissime gentis
Linea:nec proauis demissum stemma.sed ingens
Suppleuit fortuna genus:culpamque parentum
Occuluit.neque enim dominos de plæbe tulisti
Sed quibus occasus pariter famulantur & ortus
Nec pudor iste tibi.quid enim terrisque poloque
Parendi sine lege manet?uice cuncta geruntur
Alternisque premunt propriis sub regibus:omnis
Terra:premit fœlix regum diademata roma.
Hanc ducibus frenare datum.mox crescit in illos

Legem:feruiendi. Et uaga:luna quæ uidetur uagari arbitrio fuo.& tamen feruit.nam plenilunium
non fit.nec ipfa poteft implere orbem fuũ iminutũ:nifi certa tempoꝶ lege:cui feruit. Regis eurifthei:
de quo ante dictum eft. Fiftula phœbi:nec puduit phœbum fumere fiftulam more paftorũ:& cufto-
dire armenta regis Admeti in theffalia.Cui feruiebat ad amphrifum. Sed neq;:eum laudat a patria: ꝙ
q̃uis feruus effet:tamen nõ uenerit ex barbaris ex dacis.Getis:cappadocibus unde alii ferui mitti folẽt:
fed ex fmyrna oppido nobiliffimo Ioniæ.Smyrna.oppidum ioniæ.ephefi aliquando fmyrnei dicti funt Smyrna

Imperium fuperis.fed habent & numina legem
Seruit & aftrorum uelox chorus.& uaga feruit
Luna.nec iniuffæ totiens redit orbita lucis
Et modo fi fas eft æquare iacentia fummis
Pertulit & fæui tirynthius horrida regis
Pacta.nec erubuit famulantis fiftula phœbi
Sed neque barbaricis latio tranfmiffus ab oris:
Smyrna tibi gentile folum.potufq; uerendo
Fonte meles.hermiq; uadum quo lydius intrat
Bacchus & aurato reficit fua cornua limo.
Læta dehinc feries.uariifq; ex ordine curis
Auctus honos.fempq; gradu ꝓpe numina.femp
Cæfareum coluiffe latus:facrifq; deorum
Arcanis hærere datum:tybereia primum
Aula tibi.uix dum ora noua mutante iuuenta
Panditur.hic annis multa fuper indole uictis
Libertas oblata uenit.nec proximus hæres
Immitis.q̃q̃ & furiis agitatus abegit
Hunc & in arctoas tenuis comes ufque pruinas
Terribilem effatu paffus uifuq; tyrannum
Immanẽq; fuis.ut qui metuenda ferarum
Corda domãt:merfafq; iubent iã fanguine tacto
Reddere ab ore manus.& nulla uiuere præda:
Præcipuos fed enim merito furrexit in arcus
Nondum ftelligerum fenior demiffus in axem
Claudius.& longo tranfmittit habere nepoti
Quis fuperos metuens.pariter tot tẽpla tot aras.
Promeruiffe datur:fummi iouis aliger arcas
Nuncius:imbrifera potitur thaumantide iuno
Stat celer obfequio iuffa ad neptũnia triton
Tu totiens mutata ducum iuga rite tulifti
Integer.inq; omni fœlix tua cymba profundo
Iamq; piam lux alta domum.præcelfaq; toto
Intrauit fortuna gradu.iam creditur uni

a Calino poeta in oratiõe ad iouem.ephefi
ꝑterea erat locus appellatus fmyrna. ut He-
ponax poeta oftẽdit.Homerus fmyrnã nuſ
q̃ nominauit:q̃uis effet patria.cum tamẽ mi
letum.famon.tenedũ nominauerit.a fmyr
na amazone illic fepulta dicit̃.meles in pro Meles
ximo oritur.ut ante eft dictum. nec hũc no-
minauit Homerus:ut pactolum: cum tamẽ
nominauerit hermũ & hyalum eiufdem re-
gionis. Verendo fonte.In laudẽ Homeri
hoc dicit. Quo lydi⁹intrat bacchus.thmo Tmolus
lus.ante timolus dicebatur utrunq; in ufu Timolus
apud poetas Ouidium & Sylium.mons ly
diæ uitibus cõfitus:& uini generofitate no-
biliffimus.inde etiam labitur pactolus:apte Pactolus
poeta ut carmen uariet ait bacchum defcen
dere in hermũ fluuium:ut ibi aurea cornua
illius ramentis.Megafthenes fidẽ habet re-
bus geftis Herculis & bacchi:fed paucos ha
bet affertores.erat hoftenes ea putat fabulo
fa.Bacchus certe apud euripidem in tragœ
dia:quæ infcribitur bacche:cum peragratio
nem fuã iactat ita ait. aurifera adiui & culta
lydorũ loca.nã in lydia quoq; eius facra per-
agebãtur. Sua cornua.Diodorus hæc fcri
bit.funt qui Hãmonem affirmẽt natura in Hammõ
utroq; tempore parua habuiffe cornua.ꝑpte
rea filium eius Dionyfium eodẽ fuiffe afpe Dionyfii
ctu:pofterifq; traditum deum hunc cornua cornua
geftaffe. Proximus hæres.Caligula.qui ti
berio fucceffit. Agitatus furiis:nã fiue po
culo amatorio cefoniæ:quod ip̃e ueritus eft
& credi uoluit Iuuenalis fiue nature feritate
quod tiberi⁹ cognouit in puero furore quo
dam percitus rempublicã uexauit. Demiſ
fus in axem:cum nondũ in cælum defcen-
diffet:qua figurata urbanitate Iuue.quoq;
ufus eft de eodem:in cælũ defcẽdere iuffus.
Seneca pofteaq̃ Claudius in cælum defcen
dit. Nepoti neroni. In arctoas.i.germani
nas.nam cum in umbria eẽt Caius pꝛiceps:
repẽte impetum cœpit expeditionis ducen
dæ in germaniã.quo contendit delectu acer
biffime habito:ubi & plurimos cẽturiones
primipilis priuauit:cõmoda & merita mili
tiæ ad fexcentorum fummã ademit.de legi
onibus trucidandis cogitauit: idcirco Papi
nius ait caligulam illic potiffimũ fuiffe im-
manem fuis. Quis fuperos:legatur interrogatiue.Quis eft inquit deorum minifter:qui tot diis
operam unquã præftiterit:& pariter fatiffecerit quot tu imperatoribus:nam deorũ miniftri fingulis fer-
uiunt.tu de multis imperatoribus bene meritus es. Qui metuens fuperos:ideft qui feruiens fupe-
ris. Datur:dicitur. Oftenditur:nominatur. Promeruiffe:officiis fibi deuinxiffe. Tot tẽpla.tot
aras. Tot uarios deos:quot fcilicet tu imperatores. Arcas.Mercurius inquit feruit ioui nõ pluribus. Iris
Iuno potitur:iuno fola utitur miniftra. Thaumantide:ideft iri:quæ qm̃ cũ ad miratione quadã orit̃ Thaumã
ut fcribit Macrobius & Cice.dicta eft thaumãtis fili.nã θαῦμα fignificat miraculum. Tu:tu uero. To tis
tiens:quater. Integer:illefus. Iamq; piã.fub Domitiano & impenfarũ & reddituũ rationes feruabat. Thauma

Digestus:dispositio & distributio. Impendia.nō impensæ.sed tributa quæ ipendit totus mundus.
Hispanie — Quicqd eiectat iberia.nā in hispania cū multis rebus abūdaret:metallis in primis erat plenissima.nā
Metalla — ut Strabo scribit:auꝝ.argentū.es.ferꝝ nusquā terraꝝ.neq3 tantū.neq3 tam ꝓbatū generari ad tyberii usq3
dalmatiæ — tēpora cōpertū est. Quod nitet mōte dalmatico.auꝝ significat qđ e dalmatia mittebat̃ de quo nos an̄
Aurum — diximus:& Pli.ita scribit:ut inueniatur aliqñ in summa tellure ꝓtinus rara fœlicitate ut nuper in dalma
tia principatu Neronis singulis diebus ēt quinquagenas libras fundēs:cū iam inuentū est in summo cespite.Martia.in dalmalmatā. fœlix auriferæ
colonæ terræ. Area nili.annonā ēt ex nilo
& ex ægypto seruabat.lōga est perifrasis Au
gustine ut uides:qua poeta ābitiose descri
bit munus Claudii hetrusci.id qđ eēt nō ex
plicat suo noīe:uidet̃ qdem ꝑfectū ærarii de
signare.Ego uero suspicor Claudiū hetrus
Dispensator — cum fuisse dispensatorē.nā dispensator e ser
uis eligebatur.claudius āt hetruscus seruili
erat cōditiōe.Cornelius tacitus.Galbæ cor
pus diu neglectum:& licētia tenebraꝝ pluri
mis ludibriis uexatū dispēsator argi⁹ e prio
ribus seruis humili sepultura in priuatis ei⁹
hortis cōtexit.Pli.xxxiii.naturalis historiæ
nostra ætas fortior fuit claudii pricipatu:ser
uus eius ciriassilāus noīe rotundus dispēsa
tor hispaniæ citerioris.plura dixius in Iuue.
cōmentariis eo loco.ꝑlia q̄ta.illic. dispēsato
re uidebis armigero.ītelligamus igit̃ hetru
scū fuisse dispensatorē. Scrutator mersus.
Vniones — uniōes & margaritas significat. quæ ab uri
nantibus colligūtur:indicus maxīe has mit
tit oceanus circa arabiā ī ꝑsico sinu maris ru
Margarita — bri.Margaritæ aūt grādioris:ꝑsertim iugur
tino bello uniones appellari cæptæ sunt. ut
Heli.stilo ꝓdit.Fenestella per errorē tradidit
minutas & uiles cœpisse circa syllana tēpora

Sanctarum digestus opum.partæq3 per omnes
Diuitiæ populos:magniq3 impendia mundi.
Quicquid ab auriferis eiectat iberia fossis
Dalmatico quod mōte nitet. quod messibus afris
Verritur:æstiferi quicquid terit area nili
Quodq3 legit mersus pelagi scrutator eoi
Et lacedæmonii pecuaria culta galesi
Perspicuæq3 niues massyllaq3 robora & indi
Dentis honos uni parent commissa ministro
Quæ boreas.quæq3 eurus atrox q̄ nubilus auster
Inuehit:hibernos citius numeraueris imbres.
Syluarumq3 comas.uigilis te animiq3 sagacis
Exitus euoluit quantum romana sub omni
Pila die.quantumq3 tribus.quid templa.quid alti
Vndarum cursus.quid propugnacula poscant
Aequoris.aut longe series porrecta uiarum
Quod domuū celsis niteat laquearibus aurū
Quæ diuū in uultus igni formanda liquescat
Massa quid ausoniæ scriptū crepet igne monetæ

Pecuaria.lanas tarētinas ītelligit.de qbus
cristallus — alibi plura. Perspicuæq3 niues:uasa cristallina ītelligit.de qbus hæc Pli.cōtraria huic causa cristallū facit
gelu uehemētiore cōcreto.nec alibi certe reperit̃:q̄ ubi maximæ hibernæ niues rigent:Idcirco Papi.ait.
Perspicuæq3 niues:idest uasa cristallina ꝑspicua & ꝑlucida:quæ e niuibus cōstant & glacie paulo post.
Idē glaciēq3 esse certū est.materfamilias trullā cristallinā emit sestertius centū & qnquaginta.Nero accex
pto nūcio ex gallia reꝝ aduersaꝝ duos cyphos cristallinos:quos forte in mēsa hēbat:Illisos terræ fregit.
Citreæ mensæ — ne se mortuo sæculū his frueret̃ tantū luxū inesse cristallo putabat. Massyllaq3 robora:mēsas citreas ītel
ligit:quæ ex citro arbore fiebāt.Magno īpendio.finitimi aūt sunt massylli populi eius arboris syluæ. de
citreaꝝ mensaꝝ insania & luxu multa in cōmētariis Martia.recitauimus.plura legere potes in.xiii. natu
ralis historiæ Plinii.sustinebātur aūt pedibus formatis ex ebore & dētibus elephātoꝝ:inde illa Pliniana
indignatio:qđ eodē ebore & uultus deoꝝ formētur & spectent̃ mēsaꝝ pedes. Honos dētis indi:idest
eburnei pedes mēsaꝝ:& elephāti indi dēte. Patēt cōmissa:stant & apta sunt.eius arbitrio numeraueris
citius:qua opes:quæ ad claudii dispēsationē & custodiā ꝑferunt̃. Vigilis te:hactenus de redditibus Pa
pi.locutus est. Iam laborē:curā & prudētiā hetrusci laudat in his distribuēdis pro rōne ipēsaꝝ. Exitus:
impēsæ faciēdæ. Euoluit:uersat & angit.cū curæ tibi sit quicqd uel militiæ uel in urbanis ædificiis īstau
rādis:īpendendū est. Quātū romana pila.i.romani milites postulēt. Sub oī:in oī parte orbis. Quātū
tribus:& quātū populus romanus:qui in tribus diuisus est poscat & uelit.nā ei sæpe dādū est donatiū:&
cōgratiū ab īperatore.cui tu pecuniā subministras ex dispēsatione tua o hetrusce. Quid cursus alti un
daꝝ.i.quantū īpēdendū sit purgādis alueis tiberis & alioꝝ fluuioꝝ. Quid ꝓpugnacula æquoris:id por
tus faciēdi & instaurādi. Quod auꝝ niteat laquearibus domuū:mēdosi codices nō dñi:sed domum ha
bent.qđ cum legi nō possit renitēti syllaba.nos scripsimus dñi. ut dicat tu cogitas q̄tum auꝝ impēdēdū
sit laquearibus domini & īperatoris aurādis.nā Domitianus cū alias cōdidit:tum cœnationē illā qua mi
cam appellarūt aureā:de qua Mat.Mica uocor.eiusdē meminit eusebius:q̄uis non in oībus illius codici
bus idē legatur. Series uiaꝝ:Viæ longo tractu sternēdæ.Strauit aūt Domitianus.cum uiā Domitianā
a suo noīe quæ a latere appiæ in campanū littus ducebat:tū appiā:ꝑfecto Macro. Quæ massa:& q̄tum
Aes signatum — impēdendū sit pro statuis deoꝝ instaurādis. Quid crepet igne:dū cōflatur a fabro. Scriptum: percu
sum & signatū. Monetæ ausoniæ:signatū in flauios nūmos & numismata romana.Qui primus ex au
Argentū signatū — ro denariū signauit latet auctore incerto.Seruius quidē rex æs primus signauit.argentum uero signatū
est anno urbis quingentesimo octogesimoquinto Fabio consule annis.v.ante primū bellum punicum.

Hinc tibi rara quies:cũ habeas redditũũ & ĩpensa℞ curã raro q̃escis. Nunq̃ læsa cura:mẽdosus codex hẽt celsa.nos læsa scribimus:nũq̃ inqt obruis curã mero. Sed iura tñ:in tãtis inqt laborib⁹ cogitasti.tñ de uxore ducẽda nõ magis tuæ uoluptatis cã q̃ ut ꝓcreares cliẽtes ĩperatori. Hetruscæ:nomen uxoris. Cũ prima amẽtia:Frater inqt hetruscæ cõsul fuit prĩo bello:qđ Domitia.gessit aduersus dacos: in quo Appius sabinus cõsularis oppssus est.nã bis de dacis triũphũ ægit Domitian⁹post uaria ꝑlia. Quicqđ cessatũ.qcqd defuit nobilitatis a genero paterno:materni generis nobilitas reddidit & suppleuit.Latus

Nunc tibi rara quies:animoq́ȝ exclusa uoluptas
Exiguæq́ȝ dapes:& nunquam læsa profundo
Cura mero.sed iura tamen genialia cordi
Et mentem uincire toris.& iungere festa
Connubia:& fidos domino genuisse clientes
Quis sublime genus.formamq́ȝ ĩsignis hetruscæ
Nesciat?haud quãquã proprio mihi cognita uisu
Sed decus eximium formæ par reddit imago
Vultibus & similis natorum gratia monstrat
Nec uulgare genus.fasces summamq́ȝ curulem
Frater & ausonios enses.mandataq́ȝ fidus
Signa tulit.cum prima truces amentia dacos
Impulit.& magno gens est damnata triumpho
Sic quicquid patrio cessatum est sanguine mater
Reddidit.obscurumq́ȝ latus clarescere uidit
Connubio gauisa domus.nec pignora longe
Quippe bis ad partus uenit lucina.manuq́ȝ
Ipsa leui grauidos tetigit fœcunda labores.
Fœlix o si longa dies.si cernere uultus
Natorum.uiridisq́ȝ genas tibi iusta dedissent
Stamina.sed media cecidere abrupta iuuenta
Gaudia.florentesq́ȝ manu scidit atropos annos
Qualia pallentes declinant lilia culmos
Pubentesq́ȝ rosæ primos moriuntur ad austros
Aut ubi uerna nouis expirat purpura pratis
Illa sagittiferi circumuolitastis amores
Funera maternoq́ȝ rogos unxistis amomo
Nec modus aut pænis:laceris aut crinibus ignem
Spargere.collectæq́ȝ pyram struxere pharetræ
Quas tunc inferias aut quæ lamenta dedisses
Maternis hetruscæ rogis.qui funera patris
Haud matura putas.atq́ȝ hos pius ingemis annos
Illum & qui nutu superas.nunc temperat arces
Progeniem claram terris partitus & astris
Lætus idumæi donauit honore triumphi
Dignatusq́ȝ loco uictricis & ordine pompæ
Non uetuit.tenuesq́ȝ nihil minuere parentes
Atq́ȝ idem in cuneos populos cum duxit equestres
Mutauitq́ȝ genus.leuæq́ȝ ignobile ferrum

obscu℞.lineã paterni generis humilẽ. Nec pig.lon.nec diu cũcta est ad pariẽdũ. Venit lucina:bis Hetrusca pepit fauẽte lucina:q̃ af fuit pariẽti. Lucina:Diana cognomiata:ꝙ Lucina
lucẽ nascẽtibus ĩfantibus ꝑbeat:qua de cã & mulieres supcilia ei dicata putant: ut Varro tradit:qm̃ ĩde lux ad oculos defluit.Pli.uero.xvi.nat.historiæ.a luco lucinã cognominatã tradit priorẽ nois cãm. Festus.Macro.ꝑterca multi.Aegeria quoq́ȝ colebat̃ a mulie Aegeria
ribus:ut Fe.tradit ꝙ eã opitulari credebant partui egerẽdo. Purpura uer.i.uiola purpurea:Columella in hortis: q̃ frõdens purpurat auro ponat̃ uiola.Pli.ion noiatã a græcis dicit.uñ iantinæ uestes:qđ Broteus non intelligẽs: iacinthinas scripsit pro iantinas: Ianthinæ
hõ ignorãtia ĩpudẽtissimus temeritate ꝑdi- uestes
tissimus ricarius tanti auctoris natus: nulla alia de cã:nisi ut mihi pila eẽt & ludicrũ. Florẽtes ãnos:Idẽ Mar.Occidit illa prior uiridi fraudata iuuẽta.hic ꝓpe ter senas uixit olimpiadas. Hos ãnos:patrẽ ꝓpe nonagenariũ mortuũ. Ille & qui insequẽtes uersus obscuros & ĩplicitos.in hũc tãdẽ sensum explicauimus & aperuimus.Vespasianus inquit qui ꝓlem habet in cælo & in terris. in cælo Titũ.in terris Domitianũ:cũ de iudeis triũpharet:exercitũq́ȝ uictorẽ honore & muneribus ꝓsequeretur.Claudiũ hetruscũ in numero alio℞ militũ habuit:q̃uis ei bello non interfuisset:qm̃ absens multa quæ illuc ꝑtinebãt curauerat.& q̃uis obscuris parẽtibus esset:tñ minorẽ nume℞ & honoris partẽ nõ habuit.Eundẽ quoq́ȝ equitem fecit:cũ ordines recognosceret. Nec tẽperat.Relat⁹ est in nume℞ deo℞. Progeniẽ partitus.Titũ in cælo.Domitianũ in terris. Donauit honorẽ: muneribus & honoribus : quib⁹ post triũphum:exercitum uictorẽ prosecutus est

Tenues parẽtes:obscu℞ genus Claudii.

Nihil minuere:nihil detraxerũt eius parti. Idem.Vespasianus. Cũ duxit populos ĩ equestres cuneos. Ex historia est. nam Vespasianus:ut ait Trãquillus:ordines amplissimos & exhaustos cede uaria & cõtaminatos ueteri negligẽtia purgauit:suppleuitque recẽso senatu & equite:submotis indignissimis & honestissimo quoq́ȝ italicorũ ac prouincialiũ allecto.eo tẽpore:ut ait Papini. hetruscus:allectus est in equestrẽ ordinem.

Cum du.pop.cũ suppleuit equites ex italicis & ꝓuincialibus.mẽdosi codices habẽt. populos deduxit equæstres. sed tu lege : cũ duxit. Di boni : quæ mendæ hoc uno loco erant:quas oẽs sustulimus. Mutauit genus:& mutauit genus claudii hetrusci.nam eum ex libertina cõditione ad eq̃strem dignitatẽ prouexit.

Annulus ferreus Annulus aureus

Exuit:fecit ut exueret annulum ferreũ:quem serui & libertini solent gestare & aureũ sumere:qui erat insigne equestre.ferreũ annulũ lacedæmonii habebãt.eodẽ utebãtur:qui aureos habuissent cã legatiõis Nã aureos tantũ in publico sumebãt.Ferreos domi.ferreũ itẽ annulũ mittebãt sponsæ ueteri ritu.aureo equites.ferreo serui utebant.Pli.de triũphantibus.Annulus in digito.s.triũphantis.ferreus erat.æq̃ fortuna triũphantis.& serui coronã sustinẽtis. Et æq̃uit celso honore natoꝵ:& pari honore eũ affecit.duo filii erant:Titus & Domitianus. Volẽs excedere & eũ tradere filiis. Testis:ostẽdit. Nitor:liberalitas adhucẽt te mortuo. Hetrusci:filii assuetus

Inde:ex liberalitate tua formatus & istitutus. Nunq̃ pater iperio:nunq̃ impio meo ostẽdebas te patrẽ:sed tãtũ amore. Huius: hetrusci. Pronior:q̃ fratris. Quas ti.hos itẽ uersus iplicitos apuimus : partim unius uerbi emẽdatiõe:ut ubi alii codices hẽbant. Errabit:tu legas errauit.parti distictiõe uerboꝵ quæ cõfusa erãt.Nã i oib⁹ codicib⁹:præter q̃ in nr̃o:ita distinctũ iuenies carmen.Regressum.maluit attonitũ cum ita sit suspendendũ regressum maluit:& qđ sequitur attonitũ referendũ ad isequẽtia. Rependãt: tibi præcibus filiorũ reuocatus est ab exilio: in qđ missus fuerat a Domitiano: uel ut ait Papinius:quoniã fortasse errauerat decrepitæ ætatis imbecillitate.uel potius quoniam cum fortuna diu ei fuisset secunda pedẽ referre & regredi uoluit.laudat tamẽ clæmentiam imperatoris:qꝫ & eum graui exilio nõ mulctauerit & reuocatũ fouerit pristina gratia.Hic enim exulauit in campania & apulia.Collega uero eodẽ crimine dãnatus:missus est iseriphon & cycladas. Senectus:claudii hetrusci. Tarda si.hebetata multitudĩe annoꝵ. Exhausta re.uigore naturali exinãita. Errauit:cõmisit aliqd erroris. Fortuna ma.regre.noluit referre pedẽ. Attonitũ:timẽtem grauius suppliciũ senẽ. Fulminis:ambitio metaphora.qua deo æquat Domitianũ. Tãtũ to.ex metaphora uerbũ est:sed pro leui supplicio accipit. Cõtentus satis tibi esse putãs. Monuisse:nõ affecisse supplicio: sed monuisse errati senẽ claudiũ.

Socius curarũ:collega claudii dãnatus eodem crimine. In arces diome.an ad insulas diomedeas:an qđ magis placet agros i apuliam cõditos a Diomede. Limen romuleũ. uel palatinã aulã:uel certe ærariũ. restituisti inquit eũ pristino loco. Marcomanos.marcomani coniuncti cum sarmatis bellum aduersus Domi.gesserũt. Hos populos marobutius ex humili loco ad rhenũ coloniã duxerat.Domi.uictos noluit ducere in triumphũ:sed tantũ de ea uictoria lauream intulit Ioui capitolino sine triũphali põpa Trãquil. auctor.& nos apud Mar.diximus.Papi.tribuit hoc clæmentiæ iperatoris qui hostem captũ in uiculis ducere noluerit. Iãqꝫ i fine dies:iã luce hac pfungebat̃. Hic:si uoluero cõsolari tantũ dolorẽ Hetrusci moriente patre. Submouet:arcet eũ ab amplexu patris.

Marcomani

Gemuit:cũ audiuit ægeũ patrem mortuũ.

Cui no.uerba hetrusci ad patrẽ. Fortuna re.cũ sis reuocat⁹ ab exilio. Placauimus:ut te restitueret. Supeꝵ:q̃les solẽt esse in diis.

Exuit:& celso natorum æquauit honore
Dextra bis octonis fluxerunt sæcula lustris.
Atqꝫ æui sine nube tenor:quam diues in usus
Natorum:totoqꝫ uolens excedere censu
Testis adhuc largi nitor inde assuetus hetrusci
Cui tua non humilis dedit indulgentia mores.
Hũc siquidẽ amplexu semper reuocante tenebas
Blandus:& imperio nunq̃ pater huius honori
Pronior:ipse etiam gaudebat cedere frater.
Quas tibi deuoti iuuenes pro patre renato
Summe ducum grates.aut quæ pia uota rependãt
Tu seu tarda situ rebusqꝫ exhausta senectus
Errauit seu blanda diu fortuna regressum
Maluit.attonitum & uenturi fulminis ictus
Horrentem tonitru tantum.leniqꝫ procella
Contentus monuisse senem:cũqꝫ horrida supra
Aequora curarum socius.procul itala rura
Linqueret:hic molles campani littoris oras
Et diomedeas concedere iussus in arces
Atqꝫ hospes non exulerat.nec plura moratus
Romuleum reseras iterum germanice limen
Mœrentemqꝫ foues.inclinatosqꝫ penates
Erigis.haud mirũ ductor placidissime quando
Hæc est quæ uictis parcentia fœdera catis
Quæque suũ dacis.donat clæmentia montem
Quæ mõ marcomãos post horrida bella uagosqꝫ
Sauromatas.latio non est dignata triumpho
Iamqꝫ in fine dies.& inexorabile pensum
Deficit.hic mœsti pietas me poscit hetrusci
Qualia nec siculæ moderantur carmina rupes
Nec fati iam certus olor.sæuiqꝫ marita
Thereos heu quantis lassantem brachia uidi
Planctibus.& prono fusum super oscula uultu
Vix famuli.comitesqꝫ tenent.uix arduus ignis
Submouet.haud aliter gemuit periuria theseus
Littoræ:qui falsis deceperat ægea uelis
Tunc immane gemens.fœdatusque ora tepentes
Affatur cineres.cui nos fidissime linquis
Fortuna redeũte pater.modo numina magni
Præsidis.atque breues superum placauimus iras
Nec frueris.tantique orbatus muneris usu

Ingrate:quasi nō habens gratiam restitutæ patriæ. Fœlix:æneas. Quiq; tener:Scipio patrē seruauit ad ticinū seu trebiam.utrunq; eni traditur cum & ipse puer esset & pater ab hostibus circundatus.Sylius. tum rapta propere ex ossibus hasta Inuisum ceruice ferens humeroq; parentē emicat.sed seruati Scipionis decus.Celius historiarū scriptor seruo natione liguri tradit.Liuius malim inquit de filio uerum esse: quod & plures tradiderūt secūdum famā obtinuit. Plini.filio delegat Africanus inquiēs de patre noluit accipere coronam ciuicam apud Trebiam.Idē Valerius. Lausi lydi:Lausus Merentii Tyrrheni filius:patrem in bello aduersus æneā seruauit. Nā illo uulnerato ipse subiuit: īterfectusq; est ab ænea.Virgilius.Quo periture ruis:maiora q; uiribus audes.fallit te incautū pietas tua. propterea ait. Pietas temeraria:q̄ plus ausa est q̄ uires ferrent. Ergo particula quæ seruit affectui hoc loco. Mariti:admeti. Alcestis pelei Thessali filia uxor admeti regis thessaliæ: ut Homerus in.ii.scribit:& Diodorus tradit: ut uiueret marit⁹ ipsa mortua est:aliquem.n.pro eo mori oportere respōderat oraculum. Fuit item admet⁹ rex molossorum: ad quem cōfugit Themistocles huius meminit Thucydides in.ii. historia. Thracius:orpheus. Vincere:exorare: ut euridicen reduceret. Phryga:rhadamantum apud inferos. qui rex lyciæ fuit, puinciæ coniunctæ cum phrygia uel lege stygam. Melius ꝓ pře:iustius mihi daretur repeti patrē q̄ datū est orpheo.qui uxorē repetit. Non totus:pollicetur se habituq; effigiem paternā quā domi colet tanq̄ uiuā. Minor: cedā tibi. Manib⁹:umbræ tuæ. Monitura ut tu postea in sōnis moneas me & doceas. Salue supremū:Verba poetæ. Triste cahos obliuionē & uetustatē. Qui maior honos:maior inquit honos erit effusæ lachrymæ a filio q̄ alia odoramenta. Exemplo meritis:ut inde esset exēplum meritorum. tuorum.uoluit me tibi dicare hoc carmen. Hoc sepulchro:idest hoc genere sepulchri i.carmine. Domitius Augustino.

Scipio patrem lib.

Lausus

Alcestis admetus

Ad manes ignare fugis.nec flectere parcas
Aut placare malæ datur aspera numina lethes.
Fœlix cui magna patrem ceruice uehenti
Sacra myceneæ patuit reuerentia flammæ
Quique tener sæuis genitorem scipio pœnis
Abstulit. & lydi pietas temeraria lausi
Ergo thessalici coniunx pensare mariti
Funus. & immitem potuit phryga uincere supplex
Thracius. ha quanto melius pro patre liceret
Non totus rapiere tamen.nec funera mittam
Longius. hic manes. hic intra tecta tenebo
Tu custos dominusq; laris:tibi cuncta tuorum
Parebunt. ego rite minor. semperq; secundus
Assidue libabo dapes & pocula sacris
Manibus effigiesq; colam:te lucida saxa
Te similem doctæ referet mihi linea ceræ.
Nunc ebur & fuluum uultus imitabitur aurum
Inde uiam morum.longeq; examina uitæ
Affatusq; pios monituraq; somnia poscam
Talia dicentem genitor dulcedine læta
Audit. & immites lente descendit ad umbras
Verbaq; dilectæ fert narraturus hetruscæ
Salue supremum genitor mitisse patrum
Supremumq; uale. qui nunq̄ sospite nato
Triste cahos mœstisq; situs patiere sepulchris
Semper odoratis spirabunt floribus aræ
Semper & assyrios fœlix bibet urna liquores
Et lachrymas qui maior honos. hic sacra litabit
Manibus. eq; tua tumulum tellure leuabit
Nostra quoque exēplo meritis tibi carmina sancit
Hoc etiam gaudens cinerem donasse sepulchro.

Coma Earini.

Ite comæ facilemq; precor transcurrite pontum
Ite coronato recubantes molliter auro
Ite dabit cursus mitis cytherea secundos
Placabitq; notos. fors & de puppe timenda
Transferet:inq; sua ducet super æquora concha

Vum superiore āno Augustine Iuuenalem æditis commentariis interpretaremur:peruenissemusq; ad eum locum. Ille metit barbam:crinem hic deponit amati.non nihil applausissimus igenio & idustriæ nostræ:quod uersum explicaremus:quem sexcenti iterpretes:qui doctrinæ nomine gloriantur:aliquando ignorauerint.attulimusq; pro historiæ monumento hanc Papinii syluam docuimus eum antiquis morē fuisse:ut cum primam barbam deponerent: & tonderent crines numini dicarent exhilararentq; diem sacris & conuiuiis:& ut ex Tranquillo discimus: Nero barbam primam cōditam in aurea pixide & preciosissimis margaritis adornatam Ioui capitolino consecrauit. & alibi. C. princeps barbam deposuit sine ullo honore eodem instituto. Earinus Domitiani libertus iam formæ gratia languente.crines dicat Aesculapio pergameo. nam pergamon habuit patriam in Asia:imperatoriq; Domitiano pocula miscuit:nomē a uere sumpsit:qđ numeris latinis comprehēdi nō posse iocatur Mar.q huius cōsecratiōis quoq; meminit. Auro coro.in pixide aurea. Puppe ti.in q̄ piclitamini.

Barbæ depositio Crinium tonsura

Earinus Aesculapius pergamū

Iuuenis phœbeie: æsculapii filii phœbi: quem Mar. deū pergameū appellat: quoniā pergami colebatur: ut docuimus in cōmentariis Mar. Alii phœbū intellexerant illic q pergama condidit. sed huius syluæ testimonio redarguunt. Patri intōso: phœbo crinito. Forsan & ipse: putās inquit Apollo iam bacchum: cū quo certat de pulchritudine crinium esse tōsum: & ostētaret tibi hos crines suos: fortasse ipe quoq; suos cōsecrabit in illius emulationē.

Ganimedes — Rapinæ: ganimedis qui rapt⁹ ē ad arpagiū inter fines cyzicenos & priapenos. alii ad dardanū promōtoriū dixerūt.

Domitia — Iuno romana: Domitiam intelligit: ex qua secūdo cōsulatu filium suscepit Domitian⁹: Altero āno salutauit ut augustā eandem paridis histrionis amore deperditā repudiauit. intraq; breue tempus dissidii īpatiēs reduxit. Tāta uoluptas: tam formosus mister.

Eryx — De uertice erycis: Eryx fili⁹ Butæ & ueneris: pugna cestuum nobilis. In sicilia eiusdē nois collis: in quo ueneris phanū eximiæ ueneratiōis multis illic murib⁹ ministerio deæ dicatis ex sicilia & aliis puīciis ueneris. Itē ericynæ fanū romæ erat āte portā collinā: qđ Marcellus construxit deuicta sicilia.

pergamō — Domos pergameas: Pergamon intelligit regiā a tali: de q̄ Eustathius & Stra. plura. Angui: nā sub statua æsculapii erat anguis & sub simulachro salutis idē qđ ad solā refert Macro. lōga disputatione. De plæbe natoꝝ: de turba amoꝝ. Nullæ umbræ: nō habebat inqt alas. Donū imane: ingēs.

Iura plæbeia: nō incides īquit in dominos plæbeios. Latmius ultro: codices alii hoc ēt loco mēdosi habēt lanius. nos uero emēdauimus ut legas latmius puer. nā Venus anteponit formā eatini. Athi & Endymiōi: q omniū formosissimi eē dicūtur.

Endymion — Puer latmius: Endymion qui obdormiuit in latmo

Lamus — mōte ioniæ: a lunaq; ob formæ præstātiam amatus. sed ut historia habet prim⁹ cur sum lunæ percepit. unde fabulæ locus datus est. Stra. legit latinū quem ecateus putat ab Homero appellatū eē montē pediculoꝝ. illic in spelūca q̄dā uisebat endymiōis sepulchrū: græci qđ pherecides docet latinū sōnū diuturno accipiunt: qđ Cice. quoq; obseruasse uidet.

Sāgarus — Puer sangarius: sangarus & gallus

Gallus — fluuii i phrygia. Gallo: galli mr̄is deū sacer

Galli — dotes dicti sunt. Pli. auctor. Idē Hero. de sangaro. Liuius eū ex gallogræcia labi in phrygiā scribit. Puer san. i. atis dilect⁹ cybele q formosissimus fuit.

Narcysus — Queq; irrita: narcysus cephisi & litiopes fili⁹ quē diu uictuꝝ rn̄dit uates: si se nouisset: cū echo fuisset in fōteq; formā suā aspiceret. Elanguit in florē amore umbræ: quā putauit puerū uerū. Amor sterilis: nā amabat inanē umbrā.

Domitiani statura — Formosior ille: Domitianus: nā statura fuit pcera uultu modesto. ruborisq; pleno. p̄terea pulcher & decēs: maxime in iuuenta. & qdē toto corpe: exceptis pedib⁹ quoꝝ digitos restrictiores habebat postea deformis caluitio quoq; offendebat. Te cærula nais. de hyla intelligit rapto a nymphis. Pater iclitus: Domitianus.

Accipe laudatos iuuenis phœbeie crines.
Quos tibi cæsareus donat puer. accipe lætus
Intonsoq; ostende patri sine dulce nitentes
Comparet. atq; diu fratris putet esse lyei.
Forsan & ipse comæ nunquam labentis honorē
Proferet. atq; alio clusum tibi ponet in auro
Pergame pinifera multum fœlicior ida
Illa licet sacræ placeat sibi nube rapinæ
Nempe dedit superis illum: quem turbida semper
Iuno uidet. refugitq; manum. nectarq; recusat
At tu grata deis pulchroq; insignis alumno
Misisti latio. placida quem fronte ministrum
Iuppiter ausonius pariter: romanaq; iuno
Aspiciunt & uterque probant nec tanta potenti
Terrarum domino diuum sine mente uoluptas.
Dicitur idalios erycis de uertice lucos
Dum petit & molles agitat uenus aurea cycnos
Pergameas intrasse domos. ubi maximus ægris
Auxiliator adest. & festinantia sistens
Fata. salutifero mitis deus incubat angui
Hic puerum ægregiæ præclarum sydere formæ
Ipsius ante dei ludentem conspicit aram
Ac primum subita paulum decepta figura
Natorum de plæbe putat. sed non erat illi
Arcus. & ex humeris nullæ fulgentibus umbræ
Miratur puerile decus. uultumq;. comasq;
Aspiciens tu ne ausonias ait ibis ad arces
Neglectus ueneri: tu sordida tecta iugumq;
Seruitii uulgare feres: procul absit. ego isti
Quē meruit formæ dn̄m dabo. uade age mecum
Vade puer ducam uolucri per sydera curru
Donum immane duci. nec te plæbeia manebunt
Iura palatino. famulus deberis amori.
Nil ego. nil fateor. toto iam dulce sub orbe
Aut uidi aut genui. cedat tibi latmius ultro
Sangariusq; puer: quemque irrita fontis imago
Et sterilis consumpsit amor. tæ cærula nais
Mallet. & apprensa traxisset fortius urna
Tu puer ante omnes. solus formosior ille
Cui daberis. sic orsa leues secum ipsa per auras
Tollit. olorinaq; iubet considere biga
Nec mora. iam latii montes ueteresq; penates
Euandri. quos mole noua pater inclytus urbis

Excolit noua mole:nouis ædificiis. Martialis. Exuta est ueterem te præside roma senectam & sumpsit uultus præsidis ipsa sui. nam plurima & amplissima opera incendio absumpta restituit & capitolium qđ' rursus arserat nouam ædē Ioui capitolino erexit forum transitorium Isium & serapicum stadiũ micam auream flauiæ gentis templum:mineruā calcidicam. Metodium forum quod postea traiani dictũ ē. hæc autem omni decimo sui imperii anno:ut Eusebius collogit confecit. Propior cura:magis assidua. Aurum collo: Bulla uel potius torquis. Oculos ducis:Qui minima quæqꝫ spectabant. Ipsaqꝫ tedas iunxerat:

Excolit: & summis æquat germanicus astris
Tunc propior iam cura deæ quæ forma capillis
Optima:quæ uestis rhoseos accendere uultus
Apta:quod in digitis:collo quid dignius aurum
Norat cælestis oculos ducis ipsaqꝫ thedas
Iunxerat & plena dederat connubia dextra
Sic ornat crines. tyrios sic fundit amictus
Dat radios:ignemqꝫ suum:cessere priores
Delitiæ:famulumqꝫ greges. hic pocula magno
Prima duci:myrrhasqꝫ graues:cristallaqꝫ portat
Candidiore manu:crescit noua gratia baccho
Care puer superis qui prælibare uerendum
Nectar:& ingentem totiens contingere dextram
Electus:quam nosse getæ. quam tangere persæ
Armeniqꝫ. indiqꝫ petunt. o sydere dextro
Edite. multa tibi diuum indulgentia fauit
Olim etiam. ne prima genas lanugo nitentes
Carperet. & pulchræ fuscaret gratia formæ
Ipse deus patriæ celsam trans æquora liquit
Pergamon. haud ulli puerum mollire potestas
Credita:sed tacita iuuenis phœbeius arte
Leniter:haud ullo concussum uulnere corpus
De sexu transire iubet. tamen anxia curis
Mordetur puerìqꝫ timet cytherea dolores
Nondum pulchra ducis clæmentia cœperat ortu
Intactos seruare mares:nunc frangere sexum
Atqꝫ hominem mutare nefas gauisaqꝫ solos
Quos genuit natura uidet nec lege sinistra
Ferre timent famulæ natorum pondera matres:
Tu quoqꝫ nunc iuuenis genitus si tardius esses
Vmbratusqꝫ genas: & adultos fortior artus
Non unum gaudens phœbeia ad limina munus

Præterea inquit uenus dederat ei formosissimam uxorem cui earinus non fuisset antepositus nisi excellenti forma. Gregis famulum:nam multos habuit Domitianus. Martialis. tātaqꝫ sydereos uix capit aula mares. Myrrhas. i. uasa myrrhina. Myrrha autem est quidam humor sub terra cōdensatus. ex oriente mittebatur præsertim ex locis īsignibus parthici regni præcipua excarmani. ea maxime placebat quæ purpureis lactisqꝫ maculis distincta esset petronius moriturus trullam myrrhinam tercētis sextertiis emptā ne Nero potiretur. Mar. si calidum potas ardenti mirrha falerno conuenit. & melior fit sapor inde mero. de sapore aũt myrrhæ in uino cum & Plinium habeamus auctorem & Plautum miror quid in mentem uenerit cuidā grāmatico ignobili ut contenderet legendũ esse apud Plinium miro odore & non myrrhæ odore. sed de hoc in libris nostraꝝ obseruationum disputatum est quod opus multarum uigiliarum propediem edem⁹. Carperet genas: spadones & eunuchi barbam non emittũt quod cur fiat a philosophis & quærit' & docetur cum Aristoteles in quæstionibus disputat quare pueri cum re uenerea uti incipiunt pubescunt. cuius quoniam non sunt compotes spadones barba carent. ne forma igit' earini lanugine pubescente periret spado factus est. lege nondum lata a Domitiano quæ mares castrari uetuit. Papinius pueri castrationem numini assignat æsculapii. & ueneris. Fuscaret. Legendum. i. umbraretur. Deus patriæ. Aescula pius qui pergami colebatur. Mollire:mollem & spadonem facere. Iubet transire de sexu:facit spadonem tamen: q̄uis Aesculapius de cuius imperitia nihil timendũ erat. puerum castraret. tamē uenus cruciabatur & timebat. Nunc frangere sexum:nondũ inquit Domitianus legē tulerat qua prohibuit castrari mares. Tranql. castrare inquit mares uetuit. Spadonũ ꝑtia q apud Mangones erant moderatus est. Eusebius in temporibus. Domitianus eunuchos fieri prohibuit. Mar. non puer auari sectus arte Māgonis uirilitatis dāna mœret ereptæ. alii codices omnes ita scripti sunt. Nunc frangere saxo. nos uero emēdauimus. Nunc frangere sexum. Scilicet uirilem. nefas est. Natura uidet solos quos genuit. Non mutantur inquit in alium sexum pueri nati. Nec habent alios q̄ quos dedit natura. Lege sinistra:Castrandi. Timēt matres: non timēt gestare filios quos sciunt non fore mutilatos lata lege a Domitiano. Tu quoqꝫ:qui sequunt' uersus ueteri menda adeo confusi erant ut legi non possent. A nobis uero emendati in hũc sensum proferuntur. Si tardius & post legem latam a Domitiano natus esses o Earine non fuisses factus spado sed emisisses barbā quam nũc una cum crinibus dicares æsculapio sed posteaq̄ spado es & barbā non habes mittant' soli crines. Si esses genitus tardius:post legem latā a Domiti. Vmbratusqꝫ genas. tu habēs barbā. Et fortior:nō spado & mollis. Misisses:nō unũ munus. nō solũ crines misisses. sed etiā barbā quā nũc deponeres. Ad limina phœbeia. ad tēplũ æsculapii filii Phœbi. Nũc:posteaq̄ barbam nō habes spado.

Domitiani ædificia
Metodiũ forum
Traiani forum
Myrrha
Trulla
Spadōes
Eunuchi

Vertex

Vertex folus:uertex fummitas capitis dicit̃ de cuius nomīs etimologia hæc Fabius in octauo.ut uertex eſt contorta in ſe aqua uel qcqd aliud ſimiliter uertit̃. inde ꝓpter flexũ capilloꝝ pars ſũma capitis binos uertices hominũ aliqbus ait ineſſe Plinius undecimo naturalis hiſtoriæ.hic autẽ accipit pro crinib⁹

Vertex ſolus:ſoli crines poſteaq̃ barbam nõ habes. Nauiget:mittant̃ ad æſculapiũ. Hũc uerticẽ & crines. Libet hoc loco gloriari ꝗ multos uerſus perobſcuros unius uerbi emẽdatione aperuerim. Nã oẽs alii codices ita ſcripti ſunt.Patrias nũc ſolus uictor ad aras nauiget.Vnde nullus exiſtat ſẽſus.ꝓpterea ita caſtigauim⁹.Patrias nũc uertex ſol⁹ ad oras nauiget uel lege nunc ſolus crinis ad oras.

Tergemini

Tergemina dextra.Nã tres gratiæ ſũt,tres ſorores eodẽ partu natæ. Nã tergemini ſũt tres nati eodẽ partu:de gratiis ante dictũ eſt

Nisus rex Megara

Coma niſi:pãdionis regis athẽaꝝ:ut Pauſa.meus tradit & Stra.ante docuerat q̃ttuor filii fuerũt ægeus.lycus.pallas.niſus diſtributo regno a pr̃e megara obuenerũt niſo & ex iſthmo uſq; ithium ut Philocorus ſcri.ut uero Andron tradit eluſinẽ uſq; ad campũ triaſiũ.hic habuit crinem purpureũ fatalẽ a filia deceptũ & traditũ minoi. nota fabula uel ſolo Ouidii carmine. Saucia:decerpto crine a filia. Et quam: ex homeri carmine hoc dictum eſt.nã Achilles in Patrocli funere flauam totondit comam ut ait Homerus quam ſperchio fluuio alebat germinãtem ubi Achilles ita loquitur.

Achillis coma

Carmen eſt in xxiii.iliados. Nos latine ita fecimus. Sperchie hos alia crines tibi mente dicarat Peleus.in patriã reditũ ſi fata dediſſent Impia & ad fontem lectas mactare bidentes. Quinquaginta tibi ſimul.& diuinam hecatombẽ Idem in achilleide ubi Achilles alloquitur Sperchion & ait. tu nõ habebis meos natatus ꝓmiſſaſq; comas. uerſus homerici meminit Stra.& antea Plato in tertio de repu. ubi poetam accuſat.qui introducit heroem tã molliter loquẽtem atq; id carmen a ciue ſuo ediſci nõ uult.Sperchius theſaliæ fluuius ex pelio erũpẽs in maliacũ ſinũ. Lu.ferit amne citato maliacas ſperchius aq̃s. Ser-

Sperchius

uabat:dicatam a patre ipſi earino. Præcerpere:exerere præcerpẽdo crines. Nudare humeros: nudare collũ & humeros qui tegebantur crinibus. Manu tonſoris. Potẽtius auro:precioſius inquit erit hoc ſpeculũ cũ formã earini recepit q̃ pixis aurea in qua ſũt capilli.dicatũ ẽ.n:ſpeculũ una cũ coma ut ẽt apud Mar.idẽ conſiliũ formæ ſpeculum.

Specula brundusina

Specula aũt brũduſina apud maiores p̃ſtabant ex ſtãno & ære mixtis ætate Pompeii Praxiteles primus fecit argẽtea. Pauloante Veſpaſiani tẽpora iuẽtũ eſt addere aurum. Nã ita certiorẽ imaginẽ redſti putabãt. Si merui:ſi dignus ſũ exaudiri. Proprios penates:tẽplum flauiæ gentis. Aras moras: Aeſculapii annuentis prætibus carini.

Miſiſſes.patrias nunc uertex ſolus ad aras
Nauiget.hunc multo paphie ſaturabat amomo:
Hunc noua tergemina pectebat gratia dextra
Huic & purpurei cedat coma ſacia nyſi:
Et quam ſperchio tumidus ſeruabat achilles
Ipſi cum primum niueam præcerpere frontem
Decretum eſt humeroſq; manu nudare nitentes
Accurunt teneri paphia cum matre uolucres
Expediuntq; comas.& ſerica pectore ponunt
Pallia.tunc iunctis crinem incidere ſagittis
Atq; auro gemmiſq; locant rapit ipſa cadenres
Mater &/archanos iterat citherea liquores
Tunc puer e turba manibus qui forte ſupinis
Nobile gemmato ſpeculum portauerat auro.
Hoc quoque demus ait.patriis nec gratius ullum
Munus erit templis:ipſoq; potentius auro.
Tu modo fige aciem.& uultus huc uſq; relinque
Sic ait.& ſpeculum recluſit imagine rapta
At puer egregius tendens ad ſydera palmas
His mihi pro donis hominum mitiſſime cuſtos
(Sic merui)longa dominum renouare iuuenta
Atq; orbi ſeruare uelis.hoc ſydera mecum
Hoc unde terræq; rogant.eat oro per annos
Iliacos.pilioſq; ſimul.proprioſq; penates
Gaudeat.& ſecum tarpeia ſeneſcere templa
Sic ait.& motas miratur pergamos aras

Ad Claudiam uxorem.

QVid mihi mœſta die.ſociis quid noctibus uxor
Anxia peruigili ducis ſuſpiria cura
Non metuo ne læſa fides.aut pectore in iſto
Alter amor nullis in te datur ire ſagittis
(Audiat infeſto licer hæc rhamnuſia uultu)
Non datur & ſi egomet patrio de littore raptus
Quattuor emeritis per bella per æquora luſtris
Errarem tu mille procos intacta fugares

Claudia Statii

Domitius Auguſtino.

Egrotauerat Papi.i urbe.iãq; cõualeſcẽs de ſeceſſu i patriã cogitabat affect⁹ reꝝ urbanarũ ſatietate & tedio. Claudia uxor inuita migrabat.deſertura urbẽ & ſuos.eam hortatur & rogat ut ſecum diſcedat.amœnitatem campaniæ proponit.deniq; nullã manendi cãm eẽ docet cũ ipẽ ꝓficiſcatur.ſyluam hanc appellauit æglogam a ſimplicitate carminis quo in uxorem utitur. Rhamnuſia:de qua ante dictum eſt hæc plectit elatos nimia fœlicitate.

Non intertextas cōmenta retexere telas
Sed sine fraude palā: thalamosq; armata negasses
Dic tamen unde alta mihi fronte & nubila uultus
An ne quod euboicos fessus remeare penatis
Auguror. & patria senium componere terra
Cur hoc triste tibi certe lasciuia cordi
Nulla: nec aut rapidi mulcent te prælia circi
Aut intrat sensus clamosi turba theatri
Sed probitas & opaca quies. & sordida nunquam
Gaudia: quas autem comitem te rapto per undas
Quanquam & si gelidas irem māsurus ad arctos
Vel super hesperiæ uada caligantia thules
Aut septem gemini caput haud penetrabile nili
Hortarere uias. est mens tua nempe benigna
Quā mihi forte uenus iunctam florentibus annis
Seruet: & in senium tua quæ me uulnere primo
Intactum thalamis: & adhuc iuuenile uagantem
Fixisti: tua frena libens. docilisq; recepi.
Et semel insertas non mutaturus habenas
Vsque premo ter me uidisti albana ferētem
Dona comes: sanctoq; indutum cæsaris auro
Visceribus complexa tuis: sertisq; dedisti
Oscula anhela meis: tu cum capitolia nostræ
Inficiata lyræ: sæuum ingratumq; dolebas
Mecum uicta iouem: tu procurrentia primis
Carmina nostra sonis: totasq; in murmure noctes
Aure rapis uigili: longi tu sola laboris
Conscia: cumq; tuis creuit mea thebais annis
Qualem te nuper stygias modo raptus ad undas
Cum iam letheos audirem cominus amnes
Aspexi: tenuiq; oculos iam morte cadentes
Scilicet exhausti lachesis mihi tempora fati
Te tantum miserata dedit: superiq; potentes
Inuidiam timuere tuam: post ista propinquum
Nunc iter: optatosq; sinus comes ire moraris.
Heu ubi nota fides: totq; explorata per usus:
Qua ueteres latias: graiasq; heroidas æquas:
Isset ad iliacas (quid enim deterret amantes?)
Penelope gauisa domos si passus ulyxes
Quæsta est egiale: quæsta est meliboea relinqui.
Et quam quam sæui fecerunt menada planctus
Nec minor his tu nosce fidem: firmamq; maritis
Reddere: sic certe cineres umbramq; priorem
Quæris: sic exequias amplexa canori
Coniugis. ingentis iterasti pectore planctus
Iam mea nec pietas alia est tibi. curaq; natæ

Ne commenta: non fingens ut Penelope. nam illa ut est apud Homerū in odyssea procos elusit matrimonium promittēs cū absoluisset telam: quam die quidem texebat. noctu uero redordiebatur: ut ita labor produceretur. & Ouid. ad uxorem. nō est tibi opus inquit tela icariotide. Penates euboicos: neapolitanos ab euboicis conditos.

Hortarere uias: puto īquit te uoluisse mecum uenire si irem ad extremas arctos. nā tibi eadem est mens quæ fuit cum mihi nupsisti. & ego eundem seruo amorem. quem olim in te contuli. Ter me: ter Papinius coronatus est in certamine albano īstituto a Domitiāo. id erat ubi poetæ certatim Mineruæ laudes canebāt. auctor Tranquil. uictus autem idem est ut hic fatet᷑ in certamine capitolino ubi Iouis capitolini laudes ꝑpetua certantiū erat materia & argumētum quod Fabius quoq; obseruauit & rettulit.

Statii coronæ

Oscula mea: nā fueras sollicita de futura uictoria mea. Cū capitolia īficiata fuerūt nostræ lyræ. hoc est cū honor de certamine capitolino nō datus est nostro carmini. Victa mecum: ac si esses uicta in certamine ut ego: dolebas longi laboris. tu sola scis quantum tēporis consumaui in carmine formando. nam prima murmura audis qualem alterum indicium amoris. Qualem: o quam dolentem tuam inuidiam. timuerunt dii se fore inuidiæ propter dolorē tuum. Aegiale: adrasti filia Diomedis uxor ab Homero dicitur in quinto ilia. Diomede Aetolo & Steleno nauigantibus cum octoginta nauibus ad troiam. maritū sequi uoluit. Meliboea: Vxor Philotectæ marito nauigāte cū qndecim nauibus ad Troiā eum sequi optauit. Et quā quam sæui: Laodamia Prothesilai Thessali uxor cū marit⁹ cū q̄drágita nauib⁹ ad Troiā nauigaret comes ire uoluit. sed tñ relicta est in Phylace patria lacerans se & furens præ dolore more bacchātis & menadis Home.

Aegiale

Meliboea

Laodamia

Et quam: Laodamia planctus est quam seui: inusitate iunxit quam cum positiuo. frequentius enim per additur & auget. Fecerunt menada: Reddiderunt furentem & insanam more menadis. Sic certe: uirum alterum amiserat claudia uxor antequam nuberet Papinio. in quo lugendo eius pietatem laudat poeta. Coniugis canori: poetæ: aut certe quod placet citharœdi. iam inde etiā hortatur ut succedat siquidem amat filiā: quæ iam matura uiro nondum habuit coniugē quem & Romæ reperire difficile erat.

Quā cum positiuo

Alcynoe Trachinia:alcynoe uxor Ceycis regis tra/
chinii in auem uersa cum marito ut ē apud
Oui.in mari nidificat.nidi sunt pilæ figura/
ta paulo eminētiore ut scribit Aristo.& Pli.
Stesicorus putat septem filias Alcinoei gi/
gantis in has aues conuersas fuisse audito
patris interitu philomela de qua in cōmen
tariis Saphus quos cū his coniungemus:di
cemus plura. Oua parit cum plurima septē
uere primo. Heu quod illa:hei mihi quo/
niam illa caret uiro. Diducit brachia:exer
cet chironomiam positam īter ciuiles uirtu
tes a Platōe & Chrisippo in libris de educa
tione liberorum. Hoc decus cessare: tam
formosam puellam carere uiro & non pro/
creare liberos. Nec tantum:Roma fertilis
conciliare: nec solum inquit Roma potest
dare uiros:etiam neapoli reperient᷑. Non
adeo uesuius:mons iuxta Neapolim idem
Veseuus Veseuus aliquando misit incendia ut ante
est dictū.īperante Tito arsit:qđ scri.Tranql.
& Euse.Nec uesuuius ruptus in uertice tātū
ex se īcēdii emisit:ut regiones uicinas & ur/
bes cū hoībus exureret. Papi.quāuis īquit
hoc acciderit in cāpania: tamē multi sunt il/
lic ciues ut facile mihi possit dari gener.
Auspice phœbo:hoc ait quoniā cumani
apud quos est tēplū Apollinis dicharchū te
nuerunt quod mutato nomine ex secundo
Puteoli bello punico puteoli est appellatum. Quæ
capis:De capuæ monumētis lege cōmenta
rios nostros in Tranql. Hospita mundi:
quo totus orbis cōfluit.nam ut scri. Stra.ad
puteolos erant portus manufacti & statio
nes & obiectis molibus pulueris puteolani
ad arcendos fluctus. nā puluis puteolanus
in spēm calcis concretus in alto aduersus lu
ctus obiiciebat᷑ ubi naues iactis āchoris.cō/
Parthenope mode manebāt. Parthenope:a partheno/
pe sirene.q̄ illic est sepulta. ut leucosia ab al
tera:qđ Pli. & Straboni placet. Eusta.uero
in Dionysium putat Parthenopem dictā a
parthenope q̄ ex euboia uenerit dux eorū
colonoꝝ q neapoli tenuerūt.q duce colum
ba & Phœbo auspice ad neapoli substiterit
cū sociis colūbæ. quā ī augurio secuta ē par
thenope. Morū iu.ui.utunt᷑ moribus suis.
quos habēt optios ꝑ legib⁹. Aequū solum
& sine fascibus.iusticia ipsa nō īdiget p̄sidio
magistratus apđ eos ut defendat᷑ īter se spō
te eā seruāt. Quinquēnia: ludos qnquēna
les certātes magnificentia cū ludis capitoli
Menander nis romæ. Menādri:Menāder poeta comi
cus:de quo ante est dictū:unde comediæ la
tinæ q̄ in theatris agebantur traducte pene
omnes sūt.qđ inqt Papi. laudē nūc actionē
& spectacula comœdiarū. quæ romana lin
gua a Menandro acceptæ grata poetaꝝ licē
tia in theatro illic aguntur. Romanus ho
nos:romana lingua & dignitas. Grata licē
tia:transferendi & recitandi. Miscent:no
stris. Remo iliaco:misenū ītelligit. Virg. Imponit suaq; arma uiro remumq; tubamq; monte sub aereo.

Sic & mater amas:sic nunquam corde recedit
Nata tuo:fixamq; animi penetralibus imis
Nocte dieq; tenes non sic trachinia nidos
Alcynoe uernos.non sic philomela penatis
Circuit amplectens animamq; in pignora transfert
Et nunc illa terit uiduo quod sola cubili
Ocia iam pulchræ terit infœcunda iuuentæ
Sed uenient:plenis uenient connubia tædis
Sic certe formæq; bonis animiq; meretur
Siue chelin complexa petit.seu uoce paterna
Discendum musis sonat.& mea carmina flectit
Candida seu molli diducit brachia motu
Ingenium probitas.artemq; modestia uincit
Nonne leues pueros non te cytherea pudebat
Hoc cessare decus.nec tantum roma iugales
Conciliare toros:festasq; accendere tædas
Fertilis.& nostra generi tellure dabuntur
Non adeo uesuinus apex & flāmmea diri.
Montis hyems trepidas exhausit ciuibus urbes
Stāt populisq; uigent.hic auspice condita phœbo
Tecta.dicharchei portus & littora mundi
Hospita at hic magnæ tractus imitantia Romæ
Quæ capis aduectis impleuit mœnia teucris
Nostra quoq; & propriis.tenuis nec rara colonis
Parthenope.cui mite solum trans æquora uectæ
Ipse dioneæ monstrauit apollo columbæ
Has ego te sedes:nam nec mihi barbara thrace
Nec libyæ natale solum.transferre laboro
Quas & mollis hyems: & frigida temperat æstas
Quas imbelle fretum torpentibus alluit undis
Pax secura locis & desidis ocia uitæ
Et nunquam turbata quies:somniq; peracti
Nulla foro rabies aut strictæ iurgia legis
Morum iura uiris:solum & sine fascibus æquum
Quid nunc magnificas species.cultusq; locorum
Templaq; & innumeris spatia interstincta colūnis
Et geminam molem nudi tectiq; theatri
Et capitolinis quinquennia proxima lustris
Quid laudem littus.libertatemq; menandri
Quam romanus honos.& grata licentia miscent
Nec desunt uariæ circum oblectamina uitæ
Siue uaporiferas blandissima littora baias
Enthea fatidicæ seu uisere tecta sibyllæ
Dulce sit iliacoque iugum memorabile remo
Seu tibi bachei uineta madentia gauri.

Theleboumq; domos. trepidis ubi dulcia nautis
Lumina noctiuagæ tollit pharus æmula lunæ
Caraq; non molli iuga surrentina lyæo
Q uæ meus ante alios habitator pollius auget.
Aenariæq; lacus medicos. statinasq; renatas.
Mille tibi nostræ referam telluris amores
Sed satis hoc coniunx satis hoc dixisse. creauit
Me tibi. me socium longos astrinxit in annos
Nonne hæc amborum genitrix. altrixq; uideri
Digna. sed ingratus qui plura adnecto. tuisq;
Moribus indubito uenies carissima coniunx
Pateruenieśq; etiam sine me tibi ductor aquarum
Tybris. & armiferi sordebunt tecta quirini.

Statii Papinii Siluaꝝ liber. iiii. Ad marcellū.

I Nueni librum marcelle carissime. quem
pietati tuæ dedicarem. Reor qdem aliter
q̄ iuocato numine maximi imperatoris
nullū opusculum meum cœpisse. Sed hic liber tres
habet. Sequitur quarta quæ ad honorem tuum pti
net. Primo autem septimumdecimum germanici
nostri consulatū adoraui. Secūdo gratias egi sacra
tissimis eius epulis honoratus. Tertio uiam Domi
tianā miratus sum: qua grauissimam harenarū mo
ram exemit: Cuius beneficio tuo quoq; maturius
epistolā meā accipies. quā tibi in hoc libro a Nea/
poli scribo: proximū est lyricum carmen ad septi/
mium seuerum iuuenē uti scis iter ornatissimos se
cundi ordinis: tuum quidē etiā condiscipulū. Sed
mihi contra hoc quoque ius arctissime carum: Nā
uindicis nostri Herculē epitrapezion secundum
honorem quem de me & ipsis studiis meretur ipu
tare etiā tibi possum. Maximū iunium dignitatis
& eloquētiæ noīe a nobis diligi satis eram testatus
epistola: quā ad illū de editione thebaidos meę pu
blicaui: Sed nūc quoq; eum reuerti maturius e Dal
matia rogo. Iuncta est ægloga ad municipē meum
Iuliū Menecratē splendidū iuuenem & pollii mei
generū. Cui gratulor ꝙ Neapolim nostrā numero
liberoꝝ honestauerit: plocyo gryppo maioris gra
dus iuueni dignius opusculū reddā. sed interim hē
decasyllabos quos. Saturnalibus una risimus huic
uolumini iserui. Q uare ergo plura in quarto syl/
uarū q̄ i prioribus? Ne se putēt aliqd egisse qui rep̄
henderūt (ut audio) ꝙ hoc stili genus edidissē: Pri
mū supuacuū est dissuadere rem factā: Deīde mul/
ta ex illis iā domino cæsari dederā. & quanto hoc

Theleboum domos: capreas intelligit. Teleboæ
Theleboæ insulæ sunt inter leucadiam &
achaiam ubi Thaphius & Thelebous fra/
tres fuerūt. Thelebous exiguum regnum
fratris reliquit. sponteque discedens colo/
nos duxit capreas i campaniā. unde capræ Capreæ
dictæ sunt theleboum domus. plura recita/
uimus in commētariis sylii. Pharus: turris Pharus
in æmulationem phari alexandrinæ ut etiā
erat hostiæ. de pharo alexandrina & hostiē
si satis multa recitauimus in commentariis
Iuuenalis iam editis ex Strabone Plinio &
Dionysio. Non molli lyæo: nam uinum
surrentinum pungit saporem aceti. & gene Surētinū
rosum acetum dictum est a Tiberio. Aena uinum
riæq; lacus medicos: mēdosi codices ita scri Aenaria
pti sunt. Tenarumq; lacus: nos uero emen/ Statina
dam' ut legas Aenariæ. Nam Aenaria insu
la est in littore campano ubi aquæ scaturie/
bant quæ calculosis medebantur. ut Plini/
us scribit. idcirco Papini' ait lacus medicos
Statinasq; renatas: Statina insula in litto/
re campano. Renatas: nam uno terremo
tu oppidum haustū est altero statina emer/
sit Plinius in eadem scilicet Campania op/
pidum hausto profundo. Alioq; motu ter/
ræ statinam emersisse in codicibus uero mē
dosis ita scribitur. Stagnum emersisse. Sor
debunt: uidebuntur uilia.

Domitius Augustino.

Q Vartum librum Augustie mit/
tit Marcello homini amicissimo
& litterato tui etiam missam a
Neapoli epistolam hic inserit.
Plures autem syluas in hunc congessit quā
in alios. ubi demonstraret se paruifacere eo
rum reprehensionem qui accusabāt ꝙ hoc
stili genus ederet inemendatum: & ut ipse
fassus est subito calore effusum. Marcello
autem dicat hunc ut ait ob illius pietatem
in imperatorem quem ipē tribus syluis ini
tio libri adorat. Pietati tuæ: erga impera/
torem. Nullum opusculum mearum syl/
uarum. Cœpisse: sumpsisse initium. Ha
bet tres: scilicet libellos & syluas ad impera/
torem in initio. Eius epulis honoratus:
in omnibus aliis codicibus menda est. nam
legitur: Epistolis. Papinius autem agit gra/
tias in secunda sylua non epistolis. sed cōui
uio & epulis imperatoris quibus iterfuerat
Secundi ordinis: eq̄stris nam primus est
senatorius. Cōtra hoc ius. i. ita carus est mi
hi ut quāuis tibi sit condiscipulus & eo iure
a te diligatur tamen ita ametur ut isti tuo iu
ri non cedant. Iam uindicis: inemendati
codices habent. nam sed male. Secundum
honorem: qd' conuenit honori. Imputa/
re: ascribere tibi. Maioris gra. senatorii or
dinis. Aliqd egisse: assecutos esse. Quan
to plus est q̄ edere. q. d. longe plus. ut illud
Plinii. Neq; enim eadem est conditio pu/
blicantium & nominatim tibi dicantium.

Nõ licet:ĩterrogatiue legat̃ quaſi dicat licet exercere iocos. Secreto inqt:aduerſarius & calũniator exerce inqt iocos ſed ſecreto.q.d.ſcribe ſi uis ſyluas. ſed noli edere.

Sed & ſperomachias:Atqui inqt Papi.publice edunt̃ leuiſſimi ludi & ſpectantur Speromachia a pila & pugna. ludus erat pilarius in gymnaſio q ut ait lulius pollux ſpenna appellabatur uel a primo auctore uel a quod eſt fallo.nam cum pilam unus alteri uideretur polliceri.alteri mittebat. Pilam quæ eo in ludo erat:putat ipſe eſſe harpaſtum. ambigit tamen an potius pila illic fuerit quæ mollis dicitur. Nam harpaſti luſio ab eodẽ deſcribitur quãuis pilam non nominet diuidebantur inquit iuuenes in partes:ducebaturqꝫ linea in medio campo ubi pila ponebatur pari ſpatio ultro citroqꝫ duas ducebant lineas ubi diuerſæ partes tãq̃ ad metã conſiſtebant:unde facto impetu pariter accurrebant ad pilã in medo poſitã pars q̃ prius rapiebat iaciebat ad metã alterius partis quam ſi pila prætergrediebat̃. hæc uictrix erat.contendebant igitur.& pilam prius rapere.& eam iactã repellere ne metam tranſiret.ea luſio appellabatur quia ex puluere raperetur ſignificat puluerem & quia ephebi ea exercebant:quod utrunqꝫ aperte deſignat ĩ harpaſto. Martialis ſiue harpaſta manu puluerulenta rapis. alibi hæc rapit anthei uelox ĩ puluere draucus.his rationibus ego plane exiſtimo non in ſphẽna fuiſſe harpaſtum. ubi nec pulueris nec epheborum mentio ẽ ſed in hac luſiõe ſileat itaqꝫ brotheus & hæc a nobis diſcat quæ multis coniuratis ad nitentibus percipere non potuit. Nouiſſime denique conſilio eius accedam Ironia eſt.

Speromachia

Spenna

Harpaſtus

Pila

Traducor:derideor.Martialis. Redibus multoque magis traduceris. Iuuenalis:traducit auos.ridiculos reddit. Hactenus ſcilicet ſcripſerim. Sin minus:ſi uolueris me ſcribere plura.

traducor

Domitius Auguſtino.

DOmitianus decem & ſeptem accepit conſulatus:quod ante eum nemo. ex quibus ſeptem medios continuauit. Omnes autem pene titulo tenus geſſit.nec quẽquam ultra kalendas. Maii plures ad idus uſqꝫ Ianuarii.Cum nunc iniret ſeptimumdecimum gratulatur Papinius & aſſentando honorem extollit. Reparator æui:ianus a cuius. kalend.anni ſumit initium.

Domitiani conſulatus

Quem tu uicina pace:nam Domitianus templum Iano inſtaurauit quod Martialis epigrammate indicat. & forum ſtruxit quod poſtea neruæ eſt dictum. templum pacis erexit Veſpaſianus proximum foro. Noui fori:quod ſtruxit Domitia. Prior annus: cum non eras conſul.

Pacis templum

plus ẽ q̃ edere.Exercere ãt iocos nõ licet:ſic ſecreto iqt. Sed & ſpomachias ſpectãus & pilaris luſio admittit̃.nouiſſime. Quiſqs ex meis ĩuitus aliqd legit.ſtati ſe ꝓfitet̃ aduerſum:Itaqꝫ conſilio eius accedam. In ſũma nẽpe ego ſum qui traducor. Taceat & gaudeat. Hunc tamen librum tu Marcelle defendes. Et ſi uidetur hactenus ſin minus repræhendemur.

XVII.conſulatus imp.

LAeta bis octõis accedit purpura faſtis
Ceſaris inſignemqꝫ aperit germanicus annum
Atqꝫ oritur cum ſole nouo cum grandibus aſtris
Clarius ipſe nitens. & primo maior heoo
Exultent leges latiæ gaudete curules
Et ſeptem gemino iactantior æthera pulſet
Roma iugo:pluſqꝫ ante alias euandrius arces
Colis ouet ſubiere noui palatia faſces
Et requiem bis ſextus honos:precibuſqꝫ receptis
Curia Cæſareum gaudet uiciſſe pudorem:
Ipſe etiam immenſi reparator maximus æui
Attollit uultus. & utroqꝫ a limine grates
Ianus agit.quem tu uicina pace ligatum
Omnia iuſſiſti componere bella:nouiqꝫ
In leges iurare fori. leuat ecce ſuppinas
Hinc atque ide manus gemĩaqꝫ hæc uoce profat̃.
Salue magne parẽs mundi:qui ſæcula mecum
Inſtaurare paras.talem te cernere ſemper
Menſe meo tua roma cupit:ſic tempora naſci
Sic annos intrare decet:da gaudia faſtis
Cõtinua: hos humeros multo ſinus ambiat oſtro
Et properata tuæ manibus prætexta mineruæ
Aſpicis ut templis alius nitor.altior aris
Ignis. & ipſa meæ tepeant tibi ſydera brumæ
Moribus atqꝫ tuis gaudent turmæqꝫ tribuſqꝫ
Purpureiqꝫ patres:lucemqꝫ a conſule ducit
Omnis honos. quid tale precor prior ãnus hẽbat
Dic age roma potens. & mecum longa uetuſtas
Dinumera faſtos:nec parua exempla recenſe
Sed quæ ſola meus dignetur uincere cæſar
Ter latio decieſqꝫ tulit labentibus annis
Auguſtus faſces.ſed cœpit ſero mereri
Tu iuuenis prægreſſus auos. & quanta recuſas
Quanta uetas.flectere tamen. precibuſqꝫ ſenatus
Permittes hanc ſæpe diem.manet inſuper ordo
Longior & totidem fœlix tibi roma curules

Altera sæcula:nam sæculares ludos Domitianus iam cælebrauerat ut refert Tranquillus. Ara parentis flauioꝝ tẽplum. Nondũ laurus indica:scilicet nondũ intulisti lauream ioui capitolino de indis ut fecisti de sarmatis. Nondũ rogat:nondum tibi sunt supplices.x.mẽses nam duo menses iam sortiti erant nomina Domitiani septembrẽ.n.germanicum nominauerat:quia eo suscepisset imperiũ & octobrem Domi.quia eo esset.natus utrũq; nomen abolitũ est eo mortuo tãta illius inuidia.ut postea nullus mẽsis nomen imperatoris acceperit.qđ Macrobi.refert.

Seculares ludi
Septẽber Germanicus
October

Terq; quaterq; dabit mecum altera sæcula condes
Et tibi longæui renouabitur ara parentis
Mille trophea feres. tantum permitte triumphos
Restant bactra nouis. restat Babylona tributis
Frenari. nondum gremio Iouis indica laurus
Nondũ arabes:seresq; rogant:nõdũ oĩs honorẽ
Annus habet:cupiũtque decẽ tua nomina menses
Sic ianus:clausoque libens se poste recepit
Tunc omnes patuere fores: lætoque dederunt
Signa polo:longamq; tibi rex magne iuuentam
Annuit. atque suos promisit iuppiter annos.

Epulum Domitiani eucharisticon.

Egia sydoniæ conuiuia laudat elisæ
Qui magnum æneam laurẽtibus intulit aruis
Alcinoique dapes mansuro carmine monstrat
Aequore qui multo reducem consumpsit ulyxem
Ast ego: cui sacræ cæsar noua gaudia cœnæ
Nunc primum dominaque dedit cõsurgere mẽsa
Qua celebrem mea uota lyra. quas soluere grates
Sufficiam:non si pariter mihi uertice læto
Nectat adoratas & smyrna & mantua lauros:
Digna loquar. mediis uideor discumbere in astris
Cum ioue. & iliaca porrectum sumere dextra
Immortale merum: steriles transmisimus annos
Hæc æui mihi prima dies. hic limina uitæ
Te ne ego regnator terrarum orbisque subacti
Magne parens. te spes hominum te cura deorum
Cerno iacens: datur hæc iuxta datur ora tueri
Vina inter mensasq;. & non assurgere fas est.
Tectũ augustũ ingens. non centũ insigne colũnis
Sed quantæ superos cælumque atlante remisso
Sustentare queant. stupet hoc uicina tonantis
Regia. teque pari lætantur sede locatum
Numina: ne magnum properes ascendere cælum
Tanta patet moles. effusæque impetus aulæ
Liberior campi multumque amplexus aperti:
Aethereo & tantum domino minor. ille penatis
Implet. & ingenti genio iuuat. æmulus illic
Mons libys. iliacusque nitent: & multa siene

Annuit longam iuuentã. Mart. terraꝝ domino deoque rerum promisit piliam pater senectam. addas iane pater tuam rogamus.

Domitianus

Domitius Augustino.

Omitianus epulum largissimũ dedit senatoribus & equitibus Augustine. i quo laudãdo Mar. & epigrãma extat. & hæc Papi. sylua ubi gratias agit Imperatori quod illic fuerit ipse quoq; acceptus tã honorifice carmen inscribitur Eucharisticõ. nam ευκάρηστω significat ago gratias. Intulit:uenisse scripsit. Aeneas:ut Menecrates scribit urbem prodidit græcis ob priuatã simultatem cũ Paride:enauigauitq; in thraciã ubi mortuus est: qđ Aegesippus quoq; tradit. Alii i arcadiam progressum scribunt Alii ad epyrum. Homerus uero indicat eum mansisse in Troia. lã Priami genus est miseratus Iuppiter at nũc imperium Troiæ Aeneas uiolentus habebit & nati natorũ & qui nascentur ab illis. quo loco alii ita scribũt. ut refert Strabo. & Eustathius. At genus æneæ cunctis dominabitur oris. Vir. & eum secuti nostri in Italiã uenisse autumant. Aruis laurentibus. laurentũ oppidum iuxta ardeã & lauinũ solis indigetis. illic multa oppidorũ uestigia sunt aduentu æneæ memorabilia.

Euricasto
Aeneas
Laurẽtũ

Alcinoiq; dapes Home. Vlyssem ad Alcinoum uenisse scribit. susceptumq; hospitio. & statim pontonoum circũtulisse poculum iussu Alcinoi mox alcinoum mactasse ad cõuiuiũ. xii. oues. octo sues. duos boues. demodecum citharœdum cæcum cecinisse: tũ cælebrata certamina. Clytoneũ fuisse uictorem cursu Eurialum palæstra. Amphialum saltu Elatreum disco:Laodamãtem cestibus. Cõsumpsit:longo carmine ꝑduxit Homerus. Et Smyrna Homerus smyrneus. Et mantua. Virgi. ex ande uico. Silius Mantua musarũ idomus atq; ad sydera cantu euecta andino. nos. n. ita locum deprauatũ correximus. cũ prius legeret euecta achino nullo sensu. ut ex commentariis in poetam a nobis cõpositis propediẽ cognosces.

Alcinoi spectacula
Demodecus

Hic limina uitæ:Hunc demũ inquit diem possum ueræ uitæ ascribere. Non centũ:allusio ad carmẽ uirgilianũ Tectũ augustũ ingens centum sublime colũnis urbe fuit media laurẽtis regia pici. Tantũ do. mi. Mar. de eodem par domus ẽ cælo. Sed minor est domino. Mons libys:marmur libycum & illiacũ siue phrygiũ & syenites unde trabes fecerũt. reges quodã certamĩe obeliscos uocantes a similitudine radii nam significat radium. erant. i. solis numini sacrati. mitres rex primus eos instituit tumulo.

Et chios:marmur uersicoloribus macu-
lis qđ cũ chii in muris suis ostẽtarent multo
magis mirꝶ fuisset inqt Ci.si eos tiburtio la
pide struxissetis. Lũaq;:de marmore lunẽ
si intelligit de quo añ dictũ est. Triptolemi
Triptolemus — Triptolemus fili⁹celeri & Menelies cũ ceres
a parẽtibus hospitio suscepta fuisset ad Elu-
sinẽ illis dormiẽtibus a Cerere cõiectus ẽ in
focũ & obrutus cineribus:mater excitata eũ
eduxit.Ceres impia inqt es.Ná fuisset imor
talis.si pmisisses ita eius mortalitatẽ purgari
Sed tñ a me hẽbit ut prius doceat serere fru
mẽtũ.atq; ita uolucri curru abreptus tripto-
lemus annonã per acticã disseminauit.Plin.
aliter & probus & alii ad brigẽ referũt.supe-
Orbita — riora scribit Hyginus. Orbita: alludit ad
currũ Triptolemi.nam orbita rotaꝶ uestigi
um est. Robora mauroꝶ:citreas mensas.
Strabo citrũ quidẽ non noiat sed Mauritani
am multas & magnas habere arbores affir-
mat.Indeq; mẽsas Romanis suppeditari ua
rietate quadã distinctas ex uno integroq; li-
gno. Summittentẽ uexilla: deprimentem
altitudinẽ. Honos:maiestas q̃dam dissimu
latus.quã cupiebat tegere. Sic:eadem oris
maiestate dissimulato. Lubrica:uncta oleo

Nec dũ æquo:nõ dum nominaui parẽ tu
is uultibus. Mensas æthiopũ Iuppiter cum
uult se exhilarare cõuiuio secedit ad æthio-
pes ut est apud Home.in pricipio Odisseæ.

Pallene — Triũphos palleneos.Victoriã suá de gigã-
Gigãtes — tibus . nã pallene oppidũ est in macedonia
Phlegreus — ubi bellũ giganteũ gestũ fuisse cõtendũt ma
cedones in agro.quẽ postea plegreũ: demũ
comã unde suborta est opinio eoꝶ qui dixe
runt gigantes cõflragrasse ad cumas in cam
pania. Pandas li.f.iã.consulatu tuo. Quin
quẽnia lustris coronatis. intelligit quinquẽ
nale certamen institutũ Ioui capitolino. ubi
musicæ equestri cursu gymnicis ludis certa
batur & plures aliquãto erãt coronati.ut ait
Trãquil.qui nũc sunt inde ait coronatis lu-
stris. Talis tãtæ leticiæ. Acies ger.uictori
ande germania. Daca præ.triumphum de
dacis. Auro palladio: nã corona illa ei da
ta est in albano certamine instituto palladi.

Domitius Augustino.

Appia uia — Vis duri silicis &c.Appia uia Au
gus.ex urbe brũdusiũ usq; strata
iuxta theracinã fossaꝶ hẽbat ini
tiũ.quæ palustribus fluuioꝶ aqs
repletæ erãt p has nocturna nauigatio erat
primisq; tenebris qui ibi cõscẽderãt nauim.
reliquũ appiæ spacium ea nocte cõficiebant
qualem nauigationẽ.satyrice ludẽs hora.in
suo itinere brũdusino describit.tempoꝶ aũt
uetustate oblimatis fossis ea presertim quæ
a latere appiæ discedens baias & cũas duce-
bat.uiatores curribus illas uehebãtur & qui
dem tardissimus Domi.hãc harenis ingestis & lateribus sternere aggressus est in quo laudat͛ a Papi.car
mine phaletio tãta figuraꝶ uarietate.ut qđ undecim syllabis continet͛ ad heroicã ꝑpe magnitudinẽ sese
extollat.ab admiratione initiũ sumit & quasi admonitus strepitu operaꝶ intelligat causam tãti sonitus.

Et chios. & glauca certantia doride saxa
Lunaq; portandis tantum suffecta columnis
Longa super species: fessis uix culmina prendas
Visibus:auratique putes laquearia cæli.
Hic cum romuleos proceres: trabeataq; cæsar
Agmina mille simul iussit discumbere mensis
Ipsa sinus accincta ceres:bacchusq; laborant
Sufficere:ætherei fœlix sic orbita fluxit
Triptolemi:sic uitifero sub palmite nudos
Vmbrauit colles: & sobria rura lyæus
Sed mihi non epulas:indisq; innixa columnis
Robora maurorum famulasq; ex ordine turmas
Ipsum ipsum cupido tantum spectare uacauit
Tranquillum uultu:sed maiestate serena
Mulcentem radios summittentemq; modeste
Fortunæ uexilla suæ:tamen ore nitebat
Dissimulatus honos:talem quoq; barbarus hostis
Posset & ignotæ conspectum agnoscere gentes.
Non aliter gelida rhodopes in ualle recumbit
Dimissis gradiuus equis:sic lubrica ponit
Membra terapnea resolutus gymnade pollux
Sic iacet ad gangen indis hululantibus euhan
Sic grauis alcides post horrida iussa reuersus
Gaudebat strato latus acclinare leoni
(Parua loquor:nec dũ æquo:tuos germãice uultus)
Talis ubi oceani finem mensasq; reuisit
Aethyopum sacro diffusus nectare uultus
Dux superum secreta iubet dare carmina musas
Et palleneos phœbum laudare triumphos
Dii tibi(namque animas sæpe exaudire minores
Dicuntur)patriæ bis terque exire senectæ
Annuerint fines:rata numina miseris astris
Templaq; des.habitesq; domos:sæpe ãnua pãdas
Limina:sæpe nouo ianum lictore salutes.
Sæpe coronatis iteres quinquennia lustris
Q ua mihi fœlices epulas mensæq; dedisti
Sacra tuæ:talis longo post tempore uenit
Lux mihi troianæ qualis sub collibus albæ
Cum modo germanas acies modo daca sonãtem
Prælia palladio tua me manus induit auro.

Via Domitiana.

q Vis duri silicis grauisque ferri
Immanis sonus æquoris propinquum

Saxosæ latus appiæ repleuit?
Certe non libycæ sonant cateruæ
Nec dux aduena peierante bello:
Campanos quatit inquietus agros.
Nec frangit uada: montibusq; cæsis
Inducit nero sordidas paludes:
Sed qui limina bellicosa iani
Iustis legibus & foro coronat
Qui castæ cereri diu negata
Reddit iugera: sobriasq; terras
Qui fortem uetat interire sexum
Et censor prohibet mares adultos
Pulchræ supplicium timere formæ.
Qui reddit capitolio tonantem
Et pacem propria domo reponit:
Qui genti patriæ futura semper
Sancit limina: flauiumq; caluum
Cœno hic populeo uias grauatas
Et campos iter omne detinentes
Longos eximit ambitus: nouoq;
Iniectu solidat graues harenas.
Gaudens euboicæ domum sibyllæ
Gauranosq; sinus: & æstuantes
Septem montibus admouere baias
Hic quondam piger axe uectus uno
Nutabat cruce pendula uiator
Rodebatq; rotas maligna tellus
Et plæbs in mediis latina campis
Horrebat mala nauigationis
Nec cursus agiles: sed impeditum
Tardabant iter orbitæ tacentes
Dum pondus nimium querens sub alta

Appiæ saxosæ: stratæ saxis. Latus: nã ad latus appiæ erat hæc uia Domitiani. Cateruæ libycæ. certe inquit nõ comeãt per cãpaniã libycæ & annibalis turmæ: ut ide hic strepitus existimari debeat. Nec dux aduena: ego de spartaco ĩtelligo. nã lentulus bardiacus familiã gladiatorũ habuit Capuæ quorũ maxima pars e galatia & thracia erat. Ex his octogintaduo diffugerũt una cõspiratione raptis instrumẽtis culinariis pro armis. idẽ cũ incidissent in currũ ãnorũ. quæ ad aliud oppidũ ferebant̃. ea diripuerũt. armatiq; tres cõstituerũt duces. quorũ primus erat spartacus thracius: cui olĩ dormẽti uisa est serpẽs sub capite. mulier thracia uaticinata est id portẽdere ei potentiã multis formidabilẽ multi ad hunc homicidæ fures sceleratiq; hoĩes cõfluxerũt atq; ita coactus est exercitus ut imperatores romanos Clodiũ uatiniũ cossiniũ uaris prælis ꝓfligauerit uixq; potuerit uinci a Crasso & Põpeio. Nec dux adue. uel hãnibalẽ ĩtelligit uel nec aliqs spartacus inqetus seditiosus & afferẽs tumultũ. Bello peierãte: facta aliqua cõiuratione. & cõfugiẽtibus ad eũ aliquibus uiolato iureiurando. po. Ro. Nec frãgit uada: nero ut. s. olim. Nã nero fossam ab auerno hostiã usq; inchoauit. ut nauibus nec tñ mari iretur per cẽtũ & sexaginta miliaria: latitudinis qua cõtrariæ q̃nqueremes cõmearent: tũc periit uini Cecubi gratia succisis uitibus. quæ id ferebant. Erat. n. in sinu amyclano qua ea fossa ducebat̃: huius operis cã cõportari iussit illuc quicũq; erãt in carcere & qui dãnabantur ob aliqd̃ scelus ad id opus dãnari iubebat. Certe inquit Papini. nũc nero nõ facit fossam ut possimus suspicari hanc esse illam multitudine operarum.

Qui limina iani: Iani ædẽ restituit ut ante est dictũ iuxta forum. Qui castæ cereri: nam Domitianus ne penuria frumẽti esset nimio cultu uinearũ iussit ne quis in italia nouellaret. uitesque succidi in prouinciis ubi plurimum dimidia parte relicta auctor Tranquillus. Terras sobrias: succisis uitibus. Vetat: castrari mares ꝓhibet. Et censor: ita quoq; a Plinio in epistolis dicitur & Mar. ad eum. Censor maxime principũq; princeps. Pulchræ formæ: nam formosi spadões fiebãt ne decor barba periret. Tonantem Capitolinũ: nouã enim ædẽ excitauit ioui Capitolino: ut scribit Tranquillus.

Sancit limina: dicat tẽpla. Genti patriæ: genti suæ flauiæ. Futura semper. Mar. idẽ manebit altum flauiæ gẽtis decus. Et pacem: ædem pacis struxit Vespasianus. pinxit atticus. priscus auxit Domitianus. Flauiumq; caluum. Alludit ad Domitianũ qui caluus erat: Inmo & caluitio offendebatur. quãuis librum scripsit de cura capillorũ ad amicum. illum seq; consolans Iuuena. & caluo seruiret Roma neroni. Cœno hic populeo: in aliis codicibus ita hic uersus legitur. Hic senis populi uias grauatas: nos uero ita emẽdauimus. Cœno hic populeo uias grauatas nam in amyclano sinu per quẽ hæc uia ducebatur erant populeta palustria ut iure Papinius dixerit uiam illam fuisse impeditã cœno populeo. Pli. Cecubo erat generositas cæleberrima sinu amyclano populetis palustribus: uel lege hic scenis populi. Eximit: longos ambitus. Dum sternit uiam Domitianus fecit ut uiatori per longos ambitus nõ sit repẽdum ut prius. Nouo iniectu: noua tellure & harenis iniectis. Gaudẽs: nã cupit ut liceat commeare in urbem a cumis & gaurano sinu hoc itinere. Septẽ mõtibus: urbi. Admouere: propinqua reddere hoc itinere. Nutabat: uacillabat.

Cruce pendula: nã iugum currus speciem crucis efficit. pendula aũt erat iumentis incumbens quæ lubrico cœno sæpius labebãtur. Mala nauigationis. Timebat ne submergetur cœno ac si nauigaret medio mari. Orbitæ tacentes: rotæ orbitã signantes in cœno non strepebant. Querens: ægre trahẽs.

Lentulus Bardiac'
Gladiatores
spartacus
Fossa ab auerno
Cecubũ
Vites incisæ
Domitianus calu'

Languida quadrupes:mula uix incedens propter cœnum.Nam mulæ olim currum uehebant.unde Muliões aurigæ muliones dicti.auctor Feſtus.& nos in cõmentariis Iuuena.docuimus & apud Tráquillum.ubi mulio pro auriga accipitur. Repit:repere uidetur nõ ingredi.ná ſæpe cadit. Alta ſtatera.Staterá appellat lignum unde uincto fune & alligata mula currus trahebatur a ſimilitudine.ná ſtatera uidet. Sulcos:riuos quibus aquæ emittantur. Alto egeſtu:hoc eſt extrahere eas magna ꝑfunditate. Aliter replere.Alio genere terræ. Parare gremio ſedé ſaxis ſternédis. Nec maligna ſedes.ſ.ſit ſaxis. Dubiũ nutans. Vmbo Vmbonibus:umbo ſignificat extremá parté ſcuti.hic accipit̃ pro extremitata uiæ ſtratæ qua utrinq; erigebatur. ne ꝓximũ infunderetur cœnũ. Gõphus Gomphis. græce latine ſignificat caluum. ſignificat item iuncturam lignorũ uel etiam ſaxorum unde. eſt compingere. qđ Eſychius docet.hic ergo crebris gõphis pro crebris iuncturis. Cocto puluere: lateribus. Et aton cauare:alludit ad operas Xerſis:quibus mons atos excauatus eſt & diſciſſus a continenti. Plura apud Iuuenalem diximus ex Herodoto & Plin. Niſi Lechiæ uetarent.Codices alii eandé mendæ indolem præ ſe ferunt Deuiæ habentes non lechiæ.nos auté legimus lechiæ ná lechiæ ad Lechiæ fines anguſtiarum Iſthmi.portus eſt corinthi.ut Pli.& Stra.docent niſi inquit illic portus eſſet quo naues excipiuntur hæ manus interſcinderent.Iſthmon.ut ſine ambitu nauigaretur ad alteꝝ latus peloponneſſi. Sed uetant lechiæ:quia ſcilicet deſererétur:ſyllabam tamé uariauit:nam ante lecheo prima breui dixi uel lege lechiæ niſi. Miſcuiſſet freta. Vtrunque mare ægeum & ionium.

His:opera harum manuum iſthmum interſcindere tentarunt.Demetrius rex cæſar dictator.C.princeps Domitius nero Infœlici incepto ut omnium patuit exitu. Quieta cyme: médoſi codices habét Crine. ſed nos cyme legimus ut etiam emendaui apud ſylium.Fatorum conſcia cyme. græcum auté Cyme Cumæ eſt.nos cume dicimus. Lynterna palus:lin Linternũ ternum poſt ſueſſam ad mare cũ fluuio eiuſdem nominis palus.ná aquis ſtagnantibus illic ſunt paludes.ſylius.hic dũ ſtagnoſi ſpectat templumque domoſque linternum. Illic erat monumétum Scipionis aphrycani. qui ibi cõſumpſit ultimam ætatem cum ſeditiones. & inuidiá declinaret. Pigerque Saſon ſauo:alii codices habét pigerq; ſaſon. Saſon quidem inſula eſt inter epyrum & brundusium medio interuallo. ſylius adriaci fugite Sauus infauſti ſaſonis arenas.Lucanus. cũque ſpumoſo calaber perfundit̃ æquore ſaſon. ſed ego puto legendũ ſauo. qui fluuius eſt in finibus campaniæ meminit Pli. ná piger epitheton nõ cõuenit ſaſon.præterea loquitur de locis tantum campaniæ:non de calabris.

Vulturn⁹ Vulturnus:fluuius per Venafrum labitur & mediá campaniam.capuam etiam alluit Vulturnum oppidũ. Redundat: Vndis obſtrepens effundit hæc uerba. Meorum camporum: nam campania in regio Capua nes per campos diuiſa eſt:unde capua dicta eſt a centeſimo campo ut nonnullis placet.

Repit languida quadrupes ſtatera
At nunc: quæ ſolidum diem terebat
Horarum uia facta uix duarum
Non tenſæ uolucrum per aſtra pennæ
Nec uelocius ibitis carinæ
Hic primus labor inchoare ſulcos
Et reſcindere limites: & alto
Egeſtu penitus cauare terras
Mox hauſtas aliter replere foſſas
Et ſummo gremium parare dorſo
Ne nutent ſola: ne maligna ſedes
Et preſſis dubium cubile ſaxis
Tunc umbonibus hinc & hinc coactis
Et crebris iter alligare gomphis
O quantæ pariter manus laborant
Hi cædunt nemus. exuuntq; montes
Hi ferro ſcopulos: trabeſq; leuant
Illi ſaxa ligant: opuſque texunt
Cocto puluere: ſordidoq; topho.
Hi ſiccant bibulas manu lacunas
Et longe fluuios agunt minores
Hæ poſſent & aton cauare dextræ
Et mœſtum pelagus gementis helles
Intercludere ponte non natanti
His paruus (lechiæ niſi uetarét)
Inous freta miſcuiſſet iſthmos:
Feruent littora mobileſq; ſyluæ
It longus medias fragor per urbes
Atq; echo ſimul hinc & inde fractam
Gauro maſſicus uuifer remittit
Miratur ſonitum quieta cyme
Et lyterna palus: pigerq; ſauo
At flauum caput humidumq; late
Crinem mollibus impeditus ulmis
Vulturnus leuat ora: maximoq;
Pontus cæſarei recliuis arcu
Pandis talia faucibus redundat
Camporum bone conditor meorum
Qui me uallibus auiis refuſum
Et ripas habitare neſcientem
Recti legibus aluei ligaſti

Et nunc ille ego turbidus: minaxq;
Vix passus dubias prius carinas
Iam pontem fero: peruiusq; calcor
Qui terras rapere: & rotare syluas
Assueram (pudet) amnis esse cœpi
Sed grates ago strictus: atq; tanti es
Quod sub te duce te iubente cessi:
Quod tu maximus arbiter: meæq;
Victor perpetuus legere ripæ
Et nunc limite me colis beato
Nec sordere sinis: malumque late
Deterges sterilis soli putorem
Ne me puluereum. grauemq; cœno
Tyrrheni sinus obruat profundi:
Qualis cinyphius tacente ripa
Pœnos bagrada serpit inter agros
Sed talis ferar: ut nitente cursu
Tranquillum mare proximumq; possim
Puro gurgite prouocare lyrim
Hæc amnis. pariterq; se leuarat
Ingenti plaga marmorata dorso:
Huius ianua prosperumq; limen
Arcus belligeri ducis tropheis
Et totis ligurum nitens metallis.
Quantus nubila qui coronat imbri
Illic flectitur excitus uiator
Illic appia se dolet relinqui
Tunc uelocior acriorq; cursus
Tunc ipsos iuuat impetus iugales
Ceu fessis ubi remigium lacertis
Prima carbasa uentilantur aura
Ergo omnes age. quæ sub axe primo
Romani colitis fidem parentis
Prono limite commeate gentes
Eoæ citius uenite laurus
Nil obstat cupidis. nihil moratur
Qui primo tyberim reliquit ortu
Primo uespere nauigat lucrinum
Sed quam fine uiæ recentis imo
Qua monstrat ueteres apollo cumas
Albam crinibus infulisq; cerno?
Visu fallimur? an sacris ab antris
Profert calcidicas sybilla laurus:
Cedamus cheli. iam repone cantus:
Vates sanctior incipit. tacendum est.
En & colla rotat. nouisq; late

Carinas dubias: periclitantes. Cœpi es
se amnis: intra alueum labẽs. Grates ago
strictus: idest tãti facio quod sim domitus a
te ut non modo non pudeat uenisse intra al
ueum sed etiam agam gratias. Colis me:
excolis & ornas. Obruat: ne maris tyrrhe
ni quo alluitur proximum littus inundatio
me obruat. Bagrada: fluuius lybiæ iuxta Bagrada
uticam proxima sunt castra cornelia. hic in
undat proximas regiones facitq; æstuaria
quod a Strabone scriptum Sylius ita repetit
Turbidus arẽptis lento pede sulcat arenas
Bragada. nõ ullo lybicis in finibus amne ui
ctus limosas extendere latius undas. & sta
gnante uado patulos inuoluere campos.
Cinyphius: lybicus Cinyps autẽ fluuius Cinyps
ex monte chariton ut Herodotus scribit. in
ter duas syrtes labitur. Prouocare: in cer
tamen aquæ conspicuæ. Lyrim: lyris min Lyris
turnas præterlabitur. ad eũ latii olim fines
erant. antea clanim dixerunt. Labitur de ap Clanis
penninis collibus & agro uestino præter ui
cum fregellas excurrit ĩ lucum sacrũ. quem
minturnenses cælebrabant honoribus. Fi Fibrenus
brenus in eum erumpit. Lyris autem aquis
si Cicerõi credimus nullæ sunt frigidiores.
Plaga marmorata. Longa uia strata mar
moribus. Huius: uiæ. Arcus: nã ad ini
tium uiæ stratæ a Domitiano ex appia in eã
ĩgrediẽti. primũ occurrebat arcus triũpha
lis. quo honore ille plurimũ delectatus est:
multosq; in urbe sibi erexit. Illic: ad arcum.
Viator flectitur: relinquẽs appiam: regre
ditur in eam uiam tunc: cum primum uiam
Domitianam ingressi sunt. Impetus: con
citatio cursus. Iuuat ipsos iugales: placet
ĩumentis trahentibus currum. Prima car
basa uentillantur aura totus hic uersus men
dosus erat. ita enim scribebatur: primæ car
basa uentillãtis auræ nullo sensu prius emẽ
daueram uentilatis. nostra uero emẽdatiõe
hoc significat: cũ peruenerunt currus ad ui
am Domitiani: leni cursu & suaui ita ferun
tur ut naues solent cum remis cessantibus
& exorta secunda aura plenis uelis agũtur.
Prima aura nascente uẽto. Quãtus nu
bila qui coronat imbri. Tantus ĩquit est ar
cus ille triumphalis q̃tus iris. is noctu non Iris
apparet: q̃uis Aristoteles affirmet aliquan
do uisum esse. nihil aũt aliud est q̃ radius so
lis immissus cauæ nubi: colorumque illa ua
rietas fit ex mixtura ignis: nubiumque ae
ris. Plini. auctor. Primo axe: extrema par
te orbis. Eoæ laurus: triũphi orientales: nã
septẽtriõales ei dati sunt. Et ex occidẽte pau
loante. nõdum gremio iouis indica laurus.

Replet:uiam occupat:dum furẽs agitur. Campi:qui estis obruti limo. Atq; amnis uulturnæ. Fauẽte cælo:diis fauentibus mendosi autem codices habent. fauete cælo. Lucos auerni:hi erãt ad auernum: ubi necromantiam Vlyxis ab Homero descriptam putarunt antiqui ea regio erat: plutoni dicata.sacerdotesq; illic placatis diis manibus per sacra responsa dabãt:atque inde cõparabant uictum ibidem fuisse æneam duce sibylla.Virgilius horũ imitatus cecinit.

Auerni loca
Necromantia

Et reliquit:discedens ad Lauinum. Natura melior:melior ipsa natura. nam magis uult prodesse humano generi q̃ illa profuerit. India:cui natura dedit siccitatem.Nam ut Aristobolus scribit soli mõtes illic & ima montium imbribus irrigãtur:campi arent. hearcus uero in campos pluere æstate affirmat hieme negat a patelane usq; in hidaspẽ non pluit sed omnino inquit Papinius maderet india.si cæli imperium teneret Domitianus. Hemus:montem pro tota thracia accipit. Nec iam:sibyllæ uel tres libri ut Gellius putat:uel certe unus:ut Plinius arbitratur.nam sex reliquos quo unam attulerat uel duos ad Tarquinum regem combussit tertius a rege emptus:quanti omnes uoluerat in sacrario capitolii reconditus est: ibique arsit temporibus syllanis:ut Plinius tradit:permansit tamẽ uetus superstitio existimantium adhuc eum seruari.huic legendo & interpretãdo quindecim uiri prefecti sunt. Continebat enim facta populi romani non tamen legere poterant in iussu senatus:ut Liuius refert. Per lustra mea dicta: exquire mea uerba. Cominus:sine interprete. Aeui morantis:quod agitur longior:ut sis futurus superstes: non modo quo ad uideas filios:sed etiam abnepotes. Poposci deliũ:sumpto puluere puteolano manibus petii a phœbo:ut totidem annos mihi daret. Iurauit tibi:in tua fœdera. Arctos:daci sarmatæ.Cati ad arcton habitãtes.

Indiæ campi

Sibyllæ libri

Q ua uagus Hercules: herculem in idia fuisse scribit Plinius cum de macedonia ita ait:hæc est indiæ uictrix per uestigia liberi patris atq; Herculis euagatæ.nisi malis colũnas Herculis intelligere:quod non placet.

Nilus

Nili caput:occidentem intelligit. nam nilus in extremis mauritaniæ partibus oritur ut iuba rex deprehendit in monte superioris mauritaniæ:in lacu quem nilidem uocãt ubi natant pisces. Alabete.Coracini. Siluri.cocrodilli. quæ genera in nilo præterea tantum reperiuntur. Niues athlantis: nã athlas mõs:de quo ante dictum est: ab una parte perpetuis niuibus riget.Sylius Canet barba gelu.Virgilius idem.

Bacchatur spatiis uiamq; replet
Tunc sic uirgineo profatur ore
Dicebam ueniet.manete campi
Atq; amnis.ueniet fauente cælo
Q ui fœdum nemus & putres arenas
Celsis pontibus & uia leuabit
En hic est deus:hunc iubet beatis
Pro se iuppiter imperare terris
Q uo non dignior has subit habenas
Ex quo me duce prescios auerni
Aeneas auide futura quærens
Lucos. & penetrauit & reliquit
Hic paci bonus.hic timendus armis
Natura melior potentiorq;
Hic si flammiferos teneret axes
Largis india nubibus maderet
Vndaret libyæ.teperet hemus
Salue dux hominum & parens deorum
Prouisum mihi cognitumq; numen
Nec iam putribus euoluta chartis
Solenni prece quindecim uirorum
Perlustra mea dicta.sed canentem
Ipsam cominus ut mereris audi
Vidi quam seriem morantis æui
Pronectant tibi candidæ sorores
Magnus te manet ordo sæculorum
Natis longior ab nepotibusq;.
Annos perpetua geres iuuenta
Q uos fertur placidos obisse nestor
Q uos tithonia computat senectus
Et quantos ego delium poposci
Iurauit tibi iam niualis arctos
Nunc magnos oriens dabit triumphos
Ibis.qua uagus hercules & euhan
Vltra sydera.flammeumq; solem.
Et nili caput. & niues athlantis
Et laudum cumulo beatus omni
Scandes belliger.obuiosq; currus
Donec troicus ignis & renatæ
Tarpeius pater intonabit aulæ
Hæc donec uia te regente terras
Annosa magis appia senescat.

Ad Marcellum.

Domitius Augustino.

X campania:quo per æstatem secesserat ludens:syluam ad uictoriũ Marcellum mittit:quem descedens in urbe reliquerat.Sed iam putat eum quoq; secessisse aliquem in locum cum gallo amico.hic imperatori Domitiano carus:latinæ uiæ sternendæ curam susceperat Papinius

CVrre per euboicos non segnis epistola campos
Hac ingressa uias. qua nobilis appia crescit.
In latus. & molles solidus premit agger harenas:
Atq; ubi romuleas uelox penetraueris arces
Continuo dextras flaui pete tybridis oras
Lydia qua penitus stagnum nauale coercet
Ripa: suburbanisq; uadum prætexitur hortis
Illic ægregium formaq; animisq; uidebis
Marcellum & celso præsignem uertice nosces:
Cui primum solito uulgi de more salutem
Mox inclusa modis hæc reddere uerba meméto.
Iam terras uolucremq; polum fuga ueris aquosi
Laxat. & icariis cælum latratibus urit
Ardua iam densæ rarescunt mœnia romæ
Hos præneste sacrum: nemus hos glaciale dianę:
Algidus aut horrens. aut tuscula protegit umbra
Tiburis hi lucos. anienaq; frigora captant
Te quoq; clamosæ. quæ nam plaga mitior urbi
Subtrahit. æstiuos quo decipis aere soles.
Quid tuus ante omnis. tua cura potissima gallus
Necnon noster amor. dubium morũ ne pbandus
Ingeniiue bonis: latiis æstiuat in oris
An ne metalliferæ repetit iam mœnia lunæ
Tyrrhenasq; domos. quod si tibi proximus hæret
Non ego nunc uestro procul a sermone recedo
(Certũ est) inde sonus geminas mihi circuit aures
Sed tu dum nimio possessa hyperione flagrat
Torua cleonei iuba syderis. exue curis
Pectus. & assiduo temet furare labori
Et fontes operit pharetras. arcumq; retendit
Parthus. & eleis auriga laboribus actos
Alpheo permulcet equos. & nostra fatiscit
Laxaturq; chelis. uires instigat alitq;
Tempestiua quies. maior post ocia uirtus:
Talis cantata briseide uenit achilles
Acrior & positis erupit in hectora plectris
Te quoq; flammabit tacite repetita parumper
Desidia. & solidos nouus exultabis in actus
Certe iam latiæ non miscent iurgia leges
Et pacem piger annus habet: messesq; reuersæ
Dimisere forum: nec iam tibi turba reorum
Vestibulo queruliq; rogant exire clientes
Cessat centeni moderatrix iudicis hasta

opes eius laudat: & uires aptas bellis. poetarum uero inertiam miseratur: cui facinora militaria longe anteponit ut blandiatr Marcello. deniq; ait se peruenisse ad exitum thebaidis & meditari achileidem sibi esse in animo scribere gesta imperatoris: sed Marcellũ consulit an sit par tanto honori. Crescit in latus: addita uia a Domitiano. Agger solidus: uia uetus strata lapidibus. Ripa lydia: designat domũ Marcelli: quæ iuxta naumachiam erat Domitiani. ea autẽ erat iuxta Tyberim. Vadum: naumachiæ. Prætexitur: ambitur. Lunæ metalliferæ: luna etruriæ oppidum ingenti portu: in quo erat receptaculum omnium ferme qui mare ligusticum nauigabant. copia marmoris candidissimi: ingentibus saxis integris: unde tabulæ & columnæ solidæ fiebãt. Cornelius nepos mamurani: cuius luxum notat Catullus scribit habuisse colũnas aut ecarystio aut lunensi marmore. Positis plectris: nã Achilles: ut est apud Homerum in ocio fuit rapta briseide: amoresq; cithara cecinit: ut nostri quoq; scribũt iratus græcis. sed interfecto patroclo ex eo ocio armauit se in Hectorem quẽ uicit. Flammabit: alii oẽs codices flãmabat scriptum hñt. & exulabit. nos flãmabit emendauimus & exultabis: ut legas. Et solidos nouus exultabis in actus.

Luna opi

Qua tibi sublimi: nam Marcellus fuit pa-
tronus in causis apud centum uiros: quorū
iudicia nunc cessabant. hi hasta utebantur:
ut diximus apud Suetoniū. Erantq; cētum
& quinq;: ut docet Festus: sed tamē centum
dicti. Templi maronei: ad tumulum Vir-
gilianum: qui erat in Neapolitano: & possi-
Latina uia debatur a Sylio poeta. Latinæ obliquæ: la-
tina uia inter appiam & ualeriam ad casinū
appiæ coniungitur. Thyles nigræ: caligā-
Orcades tis. Domitianus habuit orcadas isulas ocea-
ni britānici inditione: quarū ultima est thy-
Thule le. Vespasianus pater expeditione sua tem-
poribus Claudii eas deuicerat: redacta ue-
Vetis insula cte una ex illis impotestatem. Iuuena. & mo-
do captas orcadas. Portæ caspiacæ: Caspiæ
Caspiæ portæ portæ in ponto sunt quædam angustiæ ita
appellatæ a mari caspio proximo. populi il-
lic sunt Caspii: quo loco multos redarguit
Pli. qui caspias portas putarunt esse easdem
quæ sunt in hiberia ponti prouincia proxi-
ma caspiis: nam hæ aliæ sunt: emittuntq; in
sarmatas uix ullo aditur propter appositos
montes: & cum Nero ad hiberiæ portas pa-
rasset expeditionem per errorem multorū
dicebatur petere caspias. portæ hiberiæ eæ-
dem caucasiæ dicūtur. ibis inquit ad portas
caspias tuendas munere militiæ tibi demā-
dato a Domitiano cum sis armis aptissimus
Ego autem in ocio uersor. & desidia poeti-
ca. Triumphos: auus tuus proponit tibi
triumphos domesticos. nam ipse triūphalis
Stemma fuit: quorum æmulatione accendaris. Stē-
mata: imagines cereæ maiorum qui trium-
phassent: aliquādo coronati a στέμμα qđ
significat coronam. hæ quibusdā lineis etiā
pingebantur ad aliarum imaginum differē-
tiam. Et quoniam ex his maior propagatur
nobilitas: factū est ut stemma significet no-
bilitatem maiorū. Virebūt: nam Vesuius
uitibus in primis abundabat. Premi: ob-
ruptas esse illic. Abiisse: nā aliæ terræ pro-
uolutæ sunt in insulas illic: ut pchita: pythe-
cusæ aliæ sunt terræmotu absorptæ. Apex
uesuius cacumen. Tiphata: locus iuxta ca-
Tipha puam: de quo fiem recitauimus Pompeii &
Liuii. apud Sylium. ubi in omnibus codici-
bus legebatur. tū phata. sed nos tifata emen-
dauimus. illic habebat prædium Mart. ut ēt
ad teate oppidum: mauricinorum aliqui co-
dices habent tuo sint fata teate. Optato:
Teate Papinius ne incendia illuc perueniant.

Qua tibi sublimi iam nunc cæleberrima fama
Eminet. & iuuenis facunda præterit annos
Fœlix curarum. cui non heliconia cordi
Serta. nec imbelles parnasi e uertice laurus
Sed uiget ingenium. & magnos accinctus in usus
Fert animus quascunq; uices. nos ocia uitæ
Solamur cantu. uentosaq; gaudia famæ
Quærimus en egomet somnū & geniale secutus
Littus ubi ausonio se condidit hospita portu
Parthenope. tenues ignauo pollice chordas
Pulso maroneiq; sedens in margine templi
Sumo animū. & magni tumulis accanto magistri
At tu si longi cursum dabit atropos æui
(Detq; precor. latiisq; ducis sic numina pergant
Quem tibi posthabito studiū est coluisse tonāte
Quiq; tuos alio subtexit munere fasces
Et spatia obliquæ mandat renouare latinæ)
Forsitan ausonias ibis frenare cohortes
Aut rheni populos. aut nigræ littora thyles
Aut istrum seruare latus. metuendaq; portæ
Limina caspiacæ: nec enim tibi sola potentis
Eloquii uirtus: sunt membra accomoda bellis
Quiq; grauem tarde subeant thoraca lacerti
Seu campo pedes ire paras. est agmina supra
Nutaturus apex: seu frena sonantia flectes
Seruiet asper equus. nos facta aliena canendo
Vergimur in senium. propriis tu pulcher in armis
Ipsa canenda geres. patriæq; exempla parabis
Magna geres. dignos quæ ēt nunc belliger actus
Poscit auus. præstatq; domi nouisse triumphos
Surge agedum: iuuenemq; puer deprænde parētē
Stemmate materno fœlix. uirtute paterna
Iam te blanda sinu tyrio sibi gloria fœlix
Educat & cunctas gaudet spondere curules
Hæc ego calcidicis ad te marcelle sonabam
Littoribus fractas ubi uesuius egerit iras
Aemula trinacris uoluens incendia flammis
(Mira fides) credet ne uirum uentura propago
Cum segetes iterum. cum iam hæc deserta uirebūt
Infra urbes populosq; premi' proauitaq; toto
Rura abiisse mari: nec dum letale minari
Cessat apex procul ista tuis: tifata: teate
Nec marucinos agat hæc insania montes
Nunc si forte meis quæ sint exordia musis
Scire petis. iam sidonios emensa labores
Thebais optato collegit carbasa portu.

Parnasiq; iugis.sylua q; heliconide festis
Thura dedit flammis. & uirginis exta iuuentæ
Votiferaq; meas suspendit ab arbore uittas
Nunc uacuos crines.alio subit infula nexu
Troia quidem magnusq; mihi tentatur achilles.
Sed uocat arcitenens alio pater:armaq; monstrat
Ausonii maiora ducis:trahit impetus illo
Iam pridem retrahitq; timor.stabunt ne sub illa
Mole humeri?an magno uincetur pondere ceruix
Dic marcelle.feram fluctus an sueta minores
Nosse ratis.non dum ioniis credenda periclis
Iamq; uale.& penitus noti tibi uatis amorem
Corde exire ueta.nec enim tirynthius almæ
Pectus amicitiæ.cedit tibi gloria fidi
Theseos:& lacerum qui circa mœnia troiæ
Priamiden cæso solatia traxit amico.

Lyricum ad sep.seuerum.

PArui beatus ruris honoribus
Qua prisca teucros alba colit lares
Fortem atq; facundum seuerum
Non solitis fidibus saluto
Iam trux ad arctos parrhasias hiems
Concessit altis obruta solibus
Iam pontus ac tellus renident
Iam zephyrus aquiloue fractus
Nunc cuncta ueris frondibus annuis
Crinitur arbos nunc uolucrum noui
Quæstus:inespertumq; carmen
Quod tacita statuere bruma.
Nos parca tellus peruigil & focus
Culmenq; multo lumine sordidum
Solantur.exemptusq; testa
Qua modo ferbuerat lyæus
Non mille balant lanigeri greges
Nec uacca dulci mugit adultero
Vniq;(si quando)canenti
Mutus ager domino reclamat:
Sed terra primis post patriam mihi
Dilecta curis hinc mea carmina
Regina bellorum uirago
Cæsareo peramauit auro
Cum tu sodalis dulce periculum
Connisus omni pectore toleres,
Vt castor ad cunctos tremebat
Bebryciæ strepitus harenæ
Te ne in remotis syrtibus auia

Nunc uacuos crines:i aliis codicibus mē dosis scriptum est.nunc alios cineres. Nec enim tirynthius.nec si tibi conferatur Hercu. poterit existimari exemplum amicitiæ cum tu longe eum antecedas: imo & Theseus qui pirithoum amauit cederet tibi.

Cæso ab Hectore:amico patroclo.

Domitius Augustino.

AD septimum seuerum libycum scribit ex prædio albano: carmineq; liryco ei blāditur.nam & ille hoc genere poematis oblectabatur: ut in fine aperte scribit.primum autem ueris aduentum designat:& ocium suum quo fruitur in albano.admiraturq; septimum: q peregrinus & natus in libya tam romane loquatur: & scribit. Honoribus:nam Domitianus id prædium donauerat. Teucros lares:uestam sacrū Troianum. Modo feruerat: Nam in multā uetustatem a me seruari non potest. Virago pallas:in qnquatribus suis ubi fuit coronatus. Arenæ bebricæ.bebryx filiā pyrenem habuit:a qua compressa ab Hercule: pyreneos montes putat dictos sylius: qui diuidunt galliam ab hispania Diodorus filiam regis in montibus pyreneis ab hercule cōpressam tradit: sed nec bebricē nominauit: nec pirenem.bebryces.item populi i bithinia qui ueluti leleges pererūt:ut tradit Eratosthenes.apd hos erat nicopolis aula amyci regis:qui cestibus pugnauit cum polluce & uictus est:ut est apud Apollonium & Valerium flaccum. Gynnamum:in æthiopia nascitur trogloditis connubio permixta.īde mercantes uehunt per maria ratibus sine remis & uelo:solisq; uentis acti deferuntur.tādem in portum gebenitarum ocilam nomine uix quinto anno ea nauigatio perficitur.idē Cinnamomum dicit:de quo ante est dictum. Sabæis:nam in Arabia etiā fœlici nascitur:ubi sunt Sabæi.

Bebryx
Pyrene
Pyrenei montes
Bebryces
Amycus
Cynnamum
Cynnamomū
Sabæi.

Leptis Neapolis Lutræ

Leptis:colonia tyriorũ:ut Carthago:ut utica in libya eſt.Sylius:ſaranaqꝫ leptis. eadẽ neapolis diceba tur:Si Straboni credimus.Plinius certo diſtinguit leptim a neapoli:cum tamen utrunqꝫ fateatur eſſe inter ſyrtes.patria hæc fuit ſeptimi. Fonte iuturnæ:de iuturna ſorore turni.de qua apd Virgiliũ. Neſcit depoſuit nec aliquid ex his retinuit. Lutras:alii omnes codices habẽt intras.ſed ego emẽdo ut legas lutras.nam lutras græci appellant ĩmundas aquas rebus illic locis.Senſus enim eſt cum primum ſeptimus attigit portum romanum oblit⁹ eſt immundarum aquarum libyæ:& innatauit tyberi. ideſt barbariem libycam depoſuit: auxitqꝫ romanam linguam. Lutras autem dixit ut permaneret in tranſlatiõe.nam dixerat portũs auſonũ uel lege neſcius aphrycæ Intras Turmis Romanis.iter equites romanos. Alũni:ut ſeptimi⁹ qui alũnus erat Libyæ Doceãt libyam:alios libycos poſſint erudire morib⁹ romanis & lingua. Hernica:hernici ſupra montes præneſtinos pitulũ oppidum habent:inde ſequuntur anagnia ſora.

Hernici

Cures

Curibus:cures oppidum ſabinorum numæ patria. Barbiton:de hoc in commentariis ſaphus dicemus.

Domitius Auguſtino.

Haec ſylua tota tua eſt Auguſtine. continet enim laudem imaginis antiquæ & ſignorum:quorum tu ſtudioſiſſimus es:gloriam extollit.nouius uindex imaginum antiquarum ſtudioſus & ſpectator ægregius cœna acceperat Papinium:ubi inter cætera ſigna præcipue admirationi fuit Hercules æneus a lycippo effictus dextra pateram ſuſtinẽre.ſiniſtra clauam.ipſe ſedebat:ſubſtrata leonis pelle.ſupino ore in cælum:in quo id potiſſimum laudabitur:quod exigua mẽſura ſingula non minus ſpectabãtur quaſi ingens fuiſſet.epitrapezius dicit͛ quod omnia uaſa menſæ deſtinata ita appellãtur. nã ἐπὶ ſignificat ad τραπέζα a menſa. Leuatum pectora phœbo:ideſt cura carminis

Epitrapezius

Septum

Septus:ſepta loca iuxta campum martiũ: ubi ſigna antiquorum artificum erãt uenalia.& pueri & res precioſiores.Martia. In ſeptis mamura diu multumqꝫ uagatus hic tibi Roma ſuas aurea uexat opes. Ah miſeri: iuſta & ingenua indignatio in gulam.

Ciconiæ Grues

Grue rhodopes:ſtrimonia. Cornelius nepos ſcribit ciconias magis placuiſſe temporibus Auguſti:ſed temporibus Veſpaſiani grues inter primas aues expetebantur.ciconias nemo uolebat attigere.e lõginquo certe ueniunt.ut ait Plini.locus eſt in aſia: quẽ appellant pythonis comẽ: ubi grues diſceſſuræ commurmurant: apparentque in noſtro orbe tam repente: ut nemo uiderit uenire.ſed ueniſſe. Exta:ideſt iecur.de iecore anſeris & eius ſapore. in commẽtariis Martialis diximus.dubium eſt Scipio ne Metellus uir conſularis an Marcus. S.eius eques id primus docuerit.Varro & Plinius auctores:exta quod ſignificent ex diuinatiõe Cicero.Plinio.& Varro.alibi recitauimus.hic pro iecore tantum.

Pythoniſ

Anſeris iecur

Leptis creauit?iam feret indicas
Meſſes.odoratiſqꝫ rara
Cynnama præripiet ſabæis
Quis non in omni uertice romuli
Reptaſſe dulcem ſeptimium putet
Quis fonte iuturnæ relictis
Vberibus neget eſſe paſtum?
Hæc mira uirtus protinus auſonum
Portus uadoſæ neſcius aphrycæ
Intras:adoptatuſqꝫ tuſcis
Gurgitibus puer innataſti
Hic paruus inter pignora curiæ
Contentus alto lumine purpuræ
Creſcis:ſed immenſos labores
Indole patricia ſecutus
Non ſermo pœnus.non habitus tibi
Externa non mens.italus.italus.
Sunt urbæ romaniſqꝫ turmis
Qui libyam doceant alumni.
Eſt & fremẽti uox hilaris foro.
Venale ſed non eloquium tibi
Enſiſqꝫ uagina quieſcit
Stringere ni iubeant amici
Sed rura cordi ſæpius & quies
Nunc in paternis ſedibus & ſolo
Veiente nunc frondoſa ſupra
Hernica.nunc curibus uetuſtis
Hic plura pones.uocibus & modis
Paſſim ſolutis.ſed memor interim
Noſtri uerecundo latentem
Barbiton in geminas ſub antro.

Hercules uindicis epitrapezios

Forte remittẽtem curas phœboqꝫ leuatũ
Pectora cum patulis tererẽ uagus ocia ſeptis:
Iã moriẽte die rapuit me cœna benigni
Vindicis.hæc imos animi perlapſa receſſus
Inconſumpta manet.neqꝫ enim ludibria uentris
Hauſimus.aut epulas diuerſo e ſole petitas
Vinaqꝫ perpetuis æuo certantia faſtis
Ah miſeri.quos noſſe iuuat.quid phaſidis ales
Diſtet ab hiberna rodopes grue. quis magis anſer
Exta ferat.cur tuſcus aper generoſior umbro

Qua alga:lucrino fundo ambritannico:an baiano.aliunde certe aduecta oftrea in lucrino compafcebā tur.ita enim gratioris faporis fore putabant. Alter caftor:nam alternis diebus caftor & polux lucēt. Ho me. Luna tirynthia:utinā nox geminata fuiffet:q̄lis fuit:cū Her.cōceptus ē cōpreffa alcmena a Ioue.tūc enī nox geminata ē.ut ē apud Plautū. Mentito:effcto. Reddere auctorē noīare artificē uniufcuiufq̧ fi gni:ēt nō infcripto illius noīe. Hic tibi:hic tibi mōftrauit ut potuiffes uidere. Praxitelis:praxiteles mar Praxiteles moris gloria ēt femet uicit duas ueneres uēdidit magnæ admiratiōis : alterā cois uelata fpē:qđ illi pluris fecerūt:putātes id eē feuerꝶ & pudicū:alterā q̄ reliq̄ erat emerūt gnydi ad quā fpectandā multi nauigabāt:Nicomedes rex eā uoluit emere repromittēs fe diffoluturū totum æs alienū gnydiorꝶ.illi recufarunt.tota ædicula aperiebatᷣ:ut fpectaretᷣ. par erat ex oī pte ad miratio.fignū cōtaminatū ē macula:quā cō tra uxit:cū iuuenis amore ei⁹captus clā no ctu ei cohæfiffet.Praxitelis figna erāt romæ flora triptolom⁹ ceres in hortis feruilianis boni euent⁹& bone fortunæ fimulachra in capitolio mænades. Pollice pifeo:phidiā i telligit:qui iouē pifeū feu olympicū fecit:ut antea eft dictū. Phidias Linea:hoc eft ex hiftoria. nā Apelles cum Protogene certauit : ut eft apud Pliniū Ductis lineis fubtiliffimis i ta bula : quæ poftea in palatio diu fuit magna admiratiōe:præfertim aliis pictoribus.con fumpta eft priore icēdio domus cæfaris.de niq̧ Apelles nullam diem ægit tam occupa tā:quin lineā duceret artē exercendo . inde natū ab eo,puerbiū. Apelles Protogenes Deus ille:eft ipfe Her cules. Sentiri:exiftimari & cōcipi animo.

Menfura:pedum ftet intra:ideft lateat:nā tantum dimidia pars uidebatur cum fede ret. Si uifus:fi oculos. Hoc pectore:tali quale hoc eft. Frangebant : domabant.

Tam magna mendacia formæ : fimula chra & effigies . admirantis autem eft ꝙ in tam paruo figno tanta reprefentetur forma quanta eft herculea. Quis modus in dex tra:o quāta moderatio fuit in dextra Lyfip pi : quæ cum foleret effingere ingentes fta tuas.tamen ad tam paruum fignum fe accō modauit. Lyfippus Ingentes coloffos:nam Lyfip pus coloffos cælauit:unum præcipue qua draginta cubitorum tarenti : quem Fabius uerucofus Romam transferre nō aufus eft ob difficultatem moliendi:cum tamen in de herculem tranftulerit. Telechines : ma ris filii cum caphyrna Oceani filia neptun num educarunt.artium inuentores fuerūt. Telechines ftatuas deorū fecerunt primi ab ipfis Apol lo apud lyndios thelechinus dicitur . Iuno & nymphæ apud alyfios thelechines non nulli tradiderūt eos proprias formas muta re folitos : iuidofq̧ fuiffe in artium difcipli nas.& eofdē fafcinatores folitofq̧ īfundere aquam ftygiā plantis & animalibus : alii ab æmulis id factū aiunt:eofdem dictos idæos dactylos nonnulli tradunt . Idæi dactyli Ex creta in cy prum nauigarunt : cum rhodum primi æs & ferrum fabricati funt.feceruntq̧ harpem Saturno . Harpe faturni Plinius idæos dactylos ferri inuē tores fuiffe fcribit. Ferri iuētores Exigua maffa:Martia lis de hoc.Exiguo magnus in aere deus.

Lubrica qua recubent conchilia mollius alga
Nobis uerus amor.medioq̧ helicone petitus
Sermo . hilarefq̧ ioci brumalem abfumere noctē
Suaferunt.mollemq̧ oculis expellere fomnum
Donec ab elyfiis profpexit fedibus alter
Caftor.& hefternas rifit titonia menfas
O bona nox.iunctaq̧ utinam tirynthia luna.
Nox & erythreis thetidis fignanda lapillis
Et memoranda diu . geniumq̧ habitura perēnem
Mille tibi tunc fpecies aerifq̧ eborifq̧ uetufti
Atq̧ locuturas mentito corpore cæras
Edidici.quis nāq̧ oculis certauerit ufq̄
Vindicis.artificum ueteres agnofcere ductus
Et non infcriptis auctorem reddere fignis
Hæc mihi quæ docto multum uigilata mironi
Aera:laboriferi uiuant quæ marmora cælo
Praxitelis:quod ebur pifeo pollice rafum:
Quod policleteis uifum eft fpirare caminis
Linea quæ ueterem longe fateatur apellem
Monftrauit.nāq̧ hæc quotiens chelin exuit ille
Defidia eft:hic aoniis amor auocat antris
Hæc inter.caftæ genius tutelaq̧ menfæ
Amphitrioniades:multo mea cœpit amore
Pectora nec longo fatiauit lumina uifu
Tantus honos operi:firmofq̧ inclufa per artus
Maieftas.deus ille deus fefeq̧ uidendum
Indulfit lyfippe tibi:paruufq̧ uideri
Sentiriq̧ ingens & cum mirabilis intra
Stet menfura pedem.tamen exclamare libebit
(Si uifus per membra feras)hoc pectore preffus
Vaftator nemees.hæc exitiale ferebant
Robur & argoos frangebant brachia remos:
Ac fpatio tam magna breui mendacia formæ
Quis modus in dextra . quanta experientia docti
Artificis curis pariter geftamina menfæ
Fingere & ingentes animo uerfare coloffos
Tale nec idæis quicq̄ telechines in antris
Nec folidus brontes:nec qui polit arma deorum
Lemnius exigua potuiffet ludere maffa
Nec torua effigies.epulifq̧ aliena remiffis

Molorchi:a quo susceptus est hospitio.nota fabula. Aut eleæ lucis:alii omnes codices ita scripti sunt: aut tiliæ lucis.nos uero ita emēdauimus ut legas: aut eleæ lucis. nam elea oppidũ ē arcadiæ iuxta tegeã: ubi erat phanũ pallados eleæ.expone igit̃ lucis.i.ad tēplũ palladis eleæ.auctor Strabo. Sacerdos:nã sacerdos palladis illac iter facientem Herculē hospitio suscepit.Diana itē elea apud arcadas colebat̃. Adhuc sæuæ meminit manus:altera cædis.nã in altera manu signi erat patera:in altera claua martia: cuius leua caret robore.dextra mero totum hoc emystochiũ ita inuersum est.in aliis codicibus. & hæc leue meruit manus aspera sedis.nos uero ita emendauimus ut legas.adhuc sæuæ memit manꝰ altera cædis. Manus altera.i.leua. Meminit sæuæ cædis:habet clauam: nec eã deposuit quis i mēsa sit nemeo tegmine.nam effictum illic erat saxũ stratũ pelle leonis: ubi sedebat Hercules. Martialis. Hic qui dura sedens porrecto saxa leone mitigat. Digna operi. hoc archetypũ habuit Alexãder primus.Mar.Hoc habuit numē pellei mensa tyrãni. Plutarchus scribit Alexãdrũ:cum apud mydium diem nocti potãdo iũxisset nondum epoto Herculis scypho. nec cæteris de more peractis æstuare cœpisse febre. ibi per hercu.scyphũ hoc signũ intellexit.

Prænsabatq; libens:codices alii omnes ita scripti sunt.præstabatq; libens.nos uero ita legimꝰ. Alex.libenter præhensabat potaturus hoc signum:ea ipsa dextra qua & regna pauloante abstulerat & euerterat urbes.

Semper ab hoc: menda est in aliis codicibus.semp ad hoc: sed lege ut nos emendauimus:ut dicat sumebat semper animos in proximum prælium ab hoc signo herculis spectato. Obruerat:nã Philippꝰ pater Alexandri in ditionē græciã redegerat. sed adhuc nõ pacauerat cũ mortuus est. Alexãder igit̃ patri succedēs atheniēses.thebanos.corinthios

Thebæ

qui defecerant armis oppressit thebas i primis diruit:exceptisq; amicis macedonũ:& his qui dissuaserãt defectionē:& familia pidari poetæ oẽs captiuos uēdidit ad trigita milia.sex milia occubuerũt. Excusasse:oẽs alias uictoria ostētauit herculi Alexãder:sed tantũ ueniã petiit de euersiõe thebarũ.nã erat herculis patria. Ille ẽt:petit Alexander poculo uenenato; aqua stygia quæ

Styx

fluit ex rupe nonacria Arcadiæ: solaq; mulæ ungula contineri potest.necis conscium aiunt Aristotelem fuisse.scribũt hoc Plutarchus:sed Plinius & Pausani.apertius.hic inquit Papi.hercules signum dedit & indiciũ alexandro poculi uenenati.nam eo apposito statim sudare cœpit. Ille etiã: Alexãder.

Fatis rumpentibꝰ:cũ fata eũ eriperent ex medio cursu rerum magnarum. Traheret hauriret. Timuit alios in numine caro:suspicatꝰ est uenenum sibi appositum ab aliis indicio numinis cari Herculei. Aera:signum Herculis æneum. Regina nasamoniaco annibali libyco.nam mortuo Alexandro:signum possedit annibal. Oderat:hunc iquit Papi.Hercules:q̃uis epulas & uinum sibi libaret: dolens se comitē esse in bello illo nefando aduersus romanos præcipue in eũ exarsit:cum Saguntum urbem a se conditam euertit. Miscuit face:

Sagũtus

incendio corripuit. Arces:saguntinas. Ipsius:ab ipso Hercule cõditas. Saguntum eni condidit Hercules sepulto illic Zacyntho comite:qui secũ ab expeditione in gerionem reuertebat̃. Extinctus est serpētis morsu.ut canit Sylius.oppidum est ultra hiberum:ex zacyntho insula: eodē aduenerũt coloni demum ex Italia ab ardea. apud Sylium ille saguntinus ad Herculem. Conditor alcide templa tonantis: nam incendio saguntino templa deum arserunt.Sylius.Ardent tecta deum.

Sed qualem parci domus admirata molorchi
Aut eleæ lucis uidit tegeea sacerdos
Qualis & ætheis emissus in astra fauillis
Nectar adhuc torua lætus iunone bibebat
Sic mitis uultus. ueluti de pectore gaudens
Hortetur mensas.tenet hæc marcentia fratris
Pocula: adhuc sæuæ meminit manus altera cædis
Sustinet occultum nemeeo tegmine saxum
Digna operi fortuna sacro: pellæus habebat
Regnator lætis numen uenerabile mensis
Et comitem occasus secum portabat & ortus
Prænsabatq; libens modo qua diademata dextra
Abstulerat. dederatq; & magnas uerterat urbes
Semper ab hoc animos in crastina bella petebat.
Huic acies uictor semper narrabat opimas
Siue cathenatos bromio detraxerat indos.
Seu clausam magna babylona refregerat hasta
Seu pelopis terras.libertatemq; pelasgam
Obruerat bello. magnoq; ex agmine laudum
Fertur thebanos tantum excusasse triumphos
Ille etiam: magnos fatis rumpentibus actus
Cum traheret lætale merum. iam mortis opaca
Nube grauis uultus. alios in numine caro
Aeraq; supremis timuit sudantia mensis
Mox nasamoniaco decus admirabile regi
Possessum. fortiq; deo libauit honores
Semper atrox dextra. periuroq; ense superbus
Annibal. italicæ perfusum sanguine gentis.
Diraq; romuleis portantem incendia tectis
Oderat. & cum epulas & cum lænea dicaret
Dona deus. castris mœrens comes ipse nephandis
Præcipue cum sacrilegus face miscuit arces
Ipsius. immeritasq; domos. ac templa sagunthi

Polluit:cæde faguntinorum. Furias honeftas:ideft furorem.quo nomẽ & honorem confecuti funt
faguntini ita fe necantes.nam primores ut Liuius tradit argentum & aurum in ignẽ coniecerunt:ne ab
hofte poffideretur.& eodem fe plærią; Sylius tam honefte mortuos eo eulogio profequit᷑. At nos fyde/
reæ quas nulla æquauerit ætas.Ite decus terrarum animæ uenerabile uultus: Elyfium & caftas fedes de/
corate piorum. Nec poft:mortuo Annibale tandem hoc atchetipũ peruenit ad Syllã. Nec domus plæ/
beia:nec aliquis plæbeius. Potita:habuit. Aere ægregio:hoc eft excellẽti figno. Cõuiua fyllabæ:ideft
Syllæ.Mar. Iufferat hic fyllã ponere regna Syllæ
trucen. fyllæ autem fibyllæ prius diceban/
tur.& cor.fibylla prius dictus eft. fed uetu/
tas auctore Macrobio fyllabam elifit uel le/
ge cõuiuia fyllæ ornabat femp: & ꝑ fibylla
fyllã accepimus. Incredibile eft Auguftine
quantũ ad laborãdũ fuerit his paucis uerfi/
bus ob frequentes mẽdas quas dephendas
facile in aliis codicibus. nam ubi fcribendũ
erat comes iffe. repies comis ipfe ubi arces
artes.ubi ære potita aera petita. ubi.ægre/
gio.ægregia. ubi domus domos.ubi cœna
bat.cœnabit.fed quid hæc recenfeo. tu ean
dem induftriam noftrã in toto opere agno
fces:fi alios codices cõtuleris. Scit teftis eft
fidei & conftãtiæ uindicis. Veftin⁹:cui ami Veftinus
cus fuit.extrema etiã fortuna.& nunc illius
nomen mortui recolit. Veftinus interfect⁹
eft iuffu Neronis in confulatu odium in eũ
cõceperat princeps ob nimiã fodalitatẽ.Nã
Veftinus eius ignauiã deuinciebat ille me
tuebat amici ferociam. mifit igitur genera
tum tribunũ cum cohorte ut eũ necaret.nã
tunc epulabatur cum iuuẽtute delecta pari
ætate.primo aduentu tribuni ftatim uenæ
abfciffæ funt medico accito. uiuens adhuc
balneo merfat⁹ nulla ædita uitæ: qua fe mi
feraretur. Par magnis aquis:ideft,qui quã
uis mergeret᷑ moritur⁹ nõ ceffit.nec uictus
eft:ut ullã uocem emiferit indignam uiro:
uindex. ut innuit Papinius:inter eos iuue Vindex
nes erat:q tunc cũ Veftino epulabant᷑. Sub
æuo florẽte:nã Veftinus iuuenis extinctus
eft.ut etiam indicat Martia. Par magnis
aqs:ita nos emẽdauim᷑.in aliis codicib⁹ ex
tat.Per magnis aqs.Nullo fenfu:uel potius
lege par magnis ueftin⁹ auis: uittas nã poe
ta erat uĩdex:ut ante dixit. Arbiter mareo
ticus Bufiris. Limina mortis: de cerbero ĩ
telligit. Puellas libyæ & fcythiæ: Diodor⁹
contẽdit amazonas nõ folũ fuiffe in fcythia Amazo/
ad termodoontem: fed multæ ante etiam nia
in libya.eas aũt uicit Hercules.notiffima hi
ftoria.per puellas libyæ. hefperidas intelli
git. Lyfippe:quod Lyfippus hoc fignum Lyfippi
fecerit. teftatur etiã Martialis λύσιππον
lego phidiæ putaui. Plini.fane tradit lyfip
pi opera fuiffe fexcenta & decem: quæ fin
gula eius artem nobilitare poffent. Aliis oculis:q̃ uindicis.

Polluit. & populis furias immifit honeftas
Nec poft fidonii lætum ducis ære potita
Aegregio plæbeia domus.conuiuia fyllæ
Ornabat femper.claros intrare penatis
Affuetum & fœlix dominorũ ftemmate fignum
Nunc quoque(fi mores humanaq; pectora curæ
Noffe deis)non aula quidem tirynthie nec te
Regius ambit honos.fed cafta ignaraq; culpæ
Mens domini cui prifca fides cœptæq; peremne
Fœdus amicitiæ.fcit adhuc florente fub æuo
Par magnis ueftinus auis.quem nocte dieq;
Spirat & in caræ uiuit complexibus umbræ.
Hic igitur tibi læta quies fortiffime diuum
Alcide.nec bella uides pugnafq; feroces
Sed chelin & uittas & amantes carmina laurus
Hic tibi folemni memorabit carmine quantus
Iliacas geticafq; domos.quantufq; niualem
Stymphalon.quantufq; iugis erimãthon aquofis
Terrueris.quem te pecoris poffeffor hiberi
Quem tulerit fæuæ mareoticus arbiter aræ
Hic penetrata tibi.fpoliataq; limina mortis
Concinet.& flentes libyæ.fcythiæue puellas
Nec te regnator macedum.nec barbarus unquam
Annibal:aut fæui poffet uox horrida fyllæ
His cælebrare modis.certe tu muneris auctor
Non aliis malles oculis lyfippe probari.

Lyricum ad Maximum Iunium.

Iam diu lato fatiata campo
Fortis herois erato labores
Differ.atq; ingens opus in minores
Contrahe gyros
Tuq; regnator lyrice cohortis
Da noui paulum mihi iura plectri.
Si tuas cantu latio facraui

Domitius Auguftino.

MAximum Iunium abfentem in Dalmatia reuocat in urbem.eiq; congratulatur ob filium nu
per fufceptum:quafi autem difcedens ab Achilleide:quam inchoauerat mufam rogat ut nu
meros heroicos contrahat in minores gyros & lyricos. Fortis herois.ideft Achillis.Hero Heroes
res fuum fæculum habuerunt: ut Hefiodus fcribit: quorum alii ad thebas perierunt.alii in
fortunatis infulis:quas alii elyfios dixerunt: perpetuum æuum agunt.femideiq; omnes dicuntur. He/
fiodus. Erato: mufa ab ideft amore dicta.quod docti homines:ut interpretatur Dio Erato
dorus ab omnibus amentur. Ingens opus:heroicum carmen. Regnator cohortis:lyrice.

Pindarus Lyrici nouem Alcæus Sapho Stesichorus Anacreõ Bycus Bacchilides Aleman Simonides Pindarus Myrtus Rogi ligna

Pindarus:scopelimi filius thebanus:cu/
ius laribus & familiæ parci iussit Alexãder
morte quoq; nobilis. nam in gremio pueri
dilecti in gymnasio mortuus inuentus est.
nouem lyricorum:ut ait Fabius facile prin/
ceps. nouem autem lyrici hi sunt. Alcæus
mytileneus. qui æolice scripsit. sapphocle/
dis & eurygili filia. stesicorus euphemi fili/
us: in cuius infantis ore cecinit philomela
qui bella scripsit &. duces magnanimos Do
rice. Anacreon theius parthemi fili⁹ qui ba/
thyllum puerum dilexit. & acino uuæ pas/
sæ strangulatus est. Bycus reginus uel mes
senus: ut alii scribũt: qui dorice scripsit. Bac/
chillides ceus milonis filius. Aleman dimã
tis filius spartanus qui Dorice scripsit & pe
diculari periit morbo. Simonides ex iulide
oppido Ceæ insulæ cycladum tenuis & ad
lachrymas mouẽdas maxime idoneus. no/
nus Pindarus horum omnium prĩceps. id/
circo ait Papini. regnator lyricæ cohortis.
Myrto: qua coronantur lyrici poetæ & ele
gi. myrtus uisa in europa in tumulo primũ
elpenoris Circeis. ut scribit etiã Theophra/
stus mendosus codex Plinianus habet cel/
cei pro circeis. libro. xvi. Capite. xxix. Cõ/
color auro: Sylius de asturib⁹. astur auarus.
uisceribus laceræ telluris mergitur imis &
reddit infœlix effosso cõcolor auro. Achil/
les: achilleis mea. Alter maximus: fili⁹ Ma
ximi. Ignem: auide inuehitur in captato/
res orborum: quorum multitudine tempo
ribus suis offendebatur ignem: computat
etiam impensam pyræ tanq̃ id ipse soluat. le
ge autem duodecim tabularum ligna ad ro
gum indolata esse oportebat. quod a solo/
nis legibus manauit ad cohercendam fune
rum impensam. Castore dextro. dextris
auspiciis: nam castor equo ualuit. Ille: auus
pueri memorabit. Refugis: qui defecerãt.
Sub imo cælo: intra fines suos qui sunt ad
imum septẽtrionem alii sub uno cælo. i. ima
uiuere: non placet.

Pindare thebas.
Maximo carmen tenuare tento
Nunc ab intonsa capienda myrto
Serta. nunc maior sitis. & bidendus
Castior amnis.
Quando te dulci latio remittent
Dalmatæ montes. ubi dite uiso
Pallidus fossor redit. erutoq;
Concolor auro?
Ecce me natum propiore terra
Non tamen portu retinent amœno
Desides baiæ. laticen ue notus
Hectoris armis.
Torpor est nostris sine te camœnis
Tardius sueto uenit ipse thymbræ
Rector. & primis meus ecce metis
Hæret achilles.
Quippe te fido monitore nostra
Thebais multa cruciata lima
Tentat audaci fide mantuanæ
Gaudia famę.
Sed damus lento ueniam. quod alma
Prole fundasti uacuos penatis
O diem lætum uenit ecce nobis
Maximus alter.
Orbitas omni fugienda nisu
Quam premit uotis inimicus hæres
Optimo poscens (pudet) heu propinquo
Funus amico:
Orbitas nullo tumulata fletu
Stat domo capta cupidus superstes
Imminens leti spoliis & ipsum
Computat ignem:
Duret in longum generosus infans
Perq; non multis iter expeditum
Crescat in mores patrios. auumq;
Prouocet actis
Tu tuos paruo memorabis enses
Quos ad eoum tuleras orontem
Signa frenatæ moderatus alæ
Castore dextro
Ille ut inuicti rapidum secutus
Cæsaris fulmen refugis amaram
Sarmatis legem dederit sub imo
Viuere cælo.
Sed tuas artes puer ante discat

Omne quis mundi senium remensus
Orsa salusti breuis & timaui
Reddis alumnum:

Ad Iulium menecratem ob prolem.

Pande fores superū. uittataq; tēpla sabæis
Nubibus & pecudum fibris spirantibus imple
Parthenope. clari genus ecce menecratis auget
Tertia iam soboles procerum tibi nobile uulgus
Crescit & isani solatur damna uesevi.
Nec solum festas secreta neapolis aras
Ambiat. & socii portus dilectaq; mitis.
Terra dicharchei. necnon plaga cara madenti
Surrentina deo. sertis altaria cingat
Materni qua littus aui. quem turba nepotum
Circuit & similes contendit reddere uultus
Gaudeat & libyca præsignis auunculus hasta
Quæq; sibi genitos putat. attollitq; benigno
Polla sinu macte o iuuenis qui tanta mœrenti
Lumina das patriæ. dulci tremit ecce tumultu
Tot dominis clamata domus. procul atra recedat
Inuidia. atq; alio liuentia pectore flectat
His senium. longeq; decus uirtutis. & alba
Atropos & patrius lauros promisit apollo
Ergo qđ ausoniæ pater augustissimus urbis
Ius tibi tergeminæ dederat lætabile prolis.
Omen erat. uenit totiens lucina. piumq;
Intrauit repetita larem: sic fertilis oro
Stet domus & donis nunq̄ mutata sacratis
Macte. quod & proles tibi sæpius aucta uirili
Robore. sed iuueni lætam dat uirgo parenti
Aptior his uirtus. citius dabit illa nepotes
Qualis maternis helenæ iam digna palæstris
Inter amycleos reptabat candida fratres
Vel qualis cæli facies ubi nocte serena
Admouere iubar mediæ duo sydera lunæ.
Sed queror haud faciles iuuenū rarissime questus
Irascorq; etiam. quantum irascuntur amantes.
Tanta ne me decuit uulgari gaudia fama
Noscere? cūque tibi uagiret tertius infans
Protinus ingenti non uenit nuntia cursu
Littera. quæ festos cumulare altaribus ignes
Et redimire chelim. postesq; ornare iuberet
Albanoq; cadum sordentem promere fumo
Et cantu signare diem? sed tardus inersq;

Quis: quibus artibus remensus senium mundi: nam annales scripserat maximus: imitat9 genus dicendi. Salusti. cui9 breuitas laudatur & liuii lacteam eloquentiam.

Domitius Augustino.

ONgratulatur Iulio Menecrati neapolitano: qui ex filia Polli fœlicis: de quo ante ē dictum est: tres susceperat liberos. parthenopē autē patriā alloquitur: quæ cū aucta sit prole Iulii: debet sacra diis reddere. Sabæis nubibus: elegantissima periphrasis: & ab uno Papinio usurpata pro thure. Templa uittata: ubi sunt sacerdotes uittati. Damna uesevi: cuius incendio perierant multi.

Solatur: reparat. Patrius: apollo: nam cumani qui Apollinem colunt: olim puteolos tenuerunt emporium patriam polli.

Tergemie prolis: Iulius menecrates a Domitiano impetrauerat ius trium liberorum cum nullum adhuc haberet. Id autem institutum est in honore Horatiorum: ut scribit Dionysius. sed de hoc plura disputauimus in commentariis Martialis. Donis sacratis tribus liberis: quorum munus accepisti a Domitiano. Lætam: gratiorem. Virgo: nata cum duobus liberis. Duo sydera lunæ: lucifer & castor.

Caryſtos Abantia claſſis:ideſt euboica. Caryſtus ante chalcodetis dicebatur:uel matris.ut Dionyſius putat &
Chalcis Euphorus tradit.Ariſtides macram ait.Calidem⁹ chalcidem a χαλκοσ quod ſignificat aes:quod ibi pri
Abantia mum aiunt rapertum. Menechinus eandem abantiam ait appellatam.Homerus. Nunquam euboicos
Aba. op. ſemper abantes appellat:eorumq; laudat robur:ut illud pariter comitantur abantes. Ariſtotiles ex Aba
oppido phocidis thraces ueniſſe ſcribit.qui euboiam tenuerũt. Alii ab Abante heroe appellatam putãt:
Euboea ut etiam euboeam ab Euboea muliere indolis heroicæ.hoc autem ait Papinius:quoniam ex calcide eu
boiæ uenerunt qui tenuerunt neapolim:ut
Cumæ etiam qui condiderũt cumas: quorum fue
Hippocles rũt duces Hippocles cumeus & Megaſthe
nes chalcidenſis. Eumelis:ideſt partheno
Megaſthenes pe. Eumeli filia.nam Parthenope. ut poe
ta ſentit.Eumeli filia Coloniæ chalcidenſis
Eumelis dux:ſolum neapolitanum elegit ſecuta au
parthenope gurium columbæ: in cuius rei monumen
tum Apollinis ſtatua effecta eſt columba in
leuo humero inſidente: ita ut eam reſpice
ret parthenope:& adorare uideretur. Eu
Eumelus melus:theſſaliæ populos habuit finitimos
phthioticæ: ut Homerus ſcri.& refert Stra
bo. Ceres actea:cuius ſacra talia cælebra
mus qualia ſunt in attica ad eleuſinem iſti
tuta ab eumolpo: ut Appollodorus refert:
Eumolpia unde eumolpia dicuntur a ſophocle. Taci
ti:in aliis codicibus mẽdoſe ita legitur. Vo
tiuam tãti quaſſamus lampade mixtæ. nos
uero emendauimus ut legas. Votiuam ta
citi quaſſamus:nam facibus diſcurrentes ſa
Cereris ſacra cra cereris operabantur repreſentantes illi
us errores & indignationem filiæ quam p
ueſtigaſſe fertur facibus adhibitis.currebãt
autem uſq; ad extremam laſſationem ſilen
tes multa bacchantibus ſimilia meditantes
nam bacchi ſacra cum cerere erant coniun
cta.Ouidius.Ipſe ſuos ludos uuæ cõmẽtor
habebat.quos cum thedifera nunc habet il
le dea.hos uerſus in interprætationem illi
us carminis Iuue.attulimus. talia ſecreta co
luerunt orgia teda.lege commentarios no
ſtros iam æditos.

Nunc demum mea uota cano:tua culpa.tuuſq;
Hic pudor.ulterius ſed enim producere queſtus
Non licet.en hilaris circunſtat turba tuorum
Defenſatq; patrem. quem nõ hoc agmine uincas
Dii patrii.quos auguriis ſuper æquora magnis
Littus.ad auſonium deuexit abantia claſſis
Tu ductor populi longe emigrantis apollo
Cuius adhuc uolucrem leua ceruice ſedentem
Reſpiciens blande fœlix eumelis adorat
Tuq;actea ceres curſu cui ſemper anhelo
Votiuam taciti quaſſamus lampada myſtæ
Et uos tyndaridæ quos non horrenda lycurgi
Taigeta.umbroſæq; magis coluere therapne
Hos cum plæbe ſua patrii ſeruare penates
Sint qui feſſam æuo crebriſq; laboribus urbem
Voce opibuſq; iuuent.uiridiq; in nomine feruent
His placidus genitor mores.largumq; nitorem
Monſtrat auus.pulchræ ſtudium uirtutis uterq;
Quippe & opes & origo ſinũt. hac lãpade prima
Patritias intrare fores.hos pube ſub ipſa
Si modo prona bonis inuicti cæſaris adſint
Numina:romulei limen pulſare ſenatus.

Domitius Auguſtino.

N ſaturnalib⁹ Auguſtine xenia mittebantur & apophoreta: de quibus in commentariis Mar.a nobis diſputatum eſt Papi.in ſaturnalibus Plotio amico libellum miſerat pro Xenio. Plotius iocans ei alterum librũ remiſit ſcriptum de philoſophia a Bruto: Codice uetuſto & corroſo. Papini.cauillando iocatur: recenſetq; Apophoreta ſaturnalitia: quæ ille mittere debuiſſet cum accepiſſet Xenium.mihi ſane uidetur æmulatio catulliana.nam & Catullus eodem argumento in caluum conqueritur:q; ſibi librum miſerit in ſaturnalibus pro munere. Catullus dii magni horribilem & ſacrum libellum. quem tu: ſcilicet ad tuum Catullum miſti continuo. ut die periret ſaturnalibus optimo dierum. unde Macrobius accipit teſtimonium.

Riſus ſaturnalitius ad Plotium.

St ſane iocus iſte. quod libellum
Miſiſti mihi grippe pro libello
Vrbanum tamen hoc poteſt uideri
Si poſt hoc aliquid mihi remittas
Nam ſi ludere grippe perſeueras
Non ludis.licet ecce computemus
Noſter purpureus nouuſq; charta
Et binis decoratus umbilicis.
Præter me mihi conſtitit,decuſſis
Tu roſum tineis ſituq; putrem
Quales aut libycis madent oliuis
Aut thus niliacum piperue ſeruant

Vrbanum:non cõtumelioſum nec deriſio. Perſeueras:ſi non miſeris aliquid poſt librum. Non ludis:ſed ſcilicet decipis. Præter me: præter laborem meum & occupationem.
Decuſſis Decuſſis:aſſipondium.dupõdium.treſſis.quatreſſis ita uſque ad.x.quod dicitur decuſſis hoc eſt decem librarum. ut etiam ad.C.centuſſis.Perſius.Et centum græcos uno centuſæ liceret. Quales:quales chartæ ſunt pro cuculis.Martia. Ne toga cordilis ne penula deſit oliuis. Libycis:nam hæ peſſimæ ſunt oliuarum:ut ſcribit Plinius.

Lacertos bizantiacos:lacertus genus piſcis laudatus ex betica ſaxetanus & etiã pariãus bizantil autẽ Lacertus
erat captuta thĩnoꝝ uñ ẽt cordylæ. Colũt:tegũt. Trino foro:triplici.de quo alibi dixius. Oſcitatiões
negligẽtes ſcriptiões. Bruti ſenis:uel brutũ ĩtelligit qui in pħia ſecutus eſt ãtiochũ aſcalonitã & ueterẽ
academiã antiochiq; fratrẽ Emphiliũ quod placet.uel brutũ ſenẽ male ſcribẽtẽ nocat ſuoꝝ tẽpoꝝ hoiem.
Libellionis:libellio bibliopola miſer & paup. Plus mi.circiter.Mar.Plus minus ire decẽ. Aſſe caia-
no:a cais inſcriptis dictio ante dixius. Pilea:nã pilea mittebant in ſaturnalibus facta aliqñ ex lacernis Pilea

Aut bizantiacos colunt lacertos
Nec ſaltem tua dicta continentem
Quæ trino iuuenis foro tonabas
Aut centum prope iudices: priuſquã
Te germanicus arbitrum ſequenti
Annonæ dedit:omniumq; late
Præfecit ſtationibus uiarum
Sed bruti ſenis oſcitationes
De capſa miſeri libellionis.
Emptum plus minus aſſe caiano
Donas:uſqueadeo ne defuerunt
Cæſis pilea ſuta de lacernis
Vel mantilia:luridæ ue mappæ
Chartæ thebaicæ ue:carice ue.
Nuſquam turbine conditus ruenti
Prunorũ globus atq; coctanorum
Non elychnia ſicca.non replictæ
Bulborum tunicæ.nec oua tantum
Non leues alicæ:nec aſperum far
Nuſquam cyniphiis uagata campis
Curuarum domus huda cochlearum
Non lardum graue:debilis ue perna
Non lucanica:non graues phaliſci
Non ſal.oxiporum ue:caſeus ue
Aut panes uiridantis aphronitri

attritis.Mar.mittẽs pileũ.ſi poſſem totas cu-
perẽ miſiſſe lacernas.nunc tñ capiti munera
mitto tuo.i.ſolũ pileũ partẽ lacernæ.hoc aũt
addas uelim & inſeras cõmẽtariis noſtris in
Mar. Mappæ lu.ſupra modũ cãdicãtes:nã
luridus eſt ſupra modũ pallẽs.ut ſcribit Fe- Luridus
ſtus a Mar.cretatæ dñe cretatã ꝑtor cũ uelet
mittere mappã. Chartæ thebaicæ.nã char
tæ mittebant i ſaturnalib⁹ ut eſt apud Mar.
Thebaice:a Thebais ægypti ſunt qui char
tã ficũ putent. Carica.genus fici.ut eſt co- Carica
ctana auctor Pli.prunoꝝ & coctanoꝝ pecu-
liaria hæc ſunt ſyriæ ut in cõmẽtariis Mart.
diximus. Ruẽti tur.uel ad formã reſpexit.
nã turbinata figura nõnulloꝝ pomoꝝ dici Turbina-
tur quæ & geometrica eſt.Pli.de piris turbi ta figura
natior his forma uel qđ placet qm̃ dũ poma
cõdũt turbinis ĩſtar ruũt. Elychnia:elychni Elychnia
um eſt qđ lacernæ adhibet & flãmã nutrit
Funiculus.ſ.ex ſtuppa & ut Plihi. ſcribit ex
alia ẽt materie aliqñ. Sicca:etiam ſine oleo.
Nuſq̃ cinyphiis.i.nõ hẽbas teſtudinẽ quã
mitteres mihi.nã excogitatũ ẽ putamina te-
ſtudinũ in lãmas ſecare.lectoſq; & repoſito-
ria his ueſtire qđ atuilius pollio primus do
cuit ſagacis ĩgenii ad luxuriæ ĩſtrumẽta.an-
guſtatoriũ intelligit.qđ ex putamine teſtu-
dinũ cõſtabat mittebaturq; in ſaturnalibus
Mar.Fœmineã chereſon ſino bis credis ĩeẽ
Deciperis.pelagi maſcula turba ſum⁹. Cy-
niphiis Cãpis:nã ſunt teſtudĩes terræſtres ĩ
opib⁹ cherſinæ.appellatæ a χερσοσ qđ ter Cherſos
rã ſignificat ĩ Africæ deſertis qua maxĩe are-
nis ſitiẽtibus ſqualet roſido ut credit hũore
uiuẽte.nec aliud ubi ꝓuenit aĩal. Perna:an Perna
tiqui ex porco pnã lardũ petaſonẽ ſumebãt.Pli.caſtrãdũ ſuẽ prioribus pernis ſuſpẽdi docet uuluæ mẽſi-
onẽ a Papi.ꝓtermiſſa miror.nã & illa ex porca in ſaturnalibus mittebat ut ex Mar.xeniis dixius.de qua
Pli.hæc.xi.natu.hiſtoriæ.Vulua eiecto partu melior q̃ edito eiectitia uocat illa.hæc porcaria.primiparæ Vulua
ſuis optima.cõtra effetis a partu.ꝓter q̃ eodem die.ſuis occiſæ liuida & macra nec nouellaꝝ ſuũ præter q̃
primiparaꝝ.potiuſq; ueteꝝ nec dum effetaꝝ.& biduo añ partũ aut poſt partũ.aut quo eiecerint die ꝓxi
ma eiectitia eſt occiſo uno die poſt partũ.ueniebãt aũt in mẽſam uuluæ nõ tã ſuo ſapore gratæ q̃ cõdimẽ
tis.quoꝝ confecturã exquiſite & guloſe docet Apitius.li.vii.ſuiſq; noĩbus diſtinguit.ut aliis ſteriles ap-
pellentur.aliæ aliter cõdiantur.cũ aũt Hora.uuluã amplã dicit:porcariã intelligit.quæ edito fœtu laxior
eſt.nã uario palato aliæ aliis anteponebant atq; eædem.aliis gratæ.aliis nõ placebãt. Lucanica:farcimẽ Lucanica
inuentũ primũ in lucanis populis uñ eſt ei nomẽ.ab Apitio cõditur pipere.cimino.ſatureia. aliis ꝓterea
rebus in ſaturnalibus mittebãt.ut eſt apud Mar.coronabãturq; ea pultes. Graues faliſci: uẽter faliſcus
farciminis genus inuentũ primũ in faliſcis ut ait Varro.graues appellat Papi.q cũ uẽtres ſint & facti gra
uidi uideant. Oxipoꝝ:condimenti genus qđ oxigaꝝ.appellat etiam columella Apitius cimini unciis Oxigarũ
duabus gingiberis uncia una.rutæ uiridis uncia una aliis ꝓterea rebus conficit.columella aliter ultimis
uerſibus totius operis.caſeus quoq; in ſaturnalibus mittebatur.ut eſt apud Martia.uariis fiebat generi-
bus ex noĩbus dolcites ex dalmatia cebanus ex apẽnino.auximates ex umbria.lunẽſis ex etruria cõſpi
cua magnitudine.ueſtinus præterea & cruſtũmus & qui fiebat in urbe oĩum præſtantiſſimus.quẽ Mar.
uel abrenſem appellat a regione urbis. Panes:maſſe aphronitri:ſpuma nitri eſt ἀφροσ enim ſignifi-
cat ſpumã & nitrum nam nitrũ ſpumam emittit cũ ros cecidit.alii tñ dixerũt aphronitrũ colligi in ſpelũ-
cis Aſiæ quas colligas appellarũt.id ſole ſiccant lydiũ maxime ꝓbatur.tñ ita in antiquis codicibus Mar.
legitur ut docuimus ruſticus es neſcis quid græco noĩe dicat.ſpuma uocor nitri græcus es aphronitrũ.

Vuis psythiis:passum quō fieret docuimus apud Iuue.Pli.& columellæ testimoniis psythiū passi genus est qđ suū seruat potius saporē q̃ uini ide nos emēdauimus qđ scriptū erat positis uuis psythiis. Defrutū āt uinū coctū est ad dimidiā ptē cū ad terrā descendit græce dr ... latinæ sapa dulci cœno.nā defrutū dēsumē & lētescit i spēm cœni. Cereos aren.i aliis oib⁹codicibus cereos auētes legit̃.tu uero leges cereos arētes.nā ab arido & paupe cliēte mittunt̃ Mar.cessēt cereus aridi cliētis:uel lege olētes pp sylabā mittebant̃ aūt in saturnalib⁹rogatiōe publici tribuni Plebis q cū diuites per occasionē saturnaliorum grauia exigerēt a paupibus tributa iussit ut his tm̄ mitterēt̃ cerei. Vuas ollares:in ollis seruatas.qđ fieri docet Columella in buma stis duraturis purpureis ut pediculi ipicent̃ dura piceuas fictile cōdat̃.paleis q̃ siccissimis cribratis & substratis.altero uasculo adhibito coopiat̃ circū lito luto paleato ut ponant̃ ēt i tabulato q̃ siccissimo obrutis uasis palea eæ ollares uuæ dicebant̃. In orbe cumano: in rota figulina cumana nā patinæ cumāæ fictiles pstabant qđ & Pli.scribit & in Mart. dixim⁹. Synthesim qd horres.synthesis & uas fictile significat Mar.septēnaria synthesis sagūti.& uestē saturnalitiā.de qua in disticis Mar.diximus & Trāquillus synthesinatū Nerōnē ide formauit.ābiguitate igit̃ uerbi ludit Papi.nā cū synthesim petiisset q̄si ille offensus eēt magnitudine muneris uestē intelligēs iterposuit. Quid times.q.d.uestē non peto synthesim.sed uas fictile calicē aut cacabū.nā hoc quoq; uas est. ut Var.scribit calicē āt in thermis frequēter usurpari uideo Iuue.ad illos thermaꝝ calices.Mar. frāgēdos calices. Nil mittis:qđ.s.pciū mei muneris supauerit.nihil repēdis.imo inqt tātūdē nō restituisti. Tātū:illud unū inqt peto ne nūc ēt mihi remittas ēdecasyllabos ꝑ his meis ut antea librū pro libro. Quid si:arguto ondit se eē captatorē:& grippū regem. nōne inqt eēs rephēdendus si ego te salutarē:& tu salutem redderes cū dres cœnā:aut si dedissem cœnā & expectares cœnā a me cliēte paupe:nā regis est q̄lis tu es nō referre pa ria cliētis maiora aut cū maiora dederet nō expectare eadē. Domitius Augu.

Defrutū

Sapa

Hollare uuæ

Synthesis

Vel passum psythiis suis recoctum
Dulci defruta uel lutosa cœno
Quantum uel dare cereos olentes:
Cultellum tenues ue codicillos:
Olares rogo non licebat uuas:
Cumano patinas in orbe tortas:
Aut unam dare synthesim (quid horres)
Alborum calicum.atq; cacaborum:
Sed certa uelut æquus in statera
Nil mutas.sed idem mihi rependis
Quid si cum bene mane semicrudus
Illatam tibi dixero salutem
Et tu me uicibus domi salutes:
Aut cum me dape iuueris opima
Expectes similes & ipse cœnas:
Irascor tibi grippe.sed ualebis
Tantum ne mihi quo soles lepore
Et nunc endecasyllabos remittas.

Ic est liber Quintus Augustine quē abascātio dicauit hoīs.n.pietatē prima sylua laudat in priscilla uxore mortua & deflēda & ornāda cui statuā siccato cadauere erexerat in tēplo nobili toro autē studiosius blanditur quoniā in aula Domi.gratiosus erat:mutilata est epistola & supra dimidium uetustate amissa:nā cum syluaꝝ omniū quæ singulis libris cōtinentur mentionē facere soleat in hac prime tantū argumentū legitur. Publice prosint:ad imitationē: Quasi off.uolens præstare officium.clientis:cū nihil acceperim.Mar.& nō officiosus amo. materiam talem occasionē quæ est ex lachrymis.

Syluarum libro. V. ad abascantium.

Mnibus affectibus prosequēda sunt bona exempla cum publice prosint: pietas quā priscillæ tuæ præstas: & morum tuorum pars nulli nō cōciliare te præcipue marito pōt uxorē enim uiuā amare uoluptas est: defunctā religio.ego tamē huic operi nō ut unus e turba:nec tātū quasi officiosus assului.amauit enim uxorē meā priscilla & amādo fecit mihi illā probatiorē. post hoc gratus sum si lachrymas tuas trāseo: præterea latus oē diuinæ domus semp demereri ꝑ mea mediocritate cōnitor.nā qui bōa fide deos colit amat & sacerdotes.sed quis ꝑpiorē nexū amicitiæ tuę iā pridē cuperē mallē tn̄ nōdū inuenisse materiam.

Abscantii in priscillam pietas.

I manus aut similes docilis mihi figere cæras
Aut ebur. impressis auꝝ ue aiare figuris

Domitius Augustino.

Riscillam abascantii Uxorem Epicedio laudat.in quo etiā uiri pietatē admiratur.qui nec lachrymis modū fecerat.quāuis iam alter annus ageretur exquo mortua erat.& statuā illi erexerat siccato cadauere persimilē.recolebatq; præcipuo amore Abascantius inter Domi.ministros cum aliquādiu nullius muneris particeps fuisset tandē in militiæ curā ab iperatore ascitus eum secutus est in expeditionē germanicā operāq; nauauit fortissime. Auꝝ:auro cælando nemo

Hinc priſcilla tuo ſolatia grata marito
Conciperem: namq; egregia pietate meretur
Vt uel apelleo uultus ſignata colore.
Phidiaca uel nata manu reddare dolenti
Sic auferre rogis umbram conatur: & ingens
Certamen cum morte gerit: curaſq; fatigat
Artificum. inq; omni te querit amare metallo
Sed mortalis honos agilis quem dextra laborat
Nos tibi laudati iuuenis rariſſima coniunx
Longa nec obſcurum finem latura perenni
Temptamus dare iuſta lyra. modo dexter Apollo
Quiq; uenit iuncto mihi ſemper apolline Cæſar
Annuat: haud alio melius condere ſepulchro.
Sera quidem tanto ſtruitur medicina dolori
Altera cum uolucris phœbi rota torqueat annum
Sed cum plaga recens. & adhuc in uulnere primo
Nigra domus queſtu. miſeramq; acceſſus ad aurẽ
Coniugis orbati. tunc flere. & ſcindere ueſtes
Et famulos laſſare greges. & uincere planctus
Fataq; & iniuſtos rabidis pulſare querelis.
Cælicolas. ſolamẽ erat. licet ipſe leuandos
Ad gemitus ſyluis comitatus & amnibus orpheus
Afforet. atq; omnis pariter matertera uatem
Omnis apollineus tegeret. bacchiq; ſacerdos
Nil cantus. nil fila. deis pallentis auerni
Eumenidumq; audita comis. mulcere ualerent
Tantus in attonito regnabat pectore luctus
Nunc etiam ad plãctus refugit. iam plana cicatrix
Dum canimus. grauibuſq; oculis uxorius inſtat
Imber. habẽt ne pios etiam nũ hæc lumina fletus
Mira fides. citius genitrix ſipyleia fertur
Exhauſiſſe genas. citius titonida mœſti
Deficient rores. aut exiccata fatiſcet
Mater achilleis hyemes affrangere buſtis
Macte animi: notat iſta deus: qui flectit habenas
Orbis: & humanos proprior ioue diggerit actus
Mœrentemq; uidet. lectiq; arcana miniſtri
Hinc etiam documẽta capit: quod diligis umbrã
Et colis exequias: hic eſt caſtiſſimus ardor
Hic amor a domino meritus cenſore probari
Nec mirum ſi uos collato pectore mixtos
Iunxit in abrupta concordia longa cathena
Illa quidem: nuptumq; prior: tedaſq; marito
Paſſa alio. ſed te ceu uirginitate iugatum
Viſceribus totis. animoq; amplexa fouebat.
Qualiter æquæuo ſociatam palmite uitem

claruit cum argento multi ſint memorabi-
les. auream ſtatuam nulla inanitate in tem-
plo Anetidis numinis parthici poſuerunt
quæ direpta eſt ab Antonio fabula comitã-
te eum qui primus uiolauit id numẽ captũ
oculis & membris oĩbus expiraſſe. Id cũ Au
guſtus quæreret an ueꝝ eſſet ex milite ue-
terano Bononiæ apud quem cœnabat Re-
ſpondet ſe illum fuiſſe: Auguſtũq; de mor-
tui cruore cœnare. Nam totum ſibi cenſum
ex ea rapina eſſe. Gorgias primus artis rhe-
toricæ magiſter auream ſtatuam ſibi poſu-
it. Honos agilis: cito inquit fugit honor
elaboratus dextra uel cõiuge agilis dextra.
Iuncto Apolline: cuius numen non mi-
nus præſens mihi eſt ꝗ apollinis. Omnis
matertera: omnes muſæ ſorores. Calliopes
matris Orphei ex Oeagro. Sacerdos bac
chi: omnes poetæ qui ſacerdotes ſunt Bac-
chi & Apollinis. Etiam nunc: nõne adhuc
ſunt exhauſti oculi lachrymis cum tam diu
luxerint. Mira fides: diuturnitatẽ lachry
maꝝ miratur. repetitiſq; exemplis etiam fa-
buloſis matrũ quæ magis præeſſe ſolent in
filiis deflẽdis. Diutius abaſcantium fleuiſſe
innuit. Mira fides: uix credi poteſt te tam
diu lugere. Genitrix ſipyleia: in aliis om-
nibus codicibus Auguſtine genitrix ſipel-
lea extat confuſo carmine & ſenſu ut ex hac
una obſcuritate multis deiceps carminibus
tenebræ oborirentur. nos Sipyleia emenda
uimus. ut nioben itelligas quæ ex ſipylo ur Niobe
be mæoniæ fuit uerſa in ſaxum ob dolorẽ Sipylus
amiſſoꝝ filiorum adhuc lachrymas emittẽs
cum hac prima mortali concubuit Iuppiter
ut refert Diodorus. ſemel e ultima Pli. ſipy-
lum qđ ante tantalis uocabatur caput mæo Tantalis
niæ. ſipylus item unus ex filiis Niobes fuit.
nupſerat autem Amphioni. Ouidi. Tum cũ
mæoniam uiro ſipylumq; colebat. Præte
rea: in patriam rapta eſt ubi fixa cacumine
montis liquitur ex lachrymis etiã nũc mar-
mora manant. Solinus. Caput mæoniæ ſi-
pylus excipit tantalis antea dictus. & in illã
uocabuli memoriam orbitatibus datã a nio
be. Achilles apud Homerum hãc fabulam
refert cum pluribus uerſibus in iliade. ad
Priamum Propertius: & niobe lachrymas
ſupprimat ipſe lapis. Exhauſiſſe genas. la
chrymis citius. ꝗ tu. Mœſti rores: qui ſunt Memnõ
pro lachrymis auroræ ob mẽnonem filium
amiſſum Diodorus Idam matrẽ dicit Aeſ- Achillis
chilus Ciſſiã. Buſtis: ad buſta Achillis fi mors
lii quæ ſunt in ſigeo promontorio troiæ. A-
chilles a Paride interfectus eſt inter portas.
ut ſcribit Plutarchus. Cenſore: qui prohibu
ita dulteria & caſtum amorem probat.

Laudentur proauis:& hi uersus mendis impediti inexplicabiles erant.nã ubi scribẽdum est laudentur proauis. legebatur laudantur proaui.nos ita castigauimus. ut dicant aliæ quæ carẽt laudibus animi laudentur a bonis externis & fortunæ ut a nobilitate maiorum aut a forma.tu uero Priscilla laudaberis a me a moribus & bonis ai.quæ una uera laus est. Bonis morum.i.uirtutis. Potentes falso:in precio falsis laudibus. Egent ueræ laudis:carent laude uirtutis. Species fœlix:egregia forma. Ex te:a tua uirtute. Maior honos:maior fama qua uel formæ uel nobilitatis. Fraternus adulter:

Thyestes Merope Tantalus Nota historia ex tragœdia. nã Thyestes meropem Atrei fratris uxorẽ precio corruptã cõpressit' suscepitq; eo cõcubitu Tantalum quẽ sibi apposuit atreus. Melius: dii inqt melius fecerũt q nõ in aduersis sed in secũdis fidem tuã in uirum pbasti. Ambit latus:lustrat oculis omnẽ partem.Mar.principis est uirtus maxima nosse suos. Iubatis humeris:fortissimis a iubatis leonibus epitheton.nã leonum generositas iuba spectatur ut ait Pli.primusq; sylla cetũ iubatorum pugnã edidit in ptura. Magnũ late:describit munus abascantii. Laurus ab arcto:a septentrionẽ ut fuit laurus Sarmatica de qua ante est dictũ.

Euphrates Vagus euphrates:ex maiore funditur armenia.ortũ habet supra zizama sub radicibus montis quẽ accolæ cabotẽ nominãt scythiæ proximũ hinc receptis aliquot in se amnibus in mesopotamiam labitur per seleutiam circa quã ifunditur. Tigri præfluẽte dexteriore alueo Babylonem petit quã permeat mox in paludes distrahitur In crescit nili mõ æstatis diebus. mesopotamiã inundat sole obtinẽte uigesimã partem cancri.minui incipit uirginẽ & leonẽ transgresso.in totũ remeat uigesima parte uirginis.

Ister Binominis Istri:eodẽ epitheto usus sylius nã ister ex mõte arnobe in germania ortus imenso aquaæ auctu per multas regi-

Danubius ones defertur appellaturq; Danubius cum Istriã attingit Ister dicit'.lx. ãnibus receptis septẽ hostiis in mare erũpit.ut Ephorus tradit qnq; tãtũ. E gurgite refluo:nã oceanus britãnicus refluus est & reciprocat æstu atq; ut ait Pytheas massilensis octogenis cubitis supra Britãnia oceanus itumescit.In thules tamen historia Stra.putat mentitũ esse Pytheã.Cuius testimõio Pli.nihilominus utitur. Oĩa:hẽt iquit curã Abascantius armorum quæ recõdita sunt in armamẽtario distribuẽdoæ militibus exeũtibus in expeditionem.& eoæ instaurandoæ. Frondes.s. lauri. Iam laceras:uetustate.Pli. de lauro. Romanis pcipue letitiæ uictoriatũq; nũcia addit' litteris.& militũ lanceis Pilisq;. Multa lancea:lanceas ætoli inuenerunt. Fumosa penna:uetustate.Nam sagittis & lanceis pennæ addebantur.uolucre inquit Plinius fecimus ferrum ut citius mors ad hominẽ perueniret.

Vlmus amat:miscetq; nemus.ditemq; precatur
Autumnum:& caris gaudet redimita racemis
Laudentur proauis.seu pulchræ munere formæ
Quæ morum caruere bonis.falsoq; potentes
Laudis egent ueræ.tibi quãquam & origo niteret
Et fœlix species.multumq; optanda maritis.
Ex te maior honos.unum nouisse cubile
Vnum secretis agitare sub ossibus ignem
Illum nec phrygius uitiasset raptor amorem
Dulichii ue proci.nec qui fraternus adulter
Casta myceneo connubia polluit auro.
Si babylonis opes lydæ si pondera gazæ
Indorumq; dares serumq;.arabumq; potentes
Diuitias mallet cum paupertate pudica
Intemerata mori:uitamq; rependere famæ
Nec frons triste rigẽs nimiusq; in moribus horror
Sed simplex hilariisq; fides.& mixta pudori
Gratia.quod si anceps metus ad maiora uocasset
Illa uel armiferas pro coniuge læta cateruas
Fulmineosq; ignes.mediiq; pericula ponti
Exciperet melius.quod non aduersa probarunt
Quæ tibi cura tori.quantus pro coniuge pallor
Sed meliore uia dextros tua uota marito
Promeruere deos.dum nocte dieq; fatigas
Numina dum cunctis supplex aduolueris aris
Et mitem genium domini præsentis adoras.
Audita es.uenitq; gradu fortuna benigno
Vidit quippe pii iuuenis.raraq; quietem
Intactamq; fidem.succinctaq; pectora curis.
Et uigiles sensus.& digna euoluere tantas
Sobria corda uices.uidit qui cuncta suorum
Nouit.& inspectis ambit latus omne ministris
Nec mirum:uidet ille ortus:obitusq;: quid arctos
Quid boreas hibernus agat:ferriq; togæq;
Consilia.atq; ipsam mentem probat.ille subactis
Molem imẽsam humeris:& uix tractabile põdus
Imposuit:nec enim numerosior altera sacra
Cura domo magnũ late dimittere in orbem
Romulei mandata ducis:uiresq; modosq;
Imperii tractare manu:quæ laurus ab arcto:
Quid uagus euphrates:quid ripa binominis istri
Quid rheni uexilla ferant.quantũ ultimus orbis
Cesserit e refluo circunsona gurgite thulæ
Omnia nã lætas pila attollentia frondes
Multaq; fumosa signatur lancea penna

Præterea fidos dominus si diuidat enses
Pandere: quis centum ualeat frenare maniplos
Intermissus eques. quis præcipisse cohorti:
Quem deceat clari præstantior ordo tribuni
Quis nam frenigeræ signum dare dignior alae:
Mille etiam prænosse uices. an merserit agros
Nilus. an imbrifero libyæ sudauerit austro
Cunctaq; si numerem: non plura interprete uirga
Nunciat: e celsis ales tegeaticus astris
Quæq; cadit liquidas iunonia uirgo per auras
Et picturato pluuium ligat aera gyro:
Quæq; tuas laurus uolucri germanice cursu
Fama uehit prægressa diem. tardumq; sub astris
Arcada. & in medio linquit thaumantia cælo.
Qualem te superi priscilla. hominesq; benigno
Aspexere die. cum primum ingentibus actis
Admotus coniunx. uicisti gaudia cœnæ
Ipsius effuso dum pectore prona sacratos
Ante pedes auide domini tam magna merentis
Volueris: aonio non sic in uertice gaudet
Quem pater arcani præfecit hiatibus antri
Delius. aut primi cui ius uenerabile thyrsi
Bacchus. & attonitæ tribuit uexilla cateruæ
Nec tamen hic mutata quies. probitas ue secundis
Intumuit: tenor idem animo. moresq; modesti
Fortuna crescente manent. fouet anxia curas
Coniugis hortaturq; simul flectitq; labores
Ipsa dapes modicas: & sobria pocula tradit
Exemplumq; ad herile monet: uelut appula cōiūx
Agrigolæ parci. uel sole infecta sabino
Quæ uidet emeriti iam prospectantibus astris
Tempus adesse uiri: propere mensasq; torosq;
Instruit expectatq; sonū redeuntis aratri
(Parua loquor) tecū gelidas comes illa per arctos
Sarmaticasq; hiemes Istrūq; & pallida rheni
Frigora: tecū omnis animo durata per æstus
Et si castra darent: uellet gestare pharetras
Vellet amazonia latus intercludere pelta
Dum te puluerea bellorum nube uideret
Cæsarei prope fulmen equi: diuinaq; tela
Vibrantē & magnæ sparsum sudoribus hastæ
Hactenus alma chelis: tēpus nunc ponere frōdes
Phœbe tuas: mœstaq; comam damnare cupresso

Præterea: est præterea inquit cura Abas-
cantii pandere & monere imperatorē. cum
ordines militares distribuit. Quis sit idone
us centurio. quis idoneus præfectus cohor
tis. Aut tribunus militum. Aut equitū ma-
gister. Quæq; tuas laurus. nā cum Domi
tianus. L. Antoniū bellum mouētē in supe-
riore germania opp̄ssisset. ipso quo dimica-
tum est die: statuā impatoris Romæ aquila
circūplexa pennis clangores lætissimos edi-
dit Pauloq; post rumore quodā adeo uulga
tū est Antoniū occisum esse ut plæriq; caput
eius apportatū quoq; cōtenderent. Hæc in-
quit Papinius. Fama quæ solet esse nuncia
rerum Domitiani nō uelocius nunciat res
nouas ex toto orbe q̄ Abascantius. de eadē
fama Martia. Certus abest auctor sed uox
hoc nunciat omnis. Credo tibi uerum dice
re fama soles. Prægressa diem: nam ante
primas tenebras & nondum toto die abso-
luto fama ex germania usq; solet nunciare
uictoriam. Vertice aonio: parnasi nā Ao-
nes populi eum tenuerunt ut scribit Stra.
Non sic: non sic inq̄t lætari soletis qui prin
ceps sacerdotū diligitur uel a phœbo uel a
Baccho ut abascantius gauisus est eo mune
re ab impatore sibi delegato. quibus ex uer
bis suspicor Abascantium principem scriba
rum fuisse ad negocia arcana impatoris &
eūdem esse quem appellat Martialis cogno
mine sextum. O cui nascentes domi, cogno
scere curas. & secreta ducis pectora nosse li-
cet. Hiatibus sa. an. nam delphis erat an- Delphis
trum unde spiritus emittebatur. quo sacer- cum
dotes furentes reddebantur & prædicebāt antrum
futura. Plinius alibi. fatidici specus quorū
exhalatione temulenti futura præcinunt ut
delphis nobilissimo oraculo. Cui ius ue-
nerabile primi thyrsi. i. cui' bacchus tribuit
ius & principatum suorum sacerdotum In
credibile est Augustine quātis ambagibus
sollicitum me circunduxerit hæc una men
da. nam in omnibus codicibus ita legeba-
tur primi cuius uenerabile thyrsi. sed ut pu
to cui ius legēdum est eo sensu quem expli
cauimus. Monet ad exēplum herile: hor
tatur Priscilla maritum ut cœnet parce uelu
ti faciebat Domitianus eius herus & domi
nus. Nam ut ex Trāquillo discimus ille prā
debat ad satietatem: nec ferme unquā supra
cœnam aliquid sumebat præter Martianū
malum. Et modicam in ampulla potiuncu
lam. Viri emeriti: defuncti labore totius
diei. Si castra darent: si lex militiæ permit
teret. Nam non licebat mulieri castra ingre
di. Inde. illa indignatio Virgiliana. sequitur
que nephas ægyptia coniunx. Idem innuit
Propertius: & Titus Mutius damnatus est:
quoniam uxor Caluisii Sabini mala cupidi
ne uisendi situm castrorum habitu militari ingressa est stuprumque cum eo commisit. Mœsta cupres
so: Nunc est tempus sumere serta comis meis ex cupresso. Dānata: quæ dicata est Plutoni cū sim tem Cupres
peraturus carmen funebre & Plutoniū Pli. Cupressus Diti sacra & ideo funebri signo ad domos posita. sus

Carpitur:ego puto phthysi cõsumptam
esse priscillam. Fulmina lethes incorru-
pta:quæ nulla reflecti aut corrũpi possunt.
Barathro:græci locum profundum ita ap
pellant. Vnde emergi nõ possit:Q uod Fe-
Barathrũ stus quoque apud nos interpretatus est. Ba
ratrum item locus erat in ægypto circa Pe-
lusium palustre & cœnosum. quod a ꝓfun-
da obscuritate ita appellarunt. Horror:Nã
oculi morientium horrẽt & rigent immoti
Genæ ut Cornelius celsus etiam tradit. Genas:
antiqui dixerunt quas nunc malas appella-
runt a rotunditate. lege. xii. tabularũ eas ra-
di. i. lacerari a fœminis prohibẽtiũ. est enim
pudoris sedes. Potiora lõga senecta:nã ui-
di plura & lætiora q̃uis alia q̃ ad extremam
senectã peruenisset. Saluo ordine. s. naturæ
nam cum essem senior debui mori ante te.

Q uis nam impacata cum sanguinitate ligauit
Fortunam inuidiaq; deus? quis iussit iniquas
Aeternũ bellare deas? nullam ne notauit
Illa domum? toruo quã non hæc lumine figat
Protinus? & sæua perturbet gaudia dextra
Florebant hilares inconcussiq; penates
Nil mœstum: quid enim quãuis infida leuisq;
Cæsare tam dextro posset fortuna timeri?
Inuenere uiam liuentia fata: piumq;
Intrauit uis sæua larem. sic plena maligno
Afflantur uineta notho: sic alta senescit
Imbre seges nimio: rapide sic obuia puppi
Inuidet: & uelis adnubilat aura secundis
Carpitur eximium fato priscilla decorem
Q ualiter alta comã syluarũ gloria pinus
Seu iouis igne malo: seu iam radice soluta
Deficit. & nulli spoliata remurmurat aure
Q uid ꝓbitas aut casta fides. quid numina ꝓsunt
Culta deũ. furuæ miserã circum undiq; læti
Vallauere plagæ. tenuantur dura sororum
Litia. & exacti superest pars ultima fili
Nil famuli coetus nil ars operosa medentum
Auxiliata malis. comites tamen undiq; ficto
Spem simulant uultu. flentem notat illa maritũ
Ille modo infernæ nequicquã flumina lethes
Incorrupta rogat. nunc anxius omnibus aris
Illachrymat. signatq; fores. & pectore terget
Lumina. nunc magni uocat exorabile numen
Cæsaris: heu durus fati tenor. est ne quod illi
Non liceat. quantæ poterant mortalibus annis
Accessisse moræ. si tu pater omne teneres
Arbitrium: cæco gemeret mors clusa barathro
Longius & uacuæ posuissent stamina parcæ
Iamq; cadunt uultus: oculisq; nouissimus horror:
Obtusæq; aures. nisi cum uox sola mariti
Noscitur: illum unum media de morte reuersa
Mens uidet: illum aegris circundat fortiter ulnis
Immotas obuersa genas: nec sole supremo
Lumina: sed dulci mauult satiare marito
Tunc sic unanimũ moriens solatur amantẽ
Pars animæ uictura meæ: (cui linquere possim
O utinam quos dura mihi rapit atropos annos)
Parce precor lachrymis: sæuo nec concute planctu
Pectora: nec crucia fugientem coniugis umbram
Linquo equidẽ thalamos (saluo tñ ordie) mœstos
Q uod prior exegi longa potiora senecta

Tempora:uidi omni te pridem in flore nitentem
Vidi alte propius.propiusq; accedere dextræ
Non in te fatis:non iam cælestibus ullis
Arbitrium:mecum ista fero:tu limite cœpto
Tende libens:sacrumq; latus geniumq; potentē
Irrequietus ama:nunc quod cupis ipse uideri
Da capitolinis æternū sedibus aurum
Quo niteat sacri centeno pondere uultus
Cæsaris.& propriæ signet cultricis amorem:
Sic ego nec furias nec deteriora uidebo
Tartara.& elysias fœlix admittar ad oras
Hæc dicit labens.sociosq; amplectitur artus
Hærentemq; animā non tristis in ora mariti
Transtulit.& cara pressit sua lumina dextra.
At iuuenis magno flammatus pectora luctu
Nunc implet sæuo uiduos clamore penatis
Nunc ferrum laxare cupit:nunc ardua tendit
In loca.uix retinent comites.nunc ore ligato
Incubat amissæ.mersumq; in corde dolorem
Sæuus agit.qualis conspecta coniuge segnis
Odrysius uates positis ad strymona plectris
Obstupuit:tristemq; rogū sine carmine fleuit
Ille etiam certe rupisset tempora uitæ.
Ne tu tartareum cahos incomitata subires
Sed prohibet mens fida duci.mirandaq; sacris
Imperiis:& maior amor.quis carmine digno
Exequias.& dona malæ feralia pompæ
Perlegat:omne illic stipatum exanime longo
Ver arabum:cilicumq; fluit:floresq; sabæi.
Indorumq; arsura seges:præreptaq; templis
Thura.palestini simul hebræiq; liquores
Coritiæq; comæ.cynareiaq; germina.& altis
Ipsa toris serum.tyrioq; umbrata recumbit
Tegmine.sed toto spectatur in agmine coniunx
Solus in hunc magnæ flectuntur lumina romæ
Ceu iuuenes natos suprema ad busta ferentē
Is dolor in uultu tantum crinesq; genæq;
Noctis habent.illam tranquillo fine solutam
Fœlicemq; uocant.lachrymas fudere marito
Est locus ante urbē.qua primum nascitur ingens
Appia:quaq; italo gemitus almone cybelle
Ponit.& idæos iam non reminiscitur amnes
Hic te sidonio uelatam molliter ostro
Eximius coniunx(nec enim fumantia busta
Clamoremq; rogi potuit perferre)beato
Composuit priscilla toro:(nil longior ætas

Quod cupis uideri:quam statuam pares spectandam Domitiani statuæ in Capitolio erigebantur.quas aureas tantum esse permittebat & centeni ponderis ita.n.emēdanda est dictio apud Tranquillum ubi mēdose scriptum est. Non nisi certi ponderis. pro centeni pōderis quod uel ex hoc uersu agnoscas. Quo niteant sacri centeno pōdere uultus. Cæsaris & signet:etiā notet epigrammate:nam petit priscilla ut cum inscribet Abascanteus statuæ quā erat erecturus Domitiano a quo sit posita:suum addat nomē. Sic ego:cū hoc feceras. Ad oras elysias:accipiēt me in elisiis cum scient esse cultricem Domitiani. Eurydice:Orphei uxor nota fabula fuit itē Eurydice Clymeni filia uxor Nestoris quæ ei peperit septē filios & unicam filiā deniq; eurydice:de qua hæc Phœrecides scribit ακρισιοσ γαμει ευρδικην την λακεδαμονοσ των δεγινεται δαναη χρωμενω περι αρσενοσ παιδοσ εχρησεν ο θεοσ.Et Eurydice mater Hemonis qui ad tumulum Antigones se necauit ut scribit Appolodorus. Prærepta:templisq; sunt distinata templis sed illic etiam cōburebantur. Comæ coritiæ:idest crocus qui habet herbam instar capillorum Pli.usus eius in coronis nusq̄ herba enim est folio angusto pene in capillamēti modū.

Fudere marito:miserantes eum in tanto dolore. Ponit gemitus:nā sacerdotes Cybelles gestantes deæ statuā & digladiantes inter se furore ad Almonem:usq; fluuium progrediebantur extra portam Capenam ita repræsentantes deæ luctum cum fleuit Atyn illicq; locis cultris & deposito furore ad templum redibāt.deponit igitur illic gemitus Cybelle.quoniam eius sacerdotes cū illuc peruenerunt lachrymas & furorē ponunt. Nō reminiscitur amnes:ideos.Gallum scilicet fluuium suum & Sangarim.

Trāquilli locus

Eurydice

Est locus ante urbē Priscilla hæc eodē loco reperta est integra cū his aromatis tēpore sisti pontificis quarti

Circunstant famuli:cum fiunt lectister-nia diis tibi quoque ut cæteris numinibus seruiũt famuli Priscilla. Alio cælo:in templo quod aliud cælum est.

Domitius Augustino.

crispinus Rispinus Vectii Bolani fili⁹ sextumdecimum natus annum in militiam ascriptus est a Domitiano nobilitate rerum a patre gestaꝶ florentissimus. nã ille comes Domitii Corbulonis Armeniã Neroni pacauit. Crispinus relictus eũ fratre tentatus est a matre poculo uenenato. quo crimine mulierem damnauit Imperator: nunc autem iuuenis secedebat in agrum tarquiniensem etruriæ abeuntem prosequitur carmine Papinius. hortaturq; ad æmulationem uirtutis paternæ Deniq; prædicit futuros militiæ honores. Saltus tagetis:agrum tarquiniensem intelligit:nam in etruria in agro tarquiniẽsi sulco ab aratore altius impsso Tages (Tages) puerili specie extitit. cœpitq; affari aratorem. Ille uero terrore concussus clamans tota conciuit etruriam. quæ uno cõuentu Tagetem loquentem audiuit. sermo autem fuit exceptus & scriptus libris etruscorum habitusque est pro aruspicina. inde enim aruspicina sumpsit artem & initiũ hæc ex diuinatione Ci. & Dionysii historia. Velluntur:lacerantur corporis tamen est uelli & uellicari.

Nec longa est mora:nec longum est iter.

Carpere:nil æui poterunt uitiare labores)
Siccatam membris:tantas uenerabile marmor
Sæpit opes:mox in uarias mutata nouaris
Effigies. hoc ære ceres:hoc lucida gnoscis
Illo maia tholo uenus hoc non improba saxo
Accipiunt:uultus haud indignata decoros
Numina circunstant famuli consuetaq; turba
Obsequiis. tum rite tori mensæq; parantur
Assidue:domus ista domus:quis triste sepulchrũ
Dixerit:hac merito uisa pietate mariti:
Protinus exclames:est hic agnosco minister
Illius:æternæ modo qui sacraria genti
Condidit:in q; alio posuit sua sydera cælo
Sic ubi magna nouum phario de littore puppis
Soluit iter. iamq; innumeros utrinque rudentes
Lataq; uelliferi porrexit brachia mali.
Inuasitq; uias:in eodem angusta phaselus
Aequore. & imensi partem sibi uendicat austri:
Quid nunc imodicos iuuenum lectissime fletus
Corde foues:longumq; uetas exire dolorem
Nempe times. ne cerbereos priscilla tremiscat
Latratus. tacet ille piis ne tardior adsit
Nauita. proturbetq; uadis. uehit ille mœrentes
Protinus. & manes placidus locat hospite cymba
Præterea si quando pio laudata marito
Vmbra uenit:iubet ire faces proserpina lætas
Egressasq; sacris ueteres heroidas antris
Lumine purpureo tristes aperire tenebras
Sertaq; & elisios animæ prosternere flores
Sic manes priscilla subit. ubi supplice dextra
Pro te fata rogat. reges tibi tristis auerni
Placat. ut expletis humani finibus æui
Pacantem terras dominũ iuuenemq; relinquas
Ipse senex. certe iurant inuota sorores.

Protrepticon ad Crispinum.

Vra meus tyrrhena petit. saltusq; tagetis
Crispius. nec lõga mora ẽ. aut auia tellus
Et mea secreto uelluntur pectora morsu
Hudaq; turgentes impellunt lumina guttas
Ceu super ægeas hyemes abeuntis amici
Vela sequar spectemq; ratem iam fessus ab altis
Rupibus. atque oculis longo querar aere uinci
Quid si militiæ iam te puer inclyte primæ
Clara rudimenta & castrorum dulce uocaret
Auspicium. quanto manarent gaudia fletu
Quos ue darẽ amplexus: ẽt ne optãda ꝓpinquãt

Trabeq; & remis:Hoc dicit in inuidiã alterius Crispini qui ex ægypto aduectus piscator iperatoris indulgentia equestribus in signibus donatus ad dignitatẽ senatoriã ꝓcesserat. Tu inquit nõ pulsasti fores senatus:ideſt nõ fuiſti aſcitus in ſenatum aduectus piſcator ut alter Cri.de quo hiſtoriã tradidim⁹ apud Iuuenalẽ. Trabeq; & remis : ita legẽdũ puto mẽdoſi codices ita ſcripti ſũt. Trabeaq; remi nullo ſenſu:nã aperta illuſio eſt ut diximus alteri⁹ Criſpini q ciba & remo quo uſus fuerat piſcator fores ſenatus pulſaſſe uidet᷑ intra quas fuerat admiſſus. Sanguine turmali:filius alicui⁹ militis:ex turma. Aut clauo paupe:

Criſpin⁹

Triſtia & octonos bis iam tibi circuit orbes
Vita.ſed anguſtis animus robuſtior annis
Succumbitq; oneri.& mentem ſua nõ capit ætas
Nec mirum.non te ſeries inhonora parentum
Obſcurum proauis.& priſcæ lucis egentem
Plæbeia de ſtirpe tulit.non ſanguine cretus
Turmali.trabeq; ac remis.& paupere clauo
Auguſtam ſedem.& latii penetrale ſenatus
Aduena pulſaſti.ſed præcedente tuorum
Agmine.romulei qualis per iugera circi
Cum pulcher uiſu titulis generoſus auitis
Expectatur equus.cuius de ſtemmate longo
Fœlix demeritos habet admiſſura parentes
Illum omnes acuunt plauſus illum ipſe uolantem
Puluis:& incuruæ gaudent agnoſcere metæ
Sic te clare puer.genitum ſibi curia ſenſit
Primaq; patritia clauſit ueſtigia luna
Mox tyrios ex more ſinus.tunicamq; potentem
Agnouere humeri.ſed enim tibi magna parabat
At titulos exempla pater:quippe ille iuuentam
Protinus ingrediens pharetratum inuaſit araxem
Belliger.indocilemq; fero ſeruire neroni
Armeniam rigidi ſummam mauortis agebat
Corbulo.ſed comitem belli ſociumq; laborum
Ille quoq; egregiis multum miratus in armis
Bolanum.atq; illi curarum aſperrima ſuetus
Credere:partiriq; metus:quod tempus amicum
Fraudibus:extorto quæ nam bona tempora bello
Quæ ſuſpecta fides:aut quæ fuga uera ferocis
Armonii:bolanus iter prænoſſe timendum
Bolanus tutis iuga quærere commoda caſtris
Metari bolanus agros.aperire malignas

ideſt filius alicuius militis manipularis:nã caligæ habitus ſunt manipularum hæ autẽ clauis figebantur unde claui caligarii a Plinio dicũtur & nos illic expoſuim⁹ offendere tot milia clauorum. Admiſſura:equoꝝ coitus eſt cum prægnantes fiunt eque & eq admiſſarii dicũtur. Varro in re ruſtica : Nec ſolum mares quos admiſſarios habeo. Alibi equos ad admiſſurã quos uelit habere legere oportet amplo corpe formoſos. Primaq; lunatis calceis.i.habentibus ſpeciem mediæ lunæ utebãtur nobiles uel ꝙ id eẽt inditium aĩas aliquando habitaturas in circulo lunæ qđ nõnulli putarũt ut caſtor tradit.uel quod inditiũ eſſe fragilitatis humanæ uel ꝙ ſit parendũ magiſtratibus quemadmodũ luna ſubſeqtur ſplendorẽ ſolis & inde lucet ut in cõmẽtariis Iuue.recitauimus ex qõnibus Plutarchi uel ꝙ archades qui ſe a luna oriundos dicebãt talibus utarẽtur calceis.quos immittabãt Romani qui ſe ab Euãdro arcade oriũdos arbitrabant᷑.lege in cõmẽtariis noſtris Iuue.quod dictauim⁹ eo loco & ligulam dimittere. Illum oẽs:idem Sylius hos accẽdit nobile nomẽ antiqui ſtabuli:ſũt quos ſpes grata fatiget. Corbulo. Armenia cũ ſub Thyridate rege a Nerone deficeret : p Domitiũ corbulonẽ in ditionẽ uenit facitus:læti ꝙ Domitiũ corbulonem retinẽdæ armeniæ præpoſuerat:Arrius uarus præfectus fuit cohortis ſub Domitio. petus corbulõi ſucceſſit iterũ Corbulo ſucceſſit Peto . Tacitus.& Corbulo militũ atq; hoſtiũ tot ꝑ annos gnarus gerẽde rei præficitur. Tiberius Alexander miniſter ei bello datus eſt Viuian⁹ itẽ Annius corbulonis gener qnte legiõi præpoſitus legatus comes. item fuit Vectius bolanus fuit temporib⁹ Octauii cuius loquacitatem ĩſectetur Horatius corbulonis meminimus apud Iuuenalem & alterius Vecti tandem thyridatẽ Romam perductum Nero in ludis accepit ut eſt apud Tranquillum. Amicum:aptum. Quæ ſuſcepta fides:quid eſſet credendũ. Fuga uera : ſimulabant enim ſæpe armenii fugere cum tamẽ in inſidias ducerent & laceſſerent ſagittis ſed hic nouerat quando uere fugiebant.

Claui caligarii
Admiſſura
Admiſſarii
Lũati calcei
Corbulo
Arrius uarus

Metari agros caſtris:ideſt caſtramẽtari.implere. implebat mentẽ ducis & ſatiſfaciebat maximis aĩs corbulõis ſic phryges.Iaſõ cũ.xviii.nauib⁹ ad troiã nauigauit comite Hercule uicitq; Laomedõtem ut uero Homerus tradit Hercules illac nauigauit quoniam cum liberaſſet Eſionẽ filiã Laomedontis expoſitam monſtro pater equos quos promiſerat & puellam non dabat gubernator nauis fuit Oicleus filius Amphiari : miſit legatos ex littore Oicleum & Thelamonem ad laomedontem utrũque detruſit in carcerẽ Laomedon.Priamus laomedontis filius patri conſuluit:ut ſeruaret promiſſa . quod cum negaret duos enſes attulit Telamoni qui effracto carcere ad littus ad Herculem accurrit.iniuriamque narrauit:exarſit bellum.occubuit Oicleus:Telamon primus muros aſcendit.propterea poſt uictoriam ab Hercule coronatus eſt & donatus Eſione puella.quamuis ĩquit Papinius Hercules illic pugnaret . tamẽ phryges etiã timebant.Telamonem ita & hoſtes non ſolum Corbulonem ſed etiam Bolanum timebant.

Iaſon
Laomedon
Priamus
Oicleus
Telamõ
Hercules

Area nemæa:pellem leonis nemæi intel ligit qua idutus erat Hercules. ita eni emẽ dandum cẽsueri quamuis mendose in om- nibus codicibꝰ legatur. Vectita uiderent ar ma:nam quod sequitur nostram confirmat sententiã Cleoneosque acies impelleret ar tus. Fesso hiperione: ubi sol est occiduus.

Albenti:amictu. Puram togam intelligit quæ initio iuuentæ dabatur quod cum ex aliis monumẽtis:tum ex Ciceronis uerbis agnoscas ubi ait se cogitasse de toga pura tradenda Ciceroni filio. Sibi dicere legem Sunt tibi mores qui sciunt tibi præscribere rectæ uitæ legem sine monitore. Confine luxuriæ:splendor uitæ citra fines luxuriæ.

Ante luxuque carentes delitiæ. Dispen sata:quam pro iure suo unicuique tuorum domesticorum distribuis. Admonuit for tuna:nam iniquis fatis mater par auerat ue nenum Crispino.qua in te dedit ei ueniam filius. sed tamẽ affectam supplicio ab impe ratore. fortuna igitur aduersa effecit ut ma tri tuæ ueniam te dare oportuerit. quoniã s.in te peccauit. Infestare iuuat: uolo iquit uexare umbrã matris tuæ & merita impre catione pacem illi auferre. Flectentem iu- stis:Qui flecteris iustis maternis. Nec pri mo in limine:Quisquis deus inquit nos cu rat.Et conatus scelerum non reprimit uide tur excitare ad scelus. Nec postera:o utinã non credant posteri scelus maternum.

Tot ueprum nemorumq; moras:tantamq; uerẽdi
Mentem implere ducis:iussisq; ingentibus unus
Sufficere:ipsa uirum norat iam barbara tellus
Ille secundus apex bellorum & proxima cassis
Sic phryges attoniti:quanquam nemeea uiderent
Arma:cleoneusq; acies impelleret arcus
Pugnante Alcide:tamen & telamona timebant
Disce puer:nec enim externo monitore petendus
Virtutis tibi pulcher amor:cognata ministret
Laus animo atq; aliis decii reducesq; Camilli
Monstrentur.tu.disce patrem:quantusq; nigrantẽ
Fluctibus occiduis fessoq; hiperione thylen
Intrarit mandata gerens:quantusq; potentes
Mille urbes asiæ sortito rexerit anno
Imperium mulcente toga.tibi talia pronis
Auribus:hæc certent tibi conciliare propinqui
Hæc iterent comites præcepta.senesq; paterni
Iamq; alio moliris iter:nec deside passu
Ire paras nondum ualidæ tibi signa iuuentæ
Irrepsere genis & adhuc decor integer æui
Nec genitor iuxta fatis nãq; haustus iniquis
Occidit:heu geminam prolẽ sine præside linquẽs
Nec saltem teneris ostrum puerile lacertis
Exuit albentiq; humeros induxit amictu
Q uem nõ corrumpit pubes effrena:nouæq;
Libertas properata togæ ceu nescia falcis
Sylua comas tollit:fructumq; expirat in umbras
At tibi pieriæ tenero sub pectore curæ
Et pudor:& docti legem sibi dicere mores
Tunc hilaris probitas:& frons tranquilla: nitorq;
Luxuriæ confine tenẽs pietasq; per omnes
Dispensata domos:æquæuo cedere fratri
Mirariq; patrem:miseræq; ignoscere matri
Admonuit fortuna domus:tibi ne illa nefanda
Pocula:lętalesq; manu componere succos
Eualuit?qui uoce potes præuertere morsus
Serpẽtum.atq; omnes uultu placare nouercas
Infestare iuuat manes.meritoq; precatu
Pacem auferre rogis.sed te puer optime cerno
Flectentem iustis:& talia dicta parantem
Parce precor cineri.fatum illud & ira nocentum
Parcarum crimenq; dei.mortalia quisquis
Pectora sero uidet.nec primo in limine sistit
Conatus scelerum.atq; animos infanda paratos
Excidat illa dies æuo:ne postera credant
Sæcula.nos certe taceamus:& obruta multa

Noᴄte tegi propriæ patiamur crimina gentis
Exegit pœnas hominum cui cura ſuorum
Quo pietas auᴄtore redit. terraſq; reuiſit
Qué timet oẽ nephas. ſatis hæc lachrymãdaq; no
Vltio quin ſæuas utinam exorare liceret (bis
Eumenidas. timidæq; auertere cerberon umbræ
Immemoreq; tuis citius dare manibus amnẽ
Maᴄte animo iuuenis (ſed creſcũt crimina matris
Nec tantũ pietas. ſed protinus ardua uirtus
Affeᴄtata tibi. nuper cum forte ſodalis
Immeritæ falſo palleret crimine famæ
Erigeretq; forum. ſuccintaq; iudice multo
Surgeret. & caſtũ uibraret iulia fulmen
Tu quanquam non ante forum. legeſq; ſeueras
Paſſus ſed tacita ſtudiorũ occultus in umbra
Defenſare metus. aduerſaq; tela ſubiſti
Pellere inermis adhuc. & tyro pauentis amici
Haud unquã tales aſpexit Romulus annos
Dardaniuſq; ſenes. medii bellare togata
Strage fori. ſtupuere patres tentamina tanta
Conatuſq; tuos. nec te reus ipſe timebat
Par uigor & membris promptæq; ad fortia uires
Sufficiunt animo: atq; ingentia iuſſa ſequuntur
Ipſe ego te nuper tyberino in littore uidi
Qua tyrrhena uadis laurentibus æſtuat unda
Tendentem curſus uexantemq; ilia nudo
Calce ferocis equi. uultu dextraq; minacem
(Si qua fides diᴄtis) ſtupui. armatumq; putaui.
Gætulo ſic pulcher equo. troianaq; quaſſans
Tæla: nouercales ibat uenator in agros
Aſcanius. miſeramq; patri flagrabat eliſam.
Troilus haud aliter gyro leuiore minantes
Eludebat equos: aut quem de turribus altis
Arcadas ogygio uerſantẽ in puluere metas
Speᴄtabant tyriæ non toruo lumine matres
Ergo age. nam magni ducis indulgentia pulſat
Certaq; dat uotis hilaris ueſtigia frater
Surge animo & fortes caſtrorum concipe curas
Monſtrabunt acies mauors: aᴄteaq; uirgo:
Fleᴄtere caſtor equos: humeris q̃tere arma q̃rinus:
Quis tibi tam tenero permiſit plaudere collo
Nubigeros clypeos: intaᴄtaq; cædibus arma:
Quas nã igitur terras: quem cæſaris ibis in orbẽ?
Arᴄtoos ne amnes & rheni fraᴄta natabis
Flumina? an æſtiferis libyæ ſudabis in aruis.
An iuga pannoniæ. mutatoreſq; domorum

Exegit pœnas: Domitianus inquit ſumpſit pœnas de matre mea. Amnem immemorem letheum: ut obliuiſcaris mater cõmiſſi ſceleris cuius cõſcientia te cruciat. Sed creſcunt crimina: interpellat laudes Criſpini. dum enim inquit te laudo maius crimẽ matris fit. Nam quo tu præſtantior es: eo illa oſtenditur ſæuior fuiſſe. quod potuerit parare uenenũ. Famæ immeritæ: Sodalis adulterii accantus fuerat. & legẽ Iulia damnandus erat. ſed Criſpinus eum defendit magna eloquentia. Iulia lex uibraret: aduerſus ſodalem accantum. Iulia lex reuocata a Domitiano in adulteros de qua in commentariis Iuuenalis diximus. Lex item iulia prohibebat munera accipi ab hoſpite. eadem ſtatuit ſupplicium in ueneficos & ſicarios. Inermis: nondum inſtruᴄtus arte forenſi Aſcanius. Virgi. At puer aſcanius mediis in uallibus acri. gaudet equo. Ogygio thebano: Varro ĩ re ruſtica. Thebæ ante Cataclyſmon Ogygis condite. Ogygia uero inſula eſt quam tenuit Calipſo in mari ionio lacinio promõtorio propinqua. alii in Africa putant e regione ſyrtium. Pli. auᴄtor. eam deſcribit Homerus in odyſea. Calimachus uero repræhenditur. qui eam gaudiũ putat appellari. Parthenopeum autem deſignat quem uexaſſe metas Arcadas dixit. nam & ipſe fuit Athalante Archadis filius. In puluere ogygio: circa mœnia thebana. nam ad thebas cum aliis ducibus pugnauit formoſiſſimus ut ſcri. Diodo. Papini. in Thebaide Pulchrior haud illi triſte ad diſcrimẽ ituro frons fuit. Matres tyriæ thebanæ oriũdæ a tyriis. Toruo lumine: nam capiebantur illi⁹ forma q̃uis eſſent hoſtes. Clypeos nubigeros. nam clypei tironum res nullas piᴄtas habebant: ſed tantum erat aeris ſpecies in eis deſignata. Virgilius de tirone. Parma que inglorius alba. uel lege clypeos nubigenum: ideſt ingentes quales geſtarunt cẽtauri nubigenæ.

Lex Iulia

Ogygia

partheno peius

Sauromatæ Sauromatas: de sauromatis apud Iuue/
nalem diximus. de his hic intelligit qui sũt
Sarmatæ iter Baristhenem & Istrum qui sarmatæ la
zyes dicuntur. constantq; magna ex parte
ex nomadibus: idest more numidarum er/
Istri ostia rantibus. Ister septen⁹: septem ostiorũ: ut
ante est dictũ alii sex tradiderunt Narcusto
ma Callistoma Pseudostoma Bariostoma
Peuce Spiteostoma & Peucẽ. Peucen fabulæ fin/
xerũt nupsisse istro a quo alluitur insula nõ
procul ab hostio peuce. An solymũ cinerẽ:
inemendati codices habent. An solidũ cine
rem. nos solymum emendamus. solymi po
Solymi puli Ciliciæ de quib⁹ ante est dictũ. hic Hie
Titus rosolymam itelligit captã a Tito fratre Do
mitiani ubi duodecim ictibus sagittarũ to
tidem propugnatores confecit adeptus ui
ctoriam die natali filiæ suæ flaccus solymo
migrantem puluere fratrem. Palmeta ca
pta: nam & palmarũ arbores & Balsami in
primis iudæi succidebant ne Romani poti
rentur. sed populus Romanus publica cu
ra cœpit eas arbores colere. Propterea ait
Papi. Idumes ponentis syluas fœlices nõ ti
bi sed populo. s. Romano. Cãpos calidoni
os: britannicos. nã uectius & armeniã rexit
& thulen ut ante ẽ dictũ. Titulos: uides ad
huc inscriptiones rer̃ gestarũ & conditorũ
ædificior̃ a patre alterũ titulum ædificior̃. s.
adeptus est armis uacantib⁹ & in pace. pen
dentia uero tæla spolia sũt de rege britãnio
ex bello hoc rapuit. Vibrata: mẽdose i aliis
codicib⁹ scriptũ est tributa; sed tu lege uibra
ta: ut tu referas ad supiorẽ uersum. hæc tæ
la dicauit uel lege hunc thoraca. Quæstus
so. uel solita lucra. Nã Papi. exercitatiõe pœ
matũ uictũ querebat. inde illud iuue. Haud
tamẽ inuideas uati: quẽ pulpita pascũt: uel
si ego conq̃rar mortem Achillis recitando.
Cuneos: spectator̃. Achilles: mea Achil
leis. Melior: amplior & orantior.

Domitius Augustino.

Ira est poetæ in patrem mortuũ
pietas. nam cũ aliæ syluæ subito
& ex pte: ut ipse ait effusæ sint.
hanc diu elaborauit: & uix tandem inseruit
quĩto uolumini. Quod facile agnoscas car
minis sublimitate: & copia rer̃. nã amplior
est q̃ ut uel subito calore efferuere potuerit
uel paucis diebus compræhẽdi. Sed qđ ad
Statii pater syluæ argumentũ pertinet. Pater ex epiro
fuit habuit sellas patriã. Romæ docuit poe
ticen. Neapoli ciuitate donatus multos eru
diuit; qui postea senatoria dignitate: aut eq̃
stri prouincias magistratu regebat. ad dua
bus præsertim rebus illum laudat. quod &
poetarum loca recondita aperiret luculẽtis
sime: & iuuenum mẽtes recte formaret ad
uirtutẽ: umbrã autẽ paternã primo iuocat.

Sauromatas quaties? an te septenus habebit
Ister? & undoso circunflua coniuge peuce:
An solymum cinerem palmetaq; capta subibis
Non sibi fœlices syluas ponentis idumes
Quod si te magno tellus frenata parenti
Accipiat: quantum ferus exultabit Araxes
Quanta calidonios attollet gloria campos
Cum tibi longæuus referet trucis incola terræ
Hic suetus dare iura parens: hoc cespite turmas
Affari: nitidas speculas: castellaq; longe
Aspicis: ille dedit: cinxitq; hæc mœnia fossa:
Belligeris hæc dona deis: hæc tela dicauit.
Cernis adhuc titulos. hunc ipsa uacantibus armis
Induit: hunc regi rapuit thoraca britanno.
Qualiter in teucros uictricia bella parentis
Ignotum pyrrho phœnix narrabat Achillem
Fœlix qui uiridi fidens optate iuuenta
Durabis quascunq; uias. uallumq; subibis
Forsan & ipse latus (sic numina principis adsint)
Cinctus. & unanimi comes indefessus amici
Quo pilades ex more pius. quo dardana gessit
Bella menœtiades: quippe hæc concordia uobis
Hic amor est. duretq; precor nos fortior ætas
Iam fugit. hinc uotis animum. precibusq; iuuabo
Heu mihi. sed quæstus solitos si forte ciebo
Et mea romulei uenient ad carmina patres
Tu deeris crispine mihi. cuneosq; per omnes
Te meus absentem circunspectabit achilles
Sed uenies melior. uatum non irrita currunt
Omina. quiq; aquilas. tibi nunc & castra recludit
Idem omnes perferre gradus. cingetq; superbis
Fascibus & patrias dabit insedisse curules
Sed quis ab excelsis troianæ collibus albæ
Vnde suæ iuxta prospectat mœnia romæ
Proximus ille deus. fama uelocior intrat
Nuncius. atq; tuos implet crispine penatis
Dicebam certe. uatum non irrita currunt
Auguria. en ingens reserat tibi limen honorum
Cæsar: & ausonii committit munia ferri.
Vade puer. tantisq; enixus suffice donis.
Fœlix: qui magno iam nunc sub præside iuras
Cuiq; sacer primum tradit germanicus ensem
Non minus hoc fortis q̃ si tibi panderet ipse
Bellipotens aquilas. toruaq; induceret ora
Casside. uade alacer. maioraq; disce mereri.

Epicedion in patrem.

IPse malas uires & lamentabile carmen
Elysio de fonte mihi. pulsumq; sinistræ
Da genitor prædocte liræ. neq; enim an
tra moueri
Delia. nec solitam fas est impellere cyrrham
Te sine coritia quicquid modo phœbus in umbra
Quicquid ab ismariis monstrabat collibus euhã.
Dedidici. fugere meos parnasia crines
Vellera: funestamq; hederis irrepere taxum
Extimui. trepidamq; nefas arescere laurum
Certe ego. magnanimum qui facta attollere regũ
Ibam altum spirans. martemq; æquare canendo
Quis sterili mea corda situ. quis apolline merso
Frigida damnatæ produxit nubila menti
Stant circum attonitæ uatem & nil dulce sonãtem
Nec digitis nec uoce deæ. dux ipsa silenti
Fulta caput cithara qualis post orphea raptum
Astitit hebre tibi. cernens iam surda ferarum
Agmina. & immotos sublato carmine lucos.
At tu seu membris emissus in ardua tendens.
Fulgentisq; plagas rerumq; elementa recenses
Quis deus. unde ingens quæ ducat semita solem
Quæ minuat phœben. quæque integrare latentẽ
Causa queat. notiq; modos extendis arati.
Seu tu lethei secreto in gramine campi
Concilia heroum iuxta manesq; beatos
Mœonium ascreumq; senem. non segnior umbra
Accolis. alternumq; sonas & carmina misces
Da uocem magno pater. ingeniumq; dolori
Nam me ter relegens cælo. terq; ora retexens
Luna uidet residem: nullaq; heliconide tristes
Solantem curas. tuus ut mihi uultibus ignis
Irrubuit. cineremq; oculis humentibus hausi.
(Vilis honos studiis) uix hæc in munera soluo
Primum animum. tacitisq; situm depellere curis.
Nunc etiam labente manu. nunc lumine sicco
Ordior. accliuis tumulo. quo molle quiescis
Iugera nostra tenens. ubi post æneia fata
Stellatus latiis ingessit montibus albam
Ascanius. phrygio dũ pingues sanguine campos
Odit. & infaustæ regnum dotale nouercæ
Hic ego te (nam sicanii non mitius halat
Aura croci. dites nec si tibi rara sabæi
Cynnama odoratas nec arabs decerpsit aristas)
Inserui cum laude loci. sed carmine plango
Pierio. summe & gemitus & uulnera nati

Malas uires: idest lachrymas. Te sine: pertinaci menda in omnibus codicib' reperies. Desine: sed nos. Te sine: legendũ putamus: ut dicat sibi fas nõ esse carmẽ attigere sine patris fauore a quo doctus fuerat. Coritia umbra: idest parnasia. nam in parnaso multa loca sunt præcipua sanctitate ueneratione digna: e quibus coritiũ est nympharũ antrum eodẽ quo ciliciũ nomine. Plini. præterea ita describit. Thebis: quæ corsicæ cognominate sunt iuxta heliconẽ. Taxũ funestam: nam taxus dira est. In hispania præcipue uenenũ. & ut Sectius tradit in archadia. siquis sub ea dormiat aut cibũ capiat statim moritur. unde nõnulli taxica hinc appellata dixerũt. quæ nũc toxica dicim'. qd' Pli. quoq; docuit. ait Papi. se ea coronatũ deiectis hederis cũ funebris sit & mœrenti conueniat. Certe ego: seipsum excitat & erigit demissũ animũ ingens. certe ego ille sũ. Nil dulce sonãtes: inemendati codices habẽt sonantẽ. Sublato carmine: cessante Orpheo: quem alii a mulieribus ciconũ necatũ dicũt. alii fulminatũ ob tradita mysteria. alii mortua uxore eurydice extinctũ ad auernũ thesprotidis. auctor Pausanias. Ismariis collibus: parnasis nam ismari idest thraces: musis helicona cõsecrarunt. ut scribit Strabo & repetit Pausanias. & antea dixit de baccho. illi pangea resultant. ismaraq;. nã illic præcipue colebat'. inde illa nata de lycurgo edono. ut ad id etiã hoc referre possis. Arati: aratus: atenodori fili'. & Dolitophiles ex cicilia solos urbẽ habuit patriã natalẽ etiã Crisippo Stoico & Philemõi poetæ comico rationem astrorũ scripsit carmine quod extat Extendis arati: exerces amplificas. Residẽ: cessantem a carmine studiis. dedecus iquit est litterarũ: quod iam tribus mensib' mihi etiã cupiẽti carmen nõ suppeditarũt. Molle: moliter. nã in prædio suo albano patrem sepelierat. Hic ego: ita cõiuge. hic ego iserui te: idest sepeliui te in Albano Cũ laude loci nam locus sepultura tua nobilis est. qd' autẽ sequitur. nam sicanii per interpositionem legẽdum usq; ad Decerpsit Aristas. nõ esset tibi gratius si urerent' odoramenta rogis tuis q̃ q' in nostro agro sepultus es. Sicanii: nam crocũ pricipatũ obtinet cilitium ex Corico. alterum lyciũ ex olympo. Tertium centuripinũ ex Sicilia. nõnulli secundũ locum Phlegreo dederũt. Strabo siculi etiã meminit: & nos in Iuuenalẽ repetimus.

Coritiũ antrum

Taxum

Toxica

Orpheus

Helycon

Aratus

Crocum

Cyclopes Scopulos cyclopum: in Sicilia uisebantur cyclopũ antra eximiæ magnitudinis. septẽ fuerunt Licia accersiti a præto ad Tirynthẽ urbem muniendam appellatiq; sunt γαστεροχειρεσ: idest manibus uictum uentri quærentes. horum cognomina habent etiam speluncæ ad naupliam. Idem turres primi erexerunt: ut Aristoteles putat. quod Theophrastus tribuit phœnicibus. Sepulchri siculi. certamina ad tumulum Anchisæ in sicilia nota carmina Virgiliano. Lucum nemees: ludos isthmicos & nemeos. de quibus ante diximus. Laudato: cum laudes tuas proponerem canendas. Præcinerem tanquam prifica. Maior aliis: idest iustior causa q̃ alii. Sed nec: sed inquit nec naturæ uires mihi sufficiũt ad lachrymas. Nec pietas se totam mihi cõcessit: ut eam declarem lugendo patrem. Mihi: ad dolorem meũ perinde est ac si mortu⁹ esses in prima ætate. Marathonia uirgo: ab exemplo probat maiorem dolorem eẽ amittere patrẽ q̃ filiũ

Erigone nam erigõe cum peruenisset ad cadauer patris icarii: quem agrestes interfecerant præ

Mera dolore laqueo se suspendit. Mera canis interfecto domino ad erigonem domum uenerat: eamq; latratu & gemitu excitauit ut se sequeretur: perduxitq; ad patrẽ puella mortua. canis quoq; spiritu ei parentauit. alii putant puellam se deiecisse in puteum: quem Anygrum. i. sine humore appellant. Andromache uero cui⁹ filiũ Astianactem Vlyxes ex turri deiecit nõ modo præ dolore nõ se interfecit ut erigone amisso patre: sed etiã ad secundas processit nuptias. nam nupsit Pyrrho Achillis filio. Maior igit̃ dolor Eri-

Andromache gones q̃ Andromaches fuit. Te: o Andro-

Sirenes mache. Volucres tyrrhene: sirenes intelligit. quæ ut putat Plini. sedem habuerũt in promontorio: iuxta surrentum maris Tyrrheni uolucres. supra hinc Leuis e scopulis meliora ad carmina siren Aduolat. Nota nimis uati: idest patri. non canam inqt hæc fabulosa: quoniam pater nimis hæc nouit. Erat enim doctus & poeta. Silicem phrygium: dolorem Hecubes uerse in saxum ẽ. Præterea lapis phrygius: cuius memĩt Pli.

Buxo fida: quis inquit non cecinit palladem abiecisse tibiam quasi dicat hæc oĩa fabulosa ab aliis cãtata sunt in funeribus per comparationes uel similitudines. Ego autem aliter patrem deflebo: atq; ita citat pietatem & iustitiam & poetas. Heroicos primum. tum lyricos & septem sapientes: deinde tragicos demum elegos.

Et lachrymas. rari quas nunquã habuere parentes
Atq; utinam fortuna mihi. dare manibus aras
Par templis opus aeriamq; educere molem
Cyclopum scopulos ultra. atq; audatia saxa
Pyramidum & magno tumulum prætexere luco
Illic & siculi superassem dona sepulchri
Et nemees lucum. & pelopis solemnia trunci
Illic oebalio non finderet aera disco
Graiorum uis ulla uirum. non arua rigaret
Sudor equum. aut putri sonitũ daret ungula fossa
Sed phœbi simplex chorus. & frondentia uatum
Præmia. laudato genitor tibi rite dicarem
Ipse madens oculis umbrarum animæq; sacerdos
Præcinerem gemitum. cui te nec cerberus omni
Ore. nec orpheæ quirent auertere leges
Atq; tibi moresq; tuos & facta canentem
Fors & magniloquo non post habuisset homero
Tenderet & toruo pietas æquare maroni
Cur magis incessat superos. & sæua sororum
Stamina. quæ tepido genitrix super aggere nati
Orba sedet. uel quæ primæui coniugis ignem
Aspicit obstantesq; manus. turbamq; tenentem
Vincit: in ardẽtem liceat moritura maritum
Maior certe aliis: superos & tartara pulsem
Inuidia: externis etiam miserabile uisu
Funus eat: sed nec modo se natura dolenti
Nec pietas iniusta dedit mihi lumine primo
Fatorum & uiridi genitor ceu raptus ab æuo
Tartara dura subis: nec enim marathonia uirgo
Parcius extinctum sæuorum crimine agrestum
Fleuerit icarium. phrygia quam turre cadentem
Astyanacta parens. laqueo quin illa supremo
Inclusit gemitus. & te post funera magni
Hectoris hæmonio pudor est seruisse marito
Non ego quas fati certus sibi uoce canora
Inferias præmittit olor: nec rupe quod atra
Tyrrhenæ uolucres nautis prædulce minantur
In patrios adhibebo rogos: non murmure trunco
Quod gemit. & dure queritur philomela sorori
Nota nimis uati: quis non in funere cunctos
Heliadum ramos. lachrymosaq; germina dixit:
Et phrygium silicem. atq; ausum cõtraria phœbo
Carmina: nec fissa gauisam pallada buxo
Te pietas oblita uirum reuocataq; cœlo
Iustitia gemina plangat facundia lingua
Et pallas doctiq; cohors heliconia phœbi

Sæuo pede:nam bella narrãt poete heroici & cedes:tu lege ſeno pede.carmen mẽſis.nam lyrici ad mẽ
ſas ſolebãt caneř:qđ ex Horatio facile cognoſcas. Et pin.δαϊ μαΐζομενι λεν ἄνσρεσ ἄμχι αθμα τκα
πέξαν.ideſt qualia nos ludimus gratiã circa menſam frequenter. Cida:idem arcas eſt appellatus & ar Cida
cates ut ſcribũt græci.unde modi cydii appellati ſunt:ut phrygii a phrygia:quod teſtatur Iuli⁹ pollux.le-
gat igitur.Et uos ſcilicet lyrici: quibus cida carmen in teſtudine arcadia: ideſt quam reperit mercurius
Arcas. Menſis:ad menſas. Fuit labor:& nomen:qui in eo elaboraſtis:& aſſecuti eſtis nomen ut emen-
des Cida labor nomẽq; fuit:cũ ĩ aliis codici
bus legat Cidalibẽ nomẽq; fuit. Septẽa fa-
ma:ſeptem ſapiẽtes intelligit nota hiſtoria.

Quis labor aonios ſeno pede ducere campos
Et quibus arcadia carmen teſtudine menſis
Cida labor nomenq; fuit. quoſq; orbe ſub omni
Ardua ſeptena numerat ſapientia fama:
Qui furias regumq; domos. auerſaq; cælo
Sydera terrifico ſuper intonuere cothurno.
Et quis laſciua uires tenuare thalia
Dulce. uel heroos greſſu truncare tenores.
Omnia naq; animo complexus. & oĩbus auctor.
Qua fandi uis lata patet. ſiue orſa libebat
Aoniis uincire modis. ſeu uoce ſoluta
Spargere. & effreno nymbos æquare profatu
Exere ſemirutos ſubito de puluere uultus
Parthenope. crineq; afflato monte ſepulti
Pone ſuper tumulos: & magni funus alumni
Quo non munichiæ quicq; preſtantius arces.
Doctaq; cyrene ſparteue animoſa creauit
Si tu ſtirpe uetus. famaq; obſcura iaceres
Nil gentile tenens. illo te ciue probares
Graiam atq; euboico maiorum ſanguine duci
Ille tuis totiens præſtrinxit tempora ſertis
Cum ſtata laudato caneret quinquennia uerſu
Ora ſupergreſſus pilii ſenis. oraq; regis
Dulichii ſpecieq; comam ſubnexus utraq;
Non tibi deformes obſcuri ſanguinis ortus
Nec ſine luce genus (quanquam fortuna parẽtum
Arctior expenſis) etenim te diuite ritu
Ponere purpureos infantia adegit amictus
Stirpis honore datos. & nobile pectoris aurum

Qui fu.mẽdoſe in aliis legiť. Quis furias. Citat aũt poetas tragicos. Et qs:elegos ci-
tat.ſed tãtis mẽdis ĩ aliis codicibus hoc car-
mẽ ẽ ĩplicitũ uix ut enarrare potueri.nã ubi
ſcribendũ eſt.Et quis.legebatur At qui ubi
tenuare.legebať tenuere ubi Heroos lege-
bať Horoos. Et qs fuit dulce:& quib⁹ gra-
tum fuit. Tenuare:tẽperare. Vires:heroi
ci carmĩs:Thalia laſciua.elegiaco carmine.
Truncare greſſu.i.diminuere uno pede. Senonas uerſus.vi.pedũ. Heroos.i.heroi
cos.ſupra quã nobile greſſu extremo frau-
datis opus.uel lege heroos tenores:ne in ſe
nones.ſyllaba repugnet: ideſt qui aufertis
pedẽ:nec alterũ uerſum pmittis ſubſequi ĩ-
tegrum complexus oĩa animo. Vos inquit
omnes uoco ad funus patris.nã diſciplinas
oẽs nouerat:& omnia docebat:qbus erudi
ta elocutio contineť. Omnibus auctor:ſci
licet erat & omnia docebat.mendoſi codi-
ces habẽt.Omnib⁹ utor.nullo ſenſu. Mu
nichiæ arces:in aliis omnibus codicib⁹ mẽ-
doſe ſcriptum eſt monichie artes.quod nec
ſenſus nec ratio ferre poteſt. nec ulla etiam
ficta fabula ſuadebit. Legatur igitur noſtra
emendatione:munichiæ arces:quod athe- Mũichia
nas ſignificat. nã munichia tumulus athe-
nis curuus: ingreſſu habens anguſto ore:
cui terni ſubiacent portas quondam muro
uallata:complectẽs pyreum. unde arces mu
nichiæ atticæ dictæ ſunt. Ridere libet hoc
loco.nuper enim cũ ptolomei codicẽ græ-
co exẽplo emendarẽ ab impreſſoribus for-
mandũ:eo pueni:ubi ſcribit munichiatis re
gio.qđ interpres quidam ita in latinũ uerte Pygella
rat cõuentus quidã monichoꝝ Pygella pte
rea ioniæ oppidũ habuit dianæ munichiæ
tẽplũ Agamẽnonis opus. hoc ait. Papinius
nec athenis. Nec cyrenæ. nec lacedæmone uirum præſtantiorẽ unquã natũ eſſe patre ſuo. nã ex his trib⁹ Cyrene
locis pſtantiſſimi uiri extiterũt: & athenis & lacedæmone pene ĩfiniti. Ex cyrene Ariſtippus philoſoph⁹. Ariſtipp⁹
Areta:eius filia:quæ ſucceſſit in ſcholã. Ariſtippus huius filius:qui appellat⁹ eſt Matrodidactus.i.doctus Areta
a mře. Anniteris. Eratoſthenes: Callimachus. Cãneades Cronus Apollinus. Sparte animoſa:ubi mortẽ Callima-
cõtemnebat pro patria. Si tu ſtirpe uetus:in aliis codicibus mendoſe ſcriptum eſt uetas.ſed tu lege ue chus
tus.nam alloquitur parthenopen & ait.ſi tu iaceres tui generis & conditorum memoria oblitterata ue-
tuſtate:certe unus Pater meus ciuis tu⁹ indicabat te græcam eſſe ciuitatem ſuã græcarum litterarum eru
ditione. Nil gentile:nil gentis tuæ græcæ. Illo ciue:patre docto litteris græcis præcinxit tempora coro Stata ſa-
natus eſt in tuis ludis quinquennalib⁹ o Parthenope. Stata quinquẽnia:ſtata ſacrificia dicebãtur quæ cra
certis & ſtatutis diebus fierent. Cat. Stata ſacra:ſolẽnia ſancta ſeruaſti: Quinquẽnales ludi ſtati erant:quo
niã certis & ipſi fiebãt.tpib⁹. Pilii ſenis.i.neſtoris:cui⁹ eloquẽtiã laudat Homerus.aitq; ab eius ore mele
dulciorẽ fluxiſſe oronẽ. Regis dulichii:Vlyxis.nã & dulichio inſulæ ĩperauit: ut Homer⁹ docet & Stra.
hui⁹ eloquentiã laudat Homer⁹.aitq; ſimilẽ nĩbis niuiũ fluxiſſe. Subnexus comã:coronat⁹. Vtraq; ſpẽ:
ſupauit ĩqt Neſtorẽ & Vlyxẽ dicẽdo:nã cũ neſtor grauis eẽt:Vlyxes uehemẽs.neſtor mediocre gen⁹ Vly
xes ſublime ſectaretur pater meus utranq; orationis ſpeciem temperauit & miſcuit:indeq; coronabatur.

Sellæ op. Graia:sellæ oppidū epiri.in epiro inquit Plini.sellæ.dryopes.molossi. Graia.nā sellæ est iuxta oracu
lum dodoneū:quod a pelasgis grais cōditum est:ut Ephorus tradit & Hesiodus Pindarus elos appellat.
Velia Homerus selos.Philocorus heliopiā.Apollodorus seluētē fluuiū ꝓximū esse scribit. Velia aūt q̄ eadē ra
tione sellæ dici pōt a locis palustribus ita appellata ī lucanis ē cōdita a phocēsibus duce Harpallo:qđ An
tiochus.Strabo.& Gelius scribunt.ibi submersus palinurus sepultus ē qui e naui æneæ excidit.Papini.
similitudine historiæ selen cælebrat.nam ait magistrū nauis pelasgoꝝ:qui selē cōdiderūt illic submersū
esse æmulati.s.carmē Virgilii & historiam
de Velia & Palinuro. Mœon:mēdosus co
dex habet maior nos. mœon legimus qđ
insequens uersus ꝓbat. Mœonidē.sellæ in
quit ait te eē suū ciuē.rursus mœon & meo
nide populi te sibi uendicant.quid si legas
chaon & chaonidē. nō.n.satis explicata est
historia qui sint meonidæ populi. de chao
nibus notissima traditio.Mœones:qui sint
plane cognitū habemus.Porphirius præte
rea in Homeri secundo iliados ita scribit αἱ
μαίων αἱμόνι Διὸσ ομκωνύμοσ τωλυ
δικωεὸνικωμαιόνι. Probāt nō oib⁹:nā
alii aliis terris assentiunt᷑. Ille uersus.s.uer
sus est.nā qui sequit᷑ uersus pro cōi sentētia
& prouerbio tractari solet.q.d.nimirum ue
rum est qđ dicit᷑. Alit uictos:imanis gloria
falsi.i.qui pro re magna certāt. etiā si uincū
tur falsa afferētes.tn̄ alunt᷑ gloria qđ ī re ma
gna uicti sint:ita multi certāt ut te ciuē habe
ant:nō putātes sibi fore cōtumeliosum:si ui
cti fuerint in tāꝓclaro certamīe uersus ē de
homeri p̄ria apud geliū græcus & latinus.
Vix īplēda uiris.i.qbus uix satisfacere pos
sent uiri plæbes dux īgenii:ut illud excitat
auditor studiū. Mōstrauere:te imitandū.s.
Frequēs pugna:ex eo sæpe descēdebas in
certamē. Nullo sacro:oī lustro. Terapnæ
uirides: uiridi marmore nobiles uel syluis
uirētib⁹. Plausere:alii codices habēt clause
re.sed hoc magis cōuenit uictori in ludis:li
cet noue dicat᷑ plausere uictorē. Sit ꝓnū ui
cisse domi.mēdosi codices hn̄t. Sin.sed nos
ita castigauim⁹:ut dicat Papi. nō te pœnite
at o pater certasse domi & ī patria.Quid eni
oportuit uagari per ludos græciæ. Nūc ra
mis phœbi:laurea ex ludis attiacis. Germi
næ lernæ:corona ex ludis nemæis:de qbus
ante dictū est ea erat ex apio. Pinu ataman
tea:idest corona ex ludis isthmicis:quæ ex
pinu dabat᷑ atamanteā dicit:quoniā isthmi
Isthmica ci ludi īstituti erāt ꝓ melicerte filio ataman
Melicerta tis ex sententia Pausaniæ frondes abstulit.
Victoria:totiēs a te parta:ad nullum pere
grinū unq̄ detulit coronā. Senex siculus:
Hierō qdē siculus de re rustica scripsit:ut au
Theocritus ctor est Varro.sed hic de Theocrito ītelligit q syracusanus fuit. Boeo tamen scribit eū fuisse smyrneū ex
phosse ī suo gener e admirabilis.sed musa illa rustica aliena ē a foro & urbe tēpore Ptolemei philadelphi
Callimacus floruit eadē ætate Callimachus & Nicandrus filius fuit Symichi:ut alii sentiūt.Praxagore Philenæ audi
tor Philtadi & Asclepiadis Theocritus alter chius rhetor. Qua lege recurrat.nā Pindarus & alii lyrici in
Nicādrus canēdis odis saltatiōe quoq; mouebātur.cui⁹pars dicebat᷑.Cū a dextra.ad leuā aut ab oriēte ad occi
dentē cōuertebant᷑. Cū a leua ad dextrā:uel ab occidēte ad orientē epodus cū uno ī loco stātes cane
Aleman bāt. Alemā:iacō fuit ex messoe.ut uero crates putat.Lydus ex sardibus lyricus filius dimātis tpibus At
dys regis lydoꝝ deditus admodū amori cātilenæ amatoriæ iuētor prius īstituit nō canere uersibus hexa
metris līgua dorica ausus:ut lacedæmōii.pediculari tādē morbo absūptus. Precator uolucrū.i.amoꝝ:nā
cantilenas īuenit amatorias.de amoribus antea.Volucres uetuit discedere natos. Obsitus.i.obscurus.

Protinus exorto dextrum risere sorores
Aonides pueroq; chelin summisit & ora
Imbuit amne sacro tantū mihi blandus apollo
Nec simplex patriæ decus:& natalis origo
Pendet & ambiguo geminæ certamine terræ
Te degente suum latiis ascita colonis
Graia refert sellæ.graius qua puppe magister
Excidit.& mediis miser euigilauit in undis
Mœon & inde suum longo probat ordine uitæ
Meoniden.aliæq; aliis natalibus urbes
Diripiunt.cunctæq; probant non omnibus.illæ
Versus alit uictos immanis gloria falsi.
Atq; ibi dum profers annos.uitamq; salutas
Protinus ad patrii raperis certamina lustri
Vix implenda uiris.laudum festina.sed ut dux
Ingenii stupuit primæua ad carmina plæbes
Euboea.& natis te monstrauere parentes.
Inde frequens pugnæ.nulloq; ingloria sacro
Vox tua.non totiens uictorem castora gyro.
Nec fratrem cæstu uirides plausere terapnæ.
Sit pronum uicisse domi.quid acæa mereri
Præmia.nunc ramis phœbi. nunc germine lernæ
Nunc atamantea protectum tempora pinu.
Cum totiens lassata. tamen nusquam auia frōdes
Abstulit aut alium tetigit uictoria crinem.
Hinc tibi uota patrum credi.generosaq; pubes
Te monitore regi mores & facta priorum
Discere.quis casus troiæ.q̄ tardus ulyxes
Quantus equos.pugnasq; uirum decurrere uersu
Mœonides:quantumq; pios ditarit agrestes
Ascræus siculusq; senex.qua lege recurrat
Pindaricæ uox flexa lyræ.uolucrumq; precator
Obsitus & tetricis aleman cantatus amyclis.

Stesichorus: Eupheni filius uel euphorbi: ut alii scribunt Euclidis ex mera urbe siciliæ ex Ardia. alii profugum catanen peruenisse aiunt: atq; illic mortuũ & sepultũ iunior fuit Alcimane lyrico. fratrẽ habuit geometriæ peritũ Mamertinũ & alterũ helianactem legum latorẽ fuit lyricus eius poemata dorice scripta. xxvi. libris Helenæ uituperatione scripsit & Palinodiã. unde amissos oculos reparauit: cũ uituperationem in laudẽ uertisset. qđ Pausanias quoq; rettulit. prius Tisias appellabatur. Ferox a Papinio dicitur: quoniam bella & duces cecinit. copiaq; effusa & redundanti admodum assurgit. ut Homerum æmulari potuisse uideatur auctore Fabio: si tẽperasset ingeniũ. Ingressa saltus uiriles. i. carmẽ poeticũ: qđ uirorũ est. Non formidata chalcide: ex chalcide fuit euphoriõ poeta elegiarum unũ calcidicũ carmẽ dixit Virgi. hũc imitatus est: Gallus sappho inquit. nõ modo lyricum carmen cõposuit: sed ẽt elegiacũ causa contẽdere cũ laude euphorionis nã sappho quod suidas apud græcos scribit nõ solũ lyricum cõposuit: sed ẽt elegiam ut in fine huius opis dictabimus in eius epistola. Dii boni q̃ putidũ est: ꝙ nõnulli oneraria naui ex ægypto & alexãdria usq; detulerunt. nã quasi alia oĩa in his syluis haberẽt cognita quorum ne minimã quidem partem attigerunt unq̃ hunc locũ ostentarũt: & eum quidẽ deprauatũ. nam expũgentes uerã scripturam legunt nõ formidata leucade referentes ad fabulosam necẽ sapphus ex leucade. sed dicant obsecro sit ne ingressa saltus uiriles sappho cum se deiecit. An cum per pedes poeticos & uiriles icedebat. sed plura paulopost.

Tisias

Euphorion

Stesichorusq; ferox. saltusq; ingressa uiriles
Non formidata temeraria chalcide sapho
Quosq; alios dignata chelis. tu pandere doctus
Carmina battiadæ. latebrasq; lycophronis atri
Sophronaq; implicitum. tenuisq; arcana corinnæ
Sed quid parua loquor. tu par assuetus homero
Ferre iugum. senosq; pedes æquare solutis
Versibus & nunquam passu breuiore relinqui
Quid mirum. patria si te petiere relicta
Quos lucanus ager rigidi quos iugera dauni
Quos ueneri plorata domus. neglectaq; tellus
Alcidæ uel quos e uertice surrentino
Mittit tyrrheni speculatrix uirgo profundi
Quos propriore sinu lituo remoq; notatus
Collis & ausonii pridem laris hospita cyme.
Quosq; dicarchei portus. baianaq; mittunt
Littora. qua mediis alte permissus anhelat
Ignis aquis. & operta domos incendia seruant.
Sic & auernales scopulos. & opaca sibyllæ
Antra. rogaturæ ueniebant undiq; gentes.
Illa minas diuum. parcarumq; acta canebat
Quamuis decepto. uates non irrita phœbo.

Carmina battiadæ: calimachũ itelligit: de quo multa scripsimus in ibyn Ouidii. testimonio etiã Strabonis. Duo autẽ fuerunt callimachi. alter batti filius & mesatinæ Cyrineus grammaticus discipulus Hermocratis uxorẽ habuit Euphrasi syracusani filiã. huius sororis filius iunior Callimachus alter fuit: qui uersus de insulis scripsit poemata oĩ genere carminis huius libri supra octingentos tpibus Prolemei philadelphi extabant. litteras didicit in elusine uico Alexandriæ. huius libri cũ aliis: tum libys in Apolloniũ. Lycophronis atri: hic calcidensis fuit sophoclis filius lyco regino adoptatus grãmaticus. & poeta tragœdiarũ unus inter septẽ: qui pliades cognominati sunt. eius tragœdiæ Eolus. Andromeda. Aletes. Aeolides. Elephenor. Hercules. Hicete. Hippolytus deniq; scripsit Alexandrã: quæ cognominata est obscurũ poema. atrylico prolim. in alexãdra præsertim poemate. Sophronaq; implicitũ. Sophron poeta minorũ in ordinem non uenit ab atistarcho & aristophane datũ. Siracusius fuit agathoclis & damnæ filius tẽporibus Xersis & euripidis floruit. scripsit nũmos uiriles nũmos muliebres. sunt autẽ soluta oratione lingua dorica. Platonem eos sæpe in manibus habuisse aiunt. aliquãdo etiã puluino subiectos. Corinna: diximus in cõmentariis Mar. & in ibyn. & testimonio etiã pausaniæ addes si placet. Corinna achelodori & pocratiæ filia Thebana uel tanagrea discipula Mirtilis dicta musca lyrica pindari quinquies uictrix libros quinq; scripsit. epigrãmata nomos lyricos. Corinna thespia. quã alii corinthiam dixerunt. corinna iunior thebana. quæ & musca dicta: corinnus ante Homerũ primus iliadem composuit. Tenuis: lyricæ. ferre par iugum. idem explicabas quod ille scribebat. Iugera dauni: Rutilos intelligit qui ardeam tenuerũt. & sylius eos appellat Dauniã pubem: nam Daunus fuit pater turni qui rutulis imperauit. Domus plorata ueneri: lauinum itelligit: ubi erat ædes ueneris cõmunis nomini latino: ut scribit Strabo magna populorũ celebritate plorata. nã numicus fluuius ꝓximus est: in quo æneas filius est sumersus: cũ tribus annis imperasset cõserto prælio aduersus rutulos de hoc diximus plura ex sententia Dionysii alicarnasei in Iuuenalem. Telus neglecta alcidæ. eum tractum campaniæ intelligit qui est inter Misenum & puteolos terra continenti. nam illac traducturus boues Hercules terram continentem neglexit structo aggere in exteriore pelago: de quo ante dictum est ex sententia Strabonis & Diodori. Virgo: minerua: de cuius templo ad surrentũ ante diximus. Operta incendia: campũ totum phlegreũ intelligit de quo lege Strabonem. Ad auernales scopulos: sacerdotes plutonios designat: qui in campania responsa dabant. Et nos ante diximus. Vates nõ irrita: quis decepto phœbo. etiam si phœbus deciperetur: Sibylla uera prædicebat. ita tu pater etiam si poetæ male scripserant: tamen recte docebas & emendabas.

Callimachi duo

lycophrõ

Sophron

Corinna

Lyrica Corinus

Mox & romuleam ſtirpem:non ſolum docuiſti Neapolitanos & campanos : ſed deinceps romanos adeoꝗ bonos mores tradidiſti:ut Pontifices maximi augures:qndecim uiri ſibyllini:flamines:lupci:ex tua manauerűt diſciplina. In ueſtigia patrű:ad æmulationẽ antiquoꝵ. Dardanius explorator:pőtifex maximus:qui ſacra dardania curat ex troia allata.nã ut ſcribit Plutarchus pontifex maximus cuſtos eſt uirginű ueſtaliű quæ cuſtodiunt faces & ignẽ perpetuű.ſeruantꝗ palladiű:qd' olim ſurripuerűt Diomedes & Vlyxes ex troia:qd' pytheas in phyale emblemate ſculpſit tãta æſtimatione ut duæ unciæ.xx.uenierint. Explorator.explorat Pontifex : an ignis ueſtalis ſeruet' a uirginibus quẽ extingui piaculű eſt. Facis optæ:in mẽdoſis codicibus Oportet.iuerſum eſt pro optæ.nã fax & ignis ueſtalis cinere optus ſeruabat'. Añ an tacita uigilet face troicus ignis. Penetralia.i.ſacra.ut Cicero iterprætat'.Eſt autẽ periſraſis palladii. Et inde ſacrű didicit puer. Ex tua diſciplina didicit qui pontifex eſt:cű puer eſſet mores ad id ſacrum neceſſarios.

Veſtæ ignis

Monſtratis alis:augures intelligit:quorű collegium honeſtiſſimű erat. didicit ꝓbare arma mőſtratis alis & augures inquit a te inſtituti ſunt: qui ſciűt expeditionẽ mittendã probare uel retinere certis auguriis mőſtratis.nã cű exibant in expeditionẽ romani cőſulebãtur ſæpe augures qui id ſuadebãt:uel diſſuadebant. in mendoſis codicibus leges Mőſtratis aliis.nos uero ſcribimus:mőſtratis alis.ſ.ex auibus ꝑpetibus quæ ad augurium ptinẽt. Cui chalcidicű.i.inter qndecim uiros:qui legűt carmẽ ſibyllinű.ſunt ẽt diſcipuli tui ut ita cőiűgas.Et formidauit tua uerba.i.a te doctus eſt puer olim:cui nűc fas eſt uoluere carmẽ chalcidű. Et cui eſt cőa lanea phrygii flaminis.i. qui hẽt caput cinctű filo laneo.qd' docet Varro. Phrygii:nã æneas phrygius caput opire inter ſacrificandű inſtituit.unde mos manauit ut flamines filo laneo caput cingerẽt.auctor.Plutar. Verbera.ſ.ferulæ:de qua multa ſcripſimus in Iuue.& Mar.hac uapulabant pueri:cű citra uulnus maiorẽ inferat dolorem ꝗ duriora uirgulta.qd' Ariſtoteles fieri ait:quoniam manus non tm̃ dolet cű ceditur:ſed ẽt cű cedit. ferula autẽ melius & cædit & cæditur a manu:dupliciꝗ repercuſſu auget' dolor. Ex illo grege:diſcipuloꝵ tuoꝵ. Zeugmate:de hoc ante dictű eſt. Secludit:nã ibi erat cuſtodia romanoꝵ.qua arcebant' perſæ & parthi ne ĩpetű in fines romãos facerẽt añ & zeugma latine pacis iter. Alio car.nã docuit eű cytharã:ꝗuis cupet bella. Talia dű cele:capitoliű primű ædificatű a Tarqnio Hora.dedicauit.id arſit bellis ciuilibus:Sylla ĩſtaurauit & dedicauit.Catullus eű itẽ bella ciuilia gererentur inter Veſpaſianű & Vitellianos proimpio.Sabinus Veſpaſiani frater cű Domitiano adhuc puero in capitoliű cőfugit.& ne penetrarẽt hoſtes:cőuulſas undiꝗ ſtatuas obiecit.i ipſo aditu faces iniectæ ſunt:incertű an a ꝓpugnatoribus an ab hoſtibus.arſitꝗ capitoliű ĩdefenſum.ut ſcribit Tacitus id facinus poſt cõditã urbem.ut idẽ eſt auctor luctuoſiſſimű fœdiſſiműꝗ romano populo accidit.nullo externo hoſte eo tpe docebat romæ pater Papinii Capitolinűꝗ incendium carmine defleuit mira celeritate in uitellianoꝵ inuidiam.Veſpaſianus cœpit inſtaurare.ſed eo moriẽte iteꝵ incẽſum eſt qd' Domitianus reſtituit. Ciuilis erinnys.furor belli ciuilis hæc tñ dea eſt quæ bello ꝑeſt:ut Pallas.qd' Pauſanias apud Homeꝵ obſeruauit. Prælia phlegrea.i.tã impia ꝗ fuerunt gigãtea:quæ cőmiſſa ſunt ad phlegrã.Erãt.n.in deos. Rogus deoꝵ:mendoſi codices habent duoꝵ.nos deoꝵ legimus.nã dii capitolini eo incẽdio tanꝗ rogo ardebant:uidebanturꝗ captiui uitellianoꝵ. Vltor deoꝵ:qui ultus eſt uicẽ & iniuriã deoꝵ profligatis uitellianis. Annuit:probans carmen tuű. Incendia ueſuina que acciderunt ſub tito uolebas deſcribere.

Flamineſ

Ferula

Capitolium

Erinnys

Mox & romuleam ſtirpem.proceresꝗ futuros
Inſtruis.inꝗ patrum ueſtigia ducere perſtas
Sub te dardanius facis explorator opertæ
Qui diomedei celat penetralia furti
Creuit & inde ſacrum didicit puer arma probare
Monſtratis alis:præſagumꝗ æthera certis
Auguriis:cui chalcidicum fas uoluere carmen
Lanea cui phrygii eſt coma flaminis. & tua multű
Verbera ſuccincti formidauere luperci
Et nunc ex illo forſan grege. gentibus alter
Iura dat eois:alter compeſcit iberos
Alter achæmenium ſecludit zeugmate perſen
Hi dites aſiæ populos hi pontica frenant
Hi fora pacificis emendant faſcibus.illi
Caſtra pia ſtatione tenent.tu laudis origo,
Non tibi certaſſet iuuenilia fingere corda
Neſtor.& indomiti phœnix moderator alumni
Quiꝗ tubas acres lituoſꝗ audire uolentem
Aeaciden alio frangebat carmine chiron
Talia dum cælebras ſubitam ciuilis erinnys
Tarpeio de monte facem.phlegreaꝗ mouit
Prælia.ſacrilegis lucent capitolia thædis
Et ſenonum furias latiæ ſumpſere cohortes.
Vix requies flammæ. nec dum rogus ille deorum
Sederat. exciſis cum tu ſolatia templis
Impiger & multum facibus uelocior ipſis
Concinis ore pio.captiuaꝗ fulmina defles
Mirantur latii proceres.ultorꝗ deorum
Cæſar.& e medio diuum pater annuit igni
Iamꝗ & flere pio ueſuina incendia cantu
Mens erat & gemitum patriis impẽdere damnis.

Cum pater:uulcanus. Montē:partē uesuii montis ardentis:de hoc ante dictū. Me quoq; uocales lucos:pie & īgenue fatet se qcqd scit a patre didicisse:sed poetice & figurate hoc enūcians. Ait cū accessit ad parnassum aditūq; rogauit se tū demū admissum fuisse:cū Statii filiū ꝓfessus eēt musas sibi dedisse cognitionē reꝝ oīum maris.s.terraꝝ.sydeꝝ:nō tā gr͂a q̄ pr͂is noīe:quē amabāt. Deæ musæ admisere ī poeticē & doctrinā:cū dixi me descēdere stirpe tua.i.me tibi filiū. Mihi:gr͂a mea. Quātū oñdere parēti:in aliis codicibus ita repies.quā uos debere parēti.sed nos ita emēdauimus:cū aliter nullus eēt sensus.facileq; in has syllabas redigi possit quātū ostēdere parenti.

Cum pater exemptum terris ad sydera montem
Sustulit: & late miseras deiecit in urbes.
Me quoque uocales lucos lustrataq; tempe
Pulsantem.cum stirpe tua descendere dixi
Admisere deæ.nec enim mihi sydera tantum
Aequoraq; & terras.quantum ostendere parenti
Sic decus hoc quodcunq; lyræ. primusq; dedisti
Non uulgare loqui.& famam sperare sepulchro
Qualis eras.latios quotiens ego carmine patres
Mulcerem.fœlixq; tui spectator adesses
Muneris.heu quali confusus gaudia fletu
Vota piosq; metus inter lætumq; pudorem.
Qualis & ille dies. qua non mihi gloria maior
Talis olympiaca iuuenem quū spectat arena
Qui genuit.plus ipse ferit.plus corde sub alto
Ceditur.attendunt cunei:spectatur Acetes
Ille magis crebro dum lumina pulueris haustu
Obruit.& prænsa uouet expirare corona
Hei mihi quod tantum patrias ego uertice frōdes
Solaq; chalcidicæ cerealia dona coronæ
Te sub teste tuli:qualem te dardanus albæ
Vix cœpisset ager.si per me serta tulisses
Cæsarea donata manu.quod subdere robur
Illa dies:quantum potuit dempsisse senectæ:
Nam quod me mixta quercus non pressit oliua
Et fugit speratus honos.cum dulce parentis
Inuida tarpei caneret te nostra magistro
Thebais.urgebant priscorum exordia uatum
Tu cantus stimulare meos.tu pandere facta
Heroum belliq; modos.positusq; locorum
Monstrabas.labat incerto mihi limite cursus
Te sine & orbatæ caligant uela carinæ
Nec solum larga me me pietate fouebas.
Talis & in thalamos.una tibi cognita thæda

Et hoc optime cōueniat ut dicat:qcqd datū cognitionis & disciplinæ a musis id nō tā tribuerūt mihi q̄ pr͂i. Qualis er.o q̄ta lætitia affectus. Vota & met⁹:affectū studiosi spectatoris & amātis exprimit. Qualis & ille dies:o q̄ iocūdus fuit ille dies: quo te habui spectatorē.nullā.n.unq̄ maiorē gloriam sum adeptus. Qui genuit: pater plus ipse ferit.i.pater cū spectet filiū pugnātē in olympia plus aīo ferit aduersariū filii:q̄ filius cestibus & armis.Et cū filius cedit maiorē aīo dolorē uulneris illius sentit pater q̄ fili⁹ corpore huius pietatis.exēplū quoq; refertur a Pausania:cū demilus ex caristo euboiæ filiū Demilus
glaucū arantē uno pugni ictu uomerē indi- Glaucus
disse aratro cōspexisset admiratus illi⁹robur eum ꝓduxit in olympiā:ubi cū arte aduersarii eluderetur:pater spectās clamauit. τὴν ἀπ᾽ ἀρότρου.i.uulnus ab aratro.monēs filiū: ut tā fortiter ꝑcuteret aduersariū pugno: q̄ olim īdiderat uomerē aratro. Quod ille audiens tanto surrexit robore ut & tūc uicerit: & postea sæpe. hæc eadem in cōmentariis
Pindari. Spectatur acetes: Acetes specta- Acetes
bat pugnas pallātis. hic ponitur pro patre: qui pugnas filii spectat:ut ille pallātis. Spectatur inqt pater tam uarii affectus crebrius q̄ filius qui pugnat:ueluti spectāt oēs: dū ille pater magis crebro q̄ filius excipit puluerē & obruit:nec auertit oculos ut spectet filium.uotaq; suscepit se morituꝝ cum ille uicerit.Tali affectu inqt erat pater meus: cū me audiebat recitantē. Hei mihi ꝙ tātū:dolet ꝙ uiuo patre semel tantū fuerit coronatus in sacris cereris eleusine neapoli.nam cereri solita illic celebrari sacra ante dixit. Tuq; actea ceres:& ꝙ nō affuerit cū coronatus est a Domitiano in albano:atq; ea caruerit lætitia. Patrias frōdes:coronā neapolitanam.
Cerealia dōa:serta ex sacris cereris ubi fui uictor corōæ calcidicæ.i.neapolitanæ. Tuli:reportaui. Sub te teste:te uiuo & spectāte. Qualē:o q̄ lætum & exultantē. Tulisses serta per me.nā putasses coronam mihi donatā a Cæsare tuā esse: ante ad Cæsarē:palladio tua me manus induit auro. Nā qd᷑.excusat qd᷑ in certamine capitolino fuerit uictus.quod antea fassus est:tūc cū capitoli a nostræ inficiata lyræ. Excusatio est ꝙ tūc erat occupatus audiendis antiqs auctoribus & poetis. Ex patre:nā doctrinā colligebat ut componeret thebaidē suam: qua occupatione factū est tunc nō bene cecinerit laudes Iouis capitolini:atq; ita thebais:cuius causa erat occupatus uisa est inuidere Ioui capitolino:quādo nō ꝑmisit ut illius laudes bene caneret. Dulce īuida: dulcis inuidiæ fuit cū totum sibi thebais uēdicaret poetā:quē nō cōcessit Ioui capitolino. Te ma.te docente. Vrgebāt:īpellebāt occupatū ad opus. Exordia:lōgæ explicationis a te factæ priscoꝝ uatū: quos mihi expōebas. Stimulare:stimulabas meū carmē.docebas.n.quottidie ut thebaidē possem cōponere.
Labat cur.cū te careā īcertū est iter:nec possum ꝓgredi ad carmē. Talis:tā pius eras in uxorē q̄ in me.

Seiungere matrem:Inditium inquit est tui amoris erga uxorẽ:q; ea incubat iam diu tumulo tuo.nec eam possum seiungere & abducere.inemendati codices hñt.subiungere.sed nullus est sensus. Bustis. a tuo tumulo. Iam gelidis:nã tribus mensibus erat sepultus. Sentit te:qđ ante dixit de polla lucani ipsum.sed colit & frequentat ipsum. At pharios aliæ:codices mendosi scripti sunt At pharios alii.sed nos legimus aliæ.ut sensus sit.nulla est quæ possit contendere cũ matre mea de pietate.te enim uera pietate luget & uera est pietas uiꝝ defunctũ lugere.aliæ uero mulieres uolunt uideri piæ:lugendo in sacris isidis aut cybelis.nã sacra isidis luctu peragebantur ut ante sæpe est dictum. Colunt pharios dolores:lugent in sacris isidis phariæ & numinis ægyptii. Et mygdonios: idest phrigios in sacris cybelis. Plorant:nõ sua funera in sacris isidis deflent Osiridem necatũ qui repræsentabatur in sacris Cybelis. Atyn:qui abscidit genitalia: quorum neuter ad eas pertinet. Vbi dulce remitti: quãdo uolebas relaxare parumper animũ.

Quæ:o quãta. Tristem:e nullo uulnere:nulla re aduersa offensam. Nõ nimius. nec inquit immature discessisti.nec decrepitus.nam sexagesimumquintũ annũ expleueras. Me similem:tam senẽ q̃ tu es mor-

Statii pater tuus. Leues causæ:nõ uehemẽs morbus.

Explicuit:dissoluit. Gauisa:sperans eandem in se pietatem. Dedisses plura.si ego essem mortuus tu non plus fleuisses q̃ ego te fleui. Iterum portare:quemadmodum detulerat ex troia. Vates dianæ ĩfernæ. Sibylla dux æneæ. Si cheli odrysiam:imitatio mihi uidet̃ enthynematis uirgiliani:ubi æneas ita ait si potuit manes arcessere coniugis orpheus. quo loco magis confirmatus sum: ut cũ in aliis oĩbus codicibus legatur sic chelin.ego si chelin scripserim:Cã minor q̃ patris.fuit enim causa uxoris. Si thessalicis admetus in oris.quam diu putas me iactatum esse horum duorũ uersuum difficultate & mendaꝝ fluctibus. nã ubi scribẽdum terra retro legitur.

Alcestis — Alcestis:peliæ filia:seipsam interfecit:ut umbra sua contenti ma-

Admet⁹ — nes admetum uirum mortuũ ad superos & lucem remitterẽt:quod euripides scribit tragœdia ab illius noĩe inscripta.Vnde Macrobius in saturnalibus testimoniũ accipit de Didonis crine fatali disputans.illud prætera fabulosum refert Eustathius Pelian patrem proposuisse nuptias alcestidis:ei qui leonem & caprũ coniungeret: idq; apollinem in admeto præstitisse:ut effecerit unde uxorem meruit.deniq; incõditum carmen athenis iactabatur:qđ alii alcæi. alii saphus. alii praxiles sicyoniæ esse scribũt:cuius initium rem Admeti amice discens. Bonos ama: timidos repelle: sciens timidorum paruam esse gratiam.Per bonos alcestim uxorẽ designabat.per timidos admeti patrẽ:qui pro filio timuit mor-

Protesilaus — tem subire.Quod uxor non uerita est protesilaus a uiro Dardano interfectus:ut scribit Homerus:quẽ porphirius proprio nomine ita appellatum ait.palæphatus autem tradit ab ænea interfectum. Alii ab

Phyllace — Achate:quod Eustachius refert.alii ab Hectore ab inferis impetrauit:ut etiam Eustachius scribit: reditum ad superos.reperitque uxorem statuæ suæ incumbentem.Propertius.Illic philacides iucundæ coniugis heros.Non potuit cecis immemor esse locis.Sed cupidus falsis attingere gaudia palmis.Thessalis antiquam uenerat umbra domum.Si inquit Papinius admetus in thessalia umbra Phyllaceida:idest prothesilai. nam phyllace oppidum prope thebas Phthioticas.regnum fuit Prothesilai: si inquam una secum illum reduxit: hoc est ambo redierunt ex sylua tetra & myrthea: hoc est propter amorem.

Connubia.unus amor certe seiungere matrem
Iam gelidis nequeo bustis te sentit: habetq;
Te uidet.& tumulos ortuq; obituq; salutat.
Vt pharios aliæ ficta pietate dolores
Mygdoniosq; colunt.& non sua funera plorant.
Quid referam expositos seruato põdere mores?
Quæ pietas.q̃ uile lucrum.quæ cura pudoris?
Quantus amor recti.rursusq; ubi dulce remitti
Gratia quæ dictis.animo quam nulla senectus.
His tibi pro meritis famã laudesq; benignas
Index cura deum.nulloq; e uulnere tristem
Concessit.raperis genitor non indigus æui
Non nimius.trinisq; decem quinquennia lustris
Iuncta ferens.sed me pietas numerare dolorq;
Non sinit.o pilias æui transcendere metas
Et teucros æquare senes.o digne uidere
Me similem:sed nec læti tibi ianua tristis
Quippe leues causæ.nec senis labe senili
Exitus instanti præmisit mẽbra sepulchro
Sed te torpor iners & mors imitata quietẽ
Explicuit.falsoque tulit sub tartara somno
Quos ego tũc gemitus?comitũ manus ãxia uidit.
Vidit & exemplum genitrix.gauisaque nouit
Quæ lamenta tuli.ueniam concedite manes
Fas dixisse pater.non tu mihi plura dedisses
Fœlix ille patrẽ uacuis circundedit ulnis
Vellet & elysia quãuis in sede locatum
Abripere.& danaas iterũ portare per umbras
Tentantem.& uiuos molitum in tartara gressus
Detulit infernæ uates longæua dianæ
Si chelin odrysiam pigro transmisit auerno
Causa minor.si thessalicis admetus in oris
Sylua una tetra philaceida rettulit umbram.

Cur nihil exoret genitor chelis. aut tua manes
Aut mea? fas mihi sit patrios contingere uultus
Fas iunxisse manus. & lex quęcunque sequatur
At uos umbrarum reges. ætneaq; iuno
(Si laudanda precor) thædas auferte comasq;
Eumenidum. nullo sonet asper ianitor ore
Centaurosq;: hydræq; greges: scylleaq; monstra
Auersæ cellent ualles. umbramq; senilem
Inuitet ripis discussa plæbe supremis
Vector: & in media componat molliter alga.
Ite pii manes: grauiumq; examina uatum
Illustremq; animam letheis spargite sertis:
Et monstrate nemus: quo nulla irrupit erinys
In quo falsa dies: cæloq; simillimus aer
Inde tamen uenias. melior qua in porta malignū
Cornea uincit ebur: somniq; in imagine monstra
Quæ solitus: sic sacra numæ: ritusq; colendos
Mitis aricino dictabat nympha sub antro
Scipio sic plenos latio ioue ducere somnos
Creditur ausoniis: & non sine apolline sylla.

Ad somnum.

Crimine quo merui iuuenis placidissime diuum
Quo ue errore miser donis ut solus egerem
Somne tuis? tacet omne pecus: uolucresq; feræq;
Et simulant fessos curuata cacumina somnos:
Nec trucibus fluuiis idem sonus: occidit horror
Aequoris: & terris maria acclinata quiescunt
Septima iam rediens phœbe mihi respicit ægras
Stare genas: totidem œtheæ paphiæq; reuisunt
Lampades: & totiens nostros titonia quæstus
Præterit: & gelido spargit miserata flagello
Vnde ego sufficiam: non si mihi lumina mille
Quæ sacer alterna tantum statione tenebat
Argus: & haud unquam uigilabat corpore toto
At nunc heus aliquis longa sub nocte puellæ
Brachia nexa tenens ultro te somne repellit
Inde ueni. nec te totas infundere pennas
Luminibus compello meis: hoc turba precatur
Lætior: extremo me tange cacumine uirgæ
Sufficit: aut leuiter suspenso poplite transi

Epicedion in filium.

Me miserum (neque enim uerbis solemnibus ulla
Incipiā) nec castaliæ uocalibus undis

Cur tua cyt. pr̄ nō īpetret reditū: aut certe mea aditū. Lex q̄cūq;: alludit ad illud orphei: cui lex præscripta est in reducēda uxore. Thedas auferre: alludit ad illud Virgilianū: ubi ait. in uestibulo inferoꝝ. Ferreiq; Eumenidū thalami. Si laudanda p̄cor: p in terpositionē legēdum. i. si pia hæc sunt q̄ ro go pperā in aliis codicib⁹ legit̄. Sic laudanda p̄cor. Cētaurosq;. Vir. cētauri ī foribus stabulāt. Scylleaq; mon. Sylius. scyllaq; centauriq; truces. Hydræq; gra. Vir. ac bellua lernæ horrēdū stridens. Supremis ri. i. ad orā ripæ ut te traiiciat inde tamē si es rediturus ad me ueni p eā portā. q̄ mittit uera īsomnia. i. corneā allusio ad carmē Virgilianū. Vincit: ueritatē. Sōniq; ī imagine monstra. Quæ solitus. i. doce me p somniū quæ solebas docere uiuus. Nā & numa sic sacra persuasit cōsulēs egeriā & Scipio iouē capitolinū alloq̄bat̄. in mēdosis āt codicibus ita legit̄ somni q̄ in imagine monstrat. Qua solitus: Nympha. Egeria. nota historia. Scipio opius & Iulius hyginus scribunt quod Gelius tradit scipionē aphricanū solitū uenire in capitoliū ante diluculū & canes q̄ in alios solebāt sæuire. eo ueniēte qeuisse eūq; iubere solitū. ut apiet̄ cella Iouis capitolini ide manauit hæc opinio de q̄ scribit Papi. quod cū Ioue loqueret̄. ut etiā Sylla qui p̄cipue Apollinē coluit. q̄ eius numis colloquio frui putabatur. praxiteles sane ex ære Apollinē puberē fecit sub repenti lacertæ cominus insidiātē. qualē puerum legimus apud Mar. ad te reptāti puer insidiose lacertæ parce. cupit digitis illa pire tuis. Hoc icirco scripsi ut ne ignores numen hoc familiare ad licentiam usq; artificum.

Domitius Augustino.

Dolore obitus paterni in uigilias ita īciderat si quidem hæc sylua statim seqtur epicedium p̄ris ut iā septē diebus somnū nō admiserit quo incōmodo languescēs somnū rogat ut se ei īpartiatur. Lāpades ætheæ: solem intelligit orientē. Nam æthon unus ex equis solis est. Paphiæ: luciferū intelligit qui p̄cedit aurorā diciturq; sydus ueneris. & phosforus de quo lege Pliniū. Virgæ: nam uirgam habet: ut est apd̄ Virgiliū.

Domitius Augustino.

Epicedium est in puerum quem infantem amisit cum adoptasset simul ac nat⁹ est. uenio in suspitionem hoc epicedion & qd̄ ante cecinit de patre multo ante composita fuisse. & huic quito libro mutilato uetustate uel confuso fuisse inserta. nā utriusq; meminit in tertio. neque enim mihi flere parētem ignotum. Similis geminū proiect⁹ ad ignem. ille mihi tua damna dies compescere cantu Suadet.

Post pœnam:permitto inquit ut narretis culpam meam.etiã postea quam me affecistis pœna. Quem luimus : persoluimus supplicio nostro. Tantis mœroribus:mẽdose in aliis tantis morientibus. Orbus ego:ac si amisissem filium. Et ardentes restinxit lacte fauillas:in aliis codicibus extat papillas.nos fauillas legimus.nam ardentes cum papillis non conuenit.præterea loquitur de muliere.quæ filium adhuc lactentem uidit in rogo mortuũ alludẽsq; ad mortem quo cineres spargebantur uino.ut ante diximus testimonio Homeri & Vir.cum de infante loqueretur ait si qua mater uidit infantem filium ardere restinxitq; illius fauillas & cineres lacte.cõferat lachrymas mecum ego eam superabo.uel si quis pubescẽtem filium amisit & uidit crudeles flammas rogi serpere prima illius lanugĩe adsit.nos ita legimus primaq; iacentis. Serpere crudeles:prima lanugine flammas.in aliis codicibus ita mẽdose scribitur.serpere crudeles prima lanugine malas.atqui quomodo conueniunt crudeles malæ.præterea serpũt malæ prima lanugine in rogo.an flammæ lanugine adurentes. Et te na.pu.pudebit te inquit o natura.quoniã ego qui nõ sum natura pater huiꝰ plus lugebo q̃ ea quæ mater est infantis.uel qui iuuenẽ gemit. Hoc quoq; cum me:hic dictionem sugessimꝰ meditor.quæ desiderabatur in omnibus codicibus in quibꝰ ita hic uersus scribitur:spatio etiam relicto hoc quoq; cũ in Terdena luce peracta.tu meditor lege ut dicat trigĩta diebus peractis dum ego carmen tẽpero in funus pueri.& meditor hoc epicedium facio uersus ex lachrymis.nã adhuc lugeo. Discordesq; modos & singultantia uerba:melior in aliis codicibꝰ ita hic quoq; uersus mutilatus scribitur discordesque mo. Singultantia orsa:dolor prohibet.Atq; ita tacẽ ipati.& hic mutilatus in aliis codicibus ita legitur orsa & atq; ira tacẽdi. Impatiẽs:sed nos ita emendauimus ut dicat. Pugnant in me dolor & ira:nam alterum non sinit me loq.ira uero cogit erũpere in uoces ut incusem.deos syllaba heptimemeri defenditur equidem maluissem Papinii ĩtegrum extare carmen quod si quis hoc a nobis arrogãter factum putat aut ipse si põt emẽdet meliꝰ aut patiatur integrum legi carmen quod hiantibꝰ pedibus & syllabis fatiscebat. Deficio:qui alios consolatus sum me non possum inquit nimirum inquit cum domabam & coercebam dolorem uestrorum funerũ illas lachrymas mihi ipsi reponebam.

Inuisus phœboq; grauis:quæ uestra sorores
Orgia pyeriæ.quas incestauimus aras?
Dicite(post pœnam liceat commissa fateri)
Nunquid in accesso posui uestigia luco?
Num uetito de fonte bibi?quæ culpa?quis error?
Quem luimus tantis mœroribus:ecce lacertis
Viscera nostra tenens animaq; auellitur infans
Non de stirpe quidem.nec qui mea nomĩe ferret
Oraq;.non fueram genitor.sed cernite fletus
Liuentesq; genas.& credite planctibus orbi
Orbus ego.huc patres & aperto pectore matres
Conueniant ceneresq; oculis & carmina ferte
Si qua sub huberibus plenis ad funera natos
Ipsa gradu labente tulit.madidumq; cecidit
Pectus.& ardentes restinxit lacte fauillas
Quisquis adhuc teneræ ligatum flore iuuentæ
Immersit cineri iuuenem?primaq; iacentis
Serpere crudeles uidit lanugine flammas.
Adsit.& alterno mecum clamore fatiscat.
Vincetur lachrymis.& te natura pudebit.
Tanta mihi feritas.tanta est insania luctus.
Hoc quoque cum meditor terdena luce peracta
Acliuis tumulo.luctus in carmina uerto
Discordesq; modos.& singultantia uerba
Molior.orsa dolor prohibet atq; ira tacendi
Impatiens.sed nec solitæ mihi uertice laurus
Nec fronti uittatus honos.en taxea marcet
Sylua comis.hilaresq; hederas plorata cupressus
Excludit ramis.ignauo pollice chordas
Pulso.sed incertam digitis errantibus amens
Scido chelim.iuuat heu iuuat illaudabile carmen
Fundere.& incomptæ miserum laudare dolorem
Sic merui.sic me cantuq; habituq; nefastum
Aspiciant superi.pudeat thebasq; nouumq;
Aeacidem.nil iam placidũ manabit ab ore.
Ille ego qui totiens blandus matrumq; patrumq;
Vulnera.qui uiuos potui mulcere dolores
Ille ego lugentum mitis solator acerbis
Auditus tumulis.& descendentibus umbris
Deficio.medicasq; manus.fomentaq; quæro
Vulneribus(sed summa)meis.nunc tẽpus amici
(Quorum ego manantes oculos & saucia tersi
Pectora)reddite opem.sæuas exoluite grates
Nimirũ cum uestra domus ego funera:mœstus
Increpito:tunc damna dolens aliena:repono
Infœlix lachrymas:& tristia carmina seruo:

Verum erat:quod scilicet dicebatis nullũ carmen satis esse ad lachrymas reprimendas. Inuenit:quod caneret dulce sibi. Ignosce inquit puer malũ & uulgare carmen composui in tuo funere.dolore enim obruor.atqui puto ne Orpheum quidem ipsum bene cecinisse cum fleuit Euridicẽ.sed emisisse qualecũ q; potuit carmen sibi dulce:idest ad leniendum dolorem suum. Sic:idest ita inepto carmine. Sic busta lini:sic Apollo in funere lini filii cecinit qualecunque potuit carmen. Picas aedituas:aedituas picas appel lat.quoniam in fastigio tẽplorum frequẽter insidere solent.aeditui enim dicuntur templorum custodes: ego inquit non habebam puerum emptũ ex grege & Cathasta aegyptiorum.qui a mangone eruditi lo quaces sunt tanquam picae.aut gestibus simium imitantur.sed natum apud me adoptaui.minor nobili tas picis est:ut scribit Plinius quia non ex longiquo ueniũt.sed expressior loquacitas certo eaȝ generi. Martialis.Pica loquax certa dominũ te uoce saluto.Si me non uideas esse negabis auẽ. Simiũ.Martia lis.primã huius nominis syllabam producit & horatius simii apud Nilũ sunt plurimi sed minores cae teris Solinus auctor. Quo sospite natos nõ cupii:in aliis codicib9 mendose legitur.quo sospite natos con cupii.nos uero nõ cupii legimus:ut dicat te sospite nõ desiderabam alios filios:tu eni unus satis eras & te solo adoptiuo eram contentus. Nitantes:nitare est oculo & alioȝ membroȝ nisi conari.unde nictus dicit Cecilius hũc tremulis palpebris percutere nictu.Plini.nec genae quidẽ oibus.ideo nec nictationes. Papinius nitationes dixit quidẽ prima breui. Sinus inquit meus excepit genas pueri nitantes hoc est palpitantes propter somnũ quem ei accersebam. E nostro uultu:dum ego ridebam.

Pica
Simius
Nitare
Nictus

Verum erat.absumptae uires & copia fandi
Nulla mihi:dignumq; nihil mens flumine tanto
Repperit:inferior uox omnis:& omnia sordent
Verba:ignosce puer:tu me caligine moestum
Obruis.ah durus uiso si uulnere carae
Coniugis inuenit caneret quod thracius orpheus
Dulce sibi:si busta lini complexus Apollo
Non tacuit:nimius fortasse auidusq; doloris
Dicor:& in lachrymis iustum excessisse pudorem
Quis nã autẽ gemitus lamentaq; nostra reprẽdit
(O nimium foelix:nimium crudelis:& expers
Imperii fortuna tui)qui dicere legem
Fletibus.aut fines audet censere dolendi:
Incitat (heu) planctus:potius fugientia ripas
Flumina deuincas.rapidis aut ignibus obstes.
Quam miseros lugere uetes.tamen ille seuerus
(Quisquis is ẽ) nostrae cognoscat uulnera causae
Non ego mercatus pharia de puppe loquaces
Delitias.doctumue sui conuicia nili:
Infantem lingua sumum salibusq; proteruum
Dilexi.meus ille meus:tellure cadentem
Excepi.atq; unctum genitali carmine foui.
Poscentemq; nouas tremulis hululatibus auras
Inserui uitae:quid plus tribuere parentes?
Quin alios ortus.libertatemq; sub ipsis
Vberibus tibi parue dedi.heu munera nostra
Ridebas ignarus adhuc.properauerat ille
Sed merito properabat amor.ne perderet ullum
Libertas tam parua diem:non ne horridus ipsos
Inuidia superos.iniustaq; tartara pulsem?
Non ne gemam te care puer?quo sospite natos
Non cupii.primo gemitum qui protinus ortu
Implicuit fixitq; mihi.cui uerba sonosq;
Monstraui(questusq; & uulnera caeca resoluam)
Reptantemq; solo demissus ad oscula dextra
Erexi.blandoq; sinu iam iamq; nitentes
Exercere genas.dulcesq; accersere somnos
Cui nomen uox prima meum ludusq; tenello:
Risus & e nostro ueniebant gaudia uultu.

Finis.

Papinii studiosis. S.

Quum nuper impressas senserim has papinii syluas.cũ eruditis Domitii mei cõmentariis:quũq; plerasq; meas in Syluis Emendationes ĩpressores apposuerint:quas iampridẽ nobilissimo adolescenti Marco clarissimi Equitis Georgii Cornelii filio dicarã:existimaui Papinii studiosis nõ ingratũ fore si Castigati onũ meaȝ partẽ aliquã indice ipso congesserim.Sed diligens lector lõge plura a nobis emendata fatebit q̃ hic in calce calamo annotauerim:uerũ ut p̃fati fuim9:hoȝ multa nõ Domiti9 nulli post hoies natos ige nio secũdus ignorauit:sed ĩpressores uel p̃teriere uel puertere.In primaigit sylua lege.effigies(An te pal ladiae)nõ altius armis)Hũc & Adrasteus)uix sola sufficiũt)Sed genio)Ipsa labores) Machina cõtinuus) Romuleae tu)qui contra tẽpla)quẽ traderis orsus) Explores)optassetq;).aliq legũt ora taras) Priscianus legit loetus nõ laetius huic) In secũda sylua lege Crinẽ uultũ)spargere nymbo)rosas uiolis)ille solutus) q̃ cã)Ast illã sũma)minor ille calor)Firmauitq;)haud externa reuoluit)proh) rarũque uiris) Clymenaea) Priscian9legit falsus huic)saepe neget)ipsã iã)Gẽmato temone)fideiue mod9)nouit) Non renuere) deo rũ raptor erat)Quis septẽ)Caepisset martẽ)Quis tibi tũc alacris)Hinc lycii mõtes)Tũc Caras iniere) Hic thyrsos)oĩa iã)& ps) choro plaudẽte)at tu pulcherrima) In tertia sylua lege discedere natos) Fluuiũ ue) Iactet &)te quae uada)tiberin9in umbra)abiũgere phoebẽ)Lucrinaeque dom9)In quarta sylua lege.cõfu giũt leges)man9humilis)Pectora sic mixto),pgressusque moras)haud dextro fine numie cretã)illa quo que clar9) Permeruit)Hũc galatea uigẽs:ueledae.& quae)adiuuat ipse deus)Digna litẽ) In balneo hetru sci lege.Tu quoque muta ferae uolucer tegeae sonorae)alios poscũt)atque enumerare)cũctanteque intẽ de)uaga molib9)Quasque tyrus)lõgo distinctu)Lumina) neronea::In saturnalib9lege Ebriãque partẽ:: Iã uelaria linea::pgnãtes::Insimul togatas::libertas::Quisqs is ẽ::qua manu::diues sparsio::Emi.i.ad emẽ dũ:gaudet dũ::In epl'a secũdi libri lege carissima uxoȝ:: Cõsecrarem9::In glauciã lege iãque preces::Solẽ nia põpae::ego Iuxta busta::Ne q̃rerere:: Acetes::iã fecerat illi:: flesset missur9:. Dona loq̃r::rog9 aggere:: Desertas exosus::Arctae desunt::,platus ab aequore::trux nauita:: Elysii::lucti caput::Ast hic quem gemi

mus::Ad polliũ lege pẽdentib⁹ exit::Et in æquora::ora prio℞.pectore fentis::armiger hac::defecta metal
lis:faxa quot:qnot:nec fæpius iftis:Hic ubi pierias exercet pollius artes:Celfufq; duas:Tuq; nur⁹ iter lõ
ge pulcherrima.cui⁹:decuit concordia:De arbore lege melioris opacet:q̃ robore:ibi demũ uicta:ut Iouis
ut:aiata calores:dulcia limes:pſta:De pfytaco lege hefternas:affat⁹ etiã:Cõuicia tecti:nec feffus: De Leo
ne lege.It miles in hoftẽ:Ceu not⁹:Ad urfum lege gemis urfe piũ.fed amore fideque:bella pemptũ:habi
tufque notaui:manifefti:teneroque aĩus: Ad pollã legit Adolefcẽs Ingeniofiffimus Ioãnes Cotta ciuis
nofter Hyãtiæ forores: fiqua patet aut uel patulã:Hæc prĩo:cafib⁹ patetis:thetis horruit:hæc te nõ:genif
que manẽt:In epl̃a ad polliũ lege.in facũdiæ tuæ penetrale:Metium celerẽ:De hercule lege fortuna rigẽ
tes:Gymnas & ĩfontes:Sed quæ nã fubitis:regib⁹ aptũ:fubitis lux Cãdida ceffit nubib⁹:noĩa tẽpli:tu nei
quit:limine cæras:te gauderet erat:littoris ore:lymphas:numina Iuno:nolint trãfire:& conamina: Inci
pe & herculeis:uelocius arces:cũ fcripta:negãtia ferro:Defcrefcũt:Iũctæ tecta:difco findere:habitabit.ar
gos:In fine addidi tres uerfus:quos & Domitius exponit.In propẽptico Metii lege Cõfidite cornu:uo
bis põtufq; polufq;:fol⁹ agat.Increpat ecce:Et nequeo q̃uis mouet ominis horror:fæu⁹ ubi e puppi:pau
latim minor:nũciet.maiora datur⁹:At nos hoc:lege colloqa Inq; uicẽ medios narrabim⁹ãnos. Tu rapidũ
Euphraten:& regia bactra.facrafq; De Hetrufco lege. Huc uittata comã:. Expulfa nocentũ:rigidũ timet:
Aeternafq; ultro facrabim⁹ umbris Inferias Hetrufce fenis:ferat ignis opes : gemui ꝓiectus:uni parẽt:&
mentẽ uincire:fed decus:haud quãquã:Lucina.manuq;:pubẽtefq; rofæ:nec mod⁹ aut pœnis:Illũ & q nu
tu:Cui tua:exul erat:pẽfum deficit:fæuiq; marita:thefeus littore:numina magni.potuit ftyga:lucida fa
xa:Manib⁹.eq; fua.De Comis Earini lege.itonfo:frõte miniftrũ Iuppiter aufonius:myrrhafq; graues:ta
cita Iuuenis:uulnere Corp⁹:nũc fol⁹crinis ad oras:pectebat gr̃a:aut itrat fenfus:& femel ĩfertas:uidifti al
bana ferentẽ dona:pacto:uefuin⁹apex:q̃ peracti:aut ftrictæ iurgia legis:ꝑueniefq; etiã fine me: In epl̃a le
ge opufculũ meũ cæpiffe:Itaque cõfilio ei⁹:De Cõfulatu lege.geminaque hæc:mẽfe meo:altior atis: Di
numera faftos:renouabit:oĩs honorẽ:De epulo.Aequore q multo:te fpes hoium te Cura:fed quãtæ fu
peros: Aetherio & tantũ:Iliacufque nitent:carmina mufas:lictore:Lux mihi troianæ:.In uia Domiciana
fupra illũ uerfum:Nec Dux aduena peierãte bello alii Hãnibalẽ ĩtelligũt:Hic fcenis populi: Et Cãpis iter
oẽ:rodebatque: Mox hauftas:his paru⁹ nifi deuiæ uetarẽt:feruitufq; tãti ẽ:mobilefq;:te iubẽte:fordere fi
nis:foli pudorẽ:bagrada:puro:leuarat:belligeri:ubi remigũ:uẽtilatis auræ qnto cafu:uel ut Domiti⁹:ue
nite:tũ fic:ut mereris audi:morãtis æui:cõputat:Ad Marcellũ lege ꝑmit agger: Nauale:ꝓcul a:cleonæi:&
fontes operit:meffefque reuerfæ:cliẽtes:fomnũ & geniale:tumulis accãto:Et fpatia obliquæ: Magna ge
res.dignos qn & iã belliger act⁹:egerit iras:ꝓcul ifta tuo fint fata:Iuuẽcæ uotifera:Infula:tentat Achilles:
Ad feue℞ lege facũdũ:faluto:qua mõ ferbuerat:balãt lanigeri:ꝑamauit:nefcius aphricæ intras:cõtentus
alto:funt urbe:Deceãt alũni:nũc in. Ad uindicẽ lege iã moriẽte die:habitura perennẽ:Infcriptis:marmo
ra cælo:Mõftrauit.nãque:lumĩa uifu:firmofque ĩclufa per artus:ftet mẽfura pedẽ: Hæc exitiale:ac fpatio:
geftamina:ꝑhẽfabatque:nafamoniaco:ac tẽpla fagũthi:Cõuiuia fyllæ ornabat : Noffe deis:nec te regius:
ueftin⁹auis:Diuũ Alcide:quẽ te pecoris:Ad Maximũ.l.Differ:liticen ue not⁹ Actoris armis:optimo:mo
derat⁹ alæ:fub uno.uel etiã fub imo:Et timaui Reddis alũnũ:Ad Iuliũ:nobile uulgus:uagiret:ꝓmere fu
mo:defenfatque:lãpada myftæ:his placid⁹:fi mõ prona:numina romulei:pulfare : Ad plociũ.l.tonabas:
Adde ĩfra hũc uerfum pruno℞ glob⁹ atque cocta no℞:Alicæ:Curua℞ dom⁹:uel paffum pfythiis fuis:olẽ
tes:Nil mutas fed idẽ mihi:In epl̃a.l.quam prifcillæ:te ꝑcipue marito:.De prifcilla.l.nos tibi: Dare iufta:
etiã nũ hæc:Mater Achilleis:notat ifta deus:mifcetque nem⁹:Ex te maior : Indorũque dares:fed meliore
uia:Ille fubactis:tractabile põdus:pectore prona:hortaturque:ad herile monet:afflant uineta notho.uel
etiã iumẽta.f.ꝑgnãtia:nequicq̃ flumina:quãtæ poterãt:tũc fic unanimũ:da capitolinis:amplectit art⁹:exa
mine lõgo.illo maia tholo:haud ĩdignata:inque alio pofuit:pacantẽ terras:Ad crifpinũ lege faltufque ta
getis:longo q̃rat.iã te puer:ꝓpinquãt triftia:trabeque ac remis:clare puer genitum fibi:exorto quæ:aut
quæ fuga uera:metari:cleoneufque acies ĩpelleret arcus:atque aliis decii reducefque camilli:intrarit:ꝓfi
de:uultu placare:iuffis & talia dicta parãtẽ:Excidat illa dies æuo : Tẽdentẽ curfus:nudo calce: gætulo fic
uerfantẽ in puluere:mauors:flectere:quatere:undofo circũflua cõiuge : hũc regi rapuit thoraca:uictricia:
uallũque fubibis:omina qque:tuos ĩplet:toruaque ĩcluderet:Ad patrẽ.l.ꝑdocte lyræ:ifmariis :fugere me
os:Irrepere:trepidã:q facta:trifte fonantẽ:feu tu:da uocẽ magno:humẽtib⁹ haufit:hæc in munera:laben
te manu:ftellatus latiis:phrygio dũ:fume & gemit⁹:nec modo fe:ꝑmittit olor:fiffa gauifã:feno pede:qua
fandi uis lata patet fiue:illo te ciue:arctior expẽfis:pueroque:iã tũ.phrygi⁹qua:ĩmanif gloria:primæuaq;:
alcmã:lanea cui phrygii.alii hẽnt cur phrygii lateat:fenfere:ferta tuliffes:quũ dulce:nõ penit⁹ illũ uerfum
fylua una tetrã phylaceida rettulit umbrã:lege cẽtaurof hydræque greges:Auerfæ celẽt:fuprem⁹:grauiũ
que:qua porta:in fomno.l.acclinata:alterna:aut leuiter:De obitu filii lege Ecce lacertis:dom⁹ ego funera
mœftus:fulmine tanto:ah durus uifo fi:fi bufta lini:legerẽ loquaces delitias:cõuicia nili:lego ligua fum
mũ:nõ aũt fimiũ:cadẽtẽ excepi:Inferui uitæ:alios ortus:ignar⁹adhuc:ꝑderet ullũ:nitẽtes exercere. Vale.

Domitii Cal.Vero.fecretarii apoftolici Sylua℞ recognitio & ĩterꝑtatio quãti laboris fuerit opus uigi
liarũque bono℞ iudiciũ efto.Virtuti datũ & pofteritati Romæ kalend.fextilib⁹. M.CCCCLXXV.
Has eafdẽ fyluas trecẽtis locis emẽdauit Hieronymus Auãtius Veronẽfis Artib⁹ ingenuis profeffus.
M.cccclxxxviii.Quod opus accuratiffime Impreffit Petrus Bergomenfis.M.ccccxcix.primo Iulii.

Placidi Lactantii interpraetatio in primum librum Thebaidos.

Raternas acies alternaq; regnaprofanis. Quia pacti erãt fratres ut mutius annis regnarent & sibi inuicẽ succederẽt. hoc dicit. Narramus gesta certamina causa regnorũ. Alterna ut placuerat: nõ ut possessa sint. Profanis: quia per eos uiolata sunt iura naturae: & bene ꝓfanis: qa nefas erat germanos odia retinere. ergo execrabilibus cõtra naturã sumpsit. Sontesq;: uel per bella praesentia. uel pp oedipoden qui cũ matre cõcubuit. Pierius: musicus. Vnde iubetis ire deae. qa multa principia thebanae historiae unde possimus inchoare narrationẽ.

Raternas acies: alternaq; regna ꝓfanis
Decertata odiis sõtesq; euoluere tebas
Pierius menti calor icidit. unde iubetis
Ire deae? gẽtis ne canã primordia dirae
Sydonios raptus? & inexorabile pactum
Legis agenoreae? scrutantemq; aequora Cadmũ?
Longa retro series: trepidum si martis operti
Agricolam infandis condentem praelia sulcis
Expediam: penitusq; sequar quo carmine muris
Inserit Amphion tirios accede montes
Vnde graues irae cognata in moenia Baccho
Q uod saeuae Iunonis opus: cui sumpserit arcus
Infoelix Athamas. cur non expauerit ingens
Ionium socio cassura Palemone mater
Atq; ideo iam nunc gemitus. & prospera Cadmi
Preteriisse si nam. limes mihi carminis esto
Oedipodae confusa domus quando Itala nondũ
Signa. nec Arctoos ausim sperare triumphos
Bisq; iugo Rhenum. bis adactum legibus Istrum:
Et coniurato deiectos uertice Dacos
Aut defensa prius uix pubescentibus annis
Bella Iouis. tuq; o Latiae decus addite phamae
Q uem noua maturi subeuntem exorsa parentis
Aeternum sibi Roma cupit. licet arctior omnes
Limes agat stellas: & te plaga lucida caeli
Pleiadum: boreaeq; & hiulci fulminis expers

Sidonios raptus Europã dicit: quã Iuppiter rapuit & uitiauit. Et inexorabile pa. Iusserat enim cadmo filio Agenor: quẽ ad quaerẽdam filiã Europam miserat: ut nõ nisi inuenta sorore rediret ad patrẽ. Trepidum si martis. Quia cadmus Europã quaerẽs uenit ad ea loca: in quibus post thebae cõstructae sunt: abi inuẽto dracone qui marti cõsecratus erat: & eo peremto dẽtes dracõis seuit: unde terrigenae nati sunt: qui se mutius uulneribus pemerũt. ergo martis opti. i. pugnae terrigenarum latẽtis. Trepidũ agricolã: Cadmũ. Iusserat Amphion hic filius Iouis fuit: ut alii dicũt Mercurii: cuius lira accepta canens muros thebanos dicitur cõstruxisse ut eius cantu spõtanea se saxa muris iponerent. Tyrios accedere mõtes: emphaticos dixit mõtes ꝓ saxis. Vnde Virg. Cãto quae solitus si quando armẽta uocabat Amphion: Et alibi Statius. Aut triplices odio tibi carmine muros Amphion. Vnde graues irae: pẽtheus aspnabatur liberi patris mysteria. iratus ergo eius furorẽ matri immisit. quae armata furore pẽtheũ filiũ necauit. & benedixit cognata. Agaue. n. Semele. authonoe Ino sorores fuerũt thebanae. Quod saeuae iunõis opus Iuno dum uideret a Ioue Semelem diligi: ĩ aniculã uersa est decoratã. dolum meditãs: Semeles limẽ ingressa est. cui ita locuta est: Si te ut perhibẽt. integre amat Iuppiter hoc ab eo ipetra ut talis ad te ueniat: qualis Iunoni solet uideri: quae inducta iouẽ rogauit qui cũ negaret: & diceret aspectũ dei nullo modo posse ferre mortalẽ: tandẽ ꝓmisit tali se habitu ad eã esse uenturũ: quali ad Iunonem consueuit: qui cũ uenisset cũ fulmine: Semele sustinere nõ potuit & obiit. Iuppiter uero aperto eius uelocissime utero liberũ patrẽ aperto femori addidisse dicit: ut expletis nouẽ mẽsibus legitime nasceret. Cui sumpserit arcũ: Infoelix athamas ꝉ leucothoeq;. Ino liberi pris nutrix fuisse dicit. huius marito athamãti talẽ furorẽ iuno immisit: ut filios suos uellet occidere sperãt: qd liberũ patrẽ inuenire posset: & simili sorte perimeret. Qui athamas unũ filiũ suũ Learcum arcu uel sagittis extixit. Leucothoe uero ubi maritũ suũ furere cõspexit: cum palaemone: suo dedit in mare: quae postmodũ in marinã deã cõuersa est. & uocat mater matuta filius eius deus portunus: Vnde Virg. magnaq; manu. p. c. Ioniũ qd se in ionio mari leucothoe praecipitauerit. Gemitus & ꝓspera idest infoelicitates cadmi reticeo. Limes mihi: principium & finis dicitur limes. Cõfusa domus: quia idẽ filius & maritus: eadẽ mater & uxor: iidem filii qui nepotes sperare triumphos: ideo bella graeca scribo: quia latina nõ possum. Bisq; iugo rhaenũ: per fluuiũ gentẽ galloum bis a Vespasiano uictã ostendit. Et cõiurato: cõtra nos scilicet. Bella iouis: pugnã quã in capitolio Domitianus gessit: quãdo patrẽ suũ Vespasianũ obsessum a Vitellio liberauit. ergo Vespasião imperatori sui tẽporis ad latur. Decus addite famae: Titũ & Domitianũ filios Vespasiani dicit. Subeuntem exorsa parẽtis: Admirationẽ patris. Licet arctior: quis densetur astra dũ spatiosus tibi locus paretur in caelo. Licet oẽs stellae se cõtrabãt: ut tibi locũ faciant quẽ uolueris: licet sol uelit te magis implere diei curriculo: q̃ se & tibi cedat officium aut iuppiter aequa parte caelũ partiri desideret: Tamẽ melius tibi erit terra regnare q̃ caelo: & sis terrae uel maris dominus: & superis caeleste dones iperiũ. Plaga: hoc est oriẽtalis. Boreaeq;: septẽtrionalis. Et hiulci fulmis quia fulmẽ quicquid percuserit: hiare facit. Expers: uero australẽ partẽ dicit: quia semper fulmine caret.

Agenor
Cadmus
Amphiõ
Pẽtheus
Agaue
Semele
Ino
Anthonoe
Liber pater
Athamas
Leorch⁹
Leucothea
Palaemõ
Matuta
portunus
Limes
Hiulcus

Solicitet:tuo scilicet amore. Licet ignipedũ frænator equorum solicitet:idest tibi cedat suam potesta
tem:& tradat tibi curtus suos:ut Lucanus Seu te flamigeros.p.c. Radianté crinibus arcũ.circulũ in quo
sol suos cursus explet:quia ueluti arcus uidetur:quod sol ab oriente nascens usque in occidentalem par
Asilus — tem desinit. Et sydera dones:concedas numinibus:uel locis suis esse sinas. Pierio:musico. Oestro.
Oestrus — instinctu stimulo:quem Romani asilum dicunt græci œstrũ.alii dicunt φ fons hoc noie sit apud siculos:
Chelis — ubi musæ colunt. Nũc tendo chelyn.Citharam græce enim chelys testudo dicitur:cuius neruis sonãti
Cithara — bus Apollo uel Mercurius citharam dicit
inuenisse. Nunc: hoc dicit se adhuc roma
na bella scribere non posse: nisi tunc cũ ma
ior pectore phœbus aduenerit. Arma refer
Aonia — re aonia:Thebana ab aone rege filio neptũ
ni:uel a mõte Boetiæ.Nã ipa est aonia:quæ
& boetia:quæ & thebæ.& geminis sceptrũ
etheoclis & polynicis. Nec furiis post.ut
Lucanus scindit in partes geminoq; cis.t.i.
r.hunc auté sensum in duodecimo libro cal
catius exequitur. Et egestas euacuatas: po
pulis expoliatas. Alternis mortibus. the
barum & argiuorum.Ciuitates.uel thebas
uel argos. Quem prius heroum:Adiuo
cationem redit poeta.Interrogatiue quærit
ex musa quem uelit a se primũ heroũ descri
Diaporesis — bit figura diaporesis.i.addubitatio: ut Ho
ratius.Quid prius dicã solitis parẽtis Lau
dibus. Cũ rubuit:idem infecta est. Hisme
Tydeus — non fluuius est. Immodicum iræ.Tydeus
œnei & euribœæ.Fili⁹ gener:Adrasti & be
Amphiaraus — ne immodicũ iræ: quia auctoris suæ necis
cerebro dicit moriẽs pastus. Laurigeri hoc
est amphiarai:lyncei & hipermnestræ filiũ
dicit qui hyatu terræ dũ curru dimicaret ab
sumptus:ẽ quẽ laurigerũ dixit:eo qd Apol
linis eẽt antistes. Vrget & hostilẽ ꝓpellẽs
cædibus amnẽ. Turbidus hippomedon:
Hippomedon — cõpellit ad scribendum hippomedõ. Nessi
machi & Nasicæ filius qui dum ĩ his mene
ta fluuio dimicaret extinctus est. Plorãda
q; bella:miseratione digna & in puerili æta
Parthenopeus — te præsumpta bella.Parthenopei Meleagri
& Atalãtes filii dicit:Alio capaneus horro
re canendus:maiore ĩpetu dictionis:ut ipse
Capãeus — alibi de capãeo grauioraq; tæla mereri. Ca
paneus ut alii putãt hippotæ & Astimoniæ
filius. Impia iã merita: merito ĩpia dextra
parricidæ bene meritaq; indicanit. Merse
rat:Abscõderat pudorem.Ois.n. uerecũdia
Indulgeo — de aspectu ẽ. Illũ indulgentẽ:operã dantẽ:
ut Vir.indulgẽt uino. Circũuolat alis: Sæ
ua dies animi.lux cõscientiæ atq; furiaꝝ.nã
q̃uis cæcus esset: facinora sua cõscientia ar
guẽte cernebat. Pulsat inane solũ:bene ina
nia tartara.ut Vir.perque domos ditis:ut.e.
r. Dii.sontes aias angustaq; tartara pœnis:
Orantis modus — In hac prece orantis artẽ & ordinem seruat.

Solicitet:licet ignipedum frænator equorum
Ipse tuis alte radiantem crinibus arcum
Imprimat.aut magni cedat tibi Iuppiter æqua
Parte poli:maneas hominum cõtentus habenis:
Vndarum terræq; potens.& sydera dones.
Tempus erit quom laurigero tua fortior œstro
Facta canam.nũc tẽdo chelim: satis arma referre
Aonia.& geminis sceptrum exitiale tyrannis.
Nec furiis post fata modum.flammasq; rebelles
Seditione rogi,tumulisq; carentia regum
Funera:& egestas alternis mortibus urbes:
Cerula quom rubuit lernæo sanguine Dirce.
Et Thetis arentes assuetum stringere ripas
Horruit ingenti uenientem Hismenon aceruo
Quem prius heroum Clio dabis? immodicũ iræ
Tydea? laurigeri subitos an uatis hiatus?
Vrget & hostilem propeliens cædibus amnem
Turbidus Hippomedõ:plorãdaq; bella proterui
Arcados:atq; alio Capaneus horrore canendus.
Impia iam merita scrutatus lumina dextra
Merserat æterna damnatum nocte pudorem
Oedipodes.longaq; animam sub morte tenebat
Illum indulgentem tenebris:imæq; recessu
Sedis in aspectos cælo radiisq; penates
Seruantem tamen assiduis circumuolat alis
Sæua dies animi:scelerumq; in pectore diræ
Tunc uacuos orbes crudum:ac miserabile uitæ
Supplicium ostentat cælo:manibusq; cruentis
Pulsat inane solum:sæuaq; ita uoce præcatur
Dii sontes animas:angustaq; tartara pœnis
Qui regitis.tuq; umbrifero styx liuida fundo
Quam uideo:multumq; mihi consueta uocari.
Annue Tisiphone:peruersaq; uota secunda
Si bene quid merui:si me de matre cadentem.

primo meritũ suũ memorat:cum dicit. Si bene quid merui: exponit iniuriã.orbũ uisu regnisq; carentẽ
uindictã quærit.Tu saltẽ debita uindex huc ades & angusta autem tartara merito quippe cum scelera so
Liuidus — bolis suæ etheoclis & polynicis pœnarum numerũ uincant. Tuq; umbrifero styx liuida.i.nigra ut Vir.
Liuentis plumbi.unde & liuidos dixere nigros.ut Horatius:Hic niger est:hunc tu romane caueto. Quã
Oxymeron — uideo pœne:pœne oxymeron asperum uel acutũ.quid:enim cæcus uidet? sed tenebras se uidere credit.
Peruersaque uota:idest mala quæ opto compleri:quæ pater filiis imprecabatur. nam ipsi sunt secũda
quæ sunt aduersa fœlicibus. Si bene quid merui:Se increpat. condennat oracula: quia non contentus
generis falsitate:responsa consuluit.nam ei causa diuinationis fuit occasio parricidii:

Et traiectum uulnere plantas:respōderat oraculū Laio:ꝙ a filio suo posset occidi.Vnde natum œdipū iussit proiici transfixis cruribus.nam oium seriem fabularū in argumento digessimus. Cyrrhæa:ista enim ciuitas iuxta parnasum montē est. Bicorni:idest bicipiti parnaso.ut Persius.Nec in bicipiti somniasse parnaso memini.Item Lucanus.Vnoq; iugo parnase latebas. Polibus rex phocidis:qui œdipū pro filio suo aluit. Trifidæ in phocidos:uel propter tria promontoria:quæ sunt ibi.uel quia in confinio regionum ipsa ciuitas est sita:uel quia hēt tres uias.quæ post multa spatia ī unam se iungant plateam.ideo ait trifidæ.

Fouisti gremio:& traiectum uulnere plantas
Firmasti.si stagna peti Cyrrhea bicorni
Interfusa iugo:possem quom degere falso
Contentus Polybo:trifidæq; in Phocidos arce
Longæuum implicui regem:sæcuiq; trementis
Ora senis dū quæro patrem.si Sphyngos iniquæ
Callidus ambages te præmonstrante resolui.
Si dulces furias.& lamentabile matris
Connubium gauisus inii.noctemq; nefandam
Sæpe tuli.natosq; tibi scis ipsa paraui.
Mox auidus pœnæ digitis cedentibus ultro
Incubui.miseraq; oculos in matre reliqui.
Exaudi si digna precor quæque ipsa furenti
Subiiceres.orbum uisu:regnisq; carentem
Non regere:aut dictis merentem flectere adorti
Quos genui quocunq; toro quin ecce superbi
Prodolor & nostro iam dudum in funere reges
Insultant tenebris.gemitusq; odere paternos
His ne etiam funestus ego?& uidet ista deorum
Ignauus genitor?tu saltem debita uindex
Huc ades.& totos in pœnam ordire penates
Indue quod madidum tabo diadema cruentis
Vnguibus arripui:uotisq; instincta paternis
I me[illegible]a in fratres:generis consortia ferro
Dissideant.da tartarei regina baratri
Quod cupiam uidisse nephas:nec tarda sequeř
Mēs iuuenū.mō digna ueni:mea pignora nosces
Ta[illegible] dicenti crudelis diua seueros
Aduertit uultus.in amœnum forte sedebat

Longæuū implicui regem:bene regem.hoc enim solum parricidii tēpore cognouit. Si sphyngos iniquæ. Callidus:nō ignarus.Si sphyngos uideor soluisse ābages o furiæ:ut bene de te pricidæ tuo merito incestū præmiū dares:dicta Sphynx quod ita strigeret homines suis quæstionibus:ut se expediri non possent.nam græce sphyngin constringere dicitur uel uincere:uel quasi omnium mentes suis propositionibus ligaret.Sphynx.monstrum erat alas & ungues habās in similitudinem harpyarum:quod insidens scopulo uiæ imminenti insolubilia enygmata transeuntibus proponebat:quæ cum soluere non possent ex improuiso ueniēs alis & unguibus ad se in rupem trahebat.Cuius locutiōis ambages œdipodes sua calliditate soluit:ꝙ factū beneficio furiæ imputat.alii dicūt ꝙ Sphynx simia uiolosa sit.quod hoc loco nō congruit. Cōnubium:cōcubitum matris. Dulces furias dixit & bene totum etiam quod ignarus admisit imputat furiæ:ut beneficiorum assiduitate suffulta tanq̄ suū sibi uendicet parricidā.Gauisus inii:hic uis sceleris conscientia probatur admissi:ꝙ tali connubio sit gauisus. Sæpe tuli:facile:enim purgatur quicquid semel uel casu cōmittitur.

Mos auidus pœnæ digitis cedentibus ultro incubui:idest festinaui edere de me ipse supplicium:ne ulteri us tanta scelera celarē nam cū cederent digiti pœnæ.magis q̄ mortis auidus pronus incubui.nam desiderasse mortem hoc fuerat fugisse supplicium.

Exaudi si digna precor. Quæq; ipsa.i.quæ tu suadere potuisti. Furiarum:enim ē semper suadere crudelia.Vir.Tu potes unanimos.a.p.d.f. Orbum uisu regnisq; carētem non regere:idest orbatum regnis & uisu nō regere:ut cæcum. Quos genui quocunq; toro:licet sint de incesto progeniti. Ignauus genitor:uel cum sacrilegio optat audiri.ut Virg.Vos o mihi manes este boni.quoniam.s.a.u.

Huc ades:& totos:in pœnam ordire nepotes. Dispone:hoc est pro sequere genus meum omne usq; ad nepotes.Notādum sane ꝙ totos pro omnibus dixit:cum numerum significare uolumus:omnes dicimus.cum corpus totum.Vsurpatiue tamen poeta posuit pro omnibus.ut Virgi.Hos tota armenta sequūtur.& econtra pro toto omne ut Omnemq; reuerti per troiā.atq; omnis humo fumat neptunnia troia. Indue quod madidum tabo:indue liberis meis deidamia:quod ego Laio ab rupi cruore pollutum.

Media fratres:signum est discordiæ.ut Vir.Quos inter medius.u.f. Dissideant multi:dissentiant.legunt.est autem sensus aut ipsi filii germanitatem suam ferro dissipent:aut ipsa germanitas ferro dissipetur. Tartarei regina baratri.Tartarus est profunditas inferorum.Baratrum uero squaloris altitudo dicit autem hoc.fac ut tantum scelus filii audeant:quod optet etiam pater cæcus uidere. Mea pignora nosces.ꝙ ad facinora scelerum tam pronos inuenies:ut meos filios esse non dubites. Seueros:tristes.ut Virg.Amnemq; seuerum. Aduertit uultus:bene uultus non faciem dixit.uultus enim mutatur ex aĩ qualitate.facies semper simplex. In amœnum.a quibusdam:enim tapinosis creditur qui potant poetā squalidissimum dicere.In amœnum.ergo dixit sine ulla amœnitate.& una est orationis pars.ut Virgilius.Tristisque palus innabilis unda.

Laius
Oedipt⁹
Argumē tum.
Cyrrha
Polybus
Sphynx
Semel admissū
Omne
Totum
Tartarus
Baratrū
Seuerus
Vultus
facies

Cocyton iuxat:resolutaq; uertice crines
Lambere sulphureas permiserat anguibus undas
Ilicet igne iouis: lapsisq; citatior astris
Tristibus exiluit ripis. discedit inane
Vuulgus. & occursu dominæ. pauet illa p umbras
Et caligantes animarum ex agmine campos
Tænariæ limen petit. irremeabile portæ
Sensit adesse dies. piceo nox obuia nymbo
Lucentes turbauit equos. procul arduus athlas
Horruit: & dubia cælum ceruice remisit.
Arripit ex templo maleæ de ualle resurgens
Notum iter ad thebas: neq; enim uelocior ullas
Itq; reditq; uias: cognataq; tartara mauult.
Centum illi astantes umbrabant ora cerastæ
Turba minor diri capitis. sedet intus ab actis
Ferrea lus oculis. qualis per nubila phœbes
Athracia rubet arte labor. suffusa ueneno
Tenditur: ac sanie gliscit cutis: igneus atro
Ore uapor. quo longa sitis. morbiq;: famesq;
Et populis mors una uenit: riget horrida tergo
Palla & cærulei redeunt in pectore nodi:
Atropos hos. atq; ipsa nouat Proserpina cultus
Tum geminas quatit illa manus: hæc igne rogali
Fulgurat. hæc uiuo manus aera uerberat hydro.
Vt stetit abrupta: qua plurimus arce Cytheron
Occurrit cælo: fera sibila: crine uirenti
Congeminat. signum terris. unde omnis Achæi
Ora maris late: Pelopeiaq; regna resultant:

Sulphur Resolutaq; uertice crines: ut Vir. Crines effusa sacerdos. Sulphureas. i. ardētes. nunq̄ sulphur defluit
nisi de loco flagrāti. Sulphur. n. terræ buliētis spuma est. Tristibus: bene ad nephas tristib⁹ locis exiliuit:
qa habēt inferi etiā loca amœna. Discedūt umbræ quæ solidæ corporibus carēt. Et caligātes: obscuros.
Malea Cāpos illa petit: in qbus est turba aīatum. Tænariæ limen: malea, ꝑmontoriū est laconiæ: in cuius radi
Tænarus cibus locū quēdam ꝑfundū tænarū uocāt: in quo dicit' esse aditus inferoꝝ. Virg. Tænarias et fauces alta
hostia ditis. Irremeabile. eo ꝙ ab inferis ad supos mortaliū nullus remeat naturaliter. Virg. Sed reuoca-
re gradū superasq; euadere ad auras. Sen
sit adesse dies. i. furiæ aspectu turbatus est.
Procul arduus athlas: longe est. n. nimis
Athlas occasus a thessalia: in quo Athlas ē positus.
Athlas Iapeti filius & climenes: cū hospitio
non susciperet perseum Iouis & Danaes fi-
lium: qui a Polyclete rege missus fuerat ad
Medusam Gorgona occidendā: quā Miner
Perseus ua monstrāte: ipse Perseus interfecit rediēs
cū ab Athlante libiæ finibus prohiberetur:
monstrato Gorgonis capite: in mōtē eum
mutauit: qui posteaq̄ furiā uidit: territus ē.
Et dubia cælū: ad timorē rettulit furiæ ue-
niētis: quā dubiā metus fecerat: & deest pro
pe. ut Virg. Gali per dumos aderāt: at deest
Notum prope. nā prope tenuerāt. Notū iter. carū.
ut Vir. Hic inter flumina nota. Velocior:
ad assiduitatē rettulit ueniēdi. nā nouitas iti
neris moras solet afferre erroris. Itq; reditq;
ad crimē pertinet thebanoꝝ. quorum pro
suis furia finibus utebat'. Cognataq; tar-
tara mauult: neque bis accipiendū hoc est:
neq; uelocior: neq; mauult. ut Virg. nec mi-
sero clypei mora pro fuit æris. i. nec clypei.
Nec mauult: neq; magis uult habitare tar-
tara: q̄ thebas primo: qd' ille ꝑbauit parrici
dium: & incestum libenter admissum. Cen
Sedet tum pro innumerabilibus posuit. Sedet:
polisemus sermo est. significat. n. placet. ut
sedet hoc animo. aliquando cogito. ut Tur
nus secreta ualle sedebat. aliquādo positum
est. ut hoc loco & aliquādo curat. ut celsa se-
det æolus arce. & re uera sedet talis qualis
erat lux illa qualis: & luna: cū laborat magi-
ca arte: nā pagani magicis artibus credebāt
lunā posse mutari. Vnde Virgili. Carmina
uel lunā cælo deducere possunt. Athracia
Athracie rubet arte labor. Athracies qui fuit Thessa
liæ pater & hyppocatiæ: quā Perithous du-
xit uxorē: qui primus artem magicā apud
thraciā cōstituit. ergo athracia est magica sciētia. hoc est qualis color est lunæ deficiētis arte magica. Quo
longa sitis morbiq; famesq;. quasi in pestilētia nulla sit mortis discretio: ut Virg. nec singula morbi corpo
ra corripiunt. sed tota æstiua repente spēq; gregemq; simul cunctāq; ab origene gentē. Triū ergo furia-
rum tres memorat potestates sitis: morbi: famisq;. Populis mors una uenit: ut item Maro. Si quando
lætum horrificum morbosq; deum rex Molitur meritas aut bello territat urbes. Riget horrida tergo.
Riget horrida. est dura. sordida: ut Virg. Palla succincta cruenta. amictum significat: ut idem maro. horri-
dus ex humeris nodo dependet amictu. Redeunt in pectora nodi. redeunt ad duplicationem rettulit
alterius nodi. Atropos: ut ostenderet furiarum ministerio & fatorum decreta compleri & proserpinæ
uoluntatem. Nouat: nouax retexendo facit. Tum geminas: ut fratres utraque manu armaret. Hæc
plurimus igna rogali fulgurat. Hæc uiuo manus æra uerberat hydro. ut Virg. continuo fontes ultris succincta fla-
Cithærō gello Tisiphone. Quatit insultans toruosque sinistra intentans angues. Vt stetit posteaq̄ stetit. Pluri
mus: longus. ut Virg. Plurima: ceruix. Arce: altitudine. siue cacumine. Cithæron: mons baccho sa-
cer. ut Maro. bacchi orgya. n. q. u. cithæron. Crine uirenti: uenato: siue anguibus texto. quem dicunt si-
Pelopo bilare. ut Virg. Tot erinys sibilat hydris. Vnde omnes achæi: sicut Virgilius Tartaream intendit uocem
nesus qua Protinus omne intremuit nemus. & syluæ sonuere profundæ. Pelopeiaque regna. Pelopones
sum dicit a pelope idest & argos. unde Virgilius magno pelopea ad mœnia bello uenturos.

Parnasus medius

Audiit & medius cæli parnasus. Bene medius: quia umbilicus terræ parnasus dicit᷑: Nã cũ Iuppiter mundi medium locum uellet: agnoscere: ab ortu ad occasum duas aquilas dimisisse fert᷑: quæ uolatu lassæ in parnasi uertice considerũt: Vel quod cathaclysmi tẽpore terræ fuerat discrimen & astris: ut Lucanus hoc solũ fluctu terras mergente: cacumen Emicuit pontoq; fuit discrimen & astris. Et asper Eurotas. Asper quod bello acres procreet uiros. Eurotas autem fluuius est laconiæ. Dubiamq; iugo: dubiam dixit oetẽ quia inter thessaliã & thraciam hic mons interiacet: ut cuius esse uideatur incertum sit. Impulit: Hyperbole quasi casuram ĩpulit ac dubiam fecit.

Eurotas

Audiit: & medius cæli Parnasus. & asper
Eurotas. dubiamq; iugo fragor impulit Oeten
In latus. & geminis uix fluctibus obstitit isthmos:
Ipsa suum genitrix: curuo delphine uagantem
Arripuit frænis: gremioq; Palæmona pressit:
Atq; ea: Cadmæo præceps ubi limine primum
Constitit. assuetaq; infecit nube penates
Protinus attoniti fratrum. sub pectore motus
Gentilisq; animos subiit furor. ægraq; lætis
Inuidia. atq; parens odii metus. inde regendi
Sæuus amor. ruptæq; uices iurisq; secundi
Ambitus impatiens. & summo dulcius uno
Stare loco. sociisq; comes discordia regnis.
Sic ubi delectos per torua armenta iuuencos
Agricola imposito sociare affectat aratro
Illi indignantes quis nondum uomere multo
Ardua nodosos ceruis descendit in armos
In diuersa trahunt. atq; æquis uincula laxant
Viribus & uario confundunt limite sulcos
Haud secus indomitos præceps discordia fratres
Asperat. alterni placuit sub legibus anni
Exilio mutare ducem. sic iure maligno
Fortunam transire iubent. ut sceptra tenentem
Fœdere præcipiti semper nouus angeret hæres.
Hæc inter fratres pietas erat. hæc mora pugnæ
Sola. nec in regem perduratura secundum
Et nondum crasso laquearia fulua metallo.
Montibus aut altæ graiis effulta nitebant
Atria. congestos satis explicitura clientes
Nõdum impacatis regnum ad uigilantia somnis
Pila. nec alterna ferri statione gementes

Isthmos Porthmos

Et uix fluctibus geminis obstitit idest ceuchrei: siletei: iter quos angusto tractu in mare terra porrigitur quam Isthmon poeta significat: huius cõtrarius porthmos quod latine fretum dicitur ĩter uicinas terras angustum mare. Vnde Vir. & crebris legimus freta cõcita terris A. Isthmos dicitur terra angusta ĩmari: ut Lucanus. & gracilis mediũ mare superat Isthmos. Ipsa suum genitris: Leucothoen dicit: & bene ipsam elegit hoc loco ponere: quia iam malum diuidicerat furiarum & iracunde dictũ pressit & a thebanis numinibus non recessit: quæ ueluti præscius magis metuit patriæ: q̃ furiarũ sonius perhorruit. Et miræ dicẽdo pressit. affectionẽ maternã explicuit. Cõstitit Vir. hic primũ paribus nitẽs cyllenius alis cõstitit. Assuetaque infecit nube penates. Assuetaque solito furore: quia multa scelera facta erãt thebis. Protinus attoniti. Hoc est statim perturbationes discordiarum esse cœperunt: figura hypalage. Non attoniti motus sed attoniti sub pectore: ut Virgi. Ibant obscuri sola sub nocte per umbram.

Inuidus

Gẽtiles animos. i. quali furore: Illi fuerunt de terra ꝓgeniti: qui sese interemerunt: & ẽ eius familiæ maximũ signũ: ut in se suorũ furerẽt more maiorũ. Inuidia subiit: inuidia fratrũ aĩos subiit: quæ semper lætis reb⁹ in festa est: ut Hora. Inuidus alterius rebus macrescit opimis. Atque parens odii metus. Quia de timore semp odium nascitur. eos enim odio habemus: quos timemus ut Virg. Cõueniunt qbus aut odiũ crudele tyrãni aut metus acer era. Sæuus amor: fortissimus aut certe ꝓprie dixit: quia re uera sæuum est ĩperare uelle germanos. Præceps discordia. In collegio namque duorũ regũ uix discordia abest. si unius regni simul iura gubernet. Nã semper alter ueretur ne se spreto alter singulariter eligat᷑. Hæc. n. inter Pompeiũ & iuliũ cæsarẽ ciuile bellũ mouit: & hoc est qd᷑ sequit᷑. Sociisq; comes: Vt Lucanus. Nulla fides regni sociis omnisq; potestas impatiẽs cõsortis erit. Ardua ceruix in armos descẽdit. secundum Italiæ sitũ loquit᷑: ubi boues trahunt collo. Nã dũ nissu trahendi anteriora ꝑetũt: ceruix in armos reflectitur. Cõstitit exilio: ut cõpleto anno rediret ad regnũ. & cui successum fuerat: iret in exiliũ rediturus anno completo. Sic iure maligno: Iniqua cõmutatione fœlicitatẽ imperii exilii infœlicitate commutãt. Nec in regẽ duratura: Licet esset ista diuisio tamen ad secundum regẽ ꝑuenire non potuit: quia expleto anno cũ polynices repeteret regnũ regnante etheocle mota sunt bella. Et nondum: Crasso metallo. Hæc cum stomacho ꝓnunciãda: Lucanus. Nec pretium tabri tellus põtusq; furoris Tũc erat. Montibus alte graiis. Lacedæmonio marmore & aliis genuere metallis. Congestos satis: idest condẽs uenientium turba: imitatus Vir. ut est mane salutatum totis uomit ædibus undã. Explicitura: Large admissura: quæ multos caperet cliẽtes & extẽderet: nondũ erant. Non impacatis regũ: Quibus suspectus dormiat imperator habẽs circa atria semper armatos & est sensus. Nõ regum somnis ĩpacatis pila uigilantia erãt. si ad custodiã regũ pro ipsis qui uigilãt: dixit metonomicos per id quod cõtinetur id quod continet.

Nec cura mero cōmittere gēmas:Nōdū eis luxuria suaserat pocula habere gēmata:ut Vir.ut gēma bibat & sarrano dormiat ostro cōmittere autē mero dictū est:quasi ad periculum quod posset frangi inter trepidātes ministros & semigraues uino cōuiuas. De paupere regno:Propter etheoclem & polynicem qui ciuilia bella gesserunt.dicit regnum non esse idoneum:propter quod fratres odia suscitauerunt exequitur potentissima regna uaria descriptione. Dumq; uter anguste:Boetiā dicit cadmi:qui a patre pul
Squalētia sus peracto exilio condidit thebas.ergo dum inter. Squalentia arua uerteret:squalentia inculta ut Vir. Squalent abductis arua colonis. Verteret. Araret:ut Vir.& cāpum horrentē fractis inuertere glebis. Non altus ouaret. Altus magnus.& ordo dum ambigitur uter fratrum ouaret in solio tyrii exulis hoc ē cadmi. nō altus:quia modicū erat regnum. Periit ius
Ius fasq; nefasq;.Ius legū est.quia unus læsit fœ
fas dus.fas hominū:quia fratres cōtra se arma sumpserūt.bonum quia usq; ad interitum pugnauerūt. Et uitæ mortisq; pudor.Quia mutius periere uulneribus:& cremati sunt rogorū discrepantibus flāmis. Quo tenditis iras Apostropha ad fratres. Quid si peteret crimine tanto. Dicit nō oportuisse a fratribus arma sumi. nec si ideo pugnaret ut un⁹ orbis ipiū possideret:uel si possessio peteret crimine nō dicā bello. Inter fratres .n.uel leone odiū crimē est. Vterque poli: Vtrūque cōplexus est mūdi cardinē Nā sol oriēs occasum respicit:cum occidit ꝓspectat orientē.ut Luca. Vnde uenit titā & nox ubi sydera cōdit. Quaque dies medius flagrantibus æstuat oris. Quasque ꝓcul terras obliquo sydere tāgit. Auius uti:sol sine uia qa ab hac mūdi parte semotus est. Aut poeta gelidas mādidiue. Gelidas & repētes septētrionalis & meridianæ partes plagæ ostendit.nō phrygiæ. Quid si phry. tyriæue. sub unū cōuectentur opes.nō si unus possideat opes phrygias & tyrias. Opes aūt tyrias dixit:ut ostēderet tyrios semper diuites fuisse. Secutus Virgiliū dicentē. Portātur auari pigmaleonis opes. Itē Hora. Pingues phrygiæ mygdonias opes. Loca dira arcesque nephādæ:Declamatio quæ signat eas causas mouisse odia quæ restrigere debuissent fugere debuerāt. Hi fratres loca dira & sceptra œdipi pricidæ:potius q̄ ad hæc bellorꝫ crimina properarēt. Vacua cum solus ī aula:non uere solus.sed quia is sine turba.præ turba est homo:qui aliis est odio solus. Et nusq̄ par stare caput.i.tui cōsortē diademetis. Iam murmura:serpunt:thebani populi. Echionis.n.& agaues filius Pentheus rex Thebanorꝫ fuit. Tacitumq; a principe uulgus dissidet. Tacitum.i.tacite:siue tacitū dixit timore perculsum. Et quī mos populis uenturus amatur.hoc uult intelligi.non præsens diligitur etheocles:sed amat futurus polynices. Atq; aliqs cui mēs humilis:utiq; unus ex plæbe:cui erat meus lædēdi summa: Humili ueneno.i.maledictionibus carpere meliores.ut apud Home. dicit autē illū locutū: cui mos erat indignitate regia positos male loqui ueneno perstringere:& in impositum iugū seruitutis indomita ceruice deiicere:cui uotū
Ogyges uel modice lædere:idest inuidere potētibus. Hāc ne ogygiis:Ogyges:ut Varro. docet in libris de gēte populi Roma. rex fuit thebanorū:sub quo primū diluuiū factū est longe ante q̄ illud:quod sub Deucalione factū esse narratur:aut certe ab ogygio uno terrigena thebanorꝫ primo rege:a quo thebani ātiquas res ogygias res nominabāt.qui primus eis imperiū pararit. Totiēs mutare timēdos:qa uicissim placuerat iperare. Illi inquit ut iperet uices mutāt.nos seruitia nō mutamus. Partiti uersat populorū fata.i.sub īperio & dictione habent. Manuq;.i.contemptibilem.nam fortuna solet facere reges & exules. Isti fecerunt ut circa reges exules ea fortuna seruet:ut ex illorum uoluntate constitutum sit quando debeāt exilium petere.quando ad imperium remeare itaq; in illis fortuna:quæ semper solet esse dubia:non habet potestatem quippe:cum de futuris certi sint.& ipsi regunt facta populi:dum excluserunt fortunam.

Excubiæ. nec cura mero committere gemmas.
Aut aurum uiolare cibis. sed nuda potestes
Armauit fratres. pugna est de paupere regno
Dumq; uter angustæ squalentia iugera Dirces
Verteret. aut Tyrii solio non altus ouaret
Exulis. ambigitur. periit ius fasq; bonumq;.
Et uitæ mortisq; pudor. quo tenditis iras
Ah miseri? quid si peteretur crimine tanto
Limes uterq; poli. quem sol emissus heroo
Cardine. quem portu uergens prospectat ibero.
Quasq; procul terras obliquo sydere tangit
Auius aut borea gelidas madidiue tepentes
Igne noti. quid si tyriæ phrygiæue sub unum
Conuertentur opes. loca dira arcesq; nefandæ
Suffecere odio. furiisq; in manibus emptum
Oedipodæ sedisse loco. iam sorte carebat
Dilatus polynicis honos. quis tum tibi sæue.
Quis fuit ille dies. uacua cum solus in aula
Respiceres ius omne tuum. cunctosq; minores.
Et nusquam par stare caput. iam murmura serpūt
Plæbis echioniæ. tacitumq; a principe uulgus
Dissidet. & qui mos populis uenturus amatur
Atq; aliquis cui mens humili læsisse ueneno
Summa. nec impositos unquam ceruice uolenti
Ferre duces. hanc ne ogygiis ait spera rebus
Fata tulere uicem. toties mutare timendos
Alternoq; iugo dubitantia subdere colla
Partiti uersant populorum fata: manuq;

Semper ne uicissim:quia semper duxerat mutandus exilio.& licet sit grauis omnis seruitus:grauior tamen est que subiacet indignis. Vicissim rerũ omniũ mutabilitate aut uice seruiendi.nã uilem uicem pro pœna posuit. Sociis:propter Hermionẽ:quæ fuit martis & Veneris filia. Sedit:placuit. Ex quo sydonii nequicq̃ blanda iuuẽci.sed sydoniũ pondu. De sydone.n.fuit europa:quã pater Agenor Cadmo inquirendã mãdauit.ille cũ pererrasset mares carpathiũ.i.ægyptium.nã carpathus insula est inter ægyptum & rodum:cum nec sororem reperire potuisset.secundũ præcepta patris:in exilio remansit.& duce Apolline puenit ad thebas boetiæ: quas hyanteas uocant a nympha:quæ illic colit̃ uel eo q illic leo fuerit:cuius seuis dentes.

Servitus grauis · Hermione · Carpathus · Hyantea

Fortunam facere leuem.semper ne uicissim
Exulibus seruire dabor.tibi summe deorum.
Terrarumq; sator.sociis hanc addere mentem
Sedit.an inde uetus thebis extenditur omen
Ex quo sydonii ne quicquam blanda iuuenci
Pondera carpatio iussus sale quærere Cadmus
Exul hiantheos inuenit regna per agros.
Fraternasq; acies fœtæ telluris hyatu
Augurium serosq; dimisit adusq; nepotes.
Cernis ut erectum torua sub fronte minetur
Sæuior assurgens dempto consorte potestas.
Quas gerit ore minas.quãto p̃mit omnia fastu
Hic ne unquam priuatus erit.tamen ille precanti
Mitis & affatu bonus:& patientior æqui:
Quid mirum.non solus erat.nos uilis in omnes
Prompta manus casus domino cuicũque parati.
Qualiter hinc gelidus boreas.hinc nubifer eurus
Vela trahunt.nutat mediæ fortuna carinæ
Heu dubio suspensa metu:tolerandaq; nullis
Aspera sors populis.hic imperat.ille minatur.
At iouis imperio rapidi super atria cæli
Lectus concilio diuum conuenerat ordo
Interiore polo.spatiis hinc omnia iuxta
Primæq; occiduæq; domus:effusa sub omni
Terra.atq; unda die.mediis sese arduus infert
Ipse dies placido:quatiens tamen omnia uultu
Stellantiq; locat solio:nec protinus ausi
Celicolæ.ueniam donec pater ipse sedendi
Tranquilla iubet esse manu.mox turba uagorum
Semideum & summis cognati nubibus amnes
Et compressa metu seruantes murmura uenti
Aurea templa replent misti:connexa deorum

Augurium:ut Hora.Acerba facta romanos premũt rususq;.s.in. Cernis ut erectũ nomẽ pro aduerbio ad iouem.hoc autẽ aliquis de plæbe:quasi etheoclem ostẽdat loquitur. Quas geriore minas:aut ore cũ superbia:aut minas gerit in facie. Mitis & affatu bonus:erat subaudimus Vbiq; iã hoc gerit̃:quod nemo succedat:cũ superius uices gemeret seruitutis.& dicit Etheoclen quondã circa rogantes fuisse clæmentem: quæ laus ĩperatoris ẽ maxima:quæ oĩa ducit aduersa:quia successor exclusus est q iustitiã pateretur:& omni esset in sermone cõmunis. Quid mirũ non solus erat:ideo bonus:quia nõ solus. Nos uilis in omnes: ut Virg.Nos animæ uiles. Cuicunq;:nõ lectum. Qualiter hinc gelidus boreas.Optima cõpatio:idest ignotæ rei descriptio per similitudinẽ notæ:& ægregie rempu. naui iactatæ tẽpestatibus simulat.sicut Tullius ad gubernacula reipubli.& Hora.o nauis referẽt in mare te noui fluctus.ita & iste fecit comparationẽ contra artem poeticam nam comparatio a persona poetæ debet induci.simul uẽtos fratribus comparauit:nauẽ reipu.cũ bellis ciuilibus turbaret̃. Hic ĩperat:ille minatur.i.imperat Etheocles:qa fidem fregit.minatur polynices:quia amisit imperiũ.& necesse est populis thebanorũ subunius imperio duorũ timere sæuitiam: quoniam alter speratur uenire:aut generaliter explicuit.minatur modo hic:modo ille. Rapidi super atria cæli concilium deorum scribit.rapidi autem cæli.ut Virgilius. Rapidiue potentia solis. Atria cæli poetice.ut est domus omnipotentis olympi. Interiore polo:idest secretiore.ut Virgili.Tu secreta.p.t.s.a.e.siue.medio:ut ab ortu & occasu:conuẽturis numinibus spatiorum esset æqua distantia.quasi ad quoddam cæli secretum numinum ordo conueniat.Spatiis hinc omnia iuxta.ut ostendat ad eum cæli locũ numina conuenisse:cui iuxta sunt omnia:idest unde sic uideantur omnia tanquam iuxta.ergo medium cæli locũ dixit. Primæque occiduæque domus orientis & occasus:quæ loca describit. Effusa sub omni terra.atq; effusa patens. Sub omni die:idest sub omni cælo. Mediis sese arduus:idest Iuppiter:ut Virg.Medio dux agmine turnus uertitur arma gerẽs & toto uertice supra.Est medius.q ut idem Cælicolæ medium quem ad lumina ducunt. Cælicolæ ueniam:idest donec Iuppiter protenta manu hortaretur ueniam sedendi idest beneficium.ut Virgi.Orantes ueniam. Semideum Quia in inferioribus zonis degunt.uel idest qui nec mortales nec superi sunt. Et summis cognati nubibus amnes.secundum Lucretium:qui dicit ex odore terræ nebulas oriri.ex nebulis nubes.ex nubibus pluuias:e quibus amnes augentur.hic Virg.cælo grandissimus.dicit enim occulto tractu aquas in cælum reuerti.& inde in nubibus imbrem esse. Et compressa metu seruantes murmura uenti.ut Virgilius.Tum uenti posuere omnes repente.r.t.

Cõparatio · Cõparatio · Venia · Nebulæ · Nubes · Pluuiæ

Maiestate tremunt: radiant maiore sereno
Culmina. & arcano florentes lumine postes.
Postq̄ iussa quies siluitq; exterritus orbis
Incipit ex alto. graue & immutabile sanctis
Pondus adest uerbis. & uocem fata sequuntur
Terrarum delicta nec exuperabile diris
Ingenium mortale queror. quoniam usq; nocētū
Exigor in pœnas. tædet sæuire corrusco
Fulmine. iam pridem cyclopum operosa fatiscūt
Brachia. & æoliis desunt incudibus ignes.
Atq; ideo tuleram falso rectore solutos
Solis equos. cælumq; rotis errantibus uri.
Et phæthontæa mundum squalere fauilla.
Nil actum neq; tu ualida quod cuspide late
Ire per illicitum pelago germane dedisti.
Nūc geminas punire domos. qs sanguinis auctor
Ipse ego descendo. persæos alter in agros
Scinditur aonias fluit hic ab origine thebas.
Mens cunctis imposta manet. quis funera cadmi
Nesciat. & toties excitam a sedibus imis
Eumenidum bellasse aciem. mala gaudia matrū
Erroresq; feros nemorum. & reticenda deorum
Crimina. uix lucis spatio uix noctis abactæ
Enumerare queam mores. gentemq; profanam.
Scandere quin etiam thalamos hic impius hæres
Patris & immeritæ gremium incestare parentis
Appetiit. proprios monstro reuolutus in ortus.
Ille tamen superis æterna piacula soluit
Proiecitq; diem. nec iam amplius ætere nostro
Vescitur. ac nati facinus sine more cadentes
Calcauere oculos. iam iam rata uota tulisti
Dire senex. meruere tuæ. meruere tenebræ
Vltorem sperare iouem. noua fontibus arma
Iniiciam regnis. totumq; a stirpe reuellam
Exitiale genus. belli mihi semina sunto

Radiant maiore sereno: quasi serenitas cælo maior illuxerit. Et uocem fata sequuntur: quasi quicquid dixerit Iuppiter fata sint. ut Lucanus. Siue canit fatum: seu quod iubet illa canendo fit fatum. **Fatum** Terrarum delicta: quæ homines deliquerunt. Diris: idest furiis. unde & furiæ diræ sunt appellatæ. Querit ergo Iuppiter de hominum peccatis: quos dicit superasse se malis. nam fortiores illo. dicit esse ad committenda peccata q̄ se ad uindicandum: & commemorat quæ mala commiserant. Quoniam usq;: idest quousque cogor laborare: dum suppliciis criminosos afficio. Iam pridem cyclopum: hyperbole. dixerat uti fulminibus: non libere addidit augumētū: ut dicat deesse fulmina. Cyclopes enim facti sunt suggerendo fulmina. ergo hoc tedet. & quod intulit desunt. Fatescunt: aūt lassata sunt. Et æoliis desunt incudibus ignes ad fulmina fabricanda negat ignem posse sufficere. Atq; ideo tuleram: deest patientem: ut mundū phæton incendio concremaret. Solutos solis equos. nō sine frænis: sed quia regi non poterant: licēter errātes. Rotis errantibus: quasi a legitimo cursu deuiantibus. dicit ergo Iuppiter nil illud incēdium profuisse: quo humanum genus emendari non potuit. **Phæthō** Et phætontæa mūdum. phæton solis & clymenæ filius patris currus petiuit: quos cum regere non potuisset: fulmine est præcipitatus in padū. Nil actū: neq; illud profuit ad emendationē humani generis: quo diluuium factum ē. Neptūnus enim impulsus cuspide: coegit excedere fluctus littorū legē & uniuersas terras obruere: dicit ergo Iuppiter. nil emendationi humani generis profuisse supplicia: cum nihilominus peccare non desinant. Nunc geminas punire domos. duas familias significat: Thebanoꝝ & argiuorum: quoꝝ se origenem dicit existere. Argiuorum a pseo perseus aūt Iouis & Danaes filius fuit. Thebanorū per Cadmum & epaphū & a Iouis origine uenit. Constat ergo utriusq; geniti Iouem esse auctorē. Persæos alter in agros: perseos pro perseios. principale pro deriuatiuo: atq; ideo media syllaba producta: quis & alio ordine produci posse uideatur: ut clione appetit. nā penultima huius nois lōga est: quæ secūdū regulā cōmunem breuis esse debuerat. Mala gaudia matrū: aut, ppter Agauē: quæ patricidio suo īsana gaudebat aut ppter Iocastā: quæ cū filio læta cōcubuit. Erroresq; feros nemorum. Athamantis. s. qui furiata mente cum Learcum filiū iugularet leonem se putauit occidere. Et reticenda deorum crimina. & amphibolon aut quæ homines ī deos commiserunt: aut quæ dei irrogauere mortalibus. Si hominū ī deos. hæc sunt quia prætulit se in pulchritudine Niobe latonæ: Pentheus Libero. Semele Iunoni. uel propter Tātalum: qui uolens deorum mentes inquirere: Pelopen filium suum diis posuit epulandum. ut Ouidius refert. Ver lucis spacio: ut Virgilius. Ante diem clauso componet uesper olympo. Hic impius hæres. œdipum dicit: qui matris gremmium ut incestaret appetiit. Proprios monstro: nomine usus pro aduerbio: idest mōstro pro monstruose: quia reuocauit seminain hortos suos. Proiecitque diem: induxit: sibi cecitatem: ut cito uindicta sequeretur. Aethere nostro: idest luce: quam nos largimur: ut est. Aetherea uescitur aura. **Sine more** Facinus sine more: facinus separandum. ut sit irascentis exclamatio sine more iniuste sine exemplo. Calcauere oculos. insultauere cæcitati patris. Iam iam rata: anastrophe ad ipsum œdipum. Rata uota: sensu uocis regentem.

Adrastus socer:qui per genero polynice pugnauit atq; adhuc nõ erat socer.sed quia deus ẽ futura prædicit. Adiuncta sinistris:pro adiungenda nondum adiuncta erant sinistris infensis numinib⁹ cõtrariis:quo morituri sunt. Neq; arcano:reddit causas cur etiam argiuos uelit auertere.s.propter tantali scelus:q decipere se credidit deos:quandoquidem epulandũ his apposuit filium.uel q̃ epulãdo cũ diis secreta eorum mortalibus prodidit:ob quod facinus dignas apud inferos pœnas soluit. Fallax:quia deo℞ prodebat consilia. Saucia:pro sauciata. Inopinum:quo thebarum gaudebat exilio de suis urbibus iam secura

Adrastus socer. & superis adiuncta sinistris
Connubia.hanc etiam pœnis incessere gentem
Decretum.neque enim arcano de pectore fallax
Tantalus.& sæuæ periit iniuria mensæ.
Sic pater omnipotens.ast illi saucia dictis
Flammato uersans inopinum corde dolorem
Talia iuno refert.me ne o iustissime diuum
Me bello certare iubes?scis semper ut arces
Cyclopum magniq; phoroneos inclyta fama
Sceptra uiris opibusq; iuuem.licet improbus illic
Custodem phariæ somno letoq; iuuencæ
Restinguas.septis & turribus aureus intres
Mentitis ignosco toris.illam odimus urbem
Quam uultu confessus adis.ubi conscia magni
Signa tori tonitrus agis.& mea fulmina torques.
Facta lauant thebæ.cur hostes eligis argos?
Quin age si tanta est thalami discordia sancti.
Et samon & ueteres armis excinde mycenas:
Verte solo sparten.cur usquam sanguine festo
Coniugis ara tuæ cumulo cur thuris heoi
Læta calet.melius uotis mareotica fumat
Coptos.& ærisoni lugentia flumina nili.
Quo si prisca luunt auctorum crimina gentes
Subuenitq; tuis sera hæc sententia curis

Me ne o iustissime diuum:inuidiose pro argis dixit.ut Virgi.Nos tua progenies celi quibus annuis arcem. Scis semper ut arces Cyclopum:quia Iuno semper fauet argiuis ut Virgi.Prima quod ad troiã pro caris gesserat argis. Cyclopum autem aut quas cyclopes fecerunt aut magnum aut miri operis.nam quicquid magnitudine sua nobile est:cyclopum manu dicitur fabricatũ. Magniq; phoroneos:Phoroneus rex argiuorũ primus dicitur Iunoni templum dicasse & sacrificiorum instituisse solemnia. Custodem phariæ:bene prius somno:nã homo qui centum habebat oculos nisi somno oppressus occidi non poterat. Argum ergo describit quem Mercurius dicitur occidisse.

Cyclopũ opera
Phoroneus

Restinguas perimas.bene restinguas:qa anima ignea est:ut Teren.in adel.Primo ipsi seni animam extinguerem.& Virgi.Igneus est ollis uigor & cælestis origo. Septis & turri.aureus. Acrysius pater Danaes qui oraculum accepit:causam mortis sibi futuram qui ex filia nasceretur. Sed Iuppiter cõuersus in aurũ uitiauit danaem:ex quo coitu Perseus natus dicitur:quã Acrysium obiecto Gorgonis capite conuertit in saxum.

Anima
Acrysius
Danaes

Mentitis ignosco toris:idest non irascor illi ciuitati.ubi mutatus adulteria commisisti.cum aliis enim maiestate dissimulata cõcubis.Ad Semelẽ uero professus numen intrasti. Vbi conscia magni signa tori:idest quibus mecum coire consuesti. Tonitrus genere masculino protulit:cum Lucanus neutro.ut Factaque tonitrua in fulmẽ quæ cogitur aer. Et mea fulmina torques:idest insignia matrimonii mei:quæ debui sola sentire.uel soli nota:& mihi tantum obnoxia. Mea fulmina:phisicum est:nam simplici ratione si itelligis:uxorem respicis.Cæterum fulmen esse sine aere non potest:quia ipse aer Iuno est.etenim si nõ fuerint nubes aere collisæ:fulmen nullum est.ut Lucanus.Qualiter expressum uentis.p.n.f. Flammato enim:ut Virgilius Talia flammato secum dea corde uolutans. Mea fulmina.hoc est secundum pontifices:qui aiunt certa cuique fulmina deo ascripta:in quibus & Mineruæ. Quin age si tanta est thalami discordia sancti:figurate concedimus quod fieri nolumus.ut Virgilius.Quin age & ipse manu fœlices erue syluas. Et samõ & ueteres armis excinde mycenas.Samos & mycenæ atquæ spartæ græciæ ciuitates Iunoni sacratæ sunt. Samos enim cara Iunoni.hæc enim prima Iunonis nuptias uidisse dicitur.Ideo cara insula attestante Virgilius.Post habita coluisse samo.Spartæ uero dixit laconicæ ciuitatem regionis.ut Virgili.Spartanæ uel qualis equos træhissa fatigat. Sanguine festo:uictima sacrificiorum. Thuris heoi:idest sabæi.ut Virgilius.Centumque sabæo thure calent aræ:sertisque recentib⁹ halant. Coptos:ciuitas mareotica ægypti:in qua lo uersa in isidem colitur:cuius sacris sistro cælebratis Nilus exæstuat. Et ærisoni lugentia:de sacris isidis tractum:quia prouentum fructuum quærunt ægyptii usque ad ueros planctus. Nam irrigatio nili supradictorum flatibus imploratur.siue lugentia:dicit propter Osirim:quem planctibus quærunt & inueniunt:eundemque solem dicunt. Martia.isæum seraphin nilus ueneratur osyrim. Aerisoni:Ait æris sonum dantis propter sistrum. Subuenitque tuis sera hæc sententia curis:in mentem uenit.furias pro criminibus posuit & peccatis.ut furias Aiacis oylei. De Atreo & thyeste notissima fabula.nam Atreus & Thyestes cum in dissensionem sibi nocere non possent.in simulatam gratiam uenerunt. Thyestes cum fratris uxore concubuit.Atreus uero epulandum filium ei apposuit:quem sol ne pollueretur aufugit.Sed ueritas hæc est.Atreus apud mycenas primum solis eclypsim inuenisse dicitur:cui iuidens frater ex urbe discessit tempore:quo probata sunt eius dicta.

Tonitrus
Flumen
Samos
Mycenæ
Sparta
Coptos
Sistrum
Furiæ
Atreus
Thyestes
Solis eclypsis

Illic mauortius axis Oenomai:Helidē dicit pisas:ubi Oenomaus regnauit rex crudelissimus. Gethicoque pecus stabulare sub hemo dignus:idest equi qui digni erant stabulari in thracia:ubi equi Diomedis erant:qui humana carne pascebant᷑. Melius generos passura nocentes.Polynicen propter patris incestum & Tydeum qui fratrem suum toxeum occiderat. Subter labitur unda:fabulam tangit.nam dicunt alpheum fluuium helidis & pisarum:que sūt ciuitates arcadiæ ad arethusam nympham siciliæ per occultos maris meatus uenire.ideoque dicit.præterlabitur uaga unda. Alii autem dicūt ꝙ Arethusa uenatrix fuit:quæ cum se in flumine alpheo post laborem ablueret:ab eo adamata est:& diu fugiēs deorum miseratione:in fontem mutata ad siciliam per secretos meatus uenit:quam alpheus dicitur ꝓsequi usque in siciliam:quod Virgili.exequens ait. Et tandē uelox positis arethusa sagittis. Ideoque Iuno precatur Iouem:ut si placeat sibi emēdare sæcula retro:idest a sedibus illis incipiat parcens iterum argiuis.Notissima fabula oenomai. Notandum autem quia equos illos quib⁹ prouocabātur proci ad curule certamē poeta pecus uocat:ꝙ est generale nomen omnium animalium effigie humana carentium:quos equos dicit Iuno digniores esse ad stabulandum in hemo monte frigidissimo thraciæ:quam in prefatis locis.

Tydeus
Toxeus
Alpheus
Arethusa
Pecus

Ausuramq; dionem: Veneris matrem dicit sollicitam futurā ꝓpter Hermionem Veneris & Martis filiam Cadmi uxorem. Regnisq; illapsis opacis:umbrosis sine sole Vir. Et tristes sine sole domos. Lege herebi.qa dicuntur in humatorum animæ multis errare temporibus.Vir. Centū errant annos.

Hermiōe

Tumentem:lætantem se exilio propter cognationem Adrasti.& hoc quasi deus ad deum dicit.nā futura sunt hæc.Virgilius Qua spe ingente inimica moratis. Paret Atalantiades:non respondet:quia numen inferius:sed paruit iussis. Summa pedum petasum dixit.idest alatum calciamētum Mercurii.Virgilius.Pedibus talaria nectit aurea

Petasus
Mercurius

Obnubitque comas:ordo est. Obnubitque comas Galero & tēperet astra.quasi uniuscuiusque dei caput astrum sit. Igitur obnubit obscurat:ne nudo capite descendens terras fulgore percuterat & tēperat. uel qa benefica stella Mercurii maleficarum temperat flammas.uel certe occulte nobis exponit quinque plagas cæli ex istis constare syderib⁹ Saturni.Iouis.Martis.Mercurii. Veneris.Saturni frigida est stella:idest nocens. ut Frigida Saturni qua sese stella receptet. & Frigidus nocens.ut frigidus in pratis cātando rumpitur anguis.Martis calida.Mercurii frigida.Iouis & Veneris temperata.ergo quia per mediam Zonam uolabat Iouis & Veneris uicina sydera frigido transitu tēperabat. Galero:pileo.ut Virgilius.Fuluosque lupi de pelle galeros. Tum dextræ uirgam inseruit.ut Virgilius. Tum uirgam capir:Qua pellere dulces.dixit nam uita dulces.ut Cicero hoc iter iure tam cōfragosum putamus uitam plenam esse iniuriarum ac miseriarum & laborum. ut Virgili. Quæ lucis miseris tam dira cupido.

Saturnus
rigidus
Planetæ
Galerus

Percensere æui senium quo tempore tandem
Terrarum furias abolere. & sæcula retro
Emendare sat est. iamdudum a sedibus illis
Incipe fluctiuaga. qua præterlabitur unda
Sicanios longe relegens alpheos amores?
Arcades hi tua(nec pudor est)delubra nefastis
Imposuere locis. illic mauortius axis
Oenomai. geticoq; pecus stabulare sub æmo
Dignius. abruptis etiam nunc inhumata procorū
Reliquiis trunca ora rigent. tamen hic tibi templi
Gratus honos placet. ida nocens mētitaq; manes
Creta tuos. me tantaleis consistere tectis
Quæ tandem inuidia est. belli deflecte tumultus
Et generis miseresce tui. sunt impia late.
Regna tibi melius generos passura nocentes.
Finierat miscens precibus conuitia iuno
At non ille grauis dictis quanquam aspera motu
Reddidit hæc. equidē haud rebar te mente secūda
Laturam quodcunque tuos licet æquus in argos
Consulerem. neque me si detur copia fallit
Multa super thebis bacchum ausuramq; dionen
Dicere. sed nostri reuerentia ponderis obstat.
Horrendos. etenim latices stygii æquora fratris
Obtestor mansurum & non reuocabile uerum.
Nil fore quod dictis flectar. quare impiger ales
Portantes præcede notos cyllenia proles.
Aera per liquidum regnisq; illapsus opacis
Dic patruo. superas senior se tollat ad auras
Laius. & extinctum nati quem uulnere nondum
Vlterior lethes accepit ripa profundi
Lege erebi. ferat hæc diro mea iussa nepoti
Germanum exilio fretum argolicisq; tumentem.
Hospitiis quod sponte cupit procul impius aula
Arceat. alternum regni inficiatus honorem
Hinc causæ irarum certo reliqua ordine ducam.
Paret athalantiades dictis genitoris. & inde
Summa pedum propere plantaribus illigat alis
Obnubitq; comas & temperat astra galero?
Tum dextre uirgam inseruit. qua pellere dulces
Aut suadere iterum somnos. qua nigra subire
Tartara. & exangues animare assueuerat umbras

Dissiluit:cum saltu descēdit.ut desiliit Turnus biiugis. Tenuiq; exceptus.tenui aura:quā modo tales fruuntur.ut Vir.auras uitales carpis.nā aer crassior est æthere.Inhorruit aūt:quia ab aere calido in aerem frigidū descendit.alii inhorruit.ad stridorē referunt alaꝝ. Carpit:transit. Designat nubila gyro:quasi more auiū.ut uolatus ipsius uideretur eē descēsus.siue gyrum.Irim dicit. Transitus enī nubiū necesse est ut leuem cōcitet rorem.Nubilū.n.ex transitu nubiū fit & astroꝝ motu. Sol uero cū aduersam tetigerit radiis nubem aquosam irim facit.nā ipsa est transitus deoꝝ.

Aer
Aether

Dissiluit. tenuiq; exceptus inhorruit auræ
Nec mora sublimes raptus per inane uolatus
Carpit. & ingenti designat nubila gyro.
Interea propriis olim uagus exul ab horis
Oedipodionides furtim deserta pererrat
Aoniæ. iam iamq; animis male debita regna
Concipit. & longum signis cuntantibus annum
Stare gemit. tenet una dies noctesq; recursans
Cura uirum si quando humilem decedere regno
Germanum. & semet Thebis opibusq; potitum
Cerneret. hac æuum cupiat pro luce pacisci.
Nunc queritur seu tarda fugæ dispendia. sed mox
Attollit flatus ducis. & sedisse superbum
Deiecto se fratre putat. spes anxia mentem
Extrahit. & longo consumit gaudia uoto.
Tunc sedet Inachias urbes danaeiaq; regna
Et caligantes abrupto sole Mycenas
Ferre iter impauidum. seu preuia ducit Erynis
Seu fors illa uiæ. siue hac immota uocabat
Atropos ogygiis hululata furoribus antra
Deserit. & pingues Bacchæo sanguine colles.
Inde plagam qua molle sedens in plana cytheron
Porrigitur. lapsuq; inclinat ad æquora montem
Præterit. hinc arte scopuloso in limite pendens
Infames scyrone petras. scylleaq; rura
Purpureo regnata seni. mitemq; corynthon

Olim uagus exul:quia superius dixit. Iā sorte carebat. Delatus polynicis honos: hinc ergo īcipit poeta describere quēadmodum exul ad Adrastū peruenerit. Furtim: clā. Exulem.n.nisi futuꝝ nō licebat eos fines attingere. quibus fuerat expulsus. Aoniæ thebanæ religiōis.ut Vir. Aonas in mōtes.
Male debita regna:non indebita. ut male sana:sed male debita dixit:quasi eēt præliorum incōmodo periturus:aut certe male cōcipit animo regna sibi debita: quæ sciebat germanū nunq̄ redditurū sponte. Signis cunctantibus:tarde præcedentibus ad desiderium rettulit spē gerentis. Cura uirum recursans:ad cogitationē eius rettulit: non ad diem. Hac æuum cupiat pro luce pacisci.i.pro illo die:quo cupit se uidere regnantem.libēter totius uitæ suæ offert tempora. Virg. Vitāq; uolunt pro laude pacisci. Nūc queritur seu tarda fugæ. Descriptio nominis anxii.nunc superbiam secum regnantis reputat fratris. mō uotis erigitur in spiritu regio. Et sedisse superbus.effectum uotē compotē frustra gaudebat. Cōsumit gaudia uoto. Semper optando regnum consumit gaudium. De reb⁹.n.inopinatis magis letamur: q̄ de his qua semper mente tractauimus. Tunc sedet inachias urbes: sedet placet.ut sedet hoc aīo.inachias sine ꝑpositione ad inachias urbes. Danaeiaq; arua.cāpi.i.agricolæ.ut inachiis sese referebat ab argis. Danaeiaq; arua: Danaus & ægyptus fratres fuerūt: Belli filii. Danao. fuit uirilis sexus qnq̄ginta numerus filiorū. e diuerso ægypto par numerus filiarum. Voluit ergo danaus fr̄is filias liberis suis matrimonio sociare.& ægyptus oraculo cognouerat ꝙ generi sui manibus interiret.iussit ergo filiab⁹ ut sponsos occideret. Sola hypermnestra:dum cæteræ facinus perpetrassent:lino pepercit. Et caligātes abrupto sole. De Atreo & thyeste notissima historia:ꝙ unus alterius liberos epulas fecit.quo aspectu sol dicitur refugisse.unde Virgi. Nec tā auersus equos tyria sol iungit ab urbe.abrupto aūt sole dixit subducto lumine.curru suo reuocato. Ferre iter īpauidū.non iter:īpauidū sed ipse īpauidus. Præuia ducit erinys:præuii dicūtur duces uiaꝝ. Seu fors illa uiæ:hoc illud iter:aut furor suasit:aut casus:aut fatū. Hululata furoribus antra:in quibus liber pater colit hululatu bacchaꝝ.descriptio itineris illius. Hululata:participiū sine uerbi substantia.ut regnata.triumphata.nupta. Bacchæo sanguie col.sanguine:quē perempto Pentheo agaue mater effudit sanguine:per quem cytheronē significat:ubi se bacchæ secant in honorem liberi.ut Virgi. Orgya nocturnosq; uocat clamore cytheron. Inde plagā:idest regionem. Qua molle sedens.i.qua paulatim tumores collum in planū relaxans. Molle pro molliter.ubi in campum effunditur nimis extensum. Lassum utiq; fluctibus cesum. uel quia in hanc partem deuexus amiserit in excelsa nim crescendi. Arcte:anguste.siue arte doctrina:idest quadam solertiæ lenitate id faciens. Pendēs:quid enim in præcipiti stat uidetur pendere.nā q per angustias ardui montis incedit:quasi pendeat eminus cernentibus sic uidetur. Infames scyrone petras.nota dicit īfames.ut cum infames scopulo sacro ceraunia hic scyron hospites suos uel transeuntes saxo residens cogebat pedes sibi lauare:& eos ex improuiso præcipitabat:quem tandem Theseus dicitur peremisse. Scylleaq; rura:megaram significat ciuitatem: in qua Nisus regnasse dicitur:crinem purpureum atque fatalem habens: quem dormiēti patri scylla filia secuit.nam ut Virgilius utrunq; monstraret ait. Et pro purpureo pœnas dat scylla capillo. Item alibi. Quid loquar aut scyllam:nisi aut quam fama secuta est. Mitemq; corynthō: Tranqllū siue ociosum.

Sedet
Danaus
ægyptus
Hypmne stra
Præuii
Pendētia
Scyron
Nisus
Megara
Scylla

Linquit. & in mediis audit duo littora campis
Iamq; per emeriti surgens confinia phœbi
Titanis late mundo subuecta silenti
Rotifera gelidum tenuauerat aera biga.
Iam pecudes. uolucresq; tacēt. iam somnus auaris
Inserpit curis. pronusq; per aera nutat
Grata laboratæ referens obliuia uitæ.
Sed nec puniceo rediturum nubila cælo
Promisere iubar. nec rarescentibus umbris
Longa repercuso nituere crepuscula phœbo,
Densior a terris. & nulli peruia flammæ
Subtexit nox atra polos: iam claustra rigentis
Aeoliæ perclusa sonant uenturaq; rauco
Ore minatur hyems uenti transuersa frementes
Confligunt. axemq; emoto a cardine uellunt
Dum cælū sibi quisq; rapit: sed plurimus auster
Inglomerat noctē. & tenebrosa uolumia torquet
Diffunditq; imbres sicco quos asper hyatu
Persolidat boreas. necnon abrupta tremiscunt
Fulgura: & attritus subita face rumpitur æther.
Iam nemea. iam tænareis contermina lucis
Arcadiæ capita alta madent. ruit agmine facto
Inachus. & gelidas surgens erasinus ad arctos
Puluerulenta prius. calcandaq; flumina nullæ
Aggeribus tenuere moræ. stagnoq; refusa est
Funditus & ueteri spumauit lerna ueneno.
Frangitur omne nemus. rapiunt antiqua procellæ
Brachia syluarum. nullisq; aspecta per æuum

Isthmos — Et in mediis audit: Isthmon significat: qui inter duo maria sit cōstitutus. ut Horatius. Bimarisq; corynthi mœnia. i. inter Ionium & Aegeum. describit corynthum positam ciuitatem. Iamq; per emeriti surgens confinia phœbi: a re militari: quasi & sol militare uideatur.
Emeriti — Emeriti: occidentis. Confinia: bene dixit: qa iuxta ipm orit': quomō emeritos dicimus: simili labore donatos. Sic & emeritus sol occidens dicit propter laborem: cur noctis astra succedunt. ut Vir. Emeritæq; expectant præmia palmæ.
Titanis — Titanis: luna. ut Vir. Lucentēq; globum lunæ titaniaq; astra.
Titan — Sic. ut titan titanis quoq; dicitur: queādmodum phœbus & phœbæ. Mundo subuecta: idest superiecta. ut Virgil. & corpora saltu subiiciunt in equos.
Aer noctis / Aer diei — Tenuauerat aera biga: bene tenuauerat: quia diei aer crassior est. tenuis noctis. Iam pecudes. Sic Virgili. Cum tacet oīs ager. p. p. q. u. Iam somnus auaris inserpit curis. Auaris indefessis. Auarus enim aīus difficile fatigatur. ut Horatius. Addunt auaro diuitias mari. Nutat: pendet. Laboratæ uitæ: per laborē peractæ. Sed nec puniceo: hic uult poeta monstrare serenum. diem nō contigisse polynici. nec enim ulla serenitas signa præmiserat solis occasus. Puniceo: ergo sereno dixit. ut Virgi. Cæruleus pluuiam denunciet igneus euros. Nituere crepuscula phœbo:
Crepusculum / Decrepit — Crepusculum dicitur qd' īter finē diei est: & exordiū noctis. unde & decrepiti senes dicunt' iā ꝑpe occasum salutis & initiū mortis. Vtrūq; eni tēpus ostendit: & diei initiū: & extremū noctis: siue crepuscula: qa p̄cedentis solis radii percutiūtur a crepusculo: idest ab extrema parte noctis. Dēsior a terris: densiorem nocte nebulam dicit: ꝙ quando ima petunt nebulæ: serenitas est.
Nebulæ — Vir. At nebulæ magis ima petunt cāpoq; recumbunt. quādo altum. sine dubio imbres futuros ostendit. Et nulli peruia flammæ. Quā neq; solis neq; auroræ ualeat flamma penetrare. Iam claustra rigentis: frigidæ. quia pope est ubi habitant uenti. Perclusa sonant: certamina uentorum exire uolentiū. Venti trāsuersa fremētes Cōfligunt: ut Vir. Mutati transuersa fremunt. Cōfligūt: ut cōfligunt zephirusq; notusq;. Dū cælū: pro nubibus posuit: ut Virgilius. Aduersi rupto ceu quōdam. Sicco quos asper hyatu: physicam rationem secutus est nā si primo auster plunias facit: mox seqtur boreas. Notus easdē: aut in niuē: aut in grandinē mutat. Vnde Oui. Vt quæq; ferūt ībres gelidis concrescere uentis: idest congelari.
Coruscatio / Fulgur — Necnō abruptis tremescunt fulgura: coruscatiōes eni quasi ruptis nubibus tremūt. fulgura a fulgore dicta sunt. Rumpitur æther: quasi ex collisione nubiū.
Nemea / Cleone — Iam nemea: sylua uel mons iuxta cleonam græciæ ciuitatē: ubi Hercules leonē interfecit. ut Lucanus. Ille cleonei proiecit terga leonis. & Virg. Et uastū nemeæ sub rupe leonē. Contermina lucis: confinia atq; uicinahis lucis montiū argiuoꝝ.
A. terminata — Notandū aūt ꝙ nomē a littera terminatū longū latinitas nō habet: sed ideo qa est nomē græcū: in quo melius græcaꝝ considerabitur. Arcadiæ capita alta madent: qnq; montiū cacumina arcadiæ regiōis ostendit. i. quillei. lycæi. licornis. argolionis. Mænali. Ruit: festinat ipetu exire. ut Virg. Qua data porta ruunt. Agmine: multitudine aquaꝝ. ut Virg. Ruit agmen aquaꝝ. Inachus: fluuius regionis argiuæ. Erasinus: fluuius in septētrione. Calcandaq; flumina. nullæ. s. in his fluminib': quæ ante aquæ penuria calcabantur: hoc est pedibus trāsire poterant: riparum aggestiones opponēs quo minus effunderentur: nullā fecerat moram. Refuga: cōmota. ut Virgi. Stagna refusa uadis. Lerna: palus est apud argos: in qua hydram superasse Hercules dicitur. Ait ergo in hoc stagno tantam uim undarum fuisse: ut iterum uenis scatere uiderent'.
Veteri — Notandū autē ꝙ ueteri dixerit: cum oē nomē generis neutri: qd' in us exit: nunq̄ nisi e littera terminetur: ut pecus pecore nemus nemore. Rapiunt: antique: ut Vir. cum stabulis. Brachia syluarū: ramos arborum dixit. ut Virgili. In medio ramos annosaq; brachia pendens. Nullisque aspecta per æuum Solibus. hoc est inuisa soli multis tēporibus: ut ē solis in aspectum radiis

Vmbrosi patuere:intonsis.s.arboribus montibus arcadiæ. Aestiua patuerunt:æstiua aūt dicuntur pe
corum stabula:temporis æstatis umbrosa. Fugientia:dilabētia. Nubigenas:qui pluuiis augent͛.ut & sū
mis cognati nubibus amnes. Aure pauens:auditu timēs.ut Virgilius. Sonus excitat omnis suspēsum.
Nō segnius amens.i.nō segnior. Per nigra silētia:terribilia.ut Virg.Nūc ipsa silētia terrēt. Haurit iter: Haurit
consumit.Virgi.Latus haurit apertum. Metus undiq; & undiq; frater:aut cuius solius timet īsidias:aut
cuius inuidet regno. Haurit:ergo accipit.i.terribile iter oculis:auribus & omni percipit sensu & ubique

Solibus umbrosi patuere æstiua lycæi.
Ille tamen modo saxa iugis fugientia ruptis
Miratur modo nubigenas e montibus amnes
Ire pauens.passimq; insano turbine raptas
Pastorum pecorumq; domos. nō segnius amens
Incertusq; uiæ per nigra silentia uastum
Haurit iter.pulsat metus undiq;.& undiq; frater:
Ac uelut hyberno deprensus nauita ponto
Cui neq; temo piger.neque amico sidere mōstrat
Luna uias.medio cæli pelagiq; tumultu
Stat rationis inops.iam iamq; aut saxa malignis
Expectat submersa uadis.aut uertice acuto
Spumantes scopulos erectæ incurrere proræ
Talis opaca legens nemorum cadmeius heros
Accelerat.uasto metuenda umbone ferarum.
Excutiens stabula.& prono uirgulta refringit
Pectore.dat stimulos animo uis mœsta timoris.
Donec ab inachiis uicta caligine tectis
Emicuit lucem deuexa in mœnia fundens
Laryssæus apex.illo spe concitus omni
Euolat.hinc celsæ iunonia templa prosymnæ
Læuus habens.hinc herculeo signata uapore
Lernæi stagna atra uadi.tandemq; reclusis
Infertur portis.actutum regia cernit
Vestibula:hic artus imbri uentoq; rigentes
Proiicit.ignotæq; accliuis postibus aulæ
Inuitat tenues ad dura cubilia somnos
Rex ibi tranquillæ medio de limite uitæ
In senium uergens populos adrastus habebat
Diues auis.& utroq; iouem de sanguine ducens
His sexus melioris inops:sed prole uirebat
Fœminea gemino natarum pignore fultus
Cui phœbus generos.monstrum exitiabile dictu.
Mox adaperta fides æuo ducente canebat
Setigerumq; suem. & fuluum aduentare leonem
Hæc uoluens.non tu ipse pater non docte futuri
Amphyaree uides.etenim uetat auctor apollo:

sic terret͛ tāq̄ ubiq; sit frater.ut est. Quicqd i
crepuerit Catilinā timeri aut uideri. Hy-
berno pō.i.tēpestiuo.ut Vir.emissamq; hye Hiems
mē sensit Neptūnus.i.tēpestatē. Cui neq;
te.pi.pigrū temonē septētrionē dixit:q nūq̄
mergit͛.ut Virgi. Arctos oceani metuentes
æquore tīgi. Malignis:latentibus siue du- Malign⁹
biis.ut Vir.sb luce maligna. Talis opaca.i.
q̄lis nauta timēs tātū sine ulla segnitie. Vir.
uir fortis igressū iter emetiebat͛. Vasto me-
tuēda umbōe:p clipeo a pte totū.ut Virgili.
Sūmo clipei ne qcq̄ ūbone pepēdit. Feraꝝ:
excutiēs stabula.i.syluas nunc clipeo ferarū
lustra discutit aut certe dirumpit nūc pecto-
ris ipulsu stabula syluas.ut Vir. Pars dēsa fe
raꝝ excutiēs stabula.r.s. Dat stimulos aīo
.i.nimiū timēdo.nō timet.sic.n.tūc timēt:ut
Cice.nō timeri sine aliquo timore possim⁹.
Vis.n.timoris est tristitia.huic loco cōgruit
illud Virg.Vna salus uictis nullā sperare sa-
lutē. Donec ab inachiis argiuis: ab inacho
fluuio.ut Vir. Ecce aūt inachiis sese refere-
bat ab argis: dicit tā diu errasse polynicē:q̄
diu de inachiis tectis.i.de argiua ciuitate de
uictis tenebris lux emicuisset de ciuitatis ar
ce:quæ laryssa noiatur.nō nos aūt debet cō-
fundere:qꝛ & thessaliæ ciuitas laryssa dicit͛:a Laryssa
qua.Et laryssæus Achilles:hæc eni quā nunc
cōmemorat ars est ciuitatis argiuæ:quæ la-
ryssa dicitur. Deuexa in mœnia fundens:
quasi imaginē lucis accipere debeat:ut Vir.
Deuexo interea propior fit uesper olympo.
Deuexa:in latere montis posita. Larys-
sæus apex:ars ciuitatis argiuæ: ut est superi-
us annotatum. Illo spe concitus omni.i.
ad illā partē unde posteaq̄ lumen emicuisse
uidet:desiit timere. Iunonia templa ꝑsy-
mnæ: Prosymna ciuitas est ubi colit͛ Iuno. Prosym-
Læuus habēs.i.sinistro latere præteriens na
Hinc herculeo uapore signata. quasi infa-
mia dimissa. Si uerā quæramus historiā ler- Lerna
na palus fuit:quē cū frequēter siccaret͛:& de
nuo ipleret͛ aqs:Hercu.dephēdit uenas ter
ræ incēdio posse ꝑcludi:atq; iō postea q̄ ex-
hausit eā:ignē adhibuit.& si q̄ unda ꝓrūpe-
bat:obstruxit.nā hydrā mōstꝝ fuisse a potu Hydra
hydatos fabulā nomē obtinuit. Tandēq;
rec.signū ē pacificæ ciuitatis. Actutū cōfesti Actutum
ut Terē.Actutū pite ais. Tenuis:leuis:sub-
tiliter ī paupe magnus ē somnus. Lucanus.
In quoꝝ pectora sōmo dat uires fortuna mi
nor.Iuue.Cōsiliū syllæ dedim⁹ priuat⁹:ut al-
tū dormiret. Rex ibi trāqllæ.i.cū esset ætatis mediæ. Adrastus:Thalai filius & eurinomes. Diues auis: Adrastus
hocē a maioribus nobilis.ut Vir.Turnus auis atauisq; potēs. Et utroq; iouē de sanguine ducens.pater-
ni maternisq; sanguinis nobilitatem explicuit. Hic sexus melioris inops.ut Virgil.Filius huic fato diuū
prolesque uirilis nulla fuit. sed & alibi. Sola domum & tantas seruabat filia sedes: natorum enim.d.

Tantum in corde sedens ægrescit cura parentis
Ecce autem antiquam fato calidona relinques
Oeneus tydeus(fraterni sanguinis illum
Conscius horror agit)eadem sub nocte sopora
Lustra terit.similesq; notos equæster & imbres
Infusam tergo glaciem & liquentia nymbis
Ora comasq; gerens.subit uno tegmine.cuius
Fusus humo gelida.partem prior hospes habebat
Hic uero ambobus rabiem fortuna cruentam
Attulit.haud passi sociis defendere noctem
Culminibus.paulum alternis in uerba minasq;
Cunctantur.mox ut iactis sermonibus iræ
Intumuere satis:tum uero erectus uterque
Exertare humeros.nudamq; lacessere pugnam
Celsior ille gradu procera in membra simulq;
Integer annorum.sed non & uiribus impar
Tydea fert animus.totosq; infusa per artus
Maior in exiguo regnabat corpore uirtus
Iam crebros ictus ora.& caua tempora circum
Obnixi ingeminant.telorum aut grandinis instar
Rhypheæ:flexoq; genu uacua ilia tundunt.
Non aliter q̃ pyseo sua lustra tonanti
Cum redeunt.crudisq; uirum sudoribus ardet
Puluis.ac hinc teneros caueæ dissensus ephœbos
Concitat.exclusæq; expectant præmia matres.
Sic alacres odio.nullaq; cupidine laudis
Accensi incurrunt.scrutatur & intima uultus
Vnca manus:penitusq; oculis cedentibus instant.
Forsan & accinctos lateri(sic ira ferebat)
Nudassent enses(meliusq; hostilibus armis
Lugendus fratri iuuenis thebane iaceres)
Ni rex insolitum clamorem:& pectore ab alto
Stridentes gemitus noctis miratus in umbris
Mouisset gressus:magnis cui sobria curis
Pendebat somno iam deteriore senectus.
Isq; ubi progrediens numerosa luce per alta
Atria dimotis aduerso lumine claustris
Terribilem dictu faciem.lacera ora putresq;
Sanguineo uidet imbre genas.quæ causa furoris

Aegrescit Aegrescit cura parẽtis:ægritudinem producit.ut Virgilius ægrescitq; medendo.hoc est responsi qui
dem nesciebat euentum.cura autem torquebatur ancipiti. Ecce autem antiquam fato calidona relin
Calydon quens.Calydõ pleuros & olenos ciuitates sunt ætoliæ:unde fuit Tydeus.atque ideo modo olenium di
Pleuros cit:modo calydonium:modo pleuronon ium.hic autem Tydeus fratrem suum interemit. Moris autẽ fu
Olenos it antiquis:sicut etiam Homerus dicit:ut reus homicidii exularet.ergo Tydeus conscius parricidii dimi
Tydeus sit paternum regnum:& casu eadem nocte hisdem confectus uulneribus:quibus polynices argos uenit.
Calydoniam uero urbem eẽ ætoliæ:ut Vir
gilius.loquitur dicendo.Quod scelus aut la
pytis tantum:aut calydona merentem. Fra
terni sanguinis:quia occiderat auunculum
suum Thoantem.matris fratrem:uel ut q
dam uolunt Apharea.Manifestius tamẽ est
Menalippus ꝙ Menalippum fratrem suum dum uena
retur:occidit. Agit:insequitur. Eadem sub
nocte pari tempestate uexatus. Lustra:
hoc est ferarum cubicula.ut Virgilius. Lu
stra domosque traho:uastosque a rupe cy
clopas. Liquentia:distilantia. Vno teg
mine tecti:scilicet quo polynices. Rabiem:
Defendere litem. Defendere noctem:prohibere iniu
riam tempestatis non passi sunt.ut Virgili.
Hunc oro defende furorem:idest prohibe.
Alternis:mutua uice uerborum:aduerbi
um pro inuicem.Virgilius.Alternis dicetis
Vt iactis sermonibus:quasi qui uulnus
facerent.ut Salusti.Iugurtha inter alias res
Exertare iacit. Exertare:nudare:ut exerta manus
Exerta uesana cethegi. Nudamque:sine ferro.
Celsior ille gradu:polynices pedibus lõ
gior & membris decorus. Integer anno
rum:iuuentute firmissima.Virgili.Atq; inte
ger æui Ascanius. Maior in exiguo regna
bat corpore uirtus.ut Virgilius.Ingẽtes ani
mos angusto in pectore uersant.Viribus er
go compẽsauit:quod proceritati natura nõ
cessit.ut paruo corpori ingens robur infun
deret. Telorum:aut grandinis instar. Te
lorum:propterea quod uulnera infligebãt
Rhyphæus grãdinis pro assidue. Rhypheæ:idest scy
thicæ.Rhyphæus mõs thraciæ:ĩ quo semp
nimiæ tempestates.ut Virgil.Rhyphæo tũ
ditur euro. Flexoque genu:duplicato:qđ
Pisa græci dyplon uocant. Non aliter q̃ piseo:
Olympia Pisæ ciuitas helidis ubi olympica corona ẽ:
idest Agon ĩ honorem olympiaci Iouis cæ
lebratur finito quinquennio. Crudis su
doribus:duris aut magnis siue uehementi
bus. Teneros ephœbos:impudentes. Ca
ueæ dissensus:idest fauor populi dissidẽtis
instigat ephœbos.& expressit fauẽtium stu
dia. Exclusæque:expectant præmia ma
Olympia tres Sacrorum lege prohibitum est olympi
cũ certamẽ spectare mulieres. Nullaque cu
pidine laudis:nõ pecunia aut præmii nimie
tate certabãt:sed laudis auidi solius erat uir
tutis ĩtentio. Intima uultus:genitiuus est
singularis. Iuuenis thebane:apostropha
Pendet ad polynicẽ. Magnis cui sobria curis pẽde
Suspensi bat.sollicita erat.ut Virg.Suspensi pœnã ex
pectãt. Somno iã dete.sene.deficiente calo
re sanguis nimiũ qetis senectus capit.Ordo
cui magnis curis pẽdebat sõnus.Quia in igẽti cura minor ẽ somnus. Numerosa luce:cũ multis lãpadib'.

Externi iuuenes:alterius generis.ut Vir.Non me tibi troia externum tulit.aut certe illud uult magis intelligi tantam ciuium suorum metu regis esse formidinem:ut nullus audeat manu litem cõserere.Talis est ordo.Externi estis o iuuenes:nam ciuis meus nunq̃ usqueadeo finem litis suæ audet extẽdere : ut transferat in manus furorem. Angusta dies:ad discordiam conferendam. Triste parumper:tristis res: Pacem animo:& animo tristis est pacem paulisper pati:adeo dies uestræ pugnæ nõ sufficit:ut noctem quieti non daretis. Prodite:dicite.Haud humiles. Ignobiles:ut Virgilius.Degeneres animos timor arguit. Quisquis enim timet in certamine degener est.Econtra:qui imperterritus fuerit: generosi sanguinis indolem profitetur. Externus

Externi iuuenes(neque enim meus audeat istas
Ciuis in usque manus) quis nam ĩplacabilis ardor
Exturbare odiis tranquilla silentia noctis.
Vsqueadeo ne angusta dies:& triste parumper
Pacem animo somnumq; pati.sed prodite tandẽ
Vnde orti?quo fertis iter?quæ iurgia nã uos
Haud humiles tanta ira docet.generisq; superbi
Magna per effusum clarescunt signa cruorem
Vix ea cum mixto clamore obliqua tuentes
Incipiunt una.rex o mitissime achiuum
Q uid uerbis opus est?undantes sanguine uultus
Aspicis.hæc passim turbatis uocis amaræ
Confudere sonis.inde orsus in ordine tydeus
Continuat.mœsti cupiens solatia casus
Monstriferæ calydonis opes.acheloiaq; arua
Deserui.uestris hic me ecce in finibus ingens
Nox operit.tecto cælum prohibere quis iste
Arguit?an quoniam prior hæc ad limina forte
Mollitur gressus?pariter stabulare bimembres
Centauros unaq; ferunt cyclopes in æthna
Composito.sunt & rabidis iura insita monstris
Fasq; suum nobis sociare cubilia terræ
Sed quid ego?haud hodie spoliis gauisus abibis.
Q uisquis ex his.aut me si non effœtus oborto
Sanguis habet.luctu magni de stirpe creatum
Oeneos & marti non degenerare paterno
Accipies:nec nos animi nec stirpis egemus
Ille refert contra.sed mens sibi conscia facti
Cunctatur proferre patrem.tunc mitis adrastus
Immo agite & positis:quas nox inopina suasit
Aut uirtus aut ira minis succedite tecto.
Iam pariter coeãt animorum in pignora dextræ:
Non hæc incassum diuisq; absentibus acta.
Forsan & has uenturus amor præmiserit iras.
Vt meminisse iuuet.nec uana uoce locutus
Fa ta senex:siquidẽ hãc perhibẽt post uulnera iun
Esse fidẽ.quanta paratũ extrema proteruo (ctis
Thesea pirithoo.uel inanem mẽtis orestem

Obliqua tuentes : idest inuicem se iuuenes male obliquis oculis intuentes. Confudere sonis:pariter dicendo significationẽ turbauere uerborum.In ordine iam nõ turbato sono. Solatia casus:quia fratrem occidit. Casus:quia parricidium ignarus admissit.dicitur enim fortuito uenationis peremisse germanum. Mõstrifere calydonis propter aprum:qui illic monstri similis natus est:& iracundiam dianæ:qui regionem calydoniam totam uastabat : quem postea meleager occidit. Acheloiaq; arua:Achelous fluuius thessaliæ oriens œtoliam præterfluit:qui primus uinum poculis miscuit. Achelous
ut Virgilius.Poculaq; inuentis acheloia miscuit uuis. Cælum prohibere.Cælum pro aere posuit. Et nymbis:idest pluuiã tecto declinare. Quis iste:deest quam gerit potestatem:qui hospitalitatis communionem sic prohibet. Bimẽbres:duplicium mẽbrorum:ut Iuuena . ægregium sanctũq; uirum si cerno bimẽbri hoc monstrũ puero. Cõpositos:ex uariis gẽtibus. Sunt & rabidis Iuuena . Indica tigris agit rabida cum tigride pacem. Fasq; suum.hora humanitatis atq; concordiæ. Nobis sociare cubilia terræ.& deest non licuit propter iracũdiam.iratis enim sermo deficit.Virgili . Quos ego. Irati
Haud hodie:spoliis gauisus abibis. Spolia illa.ut Vir. Haud hodie spolia ulla cruenta : & caput æneæ referes lausiq; dolorum. Sanguis hẽt:stupet originis uirtus horrore pricidii ꝑpetrati. De stir.crea.oene. Mars Mars
meleagri pr̃ . Meleager oenei. Oeneus Ty- meleager
dei:q̃uis plæriq; dicãt eũ ꝓcreatũ cõuerso in Oeneus
uultũ oenei.Ordo talis.Accipies non degenerare.a patria uirtute martis. Accipies: Tydeus
senties:siue experieris. Ille refert cõtra:polynices respondet iniuriis.sed incesti conscius cælauit nomẽ parẽtis . Cũctat̃ ꝓferre patrẽ:timet œdipũ noĩare:qa fr̃ & pr̃ est. Coeant dex.hæc apd' ueteres fœdera fuisse Vir. Dextra
testat̃.ut Excepitq; manu.dextraq; ãplexus inhæsit. Fata se.bene dixit fata . qcqd.n.senex loqt̃ ꝓpemodũ fatũ ẽ.& reuera q̃si in flictu numinis locutus est:nã ex discordia magna familiaritas cõflata ẽ iter tydeũ & polynicẽ. Extrema:extreme.nomẽ ꝓ aduerbio. Fatum
Proteruoq; amore ꝓserpinæ inferos penetrare nõ timuit. Esse:ergo pro fuisse dixit. Esse
& recte.nã oĩa q̃ nimis mala & bõa sũt:pro ꝓsentib' ascribũt̃. Extre.er . qa fides extrẽa erat usq; ad iferos: .i.quãta fide ꝑhibẽt fuisse extrẽa. Paratũ piri.the.Thesea pirithoo hãc talẽ fidẽ uult eẽ:q̃lẽ colebat ãtiquitas:Quatuor nãq; aĩcitiaꝝ exẽpla fuisse certissimũ est.Thesei & pirithoi.Orestis & pyladæ. Achillis & Pa-

Oppoſito rapidam pylade. uitaſſe megæram.
Tunc quoque mulcentem dictis corda aſpera regē
Iam faciles uentis ut decertata reſidunt
Aequora. laxatiſq; diu tamen aura ſuperſtes
Immoritur uelis paſſi ſubiere penates.
Híc primum luſtrare oculis cultuſq; uirorum
Telaq; magna uacat. tergo uidet huius inanē
Impexis utrinque iubis horrere leonem.
Illius in ſpeciem quem per theumeſia: tempe
Amphytrioniades fractum iuuenilibus armis
Ante cleonæi ueſtitur prælia monſtri
Terribiles contra ſetis ac dente recuruo
Tydea per latos humeros ambire laborant
Exuuiæ. calydonis honos: ſtupet omine tanto
Defixus ſenio. diuinaq; oracula phœbi
Agnoſcens monituſq; datos uocalibus antris,
Obtutu gelida ora premit. lætuſq; per artus
Horror iit ſenſit manifeſto numine ductos
Affore quos nexis ambagibus augur apollo
Portendi generos uultu fallente ferarum
Ediderat. tunc ſic tendens ad ſydera palmas
Nox quæ terrarum cæliq; amplexa labores
Ignea multiuago tranſmittis ſydera lapſu
Indulgēs reparare animum dum proximus ægris
Infundat titan agiles animantibus ortus
Tu mihi perplexis quæſitam erroribus ultro
Aduehis alma fidem. ueteriſq; exordia fati
Detegis aſſiſtas operi. tuaq; omnia firmes
Semper honoratam dimenſis orbibus anni
Te domus iſta colet. nigri tibi nigra litabūt
Electa ceruice greges. luſtraliaq; exta
Lacte nouo perfuſus edet uulcanius ignis.
Salue priſca fides tripodum obſcuriq; receſſus

Theſeus. Piritho/us. Oreſtes. Pilades. Achilles. Patrocluſ. Tydeus. Polyniceſ. Alecto. Tiſiphōe. Megæra.

trocli. Tydei & polynicis. Theſeus & Pirithous cōſpirauerūt filias Iouis uxores ducere. Theſe⁹ rapuit Helenā adhuc puā. Pirithous cū filiā Iouis q̄reret & nō iueniret: qa apd īferos erat ꝓſerpina: coniurauerūt ut deſcenderent pariter: qui depræhēſi pœnas dederunt. Oreſtes poſt necem matris furias paſſus. ut Virgilius. Aut Agamemnonis ſenis agitatus oreſtes. hinc Pilades tulit ī calamitate ſolatium: cuius auxilio furiis liberatus eſt. Patroclus deſide Achille cauſa briſeidis armis ipſius indutus uenit ad troiam: atq; mau procubuit Hectoris Tydeus uero cauſa polynicis pergit ad thebas: ibiq; dimicans periit. Rapidam. i. cōtra eum furentem: nam tres eſſe furiæ dicūtur Plutoni deſeruiētes: quarum prima Alecto: quæ impoſſibilis dicitur. Altera Tiſiphone: quaſi tutonphone. i. iſtarum uox. Tertia megæra: quaſi megale aeris. primū ergo eſt non pulſandum furiam concipere. ſecundum eſt in uoce prorumpere. tertium iurgium prolatare. Ventis ut decertata: Parenthesis per ſimilitudinem. Lucanus. ut timidus boreas poſt flamina uētus rauca gemit. Laxatis: ceſſante uento diſtentis.

Paſſi ſubiere penates: ideſt tūc ꝓmiſerunt ſibi: ut pariter Adraſti domum ſubirent.

Inanem leonem: hoc eſt pellem leonis: ut ipſe alibi. Inanem tigridem dicit. Impexis: compoſitis aut non compoſitis. Vtrinq;: ex utroq; humero. Quem per theumeſia: oppidum theſſaliæ. Tempe: aut loca amœna a cæli temperamento dicta: aut boetiæ montē deſignat. Illius leonis. ſ. quē in theumeſo Hercules occidit. nam idem duos ſuperaſſe dicitur. primum theumeſium. ſecundum Cleonæū. Theumeſus mons boetiæ eſt. Nemeus mons archadiæ: qui eſt cleonæus. Ambire: uelare ſeu cingere. Calydōis honos: quaſi ipſe aper calydonius eſſet appellatus. Vocalibus antris: fatidico apollinis ſpecu reſponſa promentibus. Obtutu: fixo aſpectu: ideſt aut ſtupore animi aut ſenectute, ut obtutu tenet ora ſoloque. i. h.

Theume/ſius. Tempe. Leones duo. Theume/us. Nemeus. Horror.

Horror iit numine ductos: horror. n. aut gaudiorum aut mœroris. ſed modo gaudii intelligendum. Timoris horrorem: quē Virgili. dicit. Horror ubiq; animum ſimul ipſa ſilentia terrent. Letitiæ. ut Terē. Totus parmeno tremo horreoq; poſtq̄ aſpexi hāc.

Affore: adeſſe. Nexis ambagibus: obſcuris reſpōſis. Vir. Obſcuris uera inuoluens.

Vultu fallente: ſuperficie ſola. Nox quæ terraꝝ: laus noctis quia habet officiū ſuum.

Cæli: lunæ uel curſus ſydeꝝ diſponere amplexa. ut Maro. iuoluens umbra magna terráq; pollūq;. Trāſmittis: aut trāſire facis per te aut cū ipſa trāſis. qa fixa ſūt ſydera. Indulgēs repare aīum. dixit qd ſyderib⁹ ꝓſtet. qd etiā mortalib⁹ ꝓbeat dicit. hoc eſt indulgens ociū: quo aīus reparat᷑. ut Ouidi. de ſomno.

Somnus.

lib. xi. Somne qes rerū placidiſſime ſomne deorū. Pax animi quē cura fugit: qui corpora duris Feſſa miniſteriis mulces reparaſq; labori. Agiles: celeres. ſumma enim eſt celeritas illi redeūdi. celeres ergo in noſtro officio quo agimur. Tu mihi perplexis: quia oraculum de genere erat obſcurum. Aduehis: ideſt reſponſa Apollinis ſolius. Veteris fati: præteriti reſponſi. Adſiſtas: adſiſtas operi præcor: ut nuptiarum beneficium compleas. Dimenſis orbibus: finitis annis ſingulis anniuerſario illi ſacrum pollicetur: ut Virgilius Annua uota tamen. Luſtraliaque exta: pinguia. nec poſſumus quinquennalia accipere: cum conſtet anniuerſarium ſacrum dicatum fuiſſe: Luſtralia: ergo pecora ſunt: quæ per quinquennale tempus deuota ſacrificiis nutriunt᷑: & ideo pinguia. Priſca: magna obſcurique receſſus: pro uoluntate deorum aut oraculi fidem latenter: mentonomia per id quo efficit id quod efficitur.

Depræhendi fortuna deos: agnoui oraculū. Canis: albis: ut Horatius. Canit albicat ora pruinis. Vir. Canis cum montibus humor liquitur. Adolere focos: uerbū propriū sacra reddentiū: quod significat uotis & supplicationibus numē equius fieri. Ergo adolere accumulare. Vir. A dolet dū altaria. Salue prisca fides tripodum. Tripos species est lauri: tres habēs radices apollini consecrata propter triplicē uim diuinationis. nā & sol præterita uidet. præsentia cernit: & futura uisurus est. Est etiā tripos mēsa apollinis: corio phytonis serpentis tecta. Instaurare iubet: renouare sacrificium cælebrare: ut intelligamus superiore die uota apollini psoluta: quæ nunc aduētu iuuenum præcipit renouari in honorem apollinis.

Depræhendi fortuna deos: sic fatus: & ambos
Innectens manibus tecta uterioris ad aulæ
Progreditur canis etiam num altaribus ignes
Sopitum cinerem & tebidi libamina sacri
Seruabant adolere focos epulasq; recentes
Instaurare iubet. dictis parere ministri
Certatim accelerant. uario strepit ita tumultu
Regia. pars ostro tenues auroq; sonantes
Emunire toros altosq; inferre tapetas.
Pars teretes leuare manu. ac disponere mensas.
Ast alii tenebras: & opacam uincere noctem
Aggressi tendunt auratis uincula lychnis.
His labor incerto torrere exanguia ferro
Viscera cæsarum pecudum: his cumulare canistris
Perdomitam saxo cererem. lætatur adrastus
Obsequio feruere domum. iamq; ipse superbis
Fulgebat stratis. solioq; effultus eburno.
Parte alia iuuenes siccati uulnera lymphis
Discumbunt simul ora notis fœdata tuentur.
Inq; uicem ignoscunt tunc rex longæuus acesten
Natarum hæc altrix. eadem & fidissima custos
Læta sacrum iustæ ueneri occultare pudorem
Imperat acciri. tacitaq; immurmurat aure.
Nec mora præceptis. cum protinus utraq; uirgo
Arcano egressæ thalamo. mirabile uisu
Pallados armisonæ. pharetratæq; ora diane
Aequa ferrunt terrore minus. noua deinde pudori
Visa uirum facies. pariter pallorq; ruborq;
Purpureas hausere genas. oculiq; uerentes
Ad sanctum rediere patrē. postq̄ ordine mensæ
Victa fames. signis perfectam. auroq; nitentem
Iasides pateram famulos ex more poposcit.
Qua danaus libare deis. seniorq; phoroneus
Assueti. tenet hæc operum cælata figuras
Aureus anguicomam præsecto gorgona collo
Ales habet iam iamq; uagas (ita uisus) in auras
Exilit. illa graues oculos. languentiaq; ora
Pene mouet. uiuoq; & iam pallescit in auro

Vario: ut Maro. Centum aræ totidē quæ pares ætate ministri. Emunire toros. instruere. Tapetas: genere masculino. ut Vir. Pulchrosue tapetas. Tertio Declinatur hoc nomen Tapetum ti. & hoc Tapete Tapeti. unde est. Qui forte tapetib' altis extructus. declinatus & græce tatapis tapitos. a qua declinatione est hic accusatiuus. Leuare: lucidas facere. ut Vir. Leuato lucida ferro. Mensas pro uasculis posuit. Tendunt auratis uincula lychnis uitādæ humilitatis aucupio lucernas uoluit dicere. Sic Maro. Depēdēt lychni laquearibus aureis. Indignū enim hoc Heroo carmini fuerat. Siccati uulnera lymphis Secundū Virgi. lota aqua uulnera siccata dixit ut Vir. Vulnera siccabat lymphis. Altrix: nutrix. Iustæ Veneri. legitimas nuptias dixit. Tacita: Nomen pro aduerbio tacitæ aut fideliter. Terrore minus: idest sine terrore pulchritudinem potuit dare deæ: potestatem uero nō potuit præbere mortali: Sēsus uero talis est: Quantum ad pulchritudinem mineruæ & dianæ similes erant quantum ad terrorem minores. Noua deīde pudori. Noua facies. idest peregrinorū uisa est pudicis uirginibus: quæ propter pudorē & palluerūt & rubuerūt. Purpureas hausere gemas: purpureas pulchras. Hausere cōsumpsere: quia desierūt esse purpureæ. Verentes uerecundiam patientes. Ad sanctū rediere patrem: primo patrem post iuuenes: & item patrem aspexerūt. mores expressit erubescentium: qui si nouam uiderint faciem: statim suos oculos ad notam sibi personam retorquent. Iasides. patronymicū ab antiquis ducibus dictum. quia Danaus fuit Iasi filius. Iasus & phoroneus antiqui reges argiuorū fuere: qui primi Iunoni sacrificauerūt. poposcit ergo Adrastus ex more pateram: qua assueuerant argiuorū antiqui principes diis litare. ut Virgi. Impleuitq; mero pateram. quā Bellus & omnes a bello soliti. Cælata: insculpta. Aureus: Perseus significat aureus ideo quia in auro erat sculptus: qui uolatu dicitur uenisse ad interficiendū Gorgona. quod ideo fingitur: quia nauigio uenit. Nam hæc duo inter se reciprocantur. ut Virgilius. Velorum pandimus alas. Idem alibi. Nare per æstatē ita uisus in auras. ad probationem tāquam uerum esset exposuit. Graues oculos. morituros. & quia omnē uim nocendi in oculis habebat: quærebat occissa sectorē ad admirationē finxit & sensum. Viuo fuluo. quod uiui colorē habeat: quod pallidus mortui habeat colorē. admiratur autem quod cum in uiuo sit picta mors: tamen pallore torpescat.

Adolere
Tripos
Diuinatio
Triplex
Tape
Tapetū
Tapete
Tapis
Lychni
Iasius
Danaus
Phoroneus
Perseus
Gorgon

Hinc phrygius fuluis uenator tollitur alis.
Gargara desidunt surgenti ac troia recedit
Stant mœsti comites. frustraq; sonantia laxant
Ora canes. umbramq; petunt. & nubila latrant
Hāc undāte mero. fundens uocat ordine cūctos
Cælicolas. phœbum ante alios. phœbū oīs ad aras
Laude ciet comitum. famulumq; euincta pudica
Fronde manus. cui festa dies. largoq; refecti
Thure uaporatis lucent altaribus ignes.
Forsitan o iuuenes quæ sunt ea sacra. quibusque
Præcipuum causis phœbi obtestemur honorem
Rex ait. exquirunt animi. non inscia suasit
Religio. magnis exercita cladibus olim
Plæbs argiua litant. animos aduertite pandam
Postquam cærulei sinuosa uolumina monstri
Terrigenam pythona deus septem orbibus atris
Amplexum delphos. squamisq; annosa terentem
Robora castaliis dum fontibus ore trisulco
Fusus hiat nigro sitiens alimenta ueneno
Perculit absumptis numerosa in uulnere telis
Cyrrhæiq; dedit centum per iugera campi
Vix tandem explicitum noua deide piacula cædis
Perquirens nostri tecta haud opulenta crotopi
Attigit huic primis & pubem ineuntibus annis
Mira decore pio seruabat nata penates
Intemerata toris. fœlix si delia nunquam
Furta. nec occultum phœbo sociasset amorem.
Nāq; ut passa deum nemeæi ad fluminis undam
Bisquinos plena cum fronte resumeret orbes
Cynthia: sydereum latonæ facta nepotem
Edidit ac pene metuens (neq; enim ille coactis
Donasset thalamis ueniam pater) auia rura
Eligit: ac natum septa inter ouilia furtim
Montiuago pecoris custodi mandat alendum
Non tibi digna puer generis cunabula tanti
Gramineos dedit herba toros. & uimine querno
Texta domus. clausa arbutei sub cortice libri
Mēbra tepēt. suadetq; leues caua fistula somnos
Et pecori commune solum. sed fata nec illum
Concessere larem. uiridis nam cespite terræ
Proiectum temere, & patulo cælum ore trahentē

Ganymedes Hinc phrygius uenator. Ganymedes trois regis & calircæ filius, quē Iuppiter dilexit: & per aquilam rapuit: & adhibitus est ministerio deorū: remota Hebe Iunōis filia. hinc Virg. & rapti Ganymedis honores. **Gargara** Gargara: summæ ptis .i. montis. quas gargara .i. capitis caput. cara. n. græce caput uocant. Stant mœsti comites. ut Vir. Longæui palmas nequicq̄ ad sydera tendunt. Comitum famulumq; manus .i. amicorum & seruorum multitudo. **Daphne** Pudica fronde: uel lauro propter Daphnen: quæ uirgo permansit. fuit autē filiā Penei fluminis thessaliæ: quā cum Apollo amaret: & illa fugeret: deorum miseratione in laurum conuersa est: quæ in tutela Apollinis esse dicitur. Cui festa dies: Apollinis. s. ut est festa uelamus fronde per urbem. Forsitan o iuuenes: Sensus talis est. Credo sanctissimi iuuenes. unde nobis sint sacrorum ista solemnia animos uestros uelle cognoscere.

Sinuosa uolumina: spaciosa. longum hiperbaton. Postq̄ pculit. Terentem: crebris amplexibus tenuantem. **Castalius fons** Castaliis: magnæ arbores iuxta castalium fontē sunt qui in boetia esse dicitur musis cōsecratus.

Nigro sitiens alimenta ueneno: quærēs accipere alimenta: ut augeret uenena. Veneno enim proficit quicquid acceperit serpēs bibendū. ut supra. Sulphureas promiserat anguibus undas. **Crotopus** Crotopi: hic res argiuis fuit: qui Apollinem typhonis cæde pollutū expiauit. huic filia psamate fuit: cū qua apollo concubuit: de quo compressu edidit: ac **Psamate** mox æditū partū exposuit. qđ Apollo indignanter accipiens in uindictā iniuriæ suæ iniecit mōstrum: quod Choræbus occidit.

Decore pio: ex natura uenienti non fucis aut cura decorato. Seruabat nata penates: **Corebus** psamatē dicit crotopi filiā. Seruabat: possidebat. ut Virgilius. Sola domum & tantas seruabat filia sedes. Fœlix si delia nunquā **Dei ad flumina** furta: idest fœlix si nunq̄ fuisset Apollinis perpessa concubitus. Ad fluminis undā morem habēt poetæ: ex diis genitos super fluminum ripas memorent esse conceptos ut facilis nimium posset esse ablutio. Virg. Tu ne ille æneas quem dardanio anchisæ Alma uenus phrygii genuit simoentis ad undas? Bisquinos: uult poeta monstrare legitimæ æditum partum puerperæ. auctore Virgilio. Matri longa decem tulerint fastidia menses. Ter uirgo ex eo compressu grauida facta est mensis hic decimus est.

Nepotem: qui ex Apolline nascebatur.

Custodi: huius in historia heleni nomē inuenitur. Non tibi digna puer: quasi indumenta essent ea libris & arbuto. Arbuteis: ergo pro ligneis posuit. nam arbutus tegmen non habet. Et pecori commune ut ostenderet pecori pastorique domum esse communem. ut Iuuenalis. Et pecus & dominos communi clauderet umbra. Sed fata nec illum concessere larem: idest fatoꝝ necessitas puerum uiuere: nec īdigno loco permisit. ut Virg. Ostendunt terris hunc tātum fata: nec ultra esse sinunt. **Temere** Temere: casu periculose. Et patulo cælum ore trahentem. ut Virgilius. Et patulis captauit naribus auras.

Dira canam rabies morsu de pasta cruento
Diffícit. hic uero attonitas ut nuncius aures
Matris adit. pulsi ex animo genitorq; pudorq;
Et metus ipsa. ultro sæuis plangoribus amens
Tecta replet. uacuumq; ferens uelamine pectus
Occurrit confessa patri. nec motus & atro
Imperat infandum cupientem occumbere leto.
Sero memor thalami mœstæ solatia morti
Phœbe paras mõstrũ infandis acherõte sub imo
Cõceptum eumenidum thalamis. cui uirginis ora
Pectoraq; æternum stridens a uertice surgit.
Et ferrugineam frontem discriminat anguis
Hæc tam dira lues nocturno spualida passu
Illabitur thalamis. animasq; a stirpe recentes
Arripere altricum gremiis morsuq; cruento
Deuesci. & multum patrio pinguescere luctu
Haud tulit armorum præstans animiq; corebus
Seq; ultro lectis iuuenum qui robore primi
Famam post habita faciles extendere uita
Obtulit. illa nouos ibat populata penates
Portarum in biuio. lateri duo corpora paruum
Dependent: & iam unca manus in talibus hæret
Ferratiq; ungues tenero sub corde tepescunt
Obuius huic latus omnes uirum stipante corona
It iuuenis. ferrumq; ingens sub pectore duro
Condidit. atq; imas anima mucrone corusco
Scrutatus latebras tãdem sua monstra profundo
Reddit habere ioui. iuuat ire & uisere iuxta
Liuentes in morte oculos. uteriq; nefandam
Proluuiem. & crasso squalentia pectora tabo
Qua nostræ cecidere aiæ. stupet inacha pubes.
Magnaq; post lachrymas etiã nũc gaudia pallent.
Hic trabibus duris solatia uana dolori
Proterere exanimes artus. asprosq; molares
Deculcare genis. nequid iram explere potestas.
Illam & nocturno circum stridore uolantes
Impastæ fugistis aues. rabidamq; canum uim
Ora sicca ferunt trepidorum in hisse luporum
Sæuior in miseros fatis ultricis ademptæ
Delius insurgit: summaq; biuerticis umbra
Parnasi residens arcu crudelis iniquo
Pestifera arma iacit. camposq; & cælsa cyclopum
Tecta superiecto nebularum incendit amictu.
Labuntur dulces animæ. mors fila sororum
Ense metit. captamq; tenens fert manibus urbem
Quærenti quæ causa duci quis ab æthere læuus

Pulsi ex animo: Cõsciẽtiæ hæc sunt tria supplicia. uerecũdia pudor. & supplicii metus. hæc oĩa mortui filii dolor exclusit. Vacuumq; ferẽs uelamĩe pectus. i. scissis uestibus nudauerat pectus. Nec motus: uel paterna admonitiõe uel luctu. Infandũ absolute dixit. ut Vir. Pecudesq; locutæ. Sero memor thalami. bene sero. qa post mortẽ eius iniuriã uindicauit: siue q eã ulcisci magis uoluerit q̃ tueri. Solatia morti: solatia ꝓ ultiõe posuit. Aeternũ: aduerbium est. i. semp. Ferrugineã: nigrã. est sensus: ferrugineã frontẽ anguis discriminat: q̃si a media fronte cõsurgat: ut qđ facit. Nocturno: qđ noctu incederet. nã quasi infernũ monstrũ uitabat aspectũ lucis. A stirpe recẽtes: mox natas pueriles aĩas. ut ostẽderet quã rẽ dolor apollinis uindicaret. Post habita: quibus facile est famam mercari. ut Vir. En hic est animus lucis contẽptor: & istũ qui uitã bene credat emi. q. d. qui. n. uitam spernit famã acquirit. Nouos: per quos nondũ uastauerat. In biuio: aditus est illa parte & hinc patens. Vir. Vt biuias armato obsidat milite fauces. Paruũ: pro paruorũ. Et iã unca manus in talibus hæret: Horum uiscera lacerare iam cœperat. Ferrati ungues. duri. Profundo: insatiabili. qui semp mortuos rapit. Habere Ioui: utiq; Plutoni. ut Sacra Ioui stygio. Viscere iuxta: quia uiuo monstro comminus accedere non licebat. Proluuiẽ: cadaueris humani uteri confectam proluuiem. Qua nostræ cecidere animæ. Ad superiora respõdit: idest qua aluo.

Pallent: aut propter mõstrum: quia horrore sui etiã post mortẽ timere cœperat: aut pallor qui ex luctu & timore inerat omnibus tantus fuit: ut nec post gaudia sedaret: quæ solent immutare hoĩm uultus. Molares. i. natos ad molarũ usum lapides. eo q natura sunt asperi. Vir. Vastisq; molaribus instãt. Deculcare: deculeo illidere siue deprimere. Nequit iram explere potestas: licẽtia securi aspectus satiari ira non poterat.

Impastæ fugistis aues. eleganter impastæ per hyperbolẽ dixit. Ne etiã esuriẽtes abstinuistis ne satiatæ abstinuisse crederentur. hic ergo aut pp formã aut pp fætorẽ fugisse impastas uolucres dixit. Biuerticis par. qui in duos diuidit colles. Iniquo: irato.

Cyclopũ te. uelut cyclopũ. Idoneæ. n. omnia cõstructa ædificia Cyclopeia dixit antiquitas. Nebulaꝝ incẽdit amictu. i. morbo uiciauit seu polluit amictu nebulaꝝ aere pestilẽti. Mors. fi. soro. en. me. Nõ iã pollice fila rũpuntur sed ad sæuiẽdũ in facinus ferro execantur. Tãta festinatio mortis fuerat. ut Luca. Sed lãgor cũ morte uenit. Fert ma. ur. hoc est i urbe dominatur duce crotopo.

Læuus: ignis iniqssimis pestilẽtiæ furor siue syrius: qui temporibus certis uideri pestilens solet nũc sibi anni spaci auindicaret.

Conscientiæ supplicia

Molares

Cyclopũ opera

Ignis & in totum regnaret syrius annum
Idem auctor pœan rursus iubet ire cruento
Inferias monstro iuuenes. qui cæde potiti.
Fortunate animi longumq; in sæcula digne
Promeriture diem non tu pia degener arma
Occulis aut certe trepidas occurrere morti
Comminus ora ferens cyrrhei in limine templi
Constitit. & sacras ita uocibus asperat iras:
Non missus tymbreæ tuos supplex ue penates
Aduenio: mea me pietas & conscia uirtus
Has egere uias. ego sum qui cæde subegi
Phœbe tuum mortale nefas. quem nubibus atris
Et squalente die nigra quem tabe sinistri
Q uæris iniq; poli. quod si mõstra effera magnis
Cara adeo superis. iacturaq; uilior orbi
Mors hominũ. & sæuo tanta inclæmẽtia cælo est
Q uid meruere argi? meme diuum optime soli
Obiecisse caput fatis præstabit. an illud
Leue magis cordi quod desolata domorum
Tecta uides. igniq; datis cultoribus omnis
Lucet ager. sed quid fando tua tela manusq;
Demoror? expectant matres. supremaq; fiunt
Vota mihi. satis est. merui: ne parcere uelles:
Proinde moue faretras arcusq; intende sonoros
Insignemq; animam leto dimitte: sed illum
Pallidus inachiis qui desuper imminet Argis
Dum morior depelle globum. fors æqua merẽtes
Respicit: ardentem tenuit reuerentia cædis
Latoiden: tristemq; uiro summissus honorem
Largitur uitæ. nostro mala nubila cælo
Diffugiunt. at tu stupefacti limine phœbi
Exoratus abis. inde hæc sacra stata quotannis
Solemnes recolunt epulæ. phœbeaq; placat
Templa nouatus honos. has forte inuisitis aras
Vos quoque progenies. q̃q̃ Calidonius Oeneus

Tymbreus
Penates
Templa

Iuuenes qui cæde potiti: idest qui peremerant monstrum. Fortunate animi: apostropha ad ipsum iuuenem. qui pro patria optauit mori. Digne promeriture diem: digne aduerbium est. Comminus ora ferens: cum ob declinandam mortem posset se chorœbus occulere. propior tamen se apollini furenti obtulit de pœna securus. Non missus tymbreæ tuos: Tymbreus dicitur apollo ab herba tymbra: quæ in templo troados habundat. Missus: humilis deiectus aut coactus. sed sponte huc ueni non ad supplicium: sed magis ad iracundiam tuam lacessendam. Penates: pro tempore posuit: nam penates hoiũ sunt deorum templa: sed hic per diffinitionem templum domus deorum. Mea me pietas: pietatem posuit: quia ciues suos internectione monstri seruauerat. Virtutẽ: qa nõ timebat iteritũ: aut quia uirtute monstrum occiderat. Nefas mortale: Eleganter ostendit se culpa carere peccati. si quidẽ nil sanctũ uiolauerit: cum constet nefas per emptum fuisse mortale. Sinistri poli: corrupti aeris siue nullũ habentis remedium sanitatis. Inique: iniq; ꝙ pro aliena culpa punis. Vilior orbi: cui orbi iactura uilior est. i. quibus diis uilius damnũ sit homines perire quã monstra. Inclæmentia: iracũdia. ut Virg. Inclæmentia diuum. Quid meruere argi: eur pro aliena culpa punis innoxios.

Meme diuum optime: pro salute ciuium se obtulit puniendũ. ut Virg. Meme adsum qui feci: in me conuertite ferrum. Diuum optime. per ironiam dictum non enim conueniebat ut quem supra iniquum dixerat: nunc laudibus efferret. Leue magis cordi iucundum. i. si tibi corda sunt monstra magis quam homines. Quod desolata domorũ. i. orbitatibus uacuas domos & recta iam pœne inania. Lucet aer: ex rogis. s. Expectant matres: ut morbus ciuium meo finiatur iteritu. Satis est merui: ne parcere uelles. hoc est sufficit mihi: quod talibus te prouocaui conuiciis. ut dignus ueniæ tuæ esse non debeam. Proinde moue pharetram.

Sonat
Sonorat

Meretur reus ueniam: cum sibi eligit pœnam. Sonoros: Grauiter sonantes: Sonat eñi quod leuiter strepit. Sonorat quod grauiter. Vtrunque aduertimus docente Vir. leuiter sonus excitat omnis suspensam grauiter tempestatesq; sonoros. Insignemq; animam: Artificiosa concessio: quæ habet quãdam correctionem. Si insignis est nõ meretur: ut pereat. & est apud Virg. ista concessio idest sequere italiam uentis. addidit terrorem. pete regna per undas. Pallidus: Globum pestilentiæ: ante quam moriar discute. Merentes: Bene pro meritos semp respicit æqua fortuna. Nam paratus uenisset ad mortem apollinis fauore seruatus est quia non merebatur occidi. Ardentem: Sæuientem. Tenuit: Repressit: Reuerentia: Quia iustum uirum: non sine pudoris sui iactura potuisset occidere. Summissus: Flexus sine misericordia inclinatus. Honorem: idest præmium donatæ uitæ: quod uir fortis: qui se saluti uouerat ciuium non libenter accipit. Stupefacti: Virtutis tuæ mirantis audaciam. Exoratus: Orare est preces fundere. exorare orata meruisse: ut Terentius: Orator ad uos uenio: sinite exorator siem. ergo poeta hoc uult intelligi inuitum chorœbum precibus ciuium a mortis descessisse proposito. Stata: Sacra constituta: quæ differri nefas est. Stata: ab eo ꝙ stẽt: neq; mutentur: neq; differre possint: ut Virgilius. annua quæ differre nefas est. Forte inuisistis ad aras. Duce fortuna ad hæc sacra uenistis. Oeneus: Tydeum dicit Oenei & alteæ filium.

Orare
Exorare
Stata
Tydeus

Parthaoniæ:Regionis ætholiæ:in qua prætus Tydei patruus regnauit. Sensus oeneus Calydonius Partaōia
& parthaoniæ tibi iura domus & ad polynicē uersus.tu quis sis indica. Quis ad agros:ueneris.Si certus pætus
ad aures:idest si bene te audisse memini. Quis ex quo sanguine uel ex quo genere procreatus. Quā-
do. Quoniam. Deiecit:Signum uerecundiæ erubuit polynices propter parricidum & matris incestū
Indolem uenerādi pudoris cognoscit erubescit crimē familiæ:ne simul indicet. Hismenius heros:Po hismēius
lynices a fluuio thebarum. Obliquare oculos:Verecundia cœpit opprimi.quoniam necesse erat: ut de-

Et parthaoniæ dudum si certus ad aures
Clamor iit:tibi iura domus.tu pande quis argos
Aduenias.quando hæc uariis sermonibus ora est.
Deiecit mœstos ex templo Hismenius heros
In terram uultus.taciteq; ad tydea læsum
Obliquare oculos.tum longa silentia mouit.
Nō super hos diuum tibi sum quærēdus honores
Vnde genus.quæ terra mihi:quis defluat ordo
Sanguinis antiqui:piget inter sacra fateri.
Sed si præcipitant miserum cognoscere curæ:
Cadmus origo patrum.tellus mauortia Thebæ:
Et genitrix iocasta mihi.tum motus Adrastus
Hospitiis(agnouit enim)quid nota recondis:
Scimus ait:nec sic auersum fama mycenis
Voluit iter.regnum & furias.oculosq; pudentes
Nouit:& arctois si quis de sollibus horret.
Quiq; bibit gangen:aut nigrum occasibus intrat
Oceanum:& si quos incerto littore syrtes
Destituunt.nec perge queri.casusq; priorum
Annumerare tibi.nostro quoq; sanguine multū
Errauit pietas.nec culpa nepotibus obstat:
Tu modo dissimilis rebus mereare secundis
Excusare tuos.& iam temone supino
Languet hyperboreæ glacialis portitor ursæ:
Fundite uina focis.seruatoremq; parentum
Latonidem uotis iterum iterumq; canamus.
Phœbe parens seu te Lyciæ Patharea niuosis
Exercent dumeta iugis seu rore pudico
Castaliæ flauos amor est tibi.mergere crines:
Seu troiam tymbræus habes:ubi fama uolentem
Ingratis frigios humeris subiisse molares:
Seu iuuat ægeum ferens latonius umbra
Cynthus.& assiduam pelago nō quærere Delon
Tela tibi longe feros lentandus in hostes

decus generis sui inimicus agnosceret. In
ter sacra fateri:Piaculum est:si audias geni-
torē. Sed si præcipitant curæ.Virg. Sed si
tātus amor casus agnoscere nostros. Cad-
mus origo patrū:Eleganter patris infamiā
tacuit.auum significasse cōtentus: ut lædæ
am hermionem. Tellus mauortia thebæ:
Mauortiam dixit aut ꝓpter martis & uene
ris filiam hermionem.aut fortem significat
ut si patrii quid martis habens: aut ad terri-
genas referendū est:quos constat draconis
dentibus genitos:qui fuerat in tutela mar-
tis. Tum motus adrastus.Motus affectu:
quos quis circa hospites suos solet moueri.
Scimus ait:Aut ꝙ ipse Oedipodē aliquā
do susceperat:aut ꝙ ipse ab Oedipode fue-
rat aliquando susceptus. Nec sic aduersum
fama mycenis.Non ita a nobis sol auersum
uoluit iter:ut ea quæ lōge constituti cōpere
rint:nos finitimi nesciamus.Virg.Nec tam Nec tam
auersus equos tyria sol iungit ab ur. Re- auersus
gnū & furias:egregie dictū:qui considerato equos
cōmisso iudicarūt se dignos esse supplicio.
Horret:pp nimiū frigus.hoc est qui sub
septentrionali plaga sint cōstituti. Gangē: Ganges
Fluuius Indiæ. Aut nigrū quasi eo loci do
miciliū noctis sit:ubi est solis occasus. Syr Syrtes
tes A syrim græco. idest incertus:
quia subito de mari siccus fit locus. Desti
tuūt.Reciprocis motibus deserūt. Casusq;
priorū:Non habes uocis maculā.Culpa est
prioris fortunæ non tua. Errauit pietas:
In nostro genere aberrauit hoc ꝓpter Tan-
talum dicit sceleribus nec suos quidē caruis
se maiores. Tu modo dissimilis:ut nō sis
criminosus. Mereare secūdis:Sensus:enitē
dū tibi est:ut factis tuis nō solū parentibus
uideare dissimilis:sed etiā illos facias inno-
cētes. Phœbe parens.Inuocatio siue hym-
nus apollinis. Seu rore pudico: Cū respō
sum accepisset Thyestes aliter maloꝝ reme Thyestes
diū inuenire non posse nisi cū pelopeia filia pelopea
cōcubuisset:paruissetq; responsis : natus est
ex ea ægistus clytemnestre adulter Agame Aegistus
nonis parricida. Etiā temone supino lan-
guet.Ophiuchum significat qui sub ursa ē. Ophiuchus
aduentu.n.diei incipiūt sydera septētrionis
albescere. Lyciæ patarea.Lycia ciuitas est Patara
patarea apollini cōsecrata.Vnde lycius & patareus apollo.Castaliæ Quædā uirgo castalia fuit: quā cum Castalia
apollo unice amaret:& uim uellet īferre in fontē se precipitauit. Volētem:Bene uolentē.ne putaret in- Tymbra
uitus.Vir.saxaque subuectare humeris Troiana iuuabit. Tymbræus:Tymbra locus est troiæ ab hær-
ba cognominatus:quam latine polliam dicimus:Ille Admeti regis pecus pauit.Tymbræum apollinem
imberbem philosophi dixerūt:quoniam ipse sol est.Sol autem ignis est qui nunquā senescit. Latonius Sol
umbra.Cynthus mons deli cuius tantam uult esse magnitudinem:ut umbra sua ægei maris ambitum Cynthus
protegat.Ipse.n.latonā susceperat cum adhuc delos erraret & est sensus:Si te non iuuat esse in delo: quæ
in stabilitate hospes est littoꝝ diuersorum. Lentandus flectendus.ut Virg.Lentandus remus in unda. Lētādus

Arcus:& ætherei dono. cessere parentes
Aeternum florere genas tu doctus iniquas
Parcarum prænosce manus fatumq; quod ultra ē
Et summo placitura ioui. quis lætifer annus
Bella quibus populisq; mutent sceptra cometæ
Tu friga submittis cytharæ tu matris honori
Terrigenam Tytion stygiis extendis harenis
Te uiridis python thebanaq; mater ouantem.
Horruit in pharetris ultrix tibi torua Megæra
Ieiunium flegeiam subter caua saxa iacentem
Aeterno premit accubitu:dapibusq; profanis
Instimulat:sed mixta famem fastidia uincunt:
Adsis o memor hospitii. Iunoniaq; arua
Dexter ames:seu te roseum titana uocari
Gentis Achemeniæ ritu. seu præstat Osyrin
Frugiferum:seu Persei sub ripibus antri
Indignata sequi torquentem cornua mytram.

Argumentum libri secundi.

Dono cessere parentes:Et est sensus dono cessere ætherei parentes genas æternum florere. Parcarum
prænosce manus:Quia quæcūq; fata pareant tu nosti & omne futurū tibi patet. Placitura ioui.i. quia
adhuc decreta nō sunt:quæ summo ioui displicere non potuerunt. Quis lætifer annus.Lætiferum an-
num famem morbum:mutationemq; regnorum multa complexus est. Quæ mala & si diuersis modis
Marsias distincta sunt:unius tamen pestilentis anni esse noscuntur. Tu phryga summittis citharæ. Marsiam di-
Tytius cit qui uictus summissus est pœnæ.siue inferiorem facis. Tytion:Terræ filius latonem apollinis matrē
amasse dicitur:sed ne sacrilegæ libidinis cō-
mēto impune potiret ab Apolline uictus ē:
& deducitur ad tartara:cuius lecur a uultu-
re tunditur in æternitatem supplicii pullu-
lantibus fibris Virg.Nec fibris requies dat
ulla renatis. Tu uiridis python.Aut epi-
theton est serpētum:quia uirides sunt : aut
Niobe Veneni plenus. Thebanaq; mater: Niobē
dicit Tantali filiam amphionis uxorem fæ-
cundam:anteq̄ latonam sperneret.Nā cum
quatuordecim mater filiorū fuisset: ingres-
sa templum latonæ se prætulit illi:quæ tan-
tummodo duos peperit. Vnde apollo ira-
tus filio sagittis necauit.diana autem filias:
ad ultimum uero matrem. Iuue. Atque ea-
Phlegias dem scropha fæcundior alba. Phlegiam:
Phlegias filius martis:qui post delphos tē-
plum apollinis incēdit:cuius Virgilius.me-
minit phlegiasque miserrimus omnis ad-
monet. Aeterno premit accubitu:idest su-
per ipsum accumbit:ne quando possit req-
em capere. Instimulat:Iniicit.illi cupidita-
tem.fames quidem urget ut capiat: sed co-
medere timore fastidit.causa esse non finit:
cui fastidium irrogant.Virg.furiarum ma-
xima iuxta accubat : & manibus prohibet
Titan contingere mensas.Memor hospitii propter crotopum. Adsis:Faueas. Seu te roseum titana uocari
Osyris dicit apollinem a diuersis gentibus uariis appellari nominibus.apud Achemenios enim titan uocatur.
Mitra apud ægyptios Osyriis apud persas ubi in antro colitur mitra uocatur. Quod autem dicit torquentem
Solis cor- cornua:ad illud pertinet:quod simulacrum eius fingitur reluctantis tauri cornua retentare:quo signifi-
nua catur luna ab eo lumen accipere:cum cœperit ab eius radiis segregari. Seu persei sub rupibus antri.Per-
Acheme sea ab achemene persei & andromedæ filio qui sibi imperauit.Nunc achemeneii dicunt : ubi apollinem
nes solem dicunt:cuius & sacrorum ritus inuenisse dicuntur.sub rupibus persei in speleis coli persæ inuenis-
se dicuntur.est enim in speleo sol persico habitu cum thiara & utriusque manibus bouis cornua compri-
mens:quæ interpretatio ad lunam dicitur.Nam indignata sequi frontem occurrit illi.& lumen subtexit
his autem uersibus sacrorum solis mysteria patefecit.Sol enim lunam minorem potētia sua & humilio-
Osyris rem docens taurum insidens cornibus torquet:quibus dictis Statius bicornē intelligi uoluit non anima-
lia quibus uehitur. Seu præstat Osyri.Secundum ægyptios:qui Osyrim solem interpretantur:per quē
prouentum frugibus existimant posse contingere:quæ sacra primum persæ habuerūt.a persis phryges.
Mitra a phrygibus romani.Apud persas sol proprio nomine Mitra dicitur:ut hostanes.refert.Indignata sequi
torquentem cornua mitram.Prius ordinem dicit.postmodum dicit sensum. Seu mitram uocari præstat
seu persei antri rupibus torquentem cornua. Indignata sequi:Sensus talis in speleis solem colunt:& ē
hic sol quasi e piso mitra:quiq; eclypsim patitur.ideo intra antrum colitur.est autem ipse sol leonis uultu
cum thyara prisco habitu & utriusq; manibus bouis cornua comprimens quæ interprætatio ad lunam
dicitur.quæ indignata sequi fratrem occurrit illi:& lucem ei obscurat.Nudauit autem sinisteriorem par-
tem:sol ergo quasi lunam minorem docens ideo taurum torquet.Mire autem cornua posuit:ut lunam
Sol manifestius posset exprimere q̄ animal:quo illa uehi figuratur:sed quia locus non est deorum istorum
iuxta tenorem internæ philosophiæ differere:de figuris tamen:quibus creditur:paucis dicamus Sol est
ineffabilis:quia principale signum inculcat & frenat leonem scilicet:idcirco & ipse hoc uultu fingitur:uel
Luna ꝙ hic deus cæteros sui nominis & potentiæ ipetu excellat ut inter reliquas feras leo:uel ꝙ sit rapidū ani-
mal.Luna uero quæ propius tauro adhæret adducitque ideo uacca luna figurata est.Cæterum diuini &
regii isti dii:ut comparentur in urbem sic sunt expertes mortalis figuræ seu tam hominis:q̄ belluæ non
habentes initium termini:uel ꝙ interpelletur medium:ut dii minores & reliqui : ut supra ipse ait. Mox
turba uagorum semideum.Id enim ratio æternitatis expostulat.

Argumentum libri Secundi.

REditus mercurii cum umbra laii per Tænarum laconiæ promõtorium. Aduentus ipsius umbræ in Græciam & admonitio: ut contra fratrẽ bella suscipiant. Descriptio Orientis diei. pollicitatio Adrasti filiarum suarum in coniugio polynicis & Tydei. Illorum gratulatoria respõsio. descriptio nuptialis. ascensus puellarum in Mineruæ templum ubi & augurium factum futuri belli. Descriptio monilis harmonies: quod gerebat argia. polynicis de regno desyderium. Allocutio coniugis hoc depræhenditis. Mariti consolatio. Responsio ad bellum inuitantis. Regressio eius quinquaginta a rege missi qui redeuntem Tydeum occiderẽt: Descriptio rupis sphyngos. Immissi ab etheocle Tydeo insidias collocarunt. Pugna Tydei cum aliis omnibus & eorum iteritus. Myneruæ allocutio ad Tydeum. Meonis uniusdimissio ad indicium communis belli. Tropheum Mineruæ factum a Tydeo. eiusque in laudem Mineruæ hymnus.

AT maia genitus superas remeabat ad auras
Excitusq; erebo iã sæuus laius ibat
Tyrhesiæ uultũ i somnis mẽtitus & ora
Armari in fratrem dirum ætheocla purget.
Perfossumq; gemis iugulum faciemq; recludit
Moxq; suas thalamis natas sociauit Adrastus
Deyphiden Tydei Argiam polynicis amati.
Sed cupidus regni fortem Cadmeius heros
Tydea legatum mittit. qui fœdera fratrem
Posceret imperii. ille suæ non immemor iræ
Quinquaginta uiros legatum obsidere iussit:
Quos strauit telis uictor: patriamq; reuisit.

INterea gelidis maia satus aliger umbris
Iussa gerens magni remeat Iouis. undique pigræ
Ire uetãt nubes. & turbidus implicat aer
Nec zephyri rapuere gradum sed fœda silentis
Aura poli: styx inde nouem circunflua campis
Hinc obiecta uias torrentum incendia claudunt:
Pone senex trepida succedit Laius umbra
Vulnere tardus adhuc: capulo nam largius illi
Transabiit costas cognatis ictibus ensis
Impius: & primas furiarum pertulit iras:
It tamen & medica firmat uestigia uirga:
Tum steriles luci. possessaq; manibus arua
Et ferrugineum nemus astupet. ipsaq; telus
Miratur patuisse retro. nec liuida tabes
Inuidiæ functis. quanquam & lumine cassis
Defuit unus ibi ante alios cui læua uoluntas
Semper & ad superos hinc & grauis exitus æui

INterea gelidis: Reditum Mercurii poeta scribit impeditum ab iferis qa nulla reuolatus eius adiuuari poterat crassioris poli aere tardante. Styx circunflua: Remeantis numinis impediebat regressum. In primo eni libro Iuppiter Mercurio ut Inferos peteret impauit: euocaretq; umbram laii: qua innitẽte nepotibus furor belli incresceret. Gelidis umbris. Bene gelidis. Quia calor in uita est: frigus in morte. Virg. Dilapsus calor atque inuentos uita recessit. Nec Zephyri: Zephyros pro omnibus posuit. Zephyri
sunt uenti iuxta græcorum uoluntatẽ nati Venti
ex Astræo & aurora: ut Titanes duce Atlan
te originem trahunt: quos Iuno causa Epa Atlas
phi nati cõtra Iouem excitauit arma sustol
lere. unde uicti pœnas dederunt adiuuanti
bus diis: & atlanti cæli honus imposuit: Vn
de Virgilius. Tanta ne uos generis tenuit.
f. u. hi autem appellantur diuersis nomini
bus tam a græcis q̃ a nobis. Illi Zephyrum Zephy
nos fauonium uocamus. Nos aquilonem: rus
illi boream dicunt. illi eurum. Nos africum fauonius
uocamus. Aura poli: Polus ẽ circuitus: qui Aquilo
in se totum continet. Torrentem incen Boreas
dia. Tardius ab iferis. Mercurius remeabat Eurus
propter crassum aera & sine uẽto & propter Aphricus
frigoris impedimenta & fluuios ardentia Polus
fluenta uoluentes. Pone: Retro: ut pone Pone
subit coniunx. Capulo tenus: Totus ensis mersus est i uulnera lai: quod ei œdipus intulit. ut Virgilius. Capulo tenus abdidit ensem. Primas furiarum. Exordium furoris filii pater pertulit primum infixus: per quod intelligi uult: quæ secuta sunt postea fuerunt multo peiora. locastæ concubitus: œdipi cæcitas. Et medica firmat uestigia: Caduceum sumit insigne mercurii. quo illi medeatur: qui nequeat ambulare. Virgilius: hac animas ille euocat orco pallentes. Vestigia firmat: ut idem. trunca manu pinus regit & uestigia firmat. Et ferrugineum nemus. Horridum. Virgilius. ferruginea subuectat corpora cymba. Miratur patuisse retro: Nouitatem. Introeuntibus solis pateat: & deesse ipsum iter: redeuntibus. ut Virgili. Facilis descensus auerni: Sed reuocare gradum superasq; euadere ad auras Hoc opus hic labor est. Nec liuida tabes: Mores inuidẽtium. bene liuorem dixit ad animi enim qualitatem adiecit: quia superas euadere ad auras hoc opus hic labor est. Etiã lumine cassis: Quia si nec mortuis defuit: unde posset esse inuidia. Non illi defuit: qui redeunti inuideret. Ordo hic est. Nec liuida tabes inuidiæ defuit defunctis: hoc est mortuis. non recedit a naturæ malo liuor inui
diæ. ut Virgilius. Inuidia infœlix furias amnemq; seuerum Cocyti metuet. Grauis exitus æui: Quasi Inuidia
hoc accipiendum poeta uoluerit ut intelligamus hunc nescio quomodo pro morum suorum meritis occidisse: & uotum eius malæ mentis ostendit: quod esset etiam apud inferos reseruatum.

Rebusque ægrescere lætis:ideſt de aliorũ fœlicitate torqueri.Nã cum malis paſceretur alienis proſpe
ritate tabeſcebat Terẽtius.ut malis gaudeant:atque incommodis alienis ſua ut comparent commoda.
Quoſcunq; uocaris in uſus:In uſus in quacũque obſequia uel remedia uocaris excitus. Furiata ſacer
dos:Furore correpta magna.qualis deſcribitur:ut eſt apud Lucanum. Arcano ſepulchro:Proprio ſiue
Heu ĩferno. Heu:Interiectio dolẽtis ſiue inuidẽtis alienis bonis. Solemq; relictũ: Quẽ moriens reliquiſtis
aut certe nos omnes animæ dum ad ĩferos ueniremus. Virides terras: Apud ĩferos ſteriles ſũt terræ.&
cœnoſi fluuii:ad quoꝝ comparationẽ ſupe
riores puros dixit:q ex ſplẽdidiſſimis fonti
bus generãtur. Triſtior: Quod natura hu
mana nõ tãtũ gaudet in bonis fruẽdis: quã
tũ dolet cũ his priuata fuerit. Intrature te
nebras:Et hoc quaſi inuidus imprecatur.i.
nõ tam diu apud ſuperos moraberis. Atq;
omnis capitũ ſubrexit hyatus. Et ad ipſius
canis capita referẽdũ eſt.& ad ſerpẽtũ: quib'
capita ouis pinguntur. aut omnis. hyatus
ſerpẽtũ:quibus caput eius collaq; uelantur.
ut Virg.Horrere uidẽs iam colla comaſq;.
Sæuus & intrãti populo.Vt feritatẽ circa
exeũtes exprimeret addit eis intrãtibus ſæ
uus. Iã ſparſa ſolo turbauerat:Et ſparſa fe
cerat hypalage.& hoc iraſcẽtis ẽ. Vir. Oſſa
ſuper recubans : Gigãtũ.ſ.oſſa inſepultorũ.
fingit eni cerberꝝ cadaueribus paſci: ut Lu
canus.Qui uiſcera ſæuo ſpargis noſtra cãi.
Ferrea tergemino:Propter bina lumia tri
um capitũ:q̃ſi tot illi ſomnos miſerit: quate
Topothe ſia nus capita luminibus armarent. Et locus
Inachiæ:Hæc Topotheſia dicit.i. fictus lo
cus ſecũdũ poeticã licẽtiã.Nã ĩ eiuſmodi de
Topographia ſcriptione:ubi ueri loci facies demõſtratur.
topographia dicit:ubi fictũ quid uelit topo
Coſmographia theſia:coſmographia dicit mũdi deſcriptio.
Malea Maleæ ſpumãtis:Malea ꝓmontoriũ eſt la
coniæ in auras erigitur. Serenus:qa nubes
excedit. Et tãtũ feſſis inſiditur aſtris. ſuper
Tænarus feſſa aſtra cõſidũt.i.pp eminentiã ſui ſedem
præſtat aſtris rapido curſu fatigatis. Interi
ore ſinu.Dicit neſcio qua parte Tænarũ re
curuari ad uicẽ portus: in quo refert equos
ſuos cõſueuiſſe ſtabulari neptũnũ.eſt ãt or
do talis.Et tãtũ feſſis inſiditur aſtris.Interio
re ſinu frãgẽtia littora curuat: Tænarus ex
poſitos nõ auſus ſcãdere fluctus: Aſt ubi ꝓ
na dies lõgos ſup æquora fines.Exigit:atq;
ingẽs medio natat unda ꝓfundo.Illic ægeo
neptũnus gurgite feſſos in portũ deducit
equos.Cõſequens eſt.n.ut appropinquãte
nocte tænarus curuet ſinũ. quia eſt natura
mõtis imobilis:ſed incipiẽte nocte.ut illos
neptũnus ad requieſcẽdũ adducat. Atque
ingens medio natat:In tãtũ tænarũ mõtẽ elatũ dicit:ut meridianis horis quibus ſol occidui cæli occupat
Tænarus pte:eius umbra inũbret mediũ mare. Frãgẽtia littora ceruat:Epithetõ.quia in littoribus ſolẽt fluctus frã
Malea gi. Expoſitos:Corographia.Tænarus locus laconiæ ĩ quo aditus eẽ dicit inferoꝝ:ut Tænarias eẽt fau
ces alta oſtia ditis:& eſt ordo locus maleæ ſpumãtis.i.iuxta maleũ fluctibus cõcitatũ:eo q ibi mare ſæuũ
ſit.ubi eſt ꝓmõtoriũ maleũ.Vnde Vir.maleæq; ſequacibus undis.inde mõs exurgit:qui tænaros dicitur.
Serẽus Deſpicit ĩfra ſe nubes. Et tãtũ feſſus inſidit aſtris:Altitudinẽ uoluit exprimere:q̃ſi illic aſtra req
Aegeus em ſumãt. Nõ audẽs.Nõ intra fines littorũ progrediẽs. Euecti fluctus:Intra tænatũ. ergo Tænarus nõ
Theſeus eſt altior fluctibus:ut eiectos fluctus & euitet & repellat. Illic:in eadem regione. Aegeo gurgite. Ma
Haurit ri ab ægeo neptunni filio theſei patre. Haurit:Ferit.Virgili.latus haurit apertum quaſi per tranſitum
neptũni equos mira ratione deſcripſit. Deuius umbras trames agit:nigriq; iouis uacua atria ditat. Hæ
animæ mortuorum deſtinantur ad tartara:deuium autem tramitẽ dixit:quod ſit uiuis deus trames.

Inſultare malis rebuſq; ægreſcere lætis
Vade ait o fœlix quoſcunque uocaris in uſus
Seu Iouis imperio:ſeu maior adegit erynnis
Ire diem contra:ſeu te furiata ſacerdos
Theſſalis arcano iuuet emigrare ſepulchro
Heu dulces uiſure polos:ſolemq; relictum
Et uirides terras:& puros fontibus amnes
Triſtior has:iterum tamen intrature tenebras:
Illos ut cæco recubans in limine ſenſit
Cerberus atq; omnes capitum ſubrexit hyatus
Sæuus & intranti populo iam nigra tumebat
Colla minax:iam ſparſa ſolo turbauerat oſſa:
Ni deus horrentem lethæo uimine mulcens
Ferrea tergemino domuiſſet lumina ſomno:
Eſt locus Inachiæ dixerunt Tænara gentes
Qua formidatum Maleæ ſpumantis in auras
It caput:& nullos admittit culmine uiſus:
Stat ſublimis apex:uentoſq;.imbreſq; ſerenus
Deſpicit:& tantum feſſis inſiditur aſtris:
Aſt ubi prona dies longos ſupra æquora fines
Exigit atq; ingens medio natat umbra profundo
Interiore ſinu frangentia littora curuat
Tænarus.expoſitos non audens ſcandere fluctus
Illic exauſti poſuere cubilia uenti
Fulminibuſq; iter medium caua nubila uentis
Inſidere latus ſummos non præpens alæ
Plauſus adit colles nec rauca tonitrua pulſant
Illic ægeo neptunnus gurgite feſſos
In portum deducit equos.prior haurit arenas
Vngula poſtremi ſoluuntur in æquora piſces
Hoc ut fama loco pallentes deuius umbras
Trames agit.nigriq; iouis uacua atria ditat

Et gemitus pœnarum:quas apud inferos nocentes persoluunt. Atroq; tumultu:quia tumultus:q fit apud inferos auditur in illo loco.atro ergo|quasi infernali. Vocesq; manusq;:quod flagellis personãt.dũ noxios cædũt uoces secũdum Maronẽ:qui ait:uocat agmina sæua sororꝝ. Agricolas campis auditus abegit.Quasi iuxta habitãtes terrore suo fugauit agricolas. Exilit:auræ uitalis afflatu lætior factus ẽ. Inde per arcturum.i.superioribus. Per arcturum.i.per septentrionẽ:per arcton solet uolare Mercurius:quia ibi maior est uentus & citatiores facit eius uolatus. Mediæq; silẽtia lunæ: Philosophi lunam eẽ in terra dicunt:quæ circa nostrum hoc solum circulo altiore suspensa est. hæc autẽ omnia corpora gignunt: utpote quæ uicina sunt cælo poetæ deniq; omnes asserũt leonem de his polis ortum:quẽ Hercules prostrauit: ut ẽt Olympus ait: quasi proximus sit terris & ultimus. De lunari autẽ globo apud mortalium genus cæli ratio ignoratur: leuiorem perstringã & hoc diuinũ lumẽ animas tam de astris oĩb⁹ q̃ de omni materia mundi subtracta parte superna excipit & decerpit quasi lumina quæ postea ter quinis diebus: ut collegerat: totidem refundit in fratrem.

Mortibus arcadii perhibent si uera coloni
Stridor ibi: & gemitus pœnarum. atroq; tumultu
Feruet ager. sæpe Eumenidum: uocesq; manusq;
In medium sonuere diem. lætiq; triformis
Ianitor agricolas campis auditus abegit.
Hac & tunc fusca uolucer deus obsitus umbra
Exilit ad superos infernaq; nubila uultu
Discutit. & uiuis afflatibus ora serenat.
Inde per arcturum mediæq; silentia lunæ
Arua super populosq; meat. sopor obuius illi
Noctis agebat equos. trepidusq; assurgit honori
Numinis. & recto decedit limite cæli.
Inferior uolat umbra deo: præreptaq; noscit
Sydera. principiumq; suum. iamq; ardua Cyrrhæ
Pollutamq; suo despectat Phocida busto.
Ventum erat ad thebas gemuit prope limina nati
Laius. & notos cunctatur inire penates
Vt uero excelsis suam & iuga nixa columnis
Vidit. & infectos etiam nunc sanguine currus
Pene retro turbatus abit. nec summa tonantis
Iussa. nec arcadiæ retinent spiramina uirgæ.
Et tunc forte dies noto signata tonantis
Fulmine præerepti cum te tener Euphye partus
Transmisere patri. Tyriis ea causa colonis
Insomnem ludo certatim ducere noctem
Suaserat. effusi passim per tecta per agros
Serta inter uacuosq; mero crateras Anhelum
Proflabant sub luce deum. tum plurima buxus
Aeraque taurinos sonitu uincentia pulsus.
Ipse etiam gaudens nemorosa per auia sanas
Impulerat matres Baccho meliore Cyteron:
Qualia per Rhodopen rapido conuiuia cœtu
Bisthones. aut mediæ ponunt conuallibus ossæ.
Illis semianimum pecus. excussæq; leonum
Ore dapes. & lacte nouo domuisse cruorem

Arua super:ut Vir.terras iter cælumq; uolabat. Decedit limite cæli:quasi non solum obuius Mercurio somnus assurgat: sed ueniente tramite certo declinet. Inferior:qa super lunares polos dixerat ire. Mercuriũ.

Præreptaq;:non enim naturæ lege sed ferro uita defunctus est. Pollutãq; suo: illam tangit historiam:cum deus scilicet Mercurius somnũ caperet:quidam cuius nomen fabulæ tenent dormiẽti tetendit insidias qui conata pegisset: nisi eũ filia palæstra excitauisset: qui cũ odio terræ migrasset ad cælũ creditus est obiisse: quo facto iniuriosã meruit sepulturam.sed melius de laio creditur qui cũ ad polybũ hospitem phoci disspergeret occisus a filio est. Despectat phocida:de iugo cyrrhæ uidit bustũ suum: qui fuerat ĩ phocide. Cyrrha boetiæ mons est: in quo cãpo Apollini lustrum datur. phocis ergo in boetia est. Pœne retro:significare uoluit quia ut fama ẽ: timet umbra:quæ passa est.

Et tunc forte dies.i.primus natalis liberi: quo fulminata est Semele.& execto utero liber Iouis fœmori insertus est.secundus eni dies natalis Dionysii ille dicit: quo exactis mensibus legitimi partus Iouis est promotus ex fœmore: quẽ diem homini fas nõ ẽ.

Quid dithyrambus:ideo dithyrambus dicitur:idest biis genitus. Tyriis:ꝑpter cadmum tyrium qui conditor est thebarum.

Ducere noctem:ut Virgili.Noctem custodia ducit insomnem ludo. Anhelum somnum. Vt Virgi.multoq; iacebat mẽbra deo uictus. Aeraq; taurinos: nam tympana q̃ sunt ex taurina pelle plus sonant q̃ cymbala quæ ex ære: ut est tympana uos buxusq; uocant. Baccho meliore cytheron.Non sic irato baccho:ut cum Agaue occidit filium furens:uel meliore:ut si qua propter diem ipse liber ignoscat. Cytheron mons boetiæ:Vbi liberi patris sacra cælebrantes matres pentheum discerpserunt.nunc ergo sanas dicit sine furore. Qualia per rhodopen mons thraciæ:Ossa mõs inter An & thessaliã. Bysthones:Thraces a Bisthone rege.Vnde Orpheus fuit aut certe ipsi thraces.Ogygii thebani:Ab indigena:ut amne ogygiis ait aspera rebus.fata tulere uicẽ sic Pindarus in somniis opifei Non apte hic posuit proprie fulminis uerbum:ut Virgilius.Fulminis afflauit uentis & contigit igni.

Mercuri⁹
Luna
Leo
Mercuri⁹
Palæstra
Cyrrha
Phocis
Dithyrã-bus
Tympa-na
Cymbala
Cytherõ
Ossa
Bysthões

Luxus.ac Ogygii si quando afflauit Iacchi
Sæuus odor: tunc saxa manu tunc pocula pulchrū
Spargere:& immerito sociorum sanguine fuso
Instaurare diem:festasq; reponere mensas:
Nox ea:cum tacita uolucer Cyllenius aura
Regis Echionii stratis alapsus: ubi ingens
Fuderat assyriis extructa tapetibus alto
Membra toro:prognara nihil mortalia fati
Corda sui:capit ille dapes.habet ille soporem:
Tunc senior quæ iussus agit:neu falsa uideri
Noctis imago queat longæui uatis opacos
Tyrhesiæ uultus:uocemq; & uellera nota:
Induitur.mansere comæ:propexaq; mento
Canicies:pallorq;.suus.sed falsa cucurrit
Infula per crines.glaucæq; innexus oliuæ
Victarum prouenit honos. dehinc tangere ramo
Pectora:& has uisus fatorum expromere uoces:
Non somni tibi tempus iners qui nocte sub alta
Germani secure iaces:ingentia dudum
Acta uocant:rerumq; graues ignaue paratus:
Tu ueluti magnum si iam tollentibus austris
Ionium nigra iaceat sub nube magister
Immemor armorum uersatisq; æquora claui
Cuntaris.iamq; ille nouis(sic fama)superbit
Connubiis.uiresq; parat.quis regna capessat.
Quis neget?inque tua senium sibi destinat aula:
Dant animos socer augurio fatalis Adrastus
Dotalesq; Argi:nec non in fœdera uitæ
Pollutus placuit fraterno sanguine Tydeus:
Hinc tumor.& longus fratri promitteris exul.
Ipse deum genitor tibi me miseratus ab alto
Mittit.habet thebas.cæcumq; cupidine regni
Ausurumq; eadem germanum expelle.nec ultra
Fraternos inhiantem obitus sine fœdere cæptis
Fraudibus.ac Cadmo donans inferre Mycenas.
Dixit.& abscedens(& enim iam pallida turbant
Sydera lucis equi)ramos ac uellera fronti
Diripuit:confessus auum diriq; nepotes
Incubuit stratis:iugulum mox cæde patentem
Nudat:& undanti perfundit uulnere somnum
Illi rupta quies.attollit membra.toroq;
Erigitur plenus monstris:uanumq; cruorem:
Excutiens:simul horret auum.fratremq; requirit.
Qualis ubi audito uenantum murmure tigris

Iacchi bacchi:hoc ē uinū hauserit.ut Ho/
ratius.Natis i usum leticiæ scyphis.pugna/
re thracū ē. Sæuus odor:Qui ducit ad faci
nus. Nox ea.i.talis nox erat tūc thebanis
qualia cōuiuia solēt thraces exercere. Re/
gis echionii:Etheoclis a rege thebanorum
echione. Capit ille dapes:aut qa regnū de/
struxit:aut qa perfidus ideo quietē capere
non deberet. Habet ille soporem:Exclama
tio:ut nescia mens hominū fati sortisq; futu
ræ:quod futurus parricida munera securita
tis amplectitur. Opacos tyrhesiæ uultus:
tyrhesias pericli fili⁹ genere thebanus uates
qui fertur in fœminā uersus:cū disceptanti/
bus Ioue & Iunone utrū mas an fœmia ma/
iorem sentiret coitus uoluptatem:nouē par
tibus libidinis dixit fœminā potiorē & una
uirum ob quod cæcatus est a Iunone & est
tyrhesias alia talis fabula.In mōte cyllenio Tyrhesias
dracones coeuntes calcasse dicitur.ob id in
mulieris figurā uersus:ut Ouidius refert.
deinde monitus sortibus in eūdem locum
rediit in figurā pristinam.Eo tēpore ut dixi
mus:inter Iouem & Iunonē fuit certatio in
quo sexu esset maior libido.tyrhesia iudice:
qui expertus fuerat utrunq; sexū:cū Ioui in/
dicasset.Illa irata manus eius præcidit:& ex/
cecauit.Iup.ob id fecit:ut septem ætates ui/
ueret:uatesq; per cæteros mortales ueracissi
mus haberet. Vellera nota induit:quæ si/
milia tyrhesiæ uideri poterant.nō mutauit.
ut Virgi.Alas exuit:& uultu gaudens ince/
dit Iuli. Falsa cucurrit.i.non sua quasi ua/
tem sola infula mentiretur. Oliuæ ipse ho
nos:uictarum glaucæ innexus oliuæ. Tan/
gere ramo. Pectora:etheoclis dormientis
Tu ueluti magnum:hyperbaton est:idest
tu cūctaris:ita quietē agis gubernator dor/
mientis uētis mare uersantibus. Sic fama:
fama de eo loquitur.uel notum est quod di
co omnibus. Capessat:quasi perpetuo re/
tenturus.Salustius expergiscimini aliquan/
do:& capessite rempu. Quis neget:idest ui
ribus quis neget tibi regnū. Destinet aulā
in aula in qua tu iaces in eadē tuus.frater si/
bi te pollicetur expulso. Nec non in fœdera
uitæ.i.inimicitiarum fœdus. Pollutus pla/
Tydeus cuit.i.Tydeus aduersum te pactus ē fœdus
Menalip/ pollutus autē sanguine Menallippi fratris
pus sui:quem in uenatu incautus occiderat:ut
peleus phocum:unde reiecta post terga ma
nu pingitur:& ille nihilominus talia cogi/
tat:qui tales sibi quærit auctores. Ausu/
rumq; eadē germanū.Quæ nunc hortor:ut
tu facias ille ausur⁹ est:idest repetēti regnū
nega:quod te exule facturus est. Aut cad/
mo domi.ifer.my.Cadmo ꝓ thebis. Myce/
nas ꝓ argis. Pallida turbāt syde.lu.eqpallē
tia.Solis aduētu. Lucis.i.solis ꝓfundit uul/
nere sōnū.uulnere ꝓ sanguine posuit:nō sō
nū pfūdere:sed etheoclē ipm dormientē.uulnere ergo suo.i.lai sanguie etheoclē pfudit:ut eū pollutū sce/
leribus imbueret. Monstris:pro terroribus posuit. Excutiens:putans se uero sanguine esse perfusum.

Horruit in maculas:quasi sæuitiã feritatis maculaꝝ præmonstret horrore.ut Virgi. comasq; arrexit & hærens uisceribus super incũbẽs:aut certe maculas quæ in retibus retexuntur.& explicuit de reticulo uariis minutis maculis plenũ horrore.In absentẽ cõsumit prælia fratrẽ.ut Vir.& spe iam præripit hostẽ:qa iam uidebatur peregisse bella cũ fratre.ad animum rettulit Etheoclis belli auidũ.Mygdonis': Lydiis uel phrygiis.Titonus.n.lydius fuit maritus Auroræ.Vnde Vir.Titoni croceũ linquẽs aurora cubile:ẽ ergo Mygdonia regio in finibus Asiæ a rege Mygdono. Seras flãmas:hoc est auroræ flãmas. Lucifer serus

Horruit in maculas somnosq; excussit inertes
Bella cupit.laxatq; genas:& temperat ungues.
Mox ruit in turmas.natisq; alimenta cruentis
Spirantem fert ore uirum.sic excitus ira
Ductor in absentem consumit prælia fratrem
Et iam mygdoniis elata cubilibus alto
Impulerat cælo gelidas aurora tenebras:
Rorantes excussa comas.multumq; sequenti
Sole rubens.illi roseus per nubila seras
Aduertit flammas.alienumq; æthera tardo
Lucifer exit equo.donec pater igneus orbem
Impleat.atq; ipsi radios uetet esse sorori:
Cum senior Thalaonides.nec longa morati
Dirceusq; gradum.pariterq; Achelous heros
Corripuere toris.illos post uerbera fessos
Exceptamq; hyemem cornu perfuderat omni
Somnus.at Inachio tenuis sub pectore regi
Tracta quies.dum mente deos:inceptaq; uersat
Hospitia.aut quæ sint generis ascita repertis.
Fata mouet.postq̃ mediis in sedibus aulæ
Congressi inque uicem dextras iunxere.locumq;
Quo serere arcanas aptumq; reuoluere curas
Insidunt.prior his dubios compellat Adrastus:
Egregii iuuenum quos non sine numine regnis
Inuexit nox atra meis quibus ipse per imbres
Fulminibus mixtos:intempestumq; tonantem
Has meus usq; domos uestigia fecit Apollo.
Non equidem obscurum uobis plæbiq; Pelasgæ
Esse reor.quantis connubia nostra procorum
Turba petat studiis:geminæ mihi namq; nepotũ
Læta fides.ęquo pubescunt sydera natæ:
Quãtus honos.q̃tusq; pudor(ne credite patri)
Et super externas licuit cognoscere mensas:
Has tumidi solio & late dominantibus armis
Optauere uiri:longum enumerare phareos
Aebaliosq; duces:& Achea per oppida matres
Spem generis.nec plura tuus despexerat Oeneus
Fœdera.Piseisq; socer metuendus habenis:
Sed mihi nec sparta genitos nec ab Elide missos
Iungere fas generos.uobis hic sanguis & aulæ
Cura meæ longo promittitur ordine fati:

siue ad comparationem dixit cæteroꝝ syderum: quia oĩbus stellis tardius occidit lucifer. Aduertit.i.ad eã & cõtra eũ uertit Lucifer exit equo:Nam uerso cælo ad aduentũ auroræ:cũ cætera sint apud antipodas:lucifer solus apud nos inuenit̃:hoc est alienum æthera:q ẽ diei siue cælũ stellis nocte concessũ est:ergo lucifer officio suo nocte non fungit̃:cũ eum oriri cõstet prope lucis aduentũ hinc alieno æthere uidet̃ exoriẽs. Radios uetat eẽ sorori:Vt Vir.& fratris radiis obnoxia surgere luna. Dyrceus:Polynices a dyrce fonte thebanoꝝ.Acheloius heros:Tydeus ab Acheloo fluuio: quiper ætholos fluit in calydonẽ. Corripuere toris.Ca.cur tardius Tydeus & Polynices a somno surrexerit Adrastus uero celerius. At inachio:notãda elegantia poetæ.qui tres duces fluuiorũ cognominibus designauit.dyrceũ polynicẽ Acheloiuni Tydeũ:inachiũ Adrastũ. Arcanas aptum.Venerunt ad locum aptum secretũ fabulis uel curis:nã ideo:quod ĩ secretis locis curæ publicæ differat̃.ad hoc electa loca curias nominauit antiquitas. Insidũt Hyperbaton posteaquã ĩsidũt. Inuexit nox atra meis.Quos per imbres & per flumina nõ sine fato In regnũ meũ apollo perduxit. Intẽpestumq; tonantẽ.Hoc est uehemẽter.tempestiuum hyemalẽ.& contra Virgili.cũ clæmentiã ueri temporis uellet ostẽdere ait Iuppiter & læto descendit plurimus imbri.

Læta fides:Ordo Argia & Delphile.Geminæ mihi natæ pubescunt: nepotum læta fides. Ne credite patri: Ne laudare magis uideret̃:q̃ uerum dicere fidẽ suã uoluit ipis testibus approbare. Honos:Pulchritudo: ut Virgi.lætos oculis afflauit honores. Super:Pro inter. Has tumidi solio: Imperio superbi: & artificiose:ne uideat̃ hos pro eaꝝ inopia generos elegisse: ait se multos repudiasse & honore præstãtes. Lõgum numerare:Atalantẽ significat.parthenopei matrẽ.Accipiamus ergo laconios. Aebalus.n. rex laconũ fuit. Spẽ generis: Oene' Tydei pater:cuius deyanira filia a multis ĩ cõiugiũ exoptata procis:pro q̃ Hercules cũ Acheloo ætholiæ amne certasse dr̃.Deyanirã ergo oenei & æthesiæ filiã uno tpe in cõiugiũ petebãt Hercules & Achelous acceptaq; lege ab Oeneo qui uirtute supasset:Deyanirã duceret Cõgressi ĩ certãine cũ suparet̃ achelo' ab Her.p diuersas mutatus ẽ figuras. Oeneus.Tydei pater.Iõ ait tuus. Piseisq;:Oenomaus Martis filius pp hyppodamiã filiam pcos suos uictos curuli certamĩe afficiebat ad reliquoꝝ terrores,iõ hũc metuẽdũ dixit.

Titonus
Mygdonia
Dyrce
Achelous
Curia
Argia
Deiphile
Honos
Super
Aebalus
Deianira
Hercules
Achelous
Oenomaus
Hippodamia

Stirpemq; animosq; uenitis: Figura græca usus est. Illi enim sic dicũt. uenit doctus sapientiam. Tales: Quasi fortes & nobiles. Vt responsa iuuent. Vt me delectet tales generos apollinis responso meruisse. Sed cunctis Tydeus audẽtior actis: Talis ubiq; monstrabit etiã tempore: quo ei moriẽdũ est. Sensus talis est: dũ sibi inuicẽ detulerũt: præhendebat amborũ ore loquendi principium. dubitabãt ergo quis prior deberet incipere: quod intellectũ est ex eo: ꝙ mutuis se intuebant aspectibus. O q̃ te parcũ matura ĩ præconia famæ mens agitat. Hoc ẽ pudore nimio plurimũ tuis laudibus detrahis. Ferentẽ: Fœliciter præcedentem. Vir. & seruare modũ rebus sublata secũdis: quippe quo nullus potior inuenit. Fortunam domas: quæ solet alios secundis rebus extollere. Quis te solio sicyonis auitæ. Ciuitas achaiæ: in qua plurimum regnauit: Vnde argos Adrastus Aduenit: ut mores barbaros naturæ suæ leuitate cõponeret. Isthmos: peloponessum significat. Omne enim qd' sũmouet bella sicyonia adhuc illis locis thesei uatem legũt ubi est peloponessus sicyonia. Sensus ergo talis est: Si tua mansuetudo illis gentibus præsideret: nunq̃ Mycenæ fraterno scelere potuissent fugam solis scire: uel de quibus crudelitatibus & tu thebane polynices queri poteris. Infra intus: & ĩfra ægeũ dicit mare & Ionium quæ Isthmos diuidit. i. alias gẽtes: quæ sunt intus & extra Isthmũ. Sæua nec eleæ elea ciuitas est œnomai: cuius crudelitatem detestat: ꝙ in petitores filiæ suæ hyppodamiæ crudelis extiterit. Nondũ læta uenus: Quod superius deest. hic redditur. Iuuat læta uenus. docet poeta infœlices fœlicibus iũctos fortunã superare & incõmoda uitæ cõtra fata posse transire. Sic Cice. in philyppicarum primo. Multa etiã cõtingũt p̃ter naturã præterq; fatũ: & hoc diuersum est. Nã qui putãt: qd' infœlices fœlicibus & iũctos ĩmutantes fortunã fata ue superasse: ut ex ipsius fœlicitate fati: se fati esse participem: hoc nõ est. Nam ut miser iungeretur fœlici homini per quẽ ad bonũ statũ peruenir potuisset. id ipsum fati fuit: ut fata p Aeneæ. & lauso parcæ fila legũt: & ad libitũ iunxit fatũ p̃posito fataq; fortunasq; uirũ moresq; manusq; deniq; infinitos scimus fidos carosq; potentibus: cũ essent humiles laborũ potẽtia omni priuatos fato ꝓhibente. & alios nuper agnitos: & nullius rei fructus multa bona ab eisdem meruisse. Nondũ lætã uenus: fœliciũ ista sunt uota. Resedit tristitia: bene p̃sentibus gaudiis præterita oblitus est quo ostendit humana uarietas. Nec minus hæc læti: Notandũ ꝙ cõparationẽ admiscet allocutioni ut supra: Tũ ueluti magnũ si iã tollẽtibus austus ioniũ. Prospectet amicã: suffecerat addidisse humũ: nisi iũgeret amicã: ut Plautus in Menechmis: Voluptas nulla. est autẽ nautis Messenio maior meo aĩo: q̃ qui ex alto terrã prospiciunt. maiore nõ dicã dolo: q̃ quia adueniẽs terrã conspicias: q̃ fuerit tua. Fortũa trã. tua: sub tutela fortũæ tuæ: hoc ẽ iũctos fœlicibus ĩfœlices posse aduersa superare. dicũt ergo lætari se: qd' futuras ærumnas suas fœlicitatis eius ꝓspitate ualeãt euitare. Primis hy. Virg. cui pater intactã dederat primisq; iugarat oĩbus. Tumida iam uirginitate matura: Gaudia mente parant. Lycæos partheniosq;: mõtes arcadiæ: & in Lycæo tẽplũ est panos: in quo natus afferitur. Vnde Vir. Panos de more lycæi. famã ergo alti hæc loca penetrasse.

Sicyon

Pan Licæus

Dii bene quod tales stirpemq; animosq; uenitis
Vt responsa iuuent. hic diræ tempore noctis:
Partus honos: hæc illa uenit post uerbera merces:
Audierant: fixosq; oculos per mutua paulum
Ora tenent: uisiq; inter sese ordine fandi
Cædere: sed cunctis Tydeus audentior actis
Incipit. O q̃ te parcum in præconia famæ
Mens agitat matura tuæ: quantumq; ferentem
Fortunam uirtute domas: cui cedit Adrastus
Imperiis. quis te solio sycionis auitæ
Excitum in frenos componere legibus argos
Nesciat. atq; utinam his manibus p̃mittere gẽtes
Iuppiter æque uelis. quas Doricus alligat undis
Isthmos. & alternos quas margine summouet ĩfra
Non fugeret diras lux intercisa mycenas
Sæua nec Eleæ gemerent certamina ualles
Eumenidesq; aliis aliæ sub regibus. & quæ
Tu potior thebane queri. nos uero uolentes
Expositiq; animis. sic interfatus. & alter
Subiicit: anne aliquis soceros accedere tales
Abnuat? exulibus quanquam patriaq; fugatis
Nondum læta uenus: tamen omnis corde resedit
Tristitia. affixiq; animo cessere dolores:
Nec minus hæc læti trahimus solatia. q̃ si
Præcipiti conuulsa noto prospectet amicam
Puppis humum. iuuat ingressos fœlicia regni
Omnia quod superest fati uitæq; laborum
Fortuna transire tua. nec plura morati
Consurgunt dictis impensius aggerat omne
Promissum Inachius pater: auxilioq; futurum
Et patriis spondet reduces inducere regnis
Ergo alacres Argi. fuso rumore per urbem
Aduenisse duci generos. primisq; hymenæis
Egregiam Argiam. nec formæ laude secundam
Deiphylen tumida iam uirginitate iugari
Gaudia mente parant. socias it fama per urbes
Finitimisq; agitatur agris. procul usq; lycæos

Ephyrææq; rura: Corynthiorũ regioni cõfinia extrema posuit. Corynthus nãq; a mari arcadiam a terra Peloponessum claudit. Eadẽ: dea turbida. Velox fama. Ogygias: Thebas nõ mõtes Ogygios: sed locũ ubi thebæ sunt cõstitutæ. Perfundit: rumoribus ĩplet. Labdaciũ etheoclẽ: patronymicũ ab auo oedipi hui' pro auo. Cõsona nocti: cõueniẽtia: ut nihil a somniis discreparet. conueniẽs ergo cũ somno pcedentis noctis q̃ a laio in Tyresiæ effigiẽ mutato Etheocles fuerat admonitus: uel ipsa fama cõsona pmissæ nocti. Idẽq; nup exacta est: q̃ Laius auus futura uisus est cõmouere. Cõsona inter cõueniẽtem famã cũ

Corynthus
Labdacius

Partheniosq; super saltus: Ephyrææq; cura
Nec minus Ogygias eadem dea turbida thebas
Insilit. hæc totis perfundit mœnia pennis
Labdaciumq; ducem præmissæ consona nocti
Territat. hospitia. & thalamos. & fœdera regni
Permixtumq; genus. quæ tanta licentia monstro?
Quis furor est: iam bella canit. diffunderat argos
Expectata dies. læto regalia cœtu
Atria complentur. species est cernere auorum
Comminus. & uiuis certantia uultibus æra
Tantum ausæ perferre manus. pater ipse bicornis
In leuum prona nixus sedet inachus urna
Hunc tegit Iasiusq; senex: placidusq; phoroneus
Et bellator Abas indignatusq; tonantem
Acrisius. nudoq; ferens caput ense chorœbus:
Toruaq; iam danai facinus meditantis imago
Exin mille duces. foribus commissa superbis
Vnda fremit uulgi. procerũ manus omnis & alto
Quis proprior de rege gradus stant ordine primi
Interior fatis calet & sonat aula tumultu
Fœmineo: casta matres cinxere corona
Argolides: pars uirginibus circum undiq; fusæ
Fœdera conciliant noua. solanturq; timorem
Ibant insignes uultuq; habituq; uerendo:
Candida purpureum fusæ super ora ruborem
Deiectæq; genas. tacitæ subit ille supremus
Virginitatis amor. primæq; modestia culpæ
Confundit uultus: tunc ora rigantur honestis:
Imbribus. & teneros lachrymæ iuuere parentes:
Non secus ac supero pariter si cardine lapsæ
Pallas & asperior phœbi soror utraq; telis
Vtraq; torua genis: flauoq; in uertice nodo
Illa suas Cyntho comites agat: hæc aracyntho
Tunc si fas oculis non unquam longa tuendo

præmissis laii q ait superius. dant laio socer augurio fatalis Adrastus dotalesque argi. Iam bella canit: canit ubiq; subaudiẽdum de eo: quod dicturus est. Quis furor: iã bella canit. Cernere auorũ: cominus cernere est operepretiũ descriptio eorũ quorum statuæ in domo Adrasti fuerant constitutæ: ut Vir. Quin etiã ueterũ effigies ex ordine auorum: Antiquæ cedri. d. i. p. s. Certantia uultibus æra. Virg. & uiuos ducent de marmore uultus. Tantum ausæ pferre manus: ut imitarentur uitã q̃si cõtra naturam fecissent quod addidissent æri spiritũ. Placidusque phoroneus: Quod primus Iunoni sacrificasset. Iasiusq; senex: etiã hic rex argiuorũ fuit. Et bellator Abas: Abantis filius prœtus: cuius filiæ prœtides furore immisso a Venere boues sibi sunt creditæ: quas Melãpus expiauit. Chorœbus: Hic est: qui ne argi pestilentia laborarent: Apollini se perimendũ obtulit: & ueniam meruit. Ferens caput. Vel suũ altius ferẽs: uel illius quod occiderat monstri. Toruaq; iã danai: Danai Beli filius ex pluribus cõiugibus quinquaginta filias habuit: totidemque Aegyptus frater eius filios: q Danaũ fratrẽ filias suis filiis ĩ matrimonio postulauit. Danaus respõso cõperit: q generi sui manib' interiret. Argos pfectus est: & primũ dicit' nauẽ fecisse: a cuius nõie Argo dicta est nauis. Aegyptus misit filios suos ad pcipiendũ frẽm: hisq; pcepit ut aut Danaũ ĩterficerẽt: aut ad se nõ redirẽt: ut Agenor filio ĩperauerat: qui postea q̃ uenerũt Argos: cœperũt patruũ oppugnare. Danaus posteaq̃ uidit se resistere nõ posse: filias suas fr̃is sui filiis spopõdit uxores: q̃ pr̃is iussu uiros uniuerse interfecerũt sola Hypermnestra Lino pepcit. Indignatusq; tonãtẽ: Acrysius rex argiuorũ fuit: qui filiam habuit nomine Danaen: quam posteaquã est a Ioue uiciata pater intra arcam inclusam in mare præcipitauit: quæ delata ad Italiam inuenta est a piscatore cũ Perseo: quem illic enixa fuerat: & oblata est regi: qui eã sibi fecit uxorem: cũ qũa etiã ardeã cõdidit. Quis proprior de rege gradus. Quisquis regẽ affinitate cõtingit: idest proceres: & illi qui regibus genere iungebantur: & stabãt primi: ut singulorũ ordo poscebat: & generis gradus. Stant primi: illi etiã proximi regi stabãt qui ornabant' generis dignitate. Castra matrum: multitudine religiosa: uel pars matrũ uirginibus nupturis admixta. Fœdera conciliãt. i. sponsas cõmendant: & docent eas fœdera nuptiarũ. Verendo: Virginali. Deiectæq; genas: in terrã intuentes præ pudore. Primæq; modestia culpæ: culpam putant amissionem uirginitatis.

Prœtides
Chorœbus
Danaus
ægyptus
Argo
Hypermnestra
Acrysius
Danae
Perseus
Ardea

Teneros parentes: timidos quia delectauerũt Adrastũ filiarũ lachrymæ. erat etiam pudoris insigne etiã nota trepidare. Et asperior: phœbi soror fratre asperior. quia ille cytharæ: illa uenatibus operam dedit. Illa suas comitas agat. Cynthus: deli mons est dianæ sacer: unde cynthia diana dicta ẽ. Aracynthus atticæ regionis: Mineruæ sacer. Tunc si fas: idest si liceat: quoniã mortalibus cõcessũ nõ ẽ uidere cælicolas.

Cynthus
Aracynthus

Fatigant:diu inuocant : unde Horatius.prece qua fatigent uirgines sanctæ minus audientem carmina
uestam. Facultas unusquisq; pro uiribus suis uota faciebat. Nec minus auditi:sensus nec minus audi
ti sunt illi:qui thure deos placant illis:qui hostias immolarãt. Victimaꝝ eni loco sola etiam bona cõscien
tia dii lætantur.Sicut Perseus cõpositũ ius fasq; animi sanctosq; recessus mentis:& incoctus generoso pe
ctus honesto. Lachesis:Vnam pro omnib⁹ posuit. Pallada monichiis.Quæ pallas non minus diligit La
Larissa rissam q̃ Monychiam.Larissa aũt oppidũ Adrasti:in quo nũc nupta fuit.Nõ illa thessaliæ:ubi Achilles di
citur natus. Libare:uel consecrare:uel ali
quid templis appendere.Virgi.Sacrum tibi
pascere crinem:idest nutrire. Primosq; so
lebant excusaꝛ toros: Vel in templo Miner
uæ solebant uirgines nupturæ placare deã:
quæ sit fautrix uirginitatis & excusaꝛ:q̧ ne
cessitate & lege naturali nubere cogebanť.
enhippus Arcados Enhippi spolium.Enhippus rex
Argiuorum miræ fœlicitatis fuit.cuius cly
peum quia apud græcos nobiliter rem ges
sisse accipiebat:uel ille per urbem incedens
honestaretur. Vnde prouerbium apud Ita
los:cum alicuius ignauiã arriderent.ut Cal
limachus ait.Hoc non spoliũ dicit faces nu
ptiales extinxisse:cum caderent una oẽs:qa
nuptias bella dirimerent. Aeque adytis si
mul.Virg.& mugire adytis cortina reclusis.
Mox redisse negatur. Vt homines suspi
tione sedarent mortem uulgi potentib⁹ blã
dientes uidisse se negant : quæ constabant
gaudiis obfutura. Ornatus argia geris:
Dicit non esse admirandũ : q̧ aduersus oib⁹
accideret:siquidem argia uxor polynicis fu
Monile Argiæ nestũ monile acceperit : qď thebas ueniens
ad argos extulerat : & repetit originẽ huius
muneris uel monilis :quod a Vulcano Ve
neri fabricatum fuisse dicit:& deide hermi
one postremo reginarũ oium : quæ thebis
uixerũt:quas istius monilis omine dicit ĩfœ
Hermonie liciter deperisse. Hermione dotale decus.
Vt illa puniret: quæ ex adulterio Martis &
Veneris nata esset. huiusmõi.n.uenenis ĩfe
cerat illď monile Vulcan⁹.ut necesse eẽt hoc
monile gestanti ærumnaꝝ mole opprimi.
hoc est eni usa est hermiõe Agaue : Iocasta:
Semele.Argia.ultimo Eriphile.Nam ad po
lynicem hoc hereditario iure peruenerat.
Quæcunq; ergo hoc ornatu usæ sunt : gra
ui exitu & ærumnis sunt affecte. Sub luce
iugali.i.sub die nuptiarũ : quo Cadmo nu
pserat. Docti:quanq̃ maiora docti sunt face
re:tamen hoc laboriose fecerunt. Notiq;
Thelchines Thelchines : Hi tres fratres dicuntur fuisse
inuidia liuidi:qui cũ uicinoꝝ agros uiderẽt
ꝓuentu fertiles natura fœlices hos sparsisse
dicunť aquis stygiis:ut redderẽt infœcũdos
q̃ culpa pœnã metuẽtes:solum uerterũt seq;
ad cyclopas cõtulerũt:qui ĩ hoc laborauerũt
Ipsiq; thelchines. Thelchines ergo inuidos
ad hoc mõile faciẽdũ cõcordasse dicit:ut fie
ret plurim⁹ ipsi sudor Vulcano.s.ut q facien
do aliq̃:ĩpare consueuerat:psonã sumeret fa
bricãtis. Vnde Vir.ensẽ quẽ dauno ignipo
Glaucum tẽs deus ipe parẽti fecerat.i.p se nõ p mistros. Igne smarag.uirides lapides queẽadmodũ glaucũ ꝓ uirides
sic igneẽ ꝓ splẽdore posuit. Percussum ada.i.carecterib⁹ nocẽtissimis sculptũ. Gorgoneosq; orbes:Ita exe
crandum monile describit:ut huic pulchritudinẽ conferat atq; terrorem. Nam Gorgoneos orbes posuit

Expedias cui maior honor. cui gratior aut plus
De Ioue. muratosq; uelit transumere cultus
Et pallas deceat pharetras & delia cristas:
Certant læticia superosq; in uota fatigant
Inachidæ: quæ cuiq; domus: sacriq; facultas.
Hi fabris animaq; litant. hi cespite nudo
Nec minus auditi si mens accepta meretur
Thure deos. fractisq; obtendunt limina siluis:
Ecce metu subito (lachesis sic dira iubebat)
Impulsæ mentes: excussaq; gaudia uulgi
Et turbata dies. innuptam limine adibant
Pallada. monichiis cui non argiua per urbes
Post habita est larissa iugis. hic more parentum
Iasides thalamis ubi casta adolesceret ætas
Virgineas libare comas primosq; solebant.
Excusare toros. celsam subeuntibus arcem
In gradibus summi delapsum culmine templi
Arcados enhippi spolium cadit æreus orbis:
Premissasq; faces festum nubentibus ignem
Obruit. æq; adytis simul exaudita remotis
Nondum ausos firmare gradus tuba terruit ingẽs
In regem conuersi omnes formidine prima
Mox audisse negant cunctos tamen omina rerum
Dira mouent: uariisq; metum sermonibus augẽt:
Nec mirum. nam tu infaustos donante marito
Ornatus Argia geris: dirumq; monile
Hermiones. longa est series. sed nota malorum
Prosequar. unde nouis tam sæua potentia donis
Lemnius hæc (ut prisca fides) mauortia longa
Furta dolens capto postq̃ nihil obstat amori
Pœna nec ultrices castigauere catenæ
Hermiones dotale decus sub luce iugali
Struxerat. hoc docti quanquam maiora laborant
Cyclopes notiq; operum Thelchines amica
Certatim iuuere manu: sed plurimus ipsi
Sudor. ibi arcano florentes igne smaragdos
Cingit. & infaustas percussum adamanta figuras
Gorgoneosq; orbes. siculaq; incude relictos

instar oculorum:ut ad monstri speciem stupefaceret intuentes magnitudo & pulchritudo gemmarum. Fulminis extremi cineres:Hoc est qui perfecto fulmine superfuissent:quasi hoc perniciosiores essent. Constat enim hoc monile post fulmina fabricatũ de fragmentis. Viridũq; draconũ: idest iuuenum:uel uenenosorum. Vel flebile germen hesperidum.In æthiopia speciosissimum pomariũ atlanti fuit: i quo nascebãtur mala aurea:quæ hesperides custodiebat.Aegle Aretusa hesperetusa:& draco peruigil.accepe/rat autẽ responsum:ut ea quandoq; ex Ioue genitus raperet:nihilominus fides responsi explicata est:missusq; est ab Euristeo rege Her.Iouis filius:q ea mala abstulit occiso peruigili dracõe dixi mus poetam omnia cõtulisse:quæ gratiam facerent & timorẽ: Ideo etiam aurum uult infame fuisse quo monile compositum est ut iure confirmetur malum fuisse.

Hesperidum horti

Fulminis extremi cineres:uiridumq; draconum
Lucentes a fronte iubas:hic flebile germen
Hesperidum:& dirum frixei uelleris aurum:
Tum uarias pestes raptumq; interplicat atro
Thesiphones de crine ducẽ:& quæ pessima Cæstõ
Vis probat.hæc circum spumis lunaribus ungit
Callidus.atq; hilari perfundit cuncta ueneno
Non hoc Pasithea blandarum prima sororum
Non decor idaliusq; puer sed luctus & ira:
Et dolor.& tota pressit discordia dextra:
Prima fides operi Cadmum comitata iacentem
Hermione uersis in sibila dira.querelis
Illyricos longo sulcauit pectore campos.
Improba mox Semele uix dona nocentia collo
Induit & fallax intrauit limina Iuno
Teq; etiam infœlix perhibent Iocasta decorum
Possedisse nefas.uultus hac clade colebas
Heu qbus.heu placitura thoris?post lõgior ordo
Tum donis argia nitet,uilesq; sororis
Ornatus sacro præculta superuenit auro.
Viderat hoc coniunx perituri uatis.& aras
Ante omnes epulasq; trucem secreta coquebat
Inuidiam:sæuis detur si quando potiri
Cultibus.heu nihil auguriis adiuta propinquis
Quos optat gemitus?quantas cupit ipia clades?
Digna quidem.sed quid miseri decepta mariti
Arma?quid insontes nati meruere furores
Postquam regales epulas & gaudia uulgi
Bisseni clausere dies.hismenius heros

Et dirũ phryxei uelleris.au.Phryxus & helle Insania a libero obiecta cũi sylua erratẽt: Neobula mater eorum dicitur uenisse: & arietẽ uellere aureo isignitum exhibuisse: in quo prædictos filios suos iussit ascendere: & in colchos ad regem Aeetam transire: ibique arietem imolare: cui cũ ex præcepto matris ascendissent illos in pelagus detulit:helle lapsa nomẽ põto dedit. phryxus matris præcepto parens arietẽ imolauit: pellẽq; aureã martis templo dicauit: quam Iason æsonis filius cũ argonautis dicitur petiisse.hũc Aeeta rex libens recepit:filiãq; ei dedit uxorem & cum ex ea liberos suscepisset: ueritus est Aeeta ne se regno deiiceret:quod ei responsum ex prodigiis fuerat aduena coli progenie mortem caueret; phryxum interfecit. At filii eius ratem ascenderunt:ut ad auum atlantem transirent: quos naufragos æson excepit.

Phryxus
Helle
Neobola

Et quæ pessima cæston:Etiã uim illam monili pmiscuit:quæ uix cæstos parabat.i.cuius sit potestatis ostẽdit. Cæston.n. cingulum dicitur ueneris:quo utitur ad honestas nuptias:& quando uirgo cadmo nupserat harmonie:ideo hoc iunxit. Nam ad turpes nuptias uenus dicitur nõ uenisse. Iõ incæstum dicitur: quod a sacrato illo ueneris cingulo nõ fuerat uinctũ. Atq; hilati.i. lucido ut possit exinde aliquid fingi læticiæ ut esset facile & delectabile: debile & gratũ lætantes autem nocuum & pestiferũ. Nõ hoc pasithea:Est una gratiarum.nomina autem gratiarum sunt tria pasithea. Aglaie.euphrosie Iouis & Harmoniæ filiæ:ueneris famulæ.

Cæstos
Incæstũ
Pasithea
Gratiarũ nomina

Prima fides operi Cadmum:Periculum huius monilis fidem fecit Harmonie:quæ pxime experta est.Nam in angues uersa est: cum marito:ob hanc causãm quod Agenoris:& Europæ filius draconem martis:qui fontem custodiebat occidit ideo uult hoc contigisse:quia nuptialibus donis hoc monile possederat. Improba mox semele. Vult etiam semelen in fœlicitate huius monilis extinctam & magis ornatus inuidia a Iunone q̃ pellicatus inductam ut a Ioue improbe posceret quid nefas eẽt corpus sustinere mortale. Optime autem Semelẽ improbam dixit:ꝙ uoti fuit immodica ut Iouẽ uellet cum fulmine. Teque etiam ĩfœlix: Quia non imposuit per malorum experimenta finem cupiditati.Nam hoc monile Iocastam post Agauem certum est habuisse. Sacro auro:execrabili.Virg.auri sacra fames. Viderat hoc coniunx:eriphylẽ dicit Amphiarai uatis uxorem. Et aras ante omnes: Quia apud antiquos ante aras numinum cælebrabãt iura nuptiarũ Nihil auguriis adiuta propinquis:Propinquis siue qa auguriis uxorem uel his pdigiis: quæ pauloante clypei casu contigerant.nihil profuit inquit ꝙ augurem habebat maritum.nam infausta cupit secũdũ illud Virgilii.siue auguriis potuit depellere pestem. Quantas cupit impia clades: Mariti mortem:furorem filii:interitũ suũ. Insontes nati meruere furores:Almeonẽ dicit:q post mortẽ matris cõuersus ẽ i furorẽ patre mãdãte.ut Iuue.nil pueri faciũt:ipsam cõfigite matrẽ.Itẽ Luca.Crimie quo pui cædes potuere mereri. Hismenius he.polynices:q a fluuio thebão nomẽ accepit:quẽ poeta fluuiũ frequenter appellat.

Sacrum
Nuptiæ ante aras
Almeon
Hismenius.F.

Iam iam sua quærere regna:Eleganter sua:quia & apud argos ex cõiunctione regia imperabat. Descisse deos:Quasi dii non innocẽtes sed potentes & fœliciores sequantur.sic a se ad fratrem eẽ traductos descisse ergo quasi ab amicis ut ciuitas quæ ad hostes decurrit descire dicitur.ut Lucanus : Lassa triumphis desciuit fortuna tuis. Nudum latus:Ab amicis desertum:regum enim semper latera stipatorum satellitumq; corona claudebat.

Antigõe Nãq; una soror:Antigonem dicit:quæ fratrem sepeliuit.Nam & hismelẽ aliam

Hismele sororem habuit polynices. Producere:Proseq.ut Virgilius comes produxit. Et magna lachrymas in

ꝓducere cluserat ira.Idest dolore nimio siue iracundia lachrymaꝝ clauserat cursum:ut Virgili. Inclusitq; dolor lachrymas. Tũc quos excedens hilares.Cogitat discessu suo qui gauisi sunt:qui doluerunt : omnia inquit hæc in animo reuoluebat & frĩs cursum:& quos sibi profugo genuisse ꝓspexerat:ergo si aliquibus potuit exiliũ displicere : reuertẽtem tanto magis:poterit adiuuare.

Spes Spes ubi lõga uenit.Qua nulla grauior mortalibus cura est.Salustius animo cupienti nihil satis festinatur:eripis etiam spẽ:quæ sola homines in miseriis consolatur:hanc enim curarum omnium cõstat esse postremam. Graue eni tormentum est spes:quæ longa expectatione differtur.Terẽtius.spem pretio nõ emo.

Nubem cogitationum multitudinem: quæ animũ sollicitudinis mole confundũt

Dyrcem:Fontem thebanum : per quem Boetiam debemus accipere.cadmi autẽ domos thebas debemus accipere. Recepto sanguine:idest recepta uirtute. Lucanus dũ sanguis inerat : dum uix materna peregi.

Et capta armenta reposcit.Ab inimico uictore. Mente acuit:Exercuit uel in maiorem rabiem concitauit.

fida uxor Fida:Propriũ uxoris epitheton. Senserat: Argia disputationes mariti senserat. Primo ortu auroræ cõ

Aurora plexa uirum.Pallorem dicit colorem croceum:primo enim auroræ cum luciferi candore pallescit:deinde fulgore rosei solis afflat.

Nil transit amantes.Virgili. Quis fallere posset amantem. Nũquam in pace sopor: idest dormiens semper iquietaris curis : aut hoc dicit:quod noctu cum solent homines inquiete esse : tu per uigilias nõ admittis soporem : pacem enim hic proprie nocturnã quietem asseruit. Iactantia pectora curas: Ex magnis curis tumultuantia. Admota depræ.ma.lachrymas tantũ an pectoris motus & pulsus. Nil fœdere rupto : oratorie cur.n.metui : sed dicit posse contẽnere.Vir. Nil super imperio moueor. Connubiisue super:figura synerefis oratorie facta. q̃ euenire timebat hortabatur.ut Virg.I seq̃re Italiã uẽtis.& non iam cõiugium antiquũ : qđ prodidit oro. Et sic crudus amor:Recens immaturus nec dum tẽporis lõginquitate firmatus.ergo talis est ordo:& sic nec dũ itepuere tori.Sensus & sic nec dum primis nuptiis calefactus est torus mariti : nec temporis ꝓlixioris accessib⁹ deferuescit:adeo pauci dies sunt:ex quo sũt nuptiæ cælebratæ. Viduaq; iu.i.nõ pp me dico hoc:licet sim iuuenilis ætatis:& licet mea tam cito deserat̃ a te tñ pp tuã salutẽ ne i aliquo dãnet̃:timeo. Angit.a.s.Sic ãgit:ut uicat : q̃a pp suũ cõmodũ nil suadet:sed asserit se angere cã mariti : & hoc totũ qđ ad cautellã mariti ꝓficit sibi putat acgri.

Intermis:aut facultatibus quæ desunt. Inermis aũt nõ tu inermis:sed armatorũ multitudie destitutus.

Respicere ad thebas.iamque & sua quærere regna
Quippe animũ subit illa dies qua sorte benigna
Fratris echionia steterat priuatus in aula
Respiciens descisse deos trepidoque tumultu
Dilapsos comites.nudum latus omne:fugamque
Fortunæ.namque una soror producere tristes
Exulis ausa uias:etiam hanc in limine primo
Liquerat.& magna lachrymas incluserat ira.
Tunc quos excedens hilares qu is cultus iniqui
Præcipuus ducis:& profugo quos ipse notarat
Ingemuisse sibi:per noctem.ac luce sub omni
Digerit.exedere animum dolor.iraq; demens
Et qua non grauior mortalibus addita cura:
Spes ubi longa uenit:talem sub pectore nubem
Consilio uoluens Dircen cadmique negatas
Appetat ire domos:ueluti dux taurus amata
Valle carens pulsum solito quem gramine uictor
Iussit ab erepta longe mugire iuuenca
Cum profugo placuere tori ceruixq; recepto
Sanguine magna redit:fractæq; in pectore uires
Bella cupit:saltusq; & capta armenta reposcit:
Iam pede iam cornu melior.pauet ille reuersum
Victor:& attoniti uix agnouere magistri
Non alias tacita iuuenis theumesius iras
Mente acuit:sed fida uias arcanaq; coniunx
Senserat.utque toris primo complexa iacebat
Auroræ pallore uirum quos callide motus.
Quamue fugam moliris ait?(nil trãsit amantes)
Sentio per uigiles acuunt suspiria quæstus
Nunq̃ in pace sopor:quotiens hæc hora natare
Fletibus & magnas iactantia pectora curas
Admota depræhendo manu:nil fœdere rupto
Connubiisue super moueor.uiduaq; iuuenta
Et sic crudus amor nec dum post flammea toti
Intepuere tori . tua me properabo fateri
Angit amata salus.tunc incommitatus inermis
Regna petes?poterisq; tuis decedere thebis

Si neget:Ergo si negauerit subsequẽs est:ut fratris insidiis pereas. Atq; illũ sollers.Atq; illũ fama tumi dũ narrat fama quæ solet ducũ indicare mores.ordo aũt atq; illũ tumidũ narrat fama quæ sollers ẽ reges depræhẽdere.fama.n.semp studia illustrat:semperq; dissimilitudine cælebrat. Nec dũ cõsumpserat an num:Qui nec dũ cõsumpto ãno inimicus tibi atq; infestus fuit.Quid cẽses eũ nũc moliturũ quippe cum deponẽdi ĩperii cura sollicitet. Exta minãtia diuos: Quæ deos minãtur iratos.Iuno.n.quæ Argis præsi det:nec põt fallere quos depræhẽdit:& ut Homerus dicit:somnum de experimẽto ut maritus terreatur.

Si neget?atq; illum sollers deprendere semper
Fama duces tumidum narrat raptoq; superbum
Difficilemq; tibi.nec dum consumpserat annum
Me quoque nunc uates.nũc exta minantia diuos
Aut auium lapsus:aut turpida noctis imago
Territat.ah memini nunquã mihi falsa p umbras
Iũno uenit.quo tendis iter?quo conscius ardor
Ducit:& ad thebas melior socer.hic breue tandẽ
Risit Echionius iuuenis tenerumq; dolorem
Coniugis amplexu solatur.& oscula mœstis
Tempestiua genis posuit:lachrymasq; repressit.
Solue metus animo.dabitur (mihi crede)merẽtũ
Consiliis tranquilla dies.te fortior annis
Nondum cura decet.sciat hæc saturnius olim
Fata parens:oculosq; polo dimittere si quos
Iustitia & rectum terris defendere curat
Fors aderit lux illa tibi qua mœnia cernes
Coniugis.& geminas ibi regina per urbes
Sic ait.& caro raptim se lumine profert
Dydea iam socium cœptis iam pectore fido
Aequantem curas(tantus post iurgia mentes
Vinxit amor)socerumq; affatur tristis adrastum
Fit mora consilio:cum multa mouentibus una
Iam potior cunctis sedit sententia fratris
Pertemptare fidem.tutosq; in regna precando
Explorare aditus audax ea munera Tydeus
Sponte subit.nec non & te fortissime gentis
Etholum multum lachrymis conata morari
Deyphile.sed iussa patris tutiq; regressus
Legato iusteq; preces uicere sororis.
Iamq; emensus iter syluis ac littore durum
Q ua lernea palus ambustaq; sontibus alte
Intepet hydra uadis:& qua uix carmine raro
Longa sonat Nemea nondum pastoribus ausis
Q ua latus eoos Ephyres quod uergit ad euros
Sisypheiq; sedent portus:irataq; terræ

Ni cõscius ardor ducit:Vel alterius con iugis uel amicæ inuidiosæ quasi mulier:cre didit.n.polynicẽ aliã rhebis cõiugẽ reliquis se.Nihil.n.putat nisi amorẽ uxori præferri posse. Risit Echionius iuuenis risit Poly nices q; obiecit illi amorẽ alterius cõiugis more & leuitate muliebri. Quoniã semper familiare uxoribus est suspicari maritos su os aliaꝶ mulierũ illecebris detineri.docet autẽ poeta obiectis falsis criminibus riden dũ potius q̃ dolẽdũ. Tẽpestiua: Oportuna quasi tẽpori cõueniẽtia. Lachrymasq; re pressit:Incertũ est cuius cõiugis an suas.si suas:ne fleret si uxoris:ut eũ nõ fleret. Me rentũ consiliis.Eoꝶ cõsiliis qui merẽtur ipe ria gubernare. Dabit mihi regnũ:desiste inquit de mœrore meo eẽ sollicita.bene sic cœpit:quia uxor hoc se solũ timere dixerat: qđ pro ipo faceret. Te fortior annis.Ordo te nõ decet cura quæ tuis animis ẽ fortior. Sciat hæc saturnius olim.Quod futurũ sit. Iuppiter nouerit. Oculosq; polo dimittere: Sensus hæc ad iusticiã cura ꝑtineat:si tũ re spicit terras.i.futura nostra sciunt fata:& iu sticia si re uera respicit terras aut hominũ curas. Fors aderit lux illa tibi:Bonus or do:ut mecũ cõiunx in fine fœlicitatis ꝓmis sionibus solaretur. Affat tristis Adrastũ: Ordo.tydea & adrastũ affat tristis:cætera p parẽthesim inserta sunt. Fit mora consi lio.i.diu habito tractatu cũctati sunt:ut mul tũ cogitãtibus placeret una sententia.i.utrũ bello an legatis peteret regnum polynices. *Crimina falsa*

Nam potior cunctis.i. melior omnibus sñia placuit etheoclis fidẽ legatione tẽtare. Ea munera.Legationis officia. Tutiq; re gressus legato:qđ legatũ nefas esset interfi ci.Sacrosancta.n.sunt:Legationis officia:ut Ci.ut ẽt.inter hostiũ tæla incolũnis uersare tur. Syluis ac lit.i.syluis.quæ erant in litto re:aut qa difficile ẽ iter per syluas & littora.

Intepet hydra uadis.Hic.n.i lerna palude hydrã hercules igni ꝑdomuit dãnis capitũ & uulneribus pullulãtẽ:intepuit ideo:qa cũ ferro uinci nõ posset uulneribus ẽ ignis admotus.tepet ergo adhuc quis flamma ui ctrice. Et quãuis carmie raro:Sensus:quã uis Nemeæ leonẽ constet herculis uirtute ꝓstratũ:tamẽ prioris metu ꝑiculi ĩterrupit pastoꝶ timidas cãtilenas. Qua latus eoos: corynthi latus emẽsus est:& oriẽtem dixit eoos:occidẽtẽ euros. Sisypheiq; sedent portus:Cũ inter duo maria mõtẽ positum crudeli latrocinio oc cupasset:hac.n.pœna mortaliũ pascebatur. præ grauans ingenti sa xo necare tãdem ab oculis deorum lege punitus apud ĩferos saxi quod uoluit pœnas exoluit pondere: portus corynthius ex utraq; parte duos habet sypheũ & liliceũ.quos nunc poeta cõmemorat. Irataq; terræ.Isthmon significat ubi se Iuno cũ Palæmone præcipitauit.lyceum uero ꝓmontoriũ corynthiorũ.

Nisus Eleusin Triptolemus

Nisum: Megaram dixit in qua nisus regnauit. Quidam nisum montem megarensium dicunt: in quo nisus est sepultus: quem ferunt crinem habuisse purpureum. Eleusin: Oppidum est athenis uicinum: in quo ceres eximie colitur: unde sacra cereris eleusina uocantur. Virg. Tardaq; eleusinæ matris uoluentia plaustra. ceres cũ ꝓserpinã filiã suã quæreret uenit ad Eleusinum regẽ: cuius uxor iona puerũ peperit triptolemũ: seque nutricẽ simulabat. hanc regina libens nutricẽ filio suo recepit: datque ei nutriẽdũ. Ceres dum alumnũ suũ uellet immortalẽ reddere interdũ lacte diuino nutriebat noctu clam igne eum obruebat. Itaque præterq̃ soliti erãt mortales crescebat. Cũ hoc pater miraretur nocturno tẽpore obseruauit: & cũ ceres puerũ igne obrueret: pater exclamauit. Illa irata eleusinũ exanimauit. ac triptolemo alũno suo æternum beneficium cõtulit. Nã fruges ei propagandas & currũ draconibus uinctũ tradidit: quibus ille uictor orbẽ terrarũ frugibus obseuit. Posteaq̃ domũ rediit. Cepheus rex eũ tanq̃ æmulus interficere conatus ẽ. Sed re cognita iussu cereris triptolemo regnũ tradidit. Ibiq; oppidũ cõstituit: quod ex patris sui nomine appellauit eleusinum. cereri sacra primus instituit: quæ thesmophoria græce appellãtur. Theumesia: Vel oppidũ uel promõtoriũ dicit: de quo se Ino cũ palæmone præcipitem dedit: qui græce palæmon latine portũnus dicitur. Arua ergo theumesia a cãpo eiusdẽ regionis thebis uicino. Et arces agenoreas. Propter Cadmũ cõditorẽ thebarũ Agenoris filiũ. Trãs legẽ: idest ultra ãni spatiũ: quæ sortitus fuerat: ut primo ipse regnaret. Queriturq; fidẽ. Oratoriæ Etheocles in suũ fratrẽ trãstulit crimẽ: quod tunc demũ polynices deposcat imperiũ: dolet ergo ꝙ cessantibus legatis tã sero sup uicissitudinis fidem reposcat quod iamdudũ negare potuisset: uel quod tardius & ꝑpetrãdi parricidii detur occasio. Pronusque calori: Militaribus armis imbutus ordinem ac modum orationis ignorat. Iustis miscẽt tamẽ aspera cœpit: Nõ blanda locutus est: quæ possent persuadere: sed aspera quæ magis ad irã accederẽt: & ostendit Tydeum uirum fortem militiæ magis q̃ eloquẽtiæ operã tribuisse. Si tibi plana fides: Quia ut supra edoctum est. hoc iurauerãt fratres: ut annis singulis ĩperium gubernarẽt. ergo queritur: ꝙ cõtra legem aut sacramentum germano negaret regnum. Et letum. i. nõ inuitum. Fortunã exuere: Hoc est deponere dignitatẽ. Pactæ tandem succederet aulæ: Hoc est inter uos partitæ. quia ex pacto debitã iã accipere debebat. Sed quia dulcis amor regni: idest sed quia omnibus dulce est regnũ ultro rogatis. nõ dicit ꝙ polynices cupiditate regnãdi coactus ẽ te rogare: ne uideret illi maledicere. Sed dicit uicium hoc generale est. aut certe illud exequit: Ignoscimus tibi ꝙ cupiditate regnãdi minime imperium exuisti. nã hoc uicium generale est oĩbus. Generalia. n. uicia ueniã facile promeretur. Lucanus. Quicquid multis peccatur inultum est. Redierunt mõtibus umbræ. i. ĩ loco illo sunt umbræ: in quo fuerunt illo tẽpore quo adeptus es imperium: ut ex cõuersione tẽporum iam annũ transisse mõstraret. Exul agit casus: Oratoriæ præsens tẽpus amplexus est. Agit casus: hypalage. pro agit casibus. Vir. Tot uoluere casus. Sub ioue: sub cælo. Horatius. manet sub ioue frigido uenator. tamen nõ iouis recte cælum dicitur. nã si saturnus pater eiusdem cæli & terræ est filius. cælum sic dici potest: auus ipsius est Iouis prius q̃ Iuppiter. Ambire: circuire. Tenuem: in quo tenuis fuit & inops. Moneo: iucũda cõclusio. moneo inquit ut regnorũ gaudia dedifcas. & dũ pateris te aula recedere propter hanc ipsam patiẽtiam dignus esse dicaris qui recipias dignitatem: Qui enim sponte nõ reddit: cũ ui perdiderit: qua audebit fronte repetere? Mereare reuerti. i. ut sis exemplo fratri: & tu profugus uidearis ad regnum redire.

Theumesia Palæmõ portũnus

Tot uoluere casus

Curua palemonio secluditur unda lechæo
Hinc præter uectus nisum. & te mittis Heleusin
Læuus habet: iaq; arua gradu theumesia: & arces
Intrat agenoreas. ibi durum etheoclea cernit
Sublimen solio. septumq; horrentibus armis:
Iura ferus populo trans legem ac tempora regni
Iam fratris de parte dabat. sedet omne paratus
In facinus. queriturq; fidem tam sero reposci.
Constitit in mediis ramus manifestat oliuæ
Legatum: causasq; uiæ nomenq; rogatus
Edidit. utq; rudis fandi. pronusq; calori
Semper erat iustis miscens tamen aspera cœpit
Si tibi plena fides. si dicti cura maneret
Fœderis. ad fratrem completo iustius anno.
Legatos hinc ire fuit. teq; ordine certo
Fortunam exuere: & lætum discedere regno.
Vt uagus ille diu passusq; haud digna per orbes
Ignotas pactæ tandem succederet aulæ
Sed quia dulcis amor regni: blandumq; potestas
Posceris. astriferum uelox iam circulus orbem
Torsit & amissæ redierunt montibus umbræ.
Ex quo frater inops ignota per oppida tristes
Exul agit casus. & te iam tempus apertos
Sub ioue ferre dies. terrenaq; frigora membris
Ducere. & externos sumissum ambire penates:
Pone modum lætis. satis auro diues & ostro
Conspicuus tenuem germani pauperis annum
Rexisti. moneo regnorum gaudia temet
Dedoceas. patiensq; fugæ mereare reuerti.
Dixerat. ast illi tacito sub pectore dudum

Ignea corda fremunt:more peccantium:qui audire uera non possunt. Cui subter innanes.i. quasi serpens diu sub cōcauas terrarum tenebras sitim perpessa sit:atrocius gerit uenenum. Cōuocat in fauces. Vir.ex omnibus artubus colligit i fauces & in fauces ꝓprie:quia & hic cōtrario eiecturus est uenena uerborum. Cognita si dubiis:Sensus.si mihi essent iurgia fratris incognita orationis tuæ ꝓsecutione qualis erga me esset futurus agnoscerē:Nec clara odiorum.qd' aperte ostendit suū odium contra me. Sufficeret uel sola fides.i.nisi fratris in me odia & rationis tuæ furorem agnoscerē ad reddēda quæ reposcis potui

Ignea corda fremunt. iacto uelut aspera saxo
Comminus erigitur serpens cui subter inanes
Longa suis tenebras:totosq; agitata per artus
Conuocat in fauces. & squammea colla uenenum
Cognita si dubiis fratris mihi iurgia signis
Ante forent. nec clara odiorum arcana paterent
Sufficeret uel sola fides:quam toruus & illum
Mente geris ceu septa nouus iam mœnia laxet
Fossor:& hostiles inimicent classica turmas
Præfuris in medios si comminus orsa tulisses
Bisthonas aut refugo pallentes sole gelonos
Parcior eloquior & medii reuerentior æqui
Inciperes. neque te furibundæ crimine mentis
Arguerim mandata refers. nunc omnia quando
Plena minis. nec septra fide nec pace sequestra
Poscitis. & capulo propior manus. hæc mea regi
Argolico:nondum æqua tuis. uice dicta reporta
Quæ sors iusta mihi. quæ non indebitus annus
Septra dicauit honos. teneo longumq; tenebo
Te penes inachiæ. dotalis regia dono
Côiugis & danae(quid enim melioribus actis)
Inuideam?cumulentur opes. fœlicibus argos
Auspiciis lernamq; regas. nos horrida dyrces
Pascua. & euboicis arctatas fluctibus oras
Non indignanti miserum dixisse parentem
Oedipodem. tibi larga pelops & tantalus auctor
Nobilitas. propiorq; fluat de sanguine iuncto
Iuppiter. an ne feret luxu consueta paterno

fide cōpelli. Qua toruus.i.iusta defensio loquendi:tamen inuenitur occasio. Vt i Terētio ualide ꝓpositioni lenonis:quia respōdere adolescēs nō potuit minatus est cædē. leno enim dixerat. Quid si illā ego nolo uēdere coges me?contra adolescens iusto argumēto lenonis inclusus calūniosa ac multū diuersa respondit:si ante ædes fecisses cōuicium: melius erat intro arripere:atq; ibi usque ad necem operire loris. Laxet commoueat:diruat. Talem se gerit quasi iam teneat urbis statum & euertat. Fossor. fossores dicuntur in exercitu conculatores: qui cuniculos faciunt per quos ingens milites murorum fundamenta conuellunt. dicit ergo Tydei oratio nē illi tēpore cōuenire quo ista fiunt. Ideo ait. Præfuris:idest ante furis:cum adhuc q̄ dixerat nō agātur. Hucusq; principii tēditur sensus. quid de iurgiis fratris odiisq; dubitarē sufficeret mihi fides:qua præfuris.i. in qua ualde furis. Nunc autē Quid necesse est minari:cū odiorum arcana nudata sint? Aut refugo pallentes sole gelonos. Refugo:deuio. quia dicūtur sythæ:quos nūc gelonos appellat nō habere aeris tēperamenta:quia longe a sole submoti sunt. hi sub septentrione degūt:ad quos uix sol peruenit ideo pallētes. Et medii reuerentior æqui: nihil enim magis mediū est quā iustitia. Cōsiderata ergo reuerētia iustitiæ partior esset allocutio. Neq; te furibunde: idest nō te arguo ꝓpter crimina gētis tuæ. agnosco.n. fratris esse quecūq; tua prosecutione cōplecteris. Pace sequestra.i.media. Et propior capulo manus:hoc dicendo significauit ad bellū potius esse uicinos:cū regna magis debuerūt fide reposcere. Vnde quidā in principio hoc accipiūt nō absurde. sufficeret uel sola fides. Argolico:dicēdo argolico & nō thebano inuidiose fratri prescripsit:quasi ibi imperare debeas non thebis. Nōdū æqua tuis:quasi incōparatione prosecutionis. Tydei leuiora mādētur. Quæ sors iusta mihi:quia maior natu erat. & ideo dicit se priorem regnare debuisse. quippe natu maiorum:licet placitū fuisse dixerimus:ut uicissim imperiū gubernarent tamen sorte perfectū est:ut aliquis primus acciperet potestatē. Sed oratorie Etheocles quoniam in sorte misit esse casum nō iudiciū stringit ad hoc:ut merito accidisse uideatur:nō fortuito:ideo ait iusta. Te penes ordo:Inachiæ danaeæ. coniugis regia dono:quē danae argiua possideat. hoc autē ideo dictū ut doceat fratrē habere:quod reppetit. Inuideam:nolo.n. maioribus uerbis cumulare:ne uidear inuidere. Lernamque rege:ammimone danarum filia:dum insidiose in sylua iaculo exerceretur: imprudens satirum percussit:& eā cū satyrus uiolare uellet:illa neptunni implorauit auxilium:quod neptūnus cū uidisset:fugato satyro ipse eam compressit:ex quo coitu natus est Nauplius. naupli palamedis unde Virgilius. prosapiam repetens ait. Belide nomen palamedis. Neptunnus uero cuspide dicitur:in quo loco ammimonē compresserat percussisse. unde cū aqua flueret lerneus fons dictus ē.& fluuius ammimone. Horryda dyrces:memor poeta superiorum. nam ait. Dumq; iter angustæ squalentia iugera dyrces Verteret. Nō indignanti:oratorie disputat:quasi polynices indignetur fœlicitate elatus. Sensus ergo.& licet miserū œdipū:nō tamē indignor parētē uocare: Tātalus auctor:Tātalus iouis & plotidis nymphæ filius. ideoq; ait ꝓpiorq; fluat de sanguine iuncto Iuppiter. perseū unde Danae origo maxime trahitur.

Fossores
Geloni
Ammimone
Nauplius
Tantalus

Hunc regina larem.nostræ cui iure sorores
Anxia pensa trahant.longo quam sordida luctu
Mater.& ex imis auditus forte tenebris
Offendat socer ille senex.iam pectora uulgi
Assueuere iugo.pudet heu plæbisq; patrumq;
Ne totiens incerta ferant:mutentq; gementes
Imperia.& dubio pigeat parere tyranno
Non parcit populis regnum breue.respice quātus
Horror.& attoniti nostro in discrimine ciues
Hos ne ego.quis certa ē sub te duce pena reliquā:
Iratus germane uenis.fac uelle nec ipsi
(Si modo notus amor.meritiq; est gratia patres)
Reddere regna sinent.non ultra passus & orsa
Iniecit mediis sermonibus obuia.reddes
Ingeminat reddes.non si te ferreus agger
Ambiat.aut triplices alio tibi carmine muros
Amphion auditus agat.nil tela.nec ignes
Obstiterint.quin ausa luas.nostrisq; sub armis
Captiuo moribundus humum diademate pulses
Tu merito.ast horum miseret.quos sanguīe uiles
Coniugibus natisq; infanda ad prælia raptos
Proiicis excidio bone rex.o quanta cytheron
Funera sanguineisq; uadis hismene rotabis
Hæc pietas.hæc magna fides?nec crimina gentis
Mira equidem duco.sic primi sanguinis auctor
Incæstiq; patrum thalami.sed fallit origo
Oedipodes.tu solus eras.hæc præmia morum
Ac sceleris uiolente feres.nos poscimus annum
Sed moror.hæc audax etiam nūc in limine retro
Vociferans.iam tunc ipulsa per agmina præceps
Euolat œnides.uindex sic ille dianæ
Erectus setis.& aduncæ fulmine malæ
Cū premeret pelopea phalāx saxa obuia uoluens
Fractaq; per fossis arbusta acheloia ripis
Iam thelamona solo.iam stratum ixyona linquēs
Te meleagre subit.ibi demum cuspide lata
Hæsit.& obnixo ferrum laxauit in armo.
Talis adhuc trepidum liquit calydonius heros
Concilium infrendens.ipsi ceu regna negentur
Festinatq; uias.ramumq; præcantis oliuæ
Abiicit.attonite tectorum ex culmine summo
Prospectant matres.sæuoq; infanda precantur
Oenidæ.tacitoq; simul sub pestore regi.

Hunc regina larem:exiguum & pauperē. Offendat socer ille senex:quasi supbe & indignatiue talē socer℞ dixit. Iam pectora uulgi:tertia causa ualidior:quare nō reddat imperiū in fine ē collocata.nā sunt aliquæ species ueritatis.certat̄ magna cū cōmēdatiōis scæna.dicit.n.perfidū se uelle dici: dūmodo suis ciuibus ꝓsit. Plæbemq; patrēq;: more romano locutus est: ut primo plæbē dicat: post patres. Regnū breue.i.breuis administrator successum imperiū seruare nō patit̄. & primo ideo querelā populi induxit posse ambos pdere. Quātus horror: cum de me agit̄ quasi thebāi timerē cœpissent si polynici redderetur imperiū. Quis certa est sub te duce pœna:merito℞.merētur.n.supplicia qđ mihi paruerint. Fac uelle:fac me ad fratrē uelle regnū traducere. Ciues: nō si nunc.Ingeminat reddes.Tydeus tamen hac iuidia orationis egit licet legatus esset.Nō si te ferreus agger. ne tibi blādiaris:ꝙ sis firmissimo muro uallatus.Quicquid obuiū fuerit supabitur nostra uirtute.

Amphiō

Amphion: amphion Iouis & antiopæ filius.liræ carminibꝰ ad thebanos ædificādū muros dicit̄ saxa duxisse. Diademate pulses:Oratorie ut fœlicior pœna sit mori cum dignitate q̄ fraude possidere.

Ast horū miseret:ciuiū.s.tuorū conciliauerat Etheocles sibi aios militū: quos rursus Tydeus oēs infensos regi facit: dum dicit ipsum causam esse bellorū. Quos sanguīe uiles.ad mortē faciles.ut Virgi.nos animæ uiles. Sanguinis auctor:primus auctor est generis Oedipus.nā cuius atrocitatem depræhēdimus maiorē:atrocē uituperationē ad exaggerandū iuenimus.ut Vir. Laomedōtiadæ bellū ne inferre paratis. Sed fallit origo:Ex dissimilitudine & bonitate morū polynices œdipi filius nō putatur. Hæc præ.morū.i.pœnas & captiuitatē tuorum.

Nos poscimus ānū:subaudi.sed tu regna ppetua.ut Luca.Arma tenēti oia dat:qui iusta negat. Retro uociferans: Sensus. hæc cum egrederet̄ dicebat respectās in limine.

Fulmine malæ:pp aduncos dentes. quos more ictus fulmen prostrauisset. Pelopea phalanx.i.argiua:quæ auxilio uenerat: ut Oui.refert.ergo peloponessus uicia œtholiæ. Ixyona perithoū significare uidet̄ Ixyonis filium.Meleagre:methathesis pro meleager. Calydonius heros: Tydeus ꝓpria ratio.Calydōius pp patriū mores & tegmētum.

Oeneus

Oenidæ: Oeneus parthaonis filius œtholiæ rex:cuius ciuitas calydō nobilissimā:& summā potestatē regni turbauit negligētia sacro℞ nimia.Si quidē uota pro imperii fructibus cælebras:nomen dianæ contempsit: pp quā nimia idignatione oppressus:ut uideretur omnes placaturus.si illam adorasset.& aprum magnitudinis summæ in regionem eius

Aper Calydonius

immisit:qui uastatis gētibus:calydonius ab urbe appellatus est:cuius feritate Oeneus fractus: ædictum tale proposuit:ut dimidiam regni partem caperet:qui monstrū interemisset.Meleagri uirtus periculum

non expauit.Siquidem eius filius undiq; iuuentutem collectam ad illam noui generis expeditionẽ uo/
cauit:inter quos etiam Athlanta conuenit Iasi filia summa uenatrix:quæ in saltibus prædictũ aprum. sa/ Athalãta
gitta peruiũ prima percussit.postea Meleager in se uenientem ferã excepit: interemitq;:& gratus aduer/
sus puellã futurus quæ inter uiros successu uirtutis enituerat.pellem monstri illius cum capite dedit ad
testimonium laudis.sed munus peractum fortitudine inuidia prodidit.Plexippus namq; & agenor Me Plexipp⁹
leagri auunculi indignati sunt sibi prælatam fuisse uirginem:& eã dono spoliauerũt qua conditione fa/ Aganor

Nec piger ingenio scelerum fraudisq; nefandæ
Rector eget:iuuenum fidos lectissima bello
Pectora nunc pretio.nũc ille hortantibus ardens
Sollicitat dictis.nocturnaq; prælia sæuus
Instruit & sanctum populis per secula nomen
Legatum insidiis.tacitoq; inuadere ferro.
(Quid regnis nõ uile)putat quas quæreret artes?
Si fratrem fortuna dares.o cæca nocentum
Consilia.o semper timidum scelus.exit in unum
Plæbs ferro iurata caput:ceu castra subire
Apparet.aut celsum crebris arietibus urbis
Inclinare latus.densi sic agmine facto
Quinquaginta altis funduntur in ordine portis
Macte animi tãtis dignus qui crederis armis
Fert uia per dumos propior quã calle latenti
Præcelerant.densæq; legunt compendia siluæ.
Lecta dolis sedes:gemini procul urbe malignis
Faucibus urgentur colles.quos umbra superni
Mõtis & incuruis claudunt iuga frondea syluis.
Insidias natura loco.cæcamq; latendi
Struxit opem.mediasq; arte secat aspera rupes
Semita:quam subter campi deuexaq; latis
Arua iacẽt spatiis contra importuna crepido
Oedipodioniæ domus alitis.hic fera quondam
Pallentes erecta genas.suffusaq; tabo
Lumina concretis infando sanguine plumis
Reliquias amplexa uirum.semesaq; nudis
Pectoribus stetit ossa premens uisuq; trementi
Collustrat campos.si quis concurrere dictis
Hospes inexplicitis.aut comminus ire uiator
Audeat.& diræ commercia iungere linguæ.
Nec mora.quin acuens exertos protinus ungues
Liuentesq; manus.fractosq; in uulnere dentes

ta sibi maturauere.Id.n. indignatus melea/
ger:consanguinitate calcata matris suæ fra/
trẽ plexippũ occidit:sibiq; matris affectũ ab
stulit.Althea siquidem dũ sæuit ultiõe ger/ Althea
manoꝝ ticionẽ quẽ habebat occultũ: qui cũ
Meleager nasceret̃:in regia:subito traditus
fuit a parcis:ut iuuenis tã diu uiueret:quo/
ad is esset seruatus : mater ignibus mersit:
eumq; cũ filii satis extixit.Quæ posteaq̃ ad/
missum nefas agnouit:laqueo uitã finiuit.
Nec piger igenii.i.qui solers fuit pitus sce
lerũ:quia inuidiose aggressus fuerat etheo/
clen.Tydeus legatus missus a polynice:un
de iã cogitat quẽadmodũ isidias præparet.
Et sanctũ:diffinitio legati & cũ exclamati/
one ꝓnunciandũ ut sensum exaggeratiõis
adiuuaret:sanctum legationis nomẽ adie/
cit. Quid regnis nõ uile putat. Indignatio
poetæ auxexim fecit.dicit.n.qd nõ uile du/
cit regnãdi cupiditas. O semp timidũ sce/
lus.Anteaq̃ fiat de potẽtia aduersantis timi
dũ post cõscientiã iuxta Tul. ut nihil time/
ant:qui nihil cõmiserint & pœnã semp an/
te oculos uersari putẽt.qui peccauerint. Ti
midũ scelus:qd'nisi a timẽtibus cõmittitur.
Sed utrũ ad etheoclẽ refert:qui quia scelera
tus ẽ Tydeũ timet:an ad illos quinquagita:
quos ideo parauerat quia timebat. deniq;
hoc sequit̃. Exit i unũ plæbs ferro:quia in/
sidiis agit̃.& hoc ideo timidũ ut sit cathalo
gus.plæbs autẽ dixit.ut inuidiam numero
hoc noie cõparet. Exit in unũ : quia scelus
cõmissuri pauci timebãt . iccirco plures ar/
mauerat.At cõtra uni⁹ Tydei caput plæbs
iurata consurgit.Macte aĩ:laus tydei : cuius
uirtus non unius insidiãtis dextras poscit.
Propior:distat inter ꝓpiorẽ & uiciniorẽ.ut
Propius res aspice nr̃as.Ci.in uerrinis.Nec
qcqd est ꝓpius factũ qui ut illud exẽplũ re/
cusas de adriano referet̃. Fert uia p dumos
ꝓpior.hoc est ducit uia cõpẽdiosior latente
calle.ut Virg.Olli p dumos qua ꝓxima me
ta uiarũ armati tendũt.Topographia. Qua
calle latẽ.docet per compendiũ insidiatores
processisse. Malignis nõ his qui obsidere
possunt:sed illis quorũ causa obsidet̃. Vr
gẽtur arcte:strictim aduerbiũ est. Importu/
na cre.feralis luctuosa contra campum crepido erat.i.saxũ eminẽs.Saxũ illud dicit in quo sphynx fuit: &
quærendũ utrũ iportuna execrãdo duxerit an iportuna nõ cõueniẽs:quia ex ipso saxo insidiæ uideri po
terãt præparatæ. Hic fera quõdã:Sphynga dicit:quæ in hoc aliquãdo insidebat saxo. Erecta genas: ere
ctas genas habẽs. Suffusaq; tabo lumina.eoꝝ cruore:quos occiderat orbes oculorũ habẽs effusos. Cõ
cretis:solidatis & in unũ redactis abũdãtia sanguinis.ut Vir.cõcretos sanguine crines. Inexplicatis:inex
plicabilibus:siue obscuris uicibus habẽs cõfabulationẽ.ut Vir.Varioq; uiã sermone leuabãt. Cõmercia.
enygmatis illius quod sphynx proposuit.commercium autẽ proprie est mutare inuicem aut emere aut
uendere:hic nunc iucunde commercium deriuauit.ut diceret audire uoces & reddere. Quin acuens: Cõmerci
si non soluisset præpositam quæstionem. Liuentesq; manus peremptorum:scilicet cruore perfusas. um

Terribili applausu. circum hospita surgeret ora
Et latuere doli. donec de rupe cruenta
Heu simili depræhensa uiro. cessantibus alis
Tristis inexpletam scopulis affligeret aluum.
Monstrat sylua nefas. horrent uicina iuuenci
Gramina. dãnatis auidum pecus abstinet herbis
Nõ dryadũ placet umbra choris. ñ cõmoda sacris
Faunorum. diræq; etiam fugere uolucres
Prodigiale nemus. tacitis huc gressibus acti
Deueniunt peritura cohors. hostemq; superbum
Annixi iaculis. & humi posita arma tenentes
Expectant densaq; nemus statione coronant.
Cœperat humenti phœbum subtexere palla
Nox. & cæruleam terris infuderat umbram.
Ille propinquabat syluis. & ab aggere celso
Scuta uirum. cristasq; uidet rutilare comantes.
Qua laxant rami nemus. aduersaq; sub umbra
Flameus æratis lunæ tremor erat in armis.
Obstupuit uisis. ibat tamen horrida tantum
Spicula. & iclusum capulo tenus admouet ensem
Ac prior unde uiri. quidue occultatis in armis?
Non humili terrore rogat. nec reddita contra
Vox. fidamq; negant suspecta silentia pacem
Ecce autem uasto cromi contorta lacerto
Quo duce fræta cohors fuscas interuolat auras
Hasta. sed audenti deus & fortuna recessit.
Per tamen olenii tegmen suis. atraq; setis
Terga super leuos humeros uicina cruori
Effugit. & uiduo iugulum ferrit irrita ligno.
Tunc horrere comæ sanguisq; in corde gelari
Huc ferus atq; illuc animum. palentiaq; ira
Ora ferens. nec tanta putat sibi bella parari
Ferte gradum contra. campoq; erumpite aperto
Quis timor audendi? quæ tanta ignauia solus
Solus ĩ arme uoco. neq; his mora. quos ubi plures
Quam ratus innumeris uidet excusare latebris
Hos prodire iugis. illos e uallibus imis
Crescere. nec paucos campo. totumq; sub armis
Collucere iter. ut clausas indagine profert
In medium uox prima feras. quæ sola menendi
Turbata ratione uia est. petit ardua diræ
Spyngos. & abscissis infringens cautibus uncas
Exuperat iuga dira manus scopuloq; potitus
Vnde procul tergo metus & uia prona nocendi

Terribili applausu: alarũ sonitu. ut Virgilius. Plausumque exterrita pennis dat tecto ingentem. dicit ergo sphynga alarum strepitu deuictos circunuolare. consuetam.

Heu simili depræhensa uiro: uel tam callido uel tam scelerato. hoc est crudeli parricidæ matris marito qui meruit: ut se sponte cæcaret. ergo hic dixit simili errore pari consecrandum. Cessantibus alis: motus alarum. suspendit uolatum ergo sphynx alis cessantibus distulit. Auidum pecus: q̈uis auidũ: ut Lucanus. Impastæ fugistis aues.

Prodigiale nemus. illud quod ossibus humanis alebat. Peritura cohors: illos iuuenes dicit: quos tydeus est occisurus. Humenti palla: rescisso uelamine. Qua laxant rami nemus: pro ex qua parte rariores arbores steterunt umbra luci: quæ esse aduersa uenientibus uidebatur. Obstupuit: furore potius q̃ timore. Admouet ensem: ut sit paratus ad cædem. Manu tractat auxilium. idest euaginationem parat. Nõ humili terrore rogat: interrogat non territus.

Quo duce fræta cohors: idest qui armis præerat. Deus & fortuna: Deus ad uictoriam rettulit. Fortuna recessit: idest frustratus est eius ictus. Olenii tegmen su-

Oleneos

is: Olenos ætholiæ regio est: in qua sus calydonius dicitur interemptus: cuius exuuiis tydeus nunc tegitur & armatur. Super leuos humeros. idest super sinistri humeri partem hasta immines pœne uulnus inuenit. Et uiduo ligno: cuspide ab ea parte: quæ ferro caret: ac per hoc in firmo. Metaphora ad mulierem: quæ si auxilio mariti caret: in firma est ita lignum quod nõ habet ferrum: cum quo uulnus infligat in firmum est. Ira: furore: non metu. Bella parari: paucos esse credidit: nec putauit quĩquaginta sibi uirorum fortium insidias cõparare. Quis timor audendi: Quis pauor uestram frenauit audaciam? Hos de ire iugis Anastrophe hos de iugis ire. Vt clausas indagine profert medium: hæc cõparatio ad superiora referenda est. Dicit. n. sic illos aut de iugis prodiisse aut creuisse de uallibus: quemadmodum de rætibus feræ: quas in medium uox uenantium & clamor impellit. Tunc enim licet scitæ q̃ multæ cum terrore clamoris coactæ fuerint nõ latere. est ergo ordo. Sic illos e lateribus exire uidet. ut clausas indagine feras uox pri-

Indago

ma in medium profert. Indago autem est: cum syluam uenantium corona uallat: ut feræ euadere non possint. Quæ sola medendi turbata uia ratione est: idest quæ sola uia salutis in hostes incipiens ardua petere. Et abscissis: ordo est. Et abscissi cautibus infringens unca uiam plura iuga exuperat. Vnde procul tergo metus: qui locus esset facilior ad nocendum: & a periculo defenderet terga pugnantis. hoc est de longe esset timor: ne a tergo circumueniret. in quo saxo stans interim post se hostes timere non poterat.

Quod uix plena ceruice:perfecta ætate.plena ceruice bona auxexis:ideſt toto corporis nixu.ut Virgi
lius.Quibus integer æui ſit ſanguis. Qualis in aduerſos lapythas:lapythæ gentes theſſaliæ omniũ uiro Lapythæ
rum ſublimes: cum cæteris diis immortalibus annua ſacra cõficerẽt.in ipſa religiõe genus ſacrilegi com
miſſum eſt.cum enim perithoi regis ſui nuptiæ cælebrarent:& ſacrificia omnibus diis facerent: Martis
ſolius aras incultas reliquerunt:ſiue ignorãtia:ſiue contemptu numinis habetur incertum.quæ res ma/
nifeſto punita eſt exitu.Mars namq; fecit ut aduerſus centauros bellarent:a quibus uicti ſunt ciuitas dã Cẽtauro
no intellexit regionis uirtutem.unde Vir. rum
Mars perdere gentem immanem lapythũ pugna
potuit. Stupet obuia lætho: Iam a compa/
ratione diſceſſit: & ad fatum Tydei redit.
põt enim ambiguitas circũuenire lectorẽ.
Tremefactum:in honorem occidẽtis lau/
dantur occiſi. Tẽnenda:apheresis pro con
tẽnẽda. Terrigenas confeſſus auos.Qui
gloriaretur auos ſe promeruiſſe terrigenas
de cadmi ſationibus ducẽs qui mutuis uul
neribus perierunt:ſed inferior uel equitan
di arte peritus. Pentheumq; trahens:uel
a pentheo originem trahens generi. Nõ/
dum te phædimus: Phædimus noĩe non/
dum te propter penthei nomen liber ha/
bẽs propitium Tydei armis occubuit. Li/
bens:ne uideretur ab hoſtibus ſolo in quo
ſteterat pulſus. Orbem ſcutum obuolutũ:
bene ſubdidit ſcutum.Sunt enim ſcuta ob Scuta
longe facta. Tegmine noto : ideſt terga
ſua & caput muniuit apri calydonii tegmi/
ne. Ogygidæ:Thebani ab ogygio terrige ogygidæ
na. Byſthonium:Tydei enſem.unde Ty
deo biſthõius enſis.niſi quia Oeneus mar/
tis eſt filius.primum quia uicina eſt ætho/
lia thraciæ.aut quia Mars apud byſthonas Mars
colitur.Enſem uero byſthonium thracium
dixit:quia byſthonia gens thraciarum eſt. Biſthões
Decutit:ab ictu depellit:ſicuti. In ſocias er
rare manus.ut ex conſpiratione iaculari uo
lẽtes:ſeſe inuicem uulnerarent. Anguſtus
tælis:optime dixit anguſtus:ideſt quia adi
tum uulneribus non daret. Inexpugnabi
lis:quia in multos facilis iactus eſt.multis
in unum difficilis.Saluſti.in ſugurthi.Pau/
ci in pluribus minus fruſtabantur. Non
aliter:Briareum bello gigantũ conſtat con/
tra Iouem ſenſiſſe.ſed hic contra ſic poſuit
quẽadmodum Vir.Iouis cum fulmina con
tra & ut ter.Ille item ut contra me habeat:
Contempta ab hoc etiam fulmina.uideba/
tur enim ſuis ſibi tantum manibus forti/
ter dimicare. Fabula. terra procreauit thi/
phonem miræ magnitudinis : cui centum Typhon
capita draconum ex humeris nata erant.
Hic Iouem prouocauit ſi uellet ſecum de
regno certare. Quare Iuppiter pectus eius
fulmĩe percuſſit:qui cum flagraret : æthnã
ei ſuperimpoſuit.& ex eo dicitur ardere ad
huc.ipſe etiam alio nomĩe bryareus & æge Bryareuſ
on dicitur de quo Virgilius Aegeõ qualis Aedeon
centum cui brachia dicunt. Inde peletro
niam:thraciam ſiue theſſaliam.ut Virgiliuſ
Frena peletronii lapythæ: ipſe enim regio/
nes dicatæ ſunt Marti.

Saxum ingens.quod uix plena ceruice gementes
Vertere humo.muriſq; ualent inferre iuuenci
Rupibus auellit.dein toto ſanguine nixus
Suſtinet.immanem quærens librare ruinam
Qualis in aduerſos lapythas erexit inanem
Magnanimus cratera pholus.ſtupet obuia letho
Turpa ſuper ſtantem:atq; emiſſi turbine montis
Obruitur ſimul ora uirum. ſimul arma. manuſq;
Factaq; commixto ſederunt pectora ferro.
Quattuor hic adeo deiecti mole ſub una
Congemuere.fuga tremefactum protinus agmen
Excutitur ceptis(neq; enim tẽnenda iacebant
Funera)fulmineus dorilas quem regibus ardens
Aequabat uirtus.martiſq; e ſemine theron
Terrigenas confeſſus auos.nec uertere cuiquam
Frena ſecũdus halis.ſed tunc pedes occubat aruis
Pentheumq; trahens nõdum te phædimus æquo
Bacche genus.quorum ut ſubitis exterrita fatis
Agmina turbatam uidit laxare cateruam
Quæ duo ſola manu geſtans accliuia monti
Fixerat.intorquet iacula.& fugientibus addit
Mox in plana libens(nudo ne pectore tela
Inciderent)ſaltu præceps defertur.& orbem
Quem procul oppreſſo uidit therone uolutum
Corripuit.tergoq;.& uertice tegmine noto
Septus.& hoſtili propugnans pectora parma
Conſtitit.inde iterum denſi glomerantur in unũ
Ogygidæ.firmantq; gradum.trahit ocius enſem
Biſthonium tydeus.mauortia munera magni
Oeneos.& partes pariter diuiſus in omnes
Hos abit.atq; illos ferroq; micantia tela
Decutit.impeditant numero:ſeq; ipſa uiciſſim
Arma premunt.nec uis conatibus uila.ſed ipſa
In ſocias errare manus.& corpora turba
Inuoluit prolapſa ſua.manet ille ruentum
Anguſtus tælis.& inexpugnabilis obſtat
Non aliter geticæ ſi fas eſt credere flegræ
Armatum immenſus bryareus.ſtetit æthera cõtra
Hinc.phœbi pharetras.hinc toruæ palladis ãgues
Inde peletroniam præfixa cuſpide pinum

Mutata:refecta siue ad pretium renouata. Pyragmone:quia Virgilio docente cognouimus etiam fulminum fabricatorem fuisse.ait enim. Et nudus membra pyragmon. Nequicꝗ:aut nequicꝗ obsessus:aut nequicꝗ quæritur multitudine manuũ suarum hostes deesse.cum fuerit uictus. Comitemq; illi iubet. Iubet:facit.est enim polysemus sermo. aliquando significat uult. Virgilius.Infandum regina iubes. aliquando imperat. aliquando facit.ut hic loco.

Iubet

Huc illuc clypeum: Circumspectat omnes partes:ne ab hostibus circunuentus occumbat. Armantque uirum nam ipsa tæla in hostes retorquent:quia aliorum tælorum impetus retunditur:cum tæla impingit.Lucanus.totoq; uiro lacine. Nec mortem:ita fuerat uulneratus:ut mortem timere non posset.Demissus.fluẽs. procidit impulsus dicit illum furore gentium dolere dum enim dryope mater eius prægnãs furore bacchatur reluctantem cornibus traxit:dicit ergo hunc non nascendi ordine ꝓcreauit.sed conatu nimio utero matris expulsum. Vnus ne uiri.Virgilius.Vnus homo & uestris o ciues undiq; septus. Vix credet fama reuerso:ꝙ unus tantos ceciderit. Theumesia cornus:thebana:ꝙ Tydeus thebana hasta & spoliis hostium armatus fuerat. Atq; illi uoce repleta.Ordo atque illi uoce intercepta prorupto in sanguine natat repleta lingua. Cur inficiatus honora arguerim fama. Cur uos arguerim honora fama:idest honesta honorificata.

Indole clarius illa:indolem corporis dixit pietatem animi. Singultibus arctum: angustum. Singultibus enim angustatur latus. Exhaurit:concauum facit: idest cauat. Nec uincla coercẽt:inundatio lachrymarum galeæ uincla rumpebat. Cũ multa gementi:cum multa gemeret a tergo ꝑcussus est & hostili gladio corpori fratris affixus. Conserit: cõiungit. Ille oculos: qui prior fuerat uulneratus apparuit ut in utraq; morte fratrum ambo lugerent se inuicem morientes. Votum mortis:uotum iniquæ mortis:quia & uno tælo & gemini &uno momento periere. Idem ultro. Iam ipse uult hostes insequi: a quibus ante appetebatur.

Martis at hinc lapso mutata pyragmone temnens
Fulmina.cum toto nequicꝗ obsessus olimpo
Tot queritur cessare manus.non segnius ardet
Huc illud clypeum obiectans. seq; ipse recedens
Circuit interdum trepidis accurrit & instat
Spicula diuellens clypeo quæ plurima toto
Fixa tremunt.armantq; uirum:sæpe aspera passus
Vulnera.sed nullum uitæ in secreta receptum
Nec mortem sperare ualet.rotat ipse furentẽ
Deilocum comitemq; illi iubet ire sub umbras
Flegea.sublata minitantem bella securi
Dirceumq; gygen.echionium licophantem
Iam trepidi sese quærunt.numerantq;.nec idem
Cædis amor.tantăq; dolent rarescere turbam.
Ecce cromis tyrii demissus origine cadmi
Hunc utero quondam dryope phenissa grauato
Rapta repente choris:onerisq; oblita ferebat
Dumq; trahit prẽsis taurum.tibi cornibus euhan
Procidit impulsis nimiis conatibus infans.
Tunc audax iaculis.& capti pelle leonis
Pinea nodossa quassabat robora claua.
Increpitans.unus ne uiri tot cædibus unus
Ibi touans.argos uix credet fama reuerso
Heu socii.nullæ ne manus?nulla arma ualebunt?
Hæc regi promissa cydon hæc lampe dabamus
Dum clamat subit ore cauo theumesia cornus
Nec prohibent fauces.atq; illi uoce repleta
Intercæpta natat prærupto in sanguine lingua
Stabat adhuc donec transmissa morte per artus
Labitur immorsaq; cadens obmutuit hasta
Vos quoq; thespiadæ cur inficiatus honora
Arguerim fama:fratris motibunda leuabat
Membra solo periphas(nil indole clarius illa
Nec pietate fuit)læua marcentia colla
Sustentans.dextraq; latus.singultibus arctum
Fxhaurit thoraca dolor.nec uincla coercent
Vndantem fletu galeam.cum multa gementi
Pone grauis curuas perstrinxit lancea costas
Exit & in fratrem.cognataq; pectora tælo
Conserit.ille oculos etiam num in luce natantes
Sistit.& aspecta germani morte resoluit
At cui uita recens.& adhuc in uulnere uires
Hos tibi complexus hæc dent ait oscula nati.
Procubuere pares fatis.miserabile uotum
Mortis:& alterna clauserunt lumina dextra
Protinus idem ultro iaculo parmaq; menetem

Vestigia retro:sua retro uestigia urgebat fugiendo iminente Tydeo. Iniqua:q̃ fuerat sanguine made facta:hic aũt inequali ꝓprie dixit. Distractus:extensus.hic uero sub hac significatiõe ponẽdus ẽ.ut Virg. Turbatus distractus eqs.q̃uis Ci.i Philip.de Varrõis bõis Romulũ eẽ destractũ:sed ẽt illic igenio legẽtis possimus diuisã accipe. Distractus:ergo hic ait extẽsis manib':ut rogaret. Nitẽtẽ:conãtẽ:ab eo qđ est nitor.eris.dũ tua facta refero ꝑculsi. Cõtẽpto te rege canã.i.uirtutis tuæ facta referã:q̃ aures etheoclis satis offendunt. Nihil uultu mutatus:nimirũ:qa qui ignoscentis animũ gerit:primũ frõtis suæ nubilũ desserenat.Lucanus. At cæsar facilis uultu mentemq; serenus.

Proterebat agens.trepidis uestigia retro
Passibus urgentem.donec defecit iniqua
Lapsus humo pariterq; manus distractus in ãbas
Orat.& a iugulo nitentem sustinet hastam.
Parce per has stellis inter labentibus umbras
Per superos.noctemq; tuam.sine tristia thebis
Nuncius acta feram.uulgiq; per ora pauentis
Contempto te rege canam.sic irrita nobis
Tela cadant nulliq; tuum penetrabile ferro
Pectus & optanti uictor reueharis amico.
Dixerat:ille nihil uultum mutatus inanes
Perdis ait lachrymas.& tu(ni fallor)iniquo
Pollicitus mea colla duci.nũc arma diemq;
Proiice.quid sequeris timidæ compendia uitæ.
Bella manent.simul hæc.& crastum sanguine telũ
Iam reddit.ille superdictis infensus amaris
Prosequitur uictos.nõ hæc trieterica uobis
Nox patrio de more uenit.non orgia cadmi
Cernitis.aut auidas bacchum scelerare parentes
Nebridas & fragiles thyrsos portare putatis
Imbellem ad sonitum.maribusq; incognita ueris
Fœda celonea committere prælia buxo.
Hic aliæ cædes.alius furor.ite sub umbras
O timidi paucic;.hæc intonat.at tamen illi
Membra negant.lassusq; ferit præcordia sanguis
Iam sublata manus cassos defertur in ictus.
Tardatiq; gradus.clypeum nõ sustinet umbo
Mutatum spoliis.gelidus cadit imber anhelo
Pectore.tum crines ardẽtiaq; ora cruentis
Roribus & terra moriẽtum aspergine manãt
Vt leo qui campis lõge custode fugato
Massyllas depastus oues.ubi sanguine multo
Luxuriata fames.ceruixq; & tabe grauatæ
Cõsedere iubæ.mediis in cædibus astat
Aeger hiãs.uictusq; cibis nec iam amplius iræ
Crudescũt.tantum uacuis ferit aera malis
Molliaq; eiecta delambit uellera lingua.
Ille etiam thebas spoliis.& sanguine plenus

Quid timide sequeris compendia uitæ.iucũde consolat̃ & terret:nãq; hoc pollicet̃:nullos:si ad bella uenerit:euasuros. In hac aũt parte cõsideres prouisum tibi ẽ ꝙ nũc moreris:ne grauiore supplicio reserueris. Bella manent:Lucãus.Nõ hæc ciuilia bella ut uiuamus agũt. Iam reddit corpore iam euulsum tælũ.neq;.n.poterat gladium in uaginam recondere.nisi hoste nam perẽpto. Trieterica:dixerat eni ea nocte Tydeũ thebas intrasse:qua libero patri sacra cælebrabãt.Trieterica ergo & orgya libéri sacra sunt:quæ exacto triennio mos est cælebrari:sicut olympiaci Iouis sacrum redit intermisso quinquẽnio. Scelerare parẽtes.i.crudelitate sua scelestum facere:quia bacchæ insaniunt. Vsqueadeo:ut crudelis bacchus in illaꝝ furore uideat̃:quia Agaue homicidium nescia perpetrauit:& hoc deo potius ascribitur q̃ furori. Nebridas:pelles damarũ:quæ græce νεβρίδες appellãtur:furere uideatur. At per hoc baccharũ indumenta significat:quibus sacrificiorũ tempore uti consueuerunt.ut Virg. Pellibus in morem cinti. Imbellẽ:tympani & saltationis bacchaꝝ imbelles. Maribusq; incognita ueris:In comparatione thebanarũ ueris maribus dicit. Incognita prælia:luxuriosæ saltatiõis.quasi hi qui aduersus se pugnauerunt:sacrorum cõsuetudine fuerint effœminati. Celenea:Celene Marsiæ ciuitas:ubi primum dicitur tibiaꝝ usus inuentus:quibus Apollinẽ prouocare ausus est a quo uictus temeritatis suæ pœnas exoluit.Marsya enim celeneus fuit.ut ipse infra.Et illustres satyro pendere celenæ. Fœda prælia:stupra.ut Vir.At non in uenerẽ segnes noctur naq; bella. Hic aliæ cædes:nõ parricidiales contra illas:quas matres intulisse dicuntur hic increpat. Pauciq;:in comparationem uirtutis meæ.)Hæc intonat:quippe plenus furor uirtutis. Nec sustinet umbo:hic umbonem pro humero posuit aut pro manu.
Mutatũ spoliis:Tyonis.s.cuius clypeũ cũ ꝑfodisset:acceperat.aut certe mutatũ spoliis infectũ sanguine socioꝝ. Itaq; per cruorem suum mutauerat iã colorẽ:ut Luca.Perdiderat uultũ rabies. Roribus cru.aspsionibus. ut Luca.Sanguineis stillauit roribus arbor.
Massyllas i au.ut Vir. Massylliq; ruũt equites. Et ta.gra.tabes dr̃ recẽtis cadaueris fætor.Luca.Lõgusq; i carcere fœtor.& hũor q distillans cadaueribus corrũpit terrã.unde Vir.Et terrã tabo maculant. Et sanguine plenus:Sensus hic de Homero uenit:ut tunc demum in castris dodonis Diomedes excedat:cũ esset admonitus a Minerua nam Virgi.hunc sensum in Nisi & Euryali personas seruauit.Acceleremus ait,Nã lux inimica ꝓpinquat.

Trieterica
Nebrides
Celene
Marsia
Tibia
Tabes
Tabo

Caligine plenum: ideſt nimia fœlicitate
mentis obcæcatum.caligine dixit: quia nõ
proſpiciebat futura pericula. Vincere the
bas:nam in iſtis quinquaginta: qui omnes
lectiſſimæ uirtutis fuerant:ideſt abſentes ui
ctæ ſunt thebæ. Parce deis:nam qui immo
derate ſua fœlicitate utitur:fauentes ſibi de
os fatigat.elatus enim animus rebus ſecun
dis utilia minime reſpicit. Virgil.Et ſeruare
modum rebus ſublata ſecũdis. Huic una
fides:ut tantæ uirtutis gloriam ſolus conſe
cutus fuiſſe uidearis. Oeneos:genitiuus
græcus.ut memnon memnonos. Nec ue/
ritus:hoc dicit:nec ueritus eſt augur prohi/
bere ducem: ideſt etheoclen ne morituros
tot mitteret: ſed inſtantia morituris fata fi/
dem auguri derogauere.ut Virg.Aonas in
mõtes. Fragiles:uetuſtate corruptos. Ta/
les in bella ueniınus:& in romana hiſtoria.
hoc porſenæ mutius dixiſſe fertur:cum de/
xtra focis impoſita diceret ſuæ patientiæ ſi/
miles uiros atq; uirtutis a ſenatu plures ſi/
ne ui ad exitum deſtinatos. Huic leues ga/
leas:in hoc conſecrando ſecutus eſt Virgili/
um.nam ille dum mortui ferret exuuias ait
Aptat rorantes ſanguine criſtas. Telaq; trũ/
ca uirum. Ingeniumq; parentis:bene inge
nium:quia de capite nata dicit᷑ Iouis. & hoc
antiqui bene figuratum eſſe dixerunt.ut qa
naturæ ratione prudentia omnis in capite
Minerua — eſt.Minerua cum ſapiẽtia dei nata de iouis
ex Ioue — capite crederet᷑. eſt uero myſterium: quod
lucis ĩtaminata atq; armis munita uirgo de
uertice dei maximi & ſecreti orta dicatur.

Horrore decoro.ipſe quidem terror uul/
tus pulchritudine mitigatur. Specioſus
terror:pulchritudo terribilis. Crudeſcit:
crudelior fit,zeugma ab inferioribus. Ha
ſtata haſtis armata: ſiue haſtifera: ideſt ma/
gis bellicoſa q̃ Mars aut bellona. Impule/
rit:pro impellit.mutauit modum. Seu pã
Tereus — dionio: tereus martis filius Thrax. Itho/
Ithone — ne: Ithone ciuitas boetiæ Mineruæ ſacrata:
ut ipſe ait. Ducit ithoneus & alchoneæ mi/
neruæ Agmina bacchillidæ Mineruam ito
niam dicit.ab ithone ergo mineruã ab op/
pido cognominauit:quod eſt ĩ macedonia:
ubi eius antiqua ædes uicina boetiæ:in qua
regnauit Anthonous Herculis filius.& Pa/
Triton — phies. Tritone:fluuius uel palus in libya
in qua Minerua dicitur nata.ſicut Lucanus
affirmat.Vnde græci eam tritogeniam uo/
cant. Intemeratarum:participium ſine uer
Parthaõ — bi origine. Parthaonis aruis:parthaon Oe
nei pater fuit auus Tydei.conſtat Tydei ge/
nus a Marte defluere:ut idem ait. Marti nõ
Meleager — degenerare paterno. nam Meleager Mar/
tis filius fuit. Pleuron:ætholiæ ciuitas ꝓ/
pe calydonem Marti ſacratam. Alii regionẽ
Pleuron — calydoniorum dicunt. Pleuron martia:
quia ibi maxime Mars colitur.

Iſſet. & attonitis ſeſe populoq; duciq;
Oſtentaſſet ouans.ni tu tritonia uirgo
Flagrantem multaq; operis caligine plenum
Conſilio dignata uirum.ſate gente ſuperbi
Oeneos abſentes cui dudum uincere thebas
Annuimus.iam pone modũ.nimiumq; ſecũdis
Parce deis.huic una fides optanda labori
Fortuna ſatis uſus abi.reſtabat acerbis
Funeribus ſocioq; gregi non ſponte ſuperſtes
Hemonides(ille hæc præuiderat omnia doctus
Aetheris. & nulla deceptus ab alite)mæon
Non ueritus prohibere ducem.ſed fata monentẽ
Priuauere fide.uita miſerandus inerti
Damnatur:trepido tydeus in mitia mandat.
Quiſquis es aonidũ.quẽ craſtina uulnere noſtro
Manibus exceptum mediis aurora uidebit
Hæc iubeo perferre duci.cinge aggere portas
Tela noua.fragiles æuo circumſpice muros
Præcipue ſtipare uiros.denſaſq; memento
Multiplicare acies.fumante hunc aſpice late
Enſe meo campum.tales in bella uenimus
Hæc ait: & merite pulchrum tibi pallas honorem
Sanguinea de ſtrage parat.prædamq; iacentem.
Comportat guadens.ingentiaq; acta recenſet.
Quercus erat tenere iam dudum oblita iuuentæ
Aggere camporum medio.quam plurimus ambit
Frondibus incuruis. & crudo robore cortex.
Huic leues galeas:perfoſſaq; uulnere crebro
Inſerit arma ferens huic truncos ictibus enſes
Subligat. & tinctas membris ſpirantibus haſtas.
Corpora tunc atq; arma ſimul cumulata ſuperſtãs
Incipit(oranti uox: & iuga longa reſultant)
Diua ferox magni decus ingeniumq; parentis
Bellipotens cui torua genis horrore decoro
Caſſis. & aſperſo crudeſcit ſanguine gorgon
Nec magis ardentes mauors:haſtataq; pugnæ
Impulerit bellona tubas.huic annue ſacro.
Seu pandionio noſtras inuiſere cædes
Monte uenis.ſiue aonia diuertis ithone
Læta choris.ſeu tu lybico tritone repexas
Lota comas.qua te biiugo temone frementem
Intemeratarum uolucer rapit axis equarum
Nunc tibi fracta uirũ ſpolia.informeſq; dicamus
Exuuias.at ſi patriis parthaonis aruis
Inferar & reduci pateat mihi martia pleuron

Aurea tunc:in media urbe ubi ædem dicabo in tantum altitudo tollitur: ut Ioniũ mare & Echinadas insulas Acheloũq; despiciat. Harum insularũ Lucanus meminit. & tuũ siue. u. c. s. Echinadas. Vnde i Acheloo fluuio tres insulas his nominibus natura constituit: artemites: a gallo: megaleq; Ouidii quoq; carminibus cælebratæ. Hic ego maioꝝ pugnas: maiorum sui generis. s. Arma tholis. Vir. Suspendi ue tholo Tholum est in media templi camera locus in quo uouentiũ primitiæ aut exuuiæ figebantur. Acteas: athenienses: quia athenarum iuxta littus sita sunt secreta nemorum loca: ut Virgi. In sola secrete troadas acta. Et ab ardore casta oliua siue lauro pro inuentore id quod inuentum est. nam casta non est olea: sed Minerua aliter castam arborem dixit: quæ post quinquẽnium athenis mineruæ offerebatur. hanc igitur castam arborem: in qua purpureis nexibus omnia supradicta pendebant. quæ tamen interiectis duobus pedibus candida fila discriminant. Tu bellis tu pace feros: belloꝝ potens: qđ propriũ est mineruæ. Non indignate diana: semper tibi de primitiis sacrificabo. nec mihi sicut solet Diana indignabitur. occulte historiam tãgit: ubi Diana contempta in sacrificio immisit aprum: qui Calydoniam regionem uastaret.

Echinades

Tholus

Onquestio etheoclis de tarditate quinquaginta missorum: Mæonis aduentus & cædis initium. Indignatio regis. mors Mæonis & eius a rege interdicta sepultura. Profectio lugentium matrum ad locum cædis: & cadauerum funeratio. de thebanis malis conquestio. & regis iusticia. Iouis imperiũ marti: ut thebana bella suscipiat. Veneris querela de thebanis apud martem. Martis respõsio pro thebanis. Regressio Tydei uulnerati & eius hortatio ad bellum polynicis. Allocutio pro iniuria Tydei affectionis obliquæ. Curatio tydei. descriptio solis occidentis & orientis noctis. descriptio matris bellũ mouentis. Captatio auguriorũ ab Amphiarao & Menalippo in monte afesant: & omnium signorum descriptio. Allocutio capanei iniuriosa contra orationem amphiaraum religionem argiæ apud patrem allocutio: & belli expostulatio. patris respõsio permulcentis.

Lactantii in Statii thebaida. Li. III.

Erfidus: aut quia regnum negauit: aut quia contra ius gentium legatio parauit isidias. Docet eni poeta malorum cõscientiam esse peruigilem. quippe etheocles q̃uis stellis labor supersit: ut ascẽso Axe perueniatur ad lucem: tamen occio somnum non accepit. Ouidius. ii. ubi describit iuidiam. Pallor in ore sedet macies in corpore toto. Nusquam recta acies liuent rubigine dentes. Pectora felle uirẽt: lingua est suffusa ueneno. Risus abest nisi quem uisi mouere dolores. Nec fruitur somno uigilãtibus excita curis. Sed uidet ingratos intabescitque uidendo. Successus hominum: carpitque & carpitur una. Ancipiti q̃uis humentib⁹ astris: propter noctem cum ipse anceps esset: uel ancipiti media notanda figura anacoliton: secundum Salustium qua nocte ipse fiebat anceps. Scelerisque parati: prima enim nostri sceleris pœna est cogitatio. ut Iuuenalis. Prima est hæc ultio quod se iudice nemo nocens absoluitur. constat ergo malorum conscientiam semper esse peruigilem.

Consciẽtia malorum

Inuidia

Aurea tunc me diis urbis tibi templa dicabo
Collibus. ionias quo despectare procellas
Dulce sit & flauo tollens ubi uertice pontum
Turbidus obiectas achelous echinadas exit.
Hic ego maiorum pugnas: uultusq; tremendos
Magnanimum effingam regum. figamq; superbis
Arma tholis: quæq; ipse meo quæsita reuexi
Sanguine. quæq; dabis captis tritonia thebis.
Centum ibi uirgineis uotæ calydonides aris
Acthæas tibi rite faces. & ab arbore casta
Nectent purpureas niueo discrimine uittas.
Peruigilemq; focis ignem longæua sacerdos
Nutriet. arcanum. nunquam inspectura pudorem
Tu bellis. tu pace feres de more frequentes
Primitias operum non indignate diana.
Dixerat: & dulces iter instaurabat ad argos

Erfidus iterea missorum sera uirorũ
Tempora dum queritur dũ spectat colla recisa
Tydeos inuisi. tũc tanta ex cæde relictus
Aduenit hemonides sociorum funera pandens:
Iuppiter hinc martem stimulis flammauit amaris
Spargeret ut thebis. argisq; incendia belli
At uenus hermionem memorat. thebasq; tuetur
Tunc duo gliscentes pugnæ præsagia uates
Explorant diuos. cernuntq; instare futuras
Crudeli populo strages. sed dicere musant.
Hic ferus insistit capaneus. bellumq; lacessit
Vociferans sperniq; deos. sociosq; fatigat.

T nõ aoniæ moderator pfidus aulæ
Nocte sub ancipiti quamuis humentibus astris
Longus ad auroram superet labor ocia somni
Accipit: inuigilant animo. scelerisq; parati
Supplicium exercent curæ: tunc plurima uersat

Hei:interiectio timentis. Animumq; rependit: non cogitabat contra numerum tantorũ unius sub sistere posse uirtutem. Nũ regio diuersa uiæ:proponit sibi quod fieri potuit aliter q̃ ipse mãdauerat. iõ autẽ laudandus Tydeus:quia qd' fecit nec metuens potuit suspicari. An sceleris data.i.ablata legatiõis sanctimonia:uel quod religiosum officiũ legati peteretur insidiis. Tertium quod suspicatur. tale est dixit quidam a finitimis ciuitatibus Tydeo aduersus insidiantes esse subuentum. Et chromis & dorylas:saxo periit inter illos quattuor:quos suo ictu dicit eẽ prostratos. chromis inter sacra uulnere prostratus occubuit. Heu segnes: Vere segnes si conflixerunt:& ab uno uincũtur. Arbiter alno: speciem pro genere: quilibet arbiter. magister uel gubernator. Olenii astri:progressus hædorũ serenus: quod sidus pluuiale ẽ in ortu & in occasu serenum aerem facit. ut Virgi. Quantus ab occasu ueniens pluuialibus hædis: Verberat imber humum. Sensus. Frustra nauigare compulit olenii astri purior gradus.

Hædi stellæ

Hiberni iouis. Archadii: quod ibi fuerat capra: quæ Iouem nutriit amalthea. Claustra tonant:cardines dixit quia uoluuntur. ut Intonuere poli. & quasi conuersum polum facit pondere congregatarum niuium.

Orion

Inclinat orion: Iuppiter & Neptũnus cũ ad enorionẽ regem in hospitium uenissent: & ab eo liberaliter excepti fuissent:optionem dederũt:ut si quid uellet ab eis exposceret. Ille liberos sine coniuge postulauit:cui Neptũnus & Iuppiter imperarunt:ut tauri corium: quẽ eis immolauerat:terræ infoderet. Illi in eo urinam fecere: unde natus est orion. Qui cum dianæ stuprũ inferre uellet: illa terræ ope scorpionẽ uindicem sumpsit:quẽ occisum Iuppiter in cælum trãstulit:simili modo & Diana uindicem suum inter sydera collocauit. mensis ergo Ianuarii tẽpus poeta describit: quo Orion in occasu est constitutus. Nescius: qui nesciret non qui nesciret. Mœrentibus increpat: aut solicitis: quorum in errore nox geminari uidetur: aut mœrentibus dictis.

Hyperiõ

Hyperiona põto:cũ primo sol exit:ex hyperione autẽ græci fabularũ scriptores stultos natos esse finierũt uenerabiles deos solem & lunam pariter & auroram separãtes ueluti stolidi homines suis fallaciis syderũ posse aufferre fidem his: qui nouerunt nec mundũ nec diem sine sole lunaq; a primordiis rerum nec tanta lumina retro fuissent gestata. Hyperion ergo:non ut græci fingũt accipiendum. sed latina simplicitate explicãdum est ambiguum græcitatis hyperiona dicunt super omnia secula.

Sol

Luna

Ima flagellatis: dicunt phisici q; suis fixa ponderibus in aere librata pẽdeat tellus & omne graue cum pendet:si motum habeat flagellatur. ergo terra cum in medio fuerat aere librata motum passa est suis flagellata põderibus. Septenæq; iugo coucurrere portæ:portas thebarum ostendit: quia dicitur thebana ciuitas septem habere portas:unde a græcis επταπύλως dicta est: & prope sunt causæ:q bus prodigia ista contingere.

Pessimus in dubiis augur timor. hei mihi clamat
Vnde moræ(nam prona ratus facileq; tot armis
Tydea nec numero uirtutem. animumq; repẽdit)
Num regio diuersa uiæ. num missus ab argis
Subsidio globus. an sceleris data fama per urbes
Finitimas. paucosne pater. gradiue manuue
Legimus indecores. at enim fortissimus illic
Et chromis & dorylas. & nostris turribus æqui
Tespiadæ. totos raperent mihi funditus argos.
Nec tamen ille meis reor impenetrabilis armis.
Aere gerens solidoq; datos adamante lacertos
Venerat. heu segnes quorum labor hæret in uno
Si conserta manus. uario sic turbidus æstu
Angitur. ac sese culpat super omnia. qui non
Orantem in mediis legatum cætibus ense
Perculerit. fœdasq; palam satiauerit iras.
Iam pudet incepti. iam penitet ac uelut ille
Fluctibus ioniis calabræ datus arbiter alno
Nec rudis undarum portus. sed linquere amicos
Purior olemi frustra gradus impulit astri.
Cum fragor hyberni subitus iouis omnia mundi
Claustra tonant multusq; polos inclinat orion
Ipse quidem mallet terras: pugnatq; reuerti
Fert ingens a puppe notus. tunc arcte relicta
Ingemit. & cæcas sequitur iam nescius undas
Talis agenoreus ductos cæloq; morantem
Luciferum. & seros merentibus increpat ortus
Ecce sub occiduas uersæ iam noctis habenas
Astrorumq; obitus. ubi primum maxima thetis
Impulit eoo cunctantem hyperiona ponto
Ima flagellatis signum lugubre malorum
Ponderibus trepidauit humus. motusq; cyteron
Antiquas dedit ire niues. tunc uisa leuari
Culmina septenæq; iugo concurrere portæ.
Et prope sunt causæ. gelido remeabat eoo
Iratus fatis. & tristis morte negata
Hemonides. nec dum ora patent. dubiusq; notati
Signa dabat magnæ longe manifesta ruinæ.

Hoptapylos

Hemonides

Hemonides:hic est quẽ Tydeus:ut uictoriæ suæ testis esset:nõ est dignatus occidere. Dubiusq; no. tẽpus diei signauit:& noctis: quod difficile hoĩs uultus ad pfectũ potuisset agnosci sẽsus:q̃uis p obscurũ nũcius agnosci nõ posset:qd' tãtũ nũciaturus eẽt mãifestis agnouerãt signis.

Plãctuq; & gemitu. lachrymas nam protinus oẽs
Fuderat. haud aliter saltu deuertitur orbus
Pastor ab agrestum nocturna strage luporum
Cuius herile pecus syluis inopinus abegit
Imber. & hybernæ uentosa cacumina lunæ
Luce patent cædes: domino perferre recentes
Ipse timet casus. haustaq; informis arena
Quæstubus implet agros. stabuliq; silẽtia magni
Odit & amissos longo ciet ordine tauros
Illum congestæ portarum ad limina matres
Vt solum uidere nefas nulla agmina circum
Magnanimosq; duces nihil ausæ quærere tollunt
Clamorem. bello qualis supremis apertis
Vrbibus: aut pelago iam descendente carina.
Vt primum inuisi cupido data copia regis
Hanc tibi de tanto donat ferus agmine tydeus
Infœlicem animam siue hæc sententia diuum
Seu fortuna fuit. seu quod pudet ore fateri
Vis inuicta uiri. uix credo & nuncius. omnes
Procubuere omnes: noctis uaga lumina testor
Et socium manes. & te mala protinus ales
Qua redeo. nõ hanc lachrymis meruisse nec astu
Crudelem ueniam. atq; in honore munera lucis.
Sed mihi iussa deum. placitoq; ignara moueri
Atropos. atq; olim non hæc data ianua lethi.
Eripuere necem. iamq; ut mihi prodiga uitæ
Pectora. & extremã nihil hæc horrescentia mortẽ
Aspicias (bellum infandum cunctisq; negatam
Mouisti funeste aciem. dum pellere legem
Et consanguineo gliscis regnare superbus
Exule. te series orbarum excisa domorum
Planctibus assiduis te diro horrore uolantes
Quinquaginta animæ circum noctesq; diesq;
Assilient) neq; enim ipse moror iam mouerat iras
Rex ferus. & tristes ignescunt sanguine uultus.
Inde ultro flegias. & non cunctator iniqui
Labdacus (hos regni ferrum penes) ire manumq;
Proturbare parant. sed iam nudauerat ensem
Magnanimus uates. & tunc trucis ora tyranni
Nunc ferrũ aspectãs. nunquã tibi sanguinis huius
Ius erit. haud magno feries non perdita tydeo
Pectora. uado equidem exultans. ereptaq; fata
Insequor. & comites feror expectatus ad umbras
Te superis fratriq;. & iam media orsa loquentis
Abstulerat plenum capulo latus. ille dolori
Pugnat. & ingentem nixu duplicatus in ictum

Lachrymas nam protinus omnes. i. quis esset adhuc ignorabatur. & tamen quid nũciatet habitus & gestus eius prodiderat.

Abegit: numerum per diuersa disperdit.

Et hybernæ: quia signa tẽpestatis in lunæ cornibus sunt constituta. Tauros: con paratione tauros dixit: aut quia solent lupi uincere. Tollunt clamorem: tãtum clamorem tulerunt quantus fit in ciuitate ab hostibus: capta: aut naufragio iã carina mergẽte. Vaga lumina: absolute stellas dicit sic generaliter: aut quinq; planetas. Saturni. Iouis. Martis: Veneris & Mercurii. Cæterum sol & luna non sunt stellæ: nec ex planetarũ numero: sed totius mũdi duces ac domini. Sol Luna

Et te mala protinus ales: idest malũ: quoniam manu sua erat periturus ait. Ales Mala ales: idest malum augurium. Quotienscũq; enim feminino genere dicitur ales malum portendit augurium. ut Hora. Mala soluta nauis exit alite. Masculino autẽ bonũ demõstrat. Vnde Virg. Nãq; uolans fuluus iouis ales in æthra. Ignara moueri atropos: quæ ab his quæ semel mortalib⁹ statuit moueri nõ possit. ut Virgi. Fortuna omnipotẽs & ineluctabile fatum. Prodiga uitæ pectora: quẽadmodũ fortunarũ prodigus dicit᷑ qui patrimoniũ decoquit ita & uitæ prodigus Prodigus dicit᷑ qui nõ terretur exitio: sed uitã ꝑdigere uult: idest effundere. Pectora autẽ dicit nil horrescentia. Aspicias: utar inquit libertate qua nõ utitur nisi qui mori paratus est. Virg. Desine nam uenio moriturus & hoc clamore pronunciandum. hic enim uerbis satisfacit dolori suo. Peritura libertas: mouisti aut pietatis iura aut legationis leges.

Gliscis: hic cupis significat: idest cupiditatis tuæ crescit incendium. Gliscit Te di. hor. uolã. integer se oculis tuis ingeret numerus occisorum & dicendo qnquaginta: aiæ se quoq; optima uirtute iũxit occisis. Volantes: q̃si circa ora tua uolabũt. ingerent se oculis tuis sapiẽtes dicũt nocentũ esse pœnas. si quasdã figuras cũ uiderint timeãt. unde Vir. Oĩbus umbra locis adero. & ut ostẽderet hoc sceleratoꝝ esse: supplicium adiecit. Dabis ĩprobe pœnas. Et non cunctator iniqui: quia iniusta oĩa poterat sine dubitatione complere.

Perturbare: ne conuitia faceret in regem: aut se iniuste percuteret. Et nũc trucis ora tyrranni: quasi utrunq; aspiciens quid esset fugiẽdum: quid dulcius uideretur ferrum aut tyrãnus ĩperdita Tydeo pectora. i. quæ Tydeus noluisset occidere. Virgili. Et uos o grai imperdita. cor. teu. Erepta fata: in prælio ante dilata. Te superis fratriq;: eclypsis figura. deest enim relinquo puniendũ: quasi festinus in uulnere orationẽ implere non potuit. ut Virg. Incipit effari mediaq; in uoce resistit. Dolori pugnat: cõtra dolorẽ repugnat: ne putaretur sentire cum moritur.

Muſſant Turbataq; muſſant:bene muſſant:q̄a nō
loquēdi libertas ē ſub tyrāno.ut Virg.Cūcti
ſe ſcire fatent̄ qd fortūa ferat populi : ſed di/
cere muſſant. Toruū.i.adhuc toruū adhuc
minantem.Sal.Ferociā quā uiuus habuerat
in uultu retinens. Lætati:non diu gauiſi:
quia rediit:qa ſe ſtatim peremit: Pacemq;
ſepulchri : quia dixit iquietā illis fore aīam.
qui ferro pereunt aut inſepulti remanent.
Nequicq̄:bene nequicq̄:qa ſecundum epi/
curum nihil mortui ſentire uident̄ . ut Vir.
Facilis ia/ Facilis iactura ſepulchri . Quorūdam enim
ctura ſe/ opinio eſt aīas cū corporibus iterire : ut Lu/
pulchri cretius . Iuſta hominis ſepultura nihil pro/
deſt. Paſſuræ ſitum:obliuiōis mala mini/
me patieris. Vnde Virg.Si qd mea carmina
poſſunt . Nulla dies unq̄ memori uos exi/
met æuo. Sancire uiam:uiam dicit:p quā
cōtēnendo regiā poteſtatē ad libertatis inſi/
gnia poſſimus peruenire. Et nemoꝶ do/
Dodona dona parens.In chaonia regione : quæ pars
eſt Epiri dodonei Iouis tēplū eſſe dicit̄ no/
Colūbæ tum numinis reuerētia : ubi duæ columbæ
fuiſſe dicūtur ſedentes ſuper duas quercus.
& reſponſa dantes exprimētes in mutis ani
malib⁹ quid homo adorare uellet:& poſtea
una earum trāſuolauit in delphos:q̄ ciuitas
in regione boetiæ iuxta parnaſum mōtem
Delphi eiuſdē regionis:ubiq; Delphi apollinis ora/
culo orationem parauit . altera hāmonis Io/
uis templum in africa tenuit . Dodoneum
igitur fuit oraculū Iouis i epiro:ubi de q̄rcu
Suſpēſus columba oībus reſponſa dabat. Suſpēde/
re:ſollicitos facere.ut Vir.Suſpenſum mini/
me ducit. Senſus:ocia habebunt oracula
te mortuo:hoc eſt propter tuum interitum
conticeſcēt. Lauroq;:propter daphnem:cu
ius arborē æternū uiuere uoluit pro ꝑpetui
tatē amoris ſui. Helyſios:hūc ſolum de the
banis dicit helyſios meruiſſe cāpos . Cæte/
rum ꝑ meritis ſcelerū nullā ad helyſios cam
pos aīam thebanā ꝑuenire & nemus. Et
triſtis uolucrū reuerētia ſeruat:aut qa mor/
tuo exhibetur reuerētia:aut quia ore ꝓhibe
bant̄ attingere. Quiſq; ſuas auide : ad ſuas
quiſq; lachrymas.i.quas ſe ſuis habituri ſūt
& eſt uerbū ſine præpoſitione.ut Salu.radi/
cem montis acceſſit. Solādi ſtudio : quoꝶ
licet nemo fuiſſet occiſus:tamen ſolādi gra/
tia ſequebat̄. Infames ſcopulos:aut ſphyn/
gos cædib⁹ notos:aut quia illic a Tydeo qn
q̄ginta cōfoſſi ſunt.ut Hora.Infames ſcopu
los alta ceraunia. Accenſa.i.ſuoꝶ cadaueri/
bus uiſis. Luctus atrox : hoc totū poetice i
corporauit. Prociduæ:pœne cadētes.i.ruē
tes i faciē. Lumina ſi.i.claudūt oculos mor
tuoꝶ. Neqcq̄:quia mortuis nullus doloris
ſenſus ē. Magna pa.iu.ibat.n.ad ſepulturā
duoꝶ. Ide:nomē eſt mulieris : cuius duos
filios gēinos a Tydeo dixius iterēptos.ergo
græca declinatio noīatiuo ide : huius ides.
Sublata co.ſqualētē comā ſublatā habens.

Corruit.extremiſq; animæ ſingultibus errans
Alternus nunc ore uenit.nunc uulnere ſanguis.
Excuſſæ procerum mentes.turbataq; muſſant
Concilia.aſt illum coniunx.fidiq; parentes
Seruantem uultus.& toruum in morte peracta
Non longum reducem lætati in tecta ferebant
Sed ducis infandi rapidæ non hactenus iræ
Stare queūt.uetat igne rapi:pacemq; ſepulchri
Impius ignaris nec quicquam manibus arcet.
Tu tamen egregius fati.mentiſq; nec unquam
(Sic dignum) paſſuræ ſitum qui comminus auſus
Vadere contemptum regis quanq̄ ampla ueniret
Libertas ſancire uiam.quo carmine dignam
Quo ſatis ore tuis famam uirtutibus addam
Augur amare deis.non te cæleſtia fruſtra
Edocuit.lauroq; ſua dignatus apollo eſt.
Et nemorum dodona parens.Cyrrheaq; uirgo
Audebit tacito populo ſuſpendere phœbo.
Nunc quoque tartareo multum diuiſus auerno
Helyſias in carpe uias.ubi manibus axis
Inuius ogygiis.nec ſontis iniqua tyranni
Iuſſa ualent.durant habitus & membra cruentis
Inuiolata feris.nudoq; ſub axe iacentem
Et nemus.& triſtis uolucrum reuerenria ſeruat.
At nuptæ exanimes.pueriq;.ægriq; parentes
Mœnibus effuſi.per plana.per auia paſſim
Quiſq; ſuas auidi ad lachrymas miſerabile currūt
Certamen:quos denſa gradu comitantur eūtes
Milia ſolandi ſtudio.pars uiſere flagrant
Vnius acta uiri.& tantos in nocte labores.
Feruet iter gemitu lāgoribus arua reclamant
Vt uero infames ſcopulos.ſyluamq; nefandam
Peruentum ceu nulla prius lamenta.nec atri
Manaſſent imbres.ſic ore miſerrimus uno
Exoritur fragor.aſpectuq; accenſa cruento
Turba furit.ſtat ſanguineo diſciſus amictu
Luctus atrox.cæſoq; inuitat pectore matres
Scrutātur galeas frigentum.inuentaq; monſtrant
Corpora prociduæ.ſuper externoſq; ſuoſq;
Hæ prenſant in tabe comas:hæ lumina claudunt
Vulneraq; alta replent lachrymis.pars ſpicula de
Nequicq̄ parcēte trahūt.pars moliter aptāt (xtra
Brachia trunca loco.& ceruicibus ora reponunt.
At uaga per dumos.uacuiq; in puluere campi
Magna parens iuuenum . gemini tunc funeris ide
Squalentem ſublata comam.liuentiaq; ora

Vngue premens (nec iā infœlix miserādaq̧) uerū
Terror īest lachrymis. pq̧ arma & corpora passim
Caniciem impexam dira tellure uolutans
Q uærit inops natos omniq̧ in corpore plangit.
Thessalis haud aliter bello gauisa recenti
Cui gentile nefas hominem reuocare canendo
Multifida attollens antiqua lumina cedro
Nocte subit campos. uersatq̧ in sanguine fundū
Vulgus & explorat manes. cui plurima busto
Imperet ad superos. animarum mœsta quæruntur
Concilia & nigri pater indignatur auerni.
Illi in secessu pariter sub rupe iacebant.
Fœlices quos una dies manus abstulit una
Peruia uulneribus media trabe pectora nexi.
Vt uidit. lachrymisq̧ oculi patuere perfusis.
Hos ne ego complexus genitrix? hæc oscula nati
Vestra tuor? sic uos extremo in fine ligauit
Ingenium crudele necis? quæ uulnera tractem
Q uæ prius ora premā? uosne illa potētia matris?
Vos uteri fortuna mei. qua tangere diuos
Rebar & ogygias titulis anteire parentes
Ah quanto melius dextraq̧ in sorte iugatæ
Q uis steriles thalami. nulloq̧ hululata dolore
Respexit lucina domum. mihi quippe malorum
Causa labor. sed nec bellorum in luce patenti
Conspicui factis. externaq̧ gentibus ausi.
Q uæsistis miseræ uulnus miserabile matri.
Sed mortem obscurā miserandaq̧ funera passi.
Heu quantus furto cruor. & sine laude iacentis.
Cunque ego nō dextras miseris cōplexibus ausim
Diuidere. & tanti consortia rumpere lethi.
Ite diu fratres. indiscretiq̧ supremis
Ignibus: & caros urna confundite manes.
Nec minus interea digesta strage suorum
Hinc cromii coniunx hinc mater penthea clamat
Astyages puerīq̧ rudes tua phedime proles
Amissum didicere patrem. marpisaq̧ pactum
Phyllea. sanguineūq̧ lauant athamanta sorores.
Tum ferro retegunt syluas. collisq̧ propinqui
Annosum truncant apicem. qui conscius actis
Noctis & inspexit gemitus. ibi grandior æuo
Ante rogos dum quisq̧ suo nequit igne reuelli
Concilium infaustum dictis mulcebat alethes.
Sæpe quidem infœlix. uarioq̧ exercita ludo

Terror inest lachrymis. i. præ dolore luctus cœperat esse terror. Sensus. oblita quidem uirorum fortium mater durauerat.

Volutans: πάθωσ pathos doloris a facto.

Omniq̧ in corpore plāgit: omnia putās filiorum esse cadauera: per errorē lamentabatur p singula corpora. Thessalis haud aliter bello gauisa. Sic etiam in Lucano. Magna uidetur esse descripta recens cadauer: quærens occisi hominis. Constat. n. aīas eo & qui olim ex longo tempore defuncti fuerunt euocari non posse. Cui gētile nefas: idest cui propriū hoc facile est: quia omnis malus suæ gentis est crimen. ut Virg. Sæpe animas imis exire sepulchris: ut in corpora iterum hominum redire cōpellant. Multifida: multifariæ fissa. Explorat manes: innoxia uirorum. Busto: mortuo tibi cadaueri. Quæruntᷣ. i. dolent sibi requiem tolli.

Lachrymisq̧: oculi obducūtur enim oculorum uisus humore lachrymaꝝ: qui ubi ꝓfusus fuerit reddit aspectum. Tuor: pro ītuor. Extremo in fine ligauit: memor poeta superioris descriptionis. Ait enim Exit & in fratrē cognataq̧ pectora ferro. Traiicit.

Tangere: æquare: contingere. Tittulis: memoria bonoꝝ fatorū: qui solet supponi tumulis mortuorū. Anteire parētis. Niobem specialiter tangit. Dextraq̧. i. sorte ꝓspera. Quis steriles thalami: quibus thalami infœcundi. Et nō hululata lucina: dea non inuocata parturientibus præ dolore: ut Teren. Iuno lucina fer opē. serua me obsecro. Quanto melius inquit cū illis agitur: quæ propter sterilitatē suam nō subiacēt orbitati. Causa labor: mire dixit: ut liberos cum dolore gemuisse uideatur: quos cernit extinctos. Laboraui ergo ut īfœlix fierem.

In luce patenti: publice honesto interitu: qui nocte occubuerunt nec luce pugnantes ubi uirtus potuisset uideri. Alia querela q̧ ingloria nocte perierūt. Aeterna: q̄ essent apud omnes gentes memorabilia numerādaq̧: quia inter paucos nec in magno prælio concidistis: aut nocte perempti. Et sine laude: quia non inter cuneos hostium nobilis est datus interitus. Indiscretiq̧ supremis Vna nobis traditur sepultura: quos nec in morte fata discriminant. Digesta. i. disposi tis cadauerib⁹ urnisq̧ iam cognitis. Puerīq̧ rudes: aut ætate breues: aut maloꝝ ignari. Pactum sponsum: ut Virgi. Et pactæ cōiugis. Grandior æuo: Quo in loco alethes æuo grandior. Lugētibus ante rogos suos gemitus solabatur. Sæpe quidē infœlix: Hæc ratio consolationē tenet. q̄ constat exēplis. ut Virg. O passi grauiora. dicit aūt nūq̄ tantam scenam infœlicitatis accidisse thebanis: & ne cōtra ꝓceptū faciat si infœlicitatem cauere dicit exemplo: ideo dicit unū diē posse istis cladibus comparari: quo Niobe quatuordecim filios uno momento ira numinum perdidit. Omnes enim reliquæ historiæ de thebanorum calamitate præcipue ex superioribus bene iam notæ sunt.

Fœtus Vnde noui fœtus:proprie fœtus:quia fœtus terræ partus ē.Sic Vir.Sic quoq; mutatis requiescunt fœtibus arua. Consedit:corruit cōsūpta ē. Neq; funera:putabat se occiso filio Learco athamas gloriā cōsecuturū quē præ furore ferā putauit.gloriabat̃ ergo īsanus meritæ uenationis euentu. De mōte:de quo leucothea se p̄cipitauit ī fluctib' cū palæmone. Hic ge.the.talis qualis nūc ē qnquagita oīum clade peremptorum. Furorē uicit:respuit ad hoc solū ut agnosceret orbitatē. Expauit:qa adhuc causam nesciebat:una dies ,ppe ē:ut hæc infœlicitas cōsolatiōe careat:si nihil unq̄ tale cōtigit.iō subdidit exēplū:qa ut Ouidi.ait Niobe latonam coli uetabat:ī se cupiēs trāsferre honorē numinis : qđ illā in utroq; sexu liberorum fœtibus iactabat anteire se. Tantalis aūt niobe:qa Tantali fuit filia. filii Niobes hi. Archemorus Antegorus. Tantalus. Phadimus. Sipylos. Xenarchus. Epinites. Itē filiæ. Asticratia. Pelopeia. Cheloris. Cleodoxe. Ogime. Phega. Neera. Innumeris: qa inumera orbitas cixerat matrem:ut nūc. Virorum fortiū cæde circūuolabat orbis ciuitatem. Corpora tot : qa ,p numero filiorū rogos quoq; extruxerat. Raperet terra : illa re rapet. nā hodie quoq; niobe sic pingitur gremiū conferta tot natis:dū unūquēq; amplecti manibus affectat amplecti. Longo examine.i.turba. Inuidiā traxere deis:ut Lucanus.Et nullis defuit aris Inuidiā factura parens. Bina p ingentes thebe:ab auctoribus επτατυλε heptapylæ sūt noiatæ:qa septē portis ambiebant̃:ut ostenderet Nioben q̄tuordeci habuisse filios : ait bina funera p singulas portas efferebant:ut hinc daretur intelligi Thebanā ciuitatē septē portarū exitu decoratā. Molossi : Acteonē dicit q mutatus ī ceruū putat̃ q̄ Dianā nudā aspexerat:& a suis dicit̃ canib' laniatus. In subitos re.la.Dyrcē significat : quā Amphion & Zetus Iouis & antiopæ filii tauro iunxerūt: de cuius sanguine fons ē natus q eius noīe decoratus ē. Sic dira sororum : iō inqt illa nō fleo:qa patiētius fert̃:qđ fato accidit. Nunc ergo qnq̄ginta isti regis uicio ceciderūt. Sic Cice.ī philip. Multa aūt īpēdere uidēt̃ p̄ter naturā & p̄ter fatū.Iō & poeta describit illud fatorum fuisse:hoc nō : de qua re magna q̄stio est:Sed si philosophiæ īuestigemus arcana: sic hæc tamē euenisse credamus : repire possumus hoc magis fato factū : qđ per etheoclis īsidias cōtigit.Quod eni deorū iracūdiis extra fatum. licet enim diis qa ipsa fata senserunt facere quod uelint:qa humanum genus hoc uinculo ligauerūt:ut iuuit suas uolūtates atq; licentias. Attamē si utrūq; perpēdas & hoc illud euenisse cognosces. Nā ut quinq̄ginta morerent̃ per regis perfidiā cōtigit:Illaque regibus facta narrauit de Dyrce de Niobe de Pētheo de Agaue.de Acteone etiam decreti poterimus agnoscere.Omne enim quodcunq; fato moritur.ut Virgilius:Stat sua cuique dies. Exuimus : Perdidimus.tanq̄ quæ tegerent:aut ornarent.

Tantalis Niobes filii

Dirce

Extrema dolemus:sensus cum nondum bella commissa sint : iam timemus extrema bellorum:quæ uicti pati consueuerunt. Vnde ea libertas: Quæritis inquit quo uultu Alethes crimina in regem libere congerat. Videt enim sibi uitæ finem propinquum.& omne incolumitatis spatiū esse translatū.& pp hoc ne moriat̃ inglorius:q̄si liber & constans ut de illo postea populus loquatur:optat occidi. Vnde Lucanus. Vanam spem mortis honestæ cōcipitis.

Fatorum gens nostra ruit. sydonius ex quo
Hospes in aonios iecit fata ferrea sulcos
Vnde noui fœtus. & formidata colonis
Arua suis. sed nec ueteris cum regia Cadmi
Fulmineum in cinerem monitis iunonis iniquæ
Consedit. neque funerea cum laude potitus
Infœlix athamas trepido de monte ueniret
Semianimem heu letho referens clamore learcū
Hic gemitus thebis. nec tempore clarius illo
Phenisse sonuere domus: cum lassa furorem
Vicit & ad comitum lachrymas expauit agaue.
Vna dies similis facto specieq; malorum
Aequa fuit. qua magniloquos luit impia flatus
Tantalis innumeris cum circumfusa ruinis
Corpora tot raperet terra. tot quæreret ignes
Talis erat uulgi status. & sic urbe relicta
Primæuiq; senes & longo examine matres
Inuidiam traxere deis: miseroq; tumultu
Bina per ingentes stipabant funera portas
Meq; ipsū memini (nec dū apta doloribus ætas)
Flesse tamen gemituq; meos æquasse parentes
Illa tamen superi. nec quod tibi delia castos
Prolapsum ad fontes specula temerāte prophana
Heu dominum insani nō agnouere molossi
Deflerim magis. aut uerso quod sanguine fluxit
In subitos regina lacus. sic dira sororum
Pensa dabant: uisumq; ioui. nunc regis iniqui
Obnoxam immeritos patriæ tot culmina ciues
Exuimus. nec adhuc calcati fœderis Argos
Fama subit. & iam bellorum extrema dolemus
Quantus equis quantusq; uiris in puluere crasso
Sudor. & o quantum crudele rubebitis amnes?
Viderit hæc bello uiridis manus. ast ego donec
Dum licet igne meo: terraq; insternar a uita:
Hæc sænior. multumq; nephas etheoclis aceruat:
Crudelem infandumq; uocās : pœnasq; daturum
Vnde ea libertas? iuxta illi finis & ætas

Tota retro: fereq; uelit decus addere morti.
Hæc fator astrorum iamdudum uertice mundi
Prospectans primoq; imbutam sanguine gentes
Gradiuum acciri propere iubet. ille furẽtes
Bisthonas & gethicas populatus cædibus urbes
Turbidus æthereas currus urgebat ad arces.
Fulmine cristatum galeæ iubat armaq; in auro
Tristia terrificis monstrorum animata figuris:
Incutiens. tonat axe polus. clypeiq; cruẽta
Lux rubet: & solem longe ferit emulus orbis
Hũc ubi sarmaticos etiam num afflare labores
Iuppiter & tota perfusum pectora belli
Tempestate uidet. talis mihi nate per argos
Talis abi. sic ense madens. ac nubilus ira.
Extorbent resides frænos: & cuncta perosi
Te cupiat: tibi precipites animasq; manusq;
Deuoueant. rape cunctãtes. & fœdera turba
Q uæ dedimus. tibi fas ipsos incendere bello
Cælicolas. pacemq; meam. iam semina pugnæ
Ipse dedi. remeat portans inmania Tydeus
Ausa ducis scelus. & turpis primordia belli
Insidias. fraudesque suis quas ultus in armis
Adde fidem. uos o superi meus ordine sanguis
Ne pugnate odiis: neu me tentare precãdo
Certetis. sic fata mihi. nigræq; sororum
Iurauere colus. manet hæc ab origine mundi
Fixa dies bello. populiq; in prælia nati.
Q uod nisi me ueterum pœnas sancire malorum
Gentibus. & diros finitis punire nepotes.
Arcem hãc æternam mentisq; sacraria nostræ
Testor. & helysios etiam mihi numina fontes
Ipse manu thebas. correptaq; mœnia fundo
Excutiam: uersasq; solo super inacha tecta
Effundam turres. ac stagna in cærula uertam.
Imbre superiecto. licet ipsa in turbine rerum
Iuno suos colles templumq; amplexa laboret.
Dixit. & attoniti iussis mortalia credas
Pectora. sic cuncti uocemq; animosq; tenebant:
Nõ secus ac longa uentorum pace solutum
Aequor. & imbelli recubant ubi littora somno
Syluarumq; comas & abacto flamine nubes
Mulcet iners æstas. tũc stagna lacusq; sonori
Detumuere. tacẽt exhausti solibus amnes
Gaudet ouans iussis. & adhuc temone calẽti
Feruidus in leuum torquet gradiuus habenas
Iamque iter extremum. cælique abrupta tenebat.

Bisthonas & Gethicas: Gẽtes thraciæ crudelissimæ ob quã causam mars esse de thracia dicitur ut Virg. Grandiuumq; patrẽ gethicis qui præsidet aruis. Fulmine cristatim. quod exibat de crista galeæ infinitum lumen habens eratq; galea in modum fulminis cristis ornata. Tristia: Quæ q̃q̃ essent aurea: tamen tristicia non carent ut esset terror in prælio. Tonat axe polus: Incertum utrum poli axem: an currus dixerit sed rectius currũ axem accipimus. Aemulus luce. Radiãti par magnitudine. Sic ense madens ac nubilus ira: Mandentem sanguine gladium ferens aut tenens & furore tristis. Exturbent resides frænos: idest uincula legis & fœdera: quibus tenentur in pace. ut Virg. Ni frænum. Et cuncta perosi: Quasi communis uerbi sit participium: ut perosus te & perosus tibi Virg. lucemq; perosi. Alibi. nõ genus omne perosum fœmineum. Et fœdera turba: ante bellũ enim thebanum inter argos & thebas odia penitus non fuerunt. Cui dedimus: concessimus tibi ocia longa subito bello turbare. Mars

Adde fidem. Vt Tydeo credebat. Nigræ infernæ quia bellorum. Colus: pensa non tamen plurali numero declinatas. Ab origine mundi: secundum illos: qui dicunt nascente mundo præfinita esse hominum fata. In prælia nati: quasi mundi hac constituta sint lege ut populi hi bellis intereant.

Arcem hanc æternam: Inter ortum & occasum omne quod medium est: meridies uocatur: & est sedes deorum. Vnde & illis est græcum idest aurea mediocritas: Inde facile apud Maronem Mercurius ad Atlãtem uenit: quamuis hic uertice cæli cõstitit. intelligimus. prope septẽtrionem.

Etiã mihi numina fontes. Ordo. Testor helysios fontes qui etiam sunt mihi numina. Vnde Vir. dii cuius iurare timent. & fallere numen. Ipse manu thebas: ut consoletur omnibus minatᷣ argiuis. Constat. n. timore periculi accipere solatium si hoc nõ solus quicunq; patiatur. Vertam: Aut in mare traham. aut diluuio conterã. Mortalia credas. Sic præcepto iouis cuncta sunt territa numina ut crederentᷣ mortalia. Iãque iter extremum. Parte qua deficit cælũ ut Homerus. significans interuallum: quo terra separatur a cælo sic & abrupta montium dicimus: idest Olympi ardua quod cælum dixere: ideo quia apex eius omnibus inuisibilis est. Infra enim nubes sunt ut Lucanus nubes excedit Olympus. Olympus

Cum uenus ante ipsos nulla formidine gressum
Fixit equos: cesse retro. iam iamq; rigētes
Suppliciter posuere iubas. tunc pectora summo
Acclinata iugo. uultumq; oblita madētem
Incipit. interea dominæ uestigia iuxta
Spumātem proni mandunt adamanta iugales:
Bella etiam in thebas socero pulcherrime bella
Ipse paras. ferroq; tuos abolere nepotes?
Nec genus hermiones. nec te connubia cælo
Festa nec hæ quicq̄ lachrymæ furibūde morātur?
Criminis hæc merces? hæc fama pudorq; relictus?
Hoc mihi lemniecæ de te meruere cathenæ?
Perge libens. at nō eadem Vulcania nobis
Obsequia: & lesi seuit tamen ira mariti
Illum ego perpetuis mihi desudare caminis
Si iubeam uigilesq; operi transmittere noctes
Gaudeat: ornatusq; nouos: ipsiq; laboret
Arma tibi? tu? sed scopulos & ahena precando
Flectere corda paro. solum hoc tamen anxia solū
Obtestor. quid me Tyrio sociare marito
Progeniem caram: infaustisq; dabas Hymeneis
Dum fore præclaros armis: & uiuida rebus
Pectora uipereo tyrios de sanguine iactas
Demissumq; iouis serie genus: ah mea quanto
Scythonia mallem nupsisset uirgo sub arcto
Trans boream: thracesq; tuos. indigna parumne
Pertulimus diuæ ueneris quod filia longum
Reptat. & Illyricas eiectat uirus in herbas?
Nūc gentē imeritam? lachrymas nō pertulit ultra
Bellipotens. hastam læua trāssumit. & alto
(Haud mora) dissiluit curru. clypeoque receptam
Lædit in amplexum: dictisque ita mulcet amicis.
O mihi bellorum requies: & sacra uoluptas

Nulla formidine. Nec mirum maritum martem amata non timuit: quæ iratum Iouem temnere consueuit. Iam iamq; rigētes. Erectas siue horribiles: ut Virgilius. Riget horrida tergo palla. Acclinata iugo: Incūbens Venus super iugū uultum madentē lachrymis obliquū tenens ut hoc abitu martē i amorē suū magis magisq; succenderet. Socero: Quia Cadmus hermionem & martis & ueneris filiam duxit uxorē. Iure ergo martē socerū nominauit. Criminis hæc merces: adulterii scilicet: quia spreto Vulcano cū marte cōcubuit q̄q̄ Veneris & martis notissima fabula sit. breuiter tamen exinde pauca perstringā posteaq̄ filiabus solis Venus amorem immisit & singulæ exitiali morbo detentæ interiere Vulcanus: mineruæ consilio monile astu percepit. Nam conscia factum minerua. indicāt enim oculi gorgone: quos dicit poeta in illo monili gemmis insertos: fecit ergo monile pulcherrimum infausti ominis quod dedit hermione Semele gestauit quæ fulminibus Iouis assumpta est: inde habuit Ino quæ a marito atamanthe occiso ex filiis uno learco: cū alio. i. Palæmone se præcipitauit in mare. ut mariti insequentis uitaret insaniam. post hanc Agaue & ipsa filium furore percussit. Hæ omnes filiæ Cadmi & germiones fuerunt. habuit & Iocasta: quæ per errorem filio nupsit. habuit & Argia: sed erifili dedit ut mariti proderet latebras. Sæuit tamen ira mariti: iam nec coniugii memorem. quæ uocat crimē amat dolor aceruare coniugium: ut apud Virgiliū hospitem appellauit Aeneam dido furore percussa cui me moribundam deseris hospes. hoc solum nomen quoniam de coniuge restat. Arma tibi ut marti currumq; rotasq; uolucris. Tu. ἀπὸ σι ὠπ ὠσ ιο Aposiopesis: ut Virg. Quos ego. Aena æra. i. fortia. Hymeneis: Hymeneus puer atheniensis fuit is cū annos puerilis ætatis excederet neq; adhuc uirū posset implere ea pulchritudine præditus fuisse dicitur: ut fœminā mentiretur istum cum una ex ciuibus suis uirgo nobilis adamasset: ipse mediocribus ortus parētibus qa nuptias desperabat: qđ poterat tamen puellam extrema amoris linea diligens satis aio solo satiabat aspectu: Cūq; nobiles fœminæ cū uirginibus sacra cereris eleusinæ cælebrarēt: subito aduentu pirratarum raptæ sunt inter quas etiam hymeneus: qui illo & amatam fuerat subsecutus. cui puella creditur. Cum igitur per lōginqua maria prædam piratæ uexissent: ad quandā regionē tandem deuoluti perueniunt. Ibiq; somno oppressi ab insequentibus sunt interēpti: hymeneus relictis ibi Virginibus reuersus athenas pactus est a ciuibus dilectæ nuptias: si eis filias suas restituisset: quas ubi ꝓ uoto restituit: exoptatā accepit uxorē: Quod coniugiū quia fœlix fuerat placuit atheniensibus nomen nuptiis hymenei miscere. De sanguine iactas: Propter quinq; illos qui de draconis dentibus nati sunt & occisis reliquis soli superfuisse dicūtur: qui cōdenti thebas cadmo socii fuerūt. i. chion plorus hyperion. Tydeus & domos. Iouis serie genus. Cadmi. s. cuius origo hoc ordīe a Ioue descēdit. Ios ēt Iouis filius elei⁹ eli Velus ueli & libiæ agenor Danaus & ægyptus. Agenoris cadmus Polidori Labdacius. Labdacii. Laius laii Oedipus Oedipi Sinenæ. Antigone. Etheocles. Polynices. Illyricas: ubi cadmus fugiēs infortunia Thebanorum existimās se loco etiā mutare fortunam cum hermione coniuge uersi sunt in dracones in Illyrico: ut Lucanus ænchiliæ uersi testantes funera cadmi. Et sacra uoluptas: Matheseos hic mōstrauit Si enim mixtus aliis syderius fuerit mars uehementior truculēciorq; fit: contra si Ioui: bonus si Veneri supplex fiet.

Hermione

Venus

Hermiones

Hymeneus

Polynicis genesis

Martis stellani

Vnaq; pax animi. soli cui tanta potestas
Diuorumq;. hominumq; meis concurrere telis
Impune. & media quamuis in cæde frementes.
Hos asistere equos. hunc ensem euellere dextra
Nec mihi sydonii genitalia fœdera cadmi
Nec tua cara fides (ne falsa incessere gaude)
Exciderant. prius in patrui deus infera mergar
Stagna. & pallentes agar exarmatus ad umbras.
Sed nunc fatorum monitus. mentemq; supremi
Iussus abire patris (neq; enim uultania tali
Imperio manus apta legi) quo pectore contra
Ire Iouem? dictasq; parem contemnere leges?
Cui modo. pro uires: terra: cælumq;: fretumq;
Attremere oranti. tantosq; ex ordine uidi
Delituisse deos. sed nec mihi corde supremos
Concipe cara metus quando hæc mutare potestas
Nulla datur. cum iam Tyriis sub mœnibus ambæ
Bellabunt acies adero. & socia arma iuuabo
Tunc me sanguineo late deferuere campo
Res super argolicas haud sic deiecta uidebis
Hos mihi ius. nec fata uetant sic orsus aperto
Flagrantes immisit equos. non ocius alti
In terras cadit ira Ioui. si quando niualem
Othrin & arctoe gelidum caput institit Ossæ
Armauitq; in nube manum. uolat ignea molles
Sæua dei mandata ferens. cælumq; trisulca
Territat omne coma: iam dudũ aut diribus agris
Signa dare: aut ponto miseros inuoluere nautas:
Iamq; remensus iter fesso Danneia Tydeus
Arua gradu uiridisq; legit deuexa Prosinnæ
Terribilis uisu stanti: fulti puluere crines
Squallidus ex humiris cadit alta in uulnera sudor
Insomnesq; oculos rubor excitat. oraq; retro
Sorbet anhela sitis. mens altum spirat honorem
Conscia faturum sic nota in pascua taurus
Bellator redit aduerso cui colla suoq;
Sanguine proscissiq; natant palearibus armi
Tunc quoq; lassa tumet uirtus: multumq; superbit
Pectore despecto: uacua iacet hostis harena
Turpe gemens: crudosq; uetat sentire dolores
Talis erat. medias etiam non destitit urbes
Quicquid & Asopon ueteresq; iteriacet argos
Inflammare odiis: multumq; & ubiq; retexens
Legatum sese graia de gente petendis
Isse super regnis profugi Polynicis: at inde
Vi. nocte. scelus. arma. dolos. & fœdera. passum

Vnaq; pax animi: Pacem a uenere petiit quia soli cõcessum est martem domare. Lucretius. Nam tu sola potes tranquilla pace iuuare mortales: qui bellifera mœnia mauors. Omnipotens regit in gremium quia sæpe cum reiicit æterno deuinctus uulnere mauors. Exciderant: Propter metrum ut longa decem tulerant fastidia menses Prius in patrui: Prius perdam conditionẽ huius ciuitatis q̃ aliquãdo mei sanguinis obliuiscar. Supremi: Summi: ut Ter pro supreme Iuppiter iureiurando confirmauerat se omniũ meminisse. & superest ut queratur supra Thebanos aliquid moliri per uenialẽ statum excusat. dicit enim se facere sed coactum. Neq; enim uulcania: Num quam enim ad hæc potest mitti Vulcanus & opportune ĩbecillitate abiecit mariti: ut amorẽ ueneris in se transferret. Concipe cara metus: idest nolo timeas excidia thebanorum qui non uincentur ita ut penitus pereas.

Aperto cælo: Ira iouis. Fulmen. Si quando. Quoniam hi montes finguntur altissimi: ut inter nubes potius delitescant. Armauitq; in nube manum: Nubem dixit fulmen. ut Virg. ipse manu quatiens ostendit ad ætera nubem. Trisulca: pro quatrisculaquia fulmen ex quattuor constitit aqua igni nube uento. Ditibus: locupletibus: idest fertilibus. Signa dare: ut Signũ det aut perituras esse fruges aut nauigantibus imminere naufragia. Iamq; remẽsus iter: Trãsitus ad Tydeum Legit. Præterit & est sermo nauticus. Virgi. littoraq; epyri legimus. Stant horrent aut certe pleni sunt puluere. Retro maciem iudicat: Quasi retro facies eius ducta sit. Omne quippe gaudium quod est nostri animi uos immemores facit. ideo dicit superbire uirtutem sicut animum uirtutem quæ transcendat. Vacua: quod in ea solus iaceat: quasi ad gloriã suæ uirtutis expectet superato hoste pectus habere confossum: quem laus uictoriæ & uicti genitus consolatur. Asopon: Fluuius est boetiæ. dicit autem spacium quod inter Asopon & argos interiacet in bellum Tydei inflãmationibus excitatum.

Legimus
Stat
Asopus

Credere suadet:Tydei relatione. Et forte uerendos.Oeconomia opportuna:quippe hoc actū est oc
casione cōsilii ne renarrāti Tydeo publicus deesset auditor. Aequū:qa scelerati hac spe peccāt dū nō spe
rāt deos criminū iudices fore:unde Vir.Contēptorq̧ deū Mezentius.Nā sunt philosophi:qui cum uide
ant naturæ malæ necessitatē:res cōtrarias ac pessimas in mūdo parari:dicūt curā humanaꝶ rerum peni
tus nō habere.unde Vir.epicureū secutus ait.s.hic superis labor est:ea cura.quietos sollicitat:aut si omni
no ad deū humanaꝶ reꝶ pertinet cura crudelis est:ut idē.Nec curare deū credas mortalia quenquā.Aut
cura iouis.quasi uiolatæ hospitalitatis gra
tia deū hospitio præsulē inuiolatū eē dixit.
Vir.Iuppiter hospitibus nā te dare iura lo
Sauromatæ quūtur. Sauromatas auidos: Sauromatæ
ultra pontū sunt uicini amazonibus: ut Iu
uenalis.Vltra Sauromatas fugere hīc libet
& glacialē oceanū.Sauromatas ergo sarma
tas dicit:genus hominū ad omne paratissi
mū scelus. Bebrycii nemoris:Pollux cum
argonautis ad bebryciā appulsus est: cū eū
Pollux Amycus rex Bebryciorū ad cestuū prouo
casset certamen. Amycus autem hanc con
suetudinē semper habuit:ut īsidiaretur be
brycio nemori ubi siquis forte aduena de
uolutus fuisset:ab eo cestibus prouocatus
Amycus occumberet.hūc pollux eodē certamine su
peratū dicitur occidisse.hic aūt amycus ne
ptūni & melopes filius fuit:quē pollucē di
ximus ꝑstrauisse:cuius mortem uindicatu
ri ciues cum.
argonautæ assertori commili
Bebrycia tonē suū in aciem præcesserunt uictorumq̧
Bithynia bebryciorū contulerūt: Bebrycia aūt bithy
nia dicta ē: ut Vir.ad dātis augēdū uirtutis
meritū dixit:qui se bebrycia ueniēs amyci
de gēte ferebat. Arctā compagibus urbē:
muris ualoq̧ munitā: quia urbē dicere ia
ctātis erat iō adiecit arctam.i. angustā. No
cte doloq̧ uiri:quātæ occasiones periculoꝶ
fuerint:Tydeus exponit nox dolus:ipse in
scius locus & tā aperte uicinus. Vacuā: Vi
ris fortibus exhaustā. Parabas:Vt huius
modi mihi parares insidias:aut certe qualis
Tydeus reuersus est:talis &ego ad argos re
dirē. Grande negaui. Vtiq̧ ego debui ꝑfi
cisci:ut frater plenū parricidii titulū possīde
ret. Causa tumultus:ut Virgi. Ne matris
timidæ tāti sim causa tumultus. Res dex
tra leuauit:Nec me īquit tātū extollit cōiu
gii repētina fœlicitas:ut nesciā q̄ sit durum
quietos homines ad bella compellere.hoc
autē mire anticipat:ne postea ipse culpetur
alioquin nullus magis bella desyderat.Agi
tur quippe de eius imperio. Quā triste re
uelli:Scio inquit quēadmodū durū sit a libe
ris distracturis ad bella nolo domoꝶ habe
re maledicta:siquæ fuerit uiduatæ necessita
te bellorum matres filiorum desiderio mi
hi īfestæ:ut Hora.bellaq̧ matribus detestā
da.i.quarū filii me sequantur ad bella. Ibo
libens:Cū dicit ibo facit ut solus ire non de
beat. Auditus:A me scilicet:ut obtempe
rans primum non esse si hoc dicit:ut intelli
gamus Polynicem ad thebas anteire uoluisse:sed prohibitū se ab Adrasto:queritur ut prius legatio mit
teret Artificiosa ergo conquestio est:quæ sic ait:ut in ultionem sui ēt nolētes ire cōpellat. Oibus ultro:
defectu orationis totius aperuit uoluntatem.Nam dum astute repudiabat auxilia id egit:ut mereretur.

Regis Echionii fratri sua iura negari
Prona fides populis.deus omnia credere suadet
Armipotens.geminatq̧ acceptos fama pauores
Vtq̧ introgressus.portas(& forte uerendos
Concilio pater ipse duces cogebat adrastus)
Improuisus adest.iam illinc a postibus aulæ
Vociferans arma arma uiri.tuq̧ optime lerne.
Auctor magnanimum siquis tibi sanguis auorum
Arma para.nusq̄ pietas.nec gentibus æquum
Fas:aut cura Iouis.melius legatus adissem
Sauromatas auidos:seruatoremq̧ cruentum
Bebrycii nemoris.nec iussa incuso piget ue
Officii.iuuat isse:iuuat Thebasq̧ nocentes
Explorasse manu:bello me credite bello:
Ceu turrem ualidam aut arctā compagibus urbē
Delecti insidiis instructiq̧ omnibus armis
Nocte doloq̧ uiri nudum ignarumq̧ locorum
Nequicq̄ clausere.iacent in sanguine mixti
Ante urbem uacuā:nunc o nunc tempus in hostes
Dum trepidi exanguesq̧ metu dum funera portāt
Dum capulo nodū manus excidit.ipse ego fessus
Quinquaginta illis heroum in manibus umbris
Vulneraq̧ ista ferens putri insiccata cruore
Protinus ire peto.trepidi de cædibus astant
Inachidæ.cunctisq̧ prior cadmeius heros
Accurrit uultum deiectus.Et:en ego diuis
Inuisus uitaq̧ nocens hæc uulnera cerno
Integer?hosne mihi reditus germane parabas
In me hæc tela dabas?pro uitæ fœda cupido
Infœlix facinus fratri tam grande negaui?
Et nunc uestra quidem maneant in pace serena
Mœnia.ne uobis tanti sim causa tumultus
Hospes adhuc.scio:nec me adeo res dextra leua(uit
Quā dirū natis thalamo quā triste reuelli
Quam patria.non me ullius domus anxia culpet
Respectent ue truces obliquo lumine matres
Ibo libens.certusq̧ mori licet optima coniunx
Auditusq̧ iterum reuocet socer.hunc ego Thebis

Hūc germane tibi iugulū. & tibi maxime Tyden
Debeo sic uariis pertentat pectora dictis
Obliquatq; preces commotæ quæstibus iræ
Et mixtus lachrymis caluit dolor. omnibus ultro
Non iuuenum modo sed gelidis & inertibus æuo
Pectoribus mens una subit: uiduare penates
Finitimas adhibere manus. iamq; ire sub altus
Consiliis pater imperiiq; haud flectere molem
Inscius ista quidem superis curæq; medenda
Linquite quæso meæ. nec te germanus inulto
Sceptra geret: neq; uos auidi permittere bellum
At nunc egregium tantoq; in sanguine ouantem
Excipite oenidem. animosaq; pectora laxet
Sera quies nobis dolor haud rationis egebit.
Turbati ex templo comites: & pallida coniunx
Tydea circum omnes fessum belliq; uiæq;
Stipantur. lætus mediis in sedibus aulæ
Constitit ingentiq; exceptus terga columna
Vulnera: dum lymphis Epidaurius eluit Idmon
Nunc uelox ferro. nunc ille potentibus herbis
Mitior. ille alta seductus mente renarrat
Principia irarum: quæq; orsus uterque uicissim
Quis locus insidiis. tacitoque tempora bello
Qui contra. quantique duces. ubi maximus illi
Sudor & inditio seruatum Mæona tristi
Exponit. cui fida manu: proceresque socerque
Astupet oranti. tyriusque incenditur exul
Soluerat Hesperii. deuexo margine ponti
Flagrantes sol pronus equos: lutilamque lauabat
Oceani sub fonte comam. cui turba profundi
Nereos & rapidis accurrunt passibus horæ
Frænaque & auratæ textum sublime coronæ
Diripuit. laxant calidis humentia loris
Pectora. pars meritos uertunt ad molle iugales
Gramen. & erecto currum temone supinant
Nox subit. & curas hominum motusque ferarum
Composuit. nigroque polos inuoluit amictu
Illa quidem cunctis. sed non tibi mitis adraste
Labdatioque duci. nam Tydea largus habebat
Perfusum magna uirtutis imagine somnus.
Et iam noctiuagas inter deus armiger umbras
Desuper arcadiæ fines. Nemeaque rura
Tæraneumque cacumē: Apollineasque teramnas
Armorum tonitru fremit: & trepidantia corda
Implet amore sui: comunt furor iraque cristas
Fræna ministrat eqs pauor armiger at uigil omni

Vltro: Bene quia illa ingeniose noluerat Vltro
putans se ultro uellet aut ultro: ultra accipi-
mus: ut Vir. & miserescimus ultro. Sub al-
tus Consiliis: profundus pater cōsilio: siue
prouidus: ut Virg. arces quibus altus apol-
lo præsidet. Ista quidem superis: More ro-
mano orationem de bello habiturus pri-
mum sibi deos facit propicios. Epidauri-
us: Ciuitas in græcia. Vnde æsculapius fuis-
se dicitur medicinæ artis inuentor: & bene
perito medico illius ciuitatis tribuit gloriā
a qua inuentor artis ipsius dicitur sumpsis-
se principium. Nunc uelox ferro: Nō ad
asperitatem rettulit. sed ad benefaciendum
uelocitate operis: dum aliquid resecatur.
Principia irarum: idest orationis suæ liber-
tatē uel quæ huic ab etheocle responsa fue-
runt. Vbi maximus illi sudor: Quos for-
tiores repperit apud quos tuta uirtute pu-
gnauerit quemadmodum unum seruasset
mæoniden qui īdicia thebanis acceptæ cla-
dis exponeret. Tyriusq; incenditur exul:
Inflammatur polynices referēte Tydeo ni-
mia æmulatione uirtutis. Deuexo mar-
gine: inclinato in eam partem mundi qua
de cœlo in oceanum mergitur. Tota enim
poetica descriptio translata: est de Homero.
Ille enim hanc scenam in neptunni descri-
ptione depinxit. Rapidis passibus: ueloci-
ter transeuntibus. Accurrunt horæ: qua-
si solis horæ sint comites præterea descripti-
onis istius consyderāda est pictura: quēad-
modū diuersa diuersis fingāt officiis. Me-
ritos: Bene meritos: post laborem. s. fatiga-
tos. Iugales: equi solis dicūtur Xanthus Solis eq
& æthon quorum nomina ponit Martialis Xanthus
libro. viii. dicendo. quid cupidum titana te- Aethon
nes iam Xāthus & æthus fræna nolūt. Oui-
dius uero omnium quattuor equorum so-
lis nomina uersibus suis demonstrauit. di-
cens. Interea uolucres pyrois eous & æthō
solis equi quartusq; phlegō hinnitibus au-
ras flammiferis implent pedibusq; repagu-
la poscunt. Nox subit alterna: Quippe cre-
scit umbra noctis ut quidam uolunt aut su-
biit in cælum ut Virg. Vertitur in. c. &. r. o.
n. Si ergo oritur diis nox ruit cum occidit:
nox surgit: alterno ut surgant. alterno ut
cadant. Imagine: occupant eum labores
egregii. In somnis eni uidebat ea quæ gesse-
rat Teramnas. Ciuitatis nomen est in licya
Apollini sacra. nec a sororis eius religione
dissentiens ut ipse alibi lassata Theramnis. Terānæ
Pauor armiger: ut quicquid sonuisset po-
pulis esset horrendum. Vrget enim stimu-
lis. quasi fama sit martis auriga quæ omnia
rumore compleret.

Facta infecta loqui: Vir.tam ficti prauiq; tenax:quā nuncia ueri: Oēs ergo terrores circa martis currum fuisse poeta describit: ut Vir.Iræq; insidiæq; dei comitatus agun-tur. Iniicit ægeo:Aegei fabula patris the-sei & apud Vir.bene cōperta ē.Ex cuius no-mine qđ se pp theseū in mare præcipitaue-rat:id pelagus ægeū sit appellatū. Magni q; fidē testaris alumni:Hic.n.præstitit ut uē tos illa cōteneret & munere auxilii & fidei officio eēt stabilis cuius fabulæ notio apud Vir.manifesta est. Septima:Ex quo Tyde us reuersus erat. Perseius heros:mos poe tæ huius est frequēter easdē psonas nondū cognitis prenominibus innouare: ut nunc Adrastum generis: Perseus.n.argis regna-uit.ut ipse alibi.pseius alter in argos scindi-tur.Multa sup bello generisq; tumentibus.

Aegeum mare

Bene generis:Nā & Tydeus in uindictā sui bellū desyderat & polynices ut recupera ret imperiū ergo bellū desyderant unus ui-ctor.alter incēsus:ideo tumentibus.i. anhe-lantibus bellū. Sacra mouere deū. Tētare audire auguria belli per uates cognoscere. Lucanus finesq; expromere rerū.ppriæ.n. mouere sacra dicūtur ubi cœperint inchoa-ri Lucanus sacris tunc admouet aris. Sed mēte uirens:hic prœtidas isaniētes accitus a ptheo senex purgauit.ptus igitur abātis filius rex argiuorū inimicā fœlicitatis suæ habuit fœcūditatē. Tres.n.sustulit filias.& ad tēpus nuptiarū usq; perduxit:sed incōti-nēs uirginū lingua infœlicitatis edidit cau sas.hæ.n.ferunt solæ inter tēplū Iunonis in trasse:& se pretulisse deæ his rebus offensa Iuno imisit eis furorē:ut se uaccas putarēt i iuuencas uertit puellas & cupiditatem inte xit syluas petēdi.credētes se formā induxis se uaccaꝝ:Quod eo usq; passæ sunt: donec ptus regni partē siquis eas in pristinū sta-tū mentis restituisset : proposuit habiturū: & ex his cōiugē.a Melāpo ergo proetides sunt insania liberatæ acceptāq; melampus unā ex uirginibus duxit uxorē & cōsors re gni proeti fuit. & gener. hic Melāpus hær bariæ artis peritissimus fuit.ut Virg. Ami-thaoniusq; melāpus. Associat passus.i. di-dicit uaticinandi scientiam & est sensus du bium erat utrum Amphiarao an Melāpo pronus Apollo magis eēt:uel cuius ora po-tius satiasset unda cyrrhæa.hoc aūt:quia no bilis uterq; diuinandiq; peritus. Minitā tia uena:Diuinātia exta negauerāt bonū ex citū fuisse belloꝝ. Audaci:usque adeo au dax emerserat altitudo:ut cælū posset pulsa re cacumine:& bene audaci qđ propius cæ lo ausus esset insurgere. Aphesanta:mōs est Tharso cyliciæ:unde se perseus emiserat ad uolādū:cum ad extinguēdā Gorgonē li byā peteret Aphesanta nomē accepit. Temerasse uolatu. Violasse ut sibi uīdicaret:qđ homini natura nō dederat. Ac pene secuta ē:Perseū danae mater & mire tēperauit sensum & sollicitudinē caræ matris expssit. Cādētis oliuæ:candidæ. Euadūt pariter:pariter ascendunt.

Proetus

Melāpus

Aphesanta

Fama sono:uarios rerum succincta tumultus
Ante uolat currum:flatuq; impulsa gementum
Alipedum trepidas denso cum murmure plumas
Excutit:urget enim stimulis auriga cruentis
Facta infecta loqui.curruq; infestus ab alto
Terua comasq; deæ scythica pater increpat hasta
Qualis.ubi Aeolio demissos carcere uentos
Dux præ se Neptunnus agit.magnoq; uolantes
Iniicit ægeo.tristis comitatus eunti
Circū lora fremūt nymbiq; hyemesq; profundæ
Nubilaq;.& uulsu terrarum:sordida fundo
Tempestas.dubiæ motis radicibus obstant
Cyclades.ipsa tua Mycone Gyaroq; reuelli
Dele times.magniq; fidem testaris alumni.
Septima iam nitidum terris aurora deisq;
Purpureo uehit ore diem.Perseius heros
Cum primum arcana senior sese extulit aula
Multa super bello generisq; tumentibus amens
Incertusq; animi daret armis iura nouosq;
Gentibus incuteret stimulos an fræna teneret
Irarum:& motos capulis astringeret enses
Hinc pacis tranquilla mouent atq; inde pudori
Fœda quies.flectiq; noua dulcedinæ pugnæ
Difficiles populi:dubio sententiam tandem
Sera placet.uatum mentes:ac prouida ueri
Sacra mouere deum.solers tibi cura futuri
Amphiarae datur.iuxtaq; Amythaone cretus
Iam senior.sed mēte uirens.phœboq; melampus
Associat passus.dubium cui dexter apollo
Oraq; cyrrhæa satiarit largius unda
Principio fibris pecudumq; in sanguine diuos
Explorant iam tum pauidis maculosa bidentum
Corda negant.diraq; nephas minitantia uena
Ire tamen uacuoq; sedet petere omina cælo.
Mons erat audaci seductus in æthera dorso
Nomine Lernei memorant Aphesanta coloni
Gentibus argolicis olim sacer:inde ferebant
Nubila suspenso celerem temerasse uolatu
Persea cum raptos pueri perterrita mater
Prospexit de rupe gradus:ac pena secuta est
Hunc gemini uates sanctā candentis oliuæ
Fronde comam & niueis ornati tempora uittis
Euadunt pariter.madidos ubi lucidus agros

Laxauit ſole pruinas:Sol incipiens aera frigidum gelu diſſoluit.Ouidius ſolq́ pruinoſas radiis ſiccauerat herbas.Pernicibus:Velocibus. Addere cõſilium:Addere bene dixit.Nõ eſt.n.ipſius quod moueatur. Cyrrha:Cyrrha prope parnaſum ẽ quo in loco apollo futura prædicit. Chaonias ſonuiſſe.Vel epyraticas q̃rcus dicit.in quibus ſedẽtes colũbæ ſciſcitatoribus futura dicebãt.Vir.atq́ habitæ grais oracula quercus. Aridus hammon inuideat.Vt Iuue.Quicquid dixerit Aſtrologus credunt a fonte relatum hãmonis liber cũ ex india ueniẽs in deſerta & in extrema parte libye teneret̃:ac ſiti laboraret exercitus dici

Cyrrha

Ortus & algentes laxauit ſole pruinas.
Ac prior oiclides ſolita prece numen amicat
Iuppiter omnipotens:nam te pernicibus alis
Addere conſilium.uolucreſq́ implere futuri
Ominaq́ & cauſas cælo deferre latentes
Accipimus non cyrrha deum promiſerit antro
Certius aut frondes lucis quas fama moloſſis.
Caonias ſonuiſſe tibi:licet aridus Hammon
Inuideat.Lyciæq́ parent contendere ſortes
Niliacumq́ pecus:patrioq́ æqualis honori
Brancus.& undoſæ qui ruſticus accola Piſæ
Pana lycaonia nocturnum exaudit in umbra
Ditior ille animi cui tu dictæ ſecundas
Impuleris manifeſtus aues.mirum unde:ſed olim
Hic honor alitibus:ſuperæ ſeu conditor aulæ
Sic dedit effuſum cahos in noua ſemina texens
Seu quia mutatæ noſtraq́ ab origine uerſis
Corporibus ſubiere nothos.ſeu purior axis
Amotumq́ nephas.& rarum inſiſtere terris
Vera docent.tibi ſumme ſator terræq́ deumq́
Scire licet nos argolice primordia pugnæ
Venturumq́ ſinas cælo prænoſſe laborem
Si datur:& duris ſedet hæc ſententia parcis
Soluere echionias Lernæa cuſpidæ portas
Signa feras.læuuſq́ tones.tunc omnis in aſtris
Conſonet arcana uolucris bona murmura lingua

tur rogaſſe Iouẽ:ut ſe patrẽ probaret.Vnus ex harena ſubito aries apparuit quo duce liber aquã inuenit petiitq́ Iouẽ:ut arietem in aſtra tranſferret.in eo autem loco:in quo aqua fluxit:tẽplũ cõſtituit:quod Iouis hammonis dictũ eſt:Simulacrũ autem eius adiectis cornibus arietinis cõfictũ eſt:de quo tẽplo poſtea dicũtur data eſſe oracula. Niliacũq́ pecus:apin dicit taurũ lunatũ Iſidis:q́ ægyptiis motu corporis ſui & quibuſdam ſignis futura prædicit:qui memphi naſcit̃.

Bacchus
Aries
Hammõ

Branchus:Brãchi meminit Terẽtianus de metris in omni branchiade phœbo cantaſſe Iouiq́ paſtorẽ Branchum cum captus amor̃ pudico fatidicas ſortes docuit depromere pœan.Brãchus theſſalus fuit dilectus apollini:ut hyacinthus:quem acriter interfectum dolens templo & ſepulchro cõſecrauit.illic branchiade apollo dicitur hic Zoamacon opinione metiodori figetici condidit ab æthiopia uſq́ in libyam tria opima tẽpla Traianus in æthiopia hoc eſt ter fulgẽtis.Quantum per ceram ardet inclinare ultimo libræ quod ſagittario clauditur ſigno eſſe hammonis templum Iouis iter æthiopias.indi ſunt.n.& qui pſeudo æthiopæ uocantur:ut libras ultimas eſſe prope Alexandriam branchiadas qui Iouem branchum colunt potentes & hæc deriuatio religionũ currere:quo iſtmiaq́ in honorem neptũni aguntur:finguntur melicertia. Nam cõſtat Melicertiã ab æthiopæ rege ſuſceptum cũ boetiam nauigio Iſthmos delatus eſſet.Nã & archemoriã ĩ honorẽ Iouis cælebrare uolunt:credũt.n.quod magnum fuerit Iouis incrementũ. Pana lycaoniæ:Pan apud piſas ruſticos numĩe ſuo replere ſolet datque oracula qui impletur deo ergo neq́ ille æquari poteſt o Iuppiter qui ĩ nocturna umbra audit pana:ideſt qui per ipſum nomen loquatur hominibus. Ditior ille animi.Diuerſa commemorat:& quis deus & quo in loco futura prædixerit.Iaus uero augurii eſt:quæ per reliquarum artium dominationem extollitur. Mirum:Vnde in errorem dicitur iſta admiratio cum inuocatione.Nã quaſi Virgilium:ſed nõ recto ordine ſequitur:ait enim haud equidem credo quia ſit diuinitus illis. Hic honor alitibus:Rationẽ redditurus eſt:unde cõceſſum ſit auibus futura prædicere.Quod Vir.quaſi philoſophus explicat epicurus hic quaſi platonicus.prima opinio eſt ab Heſiodo futura prædicere:quia ſupernus orbis conditor cũ chaos figuraret in ſemina hanc illis poteſtatem cõceſſit:In noua autem ſemina:ut generatim omnia procrearẽt:quæ corpora ut epicurei uolunt textu inani athomorũ:& mutãtur ad originẽ uerſis corporibus hoc philoſophice.Aiunt.n.& abſint fieri animaꝝ in corpora ut lectũ eſt:ut Horatius. Nec te pythagoræ fallunt arcana renati.Primũ.n.anima eius in euphorbũ migraſſe dicitur troiano prælio dum de clypeo ageretur danai depoſitione fixũ.Secũdo in pythagoræ.Tertio in pauonis.Quarto in Homeri.Quinto ĩ Ennii poetæ.ergo aïas in quo ſunt corpore eandẽ tenere ſapiẽtiã.hæc autẽ ſecũda opinio eſt. Seu purior axis:Tertia opinio dicit aues ideo futura prædicere:qa in aere ſunt:& puriſſime uiuunt:exinde quia raro terris iſidunt quæ ſunt nefaſtæ:ergo aues uera dicere illa res facit axis purior. Læuuſque tones.i. bono omine cõfirmes auſpicia:quia optimũ augurãtibus ſignum eſt.i.ſi de ſiniſtra cæli tonuerit:Vt cæli de regione ſerena:intonuit læuũ:& per totũ poeta:quaſi augurãdi peritus expoſuit.dextra.n.parte in cõtrario.læua in bono. Virgil.ante ſiniſtra caua monuiſſet ab Ilice cornix. Soluere echionias lernæa cuſpide portas.Soluere.In excidium deducere. Echionias:thebanas. Lernæa cuſpide:Argolico ferro.

Brãchus
melicertia
Pan
Pithagoræ anima
Ennis

Si prohibes: hic nectæ moras dextrisq; profundũ
Alitibus prætexe diem. sic fatus. & alto
Membra locat scopulo: tunc plura ignotaq; iũgit
Numina: & immensi fruitur caligine mundi
Postq̃ ritæ diu partiti sydera cunctis
Perlegere animis oculisq; sequacibus auras
Tunc Amynthonius longo post tempore uates
Non me sub excelso spirantis limite cæli
Amphiarae uides. cursus ut nulla serenos
Ales agat? liquidoq; polum complexa meatu
Pendeat? aut fugiens placabile planserit omen:
Non comes obscurus tripodũ nõ fulminis ardẽs
Vector adest: flaueq; sonans auis unca mineruæ
Non uenit auguriis melior q̃ uultur & altis
Desuper accipitres exultauere rapinis
Monstra uolant: dire strident in nube uolucres
Nocturnæq; gemunt striges: & feralia bubo
Dãna canẽs. quæ prima deũ portenta sequemur?
His ne dari tymbreæ polum? simul ora recuruo
Vngue secant. rabide planctũq; imitantibus alis
Exagitant zephiros & plumea pectora cedunt.
Ille sub hæc equidem uarii pater omina phœbi
Sæpe tuli. iam tunc prima cum pube uirentem
Semideos inter pinus me Thessala reges
Duceret. hic casus terræq; marisq; canentem
Obstupuere duces. nec me uentura locuto
Sæpius in dubiis auditus Iasone Mopsus
Sed similes non ante metus aut astra notaui

Necte moras: hoc est ne ad thebanos cogamur ire incassum. Dextrisq; alitibus: Quia de cælo uenientibus a dextra pte auibus auguria mala sunt. Caligine mũdi: qcqd hoĩbus nõ patet. Iolus uidebat. Intentionẽ incredibilẽ describit. Nã obtutu uno fixi oculi nõ dubitationẽ caligãt. Nõ me sub excelso: Ordo. nõ ne uides amphiarae sub ex celso limite cæli spirãtes cursus aut uentorũ. dixit aũt stellaꝶ cursus. i. uolatus. Vir. Quo cursu deserta petiuerit: Serenos autẽ ꝓsperos dixit. Liquido: ornato uolatu pẽdeat. Plãxerit: quodã stridore hululatũ dederit. uides ergo: ut nulla auis placatũ sonitũ dederit planxerit ergo cũ stridore sonuerit: ut littora plãxerũt. Non comes obscurus tripodũ Coruũ dicit qui i tutela est apollinis. cur autẽ coruus apollini sit dicatus hæc fabula ẽ Apollo cũ coronidẽ grauidã fecisset: coruũ ei custodẽ apposuit: nequis ad eã occulte temerator accederet: cũ hac Lycus occulte cõcubuit quẽ Iuppiter fulmine extinxit. ipsam coronidem apollo sagittis occidit: cuius mortuæ execto utero æsculapium produxit in lucem. Vnde Vir. fulmine pœnigenã stygias detruxit ad undas. i. per pœnã matris natũ. Coruũ aũt ex albo nigrũ fecit. unde lac albũ Home. dicit aut in calice aut in alio uitreo uase missũm in sole umbram non facere. Vnde lac digestum dicit. ait. n.

[Margin: Auspicia; Coruus; Coronis; Aesculapius]

Auis unca mineruæ: huius alitis talis ẽ fabula. Nycteus æthiopũ Rex fœlix si nunq̃ pater fuisset: filiã hũit nycteã noie: q̃ cũ scelerato amore patrẽ diligeret: amorẽ suũ nutrici cõfessa est. Infandũq; petiuit auxiliũ ea cũ mẽtita esset dño suo Nycteo a quadã illũ extranea diligi uirgine ĩpetrauit: ut filiæ suæ ĩprudẽs uteret amplexibus. Sero illi cognitũ facinus statuit uindicare. Quapp agnitã inter ipsos amplexus filiã cũ uoluisset extinguere. illa mineruæ ĩplorauit auxiliũ: cuius ꝓtectiõe periculo ẽ erepta: uersaque in auẽ: q̃ cõscientia cõmissi facinoris diei fugit aspectũ & mineruæ tutelæ dicata ẽ. Alii dicũt filiã prœti fuisse: patrisque uim timẽtẽ aufugisse: quã minerua mutauit in noctuã. Nõ uenit auguriis melior q̃ uultur. i. uultur q solet bõa omina augurãtibus ferre. Cuius auis auspicio fundata dicit roma: qd Lucanus nõ pteriẽs tetigit dicẽs. Vulturis ut primum læuo fundata uolatu. Feralia bubo: Cũ filiã suã ceres raptã a dite cõperisset conquesta a Ioue ĩpetrauit: ut ei filia redderet: ita tñ si nihil apud inferos gustauisset: & cũ ĩ eo fuisset ut matrẽ filia sequeret: Ascalaphus q apud ĩferos erat dixit ꝓserpinã e pomario ditis e malo punico gustauisse tria grana. Indignata ceres cõuertit Ascalaphũ ĩ bubonẽ. de ꝓserpina uero sic ficta fabula ẽ. Cæteꝶ tenore philosophiæ diuina aĩa eẽ signat: quæ incidẽs naturæ nefariæ cogitatiões & polluens necessitate hæsit tãta ĩfernali hoc mũdo prælibãs dira ui: Qua eius fruge. i. cruẽtis epulis. bubõi aũt tale studiũ nõ tã fabula q̃ natura præscripsit quã sit ferale bubonis auguriũ testis ẽ poeta. Vir. ferali carmĩe bubo.

[Margin: Nycteus; Nycteme ne; Noctua; Vultur; Ascalaphus]

Varii pater omina phœbi. Sæpe ĩquit uaria omina sunt phœbi ex quo omine ĩter reges semideos pinus duxit thessala. Dicit autẽ ex illo tẽpore quo cũ argonautis Iason colchos petii. Semideos reges ait quia filii regũ oẽs fuerũt qui ĩ illa naui ĩpositi sunt. Thessala ãt pinus Argo: quæ ĩ pelio mõte thessaliæ fabricata ẽ. peliæ igit neptũni filio a sortibus præceptũ erat: cũ neptũno sacrificaret: & aliquis nudo pede superuenisset tũc ei mortẽ appropinquare. Is ergo cũ annua sacra neptũno faceret. Iason æsonis filius cũ uenisset ad flumẽ in limo unũ ei calciamẽtũ adhæsit. Ille ut celerius ueniret: neglexit: cũ superueniret sacrificio pelias aspexit: & memor sortiũ: iussit eũ arietis pellẽ inauratã a colchis petere a rege aceta: qui conuocata græcorum nobilium iuuẽtute colchos profectus est. Auditus Iasone mopsus: Mopsus apollinis & himãtis filius amiticia Iasoni fida cõiunctus diuinãdi pitus. Ait ergo nunc melãpus nõ plus me auditus est Mopsus imminentibus cladibus cũ ego futura prædicerem. In tãtum enim magnus fuit Mopsus in augurãdi peritia: ut post mortẽ ei templa dicata sint a quoꝶ adytis sæpe homines responsa accipiunt.

[Margin: Argo; Iason; Pelias; Mopsus]

Quanq̄ & maiora parantur:ideſt maiora uideo q̄ timemus.Lucanus.Sed uenīēt maiora metu. Strymonia:Strymon fluuius eſt thraciæ.eſt aūt in ſeptētrione:ut Strymoniæ dant ſigna grues. Clæmentia Strymon
nili:quia tibi nūq̄ frigus eſt:ut Lucan᷒.Nunq̄ fugiēte roſa. Hac rere in imagine thebas:in hac imagine eſſe fingunt.Reddit cauſas cur pro thebis accipi debeāt cygni:quia ut thebani muris illi ſe gyro uallabāt.

Armigeras:ſignificat aquilas quæ in tutela Iouis erant. Concipe reges:finge has inqt tibi argiuoꝝ reges:quia ſeptē reges cōtra thebas cōſpirauerunt. Niuei gregis:Cygnoꝝ ſcilicet. Et plumis ſtillare diē:

Prodigioſa magis.q̄q̄ maiora parantur.
Huc aduerte animum clara regione profundi
Aetheris innumeri ſtatuerūt agmina cygni
Siue hos ſtrimonia boreas eiecit ab arcto
Seu fœcūda refert placidi clæmentia Nili
Fixerunt curſus.hac rere imagine thebas
Nam ſeſe immoti gyro atq; in pace ſilētes.
Ceu muris ualloq; tenent:ſed fortior ecce
Aduentāt per inane cohors:ſeptem ordine fuluo
Armigeras ſummi Iouis exultante caterua
Intuor:inachii ſint hi tibi(concipe)reges
Inuaſere globum niuei gregis.uncaq; pandunt
Cædibus ora nouis.& ſtrictis unguibus inſtāt.
Cernis inexperto rorantes ſanguine uētos
Et plumis ſtillare diem?quam ſæua repente
Victores agitat letho Iouis ira ſiniſtri?
Hic excelſa petens ſubita face ſolis inarſit
Summiſitq; animos.illum ueſtigia adortum
Maiorum uolucrum teneræ deponitis alæ
Hic hoſti implicitus pariter ruit.hunc fuga retro
Voluit agens ſociæ linquentem fata cateruæ
Hic nymbo glomeratus obit.hic præpete uiua
Paſcitur immoriens.ſpargit caua nubila ſanguis
Quid furti lachrymas?illum uenerande melāpu
Qui cadit agnoſco:trepidos ſic mole futuri
Cunctaq; iam rerum certa ſub imagine paſſos
Terror habet uates.piget irrupiſſe uolātum
Concilia:& cælo mentem inſertaſſe uetanti
Auditiq; odere deos.unde iſte per orbem
Primus uenturi miſeris animantibus æger
Creuit amor?diuum ne feras hoc munus:an ipſi
Gens auida & parto nō unq̄ ſtare quieti.
Eruimus quæ prima dies:ubi terminus æui
Quid bonus ille deū genitor.quid ferrea Cloto
Cogitat.hinc fibræ.& uolucrum per nubila ſermo
Aſtrorumq; uices:numerataq; ſemita lunæ
Theſſalicumq; nephas:ac non prior aureus ille
Sanguis auum ſcopuliſq; ſatæ:uel robore gentes

quia excuſſæ in cōgreſſu plumæ mixtæ ſanguine ex aere cadunt:ut Virgi. Tunc cruor euulſæ labuntur ab æthere pēnæ. Subita face ſolis inarſit:omnes aquilæ quas pro ſeptem ducibus īterpretantur:eo genere periturae ſunt:ut ipſos duces exicium manet:ut docebimus. Capaneus fulmine:ideo dixit.inarſit face:ꝙ auſus ſit dei contemptu arma tollere:& cum in altum tollitur contra fas fulminatus decidit:ut Vir.inſuetum per iter gelidas enauit ad arctos. Illum ueſtigia adortū:parthenopeū ſignificat:qui puerili ætate maiora uiribus ſuis tentādo cōfoſſus eſt. Hic hoſti implicitus:Polynicem ſignificat:qui fratri morienti implicitus fuit.

Hunc fuga retro:Adraſtū dicit:qui ſolus euaſit:ut Vir.& adraſti pallentis imago.ſ.timore fugientis. Hic nymbo glomeratus obit:Hippomedōtē ſignificat fluminis periturum eſſe uertigine. Hic præpete uiua Tydeū dicit:qui interfectoris ſui Menalippi oblato ſibi capite cerebrum eiuſdū moreretur abſorbuit. Terror habet uates:q nō tātum uidiſſe ſe crederent:ſed fuiſſe perpeſſos. Piget:eos exauditos fuiſſe:quos utiq; pigere debuiſſet ſi eos auguria fefelliſſēt Sed quia mala compererāt piget rupiſſe uolantum concilia. Quid furtim lachrymas Amphiaraus Melampo dicit:quid flæs:qa me uides moriturum:augurio candētis cygni mihi finem uitæ portēdere ego cognoſco. Notandū ꝙ uocatiuū Melampu dixit.

Auditiq;:declamatio e contrario Lucan᷒. Cur hāc tibi rector olympi ſollicitis uiſum mortalibus addere cura. Vnde iſte per orbem.diaphœreſis poetica.Quærit enim unde prius hoībus ſtudium augurādi:uel uaticinandi uenerit. Eruimus quæ prima dies.i.de ſecretis elicimus:quæ dies mūdi aut natalis:aut finis ſit. Quid bonius ille:ſecundum mathematicos.apud quos dicitur Cælopeus. Aſtrorumq; uices:matheſeos ubi ſit luna uel quo ſigno uel q̄ aſtra ſignificent. Numerataq; ſe.lu.ſi ſemina pp ſpumā magnæ artis.ſi ſemita pp obliquū circulū:quē curſus exercet:nūerata autē quia per nūeꝝ dieꝝ flāmaꝝ ſuaꝝ argumēta detrimētaq; recipit. Theſſalicumq; nefas:artē magnā dicit.q̄ cadauera cogit futura p̄dicere.

Ac nō pri.au.il.nō utēti quia aureo ſeculo fuerūt.ſicut Virg.genſq; uiꝝ trūcis & duro robore nata:ad hæc ſaturnū expulſum aureis ſæculis p̄fuiſſe:ut eſt aurea q̄ ut phibēt illo ſub rege fuere ſæcula. Scopuliſq; ſatæ:huius fabulæ qd̓ argumentū ſit accipe:Iup.cū uideret humanū genus relicta īnocētia uiciis ſe dediſſe emēdaturus publica mortalitatis peſte ēt piculo naturæ diluuii effuſione imbriū terras operuit.Atq; ita uniuerſū genus hominū deleuit.cōi ruina habuit reuerētiā pietas.

Deucalion nãq; & Pyrrha fratres idemque
cõiuges cum illibata sanitate meruissent nu
minum misericordiam nauicula uecti del/
phis impositi sunt ibiq; theis quæ oraculo
præerat:audierunt responsum: Ita posse re/
parari humanũ genus si ossa matris post ter
ga iactarẽt. Obscura ueritas errore fuit usq;
dum prudentia melior oraculo fieret. Intel/
Terra mater lexerunt enim matrem terrã significare:qp/
pe rerum omniũ genitricem. Ossa uero la/
pides eius. Vnde Virgilius. deucaliõ uacuũ
lapides iactauit in orbẽ. Itaq; saxa post terga
iacta sunt. mirumq; dictu homines nati:atq;
solitudinem orbis repleuit igenium & pie/
tas. diluuium uero hoc quod dicitur falsissi/
mum est. Nãq; usq; nunc durat & mundus
omnis tectus est undis. fama cathaclysmi in
anis est: nec fieri potuit: sed mystice per fa/
bulam figuratũ ẽ:quia dixit genus mortali/
um uitia atq; ignauia inuasit:dicit autem an
tiquis istam requirendi curam penitus nõ
fuisse. Robore gentes. Virgilius. gensq; ui
rum truncis & duro robore nati. Quid cra
stina uolueret ætas. Horatius. Quid sit futu
rum cras fuge quærere. Et nulla modestia
uoti:quia illicita semp optamus. Damna
taq; uertice serta:absoluta. Virg. damnabis:
tu quoq; uotis:i dest persolues. Sub pecto/
re thebæ:quæ futura sunt aliis p̃sentia sunt
sacerdoti. Te pudor & curæ:erat eni & au
gur & medicus. ut Vir. Amithaoniusq; me
lampus. Animosaq; uastant. i. q̃ iussa sunt
implere festinãt cupiditate pugnãdi. Tũc
fessa putri rubigine:hic Lucanus & scabros
nigræ morsu rubiginis enses. Pectoribus
ap. ut Vir. simul aptat habendo ensemq; cly
peumq; & rubræ cornua cristæ. Cortynia
Crœtensia:ut Luca. cortynis harũdo tendit
in scænam. Rubuere ligones:naturã ignis
expressit:qui facit ferrum rubescere. San/
ctis e stirpibus:hic non pudebat illos de sa/
cris lucis. p̃fixisse lanceis hastilia:ut Vir. Sed
stirpẽ nullo discrimine sacrum. Contrahit
tanta saxa de uertice. Ab enchelãdo uolui.
dicit ut mare fieri possit angustum: qd' Ita/
Italia liam a sicilia separat:ut Lucanus: ne ruptos
Sicilia repetãt cõfinia montes. Nã oli ut dicit Salu.
Italiã siciliæ iũctã fuisse: sed mediũ spatium:
aut pp hũilitatẽ abruptũ ẽ. aut pp angustiã
scissum:aut dũ curuũ sit facit natura mollio/
ris Italiæ in quã altitudo & asperitas siciliæ
æstũ relidat. Et æq ipa. q iccirco tutus fue
rit q ei supmus dies seruabat' i thebas. Lar/
gusq; aiæ:ut Hora. Aiæq; p̃digum paulum.
Modo suaserit ira: qd' si iratus esse posset
uitam summa fœlicitate contemneret. Vt
Virgilius. est hic est animus lucis contem/
ptor. Habitator opacæ. Vtiq; centaurus.
Virgilius ceu duo nubigenæ cũ uertice mõ
Pholoe tis ab alto descẽdũt centauri. Pholoe mons
Thessaliæ. Talis ergo erat: quales gigantes aliquando fuerunt magnitudinem eius ex gigantibus com
parauit. ut Cyclopibus de locis quibus fuerunt notans. ut Virgilius. Cernimus æcneas.

Mentibus hoc ausæ: syluas amor unus humumq;
Edomuisse manu. quid crastina uolueret ætas
Scire nephas homini: nos paruũ: & debile uulgus
Scrutati penitus superos: hinc pallor & iræ
Hinc scelus insidiæq; & nulla modestia uoti.
Ergo manu uittas: damnataq; uertice serta
Deripit abiectaq; inhonorus fronde sacerdos
Inuiso de monte redit: iam bella tubæq;
Cõminus. absentesq; fremũt sub pectore Thebæ.
Ille nec aspectum uulgi nec fida tyranni
Colloquia aut cœtus procerum perferre: sed atra
Sede tegi. & superum clausus negat acta fateri
Te pudor & curæ retinent per rura Melampu.
Bisseno premit ora die. populumq; ducesq;
Extrahit in certis: & iam suprema tonantis
Iussa premunt. agrosq; uiris annosaq; uastant
Oppida. bellipotens præ se deus agmina passim
Mille rapit. liquere domos: dilectaq; leti
Cõnubia. & primo plorantes limine natos
Tantus in attonitos cecidit deus. arma paternis
Postibus & fixos superum ad penetralia currus
Vellere amor. tunc fessa putri rubigine tela
Hęrentesq; situ gladios in sæua recuruant
Vulnera. & attrito cogunt iuuenescere saxo
Hi teretes galeas magnorumq; ærea suta
Thoracum & tunicas chalybum squalore creoãtes
Pectoribus aptare suis cortynia lentant
Cornua. iam falces auidis & aratra caminis
Rastraq; & in curui sæuum rubuere ligones
Cedere nec ualidas: sanctis e stirpibus hastas
Nec pudor emerito clypeum uestisse iuuenco
Irrupere argos: mœstiq; ad limina regis
Bella animis: bella ore fremunt: it clamor ad auras
Q uantus tyrrheni gemitus salis: aut tibi tentat
Enceladus mutare latus: procul igneus antris
Mons tonat. exundant apices. fluctusq; Pelorus
Contrahit. & sperat tellus abrupta reuerti,
Atq; hic ingenti Capaneus mauortis amore
Excitus: & longam pridem indignantia pacem
Corda tumens (huic ampla qdẽ de sanguine pri
Nobilitas: sed eni ipse mãu prægressus auorũ (sco
Facta: diu tuto superum contemptor. & æqui
Impatiens largusq; animæ modo suaserit ira)
Vnus ut ex syluis Pholoes habitator opacæ

Inter & æneos æquus cōſurgere fratres
Ante fores ubi turbra ducum uulgiq; frementis
Amphiarae tuas: quæ tanta ignauia clamat
Inachidæ? uoſq; o ſocio de ſanguine Achiui
Vnius (heu pudeat) phæbeia ad limina ciuis
Tot ferro accinctæ gentes: animiſq; paratæ
Pendemus? nō ſi ipſe cauo ſub uertice Cyrrhæ
Q uiſquis is eſt timidis famæq; ita uiſus Apollo
Mugiat inſano penitus ſecluſus in antro
Expectare queam. dum pallida uirgo tremēdas
Nunciet ambages: uirtus mihi numen & enſis
Q uem teneo. iāq; huc timida cū frōde ſacerdos
Exeat aut hodie uolucrum quæ tanta poteſtas.
Experiar. lætum fremit. aſſenſuq; furentem
Implet Achæa manus. tādem prorumpit adactus
Oeclides. alio curarum agitante tumultu
Non equidem effreno iuuenis clamore prophani
Ductorumq; metu licet hic inſana minetur
Elicior tenebris. alio mihi debita fato
Summa dies: uetitumq; dari mortalibus armis
Sed me ueſter amor: nimiuſq; arcana profari
Phœbus agit. uobis uentura atq; omne q; ultra eſt
Pandere mœſtus eo. nam te ueſane moueri
Ante nefas uniq; ſilet tibi noſter Apollo.
Q uo miſeri fatis ſuperiſq; obſtantibus arma
Q uo rapitis quæ uos furiarum uerbera cæcos
Exagitant adeo ne animarum tedet & Argos
Exoſi nil dulce domi. nulla omina curæ.
Q uid me Perſei ſecreta ad culmina montis
Ire gradu trepido. ſuperoſq; irrumpere cætus
Egiſtis. potui pariter neſcire. quis armis
Caſus ubi atra dies quæ fati exordia cunctis
Q uæ mihi conſulti teſtor penetralia mundi
Et uolucrum affatus. & te tymbreæ uocanti
Non alias tam ſæua mihi quæ ſigna futuri
Pertulerim. uidi ingentis portenta ruinæ
Vidi hominum diuūq; metus hilareq; Megæram
Et lacheſim putri uacuantem ſæcula penſo
Proiicite arma manu. deus ecce furētibus obſtat
Ecce deus. miſeri quid pulchrum ſanguine uicto
Aoniam. diri ſaturare noualia Cadmi?
Sed quid uana cano quid fixos arceo caſus?
Ibimus hic preſſo gemuit ſimul ore ſacerdos
Illum ite rum Capaneus tuus o furor augur & uni
ſta tibi. ut ſerues uacuos inglorius argos
Et tua nōnūq; tyrrhenus tempora circum

Iguauia clamat: Virgilius. Quæ tanta ani mis ignauia uenit. Vnius: ſecutus auctoritatem Virgilii dactylum poſuit. Vt unius ob noxam. Inſano penitus ſecluſus in antro. Vt eſt horrendas canit ambages antroque remugit. Mihi numen & enſis: totū hoc ex Virgiliana ſede de capaneo ponit. Ait enim ille. dextra mihi deus & telum qđ miſſile libro. Quæ tanta poteſtas: Quæ ille præſtatur: ut futura cognoſcat. Oeclides: Amphiaraum Oeclei filium dicit. Nō equidem effræno: non me timor aut terror furioſi iuuenis de ſecreto ait ac publice: ſed amor ciuium & cura reipublicæ. Ordo talis non elicior tenebris dictorum metu: & iuuenis profani effræno clamore commotus

Amphia raus

Alia mihi debita fato: iam cœpit pericula ſua promere ab exitu ſuo inchoans: quoniā ter ſe cognouerat periturum. Dari mortalibus armis: ideſt pro me occūbere: ac pro hoc nō timebo capanei iram: quia ei nō me licet occidere. Quod ultra eſt: quia futurū eſt quod ultra præſens tēpus eſt. Omina curæ: non timoris ſunt: ut deorum reſpōſa: quia improſpera ſunt. Quid me perſei: Aphesantem ſignificat montem in quo auguria captauerat. de hoc enim perſeus primum uolauit: quando ad caput Gorgonis auferendum profectus eſt. dicit ergo nunc Amphiaraus ſi hoc facturi eratis: qđ furor ſuadet: cur me augurandi cauſa ſollicite miſiſtis ad montem? Conſulti: quæ oracula petenda conſului. Vidi hominum. manifeſtos. i. metus. Diuumq;: hoc autem propter Venerem aut Iunonem: quarum altera thebanis: altera timebať argiuis. aut omnium: quia Capaneus animos erat elatur9 in cælum. Vt Lucan9. Hi lacus atq; Helenæ timuiſſe deos. Penſo: ideſt ſtaminum fata rumpentem: ut Lucanus. Laſſant rumpētes ſtamina parcæ. Deus: ideſt phœbus q incenſus nobis ardorē belli opponit augurium. Noualia cadmi: thebanos campos ſignificat: quibus olim ſemināte Cadmo dentes draconis ſeges nata eſt armatorum. proprie ergo dixit. noualia arborū loca quæ annis ſingulis ſeruantur ad ſemina iacienda. Virgilius. Impius hæc tā culta noualia miles habebit. Ibimus: ideſt in bellum mire hoc uult futurorum neceſſitatem compleri ne quid furori ſuo capaneus aſſignet. Et uni tibi: iſta quæ prædicis tibi ſoli cōtingāt: ut Virgilius. capiti cane talia demēs dardanio. Et tua nonnunquam: tubarum ſonitus irrumpat clāgor legatus ad hoſtes repete regnum Polynicis.

Aphesan ta

Noualia

Hæc pacem ferta:quasi magnum significet ferta quæ amphiaraus gerebat in capite. Obstrusaq; semi
na reꝝ:ut sacrilegus dicit:qa ꝗcūq; eueniūt mūdi uertigine nō numinū dispositiōibus fiunt. Eliciūt:Re
uera quicquid loqueris fatū est:aut tuo arbitrio fata disponis. Miseret superum:totum hoc secūdū Epi
Deorum natura curum dicit poeta.Ait Lucretius.Omnis enim diuum pro se natura necesse ē. Immortale quidem uotū
prece summa fruatur.Semota a nostris rebus disiunctaq; longe.Nec bene pro meritis capitur:nec tangit
ita:ut Virgilius.Scilicet his superis labor est:ea cura quietos sollicitat.miseri inquit dii sunt:si cuius preci
bus mouentur ad prædicenda futura mor·
talibus. Primus in orbe deos fecit timor.
Negat deos ulla alia re cælebrari nisi timore
mortalium:ut Lucanus.Quæ finxere timēt
Petrōius & Petronius arbiter istum secutus primus
ī orbe deos fecit timor.Sic & mintanor mu/
sicus deum doloris : quæ prima compūctio
humani.finxit generis. Galeis : poculum
enim militis galea est:ut Lucanus. Cōcitus
ira excussit galeam suffecitq; oībus unda.
Ventisq;:quia solent augures uentorum
flatibus futura agnoscere. Proferre diem:
Dilationem bello dare. ut Terētius Saltem
aliquot ad proferendum proficiscar dies.
Insanire manu:furere manib⁹ bellare:non
ut uaticinationibus furis. Fragor:populi
clamor hortantis:ut capanei sententiam se/
queretur.Sic Lucanus elatasq; alte quæcun/
q; ad bella uocaret:promisere manus. Fla/
mina:nam fauonii flatu solitæ niues addūt
fluminibus incrementa . ut Lucanus . Aut
nunc sole niues . nunc imbre solutæ præci/
pitant. Concreto frigore:diffinitio niuis.
Quid est nix?concretum frigus. Non am/
plius æquo corde ferens:idest ulteri⁹ æquo
corde mariti gemitus ferre non potuit Ar/
gia castitatis affectione & amoris deuinctio
ne. Et fletu signata genas.Nam quædam
aui apparet lachrymarum in plangentis fa·
cie & e mœstorum uultibus orbitam suam
tristiciam derelinquit.Paruumq; sub ubere
caro.Virg.Paruumq; nepotem ipse trahit.
Thessan/drus Thessandrum:hinc est thessandrus Stele/
nusq; duces polynicis & capanei filii. Iam
Stelenus nocte suprema.i.in fine constituta cū expli/
catur. Ante nouos ortus:idest ante aduen
tū diei.Ad Oceanū:quia arctos Oceano nō
imergit᷑ positiōe uersus spheræ.
Sed fabulas quæ iscriptiōe sunt fi
cte a græcis cōtra ueri ꝓpositū differam⁹.Ca
Calysto lystonē Lycaonis Archadiæ regis filiā in co
mitatu Dianæ Iuppiter cū uidisset:in amorē
eius incidit:nactusq; a reliquiis segregatam
nymphis in Dianā mutatus:seductāq; com
pressit:& grauidā fecit.Cuius cū crimen cre/
scēs uterus ꝓderet:indignata Diana comita
tu suo eā repulit:q̄ exactis decē mēsibus eni
xa est puulū : q arcus cognominatus est. In
dignata Iuno qd' pellex sua ex Ioue etiā ma
ter eēt.Calystonē uertit in ursam.Cuius fili
us:arcas cum esset in adultā perductus æta·
tē:īprudēs in matrē incidit : ursamq; credēs
misso tælo eā perimere uoluit.nō sustinens Iuppiter ignorantē parricidium perpetrare:statim eos iter sy
dera rettulit.Ille arcturus & alias arctophylax uocatur.Illa ἄρκτωσ.arctos.Latine septētrio maior appel
Thetys latur.Quod signum loco non mouetur:neque mergitur.Thetys eni uxor oceani nutrix Iunonis fuit:q
uno ꝓpter effectū nutritæ eam prohibet in oceanum cadere:ut Virgi. Arctos oceani metuētes æquore tingi.

Clangor eat.quid uota uirum meliora moraris?
Scilicet ut uanis auibus natoq; domoq;
Et thalamis potiare iacens:sileamus inulti
Tydeos egregii perfossum pectus & arma
Fœderis abrupti?quod si bella effera graios
Ferre uetas.Isydonios legatus ad hostes
Hæc pacem tibi serta dabūt.tua prorsus inani
Verba polo causas:obstrusaq; semina rerum
Eliciunt.miseret superum si carmina curæ
Humanæque preces : quid inertia pectora terres?
Primus in orbe deos fecit timor:& tibi tuto
Nunc erat iste furor.sed prima ad classica cum iā
Hostilem hismenō galeis dircemque bibemus
Ne mihi tūc moneo lituos:atque arma uolenti
Obuius ire pares.uentis aut alite uisa
Bellorum proferre diem.procul hæc tibi mollis
Infula.terrificique aberit clæmentia phœbi
Illic augur ero.& mecum quicunque parati
Insanire manu.rursus fragor intonat ingens:
Hortantum & uasto subter uolat astra tumultu
Vt rapidus torrens animos cui uerna ministrant
Flamina:& exuti concreto frigore colles
Cum uagus in campos frustra prohibentibus exit
Obicibus:resonāt permixto turbine tecta
Arua:armenta:uiri:donec stetit improbus alto
Colle minor magnoque inuenit aggere ripas
Hæc alterna ducum nox interfusa diremit
At gemitus argia uiri nō amplius æquo
Corde ferens.sociumq; animo miserata dolorem
Sicut erat laceris pridem turbata capillis.
Et fletu signata genas ad celsa uerendi
Ibat tecta patris:paruumq; sub ubere caro
Thessandrum portabat auo:iam nocte suprema
Ante nouos ortus ubi sola superstite plaustro
Arctos ad oceanum fugientibus inuidet astris.
Vtq; fores iniit:magnoq; affusa parenti:
Cur tua cū lachrymis mœsto sine coniuge supple

Limina nocte petam: cessem licet ipsa profari.
Scis genitor. sed iura deum genitalia testor
Teq; pater. non ille iubet sed peruigil angor
Ex quo primus hymen. mouitq; infausta sinistrā
Iuno facem: semp lachrymis gemituq; propiquo
Exturbata quies. nō si mihi tigridis horror
Aequoreæq; super rigeant præcordia cautes
Ferre queam. tu solus opem tu summa medendi
Iura tenes. da bella pater: generiq; tacentis
Aspice res humiles. atq; hanc pater aspice prolem
Exulis. huic olim generis pudor obuia prima
Hospitia. & iunctæ testato numine dextræ
Hic certe est quem fata dabant. quē dixit Apollo
Non egomet tacitos Veneris furata calores
Culpatamue facem. tua iussa uerenda: tuosq;
Dilexi monitus. nunc qua feritate dolentis
Despiciam quæstus. nescis pater optime nescis
Quantus amor causæ misero nupsisse marito
Et nunc mœsta quidem graue & illætabile munus
Vt timeam doleamq; rogo. sed cum oscula rūpet
Mœsta dies: cum rauca dabunt abeuntibus armis
Signa tubæ sæuoq; genas fulgebitis auro
Hei mihi care pater iterum fortasse rogabo
Illius humenti carpens pater oscula uultu
Non equidem has unq̄ culparim nata querelas:
Pone metus. laudanda rogas: nec digna negari
Sed mihi multa dei (nec tu sperare quod urges
Desine) multa metus: regniq; uolubile pondus
Subiiciunt animo. ueniet. qui debitus istis
Nata modus nec te in cassum fleuisse quereris
Tu solare uirum. neu sint dispendia iustæ
Dura moræ. magnos cunctamur nata paratus.
Proficitur bello dicentem talia nascens
Lux mouet: ingentesq; iubent assurgere curæ.

MOx septē bellona uiros i p̄lia cogit (stus
Primus init bellū mœstus. lōgæuus adra
Itq; gener fulgēs patriis dyrcæus i armis
Inde ferox animi tydeus: iam sæuit in hostes
Herculeā hipponedon pubē mouet iclytus armis
Et capaneus atrox theba excidere quærit
Amphiaraum prodit coniunx iam perfida uatem
Parthenopeus init trepida genitrice maniplos.
At contra Etheocles thebanos instruit omnes
Nec non Tyrrhesias infernas consulit umbras
Argiuisq; sitim Bacchus molitur: & æstus.
Hisiphyle monstrat lymphas Langia perennes.

Limina nocte petam: intelligis pater causam esse merito uxoris lachrymas: & si lingua mei animi nō sit interpres. Genitalia: coniugalia: sed bene uxor super cōiugis iurauit partes. Viri enim genitalia conueniūt mulieribus. Tygridis horror: totum Virgilianæ amantis expressit affectū. Dido enim ut æneæ exprobraret duriciam cordis ait: Sed duris genuit te caucasus horrens cautibus. Aspice prolem: thessandrū dicit: q patiebatur pudoris ignominiam: si dicat exulis filius. Virgili. idem ego nate tuum uiolaui crimine nomē. pulsus ob inuidiā regno.

Quem dixit Apollo. i. quem oracula tibi generum per portenta dixerant. Nō egomet: idest nō furtiuo amore & culpabili polynicen dilexi: sed ut exuli nuberem tuis p̄ceptis parui. Quantus amor: Lucanus. nō legum iura nec arma unica materia est coniunx miser. Nam maritum commēdat affectio. si sit miser. auget misericordiæ caritatē.

Rogo: peto ut concedas: quod proficiscēte marito dolebo. Sed mihi multa dei regniq; uolubile pondus: ordo. Sed mihi multa dei subiiciunt animo. Nata modus: elegāter religiosus pater sollicitæ filiæ belli pollicetur affectum. Dura moræ: nec damnū putes utiles moras. Ipsa enim tarditate bellum perficitur: ut Lucanus. It sæpe mora melior.

Ontinet hic liber bello nam iacientem hastam ad initium belli & persuadētem pugnam Sacrificium Iouis: & in ipso omnia aduersa ad bellum euntium. Planctum eorū dehinc Cathalogus de his: qui uenerunt in auxilium Adrasti. & singulorum nomina ducū: Prima descriptio Adrasti. Secunda polynicis generi eius Tertia Tydei eiusdē generi'. Quarta hyppomedōtis. Quinta capanei. Sexta Amphiarai descriptio euntis ad bellum prodente cōiuge: & accipiente ornatū ab argia. Septima parthenopei euntis ad bellum iscia matre. matris aduentus: & allocutio eius dissuadentis eū a pugna. Dehinc a Thebis p̄paratio: Etheoclis contra fratrem. Aduersa monstra: furoris correctio. Iocastæ decurrentis i monte: & allocutio ei⁹ uaticinantis futura. Extractio umbrælai & eius umbræ uaticinatio futuri mali. Item græci exercitus euntis thebas: liberi patris descriptio cum omni choro: & eius allocutio pro thebis. Cum eius exercitum græci uiderunt: thebas petiere. preces eius apud nymphas: ut cuncta siccarent. & eūtibus græcis siti exhaustis potum fontis negarēt. Nympharum uiscera in terram redacta. Remotio argiuorum. Sitis descriptio Adrasti allocutio ad hypsipylem nutricem Archemori filii Lycurgi. Hypsipyles respōsio: & demonstratio fontis Langiæ. Descriptio exercitus ad aquam festinantis.

Lactantii in quartum Thebaidos interpretatio.

t

Ertius phœbus:idest tertius ānus ex misso pacto fratrū. Primus enim fuit:quo iperauit Etheocles: Secundus quo cōuentus est a Tydeo ut redderet regnū. Tertius a quo icipit bellū. Horrentē annum:Hyeme asperū uel horridū frigore. Zephyris laxauerat: Eleganter quia hyeme liquentia solidantur: ut Virgilius. Nam frigore mella cogit hyems eademque calor liquefacta remittit. Item cæduntq; securibus humida uina. Quæ oia resoluit uerna temperies: Annū ergo pro parte anni:per quem hyemē poeta significat:ut Vir. & Zephyro putris se gleba resolui. Limite uerno:Tēpore utiq; uerno:quo iminutis noctibus dies sumit augmētum. Cum fracta impulsaq; fatis: Quia cōtra consilium Adrasti inductum est bellum uoluntate fatorum fracta idest dirupta:& ab ancipiti cogitatione: abscissa & destinata: ad indictionem belli. Ideo subiungit. Impulsaq; fatis: Iam enim dirupta facile ad bellandum fatis impelli potuerunt. Miseris: utriusq;:scilicet fratribus infœlicibus extitit causa bellandi: quos natos infœlicior habuit imperandi conditio. Prima Bellona: Aut q prima bellum cœperit ante martem aut prima domina præliorum. Rutilam: Splendentem.

Trabalis hasta

De uertice larysæo: de arce ciuitatis argiue. Trabalem hastam:ingentem congrue hastam ingentem inde dixit emissam. Vnde bellum ueniebat ad Thebas. Dyrces: nomen thebani fontis originis uocabulo nuncupatum:& more poetico dixit. Neq; enim poterat hasta de uertice Laryssæo usque ad thebas ire. Coruscis uiris:splendidis argiuorum ducibus: idest ferri nitore fulgētibus. Plaudit equos:plausibus excitat:

Dicta dies aderat:ἀποσιωπησις aposiopesis. subaudimus uero cœtibus aut sacrificiis aut quibuslibet rebus supradictis. Simulat sperare: cum metu futuri mali sacerdos ipse palleret: populis tamen propicios deos esse fingebat:ne animus uirorum fortium minueretur:quia ne armati aduersum omen accipiant: prospera pro terribilibus nunciant. Triste:pro tristiter. nomē pro aduerbio. Suspirāda do. domum pro familia suspiranda posuit. i. oēs armati domus suæ dulcedine tangebantur. Deducere conos: inclinare apices galearum. Hæret amica man⁹:in ancipiti pietas cōstituta: qd potius faceret ignorabat. Hinc oscula turbant p oscula flætus fiebat: qui turbabat oculos.

Conus

De rupe salutāt: uale illis dicūt. & ut bene nauigēt optant. ē ergo salutare ab euntibus uale dicere. Nunc mihi fama prior: ista iō numina inuocantur: quia nullum bellum thebano antiquus fuit. ut Luca. Hinc & in ueteris famosa uetitis. hic ergo iuocatio est famæ ac uetustatis. O fama:cui est meminisse uirorum fortiū uitas ne obliuione sopiātur.

Vale

Tuq; o nemoris:nemoris cynthi aut parnassi:unde uox funditur pieridum. Sublata molire lyra: heroicū iā ardorē inectens remissa ira cōmemorat. Mēs hau. de fon. ue. qa illic tu donas eloqa. Pōdere cu. sollicitudinū turba circa finē uitæ iam positus. Vix sponte. i. q senectus tarderet icōmodo: uel q ad bellū ire cogebatur inuitus.

t

Ertius horrētē zephyris laxauerat ānū
Phœb⁹ & āgustū cogebat limite uerno
Lōgius ire diē cū fracta ipulsaq; fatis
Cōsilia: & tādē miseris data copia bel(li
Pria māu rutilā de uertice larisseo
Ostendit Bellona facem. dextraq; trabalem
Hastam intorsit agens liquido quæ stridula cælo
Fugit: & aduersæ celso stetit aggere Dyrces.
Mox & castra subit. ferroq; auroq; coruscis
Mixta uiris. turmale fremit. dat euntibus enses
Plaudit equos: uocat ad portas. hortamina fortes
Præueniunt timidisq; etiam breuis addita uirtus
Dicta dies aderat: cadit ingens rite tonanti
Gradiuoq; pecus. nullisq; secundus in extis
Pallet. & armatis simulat sperare sacerdos.
Iamq; suos circum pueri. innuptæq; patresq;
Funduntur mixti. summisq; a postibus obstant.
Nec modus est lachrymis. rorant clypeiq; iubæq;
Triste salutantum: & cuntis dependet ab armis
Suspiranda domus. galeis iuuat oscula clausis
Inserere: amplexuq; truces deducere conos.
Illi quis ferrum modo. quis mors ipsa placebat
Dant gemitus. fractæq; labant singultibus iræ
Sic ubi forte uiris longum super ęquor ituris
Cum iam ad uela noti: & scisso redit āchora fūdo.
Hæret amica manus. certant innectere collo
Brachia. manantesq; oculos. hinc oscula turbant
Hinc magni caligo maris. tandemq; relicti
Stant tamen. & notam puppem de ruppe salutāt
Dulce sequi patriosq; dolent crebescere uentos.
Nunc mihi fama prior mundiq; arcana uetustas
Cui meminisse ducum uitasq; extendere curæ.
Pande uiros. tuq; o nemoris regina sonori
Calliope quas ille manus. quæ mouerit arma
Gradiuus quantas populis spoliauerit urbes
Sublata molire lyra. nec altior ulli
Mens hausto de fonte uenit. rex tristis & æger
Pondere curarum. propriorq; abeuntibus annis
Inter adhortantes uix sponte incedit adrastus

Contentus ferro:gladio tantūmodo incedebat præcinctus:aut ,pter senectutem:ne armis grauaret̄: aut propter potestatem:quæ numini eius poterat sola sufficere. Luctatur ariō:hic arion natus est neptū ni Mineruæ & terræ equus nimiæ uelocitatis:quem nūc Adrastus currui iunctū ducebat ad bellū.Alii di cunt filiū ipsius neptūni Pelopi donasse a Pelopo adrasto.Cum igitur adhuc ignotus esset equoꝝ cursus mortalibus:& horū animaliū natura egeret terra Neptūnus remediaturus humanos successus uirtutib' ac potentia in thessalia terrā tridente percussit. subitoq; mirū dictu solo prosilierūt duo equi.s.scyphos & Arion. Inde optimæ naturæ equi thessalici per orbē ferūtur.

Arion equus Neptūni equi Scyphos Arion

Cōtentus ferro cingi latus.arma manipli
Pone ferunt uolucres portis auriga sub ipsis
Comit æquos.& inde iugo luctatur arion
Huic armat larysa uiros.huic celsa prosymna
Aptior armentis mydæa pocorosaq; phyllos
Quæq; pauet longa spumantem ualle caraudron
Neris & ingenti turritæ molle cleone
Et lacedæmonium tyrræ lectura cruorem.
Iunguntur memores transmissi ab origine reges
Qui drepani scopulos & oliuiferæ sicyonis
Culta ferūt.quos pigra uado langia tacenti
Lambit:& anfractu riparum incuruus helisos
Sæuus honos fluuio.stygias lustrare seueris
Eumenidas perhibetur aquis.huic mergere suetæ
Ora & anhelantes tuto phlegethonte cerastas
Seu thracum uertere domos.seu tecta mycenis
Impia.cadmæumue larem fugit ipse natātes
Amnis.& innumeris liuescunt stagna uenenis.
It comes inoas ephyræ solata querelas
Concreæq; manus.uatum qua cōscius amnis
Gorgoneo percussus equo:quaq; obiacet alto
Isthmos.& a terris maria inclinata repellit
Hæc manus adrastum numero ter mille secuti
Exultant pars gesa manu.pars robora flammis
Indurata diu nō unus namq; maniplis
Mos neq; sanguis inest.teretes ,ps uertere fundas
Assueti.uacuoq; diem præcingere gyro
Ipse annis sceptrisq; subit uenerabilis æque
Vt possessa diu taurus meat arduus inter
Nec tam aduersus equos tyria sol iungit ab urbe.

Prosymna: ciuitas argiuorū. Phyllos:arcadiæ est regio:quam græci phyllalian uocāt: quā pecorosam ferunt: qd' ægregio abundet pecore:unde fuit Nestor.hinc Persius. Findor ut arcadiæ pecuaria rudere credas. Caraudron:ciuitas pelopōnēsis: quæ fluuio charadro iracunde trahit̄. Neris:mōtis nomē argiui:ut ait Callimacus. Cleone ciuitas arcadiæ in cōfinio argiuæ regionis. Et lacedæmonium tyrræ lectura:historia talis est.Tyrræ ciuitas. huius populi dū quondam bello iter se dissiderēt lacedæmones & argiui: & lacedæmoniorū dux Theriades cum eius exercitus iam prope uictor esset:tamen graui uulnere iaceret: excepto anteq̄ totā animā exalaret sanguie tropheum iussit attolli.quod digito sanguine oblitterato scripsit hoc est quod dixit lacedæmoniū tyrræ lectura cruorem. Siue qa apud lacedæmonios uerberū & plagarum habebatur certamē ,pter hoc dixit. Lacedæmonū lectura cruorem. Memores: qui haberent memoriam generis.qui adrasto longa affinitate iungunt̄. Qui drepani scopulos:corynthiō uel drepanē dici nō siciliæ. Oliuiferæ sicyonis:Corynthi municipium oliuis fertile.Vnde Vir.Teritur sicyonia baccha trapetis.Hāc aūt primū adrastus ciuitatē regnādo possedit: ut ipse in secūdo libro testatur dicens. Quis te solio sicyonis auitæ. Excissum infernos cōponere legib' argos. Langia tacēti.i.quos strigilla palus lābit. Helisos:fluuius atticæ regionis. hūc igit̄ ita uocāt tractū nomen a flexibus:quib' fertur & a Flegethonte fluuio inferorū undarum augmenta percipere dicitur. uel in istō dicuntur furiæ solitæ morari. Seu tecta mycenis: propter fratrum discordias & parricidiales epulas & fugā solis. unde Vir. Nec tam aduersus equos tyria sol iungit ab urbe. Ephyræ:ipsa est quæ corynthus: quæ dyrrachium:in qua mater Palemonis colitur.huic templum ciuitas prima ephyra dedit:quia de scyradibus petris se Ino uxor athamantis præcipitauit in mare.& cum corpus filii melycertæ corynthum fuisset appulsum de habitu contemplati regis fuisse filium humauerunt. Cui humato institutum fertur lustrale certamen: qd' isthmicum uocant:ut quidam uolūt.Ita est solata ephyræ matris querelas. Est autem corynthi ciuitas: unde Virgilius.Ephyrea manus. Cenchræus:portus est corynthi. Gorgoneo pcussus equo:cuius ungula percussus locus fontem effudit:qui hippocrene dicitur.hoc eni fonte qui labra proluerit poeta fiet. ideo natum conscium dixit. Pegasus autem Neptunni & Medusæ Gorgonis filius uolare solitus cum uenisset in montem heliconem:qui est in boetia:ungula locum quem percusserat:fontem inde excussit. hæc dicit seruare uatibus carmina.unde Persius.Nec fonte labra prolui caballino. Isthmos:achaiæ mōs: qui ægeum mare diuidit ab Ionio.ideo autem dixit.Maria iclinata repellit:quia achaiam:in qua pater regnauit Pelops duo maria circundant:adeo ut insulam faciant:nisi utrūque pelagus obiectus isthmos interiaceret.Lucanus.Gracilisque separat isthmos. Pars gesa manu:tela gallica:ut Virgilius.Duo quisq; alpina coruscat gesa manu. Neque sanguinis.Ordo.alii gesa:alii robora flammis idurata diu pro tælis habent.namque inde ipsi unus sanguis aut origo fuit.ideo dissimilia arma gestabant.

Prosymna Phyllos Cleone Tyrra, Theriades Sicyon Helisos Ephyre coryntus Cenchræus Hippocrene Pegasus Helycon Isthmos Gesa

Plagarum in pectore nodos:signa præteritarum uirtutū:ideſt cui præſtant priora uulnera dignitatē.
Dyrcæus Dyrcæus adraſto:Polynices eſt de fonte boetiæ ſic nominatus:qui ex dyrcæo funere:cuius corpus iu
fons xta eum qui taurum traxit inuentū eſt.Inde nomen accepit.Polynicen ergo dyrcæū appellat: ꝓpter quē
ab omnibus populis prodiebatur ad bellū. Aucta fides:in quibus eſt fides aucta calamitatibus:quia mi
ſericordia cōmoti ſunt:ſiue quibus præcipuū erat potentes imitari. Aegion arenenq;:ciuitates arcadiæ:
quas regendas polynici genero:quaſi dotalis familiæ Adraſtus dederat:ne exul regnare deſueſceret:aut
Troeze certe ne ſentiret exilium. Theſea troezen:
Theſſaliæ ciuitas:quā theſeiā dicit:ꝙ Theſe
us troezeniæ ciuitatis iter obſeſſum a latro-
nibus liberū præſtitiſſet: uel quia Theſeus
Eaciæ filius in hac urbe natus eſt. Debi-
tus hoſpes:fatis uel reſponſo Apollinis de-
Sphynx bit⁹. Tulit:aut geſſit aut detulit. Sphynx
ideo dicta eſt ꝙ quæſtiōibus ita ſtringeret
homines:ut ſe expedire non poſſent: nam
græce con-
ſtringere dicitur: uel uinculū: uel quaſi illa
propoſitis ſibi uinculis colligere omnium
mentes: uel propter Oedipodē patrem:cu
ius labor ſphynx eſt. Pectore thebas: a cu-
pidine thebaꝶ ſolo coniugis remouet affe-
ctu. Et integer artus:itegros artus habēs
poſt uulnerū curationem. dicit ergo Tyde-
um audito tubarum ſonitu nondum cura-
tis uulneribus tanq̈ integro corpore ad bel-
lum prodiiſſe:cuius arma ita ut uerno tem-
pore anguis lubrico ſplendore radiabant.
Squallentibus annis:quia depoſita pelle
dicuntur ſerpentes in iuuentutem redire.
Mathios hærba quædam dicit᷑ mathios:quā cum co
mederint:ſenium deponūt ætatis. Sicca-
uerit ora.i.in ſe exhauſerit uenena ſerpētis.
Sēſit ſcopuloſa phylene: determinata col-
Phylene chorum phylene ciuitas œtholiæ. Melea
Pleuron gria pleurō:ciuitas boetiæ.ut Home.In qua
Meleagri mater ticionē fatalē cōbuſit:ꝗdum
uindictam Plexippi & Agenoris q̄rit:quos
Meleager Meleager occiderat:quo facto ipſa poſt tan-
tū nefas merito laqueo gulā fregit exoſa lu
cis.Secuta eſt luctū alia calamitas.nā Melea-
gri germanæ in tantū fratrem flæuerunt:ut
Olenos dei miſericordia in aues uerterentur. Ole-
nos:arcadiæ ciuitas: in q̄ Iouē amalthæa ca-
pra dicit᷑ nutriſſe:q̄ incultū Iouis Idā non ꝓ-
uocat mōtē cretæ:in quo Iup.colit᷑: cōtēdit
aūt ut Iouē ſuū alūnum uidicet. Turpatus:
Palæſtræ arte ſupatus.ut Oui.ait.Qui ueri-
us hūc dicūt fluuiū ante in unum ab Hercu-
le in foſſam deductū aures amiſiſſe. ut Lu-
canus ait.Et ſciſſo gurgite riuus dat pœnas
Achelo- maioris aquæ. Achelous fluuius deianyrā
us Oenei regis Oetholiæ filiā in cōiugē petiit:
eo tpe quo ꝑdictā etiā Hercules poſtulabat
accepta lege ab Oeneo:ut qui uirtute ſupaſ
ſet ipſe eā accipet:cōgreſſi in certamine cum
uinceret᷑ Achelous mutat⁹ eſt initio in iuue
nem:mox in draconē. Tertio i fluuiū:q per
Boetius œtholiā fluens labit᷑.in arcadiam ad ultimū
Fortuna conuertit ſe in taurū. Hercules aūt dicens ſe
Copia etiā tauros domuiſſe cornu illius fregit:qđ
Cornuco deſcendēs ad inferos cerberū rapturus ſecū tulit:illud nymphæ oībus bonis repleuerūt:datūq; eſt copiæ
piæ quæ ē miniſtra fortunæ:unde i Boetio legit᷑ copia pleno cornu.hoc ideo fingit᷑: quoniā fortūa ditiſſima

Paſcua. iam laſſa ceruice & inanibus armis
Dux tamen. haud illum bello attentare iuuencis
Sunt animi. nam trunca uident de uulnere multo
Cornua. & ingentes plagarum in pectore nodos
Proxima longæuo profert dyrcæus adraſto
Signa gener. cui bella fauent. cui commodat iras
Cuncta cohors. huic & patria de ſede uolentes
Aduenere uiri. ſeu quos mouet ę̄xul & hæſit
Triſtibus aucta fides. ſeu quis mutare potentes
Præcipuum: multi melior quos cauſa qnærenti
Conciliat. dederat necnon ſocer ipſe regendas.
Aegion. araneną;. & quas theſea troezen
Addit opes. ne rara mouens inglorius ire
Agmina. neu raptos patriæ ſentiret honores.
Idē habitus eadem arma uiro quæ debitus hoſpes
Hyberna ſub nocte tulit theumeſius implet
Terga leo. gemino lucent haſtilia ferro.
Aſpera uulnifico ſubter latus enſe riget ſphynx
Iam regnum matriſq; ſinus fidaſq; ſorores
Spe uotiſq; tenet. tamen & de turre ſuprema
Attonitam. totoq; extantem corpore longe
Reſpicit argiam. hæc mentem oculoſq; reducit
Coniugis & dulces auertit pectore thebas.
Ecce inter medios patriæ ciet agmina gentis
Fulmineus tydeus. iam lætus & integer artus
Vt primum ſtrepuere tubæ. ceu lubricus alta
Anguis humo uerni blanda ad ſpiramina ſolis
Erigitur liber ſenio. & ſquallentibus annis
Exutus. lætiſq; minax intermicet hærbis.
Ah miſer agreſtum ſi quis per gramen hyanti
Obuius & primo ſiccauerit ora ueneno
Huic quoque præſtātes etholis urbibus affert
Belli fama uiros. ſenſit ſcopuloſa philene
Fletaq; cognatis auibus meleagria pleuron.
Et præceps calydon. & quæ ioue prouocat idam
Olenos. ioniis & fluctibus hoſpita portu
Calchis & herculea turpatus gymnade uultus
Amnis. adhuc imis uix truncam attollere frontem
Auſus aquis. glaucoq; caput ſummerſus in antro

est omnium:& diuites multos facit:cum pleno cornu.quoniã sicut cornu carnẽ extulerat & supercrescit ita diuitiæ foris stipant hominẽ.in cornu etiã uirtus est animaliũ. & fortunæ uires in diuitis sunt:qbus multos ad se pertrahit. Aegrescũt:dicit achelous duobus alueis fluxisse:cui Hercules unũ clausit:Ideoque dicitur cornu truncatus.Hoc etiã sciens poeta aliud agens occulte tetigit dicẽs.Anhelãtes ægrescũt puluere ripæ.mærentẽ ergo tristẽ. Patrius stat:ex marte oeneus dicitur natus ex oeneo Tydeus sic.n. in primo marti nõ degenerare paterno aspicies.alii qsi referũt ad uirtutẽ.ut Virg. Et mauortius hæmõ. Oeneus

Mœret.anhelantes:ægrescunt puluere ripæ.
Omnibus æratæ propugnant pectora crates
Pilaq; sæua manu:patrius stat casside mauors
Vndeq; magnanimum pubes delecta coronant
Oeniden.hilarem bello.notisq; decorum.
Vulneribus non ille minis polynicis & ira
Inferior.dubiumq; adeo cui bella geruntur.
Naior ad inde nouis id doricus ordo sub armis
Q ui ripas lynceæ tuas.tua littora multo
Vomere suspendunt fluuiorum ductor achiuum
Inache persea neque enim uiolentior exit
Amnis humo cũ taurũ aut pliadas hausit aquosas
Spumeus.& genero tumuit ioue:quos celer ambit
Asterion.dryopumq; trahens herasinus aristas
Et qui rura domant epidauria dexter iacho.
Collis.at æthneæ cereri negat auia dimæ
Mittit opes.densasq; pilos neleia turmas
Nondũ nota pylos.iuuenisq; ætate secũda
Nestor & ire tamen.peritura in castra negauit
Hos agitat pulchreq; docet uirtutis amorem
Arduus hippomedon.capiti tremit ærea cassis.
Ter niuea scãdente iuba.latus omne sub armis
Ferrea suta tegũt.humeros & pectora latæ
Flammeus orbis habet.perfectaq; uiuit in auro
Nox danai sontes furiarum lampade nigra.
Q uinquaginta ardẽt thalami.pater ipse cruẽtis
In foribus laudatq; nephas:atq; inspicit enses.
Illum palladia sonipes nemeæus ab arce
Deuehit arma pauens.umbraq; immane uolãti
Implet agros.lõgoq; attollitque puluere campum
Nõ aliter syluas humeris & utroque refringẽs
Pectore mõtano duplex hyleus ab antro
Præcipitat.pauet ossa uias.pecudesque feræque
Procubuere metu.nõ ipsis fratribus horror
Abfuit ingẽti donec peneia saltu
Stagna subit.magnũque obiectus detinet amnẽ
Q uis numerum ferri.gẽtesque & robora dicto
Aequarit mortale sonãs:suus excit in arma
Antiquam thyrinta deus nõ fortibus illa
Infœcũda uiris famaque immanis alumni
Degenerat.sed lapsa situ fortuna neque addũt

nõ martis fili':sed q uirtute polleret. Maior at inde:Trãsitus ad hippomedontẽ magna arte uarietate sermõis prio copia: deinde describitur dux. Lynce:flu. œtholiæ. Tydeus

Inache:flu. est maximus in græcia: cuius Io filia a Ioue compressa ĩ uaccã mutata est. ut Virg.At leuem clypeum sublatis cornibus Io. Persea humo: argiua:ubi Perseus regnauit.Persea.ergo principale pro deriuatiuo perseia.unde pro longam posuit se.

Cũ taurum aut pliadas.quorũ ortu pluuiæ immensæ fundunt: & optime tempus excepit.nã æstate torrentẽ degenerat. ideo tempus adiecit.unde sumit argumentũ: cũ signa sunt pluuialia:quæ illũ mouent. Genero tumuit ioue:idest gloriatur:q cũ eius filia Io cõcubuerit Iuppiter.ergo elatus est.

Dryopumq;:Dryopus & cadius duo cũ de finibus contenderent:hercule iudice terminos cœperunt. Epidauria:ciuitas argiuorũ:ubi Aesculapius colitur:equorum fertilitate gratissima:unde Vir.Domitrix epi- Epidaurus daurus equorum. Aethneæ cereri:siculæ proserpinæ ostendit supradictũ collem aptũ uinetis esse frugibus infœcundũ. Pylos ne- Pylos leia:pilos Neleo patre nestoris nuncupata Neleia. Aetate secunda:quia nondum militauerat Nestor multum ipsa nouitate de- Nestoris clamauit.Nam prima ætas triginta annorũ ætas est.secunda sexaginta. nam nestorem constat tertia ætate ad bellũ uenisse troianum. ideo adhuc iuuenem ætate secunda dixit: quia postmodum militauit. Latus omne sub armis:quod latus est sub armis tegit.

Flammeus orbis:laus operis. Nox danai:ea dicit quæ gessit Danaus ea nocte.

Illum palladia: hippomedontem dicit: q ab athenis.i.a capitolio mineruæ ad bella descendit. Arma pauens:idest equus nouus ad bellũ uelocitatis insignis. Attollit puluere campũ:quasi ipse capitis assurgat.

Vtroq; pectore:eleganter utroq;: scilicet hominis & equino: quod bimẽbris sit.i.ex humano & equino. Pauet ossa uias:mõs thessaliæ:in quo erant centauri. Peneia stagna:Peneus fluuius thessaliæ: quasi tã diu Peneus timeant: donec ad amnem ille perueniat.

Mortale sonans:quod pro meritis militũ fortitudines nõ poterit laudare mortales.

Tyrintha deus:Iuppiter mutatus in amphitrionem cõcubuisse cum Alcmena ele- Alcmena ctrionis filia dicitur in urbe Tyrinthe: un- Tyrĩthe de natus est Hercules:unde & Tyrinthius dicit:de qua Plautus trialeodiã dixit. Degenerat:nõ degenerãt a fama herculis qui fortes sunt:si æuo mutata ẽ fortũa ciuitatis.

Robur opes.quia non potest fortuna addere uirtutes.Sola.n.uirtus neqꝫ dono neqꝫ præcio accipit,
ut Salusti.Probitatem.industtias.aliaqꝫ artis bona neqꝫ dare:neqꝫ accipere quis potest. Monstrat cyclo,
pũ ductas sudoribus.i.ædificatas.ut Vir. Pars ducere muros.Cyclopes ciuitatis istius mœnia condide,
runt sicut asserũt græci. Innumerũ bello:expositio qui sint tercentum pectora.s.uulgus innumeꝝ:quia
tam fortes erãt:ut multoꝝ facta fortia sua uirtute pẽsarent. Exuuiæ:bene totũ ad similitudinem hercu,
lis:quẽadmodũ ille claua.sic iste stipite. Tæla pharetris:ita erat pharetra referta sagittis: ut exhauriri nõ
possit. Pæana:pprie apollini canitur. Oĩa
autem.hercules in frondosa oeta positus q̃
uastata est mõstris:in qua etiam concrema,
tus hercules eo loco præstion.oĩa autem ca
tnunt oĩa uastata mõstris.i.purgata: aut cer,
e omnia audit hercules nomen canunt.ut
Virg.Ibant æquati numero regemqꝫ cane,
Molor bant. Sacra cleonei:herculẽ eo loco molor
chus chus accepit hospitio cẽsu pauper:diues af
Cleone fectu.Ordo.nemea dant comites: dant &
Nemee⁹ molorchi munera. Cleonea ciuitas nomẽ
leo est nemeæ syluæ uicina. Lucanus. ille cleo,
næi piecit terga leonis Antheus libyci. Er,
go cũ Hercules ad occidendũ leonẽ isset ab
Euristeo missus a molorcho susceptus ẽ ho
Nemeei spitio:cuius leo filiũ interfecerat. didicitqꝫ
ludi ab eo quemadmodum aduersus feram coi
ret:qua superata ludos instituit: quos a lo,
co numeros appellauit.igitur nemea dant
comites:dant & molorchi munera. Quia
oĩa in clypeorũ pictura:& qũo filius ei⁹ mo,
lorchi a leone occisus fuisset:& hercules ho
spitiũ auro figurata notãtur desculpserunt.
Qua cu.se.ue.ter.Calcate pressa cubitũ po
suit pro loco cubilis. Sedeant:mire.signifi,
cat.n.fenestra lacunar terræ herculis molẽ.
Cubiti cuius generis sit in captiuis Plauti
lectũ est ex persona parasiti.In equis ac pla,
tea negocii conferat quicq̃ sibi. nam mens
est balista.cubitus pugnus.hanc descriptio
nem poetæ pictam ipsius tyrinthæ porta,
bat exercitus. Ad pedes: Pedes quidem
erat capaneus:sed omnibus eminebat. So,
lent.n.equites altiores esse peditibus trib⁹
bellum ergo pro bellatoribus posuit. Inie,
ctu molis:Ostẽdit multis taurorũ coriis. la,
minis etiam ferreis capanei clypeum obdu
ctum fuisse. Hydra recens.ita ueritatẽ ex,
pressit pictura:ut pene recenti obitu hydra
cũ suis serpentibus interiret. Ignescit in au
ro:Admouetur ignis uulneri. Itaqꝫ factum
ut non pullularet. Cærula lerna: ferri ma,
teria facta est cærula. Nõ matris opus:non
matris manu factũ:sed artificũ manu fabri,
catũ:quasi imbellibus illa cõueniãt: q̃ a fœ,
mina fabricãtur.ut Vir.& tunicã molli ma,
ter quam neuerat auro.hic ergo thorax aut
ex ære:aut ex ferro facta fuerat quippe Ca,
paneis solus apta uirtutib⁹. Stat fron.s.am,
putatis hasta & hyperbolicos non hasta nominatur sed cupressus. Amphienia: ciuitas est: Homerus
Mesenæ quoqꝫ huius meminit. Planaqꝫ mesenæ:non ipsa plana:sed in plana cãpoꝝ patẽtia cõstituta. Mẽsenæ ci
Thami uitas prope pylũ:quã admissus amnis interfluit. Mõtanaqꝫ:sic Home.epitheton patri significat.
ris collatũ. Getico uati:Thamirũ dicit:quẽ musæ ingenti liuore motæ cæcasse dicũtur. Dori
on op.de quo hic poeta fuit. Aonias:musas a mõtis noie nuncupatas. Dãnatus:cæcatus mẽte.nõ lumi
ne. Ore simul.optime poeta Homeri ambigue uerbũ positũ intellexit de ipso qđ accinctus cõmutatiõe
significauit nõ cæcatũ lumine:sed cuius sit dãnatũ igeniũ:ut nec cordarũ gloriã nec uocis sonũ inferret.

Robur opes.rarus uacuis habitator in aruis
Monstrat cyclopum ductas sudoribus arces
Dat tamen hęc iuuenum tercentũ pectora uulgus
Innumerum bello quibus haud amẽta. nec enses
Triste micant.flauent capiti tergoqꝫ leonum
Exuuiæ gentilis honos.& pineus armat
Stipes.& inexhaustis aptantur tæla pharetris
Herculeum pæana canunt.uastataqꝫ monstris
Omnia frondosa longum deus audit ab oeta
Dat nemea comites.& quas in prælia uires
Sacra cleonei cogunt uineta molorchi
Gloria nota casæ.foribus simulata salignis
Hospitis armai dei.paruoqꝫ ostenditur auro
Robur ubi.& lapsos qua reclinauerit arcus
Illice qua cubiti sedeant uestigia terra.
Ad pedes & toto despectans uertice bellum
Quatuor indomitis capaneus erepta iuuencis
Terga superqꝫ rigens iniectu mollis ahenæ
Versat onus.squalet triplici ramosa corona
Hydra recens obitu pars anguibus aspera uiuis
Argento cælata micant.pars arte reperta
Conditur.& fuluo moriens palescit in auro:
Circum amnis torpens.& ferro cærula lerna
Et laterum tractus spatiosaqꝫ pectora seruat
Nexilis innumero chalybum sub tegmine thorax
Horrendum non matris opus.galeæqꝫ corusca
Prominet arce gigas.atqꝫ uni missilis illi
Cuspide præfixa stat frondibus orba cypressus
Huic parere dati quos fertilis amphienia
Planaqꝫ mesenæ montanaqꝫ nutrit ithone
Quos tryon & summis ingestum mõtibus epy
Quo helos & helion getico quos fleuibile uati
Dorion hic fretus doctas anteire canẽdo
Aonias.multos tamyris damnatus in annos
Ore simul cytharaqꝫ.quis obuia numina temnat

Celenas:celene lydie ciuitas:in cuius antro marsias uictus.ab apolline est:& supplicio affectus a torto Celenæ
ribus:cuius de sanguine fluuius eius nomine natus est. ut Luca.asserit. Et rectis descendens marsia ri Marsias
pis.Errantem meandron adit:est sensus temeritate maris marsiæ debuit coerceri suppliciis.ut Luca. Dā
natæ phœbo uictore celene. Auguriis Alcmeon hoc monile occisa matre apollini consecrauit:q̄ in fon
tem missum hodieq̄ cerni dicitur:quod si quis manu attrectauerit:ostendit cælo offendi solem & tem
pestates oriri:unde Virgilius Mœstamq̄ eriphylen Crudelis nati monstrantem uulnera cernit. Dona
uiro:de Homero transtulit. Ita uelit paciscis
ut malit monile habere q̄ coniugē. Hac
mutare uidet:argia belli totius mutari sen
tentia.'nam amphiaraum deserit auxiliis.
Sacros:execr andos. Sat dubium: sen
sus sufficit ad solatium fœminæ tali tempo
re ornatibus carere.Ordo talis est.Sat mihi
timorem dubium cœtu solante fallere.hoc
est dissimulare. Fors deus:præcellens su
perabo præstabo maritas.Maritæ dicuntur Maritæ
uxores maritis deditæ.ut Horatius.Nec sit
marita:quæ rotondioribus onus zobacis
ambulet.Et notandum cum Salustius dixe
rit:præstare cæteris animalibus.Virgili⁹ ta Præstat
men uel magnum præstet achillem. Semi
na mouit:ideo ingentia semina.quia & ma
ritum perdidit:ut periret:& in se excitauit fi
lium:ut fieret parricidia:ipse quæ est corre
ptus insania. Dispare cœtu:bene dispare Cœtus
nec.n.tanta nobilitas equi eadē stirpe equā
potuit inuenire:cœtu a coeundo dixit.hūc
equum pollucis dixit Virgilius.Cyllarus'li Cyllarus
centia poetica.Et quorum grai meminere
poetæ.hic castoris est.sed īter amabiles fra
tres totum decet esse commune. Inde mo
ræ iaculis: idest impeditæ & occupatæ fue
rant manus eius &hiacynthi. Victum phy
thona coruscat:quia uatis apollinis tui glo
ria & serpentis phytonem dicit insignē.Vi
ro forti religio fecerat sacerdotis. Amiclæ:
laconicæ ciuitatis sacra apollini:in qua hia Hiacyn
cynthus in agone cælebratur in honorem tus
pueri regis:qui cum exerceretur disco per
cussus zephyri uertigine. quod sibi apolli
nem pretulisset:occisus est. cuius sanguis ī
florem nominis sui in memoriā perpetuæ
dignitatis conuersus est.Virgi.inscripti no
mina regum: Nascuntur flores. Cariæ tē
plum in laconia dianæ sacrum quod etiam
tractum est ex hac causa:cum luderent uir
gines meditatus ruinam omnis chorus in
arborē nucis fugit.& in ramo eius pepēdit:
quā nucem græci caram uocant.ergo de ar
bore & tēplo:& de dea nomen accepit. Ma Maleus
lea:maleæ propter periculum a nauiganti
bus circuitur.ut Virgi. Maleæque sequaci
bus undis. Historia autem de hoc monte
fertur huiusmodi. Maleus. tusculum rex:
qui primus tubam inuenit:cum piraticam
exerceret:& mare tempestatibus esset infe
stum. hunc montem insedit: qui & apolli
nem maleoticum de suo uocabulo & mon
tem ipsum maleum nominauit.Alii dicunt
hunc montem achaiæ.bene Statius hæc di
cit auxilia uatem habuisse: quia hi populi
præcipue deum uenerantur appollinem.

Conticuit præceps quis nō certamina phœbi
Noscet?& illustres satyro pendente celenas?
Iamq̄ & fatidici mens expugnata fatiscit
Auguris. ille quidem casus & dira uidebat
Signa.sedipsa manu cunctāti iniecerat arma
Atropos obrueratq̄ deum.nec coniugis absunt
Insidiæ.uetitoq̄ domus iam fulserat auro
Hoc aurum uati fata exitiale monebāt.
Argolico.scit & ipse nefas.sed perfida coniunx
Dona uiro nutare uelit.spoliisq̄ potentis
Imminet argiæ.raptoq̄ excellere cultu
Illa libens(nam regum animos.& pondera belli
Hac nutare uidet pariter nisi prouidus heros
Militet)ipsa sacros gremio polynicis amati
Deposuit nexus haud mœsta atq̄ insuper addit.
Non hæc apta mihi nitidis ornatibus inquit
Tempora nec miseræ placeant insignia formæ
Te sine.sat dubium cœtu solante timorem
Fallere & incultos aris aduertere crines
Scilicet heu superi cum tu cludare minaci
Casside:ferratusq̄ sones.ego diuitis aurum
Hermionæ dotale geram.dabit aptior ista
Fors deus.argolicasq̄ habitu præstabo maritas
Cum regis cōiunx cum te mihi sospite templa
Votiuis implenda choris.nūc induat illa
Quæ petit & bellante potest gaudere marito
Sic eryphileos aurum fatale penates
Irrupit.scelerumq̄ ingētia semina mouit
Et graue tesiphone risit gauisa futuris.
Tænariis hic celsus equis quam dispare cœtu
Cyllarus ignaro generarat castore prolem
Quassat humum.uatem cultu parnasia mōstrāt
Vellera.frondēti crinitur cassis oliua.
Albaq̄ puniceas interplicat infula cristas
Arma simul prensasq̄ iugo moderatur habenas:
Hinc atq̄ inde moræ iaculis.& ferrea curru
Sylua tremit.procul ipse graui.metuēdus in hastā
Eminet & clypeo uictum phitona coruscat
Huius apollineæ currum comitantur amyclæ:
Quos pilos & dubiis malea uitata carinis
Plaudentiq̄ habiles cariæ resonare diane

Colũbæ ueneris

Volucrumq; patens:& hũc uerſum de Homero trãſtulit.uolucrum ergo parẽs colũbarũ:unde ſe pbat æthere ẽe:qa amat aues ueneri cõſecratas.Quæ ãt cã ſit q̄ uenus colũbis delectata ſit:talis ẽ Venus & cupido cũ quodã tpe uoluptatis grã in quoſdã deſcẽdiſſet cãpos:laſciua cõtẽtione certare cœperũt:q plus ſibi gẽmãtes collegerint flores:quorũ cupido adiutus nobilitate pennarũ poſtea q̄ natura corporis uolatu

Periſtera

ſuperauit uictus ẽ numero.Periſtera.n.nympha ſubito accurrit:& adiuuãdo Venerẽ ſupiorẽ effecit.Cũ pœna ſua:cupido ſiquidẽ idignatus mutauit puellã auẽ:q̄ a græcis piſtera appellat̃.ſed pœnã honor minuit.Venus nãq; cõſolat̃ & innocẽtis trãſſi gurationẽ colũbã in tuttela ſua eẽ mãdauit.

Quos pharis uolucrumq; parẽs cythereia meſſe
Taigetiq; phalanx:& oliuiferi eurotæ
Dura manus deus ipſe uiros in puluere crudo
Arcas alit.nudæq; modos uirtutis & iras
Ingenerat:uigor inde animis & mortis honore
Dulce ſacrum.gaudent natorum in fata parentes
Hortanturq; mori.deflet iamq; omnis ephœbũ
Turba coronato contenta eſt funere mater
Frena tenent.duplexq; inſerto miſſile nodo
Exerti ingentes humeros.chlamis horrida pẽdet
Et cono lædeus apex.non hi tibi ſolum
Amphyarae merent.auget reſupina maniplos
Helis depreſſæ populus ſubit incola piſæ
Qui te flaue natant terris alpheæ ſicanis
Aduena tam longo non unq̄ infectæ profundo
Curribus innumeris late putria arua laceſſunt
Et bellis armenta domant ea gloria genti
Infando de more & fractis durat abuſq;
Axibus oenomai ſtrident ſpumantia morſu
Vincula & effoſſas niueus rigat imbet harenas.
Tu quoq; parrhaſias ignara matre cateruas
Ah rudis annorum (tantum noua gloria ſuadet
Parthenopeæ rapis.tum ſaltus forte remotos
Torua parens)neq; enim hæc iuueni foret ire po
Pacabat cornu.gelidiq; auerſa lycæi. (teſtas
Pulchrior haud ulli triſte ad diſcrimen ituro
Vultus.& ægregiæ tanta indulgentia formæ
Nec deſunt animi.ueniat modo fortior ætas
Quas non illæ duces nemorum fluuiiſq; dicata
Numina.quas magno non impulit igne napææ.
Ipſam menalia puerum cum uidit in umbra
Dianam tenero ſignantem gramina paſſu
Ignouiſſe ferum comiti.dictæaq; tæla
Ipſam & amycleas humeris aptaſſe pharetras

Eurotas

Eurotæ:iuxta hũc fluuiũ ſunt q uapulãdo cõtẽdũt.glorioſior tñ ille eſt:qui iuxta pſcriptũ numerũ plagarũ aïæ nõ pepcit:qui cum deuouerit ſpiritũ publice funerat̃ & capite coronat̃. Tãta.n.crudelitas in hac gẽte eſt: ut mater cõſolet̃ funere coronati.deũ dixit hoc hortari mercuriũ:q paleſtrarũ numero eius.unde mercuri⁹ ad uirtutẽ & belli officia ſtudioſus paleſtræ ẽ. Gaudẽt:quia cũ dimicãt cõtra urbẽ:patiẽtiã dicũtur hortari.cũ aũt ad bellũ eũt:arma dãt liberis.& hac hortatione ſubiiciũt: aut cũ his:aut ſupra hæc: qđ ſignificat uel uictores debere reuerti: uel mortuos:unde uel hunc inde reuerti in ferũ. Funere mater:Senſus.oĩs quidẽ turba ephœbi lamentat̃ interitũ:mater ſola negligit luctus:qa filius coronat̃ extinctus.Et cono lædeus apex:ut caſtoris pileus.aut lædeus olorinus:q̄ ĩ olorẽ mutatus Iuppiter cũ læda concubuit.nã hi quoq; lacones fuerũt.

Merent Emeriti

Merẽt:militãt. Vir.merui quoq; dixit unde miſertos militiæ emeritos dicius meruí & militaui Luca. Caſtrorũ in plæbe merebat. Depreſſæ:qa uallib⁹ undiq; piſæ cingunt̃. Alpheæ ſicanis.Cõſtat.n.hũc fluuium amore aretuſæ nymphæ occultas egiſſe uias ſubter mare:& in ſiciliã fluctib⁹ amatæ miſceri. Aduena:merito.qa defluit per mare:nec tñ aquæ marinæ miſcet̃. Curribus:pp olympiacũ certamẽ qđ luſtris ſingulis Ioui exhiberet̃ olympico. Putria arua ĩ.iminus culta.ut Virg.Et cui putre ſolum: nãq; hoc imitamur arãdo. Et bellis:aut in bellis clamant. Axibus œno.ex quo œnomaus hãc legẽ pcis filiæ poſuit:ut uictus interimeret̃:eã uxorẽ uictor accipet: q myrtili aurigæ ſui fraude deceptus eſt:unde ipſe

Myrtilus

ſupplicia q̄ pponebat expẽdit:qa fractis axib⁹ igenio ut dixim⁹ myrtili q corruptus rotã cera cõiũxerat:uictus ẽ.dixit ãt de his qui ex ipa ſunt igenitũ eẽ:ut eqs gaudeãt ex illo ſtudio:qđ rex Oenomaus arte præcellit.

Tu quoq; pthenopæus:athlãtæ filius.Parrhaſias:archadias.ut Vir.Parrhaſio dictũ panos de more lycæi. Ah rudis annorũ:ut adhuc in ãnis minoribus cõſtitutus:nõ timeas incerta bellorũ.ut Vir.Ante annos aĩumq; gerẽs curãq; uirilẽ. Placabat cornu.i. uenationibus pacata ferarũ reddebat iteritũ:ut Virg.aut erymãthi Pacarit nemora & lernã tremefecerit arcu. Pulchrior haud ulli.i.parthenopæo pulchrior nullus fuit. Nec deſunt aĩ.i.i pthenopæo aĩorum gerebat iſigne:ſi mõ ad id ætatis robur ẽt accẽderet.

Dryades Oreades Napeæ

Quas:nõ is nymphas:aut dryades aut:pothamides:aut Napæas dicit dryades ſunt q̄ quærcub⁹ delectant̃.Oreades mõtibus.Napeæ uirgultis & floribus. Ipſam mænalia: dianã.ſ.quæ athlãtæ ob amiſſam uirginitatẽ ignouit:Eleganter infantis greſſum nõ calcãtem : ſed ſignantem oſtendit.ut Horati.Reddere quidã uoces ſcit puer & pede certo Signat humũ.dicit ergo dianam: cũ tam pulchrum uidiſſet parthenopæum athlante dediſſe ueniã.cui propter cõcubitus fuerat irata Meleagri.

Flauentem fordere comā:hæc Horatius.Sunt quos curriculo puluerem olympicum collegisse iuuat. Tædet nemoꝝ:Sensus erubescebat parthenopæus':ꝙ nōdū humano sanguine suas sagittas infecerat, & ꝙ nō hæccrudelitate laudis fuerit titulū cōsecutus. Vndantéqꝫ sinū.quia undanté chlamidé quassando facit. Nodis hyberis:hispanicis.i.pāno balthei. Imbelli parma:cū qua nunꝗ pugnasset. Matris ꝑlia:hoc est scuto picta gerés prælia.Calydoniū quippe aprum comitata uiros athāta sagittis fixit:ut priore libro docuimus. Aspera plumis:squāmis loricæ:quā is auro cōfertā tegebat. Corithos:dicitur teca arcus aut pharetra sagyttarū.aut certe corythos pro pharetris posuit.ut Vir. Corythiqꝫ leues humeris & lætifer arcus. Corytha

Prosilit audaci matris percussus amore
Arma tubas audire calens & puluere belli
Flauentem sordere comam.captoqꝫ referri
Hostis equo.tædet nemorum titulumqꝫ nocentē
Sanguinis humani pudor est nescire sagittas.
Igneus ante omnes micat auro igneus ostro
Vndantemqꝫ sinum nodis irrugat hiberis
Imbelli parma pictus calydonia matris
Prælia.trux leua sonat arcus.& aspera plumis
Terga cydonea corythos arundine pulsat
Helectro pallens.& hiaspide clarus eoa
Cornipedem trepidos suetum præuertere ceruos
Velatum geminæ deiectu lyncis & arma
Mirantem grauioris heri sublimis agebat
Dulce rubens.uiridiqꝫ genas spectabilis æuo
Arcades huic ueteres astris lunaqꝫ priores
Agmina fida datis.nemorum de stirpe rigenti
Fama satos cum prima pedum uestigia tellus
Admirata tulit.nondum arua domusqꝫ nec urbes
Connubiisqꝫ modus.quercus lauriqꝫ ferebant
Cruda puerperia.ac populos umbrosa creauit
Fraxinus & fœta uiridis puer excidit orno
Hi lucis stupuisse uices noctisqꝫ feruntur
Nubila.& occiduum longe titana secuti
Desperasse diem.rarescunt alta colonis
Mænala parthenium fudit nemus agmina bello
Rhypheqꝫ.& staciæ uentosaqꝫ donas enaspe
Cyllene.templumqꝫ altæ nemora mineruæ
Et rapidus cliton & qui tibi phythiæ ladon
Pœne socer.candensqꝫ iugis lampia niuosis
Et pheneos nigro styga mittere credita diti
Venit.& ideis hululatibus æmulus azan.
Parrasiiqꝫ duces.& quæ risistis amores
Grata pharetratro nonacria rura tonanti.

Mirantē grauioris heri: armoꝝ ꝑmutatio grauioré æquo fecerat dominū addita lorica onerosior ꝑthenopæus extiterat. Arcades hic. Cicero pro fundanio opiniōis eius meminit: cū de nobilitate tractaret.A uoꝝ aūt arcades esse uetustos:deniqꝫ cū phrygibus de antiqtate certauerit:hi singulos paruulos cū singulis nutricib⁹ clauserit quibus nutricibus ademerāt linguas ut experirétur:utrū uox esset nota an decertaretur.& si eét īnata illa phrygū nō arcādū.ꝓducti aūt pueri uere locuti esse dicūtur:qua significatione phrygū lingua panis intelligitur. Sic ergo cognitū est arcadas nō esse primigegenas.Itē de eodem:cū se arcades nobiles dicerent Thucidides libro.i.ait hūc morem græciæ fuisse: ut coacti in alienam ire terram.quas fertiles esse cognouerant:easdem uastabant ueteribus incolis pulsis.sed arcades ob sterilitaté agroꝝ cōmoti nō sunt.& ideo nobiles existimantur.Ouidius de his libro.ii.Ante ioué genitū terras habuisse ferunt Arcades & luna gens prior illa fuit. Nemorum uos stirpe rigéti.nō quod de arboribus uere nati sunt:sed quia adhuc non erat usus casarū & in moré pecorū uagabātur. filios auté suos:aut arborū caueis aut cōcauis specubus contegebāt.quos transeuntes arboꝝ filios existimabāt quā opinioné.Vir.asserit dicés. Gensqꝫ uirum truncis & duro robore nata.

Hi lucis stupuisse uices:quasi ꝙ primi nati sunt:quam diei nox obscura succederet.

Titana secuti oculi secuti sunt solis occasum. Desperasse dié:hoīes natos ex arboribus perpetuā nocté timuisse solis occasu.

Rarescunt:desolantur necessitate bellorū. ut Vir.Squallēt abductis arua colōis. Mænala parthenium:mōs & nemus arcadiæ. Vétosa:uentosam dixit aut tempestatibus graué:aut ut quidā uolūt in medio positā.

Non ipa deo:omnes hæ ciuitates arcadiæ ī menelao mōte sicæ sunt.unde Vir.Tegeæum subligat ensem Cyllene gellido conceptū uertice fudit.Et si fas est quemꝗ cœpisse deoꝝ.Clyton.& hic fluuius est arcadiæ. Clyton

Pœne socer:ꝓpter daphnē ladonis filiā:quā apollo dilexit.pœne ait.quia uirginitatis dānū passa,nō est: & ī laurū ante cōcubitū fuisse conuersa dicit᷑. Lāpia niuosis:ciuitas arcadiæ.Lāpia niuosis mōtibus cōstituta.ergo lampiā a cādore pluuiarū ductā nominis ipsius ꝓprietas mōstrat.lampon.n.græce splēdidū dicit᷑. Styga mittere:palus a qua sumit exordiū.Cōstat inter prudētes pleneū undas stygias submittere & sūm ministrare. Aemulus azan:æmulus qa in illo mōte:ut Iuppiter ita ēt mater deoꝝ colit᷑. ideo azan apud arcades Curetes hoc nomē habēt de mōte azania.unde uulgo in sacris deū magne dī azan. Nonacria una pars oratiōis.est nonacria ut trinacria.est auté nomē loci uel agri arcadiæ:in quo Iuppiter in speciem dianæ uersus:cum Calystone lycaonis filia concubuisse narratur. Ouidi.Sic in uirgine nonacrina.

Lampia

Azan

cynosura

Cynosura:locus arcadiæ:unde & minor ursa cynosura fert͛. Aepitios:ciuitatẽ uel montem ducis nomine nũcupatos.hi quoq; arcadiæ populi. Herculeo uulgatos robore mõtes:Virtute herculis cognitos erymãthon & stymphalon:quoꝝ in altero aprũ cœpit:quẽ uiuũ eurysteo detulit.ĩ altero aues:quæ stymphalides appellãtur:occidit.Erymãthon quidã uolũt locũ esse:qui iuxta pthenios agros est:ubi hercules de apro & de auibus triũphauit.Erymãtus aũt mons ẽ:& sylua eodẽ signata uocabulo in arcãdiæ finibus cõstituta.Stymphalon autẽ aeris sonum:quia nõ sagittis:sed aeris sonitu hercules stymphalides occidit.

Erimantus

Prælia trunco.i.pedo: qđ armorũ genus Homerus ῥωπαλων Ropalon uocat.ut Vir.Sumentes agmina claua.Itẽ Stipitibus duris agitur sudibusue præustis. Militæ uicinæ:plenus.n.fabulæ ita se cõtinet textus. atreus & thyestes pelopis filii tantali nepotes alternis uicibus regnũ regebãt. Verum thyestes cũ incestasset Europã fratris uxorẽ ab eo pulsus ẽ e regno:sed iter eos q scelere certabãt uidebat͛ ꝑ uindicta ficta gr͞a reconciliatiõis.

Atreus

Atreus fratri filios suos apposuit epulãdos.Cũ post epulas filiorum capita:signũ cõuiuii feralis ostẽdit:in cuius rei delectatione:

Thyestes

cũ Thyestes cõsulta de oraculis posceret:respõsum ẽ p eũ illi certã posse uenire uĩdictã:q ex ipo &

Pelopeia

filia pelopeia natus fuisset:quapp unus illicitos filiæ amplexus inuasit: ex qua natus est puer:quẽ illa insula pp cõsciẽtiã abiecit.hic capræ uberibus nutritus ex eadem re

Aegistus

Aegistus nomẽ accepit: qui Atreũ in uĩdictã patris cũ adoleuisset occidit.Sed ab origine irarũ quæ fuerit causa describã.

Myrtylus

mercuri⁹ ægre ferẽs apelope Myrtilũ filiũ suũ in pelagus ꝑcipitatũ spolitatũq; uitæ lege repperit uindictã:qua cõsolaretur orbitatẽ.

Pelops
Atreus
Thyestes
Aries aureus

nã pelopis filiis Atreo & thyesti tãtũ discordiæ iniecit:ut germanitatis iura dirũperent.Thyestes.n.cũ sciret regnũ penes eũ fataliter mansurũ qui arietẽ uelleris aurei haberet:quẽ tum atreus regiã ingressus plurimũ custodiebat:corrũpens europẽ fratris sui uxorẽ iperiũ ad se trãsferre posse iudicauit:qđ ille posteaq̃ didicit:eum cũ filiis duobus suis expulit:& postea simulata gr͞a ad eũ misit:eiusq; filios interẽptos epulandos apposuit.

Solis recursus
Nec tam auersus equos

quo facinore cũ eũ punisset sol dr͞ ab eoꝝ se regionibus euertisse. unde Virg.e cõtrario.Nec tã auersus equos tyria sol iungit ab urbe.ergo ne mycene auxilio sint par pœne fortuna:quia & illos fratrũ odia uexabãt. Thyestes.n. Atreo fratri filios epulãdos apposuit ob adulteratã uxorẽ suam europã. ideo funeratas dapes ꝑpter epulas & recursum solis:& ꝑpter offensam affabilis diei:quia iter nulla nubila pietatẽ tãta egit occasum.& oblatum aurei uelleris arietem:quo fato regnãdi tenebatur. Iãq; athlãteias:

Athlanta

Athlanta Lasi filia fugiens cõcubitus in uenãdo Dianæ comes est facta: sed a Meleagro hoc ad insinuante cõpressa puerũ edidit:cuius cõceptũ quia diu sub uirginitate cælauerat: parthenopæum uocauit.

Partenopeus

Is admodum puer polynici auxiliaturus thebas petiit.

Diues & archamenos pecorum & cynosura ferarũ
Aephitios idem ardos agros.sophidaq; celsam
Vastat & herculeo uulgatos robore montes
Mõstriferumq; erymanthon.erisonũ stiphaleon
Arcades hi gens una uiris.sed dissona cultu
Scinditur.hy paphias myrthos a stirpe recuruant.
Et pastorali meditantur prælia trunco
His arcus.his tela sudes.hic casside crines
Integit arcadii morem tenet ille galeri
Ille lycaoniæ ritu caput asperat ursæ
Hos belli cœtus iurataq; pectora marti
Militæ uicinæ nullo iuuere mycenæ
Funereæ tum namq; dapes:mediiq; recursus
Solis.& hic alii miscebant prælia fratres.
Iamque athalanteias implerat nuncius aures
Ire ducem bello totamq; impellere natum
Arcadiam.tremuere gradus.elapsaque iuxta
Tæla.fugit syluas pernicior alitæ uento
Saxa per & plenis obstantia flumina ripis.
Talis erat correpta sinus & uertice flauum
Crinem sparsa notho.raptis uelut aspera natis
Prædatoris equi sequitur uestigia tygris.
Vt stetit aduersisq; impegit pectora frænis
Ille ad humũ pallens.unde hæc furibunda cupido
Nate tibi.teneroq; unde improba pectore uirtus.
Tu bellis aptare uiros.tu pondera ferre
Martis & ensiferas interpotes ire cateruas.
Quamq̃ utinam uires.nuper te pallida uidi
Dum premis obnixo uenabula cominus apro
Poplite succiduo.resupinum ac pene ruentem
Et ni curuato torsissem spicula cornu.
Nunc ubi bella tibi?non te mea tæla iuuabunt
Nec teretes arcus.maculis nec discolor atris
Hic cui fidis equus.magnis conatibus instas
Vix dryadum thalamis Erymantiadumq; furori
Nympharum mature puer.sunt omnia uera
Mirabar cur templa mihi tremuisse dianæ

Prædatoris equi:equum pro equitante posuit. Dum premis: uenatores enim cum inuestigãt errant:cũ prosequuntur premunt.Virgili.Ingenti clamore premunt ad retia ceruum. Vix dryadum thalamis:uenereæ uoluptati ad hæc filiũ dehortatur:ut nec uiꝝ credat. Oĩa uera:futuri.s.mali.i.uera sunt ꝑdigia quæ uidebã:q̃si irata:uel tristis futura morte.

Nuper. & inferior uultu dea uisa. sacrisq;
Exuuiæ cecidere tholis. hinc segnior arcus
Difficilesq; manus & nullo in uulnere certe
Expecta dum maior honos. & firmius æuum
Dum roseis uenit umbra genis. uultusq; recedunt
Ore mei. tunc tæla tibi. ferrumq; quod ardes
Ipsa dabo. & nullo matris reuocabere fletu
Nunc refer arma domum. uos aũt hunc ire sinetis
Arcades. o saxis nimirum & robore nati
Plura cupit. fusi circum natusq; ducesq;
Solãtur. minuuntq; metus. & iam horrida clãgũt
Signa tubæ. nequit illa pro dimittere natum
Complexu. multumq; duci commendat adrasto.
At parte ex alia cadmi mauortia plæbes
Mœsta ducis furiis nec molli territa fama
(Quãdo his uulgatum descẽdere uiribus argos)
Tardius illa quidem: regis causæq; pudore
Verum bella mouet. nulli distringere ferrum
Impetus aut humeros clypeo clausisse paterno
Dulce. nec alipedum iuga comere. qualia belli
Gaudia deiecti trepidas sine mente sine ira
Promisere manus. hic ægra in sorte parentem
Vnanimum. hic dulces primæuæ coniugis annos
Ingemit & gremio miseros accrescere natos
Bellator nulli caluit deus ipsa uetusto
Mœnia lassa situ. magnæq; amphionis arces
Iam fessum senio nudant latus. & fide sacra
Aequatos cælo surdum atq; ignobile muros
Firmat opus. tamen & boetis urbibus ultrix
Aspirat ferri rabies. nec regis iniqui
Subsidio quantum socia pro gente mouentur
Ille uelut pecoris lupus expugnator opimi
Pectora tabenti sanie grauis hirtaq; setis
Ora cruenta deformis hiantia lana.
Decedit stabulis. huc illuc turbida uersans
Lumina si duri comperta clade sequantur
Pastores magniq; fugit non inscius ausi
Accumulat crebros turbatrix fama pauores
Hic iam dispersos errare a sospide ripa
Lerneos equites. hic te bacchate cyteron
Ille rapi theumeson ait. noctisq; per umbras
Nunciat excubiis uigiles arsisse plateas
Iamq; tyrios sudasse lares & sanguine dyrcen
Irriguam fœtusq; nouos. iterumq; locutam
Sphrynga petris. cui non est scire licentia passi
Et uidisse fuit. nouus his semper anxia turbat

Inferior: aut humilis aut non læta. Hoc segnior arcus: Celeres sagittas non mittẽs. Vultusq; recedunt: ne lenitate uultus fœmina esse credaris: dum tuo ore mei uultus recedunt. i. dum uiri sumpsisti formam. nã adhuc similis es matri. O saxis nimirum & robore nati: ad originem conuenire animum: quia dura corda habetis: & non uos flectit misericordia. nam maledicit illis dicẽdo asperos durosq;: qui a materno non cõmouentur affectu. Cadmi mauortia: thebani transitus ad thebas. Surdum atq; ignobile: Surdum opus procincti. diastole. illa ui operis. quod canente amphione infractum est. modo autem surdum est: quia manu: non carmine condebant. Ad thebanum muros cantilena. Amphion dicitur saxa traxisse. ut Virg. Cantoq; solitus si quando armenta uocabat Amphion dyrcæus.

Tamen & boetis urbibus ultrix. Hoc dicit Ethiocli quoq; didisse boetiæ urbes auxilia. Nullus enim regis causa uenit ad bellum: sed aut uicinitate compulsæ sunt. aut misericordia ciuitatis. Deformis hiantia lana: hiperbaton. Ora deformis: ora habens: sed hiantia cruẽtata lana. Turbida non terribilia sed conturbata. Non inscius ausi: occisi pecoris sed cõscius audacis facti. Errare a sospide ripa. Vt Lucanus. Et qui tauriferis ubi se mænania campis. Explicat audaces ruere in certamina turmas
Afferat. Ille rapi theumeson. Theumesos mons est haud longe a thebis. Nunciat excubiis: idest nunciat argiuos hostium more excubias agere. Vigiles arsisse plateas: lumine uigilum dicit arsisse. est autem ciuitas boetiæ in confinio hostium. ideo semper inuigilat. & quia in aditu est posita dicit primo fuisse uastatam. Fœtusque nouos. Lucanus Matremque suus cõteruit infans. quos in thebas Cadmus iũxit. Dyrcen: dyrce autem fons est thebanorũ utrũq; monstrauit. ut Virgilius Aeraque sudant nec puteis manare cruor cessauit. Solent tamen ad omẽ publicum portentia gigni: & est cœtus aut biformis. Vt Lucanus. Numeroque modoq; membrorum.

Theumesos

Plateæ

Dyrce

Regina chori: ut choros ducebat facer-
dos una baccharum. Oftendit autẽ antifti-
tem liberi: quæ cytheronẽ incolebat. Tri-
Parthos fidãq; huc triftis & illuc. pathos tribus mo-
dis fit. Attendamus igitur ut hic cõplexus
fit facto. Sparfis fubito correpta caniftris
Syluestris regina chori trifidamq; huc tri-
ftis & illuc Lumine fanguineo pinum deie
ctat & ardens Erectam attonitis implet clã
goribus urbem. De fonte Virgiliano hunc
locum deriuauit. Is enim amatam in fyluis
eadẽ feciffe defcribit. pathos ipfius tribus
modis oftenditur. facto. Ipfa iter medias fla
grãtem feruida pinum Suftinet habitu fan
guineam uoluens aciem. d. matres audite.
Gentis auitæ. propter femelem cadmi fi
Ganges liam matrem liberi. Gangen: fluuius idiæ
per quẽ gentem poeta fignificat. hunc pri-
mus liber. Secundus alexander. Terti⁹ apol
lonius. Ouidius de ipfo. Per feptem portus
in maris exit aquas. Pendimus: inuidiofæ
quafi pro facrificio bellum lachrymafq; tibi
Caucafus pendimus. Amazoniis hululatum cauca
fon armis: Caucafus mons eft fcythiæ. ideo
hululatum: qd' amazões cum finitimis bel
lare dicũtur. Iuraui tibi in furorem facro:
rum: ut caufas intelligerẽ: & bene de more
militiæ iuraui dixit: qa militiæ facramentũ
Creon dicitur & facerdotio fe dixit iuraffe: non bel
lo. Et faltus dux alter habet. Creontem fi
gnificat qui poft interitũ fratrũ folus poffe-
dit imperiũ. Gelatis uultibus: pallore. nã
iam depofuerat numinis furorem. Variis
terroribus impar: qui non terretur: par eft
.n. timori qui terretur. Cõfulit ille deos: i-
molationem hoftiarum. totã hanc de Luca
no imitatus eft. Non tripodas phœbi: nõ
pythia cõfulit. ne quæfiffe libet primis pro
frugibus altrix aera iouis dodona fonet.
Tenebrafq; fagaces: quia cæcus: fed diui-
nus. Tyrrhefias fagaces. quæ totum inuefti
gauerant. Tripode implicito: obfcuro apol-
linis refpõfo. Numerifq; fequẽtibus aftra
ut arithmetrici: quos mathematicos dici-
mus: quorũ in numeris ẽ tota doctrina. eft
etiam ars quædã ex fumo aræ uerũ proui-
dere: quia ex diuifiõe ipius fumi quæ funt
futura cognofcũt: quos græci καπνωμαν
τει capnomantes appellant. Elicitos patu
iffe refert nam aliis rebus melius q̃ uia ma-
nibus elicitos: ideft tãtum interius inferos
aperire refert: q̃ fint mortis duræ fpatia de-
merfa. Confinia: inter iuncturas hifme-
nii fluuii pelagiq; parat ante ducem. thura:
fcilicet ac facrificiũ: & Etheoclen uerfus pa-
rat. Verbũ figurauit a nomine. Vifceribus
laceris: extis ĩcifis. Capax æui: antiquitatis.
Aeternũ intonfæ frondes: nunq̃ depofi-
tæ. Ab urfa: a feptentrionali plaga. Silen-
tia feruat horror: poffidet quædam uenera
tio: quia in magno filentio horror nafcitur.

Corda metus. fparfis fubito correpta caniftris
Syluestris regina chori. decurrit in æquum
Vertice ab ogygio trifidamq; huc triftis & illuc
Lumine fanguineo. pinum deiectat & ardens
Erectam attonitis implet clangoribus urbem.
Omnipotens nifæ pater cui gentis auitæ
Pridem lapfus amor: tu nunc horrente fub arcto
Bellica ferrato rapidus quatis hyrmara thyrfo
Pampineumq; iubes nemus irreptare lycurgi
Aut tumidũ gangen. aut clauftra nouiffima rubræ
Tethios eoafq; domos flagrante triumpho
Perfuriis aut hermi de fontibus aureus exis
At tua progenies pofitis gentilibus armis
Q uæ tibi fefta litat. bellum lachrymafq; metũq;
Cognatumq; nefas iniufti munera regni
Pendimus. æternis potis me bacche pruinis
Trans & amazoniis hululatum caucafon armis.
Sifte furẽs. q̃ mõftra ducum ftirpemq; prophanã
Eloquar. en urges? alium tibi bacche furorem
Iuraui. fimiles uideo concurrere tauros
Idem ambobus honos. unufq; ab origine fanguis
Ardua collatis obnixi cornua mifcent
Frontibus. alternaq; truces moriuntur in ira
Tu peior tu cede nocens. qui folus auita
Gramina. communemq; petis defendere campũ
Ah miferi morum bellatis fanguine tanto?
Et faltus dux alter hebet. fic fata gelatis
Vultibus & baccho iam demigrãte quieuit.
At trepidus monftro. & uariis terroribus impar
Longæui rex uatis opem tenebrafq; fagaces
Tyrrhefiæ qui mos incerta pauentibus æger
Confulit. ille deos non larga cæde iuuencum
Non alacri penna. aut uerum fpirantibus extis
Nec tripode implicito. numerifq; fequẽtibus aftra
Thurea nec fupra uolitante altaria fumo
Tam penitus duræ q̃ mortis limite manes
Elicitos patuiffe refert. letheaq; facra
It merfum hifmeni fubter confinia ponto
Mifcentis. parat ante ducem circumq; bidentum
Vifceribus laceris. & odoris fulphuris aura
Graminibufq; nouis & longo murmure purgat.
Sylua capax æui ualidaq; incurua fenecta
Aeternum intonfæ frondis ftat peruia nullis
Solibus. haud illam brumæ minuere nothufue
Ius habet. aut getica boreas impactus ab urfa
Subter operta quies. uacuufq; filentia feruat

Pallet:pallor eſt imago lucis:ſed mala.i.non ſimilis. Nec caret umbra deo: quaſi alios quoq; deos habeat conſecratos. Effictam:ſculptã:quaſi in omnibus arboribus imago eius eſſet iſculpta. Huius i aſpectæ:omnis lucus dianæ eſt cõſecratus:ut quercus Ioui. Stridere ſagittæ:ut ſonus tãtũ ſit:uiſus uero nullus. Inq; nouæ melior:quoniam inferos deſerit. Lucanus. Ad quos alio ꝓcedere uultu ficta ſole ſiccatæ. Immane patent tellus:extra ipſum lucũ cãpus late diffunditur. Qui uomere primo:durus quiſqs hũc primo arauit.i.Cadmus ſatis draconis dentibus. Infœlix terra tumultus:tumultus dicit illarũ animaꝝ: quæ ſe occiderunt.i.aratoris proſciſſione indignantes pugnant inter ſe. Solaq; nocte: in qua ſolitudo eſt. Inſani iuuenci: metu perterriti. Senior uates: cauſam dicit cur ibi Tyrheſias ſacrificat:quia nunc terrigenarum ſanguine ſanguineus eſt locus. ſanguine enim inferi delectantur. Sola pinguia tabo:ſatiata cruore. deſcribitur locus:i quo hæc contendit importunus inferis ſacris.

Pallor
Lucus
Quercus
Sanguis
Inferi.

Horror & excluſæ pallet mala lucis imago
Nec caret umbra deo. nemori latonia cultrix
Additur hanc piceæ. cedriq; & robore in omni
Effictam ſanctis occultat ſylua tenebris
Huius in aſpectæ luco ſtridere ſagittæ.
Nocturniq; canum gemitus. ubi limina patrui
Effugit. inq; nouæ melior redit ora dianæ
Aſt ubi feſſa iugis. dulceſq; altiſſima ſomnos
Lux mouet. hic late iaculis circum undiq; fixis
Effuſam pharetra ceruicem excepta quieſcit.
Extra immane patent tellus mauortia campi
Fœtus ager cadmo durus qui uomere primo
Poſt conſanguineas acies. ſulcoſq; nocentes
Auſus humum uerſare. & putria ſanguine prata
Eruit ingentes infœlix terra tumultus
Lucis adhuc medio. ſolaq; in nocte per umbras
Expirat. nigri cum uana in prælia ſurgunt
Terrigenæ. fugit incepto tremebundus ab aruo
Agricola. inſaniq; domum rediere iuuenci.
Hic ſenior uates. (ſtygiis accommoda quippe
Terra ſacris mutoq; placent ſola pinguia tabo)
Velleris obſcuri pecudes armentaq; ſiſti
Atra monet. quæcũque gregũ pulcherrima ceruix
Ducitur. ingemuit dyrce mœſtuſq; cytheron
Et noua clamoſæ ſtupuere ſilentia ualles
Tum fera cæruleis intexit cornua ſertis
Ipſe manu tractans. notæq; in limine ſyluæ
Principio largos montes tellure cauata
Inclinat bacchi latices. & munera uerni
Lactis & actæos imbres. ſuadumq; cruorem
Manibus aggeritur quantum bibit arida tellus
Trũca dehic nemora aduoluit mæſtuſq; ſacerdos
Tres hecate. totidemq; ſatis acheronte nefaſtos
Virginibus iubet eſſe focos. tibi rector auerni
Q uanq̃ iſoſſus humo. ſuperat tamẽ agger i aruis
Pineus hunc iuxta cumulo minor ara profundæ
Erigitur cereri. frondes atq; omne cupreſſus
Intexit plorata latus. iamq; ardua ferro
Signati capita. & frugum libamine puro
In uulnus cecidere greges. tunc innuba mantho

Armentaq; ſiſti atra monet:ut Virg. Quattuor hic primum nigrantis terga iuuencos Conſtituit. Stupuere ſilentia ualles: baccharum uocibus clamoſæ ualles deſtitutæ immolatarum pecudũ mugitibus ſtupuere. dicit poetica fantaſia omnem gregẽ i illo loco imolatũ. Vſqueadeo:ut fons de quo potabant armenta: & mons per quem errabant ingemiſcerent:cum ſe armentis deſtitutos uiderent. Sic Ouidius de ſimili ſacrificio. Diis tribus ille focos totidem de ceſpite ponit Læuum mercurio:dextrum tibi bellica uirgo. Ara Iouis media eſt: mactat̃ uacca mineruæ. Alipedi titulus taurus tibi ſũme deorum. Ipſe manu tractans: cum oculorum officio manibus fungeretur. Tellure cauata:pro nouẽ ſcrobibus:in quibus ductus aquæ quæ ſacris eſt neceſſaria collocauit.i.nobiles latices fudit. Actæos imbres: Actæa dicitur regio attica: de qua & mella quæ ueniunt & liquida ſunt: & nimis dulcia. unde Virg. & montẽ atticũ aracynthum actæũ dixit:qa oĩs regio maritima actæum imbrẽ mulſum dicit:aut actæos ibres aquã fontis illius:q̃ actæõ aſperſus:in ceruũ mutatus eſt. Sed utrũ mulſũ puꝝ fontẽ an cruorẽ pecudũ. quo poſſit tellus arida ſaciari icertum eſt. nõnulli rorẽ marinũ in actæo aracyntho dicũt. Suadũq; cruorẽ: q perſuadeat manibus ad ſuperos redire. Aggeritur:infunditur:deeſt tantũ. Tris hecate:qa triformis ẽ: aut qa eadẽ creditur diuũ mater proſerpina uel terra:uel ueſta. Satis acherõte nefaſto: natis de acheronte. & eni matre nocte patre natæ acheronte dicuntur. Virginibus:furiis: Profundæ erigitur cereri. Tria ſunt in ſacrificiis loca:per q̃ piationẽ facimus. Scrobiculo facto inferis aris tribus ſacrificamus: cæleſtibus extructis focis: unde etiã noĩata ſunt altaria:ad q̃ ſacrificantes manus porrigimus in altũ. Cupreſſus plorata: luctibus apta. Signati ca. deſignata capita habentes. prius.n. ſetæ tollũt̃: aut arana & aris iponit̃. & ita q̃ſi deſignat̃ imolatiõis uictima. Et fru. liba. pu. illibato ipolluto ſignificat ãt falſas fruges. In uul. ce. gre. Sacerdotũ cõſuetudo talẽ ẽ. ut aut ipi pcutiãt uictias: & agões ap

Actæa regio
Aracynthus
Sacrificiorum loca tria
Altaria
Hoſtiarũ mactatio

pellantur:aut ſic tenentes cultrum alter impingat.ideo dicit.In uulnus ceciderũt greges:quia uictimato-
res dicuntur.ut Virgilius.Supponũt alii cultros. Cypariſſus ſpecioſus puer dum uenaretur in amorem

Cypariſſus

ſui apollinem compulit:a quo accepit ceruum pulcherrimum munere & manſuetum:quem cum diligeret:laſſus ſõnũ ſub arbore cape cœpit.ſubitoq; excitatus ſtrepitu:ceruũ lõge uidit:credẽs ſilueſtrẽ miſſa ſagitta:eũ iteremit:agnitoq; uſq; eo gẽuit:ut ab oĩ cibo potuq; abſtieret: quo tabeſcẽte Apollo miſertus ei' uertit eũ ĩ arborẽ ſui noĩs:de qua.Virgi.Funeſta fronde coronat. Hæc cauſa eſt quare cupreſſus adhibet locupletũ funeribus: Luca. Et nõ plæbeos

Cupſſus

luctus teſtata cupſſus:qa ĩceſtatas familias rõani hac notabãt: qdã uolũt ad hoc nomẽ electã arborem:quia infructuoſa apta defũctis eſt:uel quod ĩ tutelam eam dixerint inferorum. Mantho:filia tyrheſiæ uirgo.

Libare
Immolare
Reddere
Litare

Prelibat ſanguinem:primo eſt ſanguine libare.deinde immolare.tertio reddere.quarto litare. Ter circum acta pyras: cum ter omnes pyras circumiſſet. Reddit uiſcera aut aris imponit: aut nunciat patri ſuo. Atque ipſa ſonantia flammis uirgulta. hoſtias & ſic futura dicit. Ars autẽ aruſpicina hæc

Aruſpicia

hẽt ut & thuris motus & crepitus & fumi motus & flexus aruſpex ipẽ colligat:quoniam hæc primum ſigna aut teſtatur extorum promiſſis ſi bona ſint:aut ſi contra refringatur:ut teſtatur liber de thuris ſignis: quia ipſius thyreſiæ ſic deſcribunt. Senſit: quia carebat oculis ſacerdos. Plurimus ardor anhelat:hoc bene adiecit:Nam quomodo cæcus poſſet intelligere aras ardere: niſi ignis afflatu? Et uos impulit ignem: illius præcibus flãma nutrita eſt. Vulguſq; caua ſub nocte:ideſt uacua ab opere. Repoſtũ ideo ꝙ itidem ad ſuperos ad corpus reuertatur. Et plena redeat ad hanc ſtyga:quomodo dicimus uiam redeat. Ferte ſimul greſſus:nocentes inquit de tartaro pii helyſios ueniant.Virgaq; potenti nubilus arcas agat.Nubilus ĩfernus.imperat autem Mercurio & libero:ut animas piorum euocent.

Mercurius

Quare autem perſecate eſt ratio. Quidam autem uolunt non Iouis filium eſſe Mercurium:ſed Pyræ:in qua opinione etiã Heſiodus uerſatur in his libris: quos de theogonia ſcripſit.Quidam perſei.immanes græcorum manes dicit. Coruilius quattuor mercurios eſſe ſcribit.Vnum iouis & maiæ filiũ Alterum cæli & diei.Tertium liberi & Proſerpinæ.Quartũ iouis & cyllenes:a quo Ar-

Argus

gus occiſus eſt:quẽ ipm ob hãc cãm græci ꝑfugum dicunt ægyptiis autem litteras demonſtraſſe.ergo mercurium liberi & ꝓſerpinæ filium dicunt animas euocare:de quo Virgili. lætheum ad fluuium deus euocat agmine magno. Contra per crimina functis:tyſiphone pande diẽ Senſus hic eſt.hecate & Mercurius pias animas ducũt: nocẽtes tyſiphone. Qui plures herebo: ut Vir. Quæ maxima turba eſt.ſed mõ aucti p ſanguinẽ thebanũ a Taxo qdẽ arbore uenenoſa faces furiæ dicũtur habere. Teſiphone dux:tu inqt Teſiphone illos reduc qui ſcelerati ſũt. plurimiq; de ſtirpe thebana Detorqueat umbras:auertat ad ſuperos quidem uenire cupientes. Illi formidine nulla:ſubaudimus ſtabant & tyrheſias. Et uellera preſſat:amplectitur conſtringit petens auxilium timoris. Cõfraga:aſpera & deſerta. Et ſudantia nixu:ex manuum ſudore.nam pro timore ſudor oritur uenatori. Et cæca metitur:quæ cæcat mẽtem & cõturbat cæca cura:tacito aĩo.nõ illũ uidet:ſed magnũ eſſe clamorẽ metitur.

Exceptum pateris prælibat ſanguinem. & omnes
Ter circum acta pyras ſancti de more parentis
Semineces fibras: & adhuc ſpirantia reddit
Viſcera. nec rapidas cunctatur frondibus atris
Subietare faces. atq; ipſe ſonantia flammis
Virgulta & triſtes crepuiſſe ubi ſenſit aceruos
Tyrheſias(illi nam plurimus ardor anhelat.
Ante genas impletq; cauos uapor igneus orbes)
Exclamat tremuere rogi. & uos impulit ignem.
Tartareæ ſedes & formidabile regnum
Mortis inexpletæ. tuq; o ſcæuiſſime fratrum,
Cui ſeruire dati manes. æternaq; ſontum
Supplicia. atq; imi famulatur regia mundi
Soluite pulſanti loca muta. & inane ſeueræ
Per ſephones. uulguſq; caua ſub nocte repoſtum
Elicite. & plena redeat ſtyga portitor alno
Ferte ſimul greſſus. nec ſimplex manibus eſto
In lucem remeare modus. tu ſepare cœtu
Helyſios perſeæ pios. uirgaq; potenti
Nubilus arcas agat contra per crimina functis
Qui plures herebo. pluresq; e ſanguine cadmi
Angue ter excuſſo. & flagranti præuia taxo
Teſiphone dux pande diem. nec lucis egentes
Cerberus occurſu capitum detorqueat umbras
Dixerat. & pariter ſenior phœbeiaq; uirgo
Erexere animos. illi formidine nulla
Quippe in corde deus. ſolũ tremor obruit ingẽs
Oedipodioniden. uatiſq; horrenda canentis
Nunc humeros. nunc ille manus. & uellera preſſat
Anxius. inceptiſq; uelit deſiſtere ſacris.
Qualis getulæ ſtabulantem ad confraga ſyluæ
Venator longo motum clamore leonem
Expectat firmans animum. & ſudantia nixu
Tela premens. gelat ora pauor greſſuſq; tremiſcũt
Quis ueniat. quãtuſq; ſed horrida ſigna fremẽtis
Accipit. & cæca metitur murmura cura.

Læuaq3 conuulsæ dedimus carchesia terræ:q̃ sinistra manu fundunt̃ læua manu infuderat. Inferis si/ Inferis si/
nistra manu imolamus pocula. Cassus ne sacerdos:& hunc locũ de Lucano imitatus est. Tysiphone uo/ nistra
cisq3 meæ secura megæra. Non agitis sæuas erebi per mane flagellis infœlicẽ aiam. Colchis aget:ciuitas
scythiæ:de qua oẽs ueneficæ:unde Medea. hoc est illis obtẽperatis:& nostra p̃cepta cõtẽnitis. Sub unũ
funestare deos:pro in unũ & in cõmunẽ imolationẽ hoĩs pp necromãtiã. his.n.inferi delectantur. Et qc
quid dici noscìue timetis. hæc de Lucano mutuat̃:cũ minãtẽ mãibus thessalũ induceret. Ni te tymbreæ

Atq3 hic tyrrhesias nondum aduentãtibus umbris
Testor:ait: diuos quibus hunc sacrauimus ignem
Læuaq3 conuulsæ dedimus carchesia terræ
Iam nequeo tolerare moram. cassus ne sacerdos
Audior. an rabido iubeat si thessala cantu
Ibitis:& scyticis quotiens armata uenenis
Colchis aget. trepido pallebunt tartara motu.
Nostri cura minor. si non attollere bustis
Corpora:nec plenas antiquis ossibus urnas
Egerere:& mixtos cæliq3 herebiq3 sub unum
Funestare deos libet. aut exanguia ferro
Ora sequi. atq3 ægras functorum carpere fibras
Nec tenues annos. nubemq3 hanc frontis opacæ.
Spernite ne moneo. & nobis sæuire facultas
Scimus enim & quicquid dici noscìq3 timetis
Et turbare hecatem ni te tymbreæ uererer.
Et triplicis mundi summum quem scire nefastum
Illum sed taceo. prohibet tranquilla senectus
Iamq3 ego uos auide subiicit phœbeia mantho
Audiris genitor:uulgusq3 exangue propinquat:
Panditur elysium chaos:& telluris opertæ
Dissilit umbra capax:syluæq3 & nigra patescunt
Flumina:liuentes ac heron eiectat harenas.
Fumidus atra uadis flegethon incendia uoluit.
Et styx discretis interflua manibus obstat
Ipsum pallentem solio circumq3 ministras
Funestorum operũ eumenides. stygiæq3 seueros
Iunonis thalamos. & mœsta cubilia cerno
In speculis mors atra sedet:dominiq3 silentes
Adnumerat populos. maior supereminet ordo

uererer:bene licet magicã facere: honorem
seruauit Apollini: cuius reuerentia nolle se
dicit germanæ eius dici inuocationis metu
contumeliam facere. Ipsa autem hecate dia/
na dicit̃. Tetigit & philosophiæ partẽ sacro
rum iuxta picturã: quam in inferiore anno
tantũ cõmemorat. Et triplicis mundi sum/
mũ:iuxta picturã illã ueterẽ:in qua hæc tor/
menta descripta sunt:& ascensio ad deũ. di/
cit deũ demogorgona sũmũ: cuius nomen Demo/
scire nõ licet. infiniti aũt philosophoꝝ ma/ gorgon
gnorũ p se etiã cõfirmarũt re uera esse p̃ter
hos deos cognitos q colunt̃ in tẽplis alium
prĩcipẽ:& maxime dominũ cæteroꝝ numi/
num ordinatorẽ: de cuius genere sint soli.
Sol atq3 luna:cæteri uero q circũferunt̃ astra
nominant̃:quæ eius clarescunt spiritu: ma/
ximis in hoc auctoribus Pythagora & Pla/
tone:& ipso Thagete cõueniẽtibus. Sed di/
re sentiũt:qui eũ interesse nefandis artibus
actibusq3 magicis arbitrantur. In uersu uero
poeta sic dixit. illum q̃si nomen scire sic repẽ
tunt:ut pderit. sic ergo scire nefas est.i.eis.
hoc magis ad terrorẽ dixit: illũ ut putares
tu scire a uate:cũ nõ liceat dei noĩa contine/
re. sed dei uocabulũ a nullo sciri hoium po/
test. sed qd ueritas habeat pcipe. Huius ne
dei qs nomẽ scire põt:q non tantũ regit:sed
cõtinet cũcta:cuius arbitrio deseruiunt: qui
nec æstimari põt:nec finibus claudi. Sed cũ
magi uellent uirtutis ut putabant se cõpræ
hendere singulas appellatiões:quas p natu
ræ potestates abusiuo modo designarunt:
& quasi plurimoꝝ nobilitate deum appella
re cõati sunt:q̃si ab effectu cuiusq3 rei ductis
uocabulis:sicut Orpheus fecit. Et misis dei Deus
summi antistes & esais:& his similes æthru
sci cõfirmant nympham:q̃ dũ nupta fuerit:
prædicasse maximi dei nomẽ: exaudiri ho/
minẽ p naturæ fragilitates: pollutionemq3
fas nõ eẽ:qd' ut documentis assereret:cõspe
ctu cæteroꝝ ad aurẽ tauri dei nomẽ nomi/
nasse:quẽ illico:ut demẽtia correptũ:& nimio turbine coactũ exaĩase:si q.s. secreto scire dicũt: falsũ sciũt:
quoniã res ieffabilis cõphẽdi ñ põt. Inferne canes:eliciã uel iseq̃r deest. Styx:q̃ meatu suo manes decer/
nit a supis:ut & nouies styx interfusa coercet:& i eos iterflua noiauit. Iunonis thalamos. Pythagoras di Juppiter
cit duo hemisperia:qbus pprios deos assignat:& facit supioris regẽ iouẽ:iferioris iunonẽ. ut Vir. Iunoni Iuno
Inferne dictus sacer. Arbiter hos dura uersat cortynius urna:licet de disceptatore animarum & censo/
tæ uitæ alia sit secreta & arcana ueritas:tamẽ qd' ex opiniõe trãslatũ est in fabulis scribã. Cortynius arbi/
ter. Minos cretẽsis:cui ad gloriã & titulũ sola nataliũ sufficeret claritas. meruit placiditate mentis ut plus Minos
eũ moribus q̃ claritate generis oẽs miraret̃. Fuit.n. rex cretæ ita uitæ clæmẽs:ut qd'ẽ miꝝ gauderẽt eũ do
minũ:qbus ipabat. deide pp tãtã mãsuetudinẽ hoc honore donatus ẽ. nã dr apd' manes de supmo exitu
iudicare mortales. Veteres.n. græci ut ipios crudeles pœnas apd' iferos luere. sic bonũ queq3 adeptũ bo/
næ uitæ p̃mia post mortẽ eẽ dixerũt:qd ẽ bõitatis exẽplũ:qa Minos nõ ut regẽ aut tyrãnũ:sed tãq̃ unũ de
plæbe se gessit:q̃ laus summa est:ut Seneca i thyeste. Nescitis cupidi arciũ regnũ quo iaceat loco. Regẽ nõ Reges
faciunt opes. non uestis tyriæ color. non frontis nota regia. nõ auro nitide trabes. Rex est qui posuit me
tus:& diri mala pectoris:quem non ambitio impotens: & nũquã stabilis fauor uulgi præcipitis mouet.

Minos Rhadamantus Sarpedō

Arbiter hos:quaſi quæſitor ex ſorte iudex legit:quos habeat in conſilio:ut quæſitor minos urnam mo
uet.hic Iouis & Europæ filius:cuius fuere fratres Rhadamantus & Sarpedon. Pœnarũ lucra fateri:pœ
nas quas apud ſuperos lucrati ſunt:ut quæ qs apud ſuperos furto lætatus inani. Anguſtã centeni ægeo
nis umbram:Aegæon qualis centum cui bracchia dicunt. Anguſtã:tenuatã:nec enim in figura aïæ tan
ta eſt magnitudo quanta corporis ueritate.uel quem ſpectacula tãta uix capiũt:uel q̃uis centũ man⁹ fue
rint:umbra tamen eius memorat̃ anguſta:quia maior eſt umbra in anima q̃ in corpore. Remeabile ſa
xum:Vir.Saxũ ingens uoluunt alii.Syſiphi
exẽplo illi ſignant̃:q contẽpta uera philoſo
phia ad uoluendũ mundi onus crebro uer
tuntur. Fallenteſqꝫ lacus.Tantali:cuius ore
epulæ ſubtrahũt̃.bene lacus ꝓ potu poſuit
ſic Hora. Tantalus a labris ſitiens fugien
tia flumina. Tytiõ:quia latonæ uoluit uim
inferre:eius pectus lacerat uultur. Iſſiona
gyris:diei iſſiona ecatimerion:ꝙ rotæ uolu
bilitate rapiat.Iſſion:flegiæ filius cum miſe
ricordia Iouis in cælum ſublatus fuiſſet:Iu
nonẽ de ſtupro interpellare auſus eſt:quæ
de audacia eius conqueſta Ioui ſuadẽte ipſo

Iſſion Centauri

pro ſe nubẽ miſit:cũ qua Iſſion cum coiret:
geniti ſunt centauri. Reuerſus aũt ad mor
tales Iſſion gloriatus eſt cum Iunone concu
buiſſe:ob quam cauſam eũ Iuppiter fulmi
ne percuſſit:& ad rotã uoluendam ligauit.
Noſtramqꝫ moue per ſingula noctem:qa
cæcatus fuerat a Iunone Tyrheſias:qui ma
iorem multo libidinẽ mulieꝝ locutus eſſet
ideo quia ante fœmina fuiſſet:& merito:qa
utriuſqꝫ ſexum fuerat expertus. Notãdum
ꝙ de hac re & ante dictũ eſt. Carmẽqꝫ ferit.
Senſus.& ferit carmẽ:qd' collectas umbras
ad nos neceſſaria ſpargeret. Neceſſaria ue
ro ad paſſum uagantes in unum cogere.
Qualis ſi crimina demas colchis:Talis
erat Mantho carminibus adeptis:q̃lis Me
dea aut Cyrce magica arte perfecta:ut collo
catio conueniret.Medeæ aũt tulit hærbarũ:
quia Mãtho uno carmine potentiã exercet.
Cyrcẽ aũt non carminibus:ſed hærbis con
ſtat:quia decipiat poculis trãſeũtes:ut Vir.
potentibus hærbis ĩduerat cyrce uultus ac
terga feraꝝ.& qd ſit cũ naturæ rõ fingendo
corpa facere hoĩes:q fuerãt beluæ reſoluta

Cyrce

fere figura hũanos uultus effingũt. Cyrce
ergo fuit mortalis:quã ſtulti ſolis filiã fuiſſe
dixerũt.Si fas ẽ:ut dei filia credat̃ eſſe mor
talis.Sed ordinẽ fabulæ ꝑſtringamus. Hæc
igitur cyrce in inſula mæonia delatos ad ſe
inferas mutabant. Ad hanc forte delatus

Vlyſſes

Vlyſſes Eurilocũ cum uiginti & duobus ſo
ciis miſit:quos ab humana ſpecie cõmuta
uit.ſed Eurilocus ĩde fugit:& Vlyſſi nũciauit.Is ſolus ad eã ꝓficiſcitur cui in itinere remediũ Mercurius
dedit mõſtrauitqꝫ:quo mõ a Cyrce nõ ſuparet̃. Qui poſteaq̃ ad eã uẽit:ab ea poculo accepto Mercurii re
mediũ miſcuit.& eduxit enſẽ:eiqꝫ minatus ẽ ut ſocios ſibi reſtitueret. Tũc Cyrce ſẽſit ſine uolũtate deoꝝ

Telegonus

nõ eẽ factũ:fideqꝫ facta ſocios ei reſtituit.Ipſe cũ ea cõcubuit:ex q̃ Telegonũ ꝓcreauit.Inde ꝓficiſcẽs cumas
delatus ad ĩferos deſcẽdit:reliquos labores Tyrheſia uates edocuit. Prius ſan.elegãter cœpit a cõditore
thebaꝝ poſterioꝝ hiſtorias narraturus.Cadmũ & Hermionẽ dixius ĩ dracões eẽ cõuerſos quo ueniunt
aïæ ut bibãt foſſã ſãguis plenã. Serpẽs:Cadmi & Harmõiæ. Terrigenæ:quos ſpſis dracõis dẽtibus edi
dit. Mẽſura dies:qbus naſcẽdi moriẽdiqꝫ dies fuit. Spirãtũ ra.i.furore uiuentiũ adhuc arma tractabant:
ſuũqꝫ magis fũdere ſanguinẽ feſtinabãt:q̃ eũ q̃rãt fuſum ĩ foſſa. Sed alter.cupe hauri.cruo.quos draco
num dentibus ſatis tellus edidit:odia uetera retinẽtes potãdo ordinem immatura feſtinatiõe turbarũt.
Flætiqꝫ nepotes:Pentheus Actæon & Melicerta. Orbam antonoen:quia Actæonem filium perdidit.

Arbiter hos dura uerſat cortinius urna
Vera minis poſcens.adigitqꝫ expromere uitas
Vſque retro.& tandem pœnarum lucra fateri
Quid tibi mõſtra herebi ſcyllas.& inane furẽtes
Centauros.ſolidoqꝫ intorta adamante gigantum
Vincula & anguſtam centeni Aegæonis umbram
Imo ait o noſtræ regimen uireſqꝫ ſenectæ
Ne uulgato mihi.quis enim remeabile ſaxum
Fallenteſqꝫ lacus titionqꝫ alimenta uolucrum
Et caligantem longis iſſiona gyris
Neſciat:ipſe etiam melior cum ſanguis opertas
Inſpexi ſedes hecate dicente priuſq̃
Obruit ora deus totamqꝫ in pectore lucem
Detulit.argolicas magis huc appelle precando
Thebanaſqꝫ animas:alias auertere greſſus
Lacte quater ſparſas mœſtoqꝫ excedere luco
Nata iube.tum quis uultus habituſqꝫ quis ardor
Sanguinis effuſi:gens utra ſuperbior adſit.
Dic agedum:noſtrãqꝫ mone per ſingula noctem.
Iuſſa facit:carmenqꝫ ferit quo diſſipet umbras
Quo regat & ſparſas:qualis ſi crimina demas
Colchis & ææe ſimulatrix littore Cyrce.
Tunc his ſacrificum dictis affata parentem
Primus ſanguineo ſummittit inertia Cadmus
Ora lacu.iuxtaqꝫ uirum Cythereia proles
Effluit amborum geminus de uertice ſerpens
Terrigenæ comites illos gens martia cingunt.
His æui menſura dies:manus omnis in armis
Omnis & in capulo.prohibent obſtantqꝫ ruuntqꝫ
Spirantum rabie.nec triſti incumbere ſulco
Cura.ſed alternum cuperent haurire cruorem
Proxima natarum manus eſt.flætiqꝫ nepotes

Anhelam Ino:uel furentem:uel ꝙ ei innupsit Pellex:uel cum mariti athamantis tæla fugiētis cū Melicerta fluctibus sese tradidit.ꝙ Athamas Learcum occiderat. Et appositis semelen a uentre lacertis: qa cum proximas uidisset fulminis flammas pia non imemor pignoris:manus uentri ne perimeret oppo/suit quasi fulmen non sibi sed filio formidaret. Genitrix cadmeia:Agauem dicit non Cadmi filiam. sed quæ a Cadmo originē duceret quæ filium furens occidit.ergo genitrix cadmeia ambigue: non enī mater Cadmeia:sed filia.ordo.Cadmeia genitrix sequitur:quæ scit esse Cadmeia. Echion:pater Penthei

Hic orbam Autonoen.& anhelam cernimus ino
Respectantē arcus & ad ubera dulce premētem
Pignus.& oppositi Semelen a uentre lacertis
Penthea iam fractis genitrix Cadmeia thyrsis
Iam dimissa deo.pectusq; adoperta cruentum
Insequitur planctu.fugit ille per auia lethes
Et stygios.superosq; lacus.ubi mitior illum
Flet pater & lacerum componit corpus Echion
Tristem nosco Lycum dextramq; interga reflexū
Aeoliden humero iactantem funus honusto
Nec dum ille aut habitus aut uersæ crimia formæ
Mutat Aristæo genitus.frons aspera cornu
Tela manu:reicitq; canes in uulnus hyantes
Ecce autem magna subit inuidiosa caterua
Tantalis:& tumido percenset funera luctu
Nil deiecta malis.iuuat effugisse deorum
Numina:& insanæ plus iam permittere linguæ.
Talia dum patri canit intemerata sacerdos
Illius elatis tremefacta assurgere uittis
Canicies:tenuiq; impelli sanguine uultus
Nec iam firmati bacculo nec uirgine fida
Nititur erectusq; solo desiste canēdo
Nata ait:externæ satis est mihi lucis.inertes
Discedūt nebulæ:& uultum niger exuit aer
Vmbris ne an supero me missus Apolline cōplet
Spiritus en uideo quæcūq; audita:sed ecce
Mœrent Argolici deiecto numine manes
Toruus Abas Prœtusq; nocēs.mitisq; Phoroneus

Actæonis uero Aristæus fuit. Aristæus fuit filius Apollinis. Tristem nosco lycum:hic est lycus qui Megæram filiam suam Herculi dedit uxorem.& ob hoc a Iunone in furorem uersus est & filios Herculis ex Megæra susceptos & Leontiadem occidit. Tristem: ergo propter mortē nepotū. Hic ē ergo Lycus maritus Antiopæ Nyctei regis filiæ:& tristē ob stuprum coniugis quam per uim stupraue rat Epaphus.Ille eam proiecit.Epaphus autem fuit ex Ioue natus: quam fabulam latius aperiem⁹. Antiopa nyctæi regis filia ab Epapho per dolum stuprata est quæ ob id a uiro Lyco est abiecta:qua pulsa Dyrcen duxit uxorem:cui suspitio īcidit uirum suum clam cū Antiopa concubuisse: idque impetrauit a famulis:ut eā uinctā ī tenebris clauderent:cui cū partus īstaret Iouis uoluntate effugit uincula & in monte cyterone partū exposuit. Natos Zetū & Amphionē proiecit:hos pastor ꝓ suis educauit:quos postea mater agnouit qui iniurias eius executi Lycū Interfecerūt.Dyrcen tauro indomito religatam uita priuauerunt. Aeoliden:Athamantem dicit Eoli filium cum humero honusto qui sic inpīngitur insequēs Ino uxorem collo portans filii Learchi cadauer.

Aristæus
Lycus
Megæra
Antiopa
Epaphus
Dyrce
Zetus
Amphiō

Frons aspera cornu:Acteonem significat qui diuiditur apud inferos eadē forma mā/sisse: quæ apud superos fuerat habentem cornua. Tantalis: Niobe Tantali filia & Peniapes quæ partus sui fœcunditate prælata cum filiis septem a Diana & Appolline probatur extincta. Nil deiecta malis iuuat effugisse deorum numīa. Filiis delectat extinctis amplius sibi posse in deorum iniuriam licere cum desinit: In quibus peccatorū licentia uindicent. Nam ideo subdidit.& insanæ iam plus ꝑmittere linguæ. Externæ satis est mihi lucis:duplex expositio hic est.Nam externæ aut humanis aspectibus:quoniam diuum lucem uult magis intelligi:aut certe ꝙ ipse diuinationem alienam furebatur aspectu. Inettes nebulæ:inertes epitheton nebulæ:nam uultum cæcitate obrutum ad uidēda quæ sunt diuīna perpetua nox exuit cæcitatis. Mœrēt argolici:cōiecturā facit de ducū uultibus luctuum futurorū. Toruus abas:Acrysi pater quē iccirco toruū dicit:ꝙ fuerit toruus in ciues. Prœtusq; nocens:ideo nocēs quia Bellorophontem innocentem uoluit occidere.Bellorophontes glauci filius cum ignarus ad prœtum in hospitiū uenisset & uxor prœti Stenobea sine ancia illū amaret: nec ab eo īpetrare potuisset ut secum concumberet apud suum uirum mentita est:ab eo se compellatam fuisse:prœtus ad Adiuuarcem socerū suum misit:& de eadem re Bellorophonti dedit tabellas perferendas socero:quibus lectis interficere uoluit talē uirū:sed cū ille prudētia sua & castitatis auxilio liberatus eēt:ad īterficiēdā Chymerā missus ē:quā ille Pesago iuuāte ꝓstrauit:denuo eū misit:ut calydonas uīceret: etiā illos cū uicisset & cū nouisset Adiuuarces q̄ sibi fuisset ausa tanti mali faciundi crimina:quæ in eum cōfixerāt aboleuit:uirtutēq; eius laudans alteram filiam ei dedit uxorē.At Stenobea re cognita ipsa se interfecit.ergo his ꝑtus nocēs qui īnoxiū iuuenē ꝑiculis tātis obiecit.hæc fabula ī Homeri est li.vi.ē ipse ꝑtus cui⁹ filias sub cōtēptu numīs Iuno furore cōpleuit quo se factas bucculas putarent:de quibus Vir.ꝓtides implerunt falsis mugitibus agros. Phoroneus:hic est q primus mortalibus regnauit:cuius filiā Nyobē qa alia Tantali est quā Iup. prio mortalē dicit cōpressisse

Niobe
Abas
Acrysius
Bellorophontes
Stenobea
prœtus
Adiuuarces
Phorōe
Niobe

Truncatuſq; pelops:& ſæuo puluere ſordens
Oenomaus:largis humectant imbribus ora
Auguror hinc Thebis belli meliora quid autem
Hi grege cōdenſo quātū arma & uulnera mōſtrāt
Pugnaces animæ:nobis in ſanguine multo
Oraq; pectoraq;:& falſo clamore leuatas
Intendunt ſine pace manus:rex fallor an hi ſunt
Quinquaginta illi:cernis Croniumq; Cromūq;
Phegeaq;:& noſtra præſignem Mæona lauro
Ne ſcæuite duces.nihil hic mortalibus auſum
Credite conſiliis:hos ferrea neuerat annos
Atropos:exiſtis caſſus:bella horrida nobis
Atq; iterum Tydeus.dixit uittaq; ligatis
Frondibus inſtantes abigit monſtratq; cruorem
Stabat inops comitum Cocyti in littore mœſto
Laius.immiti quem iam deus ales auerno
Reddiderat.dirumq; tuens obliqua nepotem
(Noſcit enī uultū) non ille aut ſanguinis hauſtus
Cætera ceu plæbes altumue accedit ad imbrem
Immortale odium ſpirans.ſed proſilit ultro
Aoniis uates.Tyriæ inclyte Thebes
Cuius ab interitu non unq̄ Amphionis arces
Vidit amica dies.o iam ſatis ulte cruentum
Exitium & multum placata minoribus umbra
Quos miſerande fugis.iacet illc in funere longo
Quem premis:& iunctæ ſenſit confinia mortis
Obſitus exhauſtos pedore.& ſanguine uultus
Eiectuſq; die.ſors letho durior omni
Crede mihi quæ nam immeritum uitare nepotē

Truncatuſq; pelops.Virgi.humeroq; pelops inſignis eburno. Sæuo puluere ſordēs Oenomaus:q circum tractus eſt. Sæuo:quia ibi occiſi fuerant innocentes. Grege condēſo:iſti ſunt qnquaginta:quos Tydeus occidit. Falſo clamore.Vir.incœptus clamor fruſtratur hyantes. Intendūt ſine pace mãus rex Fallor.O rex Etheocles:eos oñdit Etheocli.quos ip̄e etiā poſſet cognoſcere. Sine aūt pace dixit:aut bellicoſas:aut ipſi diſcordes cuius cauſa fuerant interēpti. Præſignem mæona uatē.Illū dicit:ideo præſignē lauro:quoniam fuit ſacerdos apollinis:& diuinatione pollebat. Quem Tydeus a quinquagita uirorum cæde ſeruatū remiſit thebas incolumē. Qui ſe in conſpectu regis donatū uitam reſpuēs conſcientia uirtutis occidit. Ne ſæuite duces:quaſi apud idignātes eos loquitur:qui fuerunt interēpti a Tydeo & caſum humanæ ſortis excuſat:fatorum legib⁹ eueniſſe. Mœrent argolici:coniecturam facit de ducum uultibus luctuū futurorum & argolicos duces uultu ꝓnūciaſſe de fato belli. Sed uidit illos thebanos quos Tydeus pemit: quos hic minātes ciuibus ſuis placat dicens fatoꝝ fuiſſe legē ut tot caderēt:nō uirtutis alienæ:hoc aūt mihi uidetur dixiſſe fr ætus hiſtoriæ exēplo ut animas ſeu manes iraſci diceret.& a Tyrrheſia placatos.
Alexādri mirum Alexander igitur cū in Aſiam traduceret exercitū:conſpexit proximam littori manum armatorū armis achiuis cadentibus:propterea canere iuſſit:& milites nauib⁹ egredi armatos. Sed cum abeſſet aſpectu macedonum ea ſpecies umbrarum ante cunctos perſpecta:poſtq̄ attigit thraciam terram certior a uicinis fact⁹ ꝙ eiuſmodi uiſiones ibi frequentiſſime fierent:ſuſpicatus animas eſſe achiuorum:qui conſociati fœdere theſſalis fuerant hernico bello īferias apud tumulos achiuorum dedit.p̄catus aduerſus barbaram gentem auxiliarios ſibi fieri:opinatus ꝙ eoſdem & in exceſſione claſſis apud littus ſibi uiſos. Idq; in ea pugna cum apud granicum cōfligeret exercitus:multas ibidem ſpecies in prælia conſpectans putans macedonum exercitū nec minus alias apparuiſſe barbarico habitu ex aduerſo exiſtimantes hoſtium numerum eo p̄lio multis ex utraq; parte cœſis locus in quo ceciderūt:faba primo floreſque nati fidem ueteribus præbuit:quia abſtinēdum uſu fabæ ſuaſerit. Nihil hic mortalibus auſum:Quotieus ratione carēt fati immanitate uirtutes humanis artibus:non arte magiſtra proueniūt. Exiſtis caſus:euaſiſtis ut furentum ducum placaret inferias.Euaſiſſe enim dicit caſus & fortunæ ludibria:nam Virgilius exiſſe pro exiuiſſe poſuit:atq; oculis uigilantibus exit.nobis uero ſuperſunt belli diſcrimina. Virgilius nos alias hinc ad lachrymas. Non ille aut ſanguinis hauſtus:cætera ceu plæbs altumue accedit ad imbrem:obliquus ob parricidium poſteris horret.nō poteſt laius excellere procreatum:nec creatum ſacrificii oblatione niteſcunt:nam cum importune inſtantes abigit illos quinquaginta qui manu Tydei fuerant interempti quos uittis redimitos dicit:utpote reges:eoſq; ſacrificii ſanguine placat oſtenſo.Illum tamen non ſanguis ſacer:non alius liquor:qui ſacrificiis cōſueuit offerri mitigat ideſt uini:aut mellis:aut lactis.ſed immortale odium poſteris ſeruans nulla oblatione ſacrificii placatur. Vidit amica dies:Quæ ab execrabilibus facinoribus eſt aliena:nam poſt eius obitum uxor filii ſui œdipodis eſt ſortita coniugium.Qui funeſtam rem ſæpiſſime fœcunditate partus incerti ſignificauit.Secutum eſt nihilominus utre cognita filius coniunx uoluntaria ſe cæcitatis pena damnaret.deinde Polynicis exilium poſteris imminens bellum. Placata minoribus umbra:Calamitatib⁹ urbis poſterorum.nam & Parricida filius perpetua errat cæcitate damnatus.Et in regno nepotes erant diſcordes cupiditate regnandi. Pedore ſqualore confectus.
Pedor Eiectuſque die:excluſus a diei claritate. Crede mihi:Qui ſimili cæcatus crucior uita

Litanti:pro litato. Pāde uel infensus uel res miseratæ tuorū:quoniā si iratus es:narra qđ doleā. Si pa catus es:posteris ede causam ut inferoꝝ squalore perpetuo posito regi suaderent. Qui poscebat educere spem ulterioris ripæ ad quam præter gloriosam mortē quā belli necessitas ingerebat uiolēter occisi ꝓhibebantur accedere promittit carminibus posse concedere. Et deis inferis mandat q̈uis esset contra iura prohibitum. Mulcet̃ honoris muneribus tingitq; genas : placatus muneribus sacerdotis sumpsit sacra libamina:& tūc demū reddidit consultanti responsum:alii.tingitq; genas:magis ītelligi uolūt fletu q̄ sanguine.

Causa tibi confer uultum. & satiare litanti
Sanguine.uenturasq; uices & funera belli
Pande uel infensus.uel res miserate tuorum.
Tunc ego & optata uetitam transmittere lethen.
Puppe dabo.placidumq; pia tellure reponam
Et stygiis mandabo deis.mulcetur honoris
Muneribus tingitq; genas.dehinc talia reddit.
Cur tibi uersanti manes æquæue sacerdos
Lectus ego augurio.tantisq; potissimus umbris
Qui uentura loquar.satis est meminisse priorū
Nostra ne præclari (pudeat)consulta nepotes
Poscitis?illum illum sacris adhibete nefastis
Qui læto fodit ense patrem.qui semet in ortus
Vertit:& indignæ regerit sua pignora matri
Et nunc ille deos furiarumq; atra fatigat
Concilia:& nostros rogat hæc in prelia manes
Quod si adeo placui deflenda in tempora uates
Dicā equidē quo me Lachesis:quo torua Megæra
Vsq; sinūt:bellum in numero uenit undiq; bellū
Agmine.Lerneosq; trahit fatalis alumnos
Gradiuus stimulis.hos terræ monstra deumq;
Tæla manēt.pulchriq; obitus.& ab igne supremo
Sontes lege moræ.certa est uictoria Thebis
Ne trepida:nec regna ferox germanus habebit
Sed furiæ geminūq; nephas:miserosq; per enses
Hei mihi crudelis uincet pater.Hæc ubi fatus
Labitur.& flexa dubios ambage reliquit.
Interea gelidam Nemeen & conscia laudis
Herculeæ dumeta uaga legione tenebant
Inachydæ iam sydonias a uertice prædas
Sternere:ferre domos ardent instantq;.quis iras
Flexerit.unde moræ.medius quis eūtibus error
Phœbe doce.nos rara manēt exordia famæ
Marcidus edomito bellum referebat ab hemo
Liber:ibi armiferos geminæ iam sydere brumæ
Orgia ferre Getas:canumq; uirescere dorso
Othin:& icharia Rhodopen assueuerat umbra
Et iam pampineos materna ad mœnia currus
Promouet effrænæ dextra læuaq; sequūtur
Lynces:& uda mero lambunt retinacula tigres

Versanti manes:consideranti.
Potissimus:melior ad augurandū. Poscitis illum.Schema epizeusis.uel repetitiōis.
dicit ergo Oedipū filium suum hæc sacra debuisse facere qui nece patris & matris cōcubitu thebanum mouerat bellum. Furiarumq; atra fatigat Concilia:imprecando filius lassat. Horatius preceq; fatigent uirgines sacræ minus audiētem carmina uestā.
Lernæos græcos : a lerna palude arcadiæ: **Lerna**
Hos terræ mōstra : propter amphiaraum: qui hyatu terræ mersus est. Seu pp Tydeū qui prodigialiter Menalippi percussoris cerebrum uorādo defunctus est. Deūq; tæla manēt:ꝓpter capaneū qui eo clarior fuit ut Iouis fulmine meruerit interire. Sōtes lege moræ.i.ex lege moræ ueniētes ne sontes sepelirentur achiui.sōtes aūt moræ optime nocētes quia differunt sepulturā.Sed & in primo.tumulisq; carentia regum funera.
Hei mihi crudelis : aut qa effectū est quod optauit : aut qa uicturus est filiis. Gelidā nemeē:sylua in qua leo ille fuit:quē Her.uicit. Sydonias:thebanas qa thebaꝝ cōditor Cadmus . Sydōius uero tyrius. Marcidus lassus ebrius aut qa molles faciat per pacē.
Brumæ eleganter brumas ꝓ annis posuit. nō æstates:quia apud thraces & gethas perpetuæ semper habētur hyemes:ut Vir. Sēp hyems semper spirantes frigore uenti:dicit ergo duobus ānis thraces gethasq; exutos furore bellandi docuisse culturas. Vmbrā:
idest uirib⁹ facere obsitam.Icaria umbra di- **Icarus**
xit:quia Icarus comes liberi accipit̃ quia uinum liber mortalibus tradere sumpsit : qđ cū pastoribus exhibuisset potādū ebrii facti putauerunt se ueneno esse temptatos & ica
rum pemerūt:alii ab erigōe filia cum ductu **Erigone**
canis inuētū flæret cadauer in uindictā pris deoꝝ īplorauit auxiliū.recepti ambo iocantur inter sydera:erigōe in uirginē. Icarus in
stellā bootæ.dicit̃.n.cum plaustro suo rece- **Bootes**
ptus in cælū:ut Iuuenalis . haud illo tēpore quo se frigida circum agunt pigri saraca bootæ. Et iā pampineos materna ad mœnia currus ꝓmouet.Oui. Ipse racemiferis frōtē circūdat⁹ umbris pāpineis agitāt uelatā frōdibus hastā. Mr̃na mœnia.i.thebas qa exide fuit Cadmi filia Semele mr̃ liberi. Lynces:triptolemus beneficio cereris cū fruges per oēs spargeret gētes:ad littus Lyci regis uenit:& ibi pene deceptus est : uoluit enim
Lycus id qđ hospes attulerat fuisse suū mō- **Lycus in**
strare triptolemum insidiis finire conatus **lyncem**
est:at illo piculo cognito stricto gladio Lycū pseq̄ cœpit.ille in feram sui nominis uersus moꝝ suoꝝ colorē īdutus est:ut Vir.q lynces bacchi uariæ

Mimallones — Argos Argi

Armentalia:equi nõ armenta:ut Vir.Armentalis equi mammis & lacte ferino. Mimallões ursas:lingua macedonũ bacchæ:hinc Persius.torua mimalloneis implerũt cornua bacchis. Nec comitat⁹ iners sunt illic ira furorq; & metus & uirtus.& nũq̃ sobrius ardor.q̃ omnia nascuntur ex uino Vir. bacchus & ad cupã causas dedit. Succiduiq; gradus:ebrietate titubantes. Aeraq; tympanaq;.Virg. Tympana uos buxusq; uocãt. Argos:in plurali numero masculini tãtũ generis eẽ Vir.docet.si patrios unq̃ remeassem uictor ad argos.in singulari uero sæuũ argos notãdũ posuit in neutro genere.aptũ equis argos. Cineri data mater iniquo:illud dicit tempus quo fraude Iunonis Semele mater optauit Iouẽ eo cultu uidere quo cũ Iunone concũberet: quod cum ferre non potuisset diuino igni apud thebas consumpta est:merito ergo eã ciuitatem matris sepulchrum liber appellat. Sensi:ad exaggerationẽ materni supplicii dicit ea se in utero matris cõstitutum sensisse fulmina. Nectam fraude moras: nectam.initia enim deo conceditur ut contra fata moram faciat:ut Virgi.hæc trahere: atq; moras tantis licet addere rebus.in opinione ergo multorum ẽ multa fieri extra legem fatorũ:nam si in hoc quod fixum est & ineluctabile dilatio & mora habet̃ fides decreti uelatur & quasi uincitur fatum. Vnde Cicero multa fiũt præter naturam præterq; fatũ. Illũ tendite campum:deest in. Hyrcane:scythæ tygrides:ut Virg.hyrchanæq; admorunt ubera tygres. Dicto prius.Vir.dicto citius tumida æquora placat. Tollit anhela dies:cũ medio cælo est oĩa illustrat.

Mediusq; silentum:cũ sederent nymphæ: qbus cõuocati medius ip̃e cõstiterat. Agrestes fluuiorũ:oĩo liberi apud nymphas ut cũcta sui exhausta siccarẽt:numina aũt sunt fluuiorũ nymphæ.a fontibus.n.originẽ ducũt.unde Vir. laurẽtes nymphæ genus amnibus unde est. Et nostri pars magna gregis:Nr̃i cõmitatus maxĩa portio. Riuos.i. tantã iussit siccitatis ui ut riuorũ aluei puluere ipleant̃. Nemees:paludis nomen unde erãt argiui:ex q̃ & cãpũ significat quo aduẽtat exercitus argiuus. Exalto fugiat liquor penitus ĩperat ut humor ex alto in p̄fundũ discedat aduersũ:qa medio cæli spacio uiolẽtior terris solis ardor ĩfũdit p quẽ unda siccatur:ut Virg.& mediũ sol igneus orbẽ.a.u. h.e.c.f.Et sensus hic ẽ:Si uestra uolũtas esset summo limite indulgẽt astra cũ cœptis posteris. Meæ erigones spumat cãis:uel quã ego uindicaui.i.erigones singulis.n.mensibus aliorũ syderum ortus ingreditur:canicularem ergo dicit stellam q̃ ideo in sydera recepta est quia seruauit cadauer Icari inter empti:aut qa ip̃a erigõe nũciauit iteritũ domini.& bene ait.meæq;:pp icarũ p̃rem. hodieq; sacra liberi dãt̃ i honorẽ erigões. Vir. osculaq; ex alto suspendũt mollia pinu. Licentũ corni.licẽtiã facientiũ.nã Fauni solent nymphas ad usum libidis rape ẽt faunos sũpto uino ueneris cõstat eẽ petulãtes.Cõstat ẽt liberũ eũdẽ & appollinẽ eẽ & solẽ.iõ iuuenes oẽs ĩbbes qa ignis ñ senescit. Viridisq; co.ad imitationẽ radiorũ q luce sua fũdunt̃. Hũor:aut ip̃e liba se cepit ardorẽ:aut uelocit̃ q; petierat ĩpetrauit.ut uirides uuæ situ caloris horrescerẽt.

Nymphæ — Canicula — Fauni — Liber pr̃

Post exultantes spolia armentalia portant
Seminecesq; lupos. scissasq; Mimallones ursas
Nec comitatus iners:sunt illic ira furorq;
Et metus:& uirtus:& nunq̃ sobrius ardor
Succiduiq; gradus:& castra simillima regi.
Isq; ubi puluerea Nemeen efferuere nube
Conspicit & solem radiis ignescere ferri
Nec dum compositas belli in certamina Thebas
Concussus uisis q̃q̃ ore & pectore marcet
Aeraq;:tympanaq;:& biforem reticere tumultum
Imperat:attonitas qui circum plurimus aures.
Atq; ita me manus ista meamq; excindere gẽtem
Apparat:& longe recalet furor. hoc mihi sæuum
Argos.& indomitæ bellum ciet ira nouercæ
Vsq; adeo ne parum.cineri data mater iniquo
Natalesq; rogi.quæq; iose micantia sensi
Fulgura reliquias etiam fusæq; sepulchrum
Pellicis & resides ferro petit improba Thebas
Nectam fraude moras.Illum illum tendite cãpũ
Tendite io comites.Hircane ad signa iugales
Intumuere iubas.dicto prius astitit aruis
Tempus erat medii cum solem in culmina mũdi
Tollit anhela dies:ubi tardus hyantibus aruis
Stat uapor.atq; omnes admittunt æthera luci
Vndarum uocat ille deas.mediusq; silentum
Incipit Agrestes fluuiorum numina nymphæ
Et nostri pars magna gregis perferte laborem.
Q uẽ dãus. Argolicos paulũ mihi fontibus ãnes
Stagnaq;.& errantes obducite puluere riuos
Præcipue Nemees qua nostra in mœnia bellis
Nunc iter ex alto fugiat liquor adiuuat ipse
Phœbus ad hæc summo cesset ni uestra uolũtas
Limite:uim ceptis indulgent astra.meæq;
Aestifer Erigones spumat canis.Ite uolentes
Ite in operta soli.post uos ego gurgite pleno
Eliciam:& quæ dona meis amplissima sacris
Vester habebit honos.nocturnaq; furta licẽtum
Cornipedũ:& cupidas Faunorũ acerbo rapinas
Dixerat.ast illi tenuis percurrere uisus
Ora situs uiridisq; comis exhorruit humor.

Protinus inachios:Græcus exercitus iam descendit.inachius autem campus argiuus: ut Iuno inachiis sese referebat ab argis. Aegra solo macies:Aegra arida q̃si macilenta:ut Virg.& macies seges ægra. Sic ubi se magnis.Ouidius libro primo.Sic ubi deseruit madidos septẽfluus agros nilus & antiquo sua flumina reddidit alueo.æthereo recens exarsit sydere limus Plurima cultores uersis aĩalia glebis inueniũt. & in his quædã modo cœpta per ipsum nascẽdi spatium quædã imperfecta suisq; trunca uidẽt humeris.
Brumæ:illo tpe quo bruma apud ægyptũ esse credit̃. Et æoæ liquẽtia:ægypti liquore nascentia.ergo facit nilus quod apud alias gentes bruma uel imbres:ut Luca.atq; hyemes afferre suas. Hiulca ægyptos:Calore pressa ut aut ubi hiulca siti findit canis æstifer arua. Magnumq; inducat messibus annũ. Lucanus effussis magnum libyæ tulit imbribus annũ. Audax erasinus:qui ripis suis se contineri nõ patit̃:& iccirco dixit audacẽ.i. grauiter sonãtẽ. Asteriõ:erasino cõtrarius flu. nã cũ sit illæ populator arboꝝ. Hic est fructib⁹ æquus:& hæc flumina in nemea sylua sunt omnia. Iussu numinis:ipsi⁹ liberi bona uero œconomia.nã si ei langia defecisset piissent argiui:& nõ esset bellũ qd̃ fataliter debebat̃.lãgia fons ẽ qui postea uocatus est archemorus & huic cõsecratus ẽ fons & nympha:cuius famã postea argiui accepto beneficio abstulerũt quia nõ perdiderat aquam. iuxra hunc fontẽ agon celebrat̃ in honorẽ archemori cõsecratus:& in nymphæ beneficiũ: archemorus est lycurgi filius græci. quẽ hypsipyle acceperat nutriendũ:quæ dũ sitientibus græcis fontẽ demõstrat langiã: regiũ puerũ ictu serpentis amisit.Is est puer opheltes.qui post archemorus ẽ dictus: nomen.n.lachrymabile archemorus.eo q̄ primus occisus est. Nomen fa.uel gloria.Hypsipyle lẽnias fuit.quodã tẽpore dũ lenniadũ uiri ĩ thracia pugnãtes triẽnio tenerẽtur .i.dignatæ desyderio fœmine nece aduersus oẽs cõiurauerũt ut oẽs pimerent iter q̃s sola hypsipyle thoãti pr̃i pepcit.Ex quo armauit cæterarũ in se furorẽ q̃ dũ fugeret capta ad lycurgũ regẽ græciæ ducta ẽ:i cuius seruitio cũ filiũ eius opheltẽ nutriret puer dracone piit:qua orbitate rex iratus cũ ĩ hypsipylẽ ius dirũ exercere uellet:eãq; cũ filio ad inferos mittere:a græcis ꝓhibitus est.q̀bus sitientibus fontẽ demõstrauit. Græcis uero postea respõsum ẽ:nõ prius eos Thebas peruenire:nisi placassent manes archemori:ꝑ qua reludos funebres cõstituerũt: de q̀bus ipse poeta plenius loquitur. Ergo nec ardẽtes clypeos portare nec arctos thoracũ nexus.Quia arcti & angusti efficiebantur p anhelitũ hoĩum: nã in anhelitu solet corpus ĩtumescere: Cathenatas:frænatas.
Amimones:ab amimone danai filia nũcupatus fons. Cæcis:latãtib⁹qa ignorabant̃.
Sedent:quaq; incedit̃ & deprimit̃. Flauã libyen:Iuppiter paphum & mẽphim & alia plura cõstituit & est cassiopa uxore suscepit filiã q̃ postea in africa regnũ possedit. cuius nomine terra libyes ẽ appellata. Syenen:ciuitas quæ æthiopiã ab ægypto diuidit qa ibi nũq̃ pluit.iõ.nulla nube umbratã dicit.

Protinus inachios haurit sitis ignea campos
Diffugere undæ.squalent fontesq; lacusq;
Et caua feruenti durescunt flumina limo
Aegra solo macies.teneriq; in origine culmi
Inclinata seges.deceptum marginæ ripæ
Stat pecus.atq; amnes quærunt armenta natatos
Sic ubi se magnis refluus supressit in antris
Nilus.& æoæ liquentia pabula brumæ
Ore premit:fumant desertæ gurgite ualles
Et patris undosi sonitus expectat hiulca
Aegyptos.donec Phariis alimenta rogatus
Donec agris magnumq; inducat messibus amnũ
Aret lerna nocens:aret Lyrceus:& ingens
Inachus:auertensq; natantia saxa Caradrus
Et nunq̃ in ripis audax Herasinus:& æquus
Fluctibus Asterion ille alta per auia suetus
Audiri:& longe pastorum rumpere somnos.
Vna tamen tacitas:sed iussu numinis undas
Hæc quoque secreta nutrit Langia sub umbra
Nondum illi raptus dederat lachrymabile nomẽ
Archemorus:nec fama deæ tamen auia seruat
Et nemus & fluuium manet ingẽs gloria nympha
Cum tristem hysyphilen ducibus sudatus Aæis
Ludus.& atra sacrum recolit triateris Opheltem
Ergo.nec ardentes clypeos uectare nec artos
Toracum nexus tantum sitis horrida torquet
Sufficiunt:nõ ora modo angustisq; perusti
Faucibus interior sed uis quatit aspera pulsu
Corda gelant uenæ:& siccis cruor æger adhæret
Visceribus tũc sole putris.tunc puluere tellus
Exhalat calidam nubem nõ spumeus imber
Manat equum siccis illudunt ora lupatis
Ora cathenatas procul excertãtia linguas
Nec legem dominum ue pati:sed perfurit aruis
Flammatum pecus:huc illud impellit Adrastus
Exploratores:si stagna licinia restent
Si quis Amimones superest liquor:omnia cæcis
Ignibus hausta sedẽt:nec spes humẽtis olympi
Ceu flauam libyem.desertaq; pulueris afri
Collustrent nullaq; umbratam nube syenen.
Tãdem inter syluas(sic euchius ipse parabat

Erasinus
Asterion
Langia fons
archemorus
Opheltes
archemorus
Nomen
Hypsipyle
Amimões
Libye
Syene

Errantes ſubitam pulchro in mœrore tuentur
Hyſiphylem:ille q̄uis & ab ubere opheltes
Non ſuus Inachii proles infauſta lycurgi
Dependet: neglecta comam nec diues amictu
Regales tamen ore notæ:nec merſus acerbis
Extat honos.tunc hæc adeo ſtupefactus Adraſtus
Diua potens nemorum(nam te uultuſq; pudorq;
Mortali de ſtirpe negant)quæ læta ſub iſto
Igne poli nō quæris aquas ſuccurre propinquis
Gētibus arcitenēs ſeu te latonia caſto
De grege tranſmiſit thalamis.ſeu lapſus ab aſtris
Nō humilis fœcundat amor(neq; eni ipſe deorū
Arbiter argolicum thalamis nouus)aſpice mœſta
Agmina:nos ferro meritas excindere thebas
Mens tulit:imbelli ſed ſitis anxia fato
Summittitq; animos:& inertia robora carpit
Da feſſis in rebus opem ſeu turbidus amnis
Seu tibi fœda palus:nihil hac in ſorte pudēdum
Nil humile eſt.heu nunc uētis pluuioq; rogaris
Pro ioue:tu refugas uires & pectora bello
Examinata reple.ſic hoc tibi ſydere dextro
Creſcat onus.tātum reduces det flectere greſſus
Iuppiter.o quāta belli donabere præda
Dircæos tibi diua greges: numerumq; rependam
Plæbis.& hic magna lucus ſignabitur ara:
Dixit & orantis media inter anhelitus ardens
Verba rapit.curſuq; animæ labat arida lingua
Idem omnes pallorq; uiros flatuſq; ſoluti
Oris habet.reddit demiſſo lemnia uultu
Diua quidem uobis.& cæleſtis origo eſt
Vnde ego?mortales utinā haud trāgreſſa fuiſſem
Luctibus.altricem mādati cernitis orbam
Pignoris:at noſtris quis ſinus:uberaq; ulla
Scit deus.& regnum nobis tamē & pater ingens
Sed qd ego hęc.feſſoſq; optatis.demoror undis
Mecum age nunc.ſi forte uado lāgia perennes
Seruet aquas.ſolet & rabidi ſub uertice cācri
Semper & Hycarii q̄uis iuba fulgurat aſtri
Ire tamen ſimul hærentē nec tarda pelaſgis
Dux foret ah miſerum uicino ceſpite alumnum
(Sic parcæ uoluere)locat ponitq; negantem
Floribus aggeſtis.& amico murmure dulces
Solatur lachrymas.qualis Berecynthia mater
Dum circa paruum iubet exultare tonantem

Subitam pulchro in mœrore tuent̄:cū ſeptē duces thebas oppugnatū ueniſſent & aquā q̄rerēt:adraſtus deuenit ad hypſipylē thoātis filiam cuius alūnus archemorus periit & ludos funebres iniuerūt qbus ludis hypſipyle duos filios ex Iaſone excepit:q & ipſi matrē quærētes currēdo uicerūt.quorū noīa ꝑco cū ꝓnunciaſſet Iaſonis & hypſipyles eſſe mater eos agnouit:qui a rege imperarūt ut matrē recuperatā lēnum reuocarēt.

Lycurgi Proles infauſta lycurgi.Lycurgi duo fuerūt.Thracius & Lemeus de quo loquit̄ poeta.Ille in mari præcipitatus dicit̄ qa primū aquis uina pmiſcuit & rē in anguſtū ſincerā pluribus uenenis infecit. Infauſta:iō quia peritura. Seu te latōia caſto:Siue tibi īquit Diana de grege ſuo uxorē dedit alicui Siue te de⁹ aliquis ſuo amore dignatus ē.nā poſſe hoc fieri Iouis docemur exēplis qui multas græciæ fœminas amauit. Tranſmittit thalāis:Hoc eſt matrimoniū collocauit hoc ideo quia uidet illā īfantē ferre. Nō humilis fœcūdat amor.i.a numine cōpreſſa pepiſti.nō hūilis:quia nō patit̄ iniuriā numē ſit æquū.i.cū argiua concūbet. Arbiter argolicū thalamis nouus.q̄ſi qui cū argolicis matribus cōſueuerat ſæpe cōcumbere.antiqui īnachi argiui filiā amauit.& danaen.Itē acriſii argiui filiā.ergo ueriſimilē ē & hāc iouis

Carpit paruiſſe cōplexib⁹ quia Iuppiter frequēter ē argiuaꝝ cōcubitu delectatus. Carpit: cōſumit:ut carpit.n.uires paulati uritq; uidēdo fœmīa. Seu tibi fœ.pa.Cœnoſa ſordib⁹ unde hīc moriētibus recepit quas nollet ui cturus aquas. Numerūq; rependā.i.oīs te plæbs uenerabit̄.ut pro nūero exercitus de thebanis gregibus tot tibi uictimas īmollemus pſeuerat ī opiniōe:qua cœpit ut tot hoſtias de grege thebāo numeret quātus fuerat plæbis nūerus noīatus.Media iter. an.inter media uerba rapit.An melius ſic media uero īterrupit. Curſu aīæ: ſpiritu uitæ flatuſq; ſoluti. Patuli ad au.capiēdas. Egēt.n.

Thoas humore uitali iō aerē expetunt. Et ſi cæl.ori.ē:nā pſeius thoas liberi pr̄is filius fuiſſe dr̄ ergo iſta neptis libera fuit. Orbā: hæc cū Iaſone ī lēno aliq̄do cōcubuit:ex quo eſt

Hypſipyles filii enixa gemios quoꝝ alter thoas alter ēnius dictus ē:qꝫs.fugiēs reliqt ī lēno.& qa uiuerēt orbā pignoris ſe eē cōfeſſa eſt. An qs ſinus.i.ſi me ſi mei filiis adhuc ē nutrix. Demoror und.uoluit dicere de ſuis liberis.& pudore uocata ē:noluit.n.pādere.qd̄ uidebat̄ ſine pudore audiſſe: aut ī media oīone cōticuit:cū illi magis deſiderio audiēdi ſuccingerēt. Hycarii aſt.canē ſyriū dicit.qui cū erigōe pr̄is eiꝫ corpus oſtēdit:in ſydeꝝ numeꝝ liberi beneficio collocatus eſt. Alumnū:archemoꝝ lycurgi filiū quē draco interemit:cui ꝓpriū nomē eſt Opheltes.Ponitq; negātē:ordo ē.Lachrymas poni negātis murmure ſolat̄ & floribus.pōi āt abuti ſignificat:& cōquieſcere legit̄ & ponit negātē.i.inuitū & recuſantē.Expreſſit.n.morā īfantiæ:quia nolunt a nutricibus ſeparari.

Curetas trepidos.illi certantia plaudunt
Orgia,sed magnis resonat uagitibus Ide
At puer ingremio uernæ telluris. & alto
Gramine nunc faciles sternit pro cursibus hærbas
In uultum nitens.caram modo lactis egeno
Nutricem clangore ciens.iterumq; renidens
Et teneris meditãs uerba illuctantia labris
Miratur nemorum strepitus:aut obuia carpit
Aut patulo trahit ore diem. nemorisq; malorum
Inscius.& uitæ multum securus inerrat.
Sic tener.Othrysia mauors niue.sic per ales
Vertice Mænalio.talis per littora reptans
Improbus Orthygiæ latus inclinabat Apollo
Illi per dumos.& opaca uirentibus hærbis
Deuia pars cingunt:pars atra plæbe sequuntur
Præcelerãtq; ducem.medium subit illa per agmẽ
Nõ humili festina modo.iamq; amne propiquo
Rauca sonat uallis.saxosumq; impulit aures
Murmur ibi exultãs cõclamat ab agmine primus
Sicut erat leuibus tollens uexilla maniplis
Argus aquæ.lõgusq; uirum super ora cucurrit
Clamor aquæ.sic Ambracii per littora ponti
Nauticus in remis iuuenum monstrante magistro
Fit sonus inq; uicem cõtra percussa reclamat
Terra salutatus cum Leucada pandit Apollo
Incubuere uadis passim discrimine nullo
Turba simul primiq; nequit secernere mixtos
Aequa sitis.frænata suis in curribus intrant
Armenta:& pleni dominis armisq; feruntur
Q uadrupedes hos turbo rapax hos lubrica fallũt
Saxa.nec implicitos fluuio reuerentia reges
Proterere aut mersisse uado clamantis amici
Ora.fremunt undæ:longusq; a fontibus amnis
Diripitur modo lene uirens:& gurgite puro
Perspicuus.nunc sordet aquis egestus ab imis
Alueus.inde thoros riparum:& proruta turbant
Gramina.iam crassus cœnoq; & puluere torrens
Q uanq̃ expleta sitis bibitur tamẽ agmina bello
Decertare putet.iustumq; in gurgite martem
Præfurere.aut captam tolli uictoribus urbem
Atq; aliquis regnum medio circunfluus amni
Syluarum Nemea longe regina uirentum
Lecta iouis sedes.q̃ nũc non Herculeis actis
Dura magis.rabidi cum colla minãtia monstri
Angeret.& tumidos animã angustaret in arctus
Hac seuisse tenus pupulorum incepta tuorum

Curatas trepidos:Aut ad naturam rettu
lit curetum quod sint celeres ac feroces.aut
trepidos metu saturni ĩtelligamus uel qua
si iã deum formidantes Iouem Plaudunt
orgia:idest tympana. Magnis resonat ua
gitibus ide.postq̃ ops iouem ex saturno pe
perit commendasse dicitur in ida mõte ne
a Saturno interiret propter exclusionem re — Saturnĩ
gni qđ Protheus ædixerat. itaq; cum opẽ — regnum
rogasset ubi esse quod pepereat : illa lapidẽ
ei inuolutum ueste monstrauit.quem Sa-
turnus uorauit:Amalthea nutrix ne uagi-
tus pueri audiretur coribantes posuit.Qui
curetes Ianuelares familiares appellantur.
Nitens:Pronus reptans.Renidens : labra
contrahens. Verba illuctantia labris.Quia
ĩfanti:quoddam est iter uerba proferre im-
peditura labris ĩmaturis. Orthygiæ:Iup-
piter cum Asterien Titani filiam amaret:& — Asterie
illa eum cõtẽneret in auem Orthygiam cõ — Ortygia
uersa est:postea ibi latona enixa est Apolli- — Iuppiter
nem & Dianam:quibus natis insula Delos — Delos
est nominata. Inclinabat:suo scilicet pon
dere. Argus aquæ:hic uexillum portabat
& ut erat ĩ armis positus exclamauit aquæ:
ut Virgilius.Italiam primus cõclamat acha
tes.italiam læto socii clamore salutãt. Am-
bracii ponti:Ciuitas epyri de qua mare no
mẽ accepit.Lucanus.Oraq; malignos am-
braciæ portus. Leucada pandit Apollo: — Leucas
Hoc est facit uidere montem ipsum : idest
leucada promontorium epyrotici maris.
Aequa sitis:ut omnibus æqua sitis fue-
rat ita omnibus æquam fecerat dignitatẽ.
In curribus: Pro cum currus implicuit ut
biberent. Diripitur : populatur bibenti-
bus siccantur morsu.poeta laudat nemeam
syluam.quæ inter thebas est & argos.

Cana reportat:flumina.n.quæ ex niuib⁹ uel imbribus sumũt uires possunt siccari:uꝭ hoc itelligẽdũ:nõ interim effundũtur niuẽ tiũ uerticibus mõtiũ cum solis calore liquã tur. Apollineus ladon:siue ꝙ lauros habe at circa ripas suas.quæ ĩ tutela sunt ipsi⁹ pp daphnẽ cuius hic fluuius pater est. Xantus uterq;:qa lyciæ & troiæ ẽ. Sperchius:thessa liæ fluui⁹ cẽtauris uicinus. Lycormas: the banus flu.quẽ cẽtaureũ dixit ꝙ in eo hercu lis sagittis cẽtaurus nessus sit intereptus. ut Luca.Et meleagræã maculatus sanguie nes si. Cẽtauꝝ:iõ qa hũc nessus cẽtaurus custo diebat.herculis uero fabula oĩbus ẽ notissi ma. A ioue pri.ho.post iouẽ tu secũdus in uocabere:sic Hora.tu secũdo cæsare regnes.

lycormas

PVlsa sitis fluuio populataq; gur gitis aluũ:descriptio alacris exer citus:allocutio adrasti ad hysipy len petentis ut sibi narret quo es set genere procreata uel quemadmodũ cõ iurauerint lemniades mulieres ira ueneris hortante polixipso ut omnem uirilem ne carent sexum:& quomodo ipsa thoanti pe percerit.patri eũq; prælio libero patre cuius filius fuerat:imposuerat naui:&ipsa accepit regnũ aduentus argonautarũ & eoꝝ labo rata cõtra tẽpestatem & cõtra lẽniadas quæ eos bellis lacessebant.pacti sponsio a Iasone quomodo suscepti sint hospitio argonau tæ &in cõsortiũ etiã cubilis admissi.quomõ ipsa ab Iasone etiã decepta est ut eius matri monia cõsentiret argonautaꝝ discessio. fa ma qđ uiueret thoas fuga hypsipyles & ca ptiuoꝝ:& uẽditio eius lycurgo facta pueri archemori.descriptio draconis & Erigone. Executio occidẽtis archemorũ:ipsius draco nis a capaneo interitus: plãctus hypsipyles supra archemori cadauer lycurgi aduentus uolentis occidere hypsipylen:defensio argi uorum:iniurosa militis indignatio circa ly curgum pro hypsipyle:iteruentus amphia rai pacem facientis:aduẽtus filioꝝ hypsipy le de Iasone susceptoꝝ.amphiarai allocutio suadentis ut consecretur Archemorus.

Lactantii.P.in Quintum Thebaidos in terpretatio.

PVlsa sitis fluuio populataq; gur gitis aluum. Populata hic ar gentis:est non patientis.hunc li brum poeta extra ordinem car minis fecit:Excessit oeconomiam. Lique bant:postq̃ ductu hypsipyles argiuus exer citus sitis ardore succẽsus est:ut uires liquo res & haustu recuperauit:rursus ordinatur ad bellũ.In quo libro ludi funebres sanciũ tur archemoro:qui primus in hoc bello ut Prothesilaus in illiaco:expertus est mortẽ.

Sufficiat.tuq; o cunctis insuete domari
Solibus æternæ largitor corniger undas
Lætus eas.quacunq; domo gelida ora resoluis
Immortale tumens.neq; enim ubi cana reportat
Bruma niues.raptasq; alio de fonte refundit.
Arcus aquas.grauidiue indulgent nubila chori
Sed tuus.& nulli ruis expugnabilis astro
Te nec Apollineus Ladon.nec Xantus uterq;
Sperchiusq; minax.centauræusq; Lycormas
Prestiterint.tu pace mihi.tu nube sub ipsa
Armorum festasq; super celebrabere mensas
A ioue primus honos.belli modo lætus ouantes
Accipias.festisq; libens iterum hospita pandas
Flumina.defensasq; uelis agnoscere turmas.

POstq̃ pulsa sitis reuelata membra flu entis
Inachides iuuenes ante omnes mitis Adrastus
Hysipyles cælum.gentem.patriãq; requirit.
Ingemit illa quidem & tãdem uix mœsta ꝓfatur
Lemnos erat patria.priceps mihi sanguinis Euan
Hic ueneris rabie ætas cũcta perempta uirorũ est
Ast ergo sola meum carum miserata parentum
Committo incolumen uẽtis.mox ipsa per undas
Excessi geminam linquens de Iasone prolem
Hæc fata archemorum sacro serpente peremptũ
Conspicit Eurydice genitrix miseranda quærelis
Intonat & placat graiorum turba Lycurgum

PVlsa sitis fluuio populataq; gurgitis alu um
Agmina liquebãt:ripas:amnemque mi norem
Acrior & campum sonipes rapit.& pedes arua
Implet ouans.rediere uiris animiq; mineq;
Votaq; sanguinei mixtum ceu fontibus ignem
Hausissent belli:magnasq; in prælia mentes
Dispositi in turmas rursus.legemque seueri
Ordinis:ut cuiq; ante locus ductorq; monetur
Instaurare uias.tellus iam puluere primo
Crescit.& armorum transmittunt fulgura syluæ
Q ualia trans pontum pharis defensa serenis

Amnẽq; mino.quẽ per potũ minorẽ fecit exercitus. Aiq;:qa uagãtur cũ exuũtut:& ubi corpus muniũt & iplẽt:ut Lu.sic gurgite puro uita redit. Hausissent bel.uo.qđ ante susceperãt ꝓ aqua iueniẽda. Legẽq; seueri:quã cõfundi militari ꝓhibet disciplina. Monet.i.unusquisq; post potũ locũ suũ & dignitatẽ recipit. Crescit:qa dũ erigit puluis crescit terra ĩ altitudinẽ. Phariis:ægyptiis:pharos.n.ciuitas est ægypti

Rauca paretonio:congrue comparatio.ita argiui post sitim læti & alacres erant sicut redeuntes grues ex ægypto in thraciā quādo fugiūt notū qui in ægypto calorē acri tēpore auget æstatis. Cū fera ponit hymes .definit:ut Virg.Cū uēti posuere. Vmbra fretis aruisq; uolāt.ut sunt umbræ fretis & aruis.Qua ipsæ grues umbra fretis sint uolēs multitudinē designare. Omne semē: spatiū pennaꝝ dēsitate. Qua ꝑter uolāt inumbrātur auius æther.hoibus.s.nudo beneuestiuntur.n.arbore:ut Salu.uestitus oleastro: ac myrtetis aliisq; generib⁹ arboꝝ. Dux thalaonides:Adrastus rhalaōis filius.Cui gloria tāta:q̄si ad gloriā hypsipyles ptinet:quia saluti sit restitutus exercitus. Debere cohortes:sensus:quia nostrā uitā tibi dedim⁹ ut ꝑ salute quā tot cohortibus dederat eos dē habeat debitores. Quādo.pro quoniā. Vir.q̄do hæc te cura remordet. Quæ domus:cuius regiōis eēt aut unde originē duceret. Et ille pater:emphasis ē ut qui te tale genuere parētes. Trāsierit fortuna licet.i. q̄uis a te fœlicitas emigrarit:fortunā aūt dixit fœlicitatē. Lēnias orsa:lēniades cū diis oībus decimas frugū singulis ānis soluerēt solā uenerē esse prætermittendā dixerunt. q̄ irata odorē immisit hyrcinū: quas mariti execrātes deserta lēno thracas petiuerunt: eorūq; sibi filias asciuere coniugio. Quod ubi lēniadibus comptū ē stimulāte uenere in oē genus uirile coniurāt.Remeātesq; ex thracia uiros oēs peremerūt:iter q̄s. L.e.u. Hypsipyle patri thoāti sola subuenit: ut nō solū parceret:uerū ēt fugientē ꝑsequeret᷑ ad littus tūc thoāti liber occurrit:eūq; in insulā chion ꝓspera nauigatiōe perduxit:lēnon argonautæ peruenerūt.Quos lēniades suscipiētes hospitio cū his cōcubuerūt. hypsipyle ex Iasone duos filios ꝓcreauit:Oeneū & thoātem:Cū pluribus dieb⁹ detēti eēnt ab hercule obiurgati discesserunt lēniades aūt postq̄ intellexerūt hypsipylē patrem suū seruasse:iterficere illā conatæ sunt.Illa dū fugit a prædonib⁹ capta:nemeā deportata est & lycurgo regiōis eius regi in seruitutē distracta. Integrare:iplere uel renouare: ut Virg. miserabile carmē integrat. Inserta:inducta ut Virg.Clypeoq; sinistrā insertabā aptans. ita iquit fuimus furore mutatæ:ut nr̄o fœdere sexus oīs uirilis occūberet. Furor additus bene additus:cū libido esset in furia uel quasi naturaliter haberēt furorē. Illa ego sum pudeat ne:sensus ē.nec uos pudeat ꝙ me benignā fecerit nō uolūtas. hospitē āt se dixit.i.ego illa sum.quæ nō fortuna suadēte bene feci: sed spōte occului patrē: Ordo illa q̄ raptū sola parētē occului: ne se tāq̄ parricidā audiētes horrerēt. Operi tāto:beneficio quæ tantūmodo seruaret exercitū.Luca.tu noia tāto inuenies operi. Nec facilis nemeæ: Explicare tātā multitudinē, idest āgustā ꝑ quā oēs trāsire nō possumus ergo dū mora est in transitu natandi spatiū habes. Thracum fatalia nobis. i. uicinitas thraciæ in nos suū trāstulit nefas:nā queādmodū illic progne filiū necauit ita & nos in lēno maritos peminus:uel quia exēplū petitū ē a crudelitate tydei qui fuit ex thracia.

Quando

Lēniades

Iasonis filii

Insertare

Rauca Paretonio decedunt agmina Nilo
Cum fera ponit hyems. illæ clangore fugaci
Vmbra fretis aruisq; uolans. sonat auius æther
Iam boream hymbresq; pati:iam nare solutis
Amnibus. & nudo iuuat æstiuare sub Hemo
Hic rursus simili procerum uallāte corona
Dux Thalaonides antiqua ut forte sub orno
Stabat & admoti nixus Polynicis in hastam
At tamen o quicunq; es ait. cui gloria tanta
Venimus innumeræ fatum debere cohortes
Quem non ipse deum sator aspernetur honorē
Dic age quando tuis alacres assistimus undis
Quæ domus? aut tellus. aīam q̄bus hauseris astris
Dic quis & ille pater. neq; enim tibi numina lōge
Transierit fortuna licet. maiorq; per ora
Sanguis & afflicto spirat reuerentia uultu
Ingemit. & paulum fletu cunctata modesto
Lemnias orsa refert. Immania uulnera rector
Integrare iubes. furias & lemnon & artis
Arma inserta thoris. debellatosq; pudendo
Ense mares:redit ecce nephas & frigida cordi
Eumenis. o miseræ q̄bus hic furor additus: o nox
O pater illa ego sum (pudeat ne forte benignæ
Hospitis) illa duces raptum quæ sola parentem
Occului. quid longa malis exordia necto?
Et uos arma uocant. magniq; in corde paratus
Hoc memorasse sat est. claro generata toante
Seruitium hysiphyle uestri fero capta lycurgi.
Aduertere animos. maiorq; & honora uideri
Parq; operi tanto. cunctis tunc noscite casus
Ortus amor. pater ante alios hortatur adrastus.
Immo agedum primi lōge damus agmina uulgi
(Nec facilis nemeæ latas euoluere uires
Quippe obtenta comis & ineluctabilis umbra)
Pande nefas. laudesq; tuas gemitusq; tuorum
Vnde hos aduenias regno deiecta labores
Dulce loqui miseris:ueteresq; reducere quæstus.
Incipit. ægæo premitur circunflua nereo
Lēnos. ubi ignifera fessus respirat ab ætna
Multifer:ingēti tellurem proximus umbra
Vestit athos:nemorūque obscurat imagine pōtū.
Thraces arāt cōtra:thracum fatalia nobis

Littora: & inde nephas florebat diues alumnis
Terra, nec illa famo fama: de ioue sonanti
Peior. & innumeris quas spumifer assilit ægon,
Diis uisum turbare domos. nec pectora culpa
Nostra uacant. nullus ueneri sacrauimus ignes
Nulla deæ sedes. monet & cælestia quondam
Corda dolor. lentoq; irrepunt agmina pœnæ
Illa paphon ueterem. centūq; altaria linquens
Nec uultu nec crine prior soluisse iugalem
Cæston. & idalias procul ablegasse uolucres
Fertur. erant certe media quæ noctis in umbra
Diuam alios ignes. maioraq; tela gerentem
Tartareas inter thalamis uolitasse sorores
Vulgarent. utq; implicitis arcana domorum
Anguibus. & sæua formidine cuncta repleuit
Lumina. nec fidi populum miserata mariti
Protinus a lemno teneri fugistis amores.
Motus hymen. uersæq; faces. & frigida iusti
Cura thori. nullæ redeunt in gaudia noctes
Nullus in amplexu sopor est: odia aspera ubiq;
Et furor: & medio recubat discordia lecto
Cura uiris tumidos aduersa thracas in ora
Eruere: & sæuam bellando frangere gentem
Cumq; domus contra stantesq; in littore nati
Dulcius Aedonias hyemes Arctonq; frementem
Excidere: aut tandem tacita post prælia nocte
Fractorum subitas torrentum audire ruinas
Ille autem tristes (nam me tunc libera curis
Virginitas animiq; tegunt) sub nocte dieque
Assiduis ægre lachrymis solantia miscent
Colloquia: aut etiam spectant trās æquora thracē
Sol operum medius summo librabat olympo
Lucentes ceu staret equos: quater axe sereno
Intonuit. quater antra dei fumantis anhelos

Assilit ægon: mare ægeum quod īsulas plurimas habet dictū ab ægeo patre Thesei. Assilit insulas. i. circūfluit. Nulla deæ sedes: quæ adulteriū ueneris more uulcani dānauerāt. Inde nulla ueneris sedes in lēno ē. Inde initū nomē odorē fœminis hyrcinū ob quā causam horruisse uiri dicūtur uxores. Igit̄ pergētes ad thraciā eoꝝ filias sortiri sunt quo dolore cōmotæ lēniades reuersos uiros uniuersos peremerunt. Sed hāc ueritatē poeta declinauit. Alii dicūt tēplū ueneris fuisse in lēno: deoꝝ opinione cælebratū: diuersa est odii causa: nā hæc alii asserūt qui adulteriū eius in hac īsula dicunt esse detectū: ut ipsa uenus: hoc mihi lēniacæ de te meruere cathenæ: ideo etiā illas quas inepta opiniōe filias solis finxit. ꝓsecuta ē. Quondā. interdū. ut quondā etiā uictis redit in præcordia uirtus. Lēto agmine. incessu ex īpetu. i. tarde ueniunt pœne: ut Horatius. Raro antecedētē scelestū deseruit pede pœna claudo. Soluisse iugalē cæstō: uel sui disimilis omnib⁹ delitiaꝝ signis ammotis: quoniā ira molles producit habitus: cæ-

Cæstus ston uinculū ornamēti. quo circūdatur omnibus illecebris nuptiarūq; cupiditatibus elaborato: quo matrimonio dicat̄ alligatæ cæstō: subliget̄. declinat̄ autē hæc cæstos: ut lēnos: delos specialiter tamen cæstō: oīa ueneris debemus accipere. quæ nō rutilo auro gēmisq; fit. Sed pelle ut probētur corporeæ uoluptates. Cæstō autē dicit̄ quæ copulæ ex matrimonio uis est: ideoque adulterio perpetrātur incæsta dicūtur quasi ꝙ nō uinctū fuerit sit incæstū. Abligasse uolucres: aues Epithetō de numinis sede ꝙ sint Veneri cōsecratæ. i. colūbæ ignis. habet eni uenus ignes cupiditatis nūc odii secūdum fidem sacroꝝ: uel precationū ueneris uerticordiæ præcipue. quæ rogat̄ ut amores inii ciat: rursum ut auferat. Si. n. potestas est dādi. nihilominus ius est tollēdi & amore sublato: aut naturaliter odiū residet: aut imittitur. ut Virgi. Quæ mihi reddat eum uel eo me soluat amātē. Tartareas: sunt qui dicerēt uenerē se cū furiis cōiūxisse: Et bene philosophi. Quod obscure hic poeta tetigit: furias amori cōiunctas esse dixerūt: secūdum Virgiliū. In furias ignēq; ruunt. talia. n. per amorē cōmittūtur. Qualia per amorē solēt: qd est. n. uoluptas ueneris. nisi mera īsania: iō uenus ignis dr̄: iō Vulcani & Martis coniunx ignis & furoris. Idcirco furiæ ignis: facibus distinguunt̄ armatæ. Nec popu. fidi mise. mariti: iō fidi. qa post adulteriū dilexit uxorē: dixerat. n. supra: ubi ignifera fessus respirat ab æthna: dicūtur spiramina ignis in hac īsula esse: Quæ constat afflari semper animique tegunt. defendunt idest sperabāt tali cōsilio: siue tegunt a curis defendunt: ut Vir. hūc tegere: & diræ ualeā subducere pugnæ: ceu staret equos. Quia meridie cursus solis uidetur stare. Quater axe sereno: de numero tonitruū ratio est. nā oīs impar numerus ꝓspera significat & uiuis ascribit̄: Id uero qd̄ par est cōtra infectū: & mortuis dat̄. Geminus uero. i. par ꝙ ergo nihil agit defunctorū est: ut Vir. numero deus impare gaudet. Et ubiq; mortuis geminū hoc est parē ascribit numerū uel dualē: quattuor iuuēcos īferis īmolat: quattuor tauros īferis mactat. ideo hic quater: qa aduersum tonat: & nitide obseruauit: ut seniores eo tpe diuiderētur a sole ut par nūerus qui est uiuis cōtrarius poneret̄: dicit aūt hic impar numerus a pythagora repertus: & masculinæ uirtutis: & deoꝝ supeꝝ pp trinā egulam. diuinæ ratiōis: ergo huiusmodi signa cōtigerāt: ut Quater ipo in limine portæ substitit atq; utero sonitū quater arma dedere. nā oculte. Vir. de nūero coactus equi īfernā infaustāq; rē. i. mortē ꝓnunciari prædicebat.

Exeruere apices:flammarum.s.Vir.de uertice uisus iuli fundere lumē apex. Aegon ꝓmontorium lēni.i.mare ægeū. Insueta:hoc ē pter solitū tollit̄ in furorē. Theumesia thyas:thyas theumesia boetia. theumesius.n.cāpus ē iuxta thebas:ꝓpe cytheronē thyas ē. Insano deo:īsanū libeꝝ dicit:q cul tores suos faciat īsanos. Treměti sanguie:īstabili furore. Infœlix comitatus:qa eos primū occisura ē: ut fidē faciat sceleris cæteris suadere. Sūmasq̃ ad pallados arces:opportune in tēplo uirginis deæ in marito rū interitu fœminæ cōiurant uniuersæ:hæc.n.dea uidet̄ dānasse matrimoniū uirginitate cōtenta. Rem summā:Qua interitū habemus in uiros: Instinctu.n.supoꝝ non humano errore paramus ista cōmittere.Ordo est: Rē summam sancire paro. O uiduæ:uiduas maritatas uidet̄ incōgrue posuisse:Sed ad explicādū dolorē muliebrē dixit.hoc est. Cū habeatis uiros.illis lōge a uobis positis uiduaꝝ uiuitis more: bene ergo uiduitatis nomen apposuit. Quo uocabulo iam de coniugibus desperarēt:& q̃si alienos sine affectu uidet̄ occidere. Sexū:nō dixit sexū pellite.i.naturā mutate. Quod fieri nulla poterat ratione. Sed pulsa fœminea ībecillitate:uiriles ad facinus arripite aīos. Aeternū:sic ait:q̃si semper desint mariti:ut Vir. Sola ne perpetua mœrēs carpere iuuēta. Iuuētæ flore:iō posuit Iuuētæ respexit alterius:ne malū sit tēporale. Sitū:uetustatē:q̄ turpis ē in iuuene: ut Vir.Non ego uicta situ. Renouanda uenus:uenerē hic ꝓ maritis posuit.i.ut īuenia mus alios. Cui cōnubialia uīcla:īterrogatiue hoc ē cui uestrum fuit honos thalami secretus? Quid cōiuge pectus ītepuit.cui pectus ītepuit blādiētis mariti cōplexu. Lucina labores:ab īutilibus maritis argumentatur & docet qd habeāt utilitatis si uoluerint mutare cōsilia. Vota tumēt:metaphora ab īclusis:q pulsant ut aperiant̄:& hic parthus īclusus ē nō uota tumēt:sed crescētibus mēsibus tumet uterus:p quem partū ut die tumescūt:uota suscipiuntur. Graiis uirginibus:danaū dicit.qui quinquagita filiabus suasit:ut spōsos suos eadē nocte qua fuerāt cōiunctæ perimerēt:quaꝝ oēs spōsi filii ægisti fratris danai fuerūt &totū hoc exēplis posuit. Quod si ꝓpioribus actis:a recēti exēplo ut ad tēpus referat̄ recētiore.n. exēplo .i.siue quia prope erat thracia in qua ꝓgne pādionis filia therei uxor ī ultionem suā.ꝙ maritus cū philomela cōcubuisset filiū quē de thereo susceperat:interemit:siue ꝓpter harpalicē quā cum pater amasset & illā cōpressisset filiū ex incæstu natum patri apposuit comedēdū:quā opinionē Virgili.secutus ait. patrisq̃ epulādum apponere mēsis : præter quod aptum uideatur exemplis maior necessitas suasionis ē:cū etiā uicinū docetur:nā thracia quæ lemno uicina ē : duobus maximis exemplis.i.ꝓgnes & harpalicæ:lemniades matres ad perficiēdū nefas hortatur:de duabus ergo hystoriis similibusq̃ ius ad rē aptari potest:& aptata hortatur ad facinus.nā sicut bona suasio bonis debet suscitari:& asseri exēplis sic & mala malis:nulla.n.rei argumenta desunt:Et est in utraq̃ pugna bona bonis:ut Virgilius.si fratrem pollux alterna morte redemit:mala malis:ut Lucanus nec lōge fatorum exempla petantur fraterno primi maduerūt sanguine muri. Rhodopæia coniunx hæc historia ꝙ progne pariter cum thereo filiū comedisset:sed ut lemniadum animos hoc scelere magis accēderet:prognen quoque pariter epulatam:pro loco persuasionis suæ necessario fuisse mentita est.

Theumesius

Exeruere apices.uentisq̃ abscentibus ægon
Motus:& ingenti percussit littora ponto
Cum subito horrendas æui matura Polyxo
Tollitur in furias.thalamisq̃ insueta relictis
Euolat.insano ueluti Theumesia Thyas
Rapta deo:cum sacra uocant.idæaque suadet
Buxus & a summis auditus montibus Euan
Sic erecta genas.aciemq̃ effusa,trementi
Sanguine desertam rabidis clamoribus urbem
Exagitat.clausasq̃ domos.& lumina pulsans
Concilium uocat infœlix comitatus eunti
Hærebant nati.atq̃ illæ non segnius omnes
Irrumpunt tectis:summasq̃ ad Pallados arces
Impetus.huc propere stipamur.& ordine nullo
Congestæ.stricto mox ense silentia iussit
Hortatrix scelerum:& medio sic ausa profari
Rem summam instinctu superū meritiq̃ doloris
O uiduæ firmate animos & pellite sexum
Lemniades:sancire paro:si tedet inanes
Aeternum seruare domos:turpemq̃ iuuentæ
Ferre situm.& longi steriles in luctibus annos.
Inueni promitto uiam(nec numina desunt)
Q ua renouāda uenus modo par in sumite robur
Luctibus:atq̃ adeo primū hoc mihi noscere detur
Tertia canet hyems.cui connubialia uincla?
Aut thalamis secretus honos?quid cōiuge pectus
Intepuit?cuius uidit lucina labores?
Dicitæ?uel iustos cuius pulsantia menses
Vota tument?quam pace feras uolucresq̃ iugari
Mos datus.heu segnes.potuitne ultricia graiis
Virginibus dare tela pater?lætusq̃ dolorum
Sanguine securos iuuenum perfundere somnos?
At nos uulgus iners.quod si propioribus actis
Est opus:ecce animos doceat Rhodopæia cōiūx
Vlta manu thalamos:pariterq̃ epulata marito

Secura ne cogo:nec uos ideo ego hortor ad scelus qđ minime orbitate plena mihi sit domus filiis:&
ē figurata antipofora:ne ideo uideat̃ hoc ipsa p̃suadere quia nō habet qđ perimat:sudorē aũt dixit filio
rũ multiplicē partũ i quo dolore nimiũ laborat̃.siue sudorē occidēdoꝶ quattuor posuit filioꝶ: siue sudor
dixit liberos:quos p̃turiēdo:& educādo sudauit. Lachrymisq;:ut ostēderet grāde necessitate ad tale com
pelli facinus:quo crudelior fiat sentire se dicit affectũ patrēq; super spirātibus addā.ut Virg.natumq; pa
trēq; cũ genere extinxem. Fortunā:occasionē tēporis:ut Vir.si fortuna p̃mittitis uti:nata p̃suasionis oc
casione reuertentiũ uiroꝶ.dicit.n.uiroꝶ nu
tu factũ esse ut eo tēpore cōiuges aduenirēt
qđ deoꝶ tractũ est paraboli argumēto agē
di uirtute necessariũ facit dicēdo. deus hos
deus ultor i iras. Superis ne uocātibus:ut
Vir.Diis equidē auspicibus reor & Iunone
secũda. Nec imago quietis:cōfirmat auda
ciā suā deos adiuuare somni expositionē.&
ē ratio philosophica cur quæ futura sint i se
mortalib⁹ p̃sagiis demōstrant̃.Sed de mul
tis paululũ dicā.natura reꝶ ex q̄ hoies mix
ti sunt affectus silere nō patit̃:Et cur p ip̄am
sn̄iam corporis sentire p̃mittat.ast aīæ diui
na ꝓuidētia.q̄ q̄uis cæco carcere & tenebris
clausa tenet̃ quid econtrario natura ficte sit
somnioꝶ uaticinatōe denũciet. Vana meæ
.i.nec somniũ meũ uanũ ē:sed ueꝶ. ergo de
bet p̃fici quoniā somniũ ueritatis imago ē:
ut Vir.nā mihi per somnũ cassandræ uatis
imago ardentes dare uisa faces:& alibi nec
sopor illud erat. Quid p̃ditis æuũ:iuuentu
tē uestrā quid perditis maritis orbatæ. Ad
uersis thalamis.inimicis.cōsiderāda est per
suasio in qua primũ ē beneficiũ qđ mala tol
lit deinde qđ optima pollicet̃. aduersis aũt
dicit q nō reuersi sunt & q nos negligũt:&
ut Vir.fortesq; aduertitur. Dixit:hoc loco
poeta dicta factaq; cōplexus est. Dũ tēpus
agit rē.i.dũ opportunitas est agendæ rei:ut
Vir.Iā tēpus agit rē. Bisthonides:thraciæ
dixerat.n.superius mulieres oēs hoc dole
re quia oēs lēnii iuuenes odio odoris uxo
rũ in thraciā ꝓfecti sunt i eodē loco cōiugiis
copulati.bisthonides fœmininũ genus po
suit si de uiris diceret bisthonides dixisset.
ideo additũ pp societatē cōiugii nā marito
seruũ uenire notissimũ est. Lunatũ:peltatũ
q; scuta amazonũ quæ peltas appellāt i mo
dũ lunæ formata sint.ut Virg.ducit amazo
nidũ lunatis agmina peltis panthesilea fu
rens. Indulget pater:pr̃ aut secũdũ cōsuetu
dinē poetaꝶ dixit qui solēt deos patres uo
care.ut Virg. quid ue pater neptũne paras
aut pr̃.i.mars.quia pāthasiliensiũ oium ama
zonũ ꝓprie mars dr̃ pr̃. Solare do. uastare
.i.solas facere:Cōpositiuũ desolare. ut est so
lorũ nemorũ. Iuuenũq; senũq;.i. indiscrete
oēs occidere. Plenisq; affrāgere p̃uos uberibus.i.uiolēter necare & hoc incōgrue poeta posuit cũ tāto tē
pore dicat earũ maritos abfuisse unde purgatur obiectio.si dicat̃ etiā trinos infantes lactare posse: ait.n.
superius:tertia canet hyems cui cōnubialia uincla. Oēs exire per ānos:uel nullā in necādo ætatē excipe
re.ut Luca.Crimine quo cædē parui potuere mereri sed satis ē iā posse mori. Iuga celsa: tēpla mineruæ
sunt. Propter opacat humũ:uicini agri spatia inũbrat. Niger:umbrosus. Et gemina pereũt caligine so
les:gemina duplicia hoc est nemoris. Sanxere fidē:fidē in scelus firmauere. Enyo:bellona soror mar
tis ideo martiā dixit quæ aui proauiq; nomē accepit quasi bello nata.atq; inferna ceres.Proserpina.mix
ta Venus quicquid agit̃.Quicq̄d nefarie cogitat̃ uenus urget infensa & cũ hoc poeticum uideatur tamē
uera est ratio.cũcta.n.mala quæ geruntur per uenerem fiunt cui omnes prope modũ mortales student.

Nec uos immunis scelerum: securaq; cogo
Plena mihi domus est.atq; ingens(cernite sudor.
Quattuor hos una decus.& solatia patris
In gremio licet amplexu lachrymisq; morentur
Transadigam ferro:saniemq; & uulnera frattum
Miscebo.patremq; super spirantibus addam
Ec qua tot in cædes animum promittit.agebat
Pluribus.aduerso nituerunt uela profundo
Lemnia classis erat.rapuit gauisa Polyxo
Fortunam.atq; iterat.superis ne uocantibus ultro
Desumus:ecce rates.deus hos deus ultor in iras
Adportat:cœptisq; fauet.nec imago quietis
Vana meæ nudo stabat uanus ense. uideri
Clara mihi. somnosq; super. quid perditis æuũ:
Inquit. age aduersis thalamos purgate maritis
Ipsa faces alias.melioraq; fœdera iungam
Dixit.& hoc ferrum stratis hoc(credite)ferrum
Imposuit. qui o miseræ dum tempus agit rem
Consulite.en ualidis spumant euersa lacertis
Aequora.bisthonides ueniunt fortasse maritæ
Hinc stimuli ingētes.magnusq; aduoluitur astris
Clamor.Amazonio scythiam feruere tumultu
Lunatumq; putes agmen descendere.ubi arma
Indulget pater.& sæui mouet hostia belli
Nec uarius fremor.aut studia in contraria rapti
Dissensus(ut plæbe solet)furor omnibus idem
Idem animus solare domos.iuuenumq; senumq;
Præcipitare colos.plenisq; affrangere prauos
Vberibus.ferroq; omnes exire per annos
Tunc uiridis late lucus iuga celsa Mineruæ
Propter opacat humum.niger ipse.sed isuper igēs
Mons premit & gemina pereunt caligine soles
Hic sanxere fidem.tu martia testis Enyo

Nec de more cruor:non sacrificium secundum imolantiũ meritum factũ est pecudũ aut suũ cruore:sed humano sanguine a'matribus iuratur in scelus & futuri parricidii crudelitate sancitur. Salustius cum Catilinam parricidium patriæ coniuratis monstraret sancite ait plenum humani sanguinis poculum circũtulisse:& hic omnes contra salutem patriæ degustasse. Nec de more cruor:in sacris.n.liberi cõsuetudo talis erat.ut occiso capro omnes sacrati sanguinẽ eius biberẽt:est enim animal eius uitibus infensum.unde Vir.non aliã ob causam baccho caper omnibus aris cæditᷣ. hoc animal cõtrarium est libero ut eũ aliis diuersis deis & pecus qđ hic uult deus sibi mactari:aliis nõ uult:ut Venus: haud eqdẽ tali me dignor honore. Et mirã.uel admiratione digna:& q̃s iussi a talibus matribus uiolare ferro nullus uideret. In sanguine uiuo:recẽti uel adhuc tepido: aut certe quo uita firmatᷣ.ergo cum adhuc non esset puer emortuus ostendere uolens poeta furoris insaniam uix posse emori filios in sanguine semina incurrant. Circũuolat umbra: & hoc poetice ut eurypides Virg. Omnibus umbra locis adero:dabis ĩprobe pœnas. Qualis cũ cerua:cõparatio: nõ secundũ artem poeticã:circũuenta nefaria mr̃ in uindictã recens mactati filii umbra. Suspẽsa:sollicita. Vir.q̃ me suspẽsam insõnia terrẽt & uel mare p mediũ fluctu suspẽsa tumẽti ferret iter. Cõcurrere mor.ut Vir.in crapulis morsusq;. Niger oibus aris:hic.n.color cõuenit morituris. Virg.quia Dido erat quæ sacrificiũ faciebat ait. latices nigrescere sacros. Deus ĩteger extis:est quoddam in extis signũ quod deus ,ppellatur:qđ si integrum apparuit:propicium numẽ ostendit sin uero dimidiũ.iratũ significat numẽ. aut certe non præsens. Tardius humenti:Lucãus. Segnior oceano q̃ lex æterna uocaret. Suspensa

Versum æthera:iuxta rationem.q̃ antipodes feruntur. Vir.noxq; ubi primus equis oriens afflauit anhellis. Illic sera rubẽs accẽdit lumina uesper. Ergo ordo talis ẽ.& uersum æthera miti cura sustinuit: Versum æthera:quia nox a quibusdam axis conuersione fit.ut.Vir.Vertitur interea cælum: & ruit oceano nox. Miti cura: benigna mẽte diem tardauit & cursus aeris: quo Iuppiter solem retineret longiores fecit. imminentia cupiẽs nefariæ noctis facta tardasse. Latet obruta ponto lemnos.i.cum astris relucentibus aliæ insulæ cernerentur:inmanitate futuri sceleris obruta sola lemnos latebat. Iam domibus fusi.i.in somnũ demissi.ut Virgili.grauem geminis auroq; poposcit. Impleuitq; mero patheram: dicit ergo hos grauibus poculis ebrios factos ut merito crederẽtᷣ a fœminis interẽpti. Per strymona:p thraciã.strymon enim flu.thraciæ. Rhodope & hæmus mõtes eiusdẽ ,puinciæ dũ ergo cõmemorant quẽ laborẽ ptulerunt apud flu.strymonẽ uel apud hæmum. Mites cythe.supre.& hic obscure illđ poeta tãgit:ꝙ fœtoris cã hircini: quẽ dudum Ven⁹ lẽniadibus miserat tũc dulci dolore lenisset. Strymon

Perituro:nõ longo tpe duraturo. Decrescunt murmura: paulatim uigiliæ hominibus deficiũt:ut ab omnibus eatur in ĩsaniã.

Atq; inferna Ceres stygiæq; Acheronte recluso
Ante preces uenere deæ. sed fallit ubiq;
Mixta Venus. uẽus arma tenet uẽus admouet iras
Nec de more cruor. natum Caropeia coniunx
Obtulit: accingunt sese: & mirantia ferro
Pectora congestisq; auidæ simul undiq; dextris
Perfringunt: ac dulce nefas in sanguine uiuo
Coniurant. matremq; recens circunuolat umbra
Talia cernenti mihi quantus in ossibus horror?
Quis ue per ora color? qualis cum cerua cruentis
Circunuenta lupis: nullum cui pectore molli
Robur: & in uolucri tenuis fiducia cursu
Præcipitat suspensa fugam: iam iamq; teneri
Credit. & elusos audit concurrere morsus
Illi aderant. primis iamq; offendere carinæ
Littoribus: certant saltu contingere terram.
Præcipites: miseri quos non aut horrida uirtus
Marte sub odrysio: aut medii inclæmentia ponti
Hauserit: alta etiam superum delubra uaporant
Promissasq; trahunt pecudes: niger omnibus aris
Ignis: & in nullis spirat deus integer extis.
Tardius humenti noctem deiecit olympo
Iuppiter: & uersum miti reor æthera cura
Sustinuit. dum fata uetant. nec longius unquam
Cessauere nouæ perfecto sole tenebræ
Sera tamen mundo uenerunt astra. sed illis
Et paphos & nemorosa thasos crebræq; relucent
Cyclades. una graui penitus latet orbuta cælo
Lemnos ĩ hãc tristes nebulæ & plaga cæca supnæ
Texitur: una uagis lemnos nõ agnita nautis.
Iam domibus fusi. nemorum per opaca sacrorum
Ditibus indulgent epulis. uacuantq; profundo
Aurum immane mero. dũq; per strymõa pugnæ
Quis rhodope gelidoue labor sudatus in hemo
Enumerare uacat. Nec nõ manus impia nuptæ
Serta inter festasq; dapes: quo maxima cultu
Quæq; iacẽt. dederat mites Cytheræa suprema
Nocte uiros. lõgoq; breuem post tempore pacem
Nec quicq̃. & miseros perituro afflauerat igne
Conticuere chori. dapibus ludoque licenti
Fit modus: & primæ decrescunt murmura noctis

Secernitq; uiros:quos ut lætifero sopore
Hyrcania perfunderet separauit. Hyrcanæ:hyrcania Indiæ regio:qua tygrides generantur. Exigit ortu.i.euocat incipiente die. exigit proprie græca annotatiõe signatũ q̃si ex eo ait. Temeraria gorge: ĩproba uel audax:q̃ prima cæpit id scælus. Rimatur:q̃rit scrutatur tangere. tunc enim credidit se peremisse: si tam diu transfigeret dormiẽtem donec adactum ferrum ipse sentiret. Indigno:nõ indigno collo: sed indignæ uxoris. nam amplexus eam fuerat auxilium petens: Propria de stirpe cognationis meæ scelera referam. Quid tibi flaue cydõ: quod te creneæ uidi lapsare:hos sibi dicit educatos alimẽtis & affinitate fuisse coniunctos:cydon uidi lapsare quem fortem desponsata metuebam. quia uirtus pueri formidanda puellis est.

Obliquumq; a patre genus:quia collactaneus fuerat & patris mei nothus. obliquũ ergo dicit ex concubina progenitum.ut Lucanus.Obliquum maculat qui sanguine regnum:& numides contingit auos. Finxerat:composuerat.ordo.incidit collapsa:idest a matre cõpulsa. In murmure:adhuc murmurantis. Egentem sanguinis:quia senẽ occiderat.gladium cruore nõ tinxerat. Meus ille thoas:hic thoas hypsipyles pater rex fuit Lemnius. Et si lata recessit:dicit occasionem ab urbe disiunctæ domus opportunitatem liberandi patris dedisse.

Cum cõsanguinei mixtus caligine læti
Rore madẽs stygio.morituram amplectitur urbẽ
Somnus:& implicito fundit grauia ocia cornu
Secernitq; uiros:uigilant nuptæq; nurusque
In scelus:atq; hilares acuunt fera tela sorores.
Inuasere nephas: cũcto sua regnat.Erinnys
Pectore:nõ aliter Scythicos armenta per agros
Hyrcanæ clausere leæ.quas exigit ortu
Prima fames:auidiq; implorant hubera nati
Quos tibi(nam dubito)scelerum de mille figuris
Expediam casus?Elimum temeraria Gorge
Euinctum ramis:altaq; in mole Tapetum
Efflantem somno cresentia uina superstans
Vulnera disiecta rimatur ueste.sed illum
Infœlix sopor admota sub morte refugit?
Turbidus incertusq; oculis uigilantibus hostem
Occupat amplexu.nec segnius illa tenentis
Pone adiit costas.donec sua pectora ferro
Tangeret.is demum sceleri modus.ora supinat
Blãdus adhuc.oculisq; tremẽs p murmura Gorgẽ
Quærit.& indigno soluit sua bracchia collo
Non ego nũc uulgi q̃q̃ crudelia pandam.
Funera.sed propria luctus de stirpe recordor
Quid te flaue Cydon?quid te per colla refusis
Intactum Creneæ comis?quibus hubera mecum
Obliquumq; a patre genus?fortemq; timebam
Quem desponsa Gyan.uidi Lapsare cruente
Vulnere Mirmidonis.quidq; inter serta:chorosq;
Barbara ludentem fodiebat Epopea mater?
Flet super æquæuum soror exarmata Lycaste
Cydimon.heu similes perituro in corpore uultus
Aspiciens floremq; genæ.& quas finxerat auro
Ipsa comas.cum sæua parens iam coniuge fuso
Astitit.impellitq; minus.atq; inserit ensem
Vt færa quæ placido rabiem desueta magistro
Tardius arma mouet.stimulisq; & uerbere crebro
In mores negat ire suos:sic illa iacenti
Incidit.undantemq; sinu collapsa cruorem
Excipit.& laceros premit in noua uulnera crines
Vt uero Alchimedẽ etiam nũc in murmure trũcos
Ferre patris uultus.& egentem sanguinis ensem
Conspexi.riguere comæ atq; in uiscera sæuus
Horror iit.meus ille Thoas mea dira uideri.
Dextra mihi.ex templo thalamis turbata paternis
Inferor. ille quidem dudum (quis magna tuenti)
Somnus?agit uersans secum(& si lata recessit

Vrbe domus)quis nã strepitus.q̃ murmura noctis
Cur fremebũda quies trepido scelus ordine pãdo
Quis dolor.unde animi.uis nulla arcere furẽtes.
Hac sequere o miserãde.premũt aderũtq; morãti
Et mecum fortasse cades.his motus.& artus
Erexit stratis.ferimur per deuia uastæ
Vrbis ubi ingẽtem nocturnæ cædis aceruum
Passim ut quosq; sacris crudelis uespera lucis
Strauerat.occulta speculamur nube latentes
Hic impressa thoris ora.extantesq; reclusis
Pectoribus capulos.magnarum & fragmina trũca
Hastarum & ferro laceras per corpora uestes.
Grateras pronos.epulasq; in cede natantes
Cernere erat.iugulisq; modo torrenris apertis
Sãguine cõmixto redeũtem in pocula bacchum
Hic iuuenem manus.& nullis uiolabilis armis
Turba senes.positiq; patrum super ora gemẽtum
Semineces pueri trepidasq; in limine uiræ
Singultãt animas.gelida non sæuius ossa
Luxuriant laphytarum epulæ.si quãdo profundo
Nubigenæ caluere mero.uix primus ab ira
Pallor & impulsis surgunt ad prælia mensis.
Tunc primum sese trepidis sub nocte thyoneus
Detexit nato portans extrema thoanti
Subsidia.& multa subitus cum luce refulsit.
Agnoui.non ille quidem turgentia sertis
Tempora.nec flaua crinem districnxerat uua
Nubilus.indignumq; oculis liquentibus imbrem
Alloquitur: dum fata dabant tibi nate potentem
Lemnon.& externis etiam seruare timendam
Gentibus.haud unq̃ iusto mea cura labori
Destitit:absciderant tristes crudelia parcæ
Stamina:nec dictis suplex quæ plurima fudi
Ante iouem frustra lachrymisq; auertere fluctus
Contigit.infandum natæ concessit honorem
Accelerate fugam.tuq; o mea digna propago
Hac rege uirgo patrẽ gemini qua bracchia muri
Littus eunt.illa qua rara silentia porta
Stat funesta Venus.ferroq; accincta furentes
Adiuuat.unde manus?unde hæc mauortia diuæ
Pectora.tu lato patrem committe profundo
Succedam curis.ita fatus in aera rursus
Soluitur.& nostros uisus arcentibus umbris
Mitis iter longæ clarauit limitæ flammæ

Quis nam strepitus:ordo.Ille quidẽ du dum secum ait uersans quinã strepit⁹ quæ murmura noctis.cæterum illæ duæ per parenthesim interpositæ sunt una quæ generaliter dicit nõ esse quietos regnãtibus somnos altera in qua domus remota a ciuitate fuisse demonstratur. Et mecum fortasse cades:bene de periculo suo dubitauit:quia de sexu muliebri non coniurauerant occidendo lenmiades:derimenda.n.hæc fuerat: ut proditrix coniurationis. Crudelis uespera.eo ꝙ nox ueniens eos somno prostrauerat.Inter uesper & uesperã hoc ĩterest Vespera tempus quo ingreditur nox: quod hoc loco poeta describit. Hic impressa thoris horci:hic pro ibi. Impressa:implicita ad lectum. Gelida nõ sæuius ossa:cẽtauri Ixyonis & nubis filii: quã pro se Iuno mutauit: ꝙ eam in nuptiis perithoi ebrietate calcauissent:& uellẽt puellæ nubentis irrũpere thalamum.a lapytis: quorũ rex fuit Perithous interempti sunt. Nubigenæ: Herculis fabulam tangit: qui cũ hospitio ad exanimũ regem uenisset: Deianirã filiã eius corrupit & fidem dedit se eam uxorem esse ducturũ: post discessum Eurition Iouis filius Cẽtaurus uxorem Deianirã petiuit: quam pater uim timẽs:Euritioni promisit: quapropter constituto die quo nuptiæ cælebrabãtur superueniens Alcides centauros ĩterfecit: Deianirãq; in sperato suo matrimonio copulauit. Item aliter cẽtauri cum in matrimoniũ Perithous Hippomedoniam duceret:uino pleni lapythatum uxores conati sunt rapere:qui oẽs a lapythis occisi sunt unde Virg. Bacchus & ad culpam causas dedit:Ille furẽtes centauros lætho domuit: rhetumq; polumq;. Et magno hyleum lapythis cratere minantem. Vix:mox: Thyoneus:sic thyoneus quomodo semele liberi patris mater Thyone dicta est:quæ & semele appellatur & in hoc colore Virgilium poetam secutus est.nam ille perturbatione Troiani excidii ibi dicit Venerẽ æneæ subuenisse. Iste thoanti liberum patrem. Et multa subitus cũ luce:quotienscunq; numina se mortalibus ingerũt: multum luminis e splendore profundunt. Nubilus tristis: pro calamitate ꝓpriæ calamitatis:quæ plurima fuit. ex eo quod dicitur factũ ĩtelligitur. Infandum natæ.i.ueneri.nihil ergo sine Iouis nutu numinibus conceditur facere.ut Vir. Concessit in iram Ipse deum antiquã genitor calydona Dianæ. uidens ergo sine iussu Iouis ne numĩbus qdẽ licere suas iniurias uĩdicarẽ ut Hora.Ni tuis ueneris q̃ gratæ uocib⁹ diuũ pr̃ annuisset rebus æneæ potiere ductos alite muros. Mauortia di. pudicæ ueneri. exclamatio cũ admiratiõe liberi p̃tris:sed iucunda & uere poetica:cũ sciamus Venerem semp lasciuiã & delicatã:mirãdũ uñ ĩdelicato pectore tã repẽtina crudelitas. Arcẽtibns um.i.q̃q̃ arcẽtib⁹ umbris:tã iter clarauit uel ruit limite lõgæ flãmæ:Lõgæ ãt dixit stellæ ductu.Clarauit:ergo ꝓclarũ fecit.

Vespera

Eurition

Deianira

Curuo robore clausum: fluuiali nauigio: quod sinu roboris incauat᷑:& ideo clausum quasi in angusto roboris collocatum. Amplexo: participium. hoc est Egeoni classes amplexo pro amplectenti patrem commendo.

pudibunda

Pudibunda:nomen est non participium.nam tempore caret: & patiendi significatione priuatur:& indicat non pudentem: sed pudenti similem: qui erubescit admissũ facinus temporis alieni:& lucem etiã si nollet nocturna credit crudelitate fœdari. Iubar:ostẽdit poeta generis eẽ neutri.& Ouidius hoc genere declinauit. ꝑ iubar hoc iuro. Decliuia:quæ declinarent & fugerent. opposita enim nube uultus suos lemniadũ crimine declinauerat sol. Iuga: pro equis posuit. Refert: referit uel reflectit.fugit. sol crudelitatem:ut melius intelligamꝰ. Habitus:rubor.q̃q̃ ĩter similes rubor.hæ tamẽ conscientia noui criminis se inuicem formidabant. Insula diues agris:uerba plãgentis agris:uerba plangentis:& ideo pronũciatione sensus est adiuuãdus. Nota situ:corporis nobilis. Et getico triũpho:thracio bello:ex quo redeũtes uictores lemniadũ multas in triumpho contulerant opes. Nõ maris incursu:idest non naufragio.non bello. non pestilentia perierunt. Non arua uiri: officia uirorum cessasse dicit:quibus fuerat lemnos orbata. Sceptrum super arma:sceptrum ad regni ornamẽta: arma rettulit ad uirtutem. Sine coniuge lemnos: idest sine uiris:aut sine culmine uirginitatis. Vigiles:epitheton commune. Vigil sensus: aut quia maritorũ desiderio nocte fortius cogitatur. Inuisa polyxo:quæ suaserat scelus. Massyllo sub hoste:sub mauro leone.

Qua data signa sequor. deĩn curuo robore clausũ
Diis pelagi. uentisq; cycladas egeoni
Amplexo commẽdo patrem nec fletibus unq̃
Fit modus(alternis. ni iam dimittat eoo
Lucifer astra polo:tum demum littore rauco
Multa mecum reputans. & uix confixa lycæo
Diuidor ipsa gradu nitẽs sed & anxia retro
Pectora. nec requies. quin & surgentia cælo
Flamina & e cũctis prospectem collibus undas.
Exoritur pudibunda dies. cælumq; retexens
Auersum lemno iubar. & decliuia titan
Opposita iuga nube refert. patuere furores
Nocturni: lucisq; nouæ formidine cunctis.
Quanq̃ inter similes habitus pudor impia terræ
Infodiũt scelera:aut festinis ignibus urunt
Iam manus eumenidum. captasq; refugerat arces
Ex saturata Venus. licuit sentire quid ausæ
Exturbare comas. & lumina tingere fletu.
Insula diues agris. opibusq; armisq; uirisq;
Nota situ. & getico nuper ditata triumpho
Nõ maris incursu. non hoste:nec æthere lęuo
Perdidit una omnes orbata excisaq; mũdo
Indigenas. nõ arua uiri. nõ æquora uerunt.
Cõticuere domus. cruor altus & oblita crasso
Cuncta rubẽt tabo. magnæq; in mœnibus urbis
Nos tantum. & sæui spirãt per culmina mapes.
Ipsa quoq; arcanis tecti in penetrabilis alto
Molior igne pyram. sceptrũ super arma patrisq;
Initio & notas regum gestamina uestes
Et prope mœsta regum confusis ignibus asto
Ense cruẽtato. fraudemq; & inania busta
Plango metu. ne forte premãt cassumq; parenti
Omen. & hac dubios læti precor ire timores
His mihi pro meritis. & falsi criminis astu
Parta fides. regno & solio cõsidere patris
Supplicium datur. an ne illis obsessa negarem
Accessi. sæpe ante deos testata fidemq;.
Immeritasq; manus subeo. (pro digna potestas)
Exãgue imperium. & mœstam sine culmine lẽnõ
Iam magis atq; uigiles domos angere sensus
Et gemitus clari. & paulatim inuisa polyxo
Iam meminisse nephas. iã ponere manibus aras
Cõcessum. & multum cineres iurasse sepulto.
Sic ubi ductorem trepidæ stabuliq; maritum
Quem penes. & saltus: & adultæ gloria gentis
Massylio frangi stupuere sub hoste iuuencæ

Ecce aũt:aduentum argonautarum describit ad lemnũ qui missi erant a Pelia rege ad colchos phrixei arietis pellẽ aureã deferẽdã. Pinus pelias:argonauticã dicit:q̃ in pelio mõte thessaliæ fabricata est: utinã in nemore pelio cæsæ securib⁹ ad terrã cecidissent ab igne trabes. Hospita:quasi prima. Intacti põti:qa argo nauẽ inuolutus fuit:siue pelion unũ numero argonautaꝝ significat filiũ ciuitatis phytia: cuius Vir. meminit Phytiam clarasq; mycenas:aut certe pelion neptũni filiũ: qui illius loci sũmã obtinebat.huic.n. Iason

It truncum sine honore pecus.regemq; peremptũ
Ipse ager.ipsi amnes.& muta armenta querũtur.
Ecce autem ærata dispellens æquora prora
Pelias intacti late subit hostia ponti
Pinus.agũt minyæ:geminus fragor ardua canet
Per latera:abruptam credas radicibus ire
Orthygiam:aut fractum pellago decurrere mõtẽ.
Ast ubi suspensis syluerunt æquora tonsis
Mitior & senibus cygnis & pectine phœbi.
Vox media de puppe uenit.maria ipsa carinæ
Accedũt:post nosse datum est.oeagrius illic
Accliuis.malo mediisq; intersonat orpheus
Remigiis.tantosq; iubet nescire labores.
Illis in scythicum borean iter.oraq; primum
Cyaneis arctata uadis.nos thracia uisu
Bella rate uario tecta incursare tumultu
Desarum pecudum: aut fugiẽtum more uolucrũ.
Heu ubi nũc furiæ?portus amplexaq; littus
Mœnia qua longe pelago despectus aperto
Scandimus.& celsas turres.huc saxa sudesq;
Armaq; mœsta uirum atq; infectos cædibus enses
Subuectant trepidæ.quin & squalentia texta
Thoracum.& uultu galeas intrare soluto
Nõ pudet audaces.rubuit mirata cateruas
Pallas.& aduerso risit gradiuus in hemo.
Tunc primum exanimis præceps amentia cessit
Nec ratis illa solo.sed diuum sera per æquor
Iusticia:& pœne scelerum aduentare uidentur
Iamq; aderant terræ quantum cortinia currunt
Spicula.cæruleo grauidam cum iuppiter imbri
Ipsa super nubem ratis armenta pelasgæ
Sistit agens.inde horror aquis.& raptus ab omni
Sole dies miscet tenebras.quis protinus unda
Concolor.obnixi lacerant caua nubila uenti.
Diripiuntq; fretum nigris redit humida tellus
Verticibus.totumq; nothis portantibus æquor
Pendet.& æquato iam iam prope sydera dorso
Frangitur.icertæ nec iam prior impetus alno
Sed labat extantem rostris.modo gurgite in imo
Nunc cælo tritona ferens.nec robora prosunt
Semideum heroum.puppemq; insana flagellat
Arbor & instabili procumbens põdere curuas

responsum fuit:ut ab eo spoliaretur arce: q Pelias
altero ei nudo pede occurrisset.quapropter
hoc uelocius sustinuit: quod euitare tentauit Iason:q; natus ex eius fratre regis occursurus:sacrisq; neptũno is faciebat: dum per maurum flumẽ transit: detentũ limo alterũ pedis calciamẽtum negligit:atq; ita fato Regem deuenit ad peliam: qui in illo tenens quicquid ab oraculo fuerat dictũ:sub specie gloriæ misit ad colchos ad auferendam arietis pellẽ. ergo pelias pinus argo nauem dicit:quod in pelio monte thessaliæ fabricata est. Agunt minyæ:thessali principes a re- Minyæ
ge thessalorũ:a cuius noie omnes argonautæ minyæ appellati sunt. Canet: spumat .i.læua dextraq; reuulsi fluctus cano littore feruebant: Tonsis.remis. Mitior & senibus cygnis. Oui. Verba sono tenui in ære fundebat ut oli Carmina iam moriẽs canit exequilia cygnis. Orpheus:queãdmodũ in naui caneret dicit.curas dulcedine moriẽtis cygni cõparat cantilenæ.dicunt.n.cygni mortis tpe dulcius solito canere. Accedũt: Accedo
consentiunt:ut trãquilla subdãt. Sic Teren. in adel. Accedo ut melius dicas aut accedũt ut audiant quasi sensum recipiẽtia. Sed melius consentiũt. Oraq; primum. Symplegades.ut ait Euripides. Cyaneis:saxosis. Cyane nympha in sicilia. Venus indignata Cyane
q; Proserpina suũ nomẽ cõtẽneret cõiugia spernẽs uiribus typhei & mõtem æthnam: cui subiectus erat imposuit:cum ab inferis emersisset: intulit amorẽ:ut Proserpinã circa cacumen æthnæ flores legentẽ eriperet:qua cõpressa:cũ ꝑperaret:cursuq; fugeret:cyane nympha:quam dilexerat Anapus amne iter cedente tardatus est.at ille percussit:præcepsq; in inferna demersus est:& in liquorẽ conuersus:cuius lacus contiguus est Arethusæ. Nos thracia uisu: nõ putamus Thraces in ultionem uenire nauigio:q uicti a uiris fuerãt lemnia dũ. Soluto:molli aut muliebri. Aduerso utrũ sicut aduersum posuit.i.positione loci an aduerso inimico. qppe mars merito Lẽnum oderat:qa in illa ĩsula a Vulcano cũ Venere fuerat dep̄hẽsus.cortinia.n.dixit cretẽsia. Pelasgæ: græcæ nauis.i.argo. Horror:obscuritas. Sole dies:hipbaton:pro ab oi die raptus est sol noue dictũ. Redit hu. tel.harenæ funditus auulsæ ĩpetu iactantur aq̃rũ. Tritõia pup.solet.n.oĩs nauis pictura quacunque signari.ut Virgili. Hunc uehit immanis triton. Insana arbor:uel magna uel instabilis.nimis poetice dixit insana arbor.accipimus enim mobilem: ut hi qui insani sunt loco stare non possunt.

Dũ labor ille uiris:dũ argonautæ tempe/
ſtate iactant. Fluitãtia:ordo.inualidis lacer
tis fluitãtia tæla.ſpargim⁹& bñ inualidis:ut
pote fœmineis. Fluitãtia:incerta.Quid nõ
auſa manus? Senſus:qđ ſcelus nõ auſæ ſu
mus?nam cum occidiſſemus uiros etiã ſe/
mideos bello attrectare tẽtauimus. Aequo
ra fun.ege.hoc ẽ ſentire.ꝓiicere.facer. Oui.
Egerit æquore fluctus refundit in æquor.
Carẽt cona.ui.Lucanus:Incertaſq; manus
ictu languẽt.p undas exercẽt.Omne.n.cor/
pus:qđ motu alterius rei cõmouet ad iaciẽ
dum:ſtabilem nõ hẽt firmitatẽ.ſicut Saluſti.
Imbecilla ẽ fortitudo dum pẽdet. Ferrea
nym.iaculoꝝ pluuiã deſcribit.ut Virgi. Ac
ferri igruit iber. Crinitũ miſ.lãceis per ſtu/
pam ignẽ inſertũ demõſtrat.nã quãdo flam
mã aliqs quatit ut iaciat quoſdã crines facit.
ut Virg.Crinẽq; uolãtia ſydera ducunt. Et
abiũ.ab.il.rege.abiũctis ergo hyphẽ non:ac
cipere'opata aũt pinus pellibus:ut mos ẽ ab
iunctis.qdã hyphẽ legũt diuiſis.Sic in olym
pio abiũgere luna:cui contrariũ eſt iungere
Hypbo/ rei — Hypborea niue: ſcythica. Hypborei eni
mõtes trãs aqlonẽ ſũt: & eſt uocabulũ ὑπὲρ
eni græce:latine ultra dicit βορέασ aquilo
nũcupatur. Amaro:noxio.unicuiq; enim
res q̃ nocet:amara eſt.ut Vir.Triſtia temptã
tum ſenſu torq̃bat amaro. Arma aliena:
non maritoꝝ ſuorum arma dixit:ſed arma
aliena.i.ſexus alterius. nã cũ p timorẽ argo/
nautaꝝ reuocamur ſecum repetit uires ſuaſ
natura:cũ alienas nõ potuiſſet iplere. Aea/
cidas:Thelamonem & Peleum Aeaci filios.
Ancæũ: Lycurgi filiũ & Salamiæ. Alter/
nus:elegãter alternus: ne ĩ uno latere forte
conſiſtẽs mole corpis aut uirtutis uerteret
nauẽ.alternus ergo nũc hic nũc illic in neu/
tra pte cõſiſtens. At leuis:leuis uirium hoc
epithetõ ad cõparationẽ Herculis dicit: qa
ille grauis.aut ad aĩ mobilitatẽ:quia nullã Ia
ſon firmo amore poſſedit uxorem. deſerta
.n.hypſipyle Medeã duxit. relicta Medea:
glaucẽ ſortit⁹ eſt uxorẽ.hoc iõ dixit:quia cũ
argonautæ lẽnũ fuiſſent ĩgreſſi: hanc Iaſon
ſuo mrĩmõio ſociauit:quã utero grauem re
liquit:ex quo cõcepit gemĩos eidẽ hypſipy/
le. Oenidẽ:Meleagꝝ ſignificat. Audiĩ ne
gantẽ:nõ obtẽpantẽ dextræ.Lu. Qua nullã
medius pelago turbãtẽ caria Audiuere ma
nũ.audire & nauis & currus dr. unde Virg.
neq; audit currus habenas.hic ergo typhis
gubernator nauis argõautaꝝ. Mutat ĩpe.
mutare ĩpia ẽ mõ huc mõ illuc nauẽ cõuer/
tere. Mopſi ge.qa mopſus tãq̃ uates argo/
nautaꝝ oliua fuerat coronatus.huic mop/
ſus ãphiaraũ ab Iaſone ꝑlatũ iactauit.ait eni
Nec me uẽtura locuto Sæpius in dubiis au/
ditus Iaſone mopſus. Inuol.ꝓ.uox.n.q̃ aut
ĩ ſpelũca mittit.aut ĩ antrũ: uel certe p litto/
ra ipa ĩuoluit:quia aut caua loca ſũt aut cur/
ua.q̃ uero ĩ libero aere iactat late fuſa rñdet.

Raptat aquas.remiq; cadũt in pectus inanes.
Nos quoq; per rupes.murorũq; aggere ab omni
Dum labor ille uiris fretaq; indignãtur.& auſtri
Deſuper inualidis fluitantia tæla lacertis
(Quid nõ auſa manus?) thelamona & pelea con
Spargimus:& noſtro petit thyrintius arcu. (tra
Illi quippe ſimul bello.pelagoq; laborãt
Pars clypeis munire ratem.pars æquora fundo
Egerere.aſt alii pugnãt:ſed inertia motu
Corpora.ſuſpenſæq; carẽt conamine uires.
Inſtamus iactu tælorum.& ferrea nymbis
Certat hyems.haſtæq; ſudes.fractiq; molares
Spiculaq; & multa crinitum miſſile flamma.
Nũc pelago.nũc puppe cadũt. dat operta fragorẽ
Pinus & abiũctis regemunt tabulata cauernis.
Talis hyperborea uiride niue uerberat agros
Iuppiter.obruitur campis genus omne ferarum
Depreſſæq; cadũt uolucres.& meſſis amaro
Strata gelu.fragor inde iugis.inde amnibus iræ
Vt uero eliſit nubes ioue tortus ab alto.
Ignis.& ĩgentes patuere in lumine nautæ.
Diriguere animi.manibuſq; horrore remiſſis
Arma aliena cadũt.redeunt in pectora ſexus.
Cernimus æacidas muriſq; immane minãtem
Antheum.& longa pallentem cuſpide rupes
Iphyton.attonito manifeſtus in agmine ſupra eſt
Amphitrioniades.puppemq; alternus utrinq;
Ingrauat.& medias ardet deſcẽdere in undas
At leuis & miſeræ nõdum mihi notus iaſon
Trãſtra per & remos.impreſſaq; terga uirorum
Nunc magnum oeniden.nũc ipſe hortatibus idã
Et thalami & cana rorantem aſpergine ponti
Tindariden iterãs.gelidiq; in nube parẽtis
Vela laborãtem chalaim ſubnectere malo
Voce manuq; rogat.quatiunt impulſibus illi
Nũc freta nũc muros.ſed nec ſpumantia cædũt
Aequora.& incuſſæ redeũt a turribus haſtæ.
Ipſe graues fluctus.clauum audire negantem
Laſſat agen typhis.palletq; & plurima mutat
Imperia:ac leuas.dextraſq; obtorquet in undas
Proram.naufragiis auidam concurrere ſaxis.
Donec ab extremo cuneo ratis eſone natus
Palladios oleæ mopſi geſtamina ramos
Extulit:& ſocium turba prohibente popoſcit
Fœdera.præcipites uocem inuoluere procellæ
Tũc modus armorum.pariterq; exhauſta quierũt

De more:contrarie poeta dixit de more.ergo hic ait de propria ipſoꝝ conſuetudine. Rubētum:quia iuxta mare rubrū ſunt:ſiue quia uicina ſignata eſt ſoli.æthiopas ergo hoc loco deſcribit : quia ab ipſis ſuſcepti dicunt̃ hoſpitio:aut certe ꝑpter iuſticiam a numinibus diligunt̃.hoc etiā Homerus ī primo ſignauit:eo ꝙ Iuppiter cū his propter iuſticiā & æquitatē eoꝝ deſerto cælo frequēter epulet̃.dicunt̃.n.iuſtiſſimi homines eſſe æthiopes:& ideo relicto orbe frequēter eos reuiſunt cælicolæ. Cælifer athlas.Iuue.de raritate numinū dixit.Nec turba deoꝝ Talis ut eſt hodie cōtentaqꝫ ſydera paucis Numinibus miſerū urgebant athlanta minori Pōdere : qđ hic de abſentia numinū reſpirare dixit athlantem.

Flamina.confuſoqꝫ dies reſpexit olympo.
Q uinquaginta illi trabibus de more reuinctis
Eminus a rupto quatiunt noua littora ſaltu.
Magnorum decora alta patrum.iam fronte sereni
Noſcendiqꝫ habitu.poſtq̄ timor iraqꝫ ceſſit
Vultibus.arcana ſic fama erumpere porta
Cælicolas:ſi quando domus littuſqꝫ rubentum:
Aethiopum.& menſas amor eſt intrare minores.
Dant fluuii fonteſqꝫ locum.tum terra ſuperbit.
Paſſibus.& paulum reſpirat cælifer athlas.
Hic & ab eſſerto nuper maratho ne ſuperbum
Theſea.& hyſmarios aquilonia pignora fratres.
Vtraqꝫ quis rutila ſtridebant tempora penna:
Cernimus hic phœbo non indignante priorem
Admetum:& duræ ſimilem nihil orphea thorace
Tunc prolem calydone ſatam.generūqꝫ ꝓfundi
Nereos.ambiguo uiſus errore laceſſunt
Oebalidæ gemini.chlamys huic chlamys ardet &
Ambo haſtile gerūt.hūeroſqꝫ exertus uterqꝫ. Illi
Nudus uterqꝫ genas.ſimili coma fulgurat oſtro
Ardet iter.magniqꝫ ſequens ueſtigia muta
Herculis.& tarda:quis ſe mole ferentem
Vix curſu tener æquat hylas.lerneaqꝫ tollēs
Arma ſub ingenti gaudet ſudare pharetra.
Ergo iterum uenus.& tacitis corda aſpera flammis
Lemniadum pertentat amor.tunc regia iuno
Arma:habituſqꝫ uirum pulchræqꝫ inſignia gentis
Mentibus inſinuat certatimqꝫ ordine cunctæ
Hoſpitibus patuere fores:tunc primus in aris
Ignis:& infandis uenere obliuia curis
Tunc epulæ:fœlixqꝫ ſopor.nocteſqꝫ quietæ
Nec ſuperum ſine mente reor.placuere fatentes

Ab aſſerto marathone. Marathō ciuitas:ī qua Theſeus nutritus eſt. quā cū perſæ iuaſiſſent:ab athenienſibus Theſeo duce cæde magnorū uiroꝝ liberati ſunt.unde factū eſt ut ita athenienſes iurēt matbus & marathoni. Hic & ab aſſerto: Minos Iouis & Europæ filius cū patri ſacrificaturus ad aras accederet. orauit potentiam numinis:ut dignā aris ſuis hoſtiam ipe p̄beret.Itaqꝫ ſubito taurus apparuit nimio candore perfuſus : quē admiratus minos:religionis oblitus armēti ſui maluit eſſe ductorem : cuius candore Paſiphe dicitur arſiſſe. igitur contemptus a filio Iuppiter īdignatus:furorem tauro ſubiecit & cretenſium nō ſolum agros ſed etiā mœnia urbis uaſtauit.huc Hercules miſſus taurum ſuperauit:uictumqꝫ argos uſqꝫ perduxit. ibi conſecratus Iunoni ab Euriſteo. ſed Iuno exoſa munus qđ ad Herculis gloriam pertinebat:taurum in atticam regionē expulit.Ibi ab oībus Marathonius appellatus eſt:quem poſtea Theſeus Aegei filius īteremit:quo facto : æternos ſibi gloriæ titulos cōparauit. Hiſmarios fratres:Zetum & Chalaim dicit Hiſmariæ & Aquilonis filios .i.thraces a monte hiſmario:cuius etiā. Vir. meminit.Nec tātum Rhodope miratur : & hiſmarus Orphea.& ideo p̄cioſiores dicuntur a nimietate frigoris uirides lapides:qui ſmaragdi nuncupantur. Non indignante priorem:bene nō indignāte : qa eius pecus pauerat:& obſeq eius meritis eum faciebat: apud quē paſſus uidebatur iniuriā:quia iuxta amphryxum flu.pauit.unde Virg.Et te memorāde canemus Paſtor ab amphryxo. quia fabricatores fulminis ſagitta percuſſerat:quoniā Aeſculapius Apollinis filius fuerat fulminatus.rogatu enim Dianæ Hippolytum ad ſuperas reuocarat:unde Vir.Pæonis reuocatū hærbis & amore Dianæ. Generumqꝫ nereos:peleum ſignificat:qui Thetidem Nerei filiā duxit uxorem Achillis matrem. Oebalidæ.i.Caſtor & pollux:qui ex ſpartana nati fuiſſe dicuntur:quia Oebalia urbs ſpartæ eſt.Ardet:ſplendet.Vir.Tyrioqꝫ ardebat murice lena. Vix curſu tener æquat hylas. Virgiliū hic imitat̃ poeta.Sequiturqꝫ p̄rem nō paſſibus æquis Hercules cum acceſſiſſet comes argonautus:hylam thiodamātis filiū ſecū duxit armigerum:admirandæ pulchritudinis iuuenē:qui remū fregit in mari:cum pro ſuis remigat uiribus : cuius reparandi gratia myſiā petens:ſyllam fertur ingreſſus.hylas uero cū aquarū perrexiſſet : cōſpectus a nymphis raptus eſt:quē dū Hercules q̄rit:relictus ab argonautis in myſia eſt.unde Vir.Nautæ euo fōte relictū Clamaſſent : ut littus hyla hyla oē ſonaret. Et tacitis corda aſpa flāmis.Occultis.ut Vir.Et tacitū uiuit ſub pectore uulnus. Ita inqt Lēniades cōiugalia iura deſciuerāt:& idcirco argonautis iungunt̃:ut cū abire cœpint argonautæ deñuo ſuas relictis lēniadibus uideāt̃ iniurias uīdicare. Regia iu.Iuno īqt fecit nobis mētē bēignā:qa argonautis fauebat pp Iaſonē:q eā flu.tráſfecerat:cū ſe ī ānū illa ſimularet:& eoꝝ cupiētiſſime thalamis iungeremur.& iō hic Iūonē uiros nitidos effeciſſe ſꝑiūgit:ut nupt' nō adulterio ſi hoc uen' efficeret placuiſſet.

Marathō
Minos
Paſiphe
Oebalia
Ardet
Hylas

Fatum excusabile culpæ: fatum nostræ culpæ: q͞p uiros occideremus. minuit ergo amoris inuidiã cũ dicit culpæ. Blandus iason: Iason blãdus dare uĩcla uirgibus nouis idest q solitus sit mutare cõiugium: cui sese postea addixit medea. tertio Glaucem uel uxorẽ habuit uel dimisit. Phasin: flu. quẽ iõ cruẽtũ dicit: q͞p p eũ Medea fugiens p̃rem insequẽtẽ ĩteremisse dicit̃ f̃ris mẽbra iactasse. siue flu. scythiæ phasis est: barbaroꝝ pedibus cruentus assidue. Colchi: ciuitas eiusdem gẽtis medeæ p̃ria. Alios amores: quia post hypsipylẽ Medeã duxit uxorẽ. Non speratis alũnis: unde. n. sperarẽt filios habere posse: q̃ uiros oẽs occiderant. Enitor: pario. unde enixæ dicunt̃ q̃ generãt. Quater quinquẽnia. xx. annos ostẽdit: ex quo ædiderat ex Ioue filios. Odit: dure aĩauit nauẽ dicẽdo morã odit. Virgili. tolli oculos dedit dicendo. Aduersasq͞ȝ aspectat desup arces: mirabilis est allocutio. Quotiẽs dura a poetis aĩantur. Vellera phrixi: Phrixus & helle attamãtis Elogenti & Nepheles filii fuerũt.

Phrixus Helle

Quos cũ nouerca p̃seq̃ret̃ infesta. arietẽ uelleris aurei cõsenderunt: mare ingressi patriã colchos petebãt. Sed. n. Helle: utpote puella sexu inferior in mare delapsa nomẽ helles ponto tribuit. Phrixus deuenit ad colchos. ibiq͞ȝ ĩmolato ariete: pellẽ eius aureã marti dicauit: quã draco peruigil custodiebat: ad quam repetendam iason a Pelia Rege missus: leniideos græciæ congregauit: q ex nauis noĩe argonautæ sũt dicti: q̃ a uelocitate argo noĩata ẽ: qđ dicente Homero p̃rio illiados dat̃ agnosci. ait enĩ δύρηας μὲν πρωτον ἐπῳκέτω καὶ κύνας ἀργός. i. canes ueloces. q̃ p̃ria oĩum ĩgressa est mare. Sed Iason ubi Colchos aduenit: adamatus a medea Oetæ regis filia: anguẽ carminibus necauit: & ablatã pellẽ reuexit ad p̃riã. Vt strata lux pelago. statuta die q̃ ascẽderant argonautæ. Typhis: gubernator nauis argo.

Rubuere cu. phœ: serenitatẽ futurã dicũt: si sole recedẽte nubes rubescant. Vix rese. di. bene ostendit tota nocte iasonẽ uigilasse. Siqdẽ ortũ luciferi prius aspexit. Contexere: æq̃re: qa lõge p̃spicienti mare uidet̃ cælo cõiũctũ: sic. n. lumĩa n̄ra fallũtur: ut putemus maris fluctus usq͞ȝ ad cæli marginẽ puenire.

Fama su. Sẽsus. rumor allatus ẽ lẽnũ p̃rem meũ thoantẽ ĩ chio regnare: nec mihi cũ cæteris lẽniadib' scelus fuisse cõe. Non. d. h. uerba lẽniadũ ĩcusantiũ hysiphylẽ: q͞p sola in partẽ scelerata nõ fuerit: & acute dictũ. Iã ĩqt illa facimus nec deoꝝ nutu: nec necessitate fatali his defensiõibus facius excusat̃. Ergo cũ una ẽ ĩnocẽs: reliq̃ purgationẽ p̃diderũt.

Euan: liber p̃r: q thoanti p̃ri suo fuerat: cũ eiiceret̃ auxiliatus. Et ur̃as famulã eleganter iterat. ante enim q̃ inciperet ab origine lemniadum facta narrare dixit. Seruitium hypsipyle uestri foro capta lycurgi.

Forsitan & nostræ fatum excusabile culpæ
Noscere cura duces. cinerem furiasq͞ȝ meorum
Testor. ut externas. non sponte aut crimine tedas
Attigerim (scit cura deum) & si blandus Iason
Virginibus dare uincla nouis. sua iura cruentum
Phasin habent. alios colchi generatis amores
Iamq͞ȝ exuta gelu tepuerunt sydera longis
Solibus. & uelox in terga reuoluitur annus
Iam noua progenies. partusq͞ȝ in uota soluti
Et nõ speratis lemnos cælebratur alumnis.
Nec non ipsa tamen thalami monimenta coacti
Enitor geminos: duroq͞ȝ sub hospite mater
Nomen aui renouo. nec quæ fortuna relictis
Nosse datũ. iam plena quater quinquẽnia pergũt
Si modo fata sinant. aluitq͞ȝ rogata lycaste.
Detumuere animi maris & clæmentior auster
Vela uocat. ratis ipsa moram. portusq͞ȝ quietos
Odit. & assueti tendit retinacula saxi.
Inde fugam myniæ sociosq͞ȝ appellat Iason.
Efferus o utinam iam tum mea littora rectis
Præteruectus aquis. cui non sua pignora cordi
Non promissa fides. certe stat fama remotis
Gentibus æquorei redierunt uellera phrixi.
Vt strata lux pelago. uenturumq͞ȝ æthera sumpsit
Typhis & occidui rubuere cubilia phœbi.
Heu iterũ gemitus: iterumq͞ȝ notissima noxe
Vix reserata dies. & iam rate celsus iason
Ire iubet. primoq͞ȝ ferit dux uerbere pontum.
Illos. & scopulis. & summo uertice montis
Spumea porrecti dirimentes terga profundi
Prosequimur uisu. donec lassauit euntes
Lux oculos. longumq͞ȝ polo contexere uisa est
Aequor. & extremi pressit freta margine cæli.
Fama subit portus. uectum trãs alta thoanta
Fraterna regnare chio. mihi crimina nulla
Et uacuos arsisse rogos. fremit impia plæbes
Sontibus accesæ stimulis. facinusq͞ȝ reposcũt.
Quin etiam occulte uulgo ĩcrebescere uoces
Sola ne fida suis? nos autem in funere lætæ?
Nõ deus hæc. factumq͞ȝ. q͞p imperat urbe nefãda.
Talibus exanimis dictis (& triste propinquat
Supplicium) (nec regna iuuãt (uaga littora furto
Incomitata sequor. funestaq͞ȝ mœnia linquo.
Qua fuga nota patris. sed nõ iterum obuius euan
Nam me prædonum manus huc appulsa tacẽtem
Arripit. & uestras famulam transmissit in horas.

Talia lerneis iterat dum regibus exul
Lemnias.& longa solatur damna querela
Immemor abscentis(sic disuasistis)alumni
Ille graues oculos.languentiaq; ora comanti
Mergit humo.fessusq; diu puerilibus actis
Labitur in somnos.prensa manus hæret in hærba
Interea campis nemoris socer horror achei
Terrigena exoritur serpens:tractuq; soluto
Immanem sese uehit.ac post terga relinquit
Liuida fax oculis.tumidi stat mora ueneni
Spuma uirês.ter ligua uibrat terna agmina adũci
Dentis & auratæ crudelis gloria frontis
Prominet. inachio sanctum dixere tonanti
Agricolæ:cui cura loci.& siluestribus aris
Pauper honos:nunc ille dei circundare templa
Orbe uago labens.miseræ nunc robora syluæ
Atterit:& uastus tenuat complexibus honos.
Sæpe super fluuios geminæ iacet aggere ripæ
Continuus squammisq; incisus adæstuat amnis.
Sed nunc ogygii iussis quando omnis anhelat
Terra dei.trepidæq; latent in puluere nymphæ
Sæuior an fractu laterum sinuosa retorquens
Terga solo.sicciq; nocens furit igne ueneni.
Voluitur & uacuis fluuiorum in uallibus errat.
Incertusq; sui liquidum nunc aera lambit
Ore supinato.nunc arua gementia radens.
Pronus adhæret humo:si quid uiridantia sudent
Gramina.percussæ calidis afflatibus hærbæ
Qua tulit ora cadũt.moriturq; ad sibila cãpus
Quãtus ad arctois discriminat æthera plaustris
Anguis.& usq; nothos alienũque exit in orbem
Quantus & ille sacris spiris intorta mouebat
Cornua parnasi:donec tibi delie fixus
Vexit harundineam centeno uulnere syluam
Quis tibi parue deus tam magni pondera fati
Sorte dedit?tu ne hoc uix prima ad limina uitæ
Hoste iaces.an tu inde sacer per secula graiis
Gentibus.& tãto dignus memorere sepulchro
Occidis extremæ districtus uerbere caudæ
Ignaro serpente puer.fugit illicet artus
Somnus:& in solam patuerunt lumina mortẽ
Cum tamen attonito moriens uagitus in auras
Excidit & ruptis immutuit ora querelis
Qualia non totas peragunt insomnia uoces
Audiit hisypyle.facilemq; negantia cursum
Exanimis genua ægra rapit.iam certa malorũ

Solatur damna:dixit & hũc sensum poeta superius. Dulce loqui miseris. Immemor absentis:infantuli opheltis.lycurgi scilicet filii:quem nutriendum a patre susceperat. Sic disuasistis:interpositio idest hoc diis placuit. Alumni:non filii.sed qui habebatur. Comanti humo:hærbosæ. Hæret:dicticos expressit ætatem.nam in actus ludicros cum somno requiescit:quicquid tenuerit non reliquit infantia. Terrigena exoritur de nemore.& est ordo. Interea sacer serpens terrigena exoritur nemoris achei horror. Aggere ripæ:idest utrãq; ripam longitudinis suæ magnitudine tangebat. Ogygii thebani:hoc est liberi patris ad uno de terrigenis:cuius uoluntate aruerũt cũcta amnes flumina:& torrẽtes nymphæ.

Incertusq; sui:idest de uia desperans:uel quid agat ignarus uel quo tendat. Aethera plaustris:anguis,illius meminit:cui creditur locus in cælo per aratũ celebratus.hunc describit diuidentem plaustra occiuæ usq; in australem partem:hoc est alienum in orbem.poetice autem dicit stellarum figuras quibus plaustrum efficitur in utroque sydus accipiens:de quo Virgilius. Maximus hic flexu sinuoso elabitur anguis. Vexit harundineam:ex monte parnaso.pythonẽ dicit serpentem:qui cum latonam Ioue grauidam persequeretur iunonis iussu & illa fugiens:ad mare usq; peruenisset:opportune Delos insula quæ instabilis fluctibus uehebatur:immolata littoribus suscepit latonã:& ingenti periculo liberauit.Ibi Apollinem ædidit & Dianã:post Apollo in uindictam matris Pythona occidit sagittis:& delon insulam stabilitate donauit.

Amiſere notas:ut etiam miſere ambigui
tas naſceretur:quia
ſigna defecerant: omnes
enim perierant ſerpẽtis afflatu: & diſtinctũ
floribus campum anhelitus rude creta con
fuderat. Viridi:uenenoſo.Horati.Hic ui/
rides metuunt colubras. Iugera complet.
magnitudine corporis ſui terræ iugera infi
nita compleuerat. Arcas eques:partheno
Molares paeus. Vacuas:late diffuſas. Molares:ſa
xa ingentia:quibus molæ fiunt. Dat ſoni
tum tellus:quia nõ reſultat uox:niſi aliqua
ſibi ſoliditate oppoſita. Et trabe fraxinea
Capaneus:parentheſis eſt. Seu tu pauidi
Pauidus ferus incola luci.Inter pauidum & pauentẽ
Pauens hoc intereſt.pauidus eſt qui pauorem incu
tit.pauens qui timet.ergo pauidi luci ſum/
mitate arborum:ſiue religionis metu incu/
tientis pauorem. Vtinamq; deis: optat
deorum eſſe ſerpentem. eſt enim contem/
ptor numinum:& eo querit inuenire facul/
tatem calcandæ religionis. Giganta:gigã
tes ſerpentinis pedibus eſſe dicuntur:quos
draconipedes uocant. Ouidius in.ii. faſto/
rũ.Ille manus illis dedit & pro cruribus an
gues. Cognatæ:medea pallude lerna & na
ta dicitur & perempta.ergo cognata.ſiue q;
aliquando lernam ſimilem habuit peſtem.
ſiue quia iſte anguis uideatur ab hydra ori·
ginem ducere. Arundine fauni:canna &
ferula coronantur fauni.hæc ornamẽta ſua
hos communis mortuo ſerpente cõmemo
Aethra rant more lugentum. Summa popoſcerat
æthra.i.ſplendorem ætheris.Vig.Nec luci/
dus æthra ſyderea polus. ergo cõmot⁹ Iup/
piter capanei uoce ſacrilega iam popoſcerat
fulmina:modeſtior ſacrilegium diſtuliſſet.
Ni minor:ira deo:ideo hic capaneus ful/
minatus non eſt quia fulminãdus eſt in bel
lo: quoniam iouem ipſum eſt prouocatu/
rus iniuriis: tunc merito interibit. maiore
enĩ pœna pro immanitate plectetur culpa:
ideo minor ira deo quia iuſtus. cum plus
peccauerit punietur. Vertice criſtas: iam
quaſi fulmine conſecratus eſt. Pererratis
Participium paſſiuum poſuit:cum ratio nõ
admittat. Longe:altitudinis magnum in
dicat ſpatium:q; liber plus foret ſpretus.

Mentis ab augurio.ſparſoq; per omnia uiſu
Luſtrat humum quærens.& nota uocabula paruo
Ne quicq̃ ingeminans nuſq̃ ille & prata recentes
Amiſere notas.uiridi piger accubat hoſtis
Collectus gyro.ſpatioſaq; iugera complet.
Sic etiam obliqua ceruicem expoſtus in aluo.
Horruit infœlix uiſu.lõgoq; profundum
Incendit clamore nemus.nec territus ille
Sed iacet argolicas.hululatus flebilis aures
Impulit.ex templo monitu ducis aduolat ardens
Arcas eques.cauſamq; refert tum ſquãmea demũ
Toruus ad armorum radios fremitumq; uirorum
Colla mouet.rapit ingenti conamine ſaxum
Quo diſcretus ager:uacuaſq; impellit in auras
Arduus hippomedõ.quo turbine bellica quõdã
Librati ſaliũt portarum in clauſtra molares.
Caſſa ducis uirtus.iam mollia colla refuſus
In tergum ſerpens uenietem exhauſerat ictum.
Dat ſonitum tellus.nemorumq; per auia denſi
Diſſultant nexus.at nõ mea uulnera clamat
(Et trabe fraxinea capaneus ſubit obuius)unquam
Effugies.ſeu tu pauidis ferus incola luci
Siue deus:utinamq; deis conceſſa uoluntas.
Nõ ſi cõſertum ſuper hæc tua membra giganta
Subueheres.uolat haſta tremẽs.& hiantia mõſtri
Ora ſubit.linguæq; ſecat fera uincla triſulcæ
Perq; iubas ſtantes.capitiſq; in ſigne coruſci
Emicat.& nigri ſanie perfuſa cerebri
Figitur haſta ſolo:longus uix tota peregit
Membra dolor.rapido celer ille uolumine telum
Circuit.auulſumq; ferens in opaca refugit:
Templa dei.hic magno tellurem pondere mẽſus
Implorantem animam dominis aſſibilat aris
Illum & cognatæ ſtagna indignantia lernæ
Floribus.& uernis aſſuetæ ſpargere nymphæ
Ac nemeas reptatus ager.lucoſq; per omnes
Syluicolæ fracta gemuiſtis arundine fauni.
Ipſe etiam e ſumma iam tæla popoſcerat æthra
Iuppiter & dudum nymbiq; hyemſq; coibãt
Ni minor ira deo.grauioraq; tæla mereri
Seruatus capaneus.moti tamen aura cucurrit
Fulminis.& ſummas librauit uertice criſtas.
Iamq; pererratis infœlix lemnia campis
Liber ut angue lucus modico ſuper aggere longe
Pallida ſanguineas infectas roribus hærbas
Proſpicit huic magno curſum rapit effera luctu.

Agnoſcitq; nephas.terræq; illiſa nocenti
Fluminis in morem.non uerba in funere primo
Nõ lachrymas habet.ĩgeminat miſera oſcula tãtũ
Incumbens animæq; fugam per membra tepentẽ
Q uærit hians non ora loco.non pectora reſtant
Rapta cutis tenera oſſa patent.nexuſq; madentes
Sanguinis imbre noui.totũq; in uulnere corpus
Ac uelut aligere ſedem fœtuſq; parentis
Cum piger umbroſa populatus in illice ſerpens
Illa redit.querulæq; domus mirata quiete
Stat ſuper impendẽs.aduectoſq; horrida mœſto
Excutit ore cibos.cum ſolus in arbore cara
Sanguis.& errantes per capta cubilia plumæ.
Vt laceros artus gremio miſeranda recepit.
Intexitq; comis:tandem laxata dolore
Vox inuenit iter:gemituſq; in uerba ſoluti.
O mihi deſertæ natorum dulcis imago
Archemore.o rerum & patriæ ſolamen ademptæ
Seruitiiq; decus.qui te mea gaudia ſontes
Extinxere dei.modo quem digreſſa reliqui
Laſciuum:& prono uexantem gramina curſu:
Heu ubi ſyderei uultus:ubi uerba ligatis
Imperfecta ſonis:riſuſq; & murmura ſoli
Intellecta mihi.quotiens tibi lemnon.& argos
Sueta loqui.& longa ſomnum ſuadere querela.
Sic equidem luctus ſolabar.& ubera paruo
Iam materna dabam.cui nunc uenit irritus ori
Lactis.& infœlix in uulnera liquitur imber
Noſco deos.o dura mihi præſagia ſomni
Nocturniq; metus.& nunq̃ impune per umbras
Attonitæ mihi uiſa Venus.quos arguo diuos:
Ipſa ego te(quid enim timeam moritura fateri)
Expoſui fatis.quæ mentem inſania traxit:
Tanta ne me tante tenure obliuia curæ:
Dum patrios caſus famæq; exorſa retracto
Ambitioſa meæ.pietas hæc magna.fideſq;
Exoluit tibi lemne nephas.ubi letifer anguis
Ferte duces.ſi qua eſt meriti mihi gratia duri
Si quis honos dictis.aut uos extinguite ferro
Ne triſtes dominos:orbamq; inimica reuiſam
Eurydicen.q̃q̃ haud illi mea cura dolendo
Ceſſerit.hec ne ferens onus illetabile matris
Transfundã gremio:q̃ me prius ima ſub umbras
Mergat humus.ſimul hæc terraq; & ſanguĩe uultũ
Sordida magnorum circa ueſtigia regum
Vertitur.& tacitæ mœrentibus imputat undas

Non lachrymas:ideſt oculi ſine lachrymis patuere. Totumq; in uulnere corpus: ideſt totum corpus uulneri uix prope ſufficit. Cum piger.q̃tum ad iter ptinet. Præſagia ſomni:ſuperius dixit.Iam certa malorum mentis ab augurio. Ambitioſa:nullius tanta fuit cupiditas:quæ tantam extingueret religione. Ni triſtes dominos:Lycurgum & Eurydicen ſignificat parẽtes Ar Eurydice
chemori.Dominos dicit ſecundum ius gẽtium:quare uicti uel capti ſeruilibus deputantur officiis. Vultũ ſordida:ſordidũ habẽs uultũ. Mœrentibus:quia cauſa huius mali argiui fuerũt:qbus dũ hypſipyle aquaſ oſtendit:oblita pueri expoſuit mortui.

Sacrifici : Sacerdotis enim huius lycurgus erat antistes. Vbi aduerso dederat ꝓ
Prosecta secta tonanti. Aduerso: idest aduersanti. dederat enim numen signa contraria. Prosecta autem dicuntur exta cum redduntur inspecta uerba sacrificantium.usus est.particulæ enim minutæ membrorum omnium prosecta dicuntur in sacris quæ inferuntur aris. Lucanus. Si pectora pleno Sæpe dedi laui calido prosecta cerebro. Seruat ab armis:hic inquit ideo a thebano bello se abstinet ne polynici ferat auxilium: quia consulenti responsum fuerat thebanum bellum ipsius sanguine imbuendum:quod tamen contigit per mortem filii:quem serpens peremit. Prima lycurge:hoc uersu tenor oraculi continet̃. Inuidet armis:ꝙ iret ab bellum. Thoantis:Hypsipyle filia thoantis patronymicum a thoante patre. accẽtus in fine est. Generis mendacia sacri propter liberum patrem thoantis : cuius filia dicitur
Infrẽdere fuisse hypsipyle. Infrendẽs: infrendere est dentes dentibus quatere.ut Vir. Dentibus infrendens. Rectoq; erymanthius ense : quidam Rectorq; erymanthius legunt.sed male.erymanthium ergo partenopæum dicit ab erymantho monte archadiæ. Recto ense:protenso gladio. Perstringunt : obcæcant.Lucanus.Obliqua perstringens lumina flamma:idest aut armorum lumine obcæcant:aut limis oculis intuent̃. Commercia uitæ:alii uittæ legunt.ergo si uitæ.quia omnes arguerat.siue quia commercia uitæ communia sunt irruentes casus excipere.

Si uittæ:quia sacerdos erat apollinis. Vnus auum sanguis:a perseo enĩ Danai filio omnes græci originem ducunt.
Indulget Indulgete: permittite seu operam date.ut Virg. Quid tantum insano iuuat indulgere labori. Sedato pectore : patienti. magna.n. uirtus est
Virtus nõ irascit̃ quæ irasci non nouit. Ingratis: non reddẽtibus beneficia:aut præstito numini gratiam relaturis. Stirpis auus: hypsipyle dicit liberum patrem propter Thoantem auũ fuisse. Thebes:singulariter dixit. Et hostiles:subaudis nõ rebar huc uos hostiliter aduenisse in excidium.s.meum.

Et iam sacrifici subitus per tecta lycurgi
Nuncius implerat lachrymis.ipsumq; domumq;
Ipsum aduentantem persæi uertice sancto
Montis.ubi aduerso dederat prosecta tonanti
Et caput iratis rediens quassabat ab extis.
Hic sese argolicis immunem seruat ab armis
Haud animi uacuis.sed templa aræq; tenebant
Nec dum etiam respõsa deum. monitusq; uetusti
Exciderant.uoxq; ex adytis accepta profundis
Prima lycurge dabis dyrceo funera bello
Id cauet. & mœstus uicini puluere martis
Angitur ad littuos.periturisq; inuidet armis.
Ecce fides superum.laceras comitata thoantis
Aduehit exequias.contra subit obuia mater
Fœmineos cœtus plangentiaq; agmina ducens.
At non magnanimo pietas ignaua lycurgo
Fortior ille malis.lachrymasq; insana resorbet
Ira patris:longo rapit arma morantia passu
Vociferans.illa autem ubi nam?cui praua cruoris
Lætaue damna mei?uiuit ne?impellite raptam
Ferte citi comites.saxo omnis fabula lemni
Et pater. & tumidæ generis mendacia sacri
Exciderint.ibant letumq; inferre parabat
Ense furens rapto.uenienti oenius heros
Impiger obiecta proturbat pectora parma.
Ac simul infrendens.siste hunc uesane furorem
Quisquis es & pariter capaneus.acerq; reducto
Affuit hippomedon.rectoq; erymanthius ense
Ac iuuenem multo perstringunt lumine.at inde
Agrestum pro rege manus:quos inter Adrastus
Mitior. & sociæ ueritus commercia uitæ
Amphiaraus ait:ne quæso absistite ferro
Vnus auum sanguis.neue indulgete furori
Tuq; prior.sed non sedato pectore Tydeus
Subiicit.anne ducem seruatricemq; cohortis
Inachie ingratis corã tot milibus audes
Mactare in tumulos?(quanti pro funeris ultor)
Cui regnum.genitorq; thoas & lucidus euan
Stirpis auus:tumido ne parum ꝙ gentibus actis
Vndiq; in arma tuis inter trepida agmina pacem
Solus habes.habeas & te uictoria graium
Inueniat tumulis.etiã num hæc fata gementem.
Dixerat & tandem cunctante modestior ira
Ille refert:equidem non uos ad mœnia thebes
Rebar. & hostiles huc aduenisse cateruas
Pergite in excidium socii si tanta uoluptas

Sanguinis ibuite arma domi.atq; hæc irrita dudũ
Tẽpla Iouis(qd eni haud licitũ?)ferat ipius ignis
Si uilem tanti premerent cum pectora luctus
In famulam ius esse ratus.dominoq; duciq;
Sed uidet hoc uidet ille deum regnator:& ausis
Sera quidem manet ira tamen sic fatus.& arces
Respicit.atq; illic alios certamine belli
Tecta fremunt.uolucres equitum præuerterat alas
Fama recens.geminos alis complex tumultus.
Illi ad fata rapi.atq; illi iam occumbere leto
Sic meritam hypsipylen iterant.creduntq; nec ire
Fit mora.iamq; faces.& tæla penatibus instant
Vertere regna fremũt.raptũq; auferre lycurgum
Cum Ioue.Cumq; aris:resonant hululatibus ædes
Fœmineis.uersusq; dolor dat terga timori
Alipedum curru.sed enim sublimis Adrastus
Secũ ante ora uirum fremebũda thoãtida portãs
It medius turmis.& parcite:parcite clamat
Nil actum sæue.meritus nil tale lycurgus
Excidium.gratriq; inuentrix fluminis ecce.
Sic ubi diuersis maria euertere procellis
Hinc boreas.eurusq; illinc niger.imbribus auster
Pulsa dies.regnantq; hyemes.uenit æquoris alti
Rex sublimis equis.geminusq; ad spumea triton
Fræna natans.late pelago dat signa cadenti
Et iam plana thetis.montesq; & littora crescunt
Q uis superum tanto solatus funera uoto
Pensauit lachrymas:inopinaq; gaudia mœstæ
Rettulit hypsipyle.tu gentis conditor euhan
Q ui geminos iuuenes lemni de littore uectos
Intuleras nemeæ.mirãdaq; fata parabas
Causa uiæ genitrix nec inhospita regna lycurgi
Præbuerãt aditus.& protinus ille tyrãno
Nuncius extinctæ miserãdo uulnere prolis.
Ergo adsunt comites(pro fors & cæca futuri
Mẽs hominum)regiq; fauẽt.sed lẽnos ad aures
Vt primum.dictusq; tohas per tæla.manus
Irruerãt.matremque auidis cõplexibus ambo
Diripiũt flentes.alternaque pectora mutãt.
Illa uelut rupes immoto saxea uisu
Hæret.& expertis nõ audet credere diuis.
Vt uero.& multus.& signa argoa relictis
Ensibus atque humeris amborum intextus Iason
Cesserunt luctus.turbataque munere tanto
Corruit atque alio maduerunt lumina fletu.
Addita signa polo.lætoque hululante tumultu

Arma domi:idest domestica cæde.subaudis mea morte & socium regni communis. Tẽpla Iouis:quæ colluntur frustra aut nihil præstãt. Quid enim illicitum:subaudis fecerant:si uel ancillæ morte luctus meos ultus essem. Impius ignis:incendit templa:quia parum est si famulorũ ius domini perdiderunt. Sera quidem. Tullius:an miseret si quis primo periuria cælat.

Sera tamen:tacitis pœna uenit pedibus.

Præuerterat alas:nunciatum fuerat argiuis hypsipylen ad supplicium trahi. Geminos tumultus:quia unus erat in ciuitate alter ubi lycurgus est. Versusq; dolor:timore belli uersus dolor mortis archemori.

Ante ora uirum:secum hypsipylen ferebat. Impetum furentis exercitus Adrastus cupiẽs refrenare:qui eam putabat interemptam fuisse. Sic ubi diuersis maria:nã cõparatio est:sed contraria.nam ille ad Neptũni comparationem uirum bonum posuit hic Adrasti Neptunnum. Venit æquoris alti:Ordo Sic uenit Rex æquoris:sicut ĩ aduersis procellis conuertere uenti. Geminus triton:Duobus corporibus factus:ut utroq; refringent Pectore mõtano duplex hyleus ab antro. Et iam plana Thetis.Virgilius.Sic cunctus pelagi cecidit fragor. Euhan:Inuenit poeta quod primum dubitabat:euhan liber a quo hypsipyle originem ducit. Qui geminos iuuenes.tunc enim hypsipylen matrem quærentes illuc deuenerant:a quibus cognita est:hi tunc a lycurgo hospitio suscepti. Mirãdaque fata:quæ cogant hypsipylen de seruitio ad regnum redire. Pro fors:eleganter more comœdiæ contingit agnitio filiorum. Non audet crẽdere:Incredula enim duo sunt læticiæ uota.

Tarde fidem enim adhibemus:cum quæ optamus eueniunt. Intextus Iason:pater iuuenũ:ex quo hostia per lemnũ ediderat hypsipyle. Atq; alio:quia pauloante luctu nũc gaudio.imoderata enim læticia & maxime parentum habet lachrymas suas. Signa polo:datum est signum cælo. Læticia Lachrymæ

Et puer: Lycurgi filius: idest qui primo ophelte dicebatur. Sed quoniam initium Thebani belli eius initia sunt morte iure fatali: postea Archemorus nominatus ẽ græce pronunciatione αρκη Archi enim græce pricipium dicitur μορος moros. mors sermone eodem nũcupatur. Phœbe moras sciebat aduersa denunciari. ideo necte moras. Dum lernæa palus: Virgi. In freta dũ fluuii current dum montibus umbræ Lustrabũt: conuexa polus dum sydera pascet.

Opheltes

archemorus

Pyliæ nec fata senectæ: Pylias senex iam annos Nestoris dicit. phrygios autẽ annos Priami dixit: qui urbis troiæ excidium uidit: ut certissimum est. Virg. Satis una super q̃ Vidimus excidia: & captæ superauimus urbi. Sed amborum annos dicit debere contẽni. neuter. n. post mortem est consecratus alii uero tithonem esse dicunt Laumedontis. fratrem quem aurora dicitur adamasse: & postea cũ ille longæ uitæ fata defleret. in cicadam mutatus est. Cauã: obscurã: omne quod cauum obscurum inane. ut Virgi. Nox atra caua circumuolat umbra.

Cauum

Vntia multiuago danaas per labitur urbes: Hic sextus liber cõtinet Agaues causam per totam græciam famam futuri certaminis cucurrisse Sequũtur exequiæ archemori. descriptio plãctus, Euridices mr̃is & pr̃is lycurgi. descriptio altera expiatiõis archẽori. descriptio circensium: cum omnium ducum nominibus: & equorum & ipsius certaminis uarietate: uel euentu: quo docetur Apollinis fauore amphiarao concessam esse uictoriam: currentium puerorum descriptio: in quo certamine uincit hippomedon deinde pugiles: in quo certamine uicit Tydeus. ꝓhibitio monomachiæ: Amphiarai & Polynicis adrasti regis sagittæ iactus cũ prodigio teli ad dominum reuertentis.

Lactantii. P. in Sextum Thebaidos.

Ancire nouo solemnia busto. Agõ archemori apii corona celebratur. idcirco quia puer hic: cuius memoriæ certamẽ nemeum dicatum est admodum paruus obierat nam humilis orbæ matris luctus ostẽdit indicium. quidam super hanc hærbam puerũ reptãtem a nutrice derelictum esse: & a serpente interemptum uolunt: ex hoc creditũ est coronæ genus indiciũ immaturata morte electum esse. nam in hoc Agone etiam poetæ certantes coronantur Apio. unde Virgilius. Floribus atque apio crines ornatus amaro.

Tergaq̃. & æra dei motas crepuere per auras
Tunc prius oiclides. ut prima silentia uulgi
Molior ira dedit. placidasq̃ accessit ad aures.
Audite o ductor Nemeæ. lectiq̃ potentes
Inachidæ quæ certus agi manifestat Apollo
Iste quidem argolicis haud olim indebitus armis
Luctus adest. rectæ. descendunt limite parcæ
Et sitis interitu fluuiorum. & lætifer anguis
Et puer. heu nostri signatus nomine fati
Archemorus. cũcta hæc superũ demissa suprema
Mente fluunt. differte animos: festinaq̃ tæla
Ponite mãsuris donandus honoribus infans
Et meruit. det pulchra suis libamina uirtus
Manibus. atq̃ utinam plures innectere pergas
Phœbe moras. semperq̃ nouis bellare uetemur
Casibus. & semper thebe funesta recedat
At uos magnorum transgressi fata parentum
Fœlices longum quibus hinc per sæcula nomen
Dum lernæa palus: & dum pater inachus ibit
Dum Nemeæ tremulas cãpis iaculabitur umbras
Ne fletu uiolate sacrum: ne plangite diuos
Nam deus iste deus. pyliæ nec fata senectæ
Maluerit phrygiis aut degere longius annis.
Finierat. cæloq̃ cauam nox induit umbram.

T puer est functus: serpentis uulnere læsus
Instituunt Danai ludos. hortamine uatis
Fama uocat cunctos. aruis ac mœnibus adsunt.
Primus sudor equis: uenit certamine campi
Extitit hic dorion. uictor polynice cadente.
Proximus oiclides. sed sumpsit præmia laudis
Decipitur cursu puer arcas. postea uictor
Hippomedon disco laudatur ab agmine iacto
Vix rapitur Lacon capanei cæstibus altis.
Tydeus agileum superauit agone palæstræ
Lex prohibes binos nudo concurrere ferro
Ipsi iactanti remeat iactata sagitta.

Vntia multiuago danaas per labitur urbes
Fama gradu sancire nouo solemnia busto
Inachidas. ludumq̃ super quo martia bellis
Præsudare paret: seseq̃ accendere uirtus

Graium ex more decus. primus pisæa per arua
Hūc pius alcides pelopi certauit honorem
Pulueremq; fera crinem detorsit oliua.
Proxima uipereo cælebrauit libera nexu
Phocis apollineæ bellum puerile pharetræ.
Mox circum tristes seruata palæmonis aras
Nigra superstitio. quotiens animosa resumit
Leucothoe gemitus. & amica ad littora festa
Tempestate uenit. plandu conclamat utroq;
Isthmos. echioniæ responsant flebile thebæ.
Et nunc eximii regum quibus argos alumnis
Connexum cælo. quorumq; ingentia tellus
Aonis & tyriæ suspirant nomina matres
Concurrunt. nudasq; mouent in prælia uires
Ceu primum ausuræ trans alta ignota biremes
Seu tyrrhenā hyemem. seu stagna ægea lacessunt
Tranquillo prius arma lacu. clauumq; leuesq;
Explorant remos. atq; ipsa pericula discunt.
Vt cū experta cohors tum pontū irrumpere fretæ
Longius: ereptasq; oculis non quærere terras
Clara laboriferos cælo titonia currus
Extulerat. uigilesq; deæ pallentis habenas
Et nox & cornu fugiebat somnus inani.
Iam plangore uiæ. gemitu iam regia mugit
Flebilis acceptos longe nemora auia frangunt
Multiplicantq; sonos. sedet ipse exutus honoro
Vittarum nexu genitor. squalentiaq; ora
Sparsus: & incultam ferali puluere barbam.
Asperior. contra plandusq; egressa uiriles
Exemplo famulas premit. hortaturq; uolentes
Orba parens. lacerasq; super procumbere nati
Reliquias ardet. totiensq; auulsa refertur.
Arcet & ipse pater. mox ut mœrentia dignis
Vultibus inachii penetrarunt limina reges.
Ceu noua tunc clades. & primo saucius infans
Vulnere. letali sue irrumperet atria serpens.
Sic alium ex alio q̄q̄ lassata fragorem
Pectora congeminant. integratoq; resultant
Accensæ clamore fores. sensere pelasgi
Inuidiam. & lachrymis excusant crimen abortis.
Ipse datum quotiens: intercisoq; tumultu
Conticuit stupefacta domus solatur Adrastus
Alloquiis genitorem ultro. nunc facta recensens

Hunc pius alcides: primus hercules hūc honorem manibus pelopis exhibuit: qui erat herculi per alcmenam genere coniunctus. Hoc ordine: pelopis & hyppodamiæ Lisidicæ filia. lisidis Alcmena iouis & alcmenæ hercules. prima ergo certaminum genera hæc fuerūt: quæ p ordinē hoc loco poeta describit olympia in honorē pelopis: cuius uictores oleastro coronantur. Pythia in honorem Apollinis: cuius uictores lauro coronant̄. Isthmia in honorē palæmonis: cuius uictores pinu coronant̄. nemea in honorē archemori: cuius uictores apio coronātur. apiū autē dixit: quia hercules pelopi in honorē consanguinitatis id exhibuit. Certauit honorē: In honorē ipsius consecrauit. Isthmia Nemea

Sera oliua: pro oleastro: qa uictores ipsius certaminis hac frōde coronātur. possumus & ferā pro ferali intelligere. Vipereo cælebrauit libera nexu: pythone enim interfecto achei Agonē Apollini instituerunt: quē pythica nominauerūt. Mox circū tristes: sic uocātur. Isthmia cælebratur apud corynthum in honorē palæmonis & leucothoe marinorum deorum. Isthmos: terra in longū porrecta: quæ ionium ab ægeo diuidit. Oui. Et spatio concreta breui freta bina repellit. Vnaq; pulsatur terra duabus aquis. Isthmia Isthmos

Connexū cælo: genus. i. qui originem ducunt pp illam opinionē. quia dicunt̄ dii terrenis fœminis mixti liberos procreasse disputatio est: quæ dicit bonorum hominum animas ac uirorꝫ fortiū a diis sumpsisse principiū. s Aonis: boetiā dixit: quia ab his uastabatur. Tyriæ suspirāt nomina matres: thebanas significat a cadmo conditore tyrio. suspirant aūt noīa: quia uirtute græcorū orbabunt̄: maritis omissis aut liberis. Nudas uires: sine ferro. In prælia: in luctamē. In cursus: incestus. Biremes: naues duplicē habentes ordine remorum. Et cornu fugiebat somnus inani: inani cornu idcirco dixit: quia illud noctis tēpore totū diffuderat qđ idē poeta superius manifestius assuerit dicens. cornu perfuderat omni nam sic a pictoribus simulat̄ ut liquidū somniū e cornu super dormientes uideat̄ effundere. Sic Ennius. cū somno sese exiccat romana iuuentus. Exutus honoro nexu: lugubriter idutus. Arcet & ipse pater: pēsanda est ī matre doloris acerbitas: cū & pater ꝓhibeat luctū.

Dignis uultibus: dignis dixit pro aptis tēporibus: ac p hoc lachrymātibus. Ceu noua tūc clades: clades lachrymas orbitates ingrediētiū argiuorꝫ nouare solatia naturale ē .n. ut itermissa lamēta repetantur: cū aliquis aduenerit notus. Virg. ut uero æneas tectis sese extulit altis. Ingentē gemitū cunctis ad sydera tollunt Pectoribus. Resultant accensæ clamore fores: ædes resiliunt. Sensere pelasgi. i. agnouere argi lamentationis argumento sibi imputari causam mortis Archemori. Et lachrymis excusant: flendo ostendit interitum archemori nō sua culpa: sed fatorum ordine prouenisse. Datū quotiens. i. quotiens ei flentum stupore permissum est.

Penſum:pro ſtatutis fatorũ poſuit. Triſtibus iterea ramis: non ramis triſtibus ſed ipſi triſtes:qui pyram frondibus intexebãt.

Feretron
Capulus

Feretrũ. φαρέτρον feretrõ græce unde per hiberes in feretrum facit. nam latine capulus dicit᷑. ab eo ꝙ corpus capiat. unde Plautus:Capularis ſenex:ideſt dignus feretro.

Capularis ſenex

Area:locus ipſius rogi area dicitur. Et picturatus:morituris floribus ager. Compoſitus recẽti thure & cynnamomo:ut oſtẽderet poeta orientales partes uiciſſe. Arabum ſtrue:odoribus arabicis. Incana: nõ longa ætate corrupta. Ab antiquo:uetere bello prædam iſtis oſtendit odoribus. Liber enim deuicta india hoc unguẽti genus aduexit:gẽtibuſqꝫ dedit:& bene dixit durãtia. nam cynnamomum odorem ſuum longo tempore non amittit Lucanus. Qui nõdum euanuit aura cynnamon. Summa crepant auro: crepant crepitant: ideſt ſonant. Auri enim textilis ſonus talis eſt. aut illud quod inflexuoſas laminas caſum eſt. Virgi. Sic leni crepitabat bractea uento. Molle ſupercilium: ſupercilium pro faſtigio poſuit.

Teretes gemmæ: multi ſeparant gẽmas a margaritis:ut cum nullam gemmam aut margaritam & gemmas uolunt dici diuerſi coloris:margaritas uero albas. uel gemmas integras margaritas pertuſas. Dicimus aũt & hoc margaritũ & hæc margarites. quod græcum eſt.

Margaritæ
Gemmæ
Margaritum

Quando danais irradiat: Irradiat medio linus intextus achanto. Hanc hyſtoriam in libro Adraſto narrãte cognouimus Linum filium Apollinis & Pſamates Crotopi filiæ expoſitum a matre:a canibus fuiſſe diſcerptum. hæc ergo fabula cũ arte eſſet intertexta:odioſa erat matri: quia miſerationem paruuli commouebat. patri enim modo etiam archemori mors uidebatur illata. Gloria mixta malis: quoniam maiorum ornamenta funeri adhibebãtur.

Linus

Et miſeranda uoluptas. fletum. ſ. ꝙ planctus uoluptatem afferat orbitatis parentibus. Feſtinus uoti:ideſt uoti antecedens ætatem filii figuratum nomen:uel a participio feſtinans: uel a uerbo feſtino. Virgili. Tibi quam noctes feſtina dieſque. Gnari monitis: conſcii preceptorum. Auguris: pater pyram:filio faciebat ſacerdos ſerpenti quia fuiſſe Martis filius credebatur.

Reſqꝫ hominũ duras & inexorabile penſum
Nunc aliã prolem. manſuraqꝫ numine dextro
Pignora. nondum orſis modus & lamẽta redibãt
Ille quoque affatus non mollius audit amicos
Quam trucis Ionii rabies clamantia ponto
Vota uirũ. aut tenues curãt uaga flumĩa nymbos.
Triſtibus interea ramis. teneraqꝫ cupreſſo
Damnatus flammæ torus. & puerile pheretrum
Texitur. ima uirent agreſti ſtramina cultu
Proxima gramineis operoſior aera ſertis
Et picturatus morituris floribus ager.
Tertius aſſurgens arabum ſtrue tollitur ordo
Eoas complexus opes. incanaqꝫ glebis
Thura. & ab antiquo durantia cynnama bello
Summa crepant auro. tyrioqꝫ attollitur oſtro
Molle ſupercilium. tereteſqꝫ hic undiqꝫ gemmæ
Irradiant: medio linus intertextus achanto
Lethi feriqꝫ canes. opus admirabile ſemper
Oderat. atqꝫ oculos flectebat ab omine mater.
Arma etiam & ueterum exuuias circũdat auorum
Gloria mixta malis: afflictæqꝫ ambitus aulæ.
Ceu grande exequiis onus. atqꝫ immẽſa feruntur
Membra thoro. ſed caſſa tamen ſteriliſqꝫ dolentes
Fama iuuat. paruiqꝫ augentur funere manes
Muneraqꝫ in cineres annis grauiora feruntur.
Inde ĩgẽs lachrymis honor. & miſerãda uoluptas
Namqꝫ illi & pharetras. breuioraqꝫ tæla dicarat
Feſtinus uoci pater. inſonteſqꝫ ſagittas.
Iam tunc & uota ſtabulis de gente probatos
In nomen paſcebat equos. cinctuſqꝫ ſonantes
Armaqꝫ maiores expectatura lacertos
Spes auidæ. quas non in nomen credula ueſtes
Vrgebat ſtudio. cultuſqꝫ inſignia regni
Purpureos. ſceptrũqꝫ minus. cuncta inibus atris
Dãnat atrox. ſuaqꝫ ipſe parens geſtamina ferri
Si damnis rabidum queat exſaturare dolorem
Parte alia gnari monitis exercitus inſtat
Auguris aeriem truncis nemorumqꝫ ruina
Mõtis opus cumulare pyram. quæ crimina cæſi
Anguis & infauſti. cremet atra piacula belli.
His labor abſciſſam nemeen. umbroſaqꝫ tempe
Præcipitare ſolo. lucoſqꝫ oſtendere phœbo
Sternitur ex templo ueteres incidua ferro
Sylua comas. largæ qua nõ opulentior umbræ
Argolicos inter ſaltuſqꝫ educta lycæos
Extulerat ſuper aſtra caput. ſtat ſacra ſenectæ

Nymphas:nymphæ diu uiuunt & tamen moriunť.istam autē pyram dicit illis antiquiorem fuisse:& post mortē illorum columē ob honorem numinis durasse. Veterno aūt dixit ad ostentationē ætatis antiquæ. Illæsa cupressus:quæ nūq̄ exuitur honore filioꝶ. Chaoniūq; nemus. Ouidi.hāc enumerationē arborum epithetis suis libro monsttauit. Vmbra loco uenit:non chaonis abfuit arbor. Non nemus heliadum nec frondibus æsculus altis Nec tiliæ molles:nec fagus & innuba laurus. Et coryli fragiles:& fraxinus utilis hastis. Ennodisq; abies curuataq; glandibus illex Et platanus genialis: acerq; coloribus impar

Numine.nec solos hominum transgressa ueterno
Fertur auos.nymphas etiam mutasse superstes
Faunorumq; greges.aderat miserabile luco
Excidium.fugere feræ.nidosq; tepentes
Absiliunt(metus urget)aues cadit ardua fagus.
Chaoniumq; nemus.brumaq; illæsa cupressus
Procumbūt piceæ flammis alimenta supremis
Orniq;.illiceæq; trabes:metuēdaq; succo
Taxus.& infandos belli potura cruores
Fraxinus:atq; situ nō expugnabile robor.
Hinc audax abies & odoro uulnere pinus
Scinditur.acclinant intonsa cacumina terræ
Alnus amica fretis.nec inhospita uitibus ulmus.
Dat gemitum tellus.non sic euersa feruntur
Hismara.cum fracto boreas caput extulit atro:
Non grassante notho citius nocturna peredit
Flamma nemus.linquunt flentes dilecta locorum
Otia cana pales.Syluanusq; arbiter umbræ
Semideumq; pecus.migrantibus aggemit illis
Sylua.nec amplexæ dimittunt robora nymphæ.
Vt cum possessas auidis uictoribus arces
Dux raptare dedit.uix signa audita.nec urbem
Inuenias.ducunt sternūtq; abiguntq; feruntq;
Immodici minor ille fragor quo bella geruntur
Iamq; pari cumulo geminas hāc tristibus umbris
Ast illam superis equus labor auxerat aras.
Cum signum luctus cornu graue mugit adunco
Tibia:cui teneros suetum producere manes
Lege phrygum mœsta.pelopē mōstrasse ferebant
Exequiale sacrum:carmenq; minoribus umbris
Vtile:quo geminis Niobe consumpta pharetris
Squalida bissenas Siphylon deduxerat urnas.
Portant inferias.arsuraq; ferula primi
Graiorum:titulisq; pios testantur honores

Amnicolæq; simul salices & aquatica lothos Perpetuoq; uirens buxus tenuesq; mirycæ. Et bicolor myrtus & bacchis cerula pinus. Vos quoq; flexipedes hederæ uenistis:& una Pampineæ uites & amicæ uitibꝰ ulmi. Orniq; & piceæ:pomoq; onerata rubēti Arbutus:& lentæ uictoris præmia palmæ. Et succicta comas:hyrsutaq; uertice pinus Grata deum mři siqdē cybellius athis Exuit hac hominē:truncoq; induruit illo. Chaoniūq; nemus. Arbores dicit: quæ maxime abūdāt in eo nemore Ioui sacrato:ut etiam ipsæ per columbas dabant respōsa. Virg. Atq; habitæ grais oracula quærcus.dixit autē chaoniū nemus a toto portendens. Hismara: mons thraciæ unde boreas nascitur.ut Vir. Mirať & hismarus orphea.hic genere neutro posuit:ut mænala gargara. Arbiter umbræ.i.domus nemorum. Semideumq; pecus:panes tetigit hanc opinionē:ut diceret nymphas & faunos eē mortales. Virg.dixit Turnū a Venilia nympha natū ab ænea mōstrat occisum cū ipsius auctor sanguinis immortalis eēt nata:sed q dicūt illā aurā numinis:quæ fontibus arboribusq; deuincta est: casu aut aqua siccata: aut excisæ arboris. illi quoq; timori sedes absurdū ē ut numē moriatur.neq;.n.res patiť in aliquo casu occidere:cū oīum uisibiliū:& quæ incorporea sunt multis uisa mori opinantur. ceterū succisa arbore aut siccato fonte ille q societate tenebať naturæ astrictus fuit:inuitus interdum auferť rōne diuina.cæteꝶ nec ipis corpibus cōtingit iteritꝰ.soluta.n.figura ad naturā recidūt.unde Vir. Scilicet huc reddi deinde ac resoluta referri Oīa.nec morti eē locū Luca. in.ix.li.inocuos uita patiētis æthere fecit. Et æternos aīam collegit ī orbes:qa dicit Pythagoras aīas bonoꝶ uiroꝶ in stellas posse cōuerti. Semideos aūt panes dixit: qa ptē hn̄t deoꝶ ptē hoīum. Immodici minor ille fragor.ille fragor īmodici tumultꝰ nō erat minor eo tumultu,quo gesturi erāt bella.i.maiore clamore diripiūt urbē:quā ante pugnauerāt. Iāq; pari tumulo.similibꝰ pyris.unā,p filio Lycurgus:alterā phyragas pro serpēte. Tibia iubet: iubet.n.religio ut maioribus mortuis tuba,minoribꝰ tibia canareť. Persius. Hinc tuba cādelæ. Home.in funete dicit. Tūc pyra cōstituiť quo bis sex corpa graiū Quadrupedesq; adduntť eq:curruq; tubæq; Quæcūq; cinis clypeus argiuaq; tæla. Lege phrygū mœsta:ē.n.nimius ignis modus:q diciť phrygius:quē poeta dicit aduocationē aīæ cōuenire: quem pelopē phrygium asserit lyra dedisse:ita & Homerus.ne aūt q̄stio in hoc argi nouerunt subdidit facultatē:ut pelops phrygas docuerit.

Quo ge.pha. Idæ apollinis & dianæ. Niobe secundū Home.xii.filios hūit:Sophocles aūt dicit eā.xiiii.habuisse:amboꝶ opinionē secutus poeta diuersis locis utrūq; taxauit ī hoc loco bina p ingētes stipabant funera portas.est aūt ordo quo,carmine niobe squalida bissenas sipylon deduxerat urnas:quia occisis liberis apud thebas ad patriā Sipylon funera cūcta deduxere: Sipylō mōs ē ī quo Niobe ī saxū diciť mutata.

Hismarꝰ
Semidei
Funera
Tibia
Tuba
Niobes filii
Sipylon

Gentis quisq; suæ:hyperbaton : sed eius ordo talis est:longo post tempore surgit colla super iuuenum:quos iuuenes ipse dux legerat. Fero clamore : hoc est minatus ne triste uitarent officium. Fingebam:uocis elementa:pro initus posuit : omnium enim humanarum rerum elementa sunt dicta.

Quid ni ego : initia deest occidi filiũ quẽ negligentem commisi.nam dolori uox conuenit interrupta. Seruatum fraude parentem : illi ergo paruulum crederem quæ a se patrem fuisse seruatum iactabat. Abiurasse sacrum:idest facinus execrandum : aut quia sacramentum fuit inter lemniadas. Abiurasse:a suo animo abduxisse. Hæc illa est: demonstratiue : idest quæ fuerit ausa dominum proiicere relinquere. Nõ regem processione. Alienos:deest sed.

Infamis Infamis:periculosos . ut Horatius . Infames scopulos sacro certamine.

Tramea Tramite:trames est uia trãsuersa in periculosæ syluæ uia filium qd' tramite dimisit expositum:proprie tamen trames est uia priuata non publica : idest quæ pace cognita unumquẽque ad agrum proprium ducit.Salusti⁹ : per tramites occultos exercitum metelli anteuenit. Illa tibi genitrix hypsipylen dicit leticiæ blãdimenta sensisse de luctu. Primordia belli : oro uos per primordia belli per mortem filii argiuus adiurat:cuius obitu thebanum uelut sacro aliquo initiatum est bellum.

Gentis quisque suæ. longo post tempore surgit
Colla super iuuenum (numero dux legerat omni)
Ipse fero clamore thoruscinxere lycurgum
Lernæi proceres. genitricem molior ambit
Turba. nec hypsiphyle raro subit agmine. uallant.
Inachidæ memores. sustentant liuida nati
Brachia. & inuentæ concedũt plangere matri
Illic infaustos ut primum egressa penates
Eurydice. nudo uocem de pectore rupit
Planctuq;. & longis præfata hulularibus infit:
Non hoc argolidum cœtu circundata matrum
Speraui te nate sequi. nec talia demens
Fingebam uotis annorum elementa tuorum
Nil sæuum reputans. & enim his in finibus æui
Vnde ego bella tibi? Thebasq; ignara timerem
Cui superũ nostro committere sanguine pugnas
Dulce? quis hoc armis uouit scelus? at tua nõdum
Cadme domus. nullus tyrio grege plãgitur infans
Primitias egomet lachrymarum. & cædis acerbæ
Ante tubas ferrumq; tuli dum deside cura
Credo sinus fidos altricis. & hubera mando.
Quid ni ego? narrabat seruatum fraude parẽtem
Insontesq; manus. en quam ferale putemus
Abiurasse sacrum. & Lemni gentilibus unam
Immunem furiis. hæc illa. & creditis ausæ
Hac pietate potens solis abiecit in aruis
Nõ regem dominumue. alienos impia partus
Hoc tantum. syluæq; infamis tramite liquit
Quẽ nõ anguis atrox (qd enĩ hac opus hei mihi
Mole fuit) tãtum cæli uiolentior aura (læti
Impulsæq; noto frondes cassusq; ualeret
Exanimare timor. Nec uos incessere luctu
Orba habeo fixum marti immotumq; manebat
Hac altrice nephas. at quin & blandus. & illam
Nate magis solam nosse. atq; audire uocantem
Ignarosq; mei. nulla ex te gaudia matri
Illa tuos quæstus. lachrymososq; impia risus
Audit. & uocis decerpsit murmura primæ
Illa tibi genitrix semper dum uita manebat
Nunc ego. sed miseræ mihi nec punire potestas
Sic meritam. quid dona duces? quid inania fertis
Busto rogis? illam nil poscunt amplius umbræ
Illam oro: cineri simul excisæq; parenti
Reddite quæso duces: p ego hæc primordia belli
Cui peperi: sic æqua gemant mihi funera matres
Ogygiæ: sternit crines: iteratq; precando

Reddite:nec uero crudelem auidamq; uocate
Sanguinis:occumbam pariter.dum uulnere iuſto
Exſaturata oculos unum impellamur in ignem
Talia uociferans alia de parte gementem
Hypſipylē(neq;.n.illa comas nec pectora ſeruat)
Agnouit longe:& ſocium indignata dolorem.
Hoc ſaltem o ꝓceres. tuq; o cui pignore noſtro.
Partus honos prohibete nephas.auferte ſupremis
Inuiſam exequiis.quid ſe funeſta parenti
Miſcet?& in noſtris ſpectatur & ipſa ruinis?
Cui luget cōplexa ſuos?ſic fata repente
Concidit.abruptiſq; immutuit ore querelis
Non ſecus ac primo fraudatum lacte iuuencum
Cui trepidæ uires.& ſolus ab hubere ſanguis
Seu fera ſeu duras aduexit paſtor ad aras
Nunc uallē ſpoliata parens.nunc flumina quæſtu
Nunc armenta mouet.uacuoſq; īterrogat agros
Tunc piget ire domū.mœſtoq; nouiſſima campo
Exit.& appoſitas impaſta auertitur hærbas
At genitor.ſceptriq; decus.cultuſq; tonātis
Iniicit ipſe rogis.tergoq; & pectore fuſam
Cæſariem ferro minuit.ſectiſq; iacentis
Obnubit tenuia ora comis.ac talia fletu
Verba pio miſcens.alio tibi perfide pacto
Iuppiter hunc crinem uoti reus ante dicaram
Si pariter uirides nati libare dediſſes
Ad tua templa genas.ſed nō ratus ore ſacerdos
Damnatæq; preces.ferat hic quæ dignior umbra
Iam face ſubiecta primis in frondibus ignis
Exclamat labor inſanos arcere parentes
Stant iuſſi Danai.atq; obtentis eminus armis.
Proſpectu uiſus intercluſere nefaſto
Ditantur flammæ.nō unq̄ opulentior illo
Ante cinis.crepitāt gēmæ.atq; immane liqueſcit
Argentum.& pictis exudat ueſtibus aurum
Nec non Aſſyriis pingueſcunt robora ſuccis
Pallentiq; croco ſtrident hymetia mella
Spumanteſq; mero pateræ uerguntur.& atri
Sanguinis:& rapti gratiſſima cymbia lactis
Tunc ſeptem numero turmas(centenus ubiq;
Surgit eques) uerſis ducunt inſignibus ipſi
Graiugenæ reges:luſtrantq; ex more ſiniſtro
Orbe rogum:& ſtantes inclināt puluere flāmas
Ter curuos egere ſinus.illiſaq; telis
Tela ſonāt:quater horrendum pepulere fragorem
Arma.quater mollem famularum brachia plāctū.

Seu durans aduexit paſtor ad aras:non
aras duras ſedpaſtor. Nunc flumina q̄ſtu:
ordo.non ſecus ſpoliata parens nunc uallē:
nunc quæſtu flumina nunc armēta mouet.
Cæſariem:nouo ſermone Cæſariem po-
ſuit pro barba ſupra uultum filii ſui:& co-
mam miſit & barbam. Cultuſq; tonantis:
infulas dicit ornatus inceſſerat quia erat ſa-
cerdos:alio tibi perfide pacto.dat enī ſacer-
dotibus dolor immenſus.ut Virgilius.quē
non incuſaui amens hominumque deorū-
q;. Libare dediſſes:libatio duabus rebus
expeditur:lacte & ſanguine.unde Virgilius Libatio
duo lacte nouo.duo ſanguine ſacro.qđ alte Sanguis
rum eorum alimonium ſit uitæ retinendæ Lac
alterum uirium continendarum quia uita
hominum his rebus iuuatur:eamque pro-
pterea ſepulturæ commendare ſolent:ut ſo
cietate parta curationis lucis:amiſſæ poſteri
tas defectionis honoret:unde & flores ſpar Flores
gūtur in honorem mortuorum:unde Vir-
gilius.Purpureos ſpargam flores.ergo nu-
merat Ioui lycurgus debuiſſe crimen ſuum
cum primitiis filii pubeſcentis barbæ tēpliſ
libare.ferat hæc quæ dignior umbra ē:ideſt
quoniam preces meæ uel uota nihil ualue-
rūt quod ſeruabatur aris mutatur exequiis.
Exclamat:crepitu ſonat:omnis enim cla-
mor ſonus eſt. Inſanos:impatienter dolē
tes uel dolore furiatos. Intercluſcere nefa-
ſto:ne ardens filii funus parētes inſpicerēt.
Pallentiq; croco epitheton:hic genus cro
ci non expreſſit neutro enim genere nūcu-
patur:Saluſtius.In qua crocū gignitur.Vir-
gilius.crocumq; rubentem maſculino gene
re dixit poetice. Et atri ſanguinis:duas res
mittit:unamq; nutrit animam ideſt lac.alte
ram qua conſtat ideſt ſanguis:nec mirandū
quia ſanguinem ad inferos placandos intu
lerit:nam ſanguis ꝓprie uidetur animæ eſſe Sanguis
poſſeſſio:unde exangues mortuos dicim9. Exāgues
Cymbia:pocula nauibus ſimilia:& ipa no Cymbia
minis figura īdicat diminutiue a cymba di
cta. Tunc ſeptem numero turmas:ordo:
tunc ſeptem numero turmas uerſis ducunt
inſignibus. Surgit eques:ideſt ex equis ſe
dentes reuerſis peditibus. Siniſtro orbe:
quia nihil dextrum mortuiſconuenit ut fu
neribus abſoluantur. Tetro orbe redeant.
Inclinant puluere flammas:flammarum
apicem niſi pulueris equorum pedib9 mo
ta flebat. Mollem:fœminarū brachia plā
ctum nō percuſſionem manuum ſignificat.
Planctus etenim dicitur omnis colliſio Var Planctus
ronis opinione. Ideo mulieres ſolitas in lu- Mulierū
ctu ora lacerare:ut ſanguine oſtenſo inferis laceratio
ſatiſſiat.

Quanquam omnia ſentit uera:ideſt quã uis nouerit calamitatem manere immutabilem: tamen dextro orbe redeunt milites: ut exoluant ſe ne exequiis implicentur.

Raptumque ſuis libamen ab armis:raptũ inſigne iaciebat ut inde expiatio fieret occiſi ſerpentis. Multoque ſoporant extinguũt: lucifer & mane oritur & ueſpere: ſed equo mutato:quam rem ſciunt ſydera quod unũ aſtrum ſit nec fallunt ſicuti mortales qui putant deos eſſe:poſt autem quadrigas dãt ſoli bigas lunæ equos ſingulos ſyderibus.eũdem ergo ueſperum uult haberi:ut Horatius ueſperum pro lucifero poſuit.nec tibi ueſpero ſurgente decedunt amores nec rapidum fugientes ſolem. Expectes:laus operis. Ephyræo:corynthio ubi in honorẽ Palæmonis & Leucothoe ludi funebres cælebrabantur. Collibus incuruis:locum ſpectaculi deſcribit. Illic conſerti: ideſt in cohortem denſati. Series antiqua parẽtum: maiorum imagines ꝓferri ſignificat: uel ad miraculum ſpectantium quia moris fuit:ut in funere proferẽtur:unde Horatius. unus atq; imagines ducunt triumphales.

Semianimes alter pecudes:ſpumantiaq; ignis
Accipit armẽta. hic luctus abolere nouiq;
Funeris auſpicium uates q̃q̃ omnia ſentit
Vera iubet:dextroq; gyro:& uibrantibus haſtis
Hac redeunt:raptumq; ſuis libamen ab armis
Quiſque iacit:ſeu fræna libet:ſeu cingula flãmis
Mergere:ſeu iaculum ſummæ ſeu caſſidis umbrã
Finis erat:lapſuſq; putres iam mulciber ibat
In cineres.inſtant flammis:multoq; ſoporant
Imbre rogum poſito:donec cum ſole labores
Exhauſti:feris uix ceſſit cura tenebris.
Roſcida iam nouies cælo dimiſerat haſta
Lucifer:& totidem lunæ præuenerat ignes
Mutato nocturnus equo.nec conſcia fallit
Sydera.& alterno depræhenditur unus in ortu
Mirum opus accelerante manu.ſtat ſaxea moles
Templum ingens cineri.rerumq; effectus in illa
Ordo docet caſus.Feſſis hic flumina monſtrat
Hypſipyle Danais.hic reptat flebilis infans
Hic iacet:extremum tumuli circũaſperat orbem
Squammeus:expectes morientis ab ore cruenta
Sibila:marmorea ſic uoluitur anguis in haſta
Iam auidum pugnas uiſendi uulgus inermes
Fama uocat:cũctis aruis:ac mœnibus adſunt
Exciti.illi etiam quis belli incognitus horror
Quos effeta domi quos prima reliquerat ætas
Cõueniunt:nõ aut Ephyræo in littore tanta
Vnq̃:aut Oenomai fremuerunt agmina circo
Collibus incuruis:uiridiq; obſeſſa corona
Vallis in amplexu nemorum ſedet.hiſpida circum
Stãt iuga.& abiectus geminis umbonibus agger.
Campum exire uetat.lõgo quem tramite planũ.
Gramineæ frondes:ſinuataq; ceſpite uiuo
Mollia nõ ſubitis augẽt faſtigia cliuis
Illic conſertum iam ſole rubẽtibus aruis
Bellatrix ſedere cohors.ibi corpore mixto
Metiri numerum.uultuſq; habituſq; ſuorum
Dulce uiris.tãtiq; iuuat fiducia belli
Centum ibi nigrantes armenti robora tauros
Lenta mole trahunt.idem numeruſq; colorque
Matribus.& nõdum lunatis frõte iuuencis
Exin magnanimum ſeries antiqua parẽtum
Inuehitur.miris in uultum animata figuris.
Primus anhelãtem duo thyrinthius ingẽs
Pectoris attritu ſua frangit in oſſa leonem
Haud illum impauidi q̃is & in aere ſuumq;

Inachidæ uidere decus. pater ordine iuncto
Læuus arundineæ recubansq; sub aggere ripæ
Cernitur emissæq; indulgens inachus urnæ
Io post tergum. iam prona. dolorq; parentis
Spectat i occiduis stellarum uisibus argum.
Ast illa phariis melior erexerat aruis
Iuppiter. atq; hospes iam tunc aurora colebat
Tantalus inde parens. non qui fallentibus undis
Imminet. aut refugæ sterilem rapit aera syluæ.
Sed pius & magni uehitur conuiua tonantis.
Parte alia uictor curru neptunnia tendit
Lora pelops. pressatq; rotas auriga natantes
Myrtilus. & uolucri iam iamq; relinquitur axe.
Et grauis achrysius. speciesq; horrenda corœbi
Et Danae culpata sinus. atq; amne reperto
Tristis amimone. paruoq; alcmena superbit
Hercule. tergemina crinem circundata luna.
Iungunt discordes inimica in fœdera dextras
Belidæ fratres. sed uultu mitior astat
Aegysthus: Danai manifestum agnoscere ficto
Ore nephas: pacisq; malæ noctisq; futuræ
Mille dehinc species. tandem satiata uoluptas
Præstantesq; uiros uocat ad sua pręmia uirtus.
Primus sudor equis. dic inclyte phœbe regentum
Præmia. dic ipsos. neq; enim generosior unq̃
Alipedum collata acies. ceu prępete cursu
Confligant densæ uolucres. aut littore in uno
Aelus insanis statuat certamina uentis
Ducitur ante omnes rutilæ manifestus Arion
Igne iubæ. Neptunnus equo si certa priorum
Fama patet. primus teneris læsisse lupatis
Ora. & littoreo domitasse in puluere fertur
Verberibus parcens & enim in satiatus eundi
Ardor. & hyberno par inconstantia ponto
Sępe per Ionium. libycumq; natantibus ire
Interiectus equis. omnesq; assuetus in oras
Cæruleum deferre patrem stupuere relicta
Nubila. certantes Euriq; notiq; sequuntur
Nec minor in terris bella Eurysthea gerentem
Amphitryoniaden alto per gramina sulco
Duxerat. ille etiam ferus. idocilisq; teneri
Mox diuum dono regis dignatus Adrasti
Imperia & multum mediis mãsueuerat annis

Indulgens inachus urnæ: Virgilius: cæla
taque amnem fundens pater Inachus urna
Iuppiter atq; hospes iam tũc aurora colebat
colitur autẽ in ægypto: ubi etiã isis uocatur.
Simul notandum ꝙ cõmunis generis decli
nauit hospes cum legerimus bellum o ter-
ra hospita portas. Non qui fallentibus un-
dis: hoc est regali habitu. & in meliore fortu
na: idest qualis fuerat anteq̃ deos offende
ret. Sterilem rapit: idest qui fugientibꝰ po
mis uacuum rapit aera. Ergo hic syluam po
suit pro arboribus. unde Virgili. pomaq; &
alcioni syluæ. Neptũnia tendit lora pelops
Virgili. humeroq; pelops insignis eburno. Pelops
a neptunno enim aptatus curuli certamine
equos acceperat quorum cursu omnes an-
teiret: ipis quoq; ac Oenomaum superauit:
cui a myrthilo supposito axe cæreo supera
tus est ab his: unde Horatiꝰ: myrthoum pa
uidus nauta secet mare: dicitur enim prædi
ctus Auriga præcipitatus a Pelope in mare
Speciesq; horrẽda chorœbi: hic est chorœ- Chorœ
bus qui monstrum Apollinis interemit: & bus
pro omnibus se deuouit. ideo. Horrenda Horren-
uenerabilis: aut horrenda specie terribili q̃si dus
contemptor uitæ mortisq;. Et danae cul-
pata sinus: Danae Achrysii filia: hæc cũ a pa Danae
tre ob custodiendam uirginitatem arctius
seruaretur: dicitur eius specie captus Iuppi-
ter: sese in imbrem aureum demutasse: & ita
in modum pluuiæ sinum danaes penetras
se. Ex qua coniunctione Iuppiter Perseum Perseus
edidit: unde Horatius. Sed non achrysium
uirginis abditæ custodem pauidum Iuppi
ter & Venus misisset. Terentius deum se in
hominem cõuertisse. ac per alienas tegulas
uenisse clanculum per impluuium furtum
factum mulieri: ad quem deum? qui templa
cæli summa sonitu concutit. Tristis ami-
mone: a neptũno cõpressa Nauplium gene- Nauplius
rauit. Nauplius palamedem. unde Virgili- Amimõe
us. bellidæ nomen palamedis. Tergemi-
na crinem: quia cum Hercules nasceret con
tinue tres noctes dicũtur fuisse: tergemina
autem nocte: non sex sed tribus uetuste po-
suit. ut Vir. tergemini nece geryonis. Be
lidæ fratres: ex belo nati Danaus & Aegy- Danaus
ptus fratres: his cum par numerꝰ filiorum Aegyptꝰ
filiarumq; esset: Danaus depræhẽdit oracu-
lo se ab uno egypti fratris filio occidẽdum:
itaq; simulauit se fratris filiis natas in matri-
monii cõsortium traditurum: armauitq; oc
culte filias coniugali nocte ut sponsos suos
occideret. Sola hypermnestra lino pepercit:
a quo postea danaus ut oraculi fides imple-
retur occidit. Inimica in fœdera: dixit q̃a
dextrarũ coniunctio ad cõcordiam perfecit.
Primꝰ sudor eq̃s: Adrasti qui ex neptũno
& cerere natus dicit hũano uestigio dextri
pedis. Euriq; nothiq; sequunt: eq uelocitate etiã nubila uincebant: quasi & ipe certaret. Itẽ euri sequunt
diuine dictum: dedit illis uictoriæ uotum: sed ademit effectum. Alto per gramina sulco: idest orbita il
lius currus quem ducebat: ideo quia foris pondere prægrauabatur altius infigebantur terræ uestigia.

Astra insidiosa:periculosa:ideo quia sunt
signa uisu terribilia:monebat ergo phaeton
tem sol:ut:non ageret currus per septentrio
Lucani nalem plagam.Lucanus de phaetonte in li-
opus bro qui inscribitur iliaconita.haud aliter ra-
ptum transuerso limite cæli Flammati phae
Eurysthe tonta poli. Eurystea.i.ad quem Eurysteus
us eum mittebat.Eurysteus enim rex fuit græ
cie persæ genus:qui Iunonis ĩstinctu impe-
rabat herculi:ut uaria monstra superaret:q-
bus posset perire.unde Virg.quis aut eury
stea durum.durũ uocat Ideo quia potuit ad
complendũ nouercale odiũ sufficere. Oe-
balios:laconicos.Furto:adulterio furtim cõ
Cyllarus misso. Cyllare:equi castoris Cyllarus &
Xanthus Xanthus.aliter enim Virgili.pollucis habæ
nis cyllarus.Sed non indifferenter uincun-
tur uocabulo qui sunt uitæ permutatiõe cõ
iuncti:& templum castoris dicimus cum sit
Castor duorum & legimus:Castor uterq; bonus:
constat autem hũc castorem inter argonau-
tas fuisse & eum omisso equorum studio re
migem factum:quo tempore occasio facta
est:ut Cyllarus uocaret᷑:sed debet proprie
castor dici.fuit enim hoc studiũ huic ut Ho-
merus asserit:horatius enim castor gaudet
equisono prognatus eodem pugnis. Fœ
lix admetus:propter amicitiam Herculis ꝓ
pter deceptam dictus uxorem. In uires ad
ducta uenus:cupido libidinis migrauit in
uires.i.in masculinum sexum. De grege:
Hippo castalio:de pegasi grege:qui fontem hippo-
crene crenen apollini & musis dicatũ ungula sua
Pegasus produxit:neptunnus enim pater quorun-
Arion dam equorum fertur pegasi ex medusa:ari-
onis ex aere.ergo quæ Admeti regis perseo
colore fuerunt. Ecce & iasonidæ iuuenes:
ex Iasone & hypsipyle duo nati sũt filii Tho
as & Thineus:quorum Thoas maternũ.ut
Homerus refert Thineus uocatus alter:om
nis causa a patre negaturo:quos iu opportu
no tempore poeta cõmemorat.hi uero qui
accepturi non esse debuerant.fraterna con-
tentio fuit:ut nec uictus doleat:nec uictor
Chromis insultet. Hic chromis:chromin dicit Her-
culis filium:quem constat equos habuisse
thracas quos Hercules extincto rege abdu-
xerat humanis carnibus uesci consuetos:cũ
multi hoc exitio interiissent hospites:hunc
hercules ne ab eodem circũuentus periret
equorum suorum fecit pabulum:quos filio
suo habendos cõcessit. Alter ab oenomao:
Hippodamum dicit Oenomai currus regẽ-
tem:eorum.n.equorum non dissimilis ẽ fa-
ma exitio tot procorũ:ideo ambigit poeta:
quib⁹ equis ab eo maior crudelitas ascriba-
tur.Ex uxtroq; enim pabulo processit hor-
renda crudelitas. Fræna:genus pro specie:
equos enim significat. Manus insertus:
Phlegra manus habẽs insertas. Phlegram:regio
est in qua debellati Gigantes ignitis fulminibus perierũt phleze φλέξαι enim græce ignire proprie di-
citur. Anguis:pythonis. Fratrumque honores:idest ea facta quæ reliqui dii gloria sua signant.

Tunc rector genero polynici indulget agendum
Multa mouẽs ubi feruor equo.qua suetus ab arte
Mulceri.nec sæua manus.nec liber habænis
Impetus.urge alios inquit stimulisq; minisq;
Ille ibit.minus ipse uoles.sic ignea lora
Cum daret.& rapido sol natum imponeret axi
Gaudentem lachrymans astra insidiosa dicebat
Nolentesq; teri zonas.mediamq; polorum
Temperiem pius ille quidem & formidine cautus
Sed iuuenem duræ prohibebant discere parcæ.
Oebalios sublimis agit spes proxima palmæ
Amphiaraus equos.tua furto lapsa propago
Cyllare.dum scythici diuersus ad hostia ponti
Castor Amyclæas remo permutat habenas.
Ipse habitu niueus.niuei dant colla iugales
Concolor est albis & cassis.& infula cristis
Quin & thessalicis fœlix Admetus ab oris
Vix steriles compescit equas:centaurica dicunt
Semina.credo.adeo sexum indigantur.& omnis
In uires adducta Venus.noctemq; diemque
Assimulant maculis internigrantibus albæ
Tantus uterq; color.credi nec degener illo
De grege castaliæ stupuit qui sibila cannæ
Lætus.& audito contempsit Apolline pasci
Ecce & Iasonidæ iuuenes noua gloria matris
Hypsiphyles subiere iugo.quo uectus uterq;
Nomen auo gentile thoas.atq; omine ductus
Euncos Argoo.geminis eadem omnia.uultus
Currus.equi uestes.par & concordia uoti
Vincere.uel solo cupiunt a fratre relinqui
Hic chromis hippodãusq;:alter sat⁹ Hercule ma
Alter ab Oenõao:dubites uter effera præstet (gno
Fræna magis.Getici pecus hic Diomedis:at ille
Pisæi iuga patris habet:crudelibus ambo
Exuuiis.diroq; imbuti sanguine currus
Metarum instar erat:hinc nudo robore quercus
Olim omnes exuta comas:hinc saxeus umbo
Arbiter Argolicis:finem iacet inter utrũque
Quale quater iaculo spatium ter arũdine uincas
Interea cantu musarum nobile mulcens
Concilium:cytharæq; manus insertus Apollo
Parnasi summo spectabat ab æthere terras
Orsa deum(nam sæpe Iouem Phlegramq; suiq;
Anguis opus fratrumq; pius cantarat honores)

Diuinus ſpiritus

Spiritus intus alit

Quis ſydera ducat ſpiritus:ſecta platonica dicit omnia ſpiritu diuino gubernari.unde Virgilius. Principio cælum ac terras campoſq; liquentes lucentemq; globum lunæ titaniaq; aſtra. Spiritus intus alit & enim illa anima quæ uinculum mundi [illegible]ectit:mens & ſpiritus uocata eſt:quæ dat mortalium animas cũctas ſpecies motumq; & uitam: ut Virgilius. Mens agitat molem quæ platone atteſtante affirmatur: ſed huius tractatus ſecretæ philoſophiæ magna laus perſis debetur quod apud eam gentem horum ſecretorum primũ ratio habita eſt uel ſpecies:ſilicet ille magnus p̃ceptor huius philoſophiæ.

Tunc aperit. quis fulmen agat. quia ſydera ducat
Spiritus: unde animi fluuiis: quæ pabula uentis
Quo fonte immenſum uiuat mare. quæ uia ſoles
Præcipitet. noctem quæ porrigat ima ne tellus.
An media. & rurſus mundo ſuccincta latenti
Finis erat. differt auidas audire ſorores
Dumq; chelim lauro: textumq; illuſtre coronæ
Subligat. & picto diſcingit pectora lymbo
Haud procul herculeã Neemeẽ clamore reductus
Aſpicit. atq; illic ingens certaminis inſtar
Quadriiugi. noſcit cunctos & forte propinquo
Conſtiterant admetus & amphiaraus in aruo
Tunc ſecum quiſnam iſte duos fidiſſima phœbo
Nomina commiſit deus in diſcrimina reges?
Ambo pii. cariq; ambo. nequeam ipſe priorem
Dicere. Peliacis hic cum famularer in aruis
(Sic Iouis imperia: & nigræ uoluere ſorores)
Thura dabat famulo: nec me ſentire minorem
Auſus: at hic trepidũ comes: & pius artis alumnus
Aethereæ. potior meritis tamen ille: ſed huius
Extrema iam fila colo: datur ordo ſenectæ
Admeto: ſerumq; mori tibi nulla ſuperſunt
Gaudia. iam Thebæ iuxta: & tenebroſa Vorago
Scis miſer: & noſtræ pridem cecinere uolucres
Dixit: & os fletu pene inuiolabile tinctus
Ex templo Nemeen radiante per æthera ſaltu
Ocior: & patrio uenit igne. ſuiſq; ſagittis
Ipſe olim in terris: cælo ueſtigia durant
Claraq; per zephyros etiam nunc ſemita lucet
Et iam ſortitus Prothous uerſarat ahena
Caſſide: iamq; locus cuiq; eſt. & liminis ordo
Terrarum decora ampla uiri decoriq; iugales
Diuum utrunq; genus. ſtant uno margine clauſi
Speſq; audaxq; una metus. fiducia pallens
Nil fixum cordi. pugnãt exire. pauentq;

Viua

Viuat mare:oſtẽdit poeta uiuum & uiuã poſſe dici ea q̃ neque anima neq; ſpiritu mouentur. Quæ uia ſoles præcipitet noctem quæ porrigat: ideſt utrum media ſit omnium elementoꝝ anima: an ſuſpenſa: ut Lucretius. ergo uirũ auoluitur cælum quod accidit ſi media eſt terra. quod ſi in imo cælum deſinit eẽ dicit immobile. Sed cum diſputãti diſcordat opinio uerum nõ dicit ſi quirites cognouit originum cauſas. unde Virgili. Fœlix qui potuit rerum cognoſcere cauſas. Mundo ſuccincta latenti: latentem mundũ Antipodas dicit. Succincta autẽ pro pendenti: quia ſi media eſt nulla ſtabilitate firmat̃: ſed de his rebus: ut ingenio meo connectere potui ex libris ineffabilis doctrinæ Perſei præceptoris ſeorſum libellum cõpoſui. Celius firmianus Lactantius placidus.

Lactantius firmianus

Dũq; chelim lauro: cytharædorũ doctrinam expreſſit: q̃bus mos eſt finito carmine coronã detractã capiti cytharæ ſubligare. Lymbo: zona ſeu faſcia. lymbus enim ꝓprie faſcia picta dicitur. Quæ imis aſſuit̃ ueſtibus: ut Virg. Sydoniã picta chlamydẽ circũdata lymbo: aliter lymbus eſt faſcia quæ ambit extremitatem ueſtium ſecundum antiquum ritum ut uictori chlamydem auratam: habẽtem circũ purpuram.

Lymbus

Certaminis inſtar: ſpecie enim belli quadriiugum certamen adduxerat cupido uincendi. Dicere peliacis: montem pelion in theſſalia eſſe notiſſimum eſt: prope q̃ẽ deus apollo admeti regis pauit armẽta: cõſtat aũt huius iniuriæ hanc potiſſimũ fuiſſe cauſam. fulminato ab Ioue Aeſculapio q reuocare ad uitã auſus eſſet Hippolytũ: pater Apollo ubi ſe uidet orbatum ſagittiſ Cyclopas occidit. qui Iouis fulmina fabricare conſueuerant: ob hoc mortalem ĩdutus formam pecus admeti iuxta flu. pauit amphryſum.

Pelion

Apollo cur paſtor

At hic tripodum comes: Amphiaraus ſcilicet: & notãdum uarietatem nõ ut ſolis pronominibus ſeparatã. illic & huius meritis tamen ille admetus. Datur ordo ſenectæ ſerũq; mori: beneficio enim uxoris alceſtæ Admetus diſtulerat mortem: cuius talis eſt fabula. Alceſtæ uxor Admeti fuit. hanc cũ extinctã Admetus ĩpatienter doleret herculis laboribus ei reducta ab inferis dicitur: elegãter ergo hic poeta ſerum mori Admeto poſuit: uidelicet pro quo alter conceſſit in fata: unde Iuue. Spectant ſubeuntem fata mariti Alceſtem.

Alceſtæ

Et noſtræ pridem cecinere uolucres: ſenſus etiã auium noſtrarum augurio moriturum te eſſe præuidiſti. Et hos fletu: noluit dare pathos mortali numini. philoſophice potius q̃ poetice. Ouidi. idẽ de apolline choronide occiſa: collapſamq; fouet: ſeraq; ope uincere fata nititur: & medicas exercet inſigniter artes: quæpoſtq̃ uidit temptata rogumq; parari ſenſit & arſuros ſupremis ignib' artus: tũc uero gemitus: neq;.n. cæleſtia tingi ora decet lachrymis: alto de corde petitos edidit. Decora: alias decoriq; ut propter metrũ co ſyllaba breuis accipiat̃. Diuũ utrunq; genus: quia equi & auriga diuino oriuntur ex ſemine.

Concurrit summos animosum frigus in artus
Quid dominis idē ardor eqs. face lumia surgūt
Ora sonant morsu. spumisq;. & sanguine ferrum
Vritur. impulsi nequeunt obsistere postes
Claustraq;. compressæ transfumat anhelitus iræ
Stare adeo miserum est pereunt uestigia mille
Ante fugam. absentemq; ferit grauis ungula cāpū
Circunstant fidi. nexusq;. & torta iubarum
Expediunt. firmātq; animos. & plurima mōstrāt
Insonuit contra tyrrhenum murmur. & omnes
Exiliere loco. quæ tantum carbasa ponto
Quæ bello sic tela uolant? quæ nubila cælo
Amnibus hybernis. minor est Iouis impetus
Tardius astra cadunt: glomerantur tardius imbres
Tardius in summos decurrunt flumina montes
Emissos uidere. atq; agnouere pelasgi
Et iam rapti oculis. iam cæco puluere mixti
Vna in nube latent. uultusq; umbrante tumultu
Vix inter sese clamore. & nomine noscunt
Euoluere globum. & spatio quo quisq; uolebat
Diducti: delet sulcos iterata priores
Orbita: nunc auidi prono iuga pectore tangunt
Nunc pugnante genu: pressis duplicantur habenis
Colla toris crinita tument: stantesq; repectit
Aura iubas: bibit albentes humus arida nymbos
Fit sonus immanisq; pedum. tenuisq; rotarum
Nulla manus requies: densisq; insibilat aer
Verberibus. gelida non crebrior exilit arcto
Grādo: nec Oleniis manant tot cornibus imbres
Senserat adductis alium præsagus Arion
Stare ducem loris: dirumq; expauerat insons
Oedipodioniden: iam illinc a limine discors
Iratusq; oneri insolito truculentior ardet
Inachidæ credunt accensum laudibus ille
Aurigam fugit. aurigā furiale minatur
Amphiaraus agit. quem Thessalus æquat eundo
Ante tamen cunctos. Sequitur. longeq; secundis
Efferus. & campo dominum circunspicit omni
Admetus. iuxta gemini. nunc Euneos ante
Et nūc añ Thoas. cædūt uincūtque. nec unquam
Ambitiosa pios collidit gloria fratres
Postremū discrimen erāt. Chromis asper. & asper
Hippodamus. nō arte rudes. sed mole tenētur
Cornipedum prior hippodamus fert ora sequētū
Fert gemitus. multaq; humeros incēditur aura
Spirauit flexæ circum compendia metæ

Vtitur: calidum fit: siue calore atteritur. Vestigia mille: quia illud uidebatur geri quod adhuc non cœperat: familiare eni genus horum equorum est inquietudine pedum anticipare cursum: quia multa stās mutat uestigia. Virgili. Stare loco nescit: Tyrrhenum murmur: tubam significat quā Meleus Tyrrhenorū imperator primus iuenit (Tuba) a qua opinione nec Virgi. discrepat cum dicit: tyrrhenusque tubæ mugire per æthera clamor. Tardius astra cadūt: parabola per hyperbolem: quæ tūc adhibetur cum nec illa quidem quæ comparantur. ad exprimendam similitudinem posse sufficere scriptor affirmat. Vix inter sese: ordo uix sese iternoscunt clamore & nomine: aut eni confundit clamore sonum spectantium multitudo aut frequenter increpitat: cuius fautor aduenit. utrūque autem turbationē facit. Euoluere globum. i. primam metam transierunt Repectit: dispergit dissoluit. Albentes nymbos: spumas aut sudores. Oleniis: (Oleniū) olenium archadiæ oppidum unde Oleniā capram uolunt fuisse Iouis nutricem: hæc cū filiis suis iter sydera recepta est: cuius sydus imbriferum dicitur. unde Virgilius. quātus ab occasu ueniēs pluuialibus hædis imber humum: est ergo signum hyemale aquariū sequens. dicit igitur uerborum crebritatem assiduos imbres posse superare. Circunspiciendo facit huc atq; illuc circuncurrendo. Chromis asper: herculis filius. Hippodamus: œnomai filius. Mole tenentur: ut Virgilius. melior remo sub pondere pinus tarda tenet. Incenditur aura: idest equorum afflatu.

Interius ductis phœbeis augur habænis
Anticipasse uiam. nec non & Thessalus heros
Spe propiore calet. dum non cohibente magistro
Spargitur in gyros. dextraq; exerrat Arion
Iam prior Aeolides. etiam non tertius ibat
Admetus: laxo cum tandem ab orbe reductus
Aequoreus sonipes premit euaditq; parumper
Gauisos. subit astra fragor. cælumq; tremiscit
Omniaq; excusso patuere sedilia uulgo.
Sed nec lora regit. nec uerbera pallidus addit
Labdacides. lassa ueluti ratione magister
In fluctus in saxa ruit. nec iam amplius astra
Respicit. & uictam proiecit casibus artem.
Rursus præcipites in recta. ac deuia campi
Obliquat. tenduntq; uias. iterum axibus axes
Inflicti. radiisq; rotæ. pax nulla fidesq;
Bella geri ferro leuius. bella horrida credas
His furor i laude est trepidãt. mortemq; minãtur
Multaq; transuersis perstringitur ungula campis
Nec iam sufficiũt stimuli. nec uerbera uoce
Nominibusq; cient Pholoen Admetus. & Irin
Fulmenq; thoen. rapidum Daneius augur
Aschetõ increpitat. meritumq; uocabula Cygnũ
Audit. & herculeum Stiriõ. Cromiũ. Euneõ audit
Igneus Aethion. tardumq; Calydona lacessit
Hippodamus. Pharium Thoas rogat ire Podarcẽ
Solus Echionides errante silentia curru
Mœsta tenet. trepidaque timet se uoce fateri
Vix dũ cœptus equis labor. & iã in puluere quarto
Cãpum ineũt. iamque & trepidis sudoribus artus
Effeti. & crassum rapit. eiectatque uaporem
Cornipedum flammata sitis. nec iam integer illis
Impetus & longi suspẽdunt ilia flatus
Hic anceps fortuna diu decernere primum
Ausa uenit. ruit Aemonium dum feruidus instat
Admetum superare Thoas. nec pertulit ullam
Frater opem. uelit ille quidem. sed martius ante
Obstitit Hippodãus. mediasque imisit habænas
Mox gromis Hippodamũ metæ iterioris ad orbẽ
Viribus Herculeis. & toto robore patris
Axe tenet prenso luctãtur abire iugales
Nec quicq̃. frænosque: & colla rigentia tendũt
Vt Siculas si quando rates tenet æstus. & ingens
Auster agit. medio stant uela tumentia ponto
Tũc ipsum fracto curru deturbat. & isset
Ante chromis. sed thraces equi ut uidere iacẽtem

Laxo cum tandem ab orbe: idest ab exteriore gyro. Aequoreus sonipes: patronymicum significat polynicẽ: cuius auus Labdacii fuit filius. Deuia campi: antiptosis est dũ in directa tendunt: in deuia obliquant. Mortemq; minantur. Vir. uitam quẽ uolunt pro laude pacisci. Multaque transuersis: multa currentes faciunt per transuersa camporum. Pholoen admetus & irin: equarum nomina: supra enim sic dixit: uix steriles compescit equas. Cygnum: de colore cadenti nomen accepit: quia igneus fuit. Igneus ethon: in eodem genere nomĩnis expositionem adiecit: quia ethon dicit de colore. Rigentia autem dixit: conatu tẽsa: qui maxime reuocauit: & continuit illorum cursum. Tenet æstus: licet uentus inflaret: tamen æstu ire non poterant. Sed thraces equi. dixerat eni supra chromi herculis filium equis diomedis cibatis: non illum qui in troiæ excidio militauit: qui humanis carnibus uescebatur.

Victusq; & collaudatus abisset: quia præposuit humanitatem gloriæ: ne cruentam uictoriam sortiretur & uictus est cum fauore. Per terga uolutus: habenas reiecit: & eum qui inuolutus per terga fuerat liberauit: ne currus loris īplicitus traheret. Moderamine liber: idest a rectore qui excussus curru uoluebatur in puluere. Putri tellure: definitio pulueris. Tænarei currus: laconici: amphiarai scilicet. Thessalus axis: admeti aurigas demōstrauit: a locis siue ab equis. sic Virgilius. duces nauium non nominibus: sed intelligendos fecit dicendo & nūc pistris abit nunc uictam præterit ingēs centaurus sergestum. significare uolens: & mnesteum. Hæros lemnius: genitos hypsipyle dicit equorum alter thoas iam rueat dum admetū præter ire festinat. Quis mortis thebanæ locus: uerba poetæ cū exclamatione quasi crudelitate futura ad parricidium seruaretur. Sæua minatur: amphiarao scilicet qui reiiciendus erat.

Hippodamum redit illa fames. iā iamq; tremētē
Partiri furiis in fræna ipsosq; frementes
Oblitus palmæ retro Thyrinthius hæros
Torsisset. uictusq; & collaudatus abisset
At tibi promissos iamdudum phœbus honores
Amphiarae cupit. tandem ratus apta fauoris
Tempora puluerei uenit in spatia horrida circi
Cum iam in fine uiæ. & summum uictoria nutat
Anguicomam monstri effigiem sæuissima uisu
Ora mouet. siue illo herebo. ceu finxit in haustu
Temporis innumera certe formidine cultum
Tollit in astra nephas. nō illud ianitor atræ
Impauidus lethes. nō ipse horrore sine alto
Eumenides uidisse queant. turbasset euntes
Solis equos martisq; iugum. Nam flauus Arion
Vt uidit. saliere iubæ. atq; erectus in armos
Stat sociumq; iugi comites utrinq; laboris
Secum alte suspendit equos ruit. illicet exul
Aonius nexusq; diu per terga uolutus
Exuit. arripitur longe moderamine liber
Currus: & hunc putri præter tellure iacentem
Tænarei currus. & thessalus axis. & hæros
Lemnius obliqua quantum uitare dabatur
Transabiere fuga. tandem caligine mersum
Erigit ad cursum comitum caput: ægraq; tollit
Mēbra solo: & socero redit haud speratus adrasto
Quis motus Thebanæ locus: nisi dura negasset
Thisiphone quantum poteras dimittere bellum
Te Thebæ: faterq; palam: te plāgeret Argos
Te Nemea: tibi lerna comas. Larissaq; supplex
Poneret. Archemori maior colerere sepulchro
Tunc uero Oiclides q̄q̄ iam certa sequenti
Præmia: cum uacuus domino præiret Arion
Ardet adhuc cupiens uel inanem uincere currum
Dat uires refouetq; deus. uolat ocior Euro
Ceu. modo carceribus dimissus in arua solutis
Verberibusq; iubas: & terga lacessit habænis
Ascheton icrepitansq; leuem. cygnumque niualē
Nunc. saltem dum nemo prior rapit igneus orbes
Axis. & effosæ longæ sparguntur harenæ
Dat gemitum tellus: etiam tunc sæua minatur
Forsitan & uicto prior isset Arione cygnus
Sed uetat æquoreus uinci pater. hinc uice iusta
Gloria mansit equo. cessit uictoria uati
Huic precium palmæ: gemini cratera ferebant
Herculeum iuuenes: illum thyrinthius olim

Ferre manu solitus:spumantemq̈ ore supino
Vertere.seu monstri uictor.seu marte solebat
Centauros habet arte truces aurumq̈ figuris
Terribile.hic mixta laphitarum cæde notantur
Saxa faces.aliiq̈ iterum crateres ubiq̈
Ingentes morientum iræ.tenet ipse furentem
Hyleum.& torta molitur robora barba
At tibi mæonio fertur circunflua lymbo
Pro meritis Admetæ chlamys.repetitaq̈ multo
Muricæ.Phryxei natat hic contemptor Ephœbus
Aequoris.& picta trāslucet cærulus unda
In latus ire manus.mutaturusq̈ uidetur
Brachia.nec siccum speres in stamine crinem
Contra autem frustra sedet anxia turre suprema
Sestias in speculis.moritur prope conscius ignis
Has adrastus opes dono uictoribus ire
Imperat.& generum famula solatur Achæa
Sollicitat tunc ampla uiros ad præmia cursu
Præceleres:agile studium.& tenuissima uirtus
Pacis opus cum sacra uocant:nec inutile bellus
Subsidium si dextra neget.prior omnibus Idas
Nuper olympiacis umbratus tempora ramis
Prosilit.excipiunt plausu Pisæa iuuentus
Heleæq̈ manus.sequitur Sycionius Alcon
Et bis Isthmiaca uictor clamatus harena
Phedimus.Alipedūq̈ fugam prægressus equorū
Ante Dimas.sed tunc æuo tardante secutus
Multi etiam quos uarii tacet ignorantia uulgi
Hinc atq̈ hinc subiere.sed Arcada Parthonopæū
Appellant.densiq̈ cient uaga murmura circi
Nota parens cursu.quis menaliæ atalantes
Nesciat egregium decus?& uestigia cunctis
Indeprensa procis?onerat cæleberrima natum
Mater.& ipse procul fama iam notus inermes
Narratur ceruas pedes inter aperta lycei
Tollere.& emissum cursu deprendere telum
Tandem expectatus uolucri super agmina saltu
Emicat.& torto chlamidem diffibulat auro
Effulsere artus.membrorumq̈ omnis aperta est
Lætitia insignesq̈ humeri.nec pectora nudis
Deteriora genis.latuitq̈ in corpore uultus
Ipse tamen formæ laudum aspernatur & arcet
Mirantes.tunc palladios non inscius haustus
Incubuit.pinguiq̈ cutem fuscatur oliuo
Hoc idas.hoc more Dimas.aliiq̈ nitescunt
Sic ubi tranquillo perlucent sydera ponto

Seu matte solebat:multa.n.bella hercules p exercitū gessit:ut cōtra eurysteū contra echaliā.cōtra troiā:unde Vir.troiāq̈ echaliā q̈ necnō ēt in africa testis.all.q ait postq̄ hercules in africa sicut putant interiit:exercitus eius uariis gētibus pmixtus est. Terribile: declamatio a cōtrario pp emphasim qa naturaliter delectare solet:ut ipse alibi armaq̈ in auro tristia. Saxa fa.pugna cētaurorꝝ & lapytharꝝ i cratere picta erat q i cōuiuio efferati furore nec poculis pepcerūt:unde Vir. &magno hyleū lapythis cratere minātē. Et torta molit̄ hoc declamatiōis genus & alibi poeta seruauit:laudādo.s.Adrasti paterā:q̄ dicit ipressum fuisse perseū gorgonæ caput tenētē:& ut ait aureus anguicomā præsecto gorgona collo:ales habet:iā iamq̈ uagas ita uisus in auras exilit:illa graues oculos languētiaq̈ ora:pœne:mouet:uiuoq̈ etiā pallescit i auro. Repetitaq̈:ornata totiēs. Phryxei æquoris:hellespontiaci ubi helles phryxi soror in mare cecidit.dicit ergo leādrū in clamyde pictū fuisse natātē. Trāslucet:bene trāslucet qa perfectius pinguntur natantes:ut inter undas eorū mēbra perluceant: Leādri autē fabula est Ouidio referēte notissima.sestias in speculis.i.hero cuius poeta ex loci uocabulo nomē adiecit:sexto.n.nigroponti de littore locus est:de quo Luca. cōiungere sestō abydo. Morit̄:extinguit̄.

Cōscius ignis:lumē amoris.qd̄ hero solabatur lucēdo uel quod tenebat ipa i turri.

At gener:secutus Virgiliū perditorū præmia poeta seruauit:ad cōsolādū.n.generum polynicē ei Adrastus famulam dedit:sicut ille sergesto seruā ut olli serua datur. Sollicitat:transacto curuli certamine eos poeta describit quibus cursu certandū est. Et tenuissima uirtus:Definitio quid sit cursus.i.pars nō satis admirāda uirtutis:& cū plenissime rē quā cœperat definiret adiecit. Nec inutile bellis:est.n.fugere necessariū cū ei uicere nō datur. Vmbratus tpa ramis.i.umbrata habēs tēpora ciuica corona.sicut Virg.atq̈ umbrata gerens ciuili tempora quercu. Sicyonius alchon.Vir.terit̄ sicyonia bacca trapetis. In isthmiaca.i.in agoneq̈ isthmiaca uocātur i honorē leucothoe & palæmonis apud corynthū cōsecratū. Quis menaliæ: atlantæ cōfundit historiā.hāc.n.atlantē hippomenis uxorē diximus filiā siconei fuisse: illā autē q̄ cū ꝓcis cursu contendit oenomai filiā:sed historiā parē posuit secutus Virg.ille.n.ait.& māibus ꝓgne pectus signata cruētis:cū hoc cōstet philomelā fecisse sed mutauit historiā. Diffibulat:noue dixit ꝓiecit a se. Palladios:oleū. Læticia.i.pulchritudo seu uenustas. Deteriora genis:uestitus pulcher uidebat̄ sed pulchrior factus ē nudus: latuit uultus membrorum comparatione. nudato enim corpore membrorū pulchritudo uenustatem uultus obnubilat.

De.

Segnior:deterior. Iuxta:non longe. Induxere palæstræ:rem naturalem expressit. cito enim genæ barbæ lanugine uestiūtur & ex calore palæstræ & exercitatiōe ipsa aggrauantur corpora. Deserpitq; genis:incipit a genis dicere siue deserpit deabundat: hæc enim præpositio aut addit aut minuit aut mutat. Fatetur:ideſt non apparet quasi sub intonsa coma lateat genarū lanugo.

Citatos:ueloces. Docto:nō fortuito sed per artem meditato. Breuemq; fugā: breui fuga fiduciam uelocitatis explorat: nec opinio sine qua certa meta est. immo nulla cum crebro saltus excurritur: icertus enim modus est currendi cum unusquisque saltus habita præludunt. Ideſt cito redeuntes currebant quod solent cursui se præparantes efficere:ut ipse de equis superius ait. pereunt uestigia mille ante fugam. Cydonum:Cretensium. Siue putant:ad maturitatem ceruorum rettulit. Congregat: sic Virgilius.consertoque agmine cerui. Mænalius:Parthenopæus. Archas:quia Menalus mōs est Archadiæ:ut ipē inferius. A uertice crinis archados.i.ipsi᾿parthenopæi.

Arma fremunt:ideſt minantur.

Vibraturq; fretis cæli stellantis imago
Omnia clara nitent.sed clarior omnia supra
Hesperus exercet radios:cantusq; per altum
Aethera cæruleis tantus monstratur in undis
Proxímus & forma.nec multum segnior idas.
Cursibus.atq; æuo iuxta prior.at tamen illi
Iam tenuem pingues florem induxere palæstræ
Deserpitq; genis nec se lanugo fatetur
Intonsæ sub nube comæ:tunc rite citatos
Explorant.acuuntq; gradus uariasq; per artes
Poplite nunc flexo sidunt.nūc lubrica forti
Pectora collidūt plausu nunc ignea tollunt
Crura breuemq; fugam.nec opino fine reponunt
Vt ruit atq; æquum summisit regula limen
Corripuere leues spatium.campoq; refulsit
Nuda cohors.uolucres iisdem tardius modo aruis
Isse uidentur equi.credas e plæbe Cydonum
Parthorumq; fuga totidemq; exiluisse sagittas
Non aliter celeres Hyrcana per auia cerui
Cum procul impasti fremitum accepere leonis
Siue putant rapit attonitos fuga cæca.metusq;
Cōgregat.& longum dāt cornua mixta fragorem
Effugit hic oculos rapida puer ocior aura
Mænalius quē deíde gradu premit horridus Idas
Inspiratq; humero.flatuq; & pectoris umbra
Terga premit.post ambiguo discrimine tendunt
Phedimus atq; Dimas.Illis celer imminet Alcon
Flauus ab intonso pendebat uertice crinis
Archados:hoc primis triuiæ pascebat ab annis
Munus:& ogygio uictor cum matre redisset
Nequicq̄ patriis audax promiserat aris
Tunc liber nexu lateq; in terga solutus
Occursu zephyri retro fugit.& simul ipsum
Impedit.infestoq; uolans ostenditur inde
Inde dolum iuuenis.fraudiq; accomoda sensit
Tempora iam finem iuxta dum limina uictor
Parthonopæus init.correpto crine reductum
Occupat.& longæ primus ferit hostia portæ
Arcades arma fremunt.armis defendere regem
Ni raptum decus.& meriti reddantur honores
Contendunt.totoq; parant decedere circo
Sunt & quis idæ placeat.dolus ipse regesta
Parthonopæus humo.uultūq; oculosq; madētes
Obruit.accessit lachrymarum gratia formæ
Pectora nunc mœrens.nunc ora indigna cruento
Vngue secat.meritaq; comā furit undique clamor

Dissonus. ambiguumq; senis cunctatur adrasti
Consilium tandem ipse refert. compescite litem
O pueri. uirtus iterum tentanda. sed ite
Limite non uno. latus hoc conceditur Idæ
Tu diuersa tene. fraus cursibus omnis Abesto
Audierant. dictoque fauet mox numina supplex
Affatu tacito iuuenis Thegeeus adorat
Diua potẽs nemoꝝ:(tibi enĩ hic tibi crinis honori
Debitus. æque tuo uenit hæc iniuria uoto)
Si bene quid genitrix. siquid uenatibus ipse
Promerui. ne quæso sinas hoc omine Thebas
Ire. nec archadiæ tantum meruisse pudorem
Auditum manifesta fides uix campus euntem
Sentis: & exilis planctus interuenit aer
Raraq; non fracto uestigia puluere pendent
Irrupit clamore fores: clamore recurrit
Ante ducem prẽsaq; leuat suspiria palma
Finiti cursus operumque isignia præsto
Arcas equũ dono. clypeũ gerit ĩprobus Idas
Cætera plæbs lyciis gaudet cõtenta pharetris
Tunc uocat emisso siquis decernere disco
Impiger: & uires uelit ostentare superbas
It iussus Pherelas. & ahenæ lubrica massæ
Pondera uix toto curuatus corpore iuxta
Deiicit: inspectãt taciti. expenduntq; laborem
Inachidæ. mox turba ruunt. duo gentis Acheæ
Tres Ephiriadæ. Pisa satus unus. Acarnam
Septimus. & plures agitabat gloria ni se
Arduus Hippodemon cauea stimulante tulisset
In medios. lateq; ferens sub pectore dextro
Orbem aliũ. hũc potius iuuenes q mœnia saxis
Frangere. qui Tyris deiectum uaditis arces
Nũc rapite: ast illud cui nõ iaculabile dextræ
Pondus? & abreptum nullo conamine iecit
In latus: absistunt procul: attonitiq; fatentur
Cædere: uix unus Phlegias: acerq; Menesteus
(Hos etiam pudor: & magni tenuere parentes)
Promisere manũ. concessit cætera pubes
Sponte. & adorato redit illa in gloria disco
Qualis Bisthoniis clypeus mauortis in aruis
Luce mala Pangæa ferit. solemq; refulgens
Territat. incussaq; dei graue mugit ab asta
Piseus Phlegias opus inchoat. & simul omnes
Abstulit in se oculos exhausto in corpore uirtus
Promissa. ac primum terra. discumq; manumq;
Asperat excusso mox circum puluere uersat

Orbem: discum. Nunc rapite: discum raptim mittere. Cui non iaculabile: Interrogatiue cum despectu. Nullo conamine: facile est sine labore. Vix unus: ordo uix promisere manus: & notãdum quia unum dixerit: cum alterius etiam nomen adiecisset: Sed hoc secutus Virgilium fecit: ille. n. ait. Vix unus Heleno: & Lycus elapsi. Magni tonuere parẽtes: ne parentum suorum uiderentur minuisse uirtutem. Luce mala pangæa ferit: terribili splendore repercutit pangæa mõs est thraciæ: unde Lucanus Video pangæa niuosis cana iugis. Mugit: Clypeus scilicet. Asperat: asperum facit: ne dum iaceret laberetur. Versat: consyderat: inquirit.

Sacra:ideſt agonem Iouis olympici: qui
circa alpheum fluuium piſarum cælebratur
cuius ripas ſolitus erat phlægias diſco trã/
ſire. Secundum autem alpheum olympicũ
exerciri tamen Virgilio teſte cognouimus:
ait enim. Cuncta mihi alpheũ linquens Iu/
coſq; molorchi. Sed cælum dextra metit̃:
phlægias iaculatus eſt tamen modo oſtẽta/
tionis gratia non cauſa certaminis: & altum
uoluit potiuſq̃ i altitudinem iaculari. Col/
lecto ſanguine: collecta uirtute. Similiſq; ca
denti: ad uiſum rettulit. Creſcit in aduer/
ſum: in altitudinem: quæ aſcendenti aduer/
ſa eſt: de quo quia neceſſe eſt ut omnes res
aſcendentes: altitudinis nimietate niteſcãt.
Exhauſtus ab alto: ideſt cõſumpto impe/
tu quo miſſus fuerat. Immergitur aruis. de
grauitate caſus altitudinis menſura mon/
ſtratur. Solis opaca ſoror: ꝙ carminibus
lunam cælo eripiãt: quam opinionẽ execu/
tus Vir. ait carmina uel cælo poſſunt dedu/
cere lunã. & alibi ſignificat eã indutã eſſe ue
neficis dicendo. Munere ſic niueo lanæ: ſi
credere dignũ eſt: Pã deus archadiæ captã
te luna fefellit: ſi credi fas ẽ de tãti numinis
maieſtate ad amorẽ Endymionis deſcẽdiſ/
ſe ꝙ lex ſpheræ: & curſus motuſq; aſtrorũ
nõ patitur. Procul auxiliãtia: ad opinionẽ
hominũ rettulit quod arbitrentur deficiẽti
lunæ auxiliari: ſi aera percutiant. Molle tu
enti: deſpicienti. Contemnere. i. cũ facile eſ
ſet phlægea iactu ſupare. Maiorq; manus
ſperatur in æquo. i. maiori uirtute opus eſſe
in longitudinẽ q̃ in altitudinẽ iaculaturo.
Atq; illi extemplo: atq; illi extẽplo. i. ſubito
fortuna uenit: cui dulce eſt fiduciã immodi
cæ uirtutis auferre. Fortuna uenit: huic
Diſcus aduerſa intelligendũ. Etiam latus omne re
dibat: iaculãtem deſcribit. mos. n. diſco certã
tibus ut niſi flexo toto corpore nequeãt ia/
culari. Rariſq; ea uiſa uoluptas: pauci riſu
cœperũt deluſi uoluptatem caſib⁹ qđ dictũ
phlægeos muliebriter laudatus amiſerat:
ſed quoniã in rebus quoq; ſeriis riſus emit
titur: iõ paucos extitiſſe dicit quibus phlæ
geæ caſus læticiã ſuſcitaret. Timida hypa
lage, p ipſe timidus. Caſtigat puluer̃ lapſus
corrigit hoc ẽ aſpſione pulueris ne ei labere
Diſcus tur effecit. Fixa ſignatur: quouſq; iecerat
mneſteus diſcũ: moris. n. fuerat: ut locus ca
dẽtis diſci fixa ſignaret̃ ſagitta. Et fortuna
meneſtei. i. timor alterius uel imitatio fortu
nati. Dextræ geſtamẽ: hoc eſt qđ conſueue
rat etiã aliis certaminibus iaculari. Per ina
nia ſaltu: ut iactũ uigor corporis. adiuuaret.
Seruatq; tenorem: manus a qua fuerat miſ
ſus. Tenorem: iaculũ. Meneſtea uictũ: ſo
let. n. hoc certamie de uictore dubitari. Hu
meros: extremos colles qui ſpatium theatri
cingebãt. Et opa. thea. opaca autẽ culmina
qa ſylue ſummis mõtibus iminebãt. Poly
phemus: Homeꝶ ſecutus ẽ q dicit cyclopẽ iecifle i Vlyſſis nauẽ qa ĩpediẽte cæcitate eã tenere nõ poterat.

Quod latus in digitos mediæ quod certius ulnæ
Conueniat. non artis egens. hic ſemper amori
Ludus erat patriæ. non tantum ubi laudis obiret
Sacra. Sed alternis Alpheon utrinque ſolebat
Metiri ripis. & qua latiſſima diſtant
Non unq̃ merſo traſmittere flumina diſco
Ergo operum fidens non protinus horrida cãpi
Iugera. ſed cælum dextra mittitur. humiq;
Preſſus utroq; genu collecto ſanguine diſcum
Ipſe ſuper ſeſe rotat. atq; in nubila condit
Ille citus ſublime petit. ſimiliſq; cadenti
Creſcit in aduerſum: tandemq; exhauſtus ab alto
Tardior in terram redit. atque immergitur aruis
Sic cadit. attonitis quotiens auellitur aſtris
Solis opaca ſoror: procul auxilantia gentes
Aera crepant: fruſtraq; timent: at Theſſala uictrix
Ridet anhelantes audito carmine bigas
Collaudant danai: ſed non tibi mole tuenti
Hippomedon maiorq; manus ſperatur in æquo
Atq; illi extemplo cui ſpes infringere dulce
Immodicas fortuna uenit: quod numina contra
Tẽdere fas homini? ſpatiũ iam immane parabat
Iam ceruix conuerſa: & iam latus omne redibat
Excidit ante pedes elapſum pondus: & ictus
Deſtituit. fruſtraq; manum dimiſit inanem
Ingemuere omnes. raris ea uiſa uoluptas
Inde ad conatus timida ſubit arte Meneſteus
Cautior. & multum te maia nate rogato
Molis præ grauidæ caſtigat puluere lapſus
Illa manu magna. & multum fœlicior exit
Nec partem exiguam circi tranſuecta quieuit
Fit ſonus. & fixa ſignatur terra ſagitta
Tertius: Hippomedõ ualida ad certamina tardos
Molitur greſſus. namq; illum corde ſub alto
Et caſus Phlægiæ mouet. & fortuna Meneſtei
Erigit. aſſuetu dextræ geſtamen & alte
Subſtentans. rigidumq; latus. forteſq; lacertos
Conſulit. ac uaſto contorquet turbine. & ipſe
Proſequitur: fugit horrendo per inania ſaltu
Iamq; procul meminit dextræ ſeruatq; tenorem
Diſcus. nec dubia iunctaue Meneſtea uictum
Tranſabiit meta. longe ſuper æmula ſigna
Conſedit uirideſque humeros. & opaca theatri
Culmina. ceu late tremefecit mole ruinæ
Quale uaporifera ſaxum Polyphemus ab æthna

Lucis egente manu tamen inuestigia puppis
Auditæ:iuxtaqꝫ inimicum exegit Vlyxem
Tunc genitus Thalao uictori tygrin inanem
Ire iubet fuluo quæ circunfusa nitebat
Margine.& extremos auro mansueuerat ungues
Gnosiacos arcus habet.& uaga tela Menesteus
At tibi ait Phlægia casu frustrate sinistro
Hunc quondam nostri decus.auxiliumqꝫ pelasgi
Ferre dāus(neqꝫ enī Hyppomedō iuiderit)ensem
Nunc opus est animis infestos tollere cæstus
Comminus hæc bellis:& ferro proxima uirtus
Constitit immanis cerni:immanisqꝫ tueri
Argolicus Capaneus:ac dum nigrantia plumbo
Tegmina cruda boum.non mollior ipse lacertis
Induitur.dare tot iuuenum de milibus unum
Huc ait.atqꝫ utinam potius de stirpe ueniret
Aemulus aonia quem fas dimittere leto
Nec mea crudelis ciuilis sanguine uirtus
Obstupuere animi.fecitqꝫ silentia terror
Tandem inspiratus nuda de plæbe Laconum
Prosilit Alcidamas:mirantur Dorica regum
Agmina sed socii fretum polluce magistro
Norant & sacras inter creuisse palæstras
Ipse deus posuitqꝫ manus.& brachia finxit
(Materiam suadebat amor(tunc ipse locauit
Comminus.& simili stantem miratus in ira
Sustulit exultans:nudumqꝫ ad pectora pressit
Illum indignatur Capaneus:ridetqꝫ uocantem
Vt miserans poscitqꝫ alium:tandemqꝫ coactus
Restitit.& stimulis iam languida colla tumescunt
Fulmineas alte suspensi corpora plantis
Erexere manus.tuto procul ora recessu
Armorum in speculis.aditusqꝫ ad uulnera clausi
Hic quantus stygiis Titius consurgat ab aruis
Si torue patiantur aues tanta undique pandit
Membrorum spatia:& tantis ferus ossibus extat
Hic paulo ante puer.sed ei maturius æuo
Robur.& ingentes spondet tener impetus annos
Q uem uinci haud quisq̄.sæuo nec sanguine tingi
Malit.& erecto timeat spectacula uoto
Vt sese permensi oculis.& uterqꝫ priorem
Spectauere locum nam protinus ira nec ictus
Alterius paulum timor.& permixta furori
Consilia inclinant tantum contraria iactu
Brachia.& explorant cæstus.hebetantqꝫ terēdo
Doctor hic differt animum.metuensqꝫ futuri

Exegit:transmisit. Victori tygrin:Simili modo etiā ī primo libro de pelle dixit:tergo uidet huius inanem impexis utrique iubis horrere leonem.& notandum ꝙ metri necessitate tygrin accusatiuum græcum posuit pro tygrē. Mansueuerat ungues:preciosa summitate unguium extremitas quæ nocere poterat fuerat auro uestiente mollita. Auxiliumqꝫ pelasgi:regis græcorū quia gladius hic ualidus & aureus fuit. Et ferro proxima uirtus:quia & cæstu homines occiduntur. Non mollior ipse:æque durissimus:cuius cutis hominis erat durata in boum pelles. Nec mea crudelis:subaudimus esset:minatur enim se illum occisurū qui contra steterit:& ideo uenire hostes obstabat.Nuda de plæbe laconum:siue amore ceromatis ad certamia præparata uel fortia. Socii fretum:idest lacones. Materiæ suadebat amor:ut doceret quod delectabatur. Polluce magistro:deus enim pollux hoc exercitio dum inter mortales esset delectabatur & hunc chalcimada induit. Nudumqꝫ ad pectora pressit.i.pollux:complexus est fouendo:poeta morem ceromatis executus est describēdo nudum hic alii fortem intelligi uolunt. Ridetqꝫ uocantē: Prouocantem. Languida colla tumescūt: quæ languida habebat quando dedignabatur certamen. Ora recessu:habent subaudimus manibus implicatis. Paulō ante puer:alcidamas adolescens.qui ætatem corporis molle uincebat:idest cuius uirtutis ætatem uirilem præcesserat. Tener impetus annos:idest magna in eo impetu ætatis teneræ uirtutis futuræ indoles cernebatur. Quem uici:unumquēqꝫ ipsorum.populus enim iunioribus solet fauere ordo ergo talis ē.neqꝫ quisq̄ malit aliquem aut tingi sæuo sanguine. Erecto uoto:suspenso fauore propter incertum uictoriæ exitum. Et uterqꝫ priorem:idest utrique sperabant qđ ab alterius manu certamen inciperet. unde Lucanus.inde manū spectant tempus quo noscere possint facturi quæ monstra ferant.
Hebetantque terēdo:uanis ictibus cæstuum acumen obtundunt. Explorant:considerant fortitudinem cæstuum. Doctior hic differt animū:alcidamas differt animum spiritum seruat.

Vires dispensat:paulatim erogat. At il
le nocendi:capaneus in aduersarii nece pro
fusior. Prodigus incautusq; sui:nō proui
dēs suæ saluti. Ruit omnis.i.omnem uir/
tutem erogat. Et ambas consumit sine le/
ge manus.i.sine artis lege artis ipsius lex ē
ut una manus reuersa alteram feriat cōsum
psit ergo ambarum manum ictum & perdi
dit. Prouidus astu:Sagacitate. Hos reiicit
ictus:refundit eludit euitat. Interdum nu/
tu capitisq; citati. Velocis capitis motu. Ci
tati:moti. Integer obsequio: Mobilitate.
Instat gressu:ut caueret ictus certaminis
anteibat pede:facie recedebat quod ipse ait
tuto procul ora recessu. Iniustis: nō æquis
quia capaneus erat fortior:ergo frequenter
quamuis enim pateretur tamen aliquando
Expiētia commotus attemptat. Experientia:ars ex
periendo collecta. Fracta:Diuisa. Nescit:
quia ictum furore non senserat. Summo
maculas in uelere uidit:quia laneos pento
dactylos habent sub testibus qui eminent
supra brachia.alii autem uolunt poetam de
barba dixisse. Præcipitatq; retro.uerso gra
du cogitans fugere. Rapiunt conamina
uenti:excipiunt siue frustrantur:idest in ua
cuum minarum eius impetus peregerunt.
Mortes:quasi singuli ictus capanei singulas
mortes afferrent. Auersus fugit:ita alcida
mas auersus cedebat furori ut nūquam fu/
giens uideretur: graue enim uiro forti cri/
men est terga dedisse certamini. De pup/
pe:a gubernatore:nam pertica est quædam
i naui quam hortator remigum tenet: quā
si incusserit:remiges non desinunt si depo/
Casteria suerit quiescunt a labore:hanc casteriā Plau
tus nominauit in asinaria:quando pulsi re/
posui remum sola ego in casteria. Iā uox
sciet altera remos: Quia prīo signo cessatū
fuerat a labore.uox sequēs denuo remiges
excitauit. Ecce iterum:ut paululum quie
uerunt.rursus ineunt pugnam. Immodi
ce:uiolēter quasi qui excesserit modum:ue/
Exit nientem capaneum eludit alcidamas. Exit
euitat declinat eum. Effunditur ille:capa
neus. Alio puer improbus ictu: alcidamas
improbus magnus alio ictu:quia iā supra il
lum percusserat. Impalluit ipse secundo:
et ipse est fœlici euētu pterritus ne post secū
dum uulnus iratum capaneum ferre non
posset. Ite ait o socii:seperatim: & suspense
legenda sunt:quæ locutio conuenit attoni/
tis & iratis:attonitis ut hoc loco: & Virgili.
Fuge nate propinquant.

Cunctatus uires dispensat. at ille nocendi
Prodigus. incautusq; sui. ruit omnis in ambas
Consumit sine lege manus: atq; irrita frendit
Insurgens seque ipse premit: sed prouidus astu
Et patria uigil arte Lacon. hos reiicit ictus
Hos cauet. interdum nutu capitisq; citati
Integer obsequio manibus. nunc obuia tela
Discutiens. instat gressu. uultuque recedit
Sæpe etiam iniustis collatum uiribus hostem
(Is uigor ingenio. tantaq; experientia dextræ)
Vltro animis audaxq; intratq; obumbrat & alte
Assilit. ut præceps cumulo salit unda minantes
In scopulos. & fracta redit. sic ille furentem
Circuit expugnans. Leuat ecce diuq; minatur
In latus. inq; oculos. illum rigida arma cauentem
Aduocat. & manibus nec opinum interserit ictum
Callidus. ac mediam designat uulnere frontem
Iam cruor. & tepido segnantur tempora riuo
Nescit adhuc Capaneus. subitūq; p agmina mur/
Miratur. uerum fessem super ora reduxit (mur
Forte manum. & summo maculas in uellere uidit
Non leo non iaculo tantum indignata recepto
Tygris. ait toto cedētem feruidus aruo
Præcipitatq; retro iuuenem. atq; in terga supinat
Dentibus horrendum stridens: geminatq; rotatas
Multiplicatq; manus. rapiunt conamina uenti
Pars cadit incæstus. motu Spartanus acuto
Mille cauet lapsas circum caua tempora mortes
Auxilioq; pedum. sed non tamen immemor artis
Auersus fugit. & fugiens tamen ictibus obstat
Et iam utrinq; labor. suspiriaq; ægra fatigant
Tardius ille premit. nec iam hic absistere uelox
Defectiq; ambo genibus. pariterq; quierunt
Sic ubi longa uagos lassarunt æquora nautas
Et signo de puppe dato posuere parumper
Brachia. uix requies iam uox ciet altera remos
Ecce iterum immodice uenientem eludit & exit
Sponte ruens: mersusq; humeris effunditur ille
In caput assurgentem alio puer improbus ictu
Perculit euentuq; impalluit ipse secundo
Clamorem Inachidæ quantum non littora tollūt
Nō nemora. illum ab humo conātē ut uidit Adra
Tollētemq; manus. & nō tolleranda parētē (stus
Ite oro socii. furit ite atq; opponite dextras
Festinate. furit: palmamq;. & præmia ferte
Non prius effracto: q̄ misceat ora cerebro

Absistet.uideo.moriturum auferte lacona
Nec mora prorumpit Tydeus.nec iussa recusat
Hyppomedon.tunc uix ambo conatibus ambas
Restringũt cohibẽtq; manus. tũc plurima suadẽt
Vincis abi pulchrum est uitam donare minori
Noster & hic belliq; comes.nil frangitur hæros
Ramumq; oblatumq; manu thoraca repellit
Vociferans.liceat has nõ ego puluere crasso
Atq; cruore genas meruit quibus hoste fauorem
Semiuir in fodiam?mittamq; informe sepulchro
Corpus.& oebalio donem lugere magistro?
Dixit.& hũc socii tumidum & uicisse negãtem
Auertunt.cõtra laudant insignis alumnum
Taygeti.longeq; minas risere lacones
Iam dudum uariæ laudes.& conscia uirtus
Tydea magnanimum stimulis ingentibus angũt
Ille quidem & disco bonus.& cõtendere cursu.
Nec cæstu bellare minor.sed corde labores
Ante alios erat uncta pales.sic ocia martis
Degere:& armigeras lassare assueuerat iras
Ingẽtes contra ille uiros acheloia circum
Littora:fœlicesq; deo mõstrante palæstras
Ergo ubi luctãdi iuuenes animosa citauit.
Gloria.terrificos humeris etholus amictus
Exuitur.patriumq; suem.leuat ardua cõtra
Membra cleoneæ stirpis iactator agylleus
Herculea nõ mole minor.sed grandibus alte
Insurgẽs humeris.hominem super íprobus exit.
Sed nõ ille rigor.patriumq; in corpore robur
Luxuriant artus.effectaq; sanguine laxo
Membra natãt.inde hæc audax fiducia tantum
Oenidæ superare parem.q̃q̃ ipse uideri
Exiguus grauia ossa tamen.nodisq; lacerti
Difficiles.unq̃ hunc animum natura minori
Corpore.nec tantas ausa est includere uires.
Postq̃ oleo gauisa cutis.petit æquor uterq;
Pro cursu medium.atq; hausta uestitur arena.
Tunc madidos artus alterno puluere siccant.
Collaq; demersere humeris.& brachia late
Curua tenent.iam tũc haustu deducit in æquum
Callidus.& celsum procuruat agyllea tydeus
Summissus tergo.& genibus uicinus arenæ.
Ille autem alpini ueluti regina cupressus
Verticis urgentes ceruicem inclinat in austros
Vix sese radice tenẽs terræq; propinquat
Iam dudum æthereas eadem reditura sub auras.

Ramum:palmã. Thoraca:qui erat palmæ præmium. Liceat exclamatio irascentis indignatione permixta. Et uicisse negantem:ne ab indignatione occidendi alcidamanta daretur:negat se uicisse capaneus. Angunt:stimulant. Laboris:artis peritiã. Vncta palæstræ: palæstræ studium bene addidit.Vncta ad discritionem pastoralium certaminum & luctationem naturalem.Virgilius de palæstra rusticorum. Corporaq; agresti nudant præ dura.alibi. Palæstras nudati sociis. Fœlicesque deo monstrante palæstras:quia uictor semper extitit deo monstrante Mercurio intelligimus. ipse enĩ huius artis inuentor fuit.Horatius. Et decore more palæstræ. fœlices palæstras dixit. ut Virgilius. Quo non fœlicior alter Cingere tæla manu:idest peritior. Patriumq; suem: Calydonis apri pellẽ. Leuat:spoliat. Mẽbra cleoneæ: Cleone ciuitas coryntho uicina. Nec mole minor:magnitudine corporis non inferior:ex proceritate corporis humanam fortunã uidebatur excellere. Sed non ille rigor:herculis scilicet. Effusaq; mẽbra:plana non thorosa. Sanguine laxo: cutem enim fluentem mollior sanguis efficit. Inde hæc audax fiducia:quia,pceritati Agyllei nullum membrorum inerat robur. Difficiles:duri:asperi. Tum madidos: infusos oleo.non sudore. Vara:paululum flexa crura seu foris extensa.ut Horatius. Hũc uarũ distat eius cruribus:quos uulgo uasios uocant. Deducit in æquum:deflectit ut sibi æquet astu sperantis fiduciam. Summissus tergo:inclinãs dorsum suum:ut se Tydeus iflecteret. Vrgentes:premẽtes. Reditura sub auras:si uentorum flatus admitterent.

Cleone

Varum

Non ſecus ingentes:Artus Agyllei ætas.

Caſtigata:compoſita ſeu potius maculis aſperata. Non integer ille:agylleus & ſub audiendum uiribus fatigatus uel euacuatus. Harenas:quas tydeus in eum ingeſſerat. Non ualuere potiri:ideſt neuter ualuit īcœpta perficere ideſt non potuit. Condidit:cælauit : quia ſub ingenti agyllei corpore exiguitas tydei eſt cælata. Suſpēſus ager definitio ſpelūcæ:ſiue ad naturam terræ retulit:quæ dicitur in medio aere ſuſpenſa : ſiue quod intrinſecus uacuant terræ uenas q metallum aliquod quærunt. Indignantē animam : dicunt philoſophi indignari animas:quod inuitæ de hac luce diſcedant . ut Virgilius . Vitaque cum gemitu fugit indignata ſub umbras. Propriis non reddidit aſtris:ingēs expoſitio eſt : uel quare animæ ad aſtra redeant : poſtquam exutæ fuerint nefando corpuſculo:ut nō ſolum bene meritorum:ſed etiam ſontium illuc ferātur : ut aut pro uitæ pretio optima mercede æterna luce donentur . aut pro male commiſſis ab ipſis aſtris ſtelliſque puniantur atque cōſumantur.non quidem ut pereant:ſed affligātur.Et ideo ab his puniuntur ſecundum pytagoram : qui ait animas bonorum uirorū

Animas ad ſidera

in ſtellas poſſe reuerti.Virg.Scilicet huc reddi deinde hac reſoluta referri Oia.nec morti eſſe locum:ſed uiua uolare Syderis innumerum atque alto ſuccedere cælo.Lucanus in nono.Innocuos uita patientes fecit æternos animam collegit in orbes. Animiſque & pectore ſupra eſt. Licet infra ſit corpore.

Cum uinclis : illius ſcilicet qui eum brachiis alligauerat. Elapſus iniquo:ſubduct⁹

Iniquum

graui ponderi.iniquum enim grauem dicimus.Virgilius. Ex iniquo pondere raſtri.

Et firmo:ordo mox latus firmo nexu implicat genua premens ad ilia. Improbus: magnus.quia cum eēt parua ſtatura magni ponderis alte ſuſtulerat uirum.ſiue quod ſe maiorem nexibus uēdicaſſet. Terrigenam ſudaſſe libyn:antheum dicit : quem Hercules apud ſummentum africæ ciuitatem palæſtrino certamine ſuperauit:quem cum nequiret:elidere:medium corripiēs brachiorū ſuorum nexu confregit : quia terræ beneficio fortior cadendo ſurgebat.

Nō ſecus īgentes artus præcelſus agylleus
Spōte premit:paruūq; gemēs duplicatur in hoſtē
Et iā alterna manus.frōtemq; humeroſq;.latuſq;
Collaq;.pectoraq;.& uitantia crura laceſſit
Interdumq; diu pendēt per mutua fulti
Brachia nūc ſæui digitorum uincula frangūt:
Nō ſic ductores gemini gregis horrida tauri
Bella mouēt.medio cōiunx ſtat candida prato
Victorem expectans.rumpūt obnixa furētes
Pectora:ſubdit amor ſtimulos.ac uulnera ſanat
Fulminei ſic dēte ſues.ſic hiſpida turpes
Prælia uiloſis ineūt complexibus urſi.
Vis eadem oenidæ.nec ſole aut puluere feſſa
Membra labāt:riget arta cutis.duriſq; laborum
Caſtigata thoris.cōtra nō integer ille
Fatibus alternis.ægroq; effetus hiatu
Exuit īgeſtas fluuio ſudoris harenas
Ac furtim rapta ſuſtētat pectora terra.
Inſtat agēs tydeus ictumq; in colla minatus
Crura ſubit:cœptis nō eualuere potiri
Fruſtratæ breuitate manus:uenit arduus ille
Deſuper.oppreſſumq; ingētis mole ruinæ
Cōdidit:haud:aliter collis ſcrutator hiberi
Cum ſubiit.lōgeq; diem.uitamq; reliquit
Si tremuit ſuſpēſus ager.ſubitumq; fragorem
Rupta.dedit tellus.latet intus monte ſoluto
Obrutus:ac penitus fractū.obductumq; cadauer
Indignātem animam propriis nō reddidit aſtris
Acrior hoc tydeus.animiſq; & pectore ſupra eſt.
Nec mora cum uinclis:oneriq; elapſus iniquo
Circuit errātem.& tergo nec opinus inhæret
Mox latus & firmo celer implicat ilia nexu
Poplitibus genua īde premens euadere nodos
Nec quicq̄.& lateri dextram inſertare parentem
Improbus horrēdum uiſu ac miſerabile pondus
Subſtulit herculeis prenſum ſic fama lacertis
Terrigenam ſudaſſe libyn.quom fraude reperta
Raptus in excelſum.nec iam ſpes ulla cadendi
Nec licet extrema matrem contingere planta
Fit ſonus.& lætos attollunt agmina plauſus.
Tunc alte librās inopinum ſponte remiſit
Obliquumq; dedit.procumbentemq; ſecutus
Colla ſimul dextra.pedibus ſimul inguina uinxit
Deficit obſeſſus.ſoloq; pudore repugnat.
Tādem preſſus humi.pronamq; extēſus in aluum
Sternitur.ac lōgo mœſtus poſt tempore ſurgit

Turpia signata linquens uestigia terra
Palmam autem dextra. læuaq; nitentia dono
Arma ferens tydeus. quid si non sanguinis huius
Partem haud exiguam (scitis) dyrceus haberet
Campus: ubi hæ nuper thebarum fœdera plagæ?
Hæc simul ostētās quæsitaq; præmia laudum
Dat sociis. sequitur neglectus agyllea thorax.
Sunt & qui nudo subeant concurrere ferro
Iamq; aderant instructi armis epidaurius agreus
Et nondum fatis dyrceus agentibus exul.
Dux uetat iasides: manet ingens copia lethi
O iuuenes. seruate animos auidumq; furorem
Sanguinis aduersi: tuq; o quem propter auita
Iugera dilectas cui desolauimus urbes
Ne precor aciem ius tantum casibus esse
Fraternisq; sinas (abigant hoc numina) uotis
Sic ait. atq; ambos aurata casside ditat.
Tunc genero ne laudis egens iubet ardua necti
Tempora. thebarumq; ingenti uoce citari
Victorem diræ retinebant omnia parcæ.
Ipsum etiam proprio certamina festa labore
Dignari & tumulo supremū hunc addere honorē
Hortantur proceres. ac ne uictoria desit
Ulla ducum numero. fundat uellycia cornu
Tæla rogant. tenui uel nubila transeat hasta.
Obsequitur gaudēs. uiridiq; ex aggere in æquum
Stipatus summis iuuenum: descendit at illi
Pone leues portat pharetras. & cornua iussus
Armiger ingentem iactu transmittere circum
Eminus. & dictæ dare uulnera destinat orno.
Q uis fluere occultis rerum neget omnia causis?
Fata patent homini. piget inseruare. peritq;
Venturi promissa fides. sic omnia casum
Fecimus. & uires auxit fortuna nocendi.
Campum emensa breui fatalis ab arbore tacta
Horrendum uisu. per quas modo fugerat auras
Venit arundo retro. uersumq; a fine tenorem
Pertulit. & notæ iuxta ruit ora pharetræ.
Multa duces errore ferunt. hi nubila & altos
Occurrisse notos. aduerso roboris ictu
Tæla repulsa alii. penitus latet exitus ingens
Monstratumq; nefas. & uni remeabile bellum
Et tristes domino spondebat arundo recursus.

Quid si nō sanguinis huius: si nō exhau
stus fuisset uiribus in thebano cāpo: in quo
quinquaginta insidiātes uno relicto super-
stite occidit. Hæc simul: subaudiendū cum
diceret. Præmia laudū: uirtu
tis insignia. Neglectus thorax: uetus. In-
structi armis: modo sagittariorū uult mon-
strare certamina. i. iactū uelocium sagittarū.
sed iaculatores nō exhiberi permisit. cōme-
morationem istius spectaculi dixit. sed ipsā
nō exhibuit uoluptatē. Epidauri⁹: epidau-
rus ciuitas peloponensis eqs nobilis. ut ipse
in cathalogo. Qui rura domitā epidauria.
Sanguinis aduersi: hostilis uel thebani.
Cui desolauim⁹ urbes: pp quē reliqmus pa
triā. Abigāt hoc numina: ut antea q̄ pliū cō
mittat̄ moriaris. Nec laudis egēs: nec ĩ ho
noratus abiret. Leues pha. nō inanes: sed ĩ
qbus sagittæ eēnt aut pĩnatæ. Fluere: uenĩ
re uel pcedere. Neget oĩa causis: ĩcusat poe
ta eos q dicūt futura nō portēdi mortalib⁹.
Inseruare: attēdere auspicia: & est uerbū au
gurū de cælo seruatū. dicit ergo. Piget nos
ĩsistere. i. tētare & cognoscere futura. & iō pe
rit uenturi fides pmissa. Sic oĩa casum: oĩa
sunt rerum futurarū signa: siue bonarū siue
malarū. casus aūt sunt subiti euentus. Cū. n. Casus
nō q̄rimus quæ sunt: nō curamus aduersa:
cū neglectu nostro omnia pueniunt mala:
q̄ accidūt casui deputamus. Fatalis. i. harun
dinem fatalem dixit quæ futura mōstraret.
Tenorē: cursū ipetū. Et no. iux. ru. or. phare Tenor
ante ora eius cecidit: q pharetrā tenebat. ut
Oui. De cælo reuolat nullo referente cruen
tum. Serūt: disserūt. disputāt. Recursus: so-
li Adrastro sagitta suū reditum pollicetur.

ATque ea cunctātes tyrii primor-
dia belli. Hic liber habet ĩdigna-
tionem Iouis contra martem q̄
bella thebana lentius gererētur.
missionem mercurii ab Ioue ad eum incitā-
dum. Descriptionem domus Martis ĩ thra-
cia cum omnibus eius ministris. Allocutio
nem Martis ad Mercurium. Allocutionem
Adrasti regis ad tumulum Archemori. im-
missionem timoris & nimiam augurii for-
midinem: paritero; cupiditatē ad bellū oci-
us pparandū. Conq̄stionē liberi apud Iouē
pro thebanis: Iouisq; responsionē uindictā
pmittētis. Sequit̄ descriptio cathalogi exer
citus thebanoꝝ. Interrogatio antigones re-
spōsio Phorbantis. allocutio Etheoclis ani-
mātis exercitū. Instantis belli pdigia. aduen
tus argiuoꝝ ad thebas: collocatioq; castroꝝ.
egressus cum filiab⁹ iocastæ ad argiuorum
castra. admissio earum. q̄stio de bello. Tydei
relatio. Occisio tygrium māsuetarū. deinde
incōgruētis timoris belli descriptio. Et hinc
atq; illinc singularia uel confusa certamina
diuerso casu uariaq; uictoria cū descriptione & allocutionibus exultantiū ducū amphiarai p̄cipue pugna
describit̄: circa quā Apollis fauor & postea cōfessio cū dolore monstrat̄. respōsio Amphiarai cōmēdātis fi-
liū & petentis per eū de uxore uindictā. hiatus terræ & Amphiarai cū armis & curru ad inferos descensio.

Lactantii.P.in septimum Thebaidos interpretatio.

Atque ea cunctantes:describitur Iouis iracundia. allocutio apud Mercurium:ut Iouis minas nũciet marti: & accuset eum q̃ patiatur græcos apud tumulũ Archemori uoluptatibus occupari.& ut eos furoris stimulis mars armet ad bellũ. Cunctantes:morantes siue manentes. Ceruicibus:iracundia Iouis e cælo põdus augeri:& hoc athlãtem quæri. Oceano:idest calysto: quæ in ursam hoc est in septentrionem dicitur uersa. Qua parrhasis:ignem: arcas a gente dicta:unde fuit Calysto Lycaonis filia. Lucanus. Parrhasis obliquos helice cũ uerteret. axes. Calysto ergo ipsa est:quæ artophylax dicitur ursa: quæ nunq̃ in oceano tingitur. Et nostro pascit̃ imbri: idest cælesti liquore:nõ marino:ut cætera sydera:nam ut ostẽderet Lucanus ignem solis aquis nutriri ait Non pabula flammis. Isthmius umbo:isthmos est terra inter duo maria in longũ porrecta.hæc enim duo maria orientem occidẽtemq̃ discriminant.Ionium oriente. Aegeum occidẽte diuidit. omne ergo quod Isthmius umbo destinet.i.achaiã.in cuius parte Pelops regnauit duo maria circundãt:adeo ut insulã facerent: nisi utrũq̃ pelagus interiecta terra diuideret. ideo autem umbonẽ montis dixit: quia eius pars erectior imminet mari. Maleæ: malea promontorium græciæ:quod intrat mare:& per quingenta millia introrsus extenditur:ubi unda ita sæua est: ut nauigantes uideatur persequi.unde Virgili. Maleæq̃ sequacibus undis.hoc autem promontorium a Maleo græciæ rege nomen accepit: quod intra se peloponẽses includit ac tenet. Illi uix muros: idest fines p̃riæ figura q̃ fũt illi.i.iuuentus argiua græci ingt sic ibãt: quasi iã uictores reuertãtur ad patriã. Offensiq̃ sedet: rati q̃ eorũ gratia periisset Archemor⁹: siue Offensi occupati mutuo sermone dixit. Sepulchri: Archemori: cui ludos funebres cælebrant. Sonat orbe recusso: furore tuo hæc gradiue fecisti certamina: ut aut de eo certarent: aut de cœlestibus. Oebalii:ut supra. Oebalio donem lugere magistro. Insana uoluptas:deest fuerit. Nunc lenis: q̃si ideo nũc mars mitis sit. nec nostra iracũdia flectitur. Nil equidem crudele minor:nil minor illi quod crudele sit idest marti. sed bonum & mite numen efficiam. minatur Iuppiter se martem mitem efficere: quod sic cruẽto numini esset contrarium: ut mites illi qui isfreni esse cõsueuerãt: ocii langore torpescant: & sit numẽ eius mite.graue.n.malum est:facit.n.bonum a suo istituto traducere. Ius erit:hũani sanguinis:aut ius aut auspicium non erit ius potestas auspicium frequentia.

Isthmos

Malea

Hic iouis imperio martem cyllenius ales
Excitat in graios resides.item ille furorẽ
Instaurat belli.ac thebas ardẽtibus offert.
Labdacios tendit lachrymis defendere liber
Antigone e muris sociorum discere uultus
Exquirit.fidus cui pandit singula phorbas.
Mox iocasta gemens natum.graiosq̃ precatur
Vt placidus thebas ineat fratremq̃ reposcat
Imperium tydeus prohibet sua uulnera narrans
Tigrium interitus partes pugnare coegit.
Bellantem curru amphiareum telluris hiatus
Obruit.ĩgemuitq̃ cadens.lucemq̃ reliquit.

Atque ea cunctantes tyrii primordia belli
Iuppiter aut æquo respexit corde pelasgos. (borant
Cõcussitq̃ caput motu quo celsa laSydera:proclamatq̃ adiici ceruicibus athlas
Tunc ita uelocẽ tegees affatur alumnũ.
I medium rapido. boreamq̃ illabere saltu
Bisthonias super usq̃ domos.axemq̃ niuosi
Syderis:oceano uetitum qua parrhasis ignem
Nubibus hybernis. & nostro pascitur imbri.
Atq̃ ibi seu posita respirat cuspide mauors
Quanq̃ inuisa quies.seu quod reor arma tubasq̃
Insatiatus habet.caraq̃ in sanguine gentis
Luxuriat.propere monitus.iramq̃ parentis
Ede:nihil parcens:nempe olim accendere iussus
Inachias acies.atque omnẽ quod isthmius umbo
Destinet:& raucæ circumtonat ira maleæ.
Illi uix muros.limenq̃ egressa iuuentus
Sacra colunt.credas bello redisse tot instant
Plausibus offensiq̃ sedent ad busta sepulchri
Hic ne tuus gradiue furor?sonat orbe recusso
Discus.& oebalii coeunt in prælia cæstus
Ast ipsi rabies.ferriq̃ insana uoluptas
Qua tumet immeritas cineri dabit impius urbes
Ferrum ignemq̃ ferens.implorantesq̃ tonantem
Sternet humi populos.miserũq̃ exhauriet orbem
Nunc lenis bellis:nostraq̃ remittitur ira
Quod nisi præcipitat pugnas dictoq̃ iubentis
Ocius impingit tyriis danaa agmina muris.
(Nil equidem crudele minor) sic mite bonumq̃
Numen & effreni laxentur in ocia mores
Reddat equos.ensemq̃ mihi.nec sanguinis ultra
Ius erit.aspiciam terras.pacemq̃ iubebo.

Omnibus ogygio sat erit tritonia bello.
Dixerat. & thracum cyllenius arua subibat
Atq; illum arctoæ labente cardine portæ
Tempestas æterna plagæ. prætentaq; cælo
Agmina nymborum. primiq; aquilonis hiatus
In diuersa ferunt. crepat aurea grandine multa
Palla. nec arcadii bene protegit unda galeri.
Hic steriles delubra notat mauortia syluas
Horrescitq; tuens. ubi mille furoribus illi
Cingitur aduerso domus immansueta sub hemo
Ferrea compago laterum. ferro arta teruntur
Limina ferratis incumbunt tecta columnis.
Læditur aduersum phœbi iubar. ipsaq; sedem
Lux timet. & durus contristat sydera fulgor
Digna loco statio: primis salit impetus amens
E foribus. cæcumq; nefas iræq; rubentes
Exanguesq; metus. occultisq; ensibus astant
Insidiæ. geminumq; tenens discordia ferrum
Innumeris strepit aula nimis. tristissima uirtus
Stat medio. lætusq; furor uultuque cruento
Mors armata sedet. bellorum solus in aris
Sanguis & incensis. qui raptus ab urbibus ignis
Et rerum exuuiæ circum & fastigia templi
Captæ insignibant gentes. cælataq; ferro
Fragmina portarum. bellatricesq; carinæ
Et uacui currus. protritaq; curribus ora
Pene etiam gemitusque adeo uis omnis & omne
Vulnus ubiq; ipsum sed nō usq̃ ore remisso
Cernere erat. talem diuina mulcifer arte
Ediderat: nondum radiis monstratus adulter
Fœda cathenato luerat connubia lecto
Quærere templorum regem uix cœperat ales
Mænalius: tremit ecce solum: & mugire refractis
Corniger hebrus aquis. tunc q; pecus utile bellis
Vallem infestabat. trepidas spumare per hærbas
Signa aduentantis; causæque adamante peremni
Dissiluere fores: hircano in sanguine pulcher
Ipse. subit currum. diraq; aspergine latos
Mutat agros. spolia a tergo. flentesq; cateruæ:
Dant syluæ nix alta locum. regit atra iugales
Sanguinea bellona manu. longaq; fatigat
Cuspide. diriguit uisu cyllenia proles.
Summisitq; genas. ipsi reuerentia patri
Si prope sit. dematq; minas. nec talia mandet.

Ogygio: thebano. Vna enī porta ex septē ogygia nuncupatur. Sat erit: ad excidēdas thebas. Labentem: intrantē portas septentrionis. Prætenta: circunfusa. adiacentia. Agmina nymbo℞: infinitus numerus nubium. Hiatus: principiū flatus: qa uēti pinguntur hiantes. Protegit: tuetur. Galeri: pylei. Hic steriles: ephexegesis ē: qui deus sterilis syluæ. Delubra mauortia notat: aspicit auium more: quæ uolando aspiciunt & innotant in quibus insideant locis. Mille furoribus: mille ministeriis martis. Cingitur: mutatur. Immansueta: inrequieta sine quiete ad descriptionē eruendæ domus adiecit omnia ferro fuisse constructa: ut ubicūq; aspiceres mortalē domū ex ipsius ædificii fabricatiōe cognosceres: cuius terreris specie: qđ ut Virg. explicaret ait. Porta aduersa ingens solidoq; adamante columnæ. Læditur aduersum phœbi iubar: offuscatur phœbi iubar. i. solis splendor ledit̄. i. splēdore ferri repercutitur. Impetus amens: singulis ministeriis martis epitheta nomina aptādo cōiunxit: & finxit officiorum diuersitatem: ut omnia martis ministeriis cōuenirent. Geminumq; tenens discordia ferrum: mirum geminum dixit: ferrum tenere discordiam: quæ semper solet duorum inimicitia uel mortalibus congratulari. siue propter fratres: quia ī hoc bello maxime fratrum discordia præliatur. Innumeris: mire infinitum numerū finxit quippe pro peccatorum genere iam minatur supplicia diuersorum. Tristissima uirtus: non religionis aut pietatis causa cōmota. sed ideo ī hoc bello tristem dixit esse uirtutē: quia parricidiis militauit. Mors armata sedet: qa semper eripit uitam. Insignibant: ornabant insigne faciebant templū. Pœne etiam gemitus: ægregie ut ī cruenta domo omnia ingemiscentia cernerentur. Vbiq; ipsum: subaudis matrem putares: ubiq; simulat nusq̃ tamen hilariore uultu conspicit̄. Nondū radiis: q̃stionē q̄ pōt commoueri qa adultero marti Vulcanus habitaculū fundasset. argutissime hoc loco poeta dissoluit. dicit enī ante domū marti Vulcanum ædificasse: q̃ iniuriam pateret̄: qa sol radiis suis magnifici flagitii detector fuisse narrat̄. sed si iō res mala displicuit supest ut inueniat̄ carissimum numē. Fœda cathenato. Hæc inqt limina prius Vulcanus extruxit q̄ martis de solis indicio adulteriū cognouisset: quo cōpto: utrūque subtilissimis deuixit cathenis: atq; incōuentū numinū adduxit adulteros. Tremit oē solum: adueniēte marte terra cōcussa est. Quod pecus utile bellis: eq̄ martis. Subit currū: igredit̄ seu aduenit. Aspgine: aspgo gutta ē terræ cruorī pmixta. Mutat agros: sanguine īficit. Maculat: uariat siue distinguit. Flentesq; cater. captiuo℞. s. Nix al. lo. aduenīete deo oīa q̄ ī medio sūt: locū dare necesse ē. Nec talia mandet: si aduētū martis talē iuxta iouē casus afferret: multa de ira sua: & mādatorū acerbitate minuisset.

Quod iouis imperium:allocutio Martis interrogãtis Mercurium:qualia ad ſe Iouis mandata portaret. Occupat armipotens: interrogãdo mars peruenit. Mænala:Mænalus & Lyceus montes archadiæ amœniſſimi. Moratus:nulla mora dixit patris præcepta. Sicut anhelabãt: de bello ſcythico remeantes. Iuncto ſudore:iterato prioris & ſequentis laboris. Ruit:cadit uel deſinit flare. Pax ipa tumet:ipſa tranqllitas inquieta.

Exanimis:ſine uento:ideſt reliquiæ tempeſtatis:licet ſint ſine flatu uentorũ:tamẽ adhuc exagitat mare. Inermes: ut ſupra ludicras pugnas uiſendi uulgus inermes. Fama uocat:cinerem placabat Adraſtus. Diis enĩ inferis & manib⁹ hoc uti inter trienniũ hæc ter ſacra cælebrant̃ frequentius. Triateride multa:triaterica ſacra ſunt:quæ intermiſſa triennio cælebrantur. Nec ſaucius arcadas aras. Pelops:ſcilicet qui a patre Tantalo numinibus epulandus eſt appoſitus.

Heleaq; pulſet:Heleæ ideſt græciæ: ubi ludi funebres & olympicus cõſtitutus eſt agõ in quo certamĩe oleaſtro uictores coronari cõſueuerãt. Eburna mãu:ut humeroq; pelops inſignis eburno. Nec caſtaliis: pythii agonis Apollinem dicit:in cuius honorem agon cælebratur iſthmiacus:cuius uictores pinu coronantur. Inficiamur auerno: ideſt cum deum colimus ĩficiamur te mortuum: ideſt mentimur uel negamus auerno inferis lugenti infernali. Iũgimus:ludos tuos cæleſtium agonibus conferimus: ut te ſuperis comparemus. Per urbes: promittit Adraſtus ſe numen Archemori omnibus græciæ ciuitatibus indicaturum: nõ ſolum liberis:uerum etiam bello uictis. Acrocorynthos:mons eſt circa coryntum immẽſæ altitudinis:cuius umbra utrunq; mare tegi poeta deſcribit. Bonus omnia credi:ad omnia credenda idoneus eſt timor:quo faciẽte ĩterdum etiam impoſſibilia credimus.nihil eſt enim quod credere hominẽ nõ ſuadeat timor. Vidiſſe pauent:ad augendã crudelitatem nouarum rerum ita dicta confirmãt ut quæ timore mentiuntur ſe uidiſſe confirment. Tunc acre nouabat:ſi eorum aliqs mentiat̃ facile põt falſa ſuadere mortalibus.

Acrocorynthus

Quod Iouis ĩperiũ? magno qd ab æthere portas?
Occupat armipotẽs. neq; enĩ hũc germãe ſub axẽ
Sponte uenis. hyemeſq; meas cui roſida iuxta
Mænala: & æſtiui clæmẽtior aura lycæi.
Ille refert cõſulta patris. nec longa moratus
Sicut anhelabãt iuncto ſudore uolantes
Mars impellit equos. reſideſq; in prælia graios
Ipſe etiam indignãs. uidit pater altus. & ira
Iam leuior: tardo flectebat pondere uultum.
Vt ſi quando ruit. debellataſq; reliquit
Eurus aquas. pax ípſa tumet. pontumq; iacentem
Exanimis iam uoluit hyems. nõdum arma carinis
Omnia. nec toto reſpirãt pectore nautæ.
Finierat pugnas honor exequialis inermes
Nec dum aberãt cætus: cunctiſq; ſilentibus hæros
Vína ſolo fundens cinerem placabat Adraſtus
Archemori. da parue tuum triateride multa
Inſtaurare diem. nec ſaucius arcadas aras
Mallit adire pelops. heleaq; pulſet eburna
Templa manu. nec caſtaliis altaribus anguis
Nec ſua pinigero magis adnatet umbra lycæo
Nox te lugenti puer inficiamur auerno
Mœſtaq; perpetuis ſolemnia iungimus aſtris
Nunc feſtina cohors. at ſi boetia ferro
Vertere tecta dabis. magnis tunc dignior aris
Tunc deus: inachias nec tantum culta per urbes
Numina captiuis etiam iurabere thebis
Dux ea pro cunctis. eadem ſibi quiſque uolebat.
Iam pronis gradiuus equis ephyræa premebat
Littora: qua ſummas caput acrocorynthus ĩ auras
Tollit: & alterna geminum mare ꝓtegit umbra.
Inde unum dira comitum de plæbe pauorem
Quadrupedes anteire iubet: non alter anhelos
Inſinuare metus. animumq; auertere curis
Aptior innumeræ mõnſtro uoceſq; manuſq;
Et facies quæcunque libet: bonus omnia credi
Auctor & horrificis lymphare incurſibus urbes.
Si geminos ſoles. ruituraq; ſuadet aſtra
Aut mutare ſolum: aut ueteres deſcendere ſyluas
Ah miſeri uidiſſe putent. tunc acre nouabat
Ingenium falſo nemæum puluere campum
Erigit attoniti tenebroſam a uertice nubem
Reſpexere duces. falſo clamore tumultum
Auget & arma uirum. curſuſq; imitatur equorum
Terribilemq; uagas hululatum ſpargit in auras
Exiluere animi. dubiumq; in murmure uulgus

Pendet.ubi iste fragor?ni fallimur aure.sed unde
Puluereo stant astra globo?num hysmenius ultro
Miles?ita est ueniunt.tanta aut audacia thebis.
An dubitent?agedum inferias.& busta colamus.
Hæc pauor attonitis uariosq; per agmina uultus
Induitur:nunc pisæis e milibus unus.
Nunc pylius.nunc ore lacon : hostesq; propinquos
Adiurat:turmasq; metu consternit inani
(Nil falsum trepidis)ut uero amentibus ipse
Incidit & sacre circum uestigia uallis
Turbine præuectus rapido ter sustulit hastam
Ter cōtorsit equos:clypeum ter pectore plausit
Arma arma insani.sua quisq; ignotaq; nullo
More rapit.mutāt galeas.alienaq; cogunt
Ad iuga cornipedes.ferus omni ī pectore sæuit
Martis amor.cædisq; nihil flagrantibus obstat
Præcipitāt redimūtq; moras.sic littora uento
Incipiente fremūt fugitur cum portus ubique
Vela fluūt laxi iactantur ubiq; rudentes
Iamq; natāt remi.natat omnis in æquore summo
Anchora.iam dulcis medii de gurgite ponti
Respicitur tellus:comitesq; a puppe relicti.
Viderat inachias rapidum glomerare cohortes
Bacchus iter.gemuit tyriam conuersus ad urbem
Altricemq; domum.& patrios reminiscitur ignes
Purpureum tristi turbatus pectore uultum
Non crines nō serta loco.dextramq; reliquit
Thyrsus.& intactæ ceciderunt cornibus uuæ
Ergo ut erat lachrymis.lapsoq; ī honorus amictu
Ante iouem(tunc forte polum secretus habebat)
Constitit.haud unq̄ facie cōspectus in illa
(Nec ausæ latuere patrem)supplexq; profatur
Excindis ne tuas diuum sator optime thebas?
Sæua adeo coniunx.nec te telluris amatæ
Deceptique laris miseret.cinerumque meorum
Esto olim inuitum iaculatum nubibus ignem
Credimus.en iterum atra refers incendia terris
Nec styge iurata nec pellicis arte rogatus.
Quis modus?an nobis pater iratusq; bonusque
Fulmen habes?sed nō daphneia limina talis
Parrhasiumque nemus.lædeasque ibis amiclas
Scilicet e cunctis ego neglectissima natis
Progenies.ego nempe tamen qui dulce fereti

Nil fallimur aure : sed unde aure posuit pro auditu : ut est oratio se inuicem interrogans. Ni fallimur:idest nisi decipimur auditu & uidentur interposita uersu pauoris & quasi respondentis : ut docet ipsa comatica pronunciatio.deniq; cōclusit hæc pauor attonitis : q̄ dicta sunt. Et busta colamus: Hyrronia quasi per remisionem animi & occupationem ludorū sint ab hoste cōtempti.

Variosq; per agmina uultus:ut manifesti⁹ quæ uelit timor affirmet : diuersarū gentiū indutus uultibus se exercitibus miscet.

Nunc pylius:ex illa ciuitate.Horatius.Nestora pylius. Adiurat:iureiurando confirmat. Nil falsum : argiuis oīa credētibus nil fallum uidebat. Vestigia uallis:ī qua sacra fuerant cælebrata in honorem Archemori.

Insani:fortes. Nullo more rapit:raptim facit inuadere propter cōsuetudinē. Præcipitant:festinānt & accelerāt : ut tarditatis moras celeritate compensarent. Incipiente fremunt:uociferatione præparantium nauigium perstrepunt littora. Vela fluunt : sola descendunt. Glomerare cohortes : præter ordinem festinant impingere. Reminiscitur ignes in mentem ueniunt patris fulmina : quibus se utero matris excussit. Purpureū:pulchrū. Thyrsus hasta : cornibus uuæ : dicit mœsticia liberū ornatum capitis posuisse.ubiq; uuis decoratus ostēdit. Oui. li.fastorum.vi.Bacche racimiferos hedera distincte capillos Si domus illa tua est dirige uatis opus.Arserat obsequio semele iouis accipit ino Te puer & summa sedula nutrit ope Intumuit iuno rapta q̄ pellice natum Educet at sanguis ille sororis erat.Hinc igitur furiis athamas in imagine falsus Tuq; cadens patria parue learche manu. Et tūc forte : interpositio ē. Secretus hēbat:aut cura laxatus aut secretus tūc erat Iouis. Excidis ne tuas cū exprobratiōe affectū mœroris:& cum dolore mouet iuidiā. Deceptiq; la.dolo Iunonis dicit morte matris suæ Semeles uiduatos penates Oli:iuitū.Synæresis.ut hoc.n. Semele pateret. Extorsit:petiit ut ad se fulminibus armatus ītraret.dicit.n.liber:si ante iuitus dum amatæ nil negas ī thebas fulmē eiecisti.nunc inqt qs cōpulit:ut bellū eis iuberes īferri. Danaeia.i.quādo ad Danaē uenisti. Parrhasiūq; ne.sylua ubi Calysto a Ioue cōp̄ssa ē : quæ postea helice nomē accepit. Ledæāq;.i.cū ad lædā uenisti. E cūctis ego:se dicit liber a multis mortalibus sæpe fuisse neglectū : ut lycurgo atq; pentheo:nā Oui.quodā loco uerba pēthei iniuriantis liberū ita descripsit.Quis furor anguigenæ proles mauortia uestras attonuit mētes pētheus ait:æra ne tantum Aere repulsa ualēt : & adunco tibia cornu. Et magicæ fraudes : ut quos non bellicus ensis:Non tuba terruerit:non strictis agmina tælis : Fœmineæ uoces & mota īsania uino.Obscenique greges & inania tympana uincant.Vos ne senes misceri qui lōga per æquora uecti.Hac tyron hac profugos posuistis sede penates.Nunc finitis sine matre capi.

Dythyrābus

Pondus eram:quoniam fulminata matre fœmori Iouis est isitus : unde bimater appellatus ē:q̃ duas ueluti matres habuit. Dythyrābus dictus est:qui uelut per duas portas exierit:sed hoc fabulosum intelligatur.sub hanc autē figurā mysticū philosophiæ secretum est.nā & illud falsissimū est quod thyresias subit Buxa:tibia uel scabellum : quod in sacris tibicines pede sonare cōsueuerunt. Timent thyrsos:quomodo thebani belli nō timeāt:q bacchātiū morē ut thyrsos horrescunt:& ut bellādi inter illos monstraret speciē ait.Timent nuptarū prælia matrū. Peltis:lunatis scutis : quibus utuntur amazones. Sic hostis defuit:interpositio narrationis. Ditare mycenas.i.inimicos argos thebanorū spoliis ditare. Sensus : melius iratus alios hostes eliceret : ne uos inimicorum faceret prædam. Syluasq; lycurgi:lycurgus thracū rex fuit:qui liberū deū eē negabat. Anne triūphatos:liber enim dicitur deinde egisse triumphū.unde Vir. Nec qui pampineis uictor iuga flectit habenis.Liber agens celso nisæ de uertice tygres. Latonia frater:Apollinem dicit:qui delon insulā in honorem materni partus stabilem fecit.

Freta

Commendare fretis.i.duabus insulis alligare.freta enim ꝓprie maria dicunt̃ : quæ æstu rapido uicinas terras interfluūt.de qua insula ait Vir.Mycone celsa gyaroque reuinxit. Hostiles athenas dicit:quas cum inundasset neptūnus: Minerua eas diluuio liberauit:pro qua urbe contendisse dicitur cum neptūno inuētis muneribus : neptunnus.s. equū minerua oliuā quā fabulā tetigit Vir. dicēs.Cui prima fremētem Fudit equū magno tellus percussa tridēte.Item Oleæq; minerua inuentrix. Epaphum : Iouis & ius filium:qui regnauit in ægypto:cuius mater euersa est in iuuencā.unde Virg.At leuē clypeum sublatis cornibus io. Cyllene:arcadia:in qua Mercurius dicitur natus. Minoa ue curat. Minos & Rhadamātus Iouis & Europæ filii:cretensiū reges : sed ut conciliet Iouem in amorem thebarum : commemorat quas mortaliū amare dignatus sit fœminarum Alcmenam.Antiopam.Nicteidē. postremo europam : cuius frater Cadmus condidit thebas. Hic tibi quando:quoniam ordo est hic tibi Noctes herculeæ & ardor nicteidos. Anthiopæ filiæ Nictei : quæ aliquādo expulsa per Dyrcē a Ioue in thaurum uerso corrupta est . unde Zetus & Amphion progeniti feruntur. Nicteidos ardor :.i.amor Antiope Nictei filiæ. Hic tyriū genus : propter Europam & Cadmum qui Cadmus Tyrii Agenoris fili⁹ fuit:qui Thebas condidit frater Europæ : cuius rei necessitudine thebanis conciliare uult Iouem.

Antiopa
Dyrce
Zetus
Amphiō

Fœlicior igne:amore fœlicior . ergo Europa Semele quippe : quæ fulmen pro amore ꝑpessa est.ideo nostro igne fœlicior. Inuidiā risit pater:inuidiosam orationē ridendo Iuppiter mitiorē effecit.ut Vir.Oli subridēs hoīum sator atq; deorū. Poplite flexum.i. genibus īclinatū. Sic expostus ego:sic fatis sum subditus : ut īminentia mutare nō possim.dicit ergo nō iunonis gratia thebis indicimus bellum o puer ut putas : neq; enim mutabilis esse pōt Iuppiter:qui immoto fatorum ordine ea quæ semel sunt decreta complere non differt . Isti uero populi idest argiui siue thebani ad hoc fataliter nati sunt:ut bellis intereāt. Reponā:reuocē.reprimā.cohibeā.

Pondus eram.cui tu dignatus limina uitæ
Præceptumq; iter.& maternos reddere menses.
Adde q̃ in bellis.rarisq; exercita castris
Turba meas acies.mea tantum prælia norunt.
Nectere fronde comas.& ad insperata rotari
Buxa.timent thyrsos nuptarum.& prælia matrū
Vnde tubas.martemq; pati.qui feruidus ecce
Q uanta parat? quid si ille tuos curretas in arma
Ducat? & innocuis iubeat decernere peltis?
Q uin etiam inuisos(sic hostis defuit)argos
Elicis hæc ipsis genitor grauiora periclis
Iussa nouercales ruimus ditare mycenas:
Cædo equidem quo sacra tamē ritusq; peremptæ
Gentis.& in tumulos si quid male fœta reliquit
Mater abire iubes:thracen.syluasq; lycurgi.
Anne triumphatos fugiam captiuus ad indos?
Da sedem profugo potuit latonia frater
Saxa(nec inuideo)defigere Delon:& imis
Commendare fretis.cara submouit ab arce
Hostiles Tritonis aquas uidi ipse potētem
Gentibus æois epaphum dare iura.nō ullas
Cyllene secreta tubas mynoa ue curat
Ida.quid heu tantum nostris offenderis aris?
Hic tibi.(quādo minor iā nostra potētia)noctes
Herculeæ.placidusq; uagæ nycteidos ardor
Hic tyrium genus.& nostro fœlicior igne
Taurus.agenoreos saltem tutare nepotes
Inuidiam risit pater.& iam poplite flexum
Sternentemq; manus.tranquillus ad oscula tollit.
Inq; uicem placida orsa refert.nō coniugis ista
Consiliis ut rere puer.nec sæua roganti
Sic expostus ego.immoto deducitur orbe
Fatorum ueteres seræq; in prælia causæ.
Nam cui tanta quies irarum? aut sanguinis usus
Parcior humani? uidet axis.& ista per æuum
Mecum æterna domus.quotiēs iam torta reponā
Fulmina.q̃ rarus terris hic imperet ignis.
Q uin etiam inuitus magna.ulciscendaq; passus

Aut laphytas marti. aut ueterem calydona dianæ
Expugnare dedi mea est iactura pigetq;
Tot mutare animas. tot reddere corpora uitæ
Labdacios uero pelopisq; a stirpe nepotes
Tardum abolere mihi. scis ipse ut crimina mittã
Dorica. q̃ prompte superos incessere thebæ
Te quoq;. sed quoniam uetus excidit ira silebo
Nõ tamẽ aut patrio respersus sanguine pentheus
Aut matrem scelerasse thoris: aut crimine fratres
Progenuisse reus. lacero tua lustra repleui
Funere. ubi fletus? ubi tunc ars tanta precandi
Ast ego non proprio diros impendo dolori
Aedipodionidas. rogat hic tellusq; polusq;
Et pietas. & læsa fides. naturaq; & ipsi
Eumenidum mores. sed tu super urbe moueri
Parce tua. non hoc statui sub tempore rebus
Occasum aoniis. ueniet suspectior ætas
Vltoresq; alii. nunc regia iuno queretur.
His ille auditis mentemq; animumq; recepit
Vt cum sole malo tristiq; rosaria pallent
Vasta noto. si clara dies. zephyriq; refecit
Aura polum. redit omnis honos. emissaq; lucent
Gramina. & informes ornat sua gloria uirgas.
Nuncius attonitas iamdudum etheoclis ad aures
Explorata ferens. longo docet agmine graios
Ire duces. nec iam aoniis procul affore campis
Quacũq; ingressi tremere ac miserescere. cũctos
Thebarum qui stirpe refert. qui nomine & armis
Ille metum condens audire exposcit. & odit
Narrantem. hinc socios dictis stimulare. suasq;
Metiri decreuit opes. exciuerat omnem
Aoniam. euboeamq;. & phocidos arua propĩquæ
Mars (ita dulce Ioui) longo fugit ordine uelox
Thessera. propellunt acies. seseq; sub armis
Ostentant. subeunt campo. qui proximus urbi
Damnatus bellis patet. expectantq; furores.
Nõdũ hostis citra. & trepidæ tamẽ agmĩe matres
Conscendunt muros: inde arma nitentia natis
Et formidandos monstrat sub casside patres.
Turre procul sola nondum concessa uideri
Antigone populis. tenera defenditur atra
Veste genas. iuxtaq; comas. quo laius ibat
Armigero. tunc uirgo senem regina ueretur

Expugnare dedi: Mars lapytas immissis furorũ stimulis pdidit. calydoniã Diana uisu sæuissimi apri uastauit. Tardũ abolere mihi. i. sero illis irrogo digna supplicia. Crimina dorica: græca pp iniuriã Tãtalide extincto filio pelope: q humanos artus apposuit epulãdos. Sãguine pentheus: commemorãdo q̃ pentheus innocẽs crudeliter punitus est. & liberũ in thebas iudicẽ seuerum esse. Cõparauit. n. oedipi pẽtheiq; facinora: qui nec parricidium fecit: nec cũ matre cõcubuit: cũ pentheus ista nõ fecerit: tamen lacero funere tua lustra compleuit. ergo tu qui tam sæuissime: paruæ culpæ reos punire cõsueuisti: nõ debes tã flæbiliter pro nefandissimis supplicarẽ. Fratres pgenuisse reus: q̃a Oedipus maritus & filius matris & patris filii fratres sunt. nullus igit̃ tibi pietatis ordo seruatus ẽ: ubi fuit iocasta & uxor: & mater.

Nõ hoc statui: ordo non hoc tempore statui thebas euertere. & hoc dicendo spes aliqua postulãdi ueniã promittit̃. dicit. n. Iuppiter se ut cætera numina imminentia mala posse differre: ĩ totũ uero mutare nõ posse. Vltoresq; alii: Theseũ dicit: q secũdo bello thebas euertit. Nũc iuno queret̃: nũc Iuno tristabit̃: quoniã ĩ patrio bello oẽs excepto adrasto argiuorꝝ duces perierũt. Mẽtemq; aĩumque recepit: Dixerat poeta superi' Lapsoque in honorus amictu. & Pũrpureũ tristi turpatus pectore uultũ. ergo audita oratiõe Iouis liber uno tẽpore ornatũ læticiamque recepit. Sole malo: torrido igneo uel turbato. Tristi noto: nubilo austro. est aũt floribus inimicus. ut Virgi. Floribus austrũ Perditus: & liquidis immisi fontib' apros.

Redit oĩs honos: sic inquit læticia liberi mutatus est uultus e grandi tristicia: quẽadmodũ flores flante austro. Et solis nimio calore palescunt: perducuntq; gratiã aspectus sui. ac rursus si placidi fauonii spirauerit flatus & uirentes hærbas frigidior uentus erexerit: & odorem recipiunt: & colorem. Explorata: certa. Lõgo agmine: ordinibus cõpositis. Ire: pro uenire. ut Vir. Vos nũc a nauibus itis. Tremere ac miserescere. Tremebant cuncti & terrebant̃ argiuorũ aduentu qui thebanis cõsanguinitate coniuncti fuerant qui uero erant extranei miserebant̃: cũ in memoriã reducerent perituras thebas.

Nomine & armis: subaudiendũ cæteros anteibat. Ille metũ condẽs: etheocles metũ dissimulãs. Thessera: bellorũ signũ est ut hospitalem thesseram dicimus. Veteres. n. quãdo non poterant omnes hospites suos noscere thesseram illis dabãt præpositio hospiti relaturis: unde intelligebantur hospites. hic tamen proprie thesseram signũ belli posuit. Thessera Campo qui proximus urbi: cãpũ subeunt qui patet ante urbẽ: qui est ad sistenda bella damnatus. i. destinatus. Nondũ concessa uideri: pudicarũ uirginũ morẽ descripsit: quia nunq̃ uirgines facile uident̃ a populo. Antigone. Oedipi filia Polynicis soror. Defendit̃: occulat̃. Armigero: qui lai ante fuit armiger: eo nũc antigone utebatur custode.

Spesne:hanc œconomiã trãstulit iuxta Homerum per inquisitionẽ cathalogi.inducit hic per antigo
nẽ ut illic p inquisitionẽ Priami:& relationẽ Helenæ. Hæc uexilia:hoc est thebanoꝝ militũ manus po
terit tã imẽsum argiuorũ exercitũ superare:& parua multitudo contra hostiũ:copias ualebit. de auxiliati
bus quærit cateruis.nã suos ciues agnoscit. Pater:non patrẽ gentiũ œdipũ dicit:sed ut blandiret̃ nutri
Menœceus — toribus phorbantẽ patrẽ uocauit. Menœceus:hic se pro patria de muro præcipitẽ dedit.filius creontis:
qui post fratris etheoclis interitũ accepit imperiũ. Ahena sphynge:casside:cuius altitudinẽ in summi
tate adiecta auxerat sphynga:siue signa the
banoꝝ sphyngas esse mõstrauit:ut.n. apud
romanos aquilæ habebant̃ signis appositæ
sic thebanorũ signa sphyngos uultus orna
Homoloidæ — bat.Homoloidas: homolidæ portæ sũt the
banæ appellatæ:quæ erãt septem:unde the
Heptapylos — bana ciuitas heptapylos dicta est. Tana
gre:ciuitas euboeæ:quæ nunc penoria nun
Tanagra — cupatur. Dryas:hic est quẽ Diana sagittis
propter iterfectum Parthonopæũ occidit.
Tridentẽ:ut declararet se orionis nepotẽ
Orion — in scuto tridẽtẽ pinxerat. Orionis alti:hu
ius talis est fabula.pelasgus quidẽ deoꝝ cul
tor Iouẽ:Neptunnũ Mercuriũq; suscepit ho
spitio:a qbus huic est facultas allata. aut qa
i deos religiosus extiterat: ab his qd' uellet
optaret.is cũ adhuc ætatis filiũ nullũ susce
pisset postulauit ut beneficio numinũ ꝓles
sibi cõtingeret.minxeruntergo urinã in bo
uis coriũ:quẽ pelasgus diis immolauerat:&
hoc defodere iusserũt.exactisq; nouem mẽ
sibus tolli:ex quo natus est Orion:qui ex
Vros — urina nomẽ accepit.uros.n.græce urina di
cit̃.hic de stupro cõpellauit Dianam. illa ira
ta:terræ iuocauit auxiliũ.at ille ictu scorpii:
iteriit:quẽ terra in ultionẽ dianæ exilire cõ
pulerat.alii uero dicũt orionẽ ipsius dianæ
sagittis fuisse frustratũ. ut Hora. Virginea
domitus sagitta. Nysa dioneisq; auib' cir
cũsonat:hãc quidã uolũt esse regionẽ in qua
Nysus regnauit: cuius crinẽ purpureum syl
la filia dicitur amputasse. Thysbe:ciuitas
eiusdem:in qua Venus colitur: ꝙ iouis ali
quãdo per colũbas dabant̃ respõsa. Pinus
q; iubasq;:qa q̈si eqnæ setæ sunt pini folia.
Terribilis syluis:uenatiõibus. Erithræ:ci
uitas numeri tantum pluralis. Colon ethe
on:ciuitates sunt græciæ quæ thebanis au
xilia miserũt. Iugis iniquis:arduis siue ex
Athlãtæ — celsis. Athlanteamq;:duas athlantes eẽ cer
tissimũ est.unã arcada:cuius Parthenopæus
est filius.aliam de scyro nobilem cursu quã
Hyppomanes currẽdo superauit. proiicien
do tria poma aurea ueneris consilio. Noti:
campi:in quibus solebat Athlanta cum pro
cis cursu contendere. Colunt:non ueneran
Sarisse — tur sed:habitãt.Sarissas:macedonũ lanceas
hoc.n.nomine tæla sua ipsius gẽtis hoies uocant.unde Lucanus primi pelleas arcu fregere sarissas. Dif
ficiles excludere:scilicet causa breuitatis ad excludẽdũ. Onchesti:Onchestus Neptũni fuit filius: qui ex
Michalesos — suo nomine hãc cõdidit ciuitatẽ. Michalesos:promõtoriũ eiusdẽ ciuitatis.Palladiusq; melas:boetiæ flu.
minerua cõsecratus.palladius ergo atticus.alii uolũt hunc athenarũ fluuiũ esse:quẽ palladium ad discre
Melas — tionẽ posuit.est enim alter melas in sicyoniorum finibus:siue melas montẽ dicit oliuetis cõsitũ. Garga
Gargaphia — phiæ:fons dianæ ob ætatẽ. Et nimia:cuius sata nimietas hærbæ inhabitet:quæ nascẽtes opprimit me
ses. Virgo lyra galeam:in cono galeæ lyra habebant propter musicam:qua thebani dicuntur muri fu
isse cõstructi. Tauro:ꝑpter iouem & europã:uel ꝑpter cadmũ:qui bouẽ secutus est ut thebanam conde
ret ciuitatẽ:uel quod manifestius propter dyrcen Nouercam quam ab his constat tauro religatam.

Q uæ sic orsa prior. spesne obstatuta palasgis
Hæc uexilla pater? pelopis descendere totas
Audimus gentes. dic o precor extera regum
Agmina:nam uideo quæ noster signa menœceus
Q uæ noster gerat arma creon:q̃ celsus ahena
Sphynge per ingentes homolaidas exeat hemon
Sic rudis antigone. senior cui talia phorbas:
Mille sagittiferos gelidæ de colle tanagræ
Promouet ecce dryas. hic cui niuea arma tridentẽ
Atq; auro rude fulmen habent orionis alti
Non falsus uirtute nepos. procul oro paternum
Omen. & innuptæ uetus excitat ira dianæ.
Iungunt se castris regisq; in nomen adoptant
Oelæ medonq;. & consertissima syluis
Nysa Dioneisq; auibus circunsona thysbe.
Proximus eurimedon:cui pastoralia fauni
Arma patris. pinusq; iubas imitatur equinas.
Terribilis syluis. reor & mauorte cruento
Talis erit. dites pecorum comitantur erithræ
Q ui colon densamq; iugis ethneon iniquis
Q ui breue littus hyles. athlanteamq; superbi
Scenon habent nothiq; colunt uestigia campi
Fraxineas uibrant macedum de more sarissas
Sæuaq; difficiles excludere uulnera peltas.
Ecce autem clamore ruunt neptunnia proles
Onchesti quos pinigeris megalesos in agris
Palladiusq; melas hecatæaq; gurgite nutrit
Gargaphyæ. quorumq; nouis haliartos aristis
Inuidet. & nimia sata læta superuenit herba.
Tæla rudes trunci. galeæ uacua ora leonum.
Arborei dant scuta sinus. hos regis egenos
Amphion. en noster agit. cognoscere pronum
Virgo lyram galea. tauroq; insignis auito

(Macte animo iuuenis)medios parat ire per enses
Nudaq pro caris opponere pectora muris
Vox etiam nostris heliconia turba uenitis
Addere rebus opem.tuq o permesse canoris
Et fœlix hormie uadis armatis alumnos
Bellorum resides.patriis concentibus audis
Exultare gregem.quales cum pallida cedit
Bruma renidentes deducunt strimona cygni.
Ite alacres.nunq̃ uestri morientur honores
Bellaq perpetuo memorabunt carmine musæ
Dixerat.& paulum uirgo interfata docenti
Illi autem qua nam iunguntur origine fratres?
Sic certe patria arma uiris.sic exit in auras
Cassidis æquus apex.utinã hæc cõcordia nostris.
Cui senior ridens.non prima errore uidendi
Falleris antigone.multi hos(nam decipit ætas)
Dixerunt fratres.pater est.natusq sed æui
Confudere modos.puerum laphytonia nympha
Dircetis expertem thalami.crudumq maritis
Ignibus.ante diem cupido uiolauit amore
Improba cõnubii nec lõgum & pulcher elathreus
Editus.ac primæ genitorem in flore iuuentæ
Consequitur.traxitq notas & miscuit annos.
Et nunc si fratres mentito nomine gaudent
Plus pater.hunc olim iuuat.& uentura senectus.
Tercentum genitor totidemq in prælia natus
Exercent equites:hi deseruisse feruntur
Exilem glisanta.coroniamq feracem
Messe coroniam baccho glisanta colentes.
Sed potius celsos umbrantem hunc aspice late
Hypsea quadriiugos clypei septemplice tauro.
Læua ter insuto seruant ingentia ferro
Pectora.nam tergo nunq̃ metus hasta uetustum
Syluarum decus emissæ cui peruia semper
Armaq pectoraq.& nunq̃ manus irrita uoti.
Asopos genuisse datur:dignusq uideri
Tũc pater arreptis cum torrẽtissimus exit
Põtibus.aut natæ tumidis cum uirginis ultor
Flumina cõcussit generum indignata tonãtem.
Namq ferũt raptam patris aginan ab undis
Amplexu latuisse Iouis.furit amnis.& astris
Infensus bellare parat(nõdum ista licebant
Nec superis)stetit audaces effusus in iras
Cõseruitq manum(nec quẽ imploraret habebat)
Donec ui tonitrus summotus & igne trisulco
Cessit adhuc ripis animosus gurges anhelis

Macte animo iuuenis:ut si diceret perfectæ indolis iuuenis.mactare.n.dictũ ẽ sacrificiũ perfecisse.unde Vir.Macte noua uirtute puer.i.pfecte. Opponere pectora: bene pronũ dixit ad defensionẽ murorũ. Heliconia turba:p helicona intelligi uoluit poeta ẽt ad auxilia cõuenisse:& cõmemorat fluuios musis dicatos heliconiũ pmessum hormiũ. Renidentẽ:splẽdentẽ niuẽ depositã.

Mactare
Mactus

Cygni:qa apud hormiũ fluuium multi sunt cygni.& hi qui ab hoc fluuio ueniebãt cygnorũ more cantabant. Sed æui cõfudere modos:ætatis suæ dũ pœne æquales sũt spatia confuderunt nymphæ.ad ornamẽtũ carminis sui græcum nomen accepit.græce nympha dicitur sponsa. Maritis ignibus: uiriles amores concubitus uoluptatẽ dicit.

Nympha

Nec longũ.i.tẽpus trãsiit. Et pulcher elathreus natus ẽ filius qui prius puero crescẽdi celeritate pœne æqueuus est. Traxitq notas:Similitudinẽ patris ĩ uultu suo significauit. Plus pater:hoc est gaudet ætate antecedẽti desiderio. Hunc olim iuuat & uentura senectus.uno tẽpore senescentiũ patris & filii. Exilẽ:sterilem agrũ habentẽ. Coroniã:nomen a coro cẽtauro tractũ: a quo & ciuitas dicta:quẽ reliqui centauri uelut palũ cædentes terræ affixerunt. Baccho glisanta:duæ ciuitates duorũ nominũ pari gaudẽt munere coronia baccho simul glisanta cerere infœcunda tristatur.nec euenit ut prouẽtu suo utraq ciuitas frumentti.uini bono gauderet. Hypsea quadriiugos:fratrẽ æaci dicit:cuius Iuppiter ex formicis socios fecit armatos existere ex eo Peleus natus est ex peleo Achilles:cuius milites myrmidones nuncupati sunt a formicarum origine. myrmices enim græce formice dicunt:hũc hypseum in nono libro capaneus occidit.

Coronia
Glisanta
Hypseus
Myrmidones

Nam tergo nunq̃ metus:siue quia hic uirtute sua prærogatiua nũq̃ fugiebat: siue qa uetus consuetudo fuerat:ut lorica nunq̃ nisi pectus tegeret:ut spem fugæ eriperet pugnaturis:quod Salustius aptissime mõstrauit dicẽdo:& in maximo omniũ nudũ & cæcũ corpus ad hostẽ uertere.i.quod nec oculi nec lorica muniebat. Irrita uoti: quæ in pcutiendo nunq̃ auctoris sui uota decepit.

Asopos:fluuius.hic cum raptam a Ioue filiam Aeginam æquo animo ferre non posset:omni aquarum agmine concitatus cælũ petebat ĩfestus.Hunc Iuppiter fulminauit. uerum hodie quoque dr eo tempore quo flumẽ excepit primus uiuẽtib9 fluere.ideo dixit adhuc ripis animosus gurges anhelat hunc asopum breuem etiam describit Lucanus dicens.Asopus aquas. Nondũ ista licebant:uiciare uirgines alienas. Conseruitque manum:cõtra nubes & fulmina. Nec quem imploraret habebat: quia huic bella commouerat:a quo omnia numina auxilium postulare consueuerat.

Aethneos:nimius.in similitudinem æthnæ fulminatus est Asopus:& ipsa aqua afflat adhuc fulminis
Alcmena minas. Alcmena:ciuitas est boetiæ in qua regnauit Herculis filius.hinc Bacchilides græcus poeta fuit
Bacchilides quẽ imitatus est Hora.in illa ode:in qua alcmena nata est Herculis mater:& in qua etiã colitur Minerua.
Aulida:aulis est insula & abalis dicta:eo ꝙ omnes illic græciæ reges in excidium troiæ cõiuraturi cõue/
Aulis nerãt.unde Vir.Non ego cum danais troianam excindere gẽtẽ Aulide iuraui. Plateas:boetiæ urbs.ut
Plateæ supra nunciat. Excubiis uigiles arsisse plateas. Refluũqꝫ:quia septies in die fluit & refluit:quẽadmo/
dum siciliense fretum:quod certis horis flu
it & refluit.unde Luca.Euripusqꝫ trahit cur
sum mutãtibus undis. Qui noster habet:
Anthedõ quia est boetiæ & Euboeæ. Anthedon:ci/
Ithone uitas boetiæ iter Euboeam & boetiã. Itho
Glaucus neos:ut ipse supra. Aonia diuertis ithone:i
qua ithonus constituta. Glaucus hic pis/
cator fuit & de anthedõe ciuitate qui extra
ctam ex mari prædam proiecit in littore pi
sces.hærbarum tactu reuixerunt:intellexit
Glaucus hãc illorum graminum naturam
esse.ut immortales efficerentur qui ea gu/
stassent.itaqꝫ auellit & assumpsit:quo facto
illico deposito humano corpore:in marinũ
uersus est deum. Poscentes irrupit aquas
quasi eum desiderarent maria deum sibi fie
ri. Expauit:Glaucus postq̃ uidit se defor/
mẽ uel biformem factum expauit.ita enim
marina numina Vir.formauit dicẽdo. Cui
laterum tenus hispida nanti frons hominẽ
præfert in piscem desinit aluus. Et torta:
circum caput rotata. Cæsa:a cæsa hasta gal
Cephisus lorum. Cephise:cephisus fons narcisi pa/
Narcisus ter cum cæde zephyri prostratus esset Apol
linis miseratione sanatus est. hoc ergo dicit
aut auxiliũ tu quoqꝫ filium destinasses: nisi
Thespius iam palleret in florem. Tespius enim fuit
narcisus cephesi fluuii: cuius etiam Luca/
nus meminit dicendo. quos utipigos fati/
dica cephisos aqua. Narcisum:narcisus ue/
nandi studiosus fuit.quo laborare fatigatus
uenit ad fontẽ ut restingueret sitim. in spe/
culo fontis imaginẽ suam uidit & amauit:
cum putauit alienam. & cum cœpisset eius
desiderio quottidie itabescere in florem sui
nominis est mutatus. Alluit:irrigauit ne
Phocis marcescat. Phocida:a Phoco eaci filio. quẽ
Phocus pelleus & thelamon occidisse dicuntur.a cu
ius nomine ciuitas nuncupata est: in qua
Oedipus laium dum patrem quæreret oc/
cidit:quæ ciuitas tres habet uias q̃ se post
multa spacia in unam iungunt plateam: ut
ipse in primo.trifidæque i phocidos. The/
thebadia badia:ciuitas apollini sacra:in qua triphoni
us & latamedes tauropolytæ fratres fuerũt
filii aurigæ formosissimi. Aut cyrrham: parnasus mons est phocidos in duo iuga diuiditur.i.in cyr/
Parnasus rham & nysam. Cyrrha ergo etiam ciuitas dicitur a cyrrha monte parnasi:in quo posita hæc habet sta/
gnum apollini consecratum de quo ipse ait superius.Si stagna petii cyrrhæa bicorni. Corcyrumqꝫ ne
mus:quidam ogygium legunt. quia post cadmum ogygius thebas rexit:quo uocabulo antiqui theba
nos intelligi uolebant.post etiam nemori est hoc nomen impositum. etiam tumulus circa Thebas ita
uocatur. Aspice laurus:ita se deuotos Apollini demonstrabant:ut lauro coronati incederent: & maxi/
mos eius actus scutorum aptarent insignibus. Cæde pharetras:Niobe uxor amphionis cum quattuor
decim peperisset filios:septem uirilis sexus:septem fœminei. fœcunditatem partuum suorum Latonæ
præposuit:quare commota filios suos apollinem & dianam in ultionem suæ istigauit iniuriæ:cuius nio
bes filios quattuordecim uterque deus extinxit sagittis. Apollo pueros:puellas diana. Naubolus: hic
lai fuit auriga. Secura:sine metu futuri parricidii.

Fulmineum cinerem. magnæqꝫ insignia pœnæ
Gaudet. & æthneos in cælum afflare uapores
Talem cadmeo mirabimur ipsea campo
Si modo placuit fœlix ægina tonantem
Ducit hiraneos etiam alcmena mineruæ
Agmina. quos mileos. quos humida suggerit arne
Aulida. qui greamqꝫ ferunt. uiridesqꝫ plateas
Et sulco petheona domant. refluumqꝫ meatu
Euripum qua noster abit. teqꝫ ultima tractu
Anthedon. ubi gramineo de littore glaucus
Poscentes irrupit aquas. iam crines genisqꝫ
Cærulus. & mixtos expauit ab inguine pisces
Glandibus & torta zephyros incidere funda
Cura. cydoneas anteibunt cæsa sagittas.
Tu quoqꝫ præclarum forma cephise dedisses
Narcisum. sed thespiacis iam pallet in agris
Trux puer: orbata florem pater abluit unda:
Quis tibi phœbeas acies? ueteremqꝫ reuoluat
Phocida? quis panopem? qs aulida? qs cyparison?
Et ualles thebadia tuas. & iampolin acri
Submissam scopulo. uel qui parnason utrunqꝫ
Aut cyrrham tauris. animoriamqꝫ supinant
Corcyumqꝫ nemus? propellentemque lileam
Cephysi glaciale caput. quo suetus anhelam
Ferre sitim phyton. amnemque auertere ponto
Omnibus in mixtas cono super aspice lauros
Armaque uel tycion. uel delon habentia. uel quas
Hic deus innumeras laxauit cæde pharetras
Iphytus acer agit genitor. cui nuper ademptus
Naubolus hippasides. tuus o mitissime lai
Hospes. adhuc currus. securaque lora tenebat
Cum tua subter equos iacuit conuulsa cruentis

Ictibus.o utinam nostro cum sanguine ceruix
Dicentis maduere genæ.uultumq; per omnem
Pallor iit.uocisq; repens singultus apertum
Intercepit iter.refouet frigentis amicum
Pectus alumna senis redit.atq; exile profatur.
O mihi solicitum decus ac suprema uoluptas
Antigone.seras tibi demoror improbus umbras
Fors eadem scelera.& cædes uisurus auitas
Donec te thalamis habilem ĩtegramq; resignem
Hoc satis.& fessum uita dimittite parcæ.
Sed dum labor iners q̃ti nunc ecce reuiso
Transabiere duces.croin atq; in terga comantes
Non ego abantidas non te saxosa charistæ
Non humiles ægas.altumq; capharea dixi
Et iam acies obtusa negat.cunctiq; resistunt.
Et tuus armatis iubet ecce silentia frater.
Vix ea turre senex.cum ductor ab aggere cœpit.
Magnanimi reges quibus haud parere recusem
Ductor.& ipse meas miles defendere thebas
Nō ego uox stimulare parem?(nam libet in arma
Impetus)& meritas ultro iurastis in iras.
Nec laudare satis.dignasq; rependere grates
Sufficiam.referrent superi.uestræq; subacto
Hoste manus:urbem socia de gente subistis
Tutari.quam non altis populator ab oris
Belliger.externaue satus tellure:sed hosti
Indigena adsultat cui castra aduersa regenti
Hic pater.hic genitrix.hic iunctæ stirpe sorores
Hic erat.& frater cerne en ubicunq; nefandæ
Excidium molitis auis.uenere uolentes
Aoniæ populi.nec sum tibi sæue relictus
Q uid uelit ista cohors.& te sentire decebat
Reddere regna uetant:sic fatus & omnia rite
Disponit qui bella gerant.qui mœnia seruent
Q uas in frōte manus.medio quas robore sistat.
Perspicuas sic luce fores.& uirgea pastor
Claustra leuat.dum terra recēs iubet ordīe primos
Ire duces media stipantur plæbe maritæ.
Ipse leuat grauidas.& humum tractura parentū
Vbera succiduasq; adportat matribus agnas.
Interea danai noctemq; diemq; sub armis
Noctem iterum rursusq; diem.sic ira ferebat:
Ingeminãt.contempta quies.uix aut sopor illis
Aut epulæ fecere moram.properatur in hostem
More fugæ.nec mōstra tenēt quæ plurima nectit
Prodigiale canens certi fors præuia fatii.

Nostro cum sanguine ceruix:ostēdit eo tēpore:quo Naubolus lai fuit auriga phorbantem armigerum fuisse.& optat ut errore quo occisus est laius filius pariter interiisset:ne ad diuidēdum:fratrum scelera seruaretur. Repens:& aduerbium potest esse tēporis & nomē participiale.ostendit phorbantem intercepta singultibus uoce loqui minime potuisse. Sollicitum:dicit quia illi cura est Antigones uirginitatis custodia.
Seras tibi:propter te seniles annos inuita demoror. Fors eadem:ut quemadmodum laium sic eius nepotes aspiciam perire. Integramq; resignem:sicut accepit seruandam integram nuptiis uirginitatem restitutam. Transabiere duces:narratione elapsi sunt. Caristæ:insula est iuxta euboeum fretum quam saxosam ideo ait:quoniam ibi marmora nascuntur:quæ a loci uocabulo caristia dicuntur.unde Lucanus.Qua maris angustat fauces saxosa caristos. Nō humiles ægas.omnib⁹ ualde notas. Capharea mons est altissimus naufragio græcorū omnibus notus in finibus euboeæ. Vltro:non coacti. Iurastis:iurare proprie est quotienscunq; sacramento exercitus in aliquo bello cōspirat:siue quia legiones cum scribuntur ante in sacramenta militiæ compelluntur iurare. Hic erat & frater:hostili animo quasi iam non est dixit. Relictus:ut inuenias me caretem auxiliis & occidas.
Perspicuas sic luce fores:siue adueniente die perspicuas:siue ex cratibus factas:quæ raritate uirgarum connexe lucem admittunt. Dum terra recens:dum adhuc ros in gramine:quo tempore gratiora sunt pecoribus pascua. Humum tractura:lactis pōdere prægrauata. Succiduas:tardantes a succidendo.siue ut fœturæ succedentem sobolem demonstraret succiduas dixit.idest uicarias. More fugæ:fecit enim formido ueloces. Prodigiale canēs:nescio quid prodigiale denunciās. Præuia fati:certa.n.bellantibus fors est mortem sperare.

Capharesus
Iurare

Volucresq; feræq; : hoc loco prodigiales res poeta describit. Syderaq;: ignea sydera apparere tpe belli certissimũ est: & frequentia fulmina fieri. Amnes iter: cætera ꝓdigiorũ genera fluuiorũ ẽt ĩcremẽta ponũtur ĩcerto tẽpore. Clausæq; deorũ:ĩn cyrrha tãtũ ꝓspera deorũ dabant᷑ oracula.nam cuius exitũ imminebat taciturnitate tẽpli penitus dãnabat᷑.

Eleusis — Eleusin ciuitas ẽ atticæ regionis: haud lõge ab athenis:ĩ qua regnauit Tele⁹: q̃ cererẽ dũ filiã quæreret liberalissime suscepit hospitio.in qua ciuitate cereris cõsueuerant uirginũ hululatibus & saltatiõibus cælebrari.& hoc certis tẽporibus quæ mõ ĩ nocte assueta non sunt audita. Spartæ.apud spartã apto tẽplo eodẽ tẽpore Castor & Pollux:dimicare inter se uisi sunt: ex quo omĩe colligebãt etheoclẽ & polynicẽ impia iter se bella gesturos. Tẽplis reclusis:qa apollinis oraculũ est ĩ lycia cãthi & amyclæi. Amyclæos:Amyclæi fratres sunt castor & pollux.

Lycaon — Lycaonis umbras:Lycaon pater helice ursæ fuisse dicit᷑:qui dolore stupratæ a Iouæ filiæ deos humanatũ carniũ cibis uiolauit:ob quã rẽ in formã lupi dicitur esse conuersus.

Sæuo cãpo:in quo uictor filiæ spõsos solitus erat necare. Oeonomaũ:athlãtæ patrem. Deformẽ cornu: cũ uno cornu ante fuerit ab hercule uiduatus : quare eum nũc poeta ambo amisisse describit: ut omẽ diri belli tradi possit: quod utroq; cornu Ache⁹ trũcatus uideret᷑:qđ signũ periturorum germanoꝝ certissimũ fuit. Cõfusum iunonis ebur:confusum dolore siue turbatũ:siue pudore uerecundatum. Gemini maris:corynthos dicit.

ut Hora. Bimarisue corynthi Mœnia.

Palæmõ — Palæmona põto:Palæmon deus marinus.qui portubus præest : cuius nota est fabula.Athamas post furorẽ a Iunone immissum cũ occiso learco melicertã aliũ filiũ suũ cũ uxore sua Ino persequeret᷑:& se illi in mare p̃cipitassent : uolũtate numinũ ĩ deos uersi sunt.melicerta ĩportunũ qui græce palæmon dr̃:in auẽ mutata: q̃ græce dicit᷑ leucothea. Prohibetq; timeri:quasi imminẽtia mala ẽt prodigiis nũcient᷑:ne caueant hoĩes nuĩa credi uetãt. Asope tuas: fluuius Thebaꝝ.cuius Aeginã filiã in aqlã mutatus Iuppiter uiciauit. Aĩos: incremẽta. Seu montana dedit:frequenter loca altiora abũdãt niuibus:q̃ cũ ueris aduẽtu liquefiũt addũt fluminibus ĩcremẽta. Fluminis: aduẽtus describitur argiuoꝝ. Altera tel. ulterior ripa.

Visæq; acce.ri.ad opinionem rettulit armẽtoꝝ:quibus trãseunte tauro flu. altitudo mĩor & latitudo breuior uidet᷑ effecta. Ac commoda ca.positio castroꝝ describitur. Instãt:nullus erat tã excelsus ꝓpe collis: cuius altitudo uel castris despectus eẽ ĩcõmodus posset. Nec lõ.la.nec multo labore dicit castra mũiẽda. Pĩnæ:castroꝝ excelsa mũimĩa.

Quippe ferunt diros monitus.uolucresq; feræq;
Syderaq; auersiq; suis decursibus amnes:
Infestumq; tonat pater: & mala fulgura lucent
Terrificæq; adytis uoces. clausæq; deorum
Sponte fores.nunc saguineus nũc saxeus imber.
Et subiti manes.flentumq; occursus auorum.
Tunc & apollineæ tacuere oracula cyrrhæ
Et non assuetus pernox hululauit eleusis
Mensibus & templis sparte præsaga reclusis
Vidit amyclæos facinus concurrere fratres.
Arcados insanas latrare lycaonis umbras
Nocte ferunt tacita.sæuo decurrere campo
Oenomaum sua pisa refert.acheloon utroq;
Deformem cornu.uagus infamabat acarnan
Perseos effigiem mœstam.exorentq; mycenæ
Confusum iunonis ebur.mugire potentem
Inacon agricolæ.gemini maris incola narrat
Thebanum toto planxisse palæmona ponto
Hæc audit pelopeia phalanx.sed bellicus ardor
Consiliis obstat diuum.prohibetq; timeri
Iam ripis asope tuas.boetaq; uentum
Flumina non ausæ transmittere protinus alæ
Hostilem fluuium.forte & trepidantibus ingens
Descendebat agris animos siue imbrifer arcus
Seu montana dedit nubes.seu fluminis illa
Mens fuit.obiectusq; uado pater arma uetabat
Tũc ferus hyppomedõ magno cũ fragmine ripæ
Cunctantem deiecit equum.ducibusq; relictis
Gurgite de medio frænis suspensus & armis.
Ite uiri clamat.sic uos in mœnia primus
Ducere.sic clausas uoueo perfringere thebas
Præcipitant cuncti fluuio.puduitq; secutos.
Ac uelut ignotum si quando armenta per amnẽ
Pastor agit.stat triste pecus procul altera tellus
Omnibus & late medius timor.ast ubi ductor
Taurus init.fecitq; uadum tunc mollior unda
Tunc faciles saltus.uisæq; accendere ripæ
Haud procul inde iugũ.tutisq; accõmoda castris
Arua notant.unde urbem etiam turresq; uidere
Sydonias.placuit sedes.fidiq; receptus.
Colle per excelsum patulo quem subter aperto
Arua sinu.nulliq; aliis a montibus obstant
Despectus.nec longa labor munimina durus
Addidit ipsa loco mirum natura fouebat
In uallum elatæ rupes.deuexaq; fossis
Aequa & fortuito ductæ quater aggere pinnæ

Cætera dant ipsi. donec sol montibus omnis
Erepsit. rebusq; dedit sopor ocia fessis
Quis queat attonitas dictis ostendere thebas?
Vrbem in conspectu belli, suprema parantem
Territat insomnem nox atra diemq; minantur
Discurrunt muris. nil septum horrore sub illo
Nil fidum satis. inualidæq; amphionis arces.
Rumor ubiq; altus. pluresq; annunciat hostes
Maioresq; timor. spectant tentoria contra
Inachia. externosq; suis in montibus ignes
Hi precibus. quæstuq; deos. hi martia tæla
Belligerosq; hortantur equos. hi pectora fletu
Cara premunt. miseriq; rogos & crastina mandāt
Funera. si tenuis demisit lumina somnus
Bella gerūt. modo lucra moræ. modo tedia uitæ
Attonitis. lucemq; timent. lucemq; precantur.
It geminum excutiens anguē. & bacchatur utrisq;
Thisiphone castris. fratrem huic fratrē īgerit illi.
Aut utrisq; patrem procul ille penatibus imis.
Excitus: implorat furias oculosq; reposcit
Iam gelidam phœben. & caligantia primus
Hauserat astra dies. & iam tumet igne futuro
Oceanus. lateq; nouo titane reclusum
Aequor: anhelantum radiis subsidit equorum
Ecce truces oculos sordentibus obsita canis
Exangues Iocasta genas. & brachia planctu
Nigra ferens ramumq; oleæ cum uelleris atri
Nexibus Eumenidiū uelut antiquissima portis
Egreditur. magna cum maiestate malorum
Hinc atq; hinc natæ melior iam sexus aniles
Præcipitantem artus. & plusq̄ posset euntem
Sustentant. uenit ante hostes. & pectore nudo
Claustra aduersa ferit tremulisq; hululatibus orat
Admitti. referare uiam rogat impia belli
Mater. in his aliquod ius execrabile castris
Huic utero est. trepidi uisam expauere manipli
Auditamq; magis. remeat iam missus Adrasto
Nuncius. excipiunt iussi. mediosq; per enses
Dant iter. illa duces ut primum aspexit Achiuos
Clamorem horrendum luctu furiata resoluit
Argolici proceres. heu quis monstrauerit hostem
Quē peperi? qua nam inueniā (mihi dicite) natū
Sub galea? uenit attonitæ Cadmeius hæros
Obuius. & raptam lachrymis gaudētibus implet
Solaturq; tenens. atq; inter singula matrem
Matrem iterat. nunc ipsam urgēs. nūc cara sororū

Cætera dant ipsi: quæ deerant munitio-
ni castrorum manuum opere addebantur. Elatæ rupes: in murorum uices rupes na-
turæ beneficio uidebantur æquatæ. Ere-
psit: egressus est: & sine sensu transiit. Am-
phionis arces: præ timore somniātibus mu-
ri thebani: quos Amphiō extruxerat uide-
bantur inualidi. Maioresq; timor: maio-
ra enim uidentur nobis omnia quæ time-
mus. Mandant funera: commendāt ut si
mortui fuerint eorum sepulturas procura-
rent. Si tenuis dimisit lumina somnus:
idest si ad soporem a rigore uigiliarum la-
xauit. si leuis ergo somnus eos oppresserit.
uideatur sibi bellare. Aut utrisq; patrem:
quia ambobus fuerat inimicus. Ille: Oedi-
pus pater. Iam gelidam pheben: noctem.
lunam enim pro nocte posuit. Hauserat:
attenuerat absconderat. Tumet: feruet.
Reclusum: quia ipsum partitur solem: si-
ue sedatum. oriente enim sole tēpestas quie-
scit. Obsita: nigro amictu tecta: Antiquis-
sima portis: addidit isaniam eam potissimū
nominando quam crudeliorem omnibus
esse cōstabat: etenim alecto antiquissimam
quasi natu maiorem dixit: de qua Virgili⁹.
Odere sorores odit & ipse pater pluton. Ex-
pauere: furiæ habitum qui matrem si emi-
nus agnouiscent poterant reuerti. Mon-
strauerit hostem: pro monstrat. Matrem:
matrem Anadiplosis.

Rex argiue mihi:inuidiose dixit quod deserta patria argiuis ĩperare maluerit. Quẽ non permoueas:aut formidine tanti exercitus:aut cui misericordiam non incutias : cũ post exilium reuertaris ad patriam. Iubeoq; rogoq;:& personam seruat & tempus: iubeoq; filio : exulem rogat iure uenientem.

Q uid aufers lumina : Interpositio est.

Fas omne : æquitas siue iustitia seu consanguinitatis affectio. Ducente timeres: quasi de scelerato patre dicit potuisse mali aliquid merito filiũ suspicari qui occiso patre postremo autem matrem duxit uxorẽ.

Excuso furores:defendo quasi iustus innocentiam meam. Q uod me oro decet idest multo plus uobis ego debeo illum diligere quem peperi. Ab hyrcanis:armenis hoc dicit.si hoc a ferocissimis gẽtibus postulassem potuissem mereri ut media fratrũ discordia sopiretur. Vicere furores : qui nostris sceleribus sunt læuiores. Nutantes:capitum motu trementes. Ira minor: uisis.n.cõminus uenabulis leonũ ira quiescit. Nec frater erã:quasi etheocles in fratrẽ si potestas detur crudelior sit futurus.

Pectora cum mixta fletus anuas sperat hira.
Q uid molles lachrymas uenerãdaq; noĩa fingis
Rex argiue mihi? Q uid colla ãplexibus ambis?
Inuisamq; teris ferrato pectore matrem?
Tu ne ille exilio uagus?& miserabilis hospes?
Q uem nõ permoueas?longe tua iussa cohortes
Expectant.multoq; latus perfulgurat ense
Ah miseræ matres.hunc te noctesq; diesq;
Deflebam. si uerba tamen monitusq; tuorum
Dignaris.dum castra silent.suspensaq; bellum
Horrescit pietas.genitrix.iubeoq;. rogoq;
I mecum.patriosq; deos arsuraq; saltem
Tecta uide fratremq;.quid aufers lumina?fratrẽ
Alloquere.& regnum iam me sub iudice posse.
Aut dabit.aut ferrum causa meliore resumes.
Anne times.ne forte doli.& te conscia mater
Decipiam?non sic miseros fas omne penates
Effugiet:uix Oedipodæ ducente timeres
Nupsi equidem.peperiq; nefas.Sed diligo tales
Ah dolor.& uestros etiam non excuso furores
Q uod si adeo perstas ultro tibi sæue triumphum
Detulimus.religa captas in terga sorores.
Iniice uincla mihi:grauis huc utcunq; feretur
Et pater.ad uestrum gemitus nũc uerto pudorem
Inachidæ.liquistis enim paruosq; senesq;
Et lachrymas has quisq; domi.sua credite matri
Viscera.si uobis hic paruo in tempore carus
Sitq; precor:q; me oro decet:q; ut ista pelasgi
Vbera?ab hircanis hæc.Otrigiisq; tulissem
Regibus.& si qui nostros uicere furores
Annuitæ.aut natum complexa superstite bello
Hic moriar.tumidas frangebant dicta cohortes
Nutantesq; uirum galeas:& sparsa uideres
Fletibus arma piis.Q uales ubi tela.uirosq;
Pectoris impulsu rapidi strauere leones
Protinus ira minor:gaudentq; in corpore capto
Securam differre famem:sic flexa pelasgum
Corda labant.ferriq; auidus mansueuerat ardor
Ipse etiã ante oculos.nũc matris ad oscula uersus
Nunc rudis Hismenes.nunc flebilis ora precãtis
Antigones:uariaq; animum turbante procella
Exciderat regnum (cupit ire)& mitis Adrastus
Non uetat:hic iustæ Tydeus memor ocupat iræ
Me potius socii.qui fidum Etheoclea nuper
Expertus(nec frater eram)me opponite regi
Cuius adhuc pacẽ egregiã.& bona fœdera gesto

Pectore in hoc:ubi tunc fidei.paciſq; ſequeſtræ
Mater eras pulchris cũ me nox ueſtra morata eſt
Hoſpitiis?nempe hæc trahis ad cõmertia natũ?
Duc illũ in campum.ueſtro qui ſanguine pinguis
Spirat adhuc. pinguiſq; neo.tu porro ſequeris?
Heu nimium mitis nimiumq; oblite tuorum?
Scilicet infeſtæ cum te circum undique dextræ
Nudabunt enſes.hæc flebit.& arma quieſcent?
Te ne ille heu demens ſemel ĩtra mœnia clauſum
Poſſeſſumq; odiis argiua in caſtra remittet
Ante hæc excuſſo frondeſcet lancea ferro
Inachus ante retro.noſterque Achelous abibunt
Sed mite alloquium.& ſæuis pax quæritur armis
Hæc quoque caſtra patẽt.nec dũ meruere timeri
An ſuſpectus ego?abſcedo:& mea uulnera dono
Intret.& huc genitrix eadem:mediæq; ſorores
Finge autem pactis euictum excedere regnis
Nempe iterum reddes?rurſus mutata trahuntur
Agmina conſiliis.Subito ceu turbine cæli
Obuius aduerſum boreæ notus abſtulit æquor
Arma iterum.furiæq; placẽt.fera tempus erinnys
Arripit.& primæ molitur ſemina pugnæ
Errabant geminæ Dyrcea ad flumina tigres
Mite iugum belli quondam uaſtator eoi
Currus.Erycthei s.quas nuper uictor ab oris
Liber in aonios meritas demiſerat agros
Illas turba dei:ſeniorq; ex more ſacerdos
Sanguinis oblitas:atq; indum gramen olentes
Palmite maturo:uariiſq; ornare corymbis
Curat:& alterno maculas interligat oſtro
Iamq; ipſi colles ipſas(quis credat)?ambant
Armenta:atq; auſæ circum mugire iuuencæ
Quippe nihil craſſata fames:manus obuia paſcit
Expectantq; cibos:fuſoq; horrenda ſupinant
Ora mero:uaga rupe quies ſi quando benigno
Vrbem iniere gradu:domus omnis:& oĩa ſacris
Templa calent.ipſumq; fides intraſſe Lyeum
Has ubi uipereo tactas ter utranq; flagello
Eumenis in furias.animumq; redire priorem.
Impulit.erumpunt non agnoſcentibus Argis
Ceu duo diuerſo pariter ſi fulmina cælo
Rupta cadant.longumq; trahant per nubila crinẽ
Non aliter curſu rapidæ atq; immane frementes
Tranſiliunt campos.aurigamq; impete uaſto
Amphyarae tuum.(nec defuit omen.)(Heriles
Forte is primus equos ſtagna ad uicina trahebãt)

Paciſq; ſequeſtræ ſequeſter dicitur qui certãtibus medius interuenit: apud quem cuiuſcunque certaminis futuri pignora ſeſponuntur:hoc uocabulum ab obſequendo factum eſt:quod eius qui electus fuerit utraque pars fidem ſequatur. Seqſter Ad commercia natum:nudando uulnera quæ inſidiis nocte ſuſceperat:ut oſtedẽdo perfidiam Etheoclis crudelitatemq; cunctis faceret inuiſam.

Heu nimium mitis:apoſtropha ad Polynicem. Te ne ille: interrogatiue. Ante hæc excuſſo:cõparatio ab impoſſibili ante ĩquit poteſt fieri ut hæc haſta quã gero excuſſo ferro frondeſcat: q̃ Etheocles ſit germano mitiſſimus. Caſtra patent:dicit Tydeus etiã argiua caſtra Etheocli patere quare ad uiſendum fratrem nunc ipſe potiſſimum ueniat:nec aliquid quod in noſtris caſtris timendum ſit extitit:nec dum enim aliquid hoſtile commiſimus. Ad flumina: iuxta. Erycthei s:indicis græce dixit a colore marmoris rubri erytra talaſſan uocant mare quod eſt ĩter ægyptum & indiã. Meritas:ſolutas iugo. Sanguinis oblitas mãſuetudine & feritate carentes. ut Lucanus. atq; hominẽ didicere pati. Craſſata: quæ nihil deprecando uaſtauit. Manus obuia: unde manſuetæ dictæ ſunt feræ.quæ manu paſci cõſueuerunt. Vaga rure: zeuma eſt ſi quando uaga rura quies eſt illis:aut certe uaga rura pro ipſæ uagæ. Omen:qd' ab auriga incipit:qui eſt cito moriturus. Premunt:inſequuntur. Haſtile reſumens.hoc eſt multa ſimul ſumpſit haſtilia. Impete uaſto:antiptoſin fecit.& Lucretius dixit impete pro impetu libro.vi.aut hominem tanto membrorum ex impete natum: trãs maria alta pedum niſus ut ponere iuſſit:& manibus totum circum ſe uertere cælum.Item libro primo.quanlibet in partem tradunt res ante ruuntque impetibus crebris: Impete Impetibꝰ

Achontea:hunc Achontea qui tygres occidit Phoegeus ense pcussit. Gemino.hoc est duarum tygrium morte gaudentē. Tegeæa:Arcadia. Tardi:quia iam mortuo Achonteo auxilium ferebatur. Ite age:increpans Tydeus:ut Turnus in Virgilio:immo ait o iuuenes accepto tempore turnus: cogite concilium & pacem laudate sedētes illi armis intecta ruunt. Retro uexilla:ut ostēderet tumultuarie pugnam peruersum ordinem exercitus demōstrat:dicit ergo retro post acien esse uexilla quæ solent militū cuneos anteire. Horrent tyrhenos:tumultus tubarum cantus. Sydoniū:thebanū nūc ergo poeta diuersorum mortes ueluti inuisa moriente describit. Male fidus:infernus qui ære armorum teneri non poterat. Rumpentem:retro trahentem ut nimio conamine fræna rumpere crederetur.

Corripiunt.mox tænarium qui proximus Idam
Etholūqꝫ Athamāta premūt.fuga torua p agros
Cornipedum uisa est:donec flammatus Acōtheus
Strage uirum.cui sueta feras prosternere uirtus
(Arcas erat)densis iam fida ad mœnia uersis
Insequitur telis.multumqꝫ hastile resumens
Ter quater aducto per terga per ilia ferro
Transigit.ille autem longo cum limite fusi
Sanguineis ad portas utrinqꝫ extantia ducunt
Spicula semianimes.gemituqꝫ immitāte querelas
Saucia dilectis aclinant pectora muris
Templa putes urbemqꝫ rapi.facibusqꝫ nefandis
Sydonios ardere lares.sic clamor apertis
Exoritur muris.mallent cunabula magni
Herculis.aut semeles thalamū.aut penetrale fuisse
Hermiones.cultor Baccheus Achontea Phegeus
Iam uacuum telis.geminoqꝫ in sanguine ouantē
Comminus ense petit.subeunt thegeæa iuuentus
Auxilio tardi.iam supra sacra ferarum
Corpora merenti iuuenis iacet ultio Baccho
Rumpitur:& graium subito per castra tumultu
Concilium fugit externos Iocasta per hostes
Iam non ausa preces.natas ipsamqꝫ repellunt
Quæ modo tā mitis.& præceps tēpore Tydeus
Vtitur.ite age nunc pacem sperare fidemqꝫ
Nunc saltem differre nefas:potuit ue morari
Dum genitrix dimissa redit?sic fatus aperto
Ense uocat socios:sæuus iam clamor:& iræ
Hinc atqꝫ inde calent:nullo uenit ordine bellum
Confusi duces.uulgo:& neglecta regentum
Imperia:una equites mixtiqꝫ peditumqꝫ cateruæ
Et rapidi currus:premit indigesta ruentes
Copia:nec sese uacat ostentare:nec ostem
Noscere:sic subitis Thebana:Argiuaqꝫ pubes
Conflixere globis:retro uexilla tubæqꝫ
Post tergum.& litui bellum inuenere secuti
Tantus ab exiguo crudescit sanguine mauors
Ventus uti primas strauit inter nubila uires
Leuis adhuc frondesqꝫ.& aperta cacumina gestat
Mox rapuit nemus:& montes patefecit opacos
Nunc age pieriæ(nūc uos longinqua sorores
Consulimus)uestras acies.uestramqꝫ referte
Aoniam.uidistis enim dum marte propinquo
Horrent Tyrhenos Heliconia Plectra tumultus
Sydonium Pterhelan sonipes malefidus in armis
Rumpentem frænos.diuersa per agmina raptat

Iam liber. sic fessa manus uenit hasta per harmos
Tydeos. & leuum iuueni transuerberat inguen
Labentemq; affigit equo. fugit ille perempto
Cõfertus domino. nec iã arma: aut fræna tenẽtẽ
Portat adhuc. ceu nondum anima defectus utraq;
Cum sua centaurus moriens in terga recumbit
Certat opus ferri. sternuntq; alterna furentes
Hyppomedõ. Sabri. Pyleũ periphãta Menœceus
Parthonopæus Ityn. Sybaris iacet ense cruento
Cuspide trux Peryphas. itys insidiante sagitta
Ceneos Inachii. ferro mauortius Hemon
Colla rapit. cui diuiduum trans corpus hiantes
Truncũ oculi quærũt animus caput. arma iacentis
Iam rapiebat Abas. cornu deprensus achiua
Dimisit moriens clypeum hostilemq;. suumq;.
Quis tibi Bacchæos Eunne linquere cultus
Quis lucos? uetitus: quibus euasisse sacerdos
Suasit? & assuetum Bromio mutare furorem?
Quem terrere queas? clypei penetrabile textum
Pallentes hederæ. Nysæaq; serta coronant
Candida pampineo subnectitur instita pilo
Crine latent humeri. crescunt lanugine malæ
Et rubet imbellis Tyrio sub tegmine thorax
Brachiaq; in manicis. & pictæ uincula planctæ
Carbaseiq; sinus. & fibula rasilis auro
Trenariã fulua mordebat iaspide pallam.
Quam super a tergo uelox corithos. & arcus
Pendentesq; sonant aurata lince pharetra
It limphante deo media inter milia longum
Vociferans: prohibite manus. hæc omine dextro
Mœnia. cirrhæa monstrauit Apollo iuuenca
Parcite in hæc ultro scopuli uenere uolentes
Gens sacrata sumus. gener huic est Iuppiter urbi.
Gradiuusq; socer. Bacchũ haud mẽtimur alũnũ
Et magnum alciden. iactanti talia frustra
Turbidus aeria Capaneus occurrit in hasta
Qualis ubi primam leo mane cubilibus atris
Erexit rabiem. & sæuo speculatur ab antro
Aut ceruum. aut nõdum bellantem fronte iuuẽcũ
It fremitu gaudens. licet arma gregesq; lacessant
Venantum. prædam uidet. & sua uulnera nescit
Sic tunc congressu Capaneus gauisus iniquo
Librabat magna uenturam mole cupressum
Ante tamen quid fœmineis hululatibus inquit
Terrificas moriture uiros? utinam ipse ueniret
Cui furis. hæc Tyriis cane matribus & simul hastã

Venit hasta per armos: ut hasta tremit duplicatq; uirum transfixa dolore. In terga equina quasi domini. Menœceus: iste thebanus fuit quem in cathalogo phorbas antigone monstrauit euntem inter duces: dixit enim quæ noster signa Menœceus. Parthonopæ⁹: diuersorũ mortes uirgiliane poeta describit. Diuiduum: a diuisione dimidium a dimidione dictum. Hic ergo diuiduum in duas partes diuisum posuit. Abas: hic thebanus est qui uictor rapere spolia cupiebat. Cornu: hasta græce. ut Virgilius uolat itala cornus. Et mansisse: pro manere. Mutare furorem: ut sacra liberi in furorem bellorum insania commutares. Instita pilo: fasciola est quæ imã uestem suo pingit ornatu: ut Horatius. quarum suta talos tegit instita ueste. Lanugine: ad opinionẽ rettulit: quia per pilos uidẽtur male crescere. Vincula plantæ: calciamenta ut illud tyrrhena pedum circundata plantis. Carbaseique sinus: carbasus quo fusi amiciuntur uel diuitis sericum est aut certe linũ tenue. Virgilius. tunc croceam chlamydem: sinusque crepantes carbaseos fuluo in nodũ collegerat auro. Et fibula rasilis auro: ad luxuriam rettulit pulchritudinẽ fibulæ. erat eni foraminibus multis exornata: quas uulgo interrasas appellant. Velox choritos: hippallage pro sagittis uelocibus. Aurata lynce: hoc est lyncis pelle aurata tectam habuit pharetram. Limphante deo: hoc est furiis incitante. Apollo iuuenca: quia cadmus apollinis oraculo bouem secutus est: & ubi procubuit illic thebas condidit. & ex bouis uocabulo regionem ipsam boetiam nominauit. Volentes: ab amphione factum qui summa dulcedie testudinis cadmo thebas condenti in eo loco auxiliatus est ut saxa ultro per se applicarent ad muros. Gradiuusq; socer per draconem martis filiũ qui a cadmo dicitur interemptus: ex cuius sanguine multitudo nata est armatorum. Vulnera nescit: maior cupiditas prædæ est ei q̃ timor mortis nec cauet ut uitæ exitium sed festinat ut rapiat. Iniquo: pedestri certamine urget. ut Virg. pugna cõgressus iniqua.

Librabat: cõsiderando ubi percutiat. Cupressum: hastam significauit. Cui furis: in cuius honorem furibundus aduenis.

Reliquit:penetrauit. Crepat:sonat.ut Virgilius.sinusque crepantis. Eruptus:nimius sanguis:siue multum fluens. Marcida:uino plena seu squalida.Plãxerunt:præteritum pro futuro. Hismara:hismarus
Tmolus mons thraciæ uitibus consitus. Tmolus mons siciliæ. Naxos:insula est in qua The-
Orgya seus Ariadnam dormientem reliquit. Orgya:triẽnalia liberi sacra sunt quæ dicit modo etiam indos colere postq̃ a libero patre uicti esse noscuntur: ac multo puluere uertit campum indignantem:quia excitus puluis noticiam loci commutat. Clypeum galeamque incendit.Illuminat. Sydere:splẽdore uel gratia. Certus & ipse necis:quia Augurio suam præuiderat mortem: desperationem ergo uitæ fortius dimicat. Lætior:aiũt enim futura sentire morituros: ut Virgilius.te quoq; fata prospectant paria.

Experientia cæli: doctrina & scientia augurioru m. Si uacet:si liceat.Vir.hactenus indulsisse uacat. Contermina:uicina morti. Superbit:uictorie fœlicitate fit lætior.

Diuersus:dissimilis. Immolat umbris: quasi uictimam:ut ipse in sacris cõsueuerat: nam hoc uerbo poeta ad sacerdotis nomen allusit:aptum est enim occidenti sacerdotale uerbum.Virgilius de occiso sacerdote dixit. Falcato:solent enim in axibus curruum faciles extare:quæ incurrentes hostiles populos cædant. Sacrum:consecratum. Inuitus:ascẽdit quomodo inuitus dixerat ante dimiserat tælum quam Lycorea cognouiscet Apollini consecratum. Scrutator aquarum:piscator. Aduertere.ad se conuertere. Haud ipse minus:non minus hypseus amphiarao. Tyrinthia robora: agmina:idest nemeos iuuenes:& græcam uastabat aciem.

Expulit.illa uolans ceu uis non ulla moretur
Obuia uix sonuit clypeo.& iam terga reliquit.
Arma fluunt.longisq; crepat singultibus aurum
Eruptusq; sinus uicit cruor.occidis audax
Occidis Aonii puer altera cura lyei.
Marcida te fractis planxerunt hismara thyrsis
Te tmolos:te Misa ferax theseaq; Naxos
Et Thebana metu iuratus in orgya Ganges
Nec segnem Argolicæ:sensere Echeoclea turmæ
Parcior ad ciues Polynicis inhorruit ensis
Eminet ante alios iam formidantibus arua
Amphiaraus equis.ac multo puluere uertit
Cãpum indignantem.Famulo decus addit inane
Mœstus & extremos obitus illustrat Apollo
Ille etiam clypeum:galeamq; incendit honoro
Sydere.nec tarde fratri Gradiue dedisti
Nequa manus uatem.nequid mortalia bello
Lædere tela queant.sanctum & uenerabile Diti
Funus erit.talis medios infertur in hostes
Certus & ipse necis:uires fiducia lethi
Suggerit.inde uiro:maioraq; membra diesq;
Lætior:& nunq̃ tanta experientia cæli
Si uacet.auertit morti contermina uirtus
Ardet inexpleto sæui mauortis amore
Et fruitur dextra.atq; anima flagrante superbit
Hic hominum casus lenire & demere fatis
Iura frequens:q̃tum subito diuersus ab illo
Qui tripodas laurusq; sequi:qui doctus in omni
Nube salutato uolucrem cognoscere phœbõ
Innumeram ferro plæbem:ceu lætifer annus
Aut iubar aduersi graue syderis immolat umbris
Ipse suis.Iaculo Phlegiam:iaculoq; superbum
Philea.falcato Cromin:& Cremetaona curru
Cõminus hũc stantẽ metit.hunc a poplite sectum
Cuspide demissa Cromin.Phinoumq;.phagenq;
Intonsumq; Gyan.sacrumq; Lycorea phœbo
Inuitus.iam fraxineum dimiserat hastæ
Robur.& excussis apparuit insula cristis
Alcathoum saxo.cui circum stagna Charysti
Et domus:& coniunx.& amantes littora nati
Vixerat ille diu pauper scrutator aquarum
Decepit tellus moriens.hyemesq; notosq;
Laudat & experti meliora pericula ponti
Aspicit has longe iamdudum Asopius Hypseus
Palantum strages.ardetq; aduertere pugnam
Quanq̃ haud ipse minus curru Tyrinthia fundit

Robora. sed uiso præsens minor augure sanguis
Illum armis animisq; cupit prohibebat iniquo
Agmine consertum cunei latus. ide superbus
Exeruit patriis electum missile ripis
Ac prius aonidum diues largitor aquarum
Clare giganteis etiam num Asope fauillis
Da numen dextræ rogat hoc natusq; tuiq;
Quercus alũna uadi. fas & mihi spnere phœbũ
Sit tibi collatus diuum sator omnia mergam
Fontibus: arma tuis: tristesq; sine augure uittas
Audierat genitor. uetat indulgere uolẽtem
Phœbus. & aurigam iaculo detorquet inertem
Ille ruit. deus ipse uagis succedit habænis
Lerneum falso simulãs Aliarmona uultu
Tunc uero ardẽti nõ ulla obsistere tentant
Signa. ruunt solo terrore. & uulnera citra
Mors trepidis ignaua uenit. dubiumq; tuenti
Presserit infessos onus. impulerit ne iugales
Sic ubi nubiferum montis latus: aut noua uentis
Soluit hyems: aut uicta situ non pertulit ætas
Desilit horrendus campo timor. arma uirosq;
Limite nõ uno: longæuaq; robora secum
Præcipitãs: tandemq; exhaustus turbine: fesso
Aut uallem cauat aut medios ĩtercipit amnes
Non secus ingẽtiq; uiro: magnoq; grauatus
Themo deo nũc hoc: nũc illo in sanguine feruet
Ipse sedens. telis pariterq; ministrat habænis
Delius. ipse docet iactatus: aduersaq; flectit
Spicula: fortunamq; hastis uenientibus aufert
Sternũtur terræ Menaleus pedes. Antiphus alto
Nil defensus equo: genitusq; Helicõide nympha
Accion: cæsoq; infamis fratre Polytes
Conatusq; thoris. uitatam attingere Mantho
Lampus. ĩ hunc sacras phœbus dedit ipse sagittas
Et iam cornipedes trepida ac moribunda reflãtes
Corpora rimantur terras. omnesq; per artus
Sulcus. & incisis altum rubet orbita membris.
Hos iam ignorantes terit impius axis. at illi
Vulnere femineces (nec deuitare facultas)
Venturum super ora uident. iam lubrica tabo
Fræna. nec insisti madidus dat themo. rotæq;
Sanguine difficiles. & tardior ungula fossis
Visceribus. tunc ipse furens in morte relicta
Spicula. & e mediis extantes ossibus hastas
Auellit. stridunt animæ. currumq; sequuntur
Tandem se famulo summum confessus Apollo.

Augure sanguis: idest cupiens cum Amphiarao cõfligere cæteros quasi ignauos cõtemnebat occidere. Prohibebat: hypseum multitudo quæ stipauerat Amphiaraum.

Inde: de ipso cuneo. Asope fauillis: fluuiũ inuocat quem dudum a Ioue diximus fulminatum qui indignatione ereptæ filiæ Ioui ĩtulit bellum quo facto igni diuino pcussus est: ut infamia excepti fulminis in æternum maneret: dicitur: hodieq; illo tempore quo iactus est prunis ardentib⁹ fluere. Collatus: bello comparatus. Indulgere uolentem: concedere cupientem. Vulnera citra sine uulnerib⁹ solo terrore Amphiarai moriebantur. Ignaua: sine fero. Dubiumque tuenti: dubium erat uidentibus utrũ onere tardatus eẽt Amphiarai an uelocior factus.

Campi timor: montis ruina quæ de altis saltib⁹ cadit. Tælis pariterq; ministrat habænis: armigeri & aurigæ Apollo implebat officium. Fortunam: casum fœlicẽ siue euẽtum feriendi hostis cõtra Amphiaraum uenientibus detorquebat. Infamis: malus siue notus parricidio. Dedit: immisit. Rimantur terras: rimas agunt idest scrutãtur.

Per artus: cadauerum membra: per hæc omnia erãt hiatus futuri: rimari proprie dicunt sues cũ pascẽtes cibi gratia terram uertunt. Nec insisti madidus: abundãtia sanguinis maiorẽ Amphiarao currẽdi lapsum faciebat. Difficiles: graues: nimietate sanguinis equorum gressus. Summum: ad ultimum aut summum deum.

Irreuocata:quæ reuocari non poteſt: futurorum Epitheton diligenter ſeruauit poeta

Quis tantus miſeris honor:parentheſis. humiliter enim dixit ſe non fuiſſe dignum tanto honore numinis. Deferre nefas:ſcelus eſt dicit infularum ornamenta & ſacras laurus ſecum ad inferos ferre. Furorem:i occidenda matre propria peccauit. Scit peritura ratis:parentheſis: non aliter ſcit peritura ratis: ſed Apollo ſciebat periturũ Amphiaraum:& ſe ſubuenire non poſſe. Sororis igne:quia nautæ cũ ſtellam helenæ uiderint quæ ὑρανία urania dicitur:cuius tanta eſt uis incendii ut malum & nauis ima pertũdat:ut ẽt ſi æs ſit hoc calore ſoluatur: ergo ſi hæc ſtella naui inſederit:ſciunt ſe nautæ ſine dubio perituros & contra caſtoris ſydera ſunt nauigantibus ſalutaria. Therannei: theranne laconiæ ciuitas eſt. Summaq; terga quati Superficies terræ. Frondea nutant:iam ſyluis & cacuminibus arborum & muris dabatur cum hiatu ipſius terræ cõfuſio. Exciderant iræ: tranſitum eſt a cauſa bellorum. Benigna tempeſtas:benignam tempeſtatem dixit: quia naualia certamina prohibent. Belli fluitãtis: naualis certaminis faciem certantibus titubantibus milib⁹ fecerat terræmotus. Siue laborantes: dubitant quæ cauſa eſſet tremoris illius credentes terram mole & ui uentorum fuiſſe:laſſatã qui per cauernas terræ diſcurrũt: uel hiulcam tẽpeſtatem in puluerem ſolutam fuiſſe uel ſitu aquæ in ſolutionem uertiſſe:aut certe elemento oppreſſa maris ceſſiſſe uirtutibus:uel ipam terram fratribus perituris tremores ad omen feciſſe. Vnda latens:dicũt enim quidam:terram aqua fulciri uel ferri.

Sydera & umbræ: aduerſitate ſua terrent. ſydera timuerunt ne erumperent manes. umbræ ne admiſſa luce proderẽtur.ut Vir. crepitant immiſſo lumine manes.

Helenæ ſtella Vrania

Therãne

Vtere luce tua. longamq; ait indue famam
Dum tibi me iunctum mors irreuocata ueretur
Vincimur. immites fas nulla reuoluere parcas
Stamina. uade diu populis promiſſa uoluptas
Helyſiis. certe nõ perpeſſure Creontis
Imperia haud uetito nudus iaciture ſepulchro
Ille refert cõtra. & paulum reſpirat ab armis
Olim te cyrheæ pater peritura ſedentem
Ad iuga (quis tantus miſeris honor?) axe tremẽti
Sẽſimus inſtãtes quonam uſq; morabere manes?
Audio iam rapidæ curſum ſtygis: atraq; ditis
Flumina. tergeminoſq; mali cuſtodis hiatus
Accipe commiſſum capite decus. accipe laurus
Quas herebo deferre nefas. nũc uoce ſuprema
Si qua receſſuro debetur gratia uati
Deceptum tibi phœbe larem. pœnaſq; nefandæ
Cõiugis. & pulchrum nati commẽdo furorem
Deſſiluit mœrẽs. lachrymaſq; auertit Apollo
Tunc uero igemuit: curruſq; orbiq; iugales
Nõ aliter cæco nocturni turbine chori
Scit peritura ratis: cum iam damnata ſororis
Igne Therãnei fugerunt carbaſa fratres
Iamq; receſſuræ paulatim horreſcere terræ
Summaq; terga quati: grauiorq; efferuere puluis
Cœperat: iferno mugit iam murmure campus
Bella putãt trepidi. belliq; hũc eſſe fragorem
Hortanturq; gradus: alius tremor. arma: uiroſq;
Mirãteſq; inclinat equos: iam frondea nutãt
Culmina iam muri ripiſq; Hiſmenõ apertis
Effugit: exciderãt iræ: nutãtia figunt
Tela ſolo. dubiaſq; uagi nitũtur in haſtas
Comminus inq; uicem uiſo pallore recedũt
Sic ubi nauales miſcet ſuper æquora pugnas
Cõtento Bellona mari. ſi forte benigna
Tempeſtas ſibi quiſq; cauet. enſeſq; recõdit
Mors alia. & ſocii pacem fecere timores
Talis erat campo belli fluitãtis imago
Siue laborantes cõcepto flamine terræ
Ventorum rabiem & clauſum eiecere furorem
Exedit ſeu putre ſolum. carpſitq; terendo
Vnda latẽs. ſiue hac uolentis machina cæli
Incubuit ſiue omne fretum neptũnia mouit
Cuſpis. & extremas grauius mare torſit in oras
Seu uati datus ille fragor: ſeu terra minata eſt
Fratribus. ecce alte præceps humus ore profundo
Diſſilit: inq; uicem timuerũt ſydera: & umbræ

Illum ingens haurit specus. & transire parentes
Mergit equos. non arma manu nõ fræna remisit
Sicut erat rectos defert in tartara currus
Respexitq; cadens cælum campumq; coire
Ingemuit. donec leuior distantia rursus
Miscuit arua tremor. lucemq; exclusit auerno

Vnc grauiter superos obiurgat rector auerni
Ipsumq; amphiaraũ terret. cui pauca furenti
Iam tenui uoce. & pauidus supplex q; profatur
Coniugis infandi. indicium subitamq; ruinam
Anxius Inachidas uatis dolor auget amissi
Sydonii exultant memorant insigniaq; gentis
At graium proceres similem pietatis honore
Theodamanta legunt uatis qui munera seruet
Hic Thebana Phalãx. illinc ruit. Inacha pubes
Vulnera uulneribus geminant. fundũq; uicissim
Corpora magna uirum. tunc multa in cæde furẽtẽ
Tydea deiectum telis. Tritonia fleuit.

T subitus uates pallẽtibus ĩcidit ũbris
Lethiferasq; domos orbisq; arcana sepulti
Rupit: & armato turbauit funere manes
Horror habet cũctos stigiis mirantur in horis
Tela & equos. corpusq; nouũ. neq;.n. ignib9 atris
Conditus: aut mœsta niger aduentabat ab urna
Sed belli sudore calens clypeumq; cruentis
Roribus: & scissi respersus puluere campi
Nec dum illum aut trunca lustrauerat obuia taxo
Eumenis: aut furuo Proserpina poste notarat
Cœtibus ad sumptum fundis. quin cominus ipsi
Fatorum deprensa colus: uisoq; pauentes
Augure tũc demum rumpebant stamina parcæ
Illum & securi circumspexere fragorem
Helysii: & si quos procul inferiore baratro
Altera nox aliisq; grauat plaga cæca tenebris
Tunc regemunt pigriq; lacus: ustæq; paludes
Vmbriferæq; fremit sulcator pallidus undæ
Dissuluisse nouo penitus telluris hiatu
Tartara: & admissos non per sua flumina manes
Forte sedens media regni infœlicis in arce
Dux herebi populos poscebat crimina uitæ
Nil hominũ miserans. iratusq; omnibus umbris

Respexitq; cadens: uel dolore mortis uel ut Apollinem quæreret utpote uates. Donec leuior: quia graui sonitu solida disiunguntur.

Lactantii. P. in Octauum thebaidos interpretatio.

V T subitus uates pallentibus incidit umbris. Vetus elocutio est p datiuũ casum incidit umbris pallẽtibus: Claudius heri recedens uesperi numantinis incidit: ac Terentius p accusatiuum protulit: ergo in eum incidit tanq̃ in rem periculosam. Corpusque nouum: idest uiuum siue nõ deposita apud superos carne. Ab urna: Plato inducit scelera hominum in urna uersari: & una dicitur in qua mortuorum hominum ossa condũtur: hic ergo ab urna dixit in qua mortuus ponebatur: & hoc ipso expediuit pacta. nã Amphiaraus mortuus ab urna in qua eius fuerant condita membra non ueniebat. Obuia taxo eumenis: quia taxus uenenosa est propterea ad perfectionem feritatis ex hoc signo faces furiæ dicuntur gerere. Poste notarat: afferunt enim poetæ mortuorum capita & furiarum lampade lustrata & eorũ nomina a Proserpina in inferorum posse conscribi. Et securi: quia in hælysiis habitãt manes idcirco securi: quia sunt a sceleratorũ suppliciis alieni: hælysii ergo pro his posuit qui in hælysio habitant. Altera nox. idest caligo deterior. Vstæque paludes: nigræ aut calẽtes. Sulcator pallidus: charon qui subuectando corpora stigem cõsueuit cymba sulcare.

Vrna

Taxus

Variæq; ex ordine mortes:una quidē cōmunisq; oibus ē mors sed uarietate pœnarū dissimilis ē. Da
nāt:absoluūt. Vincit opus:parcarū stamia mortuorū multitudine superant:ut Luca.lassant rūpētes sta
mina parcas. Arguit:ꝓdit siue ꝓbat. Cōpage soluta:Terræ supficie.Iucūda offensus luce. Iucūda su
Labes peris manibus indebita:& iō luce Plutonē dixit offendi. Quæ superū labes:uiolētia seu ruina. Labes
a labēdo dicta. Prælia:utrū Iuppiter an Neptūnus cōueniēter carmini thebanorū odio germanoꝝ indu
cit de regno fratres celeriter discerpsisse. Ná cui dulce magis:q̄ mihi ut superi misceant.i.expedit p sor
tē minori cōfundere:q̄ fuerint sepata. Nec
iste meus:meus hic inquit mundus nō est:
sed hūc rector perrūpit astroꝝ. Miserūq; pa
trem:miseꝝ siue quia amisit imperium:siue
quia a poetis apud inferos Saturnus fingit
quē unū uolūt eē de numero tytanū. Hy
periona:hyperion solis est equus: dicit eni
immissis tenebris solis se pluto:& numina
turbari. Vtrunq; tyndaridē:castoris & pol
lucis talis est fabula.cū eēt imortalis pollux
& e diuerso castor morti teneretur obnoxi
us pietatis intuitu pollux morte uicaria fra
trem redemit:dicit ergo nūc Pluto retento
polluce qui imortalis fuerat cū castore ger
mano mortali:in utroq; se mundo posse re
gnare. Tantalō unde:si pœnarū culpas ex
pectes utriusq;.i.tantali perithoiq; utrorūq;
supplicia uindictæ iouis a Plutone præstāt.
Ixyon Ixyona:ixyō quippe iunonē ausus est stu
pri iniuria cōpellare:tātalus uero Iouis con
silia mortalibus ꝑdidit in eoꝝ audita conci
lio. Viuo perpetiar:me perithoi. Cōque
ritur iferos his patuisse q infanda cupiebāt:
ut ad se aut amator:aut raptor intraret. hæc
Peritho us perithoi fabula talis ē:Perithous cū Proser
pinā pariter rapturus secutus fuisset: gauisi
sunt utriq; dānati supplicio.unde Vir. sedet
Theseus æternūq; sedebit ifœlix theseus. Eumeni
dū lachrymas:Orpheus thrax pitissimus fu
Eurydice it cytharæ Eurydicē coniugē unico dilexit
affectu q̄ cū Aristeū Eurydicis nymphæ fili
um pudicitiā suā attrectare cupiētē fugeret:
calcato serpēte perēpta ē: hoc cū imoderate
doleret Orpheus cōfixus peritia cytharæ: i
feroꝝ secreta ꝑrupit:cuius cātus dulcedine
ac miseratiōe lugētis manes deposita ferita
te Orpheo cōiugem reddiderūt: dicit ergo
nunc Pluro turpes uidisse lachrymas eume
nidū:turpes iō quia cōtra inferoꝝ legē mise
ricordia lachrymæ fundebantur. Iterataq;
pensa:uiolentia legis q̄ iubebat orpheū non
respicere uxorē:melior ergo lex me. s. ego
dulcedine cātus uictus sum.ut Orpheo cō
iugem redderē:ut cōcessam ꝑderē inclæmē
tia legis obtinuit.hinc Vir.ignoscenda qdē
scirent si ignoscere manes. ab Ioue leges:
quia partiri annū Proserpinæ iussit: ut sex
mēsibus eēt cū matre totidem cū marito: ita
Oui.at medius fratrisq; sui mœstæq; sororis
Iuppiter.ex æquo uoluētem diuidit annū:
nūc dea regnorum numen commune duo
rum cum matre est totidem:totidem cū cō
iuge mēses.per lunam fieri manifestū est q̄
aucte pro sermonio eius Iuppiter arrogasse
penes matrem.ergo ut eius cura statuto tē
pore filia ab inferis reuertatur ad cælum.

Stant furiæ circum. uariæq; ex ordine mortes
Sæuaq; multisonas exercet pœna cateruas
Fata ferunt animas. & eodem pollice damnant
Vincit opus. iuxta minos cum fratre uerendo
Iura bonus meliora monet. regemq; cruentum
Temperat. assistunt lachrymis. atq; igne tumētes
Cocytos phlegethonq;. & styx periuria diuum
Arguit. ille autem supra compage soluta
Nec solitus sentire metus. expauit aborta
Sydera. iocundaq; offensus luce profatur
Quæ superum labes inimicum impegit auerno
Aethera? quis rupit tenebras? uitæq; silentes
Admouet? unde minæ utinā hæc mihi ꝑlia fratrū
Congredior. pereant agedum discrimina rerum
Nam cui dulce magis? magno me tertia uictum
Deiecit fortuna polo. mundumq; nocentem
Seruo. nec iste meus diris en peruius astris
Inspicitur. tumidus ne meas regnator olympi
Explorat uires? habeo iam quassa gigantum
Vincula. & æthereum cupidos exire sub axem
Titanas miserumq; patrem. quid me ocia mœsta
Sæuus? & in placidam prohibet preferre quietē?
Amissumq; odisse diem? pandam omnia regna
Si placet & stygio prætexam Hyperiona cælo
Arcada nec superis (quid eni mihi nūcius ambas
Itq; reditq; domos?) emittam. & utrunq; tenebo
Tyndaridem: cur autē auidis Ixyona frango
Verticibus? cur non expectant Tantalon undæ
An ne prophanatum totiēs chaos hospite uiuo
Perpetiar? me perithoi temerarius ardor
Tentat: & audaci Theseus: iuratus amico
Me ferus Alcides: tunc cum custode remoto
Ferrea cerbereæ patuerunt limina portæ
Odrysiis etiam pudet heu paruisse querelis
Tartara: uidi egomet blāda inter carmina turpes
Eumenidum lachrymas: iterataq; pensa sororum
Me quoq;. sed duræ melior uiolentia legis
Ast ego uix unum nec celsa ad sydera furto
Ausus iter. Siculo rapui connubia campo
Nec licuisse ferunt iniustæq; ab Ioue leges
Protinus: & sectum genitrix mihi computat annū

Sed quid ego hæc ita?tartareas ulciſcere ſedes
Thyſiphone.& ſi quãdo nouis aſperrima mõſtris
Triſte iſuetum ingẽs:quod nõdum uiderit æther
Ede nefas quod mirer ego:inuideantq; ſorores
Vſq; adeo fratres (noſtriſq; hæc omnia ſunto
Prima odiis)fratres alterna in uulnera læto
Marte ruant.ſit qui rabidarum more ferarum
Mandat atrox hoſtile caput quiq; igne ſupremo
Arceat exanimes & manibus æthera nudis
Commaculet:iuuet iſta ferum ſpectare tonantem
Præterea ne ſola furor mea regna laceſſat
Q uære deis:qui bella ferat.qui fulminis ignes
Infeſtumq; Iouem clypeo fumante repellat
Faxo haud ſit cunctis leuior metus atra mouere
Tartara.frondenti quam iungere pelion Oſſæ.
Dixerat.atq; illi iam dudum regia triſtis
Attremit oranti:ſuaq; & quæ deſuper urget
Nutabat tellus.non fortius æthera uultu
Torquet.& aſtriferos inclinat Iuppiter axes.
At tibi quos inquit manes.qui limite præceps
Non licito per inane ruis?ſubit ille minantem
Iam tenuis uiſu:iam uaneſcentibus armis.
Iam pedes extincto tamen interceptus in ore
Augurii perdurat honos.obſcuraq; fronti
Vita manet.ramumq; tenet morientis oliuæ
Scilicet & ſanctis hic ora reſoluere fas eſt
Manibus.o cunctis finitor maxime rerum.
At mihi qui quondam cauſas elementaq; noram
Et ſator oro minas:ſtimulataq; corda remulce
Ne ue ira dignare hominem:& tua iura timẽtem
Nã nec ad herculeos (unũ hæc mihi pectora)rapt⁹
Nec uenerẽ illicitã(crede his inſignibus)auſi
Intramus Lethen.fugiat nec triſtis in antrum
Cerberus.aut noſtros timeat Proſerpina currus
Augur Apollineis modo dilectiſſimus aris
Teſtor inane chaos(qd eni hic iurãdus Apollo?)
Crimine non ullo ſubeo noua fata.nec alma
Si merui de luce rapi.Scit iudicis urna
Dictæi.uerumq; poteſt deprendere Minos
Coniugis inſidiis.& iniquo uenditus auro
Argolicas acies.unde hæc tibi turba recentum
Vmbrarũ.& noſtræ ueniunt quoq; funera dextræ
Non ignarus ini.ſubito me turbine mũdi
(Horret adhuc animus) mediis e milibus hauſit
Nox tua.quæ mihi mẽs?dum p caua uiſcera terræ
Vado diu pendens.& in aere uoluor aperto

Vſq; adeo fratres:Etheocles & Polynices qui mallent hoc nefas ſe potius implere q̃ furiam. Oĩa ſunto:Etheoclis & polynicis interitus omen ſit inter me & Iouem futuri certaminis. Cõmaculet:ut tabe ſoluãtur corpora:non flamma pyrarum ne iter poſitis urantur ignibus:ſed in ſolo terræ ĩtemperie aeris membra depereant ſit mortuis denegata ſepultura ſupplicium. Bello crudelius:ut ſolum cæli rogum poſſint habere communẽ. Iuppiter axes:hoc ẽ:oratiõe Plutonis tremefacti ſunt poli. Quos cruciatus patieris:ut Virgilius.Q uiſque ſuos patitur manes.manes ideo dicti ſunt qa damnati æterna apud iferos pœna permanent. Subit ille:ſequitur.ut pone ſubit cõiunx.aut certe finita præcedenti oratiõe ſubiũgit. Vaneſcentibus:umbram deſinẽtibus. Iam pedes:quia currus & equi cum quibus rapt⁹ fuerat euanuerũt. Cũctis finitor:Ouidius.omnia debentur morti:paulum que morati ſerius aut citius ſedem properamus ad unam tendimus huc omnes hæc eſt domus ultima cunctis.Ordo ergo talis eſt.cunctis finitor rerum ſcilicet putaris. At mihi:Et pro etiã ſator nã cum conſtet Plutoni terram eſſe conſecratam:dicit omĩa membra reſolui & de terra cuncta procreari:iuſte ergo creator dicitur a quo omnia gignuntur. Aſt ego:quia uates fui noram in te eſſe creatorem ex eo quia animas iterum mittis in corpora.ut Virgilius.rurſus & incipiẽt in corpora uelle reuerti: & idem ſupra.fata ferũt animas. Manes

Aut noſtros fugiat Proſerpina:p proſerpinam raptam Theſei & Perithoi hoc loco commemorat audaciã:& ad teſtimonium pudicitiæ oſtendit inſulas & inſignia ſacerdotis:proſerpĩa dicta ab eo quod porro ſerpit. Et noſtræ ueniunt:propter ſui miſericordiam dicit ſe pugnando multas iferis animas addidiſſe pro quo beneficio petit ſibi eſſe parcendũ. Et i aere uoluor operto:ideſt dum per illa ſpatia uado:quæ ſunt ſub terra inferorum. Proſerpia

Vel captum:notabilius etiam fuit me ca pia thebäis. Parẽti:oedipo patri. Nec deprecor umbram accipere:ideſt nec refuto umbram eſſe:deprecor autẽ eſt refuto. Vir.equidem merui nec deprecor inquit. Lucanus.non deprecor hoſti ſeruari dum me ſeruet ceruice reciſa. Q uis ſuper au guris uſus:ideſt poſſem rogare te:ut apud inferos augur eſſem:ſi ſcirem & hoc mihi apud inferos profuturum:uerum cum ui deam ipſa quoq; fata ad tuum arbitrium ſi la diſponere: intelligo nil omnino tibi op⁹ augurio. Illi funeſta reſerua:hoc eſt con iugi meæ quæ mihi minatis reſerua ſuppli cia quæ ſalutẽ uiri ꝓdidit monili corrupta.

deprecor

Indignaturq; moueri:iraſcitur ſe in miſe ricordiam flecti. Vt leo maſſylli:maſſylia gens africæ mediterranea leonibus plena. Tũc arma citat:incitat arma dẽtes & un gues quibus ſe tuetur & uĩdicat.Lucanus tum demum mouet arma leo. Honore ſepulchri.ad laudẽ Amphiarai omne ſpati um campi ſepulturæ uatis cõceſſum eſt qa huic ſepulchrum præter mortẽ hiatus præ ſtitit terræ qui ĩfernum ſepulchrum dixit. Stringimus:educimus nudamus Heu præſagis aſtris:futura denunciantibus ſtel lis. Cum uoce tetẽdit.petentium auxilia affectum oſtendit poeta:qui iactatione uel extenſiõe manuum ſibi ſupplicant ſubue niri.hinc Virgili.ut raptæ caſſandræ nega tum fuiſſe monſtraret: ait. ad cælum ten dens ardentia lumina fruſtra. Lumina: nã teneras arcebant uincula palmas. Nõ expectato reuocantum more tubarum:ne mo enim militaris legis ſacramenta ſerua uit:ne ante pedem a prælio retraheret:q̃ re ceptui caneret ſed tali legiões turbatæ nũ cio neglectis dicit præceptis & religiõe mi litiæ uertebantur in fugam. Genua ui ros:ſolutiõe pedum nimio timore Genua Aegra languebant & uagabantur curſu.ut Virgilius.Genua Aegra labant.

Hei mihi nil ex me ſociis, patriæq; relictum eſt
Vel captum thebis.non iam Lernea uidebo
Tecta.nec attonito ſaltem cinis ibo parenti
Non tumulo.non igne miſer lachrimiſq; meorũ
Productus.toto pariter tibi funere ueni.
Nil iſtis auſurus equis.nec deprecor umbram
Accipere.& tripodum iam nõ meminiſſe meorũ:
Nam tibi præſagi quis nam ſuper auguris uſus
Cum parce tua iuſſa trahant?ſed pectora flectas
Et melior ſis quæſo deis.ſi quãdo nefanda
Huc aderit coniunx.illi funeſta reſerua
Supplicia.illa tua rector bone dignior ira
Accipit ille preces:indignaturq; moueri
Vt leo Maſſylli cum lux ſtetit obuia ferri
Tunc iras.tunc arma citat.ſi decidat hoſtis
Ire ſuper ſatis eſt:uitamq; relinquere uicto
Interea uittis.lauroq; inſignis opima
Currus.& egregiis modo formidatus in armis
Luce palam fuſus nulli:nulliq; fugatus
Q uæritur.abſiſtunt pugnæ:ſuſpectaq; tellus
Omnibus:infidi miles ueſtigia campi
Circuit:atq; auidæ triſtis locus ille ruinæ.
Ceſſat:& inferni uitatur honore ſepulchri
Nuncius hortanti diuerſa in parte maniplos
Adraſto uix ipſe ratus uidiſſe Palæmon
Aduolat.& trepidans(ſteterat nam forte cadenti
Proximus) inſpectoq; miſer pallebat hiatu
Verte gradum.fuge rector ait: ſi Dorica ſaltem
Terra loco:patriæq; manent ubi liquimus arces
Non armis non ſanguine opus. qd inutile ferrũ
Stringimus in Thebas?currus humus ĩpia ſorbet
Armaq; bellanteſq; uiros.fugere ecce uidetur
Hic etiam quo ſtamus ager.uidi ipſe profundæ
Noctis iter.ruptaq; ſoli compage ruentem
Illum heu præſagiis quo nullus amicior aſtris
Oiclidẽ.fruſtraq; manus cum uoce tetendit
Mira loquor.ſulcos etiam non rector equorum
Fumantemq; locum.& ſpumis madida arua reliq
Nec cõmune malum eſt:tellus cognoſcit alũnos
Stat thebana acies.ſtudet hæc.& credere adraſtus
Cunctatur ſed Mopſus idem.trepiduſq; ferebat
Actoidẽ.nam fama nouis terroribus audax
Non unum cecidiſſe refert:ſponte agmina retro
Non expectato reuocantum more tubarum
Præcipitant.ſed torpet iter.falluntq; ruẽtes
Genua uiros.ipſiq; (putes ſenſiſſe) repugnant

Cornipedes.nulloq; truces hortamine parent
Nec celare gradum.nec tollere lumina terra
Fortius incursant Tyrii.sed uester opacus
Lunares iam ducit equos.data fœdere paruo
Mœsta uiris requies & nox auctura timores
Q uæ tibi nunc facies postq̄ permissa gemendi
Copia?qui fletus galeis cecidere solutis?
Nil solitum fessos iuuat.abiecere madētes
Sicut erant clypeos.nec quisq̄ spicula tersit
Nec laudauit equum.nitidæ nec cassidis altam
Compsit:adornauit iubam:uix magna lauare
Vulnera.& efflantes libet internectere plagas
Tantus ubiq; dolor:mensas alimentaq; bello
Debita nec pugnæ suasit timor.omnia laudes
Amphiarae tuas.fœcundaq; pectora ueri
Commemorant lachrymis.& per tentoria sermo
Vnus abisse deos.dilapsaq; numina castris
Heu ubi Laurigeri currus?solemniaq; arma?
Et galeæ uitatus apex?hæc antra lacusq;
Castalii?tripodumq; fides?sic gratus Apollo
Q uis mihi sydereos lapsus.mentemq; sinistri
Fulguris?aut cæsis saliat quod numen in extis?
Q uando iter?unde moræ?quæ sæuis utilis aris?
Q uæ pacē magis hora uelit?qs iā omne futurū
Proferet?aut cū quo uolucres mea fata loquētur?
Hos quoq; bellorum casus nobisq; tibiq;
Præscieras & quanta sacro sub pectore uirtus?
Venistis tamen & miseris comes additus armis
Et cum te tellus fatalisq; hora uocaret
Tu Tyrias acies.aduersaq; signa uocasti
Sternere tunc etiam media de morte timendum
Hostibus.infestaq; abeuntem uidimus hasta.
Et nunc te quis casus habet?poteris ne reuerti
Sedibus a stygiis?aliaq; erumpere terra?
An ne sedes hilaris.iusta tua numina parcas?
Et uice concordi discis uentura docesq;?
An tibi fœlices lucos miseratus auerni
Rector & Helysias dedit inseruare uolucres
Q uicqd es eternus phœbo dolor.& noua clades
Semper eris.mutisq; diu plorabere Delphis
Hæc Tenedon Cyrrhamq; dies partuq; ligatam
Delon.& intonsi claudet penetralia Branchi
Nec clarias hac luce fores Didymeaq; quisq̄

Nec tollere lumina terra.i.tanto erāt in
clinati errore ut oculos terra leuare nō pos
sent. Fœdere paruo:interpositione pacis
modicæ. Que tibi:admiratiue. Et efflan
tes:expirātes animā. Internectere plagas:
insuere.Metaphorā traxit a medicis q solēt
lœtalia uulnera futuris annectere. Alimē
taq; bello:ut cibo efficerēt uires pp futurā
pugnā. Hec antra lacusq;:subaudis Am
phiarao præstitit. Q uis mihi:profert in
oibus aut certe profert uoluntatē deorū au
gure itercēpto. Sinistri:ꝓpicii dictū a sinen
do.sic & Vir.sinistrū dixit de bono augurio
qđ nisi me quacunq; nouas incidere lites.
ante sinistra caua mōuisset ab illice cornix.
sinistra.i.ꝓpicia. Aduersaq; signa uocasti.
i.ultro hostes ad certamē cōcitasti. Altaq;
erūpere terra:mirātur:mortuū.n.nemo cō
spexit. Et uice cōcordi:& hunc libenter fa
ta susceperūt præcepturū. Miseratus auer
ni:miseratus qđ dicit non hoc ad idulgen
tiā ducas sed ad maximū amphiarai decus.
nā ille nulli parcit:ut Hora.uictima nil mi
serantis horci. Inseruare:ꝓprio usus ē au
gurii uerbo qđ dū captant auguria dicunt
cælum seruare.ut Lucanus.nec cælū serua
re. Branchi:Branchus Apollinis est filius Brāchus
& ipse futurorū peritissimus deus:ut ipse
alibi patrioq; æquatus honore Branchus.
Varro diuinarum rerum de Brācho ita re
fert.Olus quidā decimus ab Apolline cū i
peregrinatiōe prāderet in littore ac deinde
proficisceretur oblitus est filiū nomīe Sime Simerum
rum q peruenit in saltum patroni cuiusdā:
& cū esset receptus:cœpit cū suis pueris ca
pras pascere:alii studio præhēderūt cignū
& illum ueste cooperuerūt:dumq; ipsi pu
gnarēt ut illum patri munus offerrent:& es
sent fatigati certamine reiecto uestē mulie
ris induerūt:& cum fugerēt reuocati ab ea
moniti sūt ut patronus uehemēter Simerū
diligeret puerū:illi q̄ audierūt patrono idi
carūt:tūc patronus simerū ꝓ filio suo nimio
dilexit affectu:eiq; filiā suā ducendā locauit
uxorē.illa cū prægnās ex eo eēt:uidit ī som
nis p fauces suas introisse solē:& exisse per
uentrē:infans editus ideo Branchus uoca
tus ē:qa mater eius per fauces sibi uiderat Brāchus
uterū penetrasse: hic Maxilius cū Apollinē
osculatus fuisset compræhensus est ab eo:
& accepta corona uirgaq; uaticinari cœpit
& subito nusquam comparuit.templū ei fa
ctum est quod Brāchiadon nominatur:&
Apollini phlesio pariter consecrata sunt tē
pla quæ ab osculo Branchi:siue certamine
puerorum phlesia nuncupantur. Nec cla
rias:& apud clariam & apud dumidiā ora Phlesia
culū Apollinis fuit quod autē ambos colāt
Apollinē & Dianā ideo clarii uocabulo nūcupant:ut Vir.q tripodas clarii laurus q sydera sentis lycia āt
asie ciuitas Apollinis sedes quam post Amphiarai interitum dicit esse tacituram:de qua Virgi.ait q̄lis
ubi claria ciuitas est in qua tres dii.idest Iuppiter Neptūnus &
Pluto mundum dicuntur fuisse sortiti:in hac Apollo mortalibus oracula maxime dare consueuerat.

Vatis nemus:quia in syrtibus in eo tantum loco ubi Iouis hamonis templum est nemus inuenitur.ut Luca.solus nemus abstulit hamon syluarum.i.l. Quercus: quas molosia ducit.hoc est epyroticas:molosia enim in epyro est:ubi sub quercu solebāt columbæ responsa date. Anhela:ergo dixit propter similitudinem uatū:qui deo pleni & anhelātes respōsa dabāt:ut est:sed pectus anhelū & rabie fera corda domat.

Ipsi amnes:Apollini sacri quorū haust⁹ uates faciunt & poetæ omnes. Sagis:diuinis.unde præsagia diuinationes mētis.,ut
Præsagia, Virgilius.præsagia mali mens. Iamq́ erit ille dies:ciuitas enim in illo loco post est cōdita:in quo hiatus terræ Amphiaraum recepit quæ Amphiarma uocatur:ut Homerus ait.ꝙ ille currus quem græci arma uocant deciderit:in qua etiam oraculum est quod Amphiaraon uocatur. Cum funere typhis:accusatiuum casum posuit. Minyas:idest quoscunq́ gubernatores nauis aut aquis mortuo typhi gubernatore priuatus eē doluerit. Leuabat:per sermōis enim uarietatem & luctus leuatur:& labor decrescit Virgi.Varioq́ uiam sermōe leuabant. Diuersa:hostili lucis diuersæ restis iuuenem affixere carinæ:idest cōtrariæ:ad mœnia.ebrietate aut somno mœnia ꝓ muris posuit.ut Virgilius.sed nō ante.datam cingetis mœnibus urbem. Idæaq́ terga: cretensia tympana. Vario spiramine:tibiā significat uarie foratam.Virg.biforem dat tibia cantum. Alumnum:nutritum alūnus enim ab alimentis dicitur.
Pæanes Pæanes:ꝓ laudibus posuit:nam pæanes uersus sunt ī Homero Apollini dicti propter extinctum
Pæan pythonē.omnis laus græce pæan dicitur. ab admiratiōe.epinan etenim laudare græce dicitur.Vir.lætumq́ choro pæana secuti

Coronatum que merum:secūdum Homerum dixit qui ait chrateras in quibus uinum est coronant.Virgi.chrateras statu-
Vina coronant unt & uina coronant. Matris agros:ꝓpter eos dixit:qui satis dracōis dētibus fuerāt nati. Ad chelyn:idest ad Amphionis cytharam cuius dulcedinē secuta saxa extruxere muros thebanos. Et multa deductū: suarum scilicet cupidinum & amorū. Hydaspē:optime.n.ibidem sūt lapidū genera.

Limina:nec Lyciam supplex consultor adibit
Quin & cornigeri uatis nemus:atq́ Molossi
Quercus āhela Iouis.Troianaq́ tymbra tacebit
Ipsi amnes:ipseq́ uolent arescere laurus
Ipse nihil certum sagis clangoribus æther
Præcinet:& nulla ferientur ab alite nubes
Iamq́ erit ille dies:quo te quoque conscia fati
Templa colent:reddetq́ tuus responsa sacerdos
Talia fatidico peragunt solemnia regi
Ceu flammas ac dona rogo tristesq́ rependant
Exequias:molliq́ animam tellure reponant
Fracta dehinc cūctis auersaq́ pectora bello
Sic fortes Minyas subito cum funere typhis
Destituit:non arma sequi non fere uidetur
Remus aquas.ipsiq́ minus iam ducere uenti
Iam fessis gemitu paulatim corda leuabat
Exhaustus sermone dolor.noxq́ addita curas
Obruit:& facilis lachrymis irrepere somnus
At non sydoniam diuersa in parte per urbem
Nox eadem.uario producunt sydera ludo
Ante domos:utraq́ ipsæq́ ad mœnia marcent.
Excubiæ.gemina æra sonant:idæaq́ terga
Et moderata sonum uario spiramine buxus
Tunc supremos dulces:atq́ oē ex ordine alumnū
Numen ubiq́ sacri resonant: pæanes ubique
Serta:coronatumq́ merum.nunc funera rident
Auguris ignarii contraq́ in tempore certant
Tyrrhesiam laudare suum.nunc fata reuoluunt
Maiorum.ueteresq́ canunt ab origine Thebas
Hi mare Sydonium.manibusq́ attrita tonantis
Cornua.& ingenti sulcatum Nerea tauro
Hi Cadmum.Lassamq́ bouem.ferosq́ cruenti
Martis agros.alii Tyriam reptantia saxa
Ad chelyn.& duras animantē Amphiona cautes
Hi grauidam Semelen.illi Cythareia laudant
Connubia.& multa deductam lampade fratrum
Hermionem.nullis iam deest sua fabula mensis
Ceu modo gēmiferū.thyrso populatus Hidaspē
Eoasq́ domos.nigri uexilla triumphi
Liber.& ignotos populis ostenderet Indos
Tum primum ad cœtus.sociæq́ ad fœdera mēsæ
Semper in aspectum.duraque in sede latentem
Oedipodē exisse ferunt. uultuque sereno
Caniciem nigram squalore.& sordida fusis
Ora comis laxasse manu:sociumque benignos
Affatus.& abacta prius solatia passum

Quin hausisse dapes.insiccatumq; cruorem
Deiecisse genis:cunctos auditq;:refertq;
Qui ditem:& furias tātum & si quādo regētem
Antigonem mœstus solitus pulsare querelis
Causa latet:non huic tyrii sors aspera belli
Quātum bella iuuāt.natum hortaturq; probatq;
Nec uicisse uelit.sed primos comminus enses
Et scelerum tacito rimatur semina uoto
Inde epulæ dulces:ignotaq; gaudia uultu
Qualis post longæ Phineus ieiunia pœnæ
Nil stridere domi uolucres ut sensit abactas
(Nec dum tota fides)hilaris mensasq; thorosq;
Nec turbata feris tractauit pocula pennis
Cætera graiorum curis armisq; iacebat
Fessa cohors:alto castrorum ex aggere Adrastus
Lethificos tenui captabat corde tumultus
Quanquā æger senio.sed agit miserāda potestas
Inuigilare malis:illum æreus undiq; clamor
Thebaniq; urunt sonitus:& amara lacessit
Tibia:tum nimio uoces marcore superbæ
Incertæq; faces:etiam male peruigil ignis
Sic ubi per fluctus immo ratis obruta somno
Conticuit:tantiq; maris secuta iuuentus
Mandauere animas.solus stat puppe magister
Peruigil:inscriptaq; deus qui nauigat alno
Tempus erat iūctos cum iam soror ignea phœbi
Sentit equos:penitusq; cauam sub luce parata
Oceani mugire domum:seseq; uagantem
Colligit.& moto leuiter fugit astra flagello
Concilium rex triste uocat. quæruntq; gementes
Quis tripodas successor agat.quo prodita laurus
Trāseat.atq; orbum uitæ decus.haud mora.cūcti
Insignem fama.sanctoque Melampode cretum
Thyodamātha uolūt. qui cum ipse arcana deorū
Partiri.& uisas uni sociare solebat
Amphiaraus aues.anteque haud inuidus artis
Gaudebat diei similem.iuxtaque secundum
Illum ingēs confundit honos.inopinaque turbat
Gloria.& oblatas frondes submissus adorat
Seque oneri negat esse parem.cogique meretur
Sicut Achimenius solium gentesque paternas
Excepit:si forte puer:cui uiuere patrem
Tutius.incerta formidine gaudia librat
An fidi proceres. an pugnet uulgus habænis
Cui latus Euphrate.cui Caspia limina mandet
Sumere tunc arcus: ipsumque onerare ueretur

Quin hausisse:etiam hoc fecit cōfirmā tis ē. Insiccatumq; cruorem genis oleuisse Causa latet:latet cā lætitiæ:qa uult poeta crudele esse quod gaudet:quare sit ergo cō mutatus ad gaudium Oedipus ignorabāt thebani.erat autem illi causa lætitiæ q̄ di micat aduersum se ferre germanitas. Se mina uoti:auribus menteq; captabat hosti um motus ex lætitia ꝓuenisse. Inde epu læ:scilicet ei utiq; causa ꝓsecutæ. Ieiunia pœnæ:phyneus rex arcadiæ liberis suis su perduxit nouercam cuius instinctu eos cæ cauit.ob quam rem irati dii ei oculos sub tulerunt.& adhibuerūt harpyas a quibus ne dapes attigeret lōgo est ieiunii cruciatu uexatus. Quāq̄ æger senio:senium mor bus est senectutis. Miseranda potestas: quia maior potestas grauiori semp laude uexatur. Peruigil ignis:idest non per uigi lans quia contemptu argiuorum thebani uigilare non curabant. Deus qui nauiget alno:tutelam nauis itelligimus cum guber natore nauigare:habent enim pictos præ sules quorum nominibus nūcupantur & naues. Sentit equos:poetice dictum cæ terum non est ut luna solis inueniatur sem per aduentu:hic lunam pro nocte posuit. — Phyneus

Mugire:ardore solis stridere. Prodita deserta. Orbum:uiduatum hoc est sacer dotio carens. Iuxtaq; secundum:ut proxi mus huic lōgo sed ꝓximus iteruallo. Cō fundit honos:quia uict' est uerecūdatur.i. iudicii ipsius gratia grauat:recte ergo quod uerecūde excusabat dignū erat q̄ cogeret.

Sicut achemēius:Achemenes parthorū seu medorū ciuitas est. Nec futile:futile uas est quodam lato ore fundo angusto: quo utebātur i sacris deæ uestæ:quia aqua ad sacra uestæ in terra non ponitur q̄ si fiat piaculum est.unde excogitatum est uas q̄ stare non posset.sed si positum statim fun deretur.unde & homo commissa non reti nens futilis dicitur cōtra nō futilis bonus consiliis achemenius patrium ē:idest chal deus achamenia ipsa est chaldea uocata ita a quodam crudelissimo rege de quo in Se dulio legitur.cuius achemeniam rabiē ac cenderat ira plus fornace sua:non enim po terat eius ira placari nisi humāo sanguine. — Acheme nes, futile, Futilis, Acheme nia, Sedulius Poeta

Gaudia librat:lætitiæ gaudiū metu pen sabat:utrum posset implere quod sumpse rat. An fidi proceres:idest sine recordati one paternæ gratiæ fides a sociis etiam a fi lio seruaret. Cui caspia:caspiæ portæ sunt in armeiorū finibus cōstitutæ.unde Luca. caspia q̄ mensus eo ludūt claustra recessus. — Caspiæ portæ

Implete thyaram:ideſt nec capitis robo re diadematis impleret mẽſuram:ipſe eni uelut particulæ ambitu antiquæ pro diade
Thyara mate utebatur:thyara enim dicitur pyleũ quod i capite ſacerdos martis.unde caput ſacerdotis coronatum fuiſſe oſtẽdit. Con uenitq; deis:placuit ideſt dignus.hoc ſacer dotio a numinibus iudicatus eſt. Arbo ribus:uiuis:ſemper uiuentibus ut cupreſ ſo aut lauro:aut certe uiridibus ideſt nuper abſciſſis. Integer annus: pro parte anni.

Creatrix:tellus animarũ ſecũdum pytha gorã:qui omnibus creſcentibus uel areſcẽ tibus licet inſenſibilibus animas tribuit.

Requies:uolatus.n.aeris requies auiũ.

Immobile mundi:quia ſola terra immo bilitate fulcitur. Aere pendentem:qa mũ dum opinãtur æternum:terrã aiunt pẽdeſ aere ſuccinctam:unde Lucanus.dum terra fretũ terramque leuauit aer. Currus uter que:ſolis & lunæ:quẽ antipodẽ uocant ut Virgilius.ſolemq; ſuum ſua ſydera norunt

Indiuiſaq; magnis:quia communis eſt Ioui Neptũno & Plutoni:etenim cum cælũ mare inferos inter ſe ſortis euentu diuide rent:ſola terra idiuiſa permãſit. Subterq; & deſuper:nobis antipodibus iferiſq; una eademq; ſufficit. Omne homini natale ſo lum:omnibus eſt habitabilis terra & gene rans homines uti uigil opinio ſapientum: quamuis imperiti putent rotunditatem in omni circuitu habitare nõ poſſe ſiue omne ſolum ſapiẽtia tria eſt. Tanq̃ humilis.du plex ſenſus. Vndiq;:undiq; maneas com munis. Nos diua grauaris.i.fers grauiter & hac elocutione non niſi per accuſatiuum
Grauor utimur ut ſi dicas grauor aduentum tuũ: ideſt grauiter fero. Ceu te cyrrhæo:mon te Parnaſo.qa in cyrrha parte mõtis ipſius hiatus eſt terræ ubi delphica reſponſa da bantur:ut Lucanus:totius pars magna Io uis cyrrhæa per antra ex æthereo trahitur connexa tonanti. Præſaga:quibus diui nare poſſis:ideſt ſacrificio denunciare.

Patris equum:uiſuſq; ſibi nec ſceptra capaci
Suſtentare manu nec adhuc implere thyaram
Atq; is ubi intorto ſignauit uellere crinem
Conuenitq; deis.hilari per caſtra tumultu
Vadit ouans.ac prima ſui documenta ſacerdos
Tellurem placare parat.nec futile mœſtis
Id uiſum danais.geminas ergo ilicet aras
Arboribus uiuis.& adulto ceſpite texi
Imperat.innumeroſq; deæ ſua munera flores
Et cumulus frugũ.& quicquid nouat iteger annus
Addit.& itacto ſpargens altaria lacte
Incipit.o hominum diuumq; æterna creatrix
Quæ fluuios.ſyluaſq; animas.& ſemina mundi
Cuncta.Promethæaſq; manus Pyrrhæaq; ſaxa
Gignis.& impaſtis quæ prima alimenta dediſti
Mutaſtiq; uiros.quæ pontum ambiſq;.uehiſq;
Te penes & pecudum gens mitis.& ira ferarum
Et uolucrum requies.firmum ac immobile mũdi
Robur in occidui.te uelox machina cæli
Aere pendentem uacuo.te currus uterq;
Circuit.o rerum media indiuiſaq; magnis
Fratribus.ergo ſimul tot gentibus alma tot altis
Vrbibus.ac populis ſubterq;.ac deſuper una
Sufficis aſtriferumq; domos Atlanta ſupernas
Ferre laborantem nullo uehis ipſa labore
Nos tantum portare negas:nos diua grauaris
Quod precor ignari luimus ſcelus?an qa plæbes
Externa inachiis huc aduentamus ab oris?
Omne homini natale ſolum nec te optima ſæuo
Tanq̃ humiles populos deceat diſtinguere finem
Vndiq; ubiq; tuis maneas communis.& arma
Hinc atq; inde feras:liceat precor ordine belli
Pugnaces efflare animas.& reddere cælo
Ne rape tam ſubitis ſpirantia corpora buſtis
Ne propera.ueniemus eo quo limite cuncti
Qua licet ire uia.tantum exorata Pelaſgis
Siſte leuem campum celeres neu præcipe parcas
At tu care deis.quem non manus ulla.nec enſes
Sydonii ſed magna ſinu natura ſoluto
Ceu te cyrrhæo meritum tumularet hiatu
Sic amplexa coit.hilaris des oro precatus
Noſſe tuos cæloq; & uera monentibus aſtris
Concilies.& quæ populi perferre parabas
Me doceas.tibi ſacra feram præſaga tuiq;
Numinis interpres.te phœbo abſente uocabo
Ille mihi delo.cyrrhaq; potentior omni

Quo ruis ille adytis melior locus. hæc ubi dicta
Nigrantes terra pecudes obscuraq; mergit
Armenta. ac uiuis cumulos undantis arenæ
Aggerat. & uati mortis simulacra rependit.
Talia apud graios. cum iam mauortia contra
Cornua iam sæuos fragor æreus excitat enses.
Addit acerba sonum theumesia uertice crinem
Incutiens acuitq; tubas & sibila miscet
Tisiphone. stupet insolito clangore cytheron
Marcidus & turres carmen non tale secutæ
Iam trepidas bellona fores. armataq; pulsat
Limina. iam multo laxantur cardine portæ.
Turbat eques, pedites. currus properātibus obstāt
Ceu danai post terga premant. sic omnibus alæ
Arctantur portis. septemq; ex cursibus hærent
Ogygiis. it forte creon etheoclea mittunt
Neystæ. celsas hemoloidas occupat hemon
Ipsea propeciæ. celsum fudere dryanta
Helectræ. quatit hipsistas manus eurymedontis
Culmina magnanimus stipat dyrcea menœceus.
Qualis ubi aduersi secretus pabula cæli
Nilus & æoas magno bibit ore pruinas
Scindit fontis opes, septemq; patentibus aruis
In mare fert hyemes. penitus cessere fugatæ
Nereides. dulciq; timent concurrere ponto.
Tristis at inde gradū tarde mouet inacha pubes
Præcipue Helææ lacedæmoniæq; cohortes
Et pylii. subitum nam thyodamanta sequuntur
Augure fraudati. nec dum accessere regenti.
Nec tua te prīceps tripodum sola agmina quærūt
Cūcta phalāx sibi deesse putat. minor ille p alas
Septimus extat apex. liquido uelut æthere nubes
Inuida parrhasis unum si detrahat astris
Trūcus honor plaustri. nec idem nitet igne reciso
Axis. & incerti numerant sua sydera nautæ.
Sed iam bella uocant alias noua surgere uires
Calliope. maiorq; chelin mihi tendat apollo.
Fatalem populis ultro poscentibus horam
Admouet atra dies. stygiisq; emissa tenebris
Mors fruitur cælo. bellatoremq; uolando
Campum operit. nigroq; uiros inuitat amictu
Nil uulgare legens. sed quæ dignissima uita
Funera præcipuos annis. animisq; cruento
Angue notat. iamq; impensum omne sororum
Scinditur & furiæ rapuerunt licia parcis:
Stat medius campis etiam num cuspide sicca

Ille adytis melior: ille locus responsis dā
dis est dign°. ubi hiatu terræ submersus est
Amphiaraus. Et uati: idest Amphiarao
imaginē funus exoluit. ut Vir. Tunc ego
met tumulum rœtheo in littore inanē con
stitui. Cytherō: horruit tubarum sonitu: Cytherō
mons qui ante consueuerat sacrorum uo
ces audire. ut Virgi. Nocturnisq; uocat cla
more cytheron. Marcidus: aut mœrore
squalidus: aut cantu Tisiphones fœdatus.
Carmen nō tale tubarum: sensus. stupēt
urbes thebanæ sonitum Tisiphones quæ
Amphionis manibus fuerant fabricatæ.
Ogygiis: omnium ciuitas thebanæ por Thebarū
tarum nomina eleganter poeta mōstrauit Portæ. vii
Hemoloidas: proticias: helactras. hypsistas
dyrceam. Aduersi: meridiāi: idest ægyp
tii. Nilus: enim flu. est septem capitibus flu
ens: uñ a græcis επ Τασμωσ heptasmos Heptas
dictus est: quæ omnia eius hostia his nomi mos
nibus nuncupantur. pelusion. tananticon. Nili ho
medesiacon. factamicon. seueneticon. uol stia
uetiō. canopon. Pabula cæli: imbres secū
dum physicos alimenta sunt fluminū. Bi
bit ore pruinas: bibit accipit. i. æthiopum
niues colligit: q̄s præstat oriēs: idest ægyp
tus. siue eas pruinas bibit secreto fōte: quo
ægyptii regnāt. Hyemes: aquarū icremē
ta: qualia fluminibus hyems solet inferre.
Dulci ponto: nilo specie maris uenienti.
Præcipue helææ: in cathalogo horum
meminit: qui ad auxilia uenerant Amphia
rai. Auget resupia maniplos: æoli & filio
rum meminit. Quos pylos & dubiis ma
le ditata carinis. Subitum: inopinanter il
lis propositum. Accessere regenti: animū
cōmodauerunt. ut Lucanus. Accedunt sy
riæ populi. Minor ille: thiodamas ex sex
ducibus mīor erat. Si detrahat astris: quā
do helice & cynosura filiæ Lycaōis arcadis
fuerunt. ergo de septētrionibus dicit. In
certi: dubitantis cum sex uidet sydera utrū
sit septentrion. in septētrionali plaustro sep
tem sunt stellæ. Maiorque: idest non talis
qualis solet in lyricis inuocari carminibus
aut certe in aliis operibus quæ ad res perti
neret bellicas mox solent: sed maior furio
sior: qui bellica tuba sit dignus: ut ipse supe
rius. Atq; alio capaneus honore canēdus.
Angue notat: dedicat morti. Scinditur:
ita. n. factum est: ut multorum uita pariter
finiretur dedicat morti.

Armipotens:iamq; hos clypeum.iā uertit ad illos
Arma ciens.aboletq; domos connubia natos
Pellitur.& patriæ & qui mente nouissimus exit
Lucis amor.tenet in capulis.hastisq; paratas
Ira manus.animusq; ultro thoracas anhelus
Conantur.galeæq; tremunt horrore comarum
Q uid mirum caluisse uiros flammātur i hostem
Cornipedes.niueoq; rigant sola putria nymbo
Corpora.ceu mixtis dominis irasq; sedentum
Induerint.sic fræna terunt.sic prælia poscunt
Hinnitu.tolluntq; armos.equitemq; fatigant
Iamq; ruunt.primusq; uirum concurrere puluis
Incipit.& spatiis utrinq; æqualibus acti
Aduentant.mediumq; uidēt decrescere campum
Iam clypeus clypeis.umbone repellitur umbo
Ense minax ensis.pede pes.& cuspide cuspis
Sic obnixa acies pariter suspira firmant
Admotæ nitent aliena in casside cristæ
Pulcher adhuc belli uultus.stant casside coni
Plena armenta uiris.nulli sine præside currus
Arma loco.splendent clypei.pharetræq; decoræ
Cingulaq;.& nondum deforme cruoribus aurū.
At postq̄ rabies.& uitæ prodiga uirtus
Emisere animos.non tanta cadentibus hedis
Aeriam rhodopen solida niue uerberat arctos
Nec fragor ausoniæ tantus cum iuppiter omni
Arce tonat.tanta quatitur nec grādine syrtis
Cum libye boreas italos niger attulit imbres.
Exclusere diem tælis.stant ferrea cælo
Nubila.nec iaculis artatus sufficit aer.
Hi pereunt missis.illi redeuntibus hastis
Concurrunt per inane sudes.& mutua perdunt
Vulnera:concurrunt hastæ stridentia funda
Saxa pluunt.uolucres imitantur fulgura glandes
Et formidandæ non una in morte sagittæ.
Nec locus ad terram tælis.in corpora ferrum
Omne cadit.sæpe ignari perimuntq; caduntq;
Casus agit uirtutis opus.nūc turba recedit
Nūc premit.ac uicibus tellurem amittit & aufert
Vt uētis nymbisq; minax.cū soluit habænas
Iuppiter.alternoq; affligit turbine mundum
Stat cæli diuersa acies.nunc fortior austri
Nunc aquilonis hyems:donec purgante procella
Aut nimiis hic uicit aquis.aut ille sereno
Principium pugnæ turmas asopius hypseus
Oebalias.(namq; hæ magnum &gentile tumētes

Abolet:delet memoriam suorum ac desiderium illis ex animo:& a toto transit ad partes dicendo connubia natos. Decrescere campū:accessione utriusq; exercitus medium quod erat minuebatur spatium:ita enim fuerant uicinitate densati:ut cāpus q medius fuerat interiret. Suspiria fumant: ex ardore utique uicinorum sibimet repugnantium. In casside cristæ:splendorem galearum inuicem uicina arma reddebāt.

Coni

Coni:cacumina galearum. Cruoribus aurum:necessitas enim belli:aurū aut perdit aut mutat. Vitæ prodiga:mortem nō curans.Horatius. Animæ prodigum paulum. Solida niue:definitio est grandinis.

Libyæ boreas:Flāte enim aquilōe:si hic serenum est pluit in africa. Non una morte sagittæ:quæ & ferro perimāt & ueneno.

Nunc turba recedit:modo pellūtur.modo resistentes occupant locum quem amiserant. Asopius hypseus:hic est qui fuit principium pugnæ.

Euboicum duris rumpunt umbonibus agmē)
Reppulit erepto cunei ductore menalca.
Hic & mente lacon crudi torrentis alumnus
(Nec turpauit auos)hastam intra pectus euntem
Ne pudor in tergo per & ossa & uiscera retro
Extrahit.atq; hosti dextra labente remisit.
Sanguineam dilecta genis morientis oberrant
Taygeta.& pugnæ laudaraq; prælia matri.
Phedimon iasidem arcu dyrceus amyntas
Destinat(ah celeres parcæ)iam palpitat aruis
Phedimus.& cetri nondum tacet arcus amyntæ.
Abstulit ex humero dextram calydonius agro
Phegeos illa suum terra tenet improba ferrum
Et mouet.extimuit sparsa inter tæla iacentem
Progrediens.truncumq; tamen percussit acetes
Iphin atrox athamas.argū ferus impulit hypseus
Strauit abanta pheres.diuersaq; uulnera flentes
Iphis eques.pedes argus.abas auriga iacebant.
Inachidæ gemini geminos ex sanguine cadmi
Occultos galeis(sæua ignorantia belli)
Perculerant animo.sed dum spolia omnia cæsis
Eripiunt.uidere nefas.& mœstus uterq;
Respicit ad fratrem.pariterq; errasse queruntur
Cultor ion pisæ.cultorem daphnea cyrrhe
Turbatus prostrauit equis.hunc laudat ab alto
Iuppiter.hūc tūc cardus.frustra miseratus apollo.
Ingentes fortuna uiros illustrat utrinq;
Sanguine in aduerso danaos cadmeius heros
Sternit.agitq; furēs.sequitur tyria agmina tydeus
Hunc pallas præsens:illum thyrinthius implet.
Qualiter hiberni summis duo montibus amnes
Franguntur.geminaq; cadunt in plana ruina
Contendisse putes uter arua arbustaq; tollat
Altius:aut superet pontes.ecce una receptas
Confundit.iam uallis aquas.sibi quisq; superbus
Ire cupit.pontoq; negant descendere mixti.
Ibat fumiferam quatiens onchestius idas
Lampada per medios.turbabatq; agmina graium
Igne uiam rumpēs.magno quem comminus icti
Tydeos hasta feri.discussa casside fixit
Ille ingens in terga iacet.stat fronte superstes
Lancea.cum lapsæ ueniunt in tempora flammæ.
Prosequitur tydeus.sæuos ne dixeris argos.
Igne tuo thebane rogum concedimus arde
Inde uelut primo tygris gauisa cruore
Per totum cupit ire pecus.sic aona saxo

Hic & mente lacon. Lacones potentissimos dicit esse uirtutis.ideo hūc Menaleon fratrem memorat tam mente quam gēte.

Crudi:aut quia ī colle eurotæ fluminis plagis prædurātur ad patientiam agonici certaminis:unde Hora.nec me tam patiēs Lacædemō agon.ipse Diamas tigosis dicitur. Ne pudor in tergo:hastam pectori infixam retrahit.ne post tergum exeūdo uulnus infamia uideretur. Taygeta:mons laconum libero & Apollini sacer. Laudataque uerbera matrum:centaurorum:quam Orestes de scythia transtulit.consueuerat enim humano sanguīe placari:cuius cum simulacrum in Laconiam delatum fuisset: ne quod piaculum nasceretur ītermisione solemni sacrificauere:ne ue crudelitate populus obediret.inuentum est inter se impuberis pueri de sustinēdis uerberibus contenderent:ac se ī hac patientiam prouocarent:& super aram Dianæ impositis flagellis uerberabantur tam diu:donec ex corpore humāo sanguis flueret:qui instar esset sacrificii.hi autem appellabantur suo minicæ. Tacet arcus amyntæ:celeritas iaculantis expressa est:ut āte perempt⁹ occumberet:quam sonus de arcus tensiōe cessaret. Diuersa:tres occisi diuerso mortis genere sunt:quos poeta a tribus dicit eē prostratos. Inachidæ gemini:græci gemini geminos thebanos aggressi sunt quodā casu per errorē belli:& cum eos occidissent geminos per ignorantiam querebantur: quoniā & geminos eē se meminerant. Errasse queruntur:nam nudatos armis agnouerūt. Laudat ab alto uictū. Ninoris dei posuit sacerdotem:ne potioris meritis derogaret. Illustrat utriq;:Tydeum Ethemonam dicit.piorum uirtus in alternis belli partibus pro deorū fauore laudatur. Mixti:ne alter alterius nomen incurrat. Ne dixeris argos:quasi negauerint tibi sepulturam. Arde tuo tibi tælo:concedimus sepulturam.

Taygeta Lacedemonum uerbera

Pleuron

Mera sacerdos:mera nomen est sacerdotis. Prohibēte dea:excusauit cur illis Venus auxilium nō tulerit. Pleuron:ciuitas ætholiæ:apud quam cum mortem Meleagri suæ sorores deflerent:in aues dicuntur conuersæ:ut supra.Flætaque cognatis auibus meleagria pleurō. Obuersum:obstātem ab aduersa parte. Vtraq; tempora:ex utraq; parte diuisum est caput. Non hoc metuens:insperato & nouo mortis genere periit. Inopino limite:qa uitæ limes semper est icertus. Sæuus uterq;:quia neuter adiuuat decertantes:& Apollo & liber. Fida soror:nouerca enim sorori uult Herculem repugnare. Sed mitto agnoscere:subaudis genus huic magnum nobileque:sed aposiopösis ifecit Virg.Quos ego:sed motos præstat componere fluctus. Comminus hyllum:Hyllus & Amphitrion Herculis & Omphale filii.hic autem dæmon genus Herculis ducit tantum:hoc autem dicit tātum mihi tui est reuerentia:ut contra uoluntatem tuam nec pro liberis repugnarem. Quantum hæc:docet poeta ingenio uirtutem cedere:nā id ait oratio Herculis blādientis. Tu patrem cælumq; mihi:dicit se Mineruæ auxilio ad cælum usque perductum:monstra uincendo. Vultus:decolor quē pauloāte ira mutauerat. Tæla rotat:quia iam demū tæla irrita iaciebat.

Ense pholum.cromin ense.duos helicaōas hasta
Trāsigit.ægeæ ueneris quos mera sacerdos
Ediderat prohibente dea.uos præda cruenti.
Tydeos it sæuas etiam num mater ad aras.
Nec minus herculeum cōtra uagus hemona ducit
Sanguis inexpleto rapitur per milia ferro.
Nunc tumidæ calydonis opes.nūc torua philenes
Agmina.nūc mœstæ fundes pleuronis alumnos.
Donec in holenium fessa iam cuspide buten
Incidit.hunc turmis obuersum.& se abire uetātē
Aggreditur puer.ille puer malasq; comasq;
Integer ignaro.cui tunc thebana bipennis
In galeam librata uenit.funduntur utraq;
Tempora.diuiduiq; cadunt in brachia crines.
Et non hoc metuens inopino limite uita
Exiluit.tunc flauum hipanim.flauumq; polyten
Ille genas phœbo crinem.hic pascebat iacho.
Sæuus uterq; deus.uictis hiperiona iungit.
Conuersumq; fuga damasum.sed lapsa per armos
Hasta uiri trans pectus abit.parmamq; tenenti
Excutit.& summa fugiens in cuspide portat.
Sterneret aduersos etiam num hismenius hemon
Inachidas.nam tæla regit uiresq; ministrat
Amphitrioniades.sæuum.sed tydea contra
Pallas agit.iamq; aduerso uenere fauore
Comminus.& placido prior hæc thyrinthius ore
Fida soror.quænam hunc nobis caligine metis
Congressum fortūa tulit.num regina iuno
Hoc molita nefas?citius me fulmina cōtra
Infandum.ruere.& magno bellare parenti
Aspiciat.genus huic.sed mitto agnoscere.quādo
Tu diuersa foues.nec si ipsum comminus hyllum
Tydeos hasta tui.stygioq; ex orbe remissum
Amphitriona petat.teneo æternumq; tenebo
Quātum hæc diua manus.quotiēs sudauerit egis
Ista mihi:duris famulus cum casibus omnes
Lustro uagus terras.ipsa heu comes inuia mecum
Tartara ni superos acheron excluderet isses
Tu patrem.cælumq; mihi.quis tanta relatu
Aequet?habe totas.si mens excindere thebas
Cædo equidem ueniamq; precor sic orsus abibat
Pallada mulcet honos.rediitq; ardore remisso
Vultus.& erecti sederunt pectoris angues.
Sensit abisse deum.leuius cadmeius hemon
Tæla rotat.nulloq; manum cognoscit in ictu.
Tunc magis atq; magis uires animusq; recedunt

Nec pudet ire retro. cædentem achelolus heros
Impetit. & librans uni sibi missile tælum
Direxit iactus. summæ qua margine parmæ
Ima sedet galea. & iuguli uitalia lucent.
Nec frustrata manus. mortemq; inuenerat hasta.
Sed prohibet. paulumq; humeri librare sinistri
Præbuit. & merito parcit tritonia fratri.
Ille tamen nec stare loco. nec comminus ire
Amplius. aut uultus audet perferre cruenti
Tydeos. ægra animo uis. ac fiducia cessit
Qualis setigeram lucana cuspide frontem
Strictus aper. penitus cui non infossa cerebro
Vulnera. nec fœlix dextræ tenor. in latus iras
Frangit. & expertæ iam non uenit obuius hastæ.
Ecce ducem turmæ certa indignatus in hostem
Spicula fœlici prothoum torquere lacerto
Turbidus oenides. una duo corpora pinu
Cornipedemq; equitemq; ferit. ruit ille ruentem
In prothoum. lapsasq; manu quærentis habænas
In uultus galeam clypeumq; in pectora calcat.
Sautius extremo donec cum sanguine frænos
Respuit. & iuncta domino ceruice recumbit.
Sic uulnus. uitisq; duplex iactura coloni
Gaurano de monte cadit. sed mœstior ulmus
Quærit utrūq; nemus. nec tam sua brachia labēs
Quam gemit assuetas. inuitaq; proterit uuas.
Sumpserit in danaos heliconius arma corymbus
Ante comes musis stygii cui conscia pensi
Ipsa diu inspectis lœtum prædixerat astris
Vraniæ. cupit ille tamen pugnasq; uirosq;
Forsitan ut caneret longa iacet ipse canendus
Laude. sed amissum musæ fleuere sorores
Pactus agenoream primis athis ibat ab annis
Ismenen. tyrii iuuenis non aduena belli.
Quāuis cyrrha domus. socios nec tristibus actis
Auersatus erat: sponsam cui castus amanti
Squalor. & indigni commendat gratia luctus.
Ipse quoq; ægregius. nec pectora uirginis illi
Diuersa: inq; uicem sineret fortuna placebant.
Bella uetant tædas. iuueniq; hinc maior in hostes
Ira. ruit primis immixtus & agmina lernæ
Nunc pedes ense uago. presis nūc celsus habænis
Ceu spectetur agit. triplici uelauerat ostro
Surgentes etiam num humeros. & leuia mater
Pectora. tunc auro phaleras. auroq; sagittas
Cingulaq;. & manicas. ne coniuge uilior iret

Impetit: composuit sibi uerbū i pectore. Vni sibi: quod ipse solus possit excutere. Margie parmæ: extremitate scuti. Humeri librare: perstringere aut leuiter tangere. In latus iras: Horatius. Obliquū meditaris ictum. Certa indignatus: certa spicula mortem peragentia: siue quæ possent ferire indignatus certa prothoū fœlicia lacerto in hostem spicula certa torquere. Gaurano: gaurus mons campaniæ. Vlmis uitibusq; cōtextus. Vtrūq; nemus: suū & uitis. Lœtū p̄dixerat astris: uraniæ lœtum eius uraniæ p̄dixerat musa: & cōscia mortis ei⁹ uicinæ astra mōstrauerat. Tristib⁹: ꝓpter incæstū & parricidium oedipi. Placebāt: ut ille transiret in fœminā ceu spectentur sic pugnabat: quasi uirtutis suæ iudice spectare. Surgentes: crescentes: quia adhuc puer erat. Coniuge: hismene scilicet.

Preſſerat:ſculpſerat ſiue cælauerat. Talibus:nõ ualidis ſepulchris. Craſſatos:extiguenda ſæuiens. Sic hyrcana umbra:arabicæ ſyluæ.& eſt arabia ĩ hoſpitalis.ut Virgilius.Hyrcanæq; admorũt ubera tygres.
Caſpius ſubaudis armenius. Magni ſanguinis:tauri aut hominis. Solo corpore:non uirtute tydeum permenſus eſt.ſed corporis paruitatem. Hauſit:penetrauit ſiue percuſſit. Haud dubium fati:procul dubio periturũ. Arceat ipſum:ſe ipſum dicit pudore tardari:ne ſic turpes delicatasque exuuias de hoſte domum referret. Illudenda:oſtẽdit arma morientis ita cultu ipſo fuiſſe deformia:ut mulieribus ad illudendum tantũmodo apta uiderentur. Fallit athis:ordo lapſus athis nõ fallit Mœnecea clamore ſemianimi. Nec prohibent tyrii:ſpoliabãt Athis cadauer Arcades.nec repugnabant thebani. Terrigenas mentita:qn degeneratis ab illorum uirtute:qui dicuntur draconis dentibus ſatis de terra progeniti. Pignora tanta:coniuges liberoſque.
Innoxia ꝓles:diſſimilis fratrib⁹. Aegis: ideſt ego ſub ægide:ideſt ſub pelle leonis conſtitutus quotiens laborauerim ſubaudi tu noſti & auxilium mihi ꝓbuiſti.ægis proprie eſt pellis amaltheæ capræ.quá Iupiter fertur tenere:ſed hic pro pelle leonis poſuit:quam ferebat Hercules. Sic pãdioniæ:hoc dicit propter Prognem & Philomelam:quæ filiæ ſyrii erant pandionis:ac per hoc moribus bonis eruditæ quæ ſe nõ aderant: ut alibi:hic atque hic natæ melior iã ſexus.ad mores rettulit meliorẽ ſenſum nõ ad naturam. Nec mala:[illegible]lla p̃ſentia.

Preſſerat.& mixtum conc criſpauerat aurum
Talibus heu fidens uocat ultro in prælia graios
At primum faciles graſſatos cuſpide turmas
Arma refert ſociis.& in agmina fida peracta
Cæde redit:ſic hircana leo caſpius umbra
Nudus adhuc.nulloque iubæ flauẽtis honore
Terribilis.magnique etiam num ſanguinis iſons
Haud procul a ſtabulis captat cuſtode remoto
Segne pecus.teneraq; famem conſumit in agna.
Mox ignotum armis.ac ſolo corpore menſus
Tydea non timuit.fragiliq; laceſſere tælo
Sæpius infrendẽtem aliis.alioſq; ſequẽtem
Auſus erat.tandem inualidos etholus ad ictus
Forte refert oculos & formidabile ridens.
Iamdudum uideo magnum cupis improbe lethi
Nomen ait.ſimul audacem non eſſe.nec haſta
Dignatus leuiter digitis imbelle ſolutis
Abiecit iaculum.latebras tamen inguinis alte
Miſſile.ceu totis intortum uiribus auſit.
Præterit.haud dubium fati.& ſpoliare ſuperbit
Oenides neq; eni has marti.aut tibi bellica pallas
Exuuias figemus ait.procul arceat ipſum
Ferre pudor.uix ſi bellum comitata relictis
Deiphile thalamis illi illudenda tuliſſem
Sic ait.& belli maiora ad præmia mente
Ducitur innumẽris ueluti leo forte potitus
Cædibus imbelles uitulos.molleſq; iuuencas
Tranſmittit.magno furor eſt in ſanguine mergi
Nec niſi regnantes ceruice recumbere tauri.
At nõ ſemianimi clamore mœnecea lapſus
Fallit athis:præuertit equos curruq; citato
Deſilit.inſtabat pubes thegeæa iacenti
Nec prohibent tyrii.pudeat cadmea iuuentus
Terrigenas mentita patres.quo tenditis inquit
Degeneres?meliuſne iacet pro ſanguine noſtro
Hoſpes athis?tãtũ hoſpes adhuc.& cõiugis ultor
Infœlix.nondum iſte ſuæ.nos pignora tanta
Prodimus?inſurgunt iuſto firmata pudore
Agmina.cuiq; ſuæ rediere in pectora curæ.
Interea thalami ſecreta in parte ſorores
Par aliud morum.miſeriq; innoxia proles
Oedipodæ uarias miſcẽt clamore querelas.
Nec mala quæ iuxta:ſed longa ab origine fati.
Hæc matris tædas oculos aſt illa paternos
Altera regnãtem.profugum gemit altera fratrem
Bella ambæ.grauis hinc miſeri cunctatio uoti.

Nutat utroque timor quæ nã hæc certamĩe uictũ
Quem uicisse uelint. tacite præponderat exul.
Sic pandioniæ repetunt ubi fida uolucres
Hospitia atque larem bruma pallente relictum
Stantque super nidos. ueterisque exordia fati
Enarrant tectis. & truncum ac flebile murmur
Verba putant. uoxq; illa tamen nõ dissona uerbis
Atq; ibi post lachrymas. & longa silentia rursus
Inchoat hismene. quis nam hic mortalibus error
Quæ decepta fides. curam inuigilare quieti
Claraq; per somnos animis simulacra reuerti
Ecce ego quæ thalamos. nec si pax alta maneret
Tractarem sensu(pudet heu) connubia uidi
Nocte soror. spõsũ unde mihi sopor itulit amens
Vix notum uisu: semel his in sedibus illum
Dum mea nescio quo spondentur fœdera pacto
Respexi. non sponte soror. turbata repente
Omnia cernebam. subitusq; itercidit ignis
Meq; sequebatur rabido clamore reposcens
Mater. atyn. quænam hæc dubiæ præsagia cladis?
Nec timeo dum tuta domus. milesq; recedat
Doricus & tumidos liceat componere fratres
Talia iactabant subito cum pigra tumultu
Expauit domus. & multo sudore receptus
Fertur atys seruans animam. iam sanguine nullo
Cui manus in plaga. dependet languida ceruix
Exterior clypeo. crinesq; a fronte supini.
Prima uidet. caramq; gemens iocasta uocabat
Hismenẽ. namq; hoc solum moribũda precatur
Vos generi. solum hoc gelidis iam nomẽ inerrat
Faucibus. exclamant famulæ: tollebat in ora
Virgo manus. tenuit sæuus pudor. attamen ire
Cogitur: indulget summum hoc iocasta iacenti
Ostenditq;. offertq; quater. iam mote sub ipsa
Ad nomen uisus. dilectaq; fortiter ora
Sustulit. illam unam neglecto lumine cæli
Aspicit & uultu non exatiatur amato:
Tunc quia nec genitrix iuxta positusq; beata
Morte pater. sponsæ munus miserabile tradunt
Declinare genas. ibi demum teste remoto
Fessa pios gemitus. lachrymasq; in uulnera fudit
Dumq; ea per thebas aliis serpentibus ardens
Et face mutata bellum integrabat enyo
Arma uolant primos ueluti modo cõminus ictus
Sustulerint. omnisq; etiam num luceat ensis
Eminet oenides. q̃uis & arundine certa

Nutat: dubitant germanæ: cui magis fratrum timerent. Exul: polynici tanq̃ exuli plus fauebant. Murmur: cõfusus sonitus lachrymantium: & sine significatione uerborũ. Quæ decepta fides: fides est in somniis quæ habeamus in uoto. Nescio quo: elegãter expressit affectum uirginis. poeta dicit se nuptiarum ordinẽ ignorare. Nõ sponte soror: dicit se casu ab errantibus respexisse oculis. Receptus: ab hostib⁹ liberatus. Clypeo: nam super clypeum ferebatur. Sæuus pudor: qui officium prohibebat. Summum: ultimum. Fortiter ora: cum ei diceretur præsens eẽ Hismene eius sponsa. Beata morte: qua faciẽte funus filii non potuit cernere. Aliis serpentibus: recensioribus quasi primi defecissent. Luceat ensis: quasi purus sanguine illum fugiunt: tydea. s. quẽ acriter cũcti formidabant.

Repēdere noctē:restituere:in qua quinquaginta insidiantes sibi thebanos occiderat. Inexpletis:pro inexplicitis ad cælū trāstulit:uel quod ad suum animum pertinebat quem thebanorum cæde contentum tantorum.ubi autem sic dixit:quasi in recordationem nominis illius casu inciderit.

Fulgore:ornamento diadematis regii.

Flāmiger ales:aquilā dixit:quæ Iouis fulminibus seruit. In arma palam:tāgit illud quod occulte illi insidiatus est:& dicit se apta luce uirili modo uelle confligere. Illū:iuuencum. Ilia corui:ad mortem tot homines:quot membra sunt. Gentilis aper:de ea gēte unde Tydeus fuerat:idest Calydonius:qui a Meleagro occisus est:& hic aprum pro pelle posuit.

Parthonopæus agat.morientumq; ora furenti
Hyppomedon proculcet equo.capaneaq; pinus
Iam procul aoniis uolet agnoscenda cateruis.
Tydeos illa dies.illum fugiuntq; tremuntq;
Clamantem quo terga datis.licet ecce peremptos
Vlcisci socios.mœstamq; rependere noctem
Ille ego inexpletis solus qui cædibus hausi
Quinquagita animas.totidē totidemq; gregati
Ferte manus.nulline patres.nulline iacentum
Vnanimes fratres?quæ tanta obliuio luctus
Quam pudet inachias cōtentum abisse micenas
Hi ne super thebas?hæc robora regis?ubi autem
Egregius dux ille mihi.simul ordine læuo
Ipsum exhortantē cuneos.capitisq; superbi
Insignem fulgore uidet.nec segnius ardens
Accurrit niueo q̄ flamiger ales olori
Imminet.& magna trepidū circunligat umbra.
Tunc prior aoniæ rex o iustissime gentis
Imus in arma palam.tandemq; ostēdimus enses
An noctem.& solitas placet expectare tenebras?
Ille nihil contra.sed stridula cornus in hostem
It referens mandata ducis.q̄ prouidus heros
Iam iam in fine uiæ percussam obliquat.& ipse
Tælum ingens auide.& quanto non ante lacerto
Impulit.ibat atrox finem impositura duello
Lancea.conuertere oculos utrinq; fauentes
Sydoniiq;.græciq; dei.crudelis erinnys
Obstat.& infando differt etheoclea fratri
Cuspis in armigerum phlegiam peccauit.ubi igēs
Pugna uirum stricto nam sæuior irruit ense
Etholus.retroq; datum thebana regebant
Arma ducem.sic densa lupum iam nocte sub atra
Improbus erigitur contra.nec cura uetantes
Impetere.illum illum semel i quem uenerat urget
Non secus obiectas acies.turbamq; minorem
Dissimulat.transitq; manu.tamen ora thoantis
Pectora deilochi clonii latus ilia torui
Perforat hippotadæ.sua trūcis ora remittit
Interdum galeasq; rotat per nubila plenas.
Et iam corporibus.sese spoliisq; cadentum
Clauserat.unum acies circum consumitur unum
Omnia tæla uouent.summisq; hæc ossibus hærēt
Pars frustrata cadunt.partem tritonia uellit
Multa rigent clypeo densisq; iam consitus hastis
Ferratum quatit umbo nemus.tergoq; fatiscit
Atq; humilis gentilis aper.nusq̄ ardua coni

Gloria:quippe apicem toruæ gradiuus habebat
Cassidis haud lætum domino fuit omen.inusta
Temporibus nuda æra sedent.circumq; sonori
Vertice percusso uoluuntur in arma molares.
Iam cruor in galea.iam saucia proluit ater
Pectora permixtus sudore.& sanguine torrens.
Respicit hortantes socios:& pallada fidam
Longius opposita cælantem lumina parma.
Ibat enim magnum lachrymis inflectere patrem
Ecce secat zephyros.ingentem fraxinus iram
Fortunamq; ferens tæli.non eminet auctor
Astacides menalippus erat.nec prodidit ipse
Et uellet latuisse manum.sed gaudia turmæ
Monstrabant trepidum.nam flexus in ilia tydeus
Submissum latus.& clypei laxauerat orbem.
Clamorem aonii miscent gemitumq; pelasgi
Obiectantq; manus.indignantemq; tuentur.
Ille per oppositum.longe rimatus amarum
Astacidem totis animæ se cogit in ictum
Reliquis.tælumq; iacit.quod proximus hopleus
Præbuerat.perit expressus conamine sanguis.
Tunc tristes socii cupidum bellare(quis ardor?)
Et poscentem hastas.mediaq; in morte negantẽ
Expirare trahunt.sumiq; in margine campi
Effultum gemina.latera iclinantia parma.
Ponunt hac sæui redditurum ad prælia martis
Promittunt flentes.sed & ipse recedere cælum
Ingentesq; animos extremo frigore labi
Sensit.& innixus terræ miserescite clamat.
Inachidæ.non ossa precor referantur ad argos
Etholumue larem.neq; enim mihi cura supremi
Funeris odi artus.fragilemq; hunc corporis usum
Desertorem animi caput o caput o mihi si quis
Apportet menalippe tuum.nam uolueris aruis
Fido equidem.nec me uirtus suprema fefellit
I precor atrei si quid tibi sanguinis unq̃
Hyppomedon.uade o primis puer inclite bellis
Arcas:& argolicæ capaneu iam maxime turmæ.
Moti omnes.sed primus abit.primusq; repertum
Astacidem medio capaneus e puluere tollit
Spirantem.læuaq; super ceruice reportat.
Terga cruentatum concussi uulneris unda
Qualis ab arcadio rediit thyrinthius antro
Captiuumq; suem clamantibus intulit argis.
Erigitur tydeus.uultuq; occurrit & amens
Læticiaq; iraq;.ut singultantia uidit

Gradiuus:cum in cathalogo cũ arma ipsius poeta describeret ait.Patrius stat casside mauors. Nusq̃ ardua coni gloria:decus coni ornatu nudato uertice impressisq; fragmẽtis galeæ ossa sunt capitis calefacta.ut Virgilius.Et galeæ fragmenta cauæ compressa perurit tempora. Voluũtur in arma.de capite in scuta cadebant. Sanguie torrens:fluuium fecerat sudoris & sanguinis. Lumina parma:qa erubescebat. Minerua facere uirtutem. Nõ eminet auctor nõ est ausus gloriari Menalippus se auctore uirtute interemptum Tydea. Astacydes missos:lanceæ hic descriptio & ex insidiis Menalippi iaculãtis. Per oppositos eum intuẽtes. Perit expressus.Lucanus. Hostilem ãte torserit exeat hastã. Quis ardor:exclamatio per iterpositionem. Recedere cælum:ad opinionem rettulit morientium. Non ossa precor:non quæro ut membra mea honorẽ patriam sepulturã: nõ ut ossa tumulo humata seruent. Odi corpus:quod spiritum uirorum fortiũ pugnantium deserit. Fefellit:sero me incerta in menalippum tæla torsisse. Atrei:argiui. Hyppomedon:maritus Nealcis Adrasti filius. Arcas:qa Tydeo iubẽte hũc secundũ.i.Parthenopæũ fuisse constabat.

Clamantibus:cũ admiratiõe fauẽtibus

Vultuque occurrit:qa retentus uulnere toto non potuit corpore subleuari.

Agnouit in illo:tam illum expirantem animam q̈ se. Gliscit:irascēdo i maius accenditur. Dubitantia figi:quia his qbus mors recens est:oculi uidētur errare. Nec comites auferre ualent:nō ualent Tydeo caput tollere Menalippi. Lampas:scelera enim uisa:aut igni aut aqua purgātur. Helysos:helysos fluuius est.

A Sperat aonios rabies audita cruēti.Etheoclis allocutio hortantis exercitum ut rapiāt corpus Tydei.nuncius mortis Tydei polynici.& eius lamētatio uel allocutio Hyppomedontis:pro cadauere Tydei dimicatio. factio furiæ auertentis Hyppomedōtis ad defensionem cadaueris.allocutio Hyppomedōtis ad equum Tydei & eius pugnæ diuersæ in Hismeno flumine:cuius cum nepotem occidisset nomine creneum matre lamentante:eaq; quærente cōmotus fluuius cœpit cōtra Hyppomedōtem undas mouere.pedestre certamē Hyppomedontis in fluuio.Conquestio Hyppomedōtis: qui in fluuio moreretur.Iunōis apud Iouē de hac re querela.mors Hyppomedontis. mors Hypsei hismenii fluuii filii ducis thebani.Sōnium athlātæ.Præsagiū de morte filii Parthonopæi. Occursus Apollinis: & de eius morte uaticinatio.aduētus deæ ad thebas:& quibus artib⁹ tutata sit puerum. Indignatio martis contra Dianam uenere instimulante.Dryantis electio:mors Parthonopæi cum allocutione ad Orchedum custodem suum.

Lactātii.P.in Nonū thebaidos īterptatio.

A Sperat aonios rabies audia cruenti.Tydeus crudelitatis arguitur:quia caput hostis moribundus absumpsit. Fas odii:quod ultra fas & illicita crudelitate in mortui hominis cadauer ita fuerit. Retro torsisse iugales:tāta crudelitas in scelere Tydei fuit: ut etiam cruentum numē nefas horruerit.
Vrnæ:uasa i qbus mortuoꝝ ossa cōdunt᷑.

Ora.trahiq; oculos.seseq; agnouit in illo
Imperat abscissum porgi.læuaq; receptum
Spectat atrox hostile caput.gliscitque tepentis
Lumina torua uidens.& adhuc dubitantia figi
Infœlix contentus erat.plus exigit ultrix
Tysiphone.iamque inflexo tritonia patre
Venerat:& misero decus immortale ferebat.
Atq; illum effracti perfusum tabe cerebri
Aspicit.& uiuo scelerantem sanguine fauces
Nec comites auferre ualent.stetit aspera gorgon
Crinibus emissis rectiq; ante ora ceraſtæ
Velauere deam:fugit auersata iacentem
Nec prius astra subit.q̄ mystica lampas & īsons
Helysos multa purgauit lumina lympha.

Enidæ interitu magni dyrcea iuuentus
Eminet.at danai cōtra pro corpe amici
Arma ferunt. furit ante alios cadmeius heros.
Hic ferus hyppōedō hostes ꝓsternit:& instat
Exanimū rapiēs sociū:sed imagine falsa
Luditur.aonii incumbunt.retrahuntq; cadauer
Tum hismenon fluuium thebāo sanguine mutat
Feruidus hyppomedō.tumidoq; ī gurgite mersus
Creneam obtrūcat moriens simul īcrepat amnem
Moxq; dryas mortis stimulis rapit arma superbus
Parthonopæum sternit iacentem tæla dianæ
Ille cadēs dorceum alloquitur matremq; requirit.

Sperat aonios rabies audita cruenti
Tydeos.ipsi ēt minus īgemuere iacētem
Inachidæ culpantq; uirum & rupisse queruntur
Fas odii.quin te diuum implacidissime quamquā
Præcipuum tunc cædis opus gradiue furebas
Offensum uirtute ferunt.nec comminus ipsum
Ora.sed & trepidos retro torsisse iugales.
Ergo prophanatum menalippi funus acerbo
Vulnere.non aliis uultum cadmeia pubes
Insurgunt stimulis.q̄ si turbata sepulchris
Ossa parum.monstrisq; datæ crudelibus urnæ
Accendit rex ipse super.quisq̄ ne pelasgis
Mitis adhuc.hominemq; gerit iā morsibus uncis
(Pro furor usq; adeo tæla exatiauimus)artus
Dilacerant:nonne hircanis bellare putatis
Tygribus:aut sæuos libyes contraire leones.
Et nunc ille iacet(pulchra o solatia lethi)
Ore tenens hostile caput.dulciq; nefandus

Immoritur tabo. nos ferrum mite facesqꝫ.
Illis nuda odia & feritas iam non eget armis
Sic pergant rabidi claraqꝫ hac luce fruantur
Dũ uideas hæc sũme pater. sed enim hiscere cãpos
Conquesti. terræqꝫ fugam mirantur. an istos
Vel sua pórtet humus. magno sic fatus agebat
Pro cursu fremituqꝫ uiros. furor omnibus idem
Tydeos inuisi spoliis. raptoqꝫ potiri
Corpore. non aliter subtexũt astra cateruæ
Incæstarum auium: longe quibus aura nocentem
Aera. desertasqꝫ tulit sine funere mortes
Illo auidæ cum uoce ruunt. sonat arduus æther
Plausibus. & cælo uolucres cessere minores.
Fama per aoniũ rapido uaga murmure campum
Spargitur in turmas. solito pernicior index
Cum lugenda refert. donec cui maxima fando
Damna uehit trepidas lapsa ẽ polynicis ad aures
Diriguit iuuenis. lachrymæqꝫ hæsere paratæ
Et cunctata fides. nimium nam cognita uirtus
Oenidæ credi lethum suadetqꝫ. uetatqꝫ.
Sed postq̃ haud dubio clades auctore reperta est
Nox oculos mentemqꝫ rapit. tum sanguine fixo
Mẽbra simul. simul arma ruũt. madet ardua fletu
Iam galea. atqꝫ ocreæ clypeum excepere cadentẽ.
It mœstus genua ægra trahẽs. hastamqꝫ sequentẽ.
Vulneribus. ceu mille grauis. totosqꝫ per artus
Saucius. assistunt socii. monstrantqꝫ gementes.
Tandem ille obiectis uix quæ portauerat armis
Nudus in ægregii uacuum iam corpus amici
Procidit. & tali lachrymas cum uoce profudit.
Has ne tibi armorum spes o suprema meorum
Oenidæ grates: hæc præmia digna rependi.
Nudus ut inuisa cadmi tellure iaceres
Sospite me. nunc exul ego. æternumqꝫ fugatus
Q uãdo alius misero. melior mihi frater adẽptus
Nec iam sortitus ueteres regniqꝫ nocentis
Periurum diadema peto: quod gaudia tanti
Dẽpta mihi: aut sceptrum qꝫ nõ tua dextera tardet
Ite uiri: solumqꝫ fero me linquite fratri.
Nil opus arma ultra tentare: & perdere mortes
Ite precor. quid iam dabitis mihi deniqꝫ maius?
Tydea cõsumpsi. qua nã hunc ego morte piabo?
O socer o argi. & primæ bona iurgia noctis
Alterneqꝫ manus & longi pinus amoris
Ira breuis. non me ense tuo tunc maxime tydeu
(Et poteras) nostri mactasti in limine adrasti.

Fugam: idest hiatum terræ. Humus: solum patriæ suæ. Incæstarum auiũ: humano sanguine pollutarum: siue quia cadauera eminus sentiũt. Aura nocentem. i. mortibus uiciatam. ut Lucanus. Aera nõ sanum motum cadauera sentit. Sine funere: idest sine mortis officio illud magis asserit: qꝫ interdum nimia uirtus consilio careat. Tanti empta mihi: solatio lœti hirõices: idest pulchri pro crudelis. Ferrũque facesqꝫ tenemus: idest etheoclis morte primæ noctis sacræ.

Thelamõa:hic melæagrum dicitur uni ce dilexisse:ut These⁹ perithoum. Quis cruor:quantus.quia & sanguine Tydei fuerat aspersus. Inuidit pater:tantæ uirtutis uult ostendere Tydeum fuisse:ut etiam patris sui tangeretur inuidia. Hucusq;:usq; adeo ne fuerit:ut inimicos dentibus assumeret. Vltro sospes ego:ter superstes sum cum exprobatione dicitur.ut Virgilius. Morte tua uiuos. Collata:sub scuto curuata. Fixerat:inhæserat. De cælo metus: Tempestatum causa. Rigentem:durum.

Simul elicit hastam:simul & uerba profert.& ictus præparat etheocles. Non pudet hoc manes:idest cadauera intueri. Nulla impia monstra:ita Tydeum Menalippi cadauere funestatũ dicit:ut corp⁹ eius horreant etiam feræ cõsumere. Orbe secũdo: clypei ostendit nõ unius tegminis hyppomedõtis scutum fuisse. Excusso terrore: pro excelsi terroris. Ingloria:indecora.

Quin etiam thebas me propter.& impia fratris
Tecta libens.undæ haud alius remeasset adisti
Ceu tibimet sceptra.& proprios laturus honores
Iam thelamona pium.iam thesea fama tacebat.
Qualis & ecce iaces?q̃ primum uulnera mirer?
Quis tuus hic qs ab hoste cruor?q̃ te agmĩa quę
Innumeri strauere globi?ni fallor.& ipse
Inuidit pater.& tota mars impulit hasta.
Sic ait.& mœrens etiam nunc lubrica tabo
Ora uiri tergit lachrymis.dextramq; reponit.
Tu ne meos hostes hucusq; exosus?& ultro
Sospes ego?exuerat uagina turbidus ensem
Aptabatq; neci.comites tenuere.socerq;
Castigat.belliq; uices.ac fata reuoluens
Solatur tumidum.longeq; a corpore caro
Paulatim unde dolor.lethiq; animosa uoluntas
Amouet.ac tacite ferrum inter uerba reponit.
Ducitur.amisso qualis consorte laborum
Deserit incœptum media inter iugera sulcum
Taurus iners.colloq; iugum deforme remisso
Parte trahit.partem lachrymans sustentat arator.
Ecce autem hortatus etheoclis & arma secuti
Lecta manus iuuenes quos nec tritonia bello
Nec prope collata spreuisset cuspide mauors
Aduentãt.contra collecta ut pectora parmæ
Fixerat.atq; hastam longe protenderat.hæret
Arduus hyppomedon.ceu fluctibus obuia rupes.
Cui neq; de cælo metus.& fracta æquora cædunt
Stat cunctis immota minis timet ipse rigentem
Pontus.& ex alto miseræ nouere carinæ.
Tunc prior aonides.ualidam simul elicit hastam.
Non pudet hos manes:hoc infamantia bellum
Funera diis coram & cælo inspectãte tueri?
Scilicet ægregius sudor.memorandaq; uirtus
Hanc tumulare feram.ne nõ mœrentibus argos
Exequiis lachrymandus eat.molliq; pheretro
Infandam eiectans saniem.dimittite curam.
Nullæ illũ uolucres.nulla impia mõstra nec ipse
Si demus pius ignis edat.nec plura.sed ingens
Intorquet iaculum.diro quod in ære moratum
Transmissumq; tamen clypei stetit orbe secundo
Inde pheres.acerq; lycus.sed cassa pheretris
Hasta redit.lycus excusso terrore comantem
Perstrinxit galeam conuulsæ cuspide longe
Diffugere iubæ.patuitq; ingloria cassis.
Ipse nec ire retro:nec in obuia concitus arma

Exilit.inq; eadem sese uestigia semper
Obuersus cunctis profert.recipitq;.nec unquam
Longius indulget dextræ.motusq; per omnes
Corpus amat.corpus seruans.circumq;.supraq;
Vertitur:imbellem non sic amplexa iuuencum
Infestante lupo cum primum fœta tuetur
Mater.& ancipiti circunfert cornua gyro.
Ipsa nihil metuens.sexusq; oblita minoris
Spumat:& ingentes imitatur fœmina tauros
Tandem intermissa iaculam tum nube potestas
Reddere tæla fuit.namq; & cythionius alcon
Venerat auxilio.pisæaq; præpetis idæ
Turba subit:cuneumq; replēt his frætus in hostes
Lerneam iacit ipse trabem.uolat illa sagittis
Aequa fuga:mediumq; nihil cunctata polytem
Transadit.& iuncti clypeū cauat improba mopsi.
Phocida:tūc cydona tanagræumq;.phalanthum
Atq; erycem:hunc retro cōuersum & tela petētem
Dum spes nulla necis.crinito a uertice figit
Faucibus ille cauis.hastam nō ore receptam
Miratur moriens.pariterq; & murmure plenus
Sanguis & expulsi salierunt cuspide dentes.
Ausus erat furto dextram iniectare leonteus
Pone uiros: atq; arma latens.positumq; trahebat
Prenso crine caput:uidit q̃q̃ undiq; crebræ
Hyppomedon ante ora minæ.sæuoq; proteruā
Abstulit ense manū.simul īcrepat.hāc tibi tydeus
Tydeus ipse rapit.post & confecta uirorum
Fata time.magnosq; miser fuge tangere manes.
Ter cadmæa phalanx toruum adduxere cadauer
Terq; trahunt danai.siculi uelut anxia puppis
Seditione maris.nequicq̃ obstante magistro
Hæret.& aduerso redit in uestigia uælo
Non ibi sydoniæ ualuissent pellere cepto
Hyppomedōta manus.nō illū īpacta mouerent
Tormenta oppositum:formidatiq; superbi
Turribus impulsus tentato umbone redissent.
Sed memor helisii regis.noxasq; recensens
Tydeos in medios astu subit impia campos
Thisiphone.sensere acies.subitusq; cucurrit
Sudor equis:sudorq; uiris:q̃q̃ ore remisso
Inachium fingebat halim nusq̃ impius ignis
Verberaq;.& iussi tenuere silentia crines
Arma gerit.iuxtaq; feri latus hyppomedontis
Blanda genas.uocemq; uenit.tamē ille loquentis
Extimuit uultus.admiraturq; timorem.

Recipit:irruit in hostes recipitq; se. Cū primum fœta:in primo enim partu maior est affectio fœtus. Reddere tæla:in se ab hostibus missa in ipsis iterum retorquere.

Præpetis:aut altissime posuit uolātis. Vir. Quem præpes ab ida sublimem rapuit.aut certe augurem sequentis. Cunctata: morata. Phocida:de phocea regione. Tanagræum:arcadicum. Spes:pro metu. Præhenso crine caput:idest Tydei cadauer. Minas:terrores hostium. Sed memor helisii: non enim exciderant thisiphone animo scelera quæ Tydeus parricido perpetrarat: siue ꝙ nuper Menalippi caput assumpserat.

Impius ignis:quem furia nullis crinibus sibilarūt angues. Blanda genas:nō horrore terribilis. Admiraturq;:qa latebat causa mirabatur in se Hyppomedontis moram.

Librabatq; metus: dubitabat cui magis Tydei cadaueri an Adrasto subueniret.

Reuocent: utrum se socii sui ualidi reuocent a protegēdo Tydei cadauere. Cera ste: quando ab armato milite: in priorem transfigurata est formam. Victorq; hululatus: quia est luctus & læticiæ. ut Virgi. Sūmoq; hulularunt uertice nymphæ. Præcordia: executæ exclamatio per interpositionem. Limes: siue equiti siue pediti uia dabatur Tydeo a fugientibus hostibus. Impune lacessere: delectabat thebanos secure ĩsultare cadauer. Gloria luco: de uenatiōe gloria aut de ferrea magnitudine. Luco uero aut Dianæ aut syluanæ alia sunt quæ figuntur: alia quæ a pastoribus templorum tholis suspenduntur: dentes & cornua figũtur: pelles & alia suspenduntur. ut Virgi. Suspendiue tholo: aut sacra ad fastigia fixi.

Soluti: aut fracti aut frænis liberi. Impediunt: retardant. Femur: Hyppomedōtis scilicet Regis echionii. Supra enim de tælo eteocli dixit fœmur Hyppomedōtis fuisse transfixum ꝙ in aere moratum: transmissumque tantum.

Illa autem lachrymans, tu nunc ait inclyte frustra
Exanimes socios. inhumataq; corpora graium
(Scilicet his nobis metus? aut iā cura sepulchri?)
Protegis ipse manu tyria iam captus adrastus.
Raptatur. teq; ante oculos. te uoce manuq;
Inuocat. heu qualem laxare in sanguine uidi
Exutum canos lacero diademate crines.
Nec procul hic auerte oculos. te ubi plurimus ille
Puluis. ubi ille globus, paulum stetit anxius heros
Librabatq; metus. premit aspera uirgo. qd hæres?
Imus? an hi retinent manes? & uilior ille
Qui superest? miserum sociis opus & sua mādat
Prælia. & unanimi uadit desertor amici
Respiciens tamen. & reuocent si forte paratus
Inde legens turbata trucis uestigia diuæ
Huc illuc frustra ruit auius. impia donec
Eumenis ex oculis. reiectaq; cærula parma.
Fugit. & innumeri galeam rupere cerastæ
Aspicit infœlix discussa nube quietos
Inachidas. currumq; nihil metuētis adrasti.
Et tyrii iam corpus habent. iam gaudia magnæ
Testantur uoces. uictorq; hululatus aberrat
Auribus. ocultoq; ferit præcordia luctu
Ducitur hostili (pro dura potentia fati)
Tydeus ille solo modo. cui thebana sequenti
Agmina siue gradum. seu fræna effunderet ingēs
Limes utriq; datus. nusq̄ arma manusq; quiescunt
Nulla uiri feritas iuuat ora rigentia letho
Et formidatos impune lacessere uultus.
Hic amor: hoc una timidi fortesq; sequuntur
Nobilitare manus. infectaq; sanguine tæla
Coniugibus seruant. paruisq; ostendere natis
Sic ubi maura diu populatum rura leonem
Quem propter clausiq; greges. uigilātq; magistri
Pastorum lassæ debella uere cohortes
Gaudet ager. magno subeunt clamore coloni
Præcerpuntq; iubas. immaniaq; ora recludunt
Damnaq; commemorāt. seu iam sub culmie fixus
Excubat. antiquo seu pendet gloria luco.
At ferus hyppomedon, q̄q̄ iam sentit inane
Auxilium. & feram rapto pro corpore pugnam
It tamen: & cæcum rotat irreuocabilis ensem.
Vix socios hostemq; nihil. dum tardet euntem
Secernens. sed cæde noua iam lubrica tællus
Armaq;. feminecesq; uiri, currusq; soluti
Impediunt. leuumq; femur quod cuspide fixum

Regis echionii.seu dissimulauerat ardens
Seu ibi nescierat. mœstum uidet hopplea tandē.
Tydeos hic magni fidus comes. & modo frustra
Armiger.alipedem prona ceruice tenebat
Fatorum ignari domini.solumq; frementem
Quod uacet inq; acies audentior ille pedestres.
Hunc aspernantem tumido noua pondera tergo
(Vnam quippe manū domitis expertus ab annis)
Corripit.affaturq;.quid o noua iussa recusas
Infœlix sonipes nusq̄.tibi dulce superbi
Regis onus?non iam etholo satiabere campo
Cadentemq; iubam per stagna acheloia solues.
Quod superest caros i saltem ulciscere manes
Aut sequere extorrem neu tu quoq; læseris umbrā
Captiuus.tumidumq; equitem post tydea portes.
Audisse.accensumq; putes hoc fulmine raptum
Abstulit.& similes minus indignatur habænas.
Semifer aeria talis centaurus ab ossa
Desilit in ualles.ipsum nemora alta tremiscunt
Campus equum.trepidi cursu glomerātur anhelo
Labdacidæ.premit ille super.nec opinaq; ferro
Colla metēs linquit truncos post terga cadentes
Ventum erat ad fluuium solito tūc plenior alueo
Signa mali magna se mole hismenos agebat.
Illa breuis requies.illo timida agmina lassam
De campis egere fugam.stupet hospita belli
Vnda uiros:claraq; armorum incenditur umbra.
Insiluere uadis:magno fragore solutus
Agger.& aduersæ latuerunt puluere ripæ.
Ille quoque hostiles saltu maiore per undas
Irruit attonitis(longum dimittere habænas)
Sicut erat tantum uiridi defixa parumper
Cespite populeo commendat spicula trunco.
Tunc uero exanimes tradunt rapientibus ultro
Arma uadis.alii demissa cuspide quantum
Tendere conatus animæ ualuere sub undis
Turpe latent.multi fluuium transmittere nando
Aggressi.sed uincla tenent.lateriq; repugnat
Balteus.& madidus deducit pectora thorax.
Qualis cæruleis tumido sub gurgite terror
Piscibus.arcani quotiens deuexa profundi
Scrutantem delphina uident:fugit oīs in imos
Turba lacus.uiridesq; metu stipantur in algas
Nec prius emersi q̄ summa per æquora flexus
Emicet:& uisis malit certare carinis:
Talis agit sparsos mediisq; in fluctibus heros

Frementem:poetis licet equis humanos sensus dare.dicit ergo poeta equum Tydei doluisse mortem domini. ut Virgili. Post bellator equus positis insignibus: lachrymans. Audentior: audentior factus hoppleus auxilio equi audebat hostiles peditum cateruas impetere.

Extorris

Noua pōdera:Hyppomedōta. Satiabere campo:cursu uel pastu. Extorrē:in exilio degentem:quasi cuius umbra careat patria sepultura. Neu tu quoq;:ut eum relinquens læsi manes Tydei. Fulmine raptū: intelligi uult poeta exhortationes Hyppomedontis equum sensisse:cum significat eū in uindictam domini tātæ uelocitati nimietate correptum. Similes habænas:nō impares domini uiribus. habænas enim pro rectore posuit. Ipsum:partem centauri:q̄ hominem præfert. Campus:subaudis tremiscit equinam partem semiferi. Ille sup: Hyppomedon. Nec opina:quia maxima celeritate & subito. nec opinātes oppressit.

Post terga cadentes: tanta celeritate fugiētes absciderat capita: ut eo transeunte occisorum caderent corpora. Signa mali: interpositio est:idest hæc erant iudicia hyppomedontis exitu. Illa breuis requies:mora fluuii fugientibus thebanis: & tardatione Hyppomedōtis per arua requiem tribuit.

Hospita belli:noua cladibus: quæ adhuc fuerat nullo belli cruore fuscata. Aduersæ:cōtra positæ. Attonitis:thebanis. Lōgum:īterpositio a mora. Sicut erat: idest armatus. Commēdat spicula: sua scilicet ne eum in flumine impedirent. Sub undis:Lucanus. Animam seruare sub undis. hoc est quantum poterant eorum spiritus sub undis durare. Turpe latent: pro turpiter cælantur. Sed uincla tenēt:calciamētorum structuræ. Deducit pectora: mergit aut trahit carinis:ut magis eligat carinis illudere q̄ insequi pisces.

Querit harenas: equus fluminis ingressus. & quærit campũ ubi firmos solet gressus infigere. Relicto: quia iam propemodum euaserat fugiens. Stãmine primo. i. erat notio uel ĩstitutio parcarum. Ablatũ: negatum fatis ut in fluuio potius moreret̃ q̃ in terra. Vtrunq;: & Hypseum & hyppomedonta: quoniam in uterq; flumine dimicabat. Obuius amnis: exeuntem spiritum aqua ĩfusa gutturi retardabat: idest nõ sinebat spiritum exire de corpore. Resolutus: amplexu fratris liberatus flumẽ euadere. Nudato gurgite: quia astringit uertigo fluminis natantes: & non dat spacium euadendi. Mille modis lethi: quia mori cœperat unusquisq; sic Lucanus. Mille cũ mille modos iter lethi. Auctor: qui uulnus infixerat: nusq̃ patebat. Vir. Neq;. n. ĩ stellis nec uulneris auctor. Effugiens hasta: dum impetu gurgitis traheretur inuenit. Etholus: Tydei equus quem Hyppomedõ sedebat. Certior: idest fixior sedens equũ magis titubat: siue certior: uelocior. Anthedomiũq;: Anthedõ ciuitas ẽ euboeæ. Parthenio: ex duob⁹ geminis nomẽ alteri⁹. Viue superstes: econtrario ait Vir. & fratrẽ ne desere frater hic, ut deserat fratrẽ hortatur.

Anthedon

Fræna manu pariter regit arma pedumq;
Remigio sustentat equum. consuetaq; campo
Fluctuat: & mersas leuis ungula quærit harenas
Sternit hyona cromis cromin antiphus. antiphõ
Hypseus astialen. euasurumq; relicto (hypseus
Amne linum. ni fata uetent & stamine primo
Ablatum tellure mori. premit agmina thebes
Hyppomedon. turbat danaos asopius hypseus
Amnis utrunq; timet: crasso uada mutat uterq;
Sanguine. & a fluuio neutri fatale reuerti.
Iam laceri pronis uoluuntur cursibus artus
Oraq;. & abscisæ redeũt in pectora dextræ.
Spicula. iam clypeosq; leues: arcusq; remissos.
Vnda uehit. galeasq; uetant descendere cristæ.
Summa uagis late sternuntur flumina tælis
Ima uiris. illic luctantur corpora letho.
Efflantesq; animas retro premit obuius amnis.
Flumineam rapiente uado: puer argiphus ulmum
Prenderat ĩsignes humeros ferus ense menœceus
Amputat. ille cadens nõdum conamine adepto
Truncus in excelsis spectat sua brachia ramis.
Hypseos hasta sagem ingenti uulnere mersit
Ille manet fundo: rediit pro corpore sanguis
Dissiluit ripis fratrem rapturus agenor.
Heu miser. & tenuit. sed saucius ille leuantem
Degrauat amplexu. poterat resolutus agenor.
Emersisse uadis. puduit sine fratre reuerti.
Surgentem dextra chaletum uulnusq; minantem
Sordebat rapidus diducto gurgite uortex
Iam uultu. iam crine latet. iam dextera nusq̃.
Vltimus abruptas ensis descendit in undas.
Mille modis lethi miseros mors una fatigat.
Induit a tergo mychalesia cuspis agyrten.
Respexit: nusq̃ auctor erat. sed conscia tractu
Gurgitis effugiens inuenerat hasta cruorem.
Figitur & ualidos sonipes etholus in armos
Exiluitq; alte ui mortis & aera pendens
Verberat. haud tamẽ est turbatus flumine ductor
Sed miseratur equum. magnoq; e uulnere tælum
Exuit ipse gemens. & sponte remisit habænas
Inde pedes repetit pugnas. gressuq; manuq;
Certior. & segnem nomium. fortemq; mynãtha
Theleumq; lycan. anthedomiumq; lycetum
Continuat ferro. geminisq; e fratribus unum
Thespiaden: eadem poscenti fata Palemo
Viue superstes ait: diræq; ad mœnia thebes

Solus abi. miseros non decepture parentes
Dii bene quod pugnas rapidum deiecit in amnē
Sanguinea bellona manu: trahit unda timentes
Gurgite gentili: nuda nec flebilis umbra
Stridebit uestros Tydeus inhumatus ad ignes
Ibitis æquoreis crudelia pabula monstris
Illum terra uehit: suaq; in primordia soluit
Sic premit aduersos: & acerbat uulnera dictis
Et nunc ense furit: nunc tela natantia raptans
Ingerit innuptæ comitem Therona Dianæ
Ruricolamq; Gyan: cum fluctiuago Erygino
Intonsumq; Hersen. contemptoremq; profundi
Crethea. nymbosam qui sæpe Caphareos arcem
Euboicasq; hyemes. parua transfugerat alno
Quid non fata queant? traiectus pectora ferro
Voluitur in fluctus. heu cuius naufragus undæ
Te quoq; sublimi transnantem flumina curru
Dum socios Pharsale petis resupinat ademptis
Dorica cuspis equis. illos uiolentia sæui
Gurgitis. infœlixq; iugi concordia mergit
Nūc age quis tumidis magnū expugnauerit undis
Hyppomedonta labor. cur ipse excitus in arma
Hismenos ductæ nosse indulgere sorores
Vestrum opus ire retro. & seniū defendere famæ
Gaudebat. Fauno nymphaq; hismenide natus
Maternis bellare tener Creneus in undis
Creneus. cui prima dies in gurgite fido
Et natale uadum: & uirides cunabula ripæ
Ergo ratus nihil Elisias ibi posse sorores
Lætus adulantem nunc hoc: nunc margine ab illo
Transit auum. leuat unda gradus. seu defluus ille
Siue obliquus eat nec cum subit obuius ullas
Stagna dedere moras. pariterq; reuertitur amnis
Non Anthedonii tegit hospitis inguina portus
Blandior. æstiuo nec se magis æquore Triton
Exerit. aut caræ festinus ad oscula matris
Cum remeat. tardumq; ferit delphina Palæmon
Arma decent humeros. clypeusq; insignis & auro
Lucidus Aoniæ cælatur origine gentis
Sydonis hic blandi per candida terga iuuenci
Iam secura maris. teneris iam cornua palmis
Non tenet. extremis alludunt æquora plātis
Ire putes clypeo. fluctusq; secare iuuencum
Adiuuat unda fidem: pelago nec decolor amnis
Tunc audax pariter telis: & uoce proterua
Hyppomedōta petit. nō hæc fœcūda ueneno

Non decepture parentes. idest: ut in uni-
us uultu desinant parentes ex similitudine
filiorum errare. Virgilius. at nunc sæua de-
dit uobis discrimina pallas. Lucanus. & ad-
missum fratrem lugentibus offert. Inhu
matus ad ignes: neque circa uestros rogos
flebilis ante ora Tydei & stridorem & lamē
ta dedit dolendo q ipsa nō meruerit rogū.

Pabula monstris: ut Virgi. piscesq; impa-
sti uulnera lābunt. Primordia soluit: hoc
est: cum corpus eius nō fuerit cōcrematum
redigetur in puluerem: & redit in principi-
um sui: quia omnis caro dicitur esse terrena
quam opinionem secutus Luca. ait. quā sol
nymbiq; diesque longior emathiis resolu-
tā miscuit. Caphareos: caphareus mons caphare⁹
est euboeæ insulæ iuxta quem græci ꝓpter
cautes asperos passi sunt tempestates: ut ip
se in achilleide: utroq; caphareus exercet di
rum pariter queremus Vlyssem. Heu cu
ius naufragus undæ: exclamatio indignan
tis perit ut fluuio qui marina naufragia sæ-
pe transierat. Dū socios: ad quos cōfugie
bat petens auxilia. Depellere famæ: me-
mori p̄terita repetere: & obliuionis squalo-
re damnūq; reposcere. Hismenide: ex his
meni fluminis filia Hismenide. Prima die:
qñ natus est. Adulātem: adulatur alludit
ac plaudit. interdum supplicat. Subit ob-
uius: idest cōtra fluuiū natat. Reuertitur
amnis: cum natante puero in originem suā
recurrit. Anthedonii: Anthedos ciuitas
Glauci: qui deus maris est factus gustatu Glaucus
hærbæ qua pisces mortui animam recepe-
runt. Inguina: a qua parte transformatus
fuerit. Tardūq; ferit: Verbere exagitat del
phin: a quo portabatur Palæmon. Cæla-
tur origine gētis: suæ generationis pictura
nitebat. Ire putes: a pictura iā depicta: mo-
bilitatē immobilibus dedit: pelago credas
innare reuulsas cycladas aut mōtes cōcurre Decolor
re montibus altos. Nec decolor: nō dissi-
milis mari multaq; incremento aquarum.

Cumulus

Ceix Halcyōe

Lerna: palus græciæ in qua serpens plena capitibus eminebat. Deumq; altrices liberi patris & herculis. ergo nimium hæc sunt fluenta. Cumulo: aquarum multitudine in unum cōgregata. Vulnus retentum: quod opposita mole aquarū conatus est fluuius retardare: siue uulnus hastam dixit: ut Virgili. illum ardens infesto uulnere pyrrhus insequitur. Vtræq;: ambæ fluminis ripæ. Cauæ: quia naturaliter loca concaua grauius sonāt. Mater: cum extremo uocem moriēs matrem uocaret extremum spiritum unda superueniēs clausit. Glaucarum: uiridium nereidarum. Furibūda: attonita. Confinia ponti: idest in qua parte se murum iungebat Hismenos: mutans colorem & saporem. Halcyone: Ceix filius luciferi habuit uxorē Halcyonem: a qua cum prohiberetur ire ad consulendū Apollinē de statu regni sui: naufragio periit: cuius corpus cū ad uxorem delatū esset: illa se pcipitauit in pelagus. postea miseratione thetidis & luciferi cōuersi sunt ambo in aues marinas quæ halcyones uocātur. notandū aūt cū de muliere dicimus hæc halcyone facit: cū de auibus hic & hæc halcyones hi & hæ halcyones aues marinæ: quæ hyeme in mari nidificant: & pullos nutrire dicuntur: qui dies septem tranquilissimū faciūt pelagus.

Obstat: non sponte sed limo & cadaueribus turbatus. Reclinat supinat: ut mortuoꝝ uultus possit rimari. Impulit: Retorsit ad fluuium Tribucre parētes. quia dicit Aristoteles post annoꝝ millia & nymphas & faunos perire. Mitior heu miser: qui in sydera raptus non sit. Vndarum: pp isthmon. Nemorum: ꝓpter faunū. Ambitus: quia rogabāt tibi in matrimonium sociari.

Lerna: nec herculeis haustæ serpentibus undæ
Sacrum amnem: sacrum & miser experiere: deūq;
Altrices irrumpis aquas. nihil ille sed ibat
Comminus: opposuit cumulo: sed densior amnis
Tardauitq; manum: uulnus tamen illa retentum
Pertulit: atq; animæ tota impenetralia sedit
Horruit unda nefas. syluæ fleuistis utræq;
Et grauiora cauæ sonuerunt murmura ripæ.
Vltimus ille sonus moribundo emersit ab ore
Mater in hanc miseri ceciderūt flumina uocem
At genitrix cœtu glaucarum cincta sororum
Protinus icta malo uitrea de ualle solutis
Exiliit furibunda comis. ac uerbere crebro
Oraq; pectoraque. & uiridem scidit horrida uestē
Vtque erupit aquis. iterumque iterūque trementi
Ingeminat Crenee sono. nusq̄ ille sed index
Desuper. ah miseræ nimium noscenda parenti
Parma natat. iacet ille procul. qua mixta supremū
Hismenon primi mutant confinia ponti
Fluctiuagāq; sic sæpe domū: madidosq; penates
Halcyone deserta gemit. cum pignora sæuus
Auster. & algentes rapuit thetis inuida nidos
Mergitur orba iterum. penitusq; occulta sub undis
Limite non uno liquidum qua subter eunti
Lucet iter miseri nec quicq̄ funera nati
Vestigat. plangitq; tamen. sæpe horridus amnis
Obstat. & obducto caligant sanguine uisus
Illa tamen præceps in tela offendit. & enses
Scrutaturq; manu galeas. & prona reclinat
Corpora nec pōto summota intrabat amaram
Dorida. possessum donec iam fluctibus altis
Nereidum miserata cohors. ad pectora matris
Impulit. illa manu ceu uiuum amplexa reportat:
Insternitq; thoris riparum. atq; humida siccat
Mollibus ora comis. atque hæc hululatibus addit
Hoc tibi semidei munus tribuere parentes?
Nec mortalis auus? sic nostro in gurgite regnas?
Mitior heu misero discors: alienaque tellus
Mitior unda maris. quæ iuxta flumina corpus
Rettulit. & miseram uisa expectasse parentem
Hi ne mei uultus? hæc torui lumina patris?
Hi crines undantis aui? tu nobile quondam
Vndarum nemorūque decus. quo sospite maior
Diua. & nympharum longe regina ferebar
Heus ubi nā ille frequens mō circa limina matris
Ambitus? orantesque tibi seruire Napeæ?

Cur nūc te melius sæuo mãsura profundo
Amplexu misero tumulis Crenee reporto
Nō tibi: nec tãtæ pudet: heu miseretq; ruinæ
Dure parēs: quæ te alta: & ineluctabilis imo
Cōdidit amne palus: quo iam nec cruda nepotis
Funera: nec nostri ualeāt perrumpere plãctus:
Ecce furit. iactatq; tuo se in gurgite maior
Hyppomedō. illumq; undæ ripæq; tremiscūt
Illius impulsu nostrum bibit unda cruorem
Tu piger & trucibus facilis seruire pelasgis
Ad cineres saltem. supremaq; busta tuorum
Sæue ueni. num hic solum accēsure nepotem
His miscet plãctus. multumq; īdigna cruētat
Pectora. Ceruleæ referūt lamēta sorores
Qualiter Hismiaco nōdum Nereida portu
Leucothoē plãxisse ferūt. dum pectore anhelo
Frigidus in matrem sæuum mare respuit īfans
At pater arcano residēs Hismenos in antro
Vndæ auræ nubesq; bibūt. atq; imbrifer arcus
Pascitur. & tyrios melior uenit amnis ī agros
Vt lamēta procul. q̄q̄ obstrepit ipse nouosq;
Accepit natæ gemitus. Leuat aspera musco
Colla. grauemq; gelu crinem. ceciditq; soluta
Pinus adulta manu. dimissaq; uoluitur urna
Illum per ripas annoso scrupea limo
Ora exertantem syluæ. fluuiiq; minores
Mirātur. tantus tumido de gurgite surgit
Spumosum attollēs apicem. lapsuq; sonoro
Pectora cæruleæ riuis manãtia barbæ
Obuia cognatos gemitus. casumq; nepotis
Nympharum docet una patrē. mōstratq; cruentū
Auctorem dextramq; premit. stetit arduus alto
Amne. manuq; genas. & nexa uirētibus ulmis
Cornua cōcutiēs. sic turbidus ore profundo
Incipit. hūc ne mihi superum regnator honorem
Quod totiēs hospesq; tuus. & conscius actis
Nec memorare timor. falsa nūc improba frōte
Cornua. nūc uetitam currus disiungere phœbem
Dotalesq; rogos. deceptaq; fulmina uidi
Præcipuosq; alii natorum an uilis & illis
Gratia: ad hūc certe repsit Thyrinthius amnem
Hac tibi flagrātem Bromium restrinximus unda
Aspice quas fluuio cædes: quæ funera portem
Continuus: telis altoq; adopertus aceruo
Omne uadum belli series tenet. omnis anhelat
Vnda nefas: subterq; animæ supraq; recentes

Mansura profundo: melius fuerat in mari me tecum extingui. Dure parēs: Hisme ne imisericors pater. Busta tuorum: busta dicuntur solēnia funerum. Nō hic solum: habetis causam aliam lachrymarum ꝓpter hypseon funere filium quem postea Capaneus occidit. Nondum nereida: cum adhuc in nympham minime mutata fuisset: & fieret dea iuxta hismenum ubi fuerat dimersa. Respuit infans: Palæmon uidendo matrem suam flæntem undas torsit quæ illam ad se traxerunt. constat autem eam dolore præcipitasse se postq̄ inuita filium proiecit in mare. Amnis ī agros: pluuiis frugū meliora incrementa proueniunt. Quāq̄ ob strepit ipse: quāquā strepitus aquarum impediebat: auditum tamen auribus filiæ lamenta percepit. Vrna: ita enim fluuioꝝ simulacra pinguntur: quasi amnem urnis effundant: ut Virgilius. cælataq; amnem fundens pater inachus urna. Scrupea limo: lapidosa loca circa mare: uel flumina scrupea dicuntur. Cōcutiens: iracundiæ signum.

Tuis & conscius actis: qui recepi tua stupra: & libidine tua conscius fui. Falsa: antiopam Nyctei filiam stuprauit Iuppiter ī satyrum uersus matrem Zeti & Amphiōis ideo falsa frōte: quia cornuti sunt satyri: horum imaginem falsam sibi sumpserat Iuppiter. Disiungere phœbē: hoc contingit cum Hercules nasceretur. nam tres a luna continuatæ sunt noctes Lucanus in cathagonio. thebais aligine nequam dum frueretur olympi rector luciferum ter iusserat hesperionem. Deceptaq; fulmina uidi: quia indispositе fulmen Semelē extorsit: primā ergo fabulam Europæ dicit: secundam Alcmenæ in qua ter geminata est nox. tertiam Semeles: quam fulmine suo Iuppiter incendit: quartam Lædæ quam Iuppiter prope flumen uiciauit mutatus in Cygnū. Præcipuosq;: increpās dicit præcipuos se Iouis filios educasse: idest Herculem liberumq;: unde cum Semele matre certum est liberū fulminatum sed a Ioue Mercurioq; perceptum & fœmori Iouis insutum ad nascendi esse tempora reseruatum. Funera portem: cadauerum molem.

Clamatus sacris: clamore sacrorum reptus. Thyrsos: quibus liberi caput ornat. Strymonos: thraciam dicit. Admonet nec tibi in mentem uenit bis accipiendum est: ut sit nec tenet manus tuas parentũ nutritorum immemor. Ni mortalis ego: siue est in me mutata natura. Infrendens: minaciter sonitum dentibus dans: infrendere enim est dentes irascẽdo quatere: unde etiã infrendes dicũtur pueri sine dentibus. Signa dedit: furoris sui unde dedit iudicia.

Infrendere

Auxilia: fluenta niuium. Cytheron animi in uindicta filii uelut auxilia misit exercitus. Pabula brumæ: eleganter niues pabula brumæ dixit: certum est enim niuium incremento stridorem hyemis magis augeri. Frater: eiusdem prouinciæ flu. Tacitas sine frigore quia dicit Asopus lenis fluere: uel occultas per latentia spiramina terrarum uires suas flu. refundebat. Aera siccat pluuiæ enim ex nebulis conceptæ terræ fũduntur: dicit ergo aquaꝝ sæmina omnia ad incrementa huius flu. affuisse cõuersa. Aggere: riparum altitudine. Pleiadas: ista sydera cum occidũt: grauissimas tempestates commouent. Nigrum: turbidum: tempestatem significantem: & enim si lucidus oriatur serenitatem significat. ut Virgili. armatũ q; auro circunspicit oriona. Aestu: aquarũ sonus ac fremitus Hyppomedontis clypeũ texit. Seruantia possidentia. Fugiente: pedum nisu labente. Subruta: euersa idest subter euntia. Fallaci limo: qui conditos sibi gressus decipiebat: & nutare faciebat.

Imbelli famulãte deo: debili libero. Solumq; cruorem: quem cum bacchantur ac se lacerant matres effundunt.

Errant: & geminas iungũt caligine ripas
Ille ego clamatus sacris hululatibus amnis
Qui molles thyrsos. Bacchæaq; cornua puro
Fonte lauare feror. stipatus cædibus arctas.
In freta quæro uias. non strymonos impia tanto
Stagna cruore natant. nõ spumifer altius Hebrus
Gradiuo bellante rubet: nec te admonet altrix
Vnda tuasq; manus iam pridem oblite parentum
Liber? an eous melius pacatur Hidaspes
At tu quid tumidus spoliis. & sanguine gaudes
Insontis pueri. non hoc ex amne potentem
Inachon aut sæuas uictor reuehere Mycenas
Ni mortalis ego: & tibi ductus ab æthere sanguis
Sic ait infrendens. & sponte furentibus undis.
Signa dedit. mittit gelidus montana Cytheron
Auxilia: antiquasq; niues. & pabula brumæ
Ire iubet. frater tacitas Asopos eunti
Conciliat uires. & hyulcis flumina uenis
Suggerit. ipse cauæ scrutatur uiscera terræ
Stagnaq;. torpentesq; lacus. pigrasq; paludes
Excutit. atq; auidos tollens ad sydera fluctus
Humentes. & nebulas exhaurit. & aera siccat
Iamq; super ripas utroq; extantior ibat
Aggere. iã medium modo qui superauerat amnẽ
Hyppomedõ ĩtactus aquis. humerosq; manusq;
Miratur creuisse uadum. seseq; minorem
Hinc atq; hinc tumidi fluctus animosaq; surgit
Tempestas. instar pelasgi. cum pleiadas haurit
Aut nigrum trepidis impingit Oriona nautis
Non secus æquoreo iactat Theumesius amnis
Hyppomedonta salo. semperq; umbone sinistro
Tollitur. & clypeum nigrãte superuenit æstu
Spumeus assultans. fractaq; refunditur unda
Et cumulo maiore redit. nec mole liquenti
Contentus carpit putres seruantia ripas
Arbusta annosasq; tabes. eiectaq; fundo
Saxa rotat. Stat pugna impar. amnisq; uiriq;
Indignante deo. nec enim dat terga nec ullis
Frangitur ille minis. uenietesq; obuius undas
Intrat. & obiecta dispellit flumina parma
Stãt terra fugiẽte gradus. & poplite tenso
Lubrica saxa tenet: genibusq; obnixus. & hærens
Subruta fallaci seruat uestigia limo
Sic etiam increpitãs. Vnde hæc Hismene repẽte
Ira tibi? quoue has traxisti gurgite uires
Imbelli famulante deo: solumq; cruorem

Fœmineis experte choris. cum Bacchica mugit
Buxus. & insanæ maculant triaterida matres?
Dixerat. atq; illi sese deus obtulit ultro
Turbidus imbre genas & nube natantis Arenæ
Nec sæuit dictis. trunca sed pectora quercu
Ter quater oppositi q̃ tum ira deusq; ualebant
Impulit assurgens. tandem uestigia flexit
Excussumq; manu tegmen: conuersaq; lente
Terga refert. instant undæ: sequiturq; labentem
Amnis ouans: nec non saxis: & grandine ferri
Desuper infestant tyrii. geminoq; repellunt
Aggere: quid faciat bellis obsessus: & undis?
Nec fuga iam misero: nec magnæ copia mortis
Stabat gramineæ producta crepidine ripæ
Vndarum: ac terre dubio. sed amicior undis
Fraxinus ingentiq; uadum possederat umbra
Huius opem (nam qua terras inuaderet?) unca
Arripuit dextra. nec pertulit illa trahentem
Sed maiore supra q̃ stabat pondere uicta
Soluitur. & qua stagna subit radice. quibusq;
Arentem mordebat humum demissa supernæ
Iniecit trepido sese. ripamq; nec ultra
Passurum subitæ uallauit pœna ruinæ
Huc undæ coeunt: & ineluctabile cœnum
Vorticibusq; cauis sedit. crescitq; baratrum
Iamq; humeros. iam colla ducis sinuosa uorago
Circuit. hic demum uictus suprema fateri
Exclamat fluuione (pudet?) mars inclyte merges
Hanc animam? segnesq; lacus? & stagna subibo
Ceu pecoris custos subiti torrẽtis iniquis
Interceptus aquis? adeo ne occumbere ferro
Nõ merui? tandem precibus commota tonãtem
Iuno subit. quonam miseros sator inclyte diuum
Inachidas? quonã usq; premes? iam pallas & odit
Tydea. iam rapto tacuerunt augure Delphi
En meus Hyppomedõ. cui gentis origo Mycenæ
Argoliciq; lares. numenq; ante omnia Iuno
(Sic ego fida meis) pelagi crudelibus ibit
Præda feris? certe tumulos. supremaq; uictis
Busta dabas. ubi Cecropiæ post prælia flammæ?
Theseos ignis ubi est? nõ spernit coniugis æquas
Ille preces. leuiterq; oculos ad mœnia Cadmi
Rettulit. & uiso sederunt flumina nutu
Illius exangues humeri: & perfossa patescunt
Pectora: ceu uentis alte conflata resedit
Tempestas. surgunt scopuli. quæsitaq; nautis

Buxus: tibia. Et nube natantis harenæ: idest natãtis limi squalore sordentis ad demonstrandam uiolentiam torrentis fluminis fundo limum exitum in sup̃ficie aquarũ rotare poeta mõstrauit. Oppositi: hyppomedontis conuersi ut ostẽderet uiri fortis constantiam. Quid faciat: exclamatio.

Nec magnæ: idest gloriæ suæ. Crepidine ripæ: crepido dicitur moles eminentior in ripis. Crepido Vndarum: incertum erat utrũ hæc arbor ultra fluuium esset fixa: an in ipso fluuio: tamen melius in ip̃o fluuio accipimus stare. Huius: arboris. Nam qua terras: interpositio per interrogationem. Nec pertulit: non sustinuit arbor hyppomedonta trahentem: pondere uicta: tenentis uiri grauitate uulsa est Superne. Desuper cadens.

Huc undæ coeunt: in locum stantis arboris unda successit. ut Lucan⁹. inque locum puppis cecidit mare. Baratrũ: uorago profunda aquarum. Baratrũ Sinuosa uorago: Cœnosæ altitudinis motus. Pudet: interpositio increpantis. Torrentis: torrentia dicuntur flumina quæ subiecta montib⁹ facilime aq̃rum augentur incrementis. Torrens Iniquis: Magnis. siue uim inferentibus. Busta dabas: quia cum uetaret Creon sepeliri liberi occĩsorum ducum uxoresq; eorum a Theseo rege atheniẽsium meruere: ut bella thebanis inoblato miseris redderet sepultura inuidĩose Iuno dicit quoniam Hyppomedontis corpus fluctus abstulerunt thebanorũ crudelitatem nec miserationem poterit tolerare. Resedit: peracta siue finita.

Stupuit cruor:sanguis Hyppomedontis qui frigore fluuii gelatus morte solutus aeris calore uulneribus manat. Laxat:nudat:siue liberum facit quem ante obtexerāt rami. Ordie syluas:qa ipsa post casum quercus extēditur. Astrictis:timore compressis. Laxauit:nudauit galeam adimendo.

Ades o mihi dextera tantum:Virgilius. dextra mihi deus:& tælum quod missile libro. Potentem:spoliorum dominum. Animam. Hypsei:super assistens Hypseo.

Refer huc oculos:ad me respice. Tuasqꝫ:hostiles. Membra sepulchro:spolia super eum iniciit quasi sepulchri uice.

Terra. & ab infestis descendunt æquora saxis
Quid ripas timuisse iuuat?p̄mit undiqꝫ nymbo
Telorum phenissa cohors. nec tegmina membris
Vlla. omnisqꝫ patet letho. tunc uulnera manant
Quiqꝫ sub amne diu stupuit cruor aere nudo
Soluitur. & tenues uenarum laxat hiatus
Incertiqꝫ labant undarum frigore gressus
Procumbit. Getico qualis procumbit in Hemo
Seu boreæ furiis. putri seu robore quercus
Cælo mixta comas ingentemqꝫ aera laxat
Illam nutantem nemus. & mons ipse tremiscit
Qua tellure cadat. quas obruat ordine syluas
Non tamen. aut ensem. galeamue audacia cuiq̃
Tangere. uix credunt oculis. ingentiaqꝫ horrent
Funera. & astrictis accedunt comminus armis
Tandem adit Hypseus capulūqꝫ in morte tenēti
Extrahit. & toruos laxauit casside uultus
Itqꝫ per Aonios alte mucrone corusco
Suspensam ostētans galeam. & clamore superbit
Hic ferus Hyppomedon. hic formidabilis ultor
Tydeos infandi. debellatorqꝫ cruenti
Gurgitis. agnouit longe. pressitqꝫ dolorem
Magnanimus Capaneus. telumqꝫ immane lacerto
Hortatur librans. Ades o mihi dextera tantum
Tu præsens bellis. & ineuitabile numen
Te uoco. te solam superum contemptor adoro
Sic ait. & uoti sese facit. ipse potentem
It tremebunda abies. clypeumqꝫ per ærea terga
Lorice. tandemqꝫ animam sub pectore magno
Deprendit. ruit haud alio q̃ celsa fragore
Turris. ubi innumeros penitus quassata per ictus
Labitur. effractamqꝫ aperit uictoribus urbem
Cui super adsistens non inficiamur honorem
Mortis ait. refer huc oculos, ego uulneris auctor
Lætus abi. multumqꝫ aliis iactantior umbris
Tunc ensem. galeamqꝫ rapit. clypeumqꝫ reuellit
Ipsius. exanimemqꝫ tenens super Hyppomedōta
Accipe ait. simul hostiles dux magne tuasque
Exuuias. ueniet cineri decus. & suus ordo
Manibus: interea istos dum reddimus ignes
Hoc ultor capaneus operit tua mēbra sepulchro
Sic anceps dura belli uice mutua graiis
Sydoniisqꝫ simul nectebat uulnera Mauors
Hic ferus Hyppomedō: illic nō segnior Hypseꝰ
Fletur. & alterni præbent solatia luctus
Tristibus interea somni turbata figuris

Forma sagittiferi mater thaygetis ephœbi
Crine dato. passim palmis ex more solutis
Ante diem gelidas ibat. Ladonis ad undas
Purgatura malum fluuio ueniente soporem
Namq; per attonitas curarum pondere noctes
Sæpe & delapsas adytis quas ipsa dicarat
Exuuias. seq; ignotis errare sepulchris
Extorrem nemoris dryadumq; a plæbe fugatam
Sæpe nouos nati bello rediisse triumphos
Armaq; : & alipedem notum : comitesque uidebat
Nusq̄ ipsum : nunc ex humeris fluxisse pharetras
Effigiesque suas simulachraque nota cremari
Præcipuos sed enim illa metus portendere uisa est
Nox miseræ. totoque erexit pectore matrem
Nota per Arcadias fœlici robore syluas
Q uercus erat Triuiæ. quam desacrauerat ipsa
Electam turba nemorum. numenq; calendo
Fecerat. hic arcus. & fessa reponere tela
Armaq; curua suum. & uacuorum terga leonum
Figere. & ingentes æquantia cornua syluas
Vix ramis locus agrestes adeo omnia cingunt
Exuuiæ. & uiridem ferri nitor impedit umbram
Hanc ut forte iugis longo defessa redibat
Venatu modo rapta ferox Erymanthidos ursæ
Ora ferens. multo proscissam uulnere cernit
Deposuisse comam : & rotantes sanguine ramos
Expirasse solo : quærenti nympha cruentas
Mænadas. atq; hostem dixit sæuisse lyeum
Dum gemit. & planctu circundat pectus inani
Abrupere oculi noctem. mœstoq; cubili
Exilit. & falsos quærit per lumina fletus
Ergo ut inane nefas merso ter crine piauit
Verbaq; sollicitas matrum solatia curas
Addidit. armatæ ruit ad delubra dianæ
Rore sub æoo : natasq; ex ordine syluas
Et quercum gauisa uidet : tunc limite diuæ
Astitit. & tali nequicq̄ uoce precatur :
Virgo potens nemorum cuius non mollia signa
Militiamq; trucem : sexum indignata frequento
More nihil graio. nec te gens aspera ritu :
Colchis : amazoniæue magis coluere cateruæ
Si mihi non unq̄ thyasi. ludusue proteruæ
Noctis & inuiso quamuis temerata cubili
Non tamen aut teretes thyrsos : aut mollia gessi
Pensa. sed in tetricis. & post connubia lustris
Sic quoque uenatrix animumq; innupta remāsi.

Ex more : quo solita erat cum procis suis cursu certare. Viuēte : perenni. Curarū pōdere : magnitudine : quia illi maxime tur bantur. qui magnis curis urgētur. Extor rem : exulem : extorris enim dicit̄ exul qua si exterris : idest extra terram. Videbat : ab inferiori sensu : & supra uidebat intelligen dum. Ipsum : filiū. Fulxisse : cecidisse. Extorris

Effigiesq; suas : portēdebatur ei filiū mo ritur : qui est matris effigies. Præcipuos : post alias noctes hæc somniis grauior uide batur. Nox miseræ : in qua uidet somnium quod poeta dicturus est. Erexit : excitauit sollicitudine. Fœlici robore : fructiferi ro boris enarratio somnii noctis ultimæ. Ar ma : dentes : ut Virgilius : tum demum mo uet arma leo. Figere. Virgili. Sacra ad fa stigia fixi. Impedit : adoperit. Fessa : som nio quod uidit. Quærenti : causam proscis sæ quercus. Lyeum : bacchū : per hoc por tendebatur thebanis occidendum Partho nopæum : nam thebæ libero patri dicatæ sunt. Abrupere : oculi : expta ē falsos quos in somniis passa est sub æoo. matutino tem pore. Quercum : quia uidebat fuisse præ scissam. Signa : ueneratoris isignia. Mo re nihil graio : non græcorū more delector.

Aspera : ubi homines immolabantur sa cris. Thyasi : chori uirginū & puerorū qui libero hymnos canūt. Tyrsos : hastas pā pineas. Tetricis : seueris siue horribilibus.

Sic quoq; : cum uirgo esse desissem in ho norem nominis tui : tamen uenandi studia non mutaui.

Culpam: quod sum neglecta pudicitia uiciata. Ostendi: subauditur diana. Trementem: mox natum. Confessa: innocentiæ proximus est: qui culpam fatetur. Protinus arcus: mox ut potuit ad armorum nostrorum usus accessit. Quid trepidæ noctes: interpositio cum inrerrogatione. Ampla: maiora. Da uisere tantum: si uetare nō possum: restitue quæso diua uel uictum.

Tuaq; arma: uenationis. i. sagittas. Preme: compesce nefanda somniorum omina.

Delia: uocatiuus est. Mænades: bacchæ quoniam in somnis quercum uiderat a libero patre & bacchis forte p̄scissam. Cur penitus: quæ me uehementer huc trahit suspicio: ut putem orbitatem mihi significari: arboris casu. Dictynna: ob id dicta dictynna Diana. Briton martis filia uirgo cretensis. Dianæ rhætibus piscatorū: quæ græce Δίκ τύα dictya nominātur: a quibus huius corpus inuentum extractum est: insula tamen creta pestilētia laborauit. quam euadere penitus nequiuissent: nisi templū Dianæ instituissent: eamq; dictynnam uocassent a rhætibus. Labores: deprecor te Diana per maternos dolores: siue quibus tu edita es: siue per omnium parturientium gemitus. Maduisse dianæ: miseratione atlantæ conquesta est ut uideretur etiam simulachrum numinis mouisse lachrymas. Mænalon astris tanta est mænali altitudo: ut cacumen eius astris uideatur insertum. Qua semita lucet: Diis eam partem tantum ad transitum datam significat: quæ summum aerem infimumq; coniugit. qui locus est circa circulū lunæ: de quo Lucanus. Qua niger astriferis connexis axibus æther: quaq; pater terras inter lunæq; meatus. Colla: Parnassi iuga

Sydere mixto: bene per occasionem figmenti poetici naturalem exposuit rationē. tunc enim eclypsis fit solis cum luna trigesima est: & ad signum idem uenit & orbem eius obscurat. Labdacias: thebanas a patre Labdacio. Pudet irritus: quia Amphiarao auxilium ferre non potuit. Coegi: coniuxi. Antra: ubi oracula Apollinis dantur.

Dictynna

Mænalus

Nec mihi secretis culpam occultare sub antris
Cura. sed ostendi natum. posuiq; trementem
Ante tuos confessa pedes. nec degener ille
Sanguinis. inq; meos reptauit protinus arcus
Tæla puer lachrymis. & prima uoce poposcit
Hūc mihi qd trepidæ noctes. somnusq; minātur
Hunc precor audaci. qui nunc ad prælia uoto
Heu nimium tibi fisus abit. da uisere belli
Victorem. uel si ampla peto da uisere tantum.
Hic sudet. tuaq; arma ferat. preme dura malorum
Signa. quid in nostris nemoralis delia syluis
Mænades hostiles thebana q; lumina regnant?
Hei mihi cur penitus (sicq; augur cassa futuri)
Cur penitus magnoq; iterpretor omine quercū?
Quod si uera sopor miseræ præsagia mittit
Per te maternos mittis dictynna labores.
Fraternumque decus iustis hunc fige sagittis
Infœlicem uterum. miseræ sine funera matris
Audiat ille precor. dixit fletuq; soluto
Aspicit. & niueæ saxum maduisse dianæ.
Illam diua ferox etiam num in limine sacro
Expositam: & gelidas uerentem crinibus aras
Linquit: & in mediis frondētem mænalon astris
Exuperat gressu: saltumq; ad mœnia cadmi
Destinat interior cæli. qua semita lucet
Diis tantum: & cunctas iuxta uidet ardua terras.
Iamq; fere medium parnasi frondea præter
Colla tenebat iter: cum fratrem nube corusca
Aspicit haud solitum uisu remeabat ab armis
Mœstus echioniis dimersi funera lugens
Augnriis. irrubuit cæli plaga sidere mixto.
Occursuq; sacro pariter iubar arsit utrinque.
Et coiere arcus: & respondere pharetræ.
Ille prior. scio labdacidas germana cohorres:
Et nimium fortes ausum petis arcada pugnas
Fida rogat genitrix. utinam indulgere precanti
Fata darent. en ipse mei (pudet) irritus arma
Cultoris. frondesq; sacras: & inania uidi
Tartara: & in memet uersos descendere uultus
Nec tenui currus. terræq; abrupta coegi
Sæuus ego immeritusq; coli. Lugentia cernis
Antra soror? mutasq; domos? hæc sola rependo
Dona pio comiti. nec tu peritura mouere
Auxilia. & mœstos in uanum perge labores
Finis adest iuueni: non hoc mutabile fatum
Nec te nunc dubiis fraterna oracula fallunt

At decus externum misero confusa uicissim
Virgo refert: duræq; licet solatia morti
Q uærere. nec fugiet pœnas quicunq; nefandam
Insontis pueri scelerarit sanguine dextram
Impius. & nostris fas sit sæuire sagittis
Sic effata mouet gressus libandaq; fratri
Parcius ora tulit. Thebasq; infesta petiuit
At pugna ereptis maior crudescit utrinq;
Regibus: alternosq; ciet uindicta furores
Hypseos. hinc turmæ desolatumq; magistro
Agmẽ: at hic grauius fremit Hyppõedotis adepti
Orba cohors. præbent obnixi pectora ferro
Idem ardor rabidis externum haurire cruorem
Ac fudisse suum: nec se uestigia mutãt
Stat cuneo defixa acies: hostiq; cruento
Dant animas: & terga negant. cum lapsa per auras
Vertice Dyrcæi uelox Latonia montis
Astitit. agnoscunt colles. notamq; tremiscit
Sylua deam. sæuis ubi quondam exerta sagittis
Fœcundam lapso Nioben consumpserat arcu
Illum acies inter medias iam cæde superbum
Nescius armorum. & primas tũc passus habænas
Venator raptabat equus. quem discolor ambit
Tygris. & auratis aduerberat unguibus harmos
Colla sedent nodis. & castigata iubarum
Libertas. nemorisq; notæ sub pectore primo
Iactantur niueo lunata monilia dente
Ipse bis O balio saturatam murice pallam
Lucentesq; auro tunicas (hoc nouerat unum
Mater opus) tenui collectus in ilia uinclo
Cornipedis leuo clypeum dimerserat harmo
Ense grauis tereti. nimio iuuat aurea morsu
Fibula. pendentes circum latera aspera cinctus
Vaginæq; sonum tremulumq; audire pharetræ
Murmur. & a cono missas in terga cathenas
Interdum cristas hilaris iactare comantes
Et pictum geminis galeæ iubar. ast ubi pugna
Cassis anhela calet. resoluto uertice nudus
Exoritur. tunc dulce comæ. radiisq; trementes
Dulce nitent uisus: & quas dolet ipse morari
Nondum mutatæ rosea lanugine malæ
Nec formæ: sibi laude placet: multumq; seueris
Asperat ora minis: sed frontis seruat honorem
Ira decens. dat sponte locum Thebana iuuentus
Natorum memores. intentaq; tela retorquent
Sed premit. & sæuas miserantibus ingerit hastas

Confusa uicissim: interposuit suam poeta personam quã uerbis Dianæ posuit: ordo ergo & sensus talis est. Si mihi non licet: de prælio libare certe extremum diem & solatia mortis & concedam nomini uultus occumbat: ut sit parẽthesis ex persona poetæ. Confusa uicissim uirgo refert: nemo de eo loco in quo steterat pellebatur.

Illum parthonopæum. Discolor: maculosus. Ambit: operit. Tygris: pro pelle tygridis. Vnguibus harmos: currẽte equo mota pellis equi harmos cælabat. Colla sedent nodis: plena sunt musculis. Virgili. luxuriatq; thoris animosum pectus. Castigata iubarum: pexa. & collecta iuba in ceruice equi sedebat ornata. Nemorisq; notæ: signa uenationis equo sub pectoris prima parte pendebant. Lunata: in modum lunæ curuata. Nouerat unũ. & bene unũ: quia nisi pietate uicta filii nunquam uenatrix fœminea opera cõtigisset. Collectus: cictus siue strictus. Cathenas: a parte eni galeæ: descendunt cathenæ. quæ collum sedentis defendãt. Multumq; seueris: supra præmissa parthonopæi pulchritudine his est uitanda laudatio. ipse tamen ferme laudem aspernatur: & ut cælet pulchritudinẽ suam irascitur. Intentaq;: cõtra Parthonopæũ pata ætatis misericordia reuocãt tæla.

Vota:aut nubant ei:aut uincát. Quod inquit:dubitantis est. Cruda:immatura
Et nũc illa:mater scilicet atláta. Limina lassat:rogãdo fatigat:ut Horatius.qua prece fatigent minus audientem carmina uestam. Hululanda:formidãda siue luctuosa. Moriture parenti:matri tuæ tãtum peribis cui soli morte tua ĩgeras luctũ. Choryton tælis:choryton teca arcus solius dicitur.sicut pharetra sagittarum & sagia secu ti:nũc uero choryton pro pharetra posuit.
Conscia miscet:ipsa est hecate que inuocatur a magis hærbas:magicæ disciplĩæ aptas. Getula:afra. Vngues:quibꝰ nocet.
Indignatur:matris uenatiõibus nutari.
Prima tanagræum: euboeũ : tanagræus ciuitas est euboeæ ut ipse in cathalogo.mille sagittiferos gelido de colle tanagræus.
Margĩe parmæ:inter limitẽ scuti uel galeæ. Sacri:execrabilis:seu qa Diana eiꝰ sagittas ĩfecerat. Sæuit in eurithõ:subaudis turbatꝰ est:aut periit. Callida:ĩsidiose facta dicit ferrũ sagittaꝝ tres uncos habere:ut ĩfixũ reuelli nõ possit. Explicuit:ambos illiꝰ oculos obcæcauit. Hostẽ:Parthonopæũ.

Illum & sydoniæ iuga per Theumesia nymphæ
Bellantem.atq; ipso sudore.& puluere gratum
Laudant.& tacito ducunt suspiria uoto
Talia cernentis mitis subit alta Dianæ
Corda dolor.fletuq; genas uiolata quod inquit
Nunc tibi quod lethi quæram dea fida propinqui
Effugiunt?hæc ne ultro properasti prælia sæue
Ac miserande puer?cruda heu festinaq; uirtus
Suasit.& hortatrix animosi gloria lethi
Scilicet angustum iamdudum urgentibus annis
Mœnalium tibi parue nemꝰ.perq; antra ferarum
Vix tutæ sine matræ uiæ.siluestria cuius
Nondum tela procax.arcumq; implere ualebas
Et nunc illa meas ingentem plangit ad aras
Inuidiam.surdasq; fores.& limina lassat
Tu dulces lituos.hululataq; prælia gaudes
Fœlix.& miseræ tandem moriture parenti
Ne tamen extremo frustra morientis honori
Absuerit.uenit in medios caligine fulua
Septa globos.primumq; leues furata sagittas
Audacis tergo pueri.cælestibus implet
Choryton telis.quorum sine sanguine nullum
Effugit.Ambrosio tunc spargit membra liquore
Spargit equum ne quo temeretur uulnere corpus
Ante necem.cantusq; sacros.& conscia miscet
Murmura.secretisq; colchidas ipsa sub antris
Nocte docet.mõstratq; feras quærẽtibus hærbas
Tunc uero ex certo circunuolat igneus arcu
Nec se mente regit.patriæ matrisq; suiq;
Immemor:& nimium cælestibus utitur armis
Vt leo cui paruo mater Getula cruentos
Suggerit ipsa cibos cum primum crescere sensit
Colla iubis.toruusq; nouos respexit ad ungues
Indignatur ali.tandemq; effusus apertos
Liber amat campos.& nescit in antra reuerti
Q uos age parrhasio sternis puer ĩprobe cornu?
Prima Tanagræum turbauit arũdo Coræbum
Extremo galeæ.primoq; in margine parmæ
Angusta transmissa uia:stat faucibus unda
Sãguinis:& sacri facies rubet igne ueneni.
Sæuit in Heurichion:cui luminis orbe sinistro
Aspera tergeminis acies se condidit uncis
Ille trahens oculo plenam labente sagittam
Ibat in auctorem.Sed diuum fortia quid non
Tela queant?alio geminatum lumine uulnus
Explicuit tenebras:sequitur tamen ĩprobus hostẽ

Q ua meminit:fusum donec prolapsus in idam
Decidit:hic sæui miser inter funera belli
Palpitat:& mortem sociosq; hostesq; precatur
Addit Abantiadas insignem crinibus Argum
Et male dilectum miseræ Cydona sorori
Huic geminum obliqua traiecit arũdine tempus
Extitit hac ferrum uelox:hac pẽna remansit
Fluxit utriq; cruor:nulli tela aspera mortis
Dant ueniam.nõ forma Lamũ:nõ infula Lygdũ
Non pubescentes texerunt Aeolon anni
Figitur ora lacus:flet saucius inguina Lygdus
Perfossam telo niueam gemis Aeole frontem
Te præceps Euboea tulit.te candida Tysbe
Miserat.hunc uirides non excipietis Amycle
Nunq̃ cassa manus: nullum sine uulnere fugit
Missile.nec requies dextræ.sonitumq; priori
Iungit arundo sequens.unum quis crederet arcũ?
Aut unam sæuire manum?modo dirrigit ictus
Nunc latere alterno dubius conamina mutat
Nunc fugit instantes.& solo respicit arcu
Et iam mirantes.indignantesq; coibant
Labdacidæ.primusq; Iouis de sanguine claro
Amphion ignarus adhuc q̃ funera campis
Ille daret quonam usq; moram lucrabere fati
O multum miseros puer orbature parentes?
Q uin etiam menti tumor.atq; audacia gliscit
Congressus dum nemo tuos. pugnamq; minorẽ
Dignatur bellis.iramq; relinqueris infra
I repte arcadiam.mixtusq; æqualibus illic
Dum ferus.hic uero desæuit puluere mauors
Prælia lude domi.q; si te mœsta sepulchri
Fama mouet:dabimus.letho moriere uirorum
Iamdudum hunc cõtra stimulis grauioribus ardet
Trux Atlantiades.nec dum ille quieuerat.infit
Sera etiam in Thebas.quarum hic exercitus arma
Profero.quisnam adeo puer.ut bellare recuset
Talibus?arcadiæ stirpem:& fera femina gentis
Non Thebana uides.nõ me sub nocte silenti
Thyas Echionio genitrix famulata Lyæo
Edidit:haud unq̃ deformes.uertice mytras
Induimus.turpiq; manu iactauimus hastam
Protinus astrictos didici raptare per amnes
Horrẽdasq; domos magnarum intrare ferarum
Ec quid plura loquar?ferrũ mea semper: & arcus
Mater habet:uestræ feriunt caua tympana matres
Non tulit amphion:uultumq; & in ora loquẽtis

Addit:occidit. Abantiades:Abantis filios quos supra memorauit:non ego Abantiadas. Et male dilectum:quia dilectus inter uos:non causa pietatis est:sed libidinis: notandum ergo quod hic male scelerate significat:quia incæstum ostendit:ideo quasi impii ipsius tantum mortẽ expressit. Candida:propter columbas. Non excipietis amyclæ:maxime in suã patriam reuertitur: amyclæ ciuitas laconiæ regiõis. Quis crederet arcum:post terga mittebat sagittas fugiẽs sicut parthi.Lucanus:& melior cessisse loco quã pellere uirtus.Virgi.fidẽteq; fuga partum uersisq; sagittis. Labdacidæ:labdacidæ a patre labdaco. Amphion:filius Amphionis Theti fratres.Q uæ funera.quantas mortes. Infra nec dignus ira hostis:cõtemptibilis. Fama mouet. Nõ me sub nocte silẽti:epitheton noctis: seu quod sacra a Thebanis tacite cælebrantur. Vertice mytras:mytra incuruũ pileo de quo dependẽt buccaq; tegmina:& oratorie:crimẽ obiectũ est ex habitus qualitate. Virgilius:& tunicæ manicas & habent redimicula mytræ.

Lumine diro:Cõuentis haſtæ ſiue aſpe‑ro:quod lux ferri deos terreat. Deuius haſtam:auianæ haſtæ motus. Virgilius. dato uertit ueſtigia tergo. Omni ſtetit:nihil de uiuo uultum mutauit in conſpectu rectiſſimo. Pudico:caſto. Mandauerat cõmendauerat. Diſſimulata:cælata ſiue mutata.

Parce parenti:bene furenti filio nomen matris appoſuit:ut oblatio cari nominis puerũ feſtinato ſuo retardaret interitu: ut uel matri parceret:quippe quam pro gloria ſua contemnere cupiebat. Cultus:ſpolia amphionis. Tempeſtiua:Opportuna. Horatius. deſine matrem tempeſtiua ſequi uiro.

Tẽperet:diſponat:aut ordinet. Colus parcarum:ideſt finita eſt Parthonopæi uita

Pudore:ſubaudis ceſſit:& auertit Parthonopæo faciem. Turbidus Oriõ:quia hic dryas orionis fuit fili⁹:qui iuſſu dianæ ſcorpii ictu periit:turbidus autem quia illa ſtella eius tempeſtatem mouet: ſiue fortis uel incontinens: quippe qui nimio amore dianæ flagrauit. Inde furit primum: ex illa cauſa. quia patrem eius diana ſagittis occiderat. unde Horatius. Virginea domitus ſagitta. Arcadas:comites Dianæ.

Telum immane rotat:ſed ferri lumine diro
Turbatus ſonipes. ſeſe dominũq; retorſit
In latus. atque auidã tranſmittit deuius haſtam
Acrior hoc iuuenem ſtricto mucrone petebat
Amphion. cum ſe medio Latonia campo
Iniicit ante oculos. omni ſtetit: anxia uultu
Hærebat iuueni deuinctus amore pudico
Mænalius Dorceus. cui bella ſuũque timorem
Mater. & audaces pueri mandauerat annos
Huius dum uultu dea diſſimulata profatur
Hactenus Ogygias ſatis infeſtaſſe cateruas
Parthonopee ſatis. miseræ iam parce parenti
Parce deis quicũque fauent. nec territus ille
Hunc ſine me(nec plura petã)fidiſſime Dorceu
Sternere humi. qui tela meis gerit æmula telis
Et ſimiles cultus. & fræna ſonantia iactat
Fræna regam cultus triuiæ pendentibus alto
Limine. captiuis matrem donabo pharetris
Audiit. & mixto riſit Latonia flætu
Viderat hanc cæli iamdudum parte remota
Gradiuum complexa Venus. dumq; anxia thebas
Commemorat. Cadmumq; uiro. caræq; nepotes
Hermionæ. preſſum tacito ſub corde dolorem
Tempeſtiua mouet. Non ne hãc gradiue proteruã
Virginitate uides mediam ſe ferre uirorum
Cœtibus? utq; acies audax. & martia ſigna
Temperet? en etiam donat. præbetq; necandos
Tot noſtros de gente uiros. huic tradita uirtus
Huic furor? agreſtes ſupereſt tibi figere Damas
Deſiluit iuſtis commotus in arma querelis
Bellipotens. cui ſola uagum per inane ruenti
Ira comes. reliqui ſudant ad bella furores
Nec mora: cum mœſtam monitu Latoida duro
Increpat aſſiſtens. Non hæc tibi prælia diuum
Dat pater armigerũ ni protinus improba campũ
Deſeris huic æquam noſces nec pallida dextræ
Quid faciat? contra premit. huic mauortia cuſpis
Hinc plene tibi parue colus: Iouis inde ſeueri
Vultus. abit ſolo poſt hæc deuicta pudore
At pater Ogygias mauors circunſpicit alas
Horrendũq; dryanta mouet: cui ſanguinis auctor
Turbidus Orion: comiteſq; odiſſe Dianæ
Inde furit primum. hic turbatos arripit enſe
Arcadas: exarmatq; ducem. cadit agmine longo
Cyllenes populus. thegeæq; habitator opacæ
Ephytheiq; duces. fugiunt thegeæq; phalanges

Ipsum autem: & lapsa fidit prosternere dextra
Nec seruat uires: &enim huc iam fessus: & illuc
Mutabat turmas: urgent præsagia mille
Funeris: & nigræ præcedunt nebula mortis
Iamq; miser raros comites. uerumq; uidebat
Dorcea: iam uires paulatim abscedere sentit
Sentit. & exhaustas humero leuiore pharetras
Iam minus atq; minus fert arma puerq; uidetur
Et sibi cum torua clypei metuendus obarsit
Luce dryas tremor ora repens. ac uiscera torsit
Arcados. Vt feri uectorem fluminis albus
Cum supra respexit olor. cupit hiscere ripam
Strymonos. & trepidas in pectora contrahit alas
Sic iuuenem sæui conspecta mole Dryantis
Iam non ira subit. sed lethi nuncius horror
Arma tamen frustra superos: Triuiamq; precatus
Mollitur pallens. & surdos expedit arcus
Iamq; instare telis. & utrāq; obliquis in ulnam
Cornua contingit mucrone. & pectora neruo
Cum ducis Aonii magno cita turbine cuspis
Fertur in aduersum. neruiq; obliqua sonori
Vincla secat. pereunt ictus: manibusq; remissis
Vana supinato ciderunt spicula cornu
Tunc miser & frænos turbatus. & arma remisit
Vulneris impatiens humeri. qua tegmina dextri
Intrarat. facilemq; cutem subit altera cuspis
Cornipedisq; fugam succiso poplite sistit
Tunc cadit ipse Dryas (mirum) nec uulneris unq̄
Conscius olim. auctor teli. causæq; patebant
At puer infusus sociis indeuia campi
Tollitur. Heu simplex ætas. moriensq; iacentem
Flebat equum. cecidit lassata casside uultus
Aegraq; per trepidos expirat gratia uisus
Et prensis concussa comis. ter colla quaterq;
Stare negant. ipsisq; nefas lachrymabile thebis
Ibat purpureus niueo de pectore sanguis
Tandem hæc singultu uerba incidente profatur
Labimur I miseram Dorceu solare parentē
Illa quidem si uera ferunt præsagia curæ
Aut somno iam triste nefas: aut omine uidit
Tu tamen arte pia trepidam suspende: diuq;
Decipito: neu tu subitus: neue arma tenenti
Veneris: & tandem cum iam cogere fateri
Dic merui genitrix pœnas inuita capesse
Arma puer rapui. nec te retinente quieui
Nec tibi sollicitæ saltem inter bella peperci

Seruat uires: dum hostes insequuntur: Præcedunt nubila mortis: circūuolant: idest uentus. uerumq; uidebatur: non eum in quem fuerat immutata. Arsit: effulsit: uel resplenduit. auus enim dryas neptunni filius fuit iouis & Mercurii: idcirco duorū numinū armis gerebat insignia. Hiscere ripam: ut se submergat: & fugiat aquilam. Expedit: ad sagittādum parat. Aonii: dryantis. Nerui sonori: arcus parthono pæi inciso neruo. Ictus: quos parthono pæus parauerat perierunt. Facilē: mollem seu penetrabilem. ut pueri scilicet. Popli te sistit: per sedentis poplitem equum per cussit. Conscius: a diana intelligitur dryas occisus: ut ipsa superius promiserat dicens: & nostris fas sit sæuire sagittis. Et præhē sis cōcussa comis: nam morituris solent eri gere capita: comasq; concutiendo siue uel lendo quasi reuocent illius sensum. Inci dente: irrumpente. Arma tenēti: ne audi ta morte tua: te aut se iterficiat: idest statim ut ueneris ne dicas me occisum fuisse. Dic merui: dic mee matri ex mea persona me rui occidi quia te reuocantem me ab inten tione belli non sum secutus: & merito pœ nas dedi. Capesse: quia te contempsi: ut orbitaris quia filio priuaris. Peperci: quia audacius q̄ ætas poscebat bella tractaui.

Pone metus:desine pro me esse sollicita.

Præbuit:interpositio poetæ psonæ. Me dedignãte solebas:quia quasi uir fortis uolebat ornatibus decorari.

Bruit hesperia phœbũ nox humida porta: Hic liber continet hortatus etheoclis: ut per noctẽ sui milites obsideant castra argiuorum:inde per noctem officia uigiliarum & ducis.argiuarum matrum deprecatio in tẽplo Iunonis & Pepli oratio:Iunonis præcepta per irim ad somnũ ut thebanos uigiles obruat:descriptio domus somni:& eius ad thebas aduẽtus.executio de his que mãdauerat Iuno:Thyodamantis sacerdotis subitus furor persuadẽtis ut inuadantur argiui.Adrasti gratulatio:& eruptio Thyodamantis & uastagio argiuorum moriẽtibus thebanis: Dymantis & Hopplei comitum Tydei & Parthonopæi allocutiones in deliberandis cadaueribus ducũ:& ultra humanum modum dimicatio. uaticinatio thyresiæ quod thebæ non possent aliter uincere nisi unus sede dracõteo sæmine deuoueret & Creontis filiiqui persuadente uirtute in manthos formã conuersus de muro uulneratum pro patria præcipitem dedit cum nõ potuisset eũ pater pia allocutione a uoluntate dimouere.capanei ascẽsus in thebanum muꝶ:& eius post diuersoꝶ numinum indignantium querelas per fulmen interitus.

Bruit hesperia.Hesperia. occidẽtali.,pperata.festinata.miseratus opes:miseratus est Iuppiter triste esse perire illos qui nec thebani fuerant:nec argiui: sed utriusq; partis auxilio uenerant. Panditur:abscessu militum patefactus est campus:quorum acie antea tegebatur. Deformis sanguine:horridus siue confusus. Orba rogis: sepultura carentia. Laceris:scissis. Ineuntibus arma:anastrophe pro euntibus in arma: idest ad bellum Anguste. nimia multitudine. Late cepere reuersos:quia pauci redierant. Par utrinq; dolor:utriusq; partis magna clades extiterat. Quattuor errantes: Amphiarai:Tydei hyppomedontis parthonopæi. Viduæ moderantibus alni: gubernatoribus destitutæ. Moderantibus pro moderatoribus:participium pro nomine. Animus:audacia hic enim fiducia thebanis accreuerat q; quattuor argiuorũ duces eximii extincti fuerant forte bellorum.

Contẽti rediisse:quibus incolumibus in patriam rediisse suffecerat. Dat thessera: militare signum quæ nuncius belli quando per uigilias nunc thessera dicitur.

Viue igitur:potiusq; animis irascere nostris
Etiam pone metus. frustra de colle lycæi
Anxia prospectans si quis per nubila longe
Aut sonus aut nostro sublatus agmine puluis
Frigidus in nuda iaceo tellure. nec usq̃
Tu prope.quæ uultus. efflantiaq; ora teneres
Hunc tamen orba parens crinẽ(dextraq; seccãdũ
Præbuit)hunc toto capies pro corpore crinem
Comere. quem frustra me dedignante solebas
Huic dabis exequias:atq; inter iusta memento
Ne quis inexpertis haberet mea tela lacertis
Dilectosq; canes ullis agat amplius antris
Hæc autem primis arma infœlicia castris
Vre. uel ingratæ munus suspende Dianæ.

Vattuor afflictis ducibus fiducia belli
Sydoniis crescit Graiorum obsidere castra.
Tunc Iuno mittit quem somnũ concitet Irim
Thebanis subito soluũtur membra sopore
Thyodamas stimulat. nocturna in prælia graios
Facta docens iugulant iacentia corpora ferro
Decipit incautos pietas. hoppleum. atq; Dimanta
Oenidæ exanimis lethi dum membra reportat
Pandere thyresiam compellunt debita thebis
Tunc patriæ uitam largitur sponte Menœceus
Mox capaneus scalis conscendit mœnia sæuus
Fulmine percussus turrim complectitur ardens:

Bruit hesperia phœbum nox humida porta
Imperiis properata Iouis nec castra pelasgum.
Aut tyrias miseratus opes sed triste tot extra
Agmina. & immeritas ferro decrescere gentes
Panditur immenso deformis sanguine campus
Illic arma: & equos ibant. quibus ante superbi
Funeraq; orba rogis. neglectaq; mẽbra relinquũt
Tunc inhonora cohors laceris insignibus ægras
Secernunt acies:portæq; ineuntibus arma
Angustæ populus late cepere reuersos
Par utrinq; dolor: sed dant solatia thebis
Quattuor errantes danaum sine præside turmæ
Ceu mare per tumidũ uiduæ moderantibus alni
Quas deus: & casus: tempestatesq; gubernant
Inde animus Tyriis: non iam sua castra: sed ultro
Hostilem seruare fugans ne forte Mycenas
Contenti rediisse petant: dat thessera signum

Excubiis:positæq; uices.dux noctis opertæ
Sorte Meges:ultroq; Lycus:iamq; ordine iusso
Arma.dapes:ignemq; ferunt:rex firmat euntes
Victores danaum(nec enim lux crastina longe)
(Nec que pro timidis intercessere tenebræ
Semper erunt)augete animos.& digna secundis
Pectora ferte deis.iacet omnis gloria Lenæ
Precipuæq; manus:subiitq; ultricia Tydeus
Tartara.mors subitāq; nigri stupet auguris umbrā
Hismenos raptis tumet Hyppomedōtis opimis
Arcada belligeris pudet annumerare trophæis
In manibus merces:nusq̄ capita ardua belli
Monstrateq; ducum septena per agmina cristæ
Scilicet Adrasti senium:fraterq; iuuenta
Peior?& insanis Capaneus metuendus in armis?
Ite age.& obsessis uigiles circūdate flammas
Nulli ex hoste metus.prædam ad seruatis.opesq;
Iam uestras.Sic ille truces hortatibus implet
Labdacidas iuuat exhaustos iterare labores
Sicut erat puluis.sudorq; cruorq; per artus
Mixtus adhuc.uertere gradum.uix obuia passi
Colloquia.amplexus etiam:dextrasq; suorum
Excussere humeris.tunc frontem.auersaq; terga
Partiti.laterumq; sinus.uallum undiq; cingunt
Ignibus infesti.rabidi sic agmine mixto
Sub noctem coiere lupi.quos omnibus agris
Nil non ausa fames longo tenuauit hiatu
Iam stabula ipsa premūt.torquet spes irrita fauces
Balatusq; tremens.pinguesq; ab ouilibus agnæ
Quod superest duris astringunt postibus ungues
Pectoraq;:& siccos minuunt in limine dentes
At procul Argolici supplex in margine templi
Cœtus.& ad patrias fusæ Pelopeides aras
Sceptriferæ Iunonis opem.reditumq; suorum
Exposcunt.pictasq; fores.& frigida uultu
Saxa terunt.paruosq; docent procumbere natos
Condiderant iam uota diem.nox addita curas
Iungit.& aggestis uigilant altaria flammis
Peplum etiam dono cuius mirabile textum
Nulla manus sterilis.nec dissociata marito
Versarat calathis:castæ uelamina diuæ
Haud spernenda ferunt:uariis ubi plurima floret
Purpura picta modis:mixtoq; incenditur auro
Ipsa illic magni thalamo desponsa tonantis
Expers cōnubii:& timide positura pudorem
Lumine demisso pueri iouis oscula libat

Vices:excubantium successiones. Vltro:uoluntate nō sorte cogente. Lux crastina:quæ nox uictores efficiet. Secūdis:fauentibus. Tumet:supbit. In manibus merces:in promptu est præmiū laboris nostri. Iam uestras:ad incitandum uirorum fortium animos spem prædæ monstrauit. ut Lucanus.superest pro sanguine merces:quam monstrare meum est. Vertere gradum:ad argiuos. Aduersaq; terga:excubiarum inter se officia duxerūt. Sub noctē:per noctem. Fauces:luporum. Quod superest:si quidē nil aliud potest facere. Saxa terunt:ita suppliciter humi procubuerunt:ut uultibus suis templorum tegeret limina. Peplum etiam dono:peplum est uestis candida aureis clauis picta sine manicis.quod simulacris fiebat:sed hoc peplum primum est ab atheniensibus institutum quod matronæ suis manibus faciebant:& inter triennium numinibus offerebant.

Vbi:in ipso peplo. Floret:splēdet. Incenditur:splendet. Desponsa:sponsa designata. Lumine demisso:nam uirginitas cum pudore deponitur fœminarum.

Tumulumq rebellem:sinecdoche:a parte totũ: & tumulum in quo natus est liber rebellem contra Iunonem. Sors dedit:casus occurrit. Vallum:thebanorum. Geminosq tonantis:indignata est Iuno uacuis in astris geminos Iouis in thebana urbe concubitus. Orbibus accingi. Virgilius mille trahit uarios aduerso sole colores.

Suspenditur:curuatur.ut ipse alibi. suspẽdit pelion arcu. Occiduæ: in occidentalibus partibus constitutæ. Aethiopasq alios mauros dicit occidentales. Nulli penetrabilis astro:hoc est nullius syderis lumen admittens. Iners:quietus. Graue:pigrũ siue obscurũ. It:uadit. Desidis: inertis.

Errare:moueri. Effugiens:procurrens.

Simplex: & nondum furtis offensa mariti
Hoc tunc argolicæ sanctum uelamine matres
Induerant ebur: & lachrymis: quæstuq rogabant
Aspice sacrilegas Cadmeæ pelicis arces
Syderei regina poli:tumulumq rebellem
Disiice. & in thebas aliud(potes) excute fulmen
Quid faciat. scit fata suis contraria graiis
Auersumq Iouem. sed nec periisse precatus
Tantaq dona uelit. tempus tamen obuia magni
Sors dedit auxilii. uidet alto ex æthere clausa
Mœnia. & insomni uallum statione teneri
Horruit irarum stimulis. motaq uerendum
Turbauit Diadema coma. non sæuius arsit
Herculeæ cum matris onus. geminosq tonantis
Concubitus uacuis indignaretur in astris
Ergo intempesta somni dulcedine captos
Destinat Aonios. letho præbere. suamq
Orbibus accingi solitis iubet irin. & omne
Mandat opus. paret iussis dea clara polumq
Linquit. & in terras longo suspenditur arcu
Stat super occiduæ nebulosa cubilia noctis
Aethiopasq alios. nulli penetrabilis astro
Lucus iners. subterq cauis graue rupibus antrum
It uacuum in montem. qua desidis atria somni
Securumq larem. segnis natura locauit
Limen opaca quies. & pigra obliuia seruant
Et nunq̃ uigili torpens ignauia uultu
Ocia uestibulo. pressisq silentia pennis
Muta sedent. abiguntq truces a culmine uentos
Et ramos errare uetant. & murmura demunt
Altibus non hic. pelagi licet omnia clament
Littora. non illic cæli fragor ipse profundis
Vallibus effugiens speluncæ proximus amnis
Saxa inter scopulosq tacet. nigrantia circum
Armẽta. omne solo recubat pecus. & noua marcẽt
Gramina. terrarumq inclinat spiritus hærbas
Ipse autem uacuis curis humentia subter
Antra soporifero stipatus flore tapetis
Incubat. exhalant uestes. & corpore pigro
Strata calent. supraq thorum niger efflat anhelo
Ore uapor. manus hæc fusos a tempore læuo
Sustentat crines. hæc cornu oblita remisit
Huc se cæruleo librauit ab æthere uirgo
Discolor. effulgent syluæ:tenebrosaq tempe
Adrisere deæ. & zonis lucentibus icta
Euigilat domus. ipse autem nec lampade clara

Nec sonitu nec uoce deæ perculsus eodem
More iacet. donec radios thaumantias omnes
Impulit. inq; oculos penitus descendit inertes
Tunc sic orsa loqui. nymborum fulua creatrix
Sydonios te iuno duces mitissime diuum
Somne iubet. populũque trucis defigere cadmi.
Qui nunc euentu belli tumefactus achiuum
Peruigil asseruat uallum. & tua iura recusat
Da precibus tantis. rara est hæc posse facultas
Placatumque iouem dextra iunone mereri
Placatumque simul iunonem coniuge dextros
Dixit. & increpitans languentia pectora dextra
Ne pereant uoces. iterumque iterũque monebat.
Ille deæ iussis dubiis mixtusque sopori
Annuit. excedit grauior nigrantibus antris
Iris. & obtusum multo iubar excidit imbri.
Ipse quoque & uolucrẽ gressum. & uentosa citauit
Tempora. & obscuri sinuatam frigore cæli
Impleuit chlamydem: tacitoque per æthera cursu
Fertur. & aoniis longe grauis imminet aruis
Illius aura solo uolucres. pecudesque. ferasque
Explicat. & penitus quecũque superuolat orbem.
Languida de scopulis sidunt freta pigrius hærent
Nubila. demittunt extrema cacumina syluæ
Pluraque laxato ceciderunt sydera cælo
Primus adesse deum subita caligine sensit
Campus & inumeræ uoces. fremitusque uirorum
Summisere sonum. cum uero humentibus alis
Incubuit. piceaq; haud unq̃ densior umbra
Castra subit. errare oculi. resolutaq; colla
Et medio afflatu uerba imperfecta relinqui.
Mox. & fulgentes clypeos. & sæua remittunt
Pila manu. lassiq; cadunt in pectore uultus
Et iam cuncta silent. ipsi iam stare recusant
Cornipedes. ipsos subitus cinis abstulit ignes:
At non & trepidis eadem sopor ocia graiis
Suadet: & a iunctis arcet sua nubila castris
Noctiuagi uis blanda dei stant undiq; in armis.
Fœdam indignantes noctem. uigilesq; superbos
Ecce repens superis animum lymphãtibus horror
Thyodamanta subit. formidandoq; tumultu
Pandere fata iubet. siue hanc saturnia mentem
Siue nouum comitem bonus instigabat apollo.
Prosilit in medio. uisu audituq; tremendus.
Impatiensq; dei. fragili quem mente receptum
Non capit. exundant stimuli. nudusq; per ora

Summisere: suppressere. Errare: dormitare. Vultus: alicuius dormientis. Castris: argiuorum. Vis: gloriose mori. Repens: repentinus. Lymphantibus: furentibus. Siue nouum: quia Thyodamas in locum Amphiarai fuerat constitutus. Stimuli: quibus premebatur a numine. Nudus: manifestus & euidentius patens.

Stat:plenus est.ut Virgilius.Stant & iuniperi. Incerto:trementi siue ambiguo:qa modo rubor modo pallor ora eius mutauerat.ut Vir.Cui talia fanti Ante fores subito nõ uultus nõ color unus. Tendit::inflat.ut Luca. Tendatq; cutem pereunte figura.
Sparsa:rotata hac atq; illac coma. ut Vir. Non comptæ mansere comæ. Sic phryga: quos in tẽplo matris deũ gallos appellant.
Cruentum:cruentatũ. Consumpta:lacerata. Scire uetat:quia dolorẽ furor sentire non patitur. Pinus sacras: consecratus faces. Respersa:polluta sanguine quem furens amato corpori suo fuderat.ut Virgili. Sparsi rorabant sanguine uepres. Arbor: pinus quæ colitur in sacris matris deũ sub qua iacuit Athis matri deum dilectus. Signorum:militarium. Mouens:animo reputans erũnas. Subita noui.i.qui in locũ peremptorꝶ fuerant constituti. Seq; huc creuisse:idest ad hos honores prouectos se dolebant:ideoq; occisis ducibus per calamitatem prouecti sunt. Fregit iter:idest a gubernatore deserta est. Aut laterũ custos: quia nauis latera custodiẽdo seruabat. Domino tutela minori:hoc est nouo gubernatori:qui in locum defuncti successit non minus conseruandæ nauis sibi creditæ crescit studium. Nox fœcũda:fraudibus opportuna. Miserumq; diem:quo uicti sumus.
Frangite portarꝶ:Vndiq; nos fractis portarum claustris in hostes imittite. Hoc tumulare suos:sepelire.i. pœnam quam hostibus tentamus inferre per sepulturam erit. extinctis sociis nostris:quasi ultione gaudeant interemptorũ matres. Equidem: per hironiam dictum est.i. re uera hæc opportunitas nobis etiam per diẽ contingit.ideo que debemus differre: hoc est ne faciendi occasio pereat differri non debet. Secũdæ: prospere. In se ipse:ut fidẽ uaticinationis suæ faciat:iterum se ab Apolline. ut hæc dicat moueri significat.ut Virgi.Ecce iterum stimulat. Soluta:hiatu diuisa. Vmbra iugales:in se quidem tam clarus erat q̃ fuerat uiuens.equi autẽ ipsius inferorum fuerant offuscati caligine. Non uanæ: monstra quietis.Virgili.Nec sopor illud erat:sed coram agnoscere uultus. Vellatasq; comas præsentiaq; ora uidebar. Tu ne inquit: Inuehentis uerba. Redde: hæc est interpositio. Amittere noctem: opportunitatem inuadendorum hostiũ perdere. Edocui lapsus: auium uolatus ostendit.

Stat furor. & trepidas incerto sanguine reddit.
Exhauritq; genas.acies huc errat & illuc
Sertaq; mixta comis sparsa ceruice flagellat.
Sic phryga terrificis genitrix idea cruentum
Elicit ex adytis consumptaq; brachia ferro
Scire uetat.quatit ille sacras in pectora pinus.
Sanguineosq; rotat crines ac uulnera cursu
Examinat.pauet omnis ager.respersaq; cultrix
Arbor.& attoniti currum erexere leones.
Ventum ad concilii penetrale.domũq; uerendã
Signorum.magnis ubi dudum cladibus æger
Rerũ extrema mouens frustra cõsultat adrastus.
Stant circum subiti proceres.ut quisq; perempto
Proximus.& magnis loca desolata tuentur
Regibus haud læti.seq; huc ceruice dolentes
Non secus amisso mediũ cum præside puppis
Fregit iter.subit ad uidui moderamina claui.
Aut laterũ custos:aut quem penes obuia ponto
Prora fuit.stupet ipsa ratis.tardeq; sequuntur
Arma.neque accedit domino tutela minori
Ergo alacer trepidos sic erigit augur achiuos
Magna deũ mandata duces.monitusque uerẽdos
Aduehimus.non hæc nostro de pectore uoces
Ille canit.cui me famulari & sumere uitas
Vestra fides ipso non discordante subegit
Nox fœcũda operũ.pulchræq; accõmoda fraudi
Panditur augurio diuum.uocat obuia uirtus.
Et poscit fortuna manus. stupet obruta somno
Aonidum legio.tempus nunc funera regum
Vlcisci.miserumq; diem.rapite arma.morasq;
Frangite portarum.sociis hoc subdere flammas
Hoc tumulare suos.equidẽ hoc & marte diuino
Dum res infractæ.pulsiq; in terga redimus
Per tripodas iuro: & rapti noua fata magistri
Vidi.& me uolucres circum plausere secundæ
Sed nunc certa fides.modo me sub nocte silenti
Ipse ipse assurgens iterum tellure soluta
Qualis erat (solos infecerat umbra iugales)
Amphiaraus adit.uanæ nec monstra quietis
Nec somno comperta loquor.tu ne inquit inertes
Inachidas (redde hæc parnasia serta.meosq;
Redde deos) tantam patiere amittere noctem
Degener: hæc egomet cæli secreta.uagosq;
Edocui lapsus.suade eia ulciscere ferro
Nos saltem dixit.meq; hæc ad limina uisus
Cuspide sublata.totoq; impellere curru.

Quare agite utēdū ē superis. nō cominus hostes
Sternendi. bellum iacet. & sæuire potestas
En qui aderint. quos ingenti se attollere fama
Non pigeat. dum fata sinunt. iterū ecce benignæ
Noctis aues sequor. & comitū licet agmina cessent
Solus. eo atq; adeo uenit ille. & quassat habænas.
Talia uociferās noctem exturbabat. cunctq;
Nō secus accensi proceres. quā si omnibus idem
Corde deus. flagrant comitari & iungere casus.
Ter denos numero turmarum robora iussus
Ipse legit. circa fremit indignata iuuentus
Cætera cur maneat castris. ignauaq; seruet
Ocia. pars sublime genus. pars facta suorum
Pars sua sortem: alii clamāt sortē undiq; poscunt
Gaudet in aduersis. animoq; assurgit adrastus
Vertice. sic pholoes uolucrum nutritor equorum.
Cui fœtura gregem pecoroso uere nouauit
Lætatur cernens hos montis in ardua niti.
Hos innare uadis. certare parentibus illos.
Tunc uacuo sub corde mouet. qui molle domādi
Ferre iugum. qui terga boni. quis in arma tubasq;
Natus ad helæas melior. quis surgere palmas.
Talis erat turmæ ductor longæuus achiuæ
Nec deest cœptis. unde hæc tam fera repente
Numina. qui fractos superi rediistis ad argos.
Est ne hic infœlix uirtus? gentiq; superstes
Sanguis. & in miseris animorum semina durant?
Laudo equidē ægregii iuuenes. pulchraq; meoꝝ
Seditione furor. sed fraudem & operta paramus
Prælia. cælandi motus. nunq̄ apta latenti
Turba dolo. seruate animos. uenit ultor in hostes
Ecce dies. nunc arma palam. nūc ibimus omnes
His tādem uirtus iuuenum frænata quieuit.
Non aliter moto q̄ si pater æolus antro
Portam iterum saxo premat imperiosus & omne
Claudat iter. iamiam speratibus æquora uentis.
Insuper herculeum sibi iungit agillea uates
Actoraq;. hic aptus suadere. hic robora iactat
Non cessisse patri. comites tribus ordine deni
Horrēdum aoniis. & contra stantibus agmen.
Ipse noui gradiens furta ad mauortia belli
Ponit adoratas phœbea insignia frondes
Longæuiq; ducis gremio commendat honorem
Frontis. & oblatam polynicis munere grato
Loricam. galeamq; subit. ferus actora magno
Ense grauat capaneus. ipse haud dignatus ī hostē

Sternendi: non contra uigilantes: cominus pugnabimus: sed contra dormientes.

Benignæ noctis: demonstrat uiā etenim dū loquitur iterum prosperum augurium: Virgilius. Ecce iterum. stimulat. Quassat habænas: quasi denuo Amphiaraus reuertatur ad superos: quod est iræ indicium ꝙ tardabant iræ. Noctem exturbabat. i. noctis quietem. Sortem undiq; poscunt: ut uel sorte exigant qui mittantur. Fœtura: equarum soboles. Certare: cursu contendere. Terga boui: fessiōi utiles. Natus: naturaliter aptus. Margas: gētis nostræ quæ uirtutis erat plena. Seditiōe: quia certabāt qui magis eligeretur. Sperantibus æquora uentis: in spe habentibus maria. Insup: super electos. Aptus sedere: aptus dandis consiliis. Iactat: gloriatur. Non cessisse patri: dat operam ne uideat̃ patri esse dissimilis. Ordine deni: deni comites singulos duces sequebantur: ut cum his triginta ꝓficiscerētur ad bellum: quod thebanis etiam potuissent per diem horrorem indicere.

Agmen: hi pauci etiā non dormientibus: & diuerso pugnantibus sine dubio suffecissent. Gremio: hoc est fidei. Galeamq; subit: armatur. Ense grauat: non dixit donat sed grauat: quia ponderosus erat.

Superosq; seq:quasi impius. Quid eni: interrogatiue. Mugitus ahenæ:ne audirēt hostes portarum stridorē. Peracti:perfossi. Expositas:negligenter abiectas. Hi ne ausi:debiles & somno dediti. Seruare uiros. Obsidere : ad nefas indictum. Ad hoc enim uenerant thebani:ut argiuos ne fugerent custodirent. Transit:cito occidit. Signare queat:numero diffinire queat. Hūc temere : negligētem & sine cura aliqua dormientem. Explicitum:extensum. Lucanꝰ. Et omnem explicuit per membra uirum.

Gressibus illapsum clypeo:qui scilicet sero uictus somno dum stabat defecit : ac corruit. Debile ferrum : non ferrum debile: sed quia occidēdo utebantur ferro debiles factæ sunt. Caligantes iræ:incertæ perturbationes siue sedatæ. Caspia:a mari caspio quod est inter armeniam & pontum. Rabies:fames. Cōfundit maculas:pulchritudinem macularum cruore perfussa turbanit. Spectat sua facta:uicta fame respicit predam. Doletq; defecisse famem : dolet expletum fuisse desiderium comedendi. Inanes:debiles sine effectu. Satꝰ hercule:Agilleus. Voluitur:humile solum.i.ad mortem suam eorum oculos in quem tæla laxauerat somnus. Suprema:longa nocte : aut suprema idest ultima.

Ire dolo.superosq; sequi permutat agilleus
Arma trucis nomii.quid enim fallētibus umbris
Arcus & herculeæ iuuissent bella sagittæ.
Inde per abruptas castrorum ex aggere pinnas.
Ne grauis exclamet portæ mugitus ahenæ
Præcipitāt saltu.nec longum & protinus ingens
Præda solo.seu iam exanimes.multoque peracti
Ense iacent.ite o socii quacunq; uoluptas
Cædis inexhaustæ.superisq; fauentibus oro
Sufficite.hortatur clara iam uoce sacerdos.
Cernitis expositas turpi marcore cohortes
(Pro pudor)argolicas. hi ne ausi obsidere portas.
Hi seruare uiros.sic fatus exuit ensem
Fulmineum.rapidaque manu morientia transit
Agmina.quis numeret cædes?aut numine turbā
Exanimem signare queat?fodit ordine nullo
Tergaque pectoraque.galeis inclusa relinquit
Murmura.permiscetque uagos ī sanguine manes.
Hunc temere explicitum stratis hūc sero remissis
Gressibus.illapsum clypeo.& male tæla tenētem.
Cœtibus hos mediis ima inter.& arma iacentes
Accliues clypeis alios.ut quenque ligatum
Infœlix tellure sopor.supremaque nubes
Obruerat.nec numen abest.armataque iuno
Lunarem quatiēs exerta lampada dextra
Pādit iter.firmatque animos & corpora mōstrat.
Sensit adesse deam tacitus.sed gaudia cælat
Thyodamas.iam tarda manus iā debile ferrum.
Et caligantes nimiis successibus iræ
Caspia non aliter magnorū in strage iuuencum
Tygris.ubi immenso rabies placata cruore.
Lassauitq; genas.& crasso sordida tabo
Cōfundit maculas.spectat sua fata.doletq;
Defecisse famem uictus sic augur inerrat
Cædibus aoniis.optet nunc brachia centū
Centenasq; in bella manus.iam tedet inanes
Exhaurire minas.hostēq; assurgere malit.
Parte alia segnes magno satus hercule uastat
Sydonios actorq; alia sua quenq; cruento
Limite turba subit.stagnāt nigrantia tabo
Gramina.sanguineis nutant tentoria riuis
Fumat humus.somniq;.& mortis a[illegible]helitus una
Voluitur haud quisq̄ uisus.aut ora iacentum
Erexit.tali miseris deus aliger umbra
Incubat.& tacitum morientia lumina soluit.
Traxerat in somnis cythara ludoq; suprema

Sydera.iam nullos uisurus alimenus ortus.
Sydonium pæana canēs.hic lāguida ceruix
In leuum cogente deo.mediaq; iacebāt
Colla relapsa lyra.ferrum per pectus agileus
Exigit aptatumq; caua testudine dextram
Percutit.& digitos inter sua fila trementes.
Proturbat mensas durus liquor.undiq; manāt
Sanguine permixti latices.& bacchus in altos
Cratheras.paterasq; redit.ferus occupat actor
Implicitū fratri thamyrum.thagus haurit ethedi
Terga coronati.danaus caput imputat hebri.
Nescius heu rapitur fatis.hilarisq; per umbras
Vita fugit.mortisq; feræ lucrata dolores.
Stratus humo gelida subter iuga fida.rotasq;
Palpetus aonios gramen gentile metentes.
Proflatu terrebat equos.madida ora redundant
Accensusq; mero sopor æstuat.ecce iacentis
Inachius uates iugulū fodit.expulit ingens
Vina cruor fractumq; perit in sanguine murmur.
Fors illi præsaga quies.nigrasq; grauatus
Per somnū thebas.& thyodamāta uidebat
Quarta soporiferæ superabāt tempora noctis
Cum uacuæ nubes.& honor non omnibus astris.
Afflatusq; fugit.curru maiore bootes.
Iamq; ipsum defecit opus.cum prouidus actor
Thyodamāta uocat.fatis hæc inopina pelasgis
Gaudia.uix ullos tanto reor agmine sæua
Effugisse necem.nisi quos deformis in alto
Sanguine degeneres occultat uita.secundis
Pone modum.sunt & diris sua numina thebis.
Forsitā.& nobis modo quæ fauere.recedunt
Paruit.& madidas tollens ad sydera palmas
Phœbe(tibi exuuias monstratæ præmia noctis
Nondū ablotus aqs) (tibi enī hæc ego sacra litaui)
Trado ferus miles tripodum.fidusq; sacerdos
Si nō dedecui iussa.tuliq; prementem
Sæpe ueni.sæpe hanc dignare erūpere mentem
Nūc tibi crudus honor.trūca arma.cruorq; uiro
At patrias si quando domos.optataq; pæan
Templa lyceæ dabis.tot ditia dona sacratis
Postibus.& totidem uoti memor exige tauros.
Dixerat.& lætis socios reuocabat ab armis
Venerat hos inter fato calydonius hoppleus
Mœnaliusq; dymas dilecti regibus ambo
Regum ambo comites.quorū post funera mœsti
Vitam indignātur.prior arcada cōcitat hoppleus

Cogente deo:premēte somno. Exigit: transadigit. Caua testudine: antiptosis:p cauæ testudini. Et digitos:poetice dictum: ut morientis digiti cytharæ fila pulsarent. ut Virgi.Semianimesq; micant digiti ferrū q; retractant. Cratheras patherasq;:inuersi cratheres fuderunt merum:quod abundātia sanguinis repulsum iacētes repleuit cratheres. Implicitum:dum dormiunt mutuis se tenent amplexibus. Haurit:perfodit:necat. Nescius:qa dormiens morti dimittitur. Hilaris:quia sine sensu doloris in fata decessit. Proflatu:anhelitu.Vir.Anhelum proflabat sub luce deum. Inachius uates:thyodamas. Fractumq; perit:succisum iterruptum.uoluit enim proloqui:sed morte interueniente non potuit. Fors illi:dubitando dixit poeta:qui coniectura erat potiusq̄ ueritas quod dicebat. Cum uacuæ nubes:toto rore uacuatæ. Honor:lux.Nō omnibus astris:quia serena nocte non omnes stellæ æquali fulgore splendent. Bootes:septentrionem dixit:qui hebescit solis aduentu. Defecit opus:defecerūt mortes. Madidas:cruore perfusas. Mōstratæ præmia noctis:quia supra dixit de eo se fuisse commonitum. Nōdum ablotus:nōdum se sacerdotali purificauerat ritu. Si nō dedecui:si monitus tuos nō indecēter effeci:siue nō dehonestaui. Tuliq; prementē pertuli urgentem:quia uatis præceptum īpetiit numen. Crudus honos:cruentus a nobis præbetur. At patrias si quando domos:si nos feceris ad patriam remeare. Exige tauros:tot tauros tibi immolabo quot hostes occidi. Fato urgente:quia perituri sunt. Hoppleus:hic Tydeo fuit & militia & amore deuinctus.

Dedecui

Aſpera mater: fortis interrogãs uos ubi ſit funus. Sæ[u]it inops tumuli: quia diu uixerit Parthonopæus: aut immatura morte conſumptus eſt. Patiẽtior artus. Figurata locutio: q̃uis patiẽtiores artus habeat: ideſt Tydei membra dura ſunt, & nõ tabeſcunt: nec ut adoleſcens Parthonopæus: multis ſit lachrymis dignus.

Errantes: inſepultas. Idem ardor miſero: eadem ergo cupiditate ſuccendor. Mens humilis: debilitatus animus. Arcanæ: ſecrete noctis omnia. Alio deſcẽdere uultu: quia dicitur luna mutata ad ſyluas deſcendere: nam eandem etiam Dianam dicunt, unde Virgilius. Aſtrorum decus & nemorum latonia cuſtos. Malus æthera frangit Iuppiter. Nociua tempeſtas nubes collidit.

Aſſiliunt: crepitant. Aſtra: pro cælo: nam diſſilientibus nubibus cælum patet. Oſtẽditur orbis: mundus apparet. Accepit radios: ideſt dymas. Eadem partitus: Hopleus: eadem luce qua radios acceperat Dymas. Dant ſigna: ſignificant ſibi inuicem ſe quæſita inueniſſe cadauera. Remiſſos: liberatos. Prope ſæua dies: ſilentii cauſam expoſuit. Indexq; minat᷑: aduentus diei raptorum cadauerum ꝑditionem minatur.

Exhauſtas: finitas. Pallere tenebras: lucis aduentu noctem finiri. Et fors ingẽtibus auſis: inuiderunt uiris fortibus: fata quib⁹ ſemper rarus fœlicitatis eſt euentus. Animiſq; propinquant: animorum cupiditate: licet adhuc non paruo diſiungerentur ſpacio: tamen ſpe & perpetrandi ſtudio iam ſibi caſtra uidebantur tenere. Decreſcit: ſpe breuioris uiæ minuebat᷑ corporis magnitudo. Incertumq; moueri: expreſſit quemadmodum in tenebris aliquid uideretur. Timentque non ſibi: mire poeta animantium cadauera expreſſit affectum.

Nulla ne poſt manes regis tibi cura perempti
Care dyma. teneãt quem iam fortaſſe uolucres
Thebaniq; canes? patriæ quid deinde feretis
Arcades? en reduces contra uenit aſpera mater.
Funus ubi? at noſtro ſemper ſub pectore tydeus
Sæuit inops tumuli. q̃uis patientior artus
Ille nec abruptis adeo lachrymabilis annis.
Ire tamen. ſæuuq; libet nullo ordine paſſim
Scrutari campum. mediaſq; irrumpere thebas
Excipit orſa dymas. per ego hæc uaga ſydera iuro
Perducis errãtes inſtar mihi numinis umbras
Idem ardor miſero comitem circunſpicit olim
Mens humilis luctu. ſed nunc prior ibo. uiamq;
Inchoat. & mœſto conuerſus ad æthera uultu
Sic ait. arcanæ moderatrix cynthia noctis.
Si te tergeminis perhibent uariare figuris
Numen: & in ſyluas alio deſcendere uultu
Ille comes nuper. nemorũq; inſignis alumnus
Ille tuus diana puer (nunc reſpice ſaltem)
Q uæritur. incendit pronis dea curribus almum
Sydus. & admoto monſtrauit funera cornu
Apparent campi: thebæq;. altuſq; cytheron.
Sic ubi nocturnum tonitru malus æthera frãgit
Iuppiter: aſſiliunt nubes: & fulgure claro
Aſtra patent. ſubituſq; oculis oſtenditur orbis
Accepit radios. & eadem partitus hoppleus
Tydea luce uidet. longe dant ſigna per umbras
Mutua lætãtes. & amicum pondus uterq;
Ceu reduces uitæ. ſæuaq; a morte remiſſos
Subiecta ceruice leuat. nec uerba. nec auſi
Flere diu. prope ſæua dies indexq; minatur
Ortus eunt taciti per mœſta ſilentia magnis
Paſſibus. exhauſtaſq; dolent pallere tenebras
Inuida fata piis. & fors ingentibus auſis
Rara comes. iam rara uident animiſq; propiq̃uãt
Et decreſcit onus. ſubita cum pulueris umbra
Fit ſonus a tergo. monitu ducis acer agebat
Amphion equites. noctemq; uigilataq; caſtra
Explorare datus. primuſq; per auia campi
Vſq; procul (nec dum totas lux ſoluerat umbras
Neſcio quid uiſu dubium: incertumq; moueri
Corporaq; ire uidet. ſubitus mox fraude reperta
Exclamat cohibete gradum quicunq;: ſed hoſtes
Eſſe patet: miſeri pergunt ante ire: timentq;
Non ſibi: tũc mortem trepidis minitatur: & haſtã
Expulit: ac uanos alte leuat eminus ictus

Affectãs errare manum. stetit illa dimantis
Ante oculos. qui forte prior. gressumq; repressit.
At non magnanimus curauit perdere iactus
Ephytus. & fixo trasuerberat hopplea tergo
Pendentisq; etiam perstrinxit tydeos harmos
Labitur ægregii sed nõ ducis ímemor hoppleus.
Expiratq; tenens fœlix si corpus ademptum
Nesciat. ac sæuas tælis descendat ad umbras.
Viderat hoc retro conuersus & agmina sentit
Iũcta dymas dubius precibus ne subiret an armis.
Instãtes. arma ira dabat. fortuna precari
Non audere iubet neutri fiducia cœpto.
Distulit ira præces. ponit miserabile corpus
Ante pedes. tergoq; graues. quas forte gerebat
Tigridis exuuias. in leuum torquet. & obstat
Exertum obiectãs mucronem. inq; omnia tæla
Versus. & ad cædem iuxta mortemq; paratus
Vt lea. quam sæuo fœtã pressere cubili
Venãtes numidæ. natos erecta superstat
Mente sub incerta, toruũ ac miserabile frendens.
Illa quidem turbare globos. & frãgere morsu
Tæla quæat: sed prolis amor crudelia uincit
Pectora. & in media catulos circũspicit ira.
Et iam læua uiro q̃uis sæuire uetaret
Amphion erepta manus. puerq; trahũtur
Ora supina comis. serus tũc denicq; supplex
Demisso mucrone rogat moderatius oro
Ducite fulminei per uos cunabula bacchi
Inoamq; fugam. uestriq; palæmonis annos
Si cui forte domi natorum gaudia. si quis
Hic pater. angusti puero date pulueris haustus
Exiguamq; facem rogat. en rogat ipse iacentis
Vultus. ego infandas potior sociare uolucres
Me præbete feris. ego bella audere coegi.
Immo ait amphion. regem. si tanta cupido
Condere. quæ timidis belli mens æde pelasgis
Quid fracti exanguesq; parent cũcta ocius offer
Et uita. tumuloq; ducis donatus abito
Horruit. & toto præcordia protinus arcas
Impleuít capulo. summũ ne hoc cladibus inquit
Deerat. ut afflictos turbarem ego proditor argos.
Nil eminus tanti. nec sic uelit ipse cremari
Sic ait. & magno proscissum uulnere pectus
Iniecit puero. supremaq; murmura uoluens
Hoc tamen interea claro potiare sepulchro.
Tales optatis regum in complexibus ambo

Affectans errare manum: non percutientis animo. Curauit: adhuc Ephytus miserat tælum: ut Hoppleũ occideret. Nesciat: si non sentiat interuentu mortis amici sibi corpus afferri. Iuncta dymas: Amphyoni & Ephyto qui præcesserant. Neutri fiducia: nec in precibus spem salutis relictam uidebant. Ad cædẽ: desperatione uitæ & ad occidendum & ad moriendum erat parat⁹.
Vt lea: simili comparatione usus est etiam in animositate. Hyppomedontis: dũ Tydei cadauer ab hostibus defensaret. Imbellem: non sic amplexa iuuencum. Infestante lupo tum primum fœta tuetur Macer. Iã læua uiro: iam manus sinistra dymanti fuerat præscissa. licet hoc instãtius prohiberet Amphion. Fulminei: idest fulmine excussi utero matris. Inoamq; fugam: quia cũ Ino se præcipitaret in mare: meruit numen fieri. Vestriq;: ad iniiciendam misericordiam hostibus per infantiam numinis adiurat: ut Parthonopæi pueritiæ parceretur.
Hic pater: apud uos iacentes uultus: quia dixerat illum superius supinum trahi: quẽadmodum solent iacentes supplicare. Immo ait Amphion: adhuc ignorauit Amphion extinctos uigiles suos. Nil eminus tãti: proditione ciuium eorum nec uitam meam: nec Parthonopæi q̃rimus sepulturam.

Lethoqꝫ fruuntur:In facto tali cum uolu ptate pereunt. Memores superabitis ānos uirtutis uestræ gloria temporum longitudo uincetur. Admittet:suscipiet ; idest participes suæ gloriæ faciet. Arma rubere:sanguine perfusa rubescere. Recentum:pullorum. Aperta:alis extensis. Increpet alis; percutiendo alas pullos suos a casu prohibeat. Opus arcanum:quod perfecerat insidiis. Iuxta:similiter. Qui tremor:tali tremore perculsus est qualis solet iuadere fulminatos. Illicita:a longinquo epitheton traxit:eo ꝙ non liceat tangi loca:ubi iaceāt fulminati. Retorto puluere:retro contorto.nam puluis illic erigitur:quo homines. Congerie:sanguinis collectione. Semianimum:semianimorum. Extrahit:imminuit cadauera. Impedit axes:a cursu retardat. Delituit uirtus ; nocte per insidias pugnans. Puluere:certamine. Sunt & mihi sicut Thiodamanti. Prouida dextræ : non auium aut deorum.ut Virgili⁹. Dextra mihi deus & tælum ; quod missile libro. Tristior augur:quoniam prodere non poterat futuram calamitatem.

Par insigne animis etholus & inclitus arcas
Aegregias afflāt animas lethoqꝫ fruuntur.
Vos quoqꝫ sacrati.quamuis mea carmina surgāt
Inferiore lyra memores superabitis annos
Forsitan & comites non aspernabitur umbras
Euryalus.phrygiiqꝫ admittet gloria nisi.
At ferus Amphion.regi qui fata reportēt
Edoceātqꝫ dolum captiuaqꝫ corpora reddāt
Mittit ouans clausis ipse insultare pelasgis
Tēdit.& abscissos sociorum ostendere uultus.
Interea reducem murorum e culmine graii
Thyodamāta uidēt.nec iam erumpentia cælant
Gaudia.ut exertos enses.& cæde recenti
Arma rubere notāt.nouus assilit æthera magnum
Clamor.& e summo pēdent cupida agmina uallo
Poscere quisqꝫ suos.uolucrum sic turba recentum
Cum reducem longo prospexit in æthere matrem
Ire cupit contra.summaqꝫ e margine nidi
Extat hiās.iamiamqꝫ cadat.in pectore toto
Obstet aperta parēs.& amantibus increpet alis.
Dumqꝫ opus arcanum.& taciti cōpendia martis
Enumerat.lætisqꝫ suos cōplexibus implent.
Hopleaqꝫ exquirunt.tādemqꝫ dimanta querūtur
Ecce & dyrceas iuxta dux cōcitus alas
Venerat amphion.nō longū cæde recenti
Lætatus uidet innumeris feruere cateruis
Tellurem atqꝫ una gentem expirare ruina.
Qui tremor illicita cæli de lampade tactos
Hic fixit iuuenem.pariterqꝫ horrore sub uno
Vox acies.sanguisqꝫ perit.gemitusqꝫ parantem
Ipse ultro conuertit equus.fugit ala retorto
Puluere.nondum illi thebarum claustra subibant.
Et iam argiua cohors nocturno fræta triumpho
Prosilit in campos.per & arma & mēbra iacentū
Tetraqꝫ congerie sola.exanimūqꝫ cruorem
Cornipedes ipsiqꝫ ruunt.grauis exerit artus
Vngula sanguineus lauat imber.& īpedit axes
Dulce uiris.hac ire uia.ceu tecta superbi
Sydonia.atqꝫ ipsas calcent in puluere thebas.
Hortatur capaneus.satis occulta pelasgi
Delituit uirtus.nūc nunc mihi uincere pulchrum
Teste die mecum clamore.& puluere aperto
Ite palam iuuenes.sunt & mihi prouida dextræ
Omnia.& horrēdi stricto mucrone furores
Sic ait ardens alacer succendit adrastus
Argolicusqꝫ gener.sequitur iam tristior augur

Iamq; premũt muros. & adhuc noua funera narrat
Amphion. miseramq; intrabant protinus urbẽ.
Ni megareus specula citus. clamasset ab alta
Claude uigil. subeũt hostes: claude undiq; portas
Est ubi dat uires nimius timor ocius annis
Porta coit. solas dum tardius arctat echion
Ogygias. audax animis spartana iuuentus
Irrupit. cæsiq; ruũt in limine primo
Incola taygeti panopæus rigidiq; natator
Oebalus eurotæ. tuq; o spectate palæstris
Omnibus. & nuper iã nemeo in puluere fœlix
Alcidama. primus quẽ cœstibus ipse ligarat
Tyndarides nitidi moriens conuexa magistri
Respicis auerso pariter deus occidit astro.
Te nemus oebaliũ. te lubrica ripa lacenæ
Virginis. & falso gurges cantatus olori
Flæuit amyclæis triuiæ lugebere nymphis
Et quæ te leges præceptaq; fortia belli
Erudiit genitrix nimiũ didicisse queretur
Talis echionio mauors in limine sæuit
Tandẽ humeris obnixus acrõ. & pectore toto
Pronus achimenides ferratæ robora portæ
Torserũt. quanta pariter ceruice gementes
Profindunt innata diu pangæa iuuenci
Par operis iactura lucro, quippe hoste retento
Exclusere suos. cadit intra mœnia graius
Ormenus & pronas tendentis amynthoris ulnas
Fundentisq; preces penitus ceruice recisa
Verba solo. uultusq; cadũt. colloq; decorus
Torquis in hostiles cecidit per uulnus arenas.
Soluitur interea uallum. primæq; recusant
Stare moræ. iã se peditũ iunxere cateruæ
Mœnibus. at patulas saltu transmittere fossas
Horror equis. hærent trepidiq; imane pauentes
Abruptũ mirantur agi. nunc impetus iræ
Margine ab extremo. nũc spõte in fræna recedũt
Hi præfixa solo uellunt munimina. at illi
Portarũ obiectus minuunt. & ferrea sudant
Claustra remoliri. trabibus artata sonoro
Pellunt saxa loco. pars ad fastigia missas
Exultãt hæsisse faces. pars ima lacessunt
Scrutanturq; cauas cæca testudine turres
At tyrii: quo sola salus caput omne coronant
Murorum. nigrasq; sudes: & lucida ferro
Spicula: & arsuras cæli per inania glandes
Saxaq; in aduersos ipsis auulsa rotabant

Specula ab alta: fœminino genere dixit. Dat uires nimius timor: cõtigit ut nimius timor faciat uires esse maiores. Taygeti: mõs laconiæ regionis. Spectate: laudate. Nemæo in puluere fœlix: mõ in Nemæo agone uictoria coronatus. hic Alcidamas ĩ agone: quem in honorẽ Archemori Adrastus cælebrauit. aduersus Capaneum cœstibus dimicauit. ut supius poeta testatur. tandem insperatus nuda de plæbe laconũ prosilit Alcidamas. Conuexa: plaga cæli: i qua lucet stella pollucis: quam refert poeta pp mortẽ cultoris sui nominis in occasum fuisse conuersam, unde superius. Sed socii fretum polluce magistro. & sacras inter creuisse palæstras. Lacenæ: lædam: quam Iuppiter in cygnum mutatus compressit. Falso olore: proprie dictum: quia non cygnus: sed Iuppiter in cygnum uersus ad lædã uenerat. Erudit genitrix: quæ sine dubio fleuit: quod ita fortem nutrierat: itaq; bellicosum: ut audacia uirtutis suæ fræt⁹ occubuisset incautus. Achimenides: patronymicũ.

Torserunt: clauserunt. Pangæa: mons macædoniæ uel mænala. Soluitur ĩterea uallum: irruperunt argiui thebanorum uallum: nec illos uis ulla potuit ab ĩpetu retardare. Mirantur agi: mirabant equi assidẽtibus per abrupta. Infræna recedũt. in uestigia redeunt modo abeunt alacritate transeundi modo timore altitudinis retrorsum redeunt. Remoliri: disrumpere auellere.

Nigrasq; sudes: semiustas. Arsuras glandes: nam sunt plumbeæ. plumbũ enim solet nimietate iactus calefactum liquefieri.

Mœnibus: pro euersione mœnium ipsis mœnibus pugnabat. Exundant fastigia nymbo: scatent multitudine iaculorum.

ceraunia

Ceraunia:montes epyri excelsi:qui propius nauigantibus infestāt. Virgi. Scopulosa ceraunia nautæ. Summa timent. Virū: argiuorum. Imber atrox:tælorum densitas: etenim peculiare est poetas belli impetum cæli tempestatibus comparare. Falcato: falces habente. hoc genus armorum etiā Salustius describit. Lora:crura tegminibus:quibus in curru habentibus trahentur. Dira intus facies:horrenda luctus species impleuerat ciuitatem. Lymphatam:timoris magnitudine furiatam. Mente accepere cathenas: per timore illa uidebātur: quæ poterat inferre captiuitas. Consumpsit uentura timor:peracta putabātur timoris magnitudine:quæ nondum euenerant sorte bellandi. Ipse tæla uiris:quia in calamitate nullus pudor est fœminis ꝓdire in publicū. Ostēdere natos:uiros suos parentesq; in muris locauerāt. Armatas:aculeis.

Mœnibus:exundāt sæuo fastigia nymbo
Armatæq; uomūt stridētia tæla pharetræ.
Qualiter aut maleam. aut alta ceraunia supra
Cessantes in nube sedēt. nigrisq; legūtur
Collibus. & subitæ saliūt in uela procellæ.
Talis agenoreis argiuum exercitus armis
Obruitur. nō ora uirum. nō pectora flectit
Imber atrox. rectosq; tenēt in mœnia uultus
Immemores læti: & tantum sua tæla uidētes
Anthea falcato lustrantem mœnia curru
Desuper ogygiæ pepulit grauis impetus hastæ.
Lora excussa manu. retroq; in terga uolutus
Semianimes artus ocreis renitētibus hærent
Mirandum uisu belli scelus. arma trahūtur
Fumantesq; rotæ tellurem & tertius hastæ
Sulcus arāt. lōgo sequitur uaga puluere ceruix
Et resupinarum patet orbita longa comarum.
At tuba luctificis pulsat clāgoribus urbem.
Obseptasq; fores. sonitu perfringit amaro.
Diuisere adytus omniq; in limine sæuus
Signifer ante omnes sua dāna & gaudia portat.
Dira intus facies. uix mauors ipse uidendo
Gaudeat incertis lymphatam horroribus urbem
Scindūt discēsu uario. luctusq; furorq;
Et pauor. & cæcis fuga circunfusa tenebris
Bellum intrasse putes. feruēt discursibus arces
Miscētur clamore uiæ. & ferrum undiq; & ignes
Mēte uident. sæuas mente accepere cathenas
Cōsumpsit uentura timor. iam tecta replerant
Templaq;. & ingratæ uallātur planctibus aræ
Vna omnes eademq; subit formido per annos
Poscūt fata senes. ardet palletq; iuuentus.
Atria fœmineis trepidāt hululata querelis
Flent pueri. & flendi nequeūt cognoscere causas
Attoniti. & tantum matrum lamenta timētes.
Illas cogit amor. nec habēt extrema pudorem
Ipse tæla uiris. ipse iram animosq; ministrāt.
Hortāturq;. unaq; ruūt. nec auita gemētes
Limina. nec paruos cessant ostēdere natos
Sic ubi puniceo pastor rapturus ab antro
Armatas erexit apes. fremit aspera nubes.
Inq; uicem sese stridore hortātur. & omnes
Hostis in ora uolāt. mox deficientibus alis
Amplexæ. flauamq; domum. captiuaq; plāgunt
Mella. laboratasq; premūt ad pectora cæras.
Nec non ancipitis pugnat sententia uulgi

Diſcordeſqꝫ ferit motus.hi reddere fratrem
Nec muſſant.ſed uoce palam.claroqꝫ tumultu
Reddere regna iubent(periit reuerentia regis)
Sollicitis.ueniat pactumqꝫ hic computet annum
Cadmæoſqꝫ lares exul.patriaſqꝫ ſalutet
Infœlix tenebras.cur aut ego ſanguine fraudes
Et periura luam regalis crimina noxæ?
Inde alii fera iſta fides.iam uincere mauult
Thyreſiam alii lachrymis & ſupplice cœtu
Orant quodqꝫ unum rebus ſolamen in actis
Noſſe futura rogant.tenet ille incluſa.premitqꝫ
Fata deum.qua ne ante duci bene credita noſtra
Conſilia & monitus cum perfida bella uetarem.
Te tamen infœlix inquit perituraqꝫ thebe.
Si taceam nequeo miſer exaudire cadentem
Argolicumqꝫ oculis haurire uacantibus ignem
Vincamur pietas.pone eia altaria uirgo
Q uæramus ſuperas.facit illa.acieqꝫ ſagaci
Sãguineos flãmarũ apices.geminũqꝫ per auras
Ignem.& clara tamen mediæ faſtigia lucis
Orta docet.tunc in ſpeciem ſerpentis inanem
Ancipiti gyro uolui.frangiqꝫ ruborem
Demonſtrat dubio.patriaſqꝫ illuminat umbras.
Ille coronatos iamdudum amplectitur ignes
Fatidicum ſorbens uultu flagrante uaporem
Stant triſtes horrore comæ.uittaſqꝫ trementes
Cæſaries inſana leuat.diducta putares
Lumina.conſumptumqꝫ genis rediiſſe nitorem.
Tandem exundanti permiſit uerba furori
Audite o ſontes extrema litamina diuum
Labdacidæ.uenit alma ſalus.ſed limite duro
Martius inferias.& ſæua efflagitat anguis
Sacra cadat generis quicũqꝫ nouiſſimus extat
Viperei.datur hoc tantum uictoria pacto.
Fœlix qui tanta lucem mercede relinquet.
Stabat fatidici prope ſæua altaria uatis
Mœſtus.adhuc patriæ tantum communia lugens
Fata creon.grandem ſubiti ceu fulminis ictum
Non ſecus ac torta traiectus cuſpide pectus
Accipit exanimis.ſentitqꝫ menœcea poſci
Mõſtrat enim.ſuadetque timor.ſtupet anxius alto
Corda metu glaciãte pater.trinacria qualis
Ora repercuſſum lybico mare ſumit ab æſtu
Mox plenum phœbo uatem & celerare iubentem
Nunc humilis genua amplectens.nũc ora canẽtis
Nequicqꝫ reticere rogat.iam fama ſacratam

Serit:diſpergit immittit. Reuerẽtia regis:per turbationis magnitudine nulla reuerẽtia regiæ perſonæ apud ſollicitos erat.

Computet annũ:ut cõputatõ tẽpore exilii ãno integro ſolus Polynices regnum teneret. Tenebras:cæcitatẽ patris. Noxæ:noxa eſt pœna.noxia culpa ipſa. Inde alii:e diuerſo alii contraria ſentiebãt:dicẽdo.olim quidẽ iſtã fidẽ ſequi debuimus:ut Polynicẽ minime pelli pateremur.nunc uero cœpto ſemel ꝑlio eſt acriter dimicãdũ. Quia nec ante duci:hironicos.modo futura non dicã:qui ante uentura prædicerẽ ita ſum libẽter auditus. Duci:etheocli. Perituraqꝫ thebe:notandũ ꝙ thebe ſingulariter dixit

Vacãtibus:cæcitate uacuatis. Vincamur pietas:hoc eſt decreuerã quidem tacere:ſed miſeratione uictus patriæ me ſilere futura non patior. Acieque ſagaci:oculorum.ſ.

Flãmarum apices:hoc genus ſacrificii.καπνομαντια capnomantia dicit̃:& ex diuiſione ipſius fumi futura monſtrant̃. Faſtigia lucis:ſummũ culmẽ exortæ flãmæ. In ſpeciẽ ſerpentis:ſerpentis ſpecie flãma figurata mortẽ ſignificat Menœcei:qui ex draconis,ſemine originem trahebat. Ancipiti gyro uolui:frãgi obſcurariqꝫ uel flecti ſiue rotari in utraqꝫ parte. Dubio:thyreſiæ.i.ei cognato per cæcitatẽ neſciebat quæ ſacrificia ſigna monſtrarẽt. Illuminat umbras:dat oculos cæco nunciãdo ſigna quæ facta ſunt. Ille coronatos:flãma in coronã uerſa ſiue omnibus ſacrificiis coronabant̃.

Inſana leuat:furore diuino ſacerdotis crines horrebant. Diducta:patefacta. Cõſumptũ:ſenectute horridum uultũ læticia futuræ uictoriæ credẽs immutatũ in priſtinum iuuentutis nitorem. Extrema litamina:ſacrificiorũ ſigna:poſt quæ ſacrificare iterum non licet.inter litare enim & ſacrificare hoc intereſt. Sacrificare eſt hoſtias im- Sacrificat
molare.litare uero pro immolatiõe hoſtiarum impetrare quod poſtules. Litat
Sed limite duro:uictoriam nobis numĩa quidẽ pollicentur:ſed dura ſententia:qualiter inueniri non poterit:niſi ſe Menœceus occiderit. Communia lugens.quia adhuc patriæ minas impatienter ferebat:nedum filii orbitatem. Suadetqꝫ timor:habet.n.proprias diuinatiões in diuerſis timor nimius.ut Vir. Agnouit gemitum præſaga mali mens.

Lybico:tyrrheno. Celerare iubentem:mortẽ menœcei. Ora canentis:creon thyreſiam ſuppliciter rogabat:ut funeſtam ſibi deorum uoluntatem taceret:quia pro ſalute patriæ unius hominis mors negari non poterat.popoſcerant enim numina:ut pro thebana uictoria Menœceus unus qui de Menœceus
ſemine illorum ſuperfuerat:qui ſatis Draconis dentibus nati fuerant,ſe uoluntarie traderet morti.

Stimulos: hortamina. Mens homini transmissa deis: nemo enim talem nisi diis hortantibus susciperet mentem: qualē Menœceus accepit. Digesta: ordinata. Affixerat ignes: stellas uirorum fortium dicit trāseundi honorem referre: uirtutique ipsius possederat cælum: dicit autem liberū Herculem. Castorem. Polucem. quos ardens euexit ad æthera uirtus. Mutare genas: transfigurare se in aliam formam. Responsis ut plana fides: ut thyresiæ respōsis fides promptior haberetur: quia uidebant perire Menœceum. Mollior: suauior. Descēdunt uestes: uestes defluūt. Solet enim uirtutis simulacrum depingi succinctū. Nā laurus erat: Laurus commune erat uatum & uirorum fortium decus. Aspera: rigentia siue magna. Sic lydia coniunx: Omphale: cui Hercules propter amorem inseruisse prohibetur. Perdere sydonios: quia herculem non decebat muliebris habitus. quia mole membrorum mollia rumpebātur perdere est aliquid mali imitari. Sydonios: uestem purpureā dixit. Et tympana rumpere: quæ nimietate percutientis frangebantur. Dignumque iuberi: dupliciter hoc sentiendum est: idest neq; indignum cui post mortem fierent sacra: neque indignum cui talia iuberent. Mauortius. bellicosus. Atq; omnia: idest omnibus. Tu prior: melior maior. Cicum cumulantur: mortuorum cadaueribus: quos occiderāt.

Laurus

Omne. s. Menœcei uulnus lœtale erat. & nulli ictus in uanum cadebant. Nec dum aderat uirtus: talia Menœceus nec dum instigante numine faciebat. Renident: sanguine persusa nitidiora fiunt. Cadmi de sæmine: de draconis dentibus: quos cadmus seuit. Plus concipe: plus uirtutis suscipe. Cuncto patriæ: mortē libenter amplectere pro salute omnium thebanorum.

Certa tui: certum habet patria tua tanto se a te amore diligi: ut pro ea te libenter offeras morti. Rape nobile fatum: totus hic locus celeriter pronunciandus est: ut iubētis exprimat affectum.

Vocem amplexa uolat. clamātq; oracula thebæ.
Nunc age qui stimulos & pulchræ gaudia mortis
Addiderit iuueni (neq; enim hæc absc̄etibus unq̄
Mens homini transmissa deis) memor incipe clio
Sæcula. te quoniam penes. & digesta uetustas.
Diua iouis solio. iusta comes unde per orbem
Rara dari. terrisq; solet contingere uirtus
Seu pater omnipotens tribuit. siue ipsa capaces.
Elegit penetrare uiros. cælestibus ut tunc
Desiluit gauisa plagis dant clara meanti
Astra locum. quosq; ipsa polis affixerat ignes.
Iamq; premit terras nec uultus ab æthere longe
Sed placuit mutare genas fit prouida mantho
Responsis ut plana fides. & fraude priores
Exuitur uultus. abiit horrorq; uigorq;
Ex oculis: paulum decoris permansit. honosque
Mollior. & posito uatum gestamina ferro
Subdita descendunt uestes. toruisque ligatur
Vita comis (nā laurus erat) tamen aspera produnt
Ora deam. nimiique gradus. sic lydia coniunx
Amphitrioniadem exutum horrentia terga
Perdere sydonios humeris ridebat amictus
Et turbare colus. & tympana rumpere dextra.
Sed neque te indecorem sacris. dignumque iuberi
Talia dyrcea stantem pro turre menœceu
Inuenit. immensæ reserato limine portæ
Sternebat danaos. pariter mauortius hemō
Sed consanguinei. quamuis atque omnia fratres
Tu prior. exanimes circum cumulanrur acerui
Omne sedet tælum. nulli sine cædibus ictus.
Nec dū aderat uirtus. non mēs: nō dextra quiescit
Non auida arma uacant. ipsa insanire uidetur
Sphynx galeæ custos. uisoque animata cruore
Emicat effigies. & sparsa oricalcha renident.
Cum dea pugnātis capulum dextramque repressit
Magnanime o iuuenis. quo non agnouerit ullum
Certius armifero cadmi de sanguine mauors
Linque humiles pugnas: nō hæc tibi debita uirtus
Astra uocāt. cæloque animam. plus cōcipe. mittes
Iamdudū hoc. hilares genitor bacchatur ad aras
Hoc ignes fibræque uolunt. hoc urget apollo
Turrigenam cuncto patriæ pro sanguine poscunt
Fama canit monitus. gaudet cadmeia pubes
Certa tui. rape mente deos. rape nobile fatum
I precor accelera ne proximus occupet hemon
Sic ait. & magna cunctantis pectora dextra

Permulsit tacitæ.seseq; in corde reliquit
Fulminis.haud citius radiis afflata cupressus
Cum bibit infestas.& stirpe & uertice flammas
Quo iuuenis multo possessus numine pectus
Erexit sensus.lethiq; inuasit amorem
Vt uero auersæ.gressumq; habitumq; notauit
Et subitam a terris in nubila crescere mãtho
Obstupuit.sequimur diuum quicunq; uocasti
Nec tarde paremus ait.iamiamq; recedens
Instãtem uallo pylium:tamen agrea fixit
Armigeri fixum excipiunt.tum uulgus euntem
Auctorem pacis seruatoremq; deumq;
Conclamat gaudẽs.atq; ignibus implet honestis.
Iamq; iter ad muros.cursu festinus anhelo
Obtinet.& miseros gaudet uitasse parẽtes
Cum genitor.steterũtq; ambo.& uox hæsit utriq;
Deiectæq; gene.tãdem pater ante profatus
Quis nouus incœptis rapuit te casus ab armis?
Quæ bello grauiora paras?dic nate precãti
Cur tibi torua acies.cur hic truculentus ĩ ore
Pallor?& ad patrios nõ stãt tua lumina uultus?
Audisti responsa palã.per ego oro tuosq;
Nate meosq; annos.miseræq; per hubera matris
Ne uati ne crede puer.superi ne profanum
Dignãtur stimulare senem.cui uultus in annis
Extinctiq; orbes.& pœna simillima diro
Oedipodæ?quid si insidiis & fraude dolosa
Rex ait.extrema est cui nostra in sorte timori
Nobilitas.tuaq; ante duces notissima uirtus
Illius hæc forsan remur quæ uerba deorum
Ille monet.nec fræna animo permitte calenti.
Da spacium tenueq; moram male cũcta ministrat
Impetus.hoc oro munus cõcede parenti.
Sic tua maturis signentur tempora canis
Et sis ipse parens.& ad hunc animose timorem
Perueniãs.ne perge meos orbare penates
Extremi te nempe patres.alienaq; tãgunt
Pignora.si pudor est primum miserere tuorum
Hęc pietas.hic uerus honos.ibi gloria tantum
Vẽtosumq; decus:tituliq; in morte latentes.
Nec timidus te flecto parens.ĩ prælia misce
I danaas acies.mediosq; per obuius enses
Non teneo.liceat misero tremebũda leuare
Vulnera:& undãtem lachrymis siccare cruorem
Teq; iterum sæuisque iterum remittere bellis
Hoc malũt thebæ:sic colla manusque tenebat

Seseque in corde reliquit:in animo Menœcei penitus uirtus insedit. Inuasit:arripuit. Habitumq; notauit.Virgi. Et uera ĩcessu patuit dea. Fixit:occidit. Ignibus implet:His uulgi laudibus Menœcei animus ad honestam magis mortem impellebat. Responsa:quæ te iubent mori pro patria. Dignãtur stimulare:uult patrẽ ab ætatis decrepitæ assertione responso destruere.dicit.n.thyresiam iam nimia senectute non posse uera responsa proferre. Fraude dolosa:quid si hoc immissu regis etheoclis dolose thyresias fingat.sumus enim regi pro nostra nobilitate suspecti:ne illi succedamus in regnum. Quæ uerba deorum:forte regis hæc uerba sunt:quæ nos responsa credimus numinum. Sic tua:adiurantis affectus. Timorem perueniãs:sic quomodo ego tibi timeo:sic tu timeas liberis tuis: ideſt sic ad id ætatis perueniãs ut pater sis.

Quin & monstrantibus illis: diis utique sibi ad deuotum iuuenem rationem fallendi patris monentibus nō eum securum decepta fraudis effecit. In me insaniret: siue in templo posito Apollo talia prædicaret.

Apollo: diuinantis numinis uerba perciperem non facile credidissem. Vix illum: uix illum sauciatum uulnere de hostiū medio potui liberare. Inter utrasq; acies: argiuorum & thebanorum. Fugam reuocare: sanguinis fluxum arte medicinæ restringere. Caligine pectus: cui filiorum magis timeat uulnerato: an perituro filio Menœceo. Aequore campi: cāpi spacio. Nunc equitum cuneos: eiicit. Moderātum: regētiū equos. Currus: pro equis. Laxat: soluit. Fumat: anhelat. Deferat: fundat. Vllius ætas: haud uirtus Capaneum poterat ab impetu uirtutis suæ tardare. Vices: alternos impetus. Augustior: uenerabilior.

Vices

Exempta manifestus: nudo capite cœpit magis agnosci. Despexitq; acies hominū: quasi ipse iam deus: uitam pro gloria contēpturus. Conuertit campū: ad orationē suam pugnantium ora uultusq; conuertit.

Implicitus. sed nec lachrymæ nec uerba mouebāt
Diis uotum iuuenem: quin & mōstrātibus illis
Fraude patrem tacita subit auertitq; timorem
Falleris heu. uerosq; metus pater optime nescis
Non me illi monitus. nec uatum exorsa furētum
Sollicitāt. manesq; mouēt. sibi callidus ista
Thyresias natæq; canat. nō si ipse reclusis
Comminus ex adytis in me insaniret apollo
Sed grauis unanimi casus me fratris ad urbem
Spōte refert. gemit inachia mihi saucius hemon
Cuspide. uix illum medio de puluere belli
Inter utrasq; acies iamiamq; tenētibus argis
Sed moror. i refoue dubium. turbæq; furēti
Dic. parcāt. leuiterq; uehāt: ego uulnera doctum
Iungere. supremiq; fugam reuocare cruoris
Ethiciona petam. sic imperfecta locutus
Effugit. illi atra mersum caligine pectus.
Cōfundit sensus. pietas īcerta uagatur
Discordātq; metus. impellunt credere parcæ.
Turbidus īterea ruptis ueniētia portis
Agmina belligeri capaneus agit æquore campi
Cornua tūc equitum. cuneos nunc illæ pedestres.
Et proculcantes moderantum funera currus.
Idem altas turres saxis. & turbine crebro
Laxat. agit turmas idem. atq; in sanguine fumat
Nūc spargit torquēs uolucri noua uulnera plūbo
Nūc iaculum excusso rotat in sublime lacerto
Nullaq; tectorum subit ad fastigia. quæ non
Deferat hasta uirum: perfusaq; cæde recurrat
Nec iam aut œnidē. aut hyppomedōta perēptos,
Aut uatem pelopea phalanx. aut arcada credunt
Quin socium coiisse animas. & corpore in uno
Stare omnes. ita cūcta replet: non ullius ætas
Non cultus nō forma mouet. pugnātibus idem
Supplicibusq; furit. non quisq̄ obsistere contra
Nō belli tētare uices. procul arma furētis
Terribilesq; iubas. & frōtem cassidis horrēt
At pius electa murorum in parte menœceus
Iam sacer aspectu. solitoq; augustior ore
Ceu subito in terras supero demissus ab axe
Cōstitit exempta manifestus casside nosci
Despexitq; acies hominum. & clamore profūdo
Cōuertit campum. iussitque silentia bello.
Armorum superi. tuque o qui funere tāto
Indulges mihi phœbe mori date gaudia thebæ
Quæ pepigi. & toto quæ sanguine ꝓdigus emi.

Ferte retro bellum.captæq; impingite lernæ
Reliquias turpes.confixaq; terga fouentes
Inachus.indecores pater auersetur alumnos
At tyriis tēpla:arma.domos.connubia.natos
Reddite morte mea.si uos placida hostia iuui
Si non attonitis uatis consulta recepi
Auribus & thebis nondū credētibus hausi.
Hæc amphioniis per me persoluite terris
Ac mihi deceptum precor exorate parentem.
Sic ait.insigneq; animam mucrone corusco
Dedignantem artus pridem mœstamq; teneri
Arripit.atq; uno quæsitum uulnere rumpit
Sanguine tunc turre spargit.& mœnia lustrat
Seq; super medias acies.nondum ense remisso
Iecit.& in sæuos cadere est conatus achiuos
Ast illum amplexæ pietas.uirtusq; ferebant
Leniter ad terras corpus.iam spiritus olim
Ante iouem & summis apicem sibi poscit in astris
Iamq; iter ad muros nullo sudore receptum
Gaudētes heroa ferunt.abscesserat ultro
Tantalidum uenerata cohors.subit agmine lōgo
Colla inter iuuenum.lætisq; fauoribus omni
Concinitur uulgo.cadmum atq; amphiona supra
Conditur.hi sertis.hi ueris honore soluto
Accumulāt artus.patriaq; in sede reponunt
Corpus adoratum.repetunt mox bella peractis
Laudibus.hic uicta gēitor lachrymabilis ira
Congemit.& tandem matri data flere potestas
Lustralem ne feris.ego te puer īclyte thebis
Deuotumq; caput.uilis ceu mater alebam
Quod molita nefas?cui tantum inuisa deorum?
Non ego monstrifero coitu reuoluta notaui
Pignora.nec nato peperi funesta nepotes
Quid refert?habet ecce suos iocasta.ducesq;
Regnātesq; uidet.nos sæua piacula bello
Demus ut alterni(placet hoc tibi fulmīs auctor)
Oedipodionii mutēt diademata fratres
Quid superos?hoīesue q̄ror?tu sæue menœceu
Tu miserā ante omnes ꝑperasti extīguere matrē
Vnde hic mortis amor?quæ sacra insania menti?
Quosue ego cōceptus.aut q̄ mala pignora fudi
Tam diuersa mihi?nimirum martius anguis
Quæq; nouis proauum tellus effloruit armis.
Hinc animi tristes.nimiumq; in pectore mauors
Et de matre nihil.sponte en.ultroq; peremptus
Irrumpis mœstas fatis nolētibus umbras.

Ferte retro bellum:retro agite hostes in fugam. Captæq; impingite lernæ: ut qui nūc uictores sunt argiui: uincantur.& qui insequuntur:fugiant. Placida hostia:quæ nō repugnaui. Si non attonitis:si non diuinātis thyresiæ uerba stupefactus accepi.

Attonitis:timidis.Attoniti enim dicunť. quos fragor tonitrui in unum locum dexit:quos græci uocant hoc est stupentes. Exorate: consolamini. Dedignātem artus:quippe qui iam cælum petebat. Mœstamq; teneri:carcere:scilicet corporis. Quæsitum:aut a superis:aut a thebanis pro salute sua. Lustrat:expiat. Concinitur:collaudatur: ordo concinitur uulgo: eum populus conditorem urbis suæ uocabat: & cadmo atque Amphiōe meliorē dicebant. Veris honore soluto:apertis rosis. Lachrymabilis:qui addebat fraude deceptum a filio:& eum iratus nolebat flere. Lustralem:lustrare ciuitatem humana hostia Gallicus mos est.nā aliquis de egentissimis pollicebať præmiis ut se ad hoc uenderet:qui anno toto publicis sumptibus alebať purioribus cibis: deniq; certo & solēni die per totam ciuitatem ductus ex urbe:extra pomeria saxis occidebatur a populo. Coitu reuoluta notaui: quando filius eius in matrem rediit.ut ipse alibi proprios mōstret reuolutus in ortus. Lustrat ciuitatē

Diuersa:contraria:quæ mihi obfuerunt per patrem. Effloruit armis: quia de serpente illo cuius Cadmus seuerat dentes: Creon Menœcei pater a serpētibus duxit originem.querif ergo mater menœcei omnia illum a patre habuisse.& nihil de matre inde illū amore mortis abreptum. Nolentibus fatis:quia ante diem periisti.

Hæc manus:tua scilicet quæ te occidit.
Viden:syllaba cum naturaliter longa sit: tamen eam corripuit secutus auctoritatem Maronis dicentis.Viden ut geminæ stent uertice christæ. Consumpserit ensem:qa totum pectore recepit ferrū. Haud quisq̄ danaum: non tantum ab hoste fuisset in/fixus gladius. Perosam:odio habētē cōsolātes. Tellure relictos:quia solam terrā intuebantur. Saxi:speluncæ in q̄ filios ædidit uel educabat. Præter:iuxta tygridem orbam. Vbi:enim interrogatiue:qa nusq̄ uidebat filios:quibus alimoniam lactis pararet. Comminus: mox hoc ē statim insequenti. Tollēdus:carminibus altius efferēdus. Amentia:furor poeticus Profunda:inferna. Signa secutæ:uelut capanæo militent. Arma iouem contra:inuidiose contra Iouem capaneus armauit. ut gloriosa morte periret. Seu læta malorum:quando gaudemus arduas res:& periculosas ichoare:quarum nos postea pœnitet. Cæca:incerta:quia interdum quæ putamus bona:mala eueniunt exitu. Et blādæ:særo uehementis. Germina latus:ad mirabilis perifrasis scalarum.Pomponius Sane nitore clypei repercussus splēdidior fit. Quid sacra iuuent:quid prosit thebanis mors Menœcei sacris inuenta. Et alterno:mire describit scalis ascēdentem.
Alterno gressu.i.modo dextro mō sinistro pede. Vidit.Aloidas:Othus & Ephialtes Aloi'filii:tantæ audaciæ fuere:ut mōtibus constructis cælum expugnare niterētur:& icti fulmine in tartara mersi sunt.

Viden

Commi nus

Ast egomet danaos:capaneaqꝫ tæla uerebar
Hæc erat:hæc metuēda manus.ferrumqꝫ ꝙ amēs
Ipsa dedi.uiden ut iugulo consumpserit ensem?
Altius haud quisq̄ danaum mucrone subisset.
Diceret infœlix etiam nūc. & cūcta repleret
Q uæstubus.abducūt comites.famulæqꝫ posam
Solantes.thalamoqꝫ tenēt.sedet eruta multo
Vngue genas.nō illa diem.nō uerba precātum
Respicit.aut uisus flectit tellure relictos
Iam uocis iam mētis inops.sic aspera tygris
Fœtibus areptis scythico deserta sub antro
Accubat.& trepidi lambit uestigia saxi.
Nusq̄ iræ:sed te rabies.feritasqꝫ famesqꝫ
Oris.eunt præter secura armēta.gregesqꝫ
Aspicit illa iacēs.ubi enim quibus hubera pascat?
Aut quos ingenti premat expectata rapina?
Hactenus arma.tubæ.ferrūqꝫ & uulnera.sed nūc
Comminus astrigeros capaneus tollēdus in axes.
Nō mihi iam solito uacuum de more canendum
Maior ab ioniis sumēda audacia lucis
Mecum omnes audete deæ.siue ille profunda
Missus nocte furor.capaneaqꝫ signa secutæ
Arma iouem cōtra stygiæ rapuere sorores.
Seu uirtus egressa modum seu gloria præceps
Seu magnæ data fata neci:seu læta malorum
Principia.& blādæ superum mortalibus iræ
Iam sordēt terrena uiro.tedetqꝫ profundæ
Cædis:& exhaustis olim graiumqꝫ suisqꝫ
Missilibus lassa respexit in æthera dextra
Ardua mox toruo metitur culmina uisu.
Innumerosqꝫ gradus.gemina latus arbore clusus
Aerium sibi portat iter.longeqꝫ timēdus
Multifidam.quercum flagranti lumine uibrat
Arma iubēt una.clypeoqꝫ incenditur ignis.
Hac ait in thebas.hac me iubet ardua uirtus
Ire.menœceo qua lubrica sanguine turris
Experiar.quid sacra iuuēt.an falsus apollo
Dixit.& alterno captiua in mœnia gressu
Surgit ouans.quales mediis in nubibus æther
Vidit Aloidas:cum cresceret impia tellus
Despectura deos nec adhuc immane ueniret
Pelion.& trepidum iam tāgeret Ossa tonantem
Tum uero attoniti fatorum in cardine summo
Ceu suprema lues urbem facibusqꝫ cruētis
Aequatura solo turres Bellona subiret
Omnibus e tectis certatim īgētia saxa

Roboraq;:& grauidas fundæ balearis habænas
(Nã iaculis:cæloq; uagis spes nulla sagittis)
Verum auidi:& tormenta rotãt:& mollibus urgẽt
Ille nec ingestis:nec terga sequentibus unq̃
Detrahitur telis.uacuoq; sub aere pendens
Plana uelut terra certus uestigia figat
Tendit.& ingenti subit occurrente ruina
Amnis ut incumbens longæui robora pontis
Assiduis oppugnat aquis iã saxa fatiscunt
Emotæq; trabes.tãto uiolentior ille
(Sæuit enim maiore salo)quassatq; trahitq;
Molem ægrã.nexus donec celer alueus omnes
Abscidit:& cursu.uictor respirat aperto
Vtq; petita diu celsus.fastigia supra
Eminuit trepidãq; assurgens desuper urbem
Vidit & ingenti thebas exterruit umbra
Increpat attonitos.humiles ne amphionis arces
Pro pudor.hi faciles carmenq; imbelle secuti
Et mentita diu thebarum fabula muri?
Et quid nam egregium prosternere mœnia molli
Structa lyra? Simul insultãs:græssuq; manuq;
Mollibus obstãtes cuneos:tabulataq; sæuus
Destruit:assiliunt pontes.tectiq; tremẽtis
Saxea fræna labãt:disseptoq; aggere rursus
Vtitur:& truncas rupes in templa.domosq;
Præcipitãt:frãgitq; suis iã mœnibus urbem
Iãq; Ioue circa studiis diuersa fremebãt
Argolici.Tyriiq; dei.pater æquus utrisq;
Aspicit ingentes ardentum comminus iras
Seq; obstare uidet.gemit inseruãte nouerca
Liber.& obliquo respectãs lumine patrem
Nũc ubi sæua manus.meaq; heu cũnabula flãmæ
Fulmen io ubi fulmen ait?gemit auctor Apollo
Quas dedit ipse domos.lernã thebasque repẽdit
Mœstus.& intento dubitat Thyrintius arcu
Maternos plãgit uolucer daphneius Argos
Flet uenus Hermoniæ populos.metuẽsq; maritũ
Stat procul.& tacita gradiuum respicit ira
Increpat Aonios audax Tritonia diuos
Iunonem tacitã furibũda silẽtia torquent
Nõ tamen hæc turbãt pacem Iouis.ecce quierãt
Iurgia.cum mediis Capaneus auditus in astris.
Nulla ne pro trepidis clamabat numina Thebis
Statis?ubi ĩfandæ segnes telluris alumni
Bacchus:& Alcides?piget ĩstigare minores
Tu potius uenias:quis enim cõcurrere nobis

Carmenq; imbelle secuti:quia amphiõe cãtante fuisse dicuntur constructæ. Absiliunt:dissoluuntur. Saxea fræna:compages quadratorum:quæ constringunt:& cõtinent ædificationem. Inseruante:custodiente Iunone:ne quid pro thebis diceret liber. Obliquo:non ea parte aspiciens propter Iunonẽ:siue quasi iratus Ioui. Cunnabula flammæ:ubi sunt mea cunnabula.

Auctor Apollo:quia Apollinis oraculũ Cadmus secutus:ædificauit thebas. Dubitat Thyrĩtius:ideo inducit herculis dubiũ fauorem:quia & ab argiuis:& a thebãis ducebat originem:ab argiuis.propter patrẽ a Perseo uenientẽ:nam Perseus Danaes filius:eius filia Gorgones. Electron:electronis Amphytriõ.Amphytrionis hercules:herculis a thebãis uero per uxorem Minogæram Creontis filiã de qua suscepit Oceã & Creontiadem:quas furore correptus occidit. Tritonia:hæc etiam argiuis fauet:de Iunone autem nemo dubitet.quã Homerus argiuã nominat.bene ergo tacita quia Iuno tacẽs describitur:unde oratio necessitate dat᷑.ũde Vir.quid me alta silẽtia cogis rũpere:& obductũ uerbis uulgare dolorẽ?

Pacẽ Iouis:ocium quo iracũdia carebat.

Tonitru solus:puellas potes turbare tonitribus. Victam:superatã. Pro fulmine pendent:desperatione fulminis solliciti sunt:idest timẽt ne non ualeat perimere capaneum. Attritis:collisis nubibus:nã dicunt physici collisione nubium emittit fulmina. Lassam extinctã:cedũt acies. Thebanæ: argiuæq;. Fumantia muris:Vt eos corporis sui igni succederet. Sed mẽbra uirũ:sed ꝑ nisi. Exuiturq; aĩus:mire exuitur dixit:qa anima exuit corpore:ideo methaphorã a uestibus posuit. Cessissent fulmini:hoc est consumpti fuissẽt.

Dignior?en cineres Semeliaq; busta tenẽtur
Nũc age.nũc totis in me cõnitere flammis
Iuppiter.an pauidas tonitru turbare puellas
Fortior?& soceri turres excindere Cadmi?
Ingemuit dictis superum dolor.ipse furẽtẽ
Risit:& ĩcussa sanctarum mole comarum
Quæ nã spes hoĩum tumidæ post prælia phle-
Tũc etiã feriẽdus ait?premit undiq; lẽtum (græ.
Turba deum frẽdẽs:& tela ultricia poscit
Nec iam audet fatis turbata obsistere cõiunx
Ipsa dato nõdum cælestis regia signo
Spõte tonat:coeũt ipsæ sine flãmine nubes
Accurrũtq; imbres stygias rupisse cathenas
Iapetõ:aut uictam supera ad cõuexa leuari
Inarimẽ.ætnamue putes.pudet ista timere
Cælicolas:sed cum ĩ media uertigine mũdi
Stare uirum.insanasq; uidẽt deposcere pugnas
Mirãtur taciti.& dubio pro fulmine pendẽt
Cœperat Ogygiæ supra fastigia turris
Arcanum mugire polus.cælumq; tenebris
Auferri tenet ille tamẽ:quas non uidet arces
Fulguraq; attritis quotiẽs micuere procellis
His ait.ĩ thebas his iam decet ignibus uti
Hinc renouare facem lapsãq; accẽdere quercum
Talia dicẽtem toto Ioue fulmẽ adactum
Corripuit.primæ fulsere in nubila cristæ
Et clypei niger umbo cadit.iãq; omnia lucẽt
Membra uiri cædũt acies.& terror utrinq;
Quo ruat.ardẽti feriat.quas corpore turmas
Intra se stridere facem.galeamq;:comasq;
Quærit.& urẽtem thoraca repellere dextra
Conatus.ferri cinerem sub pectore tractat
Stat tamẽ.extremumq; ĩ sydera uersus anhelat.
Pectoraq; inuisis obicit fumantia muris
Nec caderet.sed membra uirum terrena relinquũt
Exuiturq; animus paulum.o si tardius artus
Cessissent potuit fulmẽ meruisse secundum.

t Vnc Capanei ardentis Danaos incendia terrent
Castra petunt miseri Eumenis in tempore belli

Thisiphone gentis geminæ exaturata cruore
Germanæ auxilium poscit.fratresq; nocẽtes
Diuersis agitãt stimulis.tũc omnia dira
Horrescit Tyrius ductor.mox Ephytus auctor

Armatum fratrem. pulsantē cuspide portas
Nūciat. ille celer gaudēs rapit impius arma.
Nec matris lachrymæ reuocāt. nec uerba sororis.
Postq̄ sacrilegis telis cōfisus uterq; est
Defleuit pietas fratrum miserata ruinam.
Oedipodē Creon Thebanis mœnibus arcet.

Ostq̄ magnanimus furias uirtutis iniquæ
Consumpsit capaneus. expirauitque receptum
Fulmen. & ad terras longe comitata cadentem
Signauit muros ultricis semita flammæ
Componit dextra uictor cōcussa plagarum
Iuppiter: & uultu cælumq;. diemq; reducit
Gratātur superi. Phlegræ ceu fessus anhelet
Prælia. & Enchelado fumātem impresserit ætnā.
Ille iacet lacere cōplexus fragmina turris
Toruus adhuc uisu. memorādaq; fata relinquēs
Gētibus. atq; ipsi non illaudata tonāti.
Quātus apollineæ temerator matris auerno
Tēditur. ipsæ horrēt si quādo pectore ab alto
Emergūt uolucres. immensaq; mēbra iacētis
Spectāt dum miseræ crescunt in pabula fibræ.
Sic grauat iniectus terras hostiliaq; urit
Arua. & anhelātem cælesti sulfure campum
Respirant thebæ. templisq; iacētia surgunt
Agmina. iam finis uotis. finisq; supremis
Plā(n)ctibus. & natos ausæ deponere matres
Aut uaga palātes campo fuga uoluit Achiuos
Nec iā hostiles turmæ: aut ferrū mortale timetur
Omnibus ante oculos iræ Iouis: omnibus ardent
Arma metu. galeæq; tonāt. uisusq; pauentes
Ipse sequi. & profugis opponere Iuppiter ignes
Instat Agenoreus miles. cæliq; tumultu
Vtitur. indomitos ut cum Massylla per arua
Armēti reges magno leo frāgit hiatu
Et contentus abit: rauci tunc comminus ursi
Tūc auidi uenere lupi: rabieq; remissa
Lābunt degeneres alienæ uulnera prædæ
Hic premit eurymedō: cui rusticus horror ī armis
Rustica tela manu. patriumq; agitare tumultū
Pan illi genitor. tener hinc conatibus annos
Egreditur. iuuenemq; patrē puer æquat Alatreus
Fœlices ambo sed fortunatior ille
Quem genuisse iuuat. nec iam dinoscere prōptū

Ostquam magnanimus furias uirtutis iniquæ: Continet hic liber exultationem thebanorum post mortem capanei: tysiphōes furiæ signum ad Megæram ut ab inferis emergat: ascensio ipsius Megæræ: allocutio tysiphones ad eam: de fratrum certamine singulari Polynicis somniū aduersū: & eius allocutio ad Adrastum de singulari certamine cum fratre suscipiendo. sacrificiū etheoclis pro uictoria thebana: & eiusdem sacrificii omē aduersum: nuncius significās Polynicem ad bella ꝓcedere allocutio Creontis cogentis etheoclē ire. respōsio etheoclis: allocutio matris iocastæ: ad etheoclem: ut desistat a bello. par allocutio antigones de muro ad polynicem: eruptio etheoclis: allocutiones īuicem fratrum: allocutio Adrasti bellum dissuadētis: pietatis conquestio de fraterno certamine: uel eius uoluntas pacis. tysiphones interuentus: fugata pietas: & pugna & doli: & fratrum ineritus lamētatio Oedipi sup cadauera. mors iocastæ: Creontis imperium de non sepeliēdis cadaueribus argiuorū: quos belli casus fuderat qui tunc primum acceperat regnum eiusdem Creontis imperium de exclusiōe Oedipi superbe respondentis. allocutio antigones: creontem deprecantis ut ignosceret Oedipo patri suo. fata græcorum.

Lactantii. P. in Vndecimum thebaidos interpretatio.

Xpirauit: animam emisit siue efflauit. Signauit: excussit. Turris: quæ cum ipso est fulminata. Memorāda: quod a Ioue meruit fulminari. Non illaudata: ratiōe uirtutis Capanei: dixit eius morte etiam Iouem sese potuisse iactare. Temerator matris: tityon latonæ concubitum uiolenter affectans. Apollinis est peremptus sagittis: & a Ioue apud īferos pœna damnatus. Volucres: secūdum Homerum qui dicit: uiscera tityonis gemino uulture exedi: nō uno: ut Virgilius dicit. Eiectus: ꝓstrat⁹. Galeæq;: tonant. uelut tonitru īsonant. Celiq; tumultu utitur Iouis fulmine audaciā dimicādi plæbs thebana cōcepat. Massylla per arua: terra africæ. Hinc premit eurymedō: ex parte altera Eurymedon dux thebanorū premebat: cuius in cathalogo fecerat mentionē: proximus eurymedon qui pastoralia fauni arma patris. Iuuenēq; patrem: e diuerso dicit Pythonem cum Adephylo bellum mouere pari pœne ætate pollentes: & istorum meminit ī cathalogo: pater eius natus. sed enim cōfundere nodos.

Expirauit

Tytios

Artatur:opprimitur:siue densatur. Pubes thyrintia:iuuenes dicit homines agyllei Herculis filii qui stipitibus:& sagittis dimicabant:non gladiis:ut in cathalogo: stipes in exhaustis artantur tæla pharetris.

Enypeus:hic tuba thebanos in bellū excitare solebat:sed tum fugam ciuibus suadebat. Tuba sola peregit:Ennius.caput caderet tum tuba sola peregit & pereunte uito raucum sonus ære cucurrit. Claudere quærit:fratrum congressu furia bellum finire festinat. Ergo procul:secretiorem locum petiit. Absens ꝑ absētis. Attollit: erigit. Et pater ætnæos iterū:bene iterū quia pauloante fulminauerat Capaneum nunc iterum aduersus furiā fulmen requirit. Rarescunt tenebræ:furiæ inquit eius abscessu tantum Lucis accessit: quantū aduentu eius dies splendoris amisit. Hac germana tenus:supra irascentis uerba ad furiam hæc fuerant.sed quid ego hæc ita caras ulciscere sedes thysiphone.

Nec precium:nec operæprecium fuit diu mansisse apud superos tantis factis stragibus. Sed qd hoc ego:q̄ æternus sibi mars cū bellona uindicet hūc ad singulare īpellā.

Que magis arma sonēt.quo plus eat hasta lacerto
Artatur dēso fugiētum ex agmine uallum
Quas uoluis gradiue uices?mō mœnia Cadmi
Scādebāt:sua nunc defendunt tecta pelasgi
Ceu redeunt nubes:ceu circūflātibus austris
Alternus procumbit ager.ceu gurgite cano
Nūc retegit bibulas:nūc obruit æstus arenas
Procumbit late pubes thyrintia:alumni
Exuuias imitata dei:trux mœret ab astris
Amphitrionides Nemee in sanguine terga
Et similes ramos:similesq̧ uidere pharetras
Stabat in Argolicæ ferrato margine turris
Egregius lituo dextri mauortis Enypeus
Hortator.sed tūc miseris dabat utile signum
Suadebatq̧ fugam.& tutos in castra recessus
Cum subitum obliquo descēdit ab aere uulnus
Vrgentisq̧ sonum leua manus aure retēta ē
Sicut erat:fugit in uacuas iam spiritus auras
Iā gelida ora tacēt.carmē tuba sola peregit
Iāq̧ potēs scelerum.geminæq̧ exercita gētis
Sāguine Thisiphone fraterna claudere quærit
Bella tuba.nec se tāta in certamina fidit
Sufficere.īferna comitem ni fede Megæram
Et cōsanguineos ī prælia suscitet angues
Ergo procul uana cōscedit ualle.solumq̧
Ense fodit stygio.terræq̧ īmurmurat absens
Nomē:& Helysiis signum īdubitabile regnis
Crinalem attollit lōgo stridore cerastem
Cerulæ dux ille comæ.quo protinus omnis
Horruit audito tellus.pōtusq̧.polusq̧
Et pater ætnæos iterum prospexit ad ignes
Accipit illa sonum.stabat tūc forte parēti
Proxima.dum cœtu Capaneus laudatur ab omni
Ditis.&īsignem stygiis fouet amnibus umbram
Protinus abrupta terrarum mole sub astris
Cōstitit:exultant manes.quātumq̧ profundæ
Rarescūt tenebræ tātum de luce recessit
Excipit atra soror dextræq̧ īnexa profatur
Hac germana tenus stygii metuēda parētis
Imperia.& iussos potui tollerare furores
Sola super terras hostiliq̧ obuia mundo
Dum uos helysium & faciles compescitis umbras
Nec precium deforme moræ:cassiq̧ labores
Hoc quodcūq̧ madēt campi.q̧ sanguine fumāt
Stagna q̧ īnumero Lethea ex agmine gaudet
Ripa.meæ uires:mea læta insignia:sed quid

Hoc ego? mars habeat. uulgataq; iactet Enyo
Vidistis (stygiis certum manifestus in umbris)
Sanguine fœdantem rictus: atroq; madētem
Ora ducem tabo: miserum insatiabilis edit
Me tradēte caput. modo nēpe horrēdus ab astris
Descēdit uos usq; fragor. mea sacra premebat.
Tempestas. ego mixta uiri furialibus armis
Bella deum & magnas ridebam fulminis iras
Sed iam (effabor enim) lōgo sudore fatiscūt
Corda soror. tardæq; manus. habet infera cælo
Taxus: & insuetos angues nimia astra soporāt
Tu cui totus adhuc furor. exultātq; recētes
Cocyti de fonte comæ da iungere uiros
Non solitas acies nec martia bella paramus
Sed fratrum: licet alma fides: pietasq; repugnent
Vincētur. fratrum stringēdi comminus enses
Grāde opus: ipse odiis: ipsæ discordibus armis
Aptemur. quid lēta uenis? agēdum elige cuius
Signa feras: ambo faciles: nostriq;. sed anceps
Vulgus. & affatus matris. blādamq; precatu
Antigonem timeo. paulum ne nostra retardet
Cōsilia. ipse etiam. qui nos lassare precando
Suetus. & ultrices oculorum exposcere diras
Iam pater est cœtu fertur iam solus ab omni
Flere sibi atq; adeo moror ipsa irrūpere Thebas
Assuetumq; larem. tibi pareat impius exul
Argolicumq; impelle nefas. neu mitis adrastus
Præualeat plæbesq; cauæ lernea moretur
Vade & in alternas inimica reuertere pugnas
Talia partitæ diuersum abiere sorores
Vt notus & boreas. gemino de cardine mundi
Hic niue Rhiphæa. libycis hic pastus arenis
Bella cient. clamant amnes. freta. nubila. syluæ
Iamq; patent strages. plangunt sua damna coloni
Et tamen oppressos miserantur in æquore nautas
Illas ut summo uidit pater altus olympo
Incæstare diem. trepidumq; Hyperionis orbem
Suffundi maculis. toruo sic inchoat ore.
Vidimus armiferos. quo fas erat. usq; furores
Cælicolæ. licitasq; acies. & si impia bella
Vnus init ausus q; meam contemnere dextram
Nunc par infandum. miserisq; incognita terris
Pugna subest. auferte oculos. absentibus ausint
Ista deis. lateantq; Iouem. sat funera mensæ
Tantaleæ. & fontes uidisse Lycaonis aras
Et festina polo ducentes astra Mycenas

Manifestus in umbris: quia similitudo gestorum apud inferos extitit. Horrendus ab astris: capaneum quoq; sed modice fecisse dicit audacem. Bella deum: aut martis & bellonæ: aut Apollinis & Mineruæ. Fatiscunt: laxantur. Taxus: quia furiæ de taxo arbore dicuntur faces habere. Martia: qualia mars solet efficere. Sat funera mensæ: dicit Iuppiter adhuc tantali horrere conuiuio: in quo Pelopem prædictus pater numinibus apposuit epulandum. Lycaonis aras: Lycaō rex arcadiæ Iouem suscepit hospitio: cūq; uellet explorare an numen Iupiter esset quem i domo susceperat: humanas ei carnes apposuit quod cum Iuppiter agnouisset domum eius incēdit ipsumque mutauit in lupum: unde grecæ λύκος dicitur lupus. Astra mycenas: quia Atreo & Thyesti parricidis epulantibus refulgente sole nox festina præuenit: astra uero pro nocte posuit.

Taxus

Lycaon

Lycos

Exeat:declinet. Dubios turbabant:Terentius.dum in dubio ē animus paulo momēto huc illuc impellitur. Aeger consilii: tristia cogitans sine consilio ībecillis. Mōstra deum:infœlicia monstra deum:idest non desunt prodigia futurorum. Sic ire parabat:num sic parabat uiro suo occurrere:quæ ut habitum sic corpus eius quæsitura est. Viro tædas:nō putat se tædis ad rogum uiri esse uenturam. Capessere:administrare ꝓprie. Regnoq;:extra fines patrios te coegi bella suscipe:nō ut ꝑ me fieret.

Nunc etiam turbāda dies:mala nubila tellus
Accipe:secedātq; poli.stat parcere cælo
Cælitibusq; meis saltem ne uirginis almæ
Sydera lædæi uideant:neu talia fratres.
Sic pater omnipotēs.uisusq; nocentibus aruis
Abstulit:& dulci terræ caruere sereno
Iamq; per Argolicas herebo sata uirgo cohortes
Vestigat Polynicis iter.portisq; sub ipsis
Inuenit incertum letho tot iniqua fuga ne
Exeat:& dubios turbabāt omnia sensus.
Viderat obscura uallum dum nocte pererrat
Aeger cōsilii curisq; nouissima uoluēs
Coniugis Argiæ lacera cum lampade mœstam
Effigiem sunt mōstra deum: sic ire parabat
Has latura uiro tædas erat.ergo roganti.
Quæ uia quis ue dolor.cur mœsta insignia.tātū
Fleuerat.atq; manu timidos auerterat ignes
Scit mētē uidisse nephas. & enim unde Mycenis
Afforet?& uallum cōiunx inopina subiret?
Sed fati monitus: uicinaq; funera sentit
Ac sentire timet:cum uero Acherōtis operti
Diua te & admoto tetigit thoraca flagello.
Ardet inops animi.nec tam considere regno
Quā scelus.& cædem & ꝑfossi ī sanguine fratris
Expirare cupit.subitusq; affatus Adrastum.
Sera quidem.extremus socium gentisq; superstes
Argolicæ cōsulta pater.iam rebus in artis
Aggredior:tūc tempus erat:cum sanguis Achiuū
Integer ire ultro.propriamq; capessere pugnam
Nō plæbis Danae florem.regumq; uerēdas
Obiectare animas.& lamentabile tantis
Vrbibus induerem capiti decus.aspera quando
Præcepit uirtus.nūc saltem exoluere fas sit.
Quæ merui.scis namq; socer.licet alta recōdas
Vulnera.& afflictum generi uereare pudorem.
Ille ego sum.qui te pacem.& pia iura regentem
Infœlix(utinamq; aliis datus urbibus hospes)
Extorrem patria regnoq;.sed exige tādem
Supplicia.fratrem suprema ī bella (quid horres)
Decretum est.fixumq; uoco.desiste morari
Nec poteris.nō si atra parens miseræq; sorores
In media arma cadāt.non si ipse ad bella ruenti
Obstet:& extinctos galeæ pater ingerat orbes
Deficiam.an ne bibam superest quocunq; cruoris
Inachii?& uestris etiam num mortib9 utar?
Vidi ego me propter ruptos telluris hiatu

Nec subii. uidi exanimem. fecique nocētem
Tydea. me thegeæ regem indefessa reposcit
Orbaque parrhasiis hululat mihi mater in antris
Ipse nec Hismeni ripas dum stagna cruētat
Hyppomedō. Tyrias potui nec scādere turres
Dum tonat. & tecum Capaneu miscere furores?
Quis tātus pro luce timor: sed digna rependam
Conueniant ubicunque nurus: matresque pelasgæ
Longæuique patres. quorum tot gaudia carpsi
Orbauique domos. fratri occurro. quis ultra est?
Spectēt. & uotis uictorem. Ethioclea poscāt
Iamque uale coniunx. dulcesque ualete Mycenæ
Ac tu care socer (nec enim omnis culpa malorum
Me penes. & superi mecum. parcæque nocētes)
Si lenis cineri. meque hæc post prælia raptum
Alitibus fratrique tegas urnamque reportes
Hoc tamen. & natæ melius cōnubia iungas
Ibant in lachrymas. ueluti cum uere reuerso
Bisthoniæ tepuere niues. summittitur ingēs
Hemus & angustos Rhodopes descēdit ī amnes
Cœperat & leni senior mulcere furētem
Alloquio. scidit orsa nouo terrore cruenta
Eumenis. alipedemque citum fataliaque arma
Protinus Inachii uultus. expressa Perithi
Obtulit. ac fidas exclusit casside uoces
Ac super hoc abrumpe moras. celeremus. & illum
Aduētare ferunt portis sic omnia uicit
Correptumque iniecit equū. uolat æquore aperto
Pallidus instātemq; deæ circumspicit umbram
Sacra ioui merito tyrius pro flumine ductor
Nequicq̄ Danaos ratus exarmasse ferebat
Nec pater æthereus. diuumq; has ullus ad aras
Sed mala Thisiphone. trepidis inserta ministris
Astat. & inferno præuertit uota tonāti
Sume deum (tibi namq; meæ primordia thebes
Liueat infandum licet argos. & aspera Iuno)
Debēt sydonios: ex quo per littora raptor
Turbasti Thyasos dignatus uirgine nostra
Terga premi. & placidas falsū mugire per undas:
Nec te uana fides iterum Cadmeia ademptum
Cōnubia. & Tyrios nimium irrupisse penates
Tandem inq̄ soceros. dilectaq; mœnia gratus
Respicis: assertorq; tonas. ceu regia cæli
Attētata tui. sic te pro turribus altis
Vidimus urgētem nubes: lethiq; benignum
Fulmen: & auditos proauis agnouimus ignes

Summittitur: solutis niuibus minuitur. Sic oīa uicit: quecunq; moram faciebāt exire. Inferno: plutōi. Præuertit applicauit.

Licet argos: quamuis græci tibi seruiant & quamuis sacrificia debeant: tamen & nos amare multa apud nos ob stuprum europæ amoris gaudii perfecisti. Thyasos: thyasichori sacra ducentiū liberi patris sunt certamina satyrorum. Tyrios nimium: propter sui uultus imaginem: & bene nimium quia aduentum Iouis armati ferre non potuit: uique fulminis interiit. Agnouimus ignes: fulmina quæ miseras in Semelen.

Thyasi

Deianyra
Neſſus
Hercules

Votiuum:ſacrificio Iouis dicatum tauꝝ: qui hæmus dicebatur. Imperat: erat enĩ cõſuetudinis: ut ſi prima ſacrificia: minime fuiſſent accepta numinibus ſecunda haruſpex ſacrificia repararet: donec uiderentur eſſe ſuſcepta. Accedere ueſtes: per membra cõpaſci: Hercules enim uicto Acheloo: Deianyram duxit uxorem: qui cum ad fluuium perueniſſet: Neſſo dedit cẽtauro trãſferendam: quam cum ille in flumine comprimere uoluiſſet: ab Hercule ẽ ſagittis extinctus: qui ueſtẽ dedit Deianyræ ſuo ſanguine tinctã: ut ſe ulciſceretur: & dixit illi: ſi uellet ꝑpetuo ſe ab Hercule diligi daret eam illi ueſtem induẽdam: unde cum Hercules Iolem ſecum captam adueheret: Deianyra uetita ne ei pelles præferetur hanc ueſtem Herculem induit: quam ille indutus: cum ueneni afficeretur ĩcendio in oeta mõte rogum uoluntate conſcendit. Summa aure breui auditu ideſt accipiẽte. Aera findens: rotatu corporis: aerem intuẽs. Sine mœnia pulſet irritus. Permitte.ſ.unus eat alterius uero. Ille ãt fractis huc audeat uſqꝫ uiribus: alter itẽ. Hic furor ẽ miſeris ĩſtare periclo. Nec librare metus: conſiderare.

Accipe nũc pecudes. & magni thuris aceruos
Votiuũqꝫ marem: dignas ſed pẽdere grates
Haud mortale opꝰ ẽ. certẽt tibi reddere Bacchus
Noſter & alcides: illis hæc mœnia ſerua
Dixerat. aſt illi niger ignis in ora: genaſqꝫ
Proſiluit: raptumqꝫ comis diadema cremauit
Tunc ferus ante ictum ſpumis delubra cruentat
Taurus & obſtãtum mediis e cædibus exit
Turbidus. inſano feriẽs altaria cornu
Diffugiũt famuli. & regem ſolatur haruſpex
Ipſe inſtaurari ſacrum male fortis: agiqꝫ
Imperat: & magnos ficto premit ore timores
Qualis ubi implicitum Thyrintius oſſibus ignẽ
Senſit: & Oeteas membris accedere ueſtes
Vota incepta tamen. libataqꝫ thura ferebat
Durus adhuc patienſqꝫ mali: mox grande coactus
Ingemuit. uictorqꝫ furit per uiſcera Neſſus
Nuncius exanimi ſuſpenſus pectora curſu
Ephytus ad regem portæ ſtatione relicta
Tandem: & hæc trepido uix intellectus anhelat
Rumpe pios cultus: intepeſtiuaqꝫ rector
Sacra deum. frater muris circum omnibus inſtat
Portarumqꝫ moras frænis aſſultat: & haſtis
Nomine te crebo te ſolum in prælia poſcẽs
Flent mœſti retro comites. & uterqꝫ loquẽti
Adgemit: & pulſis exercitus obſtrepit armis
Ille uocat tũc tempus erat ſator optime diuum
Quid meruit Capaneus? turbatus inhorruit altis
Rex odiis mediaqꝫ tamen gauiſus in ira eſt.
Sic ubi regnator poſt exulis ocia tauri
Mugitum hoſtilem ſumma tulit aure iuuencus
Agnouitqꝫ minas. magna ſtat feruidus ira
Ante gregem. ſpumiſqꝫ animos ardentibus offert
Nũc pede toruus humũ. nũc cornibus aera findẽs
Horret ager. trepideqꝫ expectant prælia uaccæ
Nõ deſunt regi comites ſine mœnia pulſet
Irritus. ille autem fractis huc audeat uſqꝫ
Viribus. hic miſeris furor eſt inſtare periclo
Nec liberare metus. & tuta odiſſe. reſiſte
Hoc frætus ſolio. nos propulſabimus hoſtem
Nos bellare iube. ſic proxima turba. ſed ardẽs
Ecce aderat luctu dicturuſqꝫ omnia belli
Libertate Creon. urit fera corda Menœceus
Nulla patri requies. illum quæritqꝫ. tenetqꝫ
Illum ſanguineos proflãtem pectore riuos
Aſpicit. & ſæua ſemper de turre cadentem

Vt dubium & pugnas turbantem Etheoclea uidit
Ibi ait:? neq; te ulterius. fratrumq; ducumq;
Peſſime funeribus patriæ. lachrymiſq; potitum
Eumenidum. belliq; reum patiemur inulti
Stat tua non æquis luimus periuria diuis:?
Vrbē armis opibuſq; grauē & mō ciuibus arctam
Ceu cælo dimiſſa lues inimicaq; tellus
Hauſiſti. uacuamq; t men ſublimis ob umbras
Deeſt ſeruitio plæbes. hos ignis egentes
Fert humus. hos pelago patrius iam detulit amnis
Hi quærunt artus. illi ardua uulnera curant
Redde agedum miſeris fratres. natoſq; patreſq;
Redde aruis domibuſq; uiros. ubi maxius hipſeus
Finitimuſq; dryas:? ubi phocidos arma ſonoræ
Euboiciq; duces:? illos tamen æqua duelli
Fors tulit ad manes. at tu (pudet) hoſtia regni
Hoſtia nate iaces ceu murus & e grege ſanguis
Hei mihi primitiis armorum. & rite nefaſto
Libatus. iuſſuſq; mori. & cunctabitur ultra
Iſte. nec aduerſo nunc ſaltem marte uocatus
Stabit:? an in pugnas alium iubet ire prophanus
Tyrheſias:? iterumq; meos oracula nectit
In gemitus:? quid enim miſero ſup. unicus Hemō:?
Ille iube ſubeat. tuq; inſpectator ab alta
Turre ſede. quid ſæua fremis. famulamq; cohortē
Reſpectas:? hi te ire uolunt: hi pendere pœnas
Ipſa etiam genitrix. ipſæq; odere ſorores
In te ardens frater. ferrum mortemq; minatur
Sæuaq; portarum conuellit clauſtra. nec audes.
Sic pater infrendens. miſeraq; exæſtuat ira
Ille ſub hæc non fallis ait. nec te inclyta nati
Fata monēt canere illa patrem. & iactare decebat
Sed ſpes ſub lachrymis ſpes atq; occulta cupido
His latet: inſano prætendis funera uoto
Meq; premis fruſtra. uacuæ ceu proximus aulæ.
Non ita Sydoniam fortuna reliquerit urbem
In te ut ſcæptra cadant tanto indigniſſime nato
Nec mihi difficilis præſens uindicta. ſed arma
Arma prius famuli. coeant ne prælia fratres
Vult gemitus lenire creon lucrare fauorem
Victori mihi cuncta lues. Sic iurgia paulum
Diſtulit atq; enſem quem iam dabat ira repreſſit
Ictus ut incerto paſtoris uulnere ſerpens
Erigitur gyro. longumq; e corpore toto
Virus in ora legit. paulum ſi deuius hoſtis
Torſit iter cecidere minæ: tumefactaq; fruſtra

Periuria diuis: quia imperium ſorte debitum negaſti germano. Inimicaue tellus quæ negādo fruges: ſterilitate homines afficit. Amnis: iſmenos. Phocidos ſonoræ: a phoco Aeaci filio: quem Pētheus & Thelamon occidiſſe dicuntur: ciuitas nomē accepit. Sonore: dixit dantis reſpōſa. At tu: apoſtropha ad filium. Et e grege ſanguis: pecus ignobile: de grege eni de multitudine uulgari dixit. Primitiis armoꝝ: primitiæ propriæ dicuntur prime fruges diis oblatæ. Rite nefaſto: rite pro ritu poſuit: expiatio eni fuerat ciuitatis mors Mœnœcei. Oracula nectit. tecum reſpōſa cōponit. Exæſtuat ira: grauiter iſonat. Non fallis ait: nec cælas iquit quid tuus animus hac oratione feſtinet: non luges filium: ſed me pugnante regnare deſyderas. Ictus ut incerto paſtoris uulnere ſerpens erigitur: non forti impetu percuſſus.

Primitiæ

Rite pro ritu

Crudeſcunt:iuueneſcunt: aut noui fiũt. Integrata reſurgit:ex ĩtegro inchoat. Improba lumina:mea lumina quæ ſpectatura ſunt fratrum ſingulare certamen. Obnixi cum conatu ſtricti. Me miſeram uinces prius tamen hæc arma neceſſe eſt experiare domi:ut nos ante proſternas dimẽſo ad ſummum murum euadere non poterit.

Colla ſedent:iraſq; ſui bibit ille ueneni.
At genitrix primum funeſtæ ſortis:ut amens
Expauit famam(nec tarde credidit)ibat
Sciſſa comas:uultuq; & pectore nuda cruento.
Non ſexus decoriſue memor.pentheia qualis
Mater ad inſani ſcandebat culmina montis:
Promiſſum ſæuo caput allatura lyæo.
Non comites:non ferre ipſæ ueſtigia natæ
Aequa ualent.tantum miſeræ dolor ultimus addit
Robur:& exangues crudeſcunt luctibus anni.
Iamq; decus galeæ:iam ſpicula ſæua ligabat
Ductor:& ad lituos hilarem:ĩtrepidumq; tubarũ.
Proſpiciebat equum:ſubito cum apparuit ingens
Mater.& ipſe metu famulumq; expalluit omnis
Cœtus.& oblatam retro dedit armiger haſtam
Quis furor?unde iterum regni integrata reſurgit
Eumenis?ipſe etiam poſt omnía comminus ipſi
Stabitis?uſq; adeo geminas duxiſſe cohortes
Et facinus mãdaſſe parum eſt?quo deinde redibit
Victor?in hos ne ſinus?o diri coniugis olim
Fœlices tenebræ:datis improba lumina pœnas
Hæc ſpectanda dies?quo ſæuæ minantia flectis
Ora?quid alternos uultus.pallorq; ruborq;
Mutat?& obnixi frãgunt mala murmura dentes?
Me miſeram.uinces.prius hæc tamẽ arma neceſſe
Experiare domi:ſtabo ipſo in limine portæ
Auſpicium infœlix.ſcelerumq; immanis imago
Hæc tibi canities:hæc ſunt calcanda nefandæ
Hubera.perq; uterum ſonipes hic matris agendus
Parce.quid oppoſitam capulo.parmaq; repellis
Non ego te contra ſtygiis feralia ſanxi
Vota deis cæco.nec Erynas ore rogaui
Exaudi miſeram.genitrix te ſæue precatur
Non pater.adde moram ſceleri.& metire ꝗ audes
Sed pulſat muros germanus.& impia contra
Bella ciet.non mater enim.non obſtat eunti
Vlla ſoror.te cũcta rogant.hic plangimus omnes
Aſt ibi uix unus pugnas diſſuadet Adraſtus
Aut fortaſſe iubet:tu limina auita.deoſq;
Linquis & a noſtris in fratrem amplexibus exis
At parte ex alia tacitos obſtante tumultu
Antigone furata gradus(nec caſta retardat
Virginitas)uolat Ogygii faſtigia muri
Exuperare furens.ſenior comes hæret eunti
Actor.& hic ſummas num duraturus ad arces
Vtq; procul uiſis paulum dubitauit in armis

Agnouitq; nephas.iaculis & uoce superba
Tecta incessantem.magno prius omnia planctu
Implet.& ex muris ceu discensura profatur
Cōprime tela manu:paulūq; hanc respice turrim
Frater:& horrentes refert in mea lumina cristas
Agnosces ne hostes?sic annua pacta.fidemq;
Poscimus?hi quæstus?hæc ē bona causa modesti
Exulis?Argolicos per te germane penates
(Nā tyrii iam nullus honos)per si quid in illa
Dulce domo summitte animos en utraq; gentis
Turba rogant.ambæq; acies.rogat illa suorum
Antigone deuota malis.susceptaq; regi
Et tantum tua dire soror:saltem ora trucesq;
Solue genas.liceat uultus fortasse supremos
Noscere dilectos.& ad hæc lamenta uidere
An ne fleas:illum gemitu iam supplice mater
Franget:& exertum dimittere dicitur ensem
Tu mihi fortis adhuc:mihi quæ tua nocte dieq;
Exilia erroresq; fleo.iamiamq; tumentem
Placaui tibi sæue patrem:quid crimine soluis
Germanū?nempe ille fidem & stata fœdera rupit
Ille nocens:sæuusq; suis.tamen ecce uocatus
Nō uenit.his paulum furor elanguescere dictis
Cœperat.obstreperet q̄q̄ atq; obstaret erynnis
Iam summissa manus.lente iam flectit habænas
Iam tacet.erumpūt gemitus lachrymasq; fatetur
Cassis.habent iræ:pariterq; obire nocentem
Et uenisse pudet.subito cum matre repulsa
Eumenis eiecit fractis Etheoclea portis
Clamantem uenio.solumq; ꝙ ante uocasti
Inuideo.ne incesse moras.grauis arma tenebat
Mater.& o patria o regnum incertissima tellus
Nunc certe uictoris eris.nec mitior ille
Tādē inquit scis sæue fidē?& descēdis in æquū?
O mihi nunc primū longo post tempore frater
Cōgredere.hæ leges hæc fœdera sola supersunt
Sic hostile tuens fratrem(namq; uritur alto
Corde)ꝙ innumeri comites.ꝙ regia cassis
Instratusq; ostro sonipes.ꝙ fulua metallo
Parma micet.q̄q̄ haud armis inhonorus:& ipse
Nec palla uulgare nitens.opus ipsa nouarat
Mœoniis argiua modis.& pollice docto
Stamina.purpureæ sociauerat aurea telæ
Iamq; in puluereum furiis hortantibus æquor
Prosiliunt.sua quemq; comes stimulatq; mouetq;
Fræna tenent.ipse phalerasq; lucida comunt

Incessantem:inuadentem:pulsantem au ferentem. Regi:etheocli:propter amorē Polynicis:dicitur enim cum eo concubuisse. Cœperat:sola enim antigone poterat polynicem a singulari cum fratre certamine remouere:supra enim de ipsa dixerat furia:blandamq; precatur. In æquum:in ius.
Hæc fœdera:quibus unus pereat uictor.
Regia cassis:cum diademate. Mœoniis: lydiis:de hac enim regione fuit arachne lanificii peritissima:quæ Mineruam prouocauit:& ab ea in araneam est mutata.

Serpentibus augent: equorum iubas augent furiæ adiectione serpentum. Et ipsi armorũ fugere dei: Mars & minerua. Cruda: aspera dicit Mineruam opposita gorgone: uisus suos cælasse. Animis: thebanorꝝ.

Pontus cyaneos uetuit: quoniam aqua nõ uetuit sibi montes collidi. Furentem: in equis apparebat dominorꝝ furor. Ariona: quia Ariõ filius neptũni diuinabat.

Arma manu. mixtisq; iubas serpentibus augent
Stat consanguineum campo scelus. unius ingens
Bellum uteri. coeuntq; pares sub casside uultus
Signa tacent. siluere tubæ. stupefactaq; martis
Cornua ter nigris auidus regnator ab oris
Intonuit. terq; ima soli concussit. & ipsi
Armorum fugere dei. nusq̄ inclyta uirtus
Restrinxit Bellona faces. longeq; pauentes
Mars rapuit currus. & Gorgone cruda uirago
Astitit. inq; uicem stygiæ rubuere sorores
Prominet excelsis uulgus miserabile tectis
Cũcta madẽt lachrymis. & ab omni plãgitur arce
Hinc quæsti nixisse senes. hinc pectore nudo
Stant matres. paruosq; uetant attendere natos.
Ipse quoq; Ogygios monstra ad gentilia manes
Tartareus rector porta iubet ire reclusa
Montibus insidunt patriis. tristiq; corona
Infecere diem: & uinci sua crimina gaudent
Illos ut stimulis ire in discrimen apertis
Audiit. & sceleri nullum iam obstare pudorem
Aduolat. & medias immittit Adrastus habænas
Ipse quidem regnis multum. & uenerabilis æuo
Sed quid apud tales. quis non sua pignora curæ
Extet honos: tamen ille rogat spectabimus ergo
Inachidæ Tyriiq; nefas. ubi iura: deiq;
Bella ubi: ne perstate animis. te deprecor hostis
Quãq̄ hæc ire sinat. nec tu mihi sanguine longe
Te gener: & iubeo sceptri si tarda cupido est
Exuo regales habitus. I lernam: & Argos
Solus habe. non uerba magis suadentia frangunt
Accensos. sumptisq; semel conatibus obstant
Quam scyta curatis erectus fluctibus unq̄
Pontus Cyaneos uetuit concurrere montes
Vt periisse preces. geminosq; ad prælia fusos
Puluere cornipedes. explorarique furentum
In digitis amenta uidet. fugit omnia linquens
Castra. uiros generum Thebas: ac fata monentẽ
Conuersumque iugo: propellit Ariona. qualis
Demissus curru leue post præmia sortis
Vmbrarum custos. mundique nouissimus hæres
Palluit amisso ueniens in tartara cælo
Non tamen indulsit pugnæ cunctataq ue primo
Substitit in scelere. & paulum fortuna morata est
Bis cassæ periere uiæ. bis comminus actos
Auertit bonus error equos. puræque nefandi
Sanguinis obliquis ciciderunt ictibus hastæ.

Tendunt fræna manu: & sæuis calcaribus urgent
Immeritos. mouet & geminas uenerabile diuum
Prodigium turmas: alternaq; murmura uoluunt.
Mussantes: iterare aciem: procurrere sæpe
Impetus. & totum miseris opponere bellum
Iamdudum terris. cœtuq; offensa deorum
Aduersa cæli pietas in parte sedebat.
Non habitu quo nota prius. non ore sereno
Sed uittis exuta comam. fraternaq; bella.
Ceu soror infœlix pugnantum aut anxia mater
Deflebat. sæuumq; iouem. parcasq; nocentes
Vociferans. seseq; polis & luce relicta
Descensurum erebo. & stygios iam malle penates
Quit me ait ut sæuis animantum: ac sæpe deorũ
Obstaturam animis princeps natura creabas?
Nil iam ego per populos. nusq̃ reuerentia nostri
O furor. o homines diriq; promœtheos artes.
Quã bene post pyrrham tellus põtusq; uacarent
En mortale genus. dixit. speculataq; tempus
Auxilio tentemus ait. licet irrita coner.
Dissiliitq; polo. niueus sub nubibus altis
Quanq̃ mœsta deæ sequitur uestigia limes.
Vix steterat campo subita mansuescere pace
Agmina. sentiriq; nefas. tunc ora madescunt.
Pectoraq;. & tacitus subrepsit fratribus horror
Arma etiam simulata gerens cultusq; uiriles
Nunc his nunc illis agite. ite. obsistite clamat
Quis nati fratresq; domi. quis pignora tanta
His quoq; nõne palã est ultro miserescere diuos?
Tela cadunt cunctantur equi. fors ipsa repugnat.
Non nihil impulerat dubios in torua notasset
Thisiphone fraudes: cælestiq; ocior igne
Afforet increpitans. quid belli obuerteris ausis
Numen iners paciq; datum? cede improba noster
Hic campus. nosterq; dies nunc fera nocentes
Defendis thebas. ubi tunc cum bella cieret
Bacchus? & armatas furiarent orgia matres?
Aut ubi segnis oras dum martius impia serpens
Stagna bibit: dũ cadmus arat: dũ uicta cadit sphix
Dũ rogat Oedipodẽ genitor: dũ lampade nostra
In thalamos Iocasta uenit. sic urget: & ultro
Vitantem aspectus: etiam pudibundaq; longe
Ora reducentem. promit & stridentibus hydris
Intẽtatq; faces. deiectaq; in lumina pallam
Diua trahit. magnoq; fugit quæstura tonanti
Tunc uero accensæ stimulis maioribus iræ.

Venerabile: formidandum. Iterare aciẽ: denuo bellum instaurare. Opponere obiicere se pugnantibus fratribus. Non habitu: non læta: sed tristis. Animantum: animas habentium: idest hominum. Quanq̃ mœsta deæ: cum pietas de cælo descẽderet ad terras: licet mœsta esset tamen quocunque ibat per nubes nigras: claram sui nominis lucem trahebat. Igne fulmine. Numẽ iners: pietas quæ bella dissuadet. Furiarẽt: instigarent. Dũ cadmus arat: dentes draconis de quibus cohors armata prosiliit. Rogat: Cõuenit. Ora reducentem: uultum suum retro tollentem. In lumina pallam faciem suam calmyde ꝓtegebat: ne furiæ uultum uideret.

Rex impius:Etheocles. Prior occupat: feriturus præuenit:ac tela disponit. Per orbem:per medium scutum conata est transire. Piabo manus:expiabo parricidium fratris mei morte. Minor umbra doloré:altissimo:idest urbane:minor umbra dixit uictis regibus:ut Horatius mediumq; flumẽ gẽtibus additum uictis mindre tollere uertices. Plaga:uulnus:metum immisit. Tõsos:remos. Mutant: miscent. Luctatæq; diu:& aduersus tempestatem:& aduersum se. Rimantur:peruestigant. Acerbo:toruo. Telluris:subaudis intererat:idest nõ a se multũ aberant: sed comminus sua ora cernebant. Signa iubarum:neglectu suo plus excitabantur ad scelus. Fulmineos: fortes. Facinusq; peractum:tãta inerat sæuientibus feritas:ut cũ nulla sibi adhuc uulnera intulissent:tamẽ iam se scelus perfecisse credebant. Iustius:iustior in scelere Polynices utebat' pro denegato sibi imperio.
Male tegit:non tegit. Plumis:laminis.ut Vir.quem pellis ahenis in pluma squamis.

Arma placent:uersæq; uolunt spectare cohortes
Instaurant crudele nefas.rex impius aptat
Tela:& funestæ casum prior occupat hastæ
Illa uiam medium clypei conata per orbem
Non perfert ictus:atq; alto uincitur auro.
Tunc exul subit:& clare funesta precatur
Dii quos effoso non irritus ore rogauit
Oedipodes firmate nefas:non improba posco
Vota.piabo manus:eodem pectora ferro
Rescindã:dum me moriens hic sceptra tenentem
Linquat.& hũc secũ portet minor umbra dolorẽ.
Hasta subit uelox equitis femur inter equiq;
Illa lethum utrinq; uolens.sed plaga sedentis
Laxato uitata genu.tamen irrita uoti
Cuspis in obliquis inuenit uulnera costis
It præceps sonipes strictæ contemptor habænæ
Aruaq; sanguineo scribit rutilantia gyro
Exultat fratres credens hunc esse dolorem
Cedit & ipse metu.totisq; iam exul habænis
Indulget.cæcusq; auidos illidit in ægrum
Cornipedem cursus.miscentur fræna.manusq;
Telaq;.& ad terram turbatis gressibus ambo
Præcipitant.ut nocte rates:quas nubilus auster
Implicuit:frangunt tonsos.mutantq; rudentes
Luctatæq; diu tenebris hyemiq; sibiq;
Sicut erant imo pariter sedere profundo
Hæc pugnæ facies.coeunt sine more.sine arte
Tantum animis.iraq;.atq; ignescentia cernunt
Per galeas odia.& uultus rimãtur acerbo
Lumine.nil adeo mediæ telluris.& enses
Impliciti nexeq; manus.alternaq; sæui
Murmura:ceu lituos rapiũt.aut signa iubarum.
Fulmineos ueluti præceps cum comminus egit
Ira sues.strictisq; erexit pectora setis
Igne tremunt oculi.lunataq; dentibus uncis
Ora sonant.spectat pugnas de rupe propinqua
Venator pallens.canibusque silentia suadet
Sic auidi incurrunt.necdum lætalia miscent
Vulnera.sed captus sanguis facinusque peractum
Nec iam opus est furiis.tãtum mirãtur.& adstant
Laudãtes.hominumque dolẽt plus posse furores
Fratris uterque furens cupit.affectatque cruorem
Et nescit manare suum.Tandem irruit exul
Hortatusque manum cui fortior ira nephasque
Iustius.alte ensem germani in corpore pressit
Q uã male iam plumis imus tegit ĩguina thorax

Ille dolens nondum sed ferri frigore primo
Territus in clypeum turbatus colligit artus
Mox intellecto magis ac magis æger anhelat
Vulnere:nec parcit cedenti. atq; increpat hostem
Quo retrahis germane gradus?o lãguida somno
Et regnis effœta quies:longaq; sub umbra
Imperia:exilio rebusq; exercita egenis
Membra uides:disce arma pati:nec fidere lætis
Sic pugnant miseri:restabat lassa nefando
Vita duci:summusq; cruor: poterantq; parumper
Stare gradus.sed spõte ruit.fraudemq; supremam
In media iam morte parat:clamore Cytheron
Erigitur.fraterq; ratus uicisse leuauit
Ad cælum palma.Bene habet non irrita noui
Cerno graues oculos:atq; ora natantia letho
Huc aliquis propere scæptrum:atq; isigne coma℞
Dum uidet.hæc dicens gressus admouit.& arma
Ceu templis decus & patriæ laturus ouanti
Arma etiam spoliare cupit.nondum ille peractis
Manibus ultricemq; animam seruabat in iras
Vtq; superstantem pronumq; in pectore sensit
Erigit occultæ ferrum.uitæq; labantis
Reliquias tenues odio suppleuit.& ensem
Iam lætus frater fratris sub corde reliquit.
Ille autem uiuis ne?& adhuc manet ira superstes
Perfide.nec sedes unq̃ moriture quietas?
I mecum ad manes:illic quoq; pacta reposcam
Si modo agenorei stat Gnosia iudicis urna
Qua reges punire datur.nec plura locutus
Concidit.& totis fratrem grauis obruit armis
Ite truces animæ.funestoq; tartara letho
Polluite & cũctas herebi consumite pœnas.
Vosq; malis hominum stygiæ.iam parcite diuæ
Omnibus in terris scelus hoc.omniq; sub æuo
Viderit una dies:monstrumq; infame futuris
Excidat.& soli memorent hæc prælia reges
At genitor sceleris compertos fine profundis
Erepsit tenebris.sæuoq; e limine profert
Mortem imperfectam.ueteri stat sordida tabo
Vtraq; canities.& durus sanguine crinis
Obnubit furiale caput procul ora genæq;
Intus.& effossæ squalent uestigia lucis
Virgo autem impositæ sustentat pondera leuæ
Dextra sedet baculo.qualis si puppe relicta
Exosus manes nigri sulcator auerni
Exeat ad superos.solemq; & pallida turbet

Magis ac magis æger: Polynices scilicet uiso fratris uulnere imminebat. Rebusq; exercita egenis:has uires:exilia calamitatesq; que nutriunt. Dum uidet:crudelis. Consumite pœnas:omnia supplicia transeundo subite. Vna dies:stat tantum. Prælia reges:execrando fratrum prælia:soli nouerãt reges:penes quos est:& opprimendæ libertatis:& sæuiẽdi crudelitas. Mortem imperfectam:cæcitatem ut ipse in primo:lõga animam sub nocte trahebat. Vtraq; canities & capitis & barbæ. Genæ intus:sedet intus abactis ferrea lux oculis puppe relicta charon. Exosus manes:odio habens mortuorum sæua supplicia. Sulcator:nauta.

Crescat opus:numerus umbrarum. Sæcula ripis:turbæ animarum. Implicitos:sibi innexos. Frigentibus:defunctis. Per arida serpunt:cæcitatem aridam dixit:eo ꝙ deficiétibus oculis lachrymarum origo cessauerit. Molles:quia sunt animi molliores. Exequialia mortis:in morte uestra lachrymas fundo:quæ exequiis coæquent̃.
Nimiumq; mei:minime a meis criminibus discrepantes. Alloquium aptare licet:pro merito dicere. Heu iusto magis:plus iusto diis uisum est parentis in filios mala uota audire. Dictauit fatis:ut euenirent fataliter fecit.

Astra.nec ipse diu fortis.patiensq; superni
Aeris.interea longum cessante magistro
Crescat opus:totisq; expectent sæcula ripis
Talis init campum.comitiq; extrema gementi
Duc ait ad natos.patremq; recentibus oro
Iniice funeribus.cunctatur nescia uirgo
Quid paret ĩpediunt iter.implicitosq; morantur
Arma uiri.currus altaq; in strage seniles
Deficiunt gressus.& dux miseranda laborat
Vt quæsita diu monstrauit corpora clamor.
Virginis insternit totos frigentibus artus.
Nec uox ulla seni:iacet:immugitq; cruentis
Vulneribus:nec uerba diu tentata sequuntur
Dum tractat galeas:atq; ora latentia quærit
Tandem mutata diu genitor suspiria soluit
Tardam meam pietas longo post tempore mẽtẽ
Percutis?est ne sub hominis clæmentia corde?
Vincis me miserum:uincis natura parentem
En habeo gemitus:lachrymæq; per arida serpunt
Vulnera.& ĩ molles sequit̃ manus impia plãctus
Accipite infandæ iuxta exequialia mortis
Crudeles.nimiumq; mei.nec noscere natos
Alloquiumq; aptare licet.dic uirgo precantis
Quem teneo?quo nũc uestras ego sæuus honore
Prosequar inferias?o si fodienda redirent
Lumina.& in uultus sæuire ex more potestas.
Heu dolor:heu iusto magis exaudita parentis
Vota.maleq; preces.quis nam fuit ille deorum
Qui stetit orantem iuxta.præreptaq; uerba
Dictauit fatis?furor illa.& mouit erinnys
Et pater.& genitrix.& regna.oculiq; cadentes
Nil ego per ditem iuro.dulcesq; tenebras
Immeritamq; ducem.subeam sic tartara digna
Morte.nec irata fugiat me laius umbra.
Hei mihi quos nexus fratrũ:quæ uulnera tracto
Soluite quæso manus.infestaq; uincula tandem
Diuidite.& mediũ nũc saltem admittite patrem
Talia conquestus.paulatim sumpserat iras
Mortis & occulte tellum ni nata uetaret
Quærebat.sed casta manu subtraxerat enses
Antigone.furit inde senex.ubi noxia tela?
Heu furiæ?num totum abiit in corpore ferrum?
Dicentem comes ægra leuat.mutumq; dolorem
Ipsa premit.sæuumq; gaudens planxisse parentem
Olim autem inceptæ clamore exterrita pugnæ
Regina extulerat notum penetralibus ensem.

Ensem sceptriferi spolium lachrymabile lai
Multaq; cum superis & diro quæsta cubili.
Et nati furiis & primi coniugis umbris.
Luctata est dextra & prono uix pectore ferrum.
Intrauit tandem & uenas prorumpit aniles
Vulnus & infœlix lustratus sanguine lectus
Illius exili stridentem in pectore plagam
Ismene colapsa super lachrymisq; comisq;
Sicabat plangens. qualis marathonide sylua
Flebilis erigone. cæsi prope funera patris
Quæstubus absumptis tristem iam soluere nodũ
Cœperat. & fortes ramos moritura legebat
Et iam læta ducum spes elusisse duorum
Res amphionias alio sceptrumq; maligna
Transtulerat fortuna manu: cadmiq; tenebat
Iura creon. miser heu bellorum terminus illi
Pugnarant fratres hunc & mauortia clamant
Semina. & impẽsus patriæ paulo ante menœceus
Conciliat populis. scandit fatale tyrannus
Flebilis aoniæ solitum. pro blanda potestas
Et sceptri male suasus amor nũq̃ ne priorum
Hærebunt documenta nouis. iuuat ecce nefasto
Stare loco. regimenq; manu tractare cruentum
Quid melior fortuna potest? iam flectere patrem
Incipit. atq; datis abolere menœcea regnis:
Primum adeo sæuis imbutus amoribus aulæ
Indicium. speciemq; sui iubet igne supremo
Arceri danaos. nudoq; sub axe relinqui
Infœlix bellum. & tristes sine sedibus umbras
Mox reducem ogygiæ congressus limine portæ
Oedipodem timuit paulum. seseq; minorem
Confessus tacitæ. promptamq; coercuit iram
Sed redit in regem. cæcumq; audentius hostem
Increpitãs. procul inquit abi uictoribus omen
Inuisum. & furias auerte. ac mœnia lustra
Discessu thebane tuo. spes longa peracta est
Vade iacent nati. quæ iam tibi uota supersunt?
Horruit instinctu rabido. steterãtq; trementes
Ceu uisu præsente comæ. seniumq; recessit
Tunc natam baculumq; manu dimisit. & iræ
Innixus tumido uocem de pectore rupit.
Iam ne uacat sæuire creon. modo perfida regna
Fortunæq; locum nostræ miserandæ subisti?
Et tibi iam fas est regum calcare ruinas
Iam tumulis uictos socios. iam mœnibus arces
Macte potes digne thebarum sceptra tueri

Ensem: anadiplosis. Multaq;: multa in
deos conuiciata & incesto cubili cõquesta.
Et nati furiis: idest filii nuptiis. Et primi
coniugit: lai prioris mariti. Luctata est: co-
nata est manus anilis uirorum fortiũ opus
implere. Sanguine lectus: cruore suo in-
fœlicis lectuli pugnauit incœstu. Qualis
marathonide sylua: Marathon mõs atticæ Marathõ
regionis: in quo Icarus est occisus: ad quem
locum erigone filia eius cane præunte per- Erigone
uenit: & se nimio luctus dolore tæla: quæ
uir fortioribus fractis mortem corporis rui
na decliua pepẽdit: regionem illam sua um
bra uastabat. ut placaretur extĩcta ora in hu
manam speciem ipsi formata in eadem spe-
cie suspẽdebant: & pastorum congressibus
euntibus diem illum cælebrem faciebant.
quod Virg. Aliud agendo perstrinxit. quo
se regina suspenderat. Legebat: quibus se
suspẽderit. Priorum: q; non amouentur fa-
ces priorum. Mox redit in regem: animum
regium sumit. Peracta est: uotiua filiorum
tuorum morte completa est. Seniumq; re Senium
cessit: nimia senectus dicitur senium. Teren
tius. ut illum dii deeq; omnes perdant se-
nem: qui me odie moratus est. Iam ne ua
cat sæuire Creon: iam non doles interitum
filii tam cito: sed contra mortuos furibun-
dus irasceris. Calcare ruinas: afflictorum
regum insultare casibus.

Contrahis amens:assumis mirando par ua:& non maiora rerum contrahis iura.

Meritis honores:ut exilium imperes ei quem potes occidere:cur non sæuius aliqd imperas.ista mihi parua sunt quæ minaris exilia:qui potes supplicia in me maiora inferre. Quin protinus imbuis enses:quinimmo imbue:idest in me auspicare:i me innocentem cædem:quasi nouus tyrannus.

Satelles:idest armiger qui me possit occidere. Tẽptare fines:subaudis humile mentibus esse permittes. Nec tibi sit uirtus.i. nulla ĩ te sit fortitudo animi:qua possis aduersa magnanimiter ferre. Satis omnia sanxi:satis impetratus sum. Altusq iacentes:elatus imperii dignitate miseros humilesq despicias. Vereare priorum:ante oculos habeas fata priorũ ducum. Fœlicibus: subaudis cum hæc mala accidissent.

Hæc tua parua dies.sed cur noua contrahis amẽs
Iura.quid angustæ tantos metiris honores?
Exilium intendis.timida inclæmentia regum
Ista.feros auidus.quin protinus imbuis enses?
Crede.licet ueniat cupidus parere satelles
Intrepidusq fecet non euitantia colla
Incipe.an expectas ut pronus supplice dextra
Sternat?& immittis domini uestigia quæram?
Finge autem tẽtare.fines.mihi ne ulla minaris
Supplicia?aut ullos reris superesse timores?
Linquere tecta iubes?cælum terrasq reliqui
Sponte atq ultricem crudelis in ora retorsi
Non ullo cogente manum.quid tale iubere
Rex inimice potes?fugio:excedoq nefandis
Sedibus.an refert quo funera.longa measq
Transportẽ tenebras?ne non gens cuncta precãti
Cõcedat patriæ.q̃tum miser incubo terræ?
Sed dulces thebæ.nimirum hic clarior ortus
Et meliora meos permulcent sydera uultus
Hic genitrix.natiq habeas thebana.regasq
Mœnia quo cadmus.quo laius omine rexit
Quoq ego:sic thalãos.sic pignora fida capessas
Nec tibi sic uirtus fortunam euadere dextra
Sed lucem deprensus ames.satis omnia sanxi
Duc age nata procul.quid te autem luctibus addo?
Da rex magne ducem.timuit miseranda relinqui
Antigone:mutatq preces fœlicia per te
Regna uerẽde creõ.sanctasq menœceos umbras
Da ueniam afflicto:dictisq ignosce superbis
Hunc morem fandi longæ fecere querelæ
Nec soli ferus iste tibi.sic fata:deosq
Alloquitur.durus luctu.facilisq nec ipsi
Sæpe mihi.pridem indomito sub pectore feruet
Libertas misera.& sæue spes irrita mortis.
Et nunc ecce tuas irrita callidus iras
Suppliciumq cupit.sed tu maioribus oro
Imperii potiare bonis.altusq iacentes
Prætereas.& magna ducum uereare priorum
Funera.& hic quondam solio sublimis & armis
Sceptus opem miseris.& iura potentibus æquus
Supplicibusq dabat.cui nunc ex agmine tanto
Vna comes.nec dum exul erat.fœlicibus hic ne
Obstat?in hunc odiis & regni uiribus exis?
Hunc abigis tectis?an ne prope limina clarum
Ingeminat.& uotis intempestius oberret
Pone metum procul usq tua summotus ab aula

Fleuit. ego erectum subigam. & seruire docebo.
Cœtibus abducam. solaq; in cæde recondam
Exul erit. nam qua migranti externa patebunt
Mœnia? ius agros eat. hostilesq; mycenas
Squalidus irreptet. uictiq; ad limen adrasti
Aonias narret clades. tenuemq; precetur
Rex thebanus opem? miseræ quid crimina gentis
Pandere. quid casus iuuat ostentare pudendos?
Cōde precor quodcūq; sumus. nec lōga precamur
Dona creon. miserere senis. mœstiq; parentis
Hic precor hic manes indulge ponere. certe
Thebanos sepelire licet. sic orat. humiq;
Voluitur. abducit genitor. sæuumq; minatur
Indignans ueniam. qualis leo rupe sub alta
Q uē uiridē quondā syluæ montesq; tremebant
Iam piger & longo iacet exarmatus ab æuo
Magna tamen facies: & non adeunda senectus.
Et si dimissas ueniat mugitus ad aures
Erigitur. meminitq; sui. uiresq; peractas
Ingemit. & campis alios regnare leones
Flectitur affatu: sed non tamen omnia rector
Supplicis indulget lachrymis. partemq; recidit
Muneris. haud inquit patriis probibebere longe
Finibus. occursum dum non pia templa. domosq;
Commacules. habeant te lustra tuusq; cytheron
Atq; hæc ecce tuis tellus habitabilis umbris
Q ua bellum geminæq; iacēt in sanguine gentes.
Sic ait. & ficto comitum. uulgiq; gementis
Assensu limen tumidus. regale petebat
Interea pulsi uallum exitiale pelasgi
Destituunt furto. nulli sua signa. suusque
Ductor. eunt taciti passim pro funere pulchro
Dedecorem amplexi uitam. reditusq; pudendos
Nox fauet & grata profugos amplectitur umbra

Ostquam alterno ceciderunt uulnere fratres
Moxque creon deflens persoluit iusta menœceo
Busta negans uictis. at graias fama perurget
Q uærere clam matres. per cāpos membra suorū.
Vix argia sui corpus polynicis amati
Reperit antigone etheoclis funera quærens
Aduenit ignaræ communia funera plangunt.
Succēsusque rogus flammis communibus ardet
Theseaq; euadne constanti uoce precatur

Supplicis indulget: ueniam Oedipo sub certa conditione promittit. Habitabilis umbris: ubi filii sui se mutuis uulneribus peremerunt. Qua bellum: thebanæ & argiuæ gentes mouerunt. Destituunt: occulte fugiunt.

Ondum cuncta polo uigil inclinauerat astra: In hoc libro continetur egressio thebanorum ad campos: hostibus iam fugatis. crematio cadauerum. Sepultura Menœcei. Creõtis allocutio in filium plena pietatis. profectio argiuarum matrum post auditã mortem suorum. occursus Soniti uulnerati. allocutio suadentis matribus: ut non thebas eant: sed athenas & a Theseo auxilium poscant: ut possint sepeliri earum mariti. cõsensus argiæ. Ipsius argiæ segregatio a cæteris matribus & profectio ad thebas uno comite menete: & eius aduentus ad campũ ubi iacebat maritus. Iunonis ad lunam allocũtio: ut illustret campos splendore radiorum. Agnitio allocutionis argiæ & antigones. & iunctus labor ad sepeliendum Polynicis: cadauer: qui cũ ĩpositus fuisset etheoclis rogo per ignorantiam subito flamma discessit. Antigones lamẽtatio. uigilum interuentus: & captiuitas antigones: & argiæ decretio sibi apud athenas: quo argiuæ cõfugerant matres. Aduentus Thesei triumphantis de amazonibus. Allocutio Euandri & Capanei uxoris ad Theseũ. & deprecatio de sepultura maritorum. Indignatio Thesei contra Creontem: & transmissio nũcii qui diceret Creonti: ut aut sineret sepeliri argiuos: aut se pararet ad bellum. cathalogus exercitus. Thesei aduentus. nuncii a Theseo missi ad Creontem. superba respõsio. Aduẽtus thesei. Pugna & singulare certamen cũ Creonte. Interitus creontis. Deditio thebarum. Argiuorum sepultura.

Lactantii. P. in Duodecimum thebaidos interpretatio.

Nclinauerat: occidere fecerat. i. nondum omnia astra aduentus argiui: tamẽ exire de ciuitate thebani metuebant. Reserare audacia portas: nondũ audebant terrore præteritorum malorum omne portarum spacium reserare. Prima labat: Virgilius. Dum trepidi egressiq; labãt uestigia prima. Vallant: muniunt. Citant pennas: alas commouent. Licet ille retro: licet retro discesserit. Quæruntur: uirtutis malo imputant quæ perierint. Digeritur: ordinatur. Vbiq; parato: ad omnia cadauera. Miserabile: pro miserabiliter.

Iret ut ad thebas uindix aliosq; triumphos.
Mox ille infrendens optat. uocatq; creonta.
Quem sternit tælo graiorũq; immolat umbris.

Ondum cuncta polo uigil inclinauerat astra
Ortus: & instantem cornu tenuiore uidebat
Luna diem. trepidas subito titonia nubes
Discutit. & reduci magnum parat æthera phœbo
Agmina iam raris dyrcea penatibus errant
Noctis quæsta moras: q̃uis tunc ocia tandem
Et primus post bella sopor: tamen ægra quietem
Pax fugat & sæui meminit uictoria belli.
Vix primo proferre gradum: & munimina ualli
Soluere uix totas reserare audacia portas
Stant ueteres ante ora metus. campiq; uocantis
Horror: ut assiduo iactatis æquore tellus
Prima labat. sic attoniti nil cominus iræ
Mirantur. fusasq; putant assurgere turmas.
Sic ubi perspicuæ scandentem limina turris
Idaliæ uolucres fuluum aspexere draconem
Intus agunt natos: & fœda cubilia uallant
Vnguibus: imbellesq; citant ad prælia pennas
Mox ruerit licet ille retro. tamen aera nudum
Candida turba timet. tandemq; ingressa uolatus
Horret. & a mediis etiam num respicit astris.
Itur in exanguem populum. belliq; iacentis
Reliquias. qua quemq; dolor luctusq; cruenti
Exegere duces. hi tæla. hi corpora. at illi
Cæsorum tantum ora uident. alienaq; iuxta
Pectora. pars currus deflent. uiduisq; loquuntur.
Hoc solum quia restat equis. pars oscula figunt
Vulneribus magnis & de uirtute queruntur
Fregida digeritur strages. patuere recisæ
Cum capulis hastisq; manus. mediisq; sagittæ
Luminibus stantes. multis uestigia cædis
Nulla ruunt planctu pendent. at ubiq; parato
At circum informes truncos miserabile surgit
Certamen. qui iuxta ferant. qui funera ducant
Sæpe etiam hostiles (lusit fortuna parumper)
Decepti fleuere uiros. nec certa facultas
Noscere quem miseri uitent calcentue cruorem
At quibus est illæsa domus. uacuiq; dolores
An deserta uagi danaum tentoria lustrant
Immittuntq; faces. aut quæ post bella uoluptas

Quærunt dispersi. iaceat quo puluere tydeus
Aut rapti pateat specus auguris. aut tibi diuum
Hostis. an æthereæ uiuant per membra fauillæ
In lachrymis exempta dies. nec serus abegit
Vesper. amant miseri lamenta. malisq; fruuntur
Nec subire domos: sed circum funera pernox
Turba sedet. uicibusq; datis alterna gementes
Igne feras. planctuq; fugant. nec dulcibus astris
Victa. nec assiduo coierunt lumina fletu
Tertius auroram pulsabat lucifer. & iam
Montibus orbatis lucorum gloria magnæ
Theumesiæ uenere trabes: & amica cytheron
Sylua rogis. ardent excisæ uiscera gentis
Molibus extructis supremo munere gaudent
Ogygii manes. queritur miserabile graium
Nuda cohors. uetitumq; gemẽs circumuolat ignẽ
Accipit & sæui manes etheoclis iniquos
Haud quaq̃ regalis honos. argiuus haberi
Frater iussus adhuc. atq; exule pellitur umbra
At non plæbeio fumare menœcea busto
Rex genitor. thebæq; sinunt nec robora uilem
Struxerunt de more rogum. sed bellicus agger
Curribus & clypeis graiorumq; omnibus armis
Sternitur. hostiles super ipse ut uictor aceruos
Pacifera lauro crinem uittisq; decorus
Accubat. haud aliter q̃ cum poscentibus astris
Lætus in accensa iacuit tyrinthius oeta.
Spirantes super inferias captiua pelasgum
Corpora: frænatosq; pater solatia fortis
Bellorum mactabat equos. his arduus ignis
Palpitat: & gemitus tandem irrupere paterni.
O nisi magnanimus tantæ te laudis inisset
Ardor echionios mecum uenerande penates
Atq; ultra recture puer: uenientia qui nunc
Gaudia. & ingratum regni mihi munus acerbas.
Tu superum conuexa licet. cœtusq; perennis
Credo equidem uirtute colas. mihi flebile semper
Numen eris. ponant aras: excelsaq; thebæ
Templa dicent. uni fas sit lugere parenti
Et nunc heu quæ digna tibi solemnia quasue
Largiar exequias? nec si fatale potestas
Argos: & impulsas cineri miscere mycenas.
Meq; super cui uita nefas. & sanguine nati
Partus honos. eadem dies eadem impia bella
Te puer. & diros misere in tartara fratres
Et nunc oedipodi par est fortuna doloris

Accipit: subaudis ignis. Argiuus habe ri. i. non sepeliri sicut græci. Sed bellicus agger: instrumentorum belli exaggeratio. Aceruos: excubiarum hostilium moles. Excubiæ enim hostium regibus extruebatur mortuis sepultura: quem ritum sepulturæ hodie quoq; barbari seruare dicuntur: quem strabas dicunt lingua sua. Pacifera lauro: triumphali siue uictrici. His: subaudis rebus. Palpitat: mouetur. Vltra: post mortem. Acerbas: acerbum facis. Et impulsas cineri: tuo scilicet. Fratres: una forte & eadem die cum nephandis fratribus bellorum fortuna coniunxit.

Libamenta:dona sacrata siue pueris initia mortis. Regimen dextræ. scæptrum siue regalis uirga. Frōtisq superbæ uincula: diadema.ostēdit poeta creontē exaggeratū montesq regni insignia in ardentis filii pyrham iecisse. Ipsumq.ne ipsum. Vacuis:desolatis a uiris. Creuere lacerti: intumuere. Profanos:funestos. Impia cōiunx:proditrix:eriphilen significat Amphiarai uxorem:quæ monilis cupiditate ducta latebras coniugis prodidit:quam postea filius in uindictam patris occidit. Duplex littus:Ionium & Aegeum. Istmiaco: corinthio. Genitrix:Leucothea. Noctiuagumq:mulierum argiuarum grecæ significat noctiuagum: ideo quia quærentes maritorum cadauere nocte uagantur incertæ. Eleusin: ciuitas non lōge ab athenis . q̈uis eleusin propriis luctibus seruat.In sacris.n. huius ciuitatis mysteria sunt cereris Proserpinæ raptū dolentis.

Eleusin

Ac mihi.q̄ similes geminus bone iuppiter umbras
Accipe nate tui noua libamenta triumphi
Accipe.& hoc regimen dextræ frontisq superbæ
Vincula.quæ patri nimium gestanda dedisti
Regem.te regem tristes Etheocleos umbræ
Aspiciant.simul hæc dicens crinemq manumq
Destruit.accensaq iterat uiolentius ira
Sæuum agedū imitemq uocēt:nūc funera lernæ
Tecum ardere ueto.longos utinam addere sensus
Corporibus.cæloq animas. hereboq nocentes
Pellere fas.ipsumq feras.ipsum unca uolucrum
Ora sequi.atq artus regum monstrare nefandos.
Hei mihi ꝙ positos humos alma diesq resoluit
Quare iterū repetens iterumq edico supremo
Ne quis ope aut flammis ausit iuuisse pelasgos.
Aut nece facta luet.numeroq explebit adempta
Corpora per superos magnumq menœcea iuro.
Dixit.& arreptum comites in tecta ferebant
Flebilis interea uacuis comitatus ab argis
(Fama trahit miseras)orbæ uiduæq ruebant
Inachides.ceu capta manus:sua uulnera cuiq
Par habitus cunctis.deiecti in pectora crines
Accinctique sinus.manant lacera ora cruentis
Vnguibus.& molles planctu creuere lacerti.
Prima per attonitas nigræ regina cateruæ
Tristibus illabens famulis.iterumque resurgens
Quærit inops argia uias.non regia cordi
Non pater.una fides.unum polynicis amati
Nomen in ore sedet dyrcen infaustaque cadmi
Mœnia post habitis uelit incoluisse mycenis
Proxima lerneo calydonides agmine myxtas
Tydeos exequias trahit haud cessura sorori
Deiphile.selus illa quidem morsusque profanos
Audierat.miseranda uiri.sed cuncta iacenti
Infœlix agnoscit amor.post aspera uisu.
Ac deflenda tamen digno plangore nealce
Hyppomedonta ciens.uatis mox impia coniunx
Heu uacuos positura rogos.postrema gementū
Agmina mænalia ducit comes orba dianæ.
It grauis euadne.dolet hæc.queriturque labores
Audacis pueri.magni memor illa mariti
It toruum lachrymās:summisque irascitur astris.
Illas e lucis hecate speculata lycæis
Prosequitur gemitu.duplexque ad littus euntes
Planxit ab istmiaco genitrix thebana sepulchro.
Noctiuagumque gregem.q̈uis sibi luget eleusin

Fleuit. & arcanos errantibus extulit ignes
Ipsa per aduersos ducit saturnia colles
Occultasq; uias. ne plæbs congressa suorum
Ire uetet. pereatq; ingentis gloria cœti.
Nec non functa ducum. fouendi corpora curam
Iris habet. putresq; arcanis roribus artus
Ambrosiæq; rigat sucis ut longius obstent
Expectentq; rogos. flammas non ante fatiscant
Squalidus ecce genas: & inani uulnere pallens
Hornitus (hic socio desertus ab agmine tardat
Plaga recens) timidus secreta per auia furto
Debile carpit iter. fractæque inititur hastæ
Isque ubi mota nouo stupuit loca sola tumultu
Fœmineumque gregẽ. quæ iã sup agmina lernæ
Sola uidet (non ille uiam causasque requirit
Q uippe patet) mœsto sed sic prior occupat ore
Q uo miseræ quo fertis iter. funus ne peremptis
Speratis: cineremque uiris? stat peruigil illic
Vmbrarum custos: inhumataque corpora regi
Adnumerat. nusq̃ lachryme procul usque fugati
Accessus hominum. solis auibusq; ferisque
Ire licet: uestris ne creon dabit æquus honorem
Luctibus? immites citius busyridos aras
Odrisiique famem stabuli siculosque licebit
Exorare deos: rapiet fortasse precantes
Si mens nota mihi nec coniugalia supra
Funera. sed caris longe mactabit ab umbris.
Q uin fugitis dum tuta uia est. lernamq; reuersæ
Nomina q; superest uacuis datis orba sepulchris
Absentesque animas ad inania busta uocantis
Aut uos cecropiam (prope nãq; & thesea fama est
Termodontiaco lætum remeare triumpho)
Imploratus opem bello cogendus & armis
In mores hominemque creon. sic fatus. at illis
Horruerãt lachrymæ. stupuitque immanis eundi
Impetus. atq; uno uultus pallore notati.
Non secus afflauit molles si quando iuuencas
Tigridis hyrcane ieiunum murmur & ipse
Auditu turbatur ager. timor omnibus ingens
Q uæ placeat. quos illa fames descẽdat in armos.
Continuo discors uario sententia motu
Scinditur his thebas. tumidumque ambire creõta
His placet actææ si quid clæmentia gentis
Annuat extremum curarum. ac turpe reuerti
Hic num fœmineæ subitum uirtutis honorem
Colligit argia. sexuque immane relicto

Arcanos: secretos: siue sacrificiorũ ignes ostendit. Extulit: eleuauit. Ipsa per aduersos: ipsa: Iuno & auia monstrat itinera. & refouebat corpora mortuorũ: mandat simul curam Iridi: quæ ambrosiis succis perfundẽs: ea debere solui uetabat. Ne plæbs: ne coniuncta fugientium multitudo a cœpto deterreatur. Functa: mortua. Roribus: liquoribus suis. Obstent: repugnent: Putrediniq; fatiscãt: ut occisorum corpora putredine non ante soluantur q̃ rogos accipiant. & est ordo. ante flammis non fatiscant.

Super agmina lernæ: tantũmodo mulieres superesse. nominatiuus græcus est hæc lernæ. Funus: ne peremptis speratis. Speratis: ne uos mortuis sepulturæ solatia posse præstare. Annumerat: seruat. Busytidis aras. hic rex ægypti fuit aduenas solitus ad aras mactare. Postremo aduẽtu Herculis exẽplo suo immolatus est. Odrisiiq;: Diomedes thracũ rex equos hẽbat. quos humanis carnibus pascebat. hos Hercules occiso Diomede: ad solita pabula idest ad gramina mollita feritate reuocauit. Siculosq; licebit. Iuppiter æthnam compressit. quam cum Iuno persequeretur: illa terræ ĩplorauit auxiliũ: & in sinu eius recepta: enixa est geminos nec dũ partu maturos. hos terra intra gremium suum tam diu fouit: q̃diu lex uteri postulabat. postea enixa est: unde palyci. i. bis geniti sunt appellati. hos autem immites fuisse: & humano sanguine placari consuetos fabula differente confirmatum est: quod uidetur etiam strictim tetigisse Virgilius. Et implacabilis ara palyci. Orba sepulchris: sine corporibus sepulturæ. Termodontiaco: thracio a fluuio Termodonte thraciæ regionis. In mores hominemq;: in humanam cõsuetudinem idest ut mortuos sepulturæ concedat: bello cogendus est Creon. Vno: simili.

Busyris

Palyci

Dita pericli:causa mariti furtim cremandi Rhodopes mõs thraciæ. Innuptis amazoniis. Funus amat: Lucanus. perfruitur lachrymis & amat pro coniuge luctum.

Marathõ Actæas:atticas. Marathoniaq;:idest Marathonem greciæ ciuitatem: in qua nutritus est Theseus. Auguriumq; animi:animi prædiuinationem. Vis nulla dolenti: nunq̃ est animi magnitudo quæ perducat ad mortem. Hortaris eũtem:uerbis dehortãtibus cohortaris. Nocte uelut phrygia sacra matris nocte phrygibus colebantur i mõte Dyndimo:in quo se galli abscondere cõsueuerant:quod genus sacrificii strictim Vir.tetigit. Ite per alta dyndima. Pinigeri: ferẽtis:faces. Rapitur:ducit. Sanguine electo:quem sibiipse elegit. Aliis rediturus ab undis:In occidentem descendens sol necesse est ut ab orientis partibus oriatur.

Tractat opus.placet ægregii spes dira pericli.
Comminus infandi leges accedere regni
Q uo rhodopes.nõ ulla nurus.nec alũna niuosi
Phasidis innuptis uallata cohortibus iret.
Tũc mouet arte dolum.ꝙ semet ab agmine fido
Segreget.immitesq; deos.regemq; cruentum
Cõtemptrix animæ.& magno temeraria luctu
Prouocet.hortãtur pietas.ignesq; pudici
Ipse etiam ante oculos omni manifestus in actu
Nũc hospes miseri patrias nunc sponsus ad aras
Nunc mitit coniunx.nunc iam sub casside torua
Mœstus in amplexu multumq; a limine summo
Respiciẽs.sed nulla animo uersatur imago
Crebrior aonii.q̃ quæ de sanguine cadmi
Nuda uenit.poscitq; rogos:his anxia mentem
Aegrescit curis:& qui castissimus ardor
Funus amat.tunc ad comites conuersa pelasgas
Vos ait actæas acies maratoniaq; arma
Elicite.aspiretq; pio fortuna labori.
Me sinite Ogygias tantæ quæ sola ruinæ
Causa fui penetrare domos.& fulmina regni
Prima pati nec surda feræ.pulsabimus urbis
Limina.sunt illic soceri mihi.suntq; sorores
Coniugis.& thebas haud ignoranda subibo
Ne tantum reuocate gradum illo impetus ingens
Auguriumq; animi.nec plura.unumq; menetem
(Olim hic uirginei custos monitorq; pudoris)
Eligit.& q̃q̃ rudis atq; ignara locorum
Præcipites gressus qua uenerat hornitus affert.
Atq; ubi uisa procul socias liquisse malorum
An ne ait hostiles.ego te labente per agros
Heu dolor expectem quænam sententia lenti
Theseos?an bello proceres an dexter haruspex
Annuat?interea funus decrescit.& uncis
Alitibus.non hos potius supponimus artus
Et nunc me duram siquis tibi sensus ad umbras
Me tardam quereris stygiis fidissime diuis.
Heu si nudus adhuc.heu si iam fore sepultus
Nostrum utrunq; nefas.adeo uis nulla dolenti
Mors nusq̃ sæuusque creon.hortaris euntem
Hornite.sic dicens magno megareia præceps
Arua rapit passu.demonstrat proxima quisquis
Obuius.horrescitque habitus.miseráque ueretur
Vadit atrox uisu nec corde nec aure pauescens.
Et nimiis confisa malis.propiorque timeri
Nocte uelut phrygia cum lamentata resultant

Dyndima.pinigeri rapitur ſimeontis ad amnem
Dux ueſana chori.cuius dea ſanguine lecto
Ipſa dedit ferrum.& uittata fronte notauit
Iam pater heſperio flagrantem gurgite currum
Abdiderat titam aliis rediturus ab undis
Cum tamen illa grauem luctu fallente laborem
Neſcit abiſſe diem nec caligantibus aruis
Terretur.nec frangit iter.petit inuia ſaxa
Lapſuraſq; trabes.nemorumq; arcana ſereno
Nigra die.cæſiſq; inciſa noualia foſſis
Per fluuios ſecura uadit.ſomnoſq; ferarum
Præterit horrẽdis inceſſa cubilia monſtris
Tantũ animi luctuſq; ualent.pudet ire menetem
Tardius.inualidæq; gradum miratur alumnæ.
Q uas nõ illa domos pecoꝝq; hoïumq; modeſto
Pulſauit gemitu:quoties amiſſus eunti
Limes.& errantem comites ſolatia flammæ
Deſtituunt.gelidæq; facem uicere tenebræ
Iamq; ſupinantur feſſis.lateq; fatiſcunt
Pẽthei deuexa iugi.cum pectore anhelo
Iam prope deficiens.ſic inchoat orſa menetes
Haud procul exacti ſi ſpes non blanda laboris
Ogygias argia domos.& egena ſepulchri
Buſta iacere reor.graue comminus æſtuat aer
Sordibus & magnæ redeũt per inane uolucres
Hæc illa eſt crudelis humus.nec mœnia longe
Cernis ut ingentes murorum porrigat umbras
Campus?& e ſpeculis moriens intermicet ignis
Mœnia ſunt iuxta.modo nox magis ipſa taceba
Solaq; nigrantes laxabant aſtra tenebras.
Horruit argia.dextramq; ad mœnia tendens
Vrbs optata prius.nũc tecta hoſtilia thebæ
Et tamen illeſas ſic reddis coniugis umbras
Sic quoq; dulce ſolum cernis.quo prædita cultu?
Q ua ſtipata manu?iuxta tua mœnia primum
Oedipodis magni uenio nurus:improba nõ ſunt
Vota rogos hoſpes.planctumq; & funera poſco
Illum oro extorrem regni.belloq; fugatum
Illum quem ſolio non es dignata paterno
Redde mihi.tuq; oro ueni.ſi manibus ulla
Effigies.erantq; animæ poſt membra ſolutæ
Tu mihi pande uias.tuq; ipſe ad funera deduc
Si merui.dixit.tectumq; aggreſſa propinquæ
Paſtorale caſæ.reficit ſpiramina feſſi
Ignis & horrendos irrumpit turbida campos
Q ualis ab ætnæis accenſa lampade ſaxis

Frangit iter:minuit uel deflectit. Noualia:agrorũ loca:quæ uerno tempore ſcrobibus factis uinetis aptãtur. Præterit: iuxta tranſit. Obſeſſa:inhabitata:ſiue magis obſeſſa. Supinantur:inclinantur. Deuexa:latera.Exacti:finiti ſiue concluſi. Non blanda:non falſa.a blandimentis enim inducitur.ut Terẽtius.Niſi me lactaſſes amãtem:& falſa ſpe produceres:ideſt blãdimentis induceres. Egena ſepulchri:cadauera ſepultura carẽtia. Buſta: corpora ſemiuſta
Aeſtuat aer:grauiter exhallat. Qua ſtipata manu:qua multitudine comitata: ironicos:ideſt nullam. Effigies:ſpecies.

Variabat:uarie circuibat. In puluere sul
cos:rotarum uestigia. Votum immane
procis:a multis sponsis optata. Offensus:
idest offensiones. Theseus ad muros:ad
atheniensis ciuitatis muros. Fatiscere ua
no:fatigari errore superfluo:qa mariti cor/
pus inuenire nō poterat. Improba: aduer
sa:aut certe tunc improba. Ter noctē her
Alchmēa culeam:Iuppiter cum Alchmenam Amphi
trionis uxorē amasset:& ad eā corropendā
demutatus in Amphitrionis uenisset spe/
cie:ne aduentu diei concubitus minueretᵘ
Iuppiter uoluptas:iussit Iuppiter illam noctem tripli
ce fieri:quadruplices cursus luna peregit:
Hercules ex quo compressa Alchmene Hercules di/
citur natus. merito ergo noctem herculeā
dixit:in qua conceptus est Hercules. Of
ficio:beneficio. Nymbosum:nebulosum.
Orbita:rotarum uias. Huncquoq;:idest
somnus:qui præcedit bigas tuas iugales oc
cupet thebanorum:eosq; laxet in somnum
& est ordo. Huncquoq; soporem. Ful
gorq; recisus:lucente enim luna:necesse est
ut stellarum minuatur splendor. Infuso
lumine:lachrymis pleno. Textaq;: mari/
ti uestibus implerat ipsa texendo. Suffu
sa:tincta. Mœret:celatur siue nigrior fit.

Orba ceres magnæ uariabat imagine flammæ
Ausonium.siculumq; latus.uestigia nigri
Raptoris.uastosq; legens in puluere sulcos
Illius insanis hululatibus ipse remugit
Encheladus.ruptoq; uias illuminat igni
Persephonem annes.syluæ.fræta.nubila clamāt
Persephonem stygii tantum tacet aula mariti
Admonet attonitum fidus meminisse creontis
Altor.& occulto summittere lampada furto
Regina argolicas modo formidata per urbes
Votum immane procis.spesq; angustissima gētis
Nocte sub infesta nullo duce.& hoste propinquo
Sola per offensus armorum.& lubrica tabo
Gramina.nō tenebras.non circumfusa tremiscēs
Cōcilia umbrarum.atq; animas sua mēbra gemētes
Sæpe gradu cæco ferrū.calcataq; tela
Dissimulat.solusq; labor uitare iacentes
Dum fumus putat omne suum.uisuq; sagaci
Rimatur positos.& corpora prona supinat
Incumbens.quæriturq; parum lucentibus astris
Forte soporiferas cæli secreta per umbras
Iuno sinu magni semet furata mariti
Theseus ad muros:ut Pallada flecteret.ibat
Supplicibusq; piis faciles aperiret Athenas
Atq; ubi per campos errore fatiscere uano
Immeritam argiam supero respexit ab axe
Indoluit uisu.& lunaribus obuia bigis
Aduertit currum.placidaq; ita uoce locuta est
Da mihi poscenti breue munus:cynthia siquis
Est Iunonis honos.certe Iouis improba iussu
Ter noctem herculeā ueteres sed mitto quærelas
En locus officio cultrix placidissima nostri
Inachis Argia:cernis q̄ nocte uagetur?
Nec reperire uirum densis queat ægra tenebris
Et tibi nymbosum languet iubar.exere quæso
Cornua.& assueto propior premat orbita terras
Hūc quoq; qui curru madidas tibi ꝓnus habænas
Ducit in aonios uigiles dimitte soporem
Vix ea conscissis magnum dea nubibus orbem
Protulit.expauere umbræ.fulgorq; recisus
Syderibus.uix ipsa tulit saturnia flammas
Primum per campos infuso lumine pallam
Coniugis ipsa suos noscit miseranda labores
Quamq̄ texta latent.suffusaque sanguine mœret
Purpura.dumq; deos uocat de funere caro
Hoc superesse putat.uidet ipsum in puluere pene

Calcatum. fugere animi. uisusq; sonusq;
Inclusitq; dolor lachrymas. tunc corpore toto
Sternitur in uultus. animasq; per oscula quærit
Absentem. pressumq; comis ac ueste cruorem
Seruatura legit. mox tandem uoce reuersa
Hunc ego te coniunx ad debita regna profectum
Ductorem belli. generumq; potentis adrasti
Aspicio. talisq; tuis occurro triumphis
Hũc attolle genas. defectaq; lumina uenit
Ad thebas argia tuas. age mœnibus induc
Et patrios ostende lares. & mutua redde
Hospitia. heu quid ago? proiectus cespite nudo
Hoc patriæ telluris habes. quæ iurgia? certe
Imperium non frater habet. nullasne tuorum
Mouisti lachrymas? ubi mater? ubi inclyta fama
Antigone? mihi nempe iaces. mihi uictus es uni
Dicebam quo tendis iter? quid scæptra negata
Poscis? habes argos soceri regnabis in aula
Hic tibi longus honos. hic indiuisa potestas.
Quid quæror? ipsa dedi bellum. mœstũq; rogaui
Ipsa patrem. ut talem nunc de complexa tenerem
Sed bene habet. superi gratum est. fortuna pacta ē
Spes longinqua uiæ. totos inuenimus artus
Hei mihi. sed quanto descendit uulnus hiatu
Hoc frater. qua parte precor iacet ille nefandis
Prædator? unicam uolucres. sit adire potestas
Excludamq; feras. an habet funestus & ignes?
Sed nec tu flammis inopem tua terra uidebit
Ardebis. lachrymasq; feras. quas ferre negatum
Regibus. æternumq; tuo famulata sepulchro
Durabit deserta fides. testisq; dolorum
Natus erit. paruoq; thorum polynice fouebo
Ecce alios gemitus. aliamq; ad busta ferebat
Antigone miseranda facem. uix nata petitos
Mœnibus egressus. illam nam tempore in omni
Attendunt uigiles. & rex iubet ipse timeri
Contractæq; uices: & crebrior excubat ignis
Ergo deis. fratriq; moras excusat & amens
Vt paulum immisso cessi statio horrida somno
Erumpit muris fremitu. quo territat agros
Virginis ira leæ rabies. cui libera tandem
Et primus sine matre furor. nec longa morata
Quippe trucẽ cãpũ. & positus quo puluere frater
Nouerat. atq; illam contra uidet ire menetes
Cui uacat. & caræ gemitus compescit alumnæ
Cum tamen extremus erectas uirginis aures

Hic tibi longus honos: hoc est: sine successoris metu. Indiuisa potestas: in patria perpetuũ fueras possessurus imperium. Gratum est fortuna: fortune sorte cõcessum cadauer inuenimus. Durabit: coniugis scilicet. Natus erit: Thessandrus scilicet filius Polynicis. Fouebo: solabor uiduitatẽ meam similitudine tua: nec secũdas nuptias superstite filio cupiã. Petitos: desideratos. Timeri: caueri. Contractæ uices: dicunt militum custodiæ: qui ad uigilãdum sibi uicissim succedunt. Excubat: excubias præstat.

Contra uidet ire menetes: Cõtra ire pro contra uenire: alumnæ: scilicet.

Nocte mea:q̄ mihi soli fuerat concessum exire. Si misera es:æq̨ leges. Polynicis ad ignes: subaudis ueni. Ad uultum:suum scilicet. Lōgius argia : multa narrāda sunt. Sacrum:exequiale. Comes:solam:ut ipse superius. Nanque una soror:quæ producere tristis exulis ausa uias. Perferte:inchoate perficite.

Accessit sonus.utq̨ atra sub ueste.comisq̨
Squalētem.& crasso fœdatam sanguine uultus
Astrorum radiis.& utraq̨ a lampade uidit
Cuius ait manes.aut quem temeraria quæris
Nocte mea.nihil illa diu.sed in ora mariti
Deiicit inq̨ suos pariter uelamina uultus
Capta metu subito.paulumq̨ oblita doloris
Hoc magis increpitās suspecta silētia perstat
Antigone.comitemq̨ premēs ipsamq̨.sed ambo
Deficiunt.fixiq̨ silent.tandem ora retexit
Argia.corpusq̨ tamen complexa profatur
Si quid in hoc ueteri bellorum sanguine mecum
Quæsitura uenis.si tu quoq̨ dura creontis
Iussa times.possum tibi me confessa fateri.
Si misera es(certe lachrymas lamentaq̨ cerno)
Iunge age iunge fidem:proles ego regis adrasti.
Hei mihi num quis adest cari polynicis ad ignes
Et si regna uetant stupuit cadmeia uirgo
Intremuitq̨ simul.dicentemq̨ occupat ultro.
Me ne igitur sociam(pro fors ignara malorum)
Me ne times?mea mēbra tenes.mea funera plāgis
Cedo.tene.pudet.heu pietas ignara sororis
Hæc prior:hic pariter lapsæ.iūctoq̨ per ipsum
Amplexu miscent auidæ.lachrymasq̨ comasq̨
Partitæq̨ artus redeunt alterna gementes
Ad uultum.& cara uicibus ceruice feruntur
Dūq̨ modo hæc fratrē memorat.nūc illa maritū
Mutuaq̨ exorsæ thebas.argosq̨ renarrant
Longius argia miseros reminiscitur actus.
Per tibi furtiui sacrum commune doloris
Per socios manes & conscia sydera iuro
Non hic amissos q̄q̄ uagus exul honores
Non gentile solum.caræ non pectora matris
Te cupiens unam.noctesq̨ diesq̨ locutus
Antigonem.ego crura minor facilisq̨ relinqui
Tu tamen excelsa sublimis forsitā arce.
Ante nephas urgis dantem uexilla maniplis
Vidisti.teq̨ illa acie respexit ab ipsa
Ense salutatam & mutantis uertice coni
Nos procul extremas sed quis deus egit in iras?
Nil uestræ ualuere preces?tibi ne iste negauit
O tanti?causas ac tristia reddere facta
Cœperat antigone.fidus comes admonet ambas
Eia agite inceptum potius iam sydera pallent
Vicino turbata die.perferte laborem
Tempus erit lachrymis accenso flebitis igne

Haud procul ismeni mõstrabant murmura ripas
Qui turbatus adhuc. & sanguine decolor ibat
Huc laceros artus socio conamine portant
Inualidæ. iungitq; comes non fortior ulnas
Sic hyperionium tepido phætonta sorores
Fumantem lauere pado. uix dum ille sepulchro
Conditus. & flentes stabant ad flumina syluæ
Vt sanies purgata uado. membrisq; reuersus
Mortis honos. ignem miseræ post ultima quærũt
Oscula. sed gelidæ circum exanimesq; fauillæ
Putribus in foueis. atq; ignea busta quiescunt
Stabat adhuc seu forte rogus. seu numine diuum
Cui torrere datum sæuos etheocleos artus
Siue locum monstris iterum fortuna parabat
Seu dissensuros seruauerat eumenis ignes.
Hic tenuem nigris etiamnum uiuere lucem
Corporibus pariter cupidæ uidere simulq;
Flebile gauisæ. nec adhuc quæ busta repertum
Sit placidus cuicũq; rogant. mitisq; supremi
Admittat cineris consortem. & misceat umbras.
Ecce iterum fratris primos ut cõtigit artus
Ignis edax. tremuere rogi. & nouus aduena busti
Pellitur. exundant diuiso uertice flammæ
Alternosq; apices abrupta luce coruscant.
Pallidus eumenidum ueluti commiserit ignes
Orchus uterq; minax globus & conatur uterq;
Longus ipse etiam commoto pondere paulum
Secessere trabes. conclamat territa uirgo
Occidimus. functaq; manu stimulauimus iras
Frater erat. quis enĩ accessus ferus hospitis umbræ
Pelleret? en clypei fragmẽ semiustaq; nosco
Cingula. frater erat. cernix neu flamma recedat.
Concurratq; tamen. uiuunt odia improba uiuunt.
Nil actum bello. miseri sic dum arma moueris.
Vicit nempe creõ. nusq̃ iam regna. quis ardor?
Cui furitis. sedate minas. tuq; exul ubique
Semper inops æqui. iam cæde hoc nupta precatur
Hoc soror. aut sæuos mediæ uenimus in ignes
Vix ea. cum subitus campos tremor altaq; tecta
Impulit. adiuuitq; rogi discordis hiatus
Et uigilum turbata quies. quibus ipse malorum
Fingebat simulacra sopor. ruit ilicet omnem
Prospectum lustrans armata indagine miles.
Illos instantes senior. timet unus. at ipse
Ante rogum sæuiq; palam spreuisse creontis
Imperia. & furtum claro plãgore fatentur

Tepido pado: propter incẽdia: quæ paulo ante restrinxerat. Syluæ heliades: phætontis sorores quæ flendo in populeas arbores sunt demutatæ. Mortis honos: signum enim mortis est pallor. Putribus: cadente in cinerem lignorum structura quescunt. Cui torrere datũ: subaudis: pyrrhæ cui concessum est urere cadauera mortuorum. Dissensuros: discordantes siue in duos apices diuidendos. Diuiso: in duas partes diuisa est flamma. Coruscant: lucent.

Cõmiserit ignes: ita rogi flamma diuisa est: ut & hoc instinctu furiæ perpetratũ credatur. Minax: eminens. Conatur: utique ad inuicem stipare. Cum subitus campos tremor. i. sceleris horrore: quo se flãmæ diuiserant: terræ factus est motus: & diuidebantur quidem odio flãme: sed plus disiunctæ sunt terræmotu: prodigiale. n. monstrũ exhorruit terra. Ipse malorum: quæ per diem fecerant: ea ante oculos uersabantur in somnis. Indagine: inquisitione. Indago

Phoroneus

Ambigitur:contenditur. Iram odiumque:subaudis inesse. Ad regem:custodes trahebantur ad regem:ut dicerent quid uidissent:quasq; tenerent. Acthæis:quia primo athenæ actis dictæ sunt. Phoroneas: argiuas.Phorone9 rex argiuorum: qui primus Iunonem honore sacrificii decorauit.

Cœtumq; gementem:argiuarum mulierum multitudinem. Honorem:reuerentiam. Obtēta:obducta seu apposita. Præferre:manus efferre. Vna: pariter trunco sermone:in articulata uoce seu semipleno sermone. Duplices thalamos.s.procnes & philomenæ. Concessa potentum: ara deū: hanc aram Cicero libro tuscularum misericordiam nominat.eiusq; Terentius meminit. Nec tu aram tibi:nec deprecatorem. pararis. Vota repulsa:quia illa nunq̄ miserorum uota contempsit. Placare querelis: nullo sacrificio nec sumptuosis litationibus sed solū miserorū lachrymis pietate opulentum numen placari cōsueuit. Lachrymis: non igni hæc altaria sudare consueuerunt.

Mutata sorte:fœliciter percepta. Mite nemus:quia nō est austeritate numinis terribile. Insigne uerendo:pro insigniter reuerendo. Supplicis arbor oliuæ: per quā pax petitur supplicando.& in secundo diximus.hanc ab atheniensibus resionem dici. a græcis autem reliquis biriteron.supplicis autem oliuæ:non ꝙ ipsa sit supplex: sed ꝙ omnes qui rogant hac suppliciter utuntur.

Et trepidos:supplices. Horret egenis: horridior fit miseris. Fama est.s.atheniēsiū. Post busta paterni:hylas deianiræ & herculis : & reliqui ex eodē nati:postq̄ hercules terris abiit.pulsi ab eurysteo athenas confugerunt:a quibus quoniam tam facile auxilium meruerunt hanc aram cōsecrasse memorant asserentes apud athenas tantūmodo sedem unam posuisse. Credere dignum:minus dicit q̄ res habet.

Securæ.quippe omne uidēt fleuisse cadauer
Ambigitur sæua de morte.animosaq; lethi
Spes furit.hæc fratris rapuisse. hæc coniugis artus
Cōtēdūt.uicibusq; probāt:ego corpus. ego ignes
Me pietas.me ducit amor.deposcere sæua
Supplicia & dextras iuuat insertare cathenis.
Nusq̄ illa alternis modo quæ reuerentia uerbis:
Iram odiumq; putes tantus discordat utrinq;
Clamor.& ad regem qui deprendere trahuntur
At procul acthæis dextra iam pallade muris
Iuno phoroneas inducit præuia matres
Attonitas.non ipsa minus cœtumq; gementem
Conciliat populis.& flentibus addit honorem.
Ipsa manu ramosq; deæ:uitasq; præcantes
Tradit.& obtēta summittere limina palla
Et præferre docet uacuas sine manibus urnas:
Omnis & acthæis effusa penatibus ætas
Tecta uiasq; replent.unde hoc examen? & una
Tot miseræ.nec dum causas nouere malorum
Iamq; gemunt.dea consiliis se miset utrisq;
Cūcta docens.qua gente satæ.quæ funera plāgāt
Quid ue petant uariis nec noua affatibus ipse
Ogygias leges immansuetumq; creonta
Multum & ubiq; fremūt:gethicæ nō plura q̄rūtur
Hospitibus tectis trunco sermone uolucres
Cū duplices thalamos.& iniquum therea clamāt.
Vrbe fuit media nulli concessa potentum
Ara deum.mitis posuit clæmentia sedem
Et miseri fecere sacram.sine supplice nunq̄
Illa nouo.nulla damnauit uota repulsa
Auditi quicūq; rogant.noctesq; diesq;
Ire datum.& solis numen placare querelis
Parca superstitio.non thurea flamma nec altus
Accipitur sanguis.lachrymis altaria sudant.
Mœstarumq; super libamina serta comarum
Pendent.& uestes mutata sortæ relictæ.
Mite nemus circa cultuq; insigne uerendo
Vittata laurus.& supplicis arbor oliuæ
Nulla autem effigies.nulli commissa metallo
Forma dei mentes habitare.& pectora gaudet
Sēper habet trepidos.semper locus horret egenis
Cœtibus.ignotæ tantum fœlicibus aræ
Fama est defensos acie post busta paterni
Numinis herculeos sedem fundasse nepotes
Fama minor factis ipsos nam credere dignum
Cœlicolas tellus.quibus hospita semper athenæ

Ceu leges hominemq; nouum: ritusq; sacrorum
Seminaq; in uacuas.hinc descendentia terras
Sic sacrasse loco commune animantibus ægris
Confugium unde procul staret.iræq; minæq;
Regnaq;: & a iustis fortuna recederet aris
Iam tunc innumeræ norant altaria gentes
Huc uicti bellis.patriaq; e sede fugati
Regnorumq; inopes.scelerumq; errore nocentes
Conueniunt.pacemq; rogant:mox hospita sedes
Vicit.& œdipodæ furias & funus olynthi
Texit.& a misero matrem summouit oreste:
Hunc uulgo mõstrãte locum.manus anxia lernæ
Deueniunt.cædit miserorum turba priorum.
Vix ibi sedatis requierunt pectora curis
Ceu patrio super alta graues aquilone fugatæ
Cum uidere pharõ.tũc æthera latius implent
Tunc hilari clãgore sonant.iuuat orbe sereno
Contempsisse niues.& frigora soluere nilo.
Iamq; domos patrias.scythicæ post aspera gẽtis
Prælia laurigero subeuntem thesea curru
Lætifici plausus.missusq; ad sydera uulgi
Clamor.& emeritis hilaris tuba nunciat armis.
Ante ducem spolia.& duri mauortis imago
Virginei currus.cumulataq; fercula cristis
Et tristes ducuntur equi.truncæq; bipennes
Quis nemora.solidam mæotida cædere suetæ
Coritiq; leues portantur.& ignea gemmis
Cingula.& informes dominarũ sanguine peltæ.
Ipse autem no ndũ trepidæ sexũue fatetur.
Nec uulgare gemunt.aspernanturque precari
Et tantum innuptæ quærunt delubra mineruæ
Primus amor niueis uictorem cernere uectum
Quadriiugis.necnon populos in semet agebat
Hippolyte.iam blanda genas.patiensque mariti
Fœderis.hanc patriæ ritus fregisse seueros
Athides obliquæ secum mirantur operto
Murmure.q; nitidi crines q; pectora palla
Tuta latent.magis q; barbara semet athenis
Misceat.atque hosti ueniat paritura marito
Paulum & ab incessis mœstæ pelopeides aris
Promouere gradũ.seriemque & dona triumphi
Mirantur.uictique animo rediere mariti.
Atq; ubi tardauit currus.& ab axe superbo
Explorat causas uictor.poscitque benigna
Aure preces.ausa ante alias capaneia coniunx
Belliger ægidæ subitæ cui maxima laudis

Ceu leges hominemq;:primum.n.athe
nienses inter bona reliqua legum tabulas ĩ
uenerunt.sic ergo hic confugiunt ceu ad le
ges & humãos ritus. Sic sacrasse loco:Oui
dius de athenis quas uenit iuidia ingeniis
opibusq; & festa pace uirentem Vixque te
net lachrymas:quia nil lachrymabile cer
nit. Fortuna recederet aris:ut ne casus qui
dem lederet.qui ad has aras cõfugissent: q̃
uis meliorem fortunam debemus accipere
regis aut potentioris fortunæ uiri & uult
hoc loco intelligi poeta:nulla ui potentum
religionem huius aræ posse perfringi. Vi
cit & œdipodæ furias:mox uicit:quia non
dum hoc factum est.hoc tantum signssicat.
œdipus expulsus Creontis imperio confu
git epicolono:in quo locus erat furiis con
secratus:sed misericordia atheniensium illa
sede est erutus:hospitaliterq; tractatus.hãc
tragœdiam Aristophanes scripsit. Funus
olynthi:Olynthus est ciuitas athenis serui olynthus
ens:hæc auctore lathene & euturate philip
po se tradidit:ob quam culpã placuit athe
niensibus euertere ciuitatem quo comper
to ad aram misericordiæ confugerũt. Sum
mouit Oreste:quia Orestes cum post abso
lutionem fureret ad hanc aram pillade amĩ
co trahente cõfugit & resipuit: matrem au
tem summouit uirgiliane.nam sibi immi
nere non mater.sed furia uidebatur occisa:
ut armatam facibus matrem & serpẽtibus
atris confugit.ultricesq; sedent in limine di
re. Summouit:ait.quasi sequentis matris
umbram religio aræ summouerit.illic enĩ
ut supra dictum est furore purgatus est.

Turba priorum:prior turba discessit ar
golicis matribus uenientibus.

Sæmina de nostris aperit fortuna ruinis
Non extrema genus. diræ. nec conscia noxæ.
Turba sumus: domus argos erat. regesq; mariti
Non utinam fortes: quid enim septena mouere
Castra. & agenoreos opus emendare penates
Nec querimus cæsos. nec bellica iura uicesq;
Armorum. sed non siculis exorta sub antris
Monstra: nec ossæi bello cecidere bimembres
Mitto genus. clarosq; patres: hominū iclyte theseu
Sanguis erat homines: eademq; & sydera: eosdē
Sortitus animarum alimentaq; uestra creati
Q uos uetat igne Creon: stygiæq; a limine portæ
Ceu satos Eumenidum: aut lethæi portitor amnis
Summouet. ac dubio: cæliq;. herebiq; sub axe
Detinet: heu princeps natura: ubi numina? ubi ille
Fluminis iniusti iaculator? ubi estis Athenæ?
Septima iam surgens trepidis aurora iacentes
Auersatur equis. radios declinat: & horret
Stelligeri iubar omne poli. iam comminus ipsæ
Pabula dira feræ. campumq; odere uolucres
Spirantem tabo. & cælum uentosq; grauantem
Q uātū & enim superesse rear? nuda ossa: putrēq;
Vrere permittat saniem. properate uerendi
Cecropidæ. uos ista decet uindicta. priusq̄
Aemathii thracesq; dolent. quæq; extat ubiq;
Gens arsura rogis: manesq; habitura supremos
Nam quis erit sæuire modus? bellauimus esto
Sed cecidere odia. & tristes mors obruit iras
Tu quoq; ut egregios fama cognouimus actus
Nō trucibus mōstris Busyrim. īfandumq; dedisti
Crecyona. & sæuum uelles Schyrona crematum
Credo & Amazoniis Thanai fumasse sepulchris
Vnde hæc arma refers. sed & hūc dignare triūphū
Da terris unum. cælumq;. hereboq; laborem
Si patrium Maratona metu. si tecta leuasti
Cresia. nec fudit uanos anus hospita fletus
Sic tibi non ullæ socia sine pallade pugnæ
Nec sacer inuideat paribus Tyrinthius actis
Semper & in curru semper te mater ouantem
Cernat: & inuictæ nil tale precentur athenæ
Dixerat. excipiunt cunctæ. tenduntq; precantes
Cum clamore manus: rubuit Neptūnius heros
Permotus lachrymis. iuxta mox concitus ira
Exclamat. quæ nam ista nouos influxit erinnys
Regnorum mores? non hæc ego pectora liqui
Graiorum abscedēs. Scythiam. pontumq; nualē

Cum peterem.nouus unde furor?uictū ne putasti
Thesea dire Creon?adsum nec sanguine fessum
Crede.sitit meritos etiam num hæc hasta cruores
Nulla mora est.uerte adeo huc fidissime Phegeu
Cornipedem:& tyrias inuectus protinus arces
Aut danais ediice rogos.aut prælia thebis
Sic ait.oblitus belliq; uiæq; laborum
Hortaturq; suos uiresq; instaurat anhelas
Vt modo connubiis taurus.saltuq; recepto
Cum posuit pugnas.alio si forte remugit
Bellatore nemus.q̄q̄ ora & colla cruento
Imbre madent.nouus arua parat.cāpumq; lacessit
Dissimulat gemitus.& uulnera puluere celat
Ipsa metus libycos seruatricemq; medusam
Pectoris incussa mouet tritonia parma
Protinus erecti toto simul agmine thebas
Respexere angues.nec dum atticus ire parabat
Miles.& infœlix expauit classica dyrce
Continuo in pugnas haud solum accēsa iuuentus
Qui modo caucasei comites rediere triumphi
Omnis ad arma rudes ager extimulauit alumnos
Conueniunt.ultroq; ducis uexilla sequuntur
Qui gelidum braurona uiri.qui iura lacessunt
Monichia.& trepidis stabilem pyreia nautis
Et nondum æoo clarum maratona triumpho
Mittit in arma manus.genialibus hospita diuis
Icarii.celeique domus.uiridesque melenæ
Diues & hægaleos nemorū.parnesq; benignus
Vitibus & pingui melior lycabesos oliuæ
Venit atrox ileus.& olentis arator hymeri
Quæque rudes thyrsos hederis uestitis acarnæ
Linquitur æois longe speculabile proris
Sunion.unde uagi casurum in numina ponti
Cresia decepit falso ratis ægea uelo.
Hos salamis populos.illos cerealis eleusis
Horrida suspensis ad prælia misit aratris.
Et quos calyroe nouies errantibus undis
Implicat & raptæ qui conscius orythiæ
Celauit geticos ripis elysos amores.
Ipse quoq; in pugnas uacuatur collis:ubi ingēs
Lis superum dubiis donec noua surgeret arbor
Rupibus.& lōga refugum mare frāgeret umbra
Isset & arthoas cadmeia ad mœnia ducens
Hippolite turmas.retinet iam certa tumentis
Spes ueteri.coniunxq; rogat dimittere curas
Martis.& emeritas thalamo seruare pharetras.

Qui gelidum braurona:brauron locus atticæ regionis in boetiam uergens. Monichia & pyreia:& monichiū iuxta pyreum portū atheniensium loca sunt. Marathona triumpho:nec dum ibi ab atheniēsibus uictus fuerat Perses:ī hoc enim loco postq̄ persarum classis extincta est:oriētales a marathonibus auxilio uicti sunt.ideo enim dixit triūphum. Haegaleos nemorum parnesq; & licabesos:montes attici. Atrox ileus:unum pro gente qui dum hunc regem uolunt esse tegeæ auxiliarem ciuem. Hymeti:montis creatoris mellis bene ollētis.

Acharnæ:in hoc loco primum dionysia: & iuuenta & cælebrata dicūtur. Misit aratris:ceres a dite filiam raptam dum quæric hospitio Regis eleusini fertur fuisse suscepta:cuius filium Triptolomum pro beneficii gratia sustulit nutriendum cui agriculturam & inueniendi frumenti artificium ceres ostendit. Calyroe:fons nouem capi- Calyroe
tibus:ex quo Zetus & Calais oriūtur. Ipse
quoq;:acrapalin dicit arcem athenarum:de Acrapalis
qua Neptunno & Mineruæ dicitur fuisse certamen:percussa a Neptunno terra equū dedit indicium belli: Minerua uero oliuā pacis insigne. Rupibus magnitudinem arboris ostendit ex umbræ æqualitate qua obscurabat. Frangeret : insultaret uicto neptunno.

Glifcere:cum furore cupere. Tremefecit:concuffit. Ventofa: uentis abundans. Sibilat:refonat. Mutat: atterit. Ager: hærba quæ protrita in curfu belli non nafcitur. Frangitur:crifpatur. Ardent:fplendent. Adeo:in tantū. Operis:itineris magnitudinis. Cū feptus:cū armatus effent pictam imaginem minotauri. Limina: labyrinthi. Gnofida filo:ariadnen fecit cretenfem:quæ cum amaret: & uererer̃ ne occifo quamuis multiplex ex perplexu labyrinthi iter explicare nō poffet:quæ domus erat minotauri: Dedalum fabricatorē operis exorauit: a quo globum fili accepit:cuius fumitatem tenens ipfum Thefeo intrāti dedit poft fe foluendum: quæ ille occifo minotauro relegēs uictor egreffus eft. Deftituunt:contemnunt renidens: cum iracūdia fubridens. Documēta:exēpla quæ iuictos edidimus:quos ꝓhibemus fepeliri.

Labyrinthus

Hos ubi uelle acies. & dulci glifcere ferro
Dux uidet. utq; piis raptim dent ofcula uatis
Amplexufq; breues. curru fic fatur ab alto
Terrarum leges & mundi fœdera mecum
Defenfura manus dignas infumite mentes
Cœtibus hac omnem diuumq; hominūq; fauorē
Naturamq; ducem: cœtufq; filentis auerni
Stare palam eft. illic pœnarum exercita thebis
Agmina. & anguicomæ ducent uexilla forores
Ite alacres: tantæq; precor confidite caufæ
Dixit. & emiffa præceps iter inchoat hafta
Qualis hyperboreos. ubi nubilus inftitit axes
Iuppiter. & prima tremefecit fydera bruma
Rumpitur æolia. & longam indignata quietem
Tollit hyms animos. uentofaq; fibilat Arctos
Tunc montes undæq; fremunt. tunc prælia cæfis
Nubibus. & tonitrus. infanaq; fulmina gaudent
Ita gemit tellus: uirides grauis ungula campos
Mutat. & innumeris. peditum. equitumq; cateruis
Expirat protritus ager: nec puluere craffo
Armorum lux uicta perit. fed in æthera longum
Frangitur & mediis ardent in nubibus haftæ
Noctem adeo placidafq; operis iunxere tenebras
Certamenque immane uiris. quo concita tendant
Agmina. quis uifas proclamet ab aggere thebas
Cuius in Ogygio ftet princeps lancea muro
At procul ingenti Neptūnus agmina Thefeus
Anguftat clypeo. propriæque exordia laudis
Centum urbes umbone gerit centenaque Cretæ
Mœnia. feque ipfum monftrofi ambagibus antri
Hifpida torquentem luctantis colla iuuenci
Alternafque manus circum: & nodofa ligantem
Brachia. & abducto uitantem cornua uultu
Terror habet populos. cum feptus imagine torua
Ingreditur pugnas. bis Thefea. bifq; cruentas
Cæde uidere manus. ueteres reminifcitur actus
Ipfe tuens. fociumque gregē. metuēdaque quōdā
Limina. & abfumpto pallētem Gnofida filo
Sæuus at interea ferro poft terga reuinctas
Antigonē. uiduamque Creon. Adraftida letho
Admouet: ambæ hilares. & mortis amore fupbæ
Enfibus itentant iugulos. regemq; cruentum
Deftituunt. cum dicta ferens Thefeia Phegæus
Aftitit. ille quidem ramis infontis oliuæ
Pacificus fed bella ciet: bellumque minatur
Grāde fremēs. nimiūq; memor mādātis. & ipfum

Iam prope. iam medios operire cohortibus agros
Ingeminas. stetit ambiguo Thebanus in æstu
Curarum nutantq; minæ. & prior ira tepescit
Tunc firmat sese fictumq;. ac triste renidens
Accipimus. ueniant. sed non post bella querantur
Lex eadem uictis. Dixit. sed puluere crasso
Caligare diem. & tyrios iuga perdere montes
Aspicit: armari populos tamen. armaq; ferri
Ipse uidet pallens: mediæq; in sedibus aulæ
Eumenidas subitas: flentemq; Menœcea cernit
Turbidus: impositosq; rogis gaudere Pelasgos
Q uis fuit ille dies: tanto cum sanguine thebis
Pas inuenta perit? Patriis modo fixa reuellunt
Arma diis: clypeisq; obducunt pectora fractis
Et galeas humiles: & adhuc sordentia tabo
Spicula: non pharetris quisq̃ non ense decorus
Nõ spectandus equos: cessat fiducia uallo
Murorum patet omne latus. munimina portæ
Exposcunt: prior hostis habet: fastigia desunt
Deiecis Capaneus: exanguis. & ægra iuuentus
Iam nec coniugibus suprema nec oscula natis
Iungit. & attoniti nil optauere parentes
Atthicus at contra iubar. ut clarescere ruptis
Nubibus. & solem primis aspexit in armis
Dosilit in campum: qui super mœnia nudos
Ad seruat manes. dirisq; uaporibus ægrum
Aera puluerea penitus sub casside ducens
Ingemit. & iustas belli flammatur in iras
Hunc saltem miseris ductor thebanus honorem
Largitur danais: q; non super ipsa iacentum
Corpora belligeras acies. martemq; secundum
Miscuit. aut lacera ne quid de strage nefandum
Perderet. eligitur sæuos potura cruores
Terra rudis. iamq; alternas in prælia gentes
Dissimilis bellona ciet. non clamor utrinque.
Non utrinque tubæ. stat debilis altera pubes
Summissos enses nequicq̃. amẽtaq; dextris
Laxa tenes. cædunt tellure armisq; reductis
Obstentãt ueteres etiam num in sanguine plagas
Iam nec cecropiis idem ductoribus ardor
Languescuntq; minæ. & uirtus secura resedit.
Ventorum uelut ira minor. nisi sylua furentes
Impedit. insaniq; tacent sine littore fluctus.
Vt uero æquoreus quercũ marathonida theseus
Extulit. erectæ cuius crudelis in hostes
Vmbra cadit. cãpumq; trucẽ lux cuspidis implet.

Caligare diem: faciente caliginẽ non apparere. Humiles: sine cristis: aut fractas. Diris: graue olentibus. Aegrum. corruptum. Ducens: odorans. Pubes: thebana iuuentus. Cædunt quatiunt. Quercum: pro hasta.

Aedonios:thracas. Degeneres:timidos: Ira leones:in magnam prædam feruntur: Triplici:quia tres erant gentes:quibus sti pabantur ad bellum. Continuat:ideſt ſine intermiſſione ꝑſternit. Humero tranſmi ſit:per humeros ferrũ exiit. Temone: de longe miſſa quaſi dicat adhuc potuit tranſi re tertium ſed retenta eſt in temone. Co mites:ſocii creontis. Colligit:confirmat.

Vlciſcare fratres:uidelicet in ſe iuicẽ par ricidas. Tegmie duro:textu ferreo. Tho raca tenus:ubi thorax multiplex replicat̃.i. iuxta eam partẽ ubi loricæ eſt medietas.

Ceu pater ædonios hemi de uertice mauors
Impulerit currus. rapido mortemq; fugamq;
Axe uehens. ſic exanimis in terga reducit
Pallor agenoridas. tedet fugentibus uti
Theſea. nec facilem dignatur dextra cruorem.
Cætera plæbeio deſæuit ſanguine uirtus
Sic iuuat exanimis:proiectaq; præda. caneſq;
Degenereſq; lupos magnos alit ira leones
At tamẽ Oleniũ. Thamirũq; hũc tela pharetra
Promẽtem. hunc ſæui tollentem pondera ſaxi
Deiicit. & triplici confiſos robore gentis
Alceidas fratres:totidem quos eminus haſtis
Cõtinuat ferrũ conſumpſit pectore Phileus
Ore remordit Helops:humero tranſmiſit lapix
Iamq; & quadriiugo celſum petit Hemona curru
Horrendumq; manu telum rotat:ille pauentes
Obliquauit equos:longo perlata tenore
Tranſiit haſta duos. faciebat uulnera nec non
Tertia:ſed medio cuſpis themone retenta eſt
Se ſolum uotis ſolum clamore fremendo
Omnibus in turmis:optatq;: uocatq; Creonta.
Atq; hunc diuerſa bellorum in fronte maniplos
Hortantem dictis. fruſtraq; extrema minantem
Conſpicit abſcedunt comites:& Theſea iuſſi
Linquebant fratriq; deis atq; ipſius armis
Ille tenet:reuocatq; ſuos:utq; æqua notauit
Hinc atq; hinc odia. extremo ſe colligit ira
Iam lethale furens:atq; audax morte futura
Non cum peltiferis:atq; hæc tibi pugna puellis
Virgineas:nec crede manus:hic cruda uirorum
Prælia:nos magnũ qui Thydea quiq; furentem
Hyppomedõta neci. Capaneiaq; miſim⁹ umbris
Pectora:quæ bellum præceps amentia ſuaſit
Improbe? nonne uides quos ulciſcare iacentes?
Sic ait. & fruſtra periturum miſſile ſummo
Affixit clypeo. riſit uoceſque manumque
Horridus Aegides. ferrataque arbore magnos
Molitur iactus. nec non prius ore ſuperbo
Intonat. argolici quibus hæc datur hoſtia manes
Pandite tartareum cahos. ultriceſq; paratæ
Eumenidas. uenit ecce Creon. ſic fatus. & auras
Diſſipat haſta tremens. tũc qua ſub tegmine duro
Multiplicem tenues iterant thoraca cathenæ
Incidit. emicuit per mille foramina ſanguis
Impius ille. oculis extremo errore ſolutis
Labitur. aſſiſtit Theſeus grauis. armaq; tollens

Iam ne dare extinctis iustos ait hostibus ignes
Iam uictos operire placet: uade atra daturæ
Supplicia. extremiq; tamē secure sepulchri
Accedunt utrinq; pio uexilla tumultu
Permiscentq; manus. medio iam fœdera bello
Iamq; hospes theseus. orant succedere muris
Dignariq; domos nec tecta hostilia uictor
Aspernatus init. gaudent matresque nurusque
Ogygiæ. qualis thyrso bellante subactus
Mollia laudabat iam marcidus orgya ganges
Ecce per aduersas dircæi uerticis umbras
Fœmineus quatit astra fragor. matresq; pelasgæ
Decurrunt. quales bacchea ad bella uocatæ
Thyades amētes magnum quas poscere credas
Aut fecisse nefas gaudent lamenta. nouæq;
Exultāt lachrymæ. rapit huc rapit impetus illuc
Thesea magnanimū. quærāt primus an ne creōta
An ne suos uidui ducent ad pectora luctus
Non ego centena si quis mea pectora laxet
Voce deus. tot busta simul uulgiq; ducumque
Tot pariter gemitus dignis conatibus equem
Turbine quo sese carus instrauerit audax
Ignibus euadne fulmēque in pectore magno
Q uæsierit. quo more iacens super oscula sæui
Corporis. infœlix excuset tydea coniunx
Vt sæuos narrēt uigiles argia sorori
Arcada quo plāctu genitrix erimāthia clamet
Arcada. consumpto seruantem sanguine uultus
Arcada. quem geminæ pariter fleuere cohortes
Vix nouus ista furor ueniensq; implesset apollo
Et mea iam longo meruit ratis æquore portum
Durabisque procul: dominoque legere superstes
O mihi bissenos multum uigilata per annos
Thebai iā certe præsens tibi fama benignum
Strauit iter: cœpitque nouā monstrare figuris:
Iā te magnanimus dignatur noscere Cæsar
Itala iam studio dixit: memoratque iuuentus:
Viue precor: nec tu diuinā Aeneida tenta
Sed longe sequere: & uestigia semper adora.
Mox tibi si quis adhuc prætendit nubila liuor
Occidet: & meriti post me referentur honores.

FINIS.

Accedunt: iungūtur. Tumultu: argiuorum atq; thebanorum gaudentium strepitu. Gaudent: luctus immutant in gaudia. Ignibus euadne: capanei uxor nimio amore: & dolore flammata: in rogum coniugis se dedit præcipitē. Sorori: deiphilæ. Clamet: cum lamento inuocet. Vix nouus furor: noui carmini iteratio. Strauit iter: fama sternendo benignum iter ad posteros usq; ad proceres. Tenta: prouoces. Referētur honores: post mortem meam te honorabit inuidia.

FINIS.

Recollecta super Achilleida.P.Papinii Statii:tradita a Domino Francisco Mataratio perusino uiro disertissimo.

Vblius Papinius Statius.P.Papinii Statii pater utraq̧ lingua eruditus:ad nouissimū usq̧ diē ꝓfessus est:& summo honore apud Domitia.habitus.Nā auro & corona ab eo donatus est digno principe erga ꝑceptorē munere:Genus suū ꝓpter inopiā oblitteratū primus celebritate nois cælebre reddidit:adeoq̧ claruit.ut qđ Home.ei cōtigerit.Duæ.n. urbes sellæ epyrotarū & neapolis cāpanorū de eius natali solæ certarūt.ex Agelina uxore:quā unicā habuit : cuiq̧ superstes fuit.P.Papiniū genuit:cuius pueritiā & adolescētiā litteris fouit.copia uarietateq̧ refersit:& omne eius studiū iuuit quoad uixit:operaq̧ castigauit.Senex inexpergiscibili somni uitio periit.ipse Papinius filius iuuenis admodū Claudiā claudi Apollinaris filiā duxit uxorē.Amoris impatiens.Fœminam tantæ modestiæ castitatis & in ipsum obseruantiæ:ut matrimonialem fidem absentia mariti.xx.annis.nō fraudauerit:uergentē tamen ad senium in cōmunē ambobus patriā reuocauit.Cæsar Domitia.albæ eadē qua patrem prius erat corona insigniuit:bisq̧ auro donauit quare non ingratus poeta thebaida & Achillē optime de se meriti imperatoris nomini cōsecrauit:& thebaida quidē ut ipe ait multa cruciauit lymæ:ac Iunii maximi uiri eloquentissimi iudicio publicauit:scripsit syluaꝝ libros quinq̧ in quibus fortunā & amicos poeta cognoscit:Achillis ætatē scribere orsus morte interceptus est cunq̧ oīa dicturus esset quæ ille a prima ætate gessit.Multa.n.Homerus reliquit itacta.ea dūtaxat perfecit quæ circa occultationē in scyro cōtigerūt:ubi sub habitu muliebri latuit pro Polidote sorore regi Licomedi a Tethide matre traditus & cōmēdatus.ab Vlyxe aūt inuētus.Narrat qua disciplina sub Chirone cētauro enutritus fuerit:ex quo iperfectū opus colligimus.Et ne secūdū quidē librū cōpletū esse.nā quæ alii inepte ne dicā stulte:libroꝝ initia fecere capita ꝓfecta sunt.Descripturus aūt Achillis ætatē & uitā Crispinū uersibolani filiū insignē militiæ iuuenē mēte cōcepit:Domitiano:ut diximus dedicauit:a quo ueniā petit:ꝙ ei⁹ res gestas nō poti⁹ describat:& uelle qdē dicit:sed tantā rē aggredi nondū auderet.At uero de Achille materia ueluti proludio quodā uti quo experiat̃ possit ne q̄ de ipo mollit̃ & aīo cōcipit:iā aggredi & ꝑficere.Constat Domitianū ante pricipatū poetices studiū simulasse:tā isuetū antea sibi q̄ postea spretū & abiectū.Recitauitq̧ ēt publice nec miꝝ cuiq̄ uideri debet ꝙ tātope pricipē de se bene meritū & cōdiscipulū laudat:ea illi tribuēs:q̄ minime affuisse refert.Facit idē Quin.q Domitiāi sororis filios:sibi a patruo cōmēdatos erudiuit:& prim⁹ Romæ pricipis eiusdē bñficio ānuā ex publico mercedē hēre meruit.Achilles Peleo & Tethide chyrōis filia:ut Orpheus tradit i argonautis natus ē.de thetide āt Prothei uatis marini & belluaꝝ neptūni pastoris tale uaticiniū fuit.Cōcipe mater eris iuuenis:qui fortibus armis Acta patris uincet maiorq̧ uocabit̃ illo.Quo territus Iuppiter se ab ea abstinuit.Peleo autem concessit æaci filio:ex quo Achillem genuit.

In primo chirona petit thetis:ante precata.
At thetis æmonio lycomedi tradit achillem.
Tertius æaciden quærit:generat quoq̧ pyrrhū
Quartus at occultum peliden prodit ulyxi.
Nauigat æacides ad debita pergama quinto.

Themate proposito narrat.thetis alma rapinam
Tyndaridis conquæsta.rates sed uana precatur
Mergere rhœtæas.alios commenta paratus
Tendit in æmoniam carum ablatura magistro
Aeaciden tunc forte feras lethale fugantem
Ille redit.lætusq̧ dapum post munera matri
Fila mouens canit heroas:nox occupat artus.

Agnanimum æacidē:more poetarū:quibus de rebus dicturus sit proponit.estq̧ ꝓpositioni mixta inuocatio : ut apud Home. Magnanimū:qui maluit breuē uitā cū gloria q̄ sine gloria longissimā.Ioue matri obiectionē faciēte.ut Home.scri. Is.n.ꝓprie magnanimus ē:qui ad honestā mortē:& ea oīa quæ illā afferāt iteritus est: qđ ait Ari. li.iiii. Ethicorū. Formidatā tonanti:propter uaticiniū prothei:qđ dixi. Patrio cælo:nō ꝙ esset:sed futuꝝ erat:nisi oraculo territus Iuppiter a thetide abstinuisset.Virg.Quos ego sum totiens iā dedignata maritos.nō q erāt sed qui eē optarāt:q̄q̄ obiectiōi occurrit fateor de Achille ab Home.scriptū esse multa tamē supsunt dicēda q̄ ille nō attigit. Mæonio:homerico.fuit Home.ꝙ Plutarcus scribit auctore Hephoro creteidos & eiusdē patrui Mæonis fili⁹ ut Aristoteli placet a mæone lidoꝝ rege Homerū pro filio educatū & melisigenē prius:Heroa.qđ iuxta meletem fluuiū matre enixa uocatū est. Vacāt: super sunt nō dicta ab Home. Omnē: he omnes. herois Achillis res gestas & anteq̄ ad troiā ꝑueniret & postq̄ illuc ꝑuenit.unde sequit̃.

Magnanimus

Homerus

Nec in he.tra.siste. Schyroq̧ la. cōtra peloponessum iacet schyrus cū eiusdē nois oppido clarissima ut inquit Stra.pp licomedis cū Achille affinitatē & Achillis filium Neoptolomum ibi procreatum atq̧ enutritum.

P.Pa.Statii Achilleidos Liber.I.

Agnanimum æaciden formidatamque tonanti
Progeniem & patrio uetitam succedere cælo
Diua refer q̄q̄ acta uiri multum inclyta cantu
Mæonio:sed plura uacant.nos ire per omnem
(Sic amor est)heroa uelis:Schyroq̧ latentem

Dulichia tuba:ad rē gestam respicit cū enim Diomedes & Vlyxes Achillem quærerent sine quo non posse illum capi oracula respōderant & cum primū in schyrū appulissent dona hospitalia uirginibus lycomedis explicuerūt: inter quas Achilles uirgo creditus latebat.tirsos ille tympana ac limbos cōtrectare cœperunt.Achilles ad ensem quē dedita opa Vlyxes donis reliqs inseruerat oculos coniecit:& sic subito accēsus ē ut uirg dissimulare diutius nō posset.qd' cū Vlyxes animaduertisset ꝓprius accedens ut ad bellum proficisceretur hortatus est.agit tā autem tubicinē inflare tubam iussit.at uero iussus agitas insonuit fugiunt disiectis undiq3 donis.

Dulichia proferre tuba.nec in Hectore tracto
Sistere:sed tota iuuenem deducere Troia
Tu modo si ueteres digno depleuimus haustu
Da fontes mihi Phœbe nouos:ac fronde secūda
Nocte comas.neq3.n.Aoniū meus aduena pulso
Nec mea nunc uittis albescunt tempora primis.
Sit dircæus ager:meq3 inter prisca parentum
Nomina:cūq3 suo memorant amphione Thebæ
At tu quem longe primum stupet Itala uirtus
Graiaq3.cuiq3 geminæ florent uatumq3 ducumq3
Certatim laurus(olim dolet altera uinci)
Da ueniam.ac trepidum patere hoc sudare parūp
Puluere.te longo nec dum fidente paratu
Molimur:magnusq3 tibi præludat Achilles
Soluerat Oebalio classem de littore pastor

Dulichia:Vlyxea.ē dulichiū īsula adiacēs acarnamiæ cōtra araxim ꝓmontorium una ex echinnadibus quas sacras uocat Home. nymphæ.n.fuere quarū mutationē in insulas Oui.scribit. Tracto:hector.n.circa troianos muros ab Achille tractus ē:ut Virg. ait.ter circū iliacos tractauerat hectora muros. Deducere:ueluti honoris gr̄a comitaret. Tota troia:p oīa quæ ad troiā gessit donec eū paris Apollinis auxilio usus occidit. Dulichiū

Tu mō:fauorē petit numinis si mō illi satisfecit in ope qd' prius edidit,Thebaida āt ītelligit. Nouos fontes nouū fauorē & auxiliū. Secūda:primā.n.coronā i priore ope meruit.nūc altera coronari postulat. Aoniun: musicū Aonia boetia dr̄ qd' eā Aones barbaræ gētes aliq̄do tenuerūt.in boetia āt ælycon parnasus & cythærō loca musis sacra:ut Vir. Aonas mōtes:Boeticos intellexit musis sacros cū ait.Aonas in montes ut duxerit una sororꝝ. Aduena:q ante nō pulsauerit. Nec mea nunc primis:dicit se nunc primū sacra poetarū non attingere sed antea illis initiarū fuisse.sunt.n.uittæ sacerdotū insignia.Virgi.Rex anius Rex idē hominū phœbiq3 sacerdos uittis & sacra redimitus tēpora lauro.poete uero phœbi & musarū sacerdotes sunt.Tibullus.phebeo faue nouus ingredit' tua templa sacerdos.Propertius.Sacra facit uates sint ora fauentia fatis. Dyrcæus:thebanus a dyrce q fons ē ante thebas.fuit dyrce loci thebarū regis uxor:quæ quoniā Antiopā male tractauit priorem mariti uxorē.& ne forte in gratiā cū uiro prediret suspitione Claudii in citherone & custodiri iussit quas debuit una cum marito pœnas dedit.nā Azeto & Amphione cū adoleuissent & matris iniurias pcepissent:Licus occisus ē ipsa uero indomiti tauri cauda alligata tā diu tracta ē quoad deoꝝ miseratione in fontē sui nois est cōuersa.Fabulā scribit Oui. Cū suo Amphiōe.quo gloriant'.hic Iouis & Antiopes filius fuit:& ut alii malūt:Mercurii:a quo lyra accepta:sic dulciter canebat:ut saxa eū sequerent':& se sua spōte Thebanis muris iponeret de quo in Thebaide.Quo carmīe muris Iusserit Amphion tyrios accedere mōtes.& Seneca i Hercule furēte.Cuiusq3 muros natus Amphiō Ioue Struxit canoro saxa modulatu trahēs Prius auctor Pli.tōnē musicā inuenit. At tu quē lōge:a Domi.ueniā petit & excusat:q3 ei' res gestas nō scribat. Stupet:admirat'. Primū:i utraq3 ligua. Certatim:ut altera supare alterā cōcedat:& mō hæc mō illa uideat' superior:magna imperatori a poeta laus tribuit':sub cuius principatu scientia rei militaris & litterarū studiū pariter floreret. Olim:nunc interdū. Da ueniā:da mihi hāc indulgētiā. Cice.ꝓ archia.Dabitis mihi hanc ueniā accōmodatā huic reo.i.indulgebitis:cōcedetisq3 mihi hoc:si forte peccauero. Trepidū:res gestas tuas scribere timentē.Hoc puluere:hac exercitatione:& ē a curulibus certaminibus sumpta translatio.puluerē.n.excitant & colligunt Hora.Sunt quos curriculo puluerem etce. Proludit:ꝓ quodam ueluti proludio est & quasi ꝑgustatione dū experior sim ne describendis rebus a te gestis idoneus.ꝓludere uel præludere citharœdus dr̄ cū prætētat & recenset chordas & proludiū græci uocāt προοιμιον.i.cantū illū quē citharedi faciūt ante uerū & legitimū cantū ꝑtentantes Seneca.ꝓlusit idræ. Soluerat oebalio:narratio ē & ut poetis mos est a mediis incipit secūdū Horatii preceptū i arte poetica.ordinis hæc uirtus & uēus haud ego fallor ut iā nūc dicat iā nūc debētia dici.plæraq3 differat & ꝑsens in tp̄s omittat.nota fabula est quomō Paris postq̄ cōtra Iunonē Mineruāq3 iudicauit spartā duce uener' quæ oīum pulcherrimā ꝓmiserat nauigauit qua expugnata helenā Iouis & lædē filiā & una diuitias eius ac thesauros rapuit.Cū ergo i patriā cū præda reuerteret' eū thetis cōspicata ē:& statim uaticinii qd' a Protheo acceperat i memoriā uenit ut.s.filius eius Achilles i troiāo bello eēt piturus q̄ re idignata i cōquestionē ꝓrupit:& supplex a neptuno tēpestatē petiit:quā īpetrare nō potuit fatis.n.se ille ꝓhibere r̄ndit ex quo post lōgā deliberationē sub muliebri habitu i schyro īsulā lycomedis tātisp occultare filiū dū bellū gereret' decreuit. Oebalio:lacōico.Oebalus fili' fuit argoli filii amidatis Rex laconiæ qui de suo noie ꝓuinciā dixit Auctor dictis cretēsis i troiana historia fuit ali' oebalus thelōis filius cuius li.se ptimo Vir.meminit.Nec tu carminib' nr̄is idictus abibis Oebale. Pastor:Paris:qui expositus creuit inter pastores & ante q̄ a Priamo reciperet' pastor fuit.Vir.At nō sic phrygi' penetrat lacedæmona pastor.

Dyrce
Licus
Amphiō
Proludere
Proludiū
Proemiū
Oebalus

&

Dardanus.incautas blande populatus Amyclas
Plænaq; materni referens præsagia somni
Culpatum relegebat iter qua condita ponto
Fluctibus inuisis.iam Nereis imperat Helle
Cum thetis.idæo(heu nunq̃ uana parentum
Auguria)expauit uitreo sub gurgite remos.
Nec mora ąb undosis turba comitante sororum
Prosiluit thalamis.feruent coeuntia Phrysi
Littora:& angustũ dominas nõ explicat æquor.
Illa ubi discusso primum subit aera ponto
Me petit.hæc mihi classis ait.funesta minatur.
Agnosco monitus:& prothea uera locutum.
Ecce nouam Priamo facibus de puppe leuatis.
Fert bellona nurum.uideo iam mille carinis.

Paris Hæcube somniũ — Dardanus:sic a principio dictus est:Paris autem uocatus.effugit enim propositam sibi mortem cum infans esset:somniauerat.n.quod & Cicero scribit libro de diuinatione hecuba prægnans facem se parituram in qua omnis troia concremaretur : quo insomnio territus Priamus.quicquid illa peperisset iussit exponi:sed infanti filio mater pepercit & pastoribus clam alendum tradidit. Incautas:uenerat enim ille ut amicus & menelai hospes cum ille abesset.nam in cretam nauigauerat.Violato autem iure hospitii helenam rapuit.nihil ergo sibi cauebant Amyclei.pro sparta autem Amyclas posuit.illinc enim raptam helenam constat.

Amyclæ — Populatus:non.n. solam helenam rapuit sed spartanorum quoq; bona prædæ subiecit.unde & græci cum legatos misissent ad troianos Vlyxẽ & Diomedem helenam reddi postulauerunt ut ait Homerus χαιφ Τκμα Ταᾶντκσ.Amycle autẽ laconiæ ciuitas fuit mediterranea Apollini sacra unde Amyclei castor & pollux.fuit & alia in italia iuxta taracinã quæ deleta est a serpentibus. Auctor Plinius. Plena:omnes enim ex eo quod commiserat fore cognoscebant ut hecubæ insomnium:quod diximus compleretur.

Præsagit — Præsagia:prædiuinauerat enim & prædixerat ante quod futurum erat. præsagire prædiuinare est:nam

Sagax — sagax acutus est:& solers est. quod Festus ait. Somni:insomnii. Culpatum:quod omnes culparunt. Relegebat:renauigabat.legere enim transire interdum & nauigare significat. Vir.Siue oram illirici leges æquoris. Qua condita ponto:

Hellespõtus — hellespontum significat angustum mare septem stadiorum quod Europam & asiam dirimit & a tenedo in propontidem porrigitur:Xerxis persarum regis potẽtie indicunt qui illic ponte facto cum innumerabili pene exercitu traiecit:& hellespontus quidem uocatus est ab helle athamantis regis thebarum: & nephelles filia phrissi sorore:quæ cum una cum fratre uecta ariete colcorum regionem peteret illic cecidit & a Neptunno in matrimonium accepta pæona procreauit.Ideoq; ait. Iam nereis:idest iam numẽ marinum facta.nereides enim deæ maris appellantur.ergo. Iam nereis:iam in nereidum numerum recepta. Imperat:cum ubiq; in mari ut neptunni uxor potestatem habet illic ubi cecidit habet amplissimam. Fluctibus iam inuisis:bene inuisis ꝙ is obrupta est cum tethis uaticinii recordata & bellum territa quod instare intelligebat:in quo filius periturus erat.

Ida — Idæos:troianos ab ida monte phrygiæ iliensibus propinquo.Est autem in scolopendre modum:& multipes ab Homero appellatur alius est eiusdẽ nominis in creta. Heu nunquam.nunquam frustra filiis parentes timent : & quæ augurantur contingere solent ferme semper. Expauit:uehementer timuit. Vitreo:qui uitri imitantur colorem & lucíditatem. Virgilius. Vitrea te fulginus unda. Prosiluit: propere descendit.Sororum nereidum. Feruet impletur:feruerem locus dicitur ubi magna est multitudo & frequentia. Virgilius.Quis tibi tunc dido cernenti talia sensus.Quosue dabas gemitus cum littora feruere late prospiceres arce e summa. Coeũtia:adeo angusta ut coire lõge intuentibus & coniungi uideantur. Phrysi:uel per.quæ nauigauit phryxus uel pro sorore fratrem posuit.ut uirgilius cilarem pro castore cũ ait.qualis Amycleis domitus pollucis habenis cilarus. Dominas:deas quæ thetidem comitabantur. Explicat:sic recipit ut explicare non possit.nam recipit quidem sed quod in angusto loco accidere solet tanta multitudo est ut cerni omnis uix possit. Subit aera:sese in sublimem leuauit. Discusso ponto:pedibus repulso in quo euolantis gestus exprimitur. Petit:inuadit. Nocitura:funesta interitum filii. Agnosco monitus:cuius fuerint monitus statim dicit:prothei scilicet qui fore prædixit ut filium in troiano bello amitteret nisi caueret.

Prothe⁹ — protheos autem tethios & oceani:Auctore Hesiodo in theogonia:filius fuit qui & futura predicebat & sese in uarias figuras conuertebat.patria ei fuit pallene thessaliæ ciuitas:sed carpatum & ægyptũ aliquãdo regno tenuit:de quo plura in geor. Virgilius.

Ecce — Ecce:aliquid repentinum & periculosum hæc particula semper dicit: Virgilius.Ecce autem gemini a tenedo.& bellona inquit quæ nurum Priami comitatur faces præfert non quæ nuptiis adhiberi solent sed quibus ilium sit arsurum noctu nubebant apud

Nuptiarũ ritus — maiores nostros.& propterea tres pueri patrimi & matrimi adhibebantur nuptiis.duo qui nubẽtẽ tenebãt.Tertius qui facem præferebat ex spina alba nuptiis auspicacissima.ex ea enim sibi pastores fecere q sabinas rapuerũt.Auctores Põpeius & Plinius. Facibus leuatis:ut fieri ĩ nuptiis solet.

Bellona — Bellõa dea belli & martis soror.quæ eunti in bella fratri currum & equos parare a Papinio dicitur in thebaide. Huius sacerdotes seipsos feriebãt:& sanguine suo numen placabant.furentes uero futura prædicebant. Multi auctores.Lactãtius.Tibullus.Lucanus.ante bellonæ templum columnella Romæ fuit:quæ bellica dicebatur:super quam hastam iaciebant bellum indicturi. Mille carinis:totidem enim dicũt fuisse poetæ. Virgilius.Non anni domuere decem non mille carinæ.Ex homeri cathalogo plures fuisse colligimus

Ionium: namq; ex inſulis uicinis & mari Ionio auxilia uenerunt atridis contra troianos.ut Vlyxes Ionium
Incipit ioniũ ab acrocerauniis montibus.ubi deſinit adriaticũ finit̃ ad malleã.olym pars erat adriatici:te mare
ſte Pauſonia.& ioniũ ab ionio Dirachi filio:quẽ per errorẽ Hercules occidit:& in mare proiecit:ut illi co/
gnomen imponeret appellatũ tradit Appianus alexandrinus.ægeum uero dictũ a crebris ĩſulis:quæ in Aegeum
eo ſunt:& ꝓcul aſpiciẽtibus caprarum exhibent ſpeciẽ.ſiue ab Aege amazonum regina:quæ illic periit: mare
ſiue ab Aegeo Theſei patre qui ſe in illud præcipitauit:ſiue ab ægis maritima ciuitate:qđ Strabõi placet.

Ionium.ægeumq; premi.nec ſufficit omnis
Quod plaga graiugenũ tumidis cõiurat atridis
Iam pelago.terriſq; meus queretur Achilles.
Et uolet ipſe ſequi.quid enim cunabula paruo
Pelion.& torui comiſimus antra magiſtri?
Illic(ni fallor)Lapytharum prælia ludit
Improbus.& patria iam ſe metitur in haſta:
O dolor.& ſeri materno in corde timores
Num potui infœlix cum primũ in gurgite noſtro
Rhœtææ cecidere trabes.attollere magnum
Aequor?& incæſti predonis uela profunda
Tempeſtate ſequi?cunctaſq; inferre ſorores.
Nũc quoq;:ſed tardum eſt:iã plena iniuria raptæ
Ibo tamen:pelagiq; deos.dextrãq; ſecundi
Quod ſupereſt cõplexa Iouis.ꝓ Tethyos amnes
Grãdæuumq; patrem ſupplex miserãda rogabo.
Vnã hyemem.Dixit.magnumq; in tempore regẽ

Nec ſufficit.niſi etiã filius meus ad bellũ
trahatur.Decretũ enim erat a fatis troiam
capi non poſſe niſi de genere æacidarũ ali/
quis adeſſet:& Peleus quidem adeo ſenex
erat:ut ferendis armis iã nõ eſſet idoneus.
Tumidis:iratis:& præ indignatione intu/
meſcentibus.eos enĩ iniuria tangebat:quo
rum etiã cauſa cæteri moti ſunt:& ſic com/
munẽ uniuerſæ græciæ eẽ iniuriã Agamẽ
non & Menelaus prædicabant. Cõiurat:
cũ tria ſint genera militiæ.legitima.euoca/ Militiæ
tio:coniuratio:tunc coniurati dicũtur mili/ genera
tes quum ſingulos imperatori interroga/
re ex more non licet.ſed qui conuenere ſi/
mul iurant ſe illum ſecuturos & ſtrennue
pugnaturos.Virg.Extẽplo turbati animi ſi
mul oẽ tumultu Coniurat trepido latium.
Dicimus aũt coniuro tibi ſicuti timeo tibi.
laboro tibi.i.cauſa tua. Et uolet hac ipſe ſe
qui:quoniã audax &fortis. Quid.n.hippa
lage ẽ & ordo.quid paruum cõmiſimus cu/
nabulis pellii & torui magiſtri.nos inquit
in cauſa ſumus:ut ſequi recuſaturus nõ ſit:
qui eũ Chyroni nutriendũ dedimus:apud
quẽ quotidie bellica opa experitur & diſcit

Cunabula:ꝓ nutricatione atq; educatione accipimus.Cæterũ lectuli ſunt in qbus ĩfantes iacẽt & nu
triũtur.Eadẽ & incunabula appellãtur.unde ab incunabilis aliquid incepiſſe dicimus. Pelion: Mons Pelion
eſt Theſſaliæ orienti obiectus:de quo Lucanus.Cũ per ſumma poli phœbum trahit altior æſtas Peliõ
opponit radiis naſcẽtib' umbras.In hoc mõte ſedes fuit Chyrõis cẽtauri qui ſaturni filius & Philirides Chyron
Achillẽ nutriuit. Torui:uel quia media parte equus uel qa aſperioris diſciplinæ.Nã Ouidius ait.Phili
rides puerũ cithara ꝑfecit Achillẽ.Atq; aĩos forti cõtulit arte feros.Qui totiẽs ſocios totiẽs ꝑterruit ho/
ſtes creditur annoſum ꝑtimuiſſe ſenẽ.Quas hector ſenſurus erat poſcẽte magiſtro Verberibus cæſas ꝑ/
buit ille manus. Illic:in bello uel apud chyronẽ. Lapytarũ prælia ludit:pugnare dixit quo more lapi/
tæ ſolẽt q populi fuere Theſſaliæ & mediterraneã regionẽ peneno fluuio uicinã occupauerũt.his quon
dam ixion filiuſq; eius peritous præfuere:& cũ his in perithoi nuptiis immiſſo furore a baccho certaue
re cẽtauri:quã pugnã ſcribit Ouidius. Improbus:inſatiabilis.Virg.improbus anſer ſtrimoniæq; grues.
Metitur ſe:uires ſuas experit̃.Iuuenalis.nec ſe metit̃ ad illũ quẽ poſuit natura modũ. Patria paterna:
tẽptat.n.nõ poſſit haſtã paternam ferre. Rhœtææ:iliacæ paridis.ſ.rhetiũ mons eſt uicinus ilio:in quo Rhetiũ
urbs fuit eiuſdẽ nominis:iuxtaq; eantiũ cũ aiacis tumulo & templo & ſtatua quã ab Antonio ablatã &
in ægyptum aſportatã Auguſtus cæſar iliẽſibus reſtituit.de rhetio inqt Lucanus.Et graio nobile buſto
rhetion. Trabes:naues.materiã pro forma poſuit. Incæſti prædonis:paridis.incæſtus eſt qui cum ſan
guine coniunctis coit uel cum ſanctimonialibus:hic abuſus eſt & pro adultero poſuit. Profunda ma/
gna uel ab imis maris ꝑtibus eruta. Sequi:inſeq. Inferre:quaſi cõtra armare. Sorores: nereidas. Nũc
quoq;:ſcilicet facere licet. Iam plena iniuria raptæ:ideo ſeꝝ eſt.perdendus erat Paris anteq̃ helenam ra
peret:nũc nihil omnino prodeſſet:nec ꝓpterea bella nõ gererentur.læſit enim græcos:qui ſi ab eo non
poſſent:a Priamo & troianis cæteris pœnas huius ſceleris exigerent. Plena:perfecta. Dextramq; ſecũ/
di:honoris gratia neptunnũ a reliquis ſecreuit. Quod ſupereſt:quod unũ reſtat mihi faciendũ in quo
ſpes eſt. Secundi iouis:neptunni.in diuiſione regnoꝝ Ioui cælum:neptunno mare:Plutoni inferna cõ
tigerunt.uera hiſtoria hoc habet.regnum orbis partitos ſortitoſq; eſſe:& orientis imperiũ Ioui:occiden Mundi
tis Plutoni ceſſiſſe.oriẽtis autẽ plaga ex qua lux mortalibus datur ſuperior.occidentis inferior uidetur regna
eſſe.neptũni regnum tale fuit quale.M.Antoni fuiſſe legimus:cui totius oræ maritimæ cum inſulis oĩ
bus ſenatus poteſtatem dedit:ut prædones perſequeret̃ ac mare pacaret.Auctor Lactantius.Secũdũ aũt
Ioueẽ cũ dixit ſtoicoꝝ dogma ſecutus eſt:q unũ uoluerũt eẽ deũ:cui ꝓ actib' & officiis noĩa uariarentur:
quã opinionẽ Vir.quoq; ſecutus eſt cũ ait.Sacra Ioui ſtigio. Tethyos amnes.i.per aquas qbus præeſt te
this oceani uxor. Grãdæuum patrẽ:oceanum quẽ ſenem & canũ fingunt poetæ:uel nereũ. Hyemem:
tempeſtatẽ.Vir.Noctẽ hyememq; ferens. In tempore oportune.Terẽtius in andria.Veni in tempore.

Aſpicit Oceano ueniebat ab hoſpite menſis
Lætus & æquoreo diffuſus nectare multum
Vnde hyemes uentiq; ſilent. cantuq; quieto
Armigeri Tritones eunt. ſcopuloſaq; cetæ
Thyrrheniq; greges. circumq; infraq; rotanıut
Rege ſalutato. Placidis ipſe arduus undis
Eminet. & triplici tælo iubet ire iugales
Illi ſpumiferos glomerant a pectore fluctus
Pone natant. delentq; pedũ ueſtigia cauda.
Cui thetis. o magni rector genitorq; profundi
Aſpicis in quales miſerum pateſeceris uſus
Aequor:ʼeunt tutis terrarum crimina uelis.
Ex quo iura freti maieſtatemq; repoſtam
Rupit iaſonia puppis pagaſæa rapina.
En aliud furto ſcælus. & ſpolia hoſpita portans
Nauigat iniuſtæ temerarius arbiter idæ.

Oceano ueniebat ab hoſpite: apud quē epulatus fuerat. Menſis: dapibus quæ in mēſis apponuntur.
Nectar Lætus: conuiuio exhilaratus. Nectare: deoꝝ potio nectar ē ſicut ambroſia cibus. Oui. Nectar & ambroſiam latices epulaſq; deoꝝ: Cōponitur aũt ex ne particula priuatiua & ctino occido: ꝙ nō ſit occidentiũ. Vnde: ab ea parte qua. Hyemes uentiq; ſilent: hyemes tempeſtates. uenti: q faciũt eas. Armigeri tritones: mōſtra ſunt marina eius formæ: quā Vir. deſcribit. li. x. his uerſibus. Cærula concha Exterrens freta cui laterũ tenus hiſpida nāti Frons hoīem præfert in piſcē deſinit aluus. qđ nō eſt incredibile. fecit oliſipponētiũ legatio ob id miſſa quæ tyberio principi nunciauit uiſum auditũq; concha canentē tritonē qua noſcit̃ forma. Seruius dicit deũ marinũ tritonem eſſe neptũni atq; ſalaciæ filiũ fingũt itē poetæ tibicines & armigeros neptũni eē tritones. Scopuloſaq;
Cetæ cetæ. τάχητοσ græce declinant̃. & in plurali ταχήχάια τάχηχη. apud nos tantũ pluralis eſt numeri & minime īflectit̃. ſunt autē cetæ in mari maiores piſces ut balenæ Vir. Immania cetæ. unde cetaria loca ſepta in mari ubi maiores piſces cōcludũtur a piſcatorib⁹. ii & ipſi qm̄ maiores capiũt piſces cetarii appellãtur. Varro aduertitis cetarios cũ uidere uolũt in mari turmas aſcēdere in malũ alte ut penitus per aquā proſpiciāt piſces. Scopuloſa: immēſa ſcopuloꝝ īſtar. uel cũ uiſunt̃ ſcopuli eē credũtur nō piſces tantæ ſunt magnitudinis. Tyrrheni greges: delphines in quos tyrrheni quidā nauicularii ſunt ab aqua mutati cũ acceptũ illũ ut naxũ trāſgrederent̃ nutricibus redderent alia ſpe prædæ pellecti ducere uoluiſſent: quā fabulā Iginius ſcribit & Oui. libro methamor. Rotantur: in girũ uoluũtur & circũeunt. Rege neptũno quem ipſi delphines ſalutare uidētur. Eminet: ſuperſtat. Triplici telo: qđ tridentē & fuſcinā dicunt. & unde neptũni fuſcina telũ: ꝓpterea autē Iuppiter triphido utitur fulmine. Pluto triplici cerbero: neptũnus tridēte: ut intelligatur ſingula hæc tria numina regni totius habere poteſtatē: qđ ſeruius ſcribit. Iugales: delphines: qui equi ſunt neptũni: & eius currũ trahũt ad iugũ religati. Illi ſpumiferos: pectore quidē aquas cōdonare uidētur: quas impellunt. Pone: retro a poſteriori parte. Pone. n. eſt poſt. Virg. Pone ſubit cōiũx. Delent: Deſtruũt. Veſtigia pedum: nā cōcitatas pectore & partibus: quæ illis pro pedibus ſunt: aquas cauda cōplanant. uel poeticæ fingit equos eſſe ſimiles noſtris neptunno Papinius. Cauda: oīa marina mōſtra in piſces deſinunt. & Oui. inquit de belua cui Andromade expoſita eſt. Deſinit in piſcē. &ce. Cui thetis: oratio eſt Thetidis ad neptũnũ: quē beniuolum reddit: cũ rectorē & regē maris uocat. ſtatim āt ab indignitate rei in Paridem accēdit indignũ. n. uidebat̃ Paridē raptorē & hoſpitii uiolatorē: nullo prohibēte nauigare. Eſt autē petitio honeſta quā nō minus honeſta ſeqtur recuſatio. Cōcedenda. n. fuerat thetidi tēpeſtas in Paridē pro ſalute & incolumitate filii niſi fata obſtitiſſent: quæ fore inter troianos & græcos bellũ decreuerant. fatorũ autē decreta infringere nemo poteſt. In quales uſus. ſ. ad rapinas & ſcelera. Miſeꝝ: ꝙ prius inuiolatũ fuerat. Terraꝝ crimina: criminoſi. ut ſic loquar & ī terris uati qbus cũ mari nihil deberet eē cōmercii. Ex quo: ex eo tēpore quo. Iuue. ex quo deucaliō. Iura freti: quæ erāt ne hoībus eēt peruiũ. Maieſtatē uerēdā: quā reuereri homines debuiſſent & cōtrario elemētoſeſe nō credere ab eo inquit tēpore ceptũ eſt ab hominibus cōtēni mare quo iaſon cũ delecta græciæ iu-
Argo uētute fabricata naui argo quā primā dicũt fuiſſe poetæ in colcorũ regionem nauigauit miſſus a patruo pelia ſub honoris ꝑtextu ad uellus aureũ cōparādũ cuius fama orbē terrarũ impleuerat. nota eſt fabula quā ſcribit ex noſtris Valerius flacchus. ex græcis Orpheus & Appollonius. nec Oui. intactā reliquit. ſatis cōſtat etiā Plinio auctore lōga naui primum iaſonē nauigaſſe. Puppis pagaſæa: iaſonis nauis ad pe-
Pagaſæ gaſas fabricata. pegaſæ aũt ciuitas fuit Theſſaliæ feraꝝ emporiũ a quibus nonaginta diſtat ſtadiis. ab colcho uero uiginti quo ex loco pelias iaſonē ac argo nauē emiſit & pagaſas quidē appellatas uoluere qa illic nauē argo cōpegerint uel pp fontes quos πηλασ græci uocāt. Auctor Strabo. En aliud: ſicuti iaſon auxilio uſus Medeæ filiæ Oetæ regis colcoꝝ pelli illā auratā furto ſubduxit: ita & Helenā & bona Menelai Paris furto ſubtraxit: in quo uera de iaſone tāgit̃ hiſtoria. & Iuue. ait. unde aluis furtiue deuehat auꝝ pellicule. Portās ſce. raptā helenā. Spolia ho. hoſpiti erepta. Orati. paſtor cũ traheret p freta ratib⁹ ideis helenā pfidis hoſpitā. Temerarius: ſtultus & ſine cōſilio. Cui temeritas ut ait Cice. inimica eſt. cũ. n. tres deæ de malo diſcordiæ iter ſe cōtēderēt a Ioue ad Paridē miſſæ ſunt. is uidere nudas uoluit. cumq; Iuno aſiæ imperiũ. Minerua ſapiētiā. Venus quācũq; uellet pulcherrimā polliceret̃: ad Venerē inclinauit: & ma-
Arbiter lo illo digniſſimā iudicauit. Arbiter uero is eſt cui ab iis qui litigāt poteſtas tradit̃ iudicādi qđ ſi ex compromiſſo ad eum deuenctũ fuerit nulla eſt a ſentētia eius prouocatio. Idæ: ubi iudicatum a Paride eſt.

Terris:mortalibus cedæ ,ppinquoꝝ. Cælo:diis morte filiorũ ut Ioui morte sarpedonis mihi morte Achillis filii quẽ in troiano bello piturũ audio. Sic phrygiæ &ce.sic inqt metimur & põderamus uicto/riã ueneris quã Paridis iudicio cõtra Iunonẽ & Mineruã adepta ẽ. Hi ueneris semp mores:ut mali aliqd semp machinet᷑ & tot mala ueluti præmiũ Paridis iudicii troianis retribuat. Hoc grate &cete.& hoc munus mihi largit᷑ cũ in mari enutrita apud me sit in mari nata ex genitalibus saturni:& illic etiã educata uenus dicit᷑ a poetis. Hac saltẽ:si illã iasonis ,ppterea fluctibus mergere noluisti:ꝙ semideos & theseũ uehebat.saltẽ has paridis naues obrue.q̃ sceleratũ uehũt & adulterũ.

Heu heu quos gemitus terris Pelagoq; daturus?
Quos mihi? sic phrygiæ pẽsamus premia palmæ
Hi ueneris mores.& gratæ munus alumnæ.
Has saltem(non semideos nostrumq; reportant
Thesea)si quis adhuc undis honor obrue puppes
Aut permitte fretum.nulla inclæmentia fas sit
Pro nato timuisse mihi:Da tollere fluctus
Nec tibi de tantis placeat me fluctibus unum
Littus & iliaci scopulos habitare sepulchri.
Orabat laniata comas.& pectore nudo
Cæruleis obstabat equis.Tunc ductor aquarum
Inuitat curru.dictisq; ita mulcet amicis
Ne pete Dardaniam frustra theti mergere classem
Fata uetant,ratus ordo deum,miscere cruentas
Europæq; asiæq; manus consultaq; bella
Iuppiter & tristes edixit cædibus annos.
Quem tu illic natum Sigeo in puluere quanta
Aspicies uictrix phrygiarum funera matrum
Cum tuus æacides tepidos mõ sanguine Teucros
Vndabit campos,modo crassa exire uetabit
Flumina:& Hectoreo tardabit funere currus
Impelletq; manu nostros opera irrita muros

Semideos:q cum iasone nauigarũt ut Orpheus Castor & pollux Hercules.sunt autẽ semidei quos ἡμιθέοσ.& ἡρῶασ uocant græci ꝙ nati sunt ex mortali. Nostrũ thesea:fuit is ægei regis athenaꝝ filius.ægeus uero neptũni.rumor autẽ fuit a pictheo materno auo dissipatus a neptũno fuisse generatũ:& ,ppterea iquit nostrũ thesea.i.nepotẽ tuũ uel filiũ. Theseus Siquis adhuc:qm̃ Paris uidet᷑ eẽ. Permitte:trade ut in meo arbitrio sit & potestate illud cõcitare. Nulla inclæmẽtia:nõ põt mihi sæuitiæ iputari quia fas est pro filio timere & timoris cãm tollere. Vnũ littus:ubi Protheus dicit futuꝝ ut Achilles sepeliat᷑. Iliaci sepulchri.qd᷑ fuit iuxta sigeũ troiæ ,pmõtorium cũ eiusdẽ Achillis tẽplo quo cũ uenisset Alexãder:o fortunate inquit adolescẽs qui tue uirtutis Homerũ præconẽ inueneras. Habitare:nã illic cineres & ossa filii me tenebũt affixã. Orabat:& oratione utebatur & ut facilius cõmoueret capillos lacerabat. Obstabat:sese obiiciebat atq; opponebat. Cæruleis equis:delphinis qui eq sunt neptũni cuius currũ trahunt.cæruleus color a græcis βράκφοσ dicitur.ẽ autẽ ex uiri & nigro cõmixtus. Currus:pro in curru.It clamor cælo pro ad cælũ.inferretq; deos latio pro in latiũ.Vir. Mulcet:Mollit siue lenit pacuuius.qd meo tu terres mulces laudibus.unde mulcibel quoniã mulcet ferrũ.i.mollit habitus autẽ orationis futuræ ostẽdit᷑. Theti:Vocatiuus est:quo.i.corripit᷑ ut in cæteris hmõi ut themi.Oui.dic themi qua generis dãnũ reparabile nostra arte sit. Fata uetãt:quæ mutari nõ possunt secundũ illud Virgilii.fortuna omnipotẽs & ineuitabile fatũ Fatum oĩa fato fieri stoici dixerũt qd᷑ sic a crisippo diffinitũ est:fattũ est sempiterna quædã & indeclinabilis reꝝ series cathenaq; uoluẽs semetipsam ac implicans:per æternos cõsequentiæ ordines:ex quibus acta cõnexaq; est.significat enim dei decretũ ac uoluntatẽ.a fando dictum:ut sit ꝙ dii fantur:quod necessariũ est.ac ineuitabile.id græci πεπρωμένην siue ἡμαρμένην uocant. Ratus:firmus certus.& diffinitionẽ tangit fati:quod est series causaꝝ. Europe:cuius ptem græci tenẽt. Asiæ:cuius pars troianis patet:a gadibus ad Tanai porrigitur europa.a tanai ad Nilum Asia.a nilo ad gades Africa.Europam aũt poetæ pro græcoꝝ ponũt imperio.Asiã pro imperio troianoꝝ.Iuuenal.Flãmis asiam ferroq; carẽtem.Papi.Interea meritos ultrix europa dolores.&ce. Manus exercitus. Cõsulta:destinata deliberata:decreta dicimus.n.cõsulo bellum.cõsulo pacẽ.& bellũ cõsulitur & cõsultũ est. Edixit:iussit.uel potius cõstituit.edicere iubere est:& ad reges spectat uel magistratus.unde edicta cõsulũ litteræ cõsulũ sunt:quib᷒ aliquid iubẽt aut uetãt.indicere uero denũciare est. Tristes annos decẽ.totidẽ.n.durabit bellũ. Quẽ:qualẽ legit᷑ & quãtum. Sigeo in puluere:in troianis cãpis ad sigeũ. Quãta funera:quod filios mulierũ troianaꝝ a filio tuo cæsos.Catullus in parcaꝝ de Achille uaticinio:Illius egregias uirtutes claraq; facta sæpe fatebuntur natoꝝ i funere matres cũ i cinerẽ canos soluẽt a uertice crines,Putridaq; ĩfirmis uariabũt pectora palmis. Vndabit:inũdabit ĩplebit crassa multitudine cadaueꝝ ut Scamãdrũ.Catul.Testis erit magnis uirtutib᷒ unda scamãdri.Quẽ passim rapido difundit᷑ hellespõto Cuius iter cæsis angustãs corpoꝝ aceruis Alta tepefaciet pmixta flumina cæde. Exire:currere.cõsistẽt.n. Tardabit:magno onere tardiores reddet & currũ ,p eqs ponit curꝝ trahẽtib᷒. Funere:ĩpo cadauere. Impellet:ĩpe manu sua troianos muros cõcutiet. Nostros muros:a me una cũ Apolline fabricatos fabula tradit Apollinẽ & Neptũnũ a Laumedõte troianoꝝ rege mercede cõductos troianos muros fabricasse.mercedẽ autẽ a Laumedõte negatam esse:quod ,ppterea fictũ est:quia Laumedõ decretã pecuniã in tẽploꝝ Apollinis & Neptunni ædificationem ad bellicos usus transtulit. Opera irrita:quibus nihil proderint quod a diis fuerint instructi.

Pelea iam:nolito inquit cõqueri ꝙ mortali nupſeris Peleo:nolito dolere minorib' thalamis.i. humiliori matrimonio & minore marito qua tu mereris:teq; ex Ioue peperiſſe exiſtima ſicuti peperiſſes niſi fata obſtitiſſent.nã uindictã de filii tui ſumet morte:& græcos pſequetur nõ aliter faciet q̃ ſi ex eo Achillẽ genuiſſes:& ſic latẽter periturũ innuit filiũ & cõſolatur.deſiſte ãt queri pelea & thalamos minores figurata locutio eſt. Inulta dolebis.quidem ſed non inulta.i.quin uindictam feceris de græcis qui filiũ tuũ in bello traxerunt.uindicta autẽ dulcis ſolet eſſe fœminæ præſertim nam Iuuenalis ait. uindicta nemo magis gaudet q̃ fœmina.

Pelea iam deſiſte queri:thalamoſq; minores
Credideris peperiſſe Ioui.nec inulta dolebis?
Cognatis utere fretis:dabo tollere fluctus
Cum reduces Danai: nocturaq; ſigna Caphareus
Exeret. & dirum pariter queremus Vlyxem
Dixerat.Illa graui uultum demiſſa repulſu
Quæ iam excire fretũ. & ratibus bellare parabat
Iliacis:alios iterum commenta paratus
Triſtis ad Hæmonias detorquet brachia terras
Ter conata manu. liquidum ter geſſibus æquor
Reppulit. & niueas feriunt uaſa Theſſala plantas
Lectantur montes. & cõnubialia pandunt
Antra ſinus. lataeq; deæ Sperchios abundat
Obuius. & dulci ueſtigia circuit unda
Illa nihil gauiſa locis. ſed cepta fatigat
Pectore conſilia. & ſolers pietate magiſtra
Longæuum Chirona petit. Domus ardua mõtẽ
Perforat. & longo ſuſpendit Pelion arcu
Pars exhauſta manu. partem ſua ruperat ætas

Caphareus

Reduces: capto ilio redeuntes. Caphareus:mons eſt inſulæ eubœæ editiſſimus in helleſpõtum proſpiciens in cuius uertite templum fuit cæलi Iouis.Seneca in Hercule cœtheo euboica tellus uertice in medio tremẽs pulſatur omni parte phixeum mare ſcindit caphareus.ad huius radices uel ira palladis uel nauplii regis eubœæ fraude palamedis filii ulciſci morte in cupientis: græcoꝝ claſſis rediens euerſa troia afflicta eſt.nam laborãtibus tẽpeſtate facẽ in caphareo ſuccendit illi portum in ꝓximo eſſe oppinati in aſperrimos delati ſunt ſcopulos:multiq; naufragium fecere.unde ait Propertius.nauplius ultores per noctem porrigit ignes.Et natat exuuiis græcia merſa ſuis. Exeret:eleuabit per ſuũ digitũ erreptas. Dirum: execrabilem & deteſtabilem. Pariter: pari odio inimicus Vlyxi factus eſt neptũnus quoniam ille poliphemo eius filio oculum eruit. qđ Homerus ſcribit ἐνχῶα λφα Τнσ ὐο λἰξυᾶσ his uerſib' at uero thetis Vlyxem pſecuta eſt quod ab eo Achilles quæſitus & ad bellũ eſt pductus. Demiſſa uultũ:erubeſcẽtes nã erubeſcẽtes uultum demittũt. eſt autẽ ꝓbe mulieris indicium.unde ait Virg. de Didone. Tũ breuiter dido uultũ demiſſa ꝓfatur cõtrariũ de ĩpudica muliere dicitur a Iuuenale.ĩpa loqui læta faciæ. Graui:moleſta oĩs.n.repulſa moleſta eſt. Excire:cõcitare bellare. Ratib':dicimus.n.pugno te & tibi.eodẽ mõ cerno & bello. Cõmẽta pro cõminiſcẽs atq; excogitans.quid.n.eſt cõminiſci.Teren.in ecira.aliquid cõminiſcẽtur mali.cõpoſitũ autẽ eſt uerbũ ex cõ & mentis qđ.ſ.aliquid mente efficimus. Triſtis:uel quia repulſam paſſa uel quia ſollicita de filio. Hæmonias terras:Theſſalicas.hæmonia dicta eſt Theſſalia ab hæmone a cuius filio Theſſalo Theſſalia eſt uocata.Auctor Strabo. Detorquet:flectit. Ter conata:ad natãtis terræ exprimit cæſtũ. Niueas &ce.hippalage eſt.ut dare claſſib' auſtros. Vada fundũ ſignificat.uadũ & locum ubi breuis eſt aqua.Vir.illiditq; uadis. Letãtur montes:loca Theſſaliæ tethydis aduẽtu.illic.n.nupſerat peleo plurimũ gauiſa ſunt.poeticum uero eſt etiã locis affectum dare.qđ Vig.facit dicens. Expectate ſolũ laurẽti.& ipſe te Tytire pinus ipſi te fontes ipſa hæc te arbuſta uocabãt. Mõtes qui multi ſunt & ĩſignes in Theſſalia quos in ea deſcribẽda Lucanus enumerat. Cõnubialia antra:in quibus peleo iuncta cõnubio & matrimonio thetis ẽ. Sinus:receſſus ueluti ſinus incuruitatẽ ueſtis ſignificat. Lateq; deæ &cete. ſperchius fluuius præ lætitia intumuit:eſtq; alueũ ingreſſus Theſſaliæ fluui' eſt & in freſco driopico:mõte naſcens & iuxta termopilas erumpens cui cæſaries ſeſe nutrire Achilles dicit apud Homerũ ex eodẽ & polidote Achillis ſorore natus eſt meneſchius.auctor Strabo.producitur penultima.quoniam græce eſt ſperchios per ε̄ι.Virgilius. quo ubi campis ſperchios & uirginibus baccata racemis. Dulci: quaſi blandienti. Fatigat:agitat. Solers:acuta & excogitandum:& cur ſolers declarat. Pietate magiſtra: nam pietas in filium ei pro magiſtra erat. Domus ardua:domum deſcribit chironis & parti in natura partim artificio factã tradit.erat.autem ad pelei montis radices ubi adhuc ſigna quæ quiſq; deus reliquerat cernebantur.omnes enĩ dii nuptiis affuerunt thetidis & locum tenuerunt.unde & Claudianus ait. ſurgeret in thalamos ducto cum pellion arcu nec caperet tantos hoſpita terra deos cum ſocer æquoreus numeroſaque turba deorum certarent epulis continuare prebéretq; Ioui communia pocula chyron Molliter obliqua parte refuſus equi. Affuerũt & parcæ quæ futura de Achille uaticinatæ ſunt qđ ſcribit Catullus Apollo quoque epythalamiũ & naſcituri Achillis probitatem cecinit. Longæuum:iam ad ſenium uergentem. Perforat:in monte perforato & cõcauo eſt. Longo arcu:ueluti fornice in lõgum porrecte. Suſpendit:in aere ſuſpenſum tenet.unde orti penſilis & babylon pẽſilis tota fuiſſe dicitur:quoniã pauimentum erat teſtudineũ. Exhauſta manu: excauata manu & opera hominum. Sua ætas:ꝓptia ætas & longitudo temporis non aũt ars & hominum labor,

Signa tamē.diuumq͛ thori.quem quisq͛ sacrarat
Accubitu genioq͛ locus monstratur:at intra
Centauri stabula alta patent.non equa nephādis
Fratribus.Hic hominum nullos experta cruores
Spicula.nec truncæ bellis genialibus orni.
Aut consanguineos fracti crateres in hostes
Sed pharetræ insontes:& inaniam terga ferarū.
Hæc quoq͛ dū uiridis.nā tūc labor unus inermi
Nosce salutiferas dubiis animātibus hærbas
Aut monstrare lyra ueteres heroas alumno
Et tunc uenatu rediturum in limine primo
Opperiens:properatq͛ dapes.largoq͛ serenat
Igne domum.Tum uisa procul de littore mater
Nereis.erumpit syluis.Dant gaudia uires
Notaq͛ desueto crepuit senis ungula campo
Tunc blandus dextra.atq͛ imos sūmissus ī armos
Pauperibus tectis inducit:& admouet antris
Iam dudum tacito lustrat Thetis omnia uisu.
Nec ꝑpessa moras.ubi nam mea pignora chyrō?
Dic ait:Aut cur ulla puer iam tempora ducit

Signa:quæ quisq͛ deus suum monumentum reliquerat.Erat,ubi Iuppiter sederat fulmen.ubi neptū-nus tridens. Thori lectuli in quibus discubuerant uel mensæ ad quas sederant. Accubitu:sessione Accumbere & discumbere est ad mensam sedere. Genio:geniali:idest matrimoniali uel uoluptate conuinarii.Genus enim est nascendi atq͛ naturæ deus:ideoq͛ geniales deos dicebant quattuor elemēta cum ex eis omnia nascantur unde genialis lectus qui primo nuptis paratur ingenii honore ut procreādi fœtus facultatem præstet.est etiam uoluptas illa quæ ex ꝓcreatione percipitur siue ex quauis corporis causa.unde qui uoluptati operam dant indulgere Genio dicuntur.qui secus faciunt defraudare Genium.Virgilius primo georgicorum.genialem hyemem uocauit uoluptuosam & cōuiualem. At intra:extra antrum discubuerunt dii:in antro chyron cū centauris. Stabula:media enim parte equi sunt cētauri.ut Virgilius ait:centauri in foribus & cetera. Non æqua:uel iniqua illis quoniam illinc pellebantur:uel dissimilia ꝙ nulla crudelitas a diis exerceretur quemadmodum ab illis. Nefandis fratribus:nō chyroni fratribus sed inter se fratribus.nā chyroni & centauris qui cum eo erant nulla cū cæteris cognatio fuit.illi ex nube nati sunt:quā in speciem suam formatā hyxioni obiecit Iuno:hi peletronii fuere equorū domitores studiosi medicinæ & pacis quietisq͛ assertores.Hic in chytonis antro spicula erant nullos hominum cruores experta. Genius

Nec truncæ:nec in antro chyronis orni erant quas cētauri illi mali in peritoi & ipodamiæ nuptiis iaculati sunt:cū uino capti rapere ipodamiam uoluerunt.pugnam autem cētaurorum cum lapitis Ouidius scribit libro tredecimo.cratheras primo iacerunt in hostes lapitas & Theseu ac perithoum:cūq͛ cætera deessent tela arbores euulserunt.Iuuenalis.Quantas iaculetur monicus ornos.Ouidius.paruoq͛ in tempore nullus arbor otrix erat nec habebat pelion umbras. Bellis genialibus:matrimonialibus & nuptialibus. Consanguineos:erant enim lapitæ consanguinei cētauris & eandem colebant regionem. Insontes:inculpabiles. Inania:magna uel leuia. Terga:pro tergora. Ferarum:quarū carnibus uescebantur nō autē hominū ut alii centauri. Hæc quoq͛.s.curæ fuerunt. Viridis:Iuuenis & robustus nunc seni & arma non tractanti. Nosce salutiferas:primus chyron Plinio Auctore herbariam & medicamentariam inuenit. Dubiis ægrotantibus & in dubio uitæ cōstitutis. Aut monstrate lyra:liberi pueri tribus olim apud græcos artibus erudiebantur litteris. Palestra:musica.unde ait Terentius.fac periculum in litteris fac in palestra in musicis quæ liberum scire æquum est adolescentem solertem dabo. Veteres heroas:ueterum heroum & semideorum res gestas & dicta factaq͛ ægregia. Alumno:Achilli.est alumnus qui nutritur necnon etiam qui nutrit. Venatu uenatione in quam profectus erat. Limine primo:primo domus ingressu. Opperiens:expectans. Properat:urget festinat. Largo:abundāti:Horatius.ligna super foco large reponens. Serenat.lætificat uel illustrat.

Antrum enim erat & ubi obscurus locus. De littore:a littore in quo erat thetis uel in littore. Erupit syluis:egressus est pelei syluas in quibus erat ob nimiā lætitiā quā animo cōcepit & ut honoris gratia obuiam occurreret deæ & si senex erat & egredi domū uix solebat. Mater:Achillis. Nereis:una ex nereidibus. Desueto cāpo:per quē ipse ire suetus nō erat. Crepuit:insonuit.uude illud Virgilii.Quadrupedāte pube sonitu quatit ungula cāpū. Vngula:quæ brutoꝝ est non scissa unguis. Blādus dextra:quā thetidi blāde porrexit.Blādiri aūt ꝓpriæ ad tactū:licet ad alios sensus trāsferatur:& nōnunq̄ etiam ad animū. Submissus:īclinatus:uenerationis causa ut a nobis fit quotiēs quēpiā magnifacimus. Imos armos:posteriores nā superiore parte homo erat. Inferiore equus:qui uero in hominib⁹ humeri uocant̄ i brutis armi potius dicūtur.unde arma appellari Festus existimat:ꝙ inde depēdeāt.Pauperibus tectis:multa sunt nomina cōis generis quæ in obliquis etiā neutris iungūtur.ut Auctor Virgilius.satis auctoribus dixit & pugna est de paupere regno.diues ois generis Valerius maximus.Diues & præpotēs nature regnum.In plurali ditia facit per syncopem & non diuitia. Iamdudum:ut mater est sollicita subito omnia oculis perlustrauit filiū requirens.& Iamdudum hic pro q̄primum accipitur.Virgilius.Iamdudum sumite:penas.Terentius.Iamdudū lesbiam adduci iubes. Lustrat:circuit. Tacito uisu:pro ipsa tacens. Perpessa:idest diutius passa. Mea pignora:meus filius. Iam:uel cum adoleuerit uel cum bella instent. Deus

Te fine? num merito trepidus sopor: atraq; matri
Signa deum. & magnos utinam mentita timores
Namq; mihi infestos utero modo contuor enses
Nũc planctu liuere manus. modo in ubera sæuas
Ire feras. sæpe ipsa. nephas. sub inania natum
Tartaraq;. & Stygios iterum fero mergere fontes
Hos abolere metus magici iubet ordine sacri
Carpathius uates. puerumq; sub axe probato
Secretis lustrare fretis. Vbi littora summa
Oceani. & genitor tepet illabentibus astris
Pontus ubi ignotis horrenda piacula diuis
Donaq;. sed longum cuncta enumerare uetorq;
Trade magis. sic fata parens. neq;. n. ille dedisset
Si molles habitus. & tegmina fœda fateri
Ausa seni. tunc ille refert. duc optima quæso

Num merito: artificiose agit ut Achillẽ adducat terreri insomniis se dicit & a coniectore eorũ Protheo moneri ut filiũ ad magos ducat in extremis oceani littoribus purgandũ idcirco magis nõ sibi dari postulat. q̄ si animi sui chyroni sñiam idicasset ideo. s. petere ut sub muliebri ueste occultaret nunq̄ adduci passus esset. Num: annũ merito hæc i somnis patior. potest. n. iminere periculũ filio cũ a te segreget. Trepidus: me exterre faciẽs. Atra: mala noxia. Hora. hic niger est hũc tu romanæ caueto signa deũ quæ mihi dii dãt futuræ calamitatis meæ. Mẽtita: mentientia. Hanc mõ: exponit quæ signa essent & modo inquit uidere uideor uterũ meũ uulnerari: ex quo futura mors filii qui egressus est significauit. Liuere: nigrescere. liuor ꝓprie est plũbe⁹ color qualẽ cõtrahunt uerberate corporis ptes. Modo i hubera: & hoc in somniis dãnũ ex filio portẽdebat. nã huberib⁹ altus est. Sæuas feras: ut ursos tygres. Sæpe ipsa: infantẽ Achillẽ abluisse dicit thetis stigiis aq̃s plantis exceptis ex quo iuulnerabilis factus ẽ nec nisi traiectis plãtis cũ i genua ꝓcidisset in tẽplo Apollinis timbrei apud troiã occidi postea a paride potuit: sed qđ semel fecerat id p quietẽ iterũ atq; iterũ præ timore facere uidebat. Nephas: interectio est atq; interpositio: & pleniore uoce ꝓferẽdũ. Inania: quæ cũ uacua nõ sint: esse tñ uidẽtur præ nimia magnitudine uel q̄a umbræ illic sunt q̃ locũ nõ occupant. Virg. Vacua atria ditis: idẽ. iamq; umbræ ibant templis. Stygios fontes: ad caput ipsum stygis paludis. Hos abolere: cõsultus inqt Protheus purgari suadet filiũ i extremis æthiopiæ occidentalis partibus ubi mare intepescit cadẽtibus illic stellis. Virgiliũ secutus est apud quẽ Dido ex iisdẽ locis sacerdotes sibi mõstrari dicit a qua solui ab eneæ amor possit iis uersib⁹. Oceani finẽ iuxta solẽq; cadentẽ ultimus æthiopũ locus est ubi maximus atlas hac se numero torquet stellis ardẽtib⁹ actũ. Abolere: tollere. Virg. abolere sicheũ. Ordine magici sacri: ritu quẽ tradũt sacra a magis instituta magi auctore Strabone sacerdotes & philosophi fuere psarũ apud quos ut tradit Laerti⁹ deorum cultui maxime insistebãt. nũc uulgus pro maleficis accipit atq; incãtatorib⁹. unde artes dicũtur magicæ: de quib⁹ prim⁹ Zoroastes deide Democritus scripsisse dicit.

Carpat⁹ Capartius: isula est carpatus iter ægyptũ & rhodũ Prothei uatis regnũ quæ. mari carpatio nomen dedit qđ est inter rhodũ & cyprũ auctores Plini⁹ & Põponi⁹. Sub axe ꝓbato: sub cæli parte electa & maxime ꝓbata a magis ad expiationes & sacra facienda. Totũ autẽ fingit thetis ut facili⁹ filium adducat.

Axis axis quidem quem græci ἄξονα uocant licet linea sit quã astronomi imaginãtur ab una speræ circumferentia ad aliã pertẽdens cuius extremæ partes poli dicuntur: pro parte tamen cæli septentrionalis sæpe accipitur & pro cardine occidentali sicuti hic & apud Virgilium. cum inquit. ubi maxim⁹ atlas axem humero torquet. est & tabula terres: circa quam rota uertitur & tabula sectilis. Secretis lustrare fretis: quia illic ultima littora Oceani secretum enim a secerno dicitur. Summa extrema ultima ad occidentem ubi sicut Strabo scribit ex duab⁹ continentib⁹ mundus finitur europæ atq; africæ ultimis quas hinc hyspani. illinc mauritani tenent. Genitor pontus: uel ut in mari nata sic dixit: uel secundum taletis opinionem locutus est poeta: qui rerum principia in aquam rettulit: unde aquam dici Pompeus existimat quod sit a qua uiuimus.

Solis occasus Illabentibus astris: ubi pontus intepescit. i. incalescit sole & stellis cadentibus in ipsum cum occidunt. Virg. Oceani finem iuxta solemq; cadentem Iuuenalis. Et herculeo stridentem gurgite solem. Posidonius uulgo dici tradidit solem in finitimis oceani littoribus maiorem occidere ingenti strepitu perinde ac eo in profundum incidente in illo extinguẽdo pelagus efferuescat: quod mendacium esse ostendit Strabo. Ignotis diuis: quos non nisi ipsi magi norunt: uel manes significauit. Horrenda piacula: quæ fiunt per necromantiam euocatis umbris. aut diis inferis. sunt autem piacula sacra: & quibus facinus expiatur admissum: & quæcunque purgationis fiunt gratia. Horatius. Teque piacula nulla resoluent. Virgilius. Duc nigras pecudes ea prima piacula sumpto.

Piare Piare enim pure facere est: ut ait Marcellus. unde piatrix dicebatur sacerdos quæ expiare erat solita. est & piare impiare: contaminare. unde piaculum pro peccato. Virgilius. Distulit in serã comissa piacula mortem. Donaque: addere uoluit multa & uaria uel ignota: quæ diis illis offeruntur. Sed ut fidẽ sermoni suo comparet inceptam narrationem in medio cursu destituit: & plura dicere: tum rei longitudine: tum q̄ a Protheo a quo acceperat ꝓhiberetur non posse ait. Vetor: a Protheo. Trade magis: non mihi: sed magis a quib⁹ per ignota sacra expietur & inuiolabilis immortalisq; reddatur. Molles habitus muliebres sub quib⁹ iam tunc animo conceperat Achillem occultare. Fœda tegmina: turpia Achilli quoniam & uir & fortis. Seni: Chyronii. Duc optima: causa audita quæ honesta erat & Achilli utilis ultro hortatus est ut deberet. unde etiam utitur anadiplosi: qua ad maiorem uehementiã uti solemus.

Infringe:flecte.frangi enim dicitur qui ad preces exaudiendas durus nimium: difficiliſq; eſt cũ flectitur. Precatu:precatione. Nam ſuperant tua uota modum: debes nimia precatione deos frãgere.nã modum precandi tua uota exuperant.ea enim poſtulas quæ uix impetrari poſſunt:ut ſcilicet filius tuus immortalis reddatur:cui petitioni dei inuidebunt.Legitur.& non ſuperant tua uota modum.eſtq; apertus ſenſus. Placandaq; multum:uel quia inuiderent tibi cæteri dii: ſi immortalis filius tuus redderet: cum nonnulli ſuorum filii ex mortalibus ſuſcepti conſequi hoc nõualuerint: uel quia magna in Achillem deorum inuidia propter ægregiam illius indolem concitata eſt: quæ placanda eſt per ſacrificia:quæ commemoraſti. Nõ addo metum: Declarat uerum eẽ quod dixit: ſubortam ſcilicet ex Achillis probitate inuidiam:& nõ hæc inquit terroris augẽdi cauſa tibi commemoro:ut quod tua ſponte times per me admonita multo magis timeas. Neſcio quid magnum:robur quod in Achille eſt ante legitimum ætatis tẽpus certe aliquid mali parat. Nec me:nec iis ĩquit fallor quibus parentes plærunq; falluntur: qui multa de filiiſ augurari atq; ominari ſolẽt. Patria:paterna.nam ueluti pater Achilli erat quem educabat:uel patria omina.quibus ominatum fuerat Achillem patre ſuo longe maiorem fore. Vis feſtina: ueniẽs ante ſuum tempus. Olim:a principio cum mihi educãdus traditus eſt. Ferre minas æquo animo pati illi minas ferunt:qui minis terrentur & parent. Obire audita imperia:quicquid erat ĩperatũ id exequi.unde obire legationem dicimus. ideſt exeq munus & officium legationis. Oſſa:non ſufficit illi oſſa qui eſt theſſaliæ mons obiectus ſeptentriõi:de quo Lucanus. Theſſaliam q̃ parte diem brumalibꝰ oris Attollit titan rupes oſſea coercet. Olympo olim coniunctũ Hercules ſcidit. Strabo.terræmotum factũ eſſe dicit. Pelion ingens:eſt enim editiſſimus mons pelion.nam Dicearcus uir in primis eruditus rerum cura montes permenſus altiſſimum omnium: Auctore Plinio: prodidit undecim ſcilicet millium quinquaginta paſſuum. Theſſalicæq; niues:propter otrym uidetur dixiſſe:quem niualem uocat:Virg. li.vii.æneï. Ipſi centauri.quos timere & uereri Achilles deberet. Raptas:direptas. Abſtracta:p ui abducta. Coram:quod eſt maioris audaciæ argumentum.lis aũt quibus iniuria fit maior accedit indignatio.Virgilius.quod nati coram me cernere lætũ. Feciſti:ſemet.ꝙ admirabiliꝰ eſt centauros a puero fugati. Inſidias:uim occultam:cũ perdere aperta uim nõ poſſent. Arma:dolos ut quærere conſcius arma:uel uim apertam. Olim equidẽ Herculi & Theſeo Achillẽ ꝑfert:quos ſe uidiſſe dicit: cũ in naui argo una cũ Iaſone ueherentur. Pinus:nauis pinea.materia pro forma ponitur:quam in pelio mõte cæſam ſcribunt poetæ.ut Catullus dicens Peliaco quondam pro gnatæ uertice pinus Dicunt liquidas neptunni naſſe per undas Phaſides ad fluctus & fines Oetheo. Huc ueheret redeuntes non obeũtes.nã illi diſceſſerũt. Alciden:Herculem:quem omnium fortiſſimum ſibi argonautæ præfecerunt: cum uero in miſiam ueniſſent amiſſo illa illic Hercules remanſit in eo quærendo occupatus. cumque argonautæ proſperum nacti uentum expectare diutius non uoluiſſent terreſtri itinere in colcorum peruenit regionem.unde ait Theoclitus

Duc genitrix. humiliq; deos infringe precatu
Nã ſuperãt tua uota modum: placandaq; multũ
Inuidia eſt. non addo metum. ſed uera fatebor.
Neſcio quid magnũ(nec me patria omnia fallũt)
Vix feſtina parat: teneroſq; ſuperuenit annos.
Olim ferre minas. & obire audita ſolebat
Imperia. & noſtris procul haud diſcere ab antris
Nunc illum non oſſa capit. non pelion ingens
Theſſalicæue niues. ipſi mihi ſæpe queruntur
Centauri. raptaſq; domos abſtractaq; coram
Armenta & campis ſemet fluuiiſq; fugati
Inſidias & bella parant. timidiq; minantur.
Olim equidem argiuos pinus cum theſſala reges
Huc ueheret. iuuenem alciden & theſea uidi
Sed taceo. figit gelidum nereida pallor
Ille aderat multo ſudore & puluere maior
Attamen arma inter feſtinanteſq; labores
Dulcis adhuc uiſu. niueo natat ignis in ore
Purpureus. fuluoq; nitet coma gratior auro
Nec dum prima noua lanugine uertitur ætas.

Oſſa

Pelion

Sed taceo:præſtantior uiſus eſt.uoluit dicere. Figit gelidum nereida pallor:quaſi uulnerat.tremoris & frigiditatis cauſa eſt timor nimius. Ille aderat multo ſudore:dum ſic Thetis & Chyron colloquerentur:ecce ex uenatione Achilles rediit ſudore & puluere:ut uidebatur amplior factus maior q̃ antea eſſe uideretur. Dulci adhuc uiſu:nihil enim naturalis & ſolitæ pulchritudinis ipſa defatigatione amiſiſſe uidebat. Ignis: igneus & rubicundus color. Natat.ſic diffunditur ut natare uideatur. Purpureus: qui color eſt.ut ait Plinius nigrantis roſæ colore ſublucens. Fuluo:eſt fuluus color ex uiridi & ruffo commiſtus:qui plærũq; plus uiridis & plærunque plus ruffi habet.ideo a poetis fulua aqla ẽ dicta .fulua iaſpis & leo:& galerus & aurum & harena:& æs. Prima ætas:puerilis. Noua lanugine:quæ incipit.xiii.uel.xiiii.ætatis anno:ad quod tempus cum pueri peruenerunt ephœbi uocantur. Vertitur:decurrit.ad ſolem autem reſpexit:qui per zodiacum uertitur.unde & Virgilius ait.Interea magnum ſol circum uertitur annum.

Tranquillæ faces: ideo trãquillas dixit: ideſt ſedatas & mites: quoniam & iratorum oculis faces cernũtur: cum iraſcuntur. Homerus de Agamemnone.

Plurima mater: magna matris ſimilitudo: quam pulcherrimam colligimus ex eo ꝙ Ioui placuit. Qualis lycia: Virgiliana eſt comparatio. Ille enim inquit Apollini: & eam conterens libro. iiii. æneidos. Qualis ubi hibernam lyciam &ce. Talis erat Achilles a uenatiõe rediens: qualis Apollo eſt cum lycia relicta: ubi hyemis tempore uenationi operã dare cõſueuit: ſeſe i delon recipit. & depoſitis ſagittis lyram aſſumit. Conſtat appollinem mẽſibus hybernis apud patheram lyciæ ciuitatem: a qua patareus dicitur. æſtiuis uero apud deleum reſponſa dare cõſueuiſſe.

Pathara

Plectrum

Plectra: quibus lyram pulſat πλήκτρω: ideſt percuſſio. & πλήκτης percuſſor. Martialis quid ſint plectra ſatis aperte indicat hoc diſtico. Feruida nutrito tibi poluce fiſtula ſurgat. Exornent docilem garula plectra lyrã. Phyſici plectrũ in homine uocant linguam. Cicero libro ſecũdo de natura deorum de hominis loquens fabrica: deinde in ore ſita eſt lingua finita dentibus ea uocem immoderate profuſam frangit & terminat: quæ ſonos uocis diſtinctos & preſſos efficit: cum dentes & alias partes polit oris. itaq; plectrũ ſimilem linguam noſtri ſolent dicere chordarum dentes nates qui

Tranquillæq; faces oculis. & plurima uultu
Mater ineſt. qualis lycia uenator apollo
Quom redit. & ſenis permutat plectra pharetris
Forte & lætus adeſt. o quantum gaudia formæ
Adiiciunt. fœtam pholoes ſub rupe leenam
Perculerat ferro. uacuiſq; reliquerat antris
Ipſam. ſed catulos aſportat & incitat ungues
Quos tamen ut fido genitrix in lumine uiſa eſt
Abiicit. exceptamq; auidis circunligat ulnis
Iam grauis amplexu. iamq; æquus uertice matri
Inſequitur magno iam tunc connexus amore
Patroclus. tantiſq; extenditur emulus actis.
Par ſtudiis. æuiq; modis: ſed robore longe.
Et tamen æquali uiſurus pergama fato.
Protinus ille ſubit. rapido quæ proxima ſaltu
Flumina. fumanteſq; genas. crinemq; nouatur
Fontibus eurotæ. qualis uada caſtor anhelo
Intrat equo. feſſumq; ſui iubar excitat aſtri.
Miratur. comitq; ſenex nunc pectora mulcens

Forte & Lætus. Solent & triſtes redire ex uenatione: ſi uel non inuenerit feras: uel illeſæ abierint. Achilles uero lætus perculſa Leena & aſportatis eius catulis redierat: ex quo ſic lætitia illa naturalis eius pulchritudo augebatur: ut eadem triſtitia & ſollicitudine minui uidetur. Adiiciunt: addũt. Fœtam: quæ pepererat. Hic: ut apud Virg. Fecerat & uiridi fœtam mauortis in antrũ Procubuiſſe lupã. ſignificat enim & grauidam. Idẽ. Non inſueta graues tentabũt pabula fœtas.

Pholoe Pholoes: mons eſt arcadiæ pholoe attingens: & theſſaliam ſic uocatus a Pholo centauro: qui cũ Herculẽ ſuſcepiſſet hoſpitio: & ille centauros omnes occidiſſet cognatos ſepelliens ab uno ſagittam euulſit: & ſeipſum caſu uulnerauit: cũq; curari nequiret: obiit & Hercules eum magnifice ſepeliuit ſub monte: qui ab eo nomen accepit. auctor Diodorus.

Catuli Vacuis: magnis. Virgili. Vacua atria ditis. uel uacuis aſportatis catulis. Catulos: filiolos. ſunt eñi catuli ferarum: ſiue immanium ſiue mitium filioli. Virgilius. Serpentum catulos dicit Plinius: ædorũ & murium incitat ungues. ut ludentes pueri facere ſolent: ungues incitãt catulorum: ideſt ungues apprehẽdẽdo catulos incitat & irritat. Fido quoniam altoris. Iam grauis: quoniam grandis & robuſtus equus.

Patroclus Vertice matri: capite ad matris altitudinem accedens. Inſequitur magno. Aderat & Patroclus fidiſſimus Achilli ſocius. iam tunc enim arctiſſima illa beniuolentia qua poſtea uixerunt iuncti erant is menœcei opuntiorum regis filius fuit: cæde autem facta apud opuntem fugit ad Peleum regem theſſaliæ: a quo eſt purgatus. nam qui reges eo tẽpore idem ſacerdotes erãt. Ouidius. Cæde puer facta patroclus opunta reliquit theſſalicamque adiit hoſpis Achillis humum. Datus eſt Chyroni una cum Achille inſtruendus. Tantis: quantis achilles. Extenditur: uel exercetur uel laudatur. Aemulus: eiuſdem rei ſtudioſus uel imitator. Par ſtudiis: interpretatur quod dixit Aemulus. Modis æui: menſura ætatis erant enim coæui uel coetanei longe procul ab Achille longæuo robore. Aequali fato: ambo illic erãt perituri. hic ab Hectore eſt occiſus ſub armis Achillis latens. at uero Achilles a Paride per dolum eſt necatus. Subit flumina: ad abluendum ſudorem & puluerem. dictum enim eſt ille aderat multo ſudore & puluere maior. Fontibus eurotæ: comparat Achillem caſtori: cum & ipſe uenatione fatigatus: eurotam fluuiũ equo uectos ſubintrat. Caſtor & pollux Helenæ fratres fuere. Hic eques: ut ait Ouidius: ille pugil: de quibus Homerus

Alludit autem ad ſydus: in quo & gemini mutati dicũtur. cum inquit. Feſſumque ſui iubar excitat aſtri: ſed hic pulchritudinem per aſtrum accipimus: quam excitare uidetur dum ſe abluit. Eurotas uero laconiæ fluuius eſt: qui præter ſpartam labitur inter gitium ſpartanorum nauale nobile erũpit. Auctor Strabo. Fontibus ad ipſos fontes eurotæ. Anhelo: feſſo. Excitat: quaſi innouat ſplendorem & pulchritudinem. Miratur: Achillem adeo formoſum & fortem. Comit: ornat blandiens: ut faciunt qui amãt uehementius. Mulcens: mollitur attrectãs. Mulcere enim lenire eſt: & tũ ad ſermonẽ: tũ ad tactũ pertinet.

Sua gaudia angunt matrem:qua re gaudebat:eadem angebatur & cruciabatur.gaudebat tāta uirtute & fortitudine.filii angebatᷓ ꝙ uidebat fore:ut eadem uirtus propediem periret. Libare dapes:degustare. Baccheaque munera:uinum:quod bacchi fuit inuentū.is enim orbem peragrans uires plantare docuit.quarum ubi qualitas aeris & regionis patiens non erat zitum conficere ostendit:sicuti in ægypto. Attonitam:stupidam tum gaudio:tum dolore. Vario oblectamine:uariarum rerum oblectationib⁹. Elicit:depromit. Chelyn: cytharam a Mercurio excogitatam ad imaginem testudinis quæ chelogni græce dicitur. Solantia curas:uel the tidis curas:uel generaliter dictum est. Tanta enim uix est musicæ:ut curas & sollicitudines pellat.Theofrastus philosophus afflictis animo tibias adhibebat. Tales uero cretēsis morbos ac pestem cythara dicitᷓ auertisse. Leuiter expertas:prætentatas. Immania:maxima. Semina laudum:facta uirorum illustrium: quæ ueluti semina sunt laudum. ingerunt enim audiētibus laudis cupiditatem. Semina initia: ueluti semina.Legimus Scipionem statuis uirorum illustrium ad uirtutem concitari solitū. mos autem fuit græcis præstantium uirorū res gestas in conuiuiis canere: quo ad uirtutē accenderentur:qui aderant:summam enim eruditionem:quod scribit Cicero.si tam cēsebant in neruorum uocumqꝫ cantibus & epaminundas princeps græciæ praeclare fidibus cecinisse dicitᷓ. Temistocles uero cū in epulis recusasset:lyram habitus est indoctior. Quo:quomodo. Iussa nouercæ: iunonis:cum nasciturus esset Hercules duxit ad deos Iuppiter nasciturum ea die:qui omnibus hominibus & ab origine eius Iouis deriuatis maior eēt:id iuno credere dissimulans: ad iusiurandum maritū compulit: statimque in argos acaicum descendit: ubi Antibia uxor Stenelei:qui Persei filius fuit in utero infantem & septem mensibus gestabat:fecitque ut infans ille ea die nasceretur: quo maior esset omnibus.unde ait Seneca in Hercule furentis natus Euristeus properante partu.huic Euristeo iuno mādabat:quos uolebat Herculi labores imperari.Hercules autem qui extra argos habitabat:quem uolente Iunone Euristeus imperabat per quendam preconem Micenensem nomine copiheum accipiebat:quam fabulam scribit Homerus ενλο ταν τησ ηλυαλωσ labores autem Herculis satis noti sūt. Quo quomodo. Crudo cæstu:crudeli aut duro.Virgilii usus est epytheto.nam ille ait. Seu crudo fidit pugnam committere cæstu.Cæstus quartæ formæ & cum dipthongo pugilum arma significat instrumentum scilicet quo pugiles certabant brachia corio insuti: in cuius summitatis pilæ erant plumbeæ uel ferreæ:quibus se inuicem cædebant.sine diphtongo uero cæstus secundæ formæ & singularis tantum numeri ueneris significat cingulū:in quo:ut Homerus ait.doli malitiæ lepiditates insutæ erant achiendauo:quod insuo est. Bebrica:amicum neptunni & Meriæ nymphæ filium:quem pictali certamine a polluce uictum tradunt.de hoc Orpheus in argonauticis

Chelyx

Herculis turos

Cæstus

Nunc fortes humeros.angunt sua gaudia matrē
Nunc libare dapes.baccheaqꝫ munera chiron
Orat.& attonitam uario oblectamine mulcens
Elicit extremo chelyn.& solantia curas
Fila mouet.leuiterqꝫ expertas pollice chordas
Dat puero.canit ille libens immania laudum
Semina quo tumide superarit iussa nouercæ
Amphitrioniades.crudo quo bebrica cæstu
Obruerit pollux quanto circundata nexu
Ruperit ægides minoia brachia tauri
Maternos in fine thoros.superisqꝫ grauatum
Pelion.hic ficto risit thetis anxia uultu
Nox trahit insomnos.saxo collabitur ingens
Centaurus.blandisqꝫ humeris se innectit achilles
Quanq̄ ibi fida parens.assuetaqꝫ pectora mauult

Argumentum.

Ad placidas deportat aquas thetis anxia natum
Pelides blandæ renuit genitricis amictus
Scyriadis tandem patitur correptus ab igne.
Rex thetidis natum recepit sub imagine falsa.

Et Virgilius libro Aeneidos quinto. Qui se bebricia ueniens amici de gente ferebant. Bebrica cæstu: accusatiuus est a nominatiuo bebrix:bytinia autem:quæ est in ponti exordio ad oriētem & aduersa thraciæ ante bebricia dicta est:deinde migdonia.mox a bytinio Rege bytinia.Auctor Solinus. Strabo bebrices thraces existimat:quos misiam incoluisse dicit commentario duodecimo. Quanto circundata nexu: nota est fabula de minotauro:quem in labirinto inclusum Theseus occidit: & ueram quidem de hac re historiam Plutarchus tradit in uita Thesei.Nexu labirinthi:uarios circuitus dicit & multiplices flexus atque errores.Catullus.Ne labirintheis e nexibus egredientem tecti frustraretur inobseruabilis error. Minoia brachia:Minois filii brachia: quæ claua confecit & brachia dixit: in quibus & in pectore præcipue fortitudo est. Aegidis:ægei filius. Maternos thoros:matris nuptias. Grauatū:omnes enim pelio dii sederunt excepta discordia: ut grauasse illum uisi sint. Hic: tunc.fictum enim gaudium simulauit: ut apud Virgilium.Aeneas spem uultu simulat: premit altum corda dolorem.sed quod ait Tibullus.
Non bene mēdaci risus componitur ore. Imsomnos: ut dormiret: Saxo:in saxū ut equus sese super saxum in antro prostrauit.& si erat illic thetis:maluit tamē Chiron achillem ut solitus fuerat complecti.

Bytinia

T thetis undiſonis per noctem in rupibus aſtans
Quæ nato ſecreta uelit. qbus abdere terris
Deſtinet. huc illuc diuerſa mẽte uolutat
Proxĩa ſed ſtudiis multum mauortia thrace
Nec macedum gens dura placet: laudumq; daturi
Cecropidæ ſtimulos. nimium oportuna carinis
Seſtos abideiq; ſinus. placet ire per altas
Cycladas. hĩc ſpretæ miconoſq; hũiliſq; ſeryphos
Et lemnos non æqua uiris atq; hoſpita delos
Gentibus imbellis nuper lycomedis in aula
Virgineos cœtus. & littora conſona ludo
Audierat duros laxantem ægæona ſexus

At thetis: Chyron Achyllẽ amplexatus ſaxo collapſus eſt. at uero thetis extra antrum in rupib⁹ Pelei: ad quas ſonitus fluctuũ uicinis cautib⁹ illiſoꝝ perueniebat: Sollicita iacuit minime dormiens ſed admodũ uolans: quibus in locis occultare filiũ poſſet. Vndiſonis: iuxta mare. Quæ ſecreta uelit nato: qbus in locis ſecretis abdere filiũ ualeat. Deſtinet: ꝓponat deliberet. Iuuenalis. Laudo tamẽ uacuis ſedẽ ꝙ figere cumis Deſtinet. Huc illuc: ad hunc uel illũ locũ. Diuerſa mente: diuerſo conſilio & deliberatione. Vir. Noſtram nũc accipe mentem. Proxima: nõ placuit thracia uicina theſſaliæ: nã adnexa eſt ab occaſu macedoniæ q̃ contigua eſt theſſaliæ. Mauortia: fabulæ dicunt in thracia enutritum martem: quoniã gens bellicoſa eſt & uitam contemnit: qđ Solinus ſcribit. declinat̃ aũt thraca thrace & thrace thraces. Horatius in epiſtola ad Iulium florium. Thraca ne uos ebrius niuali compede iunctus. græce dicit̃ Τρηχη. Studiis: bellicis ſcilicet. in id. n. oẽs ſtudent. Macedũ: macedonũ. macedoniã. ut ait Solinus p̃cingit thracius limes. Gẽs dura: fortis bellicoſa. orbẽ enim domuerũt macedones duce Alexandro: & pacientiſſimi fuere laboꝝ. quod ſcribũt hiſtorici.
Macedonia Macedoniam uero a ſe dixit Macedo Deucalionis nepos. Auctor Solinus. Laudũq; daturi: neq; athenienſes placuere: qui ad uirtutẽ & bellicas artes lectione hiſtoriarũ & commendatione uirtutis accendere: atq; inflammare potuiſſent. Athenis eni & inuenta & aucta omnis generis doctrina eſt. & Cice. inuentrices bonaꝝ artium athenas uocat. cecropidæ uero a cecrope ſũt dicti uetuſtiſſimo rege. fuit eni ante deucalionis tempora: & quia primus marem fœminæ matrimonio iunxit biformẽ: eum omnis antiquitas fabulata eſt. Auctor Iuſtinus.
Seſtos Abidos Ciclades Seſtos: hæc quoq; ſpreta eſt: quoniam nimiũ opportuna carinis ad helleſpontũ ſitæ ſunt ſeſtos & abidos. ubi in ſtadia. vii. ſtringitur: europam ab Aſia dirimens. abidos aſiæ eſt ſeſtos europæ: de qb⁹ multa Strabo cõmẽtario. xiii. Abidei ſinus: receſſus & ſecretiora loca. Altas cicladas: eminentes: & quæ pp altiſſimos montes longe nauigantib⁹ conſpiciũtur. ſunt in mari ægeo ide dictæ: quia licet ſpaciis longiorib⁹ a delo deſtinẽt: in orbem tamen circa delon ſitæ ſunt. orbem autem κυχλων græci uocant. Hinc ex cicladib⁹: una enim ex cicladib⁹ eſt miconus: in qua mons dimaſcas abeſt a delo. xv. millib⁹ paſſuum: ſub hac gigantũ nouiſſimos ab Hercule mactatos iacere fabulantur. miconii
Seriphus præterea calui ſunt uocati: quoniam eo uicio paſſim exuberat iſula. Auctor Strabo. Humilis ſeryphos: uel plana & nõ admodũ montuoſa uel parua. eius. n. circuitus. xv. milliũ paſſuum fuit. Auctor Pli. & hæc una eſt ex cicladib⁹. in qua fabulæ ſcribũt dictum piſcatorem archam eduxiſſe retib⁹: in qua Perſeus cum matre Danae tenebatur: cũ pater Danae Acriſeus utrunq; abieciſſet in mare. hic Perſeus educat⁹ eſt: q cũ ablatũ gorgonis caput ſeriphiis oſtendiſſet: uniuerſos mutauit in ſaxa: qđ in matris fecit ultionẽ: qa illis adiutorib⁹ Seriphilex rex Polidectes nuptiis inuitã adigere cõſtituiſſet: adeo aũt lapidoſa ẽ ſeriphus: ut qui cõmitiant̃ id inſpecta gorgone obueniſſe cauſantur: & lẽnos ſpreta eſt: quæ inſula eſt ægæi maris oppida habuit effeſitiã & mirenam: in cuius foꝝ alio ſolſtitio iaculat̃ umbrã Auctor Pli. Non æqua uiris hoc ꝓpter fabulã dictũ ẽ: q̃ huiuſmodi eſt lẽnii. cũ Vulcanũ colerẽt: qui apud eos enutritus ẽ: Venerẽ eius uxorẽ oderũt: ꝙ ſeſe marti ĩdulſit: quare lẽniades mulieres cũ ſacra diis cæteris pagerẽt: Venerẽ adulterã contẽpſerũt: quæ irata: hircinũ fœtorem oĩbus immiſit: ex quo factũ eſt ut a uiris ſpernerent̃. cũq; illi abeſſent bello aduerſus thraces occupati: cõmuni conſilio ſtatuere oẽs occidere: qđ fecerũt: excepta hiſiphile
Deles quoniã thoanti patri pepcit. Atq; hoſpita delos gẽtibus: hæc media ẽ cicladũ: & longe clariſſima templo Apollinis cũ oraculo cælebrata & mercato. erat. n. maxie opportũa: illucq; res uenales: ut ſerui undiq; cõuehebãt̃. Auctores Pli. & Stra. & ꝓpterea hoſpita uocauit: ſic appellatã tradit Ariſto. quoniã repẽte apparuit enata: uel ꝙ primũ ſolis radiis illuſtrata ſit: uel ꝙ certiora illic oracula redderent̃ multis uocata ẽ nominib⁹ cynthio mõte aſſurgit. Imbelli: nõ tractanti bella. ſed ocio & uoluptati operã dãti. Cœtus: con-
Aegæon tẽtus. Perſona: reſonãtia ludo uirginũ. Duros laxãtẽ ægæona nexus: ægæõ titani & terræ fili⁹ fuit. Heſiodus ĩ theogonia cæli & terræ filiũ dicit fuiſſe. Cocti & giſis fratrẽ: ac Cẽtimanũ. hic ẽ in Iouis auxilium uocauit thetis: cũ dii reliq ut Iuno. Neptũnus. Pallas ligare eũ uoluerũt: & dii qdẽ briareũ appellãt: hoĩes qdem ægæonẽ. Home. libro iliados primo. Quando
Briareus inquit thetis in altum cælum reuocauit: quem dii uocant briareum. homines uero ægæona: cum poſtea inſolentior factus eſſet: & coniurare cum aliis tytanibus contra Iouem cœpiſſet Iouis iuſſu a Neptunno ad ſcopulos ægæi maris religatus eſt: cum qua nũciatum eſſet Neptunno ægæonẽ cathenas diſſoluere: miſſa eſt thetis: quæ rem cognoſceret. ſchyrum igit̃ prætereucta animaduertit imbelles eſſe loci incolas: ꝙ choreis & delectationi uacarent: ex quo nunc inſula placet: in qua ſub muliebri habitu filiũ occultet.

Laxantem: laxare & diſſoluere tentantem. Nexus: uincula miſſa a Ioue uel Neptunno.

Sequi:ad insequendum.si uerum esset illum effugere:sicuti denunciatum fuerat. Dei:neptunni:qui eum religauit.Centum cathenas:centum enim habuit manus.Virgilius.Et centum geminus briareus: quidam dicunt pyratam fuisse:qui centum nauibus mare infestabat:aliis placebat centum insulis domi natum esse:& propterea dictum centum manus habuisse.hæc schytus. Qualis uicino : optima & maxime congrua comparatio.mater enim thetis aui pariturae comparatur.Sicut enim auis angues uētos homines timet:ita thetis abditura filium omnia ueretur.ne inuetus ad bellum trahatur:& ut auis eligit arborem : quam credit tutissimam in qua nidificet : ita thetis post longam consultationem schirum deligit : in qua filiū occultet.

Missa sequi.centumq; dei numerare cathenas
Hæc placet.hæc timidæ tellus tutissima matri
Q ualis uicino uolucris iam sedula partu
Iamq; timēs qua frōde domum suspēdat inanē.
Prouidet hinc uentos hinc anxia cogitat angues
Hinc homines.tandem placet umbra nouisq;
Vix stetit in ramis.& protinus arbor amatur
Altera consilio superest.tristemq; fatigat
Cura deam.natum ipsa sinu complexa per undas
An magno tritone ferat.uentosne uolucres
Aduocet:an pelago solitam taumanthyda pasci
Elicit inde fretis.& murice frenat acuto
Delphinas biiuges:quos illi maxima thetis
Gurgite athlantæo pelagi sub ualle sonora
Nutrierat.nulli uada qui neptūnia glaucæ
Tantus honor formæ.nandiq; potentia.nec plus
Pectoris humani.iubet hos subsistere pleno
Littore.ne nudæ iaceant contagia terræ
Ipsa dehinc toto resolutum pectore achillem

Sædula:diligens. Vicino partu : paulo post oua paritura. Domum:nidum. Inanem:leuem.quæ inania sunt leuia solēt esse ex quo inanis pro leui accipitur. Ventos: ne conuellant & dissipēt. Angues:ne ipsam incubantem pullis : & pullos deuorent.qđ facere solent. Homines:qui & ipsi nidos auium inquirūt & inuentos afferunt rustici. Tandem : postq̄ diu uisa est consultare. Nouis ramis:uel ipsi aui nouis : uel tūc frōdentibus:uel quasi nouis in pricipio ueris quando aues nidificāt. Vix stetit:uix in arbore electa:qua nidificet:constitit & amare statim incœpit. Altera:prima cura fuit locū eligere. Secūda : quō in eū Achillem ueheret. Consilio:deliberatione. Magno trytone:ut trytoni impositum ferat. Ventos ne uolucres aduocet:an uentis ad uehēdum cōmittat an pelago : an iridi traderet ferēdum:quæ arcus est cælestis. Manifestū est autem radium solis immissum cauæ nubi repulsa acie . in solem refringit : colorūq; uarietatem mixtura nubium . igniū aerisq; fieri.certe nisi sole aduerso non fit. Plini.auctor.& Virgili.ait.Mille trahit uarios aduerso sole colores.Tres tamen tantum re uera nobis in cælesti arcu zonæ apparent.phœnicea.uiridis.& ferruginea:& nihil est aliud q̄ uapor a terra in sublimem perueniens:qui coactus in nubē:& soli oppositus colores contrahit:quos dixi.uulgi opinio est aquas irim ex mari haurire:& in sublimem ferre:ut ide i terras fundat.Lucanus.Hinc imperfecto complectit aera gyro Oceanumq; bibit raptosque ad nubila fluctus.Pertulit & cælo diffusum reddidit imbrem. Taumanthyda:Taumantis filiā idest miraculi.Θαῦμα enim miraculū græce nam cælestis arcus īperitæ multitudini pro miraculo est. Pasci:nutriri enim uidet aqs maris. Elicit inde fretis:delphines tandē placuere. Murice:acuto:fræno ex muricibꝰ cōfecto.Murices pisces sunt cōtexta firmiore pectinibꝰ.ut ait Plini.multa aūt sūt conchaꝝ genera:in qbꝰ magna ludētis naturæ uarietas.tāta uero est cognatio murici cū purpura:a qua purpureus color : ut pro ea ponat a poetis.nō tamē idē esse Plini.ostēdit.Est & hærba murex:quæ nascit in locis sole carentibꝰ.ut in parietibꝰ puteoꝝ.Est & instrumentū ferreū tribꝰ acuminibꝰ:qđ spargi consueuit ad ipediendos eqtes.

Iris

Murices

Biiuges:qui tanq̄ duo equi iūgunt ad currū. Maxima tethis:uxor oceani.maximā dixit ad differentiam ipsius thetidis:quæ mater est Achillis. Gurgite athlanteo:in mari athlantico:qđ lybiā ab occidente claudit.a mulaca fluuio incipit:qui mauros a numidis separat.abilam montē abluit:ingrediens oceanū.tinge.oppidū anthei habet in littore & ampeduium promontoriū : ubi definit athlanticū uocatū ab athlante ingenti monte:qui ei insuper eminet. Sonora:in maris ualle fortasse inter calpem & albilam ubi mare clausum montibꝰ instar est uallis.& quoniā frætū est q sequēs est : illic & ingens fluctuū sonitꝰ.

Glaucæ formæ:glaucus colorē:qui a nostris cæruleus uocat:ex uiridi ac nigro cōmistus.ab Home.dr .i.glauca oculos pallas nři cæruleū mare & cæruleos uocant pisces. Nādiq; potētia:uelocissimū est oīum aialiū:nō solū marinoꝝ delphinus:sed ocior uolucre:acrior tælo:ac nisi multū īfra rostrū os sibi foret medio pene uentre.nullus pisciū celeritatē eius euaderet.tāta ui ex imis uadis exiliū:ut plærūq; uela nauiū trāsuolēt uēto.auctor Pli.li.ix.Nec plus pectoris humani delphinus nō tantū hois amicū aial:uerum & musica arte mulcetur simphoniæ cantu:& pcipue hydrauli sono.hominē nō expauescit:ut alienū obuiam nauigiis uenit.alludit exultans certat : etiā & q̄uis plena pterit uela.amasse pueros certissimi sūt auctores Plini.Soli.Agelius Arionem cytaredū cum se in mare abiecisset parantibus eum occidere nautis ut q̄stus eius interciperent Delphinus cœpit & incolumē in littus tenariū peruexit : quod Hero.scribit.pectoris ego sensus & intellectus. Pleno:aquis est littus.& aqua uicina terræ.& terra uicina mari.

Nudæ:sine aqs. Cōtagia:contactus. Resolutum:profunde dormientē solutis membris & fluētibus.

(Q uis pueris sopor) æmonii de rupibus antri
Ad placidas deportat aquas. & iussa tacere
Littora. monstrat iter totoq; efful serat orbe
Cynthia. prosequitur diuam. celeresq; recursus
Securus pelagi chiron. rogat. udaq; cælat
Lumina. & abreptos oculis. iam iamq; latentes
Erecto prospectat equo. qua cana parumper
Spumant signa fugæ & liquido perit orbita pōto
Illum non alias rediturum ad thessala tempe
Iam tristis pholoe. iam nubilus ingemit othrix
Et tenuis sperchios aquis speluncaq; docti
Muta senis. quærunt puerilia carmina fauni
Et sperata diu plorant connubia nymphæ
Iam premit astra dies. humilisq; ex equore titan
Rorantes euoluit equos. & ab æthere magno
Sublatum curru pelagus cadit: at uada mater
Schyria iamdudum fluctus emensa tenebat
Exierantq; iugo fessi delphines herili.
Cum pueri tremefacta quies. oculiq; iacentis
Infusum sensere diem. stupet aere primo
Q uæ loca. qui fluctus. ubi pelion omnia uersat
Atq; ignota uidet. dubitatq; agnoscere matrem
Occupat ille manu. blandeq; affata pauentem
Si mihi care puer thalamos sors æqua dedisset
Q uos dabat æthereis. ego te complexa tenerem
Sydus grande plagis. magniq; puerpera cæli.
Nil humiles parcas. terrenaq; facta uererer

Quis pueris sopor: cōparat fidē negocio. nō est expgefactus: q̄a ingēs pueris sopor. Ad placidas aq̄s: cur placidæ eēnt subiūgit: Thetis eni tacere iusserat. Toto orbe: pleniluniū erat. quādo luna plena orbe est: & tota nocte lucet. Cynthia: luna sic dicta a cyntho mōte Deli: ubi nati Apollo & Diana. Prosequtur ꝓprio usus ē uerbo. ꝓsequmur. n. abeūtes. Recursus: reditus. Securus pelagi: nihil de mari sollicitus. qd enim obesse poterat marinæ deæ filio. Celat: nō ut senex & grauis lugere erubescebat: lachrymas tamē tenere nō poterat. Abreptos: sublatos fluctibus & rursus depressos. Erecto equo: eqna pte. Fuge: cursus. Vir. Cuius clara fuga ante alios. Perit: deficit.

Orbita Orbita: uestigiū currus quem delphyni trahebant. Nā orbita: qd' Pedianus ait: & rotā ipam & uestigiū rotæ in molli solo. Alias: alio tēpore. Thessala tēpe: loc⁹ ē inter ossam & olympū passuum quinq; milliū longitudinis: per mediū peneus discurrit a pindi ꝓfluens radicibus gramine uestitis marginibus auiumq; cōcētu. & calculoꝝ aquarūq; sonitu pamœnus nec alius locus est: cuius amœnitatē tātopere laudent poetæ.

Tempe & tēpe qdē generis neutri sunt: numeri pluralis & sine inflexione apud nos. nam a græcis declinatur Καιτεμ. Iam tristis: q̄ læta esse cōsueuerat. Iam nubilus: cū prius serenus eēt: nūc q̄si præ dolore obductus erat nubibus quē ex Achillis discessu percipiebat.

Othrix Othrix uero mōs est thessaliæ: de quo Lucanus eā designās regionē libro. vi. At medios ignes cæli rapidiq; leonis Solsticiale caput nemorosus sūmouet. Othrix patria fuit lapitaꝝ: ut Pli. scri. Tenuis: q prius lætitia increuerat: nūc dolore attenuatus erat. Muta: q̄ prius carmibus resonabat. Fauni: dii proprii fuere latinoꝝ quos in siluestribus locis traditū est solitos fari. & a fando faunos uocari. hic ꝓ diis syluarū posuit. Sperata connubia: maritū eni Achillē habere sperauerant: quem tantope amabāt. Iam p̄mit astra dies: tēpus describit & diei ortū. Premit: occultat: oriente. n. sole reliqua sydera uideri desinūt: & iō occidere dicunt̃. Humilis: qualis esse solet: cū primū ab aqs emergere uidet̃. Rorātes: rore & maris aqs aspsi: aut ex qbus aq̄ ueluti ros cadit. Pelagus: aqua pelagi. Cadit: ex curru sublato. Vada schyria: littus schyriū. nam uadum est ubi breuis est aqua: sicuti ī litrore. Iamdudum: breuissimo tempore. breue enim spaciū significat. Iamdudum unius horæ uel semihoræ aut etiam diei. Iampridem uero de longiore dicitur spacio. Emensa: cum enauigasset. Herili dominæ. Thetidis: tremefacta: somnus Achillis territi discussus est. Infusum: sparsum terris. uel oculis immissum. Aere primo: primo aeris intuitu. Versat: uoluit cogitatione. Dubitat: sic obstupuerat: ut cognoscere matrem dubitaret. eam enim cernēs uix sibiipsi matrem esse credebat. Occupat: capit. Blādeq; affata: uno uerbo habitū exprimit futuræ orationis. Nō exorditur: causa eni turpis est: & Achillis animū a Thetide alienat: quē optima institutū disciplina & Peleo fortissimo uiro natū sub muliebri habitu latere nō decet. Statim arguit ab incōmodo per attributū personæ: quod est cognatio: quoniā tātū una ex parte matris. s. imortalis sit. etsi ego inquit Ioui iuncta fuissem. quod fata uolebant mecū in cælo i mmortalis uiueres: & neq; legi pcaꝝ supposit⁹ esses: neq; ego pp te tātope agerer. Sors æq̄: ut imortalis iūgerer mortali. Quos dabat: lege & decreto fatoꝝ. nisi Iuppi. ueritus ne maior ipso nasceret̃ a me abstinuisset & mortali cōcessisset: q̄ sors æq̄ nō fuit. Sydus: nā sicut Apollo & Mercur. Castor & Pollux sidus esses. Plagis: regiōib⁹. Magni cæli: qa Iouis uxor. Puerpa: ueteres pueꝝ & puerā dicebāt. ide puerpa: q̄ pueꝝ uel puerā pepit: ne credas fortasse dūtaxat eē q̄ pueꝝ enixa ē. Auctores Donat⁹ & Priscia. Humiles: cur humiles dixerit declarat quoniā sūt terrena fata: quib⁹. s. hoīes: q terrā incolūt subiecti sūt: cū dii nihil eas uereantur.

Parcæ Parcas poetæ tres fuisse fingunt: quæ tria significant tempora p̄sens. preteritum & futurum: quibus nascimur. uiuimus. perimus. Sunt autem Cloto. Lachesis. Atropos. parcas uocari tradit Seruius. Catatin Antiphrasis: ꝙ nemini parcant: sicuti lucum a non lucendo. bellum a nulla re bella.

A matre:a me:quæ dea ſum & ĩmortalis. & ſecundum iuriſconſultos loqui uidetur: qui natũ ex mr̃e libera:patre uero ſeruo:ingenuũ uolunt naſci. Metuenda tẽpora:belli troiani:in quo mihi reſpõſum ẽ a Protheo te periturũ. Admota pericula metis:loquitur per ſimilitudinẽ a currentibus ĩ circo ſumptã: ĩ cuius medio meta fuit:quam circuire opus erat:quaſi dicat.pericula:quæ prius longe fuerant.nũc inſtãt & quaſi attingũt nos ueluti metam:ad quam ferebant. Cædamus:rhetoricæ.ꝓpoſita magnitudine periculi:ad id poſtulandum accedit quod uolebat. Viriles:fortes:audaces. Meos:fœmineos. Si lydia dura

Nunc impar tibi nate genus.præcluſaq; lethi
Tãtum matre uia eſt.cui nũc metuẽda ꝓpinquãt
Tempora.& extremis admota pericula metis
Cædamus.paulumq; animos ſummitte uiriles
Atq; habitus dignare meos ſi lydia dura
Penſa manu.molesq; tulit tyrinthius haſtas
Si decet aurata bacchum ueſtigia palla
Vertere uirgineos ſi iuppiter induit artus
Nec magnum ambigui fregerunt.cœnea ſexus
Has ſine queſo minas.animumq; exire malignũ
Mox iterum campos.iterum centaurica reddam
Luſtra tibi per ego hoc decus. & uentura iuuentæ
Gaudia:ſi terras humilemq; experta maritum
Te propter ſi progenitum ſtygis amne ſeuero
Armaui(totumq; utinam)cape tuta parumper
Tegmina nil nocitura animo.cur ora reducis?
Q uidue parant oculi.pudet hoc miteſcere cultu
Per te care puer cognata per æquora iuro
Neſciet hoc chiron.ſic horrida pectora tractat
Nequicq̃ mulcens.obſtat genitorq; roganti

arguit ab exẽplo:quod particulare præpoſitum quidã cõtendit oſtẽdere hoc mõ oportet a Tullio cõſulere:necari Catilinam: cũ a Scipione Graccus fuerit interẽptus. A pprobatum eſt enim a Cicerone Catilinã debere interimi:ꝗ a Scipione Graccus fuerit occiſus: quæ utraq; particularia eſſe ſingularũ deſignat interpoſitio perſonaꝵ.eodem modo hic:debes muliebrem habitũ aſſumere: quoniam Hercules quoq; aſſumpſit: ſi illũ non puduit: cur te pudere debeat. Fabula hoc habet. Hercules cũ in lydiã ꝓuinciã ueniſſet:ab Heuriſteo miſſus ad Heurithũ lydorum regem trucidandũ: qui hoſpites necabat. Captus eſt amore Hyoles Heurithi filiæ:quã alii Omphalẽ uocant.Fuere alii q Heurithi ſunt dicti:ut Rex Ecalliæ:& unus ex cẽtauris:ſed Hyolẽ ſic ꝑdite amauit Hercules:ut in eius gratiam uenerit & habitus fœmineos induerit.Propertius. Omphale intãtũ formæ ꝓceſſit honorẽ. Lydia gygeo tinta puella lacu.Vt q pacato ſtatuiſſet in orbe colũnas Tam dura traheret mollia pẽſa manu.Lydia uero Aſiæ prouincia eſt:Phrygiæl contermina. Dura:forti. Molles haſtas:Thyrſos: q haſtæ ſunt frondibus & pãpinis inuolutæ.hos enim ĩ ſacris bacchi geſtabant. Tyrinthius: Hercules ſic dictus a ciuitate tyrinthæ:ꝗ auctore Pli. in Laconia eſt:nõ lõge in amicenis plagis. Si decet aurata: Rurſus ab exẽplo arguit Bacchi iouis cenei:& bacchus quidem in cõuiuiis muliebrẽ habitũ nõnũq̃ aſſumebat.de quo Seneca nõ erubeſcit.bacchus effuſos tenet ſparſiſſe crines:nec manu molli leuẽ uibrare thyrſum:cũ paꝵ forti gradu.auro decoꝵ ſyrma barbaricum trahit:poſt multa uirtutis opera laxari ſolet. Aurata palla:honeſtæ mulieris ueſtimentũ eſt palla.i. tunicæ palliũ.deſcẽdit aũt uſq; ad ueſtigia.Plautus in menechmis.Pallã ad phrigionẽ ferre cõfecto prandio Vir.Pallã ſignis auroq; rigentẽ.Idẽ ꝓ lõge tegmine pallæ Tygridis exuuiæ per dorſum a uertice pẽdent. Verrere:trahere:legitur euertere. Veſtigia:pedes uirgineos.ſi ueꝵ eſt Iouẽ Dianæ:formã aſſumpſiſſe:cũ Calliſtonẽ cœpit lycaonis filiã:nota eſt fabula:quã Oui.ſcri.li.i.methamor. Nec magnũ:ſi nihil fractus eſt animo Ceneus:ꝗ modo uir erat:modo fœmina.de quo Vir.li.vi.Et iuuenis quondã nũc fœmina Ceneus.Rurſus.Et in ueterem fato reuoluta figuram.mutatus poſtea eſt in auem phœnicem.Auctor Ouidi.qui ait li.x.metha.Maxime uir quondã:ſed auis nunc unica Ceneus. Ambiguũ:duplicẽ:ꝗ modo uir eſſet modo fœmina.Sunt q ſcribant utrũq; ſexũ habuiſſe:& Androgynũ fuiſſe:ſed cõpreſſum a Neptũno ægre tuliſſe ſtupri turpitudinẽ:& oraſſe ut in natura uiri ſibi ꝑmanere cõcederetur. Has minas:deorum qui tibi minantur interitum. Numen malignũ: maligni numinis uoluntatẽ. Exire:præterire. Campos:cẽtauricos. Luſtra:cubilia feraꝵ alias lupanaria dicũtur:quoniã paꝵ illuſtrant. Luſtro autem etiã inumbro ſignificat.Feſtus ait luſtra ſignificare lacunas lutoſas quæ ſunt in ſyluis aproꝵ cubilia:qua ſimilitudine hi qui in locis abditis & ſordidis uentri & deſidiæ operã dant dicuntur in luſtris uitam agere.Virgilius.Poſtquam altos uentum in montes aquæ inuia luſtra. Humilem:mortalẽ. Amne ſeuero:triſti uel implacido ac ineuitabili.Virgilius.Inuidia infœlix furias amnemque ſeuerum Cõcidit metu. Armaui:contra uulnera ut eſſes inuulnerabilis. Totumque utinam:ſcilicet armaſſem. Tuta:ſi minus honeſta. Parumper:ad breue tempus. Nil nocitura animo:animi enim robur & uirtus nihil infringetur. Reducis:retro conuertis:ut pueri faciunt:qui indignantur aut aliquid oblatum refugiunt. Quid parant oculi:uidebatur enim lugere uelle. Miteſcere cultu:mitem fieri: mulieres enim ſunt mitiores uiris. Cognata per æquora iuro:uel tibi uel mihi. Thetis enim Nerei filia Achilles nepos. Nequicquam mulcens:fruſtra lenire tentabat.non enim Achilles mouebatur:& cum non moueretur tria obſtabant.pater uir fortiſſimus:cuius degenerare filium turpe erat.nutritor uir grauis & ſeuerus:a cuius diſciplina diſſentire non conueniebat.& minime mollis nutricatio.

Hyole

Omphale

Lydia

Ceneus

Luſtra

Nutritorq; ingens. & cruda exordia magnæ
Indolis. effrænæ tumidum uelut igne iuuentæ
Si quis equum primis summitere tentet habænis
Ille diu campis fluuiisq;. & honore superbo
Gauisus non colla iugo. non aspera præbet
Ora lupis. dominumq; negat captiuus inire
Imperia. atq; alios miratur discere cursus
Quis deus attonitæ fraudes astumq; parenti
Contulit indocilem quæ mens detraxit achillem
Palladi littoreæ cælebrabat scyros honorum
Forte diem. placidoq; satæ lycomede sorores
Luce sacra (patriisq; rara licentia) muris
Exierant dare ueris opes. diuæq; seueras
Fronde ligare comas. & spargere floribus hastam
Omnibus eximium formæ. decus omnibus idem
Cultus & exemplo teneri iam fine pudoris
Virginitas matura toris. animiq; tumentes.
Sed quãtũ uirides pelagi uenus addita nymphas
Obruit. aut humeris quantum diana relinquit
Naiades. effulget tantum regina decori
Deidamia chori. pulchrisq; sororibus obstat.
Illius e roseo flammatur purpura uultu
Et gemmis lux maior inest. & blandius aurum.
Atq; ipsi par forma deæ. si pectoris angues

Cruda exordia: aspera educationis principia. Magnæ indolis: magnæ probitatis in pueris & adolescẽtibus significatio futuræ uirtutis indoles dicitur. Quintilianus. In primis ãnis laudaret idoles. Effrænæ: comparatio est commodissima. Effrænæ: quæ frænum non patitur: uel quæ frænum passa nondum est. Tumidum: iratum: irati enim intumescunt. Igne: calore & uigore naturali. Primis habænis si quis equum indomitum fræna pati cogat. Campis: p quos libere cucurrit fluuiis quos trãnare consueuit. Honore superbo: uel libertatis: uel pulchritudinis: utrumq; enim superbum efficit: uel q cæteri equi in armento ei cederent & colere uiderentur.

Lupatũ

Lupis: pro lupatis. Virgili. & duris parere lupatis. dictum autem lupatum frenum asperrimum: a lupinis dentibus qui sunt inæquales. unde etiam morsus eorum uehementer obest. Captiuus: ueluti captiuus si frenũ patiat. Inire: capescere. Alios scilicet equos. Mirat discere cursus: admiratur alios equos parere dominis & ab illis currendi legem accipere. Quis deus: admiratur poeta unde thethidi tanta calliditas: & unde Achilli tanta fuerit patiẽtia: ut illa sic occultare cogitauerit: hic uero sic parere.

Astus

Attonitæ: nimio dolore & sollicitudine pene obstupescenti. Fraudes: quibus lycomedem circũuenit. Astũ: quo usa est in excogitanda fraude. Astus autẽ apud poetas astutiã significat cuius origo ex græco est. illi enim Τωαστι oppidũ dicũt in quo q uersati assidue sunt cauti atq; acuti esse uident.

Indocilẽ: qui natura actus nõ erat: ut cogeret. Detraxit q̃si ad humilitatẽ deduxit & a sui ipsius natura dimouit. Palladi littoreæ: narratio est & expositio rei gestæ. Palladi. i. corripitur qd fit in huiusmodi græcis littoreæ colit. n. in arcibus. ut athenis. Vir. pallas quas cõdidit arces ipsa colat. in schyro eius tẽplũ i littore erat. nã ĩfra ẽ. placidiq; super tritonia custos. Schyros: populus schirius. Forte: nõ casu cælebrabãt. sed cũ forte thethis affuit. ad ipam. n. referas necesse est. Placido: qeto dictũ est. n. prius ĩ belli nup lycomedis in aula. Sorores: q̃ septẽ erãt. Opes ueris: flores q sũt ueris diuitiæ.

Seueras: dea enim est belli & egidẽ habet palmam: atq; hastam. dies autem erat anniuersarius q demptis ueteribus ornamẽtis statuæ Palladis & templo noua imponebant: quod fiebat apud Romanos kalẽdis Martiis. In regia curis atq; flãminei domibus Auctor Macrobius. Omnibus eximiũ: magna laus Deidamiæ quæ formosas anteibat pulchritudie: & sic acquirit fides negocio. potuit enim facile Achillẽ licet indocilẽ flectere: quæ tantæ erat formositatis. Idem cultus: multæ q̃ nõ superant forma & naturali pulchritudine uincũt quæsita ornatu extrinseco. Teneri: qui in teneris solet esse. egressæ erãt ãnos quibus erubescere puellæ solẽt & nubiles erãt. Vir. de lauinia. iã matura thoris iã plenis nubilis annis. Animi tumentes: uel pulchritudine superbiẽtes uel desiderio maritorũ. Sed quantum uirides: maxima pulchritudo Deidamiæ q̃ tantũ superabat sorores quãtũ Venus ipsa Nereridas suparet si illis adiungeret: & quantum Diana anteit naiadas: quæ sunt fontiũ & fluuiorũ deæ sic dictæ a παρα τονάω quod est fluo.

Obruit: obruere uidet. sub se habet. offuscat. Virides: de colore maris cuius aq̃ uirides uident. Reliquit: sub se: quia ut ait Ouidius de eadem dea: eminet ac toto uertice supra est. Regina: regis filia. Virgilius magno reginæ etenim miseratus amore. Obstat: obsistit repugnat quo minus pulchræ uideatur.

Flammatur: flammari & accendi uidetur. Vestis purpurea qua uicta erat ab eius pulchritudine inflammari uidebatur. Roseo uultu: uel pulchro: ut rosea ceruice refulsit: uel allusit ad purpuræ colorem qui auctore Plinio est nigrantis rose colore sublucẽs. Gemmis: quæ sunt perlucidæ ut margaritæ gemmæ inquit quibus ornata erat maiorem a Deidamia lucem & splendorem recipiebat. sequitur enim. Et blãdius aurum: nam aurum quo culta erat splendidius reddebatur: & magis magisq; delectabat. Ipsi deæ: Palladi quam formosissimam fuisse scribunt poetæ. Si pectoris angues ponat: hoc est si egidem tegmẽ. s. pectoris: i cui medio caput erat gõgonis cui capilli serpẽtini fuere: & egis qdẽ ẽ: dũ tegit ipa toris autmiuuus pectus. alias torax uel Lorica uocat. Martia. Accipe belligeræ crudũ thoraca mineruæ: ipa medusæ quo tumet ira fere. Dum uacat hæc Cæsar poterit lorica uocari pectore cum sacros texerit egis erit.

Lorica

Placetur:mitior fiat. Exempta casside:deposita galea. Trux:asper idomabilis. Temeratus:uiolatus prius.n.nūquā amauerat motu amoris. Diriguit:sic obstupuit:ut a sensib⁹ pene derelictus fuerit. Haustus:ab Achille. Vibrata:concussa p medullas:uel iniecta medullis. Redit:qa ex medullis redit in faciē. Lucē:splēdorē & candorē. Tingit:rubore. Tenui sudore:qui ex amore inducit᷑. Lactea massagetæ: duplex est cōparatio.sic Achilles uario colore etiā infectus & modo pallebat modo rubebat sicuti massagetæ pocula inficiunt cū equinū sanguinē cū lacte miscent:& quēadmodū ebur inficitur: cū notis distinguitur purpureis qđ lydiæ mulieres facere solebāt Oui.Mæonis assiriū fœmina tingit ebur. massagetæ populi sunt scythiæ asiathicæ nobiles.ii cū p deserta discurrūt equorū suorū sanguinē e sinistri pedis uena haustū bibūt.Lucanus.Lōgaq; sarmatici solues ieiunia belli massagetes quo fugit equo uo lucresq; geloni Claudianus in rufinū.& q cornipedes in pocula uulnerat atrox massagetes.idē sarmatas pisaltas ac gelonos facti tasse legimus.Martialis.uenit & epoto sarmata pastus equo.Virgi.bis alte quo more solent acerq; gelonus.cū fugit in rodopem atq; in deserta getharū:& lac cōcretū cū sanguine potat equino.pascūtur idē populi ut pulte & milleo qđ Plini. scribit de sarmatis. Fuscant:denigrant.Puniceo:rubicūdo puniceus color ē qui græce.φηνηξ dicitur a nostris uero rutilus uocat᷑:& spadix. exuberātiā autē splendoremq; significat ruboris. auctor Gelius. Vel ebur corrūpit᷑ ostro: cū tingitur uel notis distinguitur purpureis. Corrūpit᷑:corrūpi uidet᷑ & uiolari quoniā propriā & naturalē amittit pulchritudinē. Virg. indum sanguineo ueluti uiolauerit ostro. Si qs ebur:dentes aūt elephantū: ut Pli.ait soli ebur sunt quos persequentibus uenatoribus īpactos arbori frangunt prædaq; se redimunt iis olim ingēs fuit præcium. Ostro: purpureo colore: ostrum.n. purpura est. Flamma recēs: amor nouus. Vir.est mollis flāma medullas: qđ si flāmā simpliciter accipias nō procedit.non.n.pallet flāma. Eat:pro iuisset. Vltro:sua spōte. nihil puocatus. Ferus:fortis aut indomitus. Hospita:hospitalia & amica. Discutiat:discuteret & disturbaret. Securus turbæ:quis solus eēt:uel qa fœmina. Eui:ætatis:puer.n.erat & ea audet᷑ uolebat qua uix ausi essent uiri.Vt pater armēti.cōmoda cōparatio.

Massagetæ
Sarmatæ

Ponat & exempta placetur casside uultus
Hanc ubi ducentem longe socia agmina uidit
Trux puer.& nullo temeratus pectora motu
Diriguit.totisq; nouum bibit ossibus ignem
Nec latet haustus amor.sed fax uibrata medullis
In uultus atq; ora redit.lucemq; genarum
Tingit.& impulsam tenui sudore pererrat
Lactea massagetæ ueluti cum pocula fuscant
Sanguine puniceo.uel ebur corrumpitur ostro
Sic uariis manifesta notis palletq;:rubetq;
Flamma recens:eat atq; ultro ferus hospita sacra
Discutiat:turbæ securus.& immemor æui
Ni pudor.& iuncte teneat reuerentia matris
Vt pater armenti quondam:rectorq; futurus
Cui nondum toto peraguntur cornua gyro
Quom sociam pastus niueo candore iuuencam
Aspicit.ardescunt animi:primusq; per ora
Spumat amor.spectant hylares:optātq; magistri
Occupat arrepto iam tempore conscia mater
Hos ne inter simulare choros & brachia ludo
Nectere:nate graue est?gelida quid tale sub ossa.
Peliaci'q; iugis.o si mihi iungere curas:
Atq; alium portare sinu contingat achillem
Mulcetur.lætusq; rubet uisusq; superbos
Obliquat.uestesq; manu leuiore repellit.
Aspicit ambiguum genitrix:cogitq; uolentem:
Innectitq; graues.tunc colla rigentia mollit.
Submittitq; graues humeros:& fortia laxat

Quondā:cū creuerit admissarius futurus. Toto gyro:qa nō sunt plena & pfecta Cornua nōdū plene incurua & in gyrū cōuersa. Sociā pastus:quæ una pascit᷑:& declinat᷑ hic pastus pastus. Ardescunt amore uaccæ & desiderio ineundi. Primusq; per ora spumat amor:primū amoris signū spuma est: quæ per os diffundit᷑. Spectāt:ut ineat iuuencā & optant. Magistri:pastores. Occupat:præuenit & alloquitur. Arrepto:raptim accepto. Tēpore:cōmoditatis rei agēde græci χαιρὸν uocant.Inter hos choros tam formosaꝝ uirginū. Simulare:te esse fœminā. Ludo:choreis: Nectere:adiungere. Graue est:qūa si dicat graue esse nō debet. Gelida:pp niues.est.n.septentrioni obiectus hic mōs. Quid tale.s.est quasi dicat nihil. O si mihi:nō potest melius Achillē adhortari q̄ si desiderium suū cū illius desiderio coniungat:& utinā inquit mihi contingat curæ quā de te gero aliā curam iungere:ut.s.sic mihi curæ sit: qui ex te nascatur sicuti tu ipsæ curæ es. Alium Achillē:nepotē similē tibi patri.Dido apud Virg. Siquis mihi paruulus aula luderet æneas. Lætusq; rubet:erubescūt:& nō læti cū indignātur & moleste aliquid ferūt. Visus supbos ante q̄ flecteretur. Obliquat:in obliquum conuertit:nō ut irati faciunt:sed ut erubescentes. Leuiore:placatiore. Vestes:uiriles.ut induat:fœmineas. Ambiguū:nō repugnantē sed quasi dubitantē: Cogit uolētē:qui tamē nolle uideri uolebat. Innectit sinus:uestē amplā & sinuosam qualis est fœminarū. Rigentia aspera:ut uirorū sunt. Submittit:docet esse humeris submissioribus: ut fœminā decet. Graues:fortes. Laxat:laxiora facit ut in fœminis cōspicimus cū uiri incedāt sub strictioribus.

Brachia:& impexos certo domat ordine crines.
Ac sua dilecta ceruice monilia transfert.
Et picturato cohibet uestigia lymbo.
Incessum motumq; docet.fandiq; pudorem
Qualiter artificis uicturæ pollice ceræ
Accipiunt formas:ignemq; manumq; sequūtur.
Talis erat diuæ natum mutantis imago.
Nec lucta diu.superest.nam plurimus illi
Inuicta uirtute decor.fallitq; tuentes
Ambiguus.tenuiq; latens discrimine sexus
Procedunt iterumq; monet.rursumq; fatigat
Blanda thetis.sic ergo gradum.sic ora.manusq;
Nate feres.comitesq; modis imitabere fictis.
Ne te suspectum molli ne immisceat aulæ.
Rector.& incœpti pereant mendacia furti
Dixit & admoto non cessat comere tactu
Sic ubi uirgineis hecate lassata pharetris
Ad patrem fratremq; redit:comes hæret eunti
Mater & ipsa humeros.exertaq; brachia uelat
Ipsa arcum.pharetramq; locat.uestesq; latentes
Diducit:sparsosq; studet componere crines
Protinus aggreditur regem.atq; in testibus altis
Hanc tibi ait nostri germanam rector achillis
(Non ne uides ut torua genas æquandaq; fratri)
Tradimus arma humeris:arcūq; animosa petebat
Ferre:& amazonio connubia pellere ritu
Sed mihi curarum satis est pro stirpe uirili

Impexos:non pexos.nam sine coli modico forma uirilis amat. Certo ordine:colendi & disponēdi
Monile capillos. Ac sua dilecta:a collo suo ad nati collum propria trāstulit ornamēta.est autē monile ornamen
tum colli mulierum:& ornatus equorum a collo præpendens.Virg.colloq; monile bacchatum. Ouidi
us dat longa monilia collo. Picturato lymbo:picturis distincto.est autem pingere etiā acu uariare.Vir.
Lymbus pictus acu clamidē.lymbus uero fascia est:quæ ambit extremitates uestium secundum antiquum ritum
Virgilius.Sidoniam picto clamidem circundata lymbo. Vestigia:extremitatem & circunferentiā ue
stis ad imos pedes. Incessum:qualiter incedat:quod proprie est lēte euntiū. Motū: mēbrorū:ut caput manus moneat. Fandi pudorē:ut pauca loquatur.silentiū.n.mulierem decet.quod Sophocles ait.Dido apud Virgiliū.breuiter loquitur:& demissis i terram oculis. Qualiter:pulchra est cōparatio & est ordo ac sensus talis erat imago diuæ immntātis:natum.nā ex uiro fœminam faciebat:& sic ex illa imagine uiri aliā formabat. Qualiter ceræ iūcturæ.i.cōiūcturæ mēbra statuæ:inter se accipiūt formas pollice artificis.& sequuntur ignē:nā ad ignē opus exercetur & manum. Luctata:non diu informando Achillem laborauit. Superest: abunde est ac ultra necessitatē.græci dicūt. περιϲϲὸν.Auctor Gelius. Inuicta uirtute: non uicta aut diminuta uirtute:idest robore:& fortitudine. Fallit:credunt.n. fœminā esse.Ambiguus:qui ambiguos intuentes reddere posset. Sexus:masculinus. Tenui discrimine:modica differentia.Iuuena. uacua:& plana omnia dicas infra uētriculū tenui distantia rima. Procedunt:progrediuntur.Fatigat:uerbis & quomodo fatigauerit subiungit. Modis fictis:ad omnia post referri ad manus ad ora ad gradū. Suspectū.si ue⁊ esse suspicetur. Pereant:non succedant. Furti:fraudis meæ qua circunuenire lycomedem statuit. quicquid occultæ fit furtū dici solet. Admoto:adiuncto.
Sic ubi uirgineis:hæc comparatio ad studium dumtaxat pertinet quo in ornando
Hechate filio thetis utitur. Hechate:diana:quæ eadem & luna est:& sic uocatur ꝙ longe radios & lumen suum iacit. ἕκαϲ.enim longe est.Hesiodus in theogognia hechatē dicit nō esse proserpinā sed aliam asteries sororis latonæ filiam:& Persei fratris astrei:cui Iupiter uim & potestatem in omnia cōcessit elementa:unde hecate existimatur uocari ἑκατὸν enim significat centū:quia infinitas habuit potestates.Oui.libro.vii.Methamor.ibat ad antiquas hechates persei dos aras.Orpheus in argonauticis triplicem hāc dicit esse:& tria habere capita dextrum equi sinistrum canis medium hominis:& quidem rustici.Virgilius.Tergeminamque hechaten tria uirginis ora Dianæ.Claudianus.ecce procul ternis hechate uariata figuris.Ouidius.ora uides hechates in tris uergentia partes.unde trigemina triformis:& triuia a poetis uocatur. Pharetris:uenatione. Ad patrem:Iouē. Fratrem:Appollinem:nam Apollo & Diana louis & latonæ filii fuere. Mater:latona. Exerta:nudata. Latentes:subductas quod uenatrices faciunt.Virgilius.nodoque sinus collecta fluentis. Componere:ornare. Aggreditur:ex insidiis& per dolum alloquitur. Germanam:polidotem. Rector:sic uocat quoniam illa tempestate magis rectores erant q̄ reges cum hortando non cogendo subditos gubernarent. Torua:demit suspitionem.ferocia.id enim significat.toruitas nō decet uirginis faciem:sed ꝙ torua est inquit minime mirum uideri debet.nam Achilli fratri similis est.Arma.sagittas pharetra quæ ab humero dependet inclusas & arcum.Homerus.ἔχαλαγξ᾽ἄν ἀρβὶϲτὶ ἐπὸμὸν χρομίνιϲ.Virgi. habileq; humeris supenderat arcum. Animosa:præter puellarum consuetudinē quæ plærumque timidæ & imbelles sunt. Amazonio ritu:Amazonum que sine uiris uiuebant:de quibus multa Iustinus libro.ii.infantibus dexteriores mammas exurebant ne sagittarum iactus impediretur:unde Amazones dictæ sunt:a est particula priuatiua μάζωϲ mamma. Ritu:more. Pro stirpe uirili:pro Achille.

Hæc calathos & ſacra ferat:opera exerceat muliebria calatus græcæ,latine quaſillus dicit᷑. eſt aũt ciſta ex uiminibus cõtexta in qua fuſos & penſa reponere mulieres ſolẽt. Sacra:ut palladis q̃ canephora uel ciſtophoria uocabãtur:qm̃ ea ciſtis ĩcluſa nobiles uirgines certo anni tẽpore in arcẽ ferebãt:qđ Oui.ſcribit. Frãge:uice doma ſexũ muliebrẽ ne corrũpat᷑.qui facile.n.niſi cuſtodiat᷑ labefactari cõſueuit.Soluendus pudor:diſſoluẽdus. Gymnadas:ludi ſunt paleſtrici Gymnades q & gymnici uocãtur.in qbus nudabãtur.hos primus lycaon ĩ archadia excogitauit.Auctor Pli.γυμνάσ græce ludus ẽ.γυμνῶ ludo γυμνασ fœmina quæ ludit.hic pro ludis poſuit ac ſi diceret.nolito concedere : ut gimnadas exerceat uel gymnadas imitet᷑.nõ uult ludos exerceri ĩ qbus Achilli neceſſe ſit nudari.ſparthanis mos fuit : ut nudæ puellæ ĩter luctãtes uiros ſe exercerẽtur: qđ ſcribit Properti⁹ libro.iii. Luſtris nemorum:locis abditis nemorũ. Vagari:errare in abditis locis.facile poſſet inuadi a corruptore:& ſic mas eſſe depræhẽdi. Similes:q̃ſi dicat eiuſdẽ ſexus. Intus: domi. Littore : ad qđ appellare naues ſolẽt. Portu:in quo magna frequẽtia:ut facile a quopiam cognoſci poſſet. Vidiſti modo:admonet ſeruãdas eẽ dilig ẽtiſſime puellaſ:quoniã pauloante Paris raptã Helenã in patriã reportauit. Mutua iura:cõmercia gentiũ & ius humane ſocietatis mutua quæ mutuo ſeruant᷑:ut non facias aliis quod tibi nõ uis fieri. Trãſmiſſæ tranſcurrẽtes. Accedit : cõſentit. Ingenio. calliditate. Quis diuũ:cõparat fidem negocio. Vltro:per ſe ſpõte ſua. Electus : hoc ipſo agit gratias deæ ꝙ ſe unũ ex oĩbus elegerit:cui filiã cõmẽdaret. Defigere:ſic intẽte intueri:ut ab Achille oculos nõ demouerent. Emineat:ſupemineat:& anteeat alias tũ claritate corporis tũ pulchritudine. Fundat:porrigat oſtẽdit qđ uirorũ eſt. Caſtis: quæ caſtæ deæ & ꝑpetuã uirginitatẽ ſeruãti fiebãt. Cædũt loco:honoris gratia. Qualiter idaliæ:cõparatio eſt.idaliæ ãt uolucres colũbæ ſunt ueneri ſacræ ꝑꝑ fatũ frequẽtẽ & coitũ.Virg.de ænea loquẽs maternas inquit agnoſcit aues.Oui.quoq; ad amorem ſic ait.necte comã mirtho maternas iunge colũbas.Idalius uero mõs eſt cipri ueneri ſacer de quo Virg.Aut ſuper Idalũ ſacrata ſede recondã.Mollia:facile cedentia. Longũ lõge. Cælo:in aere. Domo:in periſteriis.

Gymnades

Colũbæ

Idalius

Hæc calathos: & ſacra ferat. Tu frange regendo
Indocilem. ſexumq; tene dum nubilis ætas.
Soluendaſq; pudor. neue exercere proteruas
Gymnadas. aut luſtris nemorum concede uagari.
Intus alæ. & ſimiles inter ſeclude puellas.
Littore præcipue. portuq; arcere memento
Vidiſti modo uela phrygium iam mutua iura
Fallere. tranſmiſſæ pelago didicere carinæ.
Accedit dictis pater. ingenioq; parentis
Occultum æacidẽ (quis diuum fraudibus obſtet)
Accipit. ultro etiam ueneratur ſupplice dextra.
Et grates electus agit. nec turba piarum
Scyriadum ceſſat nimio defigere uiſu
Virginis ora nouæ. quantum ceruice comiſq;
Emineat. quantũq; humeros. ac pectora fundat.
De hinc ſociare choros. caſtiſq; accedere ſacris
Hortantur. cedũtq; locũ. & contingere gaudẽt.
Qualiter idaliæ uolucres. ubi mollia frangunt
Nubila iam longum cæloq; domoq; gregatæ.
Si iunxit penna. diuerſaq; hoſpita tractu
Venit auis. cunctæ primum mirantur. & horrent.
Mox propriuſq; uolãt. ſociam iamq; aere in ipſo
Paulatim fecere ſuam: plauſuque ſecundo
Circueunt hilares. & ad alta cubilia ducunt:
Digreditur multum cunctata in limine mater
Dum repetit monitus. arcanaque murmura figit
Auribus. & tacito dat uerba nouiſſima uoto.
Tunc excepta freto longe ceruice reflexa
Abnatat. & blandis affatur littora uerbis.
Cara mihi tellus. magnæ cui pignore curæ
Depoſitumque ingẽs timido commiſſimus aſtu.
Sis fœlis. taceaſque precor. quo more tacebat
Creta rheæ: te longus honos. æternaque cingent

Hoſpita:ueluti hoſpita & aliunde uemẽs. Diuerſo tractu:diuerſa regione. Horrent: nõ timẽt ſed ſunt errectis pẽnis . horror.n. eſt q̃do adiratis aĩalibus uel admirantibus pili aut pẽne erigũt. Fecere ſuã: in ſuũ gregẽ receperũt. Secũdo læto uel fauenti. Ad alta cubilia:piſteria quæ in altis turribus extrui ſolẽt. Digredit᷑:lẽte diſcedit qđ facer̃ ſolẽt q̃ amãt cũ ab amico diſcedũt Iuue.q̃uis digreſſi ueteris cõfuſus amici. Cũctata:imorata. Repetit: iterat. Arcana murmura:uerba q̃ uolebat arcana eẽ. Lõge ceruice reflexa:quo geſtu eſſe latẽtes ſolẽt. uel ſic ſe cõuertebat ut quo ad poſſet filiũ ad ſchyrũ ĩtueret᷑. Cara mihi tellus:oĩo ẽ q̃ ſchyro filiũ cõmẽdat:& ꝓmia pollicet᷑ & taciturnitatis. Depoſitũ ingẽs.qđ.n.maius depoſitũ eſſe põt filio. Sis fœlix:ſis ꝓpitia Vir.Si fœlix noſtrũq; leues quæcũq; laborẽ. Creta rheæ:cũ Ioue occultaret:nota ẽ fabula qua fingitur ſaturnũ cũ uetituſ eẽt reſpõſo liberos mares educare,qđ futuꝝ eſſet:ut a filio pelleret᷑ natos ſibi filios deuoraſſe:rheam autẽ eius uxorẽ quam nos opem dicimus pro Ioue lapidẽ ſubieciſſe:& clam in cretam educandũ miſiſſe.quod Ouidius ſcribit.Lactantius.Strabo commentario.x. Honos:ſemper enim ueneatio ni oibus etis:aut longus honos:ideſt longum & diuturnũ ſacrificiũ.Virg.haud tali me dignor honõre.

Inſtabili:quondam inſtabili anteꝗ illic Diana & apollo naſcerētur.nā poſtea ſtabilis facta eſt.Seneca in hercule furēte.Quibuſq; natis mobilis tellus ſtetit.quæ fingūtur de hac inſula ſatis nota ſunt quoniam a multis ſcribūtur. Ventis:cōſecraberis uentis:& mari:ut neq; uenti tibi:& nauigantibus noceant neq; mare. Vadoſas:cum enim uicinæ ſint bræues inter ipſas ſunt aquæ.uadoſum mare inter uicinas urbes eſſe cōſueuit. Egeæ franguntur ubi ſaxa procellæ.ubi.hippallage eſt:ubi ægei maris ſaxa procellas frāgūt.iurandaq; nautis:uel per te ueluti ingens numē nautæ iurabunt.Horatius ad auguſtū loquēs.iurādaſque tuum per nomen ponimus aras.

Templa:nec inſtabili phama ſuperabere delo:
At uentis & ſacra fretis.interq; uadoſas
Cycladas.ægeæ frangunt ubi ſaxa procellæ
Nereidum tranquilla domus:iurandaq; nautis
Inſula nec ſolum danaas admitte carinas
Te præcor.i thyaſos tantum & nihil utile bellis
Nec phamam narrare doce.dumq; arma parātur
Dorica:& alternum mauors interfuit orbem
Cædo equidem.ſit uirgo pii Lycomedis Achilles
Vltor in hectoridas graios dolor armat attridum.
Aulide iuratur.pelides poſcitur abſens.
Panditur in ſcyro quod ſit quærendus Achilles.
Seq; uirum faſſus Pyrrhum generauit Achilles.

Nterea meritos ultrix Europa dolores
Dulcibus armorum furiis:& ſupplice regum
Conquæſtu flammata mouet quippe ambit atrides
Ille magis cui nupta domi:facinuſq; relatum
Aſperat illiacum:captam ſine marte:ſine armis
Progeniem cæli:ſparteq; potentis alumnam
Iura fidem.ſuperos una calcata rapina:
Hoc fœdus phrygiū.hæc.geminæ cōmertia terræ
Quod maneat populos.ubi tāta iniuria primos
Decraſſata duces.coeunt genus omnis & ætas
Nec tantum exciti bimari quos Iſthmia uallo

Nec ſolum:ordo eſt ſolum ne admitte danaas carinas. Thyaſos:ſaltationes ſiue cho-
Thyaſus reas:proprie tamē thyaſus ea ē ſaltatio qua in ſacris bacchi utebātur.Virgili.thyaſos in-
Thyo ducere baccho τηω.unde thyaſus ſacrificoeſt. Occido:impetum facio:τηασ uero eſt baccha. Dorica:græca dori ꝓ achiuis mutato nomine appellati ſunt a dorio Neptūni filio a quo achiui ab exilio reſtituti ſunt. Auctor Plato libro de legibus. Alternum orbem:alternis diſſidentē. Sit:habeatur

Interea:dū Achilles ſit occultaretur.nec ē libri principium ut imperiti quidam fecere. Meritos:iuſtos quoniā pro uiolato iure hoſpitii & ꝓ rapta Helena. Europa græci:Dulcibus furiis armorum. Omnes.n. prompti ad bellum rapiebantur pro uindicta facienda:quæ dulcis ſolet eſſe. uel dulcibus furiis.quoniam ob uiolatum Menelai amorem bellum ſuſcipiebatur : uel quod dulce hominibus cōſueuit eſſe arma tractare & bellum gerere.apparatus autē belli cōtra troianos deſcribitur. Regum: Agamēnonis & Menelai:qui de iniuria apud omnes cōquerebātur & omnibus ſupplicabāt auxilium poſtulantes. Ambit : penſat blāditur circuit irrogans : ut ſe adiuuent . hoc enim ſignificat ambo. Virgi. ambire latinū.

Atrides : Menelaus. Cui nupta domi.ſ. rapta fuerat:uel ꝙ melius eſt Agamemnō qui maioris erat auctoritatis:cui nupta domi.ſ.eſt Clitemneſtra:quam & ipſam rapi poſſe ſicut Helenam dicebat. Aſperat: auget & in maius extollitur. Facinus ilia cū: factum paridis. Sine marte:nō in bello qđ tolerabilius fuiſſet:ſed in pace cum nihil tale ſuſpicarentur. Progeniem cæli : & hoc auget indignationem ꝙ non ignobilis rapta erat ſed præſtantiſſima Iouis ſcilicet & filia & ledæ quæ filia fuit Tyndari. Spartæ potentis:ſparthana.n.fuit Helena.ſparta uero ciuitas eſt laconiæ taygeto ſubiecta in regione mediterranea:Auctor Strabo. Iura:hoſpitii. Fidem:datam græcis a troianis: uel fœdera quæ interuētu fidei firmantur:unde quidem fœdera a fide dici exiſtimatur.& Ennius fœdera uocauit. ſuperos quos fœdera teſtes facimus. Vna ruina:uno impetu per raptum Helenæ hoc fœdus frigiū quaſi dicat non fœdus eſt ſed fraus:& quidem maxima commercia mutua conſuetudo & libera commeandi contrahendiq; facultas. Geminæ terræ:aſiæ & europæ. Quod maneat populos:læcus eſt concitandæ indignatiōis a maiori ad minus.qui læſit maiores quomodo is a minoribus ledēdis abſtinebit : qui iniuriam fecit regibus:quid is faciet in priuatis. Quod maneat:quod futurum eſt populis:Virgili. quē triſte maneret ſupplicio. Decraſſata:inuaſit:graſſari autem dicuntur latrones uiam obſidentes. gradi ſi quidem ambulare eſt.unde tractum eſt graſſari uidelicet ab impetu gradiendi:ut Pompeo placet: noue autem dictum eſt graſſor te pro te. Gens omnis:omnis græcorū natio exciſa eſt in gentes uarias: quas græci phylæ uocāt. Aetas:pueri adoleſcentes ſenes. Nec tantum exciti ſenſus eſt non peloponeſſiaci tantū exciti ſunt ad bellum:ſed omnes populi quicunque ad helleſpontum habitant:ex partibus ſcilicet Europæ. Iſthmia clauſtra:ideſt circuitus ipſe totius peloponeſſi:quam moream dicūt. in cuius ingreſſu iſthmos terra eſt anguſta inter duo maria in quo ingreſſu ciuitas eſt corinthi. Bimari uallo:circundatura mari ægæo a ſiniſtra ab Ionio a dextra:ab ea ſcilicet parte quæ eſt uerſus orientem. quod mare ſuperum dicitur hoc uero quod aphricam ab Italia diuidit uerſus occidentem inferum dicitur.

Claustra.f.circuunt.Vmbo:elatio tumida illa terra. Maleæ:malea promontoriũ peloponessi uersus Malea
cretã: habet mediã syllabã cõmunẽ:& malũ est ꝓmontorium:unde prouerbiũ est cum ad maleã flexeris
obliuiscere domus tuæ.quasi solũ de propria salute sit curandũ. Semita phyxi:idest hellespontus un-
de phryxus transiuit. Vetas iungi:diuidit.n.europam ab asia:in qua abydos in littore.Sestos uero in- Sestos
contrario littore in Europa. Maris superni:quod uersus oriẽtem est. Littore abydeno:exclusiue: nam
abydos in asia est. Alligat:circuit. Erigit:in audaciam:& uindictam. Cõcussas:attonitas.primo offen Abydos

Claustra.nec undisonæ quos circuit umbo maleæ
Sed procul ammoti phrysi qua semita iungi
Europamq; Asiamq; uetat.quasq; ordine gentes
Littore abydeno maris alligat unda superni
Feruet amor belli.concusasq; errigit urbes.
Aere domant Themesæ quatitur naualibus ora
Eubois:innumera resonant incude Mycenæ
Pisa nouat currus.Nemee dat terga ferarum.
Cirrha sagittiferas certat stipare pharetras
Lerna graues clypeos cæssis uestire iuuenci.
Dat bello pedites Etholus & asper acarnan
Argos agit turmas.uacuantur pascua ditis
Arcadiæ.frænat celeres Epiros alumnos
Phocis.& Aoniæ iaculis rarescitis umbræ
Murorum tormenta Pylos.& Messanaq; tradunt
Nulla immunis humus ueluntur postibus altis
Arma olim dimissa patrum. flammisq; liquescũt
Dona deum.raptum superis Mars efferat aurum
Nusq́ umbrę ueteres.minor Otrys & ardua sidũt.
Thaygeta.exuti uiderunt aera montes.
Iam natat omne nemus.cæduntur robora classi
Sylua minor remis ferrum laxatur ad usus
Innumeros.q̃ rostra liget:quod muniat arma.
Belligeros q̃ frenet equos:q̃ mille cathenis
Squalentes nectat tunicas:quod sanguine fumet.
Vulneraq; alta bibat.quod conspirante ueneno

sa ipsa illata a paride. Aere domant:modo
ponit̃ quomodo erectæ sunt urbes ad stu-
dia belli. Themesæ: urbs græciæ apud Theme
quã optimũ nascitur ferrũ. Domãt: cogen sa
do in arma transire. Ora eubois:regio eu-
boica:quã insulam nigro põtem appellant.
Naualibus:nauale dicitur locus ĩ quo na- Nauale
ues fiunt q̃ retinentur.hic naues parabat.
Mycenæ:prope argos adeo q̃ Strabo di
cit cõfuse nomine eas urbes appellari. In-
cude:ibi quoq; arma fiebãt. Pisa:urbs græ- Pisa
ciæ apud quã maxime currus exercebãtur
in ludis circẽsibus in cælebratione olympi-
orum.unde dicit̃ renouare currus. Pisæ:
arum.ĩ hetruria ad mare tyrrhenũ est. Ne
mee:urbs prope corynthũ in ingressu pelo
ponessi:apud quã sylua est in qua Hercules
leonẽ interfecit unde dicit nemeen dare ter
ga ferarũ e quib⁹ clypei & arma fiebãt. Cir- Cirrha
rha:extra peloponessum non habet.v.ciui-
tas montis parnasi in qua apollo colebatur
ideo dicit̃ mittere sagittas:quia Apollo de-
lectatur sagittatione. Lerna:pallus armẽto
sa iuxta argos ideo dicitur q̃. Dat:facit.cõ
cedit uestire clypeos cæsis iuuẽcis. Vestire
cooperire ita cõsueuerũt antiqui unde cly-
peus aiacis ab homero. ἑπτάβοιος appella-
tur a septẽ βοῶν boũ.Etholus & acarnã:de
Etolia & a carnãia pedites ueniebãt. ætoliæ
cõtermina phocidi. Acarnãia:contermina
ætoliæ. Argos: urbs græciæ. Turmas
equorũ.s.qa qs maxime abũdat:unde Hora.
plurimus in Iuno.honorẽ argos aptũ dicet
eqs.& Homerus αργοσιπποβοτον di-
scit ἵππος equus βόσκω pasco q̃ ibi mul
ti equi pascantur dixit. Ardiæ:peloponessi
regio. Pascua:pp equos qui ad bellũ mittũ Epyros
tur. Epyros:græcus nominatiuus: quæ ẽt
macedonia dicit̃ cõtermina græciæ.palmas epyros equarũ.Virg.hoc maxime ꝓstat uelocib⁹ eqs. Alum
nos:equos. Phocis:i q̃ pnasus mõs:regio Boetiæ:aonia regio boetiæ quoq;.Iaculis:q̃ cedebãt̃ ibi. Vm- Messana
bræ:syluæ. Tormẽta: bõbardas & balistas. Pylos:urbs nestoris ĩ peloponesso. Messana: urbs cõter-
mina pylo & regio eiusdẽ nois ẽ. Nulla imunis:supra pticulariter nũc generaliter apparatũ explicat. Im
munis:uacãs a labore eo q̃ manus onus & officiũ significat. Postib⁹:lignei postes dicunt̃ qb⁹ ianuæ clau
dũtur. Postib⁹.i.tabulatis hic. Dimissa:relicta. Dona:aurea & argẽtea ad ornamẽtũ armorũ uel ærea in
terdũ ad arma cõficiẽda. Efferat:asperũ facit:qd̃ añ pacatũ i tẽplo uidebat̃ aspirat̃ i armis. Vmbræ:arbo
res cõsequẽs ꝓ ãtecedẽti. Minor:recisa coma arborũ. Otryx:mõs ĩter macedoniã & Thessaliã. Sidunt:
minora apparẽt ĩcisis arborib⁹. Taygeta:mõs peloponessi iuxta lacedæmonẽ.τηΰγετα græcus unde.
η.in α.uertit̃.y.quoq; retinet:Taygetũ taygetiq; comes. Exuti:arborib⁹. Aera:quẽ umbra arborũ prius
nõ uidebãt. Nemus:iã cõuersum ĩ naues & remos. Robora:maiora ligna:Robur:spẽs q̃rcus. Classi:ad
classem.i.naues cõficiẽdas. Remis.ad remos faciẽdos arbores mĩores cedebãt̃. Laxat̃:distẽdit̃ a fabris.
Innũeros:quos nũerat ip̃e qd̃ ferrũ liget.i.equo fiat munimẽ rostrorũ nauiũ q̃ ĩ bellis adhibebant̃. Mu
nit arma.i.thoraces alia q̃ arma pũita reddat fortis. Frænet.i.qd̃ frena cõficiat. Quod mille:p pyphra-
sim loricã dicit. Squalẽtes:uel fulgẽtes a squãis pisciũ q̃ splẽdẽt q̃uis sq̃lere sit ĩterdũ sordidũ eẽ:uel squa-
lẽtes q̃ in formã squamarũ conficiatur lorica. Sanguine:&c.pp enses & spicula dicit. Bibat:hauriat san-
guinẽ ex his more bibẽtis.bibit hasta cruorẽ Virg.de hasta loquẽs. Cõspirante:conscientie.unde con
spiratio quando in unum consentiunt:q̃ soliti sint ferrum uenerare.Sic luc. ferrumq; armare ueneno.

Tenuāt:ferrū hebetatū. Humētia:saxa.cotes uel rotæ saxeæ quæ ferrū acuunt. Nigris:uel funestis uel nigri re uera ꝙ ita sint anteq̄ in cote aciē acceperint. Iras:aciē tunc ducit̄ iratus ensis cum īcidit. Lētare:flectere dum faciunt uel experiendo nunqd boni:& dicimus lentare flectere:quia ꝙ lentū id flexibile est ꝙ flexibile facile flectitur. Fundere:ex plūbo soluto facere. Glandes:pilas plūbeas : quibus funditores utunt̄. Sudes:hastæ ustæ sine ferro. Attollere:quasi maiores facere additis cristis.Et ita generaliter oīa hic posuit.Deīde descēdit ad Achillē ꝙ oēs græciæ ptes uenerāt in bellū excepta Thessalia quæ carebat rege. Gemis:ut īfra ꝙ peleus pp senectutē:& Achilles:pp īfantiā nō eēt aptus ad bellū Iā ponit quomō ī aulide cōgregati sunt undiq; græci marte īpellēte. Graiū orbē:græciā. In trāstra:tabulata natiū: ī qbus stāt remigātes. Terras pelopis:peloponessum:moreā. Feruēt:multitudine nauium. Stagna:aquæ. Suos:fluctus nā cum soleat ex uento hyems cāri nunc ex tāta perturbatione maris ex tāto numero nauiū tēpestas agitabat̄ cōmotis fluctibus. Suos : a nauibus cōmotos. Deficit æquor:q̄si non capax hypbolæ ὑπὲρβάλλω transiacio seu transcēdo.hic ueritatē superat nō oīo mētit̄ sic cū dicit. Consumūt.i.non restat aliqua pars uēti q̄ nō sit accepta a uelis:quasi tanta erat uelo℞ copia ꝙ uētos omnes capiebāt hyperbolice. Prima:quō cōuenere in aulide græci. Aulis hecatea:ꝙ Diana ibi coleret̄ : dicta hecateia ἀπὸ τῆς ἑκατὸν βόας ἢ ἀπὸ ἑκάς. Longi:ꝙ ut sol lōge faciat radios :unde sol ab Homero ἑκατηβόλος appellat̄ eadē rōne μάλλω iaceo ἑκάς lōge ī aulide colebatur Diana ubi agamēnon cetuā Dianæ dilectā īterfecit unde remorati sunt opus fuit sanguine hyphigeniæ placare uētos. Rupibus : scopulis. Expositis extrapositis in mare. Crepidine:crepido a crepādo scissura saxo℞. Dorsi superficiei. Aulis:dico.&c. appositō. Littora : appo. Deæ:Dianæ:iuxta sed tñ in aduersa parte. Euripus mar̄ diuidit boetiā ab euboea:unde corruptū uocabulū est uolētes dicere æuripon nigripon dixere.in littore boetiā uersus Aulis est qua portus est boetiæ.in cōtrario littore eius maris euboā uersus ꝓmontoriū est qui caphareus dicit̄. Latratū:passiue sine origine uerbi . non dicimus latror. Captat latratum.quasi tumultu fluctuum affectum. Ille: capha. Pelasgas : græcas: q̄q̄ pelasgi proprie sint Thessaliæ populi.

Impellat mortes.tenuantq; humentia saxa
Attritur & nigris adurit mucronibus iras
Nec modus aut arcus lentare.aut fundere glādes.
Aut torrere.sudes galeasq; attollere conis
Hos inter motus pigram gemit ora quietem
Thessalis.& geminis incusat fata querelis.
Quod senior Peleus.nec adhuc maturus Achilles.
Iam pelopis terras.graiūq; exhauserat orbē
Præcipitans in transtra uiros insanus equosq;.
Bellipotens.feruent portus & operta carinis
Stagna.suasq; hyemes classis permota.suosq;
Attollit fluctus.ipsum iam puppibus æquor
Deficit.& totos consumunt carbasa uentos
Prima rates danaas Hecateia congregat Aulis
Rupibus expositis.longiq; crepidine dorsi
Euboicum scandens Aulis mare.littora multum
Montiuagæ dilecta deæ.iuxtaq; Caphareus
Latratum pelago tollens caput.ille pelasgas
Vt uidit transnare rates ter monte ter undis
Intonuit.sæueq; dedit præsagia noctis
Cœtus ibi armorum Troiæ fatalis ibi ingens
Iuratur bellum.donec sol annuus omnes
Conficeret metas.tum primum græcia uires
Contemplata suas.tunc sparsa.ac disona moles
In corpus.uultumq; coit.& rege sub uno
Disposita est.sic torua feras indago latentes
Claudit.& admotis paulatim cassibus arctat.
Ille ignem sonitumq; pauet.diffusa linquunt
Auia miraturq; suum decrescere montem.

Ter monte:ter undis:ideſt ter in monte : & in ondis apud eum promontorium factus est tonitrus. Noctis future:scilicet in qua post dirutam troiam afflictæ sunt naues græcorum in scopulos capharei efferente nauplio signa ex eo.Præsagia:signa tanquam apud eum græci passuri forent calamitatem. Fatalis:mortalis. Troiæ:datiuus casus. Iuratur:ibi.n.iurarunt græci nunquam se redituros nisi diruta troia.unde Virgilius.dum dido loquitur ad Aeneam.Non ego cum Danais troianam excindere gentē aulide iuraui.Daulis uero urbs est phocidis.Daulias ales ithin desertos cantat amoris. Metas signo℞ ideſt donec annus transiret.nam annum græci in aulide manserunt anteq̄ omnes conuenirent & Diana irata quoque remoti sunt. Contemplata:ꝙ omnes congregatas uiderit. Sparsa:in diuersas urbes. Dissona,ꝑpter diuersas liguas.s.eo licā Ionicam doricā & acticā & cōmunem. Moles:magnitudo. Corpus:unū. Et uultum:apparentiam ꝙ congregata tota uideretur. Vno agamemnone omniū cōsensu. Disposita ordinata.ponitur comparatio ꝙ sicut feræ cinctæ uenatoribus in unū coguntur sic græci coadunati sunt. Cassibus:retibus. Admotis paulatim:quod paulatim in angustum redeūt ubi omnes arctatæ restrictæque capiūtur. Ignem:quē faciunt uenatores ad terrores ferarum ut fugiant quo uelint. Auia:syluas densas. Decrescere:igne scilicet uel quia descēdētibus a monte minor uidet̄ q̄ cū essent in summitate. Angustā undiq; uallē.i.undiq; montibus clausam ea uallis dicitur quæ mōtibus claudit̄.

Daulis

Inq; uicem stupuere greges: socioq; timore
Mãsuescunt. simul hirtus aper. simul ursa. lupusq;
Cogitur & campos. contemnit cerua leones.
Sed q̃q̃ gemini pariter sua bella capessant
Atridæ. famaq; auidi uirtute paterna
Tydides. Sthenelusq; premant. nec cogitet ãnos
Antilochus. septemq; aiax umbone coruscet
Armenti reges. atq; æquum mœnibus orbem
Consiliis. animisq; uigil contendat Vlyxes.
Omnis in absentem belli manus ardet achillem:
Nomẽ achillis amant. & in hectora solus achilles
Poscitur. illum unum teucris. priamoq; loquũtur
Fatalem. quis enim æmoniis sub uallibus alter
Creuerit. effossa reptans niue. cuius ab ortu
Cruda rudimenta. & teneros formauerit annos
Centaurus. patri proprior cui regia cæli?
Quem ue alium stygiis tulerit secreta per amnes
Nereis? & pulchros ferro perstrinxerit artus?
Hæc graiæ castris iterant traduntq; cohortes.
Cædit turba ducum: uinciq; haud mœsta fatetur
Sic quom pallentes Phlegræa in castra coirent
Cælicolæ. iamq; Odhrysiam gradiuus in hastam
Surgeret. & libycos Tritonia tolleret angues
Ingentemq; manu curuaret Delius arcum
Stabat anhela metu solum natura tonantem
Respiciens: quãdo ille hyemes: tonitrusq; uocaret
Nubilus. igniferam quæ fulmina posceret Aetnã
Atq; ibi dum mista uallati plæbe suorum
Et maris: & belli consultant tempora reges.
Increpitans magno autem Calchanta tumultu:
Protesilaus ait namq; huic bellare cupido.
Præcipua: & primæ iam tunc data copia mortis:
O nimium phœbi tripodumque oblite tuorum.
Thestoride: quando ora deo possessa mouebis
Iustius? aut quænam parcarum occulta recludes?
Cernis ut ignotum cuncti stupeantque petantque
Aeaciden? sordet uulgo Calidonius heros
Et magno genitus Thelamone. Aiaxque secũdus

Greges: ferarum. Socios timore: nã capti simul leones & lupi cũ arietibus & ceruis nil ipsis nocent timore & admiratione cõpulsi. Cogit᷑: adunat᷑ cõstringitur. Captos: una secũ cõtẽpsit ꝙ leones ꝓprio timore & malo affecti aliis nocere nõ curet multa per ἔκβασιν dicuntur. Sed q̃q̃ gemini: ambo. Sua: ꝓpria qbus alii auxilio erãt. Præmat. s. superãdo eã. Sthelenus: th. filius capanei. Antilochus: filius nestoris qui ipse quoq; senex erat. unde cogitet annos seniles ĩtelligas. nõ autẽ pueriles. nã Iuuenalis ĩquit Antilochi barba mordentẽ: quã pueri nõ habẽt nec mirũ si senex cũ pater tertiã iã uiueret ætatẽ. Coruscet uibret. Reges. i. pelles taurorũ. Vmbone in clipeo quẽ ex septẽ pellibus taurorũ factũ habebat. Orbẽ: clipeũ magnũ ad similitudinẽ montis: hyperbolæ Ardet huc usq; dependet oratio ꝙ q̃uis oẽs isti essent cõtra troiã: tamẽ oẽs desiderabãt Achillẽ. Et est figura anacoliton. a priuat ἀκολουθῶ sequor quasi nõ sequẽs ordinẽ cõstructionis. nam deficit hic. Tamẽ. q̃q̃ illi essent tamẽ in Achillem &c. In hectora: cõtra hectora. Antilochus

Quis. n. rationes quare ita exposceret᷑. alter ut Achilles. Effossa: manib⁹ dũ reperet. Cuius: alius: præter Achillis. Ab ortu qua si ab ipso tẽpore natiuitatis. Rudimẽta: disciplinas dicimus quæ pueris dantur dum rudes sunt. Cruda: ꝙ anteq̃ aptus & maturus esset ad disciplinã data sint. Linea descẽdens. nã filius pelei & peleus æaci filii Iouis unde ĩ castris ꝓximior Ioui nõ erat: eq̃lis fuit: ut aiax thelamonius & alii: si præstabat Achilles. ꝙ ex utraq; pte genus diuum hẽbat: patrui ex pte patris. Nereis. i. quæ alia mater similis thetidi filiũ ad stygem tulit. Præstruxerit: præmuniuerit. Ferro datiuus. i. cõtra ferrũ ut eẽt inuiolabilis ferro. Tradũt: dicunt unus alteri. Cohortes. i. exercitus græcoꝝ q̃uis ꝓprie cohors sit decima pars legionis. Cædit: Achilli. Haud mœsta: sed læta est. Sic: cõparatio de Ioue ad achillẽ ꝙ sicut natura q̃uis alios deos haberet solum Iouẽ cõtra gigãtes optabat. ita græcia Achillẽ. Pallẽtes: timentes. Phlegræa in castra. i. contra castra titanũ q̃ cõgregata erãt in ualle phlegra in Thessalia ubi olympũ peliũ & ossam struxerunt. Odrysii. populi trhaciæ gradiuus γρα῀δεινω uibro.
Libycos: habitauit. n. Medusa ĩ pte illa extrema africæ q̃ mauritania dicit᷑: ætymologia ꝙ pallas dea medusam uoluẽtẽ alios in saxa ĩ scuto gerat: qa q cõtra sapiẽtiã gradiũtur. stupidi & insani ut lapides redduntur.
Anhela: q̃uis isti alii dii ꝓ ipsa eẽnt. Quæ fulmĩa: nã pria & secũda habet. Vnde Oui. quãdo Iuppiter accessit ad semelẽ. Tela secũda manu inquit. Ibi: in aulide reuertitur Vallati: circũdati septi. Maris: quãdo nauigaturi sint. Belli q̃do bellũ inituri. Cõsultãt: deliberãt. Protesilaus: unus de ducibus græcis q primus obiit ad troiã. Huic: ꝓtesilao: ideo ipse magis q̃ cæteri locutus. Primæ mortis: ꝙ ita fatũ ꝙ primus ĩgressus cõtra troiã primo morerer᷑. Vnde Oui. in. xii. Hectorea primus fataliter hasta ꝓtesilae cadis. Testoridæ: testoris filii. calcha. ch. in ultima. Tripodes mensa triũ pedũ ꝓpter tẽpus præsens præteritũ & futurũ quæ uates considerant. Deo: a phœbo iusti⁹ q̃ nunc Sordent: quasi dicat pro nihilo habentur. Aiax: duo enim fuere unus filius Telamonis: alius filius Oilei: qui minor alio fuit uiribus & tempore: oriundusq; a locride regione cõtermina ætholiæ.

Nos de se loquit᷑ Protesilaus. Arepta capta.i.postq̄ cepimus troiā uidebitur quis debeat fordere & ēt utrum iure tot duces puero Achilli post habendi sint. Mauors:bellum quasi experientia id probabit. Illum:Achillē. Numen belligerum:tanq̄ deū belli. Aut cur:si nescis dicere. Serta:laurea quæ gestabant uates. Honos sacerdotalis:Mutus non loquēs nesciens prædicere. Peti:Achillē. Degere:uiuere. Peleos:genetiuus græcus. Eia age rūpe moras:uel deos.i.rumpe in deos quibus uaticineris. Laxa:aperi uel uexa quasi per uim secreta ipōrum elicias trahas manifesta nobis ut indignatus loquit᷑. Auidissimus hausti: haurinūc. Ignes:spiritus furores. Remisimus: fecimus:te immunē ab armis ut uaticinareris. Vittas:more græco accusatiuum posuit.i.nunq̄ uiolabuntur uittæ tibi a galea.i. nunq̄ laborabis in armis.si patefacies Achillē. Ducum:græcoꝝ. Protendis.i. manifestas ducis in apertum. Iam dudum: ante se eodem dei. Deum:phœbum. Primo: primum aduerbialiter sequit᷑ deinde mox. Deprēdit:cum apolline plænus esset omnia hæc uidebat nunc cœtus deum in aere. Sagas:equibus præsagia capiuntur per auspicium. Dira licia:idest ipsas parcas & umbras stygias. Rapit:mente consulendo.ita.n.per flammarum motus solebāt iudicare ut Tyresias in Theba de q̄do iudicauit Menœceū moriturū pro patria. Caligine:fumo:per κάπνομάνύάν. Pascitur sorbēdo fumū:uel quātum ad animum iudicādo. Loco:quū mutarent huc illuc.Mugiribus:quia uates non uidebantur ipsi loqui sed alii intra se maiori uoce q̄ humana. unde Virg. Trecētū tonat ore deos. Tonat:dixit. Eluctata.uicit. Oppositū:quia nimio furore lingua loqui impeditur ut accidit ut nimia iracūdia quis nequeat loqui. Quo loqtur per furorē uidēs tethidē filiū asportantē tanq̄ esset præsens. Meus:quasi mihi debetur & græciæ. aliqui dicūt responsum esse matris. Diua: quasi dicat si tu es dea & ego habeo deū in pectore:unde nō eris potentior me omnino habeo eum. Occidimus:ab ob & cado:ab ob & cedo secundam longā habet. Occidimus:dicit eo ꝙ fortem uirum inter omnes cicladas non potuerit ponere in peiori loco q̄ in scyro inter mulierculas. Veniunt: dum uestiuntur a matre quia ita uidere uidebatur. Fluxe fluentes in terram: large. Raptus: ab oculis meis: & quædam uirgo mihi incognita eum rapuit. omnia uidetur uidere quæ supradicta sunt de Thetide occultāte Achillem:uirginem hanc deidamiam intellige quæ causa fuit cur Achilles uellit latere. Corruit:unde interdunm mouebātur cū spiritus recedebat maxime phœbadæs quæ debiliores erant. Hærentem: dubitātem. Comes: ita īducitur ab Homero Diomedes comes Vlyxi. Antri tethyos: idest si esset in profundo maris oceani. Aduerse:contrariæ nobis:uel aduerse: idest remotæ. Nereos:patris thetidis qui in mediterraneo mari sedem habere dicitur. Facundum:ubi multa sunt consilia.

Nos quoq̄.sed mauors.& Troia arrepta ꝓbabūt
Illum neglectis(pudet heu)ductoribus omnes
Belligerum ceu numen amat.dic ocius(aut cur
Serta comis.& mutus honos)quibus abditus oris
Quaue iubes tellure peti(nam fama nec antris
Chyronis:patria nec degere peleos aula).
Eia age rumpe moras.& fata latentia laxa.
Laurigerosq̄ ignes.si quando auditissimus austi
Arma horrenda tibi.sæuosq̄ remisimus enses
Nunq̄ has imbelles galea uiolabere uitas.
Sis fœlix.numeroq̄ ducum præstantior omni
Si magnum danais per te portendis achillem
Iam dudum trepido circunfert lumina motu
Intrantemq̄ deum primo pallore fatetur
Thestorides mox igne genas.& sanguie torquēs
Nec socios.nec castra uidet.sed cæcus.& amens
Nunc superū magnos deprendit in æthere cœtus
Num sagas affatur aues.nunc dira sororum
Licia.thuriferas modo consulit anxius aras.
Flammarumq̄ apices rapit.& caligine sacra
Pascitur.exiliunt crines.rigidisq̄ laborat
Vitta comis:nec colla loco.nec in ordine crines
Tandem fessa tremens longis mugitibus ora
Soluit.& oppositum uox eluctata furorem est
Quo rapis o regem magni chyronis alumnum
Fœmineis Nerei dolis?huc mitte.quid aufers?
Non patiar.meus iste meus.tu diua profundi
Et me phœbus agit.latebris quibus abdere tentas
Euersorem Asiæ?uideo per cycladas altas
Attonitam:& turpi quærentem littora furto
Occidimus.placuit Lycomedis conscia tellus
Oscelus:en fluxæ ueniunt in pectora uestes
Scinde puer.scinde.& timidæ ne crede parenti
Hei mihi raptus abit.q̄nā hæc ꝓcul īproba uirgo
Hic nutante gradu stetit.amissisq̄ furoris
Viribus.ante ipsas tremefactus corruit aras
Tūc hærentem Ithacū Calidonius occupat hæros
Nos uocat iste labor.neq̄ enim comes ire recuso
Si te cura trahit.licet ille sonantibus antris
Tethios aduersæ gremioq̄ prematur aquosæ
Nereos inuenies.tu tantum prouidus astu
Tende animum uigilem.facūdumq̄ erige pectus

Nam te quis uatum dubiis in cassibus ausit
Fata uidere prior? Subiicit gauisus Vlyxes.
Sic deus omnipotens firmet: sic annuat illa
Virgo paterna tibi. sed me spes lubrica uersat
Grāde equidē armatū est castris inducere achillē.
Sed si fata negent. q̄ fœdum ac triste reuerti?
Vota tamen danaum non intentata relinquam
Iamq; adeo aut aderit mecum Peleius hæros
Aut uerum penitus latet. & sine Apolline Chalcas
Conclamant danai: stimulatq; Agamēno uolētes
Laxantur cœtus. resolutaq; murmure læto
Agmina discedūt. Q uales iam nocte propinqua
Epastu referuntur apes. uel in antra reuerti
Melle nouo grauidas mitis uidet Hybla cateruas
Nec mora. iam dextras Ithaceia carbasus auras
Poscit. & in transtris hilaris residere iuuentus.
At procul occultum falsi sub imagine sexus
Aeacidē furto iam nouerat una latentem
Deidamia uirum: sed opertæ conscia culpæ
Cuncta pauet tacitasq; putat sentire sorores
Namq; ut uirgineo stetit agmine clarus achilles
Exoluitq; rudem genitrix digressa pudorem
Protinus elegit comitem (q̄q̄ omnis in illum
Turba coit) blandæq; nouas. nil tale timenti
Admouet insidias. illam sequiturq;. premitq;
Improbus. illam oculis iterumq; iterūq; resumit
Nunc nimium lateri non euitantis adhæret.
Nunc leuibus sertis. lapsis nunc sponte ministris
Nunc thyrso parcente ferit. modo dulcia notæ
Fila lyræ. tenuesq; modos. & carmina monstrat
Chyronis. ducitq; manum. digitosq; sonanti
Infringit cytharæ. nunc occupat ora canentis
Et ligat amplexus. & mille per oscula laudat.
Illa libens discit. quo uertice pelion. & quis
Aeacides. pueriq; auditum nomen. & actus
Assidue stupet. & presentem cantat Achillem.
Ipsa quoq; & ualidos præferre modestius artus:
Et tenuare rudes attrito pollice lanas
Demonstrat. reficitq; colos. & perdita dura
Pensa manu: uocisq; sonum. pondusq; tenentis
Q uodq; fugit comites. nimio quod lumine sese
Figat. & in uerbis intempestiuus anhelet.
Miratur. iam iamq; dolos. aperire parantem
Virginea leuitate fugit. prohibetq; fateri
Sic sub matre rhea iuuenis regnator olympi
Oscula securæ dabat insidiosa sorori

Prior te: idest ego magis credo tibi consilio & astu tuo q̄ credā alicui uati: Vide quantum tribuit Vlyxi. Vnde Tulli græcorū sapientissimum uocat Vlyxem. Subiicit: sub sequitur composita a iaceo primam habent mēsam. Sic: ut cupis. Virgo: pallas: ut in thebaide fauit semper Tydeo.

Lubrica: quæ effluit ut anguilla. Grāde: magnum qd: Reuerti sine eo. Sine apolline: ꝙ scilicet nō dicit uerū ꝙ sit apud Lycomedem. Volantes: quasi addit calcaria spōte currentibus. Agamemno: proprius nominatiuus latinus est. quæ græci in on nos in o mittimus: ut κικέρων κικέρωνοσ κάτων κάτωνοσ nos Cato & Cicero: sic ἀγαμέμνων nos agamēno dicimus. & hunc locū adhuc Priscianus Agamemnō cum dicimus græcum tenemus. Propiqua: propinquante. Pastu: pastione. Hybla: urbs prope athenas. Poscit: idest iā nil aliud nisi dextros uentos expectat. At procul: proponit ī hac quarta parte huius libri quomodo fuit cognitus Achilles. & primo proponit eū cognitū deīde quomodo fuit cognitus. Procul: a loco isto ubi erant græci: Optæ: occultæ. Culpæ: stupri. Tacitas: quāuis nihil dicāt. Putat sentire. i. scire crimen suū. conscientia multū operat᷑. Clarus: uirtute dicitur. nobilis genere: amplus magistratu. Pudorē: quem ex p̄sentia matris habebāt. Digressa: ab eo. Rudem: q̄ ī ipso nidi iam puero erat. Coit. i. conuenit eam. Premit: nō permittēdo eam uiuere.

Resumit: respiciendo. Sertis: iaciendo in eam serta & canistros & thyrsos: leuiter tamen. Modos. modulationes. Ducit: quasi pone digitū in hac corda diceret ut faciūt docentes pulsare. Infringit: p lasciuiam ut fit. Occupat: anteq̄ finiat cātus. Per oscula. i. osculando laudat eū. Illa: docebat enī Achilles eam quæ essent in thessalia & docebat qs eēt Achilles simulando se sororem Achillis unde subdit. Præsentē: cātat Achillem. Vertice: q̄ sit altus. Actus: gesta achillis. Quoq;: ut Achilles docebat eā ita contra docebat illa achillē mouere mēbra decēter ut uirgo & filare. Modestius: nā ut uir gradiebat᷑ uasto passu. Tenuare: subtilius filare. Attrito: pollice stricto: pollice cū indice lanas tenuare filando ut fit. Reficit colos: quas disturbabat. Perdita: cōsumpta

Sonū: ꝙ uiri non mulieris eēt uox. Pondus: uires: nam interdum dum Achilles eā stringeret amplexando uidebat᷑ sentire uires non muliebres. Fugit: quia abdita solū cum Deidamia quærebat. Sese: Deidamiā nimium respiciendo. Intēpestiuus: ꝙ medio sermōe suspiraret quod ex amore erat. hæc oīa mirat᷑. Apire: uolētē eā cōprimere.

Leuitate: nesciebat qd facere uellet: tamen fugiebat q̄dā lasciuia puellari. & hoc mō ꝓhibet fateri. Iuuēis: dū. s. eēt. Sorori: iunōi.

Agamemno

Frater adhuc.medii donec reuerentia cessit
Sanguinis.& uersos germana expauit amores.
Tandem detecti timidæ nereidos astus.
Lucus agenorei sublimis ad orgia bacchi
Stabat.& admissum cælo nemus. huius in umbra
Alternum reuocare piæ triaterica matres
Consueuerãt scissumq; pecus.terraq; reuulsas
Ferre trabes.gratosq; deo præstare furores
Lex procul ille mares.iterat præcepta uerendus
Ductor.in accessumq; uiris edicitur antrum
Nec satis est.stat sine dato metuanda sacerdos
Exploratq; aditus.nequis temerator adiret
Agmine fœmineo.tacitus subrisit achilles
Illum uirgineæ ducentem signa cateruæ
Magnaq; difficili soluentem bracchia motu:
(Et sexus pariter decet:& mendacia matris)
Mirantur comites.nec iam pulcherrima turbæ
Deidamia suæ tantũq; admota superbo
Vincitur æacide:quantum premit ipsa sorores:
Vt uero a tereti demisit nebrida collo:
Errantesq; sinus hedera collegit:& alte
Cinxit purpureis flauentia tempora uittis.
Vibrauitq; graui redimitum missile dextra.
Attonito stat uerba metu.sacrisq; relictis
Illum ambire libet.pronosque attollere uultus
Talis ubi ad thebas uultu:animosque remisit
Enhius.& patrio satiauit pectora luxu
Serta comis:myrrãque leuat.thyrsumque uirentẽ
Armat.& hostiles inuasit fortior indos.
Scandebat roseo medii fastigia cæli
Luna iugo.totis ubi somnus inertior alis
Defluit in terras mutumque amplectitur orbem
Consedere chori.paulumque exercita pulsu
Aera tacẽt.tenero quom solus ab agmine achilles
Hæc secum.quonam timidæ commenta parẽtis
Vsque feres?primumque imbelli carcere perdes
Florem animi.non tela licet mauortia dextra
Non trepidas agitare feras?ubi campus.& amnes
Aemonii?quæris ne meos sperchie natatus
Promissasque comas?an desertoris alumni
Nullus honos?stygiasq; ꝓcul iã raptus ad undas
Dicor.& orbatus plangit mea funera chyron
Tu nunc tæla manu.nostros tu dirigis arcus
Nutritosque mihi.scandis patrocle iugales

Frater adhuc:tantũ & non cõiunx. Cessit:recessit per copulam. Expauit:cum manifestarẽtur. Detecti:sunt. Astus:quod occultauerit Achillem. Lucus:ponit quo modo fuerint detecti astus. Ad orgia:in quo baccho sacra fiebant. Agenorei:agenor fuit proauus bacchi. Admissum:adiũctum propter altitudinem.hyperbole. Alternum:alternatim:quia tertio quoq; anno fiebant.inde τριᾶ tria ἐτοι annos significat:ide trieteris dis.spatium trium annorũ. trieterica uero ipsa sacra erãt. Matres:mulieres. Cõsueuerãt:syncope. Scissum pecus:in furore:enim pecora lacerabant uellebãt arbores. Præstare:dare. Deo:baccho
Iterat:q̃uis esset lex generaliter. Ductor lycomedes. In accessum:inaccessibile. Edicitur:denunciatur. Satis: hoc ꝙ dictum.
Dato:homĩbus ne ultra gradiatᷣ. Achilles subrisit:ꝙ alios homines excluderet & tãq̃ fœminam eũ introduceret. Illum uirgineæ signa:uexilla tãq̃ principalis. Difficili:tardo pudico ut uirgo. Sexus:muliebris ꝙ uidebatur re una uirgo. Mẽdacia.s.decent:idem est nam mater mẽtiebatur dicẽs uirgine esse:unde mẽdacia matris & sexus decẽt.idest quãdam habent apparentiam & decorem. Demisit:deorsum misit ne ipediret eũ iaculãtẽ.. Nebrida:pellẽ cerui q̃ fœrebãt:quã Plinius dicit hoc efficere ne dormiẽtes supra eam serpẽtum accessum timeant.νέβρος significat. Sinus:demissæ nebridis:ut quãdo exertam manicam ludentes pila cingunt zona ne impediantur. Hedera:quæ baccho dicata est. Vel sinus: inferiores itellige. Purpureis:pulchris:nã uittæ albæ erant. Vibrauit:iaculatus est.
Redimitum:hedera & pãpino. Missile: thyrsum. Pronos demissos ut uirgineos.
Attollere:ut aspicerẽt uictum. Ad:apud. Comparatio:ꝙ sicut bacchus apud thebas molitiem exercet ut mulier.& apud indos means eam deponit sumẽs uirile habitum ita Achilles dũ puellari habitu gestiret decora uidebatur uirgo:sed postq̃ ad iactãdũ uentum est tunc uir apparuit.hoc ego dicit.
Remisit:relaxauit. Armat:ferro. Virẽtem: pãpinis.n.habebat hastã munitã foliis.munit eam ferro ut imperator inuasit. melius inuadit cum alia uerba sint præsentia. Scãdebat:describit noctem per lunam.
Alis:quas habere dicitᷣ. Ab agmine:q̃si remotus ab aliis. Quonamusq;.
Cõmẽta:figmẽta. Carcere:ibelli:ibi inter mulieres. Cãpus:in quo solitus erat exerceri. Comas:narrat Homerus.quod in funere patrocli Achilles eo more crines cedebat quo peleus promiserat sperchio deo illius flu.qa humiditas cã est maxima crementi.iõ antiq soliti sunt adolescẽtũ crines diis fluminũ polliceri. Honos:cura ꝙ dicar mortuus ideo paruifacias me. Orbatus:ut pater. Mihi ꝓpter me. Patrocle:q remanserat apud Chionẽ. quasi dicat.tu discis bellica.s.iaculari ego aũt disco filare.

Aſt ego pampineis diffundere brachia Thyrſis
Et tenuare colos(pudet heu.tedetq; fateri)
Iam ſcio.quin etiam dilectæ uirginis ignem
Aequæuamq; facem captus noctesq; diesq;
Diſſimulas?quonam uſq; feres urentia pectus
Vulnera?teq; maré(pudet heu) nec amore ꝓbaris
Sic ait.& denſa noctis gauiſus in umbra
Tempeſtiua ſuis torpere ſilentia furtis.
Vi potitur uotis:& toto pectore ueros
Admouet amplexus.riſit chorus omnis ab alto
Aſtrorum.& teneræ rubuerunt cornua lunæ
Illa quidem clamore nemus:montemq; repleuit
Sed bacchi comites diſcuſſa nube ſoporis
Signa choris indicta putant.fragor undiq; motus
Tollitur.& thyrſos iterum uibrabat achilles
Ante tamen dubiam uerbis affatur amicis.
Ille ego(quid trepidas)genuit qué cærula mater
Pelliacis ſyluis:niuibuſq; immiſit alendum
Theſſalicis.neq; ego hos cultus:aut fœda ſubiſſẽ
Tegmina.ni primo te uiſa in littore.ceſſi
Te propter tibi penſa manu:tibi mollia geſto
Tympana.qd defles magno nurus addita póto.
Quid gemis ingentes cælo paritura nepotes?
Sed pater ante igni ferroq; exciſa iacebit
Scyros.& intumidas ibunt hæc uerſa procellas
Mœnia.q̃ ſæuo mea tu connubia perdas
Funere.non adeo parebimus omnia matri
Vade.ſed arreptum taceas celeſq; pudorem.
Obſtupuit tantis regina exterrita monſtris.
Quod q̃ olim ſuſpecta fides & cõminus ipſum
Horruit.& multum facies mutata fatentis
Quid faciat?caſus ne ſuos ferat ipſa parenti.
Seq; ſimul iuuenemq; premat fortaſſis acerbas
Hauſurum pœnas.& adhuc in corde manebat
Ille diu deceptus amor.ſilet ægra.premitq;
Iam commune nefas.unam placet addere furtis
Altricem ſociam.precibuſq; uicta domorum
Annuit.illa aſtu tacito raptumq; pudorem.
Surgenteq; uterum.atq; egros in pondere mẽſes
Occuluit.plenis donec ſtata tempora metis
Attulit.& partus index lucina reſoluit.

Tandem exoptata ſcyro potiuntur achiui
Nititur æaciden dum libant fercula menſis
Noſcere.ſed nondum plene tunc dixit Vlyxes
Tum ducibus graiis demum manifeſtus achilles

Diffundere:quaſi in laſciuiã uel diffundere molite more fœmineo. Tẽuare:ſubtiliter filare. Scio:hoc ſupra. Aequæuam:ideſt æquæua deidamia. Nec ꝓbaris:nõ probaueris te uirum ſaltem in amore:quaſi arguat ſe ꝙ q̃uis in omnibus diſſimularet uirum ſaltem in amorem nõ debuiſſet diſſimulare. Tẽpeſtiua:opportuna. Potiri:poſt laborem dicimus. Veros:qui ante ficti fuerant ut uirginei. Riſit:maxime ſententia Platonis qui putauit aſtra deos eſſe.

Rubuerunt:pudore affecta ſunt utpote uirginis pudicæ. Signa:nam clamoribus dabatur ſignum ſacris:unde nocturnuſq; uocat clamore cytheron:unde ubi illa exclamauit uiolentia illata ſorores & aliæ putarunt exclamaſſe ut ſignum daret illis

Indicta:nunciata. Vibrabat:tanq̃ nihil commiſiſſet:nec idem eſſet qui cum deidamia fuerat. Ille ego:niuibus:ergo non mollitur. Tibi:propter te. Sed pater.pollicetur defenſionem contra patrem:& dicit ꝙ ante pater erit combuſtus a ſe & diruta ſchyros q̃ non habeat eam coniugẽ.

Sæuo funere.ꝙ pater te ĩterficiat:& ego in uxorem non habeam:q̃uis expoſuerit.

Sæuo funere:ꝙ Achilles interficeret Lycomedem. Omnia:in omnibus.nam oſtẽdam me eſſe uirum. Monſtris:& quia cognouit uirum:& quia tot minatur. Monſtris:quoq; facinoribus exponi põt. Suſpecta:quia in eo uiderat ſigna geſtorum uiri potius q̃ mulieris. Fatentis:ſe uirum non uidebatur amplius uirgo. Iam cõmune:quia inceperat aſſentiri ideo cõmune quod ante ſolum achillis nefas fuerat: Stata:ordinata:unde ſtata feſta dicimus quæ dies fixos habent. Maiores:ſtatas ſolemneſq; cærimonias apud Valerium in principio. Index:ꝙ manifeſtat uterum occultatum diu.

Lucina:ꝙ luceat nocte:uel ꝙ lucẽ naſcẽtibus p̃bet.præpoſita patrui eſt. Quia fabula dicit ꝙ nata prius Apolline lathonã matrem adiuuit ideo patrui præeſt.

Iamq;: ultima pars huius libri. Innumeræ: ideſt cōtinuæ. nam innumeram rem dicimus quæ conti nuat in infinitum. uel hypalage ideſt innumeras cycladas. Mutabant: modo hanc modo illam oſtēde bant cum aliquas preterirent aliquas adirent. Paros olearos: duæ cycladū. Latēt: quia relictæ poſt ter ga in horas minores uidentur. unde iam remotæ minus iam amplius non uidebantur. Radit: prope tranſitur. Alta: propter montes. Bacchica: in qua bacchus colitur. unde fabula tyrrhenorum nautaꝝ.

Decreſcit: eadem ratione. Creſcente ſa mo: quia quanto magis ad eam appropin quabant tāto melius cernebāt. unde maior uidebat̃. ideo creſcere uidebatur. Opacat: umbrat. erant enim iam apud eū maris lo cum quo delos umbram exporrigit. Li bant: ſacrificant. Reponſi: per calchantē

Fidem: effectū. Pleno: ꝙ impleuit uelū quod omen uiſum eſt ut uela darēt in ſchy ron. Secura. tēpeſtatis. & quare ſecura. non poterat thetis eam mergere reſpōdit. ꝙ iuſ ſa tonantis hoc eam facere nō ſinebāt. Frā gebat: uel quia ſol cum eſt in occaſu breuio res radios iacit. unde fracti uidentur: reſpe ctu radioꝝ meridiei: cum eſt ſupra caput no ſtrum: uel quia cum uadit ad occaſum pars ſolis ſub orizonte: pars ſupra eſt. unde uide tur partem radiorum ad nos partem ad an tipodes iā iacere. ideo frangebat dixit. Hu mili olympo: ideſt imæ parti cæli apud ori zontem. Humilis: eius contrarium altus

Promittebat littus penetrabile: ideſt pro mittebat: ꝙ iam penetrarent littus Oceani: tanq̃ feſſi eſſent tēdentes ad occaſum. ibi iu xta uulgus quieſcerent Leuauit: apparuit

Immiſit: direxit. Rudētes. funes quib⁹ uelum ligatur. Et hoc: Vlyxi tradit tanq̃ multarū rerum perito. Vnde ab Homero. πολυμηχανη dicitur ꝙ multa machinari ſciret poly: multum μηχανη machinatio.

Reſumere: recedētes a portu naues remis deducuntur: donec altū mare iuenit ubi uē tis uela cōcedunt nautæ: cum autem appro pinquant ad portum tunc etiam malignita te aquarum uenti minus potentes ſunt. un de remis adiuuant uentos: iō dicit. Reſu mere: portū & zephyros remis ſupplere ca dentes: ideſt iam deficientes ꝓpter uada iā inita. Accedūt: obtemperant. Magis idu bitata: cum magis appropinquarent ſuper ſchyron. Cuſtos erat: & ſupra palladi litto reæ: & cetera. quæ in littore erat. Amicæ: nam Tydeo patri Diomedis & Vlyſſi Palla dem fauiſſe aiunt: quia ambo prudentes.

Tum prouidus. Hoſpitia mœnia: ideſt hoſpitalia. Præuenerat: ad Lycomedem nuncians uenire nauem: cuius ignorās ſed græcam eſſe. Seruator: & ſpeculſator idē.

Littoreæ: q̃ erat i littore extra urbē: q̃ ſpe culabat̃ uenietes. Ediderat: nūciauerat re gi: ſuccedere carbaſa ignota ſed græca: co gnoſcebat eſſe græca ſed cuius eēnt neſcie bat. Hyberna: procelloſa & obſcura quæ furto magis apta eſt. Fœdere iuncto: ad ra pinā. Pulſet: quo deberent palant rūpere i irā tū &c. Hūiles: ſubmiſſo capite & corpo re ꝓno ad terrā. Segnes: a ſeorſū & nitor.

In ſacris armiſq; fuit. ſe deniq; Vlyxis
Hortatu tetigit lycomedi. & pergama poſcit.
Vt cælebratus hymen. nox conſcia iunxit amātes
Deidamia uiri deplorat pectore fuſa.

Iamq; per ægeos ibat laertia fluctus
Puppis. & innumeras mutabāt cycla
das auræ
Iam paros. olearoſq; latent. iā radi
tur alta
Lemnos: & a tergo decreſcit Bacchica Naxos.
Ante oculo: creſcente Samo. iam Delos opacat
Aequor. ibi excelſa libant carcheſia puppe
Reſponſiq; fidem. & uerum Calcanta precantur
Audiit Arcitenens. zephyrumq; e uertice Cynthi
Impulit. & dubiis pleno dedit omnia uelo
It pelago ſecura ratis. quippe alta tonantis
Iuſſa Thetim certas fatorum uertere leges
Arcebant ægram lachrymis. ac multa gementem
Quod non erueret pontum. uentiſq; fretiſq;
Omnibus. inuiſum iam tunc ſequeretur Vlyxem
Frangebat radios humili iam pronus olympo
Phœbus. & oceani penetrabile littus anhelis
Promittebat equis. quom ſe ſcopuloſa leuauit
Scyros in hanc totos emiſit puppe rudentes
Dux Laertiades. ſocioſq; reſumere portum
Imperat. & remis zephyros ſupplere cadentes
Accedunt iuſſis. magis indubitata. magiſq;
Scyros erat. placidiq; ſuper Tritonia cuſtos
Littoris. Egreſſi numen uenerantur amicæ
Aetoluſq; itacuſq; deæ. tum prouidus heros
Hoſpita ne ſubito terrerent mœnia cœtu
Puppe iubet remanere ſuos. ipſa ardua fido
Cum Diomede petit. ſed iam præuenerat arcis
Littoreæ ſeruator Abas. ignotaq; regi
Ediderat (ſed graia tamen) ſuccedere terris
Carbaſa. procedunt gemini ceu fœdere iuncto
Hyberna ſub nocte lupi. licet & ſua pulſet
Natorumq; fames. penitus rabiemq; minaſq;
Diſſimulant. humileſq; meant. ne nunciet hoſtes
Cura canū. & trepidos moneat uigilare magiſtros
Sic ſegnes heroes eunt. campumq; patentem
Qui medius portum. celſamq; interiacet urbem

Alterno ſermone ſerunt.prior occupat acer
Tydides.Q ua nunc uerum ratione paramus
Scrutari?namq; ambiguo ſub pectore quædam
Verſo quid imbelles thyrſos mercatus & æra
Vrbibus in mediis?baccheiaq; terga.mytraſq;
Huc tuleris:uarioq; aſperſas nebridas auro
Hiſne graue phrygibus priamoq; armamus achil
Illi ſubridens ithacus paulum ore remiſſo lem?
Hæc tibi(uirginea modo ſylicomedis in aula
Fraude latens)ultro confeſſum in prælia ducent
Pelidē.tu cuncta citus de puppe memento
Ferre tibi tempus erit:clypeūq; iis iungere donis
Q ui pulcher ſignis.auroq; aſperrimus ardet
Hæc ſat erunt:tecum lituo bonus adſit agyrtes
Occultamq; tubam tacitos apportet in uſus
Dixerat.atq; ipſo portarum in limine regem
Cernit:& oſtenſa pacem præfatur oliua.
Magna reor pridem ueſtras peruenit ad aures
Phama trucis belli regum placidiſſime.quod nūc
Europamq; aſiamq; quatit.ſi nomina quæras
Huc prolata ducum.fidit quibus ultor Atrides
Hic tibi.quem tanta meliorem ſtirpe creauit
Magnanimus Tydeus.Ithacis ego ductor Vlyxes
Cauſa uiæ(metuam quid enim tibi cuncta fateri
Q uom graius.notaq; fide cæleberrimus unus)
Explorare aditus.inuiſaq; littora Troiæ
Q uidue parant.medio ſermone intercipit ille
Annuerit fortuna precor.dextriq; ſecundent
Iſta dei nunc hoſpitio me tecta piumq;
Illuſtrate larem.ſimul intra limina ducit.
Nec mora.iam menſas famularis turba.thoroſq;
Inſtruit.interea uiſu perluſtrat Vlyxes
Scrutaturq; domum.ſi qua ueſtigia magnæ
Virginis.aut dubia facies ſuſpecta figura.
Porticibus uagis errat.totoſq; penates
Ceu miretur adit.uelut ille cubilia prædæ
Indubitata tenens multo legit arua moloſſo
Venator:uideat donec ſub frondibus hoſtem
Porrectum ſomno.poſitoſq; in ceſpite dentes
Rumor in arcana iamdudum perſtrepit aula
Virginibus qua fida domus ueniſſe pelaſgos
Ductores.graiamq; ratem:ſocioſq; receptos
Iure pauent aliæ.ſed noua gaudia cælat
Pelides.auiduſq; nouos heroas.& arma
Vel talis uidiſſe cupit.iamq; atria feruent
Regali ſtrepitu:& picto diſcumbitur oſtro.

Sermo:a ſerendo.nam ſerere eſt miſcere interdum: unde proprie dicitur plurium.

Serūt:ſeminār metaphora eſt. Aera:tympana. Mediis: iter Aulidem & Schyron.

Terga:uel nebridas uel tympana dicit.Aera enim erant in modum ſcutellarum quæ collidebantur. Vario:quod uariat

His:quaſi uelit rephendente conſiliū Vlyſſis. Remiſſo ore:ideſt relaxato uultu q ſante cogitabundus erat:nam remittere & contrahere ſunt contraria. Remiſſo ore:ideſt ſubmiſſa & placida uoce. Virginea:fraude ꝙ ſimulet uirginem.uel uirginea aula dicamus.patet. Hæc ſat:quaſi dicat non curabis ultra.cætera ego perficiam. Agyrtes.i. tubicen Vlyxis:bonum nomen eſt αγύρω enim congrego ſignificat. Tacitos:ut iſra patebit quomodo tuba prodiit achilles hoc eſt quod ſupra dixit. dulychia proferre tuba. Portarum:quæ urbiū ꝓprie ſunt. In limine:nam numio abantis obuius quicunque eſſent ueniebat. Præfat pacem:ideſt ſignum pacis dat Vlyſſes præmonſtratiōe oliue. Placidiſſime:ꝙ pacē teneret. Atrides:Agamēnō. Meliorē:ꝙ melior fortior ꝗ eſſet Diomedes patre. Fide:erga deos.

Aditus:nūquid claſſis græca hac tute tranſire poſſit. Littora: quæ erant ultra ſchyrō quaſi non uideretur eo tantum ſed ultra ꝓgredi. Medio:nō expectata fine:quaſi nō putans honeſtum libenter aliorum ſecreta audire quaſi diceret quicquid ſit dii ſecundent.interim domū meā uenies. Vagis.i. ipſe uagus. Illuſtrate: q̄ſi aduētu ueſtro ornate. Si qua.ſ.pte. Magnæ:q̄ muliebrem ſtaturā excedat. Suſpectā:q̄ eſſet inter ſexū maris & fœminæ. Miretur:cōtempletur.

Tenens:inuentis iam ueſtigiis. Legit trāſit quærēdo. Moloſſo: cane ſingularis pro plurali ut armato milite cōplent.moloſſia epyri regio in qua optimi ſunt canes.

Hoſtem:aprū: q̄uis.B.de lepore dixerit.

Rumor:idem qd' fama niſi ꝙ rumor latinum:fama græcū eſt: ꝙ quæ fama pro gloria:rumor minime ponitur. Qua fida domus:ideſt i gynecæo:græci γυνεκειον dicunt & γυνεκεον ſed quoniam ei habet in penultima aliquādo in e aliquando in.i.lōgum uertitur unde gynecæum & gynnæcium inuenio uide Tortelium. Aliæ: ꝑter achillem. Iure:merito ut decet muliebrē ſexum timere. Vel talis:etiam talis:ideſt in habitu muliebri quod dedecebat fortem uirum uiros fortes in habitu muliebri uidere. Vel:ergo pro etiam.uel etiam. Virgilius.uel priamo miſeranda manus:iudice uel paride alibi. Atria:proprie primæ partes domorum in quibus antiqui in propatulo cœnabant. Vnde Iuuenalis.quis fercula ſeptem ſecreto cœnauit auus. Picto:acu ſcilicet uel. Picto: uarii coloris ut tapetes ſunt nūc. Diſcūbitur: ſedetur ad mēſam.

Vel

Ire:uenire quæ duo confunduntur nisi ad mercatum uenio.Plautus.ideſt uado:eo. Subeunt:ad con uiuium ipſæ filiæ lycomedis. Quales.cõparat eas amazonibus. Mæotide:mæote populi ſunt uerſus ſcythiam a quibus mæotis palus dicitur. Scythicas:ſcythæ populi uerſus ſeptẽtrionem. Domos:ideſt direptis aliquibus domibus:hæ namq; armis fere totam aſiam ſubegere. Getarum: thraciæ populorũ. Mœnia:ideſt capta aliqua urbe getarum. Suppoſitis:non depoſitis:ſed more militari quodammodo ſupra clipeum diſcumbentes.pictis bellãtur amazonis armis.Vir.imitatur. Vero:auget primo erat in tentus ſed tunc maxime. Prælibat:libare eſt unumquodque leuiter deguſtare.unde prælibat ideſt oculos iacit mõ in hanc modo in illam non firmando oculos in una tãtum. Intentos uultus & pectora: uel uultus & pectora uirginum intellige. Illata:introducta faciunt lumina ne diſcernat uerũ. Extẽplo:qa ut uenerũt accubuerĩ thoris iõ magnitudo achillis nõ potuit uideri. Defigit:firmis oculis reſpicit. Erectum:genas. Cõtra pudicitiã uirgialẽ: q̃ os deprimit.tũc breuiter Dido uultũ demiſſa ꝓfat͛: & Iuue. cõtra de meretrice.Ipſa loq recta facie. Præcipitem:quodammodo ſubitum in omnibus. Sinu:ut faciunt qui iũctis ulnis ſemper procedunt quaſi nunquam niſi una incedant hoc uult dicere blando ſinu comple xa. Moneret:ut ſeruaret geſtus uirginis Nudata:uelo exerto a collo. Exerta man⁹. ideſt manicas ſolutas iuxta man⁹ gerendo: Teneret:deidamia:in ueſte quæ ab humeris ſemp fluebat. Prodire:exire de menſa. Poſcere cõtra pudorẽ uirginalẽ more militari elata fronte. Aurũ:qd in ſertũ factũ eſſet ꝓpter capillos quos ſæpe diſturbabat. Iam tũc:uſque a pricipio cõuiuii. Repoſtis epulis:ut opus erat numer⁹ finitus pro ifinito. Pateris:mos eſt ut poſt cõuiuiũ & cibos ſũptos in fine bibatur. Decora:apoſtrophat Vly.& Dio. Queq;: etas ſeruat decorũ ut ora laudator tpis acti ſe puero. Dolopas: populos in extrema pte theſſaliæ qui bello nauali a lycomede ſupati fuerũt: nã alii populi Pyrrho dati ſũt pater Mirmidones fili⁹ Dolopas habuit: mirmidonum dolopum Virg.aliq dicũt dolopas fuiſſe ſub phœnice magiſtro Achillis in bello troiano de quo Homerus nullam facit mẽtionẽ. Signa:ſũt Soboles:eẽt.ſi utina.Vir.in.vi. Si nũc aure⁹ ille &ce.de ramo. Vires:ad ætatẽ ſupra. Pignora:ad ſobolẽ. Vlyxes.ait. Tpe occaſiõe. Cupis:ꝙ dixerat iuideo cœptis ꝙ ipſe cuperet ire ĩ bellum troianum . quis enim fingens loqui ad Lycomedem dicebat hæc ut Achillẽ inflammaret. Viſere: ire ad uidẽdum . reuiſo quid agat Pamphilus . Ter. Agmina regum: ꝙ in aliis bellis ubi ſolitum ſit unũ regem eſſe hic agmina ſint regum:agmina.i. multitudinem : unde Agamẽnõ appellatus eſt βἀσιλεῦσ τὸῦ βασῦλεῶν.i.rex regũ. Iurauit:in aulide nunq̃ diſcedere niſi diruta troia. Vacãt : uacuæ ſũt urbes & eaꝝ agri. Pr̃es : ſolẽt filiis bellũ diſſuaderĩ nũc tradũt arma. Irreuocata:irreuocabilis. Cãpo:materia.i.nũq̃ data maior materia adipiſcẽdæ gloriæ & exercẽde uirtutis q̃ nũc. Vigili:attẽta. Trahẽtẽ:quaſi ſorbentẽ quaſi aure.

Libare

Tum pater ire iubet natas.comiteſq; pudicas
Natarunt:ſubeunt quales mæotide ripæ
Quõ ſcythicas rapuere domos.& capta Getarũ
Mœnia ſuppoſitis epulantur Amazones armis
Tum uero intentos uultus.ac pectora Vlyxes
Prælibat uiſu.ſed nox illataque fallunt:
Lumina.& extemplo latuit menſura iacentis.
Et tamen erectum genas.oculiſque uagantem
Nullaque uirginei ſeruantem ſigna pudoris
Deficit.comitique obliquo lumine monſtrant
Quod niſi præcipitem blãdo cõplexa moneret
Deidamia ſinu.nudataque pectora ſemper.
Exertaſque manus.humeroſque in ueſte teneret
Et prodire thoris.& poſcere uina uetaret
Sæpius & fronti crinalem poneret aurum
Argolicis ducibus iam tunc patuiſſet Achilles.
Vt placata fames.epulis bis terque repoſtis:
Rex prior alloquitur.pateriſq; hortat͛ Achiuos.
Inuideo ueſtris(fateor)decor inclyte gentis
Argolice cœptis utinam.mihi fortior ætas
Quæque fuit dolopas quũ ſcyria littora adortos
Perdomui.fregique uadis:quæ ſigna triumphi
Vidiſtis celſas murorum fronte carinas
Saltem ſi ſoboles aptam quam mittere bello
Poſſem.plena forent mihi gaudia . nãque iuuarẽ
Nunc ipſum uireſque meas.& cara uidetis
Pignora quando nouos dabit hæc mihi turba ne
Dixerat.& ſolers arrepto tpe Vlyxes. (potes͛
Haud ſpernẽda cupis.quis enim nõ uiſere gẽtes
Innumeras uarioſque duces.atque agmina regũ
Ardeat:omne ſimul roburque.decuſq; potentis
Europæ meritos ultro iurauit in enſes
Rura.urbeſque uacãt.montes ſpoliauimus altos.
Omne fretum longa uelorum obtexitur umbra.
Arma patres tradunt:ruit irreuocata iuuentus.
Non alias unq̃ tantæ data copia famæ
Fortibus:haud campo maiore exercita uirtus.
Aſpicit intentum:uigiliq; hæc aure trahentem
Quom paueant aliæ.demiſſaq; lumina flectant.

Iterat:Vly. Gẽs:ꝓ ſtirpe & ſanguie. Vigilaſne:deũ gẽs. Arcu.ſ.ẽ ĩ hoc bello. Steriles:q̃ nihil gloriæ aut famæ pariãt.i.ꝙ uiuat ſiue gloria & fama hoc dicit damnatus in ſteriles annos. Exiſſet ſtratis:thoris qbꝰ ſedebat ad mẽſam. Hortata:ut reliquerẽt mẽſas. Cõplexa.ſ.iũgendo ulnas ut tanq̃ hoſpitẽ honoraret ꝑberetq; aium. Hæret:firmat achilles. Cœpto ſermõe:decepto ſermõe remittat.nõ aũt ſermonẽ remittit.nãꝓſeqt ſed nõ ad ceptũ ꝓpoſitũ ſed ad aliud.tamẽ ne uideret tãtũmõ reſpectu filiaꝝ loq ſi his recedẽtibꝰ finẽ loquẽdi feciſſet. At tu:aliq tex.habẽt. Ait hic:& clarior ẽ tex.uel iungẽs.ait ſupple.

Atq; iterat. Quiſq; proauis: & gente ſuperbus.
Quiſquis equo:iaculoq; potens. q̃ perualet arcu
Omnis honos illic. illic ingentia certant
Nomina. uix timidæ matres. uix agmina ceſſant
Virginea multum ſteriles damnatus in annos
Inuiſuſq; deis ſi quem hic noua gloria ſegnem
Præterit: exiſſet ſtratis. niſi prouida ſigno
Deidamia dato. cunctas hortata ſorores
Liquiſſet menſas. ipſum complexa: ſed hæret
Reſpiciens ithacum. cœtuq; nouiſſimus exit
Ille quidem incœpto paulum ſermone remiſit
Pauca tamen iungens. At tu tranquillus in alta
Pace mane. cariſq; para connubia natis
Quas tibi ſydereis diuarum uultibus æquas
Sors dedit: ut me olim tacitum reuerentia tangit
His decor eſt formæ. ſpecies permixta uirili.
Occurrit genitor. quid ſi Bacchæa ferentes
Orgia? palladias aut circum uideris aras?
Et dabimus ſi forte nouus cunctabitur auſter
Excipiunt cupidi: & tacitis ſpes addita uotis.
Cætera depoſitis Lycomedis regia curis
Tranquilla ſub pace ſilet. ſed longa ſagaci
Nox ithaco. lucemq; cupit. ſomnoq; grauatur.
Vix dum exorta dies. & iam comitatus agyrte
Tydides aderat. prædictaque dona ferebat.
Nec minus egreſſæ thalamis. Scyreidis ibant
Oſtentare choros. promiſſaque ſacra uerendis
Hoſpitibus. nitet ante alias regina. comeſque
Pelides. Quales ſiculæ ſub rupibus ætnæ
Naiades ætnæas inter Diana: feroxque
Pallas: & Helyſii lucebat ſponſa Tyranni
Iãque mouẽt greſſus. thyaſiſq; Hiſmenia buxus
Signa dedit: quater æra rheæ: q̃ter euhia pulſant
Terga manu uarioſque quater legere recurſus
Tunc thyrſos pariterque leuãt. pariterq; reponũt
Multiplicantque gradũ mõ quo Curetes in arcu
Quoque piæ Samothraces eunt. nũc obuia uerſę

At:aduerſat quoniã diuerſũ ſermonẽ icipit. Natis:ubi nota ꝙ natis facit ẽt nõ ſolũ natabꝰ. Aequas:ſimiles ꝙ diuæ uideant. Vt quãtũ:admiratiue. Is.i.talis. Vel his: uirgibꝰ. Decor:ſupple ẽ. Species:ẽ. Virili.ꝙ aliqd uirile hñt ut amazones uideant nõ mollici ei muliebri tantũ deditæ ſed q̃ſi malis aĩ ſtudiis uirilibꝰ apte tãq̃ aliqd uirile ſaperẽt.qđ ꝑcipue ꝓpter Achillẽ dicit. Occurrit:ſermone obuiam ꝓcedit. Quid.ſ.diceres:& ẽ figura quæ dicit κατάτοσιόπόμ νόν.i.per ſilentiũ & taciturnitatem aliqd dicitur:uel innuit. σιοπάωσιόπω taceo ſignificat: unde participiũ a paſſiuo &ce. Ferẽtes:facientes. Dabimus:ꝙ uidere poſſis. Nouus:& contrarius. Cũctabit:tardabit uos. Excipiunt:acceptãt qđ offert. Spes:qa curabãt ibi ſtare aliq̃diu:quo poſſet Achillẽ detegere quo cãm oblatam ſibi accepere. Cætera: præter ea q̃ Vlyxẽ capiebat. Lõga: cupiẽti diẽ. Sõno:ideſt nocte ne contrarius ſibi ſit auctor. Ferebat:hic eſt figura catatopoſiopomenõ quã ſupra expoſui.cõuenit magis hic ſñia ſeruii ꝙ ars rhetorica docet ut ipſe ait:ꝙ p ſequẽtiã antecedẽtia cognoſcantur. Ferebat: ergo iuerat ꝓ his hic melius ea figura. Scyriades: mulieres de ſcyro nõ ſolũ filiæ Lycomedis. Qualis:hæc cõpatio ſumitur de rapina Proſerpinæ ꝙ tpe quo rapta ẽ Iuppi.iuſſit Veneri & Palladi & Dianæ adeſſe ibi. Vnde Claudianus:Accelerat ꝑcepta uenus iuſſuq; parentis pallas:& infœlix terret q̃|menala cornu: addunt ſe comites. Aetnæ:mõtis in media ſicilia in qua capta fuit Proſerpina. Naiades:nymphas. Spõſa:apđ quã aliæ erãt. Thyaſis:ſaltatiõibus. Iſmenia: thebana eo mõ quo thebis ſolet ἰυάσοτησ quoq; ſaltator. Aera:q̃ facta erant in modũ ſemiſperaꝝ ex ære q̃ ſperam cõficiunt eo ꝙ ceres cybeles & terra eadẽ fertur:his ĩ ſacris utebant.collidendo clamorẽ mouet. Terga:tympana. ἀποτύπτω uerbero. Varios recurſus:qđ ſæpe una in unũ locũ reducebant ex cõpoſito. Leuãt:in altũ eodẽ tpe. Reponũt:deorſum mittũt in ſaltu ſubleuant recidentes in terrã thyrſos reponebãt. Multiplicãt:accelerãt ſpiſſius paſſus & crebriꝰ mouẽdo. Mõ:põit qũo uarias choreas ſolitas qđ alias etiã natiões exercebãt. Curetes:antiq hĩtatores cretæ cereri ſacrificabãt. Eo actu quo.&ce.i.ſaltãt. Quoq; & eo actu.i.eo mõ. Piæ:ſacrificãtes. Samothraces:Samos inſula eſt oppoſita thraciæ ut in thebaide. Thraces arant contra. unde ſamothracia dicta eſt ſeparatim. Vnde Virgilius. thraiciamque ſamon quæ nunc ſamothracia fertur. compoſito uocabulo. In ſamo baccho ſacra ferebant patri thoantis. Obuia.ideſt obuie aduerbialiter. Verſæ:una contra aliam iunctis digitis. ut Ouidius. digitis inter ſe ordine iuncti. in fabula galantidis. Samos

Lacenas:de lacedæmonia. Orbe:faciẽdo rotundas choreas:in rotundum & in orbem saltando. Intorquet:in gyrũ. Amyclis:opidulo iuxta spartam. Molles: muliebres nõ amplius ut uirgo incedens. Tristes:malo futuro penthei negligentis bacchum. Accepta:ab ipsa matre. Laudata ab Vly. & Dio. Hospitii: hoc apud antiquos maxime obseruabatur:ut hospites tã recipiens q̃ receptus inuicem donarentur: ut Virgilius Aeneam apud Didonem & alias apud acestem inducit: quæ dona ξένια uocabantur idest hospitalia. ξένιοσ hospitalis unde ζεύσ ξένιοσ Iuppiter hospitalis
Laboris:saltationum. Legant: capiãt.
Rudis:lyco.non cognoscens causam donorum. Varium:unde αἰόλοσ sæpe uocat Homerus.nã αἰολοσ αἰατου αἰ uarium significat. Aliæ: præter Achillem. Natura:scilicet iners. utpote muliebris. Respondentia:sonantia: ꝙ pulsata reclamẽt. Arma:quæ tamẽ propter: Achillem posita erant. At ferus æacides: bellorum. nã in his uersatus erat: unde sanguis in eo cernebatur. Accliuem: accliuatam parieti. accliue enim dicimus ꝙ paulum ascendit. Genas:oculos more indignati in obliquum tuens. Iussus:utpote in uenatione cõtra feras & deinde ad dominum reuertebatur cui parebat. Edidicit:nam id nõ est eius naturæ: scilicet ꝙ hominem timeat. Radiauit:ꝙ uiderit ferrũ radios emittens irascitur.Et ita fit cõparatio ꝙ ut leo uiso ferro irascitur ita Achilles uiso clipeo & armis &c. Ferrum:irritans eũ.
It: abit apheresis. Iurata:quia quodam modo iurasse fidẽ uidebatur nõ offendere eũ. Inimicus:fit. Vt uero:auget ꝙ prio uidens clipeũ ĩfremuit sed uiso ꝑpius tũc magis accensus ẽ. Emula:effingẽs faciẽ Achillis:studiosa eius rei.s.faciei Achillis: q̃ aberat. Reddidit:ut ĩ speculo solet. Erubuit: pudore affectus ꝙ tãq̃ fœmina uisus ẽ. Semiferi semieq:ĩ latus iq; feri.Vir.Nepos descẽdens ex linea cæli nã ꝓnepos erat. Dorica:a Doro filio Neptũni q in partibus peloponessi regnauit. Suspẽsis:ut suspensam legẽ dicimus dũ nõ obseruat̃:ita suspensa signa dicit quæ ulterius nõ procedunt dum Achillem græci expectant. Iam:quasi dicat solo nomine tuo quid facient cũ tu aderis. Sine:permitte. Palleat:timeat:& re uera. Ida:apud troiam alia apud cretã de troiana intellige: ide nominatiuus græcus ηλη dicitur quemadmodum κρήτη creta ηλη η in ε & in α uertitur ide & ida dicitur.
Perfida:propter Paridẽ qui hospitalia iura fregit. Hoc:ꝙ troiam dirueris sic tanq̃ esses adeo uilis ut non posses te in bello defendere. Laxabat:nudabat aperiebat. Intactæ.q.d.sponte uestes cecidere indignatæ tantam uirtutem per eas turpiter occultari.

Pectine amazonio.modo quo citat orbe lacenas
Delia.plaudentesq; suis intorquet amyclis
Tũ quaq; præcipue iamiã manifestus Achilles.
Nec seruare uices.nec iungere brachia curat
Tunc molles gressus tunc aspernatur amictus
Plus solito.rupitq; choros.& plurima turbat
Sic indignantem thyrsos.acceptaq; matris
Tympanã.iam truces spectabant penthea Thebæ
Soluuntur laudata cohors.repetuntq; paterna
Lumina.ubi in mediæ iamdudum sedibus aulæ
Munera uirgineos uisas tractura locarat
Tydides.signum hospitii.preciumq; laboris
Hortaturq; legant.nec rex placidissimus arcet.
Heu simplex nimiumq; rudis.qui callida dona
Graiorumq; dolos.uariumq; ignorat Vlyxem
Hinc aliæ quas sexus iners.naturaq; ducit
Aut teretes thyrsos.aut respondentia tentant
Tympana.gemantis aut cingunt tempora limbis
Arma uident.magnoq; putant donata parenti
At ferus Aeacides radiantem ut comminus orbẽ
Cælatum pugnis sæuis:& forte rubentem
Bellorum maculis:& accliuem conspicit hastam
Infremuit.torsitq; genas.& fronte relicta
Surrexere comæ.nusq̃ mandata parentis
Nusq̃ occultus amor.totoq; in pectore Troia est
Vt leo materno cum raptus ab hubere mores
Accepit.pectiq; iubas.hominemq; uereri
Edidicit nullasq; ruit nisi iussus in iras
Si semel aduerso radiauit lumine ferrum
It iurata fides:domitorq; inimicus.in illum
Prima fames timidoq; pudet seruire magistro
Vt uero accessit propius luxq; æmula uultum
Reddidit.& similem tandem se uidit in auro
Horruit.erubuitq; simul.Tunc acer Vlyxes
Admotus lateri summissa uoce.quid hæres
(Scimus ait)tu semiferi.Chyronis alumnus
Tu cæli pelagiq; nepos.te dorica classis
Te tua suspensis expectat græcia signis
Ipsaq; iam dubiis nutant tibi pergama muris
Eia age rumpe moras.sine perfida palleat Ida
Et iuuat hæc audire patrem pudeatq; dolosam
Sic pro re timuisse thetim.iam pectus amictu
Laxabat.quom grande tuba(sic iussus agyrtes)
Insonuit.fugiunt despectis undiq; donis
Implorantq; patrem:commissa prælia credunt.
Illius intactæ ceciderunt pectore uestes.

Iam clypeus.breuiorq; manu conſumitur haſta
Mira fides ithacumq; humeris excedere uiſus
Aetolumq; ducem.tantum ſubit arma.calorq;
Martis.& horrenda confundit luce penates
Immaniſq; gradu:ceu protinus Hectora poſcens
Stat medius trepidāte domo Peleia uirgo
Quæritur:aſt alia plangebat parte retectos
Deidamia dolos.cuius quom grandia primum
Lamenta.& notas accepit pectore uoces
Hæſit.& occulto uirtus infracta calore.
Dimittit clypeum.regiſq; ad lumina uerſus
Attonitum fatis.inopinaq; monſtra pauentem
Sicut erat mediis Lycomeden affatur in armis
Me tibi care pater(dubium dimitte timorem)
Me Thetis alma dedit.te pridem tanta manebat
Gloria.quæſitum Danais:tu mitis Achillem
Gratior.& magno ſi fas dixiſſe parente
Et dulci Chirone mihi.ſed corda parumper
Huc aduerte libens.atq; has bonus accipe uoces
Peleus te nato ſocerum.& thetis hoſpita iungunt
Allegantq; ſuos utroq; a ſanguine diuos
Vnam uirgineo natarum ex agmine poſcunt
Das ne?annos humiles tibi.degenereſq; uidemur.
Num renuis?iunge ergo manus.& concipe fœdus
Atq; ignoſce tuis.tacito nam cognita furto
Deidamia mihi.quis enim his obſtare lacertis
Quæ potuit noſtras poſſeſſa euadere flammas?
Me luere iſta iube.pono arma.& reddo pelaſgis
Et maneo:quid triſte fremis?qd lumina mutas?
Iam ſocer es.natum ante pedes proiecit.& addit
Iamq; auus.immitis quotiens tractabitur enſis
Turba ſumus.Tunc & danai.per ſacra.fidemq;
Hoſpitii.blanduſq; precum compellat Vlyxes
Ille.& ſi caræ comperta iniuria natæ
Et thetidis mandata mouent.prodiq; ueretur
Depoſitum tam grande deæ.tamen obuius ire
Tot metuit fatis:argiuaq; bella morari.
Fac uelit.ipſam illic matrem ſpreuiſſet Achilles
Nec tamen abnueret genero ſe iungere tali.
Vincitur.Arcanis effert pudibunda tenebris
Deidamia gradum.ueniam nec protinus amens
Credit:& oppoſito genitorem placat Achille.
Mittitur æmoniam.magni qui Pelea facti
Impleat:& claſſem.comiteſq; in prælia poſcat.
Nec non & geminas regnator Scyrius aluos
Deducit genero.uireſq; excuſat achiuis

Conſumitur:ideſt ſumitur:uel conſumū tur:trāctādo. Breuior:reſpectu thyrſi qui longior eſt haſta bellica. Confundit:quod tanta erat lux & adeo erat inflammatus ipē ut tota ipſius domus eſſet attonita præſentia & uiſus eſt iam minor Vlyxe & Dyomede. Quæritur:a mulieribus illis. Plangebat:quæ Achillē detectum uidebat. Infracta:ualde fracta. Calore:amore memor ipſius. Fatis:per ea quæ fataliter acciderāt ita fixum erat Achillē mori ī troiano bello.

Mediis armis:ideſt armatus. Gloria:ut tu mitteres Achillem ad troiam. Gratior:ſcilicet eris ſi mittis me ad bellum.quia ſupra dixit. Me dedit alma thetis:quaſi habeas poteſtatem ſupra me.humane loquit̄.

Parente:peleo. Fax dixiſſe:quia a patre eo quod eſſe habeamus maxime omnium debemus. Chyrone:qui fuit præceptor:qui loco patris habetur.Vnde Alexander ſolitus erat dicere ſe magis debere Ariſtoteli q̄ Philippo quod a patre eſſe tantum a præceptore bene eſſe accepiſſet. Bonus:ꝓpitius:

Nato mihi. Hoſpita:& hic & hæc hoſpes dicitur. Diogeneres:quod ſim inferior parētibus meis. Renuis:quia tacebat. Ignoſce:ergo errauit ut aperit:qui ueniam petit crimen confiteri uidetur. Tuis:mihi & deidamiæ. His:demōſtratiue:quaſi uide quæ bracchia ſint iſta & ita excuſat Deidamiam.

Quæ:quaſi dicat quæ fœmina. Luere:ſi uis ulciſci ſcelus in me ſolum ulciſcere. Natum:pyrrhum qui natus erat ut ſupra.ſoluit lucina labores. Immittis:diceris. Turba.i.nos tres Achilles deidamia & Pyrrhus quaſi dicat ſi ſumes arma contra nos iam ſumus una turba contra te:ſed pueriliter:dicas ergo.immittis turba ſumus nos omnes quotiens tractabitur enſis inter nos quoniam ſumus iuncti ſanguine poſtquā ex nata tua filium ſuſcepi. Tūc & danai. Blandus precum.ideſt precibus. Compellat:alloquitur. Fatis:quæ urgebant Achillem ire in bellum troianum. Fac uelit:ſcilicet morari bella & ire obuius fatis. Veniam credidit:non credidit ita cito patrem remiſiſſe ei culpam. Oppoſito.i.reiiciēdo culpā in Achillem cui reſiſtere non potuiſſet. Impleat:quaſi ſuperbire faciat. Magni facti:qꝫ filius contra troiam accedat. Claſſem:nā ſupra non uenerant theſſali cum græcis carētes duce:qa Peleus nimis ſenex & Achilles nimis iuuenis erat. Excuſat:quod non poſſit plures mittere.

Consumpta dies:nō ꝙ tota die epulis incubuissent:sed ꝙ in occasu solis cœnassent more maiorū qui ita soliti sunt in occasu cœnare cū tantū in die cibum sumerent. Fœdus connubii. Receptū:inter Achillē & deidamiā. Intrepidos:tūc qui antea semper cū timore iuncti fuerant. Illius decorum tanq̄ fortē uirum iducit Achillē cogitantē de armis & troia:deidamiā timentē aduentū diei quo abiturus erat Achilles. Vndas:timēs naufragiū Achilli & recessum. Aspiciā:te. Ponā:amplexando te. Partus: pyrrhū. Inuises ne unquā filiū saltem si me inuisere nolueris. Latebræ:ꝙ nolis unquam mei meminisse apud quā more muliebri latueris tanq̄ hoc ducas tibi dedecori. Præter: deos. Timeam ne:quasi timebo malum tnum priusq̄ eueniat uel. Precer:te uel potius. Timeā.s.ne relinquar a te ut intra aperit. Mandem:tibi.i.quæ mandata dem.

Cui:deidamiæ:ꝙ uix tēpus flēdi haberet.

Inuidit:per inuidiam abstulit ita dicis.

Hæc emphasim habet quasi quæ longa quietaq; esse debebāt. Hymen:connubium. O dulcia:repetit ante acta:& arguit meliora fuisse q̄uis cū timore. Permissus: quasi dicat tūc cū mihi licebat eo uti priuor eius cōsortio. Cautus:qđ caueas tibi. Vanū:in uanū nō credā eā sine causa timuisse. Noster:ꝙ non des interim aliis amoribus & me relinquas:unde te amittam. Improba:insanabilia morē ac decus muliebre optime seruat q̄si dicat scio quod peto nimis magna quoniam uidebunt te ille troianæ & cupient & tu facies potestatē tui. unde nimis improba posco cū uelim te reuerti meum. Lachrymis decore: quæ pulchriorē faciunt mulierē. lachrymæ fecere decoram.

Patriā troiam:nō curabunt pdidisse troiā dūmō tibi iungant. Rapia laudata: hoc ē argumētū ꝙ pulchra sit: qa ē rapta unde.

Laudata forma.s. Rapina:eo ꝙ sit rapta nā si nō fuisset pulchra nō fuisset rapta. Puerilis:cōmissæ a te in puerili ætate. Narrabor:a te. Famulis tuis. Dissimulata:a te ꝙ fingas nunq̄ me cognouisse. Latebo:nūq̄ fiet de me mētio. Quin age:ē hortātis duc me ī prælia. sicut tu fortis gessisti mollia arma mecum ut thyrsos & tympana: sic ego mollis & imbellis tecū martia signa sequar.

Nō credet:uidēs uires tuas. Hunc pyrrhū filiū. Pariat:ne suscipias filios ex barbaris muliebribus. Indignos:ꝙ non sint digni habere tethidē auiā cū nati sint ex captiuis mulieribus troianis. Nō immotus. ergo cōmotus. Iurat fidē:quasi promittit per fidē ut iuro deos ita iuro fidem. Fletu: quasi fletus spōdeat.i.sit fideiussor pmissionis:nā cum iuraret & iuramēto accederēt lachrymæ hæ uisæ sunt dare maiorē fidem & robur iuramēto. spondere.n.est pro alio pmittere ut fideiussores faciunt. Ingentes de nobili genere captiuas ipedisse quas ei pmittit. Captū ilion.i.res ilii capti. Gaze:diuitiaꝝ troianaꝝ. Gaza: uocabulū psicū significat diuitias. Rapiebāt: uēti ferebāt illa uerba:nā habitura effectū nō erāt ea uerba cū moriturus Achilles esset in bello troiano. unde reuerti non posset.

Tunc epulis consumpta dies. tandemq; receptum
Fœdus. & intrepidos nox conscia iungit amātes.
Illius ante oculos noua bella: & Xantus. & ida
Argolicæq; rates: atq; hæc iam cogitat undas
Auroramq; timet. cara ceruice mariti
Fusa noui. lachrymas iam soluit: & occupat artus
Aspiciam ne iterum: meq; hoc in pectote ponam
Aeacidæ rursusq; tuos dignabere partus?
An tumidus. teucrosq; lares. & capta reportans
Pergama uirgineæ nolis meminisse latebræ
Quid precer? heu timeā ne prius? qd ue anxia mā(dē
Cui uix flere uacat? mō te nox una deditq;
Inuiditq; mihi. thalamis hæc tempora nostris?
Hic ne est liber hymen: o dulcia furta. doliq;
O timor. eripitur miseræ promissus achilles.
I (neq; enim tantos ausim reuocare paratus)
I cautus nec uanum thetin timuisse memento
I fœlix nosterq; redi. nimis improba posco
Iam te spectabūt lachrymis. planctuq; decore
Troades. optabuntq; tuis dare colla lacertis
Et patriam pensare thoris. aut ipsa placebit
Tyndaris. incæsta nimium laudata rapina
Ast ego uel primæ puerilis fabula culpæ
Narrabor famulis: aut dissimulata latebo
Quin age duc comitem. cur non ego martia tecū
Signa feram. tu pensa manu. bacchæaq; tecum
Sacra. quod infœlix non credet troia tulisti.
Attamen hunc. quem mœsta mihi solatia linquis
Hunc sub corde tene. & miseræ concede præcanti
Hoc solum pariat ne quid tibi barbara coniunx.
Ne qua det indignos thetidi captiua nepotes.
Talia dicentem non ipse immotus achilles
Solatur. iuratq; fidem. iurataq; fletu
Spondet. & ingentes famulas. captumq; reuersus
Ilion. & phrygiæ promittit munera gazæ
Irritta uentosæ rapiebant uerba procellæ.

Nauigat ad troiam quinto fatalis achilles
Dardaniæ. memoratq; ithacus primordia belli.
Ille sed oeniden uitæ morumq; docebat
Cruda rudimenta. dederat quæ semiuir acer:
Et laertiadē. fluctus sulcante carina.

Secundus Incipit liber.

Xuit implicitũ tenebris. Humẽtibus:pp remotionẽ ſolis. Orbẽ: mundũ. Prolata educta Oceano ſecũdũ uulgarẽ opinionẽ. Genitor:phœbus. Hebetẽ:nõ bene clarã ſicut hebetẽ ignẽ qui nõ bene ſplẽdet uel uiget ſic hebes ferrũ dicit̃ qđ nõ incidit & hebetẽ uiſum.& auditũ &c. Leuabat:ergo nõ leuauerat p qđ intelligas ꝙ aurora q̃ deſcribit̃ nõ erat in totũ exorta ſed oriebat̃.unde utit̃ p̃terito imperfecto. Rorãtẽ exc.põ q̃ſi reddat rõnẽ roris mãe cadẽtis.

Xuit implicitum tenebris humentibus
orbem
Oceano ꝓlata dies:genitorq; coruſcæ
Lucis adhuc hebetem uicina nocte leuabat
Et nondum excuſo rorantem lampada ponto
Et iam punicea nudatum pectora palla
Inſignemq; ipſis quæ prima inuaſerat armis
Aeacidem(quippe aura uocat.cognataq; ſuadent
Aequora)proſpectant cuncti.iuuenemq; ducẽq;
Nil auſi meminiſſe pauent:ſic omnia uiſu
Mutatus rediit.ceu nunq̃ ſcyria paſſus
Littora:Peliaco raptus deſcendat ab antro
Tum ex more deis(ita namq; monebat Vlyxes)
Aequoreis:matriq; littat.fluctuq; ſub ipſo
Cæruleum.regem tauro ueneratur:auumq;
Nerea:uittata.genittix placata iuuenca eſt
Hic ſpumante ſalo iaciens timida exta profatur
Paruimus genitrix q̃q̃ haud tolleranda iubebas
Paruimus nimium bella ad troiana rateſq;
Argolicas queſitus eo:ſic orſus & alno
Inſiluit penituſque notho ſtridente propinquis
Arripitur terris.& iam ardua creſcere nubes
Incipit.& ſcyros longe diſcedere ponto
Turre procul ſumma lachrymis comitata ſororũ
Cõfeſſumque tenens:& habentẽ nomina Pyrrhũ
Pendebat coniunx.oculiſque in carbaſa fixis
Ibat.& ipſa fretum.& puppim iam ſola uidebat
Ille quoque obliquos dilecta ad mœnia uultus
Declinat.uiduamque domum gemituſque relictæ
Cogitat.occultus ſub corde renaſcitur ardor
Datque locum uirtus.ſenſit Laertius heros
Hærentem & placidis aggreſſus flectere dictis
Tene inquit magnæ uaſtator debite Troiæ
Q uẽ danaũ claſſes.quẽ diuum oracula poſcũt.
Erectumq; manet reſerato limine bellum
Callida fœmineo genitrix uelauit amictu.
Commiſitque ullis tam grandia furta latebris
Sperauitque fidem.nimis o ſuſpenſa.nimiſque
Mater an hæc uirtus tacita torperet in umbra
Q uæ uix audito litui clangore refugit
Et thetin.comites.&quos ſuppreſſerat ignes

Vicina nocte:rõ qa lãpas hebes eẽt. Lãpada:λάμπασ λάμπαδος qcqd ſplẽdet λάμπω ſplẽdeo. Palla:muliebri ueſte quã depoſuerat. Prima:nã antea apđ Chyronẽ nunq̃ arma geſtauerat uñ illa pria arma fuerãt. Quippe:ratõ q̃re ita ſũma mane adeſſet thalamo Achilles. Iuuenẽ & nõ uirginẽ iã.

Ducẽ:ꝙ iã unus de ductoribus græciæ erat:& tãq̃ dux ſacrificat:& nunq̃ iuenies Iuuenẽ fœminino aut uirginẽ maſculino genere. Nil auſi.ſ.fœmineæ latebræ ab hillis Pauẽt:admirant̃. Sic:ratio dicti. Oĩa i oĩbus:figura ẽ ſic oĩa Mercurio ſimilis. Viſu aſpectu. Rediit:ex apparẽtia uirginea. Peliaci:mõtis pelei Ex more nauigãtiũ. Littat litto diis & deos dicimus:& ſacra littamus diis & ẽ littare ſacrificãdo deos placare. Tauro q̃ hoſtia ꝓpria ẽ neptũni. taurũ neptũno taurũ tibi pulcher Apollo. Vittata:ita ex more græco cornu inaurabant̃:& uita ornabant̃. Hic:Achilles. Iaciẽs:ita diis maris ſacrificabãt iaciẽdo ĩteſtina in mare ut apđ Liuiũ de ſcipiõe ꝓcedẽti in aphricã dũ deis maris ſacrificat exta ĩ mare iacit. Paruimus cõduplicatio. Tolerãda:ꝙ uir fortis latebat inter mulieres. Propinquis:anteq̃ diſcederet uel ꝓpinquis iã cognatis. Nubes ita uapores qui eleuant̃ ab aqua efficiũt nubes circa terrã q̃ aſpectus ĩpediãt. ſic Virg.in iii.terras uoluere fumus dixit. Comitata:ꝙ ſorores ẽt lachrymabant̃. Cõfeſſum:paſſiue quẽ iã confitebat̃. Pyrrhũ:ideo qa criſpos & flauos capillos haberet:ita græcæ. πυρρὸσ dicit̃ quaſi ruffus Pyrrhus dictus quoq; neoptolemus ꝙ iuuenis admodum ad bellum miſſus ſit νέοσ Iuuenis πτόλεμοσ bellũ.Ibat ꝓſequebat̃ carbaſa. Sola:ꝙ aliæ receſſiſſent:poſt receſſum Achillis. Ipa præ nimia affectu remanſiſſet. Virtus:animoſitas & furor cõceptus cõtra troiã. Dat locũ:remittit̃. Debite:quaſi fatis deputare.

Bellũ:tanq̃ deũ belli dicit. Erectũ ſtantẽ in limine nec ꝓcedentẽ ſine te:per qđ ĩtelligit bellatores græcos. Fœmineo.q.d.cõmiſit tãtũ ſcælus ꝙ tã fortis uir uellet ꝙ lateret:& hæc uerba dat ut auertat aĩum a mœrore cõcepto. Grãdia:magna nõ poſſunt occultari. Vllis:rata ꝙ ita magna latebra ĩueniret̃. q̃ de maximũ caperet.Fidẽ ꝙ nõ manifeſtareris. Suſpẽſa:tanq̃ tu nõ poſſes te defendere in bello. Nimis:cõduplicatio. Vel nimma.cũ q̃ſi nimis affectus materni habẽs q̃ filiis molliter timere ſolet. Torperet.i.torpere debuiſſet. Thetin.i.eius reſpectũ.

Comites:filias. Ignis:amores accutius ẽ

Nec nostrum est ꝙ ĩ arma uenis. seq̃risq; precãtes
Venisses ultro. quem talibus occupat heros
Aeacides. longum est resides exponere causas
Maternumq; nephas. hoc excusabitur ense
Scyros & indecores fatorum crimina cultus.
Tu potius dum leue fretum. zephyrisq; feruntur
Carbasa quæ danais tanti primordia belli
Ede licet iustas hinc sumere protinus iras
Hic ithacus paulum repetito longius orsum
Fertur in hectorea (si talia credimus ora)
Electus formæ certamina soluere pastor
Solicitas timuisse deas nec torua mineruæ
Ora. nec ætherei germanam regis amico
Lumine. sed solam nimium uidisse Dionen
Atq; a deo lis ista tuis exorta sub antris
Concilio superum. dum pelea dulce maritat
Pelion. & nostris iam tunc promitteris armis
Ira quatit uictas. petit exitialia iudex
Præmia raptori faciles monstrantur Amyclæ
Ille phryges lucos matris penetralia cædit
Turrigeræ. uetitasq; solo procumbere pinus
Precipitat terrasq; freto delatus Achæas
Hospitis atridæ (pudet heu miseretq; potentis
Europæ) spoliat thalamos helenaq; superbus
Nauigat. & captos ad pergama deuehit argos
Inde dato passim uarias rumore per urbes
Vndiq; inexciti sibi quisq; & sponte coimus
Vltores quis enim genialia fœdera rumpi
Capta doli faciliq; trahi connubia raptu
Ceu pecus. armentumq; aut uiles messis aceruos
Perferat? hæc etiam fortes iactura moueret.
Non tulit insidias diuum imperiosus Agenor
Mugitusq; sacros: & magno numine uectam
Quæsiit Europam aspernatusq; tonantem est
Vt generum. Captam & scythico de littore prolẽ
Non tulit Aeetes. ferroq; & classe secutus
Semideos reges. & ituram in sydera puppim

Precantes: nõ urgentes. Venisses: absq; quod nos ueniremus pro te. Resides: ignauas inducit: stati eũ tanq̃ pudeat nolle meminisse causas latebræ: sed hoc facit ne icidat in cõduplicationẽ eorũ quæ supra dicta sunt. Excusabitur scyros. i. nollo uerbis sed ense excusare nõ pp ignauiã quæ acta sunt in scyro: acta esse. Fatoꝝ crimina. Reiicit: in fata ꝙ ita uoluerint eũ latere: sed inquit potius dic mihi cãm suscepti belli: & primordia ut ego iuste irascar troiãis. Hic. i. nũc. Hic: tũc. In hectorea stati Hectorẽ obiecit Achilli: ut cõtra eum animaret. Talia: quia fabula est: quæ facta est pp uitã actiuã contẽplatiuã & uoluptariã quæ in arbitrio hominis posita est ut Iuppiter uoluit ĩdicare. i. ipse deus nõ uult nos cogere ad aliquã: sed qui deteriora sequitur dat pœnas: hinc Paris eligẽs uoluptariam penas dedit. Ora: regione. Et nota artificialem ordinẽ. Vir. incepit a tempestate & deinde in secũdo libro ponit quæ pertinẽt ad dirutã troiã: sic statius supra incepit narrare a medio. Soluerat: œbalio classem &c. & nunc reuertitur ad uerũ principium. Formæ: certamina: litem pulchritudinis. Sollicitas: anxias expectantes exitũ iudicii. Germanã regis: per ꝙ insipientiã arguit. unde alibi. temerarius arbiter idæ.

Dione Aphroditi — Dionem: Venerẽ proprie Dione mater ueneris dicit̃ ab Home. ab aliis ex spuma maris orta dicitur αφροσ spuma unde αφροδιτη dicit̃ in fastis. a spumis ẽ dea dicta maris dione tamẽ ponitur pro uenere. Idẽ ĩ fastis. Hippolite infœlix uelles uoluisse. Dionẽ dum cõsternatis dirupereris equis. Sic quoq; hyperion pater solis dicit̃ & tamen ꝓ sole ponit̃. hyperionis urbẽ Oui. inquit de urbe solis quæ heliopolis dicitur. Atq; a deo: uno. Cõcilio. i. in cõgregatione & multitudine deorũ.

Pelion — Pelion: nominatiuus. mõs ẽ pelion pelii. ut ilion ilii πελιον πελιου.

Dulce: aduerbiũ. Promitteris fatis: unde ut diximus ꝙ conditio oblata est puero nato unde uocatus est magnanimus: & Protheus dixit futuꝝ maiorẽ patre: & thetis ab eo acceperat morituꝝ in bello troiano. Vnde: iã tũc dũ nuptiæ cælebrabant̃ promissus est græcis cõtra troiã. unde Catullus quoq; dũ facit epithalamiũ in nuptiis pelei ꝓmittit Achillẽ clarũ in bello troiano futuꝝ. Ira q̃tit uictas: palladẽ & Iunonẽ. Exitialia ex ꝑsona poetæ positũ. nã exitialia si credidisset nõ petisset. Turrigeræ: ꝙ in terra turres fundatæ sunt: & cybeles & terra eadem dea Oui. fastoꝝ. iiii. aliter dicit. At cur turrifera caput ẽ onerata corona an primis turres urbibus illa dedit. Annuit. s. erato musa.

Terras ad Achæas: acheia pars græciæ iuxta peloponessum. Hospitis: in cuius domo fuerat receptus. Argos nobilissima græciæ cui dominati sunt atridæ. Deuehit argos: aggrauat rẽ nã helenã uexit nõ argos.

Inexciti: non euocati sed spõte: ut dicit. Vltores: sibi tãq̃ ĩ secũdã iniuriã timẽtes: ne idẽ accideret eis qđ menelao. Genialia: cõiugalia: nã geniũ nõ solũ uoluptatis sed naturæ dr̃. Rũpi dolis. i. ꝑ dolos ꝙ hostis tãq̃ hospes eã rapuerit. Perferat: in totũ ferat. Imperiosus nimium auidus imperandi & qui omnia ei obsequi uellit. Vnde in Thebaide. & inexorabile pactũ legis agenoreæ: ꝙ filiũ nunq̃ reuerti uoluerit absq; europæ. Sacros: sacri Iouis in taurũ uersi. Numine: ioue. Scythico: ubi colchi sunt. Prolẽ: medeã. Aeetes: filius solis. & pater medeæ. Puppim: argõ quæ stellificata est.

Semiuirum:qui nunquã nisi forma muliebri laudatus est:& arguit a maiori.si illi barbari dei & semideũ rapinã poni nõ uoluerũt. Nos:græci patiemur rapinã cuidam semiuiri. Incæsta:nõ casta impudica. Quid:in postrema parte reseruauit.secundã iniuriã. Patris oris:a scyro. Rediit.i.iuit cõpositũ pro simplici:uel rediit qa supradixerat:pono arma & reddo pelasgis:nũc iterũ ad deposita prius arma rediit. Rubor:ꝓpter irã. Cõtentus:eũ inflammasse. Cæli:quia nepos æaci filii Iouis. Ritus: mores cõsuetudinẽ. Elemẽta:principia. Mox:deinde q̃rit ergo quæ didicerit infans & puer:& quæ factus iã adolescens.

Nos phriga semiuirum:portus & littora circum
Argolica incæsta uolitante puppe feremus?
Vsq; adeo:nusq̃ arma:& equi fretaq; inuia grais?
Quid si nunc aliquis patriis rapturus ab oris
Deidamian eat.patriaq; a sede reuellat
Attonitam.& magni clamantem nomen achillis
Illius ad capulum rediit manus:& simul ingens
Impulit ora rubor.tacuit contentus Vlyxes
Excipit Oenides.quin o dignissima cæli
Progenies.ritusq; tuos.elementa primæq;
Indolis.& ualida mox accendente iuuenta
Quæ solitus laudum tibi semina pãdere chyron
Virtutisq; aditus.quas membra augere per artes
Quas animum sociis multumq; fauentibus ede
Sit precium longas penitus quæsisse per undas
Scyron:& his armis primum intendisse lacertos
Quem pigeat sua facta loqui?tamẽ ille modeste
Inchoat ambiguus paulum propiorq; coacto
Dicor:& inteneris.& adhuc crescentibus annis
Thessalus ut rigido senior me monte recepit
Non ullas ex more dapes habuisse.nec ullis
Huberibus satiasse famem.sed spissa leonum
Viscera:semianimesq; libens traxisse medullas
Hæc mihi prima ceres.hæc læti munera bacchi
Sic dabat ille pater.mox ille per auia secum
Lustra gradu maiore trahens.uisisq; decebat
Arridere feris.nec fracta ruentibus undis
Saxa.nec aduastæ trepidare silentia syluæ:
Iam tunc hasta manu.iam tunc ceruice pharetræ
Et ferri properatus amor durataq; multo
Sole geluq; cutis.tenero nec fluxa cubili
Membra.sed ingenti saxum commune magistro
Vis mihi bis senos annorum torserat orbes
Vita rudis uolucres cum iam præuertere ceruos
Et lapythas cogebat equo.præmissaq; cursu
Tæla sequi.sæpe ipse gradu me præpete Chyron
Dum uelox ætas campis admissus agebat
Omnibus.exhaustumq; uago per gramina passu
Laudabat gaudens.atq; in sua colla leuabat.

Semina:ut supra canit ille libẽs immania laudũ semina. Sociis multumq;.i.nobis q sumus sociis & multũ fauemus tibi & uirtuti tuæ. Et præcium sit.ꝙ nos quæsiuimus scyron:ut te inueniremus:& nos primũ te armauimus. Intẽdisse:illigasse.intendũtq; locũ sertis.in.iiii.Virg. Quem:neminem. Temistocles interrogatus q̃ uocẽ libentius audiret respondit de se bene ꝓfitentem. Modeste:ne arrogãs uideretur & maritum inducit ut apud chyrontẽ bene institutum cõstet. Ambiguus:utrũ diceret. Coacto:q̃ sponte profitenti:quia laus in ore ꝓprio sordescit in neutrãq; partẽ dicere debemus.si nos laudemus arrogantis erit.si uituperemus stulti. Dicor:quia nõ recordor quãdo traditus sum chyroni:quia infans. Ex more cõsuetudine hominũ. Huberibus:ꝙ nutricem habuerit.Vnde nomen sortit᷑ ἀ priuat.χιλὸσ esca & cibus humanus dicitur:unde achilles dictus est.nam prius πυρίσσοσ appellabatur pyrissous. Spissa nõ fluentia:ut lac. Viscera:carnes. Semianimes.i.nondũ bene mortuoꝝ leonũ. Traxisse.extraxisse quantũ ad medullas.quãtum ad uiscera traxisse per uim dentibus intelligas tanq̃ dura uiscera. Læti:ab effectu:adsit lætitiæ bacchus dator. Patechiron propter reuerentiã:unde Iuuenalis:qui præceptorẽ sancti uoluere parẽtis eẽ loco:& Quintilianus:discipulos unũ interim moneo:ut præceptores suos non minus q̃ ipsa studia ament:& parẽtes eos nõ quidẽ corporum:sed mentiũ esse credant. Maiore gradu:sic Vir.de ascanio sequiturq; patrem nõ passibus æquis. Arridere:& nõ formidare. Saxa.i.strepitũ fractoꝝ saxorum ab undis. Silẽtia:ꝙ cõtrariũ est supradicti. Hasta:ꝓperata.ante tempus capta. Pharetræ.s.properatæ. Solæ & gelu.i.calore & frigore. Nec fluxa.i.molia facta sũt ĩ plumis. Cõmune:erat.Vix mihi orbes ãnoꝝ.qa reuoluit᷑ annus.uñ dr̃ ab am circũ & eo & a græcis ἐνιαυτὸσ dr̃ ꝙ i se ipsum redeat uel ãnus dicitur ἀπὸ τοῦ ἀνανεόομαι renouor.ꝙ renouet᷑. Torserat:hoc dicit ut sistat ĩ trãslatione qa dixit orbes q̃si torq̃ndo reuoluẽdo dederat uel referas ad parcã nentẽ. Rudis:qa inter feras & mõtes uel nõdũ istituta. Lapythas populos thessaliæ. Seq apheresis est.i.assequi.nã qsq; sequi põt. Admissus:celer uelox.nã admittere ẽ accelerare.iterdũ equũ infestus admisit.Liui.& Oui.de hyppolyto lacerato admissa crura equoꝝ dixit.Præpete:ueloci.tãq̃ eq̃no ꝑpes dr̃ a ꝑ ãte & peto ꝙ ãnpetãt:ut ꝑpetes aues uel a ꝑ ãte & πέτομαι uolo. Leuabat:tãq̃ baiularet eũ festũ donec uires reciperet.

Discipuli præceptor

Primo torpore.i.dum inciperet congelari non expectans ꝙ nimis duraret̃ glacies. Vacuos:qa feras oẽs ego interfecerim q̃ aſperiores ſunt:ideo dicit:ſæuo murmure:ut leonũ nam murmura paruorũ animalium reſtabant. Damas:feras ſimiles capreis ſilueſtribus utroq; genere inuenitur. Virgi.timidi uenient ad pocula damæ. Triſtes:perpetuũ epiteton. Sicubi:hoc dicit quia rare inueniunt̃ in Theſſalia.maxime in india naſcunt̃:animal quadrupes uelociſſimum & crudeliſſimum eſt tygris. Subducta : exciſa. Iugis:a iugis montiũ ꝙ ex caſu alicuius partis montis ſpelunca facta eſſet. Spelunca erat. Expectabat: ut ſupradiximus in aduentu thetidis ꝙ ipſum chyrõ ſpectabat Achillem rediturum uenatu. Sparſus:aſperſus. Magno:uel leonis uel urſi. Telis inſpectis:nunquid ſanguinolenta eſſent: Xenophon inquit ideo exercitari in uenatione optimũ eſſe quod maximam ſimilitudinem uenatio cũ præliis habeat. Pube iam prope adoleſcentiã. Aptabar:a chyrõe aptus fiebam. Mauortis epentheſis:uo interponit̃. Imago:actus ſimilitudo. Pæones:æ habet.populi thraciæ ſunt quos aliqui dicunt quos pannonios dicimus:ſed uerius illis cõtermini ſunt. Magetæ:ſcythiæ populi. Geſſa:arma ꝓprie gallica ſicut pila romanorum & ſariſſa macedonum. Contum dicimus omne lignũ habens ferrum in cuſpide. Sauromatæ:populi ſcythiæ habentes paruos oculos & latas facies:qui tartari uulgo dicũtur.unde dicti ſunt ἀπο τõυσαῦρᾶ lacerta κάι ὀμαδματõσ ꝙ lacertinoſ oculos habeãt. Falcẽ:enſem recuruũ. Getes: thraciæ populi.γε τ̃νσ τõυ γε τοῦ dicit̃ quæ nomina declinata in a & in es traducũtur.ut geta getæ:& getes getis.Gelõus:ſcythiæ populi geloni ſunt. Flexæ: reuolutæ. Baleares: inſulæ hiſpaniæ maiorica:& minorica in qbus uſus fundæ fuit.unde nomẽ cepit.βάλῶ enim iacio ſignificat. Suſpẽſa:ante iactum. Libraret:in aere. Gyro:graphice deſcribit iactum fundæ.nam circũuoluuntur habene & cauſatur circulus.unde uidet̃ aer diuidi in gyrum. Modo: pauloante ꝓpter magnitudinem numeroſam actuum oſtendit. Iungere tranſire:nam ſicut põs dicitur iungere ripas ita iungere foſſas ſaltu non eſt aliud q̃ tranſire ab una ripa ad aliam. Fugitur:ideſt uelociter currere non fugere quod eſt timidi . nam fuga etiã uelox curſus dicitur. Simulacra:imagines quas ponit infra. Molares:magna ſaxaq; ipſe iaciebat in me clypeo ut exciperem. Molares:dentes quoque maxilares dicimus iterque molares difficili creſcente cibo. Siſtere:non ſolum aſſequi ſed firmare. Ipſe:chyron. Gradu totiens obſtante.i.gradibus. tot obſtãtibus quia quattuor pedes habet: ideſt uix ipſe chyron ſtetiſſet cõtra impetũ cui me reſiſtere uolebat : quamuis quattuor habeat pedes ad reſiſtendum. Galigo caliginẽ appellat confuſionem trabium : & ſaxorum rotatorum a fluuio. Latæ uiæ: ideſt fluminis lati. Minari: batur. Vrgere:bat.obiiciens ignauiam ſi cederet flumini. Abi.abii. Iuſſus:ab eo. Diſcos:diſcus uocabulum græcum ſignificat menſam rotundã. Oebalios:apud lacedæmones magnus uſus fuit.unde hiacynthus periit diſco ab apollinæ iacto.

Geloni

Sæpe etiam primo fluuii torpore iubebat
Ire ſuper:glaciemq; leui non frangere planta
Hoc puerile decus.quid nunc tibi prælia dicam
Syluarum:& uacuos ſæuo iam murmuræ ſaltus
Nunq̃ ille imbelles oſſea per auia lynces
Spectari:aut timidos paſſus me cuſpide damas
Sternere.ſed triſtes turbare cubilibus urſas.
Fulmineoſq; ſues.& ſicubi maxima tygris.
Aut ſubducta iugis fœtæ ſpelunca leenæ
Ipſe ſedens uaſto facta expectabat ab antro
Si ſparſus magno remeaſſem ſanguine.nec me
Ante niſi inſpectis admiſit ad oſcula tælis
Iamq; ad enſiferos uicina pube tumultus
Aptabar.nec me ulla feri mauortis imago
Præteriit.didici quo Pæones arma rotatu
Quo megetæ ſua geſa citent.quo turbine cæſtũ
Sauromatas.falcemq; Getes.arcumq; Gelonus
Tenderet.& flexæ balearicus actor habenę
Quo ſuſpenſa trahens libraret uulnera tortu
Incluſum quotiens diſtringeret aera gyro
Vix memorem cũctos.& ſi modo geſſimus actus
Nunc docet ingenti ſaltu me iungere foſſas
Nũc caput aeri ſcandentem pondere montis
Quo fugit̃ ꝑ plana gradus.ſimulacra ꝓpugnæ
Excipere immenſos curuato umbone molares
Ardentes intrare caſas.pediteſq; uolantes
Siſtere quadriiugas memini rapidiſſimus ibat
Imbribus aſſiduis paſtus.niuibuſq; ſolutis
Sperchios.uulſaſq; trabes.& ſaxa ferebat.
Quũ me ille imiſſum.qua ſæuior impetus undæ
Stare iubet contra.tumidoſq; repellere fluctus.
Quos uix ipſe gradu totiens obſtante tuliſſet
Stabã equidem:nec me referebat cõcitus amnis.
Et latæ caligo uiæ:ferus ille minari
De ſuper incumbens uerbiſq; urgere pudorem
Nec niſi iuſſus abi:ſic me ſublimis agebat
Gloria.nec duri tanto ſub teſte labores
Nam procul Oebalios in nubila condere diſcos

Nudare palen.i.nudus exercere palē.pales lis dea pastorū. Nūc te magna pales:in tertio georgicorū.
Pale:pales:pro palestra ponitur.ἡ πατήσ πάλησ dicit᷑. Liquidā:quia ī palestris ungebant᷑ nudati:uñ Pale
ludi gymnici appellati sunt.& gymnas ipsa palestra dicit᷑ quod nudos haberet.γυμνὸσ.n.nudus a græ
culis dicitur.In arabea olea docatur lachryma qua medicamētū cōficit᷑ a græcis enhemon dictū singulari
effectu cōtrahendis uulnerum cicatricibus.Pli.xii.c.xviii. Cæstus:a cædēdo:Ludus in quo ludētes ma/ Cæstus
nicas corii induebāt:& iuxta manū plumbeas pilas habebāt.quibus inuicem cedebātur usq; ad necem

Et liquidam nudare palen. & spargere cæstus
Ludus erat. requiesq; mihi. nec maior in istis
Sudor apolloneo q̄ fila sonantia plectro
Quū quaterē. priscosq; uirum mirarer honores
Quin etiam succos. atq; auxiliantia morbis
Gramina quo nimius: staret medicamine sanguis
Quid faciat sōnos. quid hiātia uulnera claudat
Quæ ferro cohibenda lues. quæ cæderet hærbis
Edocuit: monitusq; sacræ sub pectore fixit
Iustitiæ. qua Pelliacis dare iura uerenda
Gentibus. atq; suos solitus placare bimembres
Hactenus annorum comites clementa meorum
Et memini. & meminisse iuuat. scit cætera mater
Aura silet puppis currens ad littora uenit.

FINIS.

iterdū & cæstus.sti.dicitur.hoc cestum sine.ae cingulū ē Veneris.unde Home.κεστὸν ἱμάντα appellat ἱμάσ ἱμάντοσ cingulū significat. Ludus.& requies in his ludis alii maxime laborāt:sed ego ut ludum & requiē hos exercebā. Sudor:nō magis laborabā in his ludis q̄ pulsando citharā. Mirarer:cum cantarē res gestas ipsorum. Quin etiā:ponit quomodo didicit medicinam a Chyrone qui fertur unus de inuētoribus medicinæ.quidā uolūt ideo nuncupatum centaurorum quia medicinā ad hominem & ad equum pertinētem inuenerit:& nuper īuētus est liber qui Chyrō de medicina quorum īscribitur. Staret:effluens sanguis sisteret᷑.
Somnos:ut pauper quādo ægroti nō possunt dormire. Claudeat:sanet. Lues morbus:quādo aliqua pars esset resecāda ne ps sincera trahatur. ut Ouidius. Quæ lues.
Cæderet:daret locū. & quæ lues herba sanaretur. Monitus iustitiæ: nā Homerus Chyronē δικαιότατον κενταύρων uocat.i.iustissimū cētaurorum & dicto p quas artes Chyron auxisset mēbra:nūc ponit quomodo auxit animū at Diomedē petiit supra. Quas mēbra augere per artes:quas animū peliacis gētibus.quæ in pelio mōtē erāt:quas chyron regebat. Solitus:chyrō. Placare:q; disentiētes cētauri ad eū ueniebant quos iustitia placabat. Elemēta:Principia. Iuuat:capio uoluptatē recordādo q; in uirtute fuerim exercitatus:quasi uelit dicere de aliis quæ postea in scyro egi non iuuat meminisse:& tanq̄ eū pudeat relinquit dicens.
Scit:reliqua mater quæ egi apud scyron qd᷑ facit etiam auctor ne iterū cogatur narrare q; supra dixit.

FINIS.

¶ DOMITII elucubratio ī quædā Propertii loca.quæ difficiliora uedebant᷑ ad Fran.Arago.Fer.R.ne.F.
Ex primo libro Propertii:in primam elegiam cuius argumentum.
Vritur & nulla fias quum mitior arte.
Vt se dissoluat cynthia quærit opem.

Minalion:Athalante duæ fuerūt.altera filia Promethei & Celenusinæ:cuius fuerūt filii Lycus & chi/ Athalātæ
merius:altera filia schinei amor meleagri:de qua extat fabula apud Ouidiū.In hac multos habuit riua/
les minalion:ut Xenophon scribit in principio libri de uenatiōe.ab ileo uno ex iis uulneratus sagitta dū
per saltus uenantem puellam sequitur ut conciliet.Ouidius de minalione. Sensit:& ilei cōtentū saucius Minaliō
arcum.Sed tamen hoc arcu notior alter erat.Eundē appellat psileum Propertius.Nā græci promiscue & Ileus
psileum & ileum dixerunt.Quod de patre Apollonii scribitur:quē psileū alii:alii ileū dixerunt.Expostu Psileus
latio igit᷑ ē Propertii Minalionem amasse atalantam immitem:sed tamē ea potitum esse sua industria &
labore:proposita uia & arte a cupidine.Sibi itē duram puellam amanti nullum iter monstrari.Interpres
Apollonii ubi ille scribit δεξιτερῇ δ᾽ ἑκηβόλον ὅρρα ἀταλάντε πρόφρων αὐτῷ μένη.&c.ita ait
ἀταλάντη ἰασίδοσ θυγάτηρ εὐγενὴσ μαινάλιον γὰρ ἐστιν ἀρκαδίασ ὄχημα ἔχει ἐπὶ Iasii
τὸ μαίναλον.. Iasidos igit᷑:uel argiue.nā ut Stra.refert argiui asii appellati sūt:uel iasi filiæ.Rami.i.arcus
psili.Sinæresis ē ꝑ psilei qd᷑ sæpe īuenies apud hūc poetā & hoc ipo pede:& Vir.& furias aiacis oili. Car/
minibus:Citalinis.Vbi Apollonius ī quarto argonauticorum ita scribit ξανθαὶ αἰησ λιμένα κυταίων.i.
uenerūt ad ææae circes portū īterpres scribit eandē Citalē tenuisse insulā Oceani ubi cū īuenerit carmia Citale
ad deducēdā lunā Citalis appellata sit affertq; uersū ex menādro Circes Citalidis inuētū ē Citalidi opor. Citalis
Quē uersum suspicor eē ex ea fabula q̄ Menāder cōplexus ē ābages mulierū Thessalarum deducentiū lunā
de cælo:ut refert.Pli.atq; ita expones.Citalinis.i.īuētis a Circe Citalide:potes legere:& Citeinis: nā Ci/ Citea
tea urbs ē cholcorum ut scribit Apollonius & eiusdē meminit Flaccus:īterpres scribit alterā Citeā esse ī Eu/ Citeis
ropa.Appollonius Medeā Citeidē appellat.Vnde carmina citeina dñr q; Medea iis usa sit.Citeinis.i.ma
gicis qb᷒ usa ē Medea Citeis alibi nō hæc nocturna Citeis.Et callimachus de æeta pr̄e medeæ ita scribit
ab æeta Citeo rursus ad antiq̄ semidei Hermionē nauigauit ex quo uersu accipit testimoniū Stra.ī prio.

In ſecundam elegiam.cuius argumentum.
Parce peregrino faciem componere luxu.
Namq; ex natiuo grata decore magis.

Vita.ex callimachos quē ꝑcipuæ immitat̃ uerbū deductū ē.Nā & ille blādiēs græca uoce amicā ζωνη
appellat.Nō ſic leucippis ſuccēdit caſtora phœbe.perieres & Gorgōis filii fuerūt ut ſcribit Steſicorus tyn
Lyceus darus:aphareus Icari⁹ Leucippis Apharrei & arnene filii lynceus & idas:Leucippi & philodoces phœbe
Leucip & Ilaira filiæ.hæc apud lycophronē legim⁹:has duas rapuerūt caſtor & pollux.Lynceo & ida aduerſanti-
pus bus:ut ſcribit Oui.ī faſtis.hyginus hāc pugnā cōmiſſam dicit īter caſtorē & pollucē.lynceū & idā ad mœ
Ilaira nia ſpartana quæ oppugnabant̃:& tūc caſtorē fuiſſe īterfectū.Phœbo igit̃ amata ē a caſtore ilaira a pollu-
Phœbe ce.Telaira deprauatū ē. Phœbe:leucippis filia leucippi. Nō ſic ornamētis externis:ñ ide & cupido. Eue
Euenus nus.rex ætoloꝝ cū filiā Marpeſſam hēret.quā Home.ī nono iliados eueninā quoq; appellat ab euēo pr̃e:
Marpeſſa eaq; a multis appeteret̃ ī uxorē legē ꝓpoſuit ut is hēret q ſe curuli certamine ſuparet. Erat.n.ut ait γαμ-
Euenina βροκτονοσ quēadmodū œnomaus:capita eoꝝ q ſupabāt̃ ualuis affigebat:ut reliquos deterreret idas:
q apherei filius dicebat̃:ſed erat neptūni:ex certamīe uictor euenū ī deſperationē ægit:ut ſe ī lycormā flu
uiū præcipitauerit cui dedit nomē.nā poſtea dictus ē euenus:qđ ēt Stra.tradit Marpeſſāq; puellā ex phœ
bi tēplo rapuit quā Apollo dū eripere conat̃ īdicit certamīe:Iuppiter Mercuriū miſit ut cōtētiōe depoſita
Marpeſſa utrū uellet ueꝝ ſeqret̃.idā elegit uerita ne poſt florē iuuētæ a phœbo deſereret̃ hæc Porphiri⁹
Euſtathi⁹ uero nō nihil deſſentit. Nō ſic.i.nō ornamētis externis traxit ad cōtētionē de ſe phœbū & idā
ſed naturali pulchritudīe. Patriis:littoribus ī ripa eueni fluuii q nomē ſūpſit a pr̃e eueno. Hippodamia
de ea diximus īpria ſyluaꝝ. In tabulis Apelleis:& apellis īqt pictura laudat̃ nō ꝙ artificiū ī ei⁹ figuris ap
pareat:ſed qdā ſimplicitas & natiua forma.& Pli.de eo ita ſcribit.nō magis arte q̄ ſimplicitate cōmendat̃.

In tertiam elegiam.Qualis Theſea argumentum.
Cynthia dormitat tarde ueniente poeta.
Tum queritur longas præteriiſſe moras.

Cocys Edonis feſſa choreis:in edono monte Cocys dea colebatur ritu prope bacchico ea ſacra Cocytia dicta
Cocytia ſunt quæ Aeſchilus ita deſcribit:hic manibus bombycam tornatam tenens digitis Tactilē modulos cō-
plet ſonum allectorem furoris ille æneis urceolis Tinnit paulo poſt.Modulus editur mugiunt ex occul
to Tauriſoni:mimmi.grauis timpani ſonitus quaſi tonitrum ſubterraneum fertur.Vt inquit menas co
cytia poſt laſſationem illā bacchicam quieſcit leniter accumbens ad apidanum fluuiū ita dormitabat cyn
thia:quā cū uellet molliter quieuiſſe oſtēdere his exemplis uſus eſt:nimirum hæc eſt illa cocys quam Iu-
uenalis cocyto appellauit ceres eo nomine culta:nam & ceres cōiuncta habuit ſacra cum baccho ut in cō-
mentariis Iuuenalis docuimus Syllabam uariauit quam aliter pronunciant Lucanus & Sylius.

In quartam argumentum.Quid mihi tam multas.
Intentare nouos iam deſine baſſe furores.
Nam uati e cunctis Cynthia ſola placet.

Antiopæ Tu licet Antiopæ formā:Antiopæ ut in.iiii.argonauticoꝝ ſcribit Apollonius & eius interpres Nyctei
Amphiō filia fuit:quæ cū a Ioue cōpreſſa eſt mutato in ſatyri formā fugiens irā paternā Ad epopeum regē Sycio-
Zetus nium ſe cōtulit ubi Amphionē & Zethum peperit:expoſuitq; in monte citherone:bubulcus repperit &
Nycteus educauit Nycteus præ dolore moriens amiſſi filia lycū fratrem rogauit ut Antiopen recuperaret.ille du-
Epopeus cto exercitu Epopeū interfecit uictum.Captiuāq; duxit antiopen:quā Dyrcæ uxori cuſtodiendam com-
Lycus miſit:ea aufugit:& cū in Citherone adultos filios reperiſſet utrūq; ad iniuriam Dyrces apud quā in uin-
culis fuerat ulciſcendā īpulit:Amphion:igit̃ & Zetus accerſito lyco pollicebant̃ ſe Antiopē fugitiuā red-
dituros ut ea ſpe deceptū ſupplicio afficerent.Mercurius a Ioue miſſus monuit ut lyci pœne abſtinerēt
Dyrcæ iuſſitq; lycū depoſitum regnum eis tradere.Dyrcæ cauda tauri ſylueſtris diſcerpta eſt fontiq; nomen de-
dit.Oui.ut tracta eſt coniunx imperioſa lyci.Homerus in euocatiōe maniū ſcribit Antiopen fuiſſe Aſopi
filiā.Ouidius alterā Aſopi filiā:cū qua Iuppiter habuerit rem ſub ignis ſpecie.Fuit itē Antiopæ ut ſcribit
Pierides Cicero:ex qua & Ioue natæ ſunt Pierides. Hermione:Menelai & Helenæ filia formoſiſſima. Helena
Hermiōe apud Homerū Hermionenque meam.Duris ſamius in īterpretatione lycophronis ſcribit Hermionen
Helena Theſei & Helenæ filiā fuiſſe.Helenam autē quod unus Pauſanias ſcribit profugā poſt bellum troianum
ex lacedæmone ubi erat inuiſa & ſuſceptam hoſpitio a polyxo Rhodia uxore olim Tlepolemi ſuſpende
runt Ancille ex arbore in ultionē Tlepolemi qui in bello troiano perierat erecto tēplo qđ ē ἑλένησ δεν
δριτίδοσ dicebatur.Qualis ubiq; lapis.Tibulus.nam ueneror ſeu ſtipes habet deſertus ī agro:ſeu ue
tus in triuio florida ſerta lapis. Inuide tu tandem.

Oſtendit quantos patieris galle labores
Si pergis dominæ ſubdere colla ſuæ.

Non impune illa rogata uenit:quaſi dicat amantem mox torquet a quo conciliata fuerit.

Non ego nunc.

Audeat Aegeas Tullo comes ire per undas.
Sed dominæ retinet imperioſus amor.

Memnō Domos Memnonias.Memnon tithoni filius in æthiopibus qui in ægypto ſunt ad abidon regiā habu-
it.alii contendunt in ſuſis fuiſſe.Annales regii tradunt auctore Diodoro Memnonis oſſa cremata fuiſſe.
& relata in æthiopes:ut alii ſcribunt ad Tithonum in perſas. Cum tibi.

Pontice depones grandi cum carmine thebas.
Et flebis tenui captus amore lyra.

Magno fœnore.Nam quo se rius uenit eo magis cruciat. Dicebam tibi.

Qui modo successos ridebat uatis amores
Ponticus in flamma est:& calet igne nouo.

Plus in amore ualet mimnermi uersus Homero.Mimnermus lygistades dictus a suauitate carmis:nam Mimnermus
λιγυ significat dulce.ἀείδω cano. Colophonius fuit tibiaꝶ peritus : ut scribit Strabo & elegi,carminis poeta Hygistades
opus cõposuit inscripium nanũ:in quo ãdremonẽ pilium Colophonis patriæ cõditorem ꝓfitetur. Ceci andremõ
nit amores medeæ & Iasonis. De hoc Horatius.Si mimnermus uti censet sine amore iocisque nil est io
cundum uiuas in amore iocisq;.Ait igitur Propertius.dulce & molle carmen:quale scripsit Mimnermus
plus prodesse amanti q̃ sublime:quale Homerus:ut ostendat ponticum oportere omittere carmen The
banum & canere elegum cum amet. Ecquid te mediis.

Cynthia nunc cessat baiani ad littoris undas.
Hanc rogat æterno seruet amore fidem

Et modo thesproti.in epiro Acheron fluuius ẽ:ubi & thesproti sunt Acherusia palus:ut Pli.scribit.i baia Acheron
no item littore ad misenũ stagnũ Acherusiã cũ cynthia aliq̃do cogitauerit in illiriam & epirum poeta ex Thesproti
historia locorum mouet cynthiã Acherusiam quã cernit ad misenum esse per similem:& eiusdem nomi Acherusia
nis Acherusiæ Thesprotorum & epiri. Tu quod sæpe soles.

Cui modo fluxa fides & fraus innexa puellis
Nunc tandem insano Gallus amore perit

Nõ sic Aemonio salmonida:ait nec neptunnũ cũ Tiro filia salmonei :nec Herculem cũ hebe concubuisse Tiro
tãto amore.Adelidẽ in regiõe pisana ut scribit Euripides regnauit Salmõeus ex quo & alcidice nata ẽ Ti Salmoneus
ro formosissima.q̃ capta ẽ amore Enipei fluuii labẽtis ex Salmone fonte : in alpheũ pulcherrimis uortici Enipeus
bus.ut scribit Home.Neptunnus sũpta forma enipei ad ostiũ optus ingenti unda puellã cõpressit:fassus Neptunnus
postea se deũ:nati ide sũt Pelias & neleus:eadẽ nupsit creteo ut Home.& Diodorus scribũt:pepitq; Ami Pelias
thaonẽ Aesonẽ & pheretẽ. Deus tenarius.i.neptũnus.nã ad tenaron laconicæ i littoris flexu ripa erecta Neleus
ẽ.ut scribit Strabo cum æde neptũni & luco iuxta speluncã qua Cerberus ad supos tractus dicit ab Hercu Creteus
le. Hæmonio.i.Thessalo.Sed dissentit a Strabone Propertius:nã Enipeũ amatũ a puella scribit Strabo Amithaon
esse in pisana regioue cũ tamẽ alter sit in Thessalia. Sæpe ego multa Aeson

Lenta est accincto digressu Cynthia uatis
Hinc nullam queritur esse in amore fidem.

Alphesibœã suos:Duæ Alphesibœæ fuerũt.Altera filia Binãtis & perus filiæ nerei.perus meminit Ho Alphesibœa
me.i euocatione maniũ Alphesibœæ filiæ.Theocritus i amaryllide iterpres Lycophronis alterã eẽ dixit Pero
Gũei uxorẽ:sed hoc omisso seq̃mur historiã grauiorẽ pausaniæ:q̃ in septio historiatũ scri.Alcmæonẽ am Alcmæõe
phiarai filiũ quærẽtẽ purgationẽ ob matrẽ iterfectã ex Argo attulisse illi' mõile dedisseq; id alphesibœæ Callithoe
phegei filiæ.eundem ꝓfectũ ad Acheloũ amasse Callithoẽ eius filiã & duxisse uxorẽ a qua missus est ad
phegeũ Alphesibœæ patrẽ ad monile repetendũ:sed illic a themeno & axiõe Alphesibœæ fratribus iter
fectus ẽ sepultus in Acropoli Zacynthi.ubi cupressi sũt quas uirgineas appellãt Alphesibœa aũt fratres
in ultionẽ necati mariti:interfecit. Quæ fueram magnis.

Ianua tarpeis quondam cælebrata triumphis
Nunc queritur dominæ facta pudenda suæ.

Patietior saxo sicano.Saxũ siculũ in exemplũ immobilis patiẽtiæ adducit ob Sirenas q̃ quis illic diu ceci
nerint non tamen mouerunt proxima saxa. Et merito quoniam.

Mallet seruitium duræ tolerasse puellæ.
Dum timet æquoreas in sua fata minas.

Alciõas desertas:de his diximus in cõmẽtariis syluarũ. Cassiope:hæc cassiopa dicta mater Andromedæ Cassiope
in cælum relata est:ut Hyginus scribit testimõio Euripidis & sophoclis. figuratur in solio cũ stellis quat
tuordecim.ut arati interpres tradit apparetq; tota ferme nocte cũ oritur Trãquillitatis prænuncia cassio
pe præterea oppidum est corcirae. Hæc certe deserta.

Spretus in umbrosis nunc solus cynthia syluis.
Voce tuã queritur liberiore fidem.
Nil dolet eternas mittant si fata sub umbras
Sit modo defuncti cynthia uiua memor.

Phylacides Protesilaus Iphicli filius Phylaci nepos a cuius nomine Phylacia urbs erat i Thessalia ad su Protesilaus
peros uxoris causa reuersus est.Require quæ in ultimo syluarum de hoc scripsimus. Philacia
Tu licet abiectus.

Spernit diuitias & regum dona beatus.
Dum placido ualeat semper amore frui.

Vina lesbia pro oĩbus externis accipit quæ in maiorem luxũ fuerunt q̃ nostra. lesbiũ uinum erasistratus Lesbium uinum
medicus post thasiũ:& chiũ ut in urbẽ inueheretur auctor fuit.cũ docuisset id quoq; ualitudini eẽ accom Mentor
modatũ. Opere mẽtorio:auro & argento celando claruit mentor:unde pocula mẽtoria dicta habita ma
gno pcio.L.Crassus duos scyphos hũit mentoris artificio sculptos emptos cẽtum sestertiis.quibus nũq̃

Onychites usus est:ne nimiũ luxuriari uideretur. Limen arabium.i.marmore arabico ornata ædes.id erat onychites quẽ in montibus tantũ arabiæ nasci credidit antiquitas:tãti luxus ut quattuor columnæ ex eo ĩ theatro Cornelii balbi pro miraculo fuerint. Hoc pro continuo.

Galle tuos pueri custos seruabis amores
Hylas Herculis exemplo sit tibi raptus hylas.

Theocritũ in primis hoc loco imitatᷣ & transfert de fabula hylæ. Thiodamãteo hylæ:Hercules eũ apud Oeneũ socerũ esset in cõuiuio:Oeunomũ architelis filiũ Oenei affinẽ minus apte aquã manibus fundentẽ percussum pugno necauit:Inde se cõtulit ad Ceycẽ in trachiniã:sed cũ per Dryopas iter faceret: una cũ uxore deianira:& admodũ esuriret:Thiodamãte in quẽ arantẽ ĩciderat cibi aliqd petiit:qđ cũ negaret al-

Thiodamas terũ taurũ aratro solutũ mactauit Thiodamas ex urbe Dryopas duxit:pugnauitq; tanto Herculis periculo:ut & uulneratus sit leua mamilla & uxorẽ armauerit in subsidiũ.Interfecto aũt Thiodamante hyllã illius filiũ abduxit:hactenus scribit Apollodorus in eo libro qui ĩscribitᷣ bybliotheca.Apollonius & Theocritus & alii quos sequitᷣ hyllam fuisse raptũ in bithynia cum aquarũ descendisset.de quo diximus in cõmentariis syluarũ.Ascanius lacus est bithyniæ:ad quem epictetus urbs euadit.otreã item oppidũ habet

Ascanius supra se ab Ascãio rege dictus de quo Homerus.Phorcys & Ascanius phrigias duxere cateruas. Ascaniꝰ crudelis:lacus impius & nymphæ ascanides crudeles in Herculẽ cui dilectum puerum ademerunt. Mi-

Myniæ nyæ argonautæ dicti sunt a minyarum familia:quæ olim Orcomenon in boetia tenuit postea in Thessaliã migrauit:ad iolcum unde argonautæ sunt oriundi.Inter argonautas aũt erat Hercules:& ut ait Papinius. Argoos frangebant brachia remos:crudelis ergo ascanius dixerat minyis hoc est docuit satis argonautas.hoc quod sequitᷣ sæpe imprudenti fortuna occurrit amanti.Nã & nymphæ ascanides non expectatum hyllã rapuerunt.Littoris gigantei:idest in littore cãpano. ubi gigantes interfecti sunt. Non minor ausoniis:Pariter inquit oẽs nymphæ amant: nã & hæ raperẽt tuũ ut ascanides hyllam. Pagasæ sunt

Iolcus emporium ferarũ urbis Thessaliæ.iuxta est iolcus unde pelias Iasonẽ.& argonautas emisit:dictæ Pagasæ

Pagasæ uel a πηγνυμι qđ ẽ compingo:nã illic compacta fuit nauis argo uel a πηγη quod significat fontẽ.nam fontes multos hẽnt propinquos.hic erat argãti phegi.Mendosa est dictio uel apud Strabonem uel apud

Argantoninus hũc:nã Strabo scripsit argãtoninũ montẽ eẽ qui prusiadi imminet ubi raptus fuerit hylas: ĩ cuius rei monumẽtũ prusienses singulis annis uagi p mõtes hylã inclamant eũ quærentes.id fieri ad hylã lacũ scribit. Solinus.Legas igitur ex sentẽtia Strabonis.hic erat sub uertice montis argãtonini. Domus grata:& humectans nymphis thyniasis:idest bithynicis nã Thynias e regiõe bithyniæ ẽ:sed barbari eã bithyniã uo-

Thynias cant:auctor Plinius. Domus humida:fons sonitũ quem primus audiuit Hercules ut scribit Theocritus

Bithynia monitus etiã uoce socii:ut uero Apollonius tradit: Polyphemus audiuit primus qui laonomen Hercu-

Laonome lis sororem habeat uxorem. Liber eram.

Quæ modo deseruit constanti pectore castra.
Nunc repetit miles magne cupido tuus.

Sais Mercurio sais:Mendosi codices modo sanctis modo satis scripti sunt nos sais legẽdũ putamus: nam sais lingua ægyptia palladem significat:ut scribit lycophronis ĩterpres:& hostiũ nili saiticũ est appellatum q̄

Boebeis pallas illic coleretur:ut ex Strabonis uerbis facile discere potes.Boebeis lacus est Thessaliæ:ubi pallas cũ Mercurio concubuisse dicitur.quod uerecunde significans Hesiodus ita ait.Per multis coram plãtam sibi uirgo seueratum boebeidos undis tinxit.huius rei meminit Strabo. Primo tũc primum:Nam semper ante fuerat uirgo. Qui nullum.

Vix uno potuit liber requiescere mense.
Artibus hunc reuocas Cynthia docta tuis.

Antiquæ corinnæ.de tribus corinnis diximus in ultimo libro syluarum. Turpia perpessus. Diodorus ut mihi quidẽ uidetur:& aliã historiam secutus est q̃ Homerus ac Theocritus:& alienã a Propertio. scribit enim Herculem heuryti equos abegisse cum filiam noluisset dare uxorem: & iphiclũ uenisse thiryntem ad equos repetendos Herculemq; iussisse ut turrim conscenderet inde circumspiceret agrum an usq̃ apparerent equi:mox eum præcipitasse:hæc Diodorus. Homerus in euocatione manium chlorim am-

Nestor phianis filiam Neleo nupsisse scribit:unde nati sint Nestor Chromius Periclimenes & Pero. Neleus autem ut ait pronunciauit nemini filiam uxorem se daturum nisi ei qui boues iphycli & phylaca urbe thes-

Melãpus saliæ ad se duceret.Solus Melampus amythaonis filius scientia diuinandi clarus id promisit. Is ab iphy-

Pero clo depræhensus in uincula coniectus est:sed post annum solutus egit:ut pero sibi data biãti fratri nuberet.nam illius fuisse uxorem scribit Theocritus surripuisse:qui uolebat surripere depræhensus. Quem non lucra magis.Nam ditissimus erat duabus partibus regni argiui donatus ab anaxagora Megapẽti filio cum argiuas mulieres bacchi ira insanientes furore liberasset.Nam medicus fuit.Vnde & melampodium hærba dicta est. Non ita.

Ingemit heu nulla uiuasq; Cynthia lege.
Indulgens multis luxuriosa procis.

Lais Laidos ephireæ.nõ quod lais corinthũ patriam habuerit sed q̄ ibi prostitit:Lais a sycaris siciliæ urbe ĩsula capta ab atheniensibus duce Nicia.Corinthũ captiua deducta est ibiq; diuẽdita meretrices omnes forma supauit:habuit tumulũ leena insculpta arietẽ primoribus pedibus sustinẽte in coitus meretrici simulacrum: amauit Hyppostratum quem in thessaliam est secuta ubi alter ei tumulus erectus est: Auctor

Phyrnæ Pausanias. Phyrne:Thespiẽsis fuit ex agro thebano statuã cupidinis eximia forma a praxitele extorsit

nouo commento de quo scripsimus in cõmentariis syluarũ:in iudicium uocata non tam oratione hyperidis absoluta est:quã forma corporis.quod nudauit:eadem ditissima cupidinẽ thespiensibus dedit multisque signis ornauit agrum thebanum.Strabo eandem fuisse glycerium putat. deletas itaque thebas signorum magnificentia & opibus potuit componere & ad pristinum nomen reuocare. Glyceriũ

Gauisa est certe.

Quæ modo iungebat genialis fœdera lecti.
Lex silet:incepto uiuere amore licet.

Sublatam legem.Augustus legem de maritandis ordinibus reuocauit:quam præ tumultu recusantium ferre non potuit nisi adẽpta demũ & lenita parte pœnaæ:ut scribit Tranquillus:& ut tradit Liuius eo tẽpore orationẽ Metelli.qua olim ille cohortatus fuerat quirites ad cõnnubia in senatu recitauit.Cũ igitur legis mẽtio orta eẽt.qua Propertius quoq; ut alii uxorem ducere cogebatur:& Augustus cessasset ob tumultum recusãtiũ gratulans sibi & amicæ se in amore permansuræ pollicetur. Deuictæ gẽtes.nõ ꝓpterea ꝙ deuicit multas gentes Cæsar possit quoq; amori imperare. Vnde mihi idem argumẽtum. Vnde inquit mihi datum est procreare filios ut in pariam ducant triumphos : hac enim de causa legem tulerat Augustus ut militum numerus augeretur.At qui iquit Propertius nullus de nostro sanguie miles erit: ad hibernos boristhenidas boristhenes.Scytharũ fluuius:ut scribit Herodotus in euxinium erũpit in cõperto fonte ut in nilo accidit. Eripitur nobis. Boristhenes

Heu miser acceleras extrema in fata properti.
Alterius quoniam facta puella tua est.

Quid non antigones tumulo.Antigone contẽpto edicto:ne quis polynicem mortuũ sepeliret eum:quoniam frater erat:humauit.depræhẽsa iussu Creõtis regis iugulatur ex lege ad tumulũ Polynicis. Hemõ qui eam impatienter amabat perfosso pectore gladio ibidem sibi mortem consciuit. Eum secuta est mater eurydice doloris impatiens.Tragœdia extat sophoclis quæ antigone inscribitur hoc argumẽto.& euripidis:sed illic deprehẽsa in adulterio cũ Hemone datur ei in uxorem & parit Hemonem filium: Oui. Nec tibi si quid amas fœlicius hemone cedat:hemonis itaq; exemplo hortatur sed ad necem propertius. Antigõe Hemon

Non tot achemeniis.

Admonet insanus quum sit moriturus amando
Quæ tibi sit tumuli cynthia cura sui.

Achemeniis.achemenii persæ dicti sunt.Persaæ aũt bella sagittis ꝓcipue gerebant.unde sagittæ achemeniæ dicuntur.Achemenidaæ ꝓterea erat tribus in persis.unde qui erant oriundi habebãtur nobilissimi. Propterea ita scribit Herodotus Artacẽ præfectum fossæ faciẽdæ audiit mortuũ eẽ magna apd' se auctoritate uirum.& genere achemenidẽ. Spicula dicuntur cuspides ferræ sagittaæ.Plini.Calamis spicula addunt irreuocabili hamo noxia. Ilua seu ethalia insula littoris tusci ferri præstantia & copia nobilis ẽ. Vnde Propertius appellat spicula etrusca.i.cuspides ex ferro etrusco. Nõ ita dardanio. Achemenii Ilua Ethalia

Nec si electra necato Agamemnone dolis ægisti cũ Orestes ei' filius ad necem q̃reretur electra soror beneficio Strophii phocensis eũ seruauit.allata enim urna flens simulabat illic esse ossa Orestis extĩcti cũ tamen alibi lateret.Illustra est initiũ duaæ tragœdiaæ Sophoclis & Euripidis initio hinc sumpto quod electra urnã ĩfert ĩ scænam.& luget.Polus tragœdiaæ histrio hæc repræsentaturus cũ dolore filii paulo ante amissi angeretur:allatis ossibus in urna ex illius tumulo falsam actionẽ uero dolore impleuit exẽplo memorabili.Saluum cũ uenit Mycenas.& ultus ẽ iniuriã paternã. Electra postea nupsit Piladi Strophii filio duosq; genuit Strophiũ & Medõtẽ:ut Hellanicus scribit. De Eriphile & glauce siue Creusa q̃re q̃' scripsimus in commentariis syluarum. Prætor ab illyricis. Orestes Electra Pilades Strophius Medon

Diuitias damnat peregrino ex orbe petitas.
Ob quas riualem cynthia auara fouet.

Deceptus quoniam fleuit & ipse deus. Carmen est in duodecim apud Homerum ubi ardentes amores suos narrat Iuppiter & in primis uxorem Ixionis a se uehementer amatam. Interpres Gonei eam filiam fuisse scribit:quæ cum a Ioue esset corrupta nupserit Ixioni cum tamen numini promisisset se nupturam nemini.Diodorus eam fuisse filiam Asionei scribit & matrem Pirithoi. Assiduæ multis. Pirithous

Nonne pudet iuuenem contemnere Cynthia uatem.
Cum tibi iam faciem ruga senilis aret.

Nunc etiam infectos demens imitare britannos.Obiicit ꝙ glasto hærba faciat cæruleos crines & caniciẽ dissimulet. Glastum hærba ut scribit Plinius similis plantagini qua britanni utuntur : ut cæruleum ducant colorem.Vnde britanni cærulei dicti Cæsar in commentariis.Omnes uero se britanni ultro Glasto inficiunt.quo cæruleum efficiant colorem atque hoc horridiores sunt in pugna aspectu. Glastum

Scis herem.

Me licet & thamyre.thamyras ab Homero.Thamyris dicitur filius Philamonis.unde dictus Philamonides & argiones:ut scribit Pausanias Mater pregnãs spreta a Philamone fugit ad odrysas populos thraciæ.unde Thamyras odrylius dictus est:quoniam illic sit natus.priuatus oculis a musis quas ad certamẽ citharæ prouocauerat.Citharam in baluram fluuium abiecit.Vnde & ipse baluras dictus. Diodorus priuatum fuisse cithara ait quod & Homerus quodam in loco indicat. Irato numine dulces amisit citharæ cantus.Licet etiam si amitterem oculos ut Thamyris. Thamyras Philamõ Balura

Vnica nata meo.

Multa licet miserum uexent incommoda amantem
Viuet ad extremos cynthia amata rogos.

Gorgões Vultu Gorgonis.i.ore medusæ.Ita enim nostri acceperũt Gorgonem pro Medusa.sed hano pœnoꝝ
dux tradidit se in gorgones insulas penetrasse ubi sunt fœminæ hirtis corpibus ex his duaꝝ cutes mira
culi gratia in templo Iunonis affixæ sunt Romæ spectatæq; usq; ad carthaginem captam. At amor terit
nullo sublimæ dominæ.q̃uis inquit ferrũ cõteratur rubigine amor meus in cynthiã nullo eius sublimie
Sublimẽ idest elimatiõe & iniuriis consumi potest.Noue autem dixit sublimẽ pro elimatione uerbo deducto a li
ma instrumẽto fabrili.permansit in trãslatione.nam ante dixerat.Teritur rubigĩe mucro ferreus. Quod
si diuisa dictione legas sub limine nullus erit sensus. Septima rota.septimã fuisse lustrationẽ metæ ostẽ
dit Ouidius & Trãquillus in Domitiano.qui scribit imperatorem redegisse aurigas a septenis spatiis ad
quina.quo facilius centum missus uno die peragerentur. A mictu sandicis.Plinius sandicem ait esse co
lorem ex Sandraca & rubrica quãquã inquit animaduerto Virgiliũ hærbã ita existimasse illo uersu.Spõ
Sandix te sua sandix pascentes uestiet agnos. Duxerat ignota missa columba mari.De hoc lege cõmẽtarios no
Amymone stros in ibyn ubi de nauplio.de glauco de Cyaneis scopulis de Elle monumenta reperies Amymone:
puella argiua Neptũnum in amorem allexit & cum aquam urna gestaret.iuxta lernam paludem Neptũ
nus amoris impatiens disiecto uase eam compressit.sed in monumẽtum impetrati amplexus effecit: ut
Nauplius fons ex aqua effusa oriretur.inde natus est Nauplius palamedis pater a quo nauplia ut nõnulli putarũt.
Palamedes Corinthiorũ nauale nomen accepit. Sed Strabo a fabula omnino dissentiẽs Naupliam dictam ait quod
naues illuc πλεουσ idest nauigant.negatq; fieri posse:ut Amymone fuerit Nauplii mater cum tempo
Nauplia ra non cõueniant Amymonẽ fontem iuxta lernam esse assentitur. Testis est quam incendantur amore
Neptunnus. Palus lernæ iuxta quam est compressa Amymone. At uos incertam.

Vndique circunstant incertis fata periclis.
Sed quæ ab amore uenit.mors tibi certa uenit.

Astrorũ ratio Inuenta phœnicum.Immo Atlas libyæ filius ut Plinius scribit primus rationẽ astrorũ inuenit:ut alii scri
bunt ægyptii:ut nõnulli consentiunt phœnices & assirii & Hyginus ita scribit: Thales qui primũ syderũ
Thales rationem inuenit phœnix fuit.unde & ursa minor phœnice est appellata.de sirio legẽ quæ ĩ syluis scripsi
mus. Magico rumbo:Ait se explorasse omnes artes omnia quæ ei portendere mortem. Rombus pi
scis:Rombus item instrumentum magicũ cuius meminit Theocritus & apud nos. Martialis ad meum
erat a morib⁹ præcipue dicatum.agebaturq; in uertiginem & tria fila retorquebat: Lucanus magicã uer
tiginem appellat. Vobiscũ est Iope.hæc fabula latinis ignota est:quãuis nõnulli falso forsan cõiectare au
Iope deant de Andromede esse intelligendũ quæ in Iope portu exposita fuit monstro quod per absurdũ ẽ:in
terpres certe Lycophronis hæc tantũ scribit Iopen puellam Iuppiter amauit. Quæcunq; erat ĩ numero:ĩ
numero dicitur eẽ qui est alicuius precii.& Quintilianus ait eos scriptores redactos fuisse in ordinẽ.hoc
est in numero aliorum.qui in precio habent. Quæris cur ueniam porticus phœbi.
Non de Liuia porticu:nec de Pompeia:nec de Octauia intelligas sed de ea quã erexit Augustus in parte
palatii iuxta biblyotecam & tẽplũ Apollinis.cuius operis meminit Tranquillus in Augusto. Aperta.i.
publicata. Marmoreus.At quam Plini.scribit statuam Phœbi eo in loco fuisse Aeneam miranda arte &
magnitudine octo:de Mirone alibi diximus gallos deiectos.Templũ Delphis erat in mõte parnaso ĩ ru
Delphici pe undiq; pendenti opulentissimũ donis:quorũ cupiditate Brenus galloꝝ dux cũ sexaginta milibus pe
Galli ditum in asiam trãsgressus delphis bellũ intulit:delphici quattuor milibus hominũ ope diuina galloꝝ i
petum sustinuerũt. nã suscepta est opinio iuuenem mortali staturã augustiorẽ & duas uirgines armatas
Dianã & Mineruam eo in bello affuisse tempestate præterea & terræmotu galli repressi sunt: demũ Bre
Telegonus nus uulnerum dolorẽ nõ ferens manũ in se uertit:hæc historia erat ĩ aula tẽpli palatini perscripta atrogo
& pausania. Dubias sortes:prænestinas de quib⁹ diximus in syluis. Telegoni aeæi.i.filii cyrces aeæ &
Aeæea Vlyxis Sylius:Cice. tuscula.dorso mœnia laerta:quondã regnata nepoti:aeæa regio iuxta phasim patria
circes:unde aeæea dicta. Marone sopito: quæ somnũ excitãt qualẽ Virgilius ĩ agris habet impetratis ab
Oenone Augusto:quod Melibœus carmine buccolico ei narrat:sæpe leui somnũ suadebit inire susurro:hoc Pro
pertius carmini inseruit cũ paulo ante opus uirgilianũ legisset. Quãuis ida parim.Oneonen intelligit q̃
nympha fluuii fuit & nais.hanc Paris ante raptum Helenæ amauit:& habuit uxorem:quod Demetrius
scribit:Is enim affirmat in finibus agriliensis ad cebrintam fuisse tumulũ Paridis & Oenones illius uxo
ris prius q̃ raperet Helenam.Ait igitur Propertius Oneonẽ quãuis accubuerit cum Paride nihilominus
Maroneũ fuisse in ꝑcio ĩter alias nymphas. Naica dona.i.dona q̃ tibi dabãtur ab Oenone naide. Ismario mero.i.
Maron thracio quod Pli.Maroneũ appellat.Maroneo inquit antiqssima claritas est in thraciæ parte maritima ge
nito:Illac cũ nauigaret Vlyxes a Marone euãthei filio sacerdote Apollinis cũ alia dona accepit tũ utres ui
no maroneo plenos:quorũ unũ postea secũ detulit in antrũ Polyphemi & illum sopiuit ꝓpinatis aliquot
ex eo calicib⁹:nam ita ille est captus suauitate uini ut dicat apud Homerum apud nos uinum quidẽ na
Homerus scitur:sed tuũ istud Vlyxes ambrosiæ & nectaris est riuulus.ꝓinde iteꝝ mihi ꝓpina uicies tãtũ addito aq̃
miscebat ut Home.cecinit & repetitũ ẽ a Pli. Aut qd critei:ẽ ne de Homero ĩtelligendũ q Mæonis filius
Criteus fuit & criteis.Nã quod sequit de bello thebano ad Homeꝝ cõmodissime refert:Ille.n.ut Herodotus tra
Philetas dit.scripsit etiã expeditionẽ Amphiarai ad thebas qd tichio cerdoni recitauit: an critei nomẽ est alterius
poetæ. Quid ꝓsunt:ante plus ĩ amoř ualet mimnermi uersus Homero philetas cous poeta elegiaꝝ scri
ptor & criticus antiquoꝝ scriptoꝝ. Ariõ adrasti.lege de arione equo quæ dictauimus in primã syluam.

Vocalis.cælebratus uel ad Arionem citharœdũ alludit. Coturno æſchileo:ideſt tragica magnitudine
Nam Aeſchilus inter tragicos ſublimis & grandiloquus fuit uſq ad uitium ut ſcribit Fabius. Antima/ Aeſchiluſ
cho:antimachi tres fuerunt:primus Colophonius Hipparchi filius grãmaticus & poeta quẽ qdã ſcripſe Antima
runt Panaſidis poetæ ſeruum fuiſſe ſed fuit tantũ eius auditor & Steſimbroti.ſecũdus ægyptius ex heli chi
opoli urbe qui de ſitu orbis ſcripſit:qui primus ſtatuit ne quis ꝑpria appellatiõe ĩ comœdia nominaret: Panaſis
ut unus ex his temporibus platonis floruit. Requieſcat:deſiſtat a cãtilena dũ cũ thyrſide certaret.i.q̃uis
iure uincatur a thyrſide.tamen poeta ut ſe iactaret puero declarat ſe uictorẽ. Anſer:poeta procax fuit.& Anſer
laſciuo carmine nobilis Ouidius:Cinna quoq iis comes eſt:cinnaq procacior anſer.Cum ergo illud fit ĩ poeta
prouerbio quod anſer ſtrepit inter olores:alludens Propertius ad nomẽ anſeris ait olorẽ in carmine do/ Cinna
cto ceſſiſſe anſeri. Varro:lege q̃ de uarrone ſcripſimus in genethliacon lucani in ſyluis: Caluus in poeta poeta
exili carmine & tenui quintiliã amicam defleuit.Ouidius.par fuit exigui ſimiliſq licẽtia calui.Detexit ua Caluus
riis q ſua furta modis. Gallus:Cornelius:gallus poeta foroiuliẽſis ex infima cõditione ad præfecturam poeta
uſq Aegypti euectus eſt ab Auguſto:ab eodẽ interdictus domo & prouinciis compulſus ẽ ad necẽ ut ait Gallus
Trãquillus:ideſt ſe interfecit ut interpretatur Euſebius.Iratus eſt.n.imperator ut Trãquillus ſcribit ob il
lius ingratum & maliuolum animum ut uero ſentire uidetur Ouidius ob illius in ſe maledicentiã. Non
fuit opprobrio celebraſſe lycorida gallo.Sed linguã nimio nõ tenuiſſe mero.imitatus eſt euphorionẽ co
lore & genere ſcribẽdi.ut ait Probus.lycoridẽ amicã habuit ut cecinit ẽt Virgi. Modo tẽporibus meis
paulo ante.multa uulnera quæ ſibi intulit.q.d.nõne gallus q paulo ante ſe ĩterfecit cælebrauit lycoridẽ? Lycoris

Mollia pegaſides:pegaſides muſæ dictæ ſunt πηγή ꝙ ſignificat fontẽ:Nã hippocrenen & alios ꝑnaſi fõ Pegaſideſ
tes ſacros habẽt & ab Ouidio oenone pegaſis dicitur:nõ ꝙ muſa eẽt:ſed quoniã nympha & nais.ut ipſa
quoq ait.Aedita de magno flumine nympha fui:& pegaſus equus dictus ꝙ iuxta fontes oceãi:ut ait He Pegaſus
ſiodus natus ſit:ipſe & chryſaor exciſo capite meduſæ: Plinius in ethiopia tradit naſci equos alatos & ar/ chryſaor
matos cornibus:quos pegaſos appellãt. Aratus uero ſcribit eum Neptũni & Meduſæ gorgonis filium
fuiſſe.Euſebius hũc equũ cuiuſdam mulieris fuiſſe tradit:palephatus:ut idem eſt auctor: tradit eũ fuiſſe
perſei equum.Troia capta bis numine cætei dei:bis numine Herculis troia capta eſt:nam & ipſe ſex naui/
bus eam cœpit:ut eſt apud Homerum:& Diodorus refert:quod in ſyluis ſcripſimus & eo relato in cælũ
ſagittas quas reliquerat Philoctete ſine quibus capi non poſſe reſponſum fuerat. Brachati militis: Bra/ Brachæ
chas ueſtes eſſe ut in Iuuenalem diximus docet Diodorus intonſas & coloris uarii. Pindi perhebi:ideſt Perhebia
theſſali:nam theſſalia perhebia quoque dicta eſt.ut ſcribit Strabo. Rota ſtraminea rhombi: de rhombo
inſtrumento magico antea diximus. Aut chio thalamo.puto legẽdum aut thio thalamo.nã thia quæ Thia
ab aliis trogete dicitur inter arbores odoratas ab Homero numeratur.Nam in quinto odiſſeæ in delitiis Trogete
Calypſus uri tradit cedrum Laricem & Thiam.Theophraſtus magnum huic arbori honorem tribuit re
ferens contignationes ueterũ templorum ex ea:ex radice:qua nihil criſpius eſt opera fiebãt uaria & mul
ta:& menſæ:in quibus tamen nulla uetuſtior memoratur ciceroniana. Terebintho:terebinthus ex ſy/ Terebin/
ria eſt arbor:ex his maſcula ſine fructu fœminarum duo genera:alteri fructus rubet lentis magnitudine thus
alteri pallidus materia & admodum lenta:& fidelis ad uetuſtatem:propterea coniunxit Propertius tere/
binthum cũ thia & ipſa qua odorata eſt & diu durat.In macedonia breuis eſt & fruticoſa:tamen inde epi
theton ſortita eſt & apud Virgiliũ & apud hunc ut Orithia dicatur ab oritho urbe macedoniæ. Baridos Orithus
& contis noſtra liburna ſequi:Inuidioſe in cleopatram uerbo quoq ægyptio uſus eſt.nã baris lĩgua ægy Baris
ptia cymbam ſignificat q̃ grecæ. dicitur.auctor Diodorus. Lampetiæ.Hæc oĩa ſcripta ſũt ab Ho/ Lãpetia
mero toto Odiſſeæ argumento in cuius duodecimo in fine Vlyxis ſocii ædunt boues ſolis qui a Lampe
tia illius filia cuſtodiebantur. Renouaſſe arcus ueteres.nã domum reuerſus una cum Telemacho ſum
ptis ſagittis in procos impetum fecit.Notum eſt carmen ex fine Odiſſeæ Homeri. Quæque terunt fa
ſtus icariote tuos. Ego puto legendum icarioti:ut ſit caſus uocandi ad Penelopẽ icarioti filiam:& tua in/ Icarus
quit pudicitia Penelope:o mulier pudica opib⁹ expugnatur.icarus ſiue icariotus & Tyndarus fratres ex Icariotus
patria eiecti ab ipoca ad theſtium pleunoriorum dominum ſe receperunt Tyndarus acceptam uxorem penelope
Thæſtii filia Leda:domũ eſt reuerſus:icarus ſiue icariotus ex Polycaſta Lygei filia Penelopen ꝓcreauit. Tynda/
& Alizeum atque Leucadium:& Ouidius telam Penelopes icariotidem appellat. Teſtis erit dire tã ue rus
ro crimine ſæua.Puto legendum teſtis eris dirce tam uero crimine ſæua:ideſt ſi ſæuieris nunc in Lycin/
nam reddes teſtimonium rei fabuloſæ & tua uera ſeuitia fabuloſum crimẽ confirmabis quod de Dyrce
in antiopen fertur:ut Dyrce ſit caſus dandi funera ſanabunt. Vt tua uina malum.puto legendũ funera
ſanabunt uel tua uina malum.Nam ait hunc ardorem amoris & ſollicitudinem ſola mors leniet uel tuũ
uinum bacche. Pentheos funera grata in triplices greges: nã mater & duæ ſorores ut eſt apud Ouidiũ
quæ in ſacris bacchi tanq̃ duces erant pentheum deſcripſerunt. Hic ubi mortalis dextra:de Hercule in/
telligit:deo thebano qui in campania fuit:ut in ſyluis ſcripſimus.ſed puto legendum mortali dextra: nã
Cymbala pulſata a mortalibus applaudebant herculi deo. Nirea non facies nireum formoſſimũ fuiſſe Nireus
ſcribit Homerus & Horatius & Diodorus. is fuit in bello troiano. Theſeæ brachia longa uiæ:muros
longos ĩtelligit qui μακρὰ τείχη Grecæ dicebant.Ii ex urbe in pyreum uſque excurrebant hiſtoria ẽ
apud Thucydidem diligentiſſime perſcripta. At ſi quo origo.uerſus mendoſus eſt & ita legendus: ut
ego quidem ſentio ſi qua ue Gigei uiſenda eſt ora Caiſtri: nam Giges lacus eſt & Hermi Caiſtri/ Giges
que campi contigui ſunt camporum omnium optime: prope eſt lacus Gigeus ab Homero dictus:

sed postea colous:ubi colenæ dianæ tēplum:quo in loco diebus solēnibus simias saltare dixerunt:caistrꝶ
Diræ — ergo gigeum uocat quod eiusdem sunt regionis & ante dixit gigeo tincta puella lacu. Diræ:quædam sa
Callimachus — cra ad deuonendum erant:de quibus lege Plutarchū in crasso. Romani Callimachi.se romanum calli
machum appellat:nam callimachum poetam Græcum uersibus latinis explicat. Me orat archite sobo
Orops — les:quærit fidem disciplinæ suæ mathematicæ a maioribus.nā Architas & Orops hac claruerūt:& conō
de quo locutum Virgiliū docet probus.Samius fuit:ut idē est auctor eiusdem meminit Higinus.persua
sit enim Ptolemæo stellam esse crinem berenices relatū in cælum.Ait itaqꝫ Propertius cū ab iis ducat ge
nus se nō mentiri in mathematicis nec falli. Nil prius fide.i.ueritate. Victor oilide:insultat Aiaci oili:q
ob uiolatā Cassandram naufragiū fecit:sed insequenti uersu ubi est. Quem uetat:lege. Quā uetat.nam
capta fuit Cassandra ex tēplo Mineruæ. Pertica tristis:uel de centū uirali hasta ītelligit:uel bona sua:qđ
placet:fuerint subhastata. Et bene confixū merito discusserit uncū. Nil erit hoc nostro te pmit ausa suo.
t...em carmē mendosum est:neqꝫ ullo sensu:nisi ita emēdes. Vt bene confixum mēto discusseris uncū.
Nil erit hæc rostro te premet ansa suo. etiāinqt si uncū infixū gutturi abieceris ab amore.s.nil proficies.
nec eris propterea liber. Nā hæc ansa.hoc est hic alter uncus puellæ.nā ansa habet spēm unci. Premet:
Hedera — & retinebit te suo rostro.i.sua curuitate & sūmitate illa: q̄ rostrū uidetur. Mi folia ex hedera porrige bac
che tua.Ob raritatem inquit Plinius Alexāder coronato hedera exercitu exēplo liberi patris ex india ui
ctor rediit:cuius dei adornabāt thyrsos galeasqꝫ acuta thraciæ populi in sacris solēnibus. Sed cum multa
sint genera hederæ ea tantū coronabant poetæ:cuius semen crocatū est foliis minus nigris:ea certe: quā
Similax — similacē uocant:infausta est omnibus sacris & coronis.nā uirgo eius nois amore iuuenis croci in hūc fru
Eurypilus — ticem mutata est. Eurypiliqꝫ placet contextura mineruæ:Eurypilus Thelephi filius interfectus a Neo
ptolemo in bello troiano:ut scribit Homer⁹.Ipse neoptolomus telo traiecit acuto. Magnanimum heroa
Cos — eurypilum quem Thelephus olim ꝓgenuit:cū insulam tenuit maris carpathi.Homerus.Qui nisi con ha
bent celsam.& paulopost.Eurypiliqꝫ urbē con æquoreasqꝫ calydnas.Intelligit igit̃ de ueste coa:de qua an
te dictū est. Dum uernat sanguis:dū rugis integer annis Vtere:ne quid eras liber ab ore dies.puto ita
esse emendandum.Dum rugis integer.annis utere.nec quis eat liber amore dies.

Domitii ad Franciscū Aragoniū Epilogus.& προσφωνησισ de obseruationibus.

SCio me multa præterisse:quæ fortasse explicationē desiderabunt:id cū occupationibus:tum
certo consilio egi ne uiderer minima q̄qꝫ consectari: omnēqꝫ aliis præripere facultatē doctri
næ:cuius nomine gloriantur plurimū:illustrandæ & ostendendæ:si uoluerint nōnulla quæ
apud hunc poetam sunt:diligentius aperire:Sed illud Francisce præterire nō possum: quod
nuper cū iam cōmentarios in Sapho Ouidii cōposuissem mihi accidit.nam opusculo absoluto: quod in
multorū auditorū manibus erat: ecce tibi nescio quis libellū affert grandibus caracteribus formatū eius
dem argumenti & industriæ:in qua nos eramus uersati:fateor me anteq̄ legerē consilii pœnituisse ꝙ no
strum ædidissem.cupiebam enim ītegrum esse:uel supprimere:si hic melius aliqd attulisset:uel emenda
re:si quid a nobis erratum huius lectione admonitus depræhenderem.sed ita hic ægit: ut malim nostrū
una ab hominibus legi & conferri:q̄ omnino nihil scripsisse uel nō ædidisse:quod tibi iam misimus.mul
Sapho — ta sunt dissimilia.ille de historia Saphus latinum hominem sequitur:nos ex græcis auctoribus accipim⁹.
at inquies.nonne & tu latine eadem scripsisti:scripsi quidem.quid enim græcis oportuit: sed ueram illic
Cercyla — nactus historiam:affirmaui Sapho filiam peperisse Cercyle nomine Cleida.is uero non filiam: sed filiū
Cleis — ait secutus mendosam latinorum librariorum scripturam inde ambigit: an ubi certe filia uiuit ait: de fi
lia Saphus intelligat:an de Charaxi.de quo dubium ei nunq̄ fuisset: si græcum:ut dixi:scriptorem secu
tus esset.Quæ præterea obscura uidebantur loca.per hæc nullo illato lumine ipse euadit mira celeritate
suspensis gradibus: ne usq̄ offendat. Nam ubi ait. Nec mihi pierides subeunt dryadesue puellæ.Nec
me thespiadum cætera turba iuuat.Ipse tantum negat legi posse naiades syllaba repugnante:q̄si uero nō
illud potius in quæstione esset.cur dryades inter musas nominet:& quid sit quod dicat.cætera turba the
spiadū.Idem illic ait. Nereides matres sicilidesqꝫ nurus.& illic. Nec uos errorē tellure remittite nostꝶ.
alibi præterea sæpe idem.quod equidem non tam existimo eum ignorasse:quā psuasum habuisse nemi
nem hæc reqsituꝶ:diuersa præterea sentit.atqꝫ nos multis in locis.Nam ubi. Et uariis albæ iungunt̃ sæ
pe colūbæ.de pauonibus qui uariæ aues sunt:& colūbis intelligi docuimus.ipse totum de columbis tra
dit:ubi interrogantes legimus. Non agitur uento nostra carina suo:ipse affirmat.parum cōuenienti:ut
mihi quidem uidetur sensu.& ubi. Si nisi quæ facie poterit te digna uideri Nulla futura tua ē.nos ita do
cuimus.Si nullā es amaturus:nisi quæ dignitate formæ tuæ conueniet:nullam amabis: quasi dicat nulla
tam formosa est q̄ tu.ipse ita accipit.Si nullam amabis.nulla enim formosa est:sed nolo singula enumera
re.Hæc certe cum legissem non pœnituit commētariolos nostros iam in manibus hominum esse. nihil
.n.fuit quod in nostrū opus trāsferre uellē:aut totū:aut nulla oīno ex parte. itaqꝫ facile patiar utrūqꝫ legi:
Asinus — cū ꝓferri nō æmulatiōe ulla scripseri:qđ.n.ille asinus ad lyrā nrām:sed iā emissum opus nec potueri domi
ad lyram — cōuenire:nec uellē ēt:si integrū eēt.de cōmētariis nulla mihi posthac erit cura.magnope iā.n.edidimus ī
Martialē ī Iuue.ī ibyn Ouidii:in siluas Papinii ī sapho Ouidii:& in hæc Proptii loca:qbus si addidero cō
Domitii — mentationes in epistolas ad Atticū:in Suetoniū Tranqllū:& ī Syliū italicū:q̄ oīa iā collegimus & cōposui
opera — mus:ultimāqꝫ tātū expectāt manū:cōsilio meo satisfecero & uolūtati amicoꝶ.Interea acriore studio & ma
iore ocio duo perficimus & expolimus opera:quoꝶ alteꝶ ē a græco in latinū conuersum principiis cuius
dam nomine quid id a me postulauit opus uarietate doctrinæ iucundissimum futurum & tam utile q̄

magnum:alterum est latinis litteris elucubratum quod obseruatiões iscripsimus : tribus uoluminibus:
quorum primum continet tercentū locorum ex Plinio explicationem:secundum quicquid obseruaui/
mus pag ab aliis traditum apud poetas omnes:tertio quæ collegimus & obseruauimus apud Ciceronē
Fabium.Liuium & scriptores omnes reliquos : hæc cuius generis sint facile intelliges si pauca quædam
tibi subiecero ex iis quæ nuper in tertio uolumine elaborabamus:si tibi probabūtur idq intellexero:sta/
tim edemus.pluris facientes cōmunem litterarum dignitatem q̄ nonnullorum beniuolētiam qui ea po
tissimum de causa nos odisse & insectari uidentur : q litterarum studia amamus & amplectimur. Vale.

Ex tertio libro obseruationum Domitii.

Video a præpositionem.quom in multas uariasq significationes pateat:elegāter usurpari a.M.Tullio — A
Cicerone:uel quom īter partes dissidētes alterutri abdictos at propugnatores significare uult:uel quom
in seruis munus operamq descernit:superioris usus unum exemplū satis erit.in Bruto ipsæ hæc.Nec ue/
ro.M.Cælium prætereundum arbitror quæcūq eius in exitu:uel forma:uel mens fuit:qui quandiu au/
ctoritati meæ aparuit:talis tribunus Plæb.fuit:ut nemo cōtra ciuium perditorum popularem turbulen/
tamq dementiam a Senatu:& a bonorum causa steterit constātius:ubi quod a Senatu ait:& a causa bono
rum:perinde est ac si dixisset:pro partibus Senatus : & bonorum:In alterā significationē ad Atticum scri/
bēs:nec ullā aliam ob causam pollucem seruum a pedibus meis Romam misi : nam quom ex seruis aliis
uterentur ad iter tantum:eos mittentes quo libebat:aliis ad litteras accipiendas ac describēdas quas:uel
dictabāt uel componebāt:illos a pedibus.hos a manu appellabāt.Cice.tamen in hac significatione ad ali — A pedib⁹
quando dixit in tertio de oratore:itaq idem Gracchus:quod potes audire carule ex Licinio Cliente tuo
litterato hominē:quem seruum sibi ille habuit ad manum cum eburneola solitus ē habere fistula . Iidē q — A manu
a pedibus erant serui:pedes a Martiale:dicuntur illic retro flexus ad pedum turbam alibi lagenam ad pe
des replet a pedibus eosdem dixit . Omnia quom retro pueris obsonia tradas Cur nō mēsa tibi ponitur
a pedibus.Quo distico Martialis amicum apud quem cœnabat amare subsannat:nā cum ille haberet cō
uiuas:obsonia omnia & epulas pueris & seruis astantibus:porrigebat:iis blandiēs. Martialis cōquerēs.
Si in animo īquit tibi est tradere obsonia pueris & a pedibus cur eos nō accipis mēsa potius q̄ nos : quasi
diceret.hi tecum cœnāt:non cōuiuæ.quo loco obseruandū est a pedibus:per omnes casus eadē termina/
tione deduci.Recte enim interrogaueris quid agūt a pedibus:nam illud necessario ītelligitur. Serui a pe
dibus:misi a pedibus:dedi a pedibus meis:cur mensa non ponitur tibi.i.a te a pedibus pro casu dādi est:
idest pueris & seruis.nam in superiore uersu:cū pueris dixit intelligēdū est a pedibus.Cicero p̄terea ter/
tia actione in Verrem eosdem appellat circūpedes.ubi maleoli filium pupillū a Verre patriis fortūis euer — Circum/
sum conqueritur his uerbis:ut Romam rediit:nullam litteram pupil lo.nullam matri eius . nullam tuto/ — pedes
ribus reddidit:seruos artifices pupilli cū haberet domi.Circūpedes autē homines formosos & litteratos
suos esse dicebat.Verres inquit Cice.cū maleoli familiam diriperet : sibiq per fraudem uendicaret illius
seruos aut formosos aut litteratos dicebat suos eē circūpedes:maleoli fuisse negabat . Hi seorsum astabāt
dominis discūbentibus.Tranquillus ī Callicula.Quosdam summis honoribus functos adesse dū sibi oc
currere togatos per aliquot passuum milia.& cœnāti modo ad pluteum:modo ad pedes stare succinctos
linteo passus est.Idem in Augusto.Talbo a manu:q pro epistola prodita denarios quingētos accepisset:
crura effregit.sed miror quare idem tantum sibi assumpserit : ut cū uel a manu uel a pedibus duabus di/
ctionibus dicamus nomine:sed & præpositione.ipse quasi ex integra dictione nomē deriuauerit.nā ama — Amanuē
nuensem scripsit pro seruo a manu.in Nerone.Certum dominis seruorū numerū indixit . nec nisi ex to/ — sis
ta cuiusq familia probatissimos:nec dispensatoribus aut amanuensibus exceptis recepit eadem rōne in
Domitiano.Epaphroditū a libellis capitali pœna cōdēnauit.is ē qui libellorum:q a supplicib⁹ dabant̄ : curā
gerebat. Omitto.a.aliquando post significare & uarie accipi . notissima.n.sunt:& occurrunt frequenter. — A

Cicero ad Atticum scribens: Varronisq accusans ignauiam biēnium inquit præteriit:cum ille κάλλι
πι δης assiduo cursu cubitū nullum præcesserit.ubi prouerbium græcū usurpauit in hominē segnem &
tarde agentem:de quo ita scribit in Tiberio Trāquillus . ut uulgo iam per iocum Callipides uocaretur: — Callipi/
quem cursitare:ac ne cubiti quidem mensuram progredi prouerbio græco notatum est.Idem quom At — des
tico significaret:quid de personis ītroductis ī libris de repu.statueret scribit quid monuerit & suaserit Sa
lustius his uerbis:ea ipsa ponā quæ in omnibus codicibus extant.Hi libri quom in tusculano mihi lege/
rentur audiente Salustio admonitus sum ab illo:multo maiore auctoritate illis de rebus dici posse si ipse
loquerer.de repu.præsertim quom essem nō Heraclides pōticus:sed cōsulans:& is qui in maxis uersatus
reipu.rebus essem:quæ tā antiqs hoībus attribuerē.ea uisu mirifica eē . His ultimis uerbis mendā inesse
certo affirmaueri:Nā si Salu.suadebat ut Cice.ex psona sua de repu.disputaret potius q̄ ex sermone Afri
cani aliorūq q multo ante diē obierat:eum rationē afferre oportuit:cur illorum psonæ minus idoneæ eēnt
aut minore auctoritate ī his libris de repu.disputarēt. At q si ita legimus:ut pposui q̄ tā antiqs hoībus
attribuerē ea uisu mirifica eē:rō erit pbātis potius q̄ dissuadentis . Nā si mirifica erāt:& habebāt laudē ex
personarum antiqtate nō recte monuit id mutandū eē.& ad Cicerōis psonā trāsferēdū. Quare ut sibiipsi Sa/
lustius cōsentiat uir prudentissimus ac doctissimus:Ita leges.Quæ tā antiqs hoībus attribuerē:ea uisum
iri ficta esse.Fabulosum inqt uidebit̄ qđ isti disputāt de repu.quom tam antiqui sint. Quod si inspexe/
ris:q̄ lubrica fuerit uia in mendam ab iis uerbis:quæ ciceronem scripsisse arbitramur in ea quæ peruer/
sa sunt:nobis magis atq magis assentieris.Iacobus certe Cardinalis papiensis nō minoris doctrinæ q̄ au
ctoritatis princeps hanc Ciceroni:scriptionem agnoscit:eiq omnino arridet & applaudit.

Cicero tertia actione in Verrem.Itaque renunciat Rabonius illam decisionem tutoribus:accurrunt ta
men ad tempus tutores.digitum tollit Iunius patruus:isti color immutatus est uultus : oratio mens de,
niq; excidit. Vbi quod ait digitum tollit:morem designat antiquum is erat:ut qui se uel conductorem
uel emptorem ex publica uẽditione:aut locatione significaret:digitum tolleret:quod Iunius fecit:ne pu,
pillus fratris filius ædem Castoris sartam tectam conduceret : a quo Verres columnas ad perpẽdiculum
Digitum — exigere statuerat ut ita eum spoliaret bonis paternis.Digitum igitur tollit : idest se conductorem signifi,
tollit — cat:plura de hoc scripsimus in eum uersum Martialis:Nam mea iam digitum sustulit hospitibus:& quid
sit manceps:ex sententia etiam Festi.
Rhium — Strabo in octauo ita scribit.Est autem Rhium in achiuorum solum protensum longius promontori,
um in falcis figuram interius curuatum. Vnde & drepanum idest falcem appellat : nimirũ ut ego qui,
dem suspicor ad hoc facete allusit Martialis:quom derideret curuitatem crurum in phœbo. Ea enim ita
curuata in rhio commode ait lauari posse.nam & rhium æque curuatum erat:ut illi crura phœbi quadra
rent.Sales inde quoq; aspersit.quod phœbi crura dixit lunæ cornibus similia. Quare si hoc desiderari ui,
debitur:ad ea quæ in commentariis scripsimus:habes unde accipias.
Pilea — Pilea apud ad antiquos fiebãt generibus:suisq; erant nominibus distincta. Vmbellã enim appellabãt:
Vmbella — galericulum causeam.quod apud Martialem & Valerium maximum legas Petasum:de quo & apđ Sue
tonium diximus in Augusto & in nostrarum obseruationum secundo annotauimus diligentissime.Pi,
lea autem aliquando fiebant ex lacernis attritis.ut illud disticon Martialis apertius ĩtelligas q̃ in commẽ
tariis dictauimus.Vbi pileum mittitur in apophoretis si possem totas cuperem misisse lacernas.Nunc tã
tum capiti munera mitto tuo.Cuperem inquit lacernas integras misisse si essem diues : nũc uero cũ pau,
per sim:misi lacernæ tantum partem. Munus capiti tuo.i.pileum quod ex parte lacernæ cõstat.Papini.
Pilea — in locis staturnaliciis.Vsqueadeo ne defuerunt cæsis pilea suta de lacernis:ubi explicat argutissime pileũ
fieri solitum ex lacernis incisis:quod distico Martialis quoq; innuit.
Repetamus præterea particulam cõmentariorum nostrorum in Iuuenalem : ubi carmen exit illud in
mulierem curantem cutem & expolientem faciem in gratiã adulteri. Interea fœda aspectu:ridendaque
Popeanũ — multo pane tumet facies:& pinguia popeanea spirat.Popeanum nõ unguentũ est:nec eni bene olet.nec
iis rebus conficitur:quibus unguenta:sed medicamentũ ad faciem erugandam:& expoliendam cutem:
quod ex lacte asinæ pane madido conficiebatur.Popeanum appellatum:quod Popea uxor Neronis pri
cipis id primo instituit.Plini.xxviii.naturalis hist.Cutem in facie erugari & tenerescere:& candorem cu
stodori lacte asinino putant.Notumq; est quasdam quottidie octingentas custodito numero fouere.Po
peaq; hoc uxor Neronis instituit:balnearũ quoq; sic solio temperato asinorũ gregibus ob hoc eam com,
mitantibus.Hæc Pli.& idem in.xi.de lacte. Crassissimum asinæ & coaguli uice utant̃ conferre aliquid:
Popea — & candori in mulierum cute existimatur.Popea certe Domitii Neronis coniunx:qngentas per oĩa secũ
fœtas trahens balneaꝝ etiam solio totũ corpus illo lacte macerabat:extendi quoq; cutem credens . unde
illud de Othone a Trãquillo scriptũ.ꝙ pane madido faciẽ linire cõsueuerit : madidũ lacte asinæ ĩtelligo.
ita & mulier apud Iuuena.Quãdiu domi est:totam faciẽ linit medicamentis:& operit:ut tenera & candi,
da cutis fiat.atq; ita a marito amplexu & osculis interea fouetur:cũ uero ad mœcchum ꝓficiscitur : depo,
nit linteola & medicamenta:exeritq; curatam faciem.inde Iuuena.Ad mœcchum lota ueninnt cute.i.elo
tis e uultu medicamentis.Hæc scripsi:si qui fortasse Iuuenalis carmen paꝝ intelligentes de Popeano am
bigãt:quod ego:ut arbitror primus fortasse elucubraui:ut sexcẽta alia:q̃ in cõmẽtatõibus nostris reqres.
Radere — Radere nõ tantũ est succidere pilos:sed etiam summam cutem detrahere.Iuuenalis.post hunc raden,
tur tubera.Si uer tunc erit:Carmen præterea legis duodecim tabulaꝝ his uerbis scriptum est . Mulieres
genas ne radunto:neue lessum funeris ergo habento:lessum quid eẽt:Sex.Helius.&.L.Acilius ueteres ĩ
terpretes non satis se intelligere dixerũt:sed suspicari uestimenti aliquod genus funebris. L.Lessum di,
xit quasi lugubrem eiulationem.cui Cicero astipulatur in secũdo legũ:Vbi hanc legem recitat.Inde Pli.
Male — xi.naturalis historiæ ita scribit infra oculos.Male homini tantũ:quas prisci genas uocabant.xii.tabularũ
Pudor — interdicto radi a fœminis eas uetantes pudoris hæc sedes ibi maxĩe ostẽditur rubor infra eas hilaritates
risumq; indicantes buccæ:& altior homini tantũ quẽ noui mores subdolæ irrisioni dicauere nasus:Qui,
bus uerbis aperte Plinius indicat se.xii.tabulaꝝ legem uel apud Ciceronem uel alibi legisse.rationẽque
affert:cur ita sancitũ sit:ne fœminis genas in funere alio ue dolore radere idest dilacerare liceat : quoniã
scilicet in iis posita uideatur pudoris sedes . ibiq; potissimũ rubor appareat.De naso quod addit . Nos ex
Nasuti — iis uerbis in.xii.cõmentariorũ in Martialẽ ita scripsimus.Nasuti dicuntur qui grauiore censura subsanãt
aliena:& Horatius ut plæriq; solent naso suspendis adunco ignotos hoc est derides . In secũdo præterea
huius operis quom de obseruationibus ex poetis differerem:Satis hinc explicaui quare dicatur primus
condidisse a Plinio Lucilius stili nasum.
Cauda, — Caudacus:ut Varro scribit suauẽ significat:uel ut a magistris se accepisse fatet̃ mãsuetũ : Catax uero:ut
cus — tradit Festus:Claudũ Appius certe Claudi⁹ Appii cæci frater q cõsul fuit ãno ab urbe cõdita . cccclxxxx.
Catax — primusq; freto classe traiecto pœnos sicilia expulit:ut ẽt Trãquil.scri.ĩ Tiberio.Caudax cognominat⁹ est.
Receptæ in usum nostꝝ fuerũt nõnullæ græcoꝝ dictiões & in latinaꝝ seriẽ deductæ nõ elegantiæ ma
gis causa:aut festiuitatis:quã Pitholeo Rhodius ac Lucilius ĩ eo secuti sunt:quã necessitatis.qđ latina ea
dem nõ eẽt:Atq; adeo unã ex iis:ut de aliis sileã:nup obseruaui apđ Trãql.in Nerone : Nam ita scribit &
prodiit neapoli primũ ac ne cõcusso quidẽ repẽte motu terræ theatro ante cãtare destitit : q̃ inchoatũ ab,

ſolueret nomon. Vbi nomon dictionē græcam uſurpat quom pro ea latinā non haberet eiuſdē ſignifica- Nomos
tionis. nomos. n. apud græcos legem ſignificat nomos item in carmine & cantilena ſignificat qualitatē &
moderationē uocis qua uel remiſſiore uel acutiore utimur. Eandēq; cantilenam duobus tribus ue noīs
modulantur muſici. & quom uno totā peregerint altero inchoant diuerſo. inde frequēter legimus apud
græcos. nomos muſicos. & de corinna ita memoriæ proditū ē κὰι ἔγρᾶψε νομοῦσ λῦρὶκοῦσ. i. & ſcrip
ſit nomos lyricos. nero itaq; muſicæ ſtudioſus quom ī theatro neapoli cātaret. adeo ea gloria feruebat. ut
ne terræ quidem motu deterreri potuerit: qn inchoatū iā nomon abſolueret: & ad finē ꝑduceret cantile-
nam: eo nemo: quo cantare cœperat. Quod uerbū quom parū notum eſſet latiniſq; ſcriptoribus nō ſatis
uſurpatū: in oībus Tranquilli codicibus lubrica menda eſt deprauatū: nā ubi nomon ſcribi oportuit no-
men ita ſuppoſitū eſt nullo omnino aut certe alieno ſenſu: q̄ inchoatū abſolueret nomē: Nos uero & hāc:
& alias dictiones multas alienas deprehendimus ac mendoſas apud hunc ſcriptorem: ut in cōmētariis
in eum compoſitis plane oſtendimus.

Harpaſtum quid ſit longa commentatione græcis auctoribus explicauimus in epiſtolam quarti libri
ſyluarum: multaq; de eo docuimus: q̄ adhuc ut opinor īcognita fuerūt: ea ſi quis uolet legere: illic reqret.

Quid: Nonne in Fabii Quintiliani codicibus librarioꝝ error propagatus eſt compluribus locis: quæ-
dam certe apud hunc ſcriptorem nō ſatis explicata obſeruauimus: ut illud: quom de diuerſa nominū cō-
poſitione moneret. Componunt̄ inquit aut ex noſtro & peregrino ut bicliniū. Contra. ut epitogiū. & an Biclinius
ticato. Vnde ſatis diſcimus dictiones ita cōponi: ut priorem partem aliquando occupent noſtra: poſterio Epitogiū
rem peregrina: ueluti in biclinio. in quo nomine bis noſtrū eſt. clinium græcū. Vnde bicliniū deductum Anticato
eſt. aliquando uero priora ſunt peregrina ut in epitogio: & anticatone. Nam Epitogiū genus ueſtis quod
togæ ſuperinduebat̄ ex ἐπὶ præpoſitiōe græca & toga formatū ē: ut anticato Cæſaris in Catone ex ἀντὶ
præpoſitione item græca. & Cato Mendoſe uero in plæriſq; codicibus ſcriptum reperies. opitergium ꝑ
epitogium quod oppidi nomen quidem eſt. & inde opitergini montes appellati. Sed talem nō habēt cō
poſitionem qualem hoc loco præcipit Fabius. immo nullam. epitogium ſane legendum affirmauerim.
quod & compoſitionis ratio ſuadet. & nuper legi in uetuſtiſſimo ac certiſſimæ fidei Quintiliani libro.

Incidi nuper in quaſdam laurentii cōmentatiunculas. quas in Fabium compoſuit. in quibus cum alia Laur. i Fa
deſideraui tum teſtiū quos citat aliquando fidē. Atq; adeo ut unū ſubiiciamus: ut Fabius de uerbis pere- bium
grinis ita ſcribit. nā maſtrugam. quod ſardū eſt illudēs. Cicero ex induſtria dixit. Laurentius locū indicās Maſtru-
ubi id Cicero dixerit. hæc addit Cicero pro ſcauro. quem purpura regalis nō cōmouit eum Sardorum ga
maſtruca mutauit. Equidem ſcauri cauſam actā fuiſſe apud Cice. legi apud Valeriū maximū & Pedianū.
Orationē uero a Ciceroē pro illo habitā: Vnde ſe hæc acciper̄ Laurētius profitet̄. legi nuſq̄ neq; extare ar
bitror. uereorq; ne grāmaticū aliquē ignobilē ſecutus hæc uerba recitauerat potius q̄ legerit uſq̄ apud Ci
cerone. Atq; ut dicā qd ſentio: Quintilianus uerba Ciceronis mihi indicare uidetur. quæ ſunt in oratiōe
de prouinciis conſularibus hæc. Quod eſt primū diſſimile. Res in ſardinia cum maſtrucatis latrunculis a
prætore una cohorte auxiliaria geſta. & bellum cum maximis ſyrie gentibus. Tyrānis cōſultari imperio
exercituq; cōfectum. Maſtruca autem quid ſit in ſecundo diſputauimus. Maſtruca

Idem undecimo inſtitutionū ita ſcribit. Artem autē memoriæ primus oſtendiſſe dicit̄ Simonides: de
paulo poſt Simonidē poetā fuiſſe. neq; oīo huius rei meminit uſq̄ poeta. Idē Cice. quē Fabius ſecutus eſt
Plinius uero In ſeptimo natu. hiſto. nō poetā ſed medicū eum ſcribit. Verba illius hæc ſunt de memoria.
Ars poſtremo eius rei facta & inuenta eſt a Simōide medico. Conſumata a Metrodoro ſceptino. Mirādū
profecto eſt. cur Plinius a Cice. diſſentiat aliterq; ſcribat q̄ Fabius: Sed mēdoſa ē dictio apud Plini. ut ego
quidē arbitror. & heri obſeruaui quom de Simonide nōnulla apud græcū ſcriptorē legerē. nā cū ſex eiuſ
dem noīs græci fuiſſe tradant. ſingulorūq; res pſequantur & genus. de hoc ita affirmant. Simonides Leo Simoni-
præpis filius Lyricus ex iulide oppido Ceæ īſulæ poſt Steſicori ætatē cognominatus Melicertes: ut alii des
codices habēt melicus a ſuauitate carminis. nam μέλι ſignificat mel. unde melicus deducitur. artem me
moriæ repperit inde apd̄ Pli. ſcribēdū cōtenderim. Ars poſtremo eius rei facta & inuenta eſt a Simonide
melico. nō aūt medico quō poetā fuiſſe & græci & latini ſcribāt. ac Simōides Melicus ſit cognominatus. Melicus

Di boni quam pertinax mēda occupauit oēs Fabii codices. librarioꝝ & īterpretū culpa. qui quom non
pciperēt uetuſtatis morē neq; uſq̄ eū obſeruaſſent multos ī errorē induxerūt. Verba hæc repies in primo
īnſtitutionū de grāmatice. ubi Fabius de iis noībus differit: q̄ cū externa & peregrina ſint ī romanū uſum
recepta fuerūt. Plurima inqt galice ualuerūt: ut Rheda ac petoritū: quoꝝ altero Cicero tamen: altero Ho-
ratius utit̄. & Mappā Cicero quoq; uſitatū nomē pœni ſibi uēdicauit. de Rheda & petorito quid Fabius
ſcribat pſpicuū ē. Sed qd̄ addit & Mappā Cice. quoq; uſitatū nomē pœni ſibi uēdicauit. Tā hianti cōpoſi- Mappa
tione hæc uerba ſtructa ſunt ut facile declarēt aliqd īpedire quo minus cohereāt ſuo loco. Sed extorquea
mus quē poſſumus ſenſum qd̄ Ci. ſibi uēdicauerit hoc uerbū Mappā qd̄ nomen eſt uſitatū pœnorū di-
cant obſecro īterpretes ubi Cice. dixit unq̄ Mappā ſuū eē uerbū. atq; id ſibi uēdicauit. q̄ſi Horatius Iuue-
nalis aliiq; poetæ idē nō uſurpauerit. ita īterpretant̄. Sed ne diutius īuēto noſtro gloriemur: accipite uerā
Fabii ſcriptionē. & antiquū morē diſcite. De quo in cōmētariis Iuuena. & Martia. diſputauimus. in ludis
circenſibus Mappa a ꝑtore demitti ſolebat aurigæ uictori ueteri inſtituto. Trāquillus ī Nerone. poſitoq;
in hortis inter ſeruitia & ſordidam plæbē rudimento uniuerſoꝝ ſe oculis in circo maximo ꝑbuit. aliquo
liberto mittente Mappā. Vnde magiſtratus ſolent. Martialis. cretatā ꝑtor quom uellet mittere Mappam
pretori Mappā ſurripit Hermogenes. Iuuenalis. iterea megaleſiacæ ſpectacula mappæ. Mappa igr̄ ī circo

usurpatur.inde ego contenderim ita apud Fabium legendum. Et Mappam circo quoq; usitatum nomē poeni sibi uendicant.Nam quom referret.quæ peregrina in nostrum usum tenerint.Rheda inquit & Petoritum gallica sunt.Sed tamen iis utuntur Cicero & Horatius. & mappam poeni dicūt suum esse nomē sed eo tamen adeo passim utimur.ut in circo quoq; & ludis circensibus id uulgatum sit.& usitatum. Hoc quom nostri homines ignorarent.ubi circo scribendum fuit Cicero supposuerunt.& ne solœcismus eēt. ex uindicant uendicauit fecerunt.Sententiæ nostræ antiquitatis mos.uerborum compositio. series sensus.Deniq; uetustissimus Fabii codex cōstantissime astipulatur.Hæc sunt Francisce ex tertio libro nostrarum obseruationum trāscripta.Totum opus expecta.quom tibi probari itellexero.in eo hæc etiam pauca copiosius explicata sunt. Vale.

Rheda

Pretoritū

Domitius ad lectorem.

Sic mihi perpetuæ contingant murmura laudis.
Et bona post funus hora superstes eat.
Vt nostros cupio multis prodesse libellos.
Famaq; nonnullo tincta cruore placet.
Me legat inuitus nemo.non scripsimus illi. Huic scripta est.si quem pagina nostra iuuat.

Hoc per Ioannem Petrū de Quarengis Bergomensem Venetiis impressum opus fœliciter explicit.
M.cccc.lxxxxviii.Die.xv.Ianuarii.

PAPINI VITA PER DOMITIVM.

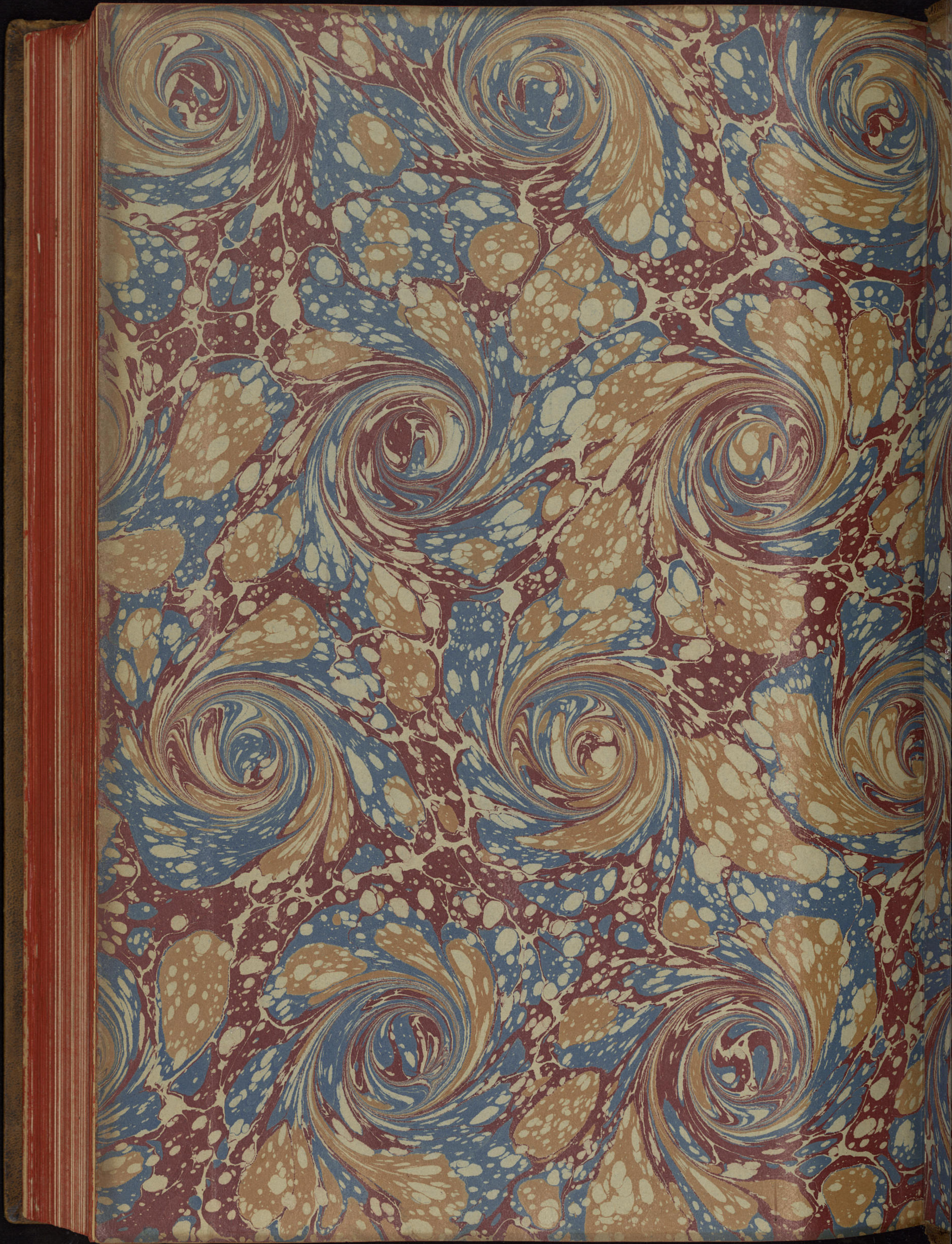

QVI STATIO poetæ Galliæ oppidū patriam assignant:sequuntur illi qdē certā temporum Eusebii auctoritatem.Is enim tradit Neronis tpibus statium surculum tolosanum rhetoricen in gallia docuisse.sed parum apte ad hunc Statium Papinium id transferunt.hic enim nō rhetoricen docuit sed poetice claruit:Nō Neronem: sed Domitianum cui multis i locis assentatur habuit imperatorem nec tolosam. sed Parthenopen sibi patriam multis hoc opere carminibus extollit: statius nomen seruile apud antiquos in cecilii poetæ multorumq; cognomen receptum est pristinæ conditionis monumentū.Statius quidē Papinius statio libertini generis homine parthenope natus ad poeticen statim formatus est:patris etiā cura & doctrina:qui post suā a sellis epiri oppido migrationem antiquorum scriptoꝝ enarrationē profitebatur:magno:patricioꝝ adolescentū cōuentu: Neapoli prima posuit rudimenta ludis quinquennalibus.Mox Romæ quinquatribus albanis ter: ide poetis coronam meruit.In certamine capitolino antea uictus ruborem ætate:& occupationibus excusat.Vxorē Claudiā uiduā in urbe eduxit.Filiam quom rei familiaris tenuitate collocare non posset.In patriā secessit senex thebaide prius edita.Tū achilleide qd' utrunq; opus aliquādo ītermisit.ut effuso carmine qd' syluā appellāt & assentaretur īperatori:& amicis blandiret'.Domitiani gesta nō attigit:qd' se iis imparē ait: predio albano donatus.In quo iusta patri celebrauit.Iuuenalē:Martialēq; inuidia offendit:a quoꝝ altero tanquā circulator taxat':ab altero ne noiat' quidē īter sui tpis poetas: Principis aīo ad auaritiam rapinamq; conuerso:rerum etiam necessariarum egens:in patria moritur superstite filia:& obscuris nepotibus.

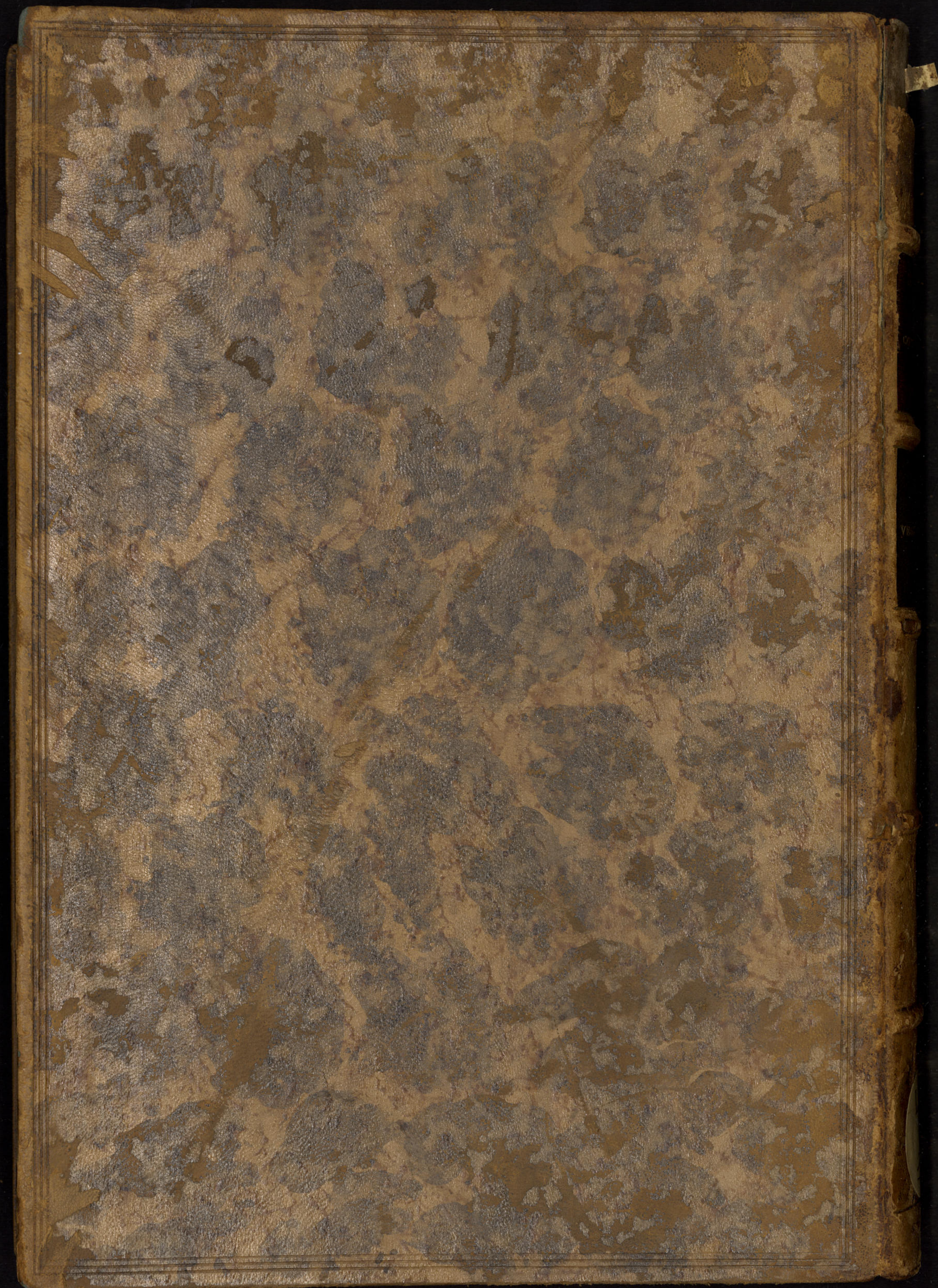
Statius

REGISTRVM HVIVS OPERIS

a	Et qui per	Cum pater	una q; pax	q	Regis	Calcatum
Prima alba	e	i	Hunc	Interius	Solus abi	Haud
uirum	Super	Fraternas	Laxauit	Ferre mău	u	Ceu leges
Vates & p	Vsq; & in	Et traiectū	n	Dissonus	Q ua	&
uoluptati.	Legem:	Audiit &	est omniū	Lucis	Ipsū autē	Dulichia
b	Hinc tibi	Sĕper ne	Celenas	r	Excubiis	Ioniū: nam
Mouit	f	k	Flauentem	aut laphy.	Nec sonitu	Terris
Mixta	Altera	Dephĕdi	Nuper &	macte aio	x	Signa: quæ
Succis	Appiæ	Dira canū	o	lactibus o	Discordes	ɔ
Martia: ex	Et nūc ille	Parthaoiæ	Protinus	cætera dāt	permulsit	Placetur
c	Eurre per	Reditus	Curetas	s	ferte retro	Hæc cala-
Seuerior	g	l	Rauca	Sed quid	Roboraq;	Claustra:
Infœlices	Lacertos	Si neget	Exeruere	Cornipe.	y	Greges
Veris bōis	Hinc	Ignea	p	Q uin	agnouitq;	ꝝ
Herculeos	Præterea	nō expauit	Talia	quo ruis	Tendunt	Iā clypeus
d	Tempora:	Q uod uix	agnoscitq;	t	Ille dolens	Exuit im.
Grege	h	m	Sanguinis	Immorit'	Ensem	Semiuirū:
Volentem	Stesicorus	Tota retro	Graiū ex	Exilit. inq;	z	Nudare
Fauete						Pontice

x·rite

colorchecker CLASSIC

mm